

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi

Isthmus Mixe New Testament

Contents

San Mateo	1
San Marcos	59
San Lucas	102
San Juan	161
Hechos	210
Romanos	285
1 Corintios	324
2 Corintios	353
Gálatas	373
Efesios	382
Filipenses	393
Colosenses	399
1 Tesalonicenses	406
2 Tesalonicenses	413
1 Timoteo	416
2 Timoteo	425
Tito	431
Filemón	435
Hebreos	437
Santiago	456
1 Pedro	462
2 Pedro	473
1 Juan	479
2 Juan	485
3 Juan	486
Judas	487
Apocalipsis	489

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

Language: Mixe, Isthmus

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

b1f2e71a-d4a0-5bb6-9d7d-1952a3bca59d

ISBN: 978-1-5313-0421-8

San Mateo

1 Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyiin-hájtäbä. David xiøhajty ja'a cujecy jaac mññäbä.

² Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. ³ Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty møødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴ Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵ Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isaí je'e xiøhajty. ⁶ Ja'a Isaí yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitä David tiägøyy gobiernähajpä. Mänitä Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coó ja'a Urías yho'cy, mänitä David ja'a Urías tio'oxiøjc wyiingpøjcä. Mänitä David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷ Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸ Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹ Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acáz je'e xiøhajty. Ja'a Acáz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰ Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹ Ja'a Josías

yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. Mänitä judíoshajxy hadsip yajñøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹² Jim hajxy chñaaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³ Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴ Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵ Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶ Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coó ja'a María yhuung hñajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesúshajpä, mänitä José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin maa højtscøxpän.

¹⁷ Nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, møødä Abraham møødä David. Y jaac nämajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, møødä Salomón møødä Jeconías. Mänitä judíoshajxy yajñøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, møødä Salatiel møødä José. Mänitä Cristo myiñguiahy.

¹⁸ Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hñajty je'e xiøhaty. Tøø hñajty tiödiägø'øy coó ja'a Maríahajxy hñajty piøga'añ møødä José. Pero cajnä hajxy hñajty piøcyñä, mänitä María quiähxø'cy coó hñajty yhuungmøødä. Ja'a Dioshespírituhaam hñajty tøø yhuungpaady. ¹⁹ Jaduhñ ja'a judíoshajxy hñajty quiuhdujthaty, coó ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mänit jaduhñ yhxmäjtsänät. Pero miøød ja'a José

hojiot hānajt; cabā Maríā hānajt nāxə'owə'owa'añ. Mānitā José wyiin-mahñdyhajty coo ja'a Maríā yhəxmádsāt hamee'ch, nebiā Maríā jaduhñ quia'a yajtsáhdiúnāt. ²⁰ Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hānajt, mānit mi-aaho'cy. Mānitā Diosmoonsā wyiinhijy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hānajt choon. Mānitā José nāmaayyā:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduhñ coo ja'a Maríā mwiingpógāt. Dioshespírituhaam jaduhñ təə yhuungpaady. ²¹ Ya'ayhāna'c jaduhñ yhuunghadaamby, ja'a Jesúshajpā. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpā quiadieey jajnāhwa'adsaanā, paady jaduhñ xiəhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵ Coo ja'a José mia'abiädə'cy, mānit quiudiuuñ neby hānajt təə nāma'ayijām ja'a Diosmóonsām. Mānitā Maríā wyiingpəjcy. Pero cab hajxy nīmioədmaawā həxtā coonā ja'a Maríā ja'a Jesús yajmiññā. Ja'a coobhuung, je'eds jaduhñ miingahw. Jesús jaduhñ xiəhajty. Coo ja'a Jesús jaduhñ myiñguiahy, təjiajt ja'a Diosmādia'agy jaduhñ nebiā Diosmādia'agy-yajwa'xpāhajxy jecy quiujahyyān: Huungpaadaamb ja'a cəxyihāna'c tu'ug.

Ya'ayhāna'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiəhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ nānəəmbby coo ja'a Dios hajxy xmiəədhájtām.

2 Ja'a Jesús, jīm jaduhñ myiñguiahy maa ja'a cajpt jaduhñ xiəhatiān Belén, jīm Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hānajt tuumb gobiernā. Jīm je'e hānajt chāna'ay maa ja'a mójcajptān Jerusalén. Mānitā jāya'ayhajxy jīm nāje'e miejch maa ja'a Heródesān. Jāguem hajxy hānajt təə choon maa ja'a xəə piādsəmiān. Madsa'ahəxtaabiā

hajxy hānajt wiädity. ² Mānit hajxy yajtəəyy:

—Maa ja'a judíos guiobiernāhajxy, ja'a təə myiñ təə quia'ayābā. Jāguem həjts ja'a miadsa'a təə nnāheebəəyyā, jīm maa ja'a xəə piādsəmiān. Paady həjts yaa təə nmiñ təə nmech neby həjts jaduhñ nwiingudsāhgə'əwāt.

³ Coo ja'a gobiernā Herodes jaduhñ miädoyhajty məədā Jerusalénpā-jāya'ayhajxy nāgəxiā, mānit hajxy tiägəəyy tajpā maabiā. ⁴ Mānitā Herodes miəjyaaxy ja'a teedywiindsəñhajxy məədā ley-yajnahixəəbiāhajxy. Mānitā Herodes yajtəəyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quixaambiā.

⁵ Mānit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptəotiäc jaduhñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xpā jecy cujahy nebiā Dios miānaañān:

⁶ Ja'a cajpt jaduhñ xəhajpā Belén, jīm Judeanaaxooty, jīmā wiindsəñ tu'ug myina'añ quia'awa'añ;

je'ečh ja'a ngu'ug xyhane'emāanāp, ja'a judiəshajxy; paadiā Beléncajpt jaduhñ yajmābaada'añii nebiā mójcajptān.

⁷ Mānitā Herodes miəjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahəxtaabiāhajxy. Mānitā Herodes yajtəəyy:

—Mäduhnajtā ja'a madsa'a quiahxə'tsohñ.

⁸ Coo ja'a Herodes təyhajt miooyyā, mānitā miānāangumbā:

—Nəcx ja'a pigāna'c hajxy jīm yajtəw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtəwāt. Coo mbāadāt, mānitəch hajxy miñ xyhawaanā, nébiəch jīm nəcxxy nwiingudsāhgəəbiā.

⁹⁻¹⁰ Mānitā madsa'ahəxtaabiāhajxy tiu'ubəjcy. Jīm hajxy nəcxxy Belén nebiā Herodes hānajt təə miāna'añān.

Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhiŋxcumbä, ja'a hajxy hänäjty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaančh tehñ xioondaacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänäjty yhitiän naaxyp. Tøyä ja'a madsa'a hänäjty quihajnaxy maa hänäjty quio'na'ayän. ¹¹Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänäjty miøødä caajäjooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhiŋxy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiçädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpädsøomy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuup je'e; tsow ñøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduñ ñä'ä mooyy. ¹²Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a quiajpthajxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøønä; cab hajxy jim ñaxøønä maa ja'a Heródesän. Hiŋ, tøø hajxy hänäjty yhawáanäxä cuma'ayhaam coo hajxy jim quia'a naxøønät.

¹³Coo ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänäjty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'og. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä nhawáanämät coo hajxy mwiimbídät. Paady hajxy mbäyø'ögät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáanäp yø'ø mhuung jaduñ; xyajyagho'ogáanäp jaduñ.

¹⁴Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaančh nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehñ tiu'ubøjcy. ¹⁵Jim hajxy hänäjty

miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänäjty wyiimbijtagatsa'añ. Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänäjty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: “Nhøxyaaxpädsømämbiøch ja'a nhuung jiiby Egiptonaaxooty.” Y coo ja'a Joséhajxy jim jiaančh nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁶Coo ja'a Herodes ñajuøøyy coo hänäjty tøø wyiinhøønii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjtäpä hänäjty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänäjty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwi-ingón. Hiŋ, tøø hänäjty mejtsjumøjt yhiŋnä coo ja'a madsa'a quiahxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänäjty tøø yhiŋiäbä. ¹⁷⁻¹⁸Jaduñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiäjcumbä nebiä Jeremías hänäjty jecy tøø quiujaayän: Jim maa xiøhatiän Ramä, jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coo ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaanä. Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

¹⁹Coo ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänäjty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

²⁰—Pädø'og, wiimbit hajxy møødä mhuung møødä mdo'oxy. Nøcx hajxy Israelnaaxooty. Tøø jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xyagho'ogáanäbä.

²¹Mänitä Joséhajxy piädø'cy møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaančh nøcxy Israelnaaxooty. ²²Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao hänäjty guiobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hänäjty

tøø guobiernähatiän. Mänitä José chähgøøyy. Cab hānajtj jīm nōcxaannā Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy nōcxy Galileanaaxooty, nebiä José hānajtj tøø yhawāānāxān cuma'ayhaam. ²³ Coō hajxy jīm miejch Galileanaaxooty, mānit hajxy jīm chānaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt xiōhatiän Nazaret. Coō hajxy jīm chānaadiaacpøjcy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñān cujaay coō ja'a Jesús hānajtj nāma'awa'añii coō jīm choōñ Nazaret. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpāhajxy jaduhñ jecy cujahy.

3 Cujecy ja'a Juan ja'a māyajnābejpā jīm miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmädia'agy hānajtj yajwa'xyp. ² Mänitā Juan tiägøøyy mädiaacpä. Mānit miānaañ:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy; habaadāannāp jaduhñ coō ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'oga'añ.

³ Ja'a Isafas, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbā, je'e hānajtj jaduhñ jecy tøø quiujaay:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum: “Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, nebiä mwiindsōñ hajxy hoy mjøbhíxät;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'owät.”

Ja'a Juan jaduhñ nānøømä.

⁴ Ja'a Juan, camellopøjt hānajtj wyithajpy; wajhac hānajtj wiøønhajpy. Chu'chp mu'u hānajtj je'e; yhuucypy cunaaxmøjtsinnøø hānajtj. ⁵ Majiäya'ay ja'a Juan hānajtj nāmečhii. Jerusalén hajxy hānajtj nāje'e choōñ. Nāje'e hajxy hānajtj chohmbā Judeanaaxooty møødä Jordān-møjnøøbaha. Yhamādoowhidāānāp ja'a Juan miādia'agy hajxy hānajtj. ⁶ Mänitā piojpā quiādieey hajxy nāgapxy. Mänitā hajxy jīm yajnābejtä ja'a Juángām maa ja'a Jordānmøjnøøjān.

⁷ Mänitā Juan yhiixy coō hānajtj nāmečhii ja'a fariseoshajxy nāmay møødä saduceoshajxy. Ja wi'i nābetaamb hajxy hānajtj je'ebā. Ja'a fariseoshajxy, hoy hajxy hānajtj jiaanč tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miādia'agy. Ja'a saduceoshajxy, wiingä cuhdujt hajxy hānajtj miøødä; cab hajxy hānajtj miāna'añ coō hajxy jiuypiojtägatsa'añ. Mänitā Juan miānaañ:

—Hay, møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägädä møødä. Paady hajxy mja wi'i nābetaambā nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädōwät, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädítät neby hajxy jaduhñ myajcāhxø'ogät coō ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy hānajtj tøø mjaanč najtshixø'oy. ⁹ Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät: “Abrahámhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhøch ja'a Dios jaduhñ xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitā Dios jaduhñ xyajnáhwá'adsät coō ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, ca'a jie'eguiøxpä coō ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. ¹⁰ Pøn hoy ca'a wädijp, jaduhñ mawíinäts je'e nebiä quepychaajān, ja'a ca'a tøømhajpā. Piuxaamby hajxy je'e; mānit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädōwät. ¹¹ Tøyhajt mijts nyajnábetj nøøhaam neby hajxy jaduhñ myajcāhxø'ogät coō ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy tøø mnajtshixø'oy. Pero xii jäya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mabójnābā ja'a Dioshespíritu hajxy xmio'owaamb. Xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas mōcä cuhdujt je'e miøødä quejeeč høøč. Cábøch cuhdujt nnä'ägä møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguioxpān. ¹² Ja'a jäya'ayhajxy, coō ja'a trigo hajxy hānajtj tøø tiexy,

tøgooty hajxy nõcxy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduhñ mäwfiinäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ca'a najtshixø'owaambä. Cøjxta'axiøø hajxy jii by chaačhpøga'añ.

¹³Mänitä Jesús miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän jim maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Galilea ja'a Jesús hänäjty tøø choon. Näbetaamb hänäjty je'ebä. ¹⁴Mänitä Juan ja'a Jesús nämaayy:

—Cab jaduhñ yhahixø'øy cooçh miich nyajnäbétät; maas hoy hijty jaduhñ cooçh miich cu xyajnäbejty.

¹⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøçh yajnäbéjtäc neby jaduhñ ngudiúunämät nebiaty ja'a Dios xyhanéhäm.

Mänitä Juan jaduhñ miänaañ:

—Ween nyajnäbétät.

¹⁶Mänitä Jesús näbejty. Mänit je'e tiø'dspädsøomy. Mänitä tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhiixy coo hänäjty miänacy nebiä palomän, coo hoy yhänaaguiäda'agy ja'a Jesús quiuhduum. ¹⁷Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Høøçh nHuung yø'ø. Njaançh tehñ chójpiøch jaduhñ. Jaançh tehñ jiootcújc-høch nnijiäwø'øyii ja'a nHuungcøxpøch.

4 Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús wioonøcxy pactuum. Jimä Jesús hänäjty jia wi'i näma'awa'añii ja'a mõjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatcø'owät.

²Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hänäjty jim tøø yhity jaguiay. Ni xøøm ni coods hänäjty tøø quia'a cay. Mänit yäho'pøjä. ³Mänitä Jesús nämejtsä ja'a mõjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjatcø'owáanäp ja'a Jesús hänäjty haxøøg. Mänitä mõjcu'ugong miänaañ:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, nämä'aw yø'ø tsaa coo ween chajcaagyquiojy.

⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsänaaby hädaa yaabä naaxwiin; mõødä Diosmädia'agy hajxy miädsäna'ay.”

⁵Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusälén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mänitä Jesús miøødwiimbejtä ja'a mõjtsajtojcuhdum. ⁶Mänit nämaayyä:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuhdøpxnaç jii. Caj miich nej mjädät. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

⁷Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero nõm ja'a Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsøn mjøjcapxø'owät.”

⁸Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxcumbä maa ja'a tunän, ja'a jaançh tehñ quiøxpä. Mänitä Jesús yajnähixøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miøjjä jiaançhä. ⁹Mänitä Jesús nämaayyä:

—Høøçh nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiahxø'øgy. Cooçh miich jijnä'a xwyiingudsähgø'owät, mänfäts yø'ø ngøxy mõ'owät.

¹⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miich jim, mõjcu'u. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Dios hajxy mwiingudsähgø'owäp, ja'a hajxy mWiindsøñhajpiä. Cab jaduhñ wiingpä mwiingudsähgø'owät.”

¹¹Mänitä mõjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a Jesús miähmøøyy. Mänitä Jesús nägädaacä ja'a Dios mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mänit je'e piuhbejtä.

¹² Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hānajty tō chumyī, mānit jim ñōcxy Galileanaaxooty. ¹³ Mānitā Jesús jim ñaxōōy maa ja'a Nazaretcajptān, pero cab jim miāhmōōy. Mānit jim chānaadiaacpōjcy maa ja'a cajpt jaduhñ xiōhatiān Capernaum. Jīmāts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabulón yhap yhoc-hajxy chāna'ayān. Jīmā Nef-talí ja'a yhap yhoc-hajxy chānaabiā. ¹⁴ Coo Ja'a Jesús jim chānaadiaacpōjcy Capernaum, tōjiajt ja'a Diosmādia'agy jaduhñ nebiā Isafis hānajty jecy tō quuijaayān, ja'a Diosmādia'agy jecy yajwá'xābā:

¹⁵ Ja'a naax maa ja'a Zabulón yhap yhoc-hajxy chāna'ayān, maa ja'a Nef-talí yhap yhoc-hajxy chānaabiān, jīmā tu'u ñaxō'oy mejypia'a, jim Galilea, jim maa ja'a ca'a judíoshajxy chāna'ayān.

¹⁶ Ja'a jāya'ayhajxy hijty haxōōgwādi-jpā, tō ja'a piojpā quiādieey hajxy yajnāhwāatsāxā.

Ja'a jāya'ayhajxy hijty hagoodstuum ca'awaambā, ñōcxaamb hajxy je'e jim tsajpootyp, coo ja'a piojpā quiādieey hajxy tō yajnāhwāatsāxābā.

¹⁷ Mānitā Jesús tiägōōy yajwiin-gapxōōbiā ja'a Diosmādia'agy. Mānit miānaa:

—Najtshixō'ow ja'a mhaxōōgcuhdujt hajxy. Habaadāannāp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxō'oga'añ.

¹⁸ Jīmā Jesús hānajty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejiān. Mānitā jāya'ay metsc yhiixy, ja'a Simón, ja'a xōhajpā Pedro, mōōdā piuhya'ay Andrés. Haxxmats hajxy hānajty tiuunghajpy. Jīmā yhacxjohmd hajxy hānajty miejyp-iāda'aga'añ. ¹⁹ Mānitā Simónhajxy nāmaayā ja'a Jesúsām:

—Jam hajxy wādījtām. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats;

wiingtuung mijts nmo'owaamby. Nyajnāhixō'owaamby mijts nebiā jāya'ay hajxy myajwiingapxō'owāt ja'a Diosmādia'agy.

²⁰ Tuunā je'eduhñ nā'a mānaa, mānitā ja'a yhacxjohmd hajxy ñajtswidsoōy; mānit ja'a Jesús hajxy piadu'ubōjcy.

²¹ Mānitā Jesús jiaag hādaacy mejypia'a. Mānitā Zebedeo yhiixy mōōdā yhu-unghajxy, ja'a Jacobo mōōdā Juan. Jiiby hajxy hānajty yhāna'ay barcojooty. Yhacxjohmd hajxy hānajty yhax-odsōōby. Mānitā Jesús ja'a Jacobo miōjyaaxy mōōdā Juan. ²² Tuunā ha-jxy jaduhñ nā'a madoōy, mānitā hajxy piādsōōmy barcojooty; mānit ja'a Jesús hajxy piadu'ubōjcy; yajmāhmōōy ja'a tieedy hajxy jiiby barcojooty.

²³ Mānitā Jesús tiägōōy wādījpā cajpt-cajpt jim Galilea. Mādia'agy-yajwa'xpā jaduhñ wiādipty coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxō'oga'añ. Homiādyī cajptā hānajty ñōcxy, jiiby hānajty yajnāhixō'oy maa ja'a judíos chajtōjc-hajxiān. May ja'a jāya'ay yajmōcpōjcy. Homiādyī pa'amā jaduhñ yajnajxy. ²⁴ Mānitā mādia'agy jaduhñ wiādipty ja'a Jesúsōxpā jim maa jaduhñ xiōhatiān Siria. Mānitā pa'amjāya'ayhajxy yajmejtsā maa ja'a Jesúsān, pōnjaty ja'a mōjcu'u mōōd, mōōd pōnjaty ja'a pojpa'am mōōd. Mānitā Jesús ja'a pa'amjāya'ay quiōxy yajmōcpōjcy. ²⁵ Mānitā Jesús piadu'ubōjcā ja'a majiāya'ay. Jīm Galilea hajxy hānajty nāje'e choōñ. Nāje'e hajxy hānajty choōñ maa ja'a majc-hagajptān, nāje'e Jerusalén, mōōdā Judea mōōdā Jordānmōjnō'awiimb.

5 Coo ja'a Jesús ja'a majiāya'ay yhiixy, mānit ñōcxy tunguhduum. Mānit yhōxtaacy naaxwiin. Mānit nāmejtsā ja'a jiamōōdhajxy. ² Mānit tiägōōy yajnāhixōōbiā. Mānit miānaa:

³—Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty jaduhñ yajpejxp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñöcx-a'añ maa ja'a Diosän.

⁴Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiaxpmöcpöga'añijäm.

⁵Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pøn-jaty mee'xxieemy hidaamb. Paady ha-jxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añijäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

⁶Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pøn-jaty ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quidiünät. Puhbedáanäp hajxy jaduhñ Díósäm.

⁷Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pøn-jaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuuds'a'añijäm.

⁸Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pøn-jaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

⁹Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pøn-jaty capxcuhgädaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuunghada'añijäm.

¹⁰Tsaächpøjp ja'a jäya'ayhajxy nä-je'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñöcxa'añ maa ja'a Diosän.

¹¹Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hānajty xjia nāma'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hānajty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hānajty xjia nāhøønø'owa'añ hoñejpiä ja'a høøchcøxpä.

¹²Jaana jaduhñ hajxy jecy tøø chaächpøjpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonda'ag hajxy, jootcugø'ow hajxy; jimä hoybä weenbä

hajxy mjaančh tehñ piaada'añ jim tsajpootyp.

¹³Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägóyyät, cab jaduhñ mänaa tiaamdsøøñät. Tøø jaduhñ mia'ady. Mānitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mānit hajxy yajteen. Jaduhñ māvīnāts mijts nebiä caanān hādaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'owät, mmá'adäp hajxy jaduhñ.

¹⁴⁻¹⁶Ja'a cajpt, ja'a tunguhduum hi-jpä, caj mänaa yhiixtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ño'ogy, cab hajxy jaduhñ ñähjujpety cachpa'c. Caj pues. Jiiby ha-jxy jaduhñ piäda'agy cøxp maa ja'a cera-toyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiduoø'xøøjät jiiby tøgooty. Jaduhñ māvīnāts mijts, hoy hajxy mwädītät nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhixät coo hajxy hānajty hoy mwädity. Mānitä jäya'ayhajxy wyiingudsähgø'owät ja'a nDeedyhajtām jim tsajpootyp.

¹⁷Päadyhöch yaa tøø nmiñ tøø nmech hādaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnähixø'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, ja'a Moisés jecy quijähyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy yajwá'xäbä, ja'a hajxy hādaa yaabä naaxwiimbä. Cábøchä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mmānā'anät cooñ nyajcuhdägoyya'añ.

¹⁸Tøyhājthøch mijts nnāma'ay, māduhñtiä ja'a tsajtwiing miāhmø'owa'añ, māduhñtiä hādaa yaabä naaxwiin miāhmø'owa'añ, cabä Diosmädia'agy quihdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lli'xytiädä, høxtä coonä hānajty tøø quioxy habejnä. ¹⁹Pøn-jaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiumb, pøn-jaty ja'a wiinghāna'c jaduhñ yajnähixøøby coo hajxy quidiüumbät, je'eds hajxy mõj jaančh päda'agāanäp coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcähxø'øga'añ. Pero

põnjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, põnjaty ja'a wiinghäna'c yajnähiõøby coo hajxy quia'a cudiúnät, cab hajxy je'e mõj jaančh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.²⁰ Mijtschøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnähiõøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädität, mänit hajxy jim mnøcxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnøcxät.

²¹ Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädówät." ²² Pero høøch mijts nnämaaby, põñ ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Põñ ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Põñ ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quihmañø'øy, je'eds jii by ca'awaamb haxøøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

²³ Entonces, coo hajxy hänäjty tii mänaa myoxa'añ jii by tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiéd-sät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hänäjty tøø xmiädsibø'øy hotyiguiøxpä, ²⁴ jim hajxy mnajtsconó'owät altariinduum, tijaty hajxy hänäjty myoxaamb. Mänit hajxy jim mnøcxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a mmädøjcän, neby hajxy jaduhñ myajtødiägó'owät. Mänit hajxy mwiimbídät. Mänit hajxy mnøcxtägätsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy myójxnät.

²⁵ Coo põñ hänäjty mänaa xñäxø'owø'owa'añ maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiägó'owät tu'haamnøcxpä. Coo jim mga'a yajtødiägó'owät tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cuduungwiinduum. Mänit cuduung

xyajcø'ødägó'owät ja'a policíahajxy. Mänit hajxy xchúmat. ²⁶ Jii by jaduhñ mmähmó'owät pujxtøgooty. Cab jaduhñ mdsoj pädsómät. Mänit jaduhñ mbädsómät coo hänäjty pedyii tøø mniyhøxjuubiädsømyii. Tøyhajt jaduhñ.

²⁷ Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägóyyät. ²⁸ Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo põñ wiingto'oxiøjc mänaa yhadsoy, nä'ägädä tu'udägoo by je'eduhñ.

²⁹⁻³⁰ Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdnät. Jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä wiindspän nebiä cø'øducpäñ. Pø caj, jii by hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

³¹ Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Coo põñ ja'a tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, mänit hagu-jpøjnocy quiø'øtsnät." ³² Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo põñ tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, y cabä tio'oxiøjc hänäjty nej tøø jiatcø'øy, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jii jøpøgó'owät, pues tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduhñ. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänäjty jawyiin tøøbä yhøxmáchäbä, je'edsä pojpä møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac jøjpøgø'øyäbä, jaanä tu'udägoo by je'ebä.

³³ Jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy hijty näma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnäma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduhñ mgudiúnät."

³⁴⁻³⁶ Pero høøch mijts nnämaaby coo hajxy tii mga'a yajwiinwaanó'owät nä'a nägoobä. Coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'owa'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusälén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim yhäna'ay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios

yajtánaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a yajpó'owät, ni hajxy hoy mga'a yagjiñó'owät. ³⁷ Jaduhyyä hajxy mmáná'anät pø tøyhajt, pø caj. Coo hajxy waamb mjaac mäná'anät, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ xyajmänaamb.

³⁸ Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ: "Coo pøn cøxypänejpä xñä'a túnät, myaghawiimbídäp jaduhñ." ³⁹ Pero høøch mijts nnämaaby: cab jaduhñ myaghawiimbídät; coo pøn xyhala'pó'ogät tu'nax, mjaac yégäp jaduhñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'ogy. ⁴⁰ Coo pøn mänäa xñäxø'owó'owät, coo ja'a mgamiixy hánajty xpiøgaanä, myégäp jaduhñ møødä mnähgäjén. ⁴¹ Coo pøn hánajty tii xyajtsømñøcxa'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømñøcxät. ⁴² Coo pøn hánajty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduhñ. Tspicøxp jaduhñ hotyijä mmó'owät.

⁴³ Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyówät; pero ja'a mmädsip, mmähänhádäp je'e." ⁴⁴ Pero høøch mijts nnämaaby: ca'a mmähänhaty pønjaty jaduhñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøømb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiähänhajp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohmb xyhawohmb, pønjaty xyhäyoowhijxp. ⁴⁵ Jaduhñä Dios hajxy hoy xyhuunghádät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduhñ yajxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay

ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduhñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. ⁴⁶ Cab hajxy tii mbáadät nä'a tægø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä mmøødñijootpaadøøjät. Høxtä ja'a yajnähjuudiutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyóowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät. ⁴⁷ Cab jaduhñ nejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmøødñijootpaadyii. Hopiønä ñijootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja mabøcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiun. ⁴⁸ Ja'a nDeedyhájtäm, ja'a jim tsajpootypä, jaanç tehñ ñä'ägä hoy je'eduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ mbahíjxpät.

6 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghádät, ja'a jim tsajpootypä. ² Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øn hajxy hánajty tøø mio'oy, mänit hajxy tiägø'øy mädiaacpä jiiby tsajtøgooty møød jim tu'haam. Paady hajxy jaduhñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumayíjäm, je'eguiøxpä coo hajxy hánajty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³ Pero mijts, coo ja'a häyoobäya'ay xädø'øn hajxy hánajty tøø mmo'oy, cab hajxy waamb mmáná'anät. Ni pøn hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴ Hamee'ch ja'a xädø'øn hajxy jaduhñ myégät. Dios hajxy jaduhñ xyhíxäp; mänit hajxy jaduhñ xyhuunghádät.

⁵⁻⁶ Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jiiby

tsajtøgooty mөөд jim maa ja'a tu'ux-eñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'a yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'aññijäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhíxäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷⁻⁸Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a maböjpä, cab hajxy ñajuø'oy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduhñ ja naan ja tsojc. Paady hajxy jaduhñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduhñ miädowa'aññijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'oy tijaty hajxy hñajty myajmaajiajpy. ⁹Jaduhñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miič mdsäna'ay tsajpootyp; ween miič ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'oy.

¹⁰Ween ja'a mmäjaa min yaa myacähxø'ogy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin,

neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹Højts ja'a caayyøøc huucøøc móoyyác jabom-jabom.

¹²Højts ja'a nbojpä ngädieey mée'xác neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyø'oyäbä.

¹³Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacác højts hodium neby højts jaduhñ nga'a cädieeyät.

Miič hanehmb; miič ja'a mäjaa mmөөд; miič møj jaanč homiänaajä. Amén.

¹⁴Coo mijts jaduhñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyø'oyäbä, mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵Pero coo wiinghänä'c hajxy jaduhñ mga'a mämée'xät, cabä

Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy jaduhñ xmiée'xät.

¹⁶Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hñajty yhayuuhada'añ, jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhajpän. Paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii, jaduhñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyi-induum coo hajxy hñajty yhayuuhaty. Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduhñ tii piaada'añ. ¹⁷Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä jootmayhajpän. Coo hajxy hñajty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonøøjät mniwyiimbujøøjät. ¹⁸Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hñajty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíxät, ja'a ca'a cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xmio'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

¹⁹Cabä mjoot hajxy yaa mbädá'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduhñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaanč tehñ wiädijp ja'a mee'tspähajxy. ²⁰Pero jaduhñ hajxy mwiinmahñdyhádät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduhñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhádät. ²¹Pøn jaduhñ ja wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduhñ piäda'agy maa ja'a xädø'ønän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduhñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

²²Pø mmөөдä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän. ²³Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

²⁴Cabä wiindsón hoy metsc mmөөдtúnät. Mxøøghadaamby tu'ug; jatu'ugpä jaduhñ mdsogaamby. Hoy ja'a miädia'agy jaduhñ mgudiunaanä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a mjoot mbädá'agät maa ja'a xädø'ønän, cabä Dios jaduhñ hoy mwiingudsähgø'owät.

²⁵ 'Jadúhnäts mijts nnäma'ay, ca'a ha-jxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty ha-jxy mnäjugyhádäp, tii hajxy mwithádäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduhñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduhñ quejee ja'a wit. ²⁶ Høxtah-mdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehñjooty. Pero ja'a nDeedyhájtäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduhñ yagjøø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁷ Ni pøn jaduhñ hamdsoo quia'a yajnijugyhádøjät.

²⁸ 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahmdsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. ²⁹ Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaančh tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiä-da'agyii. ³⁰ Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa jaboom hajxy jaduhñ ño'oga'añ. Y mi-jts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mabøcy. ³¹ Ca'ads ha-jxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miä-na'añ: "Tii ngáayyāmb, tii nhúucāmb, tii mwithájtāmb." ³² Yø'øduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy ca'a wiin-gudsähgøobiä. Pero ja'a nDeedyhájtäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coo mijts myajmaajiaty. ³³ Mhøxtá'awäp ha-jxy yajpøjp neby hajxy hoy mwädítät, neby hajxy jaduhñ jim mnøcxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduhñ cøxiä xmió'owät. ³⁴ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mäðyyä ja'a tsaächpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7 'Cabä wiinghāna'c hajxy mnähójtät, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xñä'a yajcumädówät. ² Jaduhñ hajxy xyajcumädówät nej mijts wiinghāna'c hānajty tøø mnähojjiän. ³⁻⁴ Coo ja'a mmägu'ughajpä weenñtiä quiädiéeyät, y coo miich hānajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduhñ yhawinmatsä

coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämä'awät. ⁵ Mänitä mmägu'ughajpä jaduhñ hawinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät, coo miich hānajty tøø myajniñāhwa'āchii.

⁶ 'Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämä'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. Pø cab hajxy jaduhñ miäðowa'añ, ca'a hajxy hadsijpc mduñ, coo hajxy jaduhñ nā'ä jootmä'adät.

⁷⁻⁸ 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät; coo hajxy mmānuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduhñ xpiuhbédät.

⁹ 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaa mmo'oy. ¹⁰ Y coo hacx jaduhñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsahñdy mmo'oy. ¹¹ Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyhájtäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmió'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

¹² 'Jadúhnäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts myajnäxuud-sa'añän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiúunāmät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy ha-jxy jecy yajwá'xäbä.

¹³⁻¹⁴ 'Hamäjaa jim mnøcxät Dioswi-induum. Jaduhñ mäwfinäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduhñ nä-may piaady. Pero coo jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduhñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä mõjtu'ujän; nämay hajxy jiiby yhäda'agy.

¹⁵ 'Mnigwieendāhadøjöp hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexpän. Nā'ä høhndaacp hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mabøjpän, pero cab hajxy tiehñ miäbøcy; jaančh tehñ quia'awiindøy hajxy jaduhñ. ¹⁶ Haxøøg hajxy jiatcøøy; jaduhñ hajxy

mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e nebiä hujts nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. ¹⁷⁻¹⁸Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. ¹⁹Mädyii quepychaa jaduhñ hoy ca'a tømhhajp, piujxyp hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'ogy. ²⁰Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tømhhajpän. Jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

²¹Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsøn." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'owa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiúunäp, je'eds jim tægø'owaamb. ²²Coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, mänitøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsøn, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miičh mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a mõjcu'u ngøxy yajpäyø'ogy ja'a miičh mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a hoy-yagiuøøññajaty pä may nyajcähxø'ogy ja'a miičh mmäjaagøxpä." ²³Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduhñ."

²⁴Pønñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhñ quiudiúnät nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tøjc tøø quiojjiän tsaawiing. ²⁵Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnøø quiomgädaacy. Mänitä tøjc mõc miøjpojpejty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'eguiøxpä coo tsaawiing quiojjiä. ²⁶Pero pønñhøch nmädia'agy tøø xquia'a cudiuunä nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä jäya'ay

ca'a jajpän. Jiibiä tøjc quiojy tsabiu'ujooty. ²⁷Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnøø quiomgädaacy. Mänitä tøjc miøjpojpejty mõc. Mänit piuumy.

²⁸Mänitä Jesús miädiaacpäðøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagiuøøyy nebiaty ja'a Jesús hñajty tøø yajñähixø'øy. ²⁹Jaduhñ hñajty yajñähixø'øy nebiä mõjcuħdujtmøødpän. Ja'a cu'ug wyiindsønñhajxy, cab hajxy hñajty jiaty jaty.

8 Tunguhduum ja'a Jesús hñajty tøø yajñähixø'øy. Mänit miänajnä. Mänit majiäya'ay piadu'ubøjcä. ²Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hñajty miøød. Mänitä Jesús wyiinjjcädaacä, wyiingudsähgøøyyä. Mänit ñämaayyä: —Wiindsøn, pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ, høyhøch jaduhñ xyajñähwa'ads xyajcuħwä'adsät.

³Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñähdoon. Mänit ñämaayy:

—Chøjpiøch ja'a njoot jaduhñ; tøø jaduhñ mnähwa'ačh mguhwa'ačh.

Mänitiä ja'a mähdiøjc jiaančh nähwaach jiaančh cuħwaach. ⁴Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc madow, ca'a pøn mnä'ägädä hawaanä. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'ačh coo tøø mguhwa'ačh. Jimä xädø'øn mguyoxø'owät nebiä Moisés jecy yhanehmian. Jaduhñä hijxtahñd myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'ačh coo tøø mguhwa'ačh.

⁵Mänitä Jesús miejch maa ja'a ca-jpt hñajty xiøhatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsøn ñämejch. ⁶Mänit Jesús ñämaayyä:

—Jimñhøch ja'a nmoonsä tu'ug quio'-na'ay tøgooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiä jaduhñ chaachpøcy tehngajñä.

⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'øy.

⁸ Mänitä soldadowiindsón yhadsooy:

—Pero Wiindsón, cab jaduñ yhäxix'oy coo miich jiiby mdäg'owät maač ndögootiän, je'eguiöxpä coo miich mmøjjä mjaančhä. Nägooyä miich jaduñ mmäná'anät cooč nmoonsä yhoj'owät, pues hoy'owäp. ⁹ Hané'emyhöch nhity; jímhöch nwiindsónbä, y jímhöch nsoldado. Coočhä nsoldado tu'ug nnämä'awät coo homiaajä ñöcxät, nõcxäp jaduñ; y cooč nnämä'awät coo myñät, mñäp jaduñ. Y coočhä nmoonsä waamb nnämä'awät, quiudiünäp jaduñ.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaanč tehñ yagjuooy. Mänit nñamaay ja'a hajxy hñajty pawädiipä:

—Cáböchä nmägunaaxhajxy jaduñ miäböcy neby yö'ö craa miäböquiän, y jäguem yö'ö choon. Tøyhajt jaduñ.

¹¹ Coö ja'a Dios ja'a miäjaa hñajty yajcähx'oga'añ, mänit hajxy hñajty nämay miedsa'añ, ja'a hajxy hñajty maböjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hñajty choona'añ. Mänit hajxy hñajty miöðhida'añijäm ja'a Abraham mөөdä Isaac mөөdä Jacob. ¹² Pero ja'a judíoshajxy ca'a maböjpä, cab hajxy hñajty jím quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduñ quiuhjuipnaxa'añii möjcu'uhaam maa yhägoodsän. Jiiby hajxy jaduñ chaächpöga'añ tehngajnä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a soldadowiindsón nñamaay:

—Nöcx maa ja'a mdöjcän. Töø jaduñ mmäböcy, töø ja'a mmoonsä jaduñ yhoj'oy.

Mänitä ja'a mioonsä jiaanč hoyooy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñöcx maa ja'a Pedro tiöjcän. Jiibiä Pedro miö'ðdhoc hñajty quio'na'ay tomiöð. ¹⁵ Mänitä Jesús ja'a tajiäya'ay ja'a quio'ö ñahdoonä. Mänitä tiöy tiöjch. Mänitä tajiäya'ay piädö'cy. Mänit tiägöoy mayhajtuumbä ja'a Jesúscöxpä.

¹⁶ Coö quioodsöoy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Töø hajxy hñajty näje'e miächii ja'a möjcu'ujäm. Mänitä Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhöxmajtsä ja'a möjcu'ujäm. Jaduñä pa'amjäya'ayhajxy quioxy yajmөcпöjcä; ja'a Jesús jaduñ yajmөcпöjc. ¹⁷ Töjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ maa jaduñ myiñän cujaay, mänaa ja'a Isaías jecy miäna'añän: “Jaaya'ay ja'a nba'amhajtäm töø xyajnahwäatsäm töø xyajcuhwäatsäm.” Ja'a Isaías, je'eds ja'a Diosmädia'agy jaduñ jecy yajwa'x.

¹⁸ Coö ja'a Jesús yhiyxy coö hñajty cujc töø piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coö hajxy ñäxät mejyhawiimb möödä jiamioðdhajxy. ¹⁹ Cajnä hajxy hñajty tiu'uböcyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug nñamejtsä. Yajnahixöby hñajty je'ebä maa ja'a tsajtojcän. Mänitä Jesús nñamaayä:

—Wiindsón, mñ nhuuc jamiöðdhaty. Homiaajä mnöcxät, quipxy nbawädítät.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Ja'a xöögaa, jímä jiut je'e; ja'a muuxy, jímä pie'eñ je'e; pero hööch, ja'a Diosquexypä, cáböch ndöjc maač nboo'x nhäná'awät.

²¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioðd tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, mänitöch miich nbadu'uböga'añ coočhä ndeedy hñajty töø yho'nä, cooč hñajty töø nyajnaaxtägöönä.

²² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Ween ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägö'oy. Cáböch ja'a nmädia'agy hajxy xpianöcxaanä. Pero miich, ween quipxy nwädíjtäm.

²³ Mänitä Jesúshajxy tiägöoy barcojooty möödä jiamioðdhajxy. Tiu'uböjnä hajxy barcojooty. ²⁴ Mänitä poj möc piädö'cy, höxtä cugujjöoy ja'a nöø jiiby barcojooty. Pero töø ja'a Jesús hñajty

miaaho'nä. ²⁵ Mänit hoy yuxyijäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit nāmaayä:
—Wiindsón, hōjts yajnāhwáatsäc. Cham hōjts nnōho'ogō'owa'añ.

²⁶ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mwī'i chāhgō'oy. Cábōch mijts ja'a nmādia'agy hajxy jaduhñ xñā'ä mǎbōjcǎ, paady hajxy mdsāhgō'oy.

Mänit piädō'cy. Mänitā poj jiojcnāma'awōōyy mōōdǎ mejy coo quia'a mīñnāt. Mänit jaduhñ yuungōōyy. Caj nǎ'ägādǎ pojñā.

²⁷ Mänitā miägu'ughajpāhajxy yagjuōōyy. Mänit hajxy ññāmaayä:

—Nebiāda'a jaduhñ coo miādia'agy miābōjcǎxǎ hōxtǎ ja'a poj mōōdǎ mejy.

²⁸ Mänitā Jesúshajxy jīm miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hānajtǎ xiōhatiān Gadara. Jīmǎ cabāsantǎ hānajtǎ tu'ug. Mänitā Jesús jāya'ay nāmetsc nāmejtsǎ. Jīm hajxy hānajtǎ tōō choon maa ja'a cabāsantǎn. Tōō hajxy hānajtǎ miāchii ja'a mōjcu'ujām. Jaanč tehñ quia'awiindōy hajxy hānajtǎ ñibiāda'agyii. Ni pōñ hajxy hānajtǎ quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujān. ²⁹ Mänitā Jesús tiägōōyy wiinguyaaxōōyyābǎ:

—Jesús, tii hōjts xwia'ana'añ, miičh Dioshuung. Cajñā yhabaady coo hōjts xyajcumādōwāt.

Ja'a mōjcu'uhajxy jaduhñ mānaañ, ca'a jiāya'ayǎ.

³⁰ Jīm mayhādsōm hānajtǎ wiādity tunwiinmānac jāguemjuōōby. ³¹ Mänitā Jesús miānuu'xtaacǎ ja'a mōjcu'uhajxy:

—Pō xyajpādsōmaamb hōjts yaa maa hādaa jāya'ayān nāmetscǎ, na'añ hōjts jiiby nhuuc tǎgō'oy maa yō'ō hādsōm jioodootyhajxiān.

³² Mänitā Jesús miānaañ:

—Nōcx hajxy jiiby tǎgō'ow.

Mänitā mōjcu'uhajxy nāhwaach ja'a jāya'ay nāmetspǎ. Mänitā hādsōm hajxy nāmejch. Cōjx ja'a hādsōmhajxy wyi-

inmānacpāyō'ogy. Cōjx hajxy quiuhcah-naxy naaxōjpcōxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awō'oy. Cōjx hajxy jiiby yho'ogy mejjiooty.

³³ Mänitā hādsōmgüeendāhajpāhajxy chāhgō'ōbāyō'cy. Coō hajxy jīm miejch maa ja'a cajptān, mänit hajxy miādi-aacy nebiaty hajxy hānajtǎ tōō yhixy, coo ja'a mōjcu'uhajxy hānajtǎ tōō nāh-wa'ačh ja'a jāya'ay nāmetspǎ. ³⁴ Cōjx ja'a cu'ughajxy ñōcxy pāyō'oguiǎ maa ja'a Jesúsān. Coō ja'a Jesús hajxy piaaty, mänit hajxy miānuu'xtaacy coo ja'a Jesús jīm chōonāt maa ja'a nāaxhajxiān.

9 Mänitā Jesúshajxy tiägō'oguiumbǎ barcojooty, ñajxtāgajch hajxy jadāhooc mejyhawiimb maa ja'a quiajphajxiān. ² Mänitā tecymiucypǎ tu'ug quiōmiejtsǎ tsaajiooty maa ja'a Jesúsān. Ja'a mǎhdiōjc ja'a miägu'ughajpāhajxy jaduhñ cōōmiejtsǎ. Coō ja'a Jesús yhixy coo hajxy hānajtǎ miābōcy, mänitā Jesús ja'a mǎhdiōjc nāmaayy:

—Huong, jootcugō'ow; tōō ja'a mbo-jpǎ mgādieey xñāhwa'ačh.

³ Jīmǎ ley-yajnāhixōōbiādōjc hānajtǎ nǎje'e tiāna'ay ja'a Jesús nāhmōjc. Coō hajxy jaduhñ miādooyy nebiā Jesús miā-naañ, mänit hajxy nǎje'e quiopcooty tiägōōyy mǎdiaacpǎ: “Capxtāgooby hā-daa craa jaduhñ maa ja'a Dioscōxpān.”

⁴ Nājuōōby ja'a Jesús hānajtǎ neby hajxy hānajtǎ miādia'aguiān quiopcooty. Mänit miānaañ:

—Tii haxōōgwiinmahñdy hajxy coo mmōōdhaty mgopcooty. ⁵ Mǎdyii mǎdia'agy maas tsip, coōch hādaa mǎhdiōjc nnāmǎ'awāt: “Tōō ja'a mbojpǎ mgādieey xñāhwa'ačh”, tōgǎ maas tsip jaduhñ coōch nnāmǎ'awāt: “Tānaayyō'og, yo'oyō'og.” ⁶ Nya-jcāhxō'ogāambiōch coōchǎ cuhdujt jaduhñ nmōōdǎ hādaa yaabǎ naaxwiin coōchǎ pojǎ cǎdieey nyajnāhwǎ'adsāt, hōōch ja'a Diosquexypǎ.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypiä ñämaayy:

—Tänaayyø'og, widsø'og yø'ø md-saay, nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

⁷Mänitä tecymiucypiä tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. ⁸Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a tecymiucypiä tøø yhooyø'y, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a mäjaa hänäjty tøø mio'oyii, ja'a Diosquexypä. Cab hajxy hänäjty ñajuø'y pø Dioshuung hänäjty je'e, ja'a Jesús.

⁹Mänitä Jesús jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hänäjty yhäña'ay maa hänäjty yajnähjuudiutpähajxy. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam quipxy wädñtäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesús piadu'ubøjcy.

¹⁰Jimä Jesús hänäjty quiaiy tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajnähjuudiutpähajxy may miejch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a judíos quiuhdujt. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødcaabiä.

¹¹Jimä fariseoshajxy hänäjtypä, ja'a hajxy hänäjty hoy jaanč tehñ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsøn coo miøødcay ja'a yajnähjuudiutpähajxy møødä cubojpä cugädieeyhajxy —nømä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

¹²⁻¹³Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänit miänaañ:

—Pøn jaduhñ møc, caj yajtsooyø'y; pøn jaduhñ pa'ammøød, je'eds jaduhñ yajtsooyøøby. Jaduhñ mäwfiinøch høøch nebiä mädsooyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech, nébiøch ja'a cubojpä cugädieeybähajxy nnámá'awät coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'y. Ja'a

hojiäya'ayhajxy, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñänøømby: “Chøjpiøch ja'a njoot jaduhñ coo hojiøot hajxy mmøødhädät; cábøch jaduhñ nmänaannä coo animal hajxy myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

¹⁴Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Juan mäyajnäbejpä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Tii miič mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a nä'ägädä hida'añ. Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity tähoocjaty; jaduhñ højts ja'a Dios nwiingudsähgø'y. Jaanä jaduhñä fariseoshajxy yhiipä jaguiay.

¹⁵Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jäya'ayhajxy mänaa piøcy yhu'ugy, cabä woyba wichpä hajxy jiø'y xiuuüch. Xoonäacp hajxy jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a jamiø'ød jyijä. Jaduhñ mäwfiinøch høøch nebiä jamiø'ødän. Páadyhøch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduhñ cooçh yaa ndsoonaannä; mänit hajxy mabøcypiä jaguiay yhida'añ.

¹⁶Cab jaduhñ pøn tucwit yhagø'yø'y jemýwyithaam. Múgäp ja'a jemýwyit jaduhñ y maas hanaxiä ja'a tucwit jaduhñ quiøødsät. ¹⁷Jaanä jaduhñduhmbä, cabä pøn jemývyino quidemø'y tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a wajhacxuy jaduhñ y høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tägøyyäp ja'a wajhacxuy jaduhñ møødä vino. Pero jiibiä jemývyino hajxy quidemø'y maa ja'a wajhacxuy jemýbiän. Jaduhñ ni mädyii quia'a tägøyyät.

¹⁸Cajnä ja'a Jesús hänäjty miädiaacpädø'y, mänitä tsajtøjcwindsøn tu'ug miejch. Mänitä Jesús wyiingo'naaguiädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Naamhó'ogyhōchä nhuung ja'a to'oxypä. Coö miich nõcxy mnähdōñ, mänit jiuypiojtägätsät.

¹⁹Mänitā Jesús piädø'cy. Mänit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødä Jesús miägu'ughajpähajxy. ^{20–21}Jimä tajjäya'ay hānajtý tu'ug hōxhaam pianøcxy. Pa'ammøød hānajtý je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñø'ty hānajtý tøø wyl'i xiee'xy, weenjaty weenjaty. Jaduhñä tajjäya'ay hānajtý miädia'agy quiopcooty: “Nägóoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdōñät, mänitøch nmøcpøgät.” Coö ja'a Jesús ja'a tajjäya'ay jiäguyhōdiägøøyyä, mänitā wyitpa'a ñähdōñäxä. ²²Mänitā Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tajjäya'ay yhijxy. Mänit miānaañ:

—Huung, jootcugø'ow; tøø jaduhñ nmøcpøcy, je'eguiøxpä coö tøø mmäbøcy.

Mänitiä ja'a tajjäya'ay miøcpøjcy. ²³Mänitā Jesúshajxy jim miejch maa ja'a tsajtøjcwiindsōñ tiøjcän. Jiibiä xuuxpädøjc-hajxy hānajtý yho'ogyjiäya'awyiinxu'uxy. Jiibiä jäya'ayhajxy hānajtý wyl'i yhaamhaty.

²⁴Mänitā Jesús miānaañ:

—Pädsøm hajxy jiiby. Cab yø'ø tøø yho'ogy, nä'ä maab yø'øduhñ.

Mänitā Jesús ñäxiicä. ²⁵Cøjx hajxy jaduhñ piädsømý. Mänitā Jesús tiøjtägøøyy. Mänitā to'oxyhāna'c quiø'ømajch. Mänitā to'oxyhāna'c yhänaayyø'cy. ²⁶Mänitā mädia'agy wiädipty wiinduhmyhagajpt coö ja'a to'oxyhāna'c tøø yagjujypiogyii.

²⁷Coö ja'a Jesúshajxy jim chohñ, mänitā wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy yáaxäp:

—Højts näxúu'tsäc. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸Coö ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitā wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitā Jesús miānaañ:

—Nej, mmäbøjpy hajxy jaduhñä coöchä mäjaa nmøødä coö hajxy nyaghixø'øgädä.

Mänit hajxy miānaañ:

—Wiindsōñ, nmäbøjpy højts.

²⁹Mänitā Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdōñä. Mänitā Jesús miānaañ:

—Ween hajxy mhixø'øgy coö hajxy tøø mmäbøcy.

³⁰Mänit hajxy yhixø'cy. Mänitā Jesús miānaañ:

—Ca'a pøñ hajxy mnä'ägädä hawaanä.

³¹Coö ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøøyy mädia'agy-yajwädiypä coö hajxy tøø yaghixø'øgyii ja'a Jesúsäm.

³²Mänitā huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hānajtý miächii ja'a mõjcú'ujäm. ³³Mänitā Jesús ja'a mõjcu'u jiiby yajpäyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miānaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøñ tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajän yaa Israelnaaxooty.

³⁴Mänitā fariseoshajxy miānaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a mõjcu'u yajpäyø'øgy, coö ja'a mõjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hānajtý wiädity, jiiby hānajtý yajnähixø'øy tsajtøgooty coö ja'a Dios ja'a miäjaa mobädap yajcähxø'øga'añ. Yajnaxyp hānajtý homiädyii pa'amä. ³⁶Näxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hānajtý. Jaduhñ mäwfinäts hajxy hānajtý nebiä meegän, ja'a cajpä wyiindsōñ. Nebiä tågowiädiypän hajxy hānajtý je'e. Nebiä jootmayhajpän hajxy hānajtý je'e. ³⁷Mänitā Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coöchä nmädia'agy hajxy

xmiäbójcät. Pero cab hõjts nnämáyyäm, hõjts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä.
³⁸Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpä hajxy xjiaac móoyyämät, neby hõjts ja'a mädia'agy hajxy xmiødyajwá'xämät.

10 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitä cuhdujt miooyy coo ja'a mõjcu'u hajxy yajpäyø'ögät, coo homiädyii pa'amä hajxy yajnáxät.

²Jaduhñä nämajmetspähajxy hänäjty xiøhaty: Simón Pedro mõødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo mõødä Juan; ³Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnähjuudiutpä; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo; ⁴Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hänäjty yajyagho'ogáanäbä.

⁵Mänitä Jesús ja'a nämajmetspähajxy quiejxy mädia'agy-yajwa'xpä. Mänit nämaaxy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judíoshajxy chäna'ayän, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaayyä hajxy jaduhñ mwädítät, yaa Israelnaaxooty. ⁶Ja'a jäya'ayhajxy yaabä, jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e nebiä meeg tägowiädiipän. ⁷Mnägápxäp hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobäda-jpä yajcähxø'øga'añ. ⁸Myajnáxäp hajxy homiädyii pa'amä mõødä haxøøgpa'am. Myagjujypiøgäp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpäyø'øgäp ja'a mõjcu'u hajxy. Nnä'a móobiøch mijts hädaa cuhdujt; cáboch mijts nyagjuya'añ; jaduhñ mjit-spä, cab hajxy myagjuubiät.

⁹Cabä xädø'øn hajxy mgónät ni weeñtiä. ¹⁰Cabä morral hajxy mwídsät. Tu'uquüä camiixy hajxy mwídsät. Cabä cø'øg hajxy mejtstehñg mmänócxät. Cabä cuhdajt hajxy mgábät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hänäjty mhamejtsta'aga'añän.

¹¹Coo hajxy maa mgajptägø'owät, jimä jäya'ay hajxy mhøxtá'awät ja'a

hojiootmøødpä; jim hajxy mhamejtsta'agät. Jiiby hajxy mhídät høxtä coonä hajxy hänäjty mdubøga'añ.

¹²Coo hajxy mdøjtägø'owät, mänit hajxy myajpøø'xät. ¹³Coo hajxy jaduhñ xyajtøjtägø'owät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät ja'a Diósäm; pø caj, cab hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät. ¹⁴Coo hajxy jaduhñ xquia'a nä'ägä jøjpøgø'owät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädóowät, mänit hajxy jim mdsóonät. Mänitä mdecy hajxy mwiinwop mwiinxídat, nebiä hijxtahnd jaduhñ miähmø'owät coo mijts jaduhñ tøø xquia'a yajtøjtägø'øy.

¹⁵Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, coo yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy quiumädowa'añ, maas hanaxiä yø'ø cajpt jaduhñ quiumädowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt mõødä Gomorracajpt.

¹⁶Maačh mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jäya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiäda'agóøjät.

Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mwädítät.

¹⁷Mniyajcopcø'owøøjäp mijts. Xyajcø'ødägø'owäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänitäts hajxy xwyiinwop xjiøjwóbät maa ja'a chajtøgootyhajxiän. ¹⁸Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, mõød jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän.

¹⁹Pero coo hajxy jaduhñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hänäjty mmädia'aga'añ. Coo jaduhñ yhabáadät, mänitä Dios jaduhñ xhawáanät waambaty hajxy jaduhñ mmäná'anät. ²⁰Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Dioshespírituhaam hajxy jaduhñ mmädia'aga'añ.

²¹Haxøøg jaduhñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñahanuu'xø'øwa'añii ja'a tu'que'expä-jäya'ay. Jaduhñ ja'a

tieedyhajxy jiatcø'owaambä mөөдä yhuunghajxy. ²²Ja'a hөөчcөxpä mijts ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä xmiähanhada'añ. Pөн jaduhñ mee'xtujp cөjxta'axioө, je'eds jaduhñ mähmө'owaamb hodium. ²³Coo mijts hajxy xchaačhtiünät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyö'ögät, mänit hajxy mnөcxät wiingtuum. Tөyhajtäts mijts nnäma'ay, coöch hänajty ngäda'aga'añ, hөөч ja'a Diosqueypä, cahnä cajpt hajxy hänajty mwiinwäditynä maa ja'a judiöshajxy chäna'ayän.

²⁴'Cabä pөн jaduhñ jiaty nebiä wyiindsön jiatän. ²⁵Coo hajxy jaduhñ mjädät nebiä mwiindsönhajxy jiatän, jootcujc hajxy jaduhñ mhídät. Coochä jäya'ayhajxy jaduhñ tөө xñäma'ay: "Mөjcu'u", jaduhñ mijts hajxy xñäma'awaambä.

²⁶'Cabä cu'ug hajxy mdsähgө'owät. Nebiaty hajxy jaduhñ jiatcө'öy hamee'ch, cähxө'ögaamb jaduhñ. ²⁷Waambätyhöch mijts hamee'chhaam nnajtscapxööyyäm, majiäya'ayhagujc hajxy myajcapxө'owät. ²⁸Cab hajxy mdsähgө'owät pөн ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghö'cäp; cabä mhäañämä hajxy jaduhñ xyaghö'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgө'owäp; je'edsä cuhdujt jaduhñ mөөд coo hajxy jiiby xquiéxät haxөгgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'xhajxy quiuhdägöyyät mөөдä mhäañämähajxy.

²⁹'Ja'a muuxyhuunghajxy, coo hajxy quia'ay, yhiixyp ja'a nDeedyhajtämhajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja tsowä. ³⁰Jaanä jaduhñ mijts xyhiixpä, höxtä xñajuööyyäp mijts naag mijts mguhwaay. ³¹Cabä jäya'ay hajxy mdsähgө'owät; hix, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

³²'Pөnjätyhöch ja'a nmädia'agy xmiөөdyajtu'ugөөby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänitөch ja'a miädi-a'agyhajxy nmөөdyajtu'ugө'owaambä maačhä nDeedy wyiinduumän jim

tsajpootyp. ³³Pero pөnjätyhöch jaduhñ tu'ugmädia'agy tөө xquia'a mөөdhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni hөөч jaduhñ tu'ugmädia'agy nga'a mөөdhidaambä maačhä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

³⁴'Cooch yaa tөө ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñimiädsibө'owa'añii ja'a hөөч nmädia'agyquiөxpä. Cab hajxy jootcujc yhida'añ. ³⁵⁻³⁶Tu'tөjc hajxy jaduhñ ñimiädsibө'owa'añii, mөөдä tijj mөөдä tieedy, mөөдä ñөөx mөөдä miajc, mөөдä jiaxie'eb mөөдä xiocy.

³⁷Pөнä tijj pөнä tieedy maas tsojp quejeech hөөч jaduhñ xchocy, cábөch ja'a nmädia'agy hoy xpianөcxät. Y pөнä ñөөx pөнä miajc maas tsojp quejeech hөөч jaduhñ xchocy, ni je'ečh ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panөcxäbät. ³⁸Pөнä jioot tsojp coöch hөөч xpianөcxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coo chaačhpögät nébiөch jaduhñ ndsaačhpөga'añän, cábөch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianөcxät. ³⁹Pөнä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyө'owaamb, tägöyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pөнä jiugyhajt najtshixө'owaamb ja'a hөөчcөxpä, je'eds hodium nөcxaamb.

⁴⁰'Pөн mijts jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwfinөch hөөч xchojpä. Y pөnhөch hөөч jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwfinädsä Dios jaduhñ chojpä, ja'ačh tөө xquiéxiäbä. ⁴¹Ja'a Diosqueyhajxy, hodium hajxy ñөcxa'añ. Jaanä jim hajxy ñөcxaambä pөн jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyi coo hajxy jaduhñ Dyiosquexiä. Jaanä jim hajxy ñөcxaambä hodium pөн jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay. ⁴²Coo hädaa häyoobäya'ay tөchñөө ñä'a mo'owөöjät je'eguiөxpä coöch jaduhñ xpianөcxy, mänit jaaya'ay piäda'agөöjät hodium, ja'a nөө tөө yéquiäbä. Tehñ tiөyhajt jaduhñ.

11 Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødhajxy yajwiingapxøøbiädoøyy, mänit jim chohñ. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

²Ja'a Juan, tsumyhäñaaby hänäjty je'e. Coo miädoyhajty coo ja'a Cristo hänäjty wiädity yajnähixøøbiä, mänitä miägu'ughajpä metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miičh ja'a Crístoja, ja'a Dios jaduñ quixaambiä, tögä wiinghäna'c je'eja.

⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädooy. ⁵Nøcx hajxy yajmøødmädia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhiyxø'øgy, coo ja'a tecymia'ad-pähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a haxøøgpä'ammøødpähajxy tøø nähwa'ačh, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'øgy, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy tøø jiuyp-iøcy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø yajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy. ⁶Jootcujc hajxy jaduñ yhity ja'ačh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäbøjcäbä.

⁷Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänäjty mmädoowañäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mmädoowañä. ⁸⁻⁹Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänäjty quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. Tøyhajt jaduñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxø'øy. Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'a jaac

yajnähixøøbiä, je'edsä cuhdujt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ¹⁰Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiäacäbä, Juan je'e. Nømä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänäjty jayøjp quixa'añ maa ja'a cu'ugän, ween yajwiinxiiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Høxháamhøch hänäjty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaañch quejxä; høxháamhøch njaañch cädaacy. ¹¹Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduñ. Pero cooçh hänäjty tøø nho'nä, cooçh hänäjty tøø nnøcxtägach maačh nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøgaamb ja'a høøčhcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänäjty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødä, hoy ja'a møjcuhdujt hajxy hänäjty quia'a ja møødä.

¹²Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägø'ø nädecypä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduuman. ¹³⁻¹⁴Ja'a Diosquexyhajxy jecypä, jaduhñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Jaduhñä Moisés miädia'agy miänaambä. Pero jayøjpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjuø'øwaamby hajxy jaduñ. ¹⁵Pøn mädoñd møød, ween miädooy.

¹⁶Pänébiøch jäya'ayhajxy nya-jmäbäadät ja'a jäda'ahatypä. Cab hajxy tii yhojiäwø'øwa'añ. Jaduhñ mäwíñäts hajxy je'e nebiä pigäna'c wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: ¹⁷“Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy.”

¹⁸Coo ja'a Juan miejch, cab hänäjty quia'añ yhu'uga'añ. Mänit mijts mnänøømy coo je'e quiu'umañøøbiä.

¹⁹ Mänitöch nbamejtspä, hөөч ja'a Diosquexypä. Mänitöch ndägөөyy caabiä huucpä. Jadúhnhöch mijts xñänөөmbä cooč nwi'i quiaaya'añ cooč nwi'i yhu'uga'añ, coočhä cubojpä cugädieeybä nmägu'ughaty mөөдä yajnähuudiutpädöjc. Pero yajcähxö'ogaamby ja'a Dios jaduhñ ja'a wyiinmahñdyhaam cooč ja'a төyhajt jaduhñ nmөөдä.

²⁰ Mänitä Jesús tiägөөyy hamänaipä. Ja'a cajptjäya'ayhajxy jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hänäjty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä hänäjty төө jia yajcähxö'oguiän. Paady jaduhñ yhamänaajty, coo yhaxөөgwiinmahñdy hajxy hänäjty төө quia'a najtshixö'öy. Mänitä Jesús miänaañ:

²¹ —Haxөөг mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín mөөдä Betsaida. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Tiro mөөдä Sidón, coo hajxy häxöpy төө yhixy ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä nej mijts төө mja hixiän, төө ja'a yhaxөөgwiinmahñdy hajxy häxöpy ñajtshixö'öy. ²² Төyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxөөgtuum mijts jaduhñ xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayyäbä Tiro mөөдä Sidón. ²³ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumaya'añ. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä hajxy häxöpy төө yhixy nej mijts төө mja hixiän, cab hajxy häxöpy төө quiuhdägoy. ²⁴ Төyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxөөgtuum mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayyäbä Sodoma.

²⁵ Mänitxөө ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miičh jim hänaaby tsajpootyp; miičh yaa Dioshajp

maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscu-jú'uyäp coo ja'a төyhajt төө myaj-nähixö'öy ja'a hajxy tii ca'a jajpä. Caj төө myaj-nähixö'öy ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶ Төyhajt jaduhñ, Teedy, je'eguiөxpä coo miich mjoot jaduhñ chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tөөчhä nDeedy ja'a төyhajt xquiөxy yajcө'ödägө'öy. Cábөch pөñ xyhixy-haty, hөөч ja'a Dioshuung. Төyhajt jaduhñ. Jagööyyөч nDeedy xyhixiä. Y cábөch ja'a nDeedy pөñ xyhixyhajtä. Jagööyyөч jaduhñ nhixiä, hөөч ja'a Dioshuung. Nyajnähdjábөch pөnjáty-hөch nDeedy hixyhádäp. ²⁸⁻³⁰ Mijts, pөñ jaduhñ ca'a mee'xtugaamb neby hajxy hijty mguhdujthatiän, hөөч nguhdujt haböjcäc. Hojióothөch nmөөд; cábөch nyajcumaya'añ. Mänitäts ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cábөch ja'a jem-čhpä mapxypä jaduhñ nbäda'aga'añ.

12 Mänitxөө ja'a Jesús hajxy hänäjty wiädity trigoni'ibyquiuyc poo'xxiөөjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamiөөdhajxy hänäjty. Mänit hajxy tiägөөyy trigotöjpä. ² Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhixy, mänitä Jesús hajxy nämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyl'i tiöjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy tii ndúunämät ja'a poo'xxiөөjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coo ja'a Davidhajxy yäho'pөjcä. ⁴ Mänit hajxy tiägөөyy Diostөгooty. Mänitä Diostajcaagy hajxy quiaayy, ja'a teedyhajxy hänäjty төө quiuyoxö'öyäbä. Cabä cuhdujt hänäjty pөñ miөөдä coo hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänäjty miөөдä coo hajxy quiáyät. ⁵ Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguiän coo ja'a teedyhajxy tsajtөгootypä quia'a

nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøjooty; y cab jaduhñ ñeipä. ⁶Y hөөч, maas mőc-hөч ja'a cuhdujt jaduhñ nmөdä quejee ja'a tsajtөc. ⁷Caj mijts mwiinjuө'öy waamb ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añ: "Mänáambөч jaduhñ coo hojioot hajxy mmөdhádä; cábөч jaduhñ nmäna'añ coo animal hajxy myóxät ja'a hөөчcөxpä." Coo hajxy jaduhñ mwiinjuө'öwät, cabä jäya'ay hajxy nä'a nägoodä mwiingapxpédät. ⁸Hөөч ja'a Diosquexypä, nmөdhөч cuhdujt jaduhñ hөxtä maa ja'a poo'xxiøbaadiän.

⁹Mänitä Jesús jim chohñ. Mänit tiägөөyy tsajtөгooty. ¹⁰Jiibiä mähdiөc hänäjty tu'ug; cө'өdө'өds hänäjty tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hänäjty näje'e tiä-naabiä. Mänitä Jesús miäyajtөwä:

—Nej, hoy jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmөcpөгät ja'a poo'xxiøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduhñ miänaañ, yhөxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy yajtsumөjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmөcpөгät ja'a poo'xxiøjooty, mänitä Jesús hajxy hänäjty yajtsuma'anii. ¹¹Mänitä Jesús yhadsooy:

—Hoy pues. Coo pөн mieeg quiuga'awө'öy nөjutyooty ja'a poo'xxiøjooty, mänit hajxy nөcxy yajpädsөmy, túhmäts. ¹²Y maas tsoobaatp ja'a jäya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduhñ coo jäya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøjooty.

¹³Mänitä Jesús ja'a mähdiөc nāmaayy:

—Xajtөw yө'ө mgө'ө.

Mänit xiajtөyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpän. ¹⁴Mänitä fariseoshajxy tiөjpädsөmy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵Coo ja'a Jesús jaduhñ miädoyhajty, mänit jim chohñ. Mänitä jäya'ay may piadu'ubөjcy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmөcpөjcy nägөxiä.

¹⁶Mänit jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a nägápхät pөн je'e. ¹⁷Jaduhñdsä tiөjiajty nebiä Isaías jecy miänaañ, ja'a Diosquexypä. Dios jaduhñ mänaamb:

¹⁸Hөөчä nmoonsä hädaa, ja'ačh төө nwiimbíyyäbä.

Ndsөjpiөч jaduhñ. Jootcүc-hөч nni-jiäwө'öyii yө'өгөxpä.

Nbäda'agáambiөч ja'a nhEspíritu maa yө'өjän.

Hөөч nguhtuajt jaduhñ xyajwi-ingapxө'öwáanäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägөxiän.

¹⁹Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioga'añ.

Hahuum jaduhñ wiädita'añ cajptooty.

^{20–21}Jiootcapxmөcpөгaamby pөн hobiä nejpiä mäbөjp.

Mäbөгáanäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä.

Mänit jaduhñ tiägө'owa'añ hoyhanehmä.

²²Mänitä mähdiөc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä mähdiөc hänäjty, mөөd hänäjty yhuumä, mөөd ja'a mөjcu'uba'am hänäjty miөdä. Mänitä Jesús jaduhñ yajnähwaach, yaghijxө'cy, yajcapxө'cy. ²³Mänitä jäya'ayhajxy nägөxiä yagjuөөyy. Mänit hajxy ñiñāmaayyä:

—Nej, David yhap yhocäda'a yө'өduhñä.

²⁴Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coo yө'ө craa ja'a mөjcu'uwi-inmahñdy jaduhñ miөdä, paadiä mөjcu'uba'am jaduhñ yajnähwa'ačh.

²⁵Najuөөbiä Jesús hänäjty nebiä fariseoshajxy hänäjty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coo ja'a tu'hagajtpä jäya'ayhajxy
 ñimiädsibø'owóøjät, cuhdägóyyäp
 ja'a quiajpthajxy jaduhñ. Y coo
 ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy
 ñimiädsibø'owóøjät, cab hajxy
 hoy yhjñät tu'ugtøgooty. ²⁶ Jaanä
 jaduhñduhmbä, coo ja'a mõjcu'uhajxy
 ñimiädsibø'owóøjät, tågóyyäp ja'a
 wiyinmahñdyhajxy jaduhñ. ²⁷ Hoorä,
 mijts jaduhñ mänaamb cooñ ja'a
 mõjcu'uba'am nyajñahwa'aäch ja'a
 mõjcu'uwuinmahñdyhaam. Coo häxøpy
 jiaduhñä, maa mijts ja'a mjamiøød
 ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coo ja'a
 mõjcu'uba'am hajxy yajñahwa'aäch.
 Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a
 tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁸ Pero
 høøch, Dioshespírituháamhøch ja'a
 mõjcu'uba'am nyajñahwa'aäch. Cähxø'p
 jaduhñ coo tøø yhabaatnä coo ja'a Dios
 ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²⁹ Coo ja'a mõjcu'u xquia'a
 yajmäjädä'agät, cabä miäjaa jaduhñ
 mbójcät.

³⁰ Põñhøch jaduhñ xquia'a
 møødpädø'p, høøch nmädsip je'e. Y
 põñhøch jaduhñ xquia'a møødtuumb,
 xmiähanhájpcøch je'e.

^{31–32} Je'eguiøxpøch mijts
 jaduhñ nnäma'ay, coo põñ jaduhñ
 tiu'udägóyyät, hoy jaduhñ ñähwä'adsät,
 hóyhøch jaduhñ xjia nänømy, høøch
 ja'a Diosquexypä. Pero coo põñ jaduhñ
 ñänómät ja'a Dioshespíritu, cab jaduhñ
 mänaa ñähwa'adsa'añ.

³³ Mhøxcábäp hajxy jaduhñ põñ
 ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy
 wädiyp. Põñ ja'a howyiinmahñdy ca'a
 møød, cab hoy wiädity. ³⁴ Jaduhñ
 mawfinäts mijts hajxy mjatcø'øy
 nebiä tsahñdiän. Paadiä hoybä
 hajxy mga'a mädia'aga'añ, coo
 ja'a häxøgwiinmahñdy hajxy
 mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a
 mmädia'agyhajxy jaduhñ chohnda'agy.
³⁵ Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduhñ

quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a
 howyiinmahñdy miøødä quiopcooty.
 Pero jaaya'ay ca'a hoybä, häxøg
 jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä
 coo ja'a häxøgwiinmahñdy miøødä
 quiopcooty. ³⁶ Chaaçh mijts nnäma'ay,
 coo jaduhñ yhabáadät coo ja'a Dios
 hñajty yajñahdija'añ, mänitä Dios
 hajxy xmiäyajtøwa'añ waambaty hajxy
 hñajty tøø mgapxtägoy, hoy hajxy
 jaduhñ tøø mja nä'ä wiingapxnaxy.
³⁷ Pø häxøg hajxy hñajty tøø
 mmädia'agy, mänit Dios hajxy
 xpiäda'aga'añ häxøgtuum. Pø hoy
 hajxy hñajty tøø mmädia'agy, mänitä
 Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodiium.

³⁸ Mänitä Jesús ñämaayyä
 ja'a fariseoshajxy näje'e møødä
 ley-yajñahixøobiähajxy:

—Wiindsón, hõjts ja'a hijxtahñd huuc
 yaghíjxäc ja'a hoy-yagjuøøñäbä.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä,
 häxøg hajxy jiatcø'øy; cabä Dios
 hajxy chocy. Ja'a hijxtahñd hajxy
 mja wi'i yhixaamby. Jagooyyä hajxy
 jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahñd
 jecy quiähxø'quiän ja'a Jonáscøxpä,
 ja'a Dios jecy quiéjxäbä. ⁴⁰ Ja'a
 ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty
 tågøgxøø tågøøgtsum. Jaduhñäts
 høøch nhidaambä naaxjutjooty
 tågøgxøø tågøøgtsum, høøch ja'a
 Diosquexypä. ⁴¹ Coo ja'a Jonás jaduhñ
 piädsøømy ballenajoodooty, mänitä
 Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a
 cajpt hñajty xiøhatiän Nínive. Coo
 hajxy jim miädooyy, mänit hajxy
 miäböjcy. Mänitä yhäxøgwiinmahñdy
 hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás
 mõjtuung hijty jaduhñ jiaty møødä.
 Maas mõjtúunghøch nmøødä høøch.
 Pero cáboch nmädia'agy hajxy
 xmiadowaanä, ja'a jäya'ayhajxy
 jäda'ahatypä. Coo jaduhñ yhabáadät
 coo hajxy hñajty yajñahdija'añii,

mānit hajxy nāma'awa'añii coo hajxy jaduhñ piäda'agóójät haxóogtuum. Ja'a jecyjäya'ayhajxy jaduhñ māna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsānaabiä Nínive. ⁴²Jaduhñdsä to'oxiōjc miāna'anaambä, ja'a jecy gobiernähájtäbä jäguemnaax ja'a jōmbojmānājpä. Mānitä Salomón hoy miāmādoowhity, je'eguiōxpä coo ja'a Salomón hānajtj jiaañch tehñ quiuhwijiä. Y cabä Salomón ja'a mõjtuung hijty jiaty mõødä. Maas mõjtúunghoch nmøødä hōōch. Pero cábōch nmādia'agy hajxy xmiādowaanä, ja'a jāya'ayhajxy jāda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵Ja'a jāya'ayhajxy jāda'ahatypä, haxóogwiinmahñdy hajxy miøød. Y cooēch nmādia'agy hajxy xquia'a mǎbōjcāt, maas haxóog hajxy jaduhñ jiādāt. Jaduhñ mǎwfināts hajxy jiādāt nebiä jāya'ay mõjcu'umøōdpān. Coo ja'a mõjcu'u jiiby piādsōmāt maa jaaya'ay quiopcān, mānitä poo'xtaact nōcxy jäguemduum yhōxta'ay maa ja'a tōōdsnāhgapān. Coo ja'a poo'xtaact jim quia'a páadāt, mānit miāna'ana'añ: “Mejor nnä'ägä nōcxtägāchhōch maaēch nhuuc tsohmān.” Coo jaduhñ wyiimbídāt, mānitä jāya'ay quiopc jaduhñ piātāt nebiä yajwa'adstōjcān, ja'a yajxōñ tōō pie'edyíjābä. Mānitä jiamioød nōcxy juxtujc jiaac woy, ja'a maas haxóogpā. Mānit hajxy nāgōxiä tiāgō'oy maa jaaya'ay quiopcootiān. Y maas haxóog jaaya'ay jaduhñ jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶Jimnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hānajtj miøōdmādia'agyñä, mānitä tiajhajxy miejch mõødä piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miāhmøøyy tōba'am. Ja'a Jesús hajxy hānajtj miøōdmādia'agaamby.

⁴⁷Mānitä Jesús hoy nāma'ayii:

—Xiidsä mdaj xmiøōdmādia'aga'añ tōba'am mõødä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Pónhōch ndajhajpy; pónhōch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹Mānitä jiamioød nādsiiwøøyy. Mānit miānaañ:

—Hōōch ndaj yō'ō; hōōch nbuhya'ay yō'ō. ⁵⁰Pónhōch ja'a nDeedy miādia'agy xquiudiúunāp ja'a tsajpootypä, jaduhñ mǎwfināts hajxy je'e nébiōch nbuhya'ayān, nébiōch nbuhdo'oxiān, nébiōch ndajjān.

13 Mānitxøø ja'a Jesús jim chohñ togooty. Mānit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhānaaguiāda'agy. ²Mānitä jāya'ay may miejch maa ja'a Jesús hānajtjān. Mānitä Jesús tiāgøøyy barcojooty. Hoy jiiby yhōxta'agy. Cōjxä jāya'ayhajxy jim miāhmø'oy pu'uwiiing. ³Mānitä Jesús tiāgøøyy yajnāhixōōbiä madiu'u. Mābaadyhaam jaduhñ yajnāhixøøyy. Mānit miānaañ:

—Mānitä jāya'ay tu'ug tiu'ubōjcy niippä. ⁴⁻⁸Coo ja'a tōōmd tiāgøøyy wōjpä, nāje'e ja'a tōōmd quiahy tu'haam, nāje'e quiahy tsaanāhgōxp, nāje'e quiahy haptiooty, nāje'e quiahy maa ja'a hoñaañ. Ja'a jim cáhwäbä tu'haam, yajpādō'c ja'a muuxy hajxy je'e. Ja'a jim cáhwäbä tsaanāhgōxp, paquiä jaduhñ jia mujxy, je'eguiōxpä coo ja'a naax quia'a jatj cōōcä. Coo quiōxxōjōøyy, mānitä tiōōch, coo ja'a tyicts hānajtj quia'a mõødä. Ja'a cáhwäbä haptiooty, ja mujx jaduhñ. Ja yee'c jaduhñ, pero cabä nā'ä tōōmbejty. Hix, ja'a haptj je'e xaam. Y ja'a cáhwäbä maa ja'a hoñaañ, may jaduhñ tiōōmhajty, nāje'e māgo'xhaam, nāje'e tagōōghii'xhaam, nāje'e hii'xmajc-haam. ⁹Pōñ jaduhñ wiinjuøoby, weenēch hādaa nmādia'agy xmiābōjcä.

¹⁰Mānitä Jesús nāmejtsä ja'a jiamioōdhajxy. Mānit miāyajtōōwä:

—Tii ja'a cu'ug coo myajnāhixō'oy yajmābaadyhaam.

¹¹Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'øy nebiaty yhane'emy. Cab hijty yajwiinjuø'øy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'øwa'añ. ¹² Pøn madiu'u jaduñ møød, maas may jaduñ mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgáanäxäp je'e mäduhñtiä jim miøødä. ¹³ Páadyhöch jaduñ nmädia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhiipy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

¹⁴ Tøjiajp jaduñ yø'øya'aguiøxpahajxy nebiä Isafas jecy miänaañ, ja'a hijty jegyhajty wädijpä Diosquexy: Mmädoowaamby hajxy jaduñ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ; Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵ Tøø hädaa jäya'ayhajxy quiuhxexy; nebiä cuhnatpän, nebiä wiimbi'idspän hajxy jaduñ ñibiäda'agyii neby hajxy jaduñ quia'a wiinjuø'øwät, nébiøch nmädia'agy hajxy xquia'a mabójcät.

Cooch nmädia'agy hajxy xmiäbójcät, mänitøch hajxy jaduñ nyajnáhwá'adsät.

¹⁶ Jootucj jaduñ mhity je'eguiøxpä coo hajxy jaduñ mhixy, coo hajxy jaduñ mmädooy. ¹⁷ Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, may ja'a Diosquexypähajxy, may ja'a hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej mijts cham mhixiän. Jia mädoowaan hajxy nej mijts cham mmädooyän.

¹⁸ Huuc mädoow hajxy waamb ja'a niippä cwieento miädia'agytiägø'øy. ¹⁹ Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miädooy nebiä Dios yhane'emiän, cab hajxy wyiinjuø'øy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy piójcäxä ja'a mõjcu'ugong. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän tu'haam. ^{20–21} Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot yhuuc ja mabøcy. Pero coo hajxy chaächtiüñii

ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy piädsøømnä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän tsaanähgøxp. Paquiä jaduhñ tiø'øch je'eguiøxpä coo ja'a tyicts quia'a hity. ²² Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yhuuc ja mädooy. Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ hädaa yaabä naaxwiimbä. Jiaanč tehñ yhadsojpy ja'a xädø'øn hajxy, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän haptiooty. ²³ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. Hoy hajxy jaduhñ pianøcxy hamuumdu'joot. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän hoñaaxooty.

²⁴ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädi-aacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhöch nyajmäbaada'añ nebiä tu'jäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän maa ja'a ñaaxän. ²⁵ Mänitcoods hajxy quiøxy maaho'cy. Mänitä miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy maa ja'a trigotøømd hanahty tøø wiøjjiän. ²⁶ Tu'cuhtuajt ja'a trigo miujxy møødä cizaña. Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña quiahxø'pä. ²⁷ Mänitä jäya'ay hoy ñäma'ayíijäm ja'a mioonsähajxy: “Wiindsøn, hodiøømd miich mwøj, túhmäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts tøø choon.” ²⁸ Mänitä wyiindsøn miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a jaduhñ tøø jiatcø'øy.” Mänitä mioonsä miänaañ: “Nej, nõcxäp højts yø'ø cizañahujts nwixiä.” ²⁹ Mänitä wyiindsøn miänaañ: “Caj, cab hajxy mwíxät coo ja'a trigo jaduhñ ñä'a mabädø'øgø'øwät. ³⁰ Ween yhity; ween tu'cuhtuajt yeegy. Coo ja'a trigopux jaduhñ yhabáadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä cizañahujts hajxy jayøjp quiøxy yajpädø'øgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänit hajxy

jaduhñ ñó'ogät. Mänitā trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädá'agät tsehñjooty."

³¹ Mänitā Jesús tiägóoguiumbä mädi-aacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhóch nyajmäbaada'añ nebiä mostazapajcän. Jim tu'jäya'ay tõe ñi'iby maa ja'a ñaaxän. ³² Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mostazapajc jiaanč tehñ chayyā. Pero coo yeegy, cruty jaduhñ jiaty nebiä quepychaajän. Mäðyyä ja'a muuxyhajxy nõcxy jim mia'ay yhaajiooty.

³³ Mänitā Jesús miänáangumbä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhóch nyajmäbaada'añ nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagychoo yajmädijó'oyäbän harinajooty tægóogquipxõhñdy. Mänit jaduhñ cõxiä yajmäyābicõ'oy.

³⁴ Jaduhñä Jesús ja'a cu'ug yajnähixõöyy haagä yajmäbaadyhaam.

³⁵ Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy quiujahyyän:

Mäbaadyháamhóch nmädia'aga'añ.

Nyajcähxõ'ogáambiõch mädyiijaty hānajt yu'üchtium hijp mānaa hādaa yaabä naaxwiin yhawijy tiõ'xta'aguiän;

cahnä quiähxõ'ogyñä.

³⁶ Mänitā Jesús ja'a cu'ughajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiõjtägõöyy. Mänit ja'a jiamioðdhajxy miejch. Mänitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a cizañahujtsõxpä.

³⁷ Mänitā Jesús miānaañ:

—Hõõch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwíñhóch hõõch nebiä jaaya'ay hodiõõmd tõe wiõjjiäbän. ³⁸ Y hādaa yaabä naaxwiin, jaduhñ mäwíñäts hādaa nebiä naaxän maa ja'a hodiõõmd wiõjjiän. Jaaya'ayhajxy hanéhmäbä ja'a Diósäm, jaduhñ mäwíñäts hajxy

je'e nebiä hodiõõmdän. Jaaya'ayhajxy hanéhmäbä ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíñäts hajxy je'ebä nebiä cizañahujtsän. ³⁹ Y ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tõe wiõjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä trigo hajxy yajpādõ'quiän mõõdä cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsāhajxy tsajpootypä, jaduhñ mäwíñäts hajxy je'e nebiä jaaya'ay ja'a trigo hajxy yajpādõ'quiän.

⁴⁰ Coo ja'a naaxwiimbä jaduhñ wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä cizañahujts hajxy ñõ'quiän.

⁴¹ Mänitõch nmoonsä nhane'ema'añ coo hajxy ween nõcxy yajpādsõmy pøjaty ja'a haxõõgwiinmahñdy mõõd, mõõdä pøjaty jaduhñ ja wi'i yhadugaamb ja'a Diosmädia'agy. Jim hajxy yajpādsõma'añii maačh hānajt nhane'ema'añän, hõõch ja'a Diosquexypä. ⁴² Mänit hajxy hānajt quiujuipõ'owa'añii jøõnjooty. Jiiby hajxy jiõ'owa'añ xiuudsä'añ.

⁴³ Ja'a hajxy jaduhñ howiädijpä, jaanč tehñ miøj jaanč tehñ jiaanč hajxy yhida'añ maa ja'a Tieedyhajxy yhane'ema'añän. Põ jii mmädõhndhajxy, mmädõwäp hajxy jaduhñ.

⁴⁴ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxõ'oga'añ, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä jäya'ay maxiädõ'õñ tiajó'oyäbän naaxpa'c. Coo pøn piädät, mänitā tia-jøõdiägatsa'añ. Xoõnda'agaamb jaduhñ. Mänit nõcxy tioogy tijaty jim miõõd. Mänitā naax nõcxy jiuy maa ja'a maxiädõ'õñ tõe piaadiän.

⁴⁵ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxõ'oga'añ, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä perlatsaahajuubiän, ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Ja'a perlatsaa, pic je'e mõõd pioobä. ⁴⁶ Coo jaduhñ tu'ug piädät jaanč tehñ chowbä, mänit

nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänitā perlatsaa nøcxy jiuy.

⁴⁷ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcāhxø'oga'añ, jaduhñ māvīnāts je'e nebiā hacxjohm̄d hajxy piādā'aguiābān mejjiooty coo hacx hajxy hānajtj jiooma'añ madiu'u. ⁴⁸ Coo ja'a hacxjohm̄d jaduhñ yhūdsāt, mānit hajxy yhøxwohm̄bādsømy. Mänitā hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypā. Mānit hajxy piādā'agy cachjooty. Mänitā ca'a hojiatypā hajxy nōøga'adsø'oy. ⁴⁹ Jaduhñ māvīnāts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbā wyiimbida'añ. Mänitā Dios ja'a mioonsāhajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiāya'aybā. ⁵⁰ Pøn ca'a hojiāya'ay, je'e hajxy cujuipø'owāānāp jøønjooty. Jiiby hajxy jiø'owa'añ xiuudsa'añ.

⁵¹ Mänitā Jesús miānaañ:

—Nej, mwiinjuøby hajxy jaduhñ.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsōñ, nwiinjuøby højts jaduhñ.

⁵² Mänitā Jesús miānāangumbā:

—Coo ja'a ley-yajnāhixøbiāhajxy tiägø'owāt habøjpā nebiā Dios yhane'emiān, mejtstu'u ja'a mādia'agy jaduhñ jiada'añ møødā jecypiā møødā jembybiā. Jaduhñ māvīnāts je'e nebiā cudøjc madiu'u miøødhātiābān, møødā jembybiā møødā jecypiā.

⁵³ Coo ja'a Jesús jaduhñ miādiacpādøyy, mānit jim chohñ.

⁵⁴ Mānit miejch maa ja'a yhamdsoo cajptān. Mānit tiägøyy yajnāhixøbiā tsajtøgooty. Mänitā jāya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøyy. Mānit hajxy miānaañ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiāda'a tøø yhabøcy. Nebiā hoy-yagjuøññajatypā jaduhñ yajcāhxø'ogy. ⁵⁵ José yhuung yø'ø, yø'ø tsejtpā pujxpā. María ja'a tiaj xiøhaty. Jue'e piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón, møødā Judas. ⁵⁶ Yaa hajxy chāna'ay maa højts ngajptān møødā puihdo'oxyhajxy.

Pāmaadā yø'ø wiinmahñdy yø'øduhm̄bā tøø yajtsooñ.

⁵⁷ Mänitā Jesús miādia'agy quia'a mabøjcāxā. Mänitā Jesús miānaañ:

—Homiaajā ja'a Diosquexy wiādity, cumāyyāp jaduhñ. Pero cab jim quiu-mayii maa yhamdsoo naax maa yhamd-soo tøjcān.

⁵⁸ Cabā Jesús ja'a hoy-yagjuøññajatypā jim jiaty yajcāhxø'cy, je'eguiøxpā coo ja'a miādia'agy hānajtj quia'a mabøjcāxā.

14 Mänitā Herodes miādoyhajty coo ja'a Jesús hānajtj jim wiādity. Ja'a Herodes, jim hānajtj je'eguiobnadorhaty Galileanaaxooty.

² Mänitā Herodes ja'a mioonsā nāmaayy:

—Juan māyajnābejpāda'a je'e. Tøø-da'a jiuypioocy. Paadiā møcmājaa ji-aanč tehñ miøødā.

³⁻⁴ Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hānajtj yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hānajtj quio'oxoçhii cadenahaam. Paadiā Juan jaduhñ chuumā coo ja'a Herodes hānajtj tøø nāma'ay coo jaduhñ quia'a hoyyā coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxiojc miøødtsānāyyāt. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hānajtj xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxiojc hānajtj xiøhaty, Herodías. ⁵ Jaduhñ Herodes hānajtj tiajy miay coo ja'a Juan hānajtj yagho'oga'añ. Pero jaanč tehñ chāhgøøby ja'a Herodes hānajtj. Ja'a cu'ug hānajtj chāhgøøby je'eguiøxpā coo ja'a cu'ughajxy hānajtj miāna'añ coogā Juan ja'a Diosmādia'agy hānajtj yajjwa'xy.

⁶ Mänitā Herodes jiumøjt jaduhñ piejtā. Jimā Herodes hānajtj yhāna'ay møødā pawoy pawichpāhajxy. Mānit hajxy tiägøyy wiinhéjtsābā. Ja'a Herodías yhuung jaduhñ tægøyy hejtspā. Mänitā Herodes xioondaacy nāgø'ø nādecypiā. ⁷ Mänitā Herodes ja'a quixy yajwiinwaanøyy:

—Hotyijä miičh xmiäyujwá'anät, nmó'owäbøch miičh jaduñ.

⁸ Mänitä quixy ja'a tiaj hoy yhawaanä. Mänitä tiaj jaduñ miänaañ coo ja'a Juan mäyajnäbejpä quiope jaduñ miäyujwá'anät. Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan mäyajnäbejpä quiope móoyäc texyjooty.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägø'ø nädecypä. Pero tøø hänäjty miänaañ jäya'awyiinduum coog hänäjty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiope yhøxpúxäxät jiiby pujxtøgooty. ¹¹ Mänitä Juan quiope yajñøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodeshaxiän. Mänitä quixy miooyä. Mänitä quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹² Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quioøyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduñ hoy quio'øy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'øy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaanä cooc ja'a Juan hänäjty tøø yagho'ogyii.

¹³ Coo ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidiuhm. Mänit ñøcxy hanidiuhmduum. Mänitä cu'ughajxy miädoyhajty cooc ja'a Jesús hänäjty jim tøø choon. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tegy-yo'oy hajxy pianøcxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänäjty ñøcxiän. Mänitä Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴ Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitä majiäya'ay yhijsy. Mänitä ñäxuu'ch. Mänitä pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy. ¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuujø'oy y cabä tøjc yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøcxy jiuy cajptooty.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduñ ween myajcáyät.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyyä højts ja'a tsajcaagy mägooxyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mäminxä yø'ø.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitä tsajcaagy quioøchooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py cøxp. Mänit miänaañ:

—Dioscujúuyäp.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänitä miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiäya'ayhagujc. ²⁰ Nägøxiä hajxy jaduñ quiaayy cu'uxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy tsajcaagyhagujc hajxy yajpäðø'cy majmejtscach. ²¹ Nämägooxmil hajxy quiaayy haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy møødä pigäna'c-hajxy.

²² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñämaayy coo hajxy ween tiägø'øy barcojooty, coo hajxy ween ñøønajxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. ²³ Mänitä Jesús ñøcxy nidiuhm tunnähgøxp Diospa'yaaxpä. Coo quioodsøøyy, jimnä Jesús hänäjty nidiuhm tunnähgøxp. ²⁴ Ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy, mejyquiujc hajxy hänäjty tøø miech barcojooty. Møc hajxy hänäjty jiojcubøjø'øy; paadiä nøø hänäjty miøjjädseembejty barcomøjc. ²⁵ Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tegy-yo'oy. Mejywyiing jaduñ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶ Coo ja'a Jesús hajxy yhijsy coo hänäjty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgø'øyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Høøch ja'a Jesús.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, pø miičh ja'a Jesús, hөөч huuc hanéhmác coočh jim mñócxát yo'oy maa miičhän.

²⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitá Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøøyy yohbiä mejwyiing. Jim hänäjty ñócx'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰ Coö jiäwøøyy coö mөc piojy, mänit chähgøøbiöjcy. Mänit tiägøøyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsón, hөөчh yajpädsøømác.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miičh mhuuc mabøjpä. Tiičh nmädia'agy coö xquia'a mabøjcä.

³² Coö ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty mөөdä Pedro, mänitá poj yuungøøyy.

³³ Mänitá Jesús hajxy wyiinjiçädaacy. Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miičh mDioshuunga.

³⁴ Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hänäjty xiøhatiän Genesaret. ³⁵ Coö ja'a Jesús yhöxcäjpä ja'a jäya'ayhajxy jimä, mänitá mädia'agy tiägøøyy wädi-jpä coö ja'a Jesús jim tøø miech Genesaret. Mänitá pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. ³⁶ Mänitá Jesús hajxy miänuu'xtaacy coö ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coö hajxy jaduhñ ñähdoon, mänit hajxy miөcпöjcy.

15 Mänitá Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e mөөdä ley-yajñähixøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänäjty choon. Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøyy:

² —Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coö quia'a cudiuñ nebiä jecyiäya'ayhajxy xyajmämähmøøyyäm. Ja'a jecyiäya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy hijty coö hajxy hänäjty quiaya'añ. Jaduhñ hajxy hijty quihdujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduhñ quihdujthaty.

³ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby. ⁴ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coö ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ miänaambä, coö pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänömät, tsipcøxp jaduhñ yho'oga'añ. ⁵⁻⁶ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduhñ mänaamb coö jaduhñ yhooyä coö ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduhñ mnämä'awät: “Cábøchä xädø'øn nmөөdä coočh mijts nbuhédät. Tөөчhä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coö hajxy jaduhñ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänäjty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänäjty myajtuumby. ⁷ Jaduhñ mäwfinäts mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsøxpä ja'a Isaías Diosquexypä jecy miänaañ:

⁸ Nä'ä mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy xwyiingudsähgø'øy hamuumdu'joot.

⁹ Xiøøbä hajxy jaduhñ ñä'ä mäna'añ; cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panöcxä.

Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby, nömä Dios miäna'añ.

¹⁰ Mänitá Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mäadow hajxy, huuc wiin-juø'ow hajxy. ¹¹ Mädyiijaty tægøøby mhaawjooty, cab jaduhñ xyajtägóyyät. Je'eduhñ xyajtägóyyäp mädyiijaty pädsøømb mhaawjooty.

¹² Mänitá Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'øy coö jaduhñ tøø mmäna'añ.

¹³ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Mädyiijätyhöch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduhñ yhooyø'owa'añ. ¹⁴ Weends yø'ø fariseoshajxy yhyty. Jaduhñds hajxy

wiädity nebiä Haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nõcxy wiocca'ay.

¹⁵ Mänitā Pedro ja'a Jesús ñāmaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'oy. Højts capxwíjjāc.

¹⁶ Mänitā Jesús miānaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'øyñā.

¹⁷ Jaduhñds je'e, mädyyijaty tågøøby mhaawjooty, jiiby jaduhñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitā jaduhñ piädsøømdägach. ¹⁸ Pero mädyyijaty jaduhñ pädsøømb mhaawjooty, jiiby jaduhñ chohnda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xyajtägóyyāp. ¹⁹ Haagä jiibiä haxøøgwiinmahñdy chohnda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyyibā. Je'eduhñ xøhājpa ja'a haxøøgwiinmahñdy, ja'a jāya'ay-yagho'ogyiibā, møødä meechiibā, møød coo wiingjāya'ay tio'oxiøjc mmøødtsānaayyāt, møød coo mhøhnda'agāt, møød coo häna'c haxøøg mnänómāt. ²⁰ Je'eds jaduhñ xyajtägóyyāp. Pero coo mgáyāt jaguiø'øbuja, cab jaduhñ ñejpiä; cab jaduhñ xyajtägóyyāt.

²¹ Mänitā Jesús jim chohññā. Mänit ñøcñā Canaán maa ja'a cajpt hānajt xyøhatian Tiro møødä Sidón. ²² Mänitā Jesús tājāya'ay tu'ug ñāmejtsā. Jim hānajt chāna'ay Canaán. Mänitā Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsøn, miičh ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøčh nāxúu'tsāc. Tøøčh ndo'oxyhuung mi-ačhii ja'a mõjcu'u. Hanaxiä jaduhñ chaächtiuñii —nøm je'e yaaxy.

²³ Cabā Jesús yhadsooyy. Mänitā ñāmaayyā ja'a miägu'ughajpāhajxy:

—Huuc quejxwiimbit yø'ø tājāya'ay. Tsaächyāxāp jaduhñ xpiawādíjtām.

²⁴ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Yāayyøčhā Dios tøø xquixy maa hädaa judíoshajxiān. Cábøch wiingtuum tøø xquixy.

²⁵ Mänitā tājāya'ay ja'a Jesús wyiinji-jcādaacy. Mänit ñāmaayy:

—Wiindsøn, tunā mayhajt. Høøčh puhbéjtāc.

²⁶ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhooyā coočhā huc tsajcaagy nmó'owāt mädyyi ja'a pigāna'c-hajxy quiaayaamby.

Ja'a judíos Jesús yajmābaat nebiä pigāna'cān. Ja'a ca'a judíoshajxy, je'eduhñ yajmābaat nebiä hucān. ²⁷ Mänitā tājāya'ay miānaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsøn ja'a mieexān.

²⁸ Mänitā Jesús miānaañ:

—Tøyhājthøch miičh nmädia'agy xmiäbøjcā. Weenā mhuung miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaañch møcpøjcy.

²⁹ Mänitā Jesús jim chohññā. Mänit ñøcñā maa ja'a mejypia'ajān, ja'a xøhājpa Galilea. Mänit hoy piety tunnähgøxp. Mänit yhøxtaacy.

³⁰ Mänitā jāya'ay may miejch maa ja'a Jesúsān, møødä pa'amjāya'ay, møødä cø'ømucypia tecymiucypia, møødä wiindspā, møødä huumbā. Mänitā Jesús yajmābaadøoyy. ³¹ Mänitā jāya'ayhajxy yagjuøoyy coo hajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a huumbāhajxy tøø quiapxø'øgy, coo ja'a cø'ømucypiahajxy tøø yhooyø'oy, coo ja'a tecymiucypiahajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a wiindspāhajxy tøø yhiixø'øgy. Mänit hajxy miānaañ coogā Dios miøjjā jiaañchā.

³² Mänitā Jesús miøjyaaxy ja'a miägu'ughajpā. Mänit miānaañ:

—Nnāxúu'chpøch yø'øya'ayhajxy. Tägøøgxøøjch hajxy tøø xpiawädity, y cabā caayyøøc hajxy miøødä. Cábøch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiøjcān coo hajxy maa tiu'ugädāwāt.

³³ Mänitā Jesús ja'a miägu'ughajpāhajxy miānaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduhñ nnä'a päatämät maa yø'øya'aguiøxphajxiän. Pactuumäda'a yaa.

³⁴ Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägøø.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhøxtä'agät naaxwiin.

³⁶ Mänitä tsajcaagy quioondsooyy møødä hacxhuung. Mänitä Dios ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidøøyy møødä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän. ³⁷ Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägøxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagyhaguijc hajxy yajpädø'cy juxtujcach. ³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä møødä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduhñ yajnajuø'øy nānaagä hajxy hānajtj je'ebä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägøøyy barcojooty. Mänit ñøcxy Magadānnaaxooty.

16 Mänitä Jesús ñāmejtsä ja'a fariseoshajxy nāje'e møødä saduceoshajxy. Mänitä Jesús ñāmaayy coo hijxtahñd ween yajcāhxø'øgy jim tsajpootyp. Paady hajxy jaduhñ miānaañ coo ja'a Jesús hajxy hānajtj jia wi'i jiojcapxø'øwa'añ. ² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hānajtj chuujø'øy, mänit hajxy naxy mmāna'añ: "Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ." ³ Y coo hānajtj jiobø'øy, mänit hajxy naxy mmāna'añ: "Tøø wyiimbøcy; tu'uwaamb." Mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahñd hajxy mwiinjuø'øy ja'ačh chaa nyajcāxø'piä. Ja'a

jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy.

⁴ Hijxtahñd hajxy jaduhñ yujwaamby, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyyä hajxy jaduhñ yaghixa'añii nebiä Jonás jecy jiajty yhabejtian.

Mänitä Jesús jim jiāwaach. Mänit jim tiu'ubøjcy.

⁵ Mänitä Jesús hajxy miejyñajxy. Pero jiahdiägooyy ja'a quiaayyøøc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy. ⁶ Mänitä Jesús miānaañ:

—Huuc madow hajxy. Cabä fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyy, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyā.

⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy tiägøøyy mädiaacpä:

—Paady jaduhñ miāna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiejtsām.

⁸ Najuøøby ja'a Jesús hānajtj nebiaty hajxy hānajtj miādia'agy. Mänit miānaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mwi'i miādia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødä. Cábøčhā nmādia'agy hajxy jaduhñ xñä'ägädä mabøjcā.

⁹ Cāhnøch nmādia'agy hajxy xwyiinjuøøyyä. Cab hajxy jaduhñ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägøoxpä tsajcaagy nyajnāwa'xøøyyän ja'a nāmägøoxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cy. ¹⁰ Ni jaduhñ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtupä tsajcaagy nyajnāwa'xøøyyän ja'a nāmädaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cumbä. ¹¹ Coočh jaduhñ nmānaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyā, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyā, cábøch tsajcaagychooy hānajtj ndehmñ nānøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹² Mänit hajxy wyiinjūøøñä tii Jesús hānajtj miādiaacpy. Ca'a chajcaagychooyä hānajtj tiehmñ miādiaacpy, ja'a

hajxy yajtsajcaagyoiojpiä. Jaduhñ hä-najty miädia'agy cooc ja'a fariseos miä-dia'agyhajxy quia'a hoyyā, cooc ja'a sa-duceos miädia'agyhajxy quia'a hoyyā.

¹³ Mänitā Jesúshajxy jim miejch maa ja'a cajpt hānajty xiōhatiān Cesarea de Filipo. Mänitā Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpāhajxy:

—Waambátyhøch ja'a cu'ughajxy xñānømy pōnhøch høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e ja'a cu'ughajxy miāna'añ cooc miičh mJuan mäyajnābejpä; näje'e hajxy miānaambä cooc miičh mhElfasä; näje'e hajxy miānaambä cooc miich mJeremíasä, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä; näje'e hajxy miānaambä cooc miičh mDiosquexiä.

¹⁵ Mänitā Jesús miānaañ:

—Mijtsäts, wáambøch mijts xñānømbä.

¹⁶ Mänitā Simón Pedro miānaañ:

—Miičh je'e ja'a Cristo. Miičh ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim tsajpootypä. MDioshuung miičh.

¹⁷ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Miičh Simón, Jonás miičh xyhuunghajp. Caj miičh pøn tøø xyhawaanä cooçh nDioshuungä. Ja'a nDēedyhøch tøø xyhawaanä, ja'a jim tsajpootypä. Paady miičh hoyhajt weenhajt mbaada'añ.

¹⁸ Miičh jaduhñ nnāmaaby coo miičh mxøhata'añ Pedro; je'edu'un nānømby “tsaa.” Miičhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy may xmiäbøgaanä. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹ Nmo'owāambiøch miičh cuhdujt cooçh miičh nmädia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcät. Dios jaduhñ xñajtsapxø'owāanäp nebiaty ja'a jäya'ayhajxy mhané'emät

coo hajxy jaduhñ ween quiudiuñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owät.

²⁰ Mänitā Jesús ja'a miägu'ughajpā yhanehmy coo hajxy ween quia'a mädi-a'agy coo je'e Cristo.

²¹ Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawāanäbä ja'a miägu'ughajpāhajxy cooc hānajty jim ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hānajty jim yajtsaaçhpøga'añijām ja'a martuumädøjc møødä teedywiind-søn hajxy møødä ley-yajñahixøøbiädøjc. Mänit miānaambä cooc hānajty yagho'oga'añii, pero cumáaxcäc hānajty jiuypjøga'añ.

²² Mänitā Pedro ja'a Jesús yajwoodu-uty. Mänitā Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsøn, cab jaduhñ yhooyä miäbaadä coo jaduhñ mjádät mhabétät.

²³ Mänitā Jesús wia'wiimbijty. Mänitā Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Náxyhøch mi-ich xjiøjcaxpø'oy. Jaduhñ miičh mwi-inmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiin-mahñdyhatiān. Caj miičh mwiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

²⁴ Mänitā Jesús nāmaayy ja'a miägu'ughajpā:

—Pōnhøch nmädia'agy jaduhñ xpiadu'ubøgāanäp, weenā yhamdsoo cuhdujt ñajtshixø'oy; ween jaduhñ chaaçhpøjpät nébiøch ndsaaçhpøga'añän; weenčh nmädia'agy xjiøjtägøøyyä. ²⁵ Pøn yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo pøn jaduhñ yhó'ogät ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodium je'e nøcxy miähmø'owa'añ. ²⁶ Coo pøn jaduhñ quiuhdägöyyät, hoy jaduhñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jiugyhajt jaduhñ piaadaannä, homiäduhñtiä xädø'øn cu jia yec.

²⁷⁻²⁸ Cädaactägatsáambøch yaa, høøch ja'a Diosquexypä. Ja'a

Diosmóonsöch nmøødcäda'agaamby, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhöch nDeedy quihdujt jaduhñ ngädaactägatsa'añ. Mänitöch ja'a jugyhajt hänäjty njaac mo'owa'añ pönjaty hänäjty hoy tøø wiädity. Pero pönjaty hänäjty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hänäjty yajcumäadowáanäp. Mänitöch ndägø'owa'añ hanehmbä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coöch hänäjty ngädaactägatsa'añ, mänitöch hajxy näjë'eyyäm xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hänäjty yho'ogyñä.

17 Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy tunnähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduhñ ñøcxy møødä Jesús. ²Mänitä Jesús wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän. Jaduhñdsä wyiin jiøjp cøjx jiaty nebiä haambän. Mänitä wyit hobioob jiajty. ³Mänitä Moisés hajxy ñäguehxtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmädiaacpä. Coø hajxy yhijsä, ⁴mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyøøyy jaduhñ coø højts yaa tøø nbéjtäm. Pø chojpiä mjoot jaduhñ, ween højts tøjquemyhuung tägøøg nhuuc hädiuñ ja'a mijtscøxpä cøjtu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgädaacpejtä ja'a näma'a. Hajajp ja'a näma'a hänäjty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy näma'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa; njaanč tehñ chójpiøch. Xyagjootcugøøbiøch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶Coø ja'a Pedrohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miägutscädaacy naaxwiin. ⁷Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pädøøg hajxy; ca'a hajxy mdsähgøøy.

⁸Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhijswädijty. Cab hajxy pøn yhijsy; ja-gooyyä ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhijsy.

⁹Mänit hajxy miänajcy tunnähgøxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy pøn mhawáanät nebiaty hajxy jim tøø mhixy tunnähgøxp, høxtä cóonøch hänäjty tøø njujypijtägach, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁰Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Yøø ley-yajñähixøøbiädøjc, tii hajxy coø miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsø'oga'añ.

¹¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ coø ja'a Elías hijty miejtsø'oga'añ. Mänit hijty cøxiä wiinä yaghoyø'owa'añ. ¹²Pero mijts jaduhñ nnämaaby coø ja'a Elías tøø jia hoy; pero caj yhøxcapä. Jaduhñ tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojquiän. Jaduhñch hajxy xchaačtiunaambä, høøch ja'a Diosquexypä.

¹³Mänitä Pedrohajxy wyiinjuøønä coø ja'a Jesús ja'a Juan mäyajnäbejpä hänäjty miädia'agy.

¹⁴Mänitä Jesús hajxy miejch maa ja'a jäya'ayhajxy miayyän. Mänitä tu'ljäya'ay ja'a Jesús wyiinjiçcädaacy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

¹⁵—Wiindsón, høøch nhuung näxúu'tsäc. Mayhooc jaduhñ tøø quiädäy pojmoød. Hanaxiä jaduhñ chaačhpøcy. Naxy jiøøngädawø'oy; naxy ñøøgädawø'oy. ¹⁶Yaač tøø nja yajmech maa miich mmägu'ughajpädøjcän, pero cab hajxy hijty yajnähwa'adsa'añ.

¹⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj mijts mnä'ägä mabøcy. Cábøch nmeex'tugaannä coöch mijts njaac møødhidät. Mämín ja'a pigäna'c yaa.

¹⁸Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigäna'c ñähwaach.

¹⁹Mänitä Jesús hawiing ñämaayyä ja'a miägu'ughajpädøjc.

—Tii hõjts ja'a mõjcu'u hijty coo nga'a yajpādsōma'añ.

²⁰ Mānitā Jesūs yhadsooyy:

—Caj mijts hijty mnä'ägädä maböcy. Tõyhajt mijts nnāma'ay, coo hajxy jaduhñ mmäbõgāt howieeñtiä, mānit hajxy hotyijä mjädät. Hõxtähmāts yø'ø tun, coo yø'ø tun hajxy mnāmā'awāt: “Jua'ads jim, nõcx wiingtuum”; mānitāts yø'ø tun jiaaņch jäwā'adsāt. Hotyijä hajxy jaduhñ mjädät coo hajxy tõyhajt mmäbõgāt. ²¹ Mānitā mõjcu'u hajxy myajpādsōmāt coo ja'a Dios hajxy mba'yā'axāt, coo hajxy mhamajtsch-hädät.

²² Jimä Jesūs hajxy hānajt wiädity Galileanaaxooty. Mānitā Jesūs miānaañ:

—Xyajcø'ødägø'owāamböch ja'a cu'ughajxy, hõöch ja'a Diosquexypä.

²³ Mānitøch hajxy xyagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøöch njujypijøtgatsa'añ.

Mānitā miägu'ughajpādøjc-hajxy jiootmadiägøoyy.

²⁴ Mānitā Jesūshajxy miehch Capernaum. Mānitā Pedro miäyajtøowä ja'a yajnähjuudiutpādøjc:

—Nej, cabä mwiindsønhaixy nāhjuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcāñ.

²⁵ Mānitā Pedro yhadsooyy:

—Nāhjuudiutyp pues.

Mānitā Pedro tiøjtägøoyy maa ja'a Jesūs hānajt yhäñ'ayāñ. Mānitā Jesūs ja'a Pedro nāmaayy:

—Simón, nej miičh mmāna'añ, ja'a gobiernāhajxy, pøn hajxy yajnähjuudiutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjāya'ay.

²⁶ Mānitā Pedro yhadsooyy:

—Wiingjāya'ay hajxy yajnähjuudiutyp.

Mānitā Jesūs miānaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajnähjuudiu'udy. ²⁷ Pero cābøch pøn nyagjootma'ada'añ. Nõcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøowobø'owāt. Coo hacx mxúyāt, mānit myajpādsōmāt. Jiibiä xādø'øn mbaada'añ hacxhaawjooty.

Mädøyhadaamb jaduhñ coo nāmetsc nyajniñähjuudiutāmāt. Mānitāts nõcx ymnähjuudiu'udy.

18 Mānitā Jesūs miägu'ughajpādøjc-hajxy miehch maa ja'a Jesūs wyiinduumāñ. Mānitā Jesūs miäyajtøowä:

—Pønjaty ja'a mõjtuung mõød maa ja'a Dios yhane'emiāñ.

² Mānitā Jesūs ja'a pigāna'c tu'ug miøjyaaxy. Mānitā pigāna'c cujc piādaacä. ³⁻⁴ Mānitā Jesūs miānaañ:

—Ja'a pigāna'c-hajxy, cabä mõjtuung hajxy niyhøxtāayyāxä. Pøn ja'a mõjtuung yaa niyhøxtāayyāxäp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'owa'añ maa ja'a Dios wyiinduumāñ. Pero pøn ja'a mõjtuung jaduhñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigāna'c jaduhñ quia'a høxta'ayāñ, je'eds ja'a mõjtuung jaduhñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiāñ. Tõyhajt jaduhñ. ⁵ Pøn jaduhñ mägu'ug-pøgäp hädaa pigāna'c jaduhmbä maa ja'a hõöchcøxpāñ, jaduhñ mawiiñhøch hõöch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigānā'c-høch nmādia'agy hajxy xmiäbøjcābä, coo hajxy pønjaty jiojcaxpø'owøøjāt, maas hoy hit jaduhñ coo ja'a mājøjcaxpøøbiä paan yajyo'xodsø'owøøjāt y coo miejjiäwipø'owøøjāt hagamdum. ⁷ Hanaxiä hajxy yaa chaächpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsānaabiä. Paady hajxy chaächpøcy coo ja'a jøjcaxpøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduhñ yajcumādowaamb ja'a mājøjcaxpøøbiä.

⁸⁻⁹ Coo tii hoyhadsojnä mhíxāt, cab jim mmøjhée'pnāt ni mga'a nāhdönāt. Jaduhñ mnibiäda'agøøjāt nebiä wiindspāñ, nebiä cø'øducpāñ. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ Ca'a yø'ø pigāna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähajtäp hajxy jaduhñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigāna'c

hajxy cueendähajp. ¹¹Høøch møjhajp. Yaačh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nyajnhwá'adsät coo hajxy hijty quihdägoyya'añ.

¹²Tsøc mädiáacäm. Jii tu'ljäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coo tu'ug tiägóyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'øy tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägóyyäbä. ¹³Y coo piáadät, mänit xioonda'aga'añ nähø'ø nädecypiä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁴Jaduhñ mäwíinäts je'e neby højts nDeedyhájtäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jioot chocy coo ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägóyyät.

¹⁵'Coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, mänit hamee'ch mmägapx mhané'emät. Coo jaduhñ xmiäbøjcät, mänit jaduhñ yhojó'owät. ¹⁶Pero coo jaduhñ xquia'a mabøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduhñ tiestigohádät waambaty hajxy hánajty mmädia'agy. ¹⁷Y coo ni jaduhñ quia'a mabøgät, mänitäts ja'a hermanodøjc mhawáanät. Y coo ni jaduhñ quia'a mabøgät, mänit hajxy mbuhwá'adsät.

¹⁸Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ hoy yhidät. Dios hajxy jaduhñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädiá'agät.

¹⁹'Jaduhñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnøcxät tu'ugmädia'agy hädaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáanät ja'a jim tsajpootypä, mänit jaduhñ xmió'owät. ²⁰Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøchcøxpän, jímhøch jaduhñ nhidaambä cuje.

²¹Mänitä Pedro ja'a Jesús nāmaayy:

—Wiindsón, cooçh nmäjøøn cooçh nmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, naaghóoc-høch jaduhñ nmámée'xät.

Nej, mädøyyä jaduhñ cooçh juxtujc-hooc nmámée'xädä.

²²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ miädøyyä. Cunaaghooc hánajty xmiägädieey, mänit nmámée'xät.

²³'Neby hajxy hoy mwiinjuó'owät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc yajmäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mänitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápxät. ²⁴Naamnä hánajty ñuu'xycapxtsoøn coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hánajty miänuu'xyhadyii. ²⁵Pero cabä mioonsä xädø'øn hánajty miøødä neby jaduhñ yajnhwá'adsät. Mänitä rey miänaañ coo ween tioogøójät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduhñ ñähwá'adsät. ²⁶Mänitä rey wyiinjjcädaacä ja'a mióonsäm. Mänit miänuu'xtaacä: “Wiindsón, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ.” ²⁷Mänitä wyiindsón hojioot ñä'a møødhajty. Mänit miänaañ coo tøø ñähwa'açh, coo ween yhawa'adspädsømy. ²⁸Coo ja'a moonsä jim chohñ, mäniätiä miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hánajty miänuu'xyhadyii. Mänitä miämoonsä yo'mämadsøoyy. Mänit miänaañ: “Høøch móoyyác mädúhñtiøch miích xmiänuu'xyhaty.”

²⁹Mänit wyiinjjcädaacä. Mänit miänuu'xtaacä: “Mee'x, cøxáambøch nyega'añ.” ³⁰Pero cabä craa hojioot ñä'a møødhajty. Mänitä mähdiøjc yajtsuumä. Jiiby jaduhñ yhida'añ pujxtøgooty høxtä coonä quioxy yégät.

³¹Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiixy, ja'a hajxy hánajty jaac jimbä, mänit hajxy jiootmabiøjcy. Mänitä wyiindsón hajxy hoy yhawaanä nebiaty hánajty tøø jiaty tøø yhabety. ³²Mänitä rey ja'a mioonsä miøjyaaaxy, ja'a hánajty tøø ñähwá'açhäbä. Mänit miänaañ: “Haxøøghäna'c miích. Tøøch miích

cøxiä nyajnáhwa'ačh mädúhñtiøch miičh hijty xmiānuu'xyhaty. Páadyhöch miičh tøø nyajnáhwa'ačh, coočh miičh tøø xmiānuu'xta'agy. ³³ Jaduhñ miičh mmāmoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miičh tøø nnäxuučhän." ³⁴ Hoyhoy ja'a rey jaduhñ yhawa'andaacy. Mänit miānaañ coo ja'a mioonsä quiumädówät høxtä coonä hānajt tøø yajnáhwa'ačh mädúhñtiä hānajt miānuu'xyhadyii. ³⁵ Jaduhñčh nDeedy mijts xyajcumädowaambä, ja'a jim tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduhñ miādiaacmaayy.

19 Mänitä Jesús jim chohñ Galilea. Mänit jim ñøcxy Judeanaaxooty. Jímäts je'e Jordánmøjñøhawiimb maa ja'a xøø piädsømiän. ² Mänitä jāya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

³ Mänitä Jesús ñāmejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, hoy jaduhñ coo jāya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'ä nägoobä yhöxmädsädä.

Paady hajxy jaduhñ miānaañ, jia jøj-capxø'owaan ja'a Jesús hajxy jaduhñ.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduhñ myiñ coo ja'a Dios jāya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁵ Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nāmetsc hajxy jaduhñ ñimiødtsäna'awāānānā.

⁶ Jaduhñ hajxy yhidaannä nebiä tu'que'-expän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmadsøøjät pønjaty ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiødtsäna'awóøjät —nømä Jesús miānaañ.

⁷ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduhñ coo miānaañ coo ja'a to'oxiøjc yhöxmadsøøjät cuhdujthaam.

⁸ Mänitä Jesús miānaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduhñ wyi'i xiexä, paadiä Moisés hajxy jaduhñ xquiuhdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmädsät. Pero cabä Dios jaduhñ quiunuu'xy. ⁹ Cab jaduhñ yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwiingpøjtägsät, pø nä'ä nägoobä ja'a mdo'oxiøjc hānajt tøø mhøxmach. Ni jaduhñ quia'a hoyyä coo høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

¹⁰ Mänitä Jesús ñāmaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Maas hoyyäda'a jaduhñ coo mga'a nä'ägädä pøgät.

¹¹ Mänitä Jesús miānaañ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'owa'añ hädaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ pønjaty ja'a Dios jaduhñ tøø yajwiinjuø'y. ¹² Näje'e ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'e hajxy yajtsucy. Coo ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'owa'añ, paady hajxy näje'e quia'a nibiøgyii. Pøn jaduhñ mee'xtugaamb, ween miee'xtucy.

¹³ Mänitä pigäna'c-hajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesús wyiinduumän nebiä Jesús ja'a hoyhajt jaduhñ mió'owät. Pero cabä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy yhojjä, ja'a pigäna'c hajxy hānajt tøø wiooméčhäbä. ¹⁴ Mänitä Jesús miānaañ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigäna'c-hajxy xñāmech. Ca'a hajxy mhojy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghädät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hānajt tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

¹⁶ Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug näme-jtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Wiindsón, tii hóybøch ndúnäp nebiøch njugyhádat cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhätian.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Tiičh ja'a hoybä coo xmiäyajtøy. Caj pøn jaduhñ yhooyä; jagooyyä Dios jaduhñ yhooyä. Pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ coo mjugyhádat cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhätian, mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁸ Mänitä craa miänaaň:

—Mädyiibä.

Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnähøønó'owät; ¹⁹ mwiingudsähgó'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmøødnijootpaadøøjäp ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitä craa miänaaň:

—Tøøch jaduhñ ngøxy cudiuñ. Múutsnøch hänäjty cooçh jaduhñ ngudiunduohñ. Tijátyhöch jaduhñ nga'a cudiuumyñä.

²¹ Mänitä Jesús miänaaň:

—Pø mjaančh cudiunaamby hoy yajxón, nøcx yøø mje'e cøxy toog. Mänitä häyoobädøjc mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ jim mdägó'owät tsajpootyp. Mänitøch jaduhñ xpiadu'ubógät.

²² Coo ja'a craa jaduhñ miädooyy, mänit jaduhñ jiootmadiägøøyy. Hix, mäyøø ja'a craa hänäjty. Mänit wyiimbijnä.

²³ Mänitä Jesús nämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, tsip jaduhñ coo mäyøøhäna'c jim nõcxät tsajpootyp. ²⁴ Tøyhajt jaduhñ, cab jaduhñ jiaty tsipä coo ja'a camello näxät xuhñdyjutjooty. Maas tsip coo mäyøøhäna'c jim nõcxät tsajpootyp.

²⁵ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy nimiäyajtøøwä:

—Pønds jaduhñ nähwá'adsäp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miänaaň:

—Cabä jäya'ayhajxy jaduhñ nã'ä jájpät; pero hotyiiä ja'a Dios jaduhñ jiaty.

²⁷ Mänitä Pedro miänaaň:

—Wiindsón, tøø højts cøxiä nnähgue'egy nhøxyo'oy. Tøø højts miičh nbadu'ubøjñä. Tii højts jaduhñ nbaadaamby.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, coo ja'a xøøwiimbä naaxwiimbä cøxiä jieemdagätsät, mänitøch jim nøcxy nhøxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä. Jímhöch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jaduhñ nøcxy mhøxta'agaambä pønjätyhöch yaa tøø xpiawädity. Cødu'ug hänaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judíoshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajtpä. ²⁹ Pønjaty ja'a tiøjc jaduhñ tøø nähgue'egy ja'a høøchcøxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a nãax, majiäduhñtiä piaattägatsa'añ, y cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhätian. ³⁰ Ja'a hajxy mõjtuung-møødpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a mõjtuung hajxy jäda'ahaty ca'a mõødpä, nämay hajxy miøjtuungpaada'añ.

20 'Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsøc yajmábatäm nebiä cudsaahtypcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'ubøjcy moonsähøxtaabiä, pøn jaduhñ miøødtúnäp ja'a chaatypcamjooty. ² Coo piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coo ja'a xiøøhajxy jiuýáanäxä mägooxmiljaty.

Mänit hajxy quiejxä tuumbä maa ja'a tsaatpcamän. ³Møjpetyxiöø ja'a cudsatpcam tiu'ubójcumbä moonsähøxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhijsy maa halaplaazän. Nämetsc nädägøøghajxy hānajtj jim tiāna'ay. Cabä tuung hajxy hānajtj miøødä. ⁴Mänit hajxy nāmaayyā: “Jam hajxy cudūn maačh ndsaatpcamän. Nā'ä mädøyyājuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ.” Mänit hajxy ñøcxy cuduumbä. ⁵Mänitä cudsatpcam yhoøguiumbä moonsähøxtaabiä cujyxiøøho'ogy. Mänit yhoøguiumbä mänacyxiöø. ⁶Møjmänacyxiöø tiu'ubójcumbä. Jimä jäya'ay yhijsy halaplaaz. Cabä tuung hajxy hānajtj miøødä. Mänit hajxy nāmaayyā: “Tii mijts coo myaajā. Tii hajxy yaa coo mwi'i xiunaxy.” ⁷Mänit hajxy miānaañ: “Cab højts pøn waamb tøø xñāma'ay.” Mänit hajxy nāmaayyā: “Jam hajxy cudūn maačh nnaaxootiän. Nā'ä mädøyyājuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ.” ⁸Coo chuujøøyy, mänitä cudsatpcam ja'a moonsäwiindsøn møjhājpä nāmaayy: “Mmøjyá'axāp yø'ø moonsähajxy. Mänit hajxy mmājüyāt. Pønjatj hōxhaam tøø jiaac tågø'øy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmājuuuchóonāp. Y pønjatj jawyiin tågøøyy cuduumbä, je'eds hajxy hōxhaam mmājüyāp.” ⁹Mänit hajxy yajmājuuyy. Jawyiin hajxy yajmājuuyy ja'a hajxy hānajtj tøø tiägø'øyäbä mänacyxiöø. Pedyii hajxy jaduhñ miooyyā mägøoxmiljaty. ¹⁰Ja'a hajxy hānajtj tøø tiägø'øyäbä jayøjp, jaduhñ hajxy hānajtj tiājy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy mióoyyābä mägøoxmiljaty. ¹¹Coo hajxy jaduhñ yajmājuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsatpcam hajxy miājootma'ty. ¹²Mänit hajxy miānaañ: “Yø'ø hāna'c-hajxy hōxhaam tøø jiaac tehñ tiägø'øyäbä, tu'hóráyyä hajxy jaduhñ nā'ä tuuñ. Pero jaduhñ

miičh tøø mmājuuy neby højts tøø xmiājüyüyän. Cab jaduhñ yhooyyā. Tøø højts tu'xøø nmee'xtucy. Jaančh tehñ yhan jaduhñ. Hamājaa højts jaduhñ tøø nmānaxy.” ¹³Mänitä cudsatpcam yhadsooyy: “Mägu'ughājpä, cábøch miich tøø nyajniwyiindoyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiunām cooçh miich mägøoxmil nmo'owa'añ. ¹⁴Chadsä mmājühñdy. Nøcxnā. Chójpjøch njoot jaduhñ cooçh yø'ø craa nmó'owāt nébiøch miich tøø nmo'oyän, yø'ø craa hōxhaam tøø jiaac tågø'øyäbä. ¹⁵Nej, cábøch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä cooçh nxädø'øn jaduhñ nyajwä'xāt nébiøch njoot choquiän. Tøgä paady jaduhñ mjootma'adiä, cooçh hojioot nmøødä.” ¹⁶Pønjatj hōxhaam tågøøby, copc-hadaamb je'e. Pønjatj jawyiin tågøøby, hōxhaamø'owaamb je'ebä. Nāmay hajxy jaduhñ tøø jia møjya'axyii, pero nāweeñtiä hajxy tøø wyiimbiiyii.

¹⁷Mänitä Jesús hajxy jim chohñ, ñøcxy hajxy Jerusalén. Nāmay ja'a cu'ughajxy hānajtj ñøcxy. Tu'haam-nøcxpā ja'a Jesús hajxy yohwia'xy møødä miägu'ughājpädøjc-hajxy nāmajmetspä. Mänitä Jesús miānaañ:

¹⁸—Yam hajxy nnøcxām Jerusalén. Høøçh ja'a Diosquexypä, jímhøch hāna'c xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a teedywiindsøn hājxiän, maa ja'a ley-yajnāhixøøbiädøjc-hājxiän. Jímhøch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a jäya'ayhājxiän, ja'a jäguemnaaxtsohmbä. Mänitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitøch hajxy xmiøjpahbedā'añ cruzcøxp. Pero cudägøøgxøøçh jaduhñ njujypioğa'añ cooçh hānajtj tøø nho'ogy.

²⁰Jaduhñä Jesús miägu'ughājpāhajxy hānajtj xiøhaty metscä, Jacobo møødä Juan. Zebedeo ja'a tieedyhajxy hāna-

jty xiøhaty. Coø ja'a Jesúshajxy häna-jty nõcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajha-jxy hänajty piawädijpä. Mänit miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinijcädaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹ Mänitä Jesús miänaaň:

—Tii mayhájtøch jaduhñ ndúnäp.

Mänitä tajiäya'ay yhadsooyy:

—Coo miičh hänajty tøø mgoody maa mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooçh nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä maa miičh mwiinduumän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhñ mnajuø'oy tii hajxy jaduhñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhñ mjada'añ mhabeta'añä nébiøch jaduhñ njada'añ nhabeta'añän.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaaň:

—Nä'ägä tøyhajt jaduhñ coo miičh jaduhñ mjadaambä mhabetaambä nébiøch njada'añ nhabeta'añän. Pero cáboch cuhdujt jaduhñ nmøødä coo hajxy jim mhøxtä'agät maačh nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä. Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ tøø yajnähdiij, je'eds jaduhñ jim høxta'agaamb maačh nwiinduumän.

²⁴ Coø ja'a Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy jiaac mädoooy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy miäjootma'ty møødä Juan. ²⁵ Mänitä Jesús jiämioød quioxy møjyaaxy. Mänit miänaaň:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernahajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy møjtuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehmb. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøn ja'a møjtuung jaduhñ tsojp maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä puhbédät. ²⁷ Y jaanä jaduhñduhmbä,

pøn jaduhñ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä yajtunøøjät. ²⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, puhbéjpoçh jaduhñ tøø ngäda'agy. Cáboch jaduhñ nyajpuhbeda'añ. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jäya'ay jaduhñ may nnähho'tú'udät.

²⁹ Tøø hajxy hänajty quioody maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jericó. Coø hajxy quiajptpadsøømy, mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. ³⁰ Jimä wiindspähajxy hänajty quihxna'ay tu'uba'a nämetscä. Coø ja'a Jesús hajxy miädooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøn, miičh ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxú'utsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäbøjcy. Mänit hajxy tehngajnä yáaxy:

—Wiindsøn, miičh ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxú'utsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänitä wiindspähajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts yaghijxø'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñäxuu'utsä. Mänit hajxy wyiingudsiiwøøyyä. Mänit hajxy jiaančh hijxø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21 Mäwiingoomb ja'a Jesúshajxy hänajty jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betfagé, jim mädøyyä maa ja'a Olivostunän. ² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy maa yø'ø cajpt ximhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguejø'owäp hajxy jaduhñ. Mänit hajxy yaa mwitsmínät. ³ Coø hajxy pøn waamb xñämä'awät, jaduhñ hajxy mnämä'awät coo ja'a wiindsøn jaduhñ yajmaajiaty, coo hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

⁴Jaduhnds tiõjiajty nebiä
Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy
quiujahyyän:

⁵Jaduhndsä cu'ug hajxy mhawáanät ja'a
hajxy jim tsánaabiä Jerusalén:

“Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä
hajxy jaduhñ xñägoody burrohu-
ungnähgøxp mөөdä burrataj.

Cab jaduhñ yajcumaya'añ.”

⁶⁻⁷Mänitä burrataj hajxy hoy
wyich mөөdä burrohuung, neby
hajxy hñajty tөө nñama'ayijän.
Mänitä Jesús miägu'ughajpä
wyithajxy yagjåbe'enöøyy ja'a
burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty.

⁸Jimä cu'ughajxy hñajty may tөө
yhamugø'øy. Mänitä wyit hajxy ye'py
tu'haam maa ja'a Jesús hñajty
ñaxø'owa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy
näje'ebä, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy
ñäbuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy
ñajtswidso'øy tu'haam. ⁹Mänit hajxy
nägøxiä tiägøøyy hayaaxpä:

—¡Viva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg
hajxy wiingudsähgøøyyäm, ja'a Dios tөө
quíxiabä. Weenä Dios jim wyiingud-
sähgø'øyii tsajpootyp.

¹⁰Mänitä Jesúshajxy quioo'ty
Jerusalén. Coö hajxy tiägøøyy
cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy
haamhajpä. Mänit hajxy nämay
ñimiäyajtөөwä:

—Pøn jäya'ay yø'øduhñ.

¹¹Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús yø'ø. Nazaret choon
Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy
jaduhñ yajwa'xyp.

¹²Mänitä Jesús tiägøøyy Diostsajtø-
gooty. Jiibiä jäya'ayhajxy hñajty may
jiuydioogy. Mänit hajxy yhøxquejxpä-
sømmä. Mänitä xädø'øñguiuwijtspäðjc
ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä mөөdä
palomatoopäðjc ja'a yhäñaabiejtha-
jxy. ¹³Mänitä Jesús miänaa'ñ:

—Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a
Diosmädia'aguiän: “Jue'eñ ndøjc hajxy

xwiáanät coöch hajxy jaduhñ jiiby
xpia'yá'axät.” Dios jaduhñ mänaa;
pero mijts jaduhñ mwa'añ meedsøhñdy
podøhñdy.

¹⁴Mänitä Jesús nñamejtsä ja'a wiind-
spä mөөdä tecymia'adpä. Jiiby hajxy
hñajty nñ'ägä hity tsajtøgooty. Mänit
hajxy yajmøcpøjcä yajmäbaadøøyyä.

¹⁵Jiibiä pigäna'c-hajxy hñajty wyi'i
ya'axy tsajtøgooty: “¡Viva ja'a rey David
yhap yhoc!” Ja'a teedywiindsøñhajxy
mөөdä ley-yajnähixøøbiäðjc-hajxy,
coö hajxy yhiyxy nebiä Jesús
ja'a hoy-yagjuøøñajaty pä hñajty
yajcähxø'øguiän, coö hajxy miädooyy
coö pigäna'c-hajxy hñajty wyi'i ya'axy,
mänit hajxy yhawa'andaacy. ¹⁶Mänitä
Jesús nñamaayyä:

—Nej, mmädooby jaduhñ waambaty
hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jexio'ch, nmädøobiøch jaduhñ.
Pero mijts, nej, cajnä hajxy jaduhñ
mmädoyhatyñä nebiä Diosmädia'agy
myiñän cooc ja'a Dios jaduhñ tөө
miäna'añ coö ja'a pigäna'c-hajxy ween
yhøy maa ja'a Diosøxpän.

¹⁷Mänitä Jesúshajxy jim chohñ. Mänit
hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hñajty
xiøhatiän Betania. Jim hajxy jaduhñ
chuunajxy.

¹⁸Coö jiøbøøyy, mänitä Jesúshajxy
wyiimbijty. Yähó'cäp hajxy hñajty.

¹⁹Tu'haamnøcxpä piids hajxy jaduhñ pi-
aaty. Pero cabä tii tөөm hñajty miөөdä.
Haagä haay hñajty je'e. Mänitä Jesús
ja'a piids nñamaayy:

—Ni mänaa miiçh mga'a
tөөmbejtägatsaannä.

Mänitä ja'a piids jaduhñ jiaan'ch
tөөch. ²⁰Coö ja'a Jesús miägu'ugha-
jpähajxy jaduhñ yhiyxy, mänit hajxy ji-
aan'ch tehñ yagjuøøyy. Mänitä Jesús
miäyajtөөwä:

—Neby yø'ø piids jaduhñ paquiä ji-
aan'ch tөөch.

²¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhájthöch mijts nnäma'ay, coo hajxy hamuumdu'joot mjaančh mábógät, hotyijä hajxy jaduhñ mjádät, nébiöch yø'ø piids jaduhñ tøø nyajtø'öchän. Coö yø'ø tun hajxy jaduhñ nnäma'awät: “Jua'ads jim, nøcx mejjiooty tågø'owä”, mänit jaduhñ jiaančh tågø'owät. ²² Pø mjaančh mábøjþ hajxy jaduhñ, coö ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät.

²³ Mänitä Jesús tiägøoyy tsajtøgooty. Mänit tiägøoyy yajñähixøöbiä. Mänitä teedywiindsønhaixy miejch mөөдä martuumädöjc. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pøn miičh cuhdujt tøø xmió'oy coö miičh yaa mhané'emät.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coočh mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiöch mijts cham nmäyajtøwa'añän, mänitöch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägät-sät põnhöch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy coöčh yaa nhané'emät. ²⁵ Pønä Juan jaduhñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tögä jäya'ayä.

Cab hajxy nä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøoyy yajcapxiøöbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coö ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy xmiäyajtøwáanäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coö tøø nga'a máböjcäm. ²⁶ Ni jaduhñ quia'a hoyyä coö hajxy nhadsóowämät coö jäya'ay jaduhñ quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduhñ yhojiäwø'owät. Jaduhñ hajxy miäna'añ cooc ja'a Juan Dyiosquexiä.

²⁷ Mänitä Jesús nāmaayyā:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitä Jesús miänaaā:

—Cáböch nnägapxaambä põnhöch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy coöčh yaa nhané'emät.

²⁸ Mänitä Jesús miänaaā:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøödmädia'aga'añ. Jii jäya'ay

hijty tu'ug; metscä yhuung hānajtý. Mänitä yhuung nāmaayy tu'ug: “Huong, nøcx jim huuc tun maačh ndsaatypcamān.” ²⁹ Mänitä yhuung yhadsooyy: “Cáböch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadāhooc coö jaduhñ ñøcxāangumbä. ³⁰ Mänitä yhuung tu'ug nāmāguiumbä coö ñøcxät tuumbä. Mänit yhadsooyy coö ñøcxa'añ. Pero cab jaduhñ nä'a nøcxy. ³¹ Mädyii craa jaduhñ cuduiun nebii teedy hānajtý tøø miāna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpä.

Mänitä Jesús miänaaā:

—Nä'ägä tøyhájthöch mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a yajñähjuudiutpädöjc-hajxy tiägø'owa'añ Dioswiinduum mөөдä cuhhiñdo'oxiöjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'owa'añ. ³² Ja'a Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajñähixøoyy neby hajxy hoy mwädítät, cab hajxy mmáböjcy. Ja'a yajñähjuudiutpädöjc-hajxy mөөдä cuhhiñdo'oxiöjc-hajxy, je'eds hajxy jaduhñ máböjc. Hoy mijts mja hijxy coö hajxy miáböjcy, caj mijts mwiinmahñdyhajty jadāhooc coö hajxy mmáböjpat.

³³ Chaads mijts cuento tu'ug nya-jmøödmädia'agāangumbä. Jii jäya'ay hijty tu'ug naaxmøöd. Mänitä tsaatypcam quiojy. Mänit curaa piädaacy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy nädajøoyy tsaajooty. Mänitä hāna'awøhñdy cøxp quiojy.

'Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yaghajoodiujcä. Mänitä cud-saatypcam jim chohñ, ñøcxy jäguem. ³⁴ Coö ja'a tsaatyp-tuc yhabaaty, mänitä cudsaatypcam miejtstägajch. Mänitä mioonsä quiejxy coö ja'a tsaatyp hajxy yajmédsät mäduhñtiä hajxy hānajtý mio'owa'añii. ³⁵ Mänitä mioonsähajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpähajxy jaduhñ māmajts. Wojpä mähdiöjc

tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä.
³⁶ Mänitā cudsatypcam ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanā jaduhñ hajxy yhayoowhíjxäbä.

³⁷ Mänitā yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyiingudsähgóoyyāxät. ³⁸ Pero coo yhuung jaduhñ yhíjxäxä, mänitā naaxhajoodiujpähajxy ñiñamaayyā: “Coo yø'ø craa ja'a tieedy yhó'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam miämähmø'owa'añ. Tsog hajxy yaghó'cäm. Mänit hõjts ja'a tsaatypcam jaduhñ nmämähmøoyyämät.”

³⁹ Mänit hajxy jiaanč majch. Mänit hajxy yhøxjuipädsøomy. Mänit hajxy yagho'cy. ⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsatypcam jaduhñ miédsät, nebiä naaxhajoodiujpähajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsáanäp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitā wiingjäya'ay ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønā tsaatyp jaduhñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mänitā Jesús miänaañ:

—Nej, cajnā ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñā maa jaduhñ myiññan cujaayä: Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojpähajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohn.

Dios jaduhñ pädaac, paady hõjts njaanč tehñ yagjuø'øy.

(Jesús jaduhñ hamdsoo niyajmäbaatä nebiä tsajän je'eguiøxpä coo hānajty quia'a tsocy quia'a mee'xyijām ja'a cu'ug. Pero mo'owāanäp ja'a Jesús ja'a mõjtuung ja'a hodiuong hānajty.)

⁴³ Paady, xpiøgāanäp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägó'owät Dioswiinduum.

Wiingjäyá'ayäts jaduhñ tægø'owaamb pønjaty jaduhñ howiädiip. ⁴⁴ Pøn jaduhñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tægóyyäp jaduhñ. Y coo pøn jaduhñ nähgahbedøøjät yø'ø tsáajām, jaanā tægóyyäp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsønha-jxy jaduhñ miädooyy mõðä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøoyy coo hajxy hānajty tøø miädia'agyii ja'a Jesúsäm. ⁴⁶ Mänitā teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy jia madsaañ; cab hajxy ñä'a majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hānajty chähgø'øy; hix, jaduhñä cu'ughajxy hānajty miäna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hānajty yajwa'xy.

22 Mänitā Jesús tiägøøguiumbä mä diaacpä. Mänit miänaañ:

² —Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä rey tu'ugän. Yajpøgaamby ja'a yhuung hānajty je'e. Yagjadāanäp ja'a cay ja'a hu'ug hānajty je'e. ³ Mänitā mioonsähajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jäya'ayhajxy hānajty ñøcxa'añ mägaabiä. ⁴ Mänitā rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miänaañ: “Nøcx hajxy näma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quiøønä, coočhā waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy min quiaay.” ⁵ Pero cabä jäya'ayhajxy ñä'ägädä mähøjcy. Tu'jäya'ay ñøcxy maa ja'a quiamän; tu'jäya'ay ñøcxy too'pä. ⁶ Mänitā rey mioonsähajxy miäjtšäxä ja'a jäya'ayhajxy hānajty jaac jimbä. Mänit hajxy yaghäyoowhi-jxy; yagho'cä hajxy jaduhñ. ⁷ Mänitā rey yhawa'andaacy. Mänitā soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hānajty tøø mioonsäyagho'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; mõðä quiajpthajxy nøcxy nõ'cäxä. ⁸ Mänitā rey ja'a mioonsähajxy ñāmaayy: “Tøø jaduhñ yhabaady coočhā nhuung jaduhñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myínät. ⁹ Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam.” ¹⁰ Mänitā mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduhñ piaatyp, mõðä hojiäya'ay

mөөдä haxөөгжäяa'y. Mänítädsä төјсө
jaduhñ yhuñj.

¹¹ Mänitä rey tiөjtägөөyy woybä
wichpä hijxpä. Mänitä craa tu'ug
yhijxä, cabä wyit hānajtү yhoyyä.

¹² Mänit nāmaayyā: “Mägu'ughajpā,
cab y'ө mwit yaa hawinmäts
mmädägö'owät maa ja'a pөс jaduhñ
jiadyijän.” Pero cabä craa nā'a
hadsoowiimbijty. ¹³ Mänitä rey ja'a
mioonsä nāmaayy, ja'a hajxy hānajtү
texycөөbiä: “Cө'өxots tecyixots y'ө
craa. Mänit hajxy mhөxjuijpädsömät
maa wyiingoodsän. Jim jaduhñ
jiө'owa'añ xiuudsa'añ.” ¹⁴ Nāmāy hajxy
jia möjya'axa'añii, pero näweeñtiä
hajxy jaduhñ wyiimbiwa'añii.

¹⁵ Mänitä fariseoshajxy jim chohñ.
Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo
ja'a Jesús hajxy jiөjcapxө'owa'añ neby
hajxy jaduhñ yajnähdсömät. ¹⁶ Mänitä
miägu'ughajpāhajxy quiejxy mөөдä
Herodes miägu'ughajpāhajxy. Mänitä
Jesús hajxy nāmaayy:

—Wiindsön, nnajuөөby höjts coo mi-
iç ja'a төyhajt myecy, coo ja'a Dios-
tu'u myajnähiхө'y. Caj miiç mmөjpä-
da'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädi-
a'agy; caj miiç mmөjpäda'agy pөñ tyijy
mөjcuhdujtmөд. ¹⁷ Höjts capxwíjjäc.
Nej, hahixөөby jaduhñ coo ja'a gobiernä
xädө'өñ mmө'owädä, ja'a jim tsānaabiä
Roma.

¹⁸ Nājuөөbiä Jesús hānajtү coo
hānajtү jia jөjcapxө'owa'añii. Mänit
miānaañ:

—Haxөөг mijts mwiinmahñdyhajxy,
hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä ho-
jiäya'ayän. Tiich hajxy coo xjia jөj-
capxө'owa'añ. ¹⁹ Tsögä xädө'өñ tu'ug
huuc híjxäm.

Mänitä Jesús wa'xxiädө'өñ miooyyā.

²⁰ Mänit miānaañ:

—Pөñ yhädiuunnaxy hädaaduhñ;
pөñ xiөө hädaaduhñ.

²¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miānaañ:

—Mmө'owäbä gobiernä hajxy mädyii
je'e jie'e; y mmө'owäbä Dios hajxy
mädyii je'e jie'e.

²² Coө hajxy jaduhñ miädooyy,
mänit hajxy yagjuөөyy. Mänit hajxy
wyiimbijnä.

²³ Mänitxөө ja'a saduceodөjc-hajxy
näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Jaduhñ
hajxy hānajtү miāna'añ cooc tyijy hajxy
nga'a jujypjөjtägatsāanäm. Mänitä
Jesús hajxy nāmaayy:

²⁴ —Wiindsön, ja'a Moisés jecy
mänaan, coө ja'a pөcy-ya'adiөjc
yhö'ogät, ja'a cajpā yhuung,
mänitätsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy
wyiingpögät, nebiä yaamgto'oxy jaduhñ
yhuungpāadät ja'a ya'adiөjcөxpä, ja'a
tөө yhö'oguiäbä. ^{25–26} Bueno, nājuxtүc
hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiөjc.
Ja'a coobhuung, jayөjp jaduhñ piөjcy;
mänit yho'cy. Cabä yhuung hānajtү.
Mänitätsä jiädsөmy ja'a yaamgto'oxy
wyiingpөjcy. Mänitäts je'e yhö'cumbä.
Mänitätsä miädägөөgpä jaduhñ
jiäjcumbä. Jaduhñ hajxy nägөxiä
jiajty mөөдä miäjuxtүcpä. ²⁷ Mänitä
to'oxiөjc yho'pä hөxhaam. ²⁸ Bueno,
coө hajxy jaduhñ jiuypjiөгät, mädyii
tehm tiөybä hānajtү to'oxiөjc-hadaamb,
ja'a nājuxtүcpä puhya'ayhajxy, ja'a
hajxy hānajtү tөө jia pөquiäbä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a төyhajt mnä'ägädä
mөөдä. Cabä Diosmädia'agy hajxy
mhixiä ni ja'a Diosmäjaa. ³⁰ Coө ja'a
jäya'ayhajxy jiuypjiөгa'añ, cab hajxy
hānajtү piөгa'añ, ni cabä yhuung hajxy
hānajtү yajpөгa'añ. Jaduhñ hajxy
yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxiän,
ja'a hajxy jim tsajpootypä. ³¹ Hamdsoo
ja'a Dios hajxy jaduhñ tөө xñāma'ay
cujaayhaam coө ja'a jäya'ayhajxy jiu-
ypjiөгa'añ: ³² “Xwyiingudsähgөөbiөch
ja'a Abraham mөөдä Isaac mөөдä

Jacob.” Hoorä, wiingudsähgõõyap ja'a Dios ja'a kujcyjiäya'ayhájxiäm. Cab jaduhñ wyiingudsähgõõyii ja'a ho'ogyjiäya'ayhájxiäm.

³³ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hánajty yajnáhixõ'oy, mänit hajxy yagjuõoyy.

³⁴ Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús quia'a yajmäjädacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugõoyy. ³⁵ Jimä fariseo hánajty tu'ug; ley-yajnáhixõõby hánajty je'e. Ja'a Jesús hánajty jøjcapxõ'owáanäp. Mänitä Jesús miäyajtõowä:

³⁶ —Wiindsõñ, mädyii cuhdujt maas mõj maa ja'a ley myiñän.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—“Wiingudsähgõ'ow ja'a nDioshájtiäm hamuumdu'joot; mabõjcä ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cõjxta'axiõõ.” ³⁸ Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduhñ myiñ maa ja'a leyän y maas mõj jaduhñ. ³⁹ Jaanä jaduhñ ja'a miämetspä miänaambä: “Mõõdnijootpaadõõ ja'a mmäjõõn ja'a mmädõjc hamuumdu'joot.” ⁴⁰ Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhõjx tiecy jaduhñ mõõdä cõxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tõõ miädia'agy.

⁴¹ Jimnä ja'a fariseoshajxy hánajty tiäna'aynä. ⁴² Mänitä Jesús miäyajtõoyy:

—Waamb mijts mmäna'añ ja'a Cristocõxpä. Põñ je'e yhaphajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

⁴³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshespíritucõxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsõñ.” Jaduhñä David miänaañ:

⁴⁴ Tõõchä Dios ja'a nWiindsõñ xñämaayyä:

“Häna'aw yaa hahooyhaamby hõxtä coonä ja'a mmädsip jaduhñ quia'a mäjädä'agät”,

nõmä Dios miänaañ.

⁴⁵ Bueno, pø tøø ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsõñ”, nébiäts jaduhñ yhapphat yhoc-hádät.

⁴⁶ Caj pøn waamb ñä'ägädä hadsooyy. Y cabä Jesús waamb miäyajtõowänä hõxtä coonä hánajty yho'oga'añ.

23 Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy mõõdä jiamiõõdhajxy:

²—Ja'a ley-yajnáhixõõbiäõjc mõõdä fariseoshajxy, cuhdujtmõ'oy hajxy jaduhñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajnáhixõõyyä. ³ Mgudiúnäp hajxy jaduhñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahixät nebiaty hajxy jiatcõ'oy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiuñ. ⁴ Hanaxiä hajxy tsipjaty yajnáhixõ'oy; y mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug tsipcõxp quiudiúnät. Pero cab hajxy hamdsoo quiudiuñ. ⁵ Jaanč tehñ yajcumayaamb hajxy maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiijaaybä hajxy yajxõñ yajniwyiinnähgopxodsõ'oyii; paady hajxy yajniguiõ'õxodsõ'oyii. Paadiä wit hajxy piägõ'oy ja'a hõxyoñbä. ⁶ Coo hajxy maa miägay, häna'awaamb hajxy hánajty maa ja'a meexäteecän. Y coo hajxy ñõcxy tsajtõgooty, häna'awaamb hajxy hánajty maa ja'a hänaabiejt yajxonbän. ⁷ Coo hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiingudsähgõ'õwaamb hajxy hánajty maa ja'a cu'ugän. Yajnäma'awaamb hajxy hánajty: “Wiindsõñ.”

⁸ Pero mijts, cab hajxy mmäná'anät coo ja'a cu'ug hajxy xñámá'awät: “Wiindsõñ.” Tu'ugä mWiindsõnhajxy jaduhñ; ja'a Cristo je'e. Jaduhñ hajxy mnijjiäwõ'owõõjät nebiä tu'que'expän. ⁹ Cab hajxy pøn mnámá'awät: “Teedy”, hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim cõxp. ¹⁰ Cab hajxy mmäná'anät coo pøn xñámá'awät coo hajxy xquiopc-hádät. Tu'jaya'ay hajxy jaduhñ xyhané'emät; ja'a Cristo

je'e. ¹¹Põn jaduhñ puhbejp ja'a jiamiødthajxy, je'edsä møjtuung jaduhñ paadaamb maa mijsän. ¹²Hix, pøn jaduhñ yajcumayaamb, cabä møjtuung jaduhñ piaada'añ. Pero pøn jaduhñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä møjtuung jaduhñ paadaamb.

¹³Mänitä

ley-yajnahixøbiädøjc-hajxy
ñämaayä møødä fariseoshajxy:

—Jaduhñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cab hajxy jim mdägø'øwa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduhñ mmäna'añ coo wiinghäna'c jim tiägø'øwät, hoy hajxy hänäjty hamdsoo jia mäna'añ coo hajxy jim tiägø'øwa'añ.

¹⁴'Xiøøbä ja'a Dios hajxy jejcy tøø mnä'a pa'ya'axy. Mänitä yaamgtø'oxy ja'a tiøjc hajxy mbøjcä. Paady hajxy hoy-hoy mdsaačhpøga'añ.

¹⁵'Wiinduhmyhagajpt jamiød hajxy naxy mhøxta'ay pøn jaduhñ xmiøødtünäp maa ja'a mguhdujthajxiän. Y coo hajxy hänäjty tøø mbaady, mänitä haxøøgcuhdujt hajxy myajnahixø'øy. Maas haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'øwa'añ quejee mijts.

¹⁶'Cab hajxy hoy mnä'ägä yajnahixø'øy. Jaduhñ hajxy mmäna'añ; coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, coo ja'a tsajtøjc mgapxpäadät, cab tyijy jaduhñ ñejpiä coo hajxy mga'a cudiünät neby hajxy hänäjty tøø myajwiinwaanø'øyän. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo ja'a oro hajxy mgapxpäadät, ja'a jiiby tsajtøgootypä, tsipcøxp hajxy tyijy mgudiünät. ¹⁷Mguhmäñøøby hajxy jaduhñ; cab hajxy tii mwiinjuø'øy. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajtøjc quejee ja'a oro. Hix, Dios ja'a tsajtøjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'a yajmägunuuxøøyy je'eduhñ. ¹⁸Jaanä jaduhñ hajxy

mmänaambä, coo mgapxpäadät ja'a cuyoxøhñdy, cábac tyijy jaduhñ ñejpiä coo mga'a cudiünät. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo hajxy mgapxpäadät tijaty tøø mguyoxø'øy, tsipcøxpäc tyijy jaduhñ mgudiünät. ¹⁹Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo ja'a cuyoxøhñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyoxøøby. ²⁰Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a cuyoxøhñdy, jaanä jaduhñ quiapxpaatpä tijatycøxpä ja'a jäya'ayhajxy jiiby tøø quiyoxø'øy. ²¹Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a tsajtøjcøxpä, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jiiby tsänaabiä tsajtøgooty. ²²Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a tsajtøootyp, jaanä Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä, møødä Dios ja'a jim häñaabiä.

²³'Mijts myajcopcøøby mädyii ca'a tsoobaatp coo hajxy hänäjty tii mguyoxø'øwa'añ maa ja'a tsajtøjcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopcø'øy coo jaduhñ miäna'añ coo mhojiäya'ayhädät, coo hojiøot mmøødhädät, coo ja'a Diosmädia'agy mmäbögät. Maas hoy jaduhñ coo hajxy mgudiünät ca'xy pedyii. ²⁴Jaduhñ mäwíinäts hajxy myajwiinhixø'øy nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'øy mädyii tsoobaatp.

²⁵⁻²⁸'Jaduhñ mijts mja wi'i quiahxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwíinmahñdy hajxy mmøød. Tsipcøxp ja'a mhaxøøgwíinmahñdy hajxy mnajtshixø'øwät, jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mhíädät.

²⁹'Naxy hajxy yajxøn mguhmuuëh maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty. ³⁰Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy tøø njugyhájtäm, cabä nhap ndeedy hajxy häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy." ³¹Cab jaduhñ tiøyyä. Tøø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy

mbajatsøøbiä; ³²y jaduñ hajxy mjaanč pajatsø'owaambä.

³³Jaduñ mäwīnāts hajxy mga'awi-indøyyä nebiä tsahñdiän. Hoyhoy hajxy jaduñ jiiby mdsaačpøga'añ møjcu'uhaam. ³⁴Nguxáambiøch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, mөөdä cuhwijypä, mөөdä yajñähixøøbiä. Naje'e hajxy myagho'oga'añ; naje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzøxp; naje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajtøgooty. Naje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt. ³⁵Mijts jaduñ mmөөdhadaamby ja'a pojpa coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä mөөdä Abel mөөdä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduñ jecy jatcøøyy. ³⁶Tehm tiøyhajt jaduñ, mijts ja'a pojpa mmөөdhadaamby.

³⁷Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tөө ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'ačh. Jaduñ mäwīnhøch mijts mayhooc tөө nja näwa'añ nebiä tseey ja'a yhuung ñähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ. ³⁸Mobädájpoč mijts nnähgue'ega'añ, ³⁹y cáboč jaduñ xyhixaannä høxtä cóonøch hānajtý ngādaactāgatsa'añ. Mānit hajxy mmāna'ana'añ: “Tsøc yø'øya'ay wiingudsähgøøyyām, yø'øya'ay Diosquexypä.”

24 Mānitā Jesús hajxy piādsøømy tsajtøgooty. Mānitā Jesús ñāmaayyā ja'a miāgu'ughajpāhajxy:

—Huug hix yø'ø møj tsajtøjc.

²Mānitā Jesús yhadsooy:

—Tehm tiøyhájthøch mijts nnāma'ay, yø'ø møj tsajtøjcä, cøxaamb jaduñ piuma'añ; cøxaamb jaduñ quihdägoyya'añ.

³Mānit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. Mānitā Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mānitā Jesús hamee'ch ñāmaayyā ja'a miāgu'ughajpāhajxy:

—Højts hawáanäc mānaa yø'ø tsajtøjc jaduñ piuma'añ. Mādyii hijxtahnd jaduñ cāhxø'øgaamb coo hānajtý mgādaactāgatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbā hānajtý wyiimbida'añ.

⁴Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøñ. ⁵Minaamb hajxy nāmāy. Jaduñ hajxy ñibiāda'aga'añii nébiøch høøchān. Jaduñ hajxy miāna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Nāmāyyā jāya'ay yajwiinhøøna'añ. ⁶Mānit hajxy mmādoyhada'añ coo ja'a tsip jaduñ tөө piādø'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'owāt. Tspicøxpä häyohn jaduñ jiada'añii. Pero cajñā hānajtý yhabaady coo ja'a naaxwiimbā hānajtý wyiimbida'añ. ⁷Cajpthaam hajxy jaduñ ñimiādsibø'owa'añii. Naxaambā yuuba'am wiinduhmyhagajpt mөөdä hujx. ⁸Pero nā'ä tsohndaacnā ja'a tsø'ty hānajtý jaduñ.

⁹Mānit mijts myaghäyoowhixa'añ myajyagho'oga'añ. Mānit mijts myajmāhanhada'añ maa ja'a høøhcøxpān wiinduhmyhagajpt. ¹⁰Mānitā Dios hajxy ñajtshixø'owa'añ nāmāy. Mānit hajxy ñimiāhanhada'añii hamiñ haxøpy mөөdä hajxy tijaty yajniñāhdsøma'añii. ¹¹Wāditaambā høhndaacpāhajxy hānajtý māy. Māna'anaamb hajxy hānajtý cooc tyijy hajxy wiādity ja'a Dioscøxpä. Nāmāyyā cu'ughajxy yajwiinhøøna'añ.

¹²Cab hajxy ñimiāgu'ughadāānānā je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgpä hānajtý jiaanč tehñ wiādity. ¹³Pero pønjatý jaduñ ca'a jøjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybā paadaamb. ¹⁴Wiinduhmyhagajpt ja'a mādia'agy wiādita'añ mādyii jaduñ mānaamb coo ja'a Dios ja'a miājāa yajcāhxø'oga'añ. Cøxaambā cu'ughajxy miādoyhada'añ; mānitāts ja'a naaxwiimbā wyiimbida'añ.

¹⁵(Pøn hādaa nocy capxp, ween jaduñ wyiinjuø'øy.) Ja'a Daniel, Dios

jaduhñ jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxøøgpä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän, y coo mänit jaduhñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxøøgpä hajxy mhíxät, ¹⁶mänit hajxy päyøøguiä mnócxät maa ja'a tunän, mijts yaa tsänaabiä Judeanaaxooty. ¹⁷Y ja'a hajxy hijpä tøjwiing, jaduhyä hajxy piäyø'tówät, cab hajxy jaduhñ tii yajpädsómät tøgooty. ¹⁸Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduhyä hajxy piäyø'tóobät, cab hajxy jaduhñ nøcxy tii wyich maa ja'a tiøjcän. ¹⁹Pobre ja'a to'oxiøjc-hajxy hānajtj maaxhuungmøødpä, møød hajxy hānajtj huungyajtsi'tspä. ²⁰Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyøøgy coo hānajtj tiøøchcä, ni ja'a poo'xxiøøjooty. ²¹Porque jaančh tehñ miøc ja'a tsaächpä ñaxa'añ. Ni mānaa jaduhñ tøø quia'a jadyii nebiä jaduhñ jiada'añiijän. Y caj mānaa jiajtägatsa'añi jādāhoocän. ²²Pero Dios jaduhñ tøø yajnähdijy coo ja'a tsaächpä jejcy quia'a jadóøjät, je'eguiøxpä coo chocy ja'a tøøbä wyiimbíyyäbä. Coo häxøpy jaduhñ tøø quia'a yajnähdijy, caj pøn häxøpy cho'oga'añ.

²³Coo mijts pøn xñāmá'awät: "Huug hix, chaadsä Cristo", o "Huug hix, xiids je'e", cab hajxy mmäbógät. ²⁴Hix, minaa mbä wiinhøhmbāhajxy; jaduhñ mawiin hajxy ñibiāda'aga'añi nebiä Criston; jaduhñ mawīnāts hajxy ñibiāda'aga'añi nebiä Diosquexypän. Yajcāhxøøgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuøñājatypä nebiä cu'ug hajxy jaduhñ wyiinhøønät; høxtä ja wiinhøønāñäp hajxy je'ebä, ja'a Dios tøø wyiimbíyyäbä. ²⁵Chaads mijts nnāma'ay jäguemiä. ²⁶Coo pøn xñāmá'awät: "Huug hix, jim wiädity pactuum", cab hajxy jim mnócxät; o coo hajxy xñāmá'awät: "Huug hix, jiiby je'e yu'üchtium", cab

hajxy mmäbógät. ²⁷Coo hānajtj nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mawiin quiahxøøga'añ nebiä wādsucän. Wiinduhmyhagājpthøch ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ. ²⁸Tspcøxp jaduhñ jiada'añi nebiøch chaa nmāna'añ.

²⁹Coo ja'a tsaächpä hānajtj tøø ñajxnä, mānitiä hānajtj wyiingood-søøwa'añ; cabä po'o hānajtj yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ. ³⁰Mänitøch ja'a nhijxtahñd jim quiahxøøga'añ tsajpootyp coo hānajtj nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jiøøwa'añ xiuudsä'añ. Mänitøch hajxy xyhixa'añ coo hānajtj ngāda'aga'añ jocjooty.

Diosmāaahāmhøch jaduhñ ngāda'aga'añ hajājjäp. ³¹Mänitøch ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy møc xiu'uxy xuuxthaam. Mänitøch ja'a nwiimbiybāhajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajtpä.

³²Tsøg ja'a tsø'ty jaduhñ yajmābāatām nebiä piidsquepiän. Coo yhaabiādsømy, mänit hajxy mnajuøøy coo pioodtägøøñä. ³³Jaduhñ mawīnāts je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy mnajuøøwät coo hānajtj mobādajpä nwiimbida'añ. ³⁴Tøyhājtäts mijts nnāma'ay, coo hānajtj nwiimbida'añ, cajnä jäya'ayhajxy hānajtj quioxy ho'ogy, ja'a hajxy jādā'ahaty jugyhajpä. ³⁵Ja'a tsajtwiing jaduhñ tågoyyaamby møødä naaxwiimbä. Tøjjiadaamby jaduhñ nébiøch cham nmādia'aguian.

³⁶Pero ni pøn jaduhñ quia'a najuøøy mānaaxøø jiada'añi ni māduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hajxy quia'a najuøøy. Ni høøch nga'a najuøøy, høøch ja'a Dioshuung. Jagooyyā Dios jaduhñ ñajuøøy, ja'a nDeedyhājtām.

³⁷ 'Coočh jaduhñ nwiimbida'añ, hoočh ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwfinäts hānajtj jiaada'añii nebiä Noé jecy jiajtian. ³⁸ Cajnä Dios ja'a nōogomdāgoy hānajtj quixeyñä. Jimä jāya'ayhajxy hānajtj quia'y yhu'ugy, piōcy yhu'ugy, hōxtä coo ja'a Noé hānajtj tōō tiāgō'ōy barcojooty. ³⁹ Ni mānit hajxy hānajtj quia'a najuō'ōyñä hōxtä coonä ja'a nōogomdāgoy miejch. Mānit hajxy cōjx chōmdu'ubōgyii. Jaduhñ mäwfinäts jiadāanābä cooçh hānajtj nwiimbida'añ, hoočh ja'a Diosquexypä. ⁴⁰ Mānitxōō ja'a ya'adiōjc-hajxy hānajtj nāmetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hānajtj yajnōcxa'añii; tu'ug hānajtj yajmāhmō'owa'añii. ⁴¹ Metscä to'oxiōjc-hajxy hānajtj jioch. Tu'ug hānajtj yajnōcxa'añii; tu'ug hānajtj yajmāhmō'owa'añii.

⁴² 'Nāhix hahixō'ō hajxy mhīdāt; cab hajxy mnajuō'ōy mānaa ja'a mWi-indsōñhajxy quiaada'aga'añ. ⁴³ Jaduhñ mäwfinäts ja'a cudōjc-hajxy, coo hajxy jaduhñ nājuō'ōwāt māduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduhñ yhīdāt, y cabä mee'tspä hajxy jaduhñ yajtojtāgō'ōwāt. ⁴⁴ Jaduhñ mäwfinäts mijtpä, nāhix hahixō'ō hajxy mhīdāt. Cābōch mijts xñā'ägä nājuō'ōwāt mānāajōch jaduhñ ngāda'aga'añ, hoočh ja'a Diosquexypä.

⁴⁵ 'Ja'a moonsäwiindsōñ, je'edsä miāmoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsōñ tiōjcän. Hoy jaduhñ coo ja'a wyiindsōñ miādia'agy miābōjcāt, coo cuhwijy tiūnāt. ⁴⁶ Coo ja'a wyiindsōñ miēdsāt, jootcujc ja'a moonsä ñijjāwō'owa'añii mādyii jaduhñ cudiumb. ⁴⁷ Tōyhājtäts mijts nnāma'ay, jaduhñä moonsä piāda'aga'añii nebiä wyiindsōñän jim maa ja'a wyiindsōñ tiōjcän, māduhñtiä ja'a wyiindsōñ hānajtj miōōdä. ⁴⁸ Pero ja'a moonsä ca'a

hoybä, je'eds jaduhñ māna'anaamb cooc tyijy ja'a wyiindsōñ quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹ Mānitä miāmoonsä tiāgō'ōwa'añ hāyoowhijxpä. Mānitä mu'ugyiāya'ay miōōdtāgō'ōwa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰ Cabä wyiindsōñ jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsōñ jaduhñ jiaančh mēdsāt, ⁵¹ mānītäts ja'a craa hoyhoy quiumādowa'añ mēōōdä miāga'awiindōybä. Mānit hajxy jio'ōwa'añ xiuudsa'añ.

25 'Coo ja'a Dios ja'a miājaa jaduhñ yajcāhxō'oga'añ, jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä pōc hu'ug tōō jiadyiijän. Jimä cāxyiidojc ja'a jamiō'ōd hajxy hānajtj yhahixy. Nāmajc hajxy hānajtj. Candilcōñ hajxy hānajtj yhahixy. ²⁻⁴ Nāmāgoōxc-hajxy, cab hajxy hānajtj nāhix hahixō'ō tōō tiu'ubōcy. Cabä guiaastä hajxy hānajtj nā'ä tāgō'ōbä tōō jiuy. Pero ja'a jiamioōdhajxy ja'a jaac nāmāgoōxpä, nāhix hahixō'ō hajxy hānajtj tōō tiu'ubōcy mābōjpä. Nā'ä tāgō'ōbä ja'a guiaastä hajxy hānajtj tōō jiuy. ⁵ Coo ja'a jamiō'ōd jaduhñ quia'a tsoj mejch, mānitä cāxyiidojc-hajxy cōjx miaaho'ogy. ⁶ Coo quiuptsuhmdājōōyy, mānitä jāya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiō'ōd miech; nōcx hajxy jōjcubaadō'ow." ⁷ Mānitä cāxyiidojc-hajxy cōjx piādō'ogy. Mānitä quiandilhajxy quihdōō'xōōyy. ⁸ Mānit hajxy miānaa, ja'a hajxy hānajtj nāhix hahixō'ō tōō quia'a tu'ubōquiābä: "Hōjtsä gaastä weēñtiä móōyyäc; pi'idsaamb hōjtsä ngandil jaduhñ." ⁹ Mānit hajxy yhadsoōyy, ja'a hajxy hānajtj nāhix hahixō'ō tōō tiu'ubōquiābä: "Caj, ni jaduhñ quia'a mādōyhada'añ maa ja'a hōjtscōxpän. Nōcx hajxy jaduhñ ñijjiuuyyāxä maa tioogyiijän." ¹⁰ Mānit hajxy ñōcxy juubiä. Mānitä jamiō'ōd jaduhñ miejch. Ja'a cāxyiidojc-hajxy gaastāmōōdpä,

mänitä jamioʼod hajxy mioʼdtägoʼooyy togooty. Mänitä tojc hajxy yhagoʼonä. ¹¹Mänitä cäxyiidöjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tʼo jüyyäbä. Mänitä hajxy jia cugapxʼooyy: “Wiindsón, huuc yaghawa'ads hädaa tojc.” ¹²Mänit hajxy nāmaayyā: “Cáböch mijts jaduhñ nhixiä. Tøyhajt jaduhñ.”

¹³Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpädoʼooyy, mänit miānaañ:

—Jaduhñ hajxy mnibiäda'agóʼjät nähix hahixʼo. Caj mijts mnajuʼoʼy mánajəoch nwiimbida'añ, hōöch ja'a Diosquexypä.

¹⁴Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxʼoʼga'añ, jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpän. Nōcxaamb hānajt je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioon-sāhajxy miəjyaaxy. Mänitä xiädoʼon yajmāmāhmōʼooyy.

¹⁵Tu'ug jaduhñ yajmāmāhmōʼooyy māgooxmillón. Paady may miooyy coo hānajt jiaty xädʼoʼñyajmayʼow. Tu'ug jaduhñ yajmāmāhmōʼooyy mejtsmillón. Tu'ug jaduhñ yajmāmāhmōʼooyy tu'millón. Mänitä wiindsón tiu'ubəjcy. ¹⁶Jaaya'ay ja'a māgooxmillón wiingpəjcäbä, yajtagəʼooyy jaduhñ niyhajəjtäbä. Yajmayəʼooyy ja'a xädʼoʼon jaduhñ; māgooxmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁷Jaanä jaduhñduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpəjcäbä, mejtsmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁸Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpəjcäbä, hoy ja'a jut jaduhñ tiajy. Mänitä wiindsón xiädoʼon hoy yú'tsäñ jutjooty.

¹⁹Cujecy ja'a wiindsónhajxy mejtstəgajch. Mänit hajxy tiəgoʼooyy cueentəyajpədsəmbä. ²⁰Jayəjp jaaya'ay miejch ja'a māgooxmillón hānajt tʼo wiingpəquiäbä. Mänitä wiindsón miooyy cəxiä mōʼodä māgooxmillón tʼo jiaac päadiäbä. Mänit miānaañ: “Wiindsón,

māgooxmillónhəch jaduhñ xmiooyy; chaads je'e mōʼodä māgooxmillónhəch tʼo njaac yajmayʼoyäbä.” ²¹Mänitä wiindsón miānaañ: “Hoy miich jaduhñ tʼo mgudiñ. Wéeñtiəch miich nyajmāmāhmōʼooyy. Maas máyhəch miich ja'a xädʼoʼon jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayʼowät. Təjtəgəʼow togooty, ween nxoonďaacām.” ²²Mänitä craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hānajt tʼo wiingpəquiäbä. Mänit miānaañ: “Wiindsón, mejtsmillónhəch jaduhñ xmiooyy; chaads je'e mōʼodä mejtsmillónhəch tʼo njaac yajmayʼoyäbä.” ²³Mänitä wiindsón miānāangumbä: “Hoy miich jaduhñ tʼo mgudiñ. Wéeñtiəch miich jaduhñ nyajmāmāhmōʼooyy. Maas máyhəch miich ja'a xädʼoʼon jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayʼowät. Təjtəgəʼow togooty, ween nxoonďaacām.” ²⁴Mänitä craa jiaac tehñ miejch ja'a tu'millón hānajt tʼo wiingpəquiäbä. Mänit miānaañ: “Wiindsón, nnajuʼəbiəch coo miich hojiot mga'a mōʼodä. Miich ja'a xädʼoʼon jaduhñ mbaadaamby maa tʼo mga'a tuñän. ²⁵Páadyhəch hijty ndsəhgəʼoy. Páadyhəch ja'a xädʼoʼon hoy nyu'uch naaxjutjooty. Huug hix, chaads je'e.” ²⁶Mänitä wiindsón yhadsooyy: “Caj miich hoy mgudiñ. Mjaanəch tehñ ñuux miich. Mnajuʼəby miich jaduhñ coəch hojiot nga'a mōʼodä, coəchä xädʼoʼon nbaada'añ maəch tʼo nga'a tuñän. ²⁷Páadyhəch nxädʼoʼon jaduhñ cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayəʼooyy. Mänftəch nxädʼoʼon cu xmiooyy mōʼodä xädʼoʼonhuung.” ²⁸Mänitä hajxy nāmaayyā, ja'a hajxy jim tanaabiä: “Pəjcä yəʼə craa xädʼoʼon hajxy tu'millón; mo'ow yəʼə craa hajxy ja'a majcmillónmōʼodpä. ²⁹Pəñ may nā'ägä mōʼod, maas may jaduhñ mio'owa'añii.

Hanaxiä jaduhñ miøødhada'añ. Pero pøn jaduhñ weeñtiä møød, pøgáanäxäp je'e mäduhñtiä miøødä. ³⁰Yø'ø craa jaanč tehñ ñuuxpä, høxwijspäsöm hajxy hagogdstuum. Jiiby jaduhñ jiø'øwa'añ xiuudsä'añ."

³¹Cooč jaduhñ ngädá'agät hanehmä, høøch ja'a Diosquexypä, jímhøch jaduhñ nhäna'awa'añ maa ja'a hoyhäänaabiejtän ja'a yajxonä. Quípxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøødcäda'aga'añ nägøxiä. ³²Mänítøch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsø'øwa'añ ja'a wiinduhmyhagajtpä. Mänítøch hajxy jaduhñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiibän. ³³Nbäda'agáambiøch näje'e maač nhahooguiø'øjän, näje'e maač nhanajtycø'øjän. ³⁴Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänítøch hajxy nnäma'awa'añ: "Min hajxy yam; tøøch mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduhñ xwyiimbiiyy, cajnä ja'a naaxwiin hñajty yhädiuñ.

³⁵Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, mänítøch hajxy xyajcaayy. Mänáajøch hijty ndødsø'øyiiijän, mänítøch hajxy xyajnoøhuucy. Mänáajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, mänítøch hajxy xyaghamajtstaacy.

³⁶Mänáajøch wit hijty nga'a møødän, mänítøch hajxy xñäxojxy. Mänáajøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhäna'ayän, mänítøch hajxy hoy xquiuhixy." ³⁷Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänit hajxy yhadsowa'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich tøø nyajcay; mänaa højts miich tøø nyajnoøhu'ugy; ³⁸mänaa højts miich tøø nyaghamajtsta'agy; mänaa højts miich tøø nnäxoxxy; ³⁹mänaa højts miich hoy tøø nguhixy." ⁴⁰Mänítøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooç mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja

møjtøjcä, jaduhñ mäwfinhøch tøø xñäxuu'tspä."

⁴¹'Mänítøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: "Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jiiby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jiibiä mõjcu'uhajxy chaačhpøga'añ.

⁴²Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänáajøch hijty ndødsø'øyiiijän, cábøch hajxy xyajnoøhuucy; ⁴³mänáajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän,

cábøch hajxy xyaghamajtstaacy; mänáajøch wit hijty nga'a møødän, cábøch wit hajxy xmiøoyy; mänáajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhäna'ayän, cábøch hajxy hoy xquiuhixy."

⁴⁴Mänit hajxy miäna'ana'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich nga'a puhbejty; mänaa højts miich nhijxy coo hñajty myäho'ogyii, coo hñajty mdødsø'øyii, coo hñajty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hñajty mga'a møødä, coo hñajty mba'amgo'na'ay, coo hñajty ndsumyhäna'ay."

⁴⁵Mänítøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooç mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä, jaduhñ mäwfinhøch tøø xquia'a näxuu'tspä."

⁴⁶Yø'øds hajxy jiiby häda'agaamb maa hajxy chaačhpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pønjätyhøch tøø nwiimbiy, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhätian.

26 Coo ja'a Jesús jaduhñ miädi-aacpäðøyy, mänit nñamaayy ja'a jiamiøødhajxy:

²—Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsuujø'øwa'añ. Mänítøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänítøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp.

³Mänitä teedywiindsønha-jxy yhamugøøyy møødä

ley-yajnahixøobiähajxy mөөдä
jäya'ayhajxy martuumähajpä
maa ja'a judíoshajxiän. Jim hajxy
yhamugøøyy maa ja'a Caifás tiøjcän,
ja'a hänäjty mõjcuhdutmoөdpä maa
ja'a teedyhajxiän. ⁴Mänit hajxy
quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy
miádsät, neby hajxy jaduñ yaghó'ogät.
⁵Mänit hajxy niñamaayyá:

—Cab jaduñ yhooyä coo hajxy nmájt-
sämät ja'a xøøjooty coo ja'a cu'ughajxy
ñä'ä haamhädt.

⁶Jimä Jesús hänäjty maa ja'a ca-
jpt jaduñ xiøhatiän Betania, maa ja'a
Simón tiøgootiän, ja'a hänäjty tøø näh-
wa'açhiñjäbä ja'a haxøøgpa'am. ⁷Jimä
Jesús hänäjty quiaý, mänitä to'oxiøjc
tu'ug miejch, perfumecón, ja'a jaançh
tehñ chowbä. Mänitä Jesús ja'a per-
fume yajcuħda'xøøyyä. ⁸Coo ja'a Jesús
jiamiøødhajxy jaduñ yhiñxy, cab ha-
jxy jaduñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy
miänaañ:

—Tii yø'ø perfume jaduñ coo
yaghäyooyy. ⁹Coo jaduñ cu tiø'cy,
mänitä häyoobäya'ay jaduñ cu ñä'ägä
puhbejty.

¹⁰Coo ja'a Jesús jaduñ miädooyy,
mänit miänaañ:

—Ca'a yø'ø to'oxiøjc hajxy mhadsipy.
Ca'a yhaxøøgpä jaduñ tøø tiuñ maa
ja'a høøchcøxpän. ¹¹Ja'a häyoobädøjc,
homiänaajä mijts jaduñ xmiøødhi-
da'añ; pero høøch, cáboch mijts jejcy
nmøødhida'añ. ¹²Páadyhøch yø'ø
to'oxiøjc perfume xyajcuħda'xøøyy,
cooçh mobädajpä nho'oga'añ.
¹³Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, homiaajä
hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy
hajxy yaghawa'xø'owät maa hädaa
yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jaduñ
miädia'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc
perfume tøø xyajcuħda'xø'øyy. Jaduñds
yø'ø to'oxiøjc jiahmiedsa'añii.

¹⁴⁻¹⁵Ja'a Jesús jiamiøødhajxy ja'a nä-
majmetspä, tu'ug hänäjty xiøhaty Judas

Iscariote. Mänitä Judas ja'a teedywiind-
søñhajxy hoy ñäma'ay:

—Mädúhñtiøch hajxy
xmiäjúyät cooçh ja'a Jesús hajxy
nyajcø'ødägø'owät.

Mänitä Judas miooyyä hi-
i'xmajc plataxädø'øñ. ¹⁶Mänit
wyiinmahñdyhajty nebiä Jesús
yajcø'ødägø'owät.

¹⁷Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy
hänäjty quihuñdyhaty coo ja'a tsaj-
caagy hajxy hänäjty quiaý ja'a ca'a
tsoomiøødpä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød
ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Maa hajxy ndsuugáayyämät ja'a
pascuaxøøjooty.

¹⁸Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajptooty maaçh
nmägu'ughajpä tiøjcän. Mänit hajxy
mnämä'awät: “Nøm højts nWiindsøn
miäna'añ cooc tøø yhabáatäxä,
y cooc højts yaa ndsuugaya'añ
ja'a pascuaxøøjooty maa miich
mdøgootiän.”

¹⁹Mänit hajxy jiaançh cudiiuñ neby
hajxy ñämaayyän. Mänitä jøø'xy hajxy
yhädiuñ.

²⁰Coo quioodsøøyy, jimä Jesús ha-
jxy hänäjty quiaý mөөдä nämajmetspä.

²¹Mänitä Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhájtäts mijts nnäma'ay
cooçh mijts mjamiøød tu'jäya'ay
xyajcø'ødägø'owa'añ maaçh nmädsipän.

²²Mänit hajxy jiootmadiägøøyy.
Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsøn, nej, høøch je'ejä.

²³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'açh tu'ugtexy xmiøødcaamiujpä,
jé'echäts jaduñ xyajcø'ødägø'owaamb.

²⁴Jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ,
høøch ja'a Diosquexypä, nebiä
Diosmädia'agy jaduñ miäna'añän.
Pero jaançh tehñ chaachpøgaamb
jaaya'ay häyoobä ja'açh tøø
xyhawaanø'yöbä. Mejor häxøpy tøø
quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

²⁵ Mänitā Judas miānaaŋ, ja'a hānajtŷ tøø yhawaaŋó'øyäbä:

—Wiindsón, nej, høøch je'ejä.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Miičh je'e.

²⁶ Jimnā hajxy hānajtŷ quiaŷnā, mänitā Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitā Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitā tsajcaagy qiyjwa'xy. Mänitā jiamiøød miooyy. Mänit miānaaŋ:

—Cay hajxy; jaduħn māwiin hādaa tsajcaagy nébiøchā nni'x nébiøchā ngopcān.

²⁷ Mänitā Jesús taza quionø'cy. Mänitā Dioscujú'uyäp yéjcumbā. Mänitā jiamiøød ja'a taza miooyy. Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Hu'ug hādaa vino hajxy nāgøxiā.

Mänitā vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

²⁸ Mänitā Jesús miānáangumbā:

—Jaduħn māwiin hādaa vino nébiøchā nnø'tiān. Hijxtahnd jaduħn cooçhā jemgyuiuhdujt nyajwiimbädsøma'aŋ cooçhā jāya'ayhajxy may nnāhho'tu'uda'aŋ, cooçh jaduħn nyajnāhwa'adsaana ja'a piojpā quiädieey. ²⁹ Pero nnāmāabiøch mijts cooçh hādaa vino nga'a huuctāgatsa'aŋ høxtā cóonøch hānajtŷ tøø nho'ogy. Mänitøch mijts jaduħn nmøødhuucmujtāgatsa'aŋ jim maaçhā nDeedy jaduħn yhane'emiān.

³⁰ Mänitā Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunān. ³¹ Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Hādaa coods, cáboch mijts ja'a nmādia'agy hajxy hoy xmiäbögaanānā. Mänitøch hajxy jaduħn xñāhgue'e-ga'aŋ. Jaduħnā Diosmādia'agy miāna'aŋ: “Nyagho'ogāambiøch ja'a meegcueendāhajpā. Mänitā meeghajxy xii yaa ñøcxø'owa'aŋ.” ³² Pero cooçh hānajtŷ tøø njuyjpiøcy, mänitøch nnøcxø'oga'aŋ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'aŋ.

³³ Mänitā Pedro miānaaŋ:

—Hoy miičh hajxy nāgøxiā xjia nāhgue'egät, cáboch miičh nnāhgue'egät.

³⁴ Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Tøyhājthøch miičh nnāma'ay, coo ja'a tseeŷ hānajtŷ quia'a ya'axyñā hādaa coods, tøø miičh hānajtŷ tågøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyijy jaduħn xquia'a hixiā.

³⁵ Mänitā Pedro miānaaŋ:

—Høyhøch miičh nāguipxy nja møød-hó'ogät, cáboch jaduħn mnijjogapxøøjät. Jaduħn hajxy nāgøxiā piāmānaambā.

³⁶ Mänitā Jesús hajxy miejch maa hānajtŷ xiøhatiān Getsemaní. Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nõcxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

³⁷ Mänitā Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødā Zebedeo yhuunghajxy nāmetscā. Mänitā Jesús tiägøøyy jootmayhajpā hoyhoy. ³⁸ Mänit miānaaŋ:

—Jaančh tehñ jootmayhājpxøch jaduħn. Jadúhnhøch nnijjāwø'øyii nebiā ho'ogaambān. Yaa hajxy mmāhmó'owät. Tsøg hajxy jujcy hjítām.

³⁹ Mänitā Jesús weeñtiā jiaac nõcxy. Mänit miägutscādaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miičh mee'x, ca'a yhndijy jaduħn cu ndsaaçhpøjcy. Pero ca'a yhøøchā nguhdujt jaduħn nyajtunaamby; miičhā mguhdujt nyajtunāanām.

⁴⁰ Mänitā Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpā hānajtŷ tøø ñāhgue'eguiān. Jim hajxy hānajtŷ mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitā Pedro ñāmaayyā:

—Nej, ni tu'horā hajxy jujcy mga'a hida'aŋā. ⁴¹ Jujcy hajxy mhídāt. MDiospa'yá'axāp hajxy jaduħn nebiā mõjcu'u hajxy jaduħn xquia'a jøjcaxø'owät. Jia tsojpiā mjoothajxy jaduħn coo hajxy jujcy mhídāt, pero

ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhñ ca'a mee'xtugaamb.

⁴² Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñöcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miičh mee'x, cáboch ndijy jaduhñ cu ndsaačhpöjcy. Pero ween mi-ichä mguhdujt nyajtúunām.

⁴³ Mänit wyiimbjicumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hānajtý miaahó'cumbä. Jaančh tehñ mia'awaamb hajxy hānajtý hanaxiä.

⁴⁴ Mänitā Jesús ñähguéecumbä. Mänit ñöxcumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä. Mänit jaduhyä miänángumbä. ⁴⁵ Mänit miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miānaañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçh hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a cubojpä cugädiejiäya'ayän, høøçh ja'a Diosquexypä. ⁴⁶ Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøçh jaduhñ xyegaambä.

⁴⁷ Mädiaacnä ja'a Jesús hānajtý coo ja'a Judas miejch, ja'a Jesús hānajtý tøø miøødwädítiäbä ja'a miāmajmetspä. Jaančh tehñ miay ja'a jäya'ay hānajtý miøødä, pujxtmøødpä, paxycappä. Ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ quejx møødä martuumädøjc. ⁴⁸ Ja'a Judas ja'a Jesús hānajtý yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hānajtý ñāma'ay:

—Ja'a høøçh hānajtý ndsu'xaambiä, je'eds hajxy mmädsäp.

⁴⁹ Mänitā Judas ja'a Jesús ñāme-jch. Mänitā yajpoo'xy. Mänit chu'xy.

⁵⁰ Mänitā Jesús miānaañ:

—Mägu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mänitā Jesús hajxy miajch.

⁵¹ Mänitā Jesús jiamioød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitā teedywiindsønñ mioonsä tu'ug tiaatspujxtúutäxä. ⁵² Mänitā Jesús miānaañ:

—Cuyuugø'ow yø'ø mbujxt. Pønjatý jaduhñ pädø'p pujxthaam, jaanä pujxthaam yho'ogaambä. ⁵³ Nej, caj

miičh mnajuø'øyä, cooçhā nDeedy jaduhñ nnämä'awät cooçh ween xpiuhbety, mänitøch ja'a mioonsä tsajpootypä milhaam xyajnäguéxät. ⁵⁴ Pero cooçh jaduhñ nnämä'awät, cabä Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädät maa jaduhñ myiñän cujaay cooçh jaduhñ tsipcøxp njada'añ nhabet'añ.

⁵⁵ Mänitā Jesús ja'a majiäya'ay ñāmaayy:

—Pujxtmøød paxycap hajxy tøø mbädø'øgy. Jadúhñhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspän. Jabom-jabømhøch mijts hijty nyajñähixø'øy tsajtøgooty, y cáboch hajxy mänaa tøø xmiach. ⁵⁶ Pero páadyhøch jaduhñ njaty nhabetý, jaduhñā Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädät, nebiä Diosquexypāhajxy jecý quiujahyyän.

Mänitā Jesús jiamioødhajxy quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús jaduhñ ñähgueecä.

⁵⁷ Mänitā Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a mõjcuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajñähixøøbiāhajxy hānajtý tøø yhamugø'øy møødä martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸ Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hānajtý pianøcxy. Mänit jiihy tiägøøyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitiä yhøxtaacy maa ja'a policiahajxiän. Yhixaamby hānajtý je'e nebiä Jesús hānajtý tiuna'añii.

⁵⁹ Ja'a Jesús, tøø hānajtý yajtøjtägø'øyii maa ja'a teedywiindsønñhajxy hānajtý tøø yhamugø'øyän møødä ley-yajñähixøøbiāhajxy møødä mõjtøjc-hajxy. Jiihy hajxy hānajtý wyiinmahñdyhatý nebiä Jesús hajxy jaduhñ ñähøønø'owät, hoy jaduhñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús hajxy jaduhñ yajyagho'ogøøjät. ⁶⁰ Pero cabä tøyhajt hajxy piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i ñähøønøøyy. Mänitā hønñdaacpä metsc piädsøømy. ⁶¹ Mänit hajxy miānaañ:

—Nõm yø'ø craa miänaaṅ coogä Diostøjc jaduhṅ yajma'ada'aṅ; mänitäc cumaaxc wiingpä yajpädø'øgäangumbä.

⁶² Mänitä teedywiindsõṅ tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús nāmaayyā:

—Nej, caj mhadsowa'aṅ. Tii hajxy jaduhṅ coo xñaxø'owø'øy.

⁶³ Pero cabä Jesús waamb nā'a mänaaṅ. Mänitä teedywiindsõṅ miänāangumbä:

—Ja'a Dioscøxpä miič ja'a tøyhajt myégät; højts hawānāc pø tøyhajt jaduhṅ coo miič ja'a Dios tøø xquiexy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴ Mänitä Jesús miänaaṅ:

—Tøyhajt jaduhṅ nej miič mmäna'aṅ. Jadúhnhøch mijts nnāmaabiä, høøch ja'a Diosquexypä, cooçh hajxy xyhixa'aṅ hāña'a maa ja'a Dios yhahooyhaampiän, ja'a mäjaamødpä; y cooçh jaduhṅ nmänajtagatsa'aṅ jocjooty.

⁶⁵ Mänitä teedywiindsõṅ ja'a wyit quioø'ch. Paady quioø'ch coo hānajty yhawa'anda'agy. Mänit miänaaṅ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä. Tii testigo hajxy njaac wānāmāt. Hamdsoo hajxy tøø mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän. ⁶⁶ Neby hajxy mmāna'aṅ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduhṅ quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mänit wiojpä. Mänit wyiingugoxøøyyä.

⁶⁸ Mänit nāmaayyā:

—Pø tøyhajt jaduhṅ coo Dios tøø xquiexy, najuø'ow pøn tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hānajty yhāña'ay tøjwiing. Mänitä Pedro nāmejtsä to'oxy-moonsä tu'ug. Mänit nāmaayyā:

—Miič ja'a Jesús hijty mmøødwädi-jpy, túhmäts, ja'a Galileatsohmbä.

⁷⁰ Mänitä Pedro ñijogapxä maa ja'a jāja'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduhṅ mnä'a mädiaacypy.

⁷¹ Tøjpädsomāannäp ja'a Pedro hānajty, mänit yhičxägumbä ja'a to'oxy-moonsä tu'ug. Mänitä moonsä nāmaayy ja'a hajxy hānajty jimnä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møød-wädiip ja'a Nazarettsohmbä.

⁷² Jadähooc ja'a Pedro ñijogapxä:

—Tøyhajt, cáboch ja'a craa nhixiä.

⁷³ Mänitjuøøby ja'a Pedro nāmaayyägumbä, ja'a hajxy hānajty jimnä:

—Tøyhajt jaduhṅ coo miič ja'a Jesús hijty mmøødwädiity; jaduhṅ miič mmädiaacpä nebiä Galileatsohmbän.

⁷⁴ Mänitä Pedro miänaaṅ:

—Pø cáboch tøyhajt nmädia'agy, wéenhøch ja'a Dios jaduhṅ xyajcumädoy. Cáboch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduhṅ nā'a mänaaṅ, mänitiä tseey yaaxy. ⁷⁵ Mänitä Pedro quioxy jahmiech nebiaty ja'a Jesús hānajty tøø miäna'aṅ: “Cajnä ja'a tseey hānajty ya'axy, tøø miič hānajty tægøøghooc mnijogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jim chohṅ. Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27 Coo jiobøøyy, mänitä teedywiindsõṅhajxy quiojyquiapxytiuuṅ møødä martuumädøjc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Mänitä Jesús hajxy cø'øxoch hoy yajcø'ødägø'øy maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hānajty tuumbä gobernador.

³ Ja'a Judas ja'a Jesús hānajty tøø yhawaanø'øy. Coo ja'a Judas yhičxy coo ja'a Jesús hānajty yagho'oga'aṅii, cabä jioot jaduhṅ nā'a møc-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxadø'øn hoy yajwiimbity maa ja'a teedywiindsõṅhajxiän, maa ja'a martuumädøjc-hajxiän. ⁴ Mänit miänaaṅ:

—Tøøch jaduhṅ ngädieey cooçhā craa ho'cøøc tøø nhawaanø'øy, ja'a cajpä pojpä cädieemiødpä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'a yhøjts ngüeendä yø'øduhn. Mi-
iëh mgüeendä yø'øduhn.

⁵Mänitä Judas ja'a xädø'øñ ñajt-
sxäbapøøyy jiiy tsajtøgooty. Mänit hoy
ñiyo'tóøyyänä.

⁶Mänitä teedywiindsøn ja'a xädø'øñ
hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Cab hädaa xädø'øñ hajxy hawiin-
mats nbädaacämät maa ja'a xädø'øñ
hajxy quiuyoxø'øyän, je'eguiøxpä coo
jäya'ay jaduñ tøø tioogyii ho'cøøc.

⁷Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ
coo ja'a naax hajxy hñajty jiuya'añ,
ja'a xøhjäpä Tu'tspojtstaact, ja'a
xädø'øñhaam ja'a Judas hñajty hoy
tøø ñajtsxäbapø'øyäbä. Je'e hajxy
hñajty wia'ana'añ cabäsantä maa ja'a
jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtägø'owät.

⁸Coo ja'a naax hajxy jaduñ jiuuyy
ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hñajty
hoy tøø ñajtsxäbapø'øyäbä, paady
jaduñ xiøhaty Nø'ñaax høxtä
jäda'anäbaadyñä. ⁹Jaduhñdsä tiøjiajty
nebiä Jeremías jecy miänaañän, ja'a
Diosquexpä: “Mänitä plataxädø'øñ
hajxy miooyyä hii'xmajc (nebiä
judíoshajxy tøø ñägäpxiän). ¹⁰Mänitä
tu'tspojtstaact hajxy hoy jiuu nébiøch
ja'a Dios tøø xyhane'emiän.”

¹¹Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a
governadorän. Mänit miäyajtøøwä:

—Nej, miiëh ja'a judíoshajxy
xguiobiernähäpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ nej miiëh
mmäna'añän.

¹²Mänitä Jesús ñähwaambejtä
ja'a teedywiindsøn hajxy møødä
martuumädøjc-hajxy. Pero cabä Jesús
waamb ñä'ägä mänaañ. ¹³Mänitä Pilato
miänaañ:

—Nej, caj miiëh jaduñ mmädooyyä
nebiaty hajxy jaduñ xñänømiänä.

¹⁴Pero cabä Jesús ñä'ä hadsooyy;
paadiä governador jiaañch tehñ

yagjuøøyy. Cab hñajty ñajuø'y
nebiaty jaduñ wyiinmahñdyhädät.

¹⁵Jaduhñdsä gobernador hñajty
quihdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay
hñajty tu'ug yhøxmach xøøjooty
pøn ja'a cu'ug jaduñ ñänómäp coo
yhøxmadsoøjät. ¹⁶Jiibiä craa hñajty
tu'ug chumyčhänä'ay ja'a xøhjäpä
Barrabás. Tøø ja'a Barrabás xiø hñajty
wyl'i wia'xy. ¹⁷Coo ja'a cu'ughajxy
hñajty tøø quiøxy hamugø'øy, mänitä
Pilato yajtøøyy:

—Pøn mijts jaduñ mnänøømby
cooçh nhøxmádsät, Barrabás tøgä ja'a
Jesús ja'a Cristohäpä.

¹⁸Ñajuøöbiä Pilato hñajty coo
ja'a Jesús jaduñ yajcø'ødägøøyyä
je'eguiøxpä coo ja'a quihdujt hñajty
quia'a yajmädsøjcäxä.

¹⁹Jimnä ja'a Pilato hñajty
yhäna'ayñä maa hñajty tiuñän,
mänitä Pilato quiapxyñägüeja
ja'a tio'oxiøjcäm: “Cab jaduñ cu
mdsaächtiuuñ; hoyhäna'c yø'øduhn.
Tøøch haamyquiods haxøøg nguma'ay
yø'øgøxpä.”

²⁰Mänitä teedywiindsøn ja'a cu'ug ha-
jxy jiøjcapxøøyy coo ween hajxy miä-
na'añ coo ja'a Barrabás yhøxmadsoøjät,
y coo ja'a Jesús yagho'ogøøjät. ²¹Mänitä
governador ja'a cu'ug miäyajtøøgumbä:

—Mädyii häna'c mijts mnänøømby
cooçh nhøxmádsät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

²²Mänitä Pilato yajtøøyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhjäpä ja'a
Cristo, nébiøch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzcøp.

²³Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii haxøøgpä jaduñ tøø tiuñ coo
jaduñ yagho'ogøøjät.

Mänit hajxy jaduñ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzcøp.

²⁴ Coo ja'a Pilato jaduhñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hñajty quia'a mädowa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yhaamhada'añ, mänitā nöö yujwaañ. Mänit quiø'øbuju cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhööch jaduhñ mänaamb coo yø'ø hoyhäna'c jaduhñ yagho'ogöøjät; mijts jaduhñ mänaamb.

²⁵ Mänitā cu'ughajxy nägøxiä miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Højts jaduhñ mänaamb mööd højts nnøøx mööd højts nmajc.

²⁶ Mänitā Pilato ja'a Barrabás yhöxma-jch. Mänitā Jesús yajwojpä. Mänit yajcø'dägøøyy coo nøcxy miøjpahbedyii.

²⁷ Mänitā Jesús yajnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitā Jesús jiuhibgøøyyä ja'a soldadohajxy nägøxiä. ²⁸ Mänitā wyit yajtsjijäxä. Mänitā tsaptswit yajpägøøyyä. ²⁹ Mänitā haptycoronä piädaacä maa ja'a quiuhduumän. Mänitā paxy yajcø'øgabøøyyä yhaooxyhaampiäcø'ø. Mänit wyiinjiicädaacä. Mänit wyiingapxpejtä:

—¡Viva ja'a judíos ja'a guobiernä-hajxy, viva!

³⁰ Mänitā Jesús wyiingutsujøøyyä. Mänitā paxy piøjcäxä. Mänit wiojpä quiuhduum. ³¹ Coo yhuuc wiingapxpéjtäbä, mänit tsaptswit yajtsjijägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøøyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hñajty miøjpahbeda'añiijän.

³² Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy ja'a Cirenetsohmbä. Simón hñajty xiøhaty. Mänitā Simón ja'a cruz hadsip yajcajptsoowä.

³³ Mänit hajxy miehch maa jaduhñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ nänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc nāhgä-da'aguiän.” ³⁴ Mänitā Jesús tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a jaanč tehñ tiahmä. Coo jaduhñ yhuucmajch, cab jaduhñ chojcy.

³⁵ Mänitā Jesús miøjpahbéjtänä cruzcøxp. Mänitā soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwä'xät. Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébiøch nwit hajxy jaduhñ xyajwä'xät.” ³⁶ Mänitā soldadohajxy jim yhöxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduhñ wyiinhänä'awät. ³⁷ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcuhduum tiiguiøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a judíos guobiernohajxy.”

³⁸ Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøøyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hñajty najxpä, wyi'i wyiingapxpejpy hajxy hñajty mööd hajxy hñajty wyi'i quiuhjägøñ. ⁴⁰ Jaduhñ hajxy hñajty nñäma'ayii:

—Ja'a, miič jaduhñ mänaañ coo mahñdy ja'a tsajtojc myagjida'añ, y cumaaxc mahñdy mhädiuna'añ wiingpä. Niyajmänacøøjäs hamdsoo pø tøyhajt jaduhñ coo miič Dios xyHuunghaty.

⁴¹ Jaduhñ ja'a teedywi-indsøn hajxy piamänaambä möödä ley-yajnähiøøbiähajxy, möödä fariseoshajxy, möödä martuumädøjc-hajxy.

⁴² —Tøø jaduhñ yhuuc wi'i miäyajnähwa'ačh, y caj hamdsoo nñyajnähwa'adsa'añii. Pø tøyhajt jaduhñ coo jaduhñ guobiernähaty maa ja'a judiøshaxiän, ween jaduhñ hamdsoo nñyajmänaqyii cruzcøxp neby højts jaduhñ nmäbøjcämät. ⁴³ Jaduhñ tøø xnämäáyyäm coo yHuunghadyii ja'a Diósäm y coo ja'a Dios jaduhñ cwieendähada'añ. Pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios jaduhñ jiaanč tsocy, ween jaduhñ yajnähwa'ačh.

⁴⁴ Jaduhñdsä mee'tspähajxy piamänaambä, ja'a hajxy jim miøjpahbetypä cruzcøxp.

⁴⁵ Mänitcujiyxioø ja'a naaxwiimbä wyingoodsøoy. Tägøøghorä jaduñ yhiyty wiingoods. ⁴⁶ Mänitmäncyxiø ja'a Jesús mœc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñänøømby: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduñ coo tøø xñajtshixø'oy.

⁴⁷ Ja'a hajxy hñajty jim wi'i tiä-naabiä, coo hajxy jaduñ miädooy, mñit hajxy näje'e miänaañ:

—Elías yø'ø craa jaduñ jia wi'i miøjyaaxyp.

⁴⁸ Mñit tu'jāya'ay xo'od hoy quioñ päyø'øguiä. Mñit quiumadsøoy ja'a tsaatyñøoxunjooty. Cøjx je'e chomø'oy. Mñit paxy yagjowøønøoy ja'a xo'od. Mñitā Jesús yaghaguubøoyyā neby jaduñ miúugät. ⁴⁹ Mñitā häna'c-hajxy wiingpä miänaañ:

—Huug hahixnä, ween yhuuc cāhxø'øgy pø minaambä Elías yajñahwa'adsa'añ.

⁵⁰ Mñitā Jesús jadāhooc mœc yāaxcumbä. Mñit yho'nä. ⁵¹ Mñitā tsajtojc-hadøødiuc quioø'tswa'xy cujiä. Cøxp jaduñ quioø'tsohñ. Mñitā hujx ñajxy. Mñitā tsaa jaduñ wia'xy. ⁵² Mñitā ho'ogyjiāya'ajiut may yhawaach. Mñitā ho'ogyjiāya'ayhajxy may jiuypiojcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø miäbøquiäbä.

⁵³ Coo ja'a Jesús hñajty tøø jiuypiojcy, mñitā ho'ogyjiāya'ayhajxy yhawa'adspädsøømy, ja'a hajxy hñajty tøø jiuypioquiäbä. Mñit hajxy quiajptägoøyy Jerusalén. Jim hajxy jaduñ yhiixä nämay.

⁵⁴ Jimā soldadowiindsøn ja'a Jesús hñajty cwieendāhaty mœdā soldadohajxy. Coo ja'a tsø'ty hajxy jaduñ yhiixy, mñit hajxy jiaañch tehñ chähgøoyy. Mñit hajxy miänaañ:

—Tøyhájtām hijty coo hädaa craa hi-jty Dyiohuungä.

⁵⁵ Jimā tajjāya'ay ja'a Jesús hajxy hñajty wyi'i ñāheebø'oy jäguemduum.

Jimā Jesús hajxy hñajty tøø piadsoñ Galilea. Tøø hajxy hñajty piuhbety. ⁵⁶ Jimā María hñajtypä ja'a Magdalatsohmä, mœdā María ja'a Jacobo tiajhajxy, mœdā Zebedeo tio'oxiojc. ⁵⁷ Coo quioodsøoyy, mñitā mäyøøjāya'ay tu'ug miejch, ja'a xøhjäpā José. Jim hñajty choon Arimatea. Pianøcxäbä ja'a Jesús miädia'agy hñajty je'e. ⁵⁸ Mñitā José ja'a Pilato cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiāya'ay yajmānācāt cruzcøxp. Mñitā José ja'a cuhdujt miooyyā. ⁵⁹ Mñit jaduñ yajmānajcy. Mñitā poobwit yajñahbijty. ⁶⁰ Mñit jaduñ jiiby piädaacy tsaajutjooty ja'a naamdajypä. Paadiä José ja'a tsaajut hñajty tøø yajtajyii, jiiby hñajty piäda'aga'añii coo hñajty tøø yho'ogy. Mñitā tsaajut yhahāmoomtāgooyy tsaahaam maa ja'a Jesús hñajty tøø ñaaxtāgø'øyān. Mñitā José wyiimbijty. ⁶¹ Jimā María Magdalatsohmähajxy miähmøoyy mœdā María tu'ugpä. Jim hajxy hñajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hñajty tøø ñaaxtāgø'øyān.

⁶² Viernes ja'a Jesús jaduñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøn hajxy miejch maa ja'a Pilatān mœdā fariseoshajxy. ⁶³ Mñitā Pilato ñāmaayyā:

—Miič møjteedy, ja'a craa häxøoy hó'cäbä, tøø hijty miäna'añ cooc tyijy cumaaxc hijty jiuypioğa'añ. Pero nā'ä hōhñdaac jaduñ. ⁶⁴ Entonces, quex ja'a soldado jim maa tøø ñaaxtāgø'øyān, jaduñ hajxy jaduñ jim yhadānā'awāt jadu'tsuhm. Jaduhñdsä Jesús miägu'ughajpā ja'a ñaaxni'x hajxy nœcxy quia'a yajpädsøømä. Jaduhñdsä cu'ug hajxy quia'a nāmā'awāt cooc tyijy tøø jiuypiojcy. Maas hanaxiä hajxy jaduñ cu yhōhñdaacy quejee ja'a Jesús hijty yhōhñda'aguiān.

⁶⁵ Mñitā Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nõcxy yhadäna'ay neby jaduñ quia'a pädsómät.

⁶⁶Mänit soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mänitä tsaa hajxy xioõjõõyy ja'a jim hämoomnaabiä maa ja'a tsaajuthaawän. Mänit hajxy jim miähmõõyy.

28 Cujaboom näxõ jopynä, mänitä María Magdalatsohmä jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tõe ñaaxtägõ'oyän mөөdä María tu'ugpä. ²Mänitä hujx mөc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hänajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hänajty tõe choon. Mänitä tsaa jiõhämoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mänitä yhöxtaacy tsaanähgөxp. ³Jaanch tehñ yhaamb hänajty je'e. Jaanch tehñ pioob ja'a wyit hänajty. ⁴Coo ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhijsy, mänit hajxy tiägõõyy tsäyuuabiä. Jaanch tehñ chähgõõby hajxy hänajty. Mänit hajxy quiaädaayy. Jaduhñ hajxy miähmõõyy nebiä ho'ogypiän. ⁵Mänitä Maríahajxy ñamaayyä ja'a Diosmóonsäm:

—Ca'a hajxy mdsähgõ'oy. Nnajuõõbiõch jaduñ coo ja'a Jesús hajxy mhõxta'ay, ja'a hijty tõe miõjpahbedyíjábä. ⁶Cabä jii; tõe jiuypioocy neby hijty tõe miäna'añän. Min hajxy huug hix maa tõe ñaaxtägõ'oyän. ⁷Coo hajxy jaduñ mhíxät, mänitä miägu'ughajpä hajxy nõcxy paquiä mhawaanä coo jaduñ tõe jiuypioocy, coo jaduñ ñõcxõ'oga'añ Galilea. Jim hajxy jaduñ mbaada'añ. Jadúñhõch mijts nhawaanäm.

⁸Mänitä Maríahajxy hoy yhijsy paquiä maa ja'a Jesús hänajty tõe ñaaxtägõ'oyän. Jiibädä hajxy chähgõ'oy, jiibädä hajxy xioonda'agy. Mänitä miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyõ'oguiä. ⁹Tu'haamnөcxpä ja'a Jesús ñäguehxtõ'xy. Mänitä Maríahajxy yajpoo'xä. Mänitä Jesús

hajxy wyiingumedsõõyy. Mänit hajxy tiecymiämänenõõyy. Jaduhñ hajxy wyiingudsähgõõyy. ¹⁰Mänit hajxy ñamaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgõ'oy. Nõcxhõch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawaanäc coo hajxy jim ñõcxät Galilea, cooñ hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹Coo ja'a Maríahajxy hänajty tõe wyiimbity maa ja'a Jesús hänajty tõe jiuypioquiän, mänitä soldadohajxy näje'e nõcxy cajptooty, ja'a hajxy hänajty tõe yhadänä'ayäbä. Mänitä teedywiindsõñ hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hänajty tõe yhijsy. ¹²Mänitä teedywiindsõñhajxy hoy miõõdmädia'agy ja'a martuumädõjc-hajxy neby hajxy jaduñ quiojyquiapxytiünät. Mänitä soldado xädõ'õñ hajxy may miooyyä. ¹³Mänitä soldadohajxy ñamaayyä:

—Jaduñ hajxy mmäná'anät coo hajxy coods mmaaho'cy, y coo ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsomyii. ¹⁴Y coodsä gobernador jaduñ miädoyhädät, hõjts jaduñ nyajmábõgäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpáadät.

¹⁵Mänitä soldado ja'a xädõ'õñ hajxy wyiingpõjcy. Mänit hajxy hoy jatcõ'oy neby hajxy hänajty tõe ñama'ayiiän. Jaduhñsä judfoshajxy miädia'agyñä hõxtä jäda'anäbaadyñä.

¹⁶Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy jim nõcxy Galilea, ja'a nämajtu'ugpä. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tunän maa ja'a Jesús hänajty tõe ñagapxiän. ¹⁷Coo ja'a Jesús hajxy yhijsy, mänit hajxy wyiingudsähgõõyy, hoy hajxy hänajty näje'e quia'a ja mábocy hamuumdu'joot. ¹⁸Mänit hajxy wyiingumedsõõyyä. Mänit hajxy ñamaayyä:

—Tõõchä Dios cuhdujt cõxiä xmio'oy jim tsajpootyp, mөөd hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁹Nөcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxõ'ow hajxy nébiõch

nmädia'agy hajxy xmiäbójcät. Jaduhñ
hajxy myajnäbétät ja'a Diosteedycøxpä,
møødä høøchcøxpä, møødä Dioshes-
píritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuung-
hajp. ²⁰ Jaduhñ hajxy myajnähixó'øwät

coo hajxy jaduhñ miäbógät nebiátyhøch
mijts tøø nhane'emiän. Mjahmiédsäp ha-
jxy jaduhñ coöch mijts nmøødhida'añ
cøjxta'axiøø høxtä coonä naaxwiimbä
wyiimbídät.

San Marcos

1 Jaduhñä Diosmädia'agy chohñda'agy ja'a Jesucristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshuungä Jesucristo je'eduhñ.

² Jaduhñ jim cujaay myiñ nocyjiooty, ja'a Isaías jecy quiujáhyäbä. Ja'a Isaías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x. Jaduhñä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc madow, chámhøchä nguguexy nguejxø'øga'añ maa miičh mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy yajwa'xa'añ coo miičh jim nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúmhøchä nguguexy nøcxy wiädi-ta'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøobiä jim tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcät, ja'a hajxy mWiindsønñhadaambä.”

Ja'a Juan jaduhñ nänøømä, ja'a hanaajty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵ Mänitä Juan je'e jiaančh tågøøyy mäyajnäbejpä jim jäguemduum, maa ja'a møjnoø hanaajty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Juan hanaajtiän. Jim hajxy hanaajty choon maa ja'a naax hanaajty xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a cajpt hanaajty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä Juan ja'a cu'ug tiågøøyy yajwiingapxøobiä coo hajxy ñäbétät, weenä jiootä wyiimahñdy hajxy yajtagach. Jaduhñä Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnahwáat-sät. Mänitä cu'ugä piojpä quiädieey hajxy ñägapxy. Jaduhñ hajxy hanaajty miä-

na'añ cooc ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hanaajty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

⁶ Ja'a Juan, camellopøjt hanaajty wyithajpy. Wajhac hanaajty wiøønhajpy. Mu'u hanaajty chu'učh hajpy. Møjtsiin-nøø hanaajty yhu'ugyhajpy. ⁷ Mänitä Juan ja'a cu'ug yajwiingapxøøyy: “Jímhøchä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ yajwiingapxøøbiä. Maas mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeech høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac medsaambä. ⁸ Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyajnäbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Dioshespírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhñä Juan miänaañ.

⁹ Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hanaajty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a møjnoø hanaajty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hanaajty tøø choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hanaajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús yajnäbejty.

¹⁰ Tuunä Jesús ñä'a tøødspädsøømy, mänit yhiixy coo ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhiixy coo hanaajty ñägäda'agyii nebiä paloman. ¹¹ Mänitä Dios jim quiuhgapxna-jxy tsajpootyp. “Høøch miičh tu'uquiä nHuunghajpy. Miičh njaančh tehñ chojpy. Miičh njaančh tehñ quiumaaby.” Jaduhñä Jesús ñämaayyä.

¹² Mänitä Jesús miødñajtä pactuum ja'a Dioshespíritu. ¹³ Mänitä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhñ jim miähmøøyy. Jagooyyä animalhajxy hanaajty jim wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a møjcu'ugong. Mänitä Jesús jia tågøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxychägui'xxøø ja'a Jesús jim yhiity jäguemduum. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim tsajpootypä. Mänitä Jesús piuhbejtä.

¹⁴ Ja'a Juan, cujey je'e chuuma. Coo je'e jaduuh chuuma, manita Jesús jim ñocxtägajch Galilea. Manita Jesús ja'a cu'ug tiägöoy yajwiingapxöobiä ja'a Diosmädia'agy cooc hanaity yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miöcmäjaa hanaity yajcähxö'öga'añ. ¹⁵ "Habáatnäp jaduuh coo ja'a Dios ja'a miöcmäjaa yajcähxö'öga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmäbójcät. Weenä mjootä mwiiimahñdy hajxy myajtä-gach. Weenä mxaxöögwiimahñdy hajxy mnajtshixö'öy." Jaduhñä Jesús miänaañ.

¹⁶ Cujequiä Jesús tiägöoy wädijpä maa ja'a mejy hanaity xiöhatiän Galilea. Jim hanaity wiädity mejypia'a, manita jäya'ay metsc yhiixy, ja'a Simón mөөdä piuhya'ay Andrés. Haxxmats ja'a Simónghajxy hanaity tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hanaity piäda'agy mejjiooty. ¹⁷ Manita Simónghajxy nāmaayyā:

—Jam hajxy wädijtām. Je'e mijts hijty mduunghajpy, haxxmats. Wiingtuung hөөч mijts nmo'owaamby. Nyajnahixö'öwāambiöch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxö'öwät —nömä Jesús miänaañ.

¹⁸ Tuunä jaduuh nā'ä mānaañ, manita Simón ja'a yhacxjohmd hajxy hoy ñajtswidso'öy mejypia'a. Manita Jesús hajxy piadu'uböjcy. ¹⁹ Weeñtiä ja'a Jesúsghajxy hanaity tөө mijypia'ayo'oy, manita Jesús ja'a Zebedeo yhiixy mөөdä yhuunghajxy, ja'a Santiago mөөdä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hanaity yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hanaity yxaxodso'öy. ²⁰ Manita Jesús ja'a Santiago miöjyaaxy mөөdä Juan. Manita Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'uböjpä. Nāhgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty mөөdä mioonsāhajxy.

²¹ Manita Jesúsghajxy jim miejch maa ja'a cajpt hanaity xiöhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiөө yhabaaty, manit hajxy jiiby tiägöoy tsajtögooty. Manita Jesús ja'a cu'ug tiägöoy yajwiingapxöobiä. ²² Manita cu'ughajxy yagjuöoy coogä Jesús hanaity hoy yajnahixö'öy nebiä möjcuहुतmөөdpän. Maas höyyäc hanaity yajnahixö'öy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hanaity naxy yajnahixöobiä tsajtögooty. ²³ Jiibiä mähdiöjc hanaity tu'ug tsajtögooty, tөө hanaity yajtägö'öyii ja'a möjcu'u. Manita möjcu'u tiägöoy yaaxpä mөc:

²⁴ —Miičh Jesús, Nazaret miičh md-soon. Tii höjts coo xmiädsibö'öy. Höjts jaduuh xjia wi'i yajcuhdägoyyaamb, túhmäts. Nnajuöobiöch pөн miičh. Miičhä Dios xyHuunghajp —nömä mähdiöjcä möjcu'u yajmānaañ.

²⁵ Manita Jesús ja'a möjcu'u yhojy: —Hamón, jua'ads jim maa yө'ө mähdiöjcän —nömä Jesús miänaañ.

²⁶ Manita möjcu'u ja'a mähdiöjc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiöjc nāhwaatsä. Ja'a möjcu'u jaduuh yajyaax. ²⁷ Coo ja'a Jesús ja'a mähdiöjc jaduuh yajnahwaach, jiaanč tehм yagjuöoy ja'a cu'ughajxy jaduuh nägöxiä. Manit hajxy tiägöoy niñamāayyābā:

—Maa yө'ө craa cuहुत jaduuh tөө nā'ä mahñ piöcy coo yө'ө mähdiöjcä möjcu'u jaduuh yajnahwaatsä. Nej, hawiinjemyguiहुतäda'a miөөdājā —nömä Jesús nānөmā.

²⁸ Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús ja'a miöcmäjaa hanaity tөө yajcähxö'ögy.

²⁹ Coo ja'a Jesúsghajxy jiiby chajtöjpädsөomy mөөdä jiamөөdtöjc, manit hajxy jim ñөcxy maa ja'a Simónghajxy hanaity chāna'ayān mөөdä Andrés. Quipxiä Santiagohajxy hanaity choonā mөөdä Juan. ³⁰ Ja'a

Simón ja'a miø'odhoc, pa'amgo'naaby hānajty je'e. Tobia'am hānajty miøød. Coø ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiøjcān, mānitā Jesús yhawāanāxā coø ja'a pa'amjäya'ay hānajty jiiby tøgooty. ³¹ Coø ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mānitā pa'amjäya'ay wyidsø'cy. Mānitā ja'a tiøy tiøjch. Mānitā Jesús yajcaayyā yaghuucā ja'a Simón ja'a miø'odhoc.

³² Mānittsuu, coø ja'a xøø hānajty tøø quiuhnaxy, mānitā Jesús pa'amjäya'ay may yajnāmejtsā, jim maa ja'a Simón tiøjcān, møødā møjcu'umøødpāhajxy. ³³ Jimā cu'ughajxy hānajty may tiā-na'ay tøgħawjooty. ³⁴ Mānitā Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Madiu'ujā pa'am hajxy hānajty miøødā. Møødā møjcu'umøødpāhajxy, yajnāhwaatsā hajxy je'ebā. Mānitā Jesús ja'a møjcu'u yhanehmy coø hajxy quia'a cápxāt, je'eguiøxpā coø ja'a Jesús hānajty nā-juø'yii pøn je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enā hānajty wyiingoodsā, mānitā Jesús piädø'cy. Mānit tiøjpädsøømy. Mānit jim nøcxy jäguemduum. Mānitā Tieedy hoy pia'ya'axy. ³⁶ Coø jioøøyy, mānitā Simónghajxy yhiijxy coø Jesús hānajty tøø tiu'ubøcy. Mānit hajxy tiu'ubøjcy høxtaabiā. ³⁷ Coø ja'a Jesús piaatā, mānit nāmaayyā:

—Jim miichā cu'ug xjia wi'i yajtøy maačhā ndøjcān.

³⁸ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Jam hajxy wiingtuum wädjftām maa ja'a cajpt wiingonbān. Jadúhnhøchā cu'ugā Diosmädia'agy jim nyajwiingapxøøbiāt. Jadúhnhøch nwiinguexiā coøchā Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmāwäditāt.

³⁹ Mānitā Jesús tiägøøyy wädijpā tsajtøjc-tsjajtøjc wiinduhmyhagajpt jim Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hānajty yajwiingapxøøby, møødā pa'amjäya'ay hānajty yajnāhwaatspā, ja'a hajxy møjcu'umøødpā.

⁴⁰ Mānitā Jesús pa'amjäya'ay nāmejtsā tu'ug, ja'a leprapa'ammøødpā. Mānitā Jesús wyiinjiicādaacā, miānuu'xtaacā:

—Pø chojpy miichā mjoot jaduhñ, høøch hädaa nba'am yajnāhwaatsäc —nømä Jesús nāmaayyā.

⁴¹ Mānitā mähdiøjc nāxuu'tsä. Mānit nāhdoonā. Mānit nāmaayyā:

—Tii coø quia'a cabā. Tøø jaduhñ mnāhwa'ačh.

⁴² Tuunā ja'a Jesús jaduhñ nā'ä mānaañ, mānitā mähdiøjcā pia'am nāhwaatsā. ⁴³⁻⁴⁴ Mānit miägäpx yhanehmā:

—Huuc mäadow, cab jaduhñ pøn mhawāanāt coø tøø mba'amnāhwa'ačh. Tu'uda'aquiiā jim mnøcxāt maa ja'a teediān, ween jaduhñ xyhixy coø tøø mjaančh pa'amnāhwa'ačh. Mānit mguyoxø'owāt nebiā Moisés jecy yhanehmiān, jaduhñ cu'ughajxy nājuø'owāt coø tøyhajtā mba'am tøø jiaančh naxy —nømä Jesús miānaañ.

⁴⁵ Pero cabā craa nā'ä mädia'agymiäbøjcy, ja'a pia'am hānajty tøø yajnāhwa'ačhijābā. Coø tiu'ubøjcy, mānit tiägøøyy mädiaacpā nebiaty hānajty tøø jiaty. Wiinduhmyhagajptā mädia'agy jaduhñ wia'xy. Coø ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty coø ja'a Jesús hānajty miäyajpa'amnaxy, mānitā Jesús hajxy tiägøøyy høxtaabiā coø ja'a pia'amhajxy yajnājxäxāt. Paadiā Jesús hānajty quia'a cajptägø'owaannā coø ja'a pa'amjäya'ayhajxy hānajty jia wi'i nāmech. Paadiā Jesús miähmøøñā jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiān. Mānitā Jesús ja'a pa'amjäya'ay may nāmejtsā. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hānajty choon.

2 Cujequiā Jesús jadāhooc quiajptägøøyy Capernaum. Mānitā mädia'agy wia'xy coø hānajty jim tøø miéjtsumbā. ² Mānitā jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a

Jesús hánajty miejtsta'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduhñ yhujch. Høxtä tøjguubiaady hajxy miejch. Mäniä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøöbiä. ³Mäniä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cøømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hánajty quiø'oy tsaajiooty. ⁴Cabä pa'amjäya'ay hánajty hoy yajmedsa'anii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty jiaanč tehñ miayyä. Mäniä mähdiøjc miäbejtä cuhjodiøjñähgøxp. Mäniä tøjc hajxy weeñtiä yajcuhwaach, jim mädøyyä maa ja'a Jesús hánajty pia'täna'ayän, mäduhñtiä pa'amjäya'ay hoy ñänaxy. Mäniä jaduhñ quiuhdøñajxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduumän. ⁵Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hánajty coo ja'a pia'am hánajty yajnaxáanäxä. Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiyxy coo ja'a miädia'agy hánajty miäbøgáanäxä coo hánajty miäyajtso'oga'añ, mäniä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nømä Jesús miänaañ.

⁶Jiibiä häna'c-hajxy hánajty näje'e piahäna'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähixøöbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hánajty miämädoonaabiä. Mäniä hajxy näje'e miänaañ quiopcooty: ⁷“Tii yø'ø craa jaduhñ coo miäna'añ cooc ty-ijy yø'ø pa'amjäya'ay piojpä quiädieey tøø yajnähwáatsäxä. Cap pøn cuhdujt miøødä coo jäya'ayä piojpä quiädieey yajnähwáatsät; jagooyyä Dios tu'uquiä miøødä.” ⁸Ñajuøøyy ja'a Jesús jaduhñ waambaty hajxy hánajty miädia'agy quiopcooty. Mäniä hajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy jaduhñ coo mwi'i miädia'agy mgopcooty. ⁹⁻¹¹Høøčh, Diosquëxyhøch høøčh, páadyhøch cuhdujt nmøødä coočä jäya'ayä piojpä

quiädieeyhajxy yaa nyajnähwáatsät hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdiøjc, nyajpa'amnaxáambiøch hädaa. Jaduhñhøch nyajcähxø'oga'añ coočh njaanč Diosquëxiä. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhájpät coočh cuhdujt njaanč møødä coočä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwáatsät —nømä Jesús miänaañ.

Mäniä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Tänaayyø'og. Widsø'og yø'ø md-saay. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹²Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'a mänaañ, mäniä pa'amjäya'ay jiaanč møcpøjcy. Mäniä tiänaayyø'cy. Mäniä chaay wyidsø'cy. Mäniä tiu'ubøjñä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiyxy, mäniä hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mäniä hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jaduhñ nga'a híjxäm.

Mäniä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹³Mäniä Jesús ñøcxtägajch maa ja'a mejjiän. Mäniä jäya'ay jim may ñäméjtsägumbä. Mäniä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. ¹⁴Jimä Jesús hánajty miejypia'ayo'oy, mäniä Leví yhiyxy, ja'a Alfeo yhuung. Jim hánajty yhäna'ay meexäpa'a maa hajxy hánajty yajnähju-udiu'udiän. Mäniä Leví ñämaayyä:

—Jam wädíjtäm —nømä Jesús miänaañ.

Mäniä Leví tiänaayyø'cy. Mäniä piadu'ubøjcy.

¹⁵Mäniä Jesúshajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamioødtøjc. Nämäyyä jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús hajxy hánajty pawädiypä. Jiibiä yajnähjuudiuutpädøjcä Jesús hajxy hánajty may miøødcaamiucy miøødhuucmucy, møødä cuboj cugädieediøjc. ¹⁶Jiibiä fariseoshajxy hánajty näje'e miäheel'pna'ay, møødä häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty naxy yajnähixøöbiä tsajtøgooty.

Coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhihxy coo ja'a yajñahjuudiutpädöjc-hajxy hñajty miøðcaamiugyii møødä cuboj cugädieejäya'ayhajxy, mänitä Jesús ja'a jiamiøðdhajxy ñämaayyā:

—Yøø mwiindsøn, tii yøø yajñahjuudiutpädöjc coo miøðcaamiucy, møød yøø cuboj cugädieejäya'ay —nømä fariseoshajxy miänaañ.

¹⁷ Miädoow ja'a Jesús jaduhñ coo hajxy jaduhñ miänaañ. Mänit hajxy ñämaayyā:

—Pøn jaduhñ møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøn jaduhñ pa'ammøød, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyøøby. Päädyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin coočhä cuboj cugädieebiähajxy nnämá'awät coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Pønäc tyijy pojpä cädieey ca'a møød, cáböch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸ Cujecy, jimä Juan ja'a jiamiøðdhajxy hñajty jaguiay yhity, møødä fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miäyajtøy:

—Yøø Juan ja'a jiamiøðdhajxy, jaguiay hajxy yøø yhity, møød yøø fariseoshajxy. Pero miichhä mjamiøðdhajxy, cab hajxy jaduhñ yhihpä. Tisän —nømä Jesús ñämaayyā.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabä jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybä wichpä, coo ja'a jamiøðdhajxy hñajty wyiingay wyiinhugy. Cab hajxy hñajty jiootmayhaty. ²⁰ Pero habaadäännäp jaduhñ cooč yaa nd-soonaannä. Mänitøch maböjnäbä ja'a njamiøðdhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hñajtiän.

²¹ Ni pønä tucwit quia'a hagøø'øy jemywyithaam. Ja'a jemywyit, mógäp je'e. Ja'a tucwit, cøødsäp je'ebä. Maas hanaxiä jiaac pagøødsät. ²² Jaanä jaduhñduhmbä, ni pønä jemyvyino

quia'a cudemø'øy tucwajhacxujiooty. Jaac xünäp ja'a jemyvyino jaduhñ. Mägøødsø'øb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cóxäp ja'a jemyvyino yhøxyocy. Nä'ägä tågøyyäp jaduhñ nämetsc. Tågøyyäp ja'a tucwajhacxuy. Jaanä tågøyyäbä jemyvyinäbä. Päädiädsä jemyvyino hajxy quiudemø'øy jemywiahacxujiooty —nømä Jesús miänaañ.

²³ Poo'xxiøøjooty hñajty je'e, jimä Jesús hajxy hñajty wiädity trigocamjooty, møødä jiamiøðdtöjc. Mänitä jiamiøðdhajxy yohguiujc tiägøyy trigowiingädsujtspä. Je'e hajxy hñajty jiøø'xaamby. ²⁴ Jimä Fariseoshajxy hñajty näje'e piawädijpä. Mänitä Jesús ñämaayyā:

—Tii yøø mjamiøðdhajxy coo trigowiingädsuch poo'xxiøøjooty. Nej, cab hajxiäda'a ñajuø'øyä coo ja'a cuhdujt jaduhñ myiñä coo hajxy jaduhñ mga'a túnät poo'xxiøøjootiä —nømä fariseoshajxy miänaañ.

²⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä Diosmädia'agy hajxy mgapxiä coo ja'a Davidhajxy jecy yäho'pojca møødä jiamiøðdtöjc. ²⁶ Ja'a Abiatar hñajty tuumb teedywiindsøn. Mänitä David jiihy tiägøyy Diostøgooty. Mänitä tsajcaagy quiaayy, ja'a teedyhajxy hñajty tøø quiuyoxø'øyäbä Dioswiinduum. Mänitä David ja'a jiamiøðdtöjc piuhmooyy. Hoorä, cabä cuhdujt hñajty myiñ coo ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduhñ quiáyät. Jagooyyä teedy cuhdujt hajxy hñajty miøødä coo hajxy quiáyät.

²⁷ Mänitä Jesús miänángumbä:

—Paadiä Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenä jäya'ayhajxy mänit pioo'xy. Mijts jaduhñ ja mänaamb, paadiä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc tyijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgø'owät. Cab jaduhñ ñä'a tøyyä. ²⁸ Cooch jaduhñ

ndiosquexiä, páadyhöch cuhdujt nmøødä coöch nmähané'emät høxtä poo'xxiøøjootypaady —nømä fariseoshajxy nāmaayyā.

3 Mänitä Jesús jadāhooc tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Jimä jäya'ay hānajtý tu'ug cø'oma'ad. ² Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hānajtý miāhee'pna'ay pø jaančh mājajpa'amnaxaamb hānajtý je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy hānajtý yhöxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. ³ Mänitä cø'oma'adpä nāmaayyā:

—Tānaayyø'øg. Min yam cujc tāna'aw —nømä Jesús miānaañ.

Mänitä mähdiøjc jaduhñ quiudiuuñ.

⁴ Mänitä fariseoshajxy nāmaayyā:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúunāmāt poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøøgä. Nej, jaduhñä cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóocāmāt poo'xxiøøjootiä, tøgä jaduhñ myiñ coo jäya'ay hajxy nyaghó'cāmädä —nømä Jesús miānāangumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb nā'ägä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús hajxy hānajtý jiuhdānaawiädity. Jootmayhajpä Jesús hānajtý coo ja'a fariseos ja'a cø'oma'adpä hajxy hānajtý quia'a näxuuch. Cabä Jesús hānajtý jiootcujcä. Mänitä mähdiøjc nāmaayyā:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaančh xajtøøyy. Tuunä jaduhñ nā'ä xajtøøyy, mänitä quiø'ø yhooyøyy. ⁶ Mänitä fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Herodes jiamiøødhajxiän. Ja'a Herodes, gobiernä hānajtý tiuumby. Mänitä fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät.

⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jiiby chohñ tsajtøgooty møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxtägajch maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hānajtý may

piawädity. Galilea hajxy hānajtý chooñ.

⁸ Tøø ja'a mädia'agy hānajtý wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hānajtý yajcähxø'øgy. Coo ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ miädooyy wiinduhmyhagajpt, mänitä Jesús jäya'ay may nāmejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtý chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordānmøjnøøhawimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a pa'amjāya'ayhajxy hānajtý may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hānajtý jia wi'i nāhdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduhñ nāhwaatspä. Høxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy hānajtý. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc nāmaayy coo barcohuung hajxy jim nāhix hahixø'ø miāhāñ'awät, jaduhñä Jesús jiiby paquiä piédät coo hānajtý pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hānajtý wiädi-jpä ja'a mõjcu'umøødpä. Homiaajä Jesús hajxy hānajtý yhixy, mänitä Jesús hajxy hānajtý wyiinijcäda'agy, mänitä Jesús hajxy hānajtý nāma'ay:

—Dios miich xyHuunghajp —jaduhñä mõjcu'umøødpähajxy hānajtý wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo ja'a Jesús hajxy quia'a nägäpxät majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jaduhñ hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñøcxy tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy, pøn hānajtý hoy quipxy miøødwäditaamby. Coo hajxy jim quioo'ty maa Jesús hānajtý, ¹⁴ mänit hajxy nāmajmetsc wyiinguejxä coo ja'a Jesús hajxy quipxy miøødwädítät, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nøcxy yajwa'xy.

¹⁵ Mänitä cuhdujt hajxy miooyyā coo jäya'ay hajxy yajnāhwá'adsät, ja'a hajxy mõjcu'umøødpä. ¹⁶ Jaduhñä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajtý xiøhaty, ja'a

hajxy nämajmetspä. Tu'ug hānajtý xīøhatý Simón. Je'e ja'a Jesús yajxøbejt Pedro. ¹⁷ Jimä Zebedeo yhuunghajxy hānajtýpä, ja'a Santiago mөөдä Juan. Jue'e hajxy yajxødägøøyyä Boanerges. Jaduhñ hānajtý miädia'agytägø'øý coo hajxy hānajtý paquiä jiaanč tehñ yhawa'anda'agy nebiä hāneejan. ¹⁸ Ja'a hajxy hānajtý jaac jimbä, jaduhñ hajxy hānajtý xīøhatý Andrés, mөөдä Felipe, mөөдä Bartolomé, mөөдä Mateo, mөөдä Tomás, mөөдä Santiago, ja'a Alfeo yhuung, mөөдä Tadeo, mөөдä Simón, ja'a hānajtý xøhəjpä ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miāmajmetspä hānajtý xøhəjp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujegy too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cø'ødägøøyyä. ²⁰ Mänitä Jesúshajxy ñøcxy maa tøjcän mөөдä jiamioødhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscumbä maa ja'a Jesúshajxy hānajtýän. Paadiä Jesúshajxy hānajtý quia'a näbaadøøyyäxä mänaa hajxy jaduhñ quiáyät mөөдä jiamioød, coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hānajtý wyl'i yhadsipy coo ja'a pia'amhajxy yajnájxäxät. ²¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiuju miägu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hānajtý jiaanč tehñ yhadsibyii, mänitä Jesús hajxy nämejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajnøcxañ hadsip. Jaduhñ hajxy hānajtý miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hānajtý tøø quiuhhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quia-daacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtý naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Jerusalén hajxy hānajtý tøø chohn-da'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø Jesús, puhbéjtäp yø'ø ja'a møjcu'ugong, paadiä mājaa miөөдä coo jäya'ay yajnähwa'ačh, ja'a hajxy møjcu'umөөдpä. Haa ca'a, ja'a møjcu'ugong ja'a møjcu'u

hajxy wyiindsønəhajpiä —nømä Jesús wyiingapxpejtä.

^{23–26} Mänitä yajnähixøøbiädøjc-hajxy miøjyaaxä. Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähixøøbiä cuento yajmābaadyhaam.

—Coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwø'øjät quipxyjaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiøødtunāanānā. Jaanä jaduhñduhmbä, coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwø'øjät quipxyjaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tøgooty ñimiøødhidāanānā. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwø'øjät quipxyjaty møjcu'u, cab hajxy jaduhñ hoy wiäditaannä. Cøxäp hajxy jaduhñ quiuhdägoyy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhädät coočä møjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, ni pønä møjjäya'ay hoy mga'a māmēedsät tijaty jiiibý miøød tiøgooty. Mänit mäbøcypiä coo jawyiin mgø'øxots mdecyxiódsät, mänitäts hoy mmāmēedsät.

²⁸ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios jäya'ay miāmee'xa'añ nebiatiä pojpä cädieey hajxy miөөдä, waambatiä Dios hajxy tøø miägapxtägoy. ²⁹ Pero pønä Dioshespíritu tøø miägapxtägoy, je'e mäbøcypiä, cab hajxy mänaa miāmee'xāanānā. Homiānaaxøø ja'a piojpä quiädieey hajxy miäwädita'añ —nømä Jesús miānaañ.

³⁰ Paadiä Jesús jaduhñ miānaañ, coo hānajtý tøø nānømyii cooc tyijy ja'a møjcu'ugong hānajtý miøødwädity.

^{31–32} Jimä Jesús hānajtý miädi-a'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch mөөдä piuhya'ayhajxy. Coo jäya'ayhajxy hānajtý jiaanč tehñ miayyä tøgooty, paadiä tiajhajxy tøguum miähmøøyy. Mänitä capxy hajxy quiejxy tøgooty coo ja'a Jesús ween yhuuc pädsømy. Jiibiä Jesús jäya'ay hānajtý may jiiuhhānaawiädityii tøgooty. Mänit hajxy miānaañ:

—Ximä mdaj xwyi'li yajtøy mөөдä mbuhya'ayhajxy mөөдä mbuhdo'oxyhajxy.

³³ Mänitä Jesús yhadsoooyy:

—Põnhöch ndajhajpy; põnhöch nbuhya'ayhajpy.

³⁴⁻³⁵ Mänitä Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hñanjty jiuhhänaawiädityii. Mänit miänaañ:

—Põnjátyhöch nDeedy miädia'agy cudiúunäp, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy —nömä Jesús miänaañ.

4 Mänitä Jesús jadähooc yhädáaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxөөbiä.

Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hñanjtiän. Coö hawa'adspä hñanjty jim quia'a hity pu'uwiiing, paadiä Jesús barcohuungooty tiägөөyy mejywyiing. Mänit jiiby yhänaaguiädaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmөөyy pu'uwiiing hamädoowhiipä waambatiä Jesús hñanjty miädia'agy. ² Mänitä Jesús tiägөөyy yajnähihöbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

³—Huuc mädown hajxy, mänitä jäya'ay tu'ug tiu'uböjcy trigowöjpä.

⁴ Näje'e trigotөөmd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy pyiwөөgy.

⁵ Wiingtuumä trigotөөmd hoy quiähgumbä tsajoot maa naax hñanjty quia'a mөөдän. Paquiä trigotөөmd miujxy coö naax hñanjty quia'a cөөcä.

⁶ Pero nägooyyä xөө piädsөөmy, cөjxä trigohuung tiө'өch coö tyicts hñanjty cөөc tөө quia'a häda'agy.

⁷ Wiingtuum hoy quiähgumbä maa hapy hñanjty jiaančh tehñ miayyän. Coö hapy jaduhñ yee'cy, cөjx jaduhñ nähäna'ayii. Ni tiөөm ja'a trigo quia'a pejty. ⁸ Wiingtuum hoy quiähgumbä maa ja'a naax hñanjty jiaančh tehñ tiöö'quiän. Jaančh tehñ yhöyөөyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miөөдä tu'wipä; näje'e tägөөghii'xpajc miөөдä; näje'e mägo'xpajc miөөдä tu'wipä.

⁹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Põñ hädaaduhñ wiinjuөөby, wéenhöch nmädia'agy xmiäböjca.

¹⁰ Coö majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamөөд miөөdmähmөөyy, ja'a hajxy hñanjty nämajmetspä, mөөдä wiingjäya'ay ja'a näwөөñtiäbä. Mänitä Jesús nñamaayyä coö quiapxtөwät waambaty hñanjty tөө miädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsoooyy:

—Jaduhñä Dios jioot chocy coö mijts mwiinjuө'өwät nebiä miäjaa yajcähxө'öga'añ. Hijty, cap põñ hijty wyiinjuө'өy. Yө'ө wiinghäna'c-hajxy, ni yө'өhajxy quia'a wiinjuө'өy. Päädyhöch yө'ө häna'c-hajxy nyajnähihöy cuento-yajmäbaadyhaam. ¹² Hoy hajxy jia mädooy, cab hajxy wyiinjuө'өy; jaduhñä Dios hajxy quia'a jөjpөгө'өwät; jaduhñä piojpä quiädieey hajxy quia'a yajnähwäatsäxät.

¹³ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pө cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuө'өwa'añ waambätyhöch naamñä tөө ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduhñ hajxy hoy mga'a wiinjuө'өwa'añ waambätyhöch njaac yajmөөdmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam.

¹⁴ Ja'a jäya'ay trigowöjpä, jaduhñ mäwíñäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵ Ja'a trigotөөmd cähwäbä tu'haam, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädooyyän. Pero nägooyyä ja'a möjcu'u nñamech, mänitiä hajxy yagjahdiägööyyäxä

waambaty hajxy tөө yajwiingapxө'өyii. ¹⁶ Ja'a tөөmd cähwäbä tsajoot, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäböquiän, Jaančh tehñ xioondaacp hajxy jaduhñ. ¹⁷ Pero cab hajxy jejcy miäböcy. Nägooyyä hajxy jaduhñ chaačhtiüñii ja'a

Diosmädia'agyquixpä, mänit hajxy ñajtshixøñä. ¹⁸Ja'a tømmd cáhwäbä maa hapy jiaanč tehñ miayyän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mabøquiän. ¹⁹Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduñ wyi'i ñadajpy wyi'i ñamaaby neby hajxy hoy chänä'awät, neby hajxy hoy yhäyówät, møød maa mäyøøhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. ²⁰Ja'a tømmd cáhwäbä maa naax jiaanč tehñ tioo'quiän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaanč tehñ quiudiuñ. Jaduñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miøødän tu'wipä, møød nebiä tägoøghii'xpajc miøødän, møød nebiä mägo'xpajc miøødän tu'wipä.

²¹Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jäya'ay jøøn hajxy quiudøø'xø'øy, cøxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiby quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiby hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c. ²²Jaanä jaduñduhmbä, tijaty jaduñ hijp yu'učh, tsipcøxp jaduñ quiøxy cáhxø'øga'añ. ²³Pøn jaduñ wiinjuøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

²⁴Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuø'ow hajxy nébiøch cham nyajmøødmädia'aga'añ; pøn hädaa mädia'agy hoy wiinjuøby, maas hoy jaduñ jiaac yajwiinjuø'owa'añii. ²⁵Pøn høch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, je'ečh njaac yajnähixø'owaamby. Pero pøn høch nmädia'agy tøø xquia'a mabøjcä, cábøch je'e tii nyajnähixø'owaannä. Høxtä jiahdiägoyyaamby je'e mädyii tyijy tøø jia wiinjuø'øy.

²⁶Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän. ²⁷Coo ñiippäðø'øy, mänit nøcxy miaanä coo tøø quioodsø'øy. Cujaboom, coo jioðø'øy, mänit piäðø'cumbä. Pero cab jaduñ ñajuø'øy nebiä tømmd miuxy. Hix, hamdsoo ja'a tømmd miuxy yeegy. ²⁸Ja'a tømmd, jiibiä miäjaa piaady naaxooty. Coe miuxy, mänit yeegy. Coe yeegy, mänit piøjy. Coe piøjy, mänit tiøømbety. Coe tiøømbety, mänit miäjay. ²⁹Coe miäjay, mänit hajxy chucy. Tøø jaduñ yhabaantä coo hajxy yajpädø'øgät.

³⁰Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduñ njaac yajmäbaatämät coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jaduñ yajcähxø'øga'añ. ^{31–32}Coe ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaanč tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduñ. Ni mädyii hujts pajc jaduñ quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coe mní'ibät, jaanč tehñ piaquiä jaduñ yeegy cøxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Høxtä hoyyä muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

^{33–34}Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hanaajty yajwiingapxø'øy, mäduhñtiä hajxy hanaajty hoy wyiinjuø'owa'añ. Pero coe ja'a cu'ug hanaajty tøø wyiimbijnä, mänitä Jesús ja'a jiamioød hawiing ca'xy quiapxtøønä, ja'a hajxy hanaajty nämajmetspä.

³⁵Coe chuujøøyy, mänitä Jesús ja'a jiamioød ñamaaay:

—Tsøc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶Jiibiä Jesús hajxy hanaajty yhäña'ay barcojooty møødä jiamioødhajxy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jiibiä jäya'ay hajxy näje'e piadu'ubøjpä wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmøøyy

mejypia'a. ³⁷ Mänit mœc tiägøøyy pojpä. Mänitä mejy tiägøøyy ja'tspä. Mänitä barco nähja'tspejtä. Mänitä nœœ com tiägøøyy barcojooty. Hœxtä hujts ja'a barco jaduñ. Quinaambä barco hānajtjy. ³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hānajtjy je'e jiiby barcohøjxhaam. Cuh-nø'øxø'øy hānajtjy jiiby mia'ay. Jaanč tehñ chähgøøbiä Jesús ja'a jiamiøød-hajxy hānajtjy. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús nāmaayyā:

—Wiindsón, nej, caj mdajy mmayyā coo hajxy nguhdägoyyāanāmā.

³⁹ Coo ja'a Jesús mia'abiädø'cy, mänitä poj yhojy mœødä mejy coo yuungø'owät. Mänitä poj jiaanč mooñ; mœødä mejy, yuungøøyy je'ebä.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød nāmaayy: —Tii hajxy hijty coo mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mmäbøquiä cooč mœcmājaa nmœødä.

⁴¹ Jaanč tehñ chähgøøby hajxy hānajtjy. Mänit hajxy hamee'ch ñiñāmaayyā:

—Pønāda'a yø'ø; hœxtä poj mœødä mejy, cudiúunäxäbä miädia'agy yø'ø.

5 Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejy-hawiimb, maa ja'a naax hānajtjy xiøhatiän Gerasa. ² Coo hajxy miānajcy barcojooty, jimä jāya'ay hānajtjy tu'ug tiāna'ay jāguemjuøøby. Møjcu'u hānajtjy tœø yajtägø'øyii. ³ Jutjooty hānajtjy chāna'ay maa ja'a ho'ogyjiāya'ay hajxy hānajtjy ñaaxtägø'øyän. Jaanč tehñ miøcā craa hānajtjy. Ni cadena-haamä jāya'ayhajxy hānajtjy hoy quia'a cø'øxots quia'a tecyxiodsa'añ. ⁴ May-hooc hajxy hānajtjy tœø jia cø'øxoch tœø jia tecyxioch cadena-haam. Pero wyi'i yaghapodøøbiä cadena hānajtjy. Ni pøn hānajtjy quia'a mājāda'aga'añ. ⁵ Xøømdsuhñ hānajtjy jim ya'axy jiocy cabāsantājooty mœød tunjooty. Naxy hānajtjy tsaahaam hamdsoo ñiichugyii. ⁶ Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixä jāguem, mänit päyø'øguiä ñanøcxä. Mänit hoy

wyiinjicāda'agyii. ⁷⁻⁸ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u nāmaayy:

—Jua'ads miich jiiby maa yø'ø craajän.

Mänitä møjcu'u mœc yaaxy:

—Miičh Jesús, miichä Dios xyHuung-hajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mni-jiawø'øyii mœød hœøchcøxpä. Tunä may-hajt, ca'ačh xchaačhtiuñ. Dios, cøxp je'e.

⁹ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänitä møjcu'u yhadsooyy:

—Legiónghøch nxøhaty. Páadyhøch jaduñ nxøhaty coo højts jaduñ njaanč tehñ nāmayyā.

¹⁰ Mänitä Jesús miānuu'xtaacä coo ja'a møjcu'uhajxy quia'a hœqxexøøjät jāguem.

¹¹⁻¹³ Jim wiingón maa ja'a Jesús hajxy hānajtjān, jim mejypia'a, jimä hädsømhajxy hānajtjy may yuumydiajy tunmøjc. Nāmejtsmil hajxy hānajtjy wiädity. Mänitä Jesús jadähooc miānuu'xtaacä coo ja'a møjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsømän, weenä hädsømhajxy nœcxy yajtägø'øyii. Mänitä møjcu'uhajxy jiaanč quejxä maa ja'a hädsømän. Mänitä craa nähwaach, ja'a hānajtjy tœø miøjcu'uyajtägø'øyijäbä. Mänitä hädsømhajxy cøjx yajtägø'øyii. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jiiby ñøøji'xø'øy.

¹⁴ Ja'a hāna'c-hajxy hānajtjy jim hädsømgüendähajpä, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyā mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty mœød cajtpa'a neby hānajtjy tœø jiadyii tœø tiuñii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy hoy yhiixy. ¹⁵ Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hānajtjān, mänitä craa hajxy yhiixy, ja'a hijty pa'am-mœødpä, coo hānajtjy tœø nähwäatsänä ja'a møjcu'u. Jim je'e hānajtjy witmœød yhänaañ. Coo hijty pia'ammœødä, näh-

wa'ads hoxwa'ads hijty wiädity. Tøø hānajt看 wyiimahnmejsnä. Jaančh tehṃ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhṃ coo ja'a craa hajxy yhijsy coo ja'a pia'am hānajt看 tøø ñāhwāatsänä. Høxtä tsāhgøøyy hajxy jaduhṃ. ¹⁶ Mānit hajxy cøjx yajmøødmādia'agyii neby hānajt看 tøø jiadyyi tøø tiuñii. Ja'a jāya'ayhajxy jaduhṃ hījxäbä coo ja'a hädsøṃ ja'a møjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduhṃ mādiaac. ¹⁷ Mānitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miānuu'xtaacy coo jim chōonät maa ja'a quiajphajxiän.

¹⁸ Coo ja'a Jesús hānajt看 wyiimbidaannä barcojooty, mānit jaduhṃ ñāmaayyā coo ween piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduhṃ mānaan, ja'a pia'am hānajt看 tøø yajnājxäxäbä. ¹⁹ Mānitä Jesús ja'a craa ñāmaayy:

—Caj, ca'ačh xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mādia'agy yajwa'x coo miičhä Dios tøø xñäxu-uch, coo miičhä Dios ja'a møjcu'u tøø xyajñāhwa'ačh.

²⁰ Mānitä craa jiaančh nøcxy maa ja'a tiøjcän. Mānitä mādia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hānajt看 xiøhatiän Decápolis. Jaduhṃ je'e miādia'agytiägøøyy majc-cajpt. Jaduhṃä miādia'agy hānajt看 yajwa'xy coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc møjcu'umøødpä hānajt看 tøø yajnāhwa'ačh. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhṃ miädooyy, mānit hajxy jiaančh tehṃ yagjuøøyy.

²¹ Mānitä Jesús hajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miéjtscombä mejyhawiimb maa hajxy hānajt看 tøø chohnda'aguiän, mānit hajxy jim biarcomānajcy mejypia'a. Mānitä Jesús jāya'ay may ñāmejsä. ²² Mānitä Jesús jāya'ay tu'ug wyiinjiicādaacä. Jairo hānajt看 xiøhaty. Je'e hānajt看 jim tuumb wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. ²³ Mānitä Jesús miānuu'xtaacä:

—Wiindsøn, møjta'agyhøch nhuung. To'oxiāna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jámhøch nhuung cø'ønähgäjpäc, ween jaduhṃ miøcpøcy —nøṃä Jairo miānaañ.

²⁴ Mānitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jāya'ay ja'a Jesús hajxy hānajt看 may pianø'øch piabooñ. ²⁵ Jimä tajjāya'ay hānajt看 tu'ug pa'ammøød majiāya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hānajt看 tøø xiee'xy jabom-jabom. ²⁶ Tøø ja'a mähdiøjc hānajt看 jeycy jia yajtsooyøøyy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cábädsä pia'am hānajt看 ñā'ägä yajnājxäxä. Tøø ja'a xiädø'øn hānajt看 quiojxnä tii jaduhṃ ñā'a jaac yajniñāmājuyø'owøøjap. Coo hānajt看 jaduhṃ ñā'ägä yajtsooyøøyy tehngajnä, maas hanaxiä pia'am hānajt看 jaduhṃ jiaac tehṃ miøjta'agy. ^{27–28} Coo ja'a mähdiøjc jaduhṃ miädoyhajty coo ja'a Jesús hānajt看 wiädity māba'amyajnajxpä, mānit jaduhṃ wyiinmaayy quiojcooty: “Coočh yø'ø wyit häyaa nnä'a nāhdōonät, nāxäbøch nba'amäda'a häyaaä.” Mānitä Jesús jioøgyohdiägøøyyä. Mānitä wyit jiaančh nāhdōonäxä. ²⁹ Mānitä tajjāya'ay ñø'ty jiaančh hadujcy. Mānit ñijiäwøøyyä coo ja'a pia'am hānajt看 tøø ñaxy. ³⁰ Mānitä Jesús ñijiäwøøyyä coo tu'jāya'ay hānajt看 tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mānitä Jesús ja'a jāya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mānit miānaañ:

—Pønhøch nwit tøø xñāhdoonä.

³¹ Mānitä jiamioødhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduhṃ coo myajtøyy pø tøø mi-ich jāya'ay mwit xñāhdoonä. Haa ca'a, majiāya'ay hajxy jaduhṃ xwyi'i pianø't-sämä —nøṃä Jesús ñāmaayyä.

³² Pero jimä Jesús hānajt看 yhøxta'ayñä pønä wyit hānajt看 tøø ñāhdōonäxä. ³³ Ja'a tajjāya'ayä, jaančh tehṃ chähgøøby hānajt看 je'e. Paady hānajt看 chähgøøyy coo hānajt看 ñajuøøyy neby hānajt看 tøø miøcpøcy.

Mänitä Jesús hoy wyiinijcäda'agyii tsäyúuyyap. Mänitä tadjäya'ay nägapxy neby hānajtý tøø miøcpøcy. ³⁴Mänitä Jesús miānaaņ:

—Huung, paady miičh mba'am tøø ñaxy coo tøø mmäbøcy coočh mājaa nmøødä coočhā jāya'ay tøy njaančh yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcujc.

³⁵Jimä Jesús hānajtý miādia'agynā, mānitä jāya'ayhajxy näje'e miejch. Jim hajxy hānajtý tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcān. Mänitä Jairo nāmaayyā:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduhñ jīm ñä'a jaac tūnāp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

³⁶Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamädoona-jxy, mānitä Jairo nāmaayyā:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmay-haty —nømä Jesús miānaaņ.

³⁷Mänitä Jesús miānaaņ coo pøn jīm quia'a panøcxāt maa ja'a Jairo tiøjcān. Jagøoyyägä Pedrohajxy jīm ñøcxāt møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay. ³⁸Coo hajxy jīm miejch maa ja'a Jairo tiøjcān, jaančh tehñ jioøby jaančh tehñ yaaxpä jāya'ayhajxy hānajtý jīm. ³⁹Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøoyy. Mänitä Jesús miānaaņ:

—Cajxä yø'ø to'oxiāna'c ñä'a hó'ogu-iäbä. Tii hajxy coo mwi'i jioøby coo mwi'i ya'axy. Nā'a maab yø'øduhñ.

⁴⁰Coo ja'a Jesús jaduhñ miānaaņ, mānit ñäxiicä. Mänitä Jesús ja'a jāya'ay cøjx yhøxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiāna'c hajxy ñänøcxy maa to'oxiāna'c hānajtý quio'na'ayān, møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy, møødä to'oxiāna'cä tiaj tiedy hajxy. ⁴¹Mänitä Jesús ja'a to'oxiāna'c wyidsø'cy. Mānit nāmaayy:

—Quixyhuung, pädø'og.

⁴²Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'a mānaaņ, mānitä to'oxiāna'c jiaančh pädø'cy. Mānit yo'oyø'cy. Jiaančh tehñ yagjuøøyy ja'a Jairohajxy jaduhñ

møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy. ⁴³Mänitä Jairohajxy yhanehmä coo hajxy jaduhñ quia'a madiā'agāt coogä yhuung hānajtý tøø jiuypioøcy. Mānit hajxy nāmáayyābä coo yhuung hajxy yajcáyāt. Ja'a Jesús jaduhñ mānaaņ.

6 Coo ja'a Jesús hajxy jīm chøhngumbä møødä jiamiøødhajxy, mānit hajxy jīm ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān Nazaret. Jimä Jesús hānajtý nā'ägädä tsoñ. ²Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mānitä Jesús jīm ñøcxy maa ja'a tsajtøjcān. Mānit tiägøoyy yajñahixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mānit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mānit hajxy tiägøoyy niñāmáayyābä:

—Maa yø'ø craa madiā'agy jaduhñ mbä tøø ñä'a maañ yhabøcy coo jaduhñ jiaančh tehñ jiaty jiaančh tehñ ñajuø'øy, coo jaduhñ hoy-yagjuøøñajaty yajcāhxø'øgy. Haa ca'a, højts nmägunaa xhajtām yø'øjä. ³Je'e yø'ø, ja'a hijty tsejtpä pujxpä. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhajtāp yø'ø, ja'a Santiago, møødä José, møødä Judas, møødä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chāna'ay maa højts ngajptān.

Coo ja'a Jesús hānajtý jīm chooñ Nazaret, paady hānajtý jīm quia'a māmøjø'øy quia'a māmayø'øyyi.

⁴Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mānit miānaaņ:

—Homiaajä ja'a Dioswiinguxypāhajxy wyiingudsähgø'øyyi. Jagooyyā hajxy jīm quia'a wiingudsähgø'øyyi maa yhamdsoo cajpthajxiān, maa yhamdsoo tøjc-hajxiān.

⁵Coo ja'a Jesús hānajtý jīm quia'a māmøjø'øy quia'a māmayø'øyyi, paady hānajtý jīm madiu'u hoy quia'a yajcāhxø'øga'añ. Nämets nädägøøquiä pa'amjäya'ayhajxy jīm ñä'a maañ yajpa'amnajxä cø'ønähgapyhaam. ⁶Jiaančh tehñ yagjuøøbiä Jesús

hänäjty jaduñ coo ja'a miädia'agy jim quia'a jöjpögöøyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jim tiägöøyy yajwa'xpä mäduñjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷Mänitä Jesús ja'a jiamioød wyiinguejxy, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä, coo hajxy wiädítät cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy hänäjty möjcu'umöødpä. Nämetscjaty hajxy hänäjty wiädita'añ.

⁸Mänitä Jesús ja'a jiamioød jiaac nämäaay coo hajxy tii quia'a mänöcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädö'öñ. Jagooyä yomybiaxy hajxy quiábät tu'uquä. ⁹Tu'tehñquiä cø'ög hajxy miänöcxät möød tu'xojxyä wit.

¹⁰Mänitä Jesús jiaac mänäañ:

—Coo hajxy jim mmédsät homiädyii cajptä, jimä tøjc hajxy tu'ug myujwá'anät maa hajxy hänäjty mmejtsta'aga'añän. Jimiä hajxy jaduñ mhídät. Cabä tøjc hajxy myajtagátsät. ¹¹Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hänäjty xquia'a jöjpögö'owaanä, mänitä mdecy hajxy mwiinxit mwiinwóbät, weenä naaxoc jaduñ quiöxy ca'ay. Jaduñhä hijxtahnd miähmó'owät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø quia'a jøjhadsowø'øy. Mänit hajxy jim mdsóonät.

¹²Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy tiu'uböjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduñhä cu'ug hajxy hänäjty yajwiingapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'uböjnät, möød coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixöñät. ¹³Mayyä jäya'ayhajxy hänäjty yajnähwa'açhii, ja'a hajxy hänäjty möjcu'umöødpä. Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty yajmøcpøgyii coo hon hajxy hänäjty yajnähjaaxyii.

¹⁴Jimä Herodes hänäjty guobiernähaty maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galilea. Mänitä

Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty yajcähxø'øgy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnäbejpä tøø jiuypiojtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hänäjty je'e Jiesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'øgy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hänäjty tøø jiuypiojtägach.

¹⁵Wiingatä jäya'ayhajxy hänäjty miänaambä. Naje'e hajxy hänäjty miänaañ cooc tyijy Jesús hänäjty je'e yhElíasä. Naje'e hajxy hänäjty miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hänäjty wiädity nebiä jecyjiäya'ayhajxy hänäjty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶Pero ja'a Herodes, tehngajnä je'e hänäjty miänaañ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hänäjty tøø yajyo'puxyíjábä. Je'eg tyijy jaduñ tøø jiuypiojtägach.

¹⁷⁻¹⁸Hix, haxøögä Herodes hänäjty jiäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc hänäjty miøødsänáayyap. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hänäjty xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänäjty xiøhajpä, ja'a Herodes hänäjty miøødsänaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduñ yhooyä coo ja'a mhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc jaduñ mmøødsänáayyät.” Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mänitä Juan chuümä.

¹⁹Cabä Herodías hänäjty yhojwiø'øy coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hänäjty jia wi'i yajyagho'oga'añii. ²⁰Pero cabä Herodes hänäjty jaduñ miänaañ coo ja'a Juan yagho'ogöøjät. Hix, wyiingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hänäjty. Najuøøbiä Herodes hänäjty coo ja'a Juan hänäjty jiaançh tehñ yhojhäna'cä. Jaançh tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänäjty miädoowä. Pero cabä Herodes hänäjty ñajuø'øy

neby jiatc'owät. ²¹ Cabä Herodías wiinmahñdy hānajt̃ nā'ägädä paady nebiä Juan yajyagho'og'ojät. Mānit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hānajt̃ jiada'añii. Mānitä Herodes ja'a jiamioødtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødtøjc-hajxy, ja'a hajxy hānajt̃ jim tsānaabiä Galilea. ^{22–23} Jim hajxy hānajt̃ quia yhu'ugy, mānitä Herodías yhuung jiiby tiøjtägøøyy. Mānitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanč tehñ yajxón yhejch piujty. Jaanč tehñ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduhñ møødä wioybä wyichpä. Mānitä Herodes ja'a quixy nāmaayy:

—Tehñ tiøy nnämä'awät, høøch yajmäyujwāanäc tii mdsogaamby, nmó'owäbøch miič je'e, hotyijä, høxtä nmó'owäbøch miič naax cupc maačh yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduhñ miānaañ, jaanč tehñ xioondaacp hānajt̃ jaduhñ coo ja'a quixy hānajt̃ yajxón yhech. ²⁴ Mānitä quixy piädsøømy. Mānitä tiaj hoy miäyajtøy tiig jaduhñ yujwā'anäp. Mānitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnābejpä yajyagho'og'ojät. Mānitä yhuung nāmaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwāanäxät. ²⁵ Mānitä quixy ja'a Herodes hoy nāma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyäc texyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduhñ nāmaayyā, mānit jiaanč tehñ jiootmadiägøøyy. Mānit jaduhñ nāhadsooyy. Hix, tøø hānajt̃ jaduhñ miāna'añ cooc hānajt̃ hoy nā'a tiijä yega'añ. Hix, tøø ja'a wioybä wyichpä hānajt̃ jaduhñ yajmādoy. ²⁷ Mānitä Herodes ja'a mioonsä jiiby quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii. ²⁸ Mānit hoy jiaanč yo'puxyii. Mānitä quixy ja'a Juan quiopc

hoy yajcø'ødägø'oyii texyjooty. Mānitä tiaj hoy miøodiägach.

²⁹ Coo ja'a Juan jiamioødhajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Juan hānajt̃ tøø yagho'ogyii, mānitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpādø'cä. Mānit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy.

³⁰ Mānitä Jesús nāmejtstägajtsä ja'a jiamioød, ja'a hajxy nāmajmetspä. Cøjxä Jesús yhawāanäxä, nebiaty hajxy hānajt̃ tøø miäba'amyajnaaxy, møød waambaty hajxy hānajt̃ tøø yajnähixø'oy. ³¹ Jaanč tehñ miayyā Jesús jāya'ay hajxy hānajt̃ nāmečhii. Wiimbijp hadøjpä majiäya'ayhajxy hānajt̃. Coo ja'a jāya'ayhajxy may wyi'i miech, paadiä Jesúshajxy hānajt̃ quia'a nābaadøøyyäxä mäduhnajt̃ hajxy quia yhu'ugät. Mānitä Jesús miānaañ:

—Jam hajxy paquiä pöö'xäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadāanäm.

³² Mānitä Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty. Tsohñ hajxy jimän. Mānit hajxy jim nøcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hānajt̃ quia'a jadyhitiän. ³³ Coo ja'a Jesúshajxy jaduhñ yhiixtu'ubøjcä, mānitä majiäya'ayhajxy wyi'i piadu'ubøjpä. Najuøøby hajxy hānajt̃ jaduhñ maa ja'a Jesúshajxy hānajt̃ nøcxa'añ. Päyø'øguiä hajxy jaduhñ nā'ägä nøcxy. Jawyiin hajxy jim nā'ägä mejch maa ja'a Jesúshajxy hānajt̃ nøcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy hānajt̃ choon. ³⁴ Coo ja'a Jesús jiiby piädsøømy barcojooty, mānitä jāya'ay yaghixøøyy may. Mānit näxuutscapxy miøødhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsón ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajt̃ quia'a yajnähixø'oyii. Mānitä Jesús madiu'u tiägøøyy yajnähixøøbiä. ³⁵ Tøø hānajt̃ chuujøønä. Mānitä Jesús ja'a jiamioød nāmejtsä. Mānitä Jesús nāmaayyā:

—Jue'e jaduñ yaa, pactuum. Cabä cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaaayøøc hajxy häyaa jiüyät. Tøø jaduñ hoyhoy jiaaňch tehñ chuujø'øy. ³⁶ Nämä'aw yø'ø cu'ug, ween hajxy nøcxy quiayhøxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —nømä Jesús nämäaayyä.

³⁷ Mäniä Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägä yajcäaayäm højtshajtäm.

Mänit hajxy yhadsóogumbä:

—Haa tii hajxy jaduñ nhuuc nä'ä yajcäaayämbäp. Cajx nä'ä caaayøøcpä nä'ä huucøøcpä. Nej, jaduñ miičh mmäna'aňä coo højts tsajcaagy nøcxy njuy mejtsmägo'x denario —nømä Jesús jiamioød nämäaayyägumbä.

³⁸ Mäniä Jesús miänaangumbä:

—Huuc mäyajtøw yø'ø cu'ug pøn caaayøøc møød. Pøjaty jaduñ møød, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hänäjty tøø yajmujnä, mäniä Jesús nämäaayyä:

—Jagooyyä højts tsajcaagy mägooxyä tøø nbaady møødä hacx metsyä.

³⁹⁻⁴⁰ Mäniä Jesús miänaaň coo ja'a cu'ughajxy yhøxtá'agät necchooty tu'hagøøbiäjaty, nämägo'xhaam møød näjuxychägui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduñ jiaaňch yhøxtaacy.

⁴¹ Mäniä Jesús ja'a tsajcaagy mägooxpä quioondsooyy møødä hacx metspä. Coo chajhee'py, mäniä Dioscujú'uyäp yejcy ja'a tsajcaagy quiøxpä møødä hacx quiøxpä. Mäniä tsajcaagy tiägøøyy haguidøøbiä. Mäniä jiamioød tiägøøyy moobiä ja'a tsajcaagy møødä hacx, ween hajxy jaduñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugän. Tehngajnä Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty yajwa'aňguiojy møødä hacx. Jiaac tehñ yajmayøøby hänäjty jaduñ. ⁴² Cu'uxiä jäya'ayhajxy jaduñ jiaaňch tehñ quiaaayy. ⁴³⁻⁴⁴ Hoyyä jäya'ayhajxy hänäjty jaduñ jia mayyä, majmetscachä tsajcaagy quiunajxy møødä hacx. Ja'a Jesús jaduñ

yajwa'aňguioj. Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy jaduñ quiaaay yhuucy.

⁴⁵ Mäniä Jesús ja'a jiamioød nämäaay coo hajxy tiägø'øwät jiiby barcojooty, weenäc hajxy jim ñøcxø'øgät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Betsaida. Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ nähguéecnät, mäniäc hajxy jim ñibiaadø'øjät. ⁴⁶ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay nähguéecy, mäniäc jim ñøcxy tungøxp Diospa'yaaxpä. ⁴⁷⁻⁴⁸ Coo quioodsøøyy, jimä Jesús hänäjty tøø miähmø'øyy mejypia'a nidiuhñ. Ja'a barco, jagooyyä hänäjty mejyquiujc tøø ñä'ä mahñ miech. Jaaňch tehñ miøcä barco hänäjty jiojcubojo'øyii. Tøø ja'a Jesús jiamioødhajxy hänäjty jiaaňch tehñ yhanuu'xøøňä coo ja'a barco hajxy hänäjty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduñ yhiijxy coo hajxy hänäjty tøø yhanuu'xøøňä, mäniäc yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing. Mobädajpä hänäjty jiobø'owaannä, tøø ja'a Jesús ja'a jiamioød hänäjty ñajtspaadøøňä. Wyiinnaxáannäbä Jesús ja'a jiamioød hänäjty jaduñ. ⁴⁹ Coo ja'a Jesús yhiijxä coo hänäjty yo'oy nøøwiing, mäniäc jiamioødhajxy miänaaň cooc tyijy hänäjty je'e yháaňmä. Mänit hajxy møc chaačhyaaxy. ⁵⁰ Nägøxiä hajxy hänäjty chähgø'øy coo ja'a Jesús hajxy jaduñ yhiijxy coo hänäjty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mäniä Jesús miänaaň:

—Møcä mjoot hajxy päda'ag; høøčh hädaa; ca'ačh hajxy xchähgø'øy.

⁵¹ Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mäniäc poj miooň. Jiaaňch tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduñ coo poj miooň. ⁵² Hoy hajxy hänäjty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'aňguiojy møødä hacx, cab hajxy hänäjty ñajuø'øy coo ja'a Jesús møcmäjaa miøødä ja'a Diosøxpä. Jaaňch tehñ quiuhxex hajxy hänäjty.

⁵³ Coo ja'a Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Genesaret, mänitá barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. ⁵⁴ Tuuná hajxy jaduhñ ñä'ä barcopädsøømy, mänitiá Jesús yhöxcajpä ja'a cu'ug. ⁵⁵⁻⁵⁶ Paquiä mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hánajty jim tøø miech. Mänit tiägøøyy wädiipä cajpt-cajpt. Mänitá pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy cøømiéjtsäbä tsajiooty maa ja'a Jesús hánajty wiäditiän. Jimä pa'amjäya'ayhajxy hánajty tøø ñajtsçøø'yii mõjtu'uba'a maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'owa'añän. Mänitá Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxøøjät. Pønatiá Jesús wyitpa'a hánajty nä'ä nähdoónäxäp, tehñ ñajxpä pia'amhajxy hánajty mänitiá.

7 Mänitá fariseos ja'a Jesús hajxy ñämejch, møødä häna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajñähixøøbiä. Jim hajxy hánajty choon Jerusalén. ² Mänitá fariseoshajxy yhiixy coo ja'a Jesús jiamiøød ja'a cuhdujt hajxy hánajty näje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cøøbuju coo hajxy hánajty tiägø'owa'añ caabiä huucpä. Ja'a fariseoshajxy, jaanç tehñ yhooyä judíocuhdujt hajxy hánajty quiudiuñ. ³ Hix, jaduhñä judíoshajxy hánajty nägøxiä quiuhdujthatyñä nebiä yhapä tieedyhajxy hánajty jegyhajty tøø yajñähixøø'yii. Naaghooc hajxy hánajty quiaya'añ, tsipcøxpä quiøø hajxy hánajty hoyhoy ñä'ägä puju wa'ads. ⁴ Møød coo hajxy hánajty tøø yhoy halaplaaztøja'c, cab hajxy hánajty quiaya'añ jaguiøøbuju. Madiu'u cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo hajxy cøxiä wiinä nähbuju nähje'eçh, møødä cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødä tu'ts, møødä pujxtu'ts. ⁵ Mänitá fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Tii yøø mjamiøødhajxy jaguiøøbuju coo quia'y. Cabä jecyquihdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiän.

⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jue'e mijts, mjaanç tehñ miähane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnä'ä cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtsçøxpä ja'a Isafas jecy quiujahy, mänitá Dios miänaañ: Hädaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ cøogøch tyijy hajxy xwyiingudsähgøø'y, pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñä'ä tsocy.

⁷ Xiøøbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cøogøch tyijy nmädia'agy hajxy xjia yajñähixøøyyä, pero yhamdsoo mädia'agy hajxy ñä'ä wi'i miädiaacy, nømä Isafas jecy quiujahy. ⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixøøñä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myaghijnäp —nømä Jesús ja'a fariseos nāmaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitá Jesús nāmāguuiumbä:

—Paadiä Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixøø'y, jaduhñä mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsähgøø'owät. Pero pønägä tiaj ja'a tieedy haxøøg nänøømb, yajcuyagho'ogøø'owāanābāc jaduhñ. ¹¹⁻¹² Pero wiing mijts mja mäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhawinmatsä cooc pønä tiajjä tieedy haxøøg nāmā'awät: “Cábøch mijts nbuhbedaannä. Hix, tøøçhā Dios nnāma'ay cooçh je'e cøxiä nmo'owa'añ ja'açh mijts hijty nmo'owaambiä.” ¹³ Coo hajxy jaduhñ mmāna'añ, myajcāhxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a yajtuunnä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajñähixøøñä.

Madiu'u hajxy jaduhñ myajcähxø'ogy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuunnä —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiingapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhjtäc. ¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mabøcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøn jaduhñ wiinjuøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduhñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøñä møødä jiamioødtøjc, ja'a hajxy hanahty ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hanahty jaduhñ miädia'agytägø'oy ja'a hanahty jaduhñ jim tøø miädiä'aguibä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ yajtøøw yajtøø'x. ¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, ni mijtshajxy jaduhñ tøø mga'a wiinjuø'yä waambátyhöch tøø nja mädia'aguiä. Jaduhñds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab hajxy xyajcädieey. ¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jiiby jaduhñ yhäda'agø'oy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduhñ jiiby tiehñ tiägø'oy maa ja'a mjuøhñdyhajxiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduhñ hädaaduhñ miädia'agytägø'oy coo ni mädyii jøø'xy pøcy quia'a hamajtsä. ²⁰ Mänitä Jesús miänángumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mabøjnäbä xyajcädieeyäp. ^{21–22} Coo ja'a jäya'ay haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä, paady hajxy haxøøgijaty jiaanč tehñ jiatcø'oy; paady hajxy miämeech, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä

jäya'adio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähojyii, paady hajxy jiaanč tehñ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coo hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä. ²³ Jaduhñds je'e, jiaanč tehñ madiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduhñ mabøcy xyajcädiehby.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøñä.

²⁴ Coo ja'a Jesús jim chohñ, mänitä jim ñøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hanahty mietsta'aga'añ. Hamee'ch jim jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduhñ coo ja'a Jesús hanahty jim tøø miech. ^{25–26} Jimä tajjäya'ay hanahty tu'ug chäna'ay. Hagriego hanahty miädia'agy. Ca'a hanahty je'e jiudíosä. Jimä yhuung hanahty tu'ug, to'oxiäna'c. Tøø ja'a to'oxiäna'c hanahty pia'ambety. Møjcu'u hanahty tøø yajtägø'oyii. Coo ja'a quixiä tiaj jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hanahty jim tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiicäda'agyii. Mänitä Jesús miänu'u'xtaacä coo ja'a to'oxiäna'c nøcxy yajpa'amnäxäxä. ²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab jaduhñ yahixø'oy coočä huc-huung tsajcaagy nmó'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiaayaambiä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a judíoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä hucän. ²⁸ Mänitä tajjäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsón, tøyhajt jaduhñ. Pero jiiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ cooč nmädia'agy xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mhuungä møjcu'u nähwáat-sänä. Nøcxnä jootcujc maa ja'a mdøjcän.

³⁰ Mänitä tajjäya'ay wyiimbijty. Coojim miejch maa ja'a tiøjcän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hänäjty jiaanč nähwáat-sänä. Jimä yhuung hänäjty quio'na'ay maabejtcøxp hoy weenän.

³¹ Mänitä Jesús jim wyiimbijtagajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim ñaxøøyy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Sidón. Mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Decápolis. Mänit jim miedsøøyy maa ja'a mejy hänäjty xiøhatiän Galilea.

³² Mänitä mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän. Cabä mähdiøjcä mädia'agy hänäjty hoy yhabädsømy, møød hänäjty quiuhnatä. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a quio'ø yajnähgäbät maa ja'a mähdiøjc cuhnatpä. Ja'a mähdiøjcä jiamiøødhajxy jaduhñ mänaañ. ³³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc jäguemjuøøby miødhajty nidiuhñ. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjcä tiaatsc piadsihwä. Mänitä Jesús ja'a quio'øwahxc chujyñähbo'ty. Mänitä mähdiøjc tiaatsc chujyhabo'odøøyyäxä.

³⁴ Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ: “Efata.” Jaduhñ hädaa miädia'agytiägø'øy: “Hawa'ads.”

³⁵ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ nä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjc quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaanč tehñ yhoy jaduhñ miädiaacnä. ³⁶ Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy quia'a mädiä'agät coo ja'a mähdiøjc jaduhñ tøø yhooyø'øy. Pero cab hajxy jaduhñ jioodhajty. Mänitiä hajxy jaduhñ hoy yhamädiaagø'øy. Hoyyä Jesús mayhooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'øwät, maas hanaxiä ja'a mähdiøjc hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhñ nä'ä yajtūñäxä. ³⁷ Jiaanč tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänäjty jaduhñ. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä: “Jaanč tehñ miøjmayhajt jaduhñ tiuumby coo ja'a

cuhnatpä yajmädoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy.”

8 Cujaboom cumaaxc, mänitä jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hänäjtian. Ja yähó'cäp hajxy hänäjty, cabä caayyøøc hajxy hänäjty nä'ägädä møødä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc yaaxmujcy, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

²—Nnäxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjoch hajxy tøø xpiawädi-jnä. Tøø ja'a quiaay tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiojxnä. Tii hajxy jaduhñ nä'ä jaac cáyap. ³ Cooch hajxy jaguiay nguejxwiimbídat, wehñdä hajxy jim tiu'uyugädáwät. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø chohñda'agy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsoowä ja'a jiamiøødtøjc:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcäayyāmb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä páatāmāt —nømä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ.

⁵ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

—Juxtujc —nøm hajxy yhadsooyy.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhøxtä'agät naaxwiin. Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mänitä jiamiøødtøjc miooyy. Mänitä majiäya'ayhajxy miooyy. Coojaja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty yhaguiddø'øy, yajwa'añguiojpy hänäjty tehngajnä. ⁷ Jimä hacxhuung hajxy hänäjty miøødäbä mejtstägøøg. Mänitä Jesús quiunuu'xy. Mänit miänaañ coojaja'a majiäya'ayhajxy mio'owøøjät. Jaduhñ je'e may yajwa'añguiojpä. ⁸ Mänitä jäya'ayhajxy tiägøøyy caabiä. Høxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Høxtä jiaac piwø'c hajxy juxtujcach, ja'a hänäjty tøø quiunäxiäbä. ⁹ Nämädaaxmil

jäya'ayhajxy jaduhñ quiaaay yhuucy. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy wyiimbijnät. ¹⁰ Mänitä Jesús hajxy jadähooc biarcopéjcumbä mөөдä jiamiөөдtөjc. Mänit hajxy jim ñөcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Dalmanuta.

¹¹ Mänitä Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mänitä fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miөөdyajtsibөөyy. Mänitä Jesús jia nämäaayyä:

—Huuc yajcähxө'өгä hijxtahnd hoy-yagjuөөñäbä ja'a tsajpootypä. Jaduhñ höjtsä төyhajt nmөөdhädät coo miichä Diosmäjaa mjaanч mөөдä —nөmä fariseoshajxy miänaañ.

¹² Mänitä Jesús jiootmaxiejy. Joot-madiägөөyy jaduhñ. Mänit miänaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo mwi'i yhixa'añ. Төyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nөmä fariseoshajxy nämäaayyä.

¹³ Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä mөөдä jiamiөөдtөjc. Mänit hajxy tiägөөyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubөjcy. Mejyhawiimb hajxy hänäjty ñөcxa'añ.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitä Jesús ja'a jiamiөөдtөjc nämäaayy:

—Mnigwieendähadөөjap hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagyooy hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mänitä Jesús jiamiөөdhajxy yhijxy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty төө quia'a jaac juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy hänäjty tu'uguia miөөдä barcojooty.

¹⁶ Mänit hajxy tiägөөyy niñämäaayyäbä:

—Paady hajxy jaduhñ xñämäaayyäm, coo tsajcaagy hajxy төө njahdiägöoyyäm.

¹⁷ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamädoon-ajxy waambatiä jiamiөөdhajxy hänäjty ñiñäma'ayii, mänit hajxy nämäaayyä:

—Nej, jaduhñ hajxy mwiinjuө'өyä coöchä tsajcaagy төө nmädia'aguia, ja'a hajxy төө mjahdiägöyyäbä. Cab

hajxy төө mnä'ägädä wiinjuө'өy tijätyhöch төө nmädia'agy. Mjaanч tehñ quiuhxex mijts jaduhñ. ¹⁸ Xiidsä mwiin hajxy mja mөөдä, cab hajxy tii mhijxmähmө'өy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja mөөдä, cab hajxy tii mmädoomähmө'өy. ¹⁹ Mänäajөchä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwө'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰ Mänitä Jesús miänängumbä:

—Jaana mänäajөchä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naag cach hajxy mbiwө'pä.

Mänit hajxy yhadsöogumbä:

—Juxtujc.

²¹ Mänit hajxy nämäaayyägumbä:

—Caj mijts төө mnä'ägä wiinjuө'өy ti-jätyhöch төө nmädia'agy —nөmä Jesús miänaañ.

²² Mänitä Jesús hajxy jim miejtstägajch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Betsaida. Mänitä wiinds tu'ug wyitsmejtsä maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a wiinds ween ñähdoñii, ween jaduhñ yhijxө'өy. ²³ Mänitä Jesús ja'a wiinds wyijstsooyy. Mänitä wiinds cajtpa'a quipxy miөdhajtä. Mänitä wiinds wyiingutsujөyyä. Mänit wyiingumo'xөyyä. Mänit miäyajtөөwä pө төө hänäjty yhijxө'өy. ²⁴ Mänit tiägөөyy hijxө'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tөөч weenjaty nhijxө'өy. Cábөchä jäya'ay hoy nhөxcaba'añ. Nnajuөөbiөch jaduhñ coo jiäya'ayä, pero jadúhñhöch nhixy nebiä quepychaajän.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingumo'xөöguumbä. Mänitä wiinds hoy tiägөөñä hijxpä. Hotyijä hänäjty jäguemjaty yhiixnä. ²⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquiiä mnócxät maa ja'a mdöjcän. Ca'a cajptooty mguyo'oy mgubögö'oy —nömä craa nāmaayyā, ja'a hānajty tōö yhiǵxó'oguiäbä.

²⁷ Mānitä Jesúshajxy jim tiu'uböjcy mōödä jiamioødtöjc. Jim hajxy hānajty nōcxa'añ maa ja'a naax hānajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Cajpt-cajpt hajxy hānajty wiädita'añ. Tu'haamnöcxpä, jimä Jesús ja'a jiamioødtöjc miäyajtōöy:

—Hōöch, pōnhöchä cu'ugäda'a xtyijp.

²⁸ Mānitä Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy mi- ičh mJuan mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mānaambä cooc ty- iijy miich mDiosquexiä, cooc tyijy miichä Diosmädia'agy jecy myajwa'xy.

²⁹ Mānitä Jesús yajtōögumbä:

—Mijtsäts, pōnhöch mijtshajxy jaduhñ xtyijp.

Mānitä Pedro yhadsooy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tōö xwyiinguexy.

³⁰ Mānitä Jesús ja'a jiamioødtöjc nā- maayy coo ja'a Jesús hajxy quia'a mädiä'agät pōñ hānajty je'e.

³¹ Mānitä Jesús ja'a jiamioødtöjc tiägōöy yajwiingapxōöbiä:

—Hōöch, Diosquēxyhōch hōöch. Madiú'ujōchä tsaačhpä nōcxy nhabaada'añ. Xmiähanhādāmbōchä jäya'ayhajxy, ja'a hajxy jiiby wiindsøn_hajpä maa ja'a tsajtöjcän, mōödä teedywiindsøn_hajxy, mōödä hāna'c-hajxy jiiby Diosmädia'agy-yajnähixōöbiä maa ja'a tsajtöjcän. Mānithōch hajxy jaduhñ xjia yajyagho'oga'añii. Pero coöch hajxy hānajty tōö xyajyagho'ogyii, cudägōögxōöyā, mānithōch njujypiojtägatsa'añ.

³² Howyiinjuōñä ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy. Mānitä Pedro ja'a Jesús

hawiingtuum wioonöcxy. Mānitä Pedro miänaañ:

—Wiindsōñ, ca'ads jaduhñ mwi'i miä- na'añ. Caj miich nej mjada'añ mha- beta'añ —nömä Jesús nāmaayyā.

³³ Mānitä Jesús wia'wiimbijty. Mānitä jiamioødtöjc wyiinhee'ppejty. Mānitä Pedro yhojjä:

—Möjcu'u, jua'ads yaa maačh nwiinduumän. Jaduhñ miich mwiinmahñdyhaty nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajpä. Caj miich jaduhñ mwiinmahñdyhaty nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän —nömä Jesús miänaañ.

³⁴ Mānitä Jesús ja'a cu'ug miōjyaaxy mōödä jiamioødtöjc. Mānitä Jesús miänaañ:

—Pōñ jioot tsojp coöch xjiamioød- hādät, weenä yhamdsoo cuhdujt hajxy nājtsnixō'oy, weenä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy chaačhpōjpät nébiöch ndsaačhpōga'añän. Wéenhöchä nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäböjcä.

³⁵ Pōñä jioot ja pädaacp coo hajxy hoy jiugyhādät, cab hajxy cōjxta'axiōö jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pōñä jioot pädaacp coo hajxy yhó'ogät ja'a hōöchcōxpä mōödä Diosmädia'agyquiōxpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁶ Coo hajxy hodiumm mga'a mähmō'owät coo hajxy hānajty tōö mho'ogy, cab hajxy jaduhñ mniyaghoyō'owōōjät, hoy hajxy hānajty yaa tōö mja mäyōøhaty hädaa yaabä naaxwiin. ³⁷ Ni ti yaa quia'a nā'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhādät nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁸ Pōnhöch xmiädsähdiuumb mōödhöchä nmädia'agyquiōxpä maa hädaa jäya'ay wyiinduumhajxiän, hädaa pojmoødpä cädieemioødpähajxy, hädaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäböjpä, coöch yaa

ngädaactägsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitöch hajxy jadähooc nmädsähdi-uundägatsa'añ, pönjátyhöch hānajtý yaa tōō xmiädsähdiuñ. Diosquēxyhöch hōōch.

Diosmōcmäjaamōōdhöch hānajtý yaa ngäda'aga'añ, näguipxy mōōdä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum —nōmä Jesús miānaañ.

9 Mänitā Jesús miānāangumbä:

—Chaaads mijts tøyhajt ndehm nāmā'awät, mijts xii tänaabiä, näje'e hajxy hānajtý mga'a ho'ogyñä coo hānajtý quiähxō'ōga'añ coo ja'a Dios hānajtý yhane'ema'añ ja'a miōcmäjaahaam.

² Cudädujxōō, mänitā Jesús ja'a Pedro wioonōcxy maa ja'a tun jaanč tehñ quiōxpän, näguipxy mōōdä Santiago mōōdä Juan. Nāmādaaxyä hajxy hānajtý jim. Mänitā Jesús wyiin jiojp wiing jiajty maa ja'a Pedro wyi-induumhajxiän. ³ Hōxtä haamb hōxtä tsāmaambä Jesús hānajtý mōōdä wyit mōōdä tiucxy. Jaanč tehñ pioobä wyit hānajtý nägō'ō nädecypiä. ⁴ Mänitā Elías hajxy jim näguehxtō'xy mōōdä Moisés. Jimä Jesús hajxy hānajtý wyi'i miōōdmädia'agy. Nägoojä Pedrohajxy hānajtý nā'ä hijxcäda'agy nā'ä hee'pcäda'agy. ⁵⁻⁶ Jaanč tehñ chähgōōbiä Pedrohajxy hānajtý. Cab hajxy hānajtý najuō'ōy waamb hajxy jaduñ nā'ä mänā'anät. Mänitā Pedro nā'ä nägōōbä miānaañ:

—Wiindsōñ, hoyōōy jaduñ coo hajxy yaa tōō nbējtām. Nhuuc hädiuñ hōjts tøjquemyhuung tägōōg maa mijtshajxy häyaa cōdu'ug myaghāñ'awō'ōwät, mōōd miich, mōōdä Moisés, mōōdä Elías —nōmä Jesús nāmaayyā.

⁷ Tuunä ja'a Pedro jaduñ nā'ä mānaañ, mänit hajxy nāma'anāhbejty. Mänitā Dios jiiby quiapxy nāma'ajooty: “Hōōch nHuung hädaa. Njaanč tehñ chōjpiōch hädaa. Mäbōjcä miädia'agy hajxy.” ⁸ Coo ja'a nāma'a

chajpejty, tōō ja'a Moisés hajxy hānajtý yhadägooyō'ōy mōōdä Elías. Coo ja'a Pedrohajxy jia hijxwädijty, cabä Moisés hajxy yhiñnā ni ja'a Elías; jagooyyā ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidihñ.

⁹ Jimä Jesús hajxy hānajtý wyiinmānacy tunnähgōxp mōōdä jiamioōd nädägōōgpä, mänitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy pōñ mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tōō mhixy tōō mmādoy hōxtä cōonōch hānajtý tōō njujyp-iōjtägach coōch hānajtý tōō nho'ogy. Diosquēxyhöch hōōch —nōmä Pedrohajxy nāmaayyā.

¹⁰ Coo ja'a Pedrohajxy jaduñ nāmaayyā, paadiä mädia'agy hajxy jaduñ miäbōjcy. Jioodhajt hajxy jaduñ nebiaty hajxy hānajtý tōō yhixy tōō miādoy. Hamiñ haxōpy hajxy hānajtý jia nīmiäyajtōyīi waambä Jesús hānajtý jaduñ jia māna'ana'añ coo jaduñ miānaañ cooc hānajtý jiuypiojtgatsa'añ.

¹¹ Mänitā Jesús hajxy miäyajtōōy:

—Ja'a hāna'c hajxy jiiby yajñähixōōbiä maa ja'a tsajtōjcän, jaduñ hajxy miāna'añ coogä Elías tsipcōxp jawyiin quiädä'agät. Mänitägä Cristo hōxhaam jiaac tehñ quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduñ coo miāna'añ. Nej, tøyhajt jaduñä.

¹²⁻¹³ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Jaduñä Diosmädia'agy jiaanč māna'añ coogä Elías jawyiin quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduñ. Mänitägä cōxiä wiinä yagjema'añ yajtgatsa'añ. Tōō ja'a Elías jia cäda'agy. Pero tōō jaduñ jiaanč tehñ chaačhtiunīi nebiatiä jäya'ay jioothajxy chocy. Tōjiajt jaduñ nebiä Diosquexyhajxy jecy quijahyyän. Nej, mnajuōōby hajxy jaduñä waambátyhöchä Diosmädia'agy xmiädiaacpä, hōōch ja'a Diosquexypä, coōchä jäya'ayhajxy xhaačhtiunaambä, mōōd coōch hajxy xquia'a jaac hixaannä.

¹⁴ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby quiädaacy maa ja'a jiamiøðhajxy hñajty tøø miähmø'øyän, ja'a hajxy hñajty jiiby nädaaxtupä, mänitä Jesús yhijsy coo ja'a jiamiøðhajxy hñajty piquiä tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay. Jimä häna'c hajxy hñajty miøødniyhojy, ja'a häna'c-hajxy jim yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ¹⁵ Nägoo ja'a cu'ugä Jesús hajxy jiojcuhijsøoy, mänit hajxy jiaañch tehñ xioondaacy. Mänitä Jesús jiojcuübäyø'ogøoyä. Mänit yajpoo'xä.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mwi'i yajniuguiohojøoyäp.

¹⁷ Mänit tul'jäya'ay yhadsooy:

—Wiindsøn, chaačhä nhuung tøø nja møødmech. Møjcu'u jaduñ miøød. Ja'a mōjcu'u wi'i yaghuhmb. ¹⁸ Naxy jaduñ yajcädayy. Mänit tiägø'øy hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'øy yajcädajpä. Mänit mōc-häwøönä jiaty. Tøøchä mjamiøødtøjc nja mänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy cu xyajpa'amnähwaatsä. Pero cab hajxy tøø miäjäda'agy —nōmä Jesús nāmaayy.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc nāmaayy:

—Ja'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy xñä'ä mabøjcä cooçh nDiosquexiä. Tøøch mijts jejcy nja mōødwädity, y cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä. Jaanč tehñ yhanaxiä mijts jaduñ mguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä túnät. Hoorä, witsminxä ja'a pa'amjäya'ay yaa —nōmä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús miädia'agy quiudiúunäxä. Coo ja'a Jesús yhijsä ja'a mōjcu'u, mänitä mähdiøjcä pia'am tiehñ nāmejtsä. Mänitä mähdiøjcä quiädaay naaxwiin. Mänit piayajch piadøø'py. Mänit tiägøoy hahoo'pä.

²¹ Mänitä craa tieedy miäyjtøøwäxä:

—Mānaa hädaa mhuung tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduñ yajtøøw.

—Muutsnä hñajyñä —nōmä craa tieedy yhadsooy.

²² Mänitä tieedy miänaangumbä:

—Náxyhøch hädaa nhuung jioøngädaw jioømbøgø'øy coo pia'am jaduñ naxy nñhbaadyi. Naxy nioøgädaw nioøbøgøøbiä. Ja weenjaty jaduñ quiaa yagho'ogyi. Tunä mayhajt. Pø jii miich mōcmājaa mmøødä, højts naxúu'tsac, højts puhbéjtac —nōmä Jesús nāmaayy.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, jadúñhøch miich xmiøya-jtøoyä pø nmøødhøch mōcmājaajä. Pøn jaduñ mabøjp, hotyijä jaduñ yhojø'owáanäxä.

²⁴ Mänitä pa'amjäya'ay tieedy yaaxy:

—Nmabøjpiøch. Høøch puhbéjtac, jadúñhøch maas hoy njaac mabøgät.

²⁵ Jimä jäya'ayhajxy hñajty may wyi'i miamiucy. Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ yhijsy, mänitä Jesús ja'a mōjcu'u nāmaayy:

—Høøch miich nhanehmby coo hädaa craa mhøxmájtsnät. Cab jaduñ mānaa mnāmejtsägájtsnät. Naxy miich hädaa mähdiøjc myaghuumy myajnaty —nōmä mōjcu'u yhojjä.

²⁶ Mänitä mähdiøjc mōc yajtsaačhyaaxä. Mänit jäwiwpø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit nñhwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogypian jiajty. Coo jaduñ yhijsä, mänitä jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hñajty tøø yho'ogy. ²⁷ Mänitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitä craa hoy tiänaayyø'nø.

²⁸ Mänitä Jesúshajxy tiøjtägøoy mōødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduñ coo tøø nga'a mājädaacpä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Coo Dios hajxy mjaanč tehñ miänuu'xtä'agät, mänit yø'øduhmä

pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

³⁰ Coo ja'a Jesúshajxy jim chohñ, mänit hajxy ñöcxy Galilea. Cabä Jesús hánajty yajnajuø'owa'añii maa hánajty nöcxy wiädita'añ. ³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtöjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nöcxäämbøch nniñähduga'añii cooçhä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y cooç hánajty tøø nho'ogy, cumáaxc-høch hánajty njujypiojtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

³² Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy waambatiä Jesús hánajty tøø miädia'agy. Cab hajxy hánajty jia nä'a wi'i miäyajtøwaambä. Hix, tsähgøøby hajxy hánajty.

³³ Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hánajty chäna'ayän. Coo hajxy hánajty tøø tiøjtägø'øy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødtöjc miäyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwi'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hánajty tøø yajtsibø'øy tu'haam-miimbä, pønä cuhdujt hánajty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hánajty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooyy.

³⁵ Mänitä Jesús yhänaaguiädaacy, Mänitä jiamiøødtöjc ñämaayy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä:

—Yam hajxy weeñtiä huuc møjwa'ag. Pøn jaduhñ pøc-juøøby coo møjcuhdajt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ ñä'ägä tunaamby.

³⁶ Mänitä Jesús pigäna'c-huung tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hánajtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitä jiamiøødtöjc ñämaayy:

³⁷ —Pøn hädaa pigäna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwiinhøch xchojpä. Jaanä

jadúhñhøçhä nDeedy hajxy xchójcäbä —nømä Jesús miänaañ.

³⁸ Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hánajty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miichä mxøø hánajty xquiapxpáatäp. Mänit højts nnämaayy coo quia'a yajpa'amnäxnät. Paady højts jaduhñ nnämaayy, coo højts näguipxy xquia'a møødwädíjtäm.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu nnämaayy. Pønñhøçhä nxøø xquiapxpáatäp coo ja'a hoy-yaguøøñäbä hánajty yajcähxø'øgy, cábøch jaduhñ xchoj mägapxtägøyya'añ. ⁴⁰ Pøn højts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughájtäm. ⁴¹ Coo mijts pøn xyajnöøhú'ugät je'eguiøxpä cooçh mijts xpiawädity, høøch ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt piaada'añ Dioswiinduum.

⁴² 'Pønjátyhøçhä nmädia'agy xmiäböjcäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä, coo hajxy jiøjcapxø'owøøjät, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mäjøjcapxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'øyii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejjiäwipø'øyii. ⁴³⁻⁴⁴ Pø jimä mgø'ø hánajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mgø'ø hánajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jiiby mhädä'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mänaa quia'a nä'ägädä pi'lichän, hoyyä mgø'ø hánajty jia ca'xiä. ⁴⁵⁻⁴⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hánajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios

jiugyhatiän, hoyyá mdecy hánajty metsc mga'a jagá mөөдä. Hix, coo tehngajná mjaac cádiéeyät, jiiby mhádá'agät haxøøgtuum, hoyyá mdecy hánajty jia ca'xiä. ⁴⁷ Jaanä jaduhnduhmbä, pø jimä mwiin hánajty xyajcádiéey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä yajpádsómät, jaduhñ tehngajná xquia'a yajcádiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyá mwiin hánajty metsc mga'a jagá mөөдä. Hix, coo tehngajná mjaac cádiéeyät, jiiby mhádá'agät haxøøgtuum, hoyyá mwiin hánajty jia ca'xiä. ⁴⁸ Jiiby haxøøgtuum, cabä tøøghajxy jiiby mänäa nã'ägä ho'ogy, mөөд cabä jøøn jiiby mänäa nã'ägä pi'tspä.

⁴⁹ Pøn jiiby hijp haxøøgtuum, cab hajxy jaduhñ jiiby mänäa quiøxy toya'añ. Jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä tsu'uüch caanø'oybän, cabä jøøn jaduhñ jiiby mänäa pyi'ich. ⁵⁰ Ja'a caan, tuungpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quióxät, cab jaduhñ mänäa tiuungpáatnät. Jaduhñ mäwfinäts mijtspä, hoy yajxon hajxy mnimiøødhidóøjät. Cab hajxy jaduhñ mänäa myajniguiudsip myajniguiuma'adø'øwóøjät.

10 Mänitä Jesús jim chóhngumbä Capernaum. Mänit nœcxy Judea-naaxooty, ja'a xøøbädsømyhaampiä, jim Jordán-møjnøøhawimb. Mänitä jäya'ay may nãméjtsägumbä. Mänitä Jesús tiägóøguiumbä yajnáhixøøbiä, neby hánajty naxy yajnáhixø'øyhatiän.

² Mänitä fariseodøjc-hajxy näje'e miejch. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmadsoøjädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyajtøøwä, hijxmadsaanäp hánajty jaduhñ waamb hánajty yhadsowa'añ. ³ Mänitä Jesús yajtøødagajch:

—Nej, jaduhñä Moisés jecy quiu-jahyyä coo hajxy mniyhøxmadsoøjädä.

⁴ Mänitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmadsoøjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo mijts mjaançh tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ jecy yejcy coo mdo'oxiøjc hajxy mhøxmádsät. ⁶ Mänäa ja'a naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänitä Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduhñ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adiøjc jaduhñ tio'oxiøjwiingpógät. Jaduhñ hajxy jaduhñ yhiñnät nebiä tu'que'expän. Hawiingøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy wioowhiñtänä ja'a tiaj ja'a tiédiäm. ⁹ Pønatiä Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødsäna'awøød nãmetsc, cab hajxy jaduhñ ñiyhøxmadsoøjät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy mөөдä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús jadähooc miäyajtøøwä ja'a jiamiøød waambatiä Jesús ja'a fariseodøjc hánajty tøø miøødmädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, y mänitä wiingto'oxiøjc wyiingpøcy, miägädiehbiä tio'oxiøjc jaduhñ. Haxøøg jaduhñ jiatcøøy. ¹² Jaanä jaduhnduhmbä, coo ja'a to'oxiøjc ñihyhap yhøxmádsät, y coo wiingya'adiøjc wyiingpógät, jaduhñä ñihyhap miägädiehbiä. Jaanä haxøøg je'eduhñ jiatcøøbiä —nømä Jesús miänaañ.

¹³ Mänitä Jesús pigäna'c mejtstägøøg yajnämejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamiøød hajxy jaduhñ yhiixy cooc tyijy ja'a Jesús hánajty yhadsiba'añii, mänitä pigäna'cä tiajhajxy yhadüjcäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ quia'a nänócxät. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiixy coo ja'a

pigäna'c-hajxy hänajty wyi'i yhadugyii, mänitä Jesús ja'a jiamiøød yhojy:

—Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mwi'i yhaducy. Wéenhøch hajxy jaduhñ xñämiñ. Coø mijtsä Diosmädia'agy jaduhñ mmäbögät neby hädaa pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit mijtsä Dios jaduhñ xyhuunghädät.¹⁵ Hix, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'a mäbøcy. Tsipcøxp hajxy jaduhñ nä'ägä mäbøcy. Jaduhñds je'e, coø mijts mmäbögät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit hajxy jaduhñ mjugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduhñ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tiägøøyy cunuu'xpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cø'ønähgäjpäp hajxy hänajty.

¹⁷ Mänitä Jesús jim chohñ. Jim hänajty tiu'uyo'oyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug päyø'øguiä ñajtspaadøøyyä. Mänit wyiinjiicädaacä. Mänit nämaayyä:

—Wiindsón, mjaanč tehñ yhoyhäna'c miich. Nébiøch ngudiúnät coøch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiičh miich jaduhñ coø xñäma'ay coøch nhoyhäna'cä. Ni pøn jaduhñ quia'a hoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'uquiä yhoyhäna'cä.¹⁹ Mnajuøøby miich jaduhñ nebiatiä Moisés cuhdujt jecy yecy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogøøjät. Cabä wiingto'oxiøjc hajxy mmøødtsäná'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhndá'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhnda'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgø'øwäbä mdajjä mdeedy hajxy” —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús nämäayyägumbä:

—Pero Wiindsón, homiänájøch jaduhñ ngudiñ. Múutsnøčhä hoguiuhdujt nmädsohndaacy —nømä Jesús nämaayyä.

²¹ Mänitä Jesús ja'a craa wyiin-hee'ppejty. Jiaanč tehñ chójcäbä craa hänajty je'e. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uyyä mga'a cøxy cudiñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduhñds mmó'owät pønjaty hajxy häyoob. Coø jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mnøcxät Dioswiinduum. Jim miichä hoybä weenbä mbáadät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubøjcäc.

²² Coø ja'a craa jaduhñ nämaayyä, mänit jiootmadiägøøyy. Mänit wyiimbijnä tájjäp máayyap. Hix, jaanč tehñ miäyøø hänajty je'e.

²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty piadäna'ay. Mänitä Jesús wyiin-hee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaanč tehñ chip jaduhñ coø yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduhñ.

²⁴ Coø ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, pønjatiä xiädø'øn hajxy hajoodhajp, jaanč tehñ chip jaduhñ coø hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum.²⁵ Maas paquiä camello tu'ug jiiby ñaxó'owät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhäna'c-hajxy jim tiägó'owät Dioswiinduum.

²⁶ Coø ja'a Jesús jaduhñ miänáangumbä, mänitä jiamiøødhajxy maas hanaxiä yagjuøøguiumbä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pønxada'aduhñ jaanč tøy nähwa'adsaamb.

²⁷ Mänitä Jesús wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamd-soojoot hoy yajniñähwa'adsøøjät. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatsp. Hotyiiijä Dios jaduhñ jiaty.

²⁸ Mänitä Pedro ja'a Jesús nämaayy:

—Huuc mäadow, coo hõjts miich nbadu'ubõjcy, cõjx hõjts nnähgue'egy tijaty hõjts hijty nmøød.

²⁹⁻³⁰ Mänitå Jesús yhadsooyy:

—Põnjaty cõxiå tøø nãhgue'egy ja'a høøchcõxpå møødå Diosmädi-a'agyquiõxpå, maas may hajxy jaduhñ jiaac paada'añ hädaa yaabå naaxwiin tijaty hajxy hãnajtý tøø nãhgue'egy tøø yhøxyo'oy, tiõjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim hajxy ñõcxa'añ tsajpootyp. Jim hajxy jaduhñ homiãnaajå yhida'añ, hoy hajxy hãnajtý yaa tøø jia tsaachpõcy ja'a høøchcõxpå hädaa yaabå naaxwiin. Tøyhajt jaduhñ. ³¹ Põnjatiå møjtuung jäda'ahaty ca'a møød, nãmay hajxy miõjtågø'owa'añ. Pero põnjatiå møjtuung jäda'ahaty ja møød, nãmayyå tiuunghajxy piögáañaxå —nømå Jesús miãnaañ.

³² Mänitå Jesús hajxy jim tiu'ubõjcy møødå jiamioødtõjc. Jerusalén hajxy hãnajtý ñõcxa'añ. Jawyiniå Jesús hãnajtý yo'oy. Mayyå jäya'ayhajxy hãnajtý pianõcxy møødå Jesús jiamioødhajxy, ja'a hajxy hãnajtý nãmajmetspå. Jaançh tehñ yagjuøøby hajxy hãnajtý. Høxtå tsãhgøøby hajxy hãnajtý. Mänitå Jesús ja'a jiamioød hawiing wioonõcxy. Mänitå Jesús tiägøøyy mädiaacpå nebiaty hãnajtý jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mäadow hajxy, yañ hajxy nnõcxãm Jerusalén. Coø hajxy jim ngoodáañãm, mänitõchå teedywiindsõnhajxy xyajcø'ødägø'owa'añ, møødå hãna'cå Diosmädia'agy hajxy jim yajnähixøøbiå tsajtøgooty, høøch ja'a Diosquexypå. Mänitõch hajxy jaduhñ xyajnähdi ja'añ coøch hajxy xyagho'oga'añ. Mänitõch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ ja'a hãna'c-hajxy jim tsohmå Roma. ³⁴ Madiú'ujõch hajxy xchaaçhtiuna'añ. Xñäxi'igåambõch hajxy. Xwyiinwoonåambõch hajxy. Xwyiingutsujø'owåambõch hajxy.

Xwiobho'ogåambõch hajxy. Mänitõch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøyyõch njujypiojtagatsa'añ, —nømå Jesús miãnaañ.

³⁵ Mänitå Jesús wyiinguwa'agøøyyå ja'a Santiago møødå Juan. Ja'a Zebedeo yhuunghajxy hãnajtý je'e. Mänit hajxy miãnaañ:

—Wiindsõñ, huuc tunå mayhajt ja'a hõjtscõxpå.

³⁶ Mänitå Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhãjthõch ndúnåp.

³⁷ Mänitå Santiago hajxy miãnaångumbå:

—Coo miich hãnajtý tøø mmøjtågø'oy, coo hãnajtý tøø mdägø'oy hanehmå, mänit hõjts cuhdujt xmió'owät coo hõjts jim nhãñå'awät miichå mnãhmõjc, hahooyhaampiå møød hanajtýhaampiå.

³⁸ Mänitå Jesús yhadsoogumbå:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'oy tii hajxy jaduhñ mnãnøømby. Nej, mmee'xtúgãp hajxy jaduhmå nébiõch ndsaaçhpøgå'añåñå.

³⁹ Mänitå Santiago hajxy yhadsooyy:

—Nmee'xtúgãp hõjts jaduhñ.

Mänitå Jesús miãnaångumbå:

—Jaduhñ mijts mjaançh tsaachpøgaambå nébiõch ndsaaçhpøga'añåñ. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁰ Pero cábõchå cuhdujt jaduhñ nmøødå coo mijtså cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim mhãñå'awät høøchå nnãhmõjc mánåajõch hãnajtý tøø ndägø'oyån hanehmå. Dios ja'a cuhdujt møød põñ yajnähdi jaamby coo hajxy jim yhãñå'awät. Je'edshajxy jaduhñ jim hãña'awaamb —nømå Jesús miãnaañ.

⁴¹ Coø Jaha Jesús jiamioødhajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy hãnajtý jaac nãmajcpå, mänitå Santiago hajxy miäjootma'tå møødå Juan. ⁴² Mänitå Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hãnajtý jaac nãmajcpå. Mänitå Jesús miãnaañ:

—Ja'a gobiernähajxy, mөөдä häna'c-hajxy yaa möjtuungmөөдpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hänä'cätshajxy jaduhñ yaa hanehmb. Mnajuөөby hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁴³⁻⁴⁴ Pero mijts, cab hajxy mbөc-juó'owät coo möjtuung hajxy mmөөdhädät. Pönä jioot tsojp coo wyiingudsähgө'owөөjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamөөд piuhbédät. ⁴⁵ Hөөчpaady, hөөч ja'a Diosquexypä, mähuhbéjpөch jaduhñ yaa төө ngäda'agy. Hөxtä nnähho'tu'udäämbiөchä jäya'ayhajxy nägөxiä. Cábөch jaduhñ nmäna'añ coöchä jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

⁴⁶ Mänitä Jesúsahajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Jericó. Coө hajxy jim chöhngumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubөjcä. Jimä wiinds hänäjty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Bartimeo hänäjty xiөhaty. Timeo ja'a tieedy hänäjty xiөhaty. Xädө'өñujwaambä Bartimeo hänäjty. ⁴⁷ Coө ja'a Bartimeo jaduhñ miädooyy coө hänäjty je'e Jiesúsä, ja'a hänäjty tsohmbä Nazaret, mänitä Bartimeo möc yaaxy:

—Jesús, David miičh jecy mhaphajt mdeedyhajt. Hөөч näxuu'tsäc.

⁴⁸ Mänitä Bartimeo yhojmujcä nämay coө cu yhamooñ. Pero cab jaduhñ nää'ä hamooñ. Tehngajnä maas möc tiägөөyy yaaxpä:

—Jesús, miičhä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Hөөч näxuu'tsäc.

⁴⁹ Mänitä Jesús tiänaaxiөjpy. Mänit miänaañ coө ja'a Bartimeo miөjya'axөөjät. Mänitä Bartimeo tu'jäya'ay näämaayyä:

—Xoonda'ag, tänaayyө'өг. Ximä Jesús xmiөjya'axy.

⁵⁰ Mänitä Bartimeo paquiä tiänaayyө'cy. Mänitä yoñwit yajniäh-najptuutä. Mänitä Jesús päyө'өгüä hoy wyiingumedsө'өy. ⁵¹ Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtөөyy:

—Tii mayhajt jaduhñ myajtunáanäp.

Mänitä Bartimeo yhadsooyy:

—Wiindsón, hөөч yaghixө'cäc.

⁵² Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coө quia'a cabä. Coöchä nmädia'agy төө xmiäbөjcä, paady төө mhixө'nө.

Tuunä Jesús jaduhñ nää'ä määnaañ, mänitiä Bartimeo jiaanch hijxө'cy. Mänitä Jesús piadu'ubөjnä.

11 Jimä Jesúsahajxy hänäjty quioodaannä maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Betfagé möөд Betania, jim mädөyyä maa ja'a tun hänäjty xiөhatiän Olivos. Jim hänäjty miäwiingón Jerusalén. Mänitä Jesús ja'a jiamөөд metsc ² näämaayy:

—Nөcx hajxy jimhaamby maa yө'ө cajpthuungän. Coө hajxy jim mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pөñ yajpejmachnä. Mmägüeжө'өwäp hajxy. Jaduhñds hajxy yaa mwitsmínät. ³ Y pө jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtөy tii hajxy jaduhñ coө mmägüeжө'өy, mänit hajxy mnämä'awät: “Ja'a nwiindsón höjts cham yajmaajajp. Paquiä höjts nnä'ä yajtuna'añ. Mänit höjts min nnajtswidсө'өy.” Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nөmä Jesús ñajtscapxөөyy.

⁴⁻⁵ Mänitä burro hajxy hoy jiaanch paady cuxoch jim möjtu'haam, jim төjnähmөjc mädөyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty näje'e tiäna'ay. Coө ja'a Jesús jiamөөдhajxy tiägөөyy burromägüeжөөbiä, mänit hajxy näämaayyä:

—Tii yө'ө burro hajxy jaduhñ coө mmägüeжө'өy.

⁶ Mänit hajxy jaduhñ yhadsooyy waambaty hajxy hänäjty төө yhane'emyii coө hajxy jaduhñ yhadsówät. ⁷ Mänitä Jesús ja'a burro yajnaméjtsäxä. Mänitä jiamөөдä wyit hajxy jim piädaacy burronähgөxp. Mänitä Jesús jim piejty. ⁸ Jaanch tehñ

miayyā jāya'ayhajxy hānajty pianøcxy. Mānitā wyit hajxy nāje'e chijy. Jaduhndś hajxy tu'haam nājtsye'ebøøyy maa ja'a Jesús hānajty burronähgøxp nāxø'owa'añān. Nāje'e hujtshaay hajxy hānajty piujxpā. Jīm hajxy hānajty piādaacpā tu'haam. ⁹ Cu'ughagujcā Jesús hānajty nøcxy. Mānitā cu'ughajxy nāgøxiā tiägøøyy yaaxpā jojpā:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hādaa Jesús jaduhñ. ¹⁰ ¡Gloria a Dios tsajpootypā! Jaduhñ hādaa Jesús yhane'emaambā nebiā David jecy yhanehmīān, ja'a hajxy jecy nhaphajt needyhājtm.

¹¹ Mānitā Jesúshajxy jīm quioo'nā Jerusalén, møødā jiamioød ja'a nāmajmetspāhajxy. Mānit hajxy jīm nøcxøøyy maa ja'a tsajtøjcān. Coø hajxy jiiby chajtøjtägøøyy, mānit hajxy yhiwxwādjty tijaty hānajty jiiby. Mānit hajxy wyiimbijcumbā. Mānit hajxy jiiby yhādāaccumbā Betania. Hix, tøø hānajty chuujø'oy, y jiiby hajxy hānajty miejtsta'aga'añ Betania.

¹² Cujaboom, mānitā Jesúshajxy jīm tiu'ubøjcumbā. Mānitā Jesús yāho'pøjcā. ¹³ Mānitā piids tu'ug nāheebøøyy coø hānajty jīm tiāna'ay picxumnā. Coø wiingón nāmejch, mānit yhiyx coø tiøøm hānajty quia'a nā'ägādā hity. Haagā haay hānajty je'e. Cahnā yhiitś hānajty yhabaadyñā mānaabā hānajty naxy tiøømbetiān.

¹⁴ Mānitā Jesús piids nāmaayy:

—Ni mānaa miich mga'a tømbejtägatsaannā.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miānaañ, miādooow ja'a jiamioødhajxy jaduhñ.

¹⁵ Coø ja'a Jesúshajxy jīm miejtstägajch Jerusalén, mānitā Jesús jiiby chajtøjtägøøguiumbā. Mānitā Jesús ja'a too'pādøjc juubiādøjc tiägøøyy høxpäboobiādsøømbā jiiby tsajtøgooty. Mānitā meexā tiägøøyy høxjuipjā maa xādø'øn hajxy hānajty

quiuwichān, møødā hānaabiejt maa hajxy hānajty yhāna'ayān coø hajxy hānajty pialomatoogy. ¹⁶ Mānitā Jesús tiägøøyy hadujpā coø ja'a jāya'ayā tioogy hajxy jiiby quia'a mādägøøñāt tsajtøgooty. ¹⁷ Mānitā Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiā:

—Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiān: “Pa'yaaxtāacthøchā ndøjc hajxy nāgøxiā xwiāñāt, ja'a jāya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpā.” Jaduhñā Dios jecy miānaañ. Pero mijts, wiing mijtsā tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiā mee'tstaactān —nømā Jesús miānaañ.

¹⁸ Coø ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miādooyy, møødā hāna'cā Diosmādia'agy hajxy hānajty jiiby yajnähixøøbiā tsajtøgooty, mānit hajxy tiägøøyy cojyquiapxytiumbā nebiā Jesús hajxy yaghó'ogāt. Hix, chähgøøbiā Jesús hajxy hānajty je'eguiøxpā coø ja'a Jesús ja'a miādia'agy hānajty jiaanč tehñ yhamādoowhijtāxā ja'a cu'ug. ¹⁹ Pero coø quioodsøøñā, mānitā Jesúshajxy jiiby yhādāaccumbā Betania.

²⁰ Cujaboomā Jesúshajxy nøcxtägajch Jerusalén. Coø hajxy jīm nāxøøguiumbā maa ja'a Jesús ja'a piids hānajty tøø nābogø'oyān, mānitā piids hajxy yhiyx coø hānajty tøø quiøxy tø'øch.

²¹ Coø ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejtstaacy, mānitā Jesús nāmaayyā:

—Wiindsøn, huug hix yø'ø piids. Hæxøøyy miich yø'ø mnābogøøyy coø ni mānaa quia'a tømhnājñāt. Tøø yø'ø quiøxy tøøtsnā —nømā Pedro miānaañ.

²² Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Mäbøjcā ja'a Dios miādia'agy coø jiaanč tehñ tiømiādia'aguiā. ²³ Coø hajxy hamuumdu'joot mmäbögāt, høxtā yø'ø tun ja'a mmādia'agyhajxy xquiudiünāp coø hajxy mnāmá'awāt coø ween nøcxy miejyquia'awø'oy. Mānitā mmādia'agyhajxy jaduhñ

xquiudiúunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbójcät coo tiömiädia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ. ²⁴ Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwá'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbójcät coo tiömiädia'aguiä. ²⁵ Coo mijtsä Dios hánajty mba'ya'axa'añ, tsipcöxpä häna'c hajxy jayöjp mmämée'xät, ja'a mijts hánajty tøø xñägädieeyø'oyäbä, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät tijaty hajxy hánajty mgädieeyhajpy. ²⁶ Pero pø cab hajxy mmämee'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypä xquia'a mämee'xtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesúshajxy jim quioo'tägajch Jerusalén, mänitä Jesús jadähooc tiägøøyy tsajtøgooty. Jiibiä Jesús hánajty wiädity, mänit nämejtsä ja'a teedywiindsøn, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiöjc. ²⁸ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmiø'oy coo miich häxøøyy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Nhadsóowäbøch häyaa jaduhñ cooçh mijts häyaa jayöjp xyhadsóowät. Pønä Juan mäyajnäbejpä quejx, Diosä tøgä jäya'ayä. Hadsóowägøch hajxy. Cooçh hajxy häyaa xyhadsóowät, mänitøch mijts häyaa nhadsoodägájtspät —nømä Jesús miänaañ.

³¹ Cabä teedywiindsøn hajxy hánajty ñajuø'øyy waambä Jesús hajxy yhadsóowät. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä: “Coo hajxy häyaa nmänáanämät coo ja'a Dios ja'a Juan quiejxy, jaduhñ jadähooc xyhadsowáanäm: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaançh quiejxy, tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäbøjcä. ³² Y coo hajxy

häyaa nmänáanämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quiejxy, mänitä cu'ug hajxy häyaa xmiädsibøøyyämät.” Hix, jaduhñä cu'ughajxy hánajty miäna'añ coogä Juan hánajty Dyiosquexiä. ³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hánajty quia'a najuø'øyy. Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Pues, ni høøch jaduhñ nga'a nägapxaambä pønøhøchä cuhdujt tøø xmiø'oy.

12 Mänitä Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitä jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiuhguraajøøyy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitä nähbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhäñá'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hánajty cwieendähada'añ. Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjiaty cwieendähädät. Mänitä cudsatyp jäguemnaax ñøcxy. ² Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä cudsatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgujiä ween yajwa'xy. ³ Coo ja'a craa jim miejch, mänit hoyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyiimbijtä cø'øwa'ads. ⁴ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Maas hanaxiä craa je'e wiobhó'cäbä. Høxtä yajtsäbájtäxä ja'a quiopc jaduhñ. Hoyhoy jaduhñ chaaçhtiuupä. ⁵ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Naje'e hajxy wiobho'cä; naje'e hajxy yagho'cä.

⁶ Jimä cudsatyp ja'a yhuung hánajty tu'ug. Jiaançh tehñ chojpiä yhuung hánajty. Mänit ñämaayy: “Nhuuc quéxyhøch miich jim. Wehñdä miich hajxy häyaa xñä'a wiingudsähgø'owät.”

⁷ Coo ja'a cudsatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä,

ja'a tsaatpcam hajxy hānajt̃y t̃õ
miāmāhm̃o'oyābā: “Coo hādaa craa
tieedy hāyaa nā'ā hō'ogāt, hādaa craa
jaduhñ cōxiā māmāhm̃o'owaamb
mādūhñtiā hādaa tsaatpcam. Ts̃oc
hādaa craa hajxy jaduhñ nā'ägä
yaghó'cām, jaduhñ h̃ojts hādaa
tsaatpcam nje'ehájtāmāt.”⁸ Mānitā
cudsaatyp yhuung miájt̃sāxā. Mānit
yagho'cā. Mānit hajxy hoy yh̃oxch̃omy
jāguem̃jũõby.

⁹ Haa, nebiā cudsaatypāda'a hāna-
jty jiatc̃o'owa'āñ. Nōcxaambāda'a ha-
jxy yagho'tāgatsa'añii, ja'a hajxy hāna-
jty t̃õ miāyaghó'oguībā. Mānitā wi-
inghāna'cā tsaatpcam hajxy hānajt̃y
yajc̃o'ōdāg̃o'owa'āñii.

¹⁰ Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa ja'a
Diosmādia'aguīāñ:

Ja'a tsaa mād̃yīi ja'a
t̃ojmuu'tspād̃ojc-hajxy
quia'a nā'ägä cumaayy,
je'e nā'ägä tuundsohñ maa ja'a
t̃ojteecāñ.

¹¹ Ja'a Dios jaduhñ mānaañ coo ja'a tsaa
jaduhñ jīm tiuundsoónāt.

Paady hajxy jaduhñ jaanč̃ tehñ yajxón
nh̃jxām

—nōmā Jesús miādiaacy.

¹² Ja'a teedywiinds̃ohajxy, ñajũõby
hajxy hānajt̃y jaduhñ coo hajxy
hānajt̃y t̃õ yajmābaadyīi nebiā
cahwiind̃oyhāna'cāñ, ja'a hajxy hānajt̃y
tsaatpcueendāhajpā. Coo hajxy jaduhñ
ñajũõyy, paadiā Jesús hajxy hānajt̃y
jia wi'i miadsa'āñ. Pero cab hajxy
jaduhñ nā'ā majch, je'eguĩxpā coo ja'a
cu'ug hajxy hānajt̃y chāhg̃o'oy. Mānitā
Jesús hajxy nāhg̃uecñā. Mānit hajxy
wyiimbijnā.

¹³ Mānitā fariseoshajxy nāje'e
wyiinguejxā, m̃õōdā Herodes
quiū'ughajxy nāje'ebā, coo ja'a Jesús
hajxy yajcapxtāg̃oyyāt, jaduhñ hajxy
hoy nāx̃o'ow̃o'owāt. ¹⁴ Mānitā Jesús
nāmejtsā. Mānit nāmaayyā:

—Ñajũõby h̃ojts coo miīch̃ t̃oy
mjaanč̃ tehñ miādia'agy. Caj miīch̃
jaduhñ mnā'ägä m̃ojpāda'agy waam-
batiā cu'ug x̃ia nāma'ay. Tu'cuħdujt̃
miīchā jāya'ay mhixy, p̃onjaty hajxy
māỹõ, p̃onjaty hajxy hāỹõob. T̃oy-
hajt̃ h̃ojts miīch̃ xyajnāhix̃o'oy coo
h̃ojts hoy ñjāya'ayhādāt nebiā Dios
choquiāñ. Hoorā, coo h̃ojtsā gobiernā
Rómabā hānajt̃y xyajnāhjuudiū'uda'āñ,
nej, hahix̃õby jaduhñ coo h̃ojts ñnāhju-
udiū'udādā —nōmā Jesús miāyajt̃õwā.

¹⁵ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tiič̃ hajxy jaduhñ coo x̃ia wi'i ya-
jcapxtāg̃oyya'āñ. H̃õōchā xād̃o'ōñ tu'ug
huuc yagh̃jxāc.

Paadiā Jesús jaduhñ miānaañ, ña-
jũõby hānajt̃y jaduhñ coo hānajt̃y
jia wi'i yajcapxtāg̃oyya'āñii. ¹⁶ Mānitā
Jesús xād̃o'ōñ jiaanč̃ yagh̃jxā. Mānit
miānaañ:

—P̃oñ wyiīn jiõjp̃ ỹo'̃oduhñ. P̃oñ xĩõ
ỹo'̃oduhñ jīm miimb̃.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernā wyiīn jiõjp̃ ỹo'̃, ja'a
jīm tuumbā Roma. Jaaya'ay xĩõ ỹo'̃bā.

¹⁷ Mānitā Jesús miānāangumbā:

—T̃oyhajt̃ jaduhñ. Mo'owxā ja'a go-
biernā hajxy p̃õ je'e jie'e ỹo'̃. Pero
mād̃yīi ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy
je'ebā.

Coo ja'a Jesús jaduhñ yhadsooyy,
jaanč̃ tehñ yagjũõyy ja'a fariseosha-
jxy jaduhñ.

¹⁸ Mānitā Jesús ja'a saduceos nāje'e
nāmejtsā. Cabā saduceoshajxy hānajt̃y
miāb̃ocy coogā ho'ogyjiāya'ayhajxy hā-
najt̃y jiuyp̃iõjt̃āgatsa'āñ. Jaduhñā sa-
duceoshajxy hānajt̃y miāna'āñ cooc ty-
ijy ja'a ho'ogyjiāya'ayhajxy quia'a ju-
yp̃iõjt̃āgatsa'āñ. ¹⁹ Mānitā saduceos ja'a
Jesús hajxy nāmaayy:

—Wiinds̃oñ, jaduhñā Moisés jecy
quiujahy neby h̃ojts nguhdujh̃ajtāmāt,
h̃ojts jud̃õjāya'ayh̃ajtām. Hoorā,
coogā ya'adĩojc tu'ug yh̃o'ogāt, coog

hänäjty piøquiä, pø cáhnäg hajxy
 hänajty yhuungpaadyñä, pø jímägä
 piuhya'ay, wéenägä piuhya'ay ja'a
 yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúhñäc
 hajxy jaduhñ yhuungpáadät. Jadúhñäc
 quiahxø'ögät coog hänajty je'e
 yhuungä, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä.
²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hänajty
 näjxutujya'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä
 tehñ quioobhuung ti'o'xiøwiingpøjcy.
 Cab jeycy miøødtsänaayy, mänitä
 craa yho'cy. Cabä huung hajxy
 nã'ä paaty. ²¹ Mänitä jìødsømy
 ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni
 je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä
 craa yho'pä. Jaduhñä jìødsømy
 je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä
 jaduhyyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy
 jiajtian. ²² Jaduhñ hajxy näjxutujc
 jia møødtsänaayy, ni pøn je'e quia'a
 yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduhñ
 yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiøjc, jaac
 tehñ yho'c je'ebä. ²³ Bueno, coo ja'a
 ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty nägøxiä
 jiuypjøjtägatsa'añ, pønda'a je'e tehñ
 tiøybä møødtsäna'awaamb, ja'a hajxy
 hänajty näjxutujcpä. Hix, näjxutujc
 hajxy hänajty tøø jia møødtsäna'ay.
 Paady højtsä tøyhajt ndsocy —nømä
 Jesús nãmaayyä.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä
 møødä, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädi-
 a'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'oy.
 Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä
 Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'ogy.
²⁵ Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy
 hänajty jiuypjøjtägatsa'añ, cab hajxy
 mänit piøga'añ, cab hajxy mänit
 yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ
 nebiä Diosmoonsähajxy jím yhitiän
 tsajpootyp. ²⁶ Tii mijts coo mga'a
 mabøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy
 jiuypjøjtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés
 jecy quuijahy coogä Dios tähooc
 miøødnibiaatä jím pactuum maagä

hujts haptymøødpä hänajty tiøyyän.
 Mänitägä Dios ja'a Moisés nãmaayy:
 “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä
 Isaac, møødä Jacob.” ²⁷ Coo ja'a
 Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñä
 tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a
 Abrahamhajxy hänajty tøø jiuypjøjtä-
 gach, møødä Isaac, møødä Jacob.
 Hix, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduhñ
 Dioshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä.
 Coo mijts jaduhñ mmäna'añ cooc
 tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a
 jujypjøjtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt
 hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús
 miänaañ.

²⁸ Jímä jäya'ay hänajty tu'ug yhamä-
 doowhity. Tsajtøgooty hänajty tiuñ. Coo
 miädooyy coo ja'a Jesús hänajty hoy
 tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiin-
 guwa'agø'oyii. Mänit nãmaayyä:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xy-
 hanéhñäm. Mädyii jaduhñ maas tuung-
 paatp —nømä Jesús miäyajtøøwä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ je'e miäna'añ: “Pønatiä
 Israel jecy haphajt teedyhajt,
 hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy
 nWindsøn'hájtäm. Tu'uguia Dios
 jaduhñ Dyioshaty. ³⁰ Hamuumdu'jootä
 Dios hajxy mjaanč tehñ wyiin-
 gudsähgø'owät nägø'ø nädecypä.
 Mäbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä.
 Jahmiets hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø.”

³¹ Jaduhñä miämetspä miänaambä:
 “Mdsógäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej
 mijts hamdsooyyä mničhogyiijän.
 Ni mädyii mädia'agy jaduhñ quia'a
 mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä
 tiuungpaadiän” —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänäängumbä, ja'a
 hänajty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanč tehñ yhoj mi-
 ičh mhadsooyy. Tøyhajt jaduhñ nej mi-
 ičh mmäna'añän coo Dios tiu'uguia.
 Cabä wiingDios jyijä. Xjiaanč tehñ
 tiuungpáatäm hajxy jaduhñ ³³ coo ja'a

Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingud-sähgóoyyämät, mөөd coo jäya'ay hajxy nägöxiä ndsójcämät neby hajxy hamd-sooyyā nničójcām. Pero cab hajxy xji-aty tuungpáatām coo animal hajxy ji-iby nөcxy nnä'ä hayóxām tsajtөгooty no'cөөc —nөmä Jesús nāmaayyā.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduһn miädooyy coo ja'a craa hānajtү najuөөyyhaamby tөө quiapxy, ja'a hānajtү tuumbä tsajtөгooty, mänitā craa nāmaayyā:

—Jaac mähöc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduһnds miičh jim mnөcxät Dioswiinduum —nөmä Jesús miānaaň.

Mänitā hāna'c-hajxy yhamoonnä, ja'a Jesús hajxy hānajtү jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miäyajtөönä je'eguiөxpä coo ja'a Jesús hajxy hānajtү chähgө'y.

³⁵ Jiibiä Jesús hānajtү yajnähiхө'y tsajtөгooty. Mänit miānaaň:

—Yө'ө hāna'c-hajxy jii yajnähiхө'biä tsajtөгooty, tii hajxy jaduһn coo miā-na'aň coogä David ja'a Cristo yhaphty yhoc-haty. ³⁶ Haa ca'a, jaduһn jim myiň cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguian coo ja'a David hamdsooyyā jecy miānaaň: Mänitөchä Dios ja'a nWiindsön xñāmaayyā:

“Yaa min hāna'aw maačhā nhahooyhaampiān, hөxtä cöonөchä mmädsip nga'a yajmäjädaacämät.”

Ja'a Dioshespirituhaamä David jaduһn jecy miānaaň. ³⁷ Jaduһnä David jecy miānaaň coogä Cristo hānajtү wyiind-sөnhaty. Hoorä, pө tөyhajt jaduһn coo ja'a David ja'a Cristo jaduһn jecy wyi-ind-sөnhajtү, tii yө'ө jäya'ayhajxy coo miāna'aň coogä David ja'a Cristo nñä'haphaty nñä'hoc-haty —nөmä Jesús miānaaň.

Jaančh tehм yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hānajtү miädooy nebiä

Jesús hānajtү yajnähiхө'yän. Nāmayyā jäya'ayhajxy hānajtү.

³⁸ Mänitā Jesús jiaac mānaaň:

—Yө'ө hāna'c-hajxy jii yajnähiхө'biä tsajtөгooty, cab yө'ө miädia'agy hajxy mmäbөjcät. Yoñwitmөөd hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiөxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'aň. Wi'i yajwiingudsähgө'өwaamb hajxy jaduһn.

³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhāna'awa'aň maa ja'a hānaabiejt yajxonjatypän, hädaa yaabä tsajtөгootypä, mөөd jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän.

⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy nñä'ägädä hoyyā. Hix, pөjcäxäbä yaamgto'oxiä tiөjc-hajxy. Hoy hajxy jaduһn jia jatcө'y, jecyjiatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaančh tehм yhoyhoy hajxy jaduһn yajcumädowa'aňii —nөmä Jesús miānaaň.

⁴¹ Mänitā Jesús jim mädöyyä hoy yhөxta'agy maa ja'a jäya'ay xädө'өñ hajxy hānajtү naxy quiuyoxө'yän. Ja'a mäyөөjāya'ayhajxy, majiatiä xädө'өñ hajxy hānajtү piäda'agy. Jimä Jesús hānajtү miähee'pna'ay. ⁴² Mänitā yaamg-to'oxy tu'ug miejch. Jaančh tehм yhäy-oob hānajtү je'e. Mejtsmägo'xä häyooobä je'e quiugonөyy. ⁴³⁻⁴⁴ Mänitā Jesús ja'a jiamioөdtөjc nāmaayy:

—Huug hix yө'ө yaamgto'oxy hajxy. Cөxiä yө'өduһn tөө yecy mäduһñtiä hijty miөөdä, ja'a hijty nāgayaambä. Pero yө'ө mäyөөhāna'c-hajxy, weeñtiä hajxy jaduһn nñä'ä puhyejcy.

13 Coo ja'a Jesús hajxy jiiby cha-jtөjpädsөmy, mänitā jiamioөd tu'ug miānaaň:

—Wiindsön, huug hix yө'ө tsajtөjc, jaančh tehм yajxón yө'өduһn miuuchä.

² Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc tehм yheeb. Hoy yө'ө tөjc jaduһn jia cruundä, cөxaamb yө'өduһn jyida'aň. Haxit hatajө'y yө'ө muuch jiada'aň.

³Mänitä Jesúshajxy jim ñöcxy maa ja'a tun hánajty xiøhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coö hajxy jim miejch, mänitä Jesús hanidiuhmduum hoy yhöxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy ñänöcxy, mөөдä Santiago, mөөдä Juan, mөөдä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtөөyy:

⁴—Mänaads yøø tsajtøjc jaduhñ jyida'añ. Mädyii hijxtáhñdäts jaduhñ cähxø'ogaamb coö hánajty jaduhñ yhabaada'añ.

⁵Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁶Mayyä jäya'ay-hajxy min miäwiinhøøna'añ. Jaduhñ hajxy hánajty miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hánajty jiaañch tehñ miäbøga'añ.

⁷Coo hajxy mmädoyhádät coö tsip pleetä hánajty xii yaa tøø piädø'ogy, cab hajxy jaduhñ mmánä'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyii. ⁸Nimiäd-sibø'owáanäp hajxy hánajty wiinghaga-jptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hánajty ñaxa'añ. Jadáanäbä yuuxøø hánajty wiinduhmyhagajpt. Coö jaduhñ jiada'añfi, hijxtahñd jaduhñ cähxø'tsoonaamb coö tsø'ty häyohn hoçhähgøøñäjäty hánajty jiada'añii.

⁹Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy mänit. Mähähñdiuum hajxy hánajty mhida'añ. Xmiadsaambä mmädsip hajxy hánajty. Mänit hajxy jim xyajnöcxa'añ haguyc. Mөөд jim maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, xwiobho'ogaamb hajxy hánajty jim. Xyajnöcxaamb hajxy hánajty jim maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, je'eguiøxpä coöch mijts xpiawädity. Jímhøch hajxy jaduhñ xmiädiä'agät gobiernäwiinduum.

¹⁰Hix, cahnä naaxwiimbä hánajty wyiimbityñä, cøxaambä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy miädowa'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹Y coö hajxy

jim xyajnöcxät haguyc, cab hajxy mänit mnädaj mnämáyät waambaty hajxy mhadsówät. Hix, ja'a Dios ja'a mädia'agy hajxy hánajty xmio'owaamb. Cab hajxy hánajty hamdsoo mmädia'aga'añ; ja'a Dioshespíritu hajxy hánajty xyajmädia'agaamb. ¹²Hamiñ haxøpiä jäya'ayhajxy hánajty tu'que'ex ñiñähduga'añii coö hajxy yagho'ogøøjät. Jaanä jaduhñä yhuung hajxy hánajty ñähdugaambä. Ja'a muutsc-häna'c-hajxy, jaanä jaduhñä tieedy hajxy hánajty tiunaambä. ¹³Nägøxiä mijtsä jäya'ay xmiähanhada'añ je'eguiøxpä coöch mijts xpiawädity. Pero pøn hánajty tøø miee'xtucy, hoy hánajty tøø jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hánajty je'e.

¹⁴'Habaadaamb jaduhñ coö ja'a haxøøgpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän —pøn hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'oy—. Mänitä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coö ja'a haxøøgpä hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy päyø'oguiä mnöcxät tunjoot, pønjäty yaa tsänaaby Judeanaaxooty. ¹⁵Pønjäty hánajty häñaaby tøjnähgøxp, ween ñä'ägä päyø'ogy, cap nöcxy tii jiiby yajpädsømy tøgooty. ¹⁶Pønjäty hánajty camjooty, cab jaduhñ jim ñöcxät maa ja'a tiøjcän. Cap nöcxy jiiby tii yajpädsømy, ni wyit ni tii.

¹⁷Jaanç tehñ chaaçhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hánajty, ja'a hajxy hánajty co'na'awaambä, mөөд ja'a hajxy hánajty huungyajtst'ispä.

¹⁸Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy coö tsø'ty häyohn ween quia'a jadyii coö hánajty jiaañch tehñ tiøøhcä.

¹⁹Jaanç tehñ yhoyhoyyä jäya'ayhajxy hánajty chaaçhpøga'añ. Ni mädyii tsaaçhpä jaduhñ quia'a mäbaada'añ neby hánajty jiada'añiiñän, ni ja'a jecy náxäbä, ni ja'a jaac minaambä.

²⁰Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coö ja'a jäya'ayhajxy hánajty jejcy quia'a

tsaačhpøga'añ, je'eguiøxpä coo chocy pønjaty jaduhñ tøø wyiimbiy. Coo ja'a Dios häxøpy jaduhñ tøø quia'a mäna'añ, jejquiä jäya'ayhajxy häxøpy chaačhpøga'añ. Ni pøn häxøpy quia'a nähwa'adsa'añ.

²¹ 'Coo mijts pøn xñamá'awät coog tyijy ja'a Cristo hñanjty jii wiädity, cab hajxy mmäbøgät. ²² Hix, mayyä jäya'ayhajxy hñanjty wiädita'añ mäwiinhøhmbä, cooc tyijy hajxy hñanjty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hñanjty Dyiosquexiä. Piyajcähxø'øgaambiä hijxtahnd hajxy hñanjty hoy-yagjuøñäbä. Jaduhñä jäya'ayhajxy hñanjty jia wi'i wyiinhøøna'añii, møød ja'a hajxy hñanjty Dioswiimbíyyäbä. ²³ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Jäguemiä hajxy cham nnäma'ay coo hajxy mniyajcopcø'øwøøjät.

²⁴ 'Mänitxøbä, coo ja'a tsaačhpä hñanjty tøø ñajxnä, mänitä xøø wyiingoodø'owahñ møødä po'o. ²⁵ Mänitä mamiadsa'a hñanjty quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hñanjty jaduhñ, tijaty jim cuhdujtmøød tsajtcøxp. ²⁶ Mänitøch hñanjty ngäda'aga'añ jocjooty, høøch ja'a Diosquexypä. Møcmäjaamøødhøch hñanjty ngäda'aga'añ. Yajxónhøch hñanjty mänit ngäda'aga'añ. Mänitøchä jäya'ayhajxy hñanjty may xpia'hee'ptägø'owa'añ. ²⁷ Mänitøchä nmoonsä tsajpootypähajxy hñanjty nguexa'añ coo hajxy jaduhñ quiøxy yajtu'ugmügät pønjátyhøch hñanjty tøø nwiimbiy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hñanjty wioomuga'añii.

²⁸ 'Høxtahmdsä higueraquepy, coo jaduhñ wiámät, hijxtahnd jaduhñ coo hñanjty tøø pioodtägøøñä. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, hijxtahnd hñanjty jaduhñ cooch hñanjty mobädajpä

ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä. ³⁰ Cøxaamb jaduhñ jiada'añii nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy hñanjty quiøxy ho'ogyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ³¹ Cuhdägoyyaambä tsajt møødä naaxwiimbä. Pero tsipcøxp jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch cham nmädia'aguiän.

³² 'Ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. Jagooyyä Dios nidiuhñ ñajuø'øy, ja'a hajxy nDeedyhájtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduhñ quia'a najuø'øy, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Diosquexypä.

³³ 'Paady, nähix hahixø'ø hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiøxpä coo hajxy mga'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay hñanjty tu'ug, coo hñanjty ñøcxa'añ jäguemnaax, mänitä mioonsä ñämaayy coo ja'a tiøjc cwieendähájtäxät. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhaagä nä'a tuungmooyyä. Jaduhñä tu'ljäya'ay ñämáayyabä coo jim tiúnät maa ja'a tøgaaawän, weenä tøjc yaghawa'ačh jopy; tsuu jadähooc yhagøøguiumbät. ³⁵⁻³⁶ Ja'a cudøjcä mioonsähajxy, cab hajxy hñanjty ñajuø'øy mänaa ja'a wyiindsønñhajxy hñanjty mietstägatsa'añ, pø coodsøøñäp hñanjty jaduhñ, o pø tsuhmdä hñanjty, o pø tu'tseey-yaaxø'øgy hñanjty, o pø jobøøñäp hñanjty. Nähix hahixø'ø ja'a wyiindsønñ hajxy jaduhñ yhahíxät. Pø caj, coo hajxy jaduhñ jaguiapxiä ñähmejtspedøøjät, wehndä hajxy hñanjty mia'ay. Jaduhñ mäwífinäts mijtspä, cab hajxy jaduhñ mnajuø'øy mänáajøch yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixø'ø homiänaajä mnä'ägä hídät. ³⁷ Jadúhñhøchä jäya'ayhajxy nägøxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixø'ø nä'ägä hídät homiänaajä.

14 Mejtsxøø ja'a pascuaxøø hānajtŷ quia'a habaady mānaa ja'a judíos tsajcaagy hajxy hānajtŷ quiaayān, ja'a cajpā tsoomiøødpā. Ja'a teedywiindsønħajxy, møødā hāna'c-hajxy, ja'a hajxy hānajtŷ jiiby yajnāhixøøbiā tsajtøgooty, cojyquiapxytiuumb hajxy hānajtŷ jaduhñ nebiā Jesús hajxy yajtsumøøjāt hōhnda'agymiādia'agyhaam, jaduhñ hajxy jaduhñ hoy yajyagho'ogøøjāt. ²Mānit hajxy näje'e ñiñāmaayyā:

—Cab hajxy tsøc nej jatcøøyyām coo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ xñā'ā nāhbādø'cāmāt.

³Tøø ja'a Jesús hānajtŷ yhäda'agy Betania. Jim hānajtŷ miädsuugay maa ja'a Simón tiøjcān, ja'a hijty lepra-pa'ammøødpā. Mānitā to'oxiøjc tu'ug miejch. Jimā nardoperfume hānajtŷ quiø'ogonhaty alabastro-vidriojooty. Jaanč tehñ chowä nardoperfume hānajtŷ ñøcxy. Mānitā to'oxiøjcā perfume-vidrio piuhy. Mānitā Jesús ja'a perfume yajcuhtemøøyyā. ⁴Mānitā jāya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hānajtŷ jim pahānaabiā. Mānit hajxy ñiñāmaayyā:

—Cap yø'ø perfume jaduhñ cu yaghäyooyy. ⁵Coo jaduhñ cu ñā'ägā too'cy, tsoobaadaamb yø'ø hijty, tågøøgmägo'x-xøøguduñ. Jimā häyoobädøjcā chow hajxy jaduhñ cu miooyyā coo jaduhñ cu ñā'ägā too'cy.

Jaduhñā to'oxiøjc yhojjā.

⁶Mānitā Jesús miānaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwil'i yhojy. Nébiøch yø'ø jaduhñ tøø xtiuñān, cab jaduhñ ñeipiā; hoy jaduhñ. ⁷Homiānaajā mijtsā häyoobājāya'ay mhixy. Homiānaajā hajxy jaduhñ mbuhbédāt. Pero høøch, cáboch mijts jejcy xyhixa'añ. ⁸Xwyiingudsähgøøbiøch yø'øya'ay jaduhñ, páadyhøchā perfume jaduhñ xyajcuhtemøøyy. Jaduhñ miābaady

nej cooçh häxøpy tøø nho'oguiān. Jaduhñhøch yø'ø hijty xyajnāhdema'añ. ⁹Majatiā Diosmādia'agy wiādita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpā, jaduhñā jāya'ayhajxy miādia'aga'añ nébiøch yø'øya'ay naamnā tøø xtiuñ. Jaduhñ yø'ø homiānaajā jiahmiedsāanānā. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁰Jimā Jesús ja'a jiamioød hānajtŷ tu'ug xiøhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hānajtŷ nāmajmetspā. Mānitā Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødcøjyquiapxytiuñ coo ja'a Judas ja'a Jesús hānajtŷ tiooga'añ. ¹¹Coo ja'a teedywiindsønħajxy jaduhñ miādooyy, mānit hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioondaacpøjcy. Mānitā Judas yajwiinwaanøøyyā coo xädø'øn hānajtŷ mio'owa'añii. Mānitā Judas tiägøøyy wiinmaabiā nebiā Jesús paquiā yajcø'ødägø'øwāt.

¹²Mānitā pascuaxøø yhabaatnā. Jaduhñā judiøshajxy hānajtŷ quihdujthaty coo tsajcaagy hajxy naxy quiaay, ja'a cajpā tsoomiøødābā. Jaduhñ hajxy hānajtŷ quihdujthajpā coo meeghuung hajxy naxy yoxxy ja'a pascuaxøøjooty. Mānitā Jesús ja'a jiamioød miāyajtøøwāt:

—Maada'a yhooyy coo pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugāyyāmāt.

¹³Mānitā Jesús ja'a jiamioød nāmetsc ñāmaayy:

—Nøcx hajxy jim Jerusalén. Jimā jāya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón.

¹⁴Je'eds hajxy mbadu'ubøgāp. Mānit hajxy mbadøjtägø'øwāt. Mānitā cudøjc hajxy mnāmá'awāt: “Ja'a nWiindsøn højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts nyajtøwāt maa højtsā pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugāyāt.” ¹⁵Mānit mijtsā cudøjc cuarto nøcxy xyajnāhixø'øwa'añ nāhbettøjcøxp. Jaanč tehñ quiāruundā ja'a cuarto jaduhñ møød yajxonā. Jimā cay hu'ugy hajxy mnāhix mhahixø'øwāt

coo hajxy jim ndsuugayáanäm —nömä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänit hajxy nämetsc jiaančh nocyx jim cajptooty. Jiaančh paat hajxy jaduhñ neby hajxy hānajtý tōō nāma'ayijān. Mänitā tsuugay hajxy tiägōōyy nāhix hahixōōbiä.

¹⁷ Coo quioodsōōñä, mänitā Jesús-hajxy jim nocyx maa ja'a pascuaxōō hajxy hānajtý wyiindsuugaya'añān, mōōdä jiamōōdhajxy ja'a jaac nāmajcpä. Mänit hajxy tiägōōyy caabiä. ¹⁸ Mänitā Jesús miänaañ:

—Tú'ughōch mijts mjamiōōd xñāxō'ōwō'ōwa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiōōdcaamiújcām. Tōyhajt jaduhñ —nömä Jesús miänaañ.

¹⁹ Mänit hajxy nāgōxiä jioot-madiägōōyy. Mänit hajxy tiägōōyy niñāmāyyäbä:

—Nej, hōōch je'eda'a tyijy xñānōōmbä.

²⁰ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiōōd jaduhñ tu'ug jatcō'ōwaamb, nāguipxiä tsajcaagy hajxy jaduhñ jiiby xmiōōdpaguhmá'tsām texyjooty. ²¹ Hōōch, ja'a Diosquexypä, jadúhñhōch njada'añ nhabeta'añ nepy jim myiñān cujaay maa ja'a Diosmādia'aguian. Tōjiadaambä Diosmādia'agy jaduhñ. Pero ja'a crāajōch jaduhñ xñāhdugaambä, jaančh tehñ yhoyhoy jaduhñ chaachpōga'añ. Maas hoy hāxōpy coo quia'a nā'ägä naaxwiimbädsōōmy —nömä Jesús miänaañ.

²² Caabyñä ja'a Jesús-hajxy hānajtý, mänitā Jesús ja'a tsajcaagy quionō'cy. Mänitā Dios nāmaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänitā jiamōōdä tsajcaagy nāgōxiä ya-näguidōōyy. Mänit miänaañ:

—Cay hādaa hajxy; hōōch nni'x ngopc hādaa —nömä Jesús miänaañ.

²³ Mänitā Jesús ja'a vaso quionō'cy, ja'a hānajtý vinomōōdpä. Mänitā Dios nāmāguumbä: “Dioscujú'uyäp.”

Mänitā Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitā jiamōōd miooyy. Nāgōxiä hajxy jaduhñ yhuucy. ²⁴ Mänitā Jesús miānāngumbä:

—Hōōch nnō'ty hādaa. Hijxtahñd hādaa jaduhñ coočhā nnō'ty nyajxee'a'añ coočhā jāya'ayhajxy hānajtý nnāhō'tu'uda'añ. Jadúhñhōchhā cuhdujt nyanjtōdiägō'ōwa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy jiamōōdyajcuhdújcäbä. ²⁵ Tōy-hājthōch jaduhñ nnāmā'awät, cábōchhā vino nhuuctāgatsa'añ hōxtä cōonōch hānajtý jim tōō nnōcxtāgach maačhā nDeediä wyiinduumān. Mänitōchhā vino jembybiä nhuucmadsa'añ —nömä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitā Jesús ja'a Dioshōy hajxy yhōōyy, mōōdä jiamōōdtōjc. Mänit hajxy jim choññ. Mänit hajxy jim nocyx maa ja'a tun hānajtý xiōhatiān Olivos. ²⁷ Mänitā Jesús ja'a jiamōōdtōjc nāmaayy:

—Nāgōxiōch mijts xñāhgue'ega'añ, je'eguiōxpä coōch nmādia'agy hajxy xquia'a mābōgaanä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguian: “Nyagho'ogāambiōchhā meegcueendāhājpä. Cōxaambä meeghajxy piäyō'ōga'añ. Xii yaa hajxy nōcxō'ōwa'añ.” ²⁸ Cooch hānajtý tōō nho'ogy, mänitōch jadāhooc njujypijōtāgatsa'añ. Mänitōch jim nnōcxa'añ Galilea. Mänitōch mijts jim nocyx xpiaada'añ —nömä Jesús miänaañ.

²⁹ Mänitā Pedro ja'a Jesús nāmaayy:

—Hōōch mābōcypia, cábōch miich mānaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nāgōxiä xjia puhwā'adsät.

³⁰ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tōyhājthōch miich nnāmā'awät, hāyaa coods miich tāgōōghooc mniguiugapxa'añii coōch tyijy xquia'a hixiä.

³¹ Pero Pedro, tehngajnā je'e jiaac miänaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii cooçh tyijy miiçh nga'a hixiä, hóyhøch miiçh quipxy nja møødhó'ogät —nømä Pedro miänaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

³² Mäniä Jesús hajxy jim ñøcxy maa hñajty xiøhatiän Getsemaní. Mäniä Jesús ja'a jiamioødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc hñä'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

³³ Mäniä Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møøä Santiago, møøä Juan. Mäniä Jesús hoyhoy jiaançh tehñ jiootmabiøjcy. ³⁴ Mäniä Pedro hajxy ñämaayyä:

—Hoyhóyhøch jaduhñ njaançh tehñ jiootmayhaty. Høxtä ho'ogämbøch nni-jiäwø'oyii. Huuc mähmø'ow hajxy yaa. Cab hajxy mmaahó'ogät. Jujcy hajxy mhídat —nømä Jesús miänaañ.

³⁵⁻³⁶ Mäniä Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mäniä jaduhñ miägutscädaacy. Mäniä Dios tiägøøyy mänuu'xtaacy: “Teedy, mee'x, coo miiçh jaduhñ cu mga'a mänaañ, cáboch häxøpy ndsaaçhpøga'añ nébiøch cham nmänaxa'añän. Pero cáboçhä nguhdujt yhidät nébiøçhä njoot jia tsoquiän. Miiçhä mguhdujt jaduhñ nä'ägädä hidaamb.”

³⁷ Mäniä Jesús jim ñøcxtägajch maa ja'a Pedro hajxy hñajty tøø miähmø'oyän. Coö jim miejch, mäniä jaduhñ yhiijy coö hajxy hñajty tøø quiøxy maaho'ogy. Mäniä Pedro ñämaayyä:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu' hora miiçh tøø mga'a mee'xtucy. ³⁸ Jujcy hajxy hit. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy xquia'a jøjcaxø'owät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduhñ coö hajxy jujcy mhídat, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhñ miee'xtuga'añ.

³⁹ Mäniä Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduhñ jadähooc

ñämänaañøøguiumbä.

⁴⁰ Mäniä jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedro hajxy hñajty tøø miähmø'oyän. Tøø hajxy hñajty miaahó'cumbä. Hix, tøø hajxy hñajty jiaançh tehñ yhanuu'xø'oy. Coö hajxy jaduhñ yujxä, cab hajxy hñajty nä'ägä najuø'oy waamb hajxy yhadsówät. ⁴¹ Coö ja'a Jesús jaduhñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mäniä miänaañä:

—Nej, je'enä hajxy mw'i' mia'ayñä. Ween tiuhñä. Tøø yhabaantä cooçhäh cahwiindøyhäna'c-hajxy xquiø'ødägø'owaannä, høøch ja'a Diosquexpä. ⁴² Pädó'näts hajxy. Jam hajxy. Ximä craa myiñ ja'açh jaduhñ xyajcø'ødägø'owaambä.

⁴³ Jimä Jesús hñajty miädia'agyñä, mäniä Judashajxy miejch, møøä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hñajty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ mäguejx, møøä häna'c-hajxy jiiby yajnähiixøøbiä tsajtøgooty, møøä majjäya'adiøjc-hajxy. ⁴⁴ Tøø ja'a Judashajxy hñajty quiojyquiapxytiuhñ: “Ja'açh hñajty ndsu'xaambiä, je'e hñajty je'e. Mäniä hajxy mmádsät. Mäniä hajxy nøcxy mdsumy”, nømä Judas hñajty tøø miäna'añ. ⁴⁵ Mäniä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mäniä ñämaayy:

—jWiindsøn!

Mäniä Judas ja'a Jesús jiaançh tsu'xy.

⁴⁶ Mäniä Jesús miajtsä.

⁴⁷ Ja'a Jesús ja'a jiamioød tu'ug, jimä espada hñajty miojñädawhaty. Coö jaduhñ yhiijy coö ja'a Jesús hñajty tøø miaçhii, mäniä yhespada jiuu'päd-søømy. Mäniä teedywiindsønä mioonsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸ Mäniä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiiçh hajxy jaduhñ coö tøø xñämiñ espada-cap wojptcap. Tiiçh hajxy xy-hixy, mee'tspjä. ⁴⁹ Tiiçh hajxy jim coö

xquia'a majtspä tsajtøgooty. Nébyhöch hajxy jaduhñ høxtä yaa tøø xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabömhöch hijty jim nõcxy nyajñähixø'öy. Pero páadyhöch chamñ njaty nhabetý, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiádät ja'a høøchcøxpä.

⁵⁰Nidiuhmä Jesús hñajty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamioðdhajxy hñajty quioxy päyø'ogy. ⁵¹Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hñajty tu'ug piawädiipä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduhñ jia madsaanä. ⁵²Mänitä poobwit yajniñäh-najptuutä. Nähwa'ads høxwa'ads je'e piäyø'cy.

⁵³Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a teedywiindsøn wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miøjpä. Mänitä teedywiindsønñhajxy jiaac tehñ miejch, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøöbiä maa ja'a tsajtøjcän. ⁵⁴Jimä Pedro hñajty jäguemjuøby piadäna'ay maa ja'a teedywiindsøn tiøjwiingøn. Mänit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hñajty jiømba'axamiän.

⁵⁵Jimä teedywiindsønñhajxy hñajty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjat. Pero cab hajxy hñajty ñä'ägä wiinmahmybiaady. ⁵⁶Hix, hoyyä Jesús hajxy hñajty nämay jia nähøønø'öy, wiingaty hajxy hñajty miädia'agy; cab hajxy hñajty tiu'ugmädia'aguiä. ⁵⁷⁻⁵⁸Mänitä wiinghäna'c-hajxy tiänaayyø'cy; nõmñ hajxy je'e miänaambä:

—Tøø højts jaduhñ nmädoy coo jaduhñ miänaañ: “Hädaa tsajtøjc, jäya'ayhajxy hädaa hädiuun. Pero høøch, nyajñajtsjidø'owäbøch hädaa. Cudägøøgxøöyöchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jiäya'ayhajxy je'e hädiünäp” —jaduhñ hajxy je'e yhöñndaacpä.

⁵⁹Ni je'e hajxy hñajty quia'a tu'ugmädiä'aguiäbä.

⁶⁰Mänitä teedywiindsøn tiänaayyø'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehñ miøjpä. Mänitä Jesús nämaayyä:

—Nej, cab jaduhñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

⁶¹Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit nämäayyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coo miichä Dios tøø xquiexiä, Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

⁶²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ. Høøch je'e. Xyhixáambøch mijts jaduhñ cooçh jim nhäna'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yhahooyhaampiän. Mänitøch hajxy jadähooc xyhixáangumbä cooçh hñajty yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jocjóotyhöch hñajty nmänaca'añ.

⁶³Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quioø'ch. Paady jaduhñ jiatcøøyy coo hñajty jiaanç tehñ jiootma'ady. Mänit miänaañ:

—Tii testigo hajxy jaduhñ nnä'ä jaac wáanämät. ⁶⁴Tøø hajxy jaduhñ mhamdsoo mädoy coo ja'a Dios tøø miägaptägoy. Waamb hajxy jaduhñ mmäna'añ, neby hajxy ndúunämät.

Haagä jaduhñ hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quidiieey, møød cooc ween yagho'ogyii.

⁶⁵Mänitä Jesús tiägøøyyä wiingutsu-jøøyyäbä. Mänit wyiinguxødsøøyyä. Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit nämaayyä:

—Najuø'ow põñ xquiojx.

Mänitä hadänaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiingula'abøøyy.

⁶⁶⁻⁶⁷Y ja'a Pedro, jiiby hñajty je'e hanaaxyp jiømba'axamy maa ja'a tøjwiingän. Mänitä teedywiindsønä qyixymoonsä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hñajtiän. Coo ja'a Pedro jaduhñ yhiixä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit nämaayyä:

—Naxy miičh yø'ø Jesús mmøød-wädity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy mdsooñ nämetsc, túhmäts.

⁶⁸ Mänitā Pedro ñijjogapxā:

—Ni nga'a híxiöch yø'ø. Ni nga'a najuó'øyhöch jaduñ tiich jaduñ xjia wi'i yajmøødmädiacp —nømä Pedro yhöñdaacy.

Mänitā Pedro quiuraabädsøømy. Mänitā tsey tu'ug jiaančh yaaxø'cy. ⁶⁹ Mänitā quixymoonsä ja'a Pedro yhjxcumbä. Mänitā jäya'ayhajxy ñāmaayyā, ja'a hajxy hānajtj jim jaac padānaabiā:

—Xii Jesús jiamiøød tu'ug. Je'e yø'ø —nømä quixymoonsä miānaañ.

⁷⁰ Mänitā Pedro jadāhooc ñiguiugāpxägumbä. Cab jaduñ ñā'a jegøøyy, mänitā Pedro ñāmāyyägumbä:

—Mbawädiipy miičhā Jesús pä, túh-mäts. Nyo'mädooby höjts jaduñ coo miičh jim mdsooñ Galilea.

⁷¹ Mänitā Pedro jadāhooc miānāngumbä:

—Tøyhajt, cáböch jaduñ nnä'ägä hixiä pøn hajxy jaduñ mja mädiacypy.

Tāhoocapxiä ja'a Pedro jaduñ miānaañ cooc tyijy ja'a Jesús hānajtj quia'a nā'ägädä hixiä. ⁷² Mänitā tsey miāmetsc-hoocpä yāaxcumbä. Mänitā Pedro jiahmiejstaacy coo ja'a Jesús hānajtj tøø miāna'añ: “Cahnä tsey hānajtj miāmetsc-hoocpä ya'axy, tøø mi-ich hānajtj tågøøghooc mniguiugapxyii coočh miičh hānajtj xquia'a hixiä.” Mänitā Pedro jioøguioo'ty coo ja'a tsey miāmetsc-hoocpä jiaančh yaaxy.

15 Coo jioøøyy, mänitā teedywiindsøn hajxy nāgøxiä yhamugøøguiumbä, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä hāna'c-hajxy jii by yajnāhixøøbiä tsajtø-gooty. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ nebiä Jesús hajxy hānajtj tiuna'añ. Mänitā Jesús hajxy quio'øxojch. Mänitā

Pilato hajxy hoy yajcø'ødägø'øy maa je'e hānajtj guiobiernāhatiā. ² Mänitā Pilato ja'a Jesús miāyajtøøyy:

—Nej, tøyhajt jaduñ coo miičhā judiøshajxy xguiobiernāhatiā.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ.

³ Madiu'u ja'a teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy hānajtj jia wi'i ñāxø'øwø'øy. Pero cabä Jesús hānajtj waamb ñā'ägä hadsooyy. ⁴ Mänitā Pilato miānāngumbä:

—Nej, caj mhadsowa'añ. Madiu'u miičh hajxy xjia wi'i ñāxø'øwø'øy —nømä Jesús ñāmaayyā.

⁵ Pero cabä Jesús waamb ñā'ägädä hadsooyy. Jiaančh tehñ yagjuøøyy ja'a Pilato jaduñ coo ja'a Jesús jaduñ quia'a nā'ägädä hadsooyy.

⁶ Jaduñä Pilato hānajtj jomøjt-jomøjt quihdujthaty coo xøø hānajtj jiadyii, mänitā tsumyjiäya'ay naxy tu'ug yajpādsømy, ja'a judiøshajxy hānajtj yajnāhdijpiä. ⁷ Jiibiä jäya'ayhajxy hānajtj nāje'e chumyčhāna'ay. Tsip hajxy hānajtj tøø yagjadyii. Tøø hajxy hānajtj miäjäya'ay-yagho'ogy. Tu'ugä tsumyjiäya'ay hānajtj xiøhaty Barrabās.

⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduumän, mänitā Pilato hajxy jaduñ ñāmaayy coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhöxmādsāt.

⁹ Mänitā Pilato yhadsooyy:

—Nej, jaduñ hajxy mmāna'añ coočhā Jesús nhøxmādsädä, ja'a tyijy hajxy mgobiernāhajpiä.

¹⁰ Paadiä Pilato jaduñ miānaañ, ñajuøøby hānajtj je'eduhñ tiiguiøxpä ja'a Jesús coo yajcø'ødägøøyyä ja'a teedywiindsøn. Paadiä Jesús jaduñ yajcø'ødägøøyyä je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hānajtj quia'a yajmādsøjcāxä.

¹¹ Mänitā teedywiindsøn ja'a cu'ug hajxy jiojcaxøøyy coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miānā'anāt coo ja'a Jesús ween quia'a høxmačhii, weenā Barrabās ñā'ägä høx-

mačhii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ jiaanč mänaañ, ¹²mänitä Pilato ja'a cu'ug jadähooc miäyajtøøyy:

—Y yøø Jesúsäts, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä, neby hajxy yøø mya-nähdiij nébiøch yøø ndúnät.

¹³Mänitä cu'ughajxy mœc yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁴Mänitä Pilato miänáangumbä:

—¡Pero tisán! Tii tøø quiädieey.

Mänit hajxy maas mœc yáaxcumbä:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁵Mänitä Pilato jiaanč mänaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nøcxy yajpadsømy pujxtøgooty. Hix, cabä Pilato ja'a cu'ug hänäjty yagjootma'ada'añ. Mänitä Pilato miänáañ coo ja'a Jesús wiobho'ogøøjät. Mänit miänáangumbä coo ja'a Jesús hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

¹⁶Mänitä soldado ja'a Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a haguñcän. Mänitä soldado ja'a jiamioød hajxy quiøxy mõjyaaxy. ¹⁷Mänitä Jesús hucywyit yajnähtämoogøøyyä. Mänitä haptycorona yajcuhjenøøyyä. ¹⁸Mänitä Jesús tiägøøyyä wiinyáaxäbä:

—¡Viva ja'a Jesús, ja'a judíoshajxy jaduhñ guobiernähajpiä! ¡Viva!

Jaduhñä Jesús hänäjty wyiinwooñii.

¹⁹Mänit hoyhoy wiojpä quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiinjjcädaacä. Jaduhñä soldadohajxy hänäjty jiatcøøy nebiä wyiingudsähgøøbiän. ²⁰Pero wyiinwohmbiä Jesús hajxy hänäjty jaduhñ. Mänitä hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitä yhamdsoo wit yajpøgøøyyäxä. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hänäjty miøjpahbeda'añän.

²¹Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy. Camjooty hänäjty tøø yhoy. Simón hänäjty xiøhaty. Jim hänäjty chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hänäjty xiøhaty Alejandro møødä Rufo. Jimä Jesús cruz hänäjty

chømä. Mänitä Simón hadsip nāmaayyā coo ja'a Jesús ween piuhdsømø'øyy. Mänitä Simón ja'a cruz jiaanč tsømø'cy.

²²Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hänäjty xiøhatiän Gólgota. Jaduhñä nähgaphuung hänäjty quiähxøøgy nebiä ho'ogyjiäya'aguiopcän, paady hajxy jaduhñ yajxøbejty Gólgota. ²³Mänitä Jesús vino jia mooyyā. Mirra ja'a vino hajxy hänäjty tøø yajmādemø'øyy. Pero cabä Jesús jaduhñ nā'ägä huucy.

²⁴⁻²⁵Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Møjpetyxiøø hänäjty jaduhñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hänäjty jadähooc yajtsíjjäxä. Mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cäbä. ²⁶Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcopuhduum tiiguiøxpä ja'a Jesús jaduhñ coo miøjpahbejtä: “Hädaa ja'a judíoshajxy guobiernähajpy”, nøm hajxy jim quiujahy. ²⁷Mänitä mee'tspähajxy nämetsc miøjpahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miøjpahbejtä maa ja'a Jesús yhaooxyhaampiän. Jatu'ug miøjpahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jaduhñ hoy piäda'agyii. ²⁸Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jaduhñ näguipxy miøødho'cy, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ myiñän cujaay: “Haxøøghäna'c jaduhñ pianänøømä.”

²⁹Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jaduhñ jim naxøøbiä, høxtä yagjuøøby hajxy hänäjty coo ja'a Jesús hajxy jim yhiijxy cruzcøxp. Møød hajxy hänäjty wyiinwooñ:

—Ja'a, miič mahñdy ja'a tsajtøjc mwi'i yagjidaamby, y cudägøøgxøøyyä mahñdy miič je'e mhädiuundägätsät. ³⁰Pø tøy miič mœcmäjaa mjaanč møødä, tiids miič jim coo mga'a mænacy cruzcøxp. Jaduhñäts mbäyø'øgät —nømä Jesús nāmaayyā.

³¹ Jaanä jaduhñä teedywiindsønha-jxy hānajtý miāwiingapxpejpä, mөөdä hāna'c-hajxy hānajtý jīm yajñähixөөbiä maa ja'a tsajtöjcän. Jaduhñ hajxy hānajtý ñiñāma'ayii:

—Tөө yө'ө wiinghāna'c may yajñähwa'ačh, pero caj yө'ө hamdsoo hoy yajñiñähwa'adsa'añii. Jaduhñ hijty ñibiāda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduhñ hijty ñiñänömyii cooc tyijy ja'a judíoshajxy guobiernāhaty. ³² Mānit hajxy häyaa njaančh mǎbőjcāmät, nägooyä jīm miānácät cruzcōxp.

Jaanä jaduhñä mee'tspāhajxy hānajtý miāwiingapxpejpä, ja'a Jesús hajxy hānajtý näguipxy tөө miөөdmөjpahbedyijäbä.

³³ Nägooyä quuijyxiөөjөөyy, mānit jaduhñ cōjx wyiingoodsө'өy. Tägөөghora jaduhñ yhipty wiingoods.

³⁴ Coö ja'a xөө jaduhñ wyiinja-jtútucumbä, mānitä Jesús mөc yaaxy: “Eloi, Eloi, lema sabactani.” Jaduhñ miādia'agytiägө'өy: “Diosteedy, Diosteedy, tiich coö tөө xñähgue'egy.”

³⁵ Jīmä jäya'ayhajxy hānajtý näje'e miähee'pna'ay. Coö hajxy jaduhñ miädooyy, mānit hajxy miānaañ:

—Mäadow, Elíasäda'a möjyáaxäp.

³⁶ Mānit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyө'өguiä. Mānit jiiby piama'tsnajxy xunvinojooty. Mānitä esponja yujxojch paxyjөbhaam. Mānitä Jesús yagha-gaabөөyyä coö jaduhñ wyiinnmüügät. Mānit jaaya'ay miānaañ:

—Tsөc huuc híjxām pө minaambä Elías, pө yajmānacāanäbä Jesús cruzcōxp.

³⁷ Mānitä Jesús mөc yáaxcumbä. Mānit yho'nä. ³⁸ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä ho'cy, mānitä tsajtöjc-hadөөdiujt cujiä quioө'tswa'xy. Quiuhduum chohñdaacy, hөxtä yhөxhaam jaduhñ yhagөөdsөөyy. ³⁹ Jīmä capitán ja'a Jesús hānajtý tu'ug

wyiindāna'ay. Coö yhipty coö ja'a Jesús hānajtý tөө yho'ogy, mānit miānaañ:

—Tөyhajt yө'өduhñ hijty Dyioshuungä.

⁴⁰ Jīmä tājjäya'ayhajxy hānajtý näje'e miähee'pna'ay jäguemjuөөby. Jīmä María hānajtýpä, ja'a hānajtý jīm tsohmñbä Magdala, mөөdä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago mөөdä José tiaj, jīm hānajtý je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduhñ ñänөөmby. ⁴¹ Hädaa tājjäya'ayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hānajtý tөө piawädity jīm Galilea. Tөө hajxy hānajtý piuhbety mānaa hānajtý jīm tөө yhitian. Y coö ja'a Jesús jaduhñ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabepty, näguipxy mөөdä wiingjäya'ayhajxy nämay.

⁴²⁻⁴³ Ja'a viernes hānajtý tsuujөөby. Ja'a poo'xxiөө hānajtý tsohñda'agaamb, ja'a pascuaxөө. Nāhix yhahixөөbiä judíoshajxy hānajtý ja'a pascuaxөөgөxpä. Jīmä jäya'ay hānajtý tu'ug choon Arimatea. José hānajtý xiөhaty. Jīm hānajtý miөjtuungmөөdä tsajtөгooty. Jaančh tehñ yhojiäya'ayä José hānajtý. Jiөbhijxyp hānajtý jaduhñ coö ja'a Dios ja'a mөcmäjaa hānajtý yajcāhxө'өga'añ. Mānitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato hānajtý chähgө'өy. ⁴⁴ Cahnä Pilato hānajtý miädoyhatyñä coö ja'a Jesús hānajtý tөө yho'nä. Yagjuөөyy je'eduhñ coö ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mānitä Pilato ja'a capitán miөjyaaxy. Mānit miäyajtөөyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵ Coö ja'a Pilato jaduhñ yhawāanäxä coö ja'a Jesús hānajtý tөө jiaančh ho'ogy, mānit miānaañ coö ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmānacy cruzcōxp. ⁴⁶ Mānitä José sávana hoy jiuy. Mānitä Jesús hoy yajmānacy cruzcōxp. Mānit ñāhbijty ñāhmojch sávanaaam. Mānit hoy yajnaaxtägө'өy tsaajutjooty. Mānitä tsaajut ja'a tsa

hajxy yaghadäguejtägooyy. ⁴⁷Jimä Maríahajxy hānajtý miähee'pna'ay, mōōdä Magdala-tsohm̄bä, mōōdä José tiaj.

16 Coo ja'a poo'xxiōō hānajtý tōō ñajxnä, mänitā María perfume hajxy hoy jiuuy, mōōdä Magdala-tsohm̄bä, mōōdä Santiago tiaj, mōōdä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hānajtý yajñähjaaxaamby. ²Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñōcxy maa ja'a Jesús hānajtý tōō ñaaxtägø'öyän. Näxōō hānajtý je'e. Tōō ja'a xōō hānajtý piädsōōmnä. ³Tu'haamnōcxpä hajxy tiägōōyy niñāmāyyäbä:

—Pōñä tsaa häyaa hadäguejtú'udäp.

⁴Tehm miejtsp hajxy hānajtý jim, mänitā tsaa jut hajxy yhiixy coo hānajtý yhawa'adsän. Tōō hāna'cä tsaa hānajtý yagjua'ačh, hoyyā tsaa hānajtý jia cruundä. ⁵Coo hajxy jiiby chaa-juttägōōyy, mänitā muutsc-hāna'c hajxy tu'ug yhiixy. Jiiby hānajtý yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hānajtý miōōd. Coo ja'a Maríahajxy jaduhñ yhiixy, mänit hajxy chähgōōyy. ⁶Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Ca'a hajxy mdsähgø'öy. Ja'a Jesús hajxy mhōxtaaby, ja'a jim tsohm̄bä Nazaret, ja'a tōō miōjpahbedyñijäbä cruzcōxp. Tōō jiuypiojtägach. Tōō yaa chohñnä. Huuc tehñ yhiix hajxy, cab je'e yaajän maa je'e piädaacän. ⁷Nōcx ja'a jiamioōd hajxy hawaanä. Mōōdä Pedro, mhawaanäp je'ebä. Jaduhñ hajxy mhawaanät cooc jim ñōcxa'añ Galilea. Jímäc hajxy nōcxy piaady, neby hajxy hijty tōō yajmōōdmädia'agyijän —nōmā muutsc-hāna'c miānaañ.

⁸Päyø'øguiä Maríahajxy jiutpädsōōmy. Tsähgōōyyäp tsäyúuyyap hajxy piädsōōmy. Cab hajxy jaduhñ pōñ ñä'ägädä hawaanä. Hiix, jaanč tehñ chähgøōby hajxy hānajtý.

⁹Näxōō jopy ja'a Jesús jiuypiojtägajch. Mänitā María jayōjp yhiixtsohñnä, ja'a hānajtý jim tsohm̄bä Magdala, ja'a mōjcu'u juxtuic-hooc yajñähwaatsäbä. Ja'a Jesús jaduhñ mäyajnähwaats.

¹⁰Mänitā María ja'a Jesús jiamioōd hoy jia hawaanä. Wi'i jioōby wi'i xiuu'tsp ja'a Jesús jiamioōdhajxy hānajtý. ¹¹Hoy hajxy jia nāmaayyā coogä Jesús hānajtý tōō jiuypiojcy, mōōd coogä María hānajtý tōō yhiix hajujcy, cab hajxy nā'ägä mabōjcy.

¹²Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamioōd hajxy hānajtý nämetsc ñōcxy camjooty. Mänitā Jesús ñäguehxtōō'xy maa wyiinduuhajxiän. ¹³Mänitā jiamioōd hajxy hoy jia hawaanäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ quia'a mabōjcxäxä.

¹⁴Cujequiä Jesús jiamioōdhajxy hānajtý quiaay, ja'a hajxy hānajtý nāmaj-tu'ugpä. Mänitā Jesús jim ñäguehxtōō'x-cumbä maa hajxy hānajtý quiaayän. Mänit hajxy jaduhñ ñāmaayyā:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tōō mga'a mabōjcä, ja'a mijts tōō xjia hawaanäbä cóogōch hajxy tōō xyhiix hajujcy, cóogōch tōō njuypiojtägach.

¹⁵Nōcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduuhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxō'owät neby hajxy ñähwä'adsät. ¹⁶Pōñjaty jaduhñ mabōjp, pōñjaty jaduhñ näbejp, je'edshajxy jaduhñ nähwa'adsaamb. Pero pōñjaty jaduhñ ca'a mabōjp, haxōōgtuum hajxy je'e miähmø'owa'añ. ¹⁷Pōñjaty jaduhñ mabōjp, hijxtahnd hajxy yajcähxø'ogaamby hoy-yagjuōñäbä. Ja'a hōōchcōxpä, jaduhñä pa'amjāya'ay hajxy yajñähwä'adsät, ja'a hajxy mōjcu'umōōdpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agāannäp. ¹⁸Hoyyā tsahñdy hajxy tiehm wyidsø'ögät, cab hajxy nej tiunōōjät. Hoyyā veneno hajxy tiehm yhú'ugät, ni jaduhñ hajxy nej quia'a

jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy
quiø'ønähgábät, náxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødtøjc
miøødmädiaacpäðøyy, ja'a hajxy
nWiindsønhájtämbä, mänit ñøcxnä
tsajpootyp. Mänit hoy yhxøta'agy
maa ja'a Tieediä yhaøoyhaampiän.

²⁰ Mänitä jiamiøødhajxy jiaančh

tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy
hoy yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.
Piuhbejpia Jesús ja'a jiamiøødtøjc
hänajty. Majaty hajxy hänajty
wiädity, yajcähxø'pia hijxtahnd hajxy
hänajty hoy-yagjuøøñäjäty. Jahuñ
hänajty yajnajuø'øy coo hajxy hänajty
tiømiädia'agy. Amén.

San Lucas

1¹⁻⁴ Mägu'ughajpä Teófilo, miičhcóxpóch hádaa nocy nhádiuñ nej miičh ja'a tøyhajt jaduhñ mmóødhádát ja'a Jesucristocóxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibianócxyii. Pedyñjóch jaduhñ tøø nhaböcy. Jaduhñ miičh tøø mmädoyhajpä. Nämaj jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tøø yajpädö'ögy ja'a Jesucristocóxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhájtäm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehm yhiixy.

⁵ Coo ja'a Herodes hänäjty jim guio-biernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänäjty tu'ug xiøhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänäjty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hänäjty my-iñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänäjty yajtuúnäxäp neby hänäjty jecy tøø yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'ox-iøjc, Elisabet hänäjty xiøhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduhñ. ⁶ Pedyii ja'a Zacariashajxy hänäjty quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänäjty yajtuñ nebiä Dios choquiän. ⁷ Pero cabä yhuunghajxy hänäjty nitu'ugtä. Cahnä Elisabet hänäjty ñä'ägädä huung-paadyñä. Tøøds hajxy hänäjty miäjaanä.

⁸ Tu'ugxøøbä, jiibiä Zacarías hänäjty tiuñ mõjtsajtøgooty. ⁹ Mänitä piaatä coo ja'a poom jiiby jiógät maa ja'a poomjojtaactän, jim Dioswiinduum. Jaduhñä teedyhajxy hänäjty quiuhdujthaty. ¹⁰ Mänit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hänäjty jiiby jioga'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugøøyy mõjtsajtøghaguuy. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ¹¹ Jimä Zacarías hänäjty piomjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hänäjty jioquiän. Jim hänäjty tøø choon

Dioswiinduum. ¹² Coo ja'a Zacarías jaduhñ yhiixy, mänit chähgøøyy. Cabä wiinmahñdy piaaty nej jiatcö'owät. ¹³ Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähgø'öy. Tøø ja'a Dios miädoy nej tøø mmägapxiän coo huung xmió'owät. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiøjc jaduhñ. Juan ja'a mhuung myajxøhátät. ¹⁴ Mxoonä'agaamb miičh jaduhñ ja'a mhuungcøxpä. Nämaj ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ xioonda'agaambä coo mhuung myñät miéd-sät. ¹⁵ Cumay ja'a mhuung piädsøma'añ ja'a Dioscøxpä. Miøødhadaambiä Diosh-espíritu; jaduhñ miämín miäga'awa'añ. Cabä jocnøø yhu'uga'añ ni ja'a vino. ¹⁶⁻¹⁷ Jaduhñsä cuhdujt miøødhada'añ nebiä Elías jecy miøødhajtiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejt-staactägatsa'añ jadähooc. Jaduhñä Juan yajwiingapxø'owa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a møødnimiädsiphájtänät, y coods hajxy miäböjnät ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy pøn yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamb. Coo hajxy jaduhñ quiudiúnät, mänitä Dios jaduhñ quiuhböga'añ.

¹⁸ Mänitä Zacarías miänaañ:

—Nébiöch ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødhádät cooçh nhuung myina'añ. Tøø højts nmäjaanä møødhöch ndo'oxiøjc.

¹⁹ Mänitä Dios mioonsä yhadsooyy:

—Gabrielhøch nxøhaty. Jímhøch ndsoon Dioswiinduum. Je'ečh tøø xquiexy cooçh miičh min nhawaanä coo ja'a mhuung jaduhñ myina'añ. ²⁰ Cooçh miičh ja'a nmädia'agy tøø xquia'a mabøjcä, huum miičh mmähmø'owa'añ. Høxtä coonä ja'a mhuung myñät, mänit mgapxø'oga'añ. Tøjjiadaamb jaduhñ nébiöch cham nmädia'aguian.

²¹ Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hänäjty jia wi'i yahixy mõjtsajtøghaguuy. Yagjuøøby hajxy hänäjty coo ja'a Zacarías jiiby wyl'i jecy tsajtøgooty.

²² Coo ja'a Zacarías tiõjpädsøömnä, tøø hānajtj jiaančh huumy. Mānitā cu'ughajxy ñajuøøyy coo ja'a Zacarías ja'a tsø'ty hānajtj tøø yhixy. Hix, cø'øhaam yajñāhixøøñā.

²³ Hoorā, coo ja'a Zacarías yaghabejty mādūhñtiā hānajtj tiuna'añ tsajtøgooty, mānit ñøcxnā maa ja'a quiajptān.

²⁴ Mānitā tio'oxiøjc jiaančh mähmøøyy maaxhuungmøød. Jiiby ñā'ägā mähmøøyy tøgooty mägøoxpo'o. Caj ñā'ägā tøjpädsøömnā. Jaduhñ hānajtj wyi'i miādiaacta'agy quiopecooty: ²⁵ “Pāadyhøch ja'a Dios jaduhñ tøø xñāxuuch nébiøch ja'a cu'ughajxy jaduhñ xquia'a péjxnāt.”

²⁶ Tādujpo'o ja'a Elisabet hānajtj tøø yhity maaxhuungmøød, mānitā Dios ja'a Gabriel quiejxcumbā. Jimā Gabriel quiejxā maa ja'a cajpt xiøhatiān Nazaret jim Galileanaaxooty. ²⁷ Ja'a María jaduhñ yajnāguejxā. Cāxyiihajpnā hānajtj je'enā. Tøø hānajtj tiødiägø'øyy coo ja'a José hānajtj piøga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernātuumbā. ²⁸ Mānitā Gabriel tiøjtägøøyy maa ja'a María hānajtjtiān. Mānitā María ñāmaayyā:

—Diøshøch tøø xquiey cooçh miičh jaduhñ nmägāpxāt. Miičhcøxpā ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiøødhijp miičh ja'a Dios. Maas hoy miičh ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

²⁹ Cabā María hānajtj ñajuø'øyy tii jaduhñ coo tøø ñāma'ayii ja'a Dioscøxpā. Tsähgøøyy jaduhñ siémprām. ³⁰ Mānitā ñāmāyyägumbā:

—María, ca'a mdsähgø'øyy. Møj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a miičhcøxpā. ³¹ Mhuungpaadaamb miičh jaduhñ. Jesús ja'a mhuung myajxøhata'añ. ³² Møj jaančh jaduhñ yhida'añ. Høxcabāanāp jaduhñ coo Dyioshuungā. Dios jaduhñ päda'agaamb gobiernā nebiā David

jecy tiuunān, ja'a Jesús yhap tieedy. ³³ Paady jaduhñ piāda'aga'añii gobiernā nebiā judiøshajxy yhané'emāt cøjxta'axiøø. Nimānaa jaduhñ quia'a hanehmädø'øwa'añ.

³⁴ Mānitā María yajtøøyy:

—Nébiøch jaduhñ nnā'ä huungpāadāt; cāhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñā.

³⁵ Mānitā Gabriel yhadsooyy:

—Minaambā Dioshespñritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ minaamb ca'awaamb. Cabā pojpa cādieey mānaa tiuna'añ. ³⁶ Y miičh mhocmaam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambā, hoy jaduhñ jia majjā jia petiā. Tādujpo'ohājñāp je'e. Cābāc tyijy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñā cu'ughajxy hijty miāna'añ. ³⁷ Pero cabā Dios tii tsip ñā'ägā juø'øyy. Hotyijjā jaduhñ tiuna'añ.

³⁸ Mānitā María miānaaāñ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñā'ägā moonsāhaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñāma'ayān.

Mānitā Gabriel wyiimbijnā.

³⁹⁻⁴⁰ Mānitā ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiān. Judeanaaxooty hajxy hānajtj chāna'ay tunjooty. Mānitā María tiøjtägøøyy. ⁴¹ Mānitā Elisabet yajpoo'xā. Mānitā maaxhuung jiiby yu'xy Elisabet jioodooty. Mānitā Elisabet ja'a Dioshespñritu ñāmejtsā. ⁴² Mānitā Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miičh ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy. Jaduhñ miičh mhuung xyhixāanabā. ⁴³ Ja'a miičh mhuung, nwiindsønhadāambbiøch je'e. Nyagjuøøbiøch jaduhñ cooçh miičh xwyiingudsähgø'øyy. ⁴⁴ Túunøch miičh xñā'ä yajpoo'xy, mánñtiøch nhuung yaaby jiaančh tehñ yu'xy njoodootyhøch. Jootcujc jaduhñ ñijjāwø'oyii, paady yu'xy. ⁴⁵ Tøjiadaamb jaduhñ nej miičh ja'a Dios tøø xñāma'ayān. Coo jaduhñ

mmäbøcy, jootcujc mhida'añ —nømä Elisabet ja'a María nãmaayy.

⁴⁶ Mänitã María miänaañ:

Tøyhajtã Dios miøjã jiaančã.

⁴⁷ Jootcujc-høch nnijiäwø'øyii cooçh je'e xyhixy.

⁴⁸ Xjiahmiéjtspøch jaduhñ, hóyhøch nja häyoy.

Jootcujc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nãnømaañä,

⁴⁹ je'eguiøxpã cooçh ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaančh ja'a Dios.

⁵⁰ Pønjaty ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby,

Dios jaduhñ näxuudsaañb cøjxta'axiøø.

⁵¹ Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgy;

tøø hajxy quia'a mäjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambã.

⁵² Tøø ja'a gobiernã quiuhdujthajxy piøjcäxã,

tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy miøjtägø'oy.

⁵³ Tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii;

cabã mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø piaady.

⁵⁴ Piuhejt ja'a Dios ja'a judíoshajxy.

Cøjxta'axiøø näxuuch pia'häyoy,

⁵⁵ nebiä Abrahamhajxy jecy nãmaayyän, ja'a nhaphájtãm ja'a ndeedyhájtãm.

⁵⁶ Tägøøgpø'o ja'a María jim jiaac hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit yhä-daacnä maa ja'a quiajptän.

⁵⁷ Mänitã Elisabet miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c jaduhñ miingahw. ⁵⁸ Mänitã Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxy møødä miädøjc-hajxy.

Mänit hajxy nägøxiä xioondaacy coo Dios ja'a mayhajt jaduhñ tøø tiuñ.

⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigäna'c hajxy hoy yajcircuncidarhadyii nebiä judíoshajxy hãnajty quiuhdujthatiän. Mänit hajxy jia yajxøhataañ Zacarías nebiä tieedy häna-jty xiøhatiän. ⁶⁰ Mänitã tiaj miänaañ:

—Cábøch jaduhñ nyajxøhata'añ. Juánhøch jaduhñ nyajxøhata'añ.

⁶¹ Mänitã Elisabet nãmaayyã:

—Tii jaduhñ coo myajxøhata'añ. Caj pøn jaduhñ xiøhaty maa miičh mjuju maa miičh mmägu'ugän.

⁶² Mänitã Zacarías miäyajtøøwã cøøhaam nebiä yhuung näðhátãt.

⁶³ Mänitã pu'uyhuung nãdsiiwøøyy coo mio'owøøjät. Mänit yuugjahy pu'uguiøxp: “Juan xiøhata'añ.” Mänit hajxy nägøxiä yagjuøøyy.

⁶⁴ Mänitã Zacarías quiapxø'nã. Mänitã Dios Dioscujú'uyäp mioøyy.

⁶⁵ Jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ.

Mänitã mädia'agy tiägøøyy wädiipã jim Judeanaaxooty jim tunjooty nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty.

⁶⁶ Coø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä miädoyhajty, mänit hajxy tiägøøyy najuøødiaacpã.

Mänit hajxy miänaañ:

—Pätiidä yøø pigäna'c tiunaamby coo hãnajty tøø yeegy.

Tøyhajtã Dios hãnajty piuhbeda'añ.

⁶⁷ Mänitã Zacarías nãmejtsã ja'a Dioshespíritu. Mänitã Zacarías jiomädiaacnajxy neby hãnajty tøø miøødmädia'agyiijän ja'a Diósäm:

⁶⁸ Møj jaančh ja'a Dios;

paady jaduhñ tøø quiäda'agy coo højts xyajñähwa'ads

xyajcuhwa'adsáañäm, højts judíoshájtãm.

⁶⁹ Tøø højts ja'a yajñähwaatspã yajcuh-waatspã xyajñäguéjxãm;

je'edsã møjcuhtuht jaduhñ møød; ja'a David yhap yhoc je'e.

⁷⁰⁻⁷³ Jaduhñã Dios jecy miänaañ coo højts xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm højts nmädsiphájtãm.

Jaanã jaduhñ miänaambã coo xñäxuuds xpia'häyowáañäm.

Yajtøjiadaamby jaduhñ nebiä Abrahamhajxy jecy

miøødyajcuhdujquiän,

ja'a nhap ja'a ndeedyhájtãmhajxy.

Ja'a Diosquexy^hajxy jaduhñ jomädiaacn^hajx.

⁷⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xñäwáanäm maa ja'a nmädsiphajtäm^hajxiän,

paady hajxy nga'a tsähgóoyyänä. Hoyyá Dios hajxy nbanócxämät.

⁷⁵ Hawa'adstuum hajxy xyaghidáanäm cøjxta'axiøø.

⁷⁶ Huung, miich nnämaaby coo Diosmädia'agy-yajwa'xpä mwädita'añ.

⁷⁷ Myajwiingapxø'øwaamby ja'a Dios quiu'ughajxy neby hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

Coo ja'a Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajmøødmädiá'agät,

mänit hajxy yajñähwa'ads yajcuhwa'adsøjät.

⁷⁸ Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä yajñähwaatspä yajcuhwaatspä quiejxy.

⁷⁹ Xpiädáacäm hajxy hawa'adstuum, xmióoyyäm ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy,

nömä Zacarías miänaañ.

⁸⁰ Hoorä, yee'c mõjjøøyy ja'a Juan jaduhñ. Wiinmahñdymejts jaduhñ. Ñajuøøyy jaduhñ mädyii hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt ja'a Dioshespíritu jaduhñ. Coo mõjjøøyy, mänit tiägøøyy wädijpä haniduihmduum. Jim yhiyty høxtä coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

2 Coo ja'a xøø jomøjt yhabaaty, mänitä gobiernä Augusto yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy ween nøcxy nägøxiä ñiguiujaayii maa ja'a yhamdsoo cajpthajxiän, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä. ² Ja'a Augusto jaduhñ hanehmdsohn; cahnä pøn hānajt jaduhñ yhane'emyñä. Ja'a Cirenio, je'e hānajt jim tuumb gobernador Sirianaaxooty. ³ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč cuduiuñ nebiä Augusto hānajt tøø yhane'emiän.

⁴⁻⁵ Jue'e ja'a José hānajt, ja'a David yhap yhoc hānajt je'e. Belén ja'a cajpt hānajt xiøhaty maa ja'a David hānajt tøø myiñ tøø quia'ayän, jim Judeanaaxooty. Coo ja'a David hānajt jim tøø myiñ tøø quia'ay, paadiä Joséhajxy hānajt jim nøcxy ñiguiujaaya'añii mõødä María. Tøø hānajt tiødiägøøñä coo hajxy hānajt piøgaannä. Maaxhuungmøød ja'a María hānajt. Galileanaaxooty hajxy hānajt tøø chohnda'agy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. ⁶ Coo hajxy jim miejch Belén, mänitä María miaaxhuungpaaty. ⁷ Ja'a quioobhuung jaduhñ miingahw. Mänitä María ñähbijty ñähmojch. Mänit quiugo'ogøøyy wajjøø'xøhñdyjooty. Hix, cabä mejtstaact hajxy hānajt maa tøø ñä'ägädä paady jim cajptooty. Paady hajxy jim ñä'ä nøcxøøyy tøjpa'c maa hāna'c ja'a waj hajxy hānajt yajtāna'ayän.

⁸ Jim hāna'c-hajxy hānajt näje'e mieegcueendähaty cajtpa'a. Coods hānajt je'e. ⁹ Mänitä Dios ja'a cujajpä cudøø'xpä yajcāhxø'cy maa hajxy hānajt mieegcueendähatiän. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän; jim hānajt tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy chähgøøyy. ¹⁰⁻¹¹ Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Ca'a hajxy mdsähgøø'y. Naamnä ja'a Cristo tøø myiñ tøø quia'ay jim Belén. Mijts jaduhñ xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb. MWiind-sønhadaamby hajxy jaduhñ. Pāadyhøch nhawáanäm nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xioondá'agät. ¹² Coo ja'a pigāna'c hajxy jaduhñ mbāadät ñähbity ñähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduhñ hajxy mnajuø'øwät coo hānajt jie'ejä.

¹³ Mänitä Diosmoonsähajxy nämay ji-aac näguehxtøø'xy; haagä jim hajxy hā-

najty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy miänaañ:

¹⁴ Møj jaančh ja'a Dios; tsajpootyp jaduhñ yhity.

Jootcujc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hädaa yaabä naaxwiin pönjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵ Mänitä Diosmoonsä hajxy wyiimbijnä, ñöcxnä hajxy tsajpootyp. Mänitä meegcueendähajpähajxy ñiñamaayyā:

—Jam hajxy hñjäm Belén nebiä Diosmoonsä hajxy tøø xhawáanām.

¹⁶ Päyø'øguä hajxy tiu'uböjcy. Mänitä Jesucristo hajxy hoy jiaančh paady mөөdä María mөөdä José. Jiibiä Jesucristo hñajty quio'na'ay nähbity nähmoch wajjөө'xöhñdyooty.

¹⁷ Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hñajty tøø yhixy tøø miädoy ja'a Jesucristocөxpä. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädoyhájtabä, yagjuөөyy hajxy jaduhñ. ¹⁹ Pero cabä María jaduhñ yagjuөөyy. Tøø hñajty miөөdmädia'agyii coo jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quiopcooty miädiaactaacy. Caj pön yajmөөdmädiaacy. ²⁰ Haa ja'a meegcueendähajpähajxy, mänit hajxy wyiimbijnä, ñöcxnä hajxy. Mänitä Dios ja'a Dioscujú'uyäp hajxy miooy coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy nebiaty hajxy hñajty tøø miөөdmädia'agyii.

²¹ Cuductujxөө ja'a Jesús hajxy yaj-circuncidarhajtä. Mänit hajxy yajxөbejty Jesús nebiä María hñajty tøø ñäma'ayii coo hñajty quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hñajty hoy tøø ñäma'ay.

²² Coo ja'a xөө hñajty tøø yhabejnä, mänit hajxy hoy chil'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Mänitä Jesús hajxy jiiby chehñhädaacy Jerusalén jim möjtsajtögooty. ²³ Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cpähajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.”

²⁴ Mänitä paloma hajxy metsc yojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

²⁵ Jimä jäya'ay hñajty tu'ug chäna'ay Jerusalén; Simeón hñajty xiöhaty. Ho-jiäya'ay hñajty je'e. Hoyyä Dios hñajty wyiingudsähgө'oy. Miөөd ja'a Dioshespíritu hñajty je'e. ²⁶ Tøø hñajty miөөdmädia'agyñijäm ja'a Dioshespíritu coo hñajty quia'a tsoj ho'oga'añ höxtä coonä ja'a Cristo hñajty tøø yhamd-soo hixy, ja'a Dios hñajty quixaambiä.

²⁷ Mänitä Simeón ñämaayyā ja'a Dioshespíritu coo jim ñöcxät tsajtögooty.

Mänitä Jesús hoy jiiby piaady mөөdä tiajhajxy. Cahnä hajxy hñajty wyiimbityñä. ^{28–29} Mänitä Simeón ja'a Jesús chehñdsooyy. Mänitä Simeón miänaañ:

Diosteedy, Dioscujú'uyäp, jootcújc-hөch nhö'ogät,

je'eguiөxpä coo tøø myajtөjiaty nébiөch hijty tøø xmiөөdmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsööjөch tøø nhixy ja'a yajñäh-waatspä, ja'a yajcuhwaatspä,

³¹ ja'a miičh tøø mguéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin.

³² Ja'a hajxy ca'a judíospä, yajwiin-gapxө'owáanäp ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy hajxy.

Ja'a judíoshajxy, cumayáanäp hajxy je'e; möj jaančh hajxy piäda'aga'anii.

³³ Mänitä Jesús tiajhajxy yagjuөөyy coo yhuunghajxy hñajty jaduhñ tøø ñänöömäxä. ^{34–35} Mänit hajxy ñämaayyā:

—Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmio'oy.

Mänitä María nidiuhñ ñämaayyā:

—Näje'e ja'a judíoshajxy yhida'añ tu'ugmädia'agy mөөd miičh mhuung.

Piaadaamby ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e. Pero nämay hajxy jaduhñ quia'a mөөdhida'añ tu'ugmädia'agy.

Nähwaambedaamby hajxy je'e. Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ.

Cähxø'øgaambä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ neby hajxy tiajy miay.

³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgtø'oxy hānajtý tu'ug tsajtøgooty; Ana hānajtý xiøhatý. Fanuel ja'a tieedy hānajtý tøø xiøhatý. Aser ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajtý xiøhatý. Juxtujcjomøjt ja'a ñihyhap hānajtý tøø miøødtsāna'ay. Mānitā ñihyhap yho'nā. Mānitāts hānajtý tøø jiaac jugyhaty mādāaxc-hii'xcumādaaxcjomøjt nidiuhm. Tøø hānajtý miājaanā. Ja'a Diosmādia'agy hānajtý yajwa'xyp. Jiiby hānajtý ñā'ägā tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhm ja'a Dios hānajtý wyiingudsähgø'øy. Hayuu hānajtý yhity tāhoocjaty nebiā Diosmādia'agy jaduhñ maas hoy wyiinuó'øwāt. ³⁸ Coo ja'a Ana jaduhñ miādooyy nebiā Simeón ja'a Jesús ñānøømiān, mānitā Dios miooyy Dioscujú'uyāp. Mānitā mādia'agy tiägøøyy yajwa'xpā jīm Jerusalén coo ja'a Cristo tøø quiāda'agy. Nāgøxiā jāya'ayhajxy miādoyhajty, ja'a Cristo hajxy hānajtý yhahijxypā.

³⁹ Coo ja'a Maríahajxy hānajtý tøø quiudiuñ nebiā Diosley myiñān, mānit hajxy wyiimbijnā, yhädaacnā hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty, maa hajxy hānajtý tøø choonān. ⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduhñ. Wiinmahñdymejts jaduhñ. Dios jaduhñ mooyy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judfós ja'a xøø hajxy hānajtý yagjadyii jīm Jerusalén mānaabā ja'a meeghuung hajxy hānajtý yoxiān. ⁴² Coo ja'a Jesús majmetscjomøjt yaghabejty, mānitā Maríahajxy ñøcxy xøøhajpā Jerusalén møødā Jesús, nebiā cuhdujt hajxy hānajtý miøødān. ⁴³ Coo ja'a xøø hānajtý tøø miaañā, mānit hajxy wyiimbijnā. Pero ja'a Jesús, jīm je'e miāhmøøyy Jerusalén nidiuhm. Cabā tiajhajxy hānajtý ñajuø'øy pø tøø miāhmø'øy. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy hānajtý miāna'añ cooc tyijy hajxy hānajtý jīm piamānaqyii møødā miāgu'ughajpāha-

jxy. Tu'xøø ja'a Maríahajxy hānajtý tøø tiu'uyo'oy, mānitā Jesús hajxy yhix-paaty coo hānajtý jīm quia'a pamānacy høxhaam. Mānit hajxy jia høxtaayy maa ja'a jiuju ja'a miāgu'ughajxiān. ⁴⁵ Coo hajxy quia'a paaty, mānit hajxy wyiimbjicumbā. Mānit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadāhooc.

⁴⁶ Jīmā Jesús hajxy jiaanč paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbā hānajtý jīm tøø yhity. Jiiby hānajtý yhäna'ay maa ja'a ley-yajñähixøøbiädøjc-hajxiān, ja'a hajxy jiiby tsajtøgootypā. Jiibiä capxy mādia'agy hānajtý miāmādoona'ay. Cøxiā wiinā hānajtý yajtøy. ⁴⁷ Jaduhñ hānajtý yhadsoy nebiā jajpān, nebiā tøøbā quiapxtā'aguiābān. Yagjuøøby hajxy hānajtý, ja'a hajxy hānajtý jiiby hāñaabiā tsajtøgooty. ⁴⁸ Coo ja'a Jesús jaduhñ piaatā ja'a tiajhajxy, mānit hajxy yagjuøøyy. Mānitā tiaj miānaañ:

—Huong, tii højts jaduhñ coo tøø xy-häyoowhixy coo tøø mmāhmø'øy. Jiiby højts miič nja wi'i yhøxta'ay.

⁴⁹ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tiič mijts coo xyhøxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuø'øyā cooč tsipcøxp nduna'añ maač nDeedy tiøjcānā. Haa ca'a, Dióshøch jaduhñ nDeedyhajpiā.

⁵⁰ Pero cabā tiajhajxy wyiinuøøyy tii jaduhñ coo tøø miāna'añ.

⁵¹ Mānitā Jesús jiaanč padu'ubøjñā, piahādaacy jiiby Nazaret. Hix, jiaac mabøjcāp ja'a tiaj miādia'agyhajxy hānajtý. Y ja'a María, jiiby hānajtý yajñøcxy yagjuø'øy quipcooty nebiā yhuung hānajtý tøø xyl'igy tøø miādia'agy jiiby tsajtøgooty. ⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduhñ; jaac wiinmahñdymejts jaduhñ. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ møødā tsaan møødā cu'ug.

3¹⁻² Coo ja'a Juan hānajtý tøø miøjjøønā, ja'a Zacarías yhuung, mānit miāgapxā ja'a Diósām. Mānit tiägøøyy wādijpā hanidiuhmduum.

Majmocxjomøjt ja'a Tiberio hānajtj tøø guioiernāhaty. Ja'a Poncio Pilato hānajtj tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hānajtj tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hānajtj tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Traconitenaaxooty. Ja'a Lisania hānajtj tuumb gobernador Abilini-anaaxooty. Ja'a Anás hānajtj tuumb teedywiindsøn møødä Caifás. ³Mānitä Juan ñocxøøyy maa ja'a Jordánmøjnøø māwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hānajtj yajwiingapxø'øyy coo hajxy ñābétät, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñāhwä'adsät. ⁴⁻⁵Tøjjajt jaduhñ nebiä Isaías ja'a Diosquexypä jecy jahyyän:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity hanidiuhmduum:

“Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy.

Jaduhñ ja'a mWiindsøn hajxy hoy mahäixät;

jaduhñ hajxy hoy mwiingudsähgø'owät.

⁶Nägøxiä jäya'ayahajxy jaduhñ ñajuø'owa'añ neby hajxy yajñähwa'adsø'øjtä ja'a Diósäm.”

⁷Coo ja'a tsaangu'ughajxy hānajtj yajñäbeta'añfijäm ja'a Juárezäm, jaduhñ hajxy hānajtj ñāma'ayii:

—Haay mõjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä møødä. Paady hajxy jaduhñ mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädowät, túhmäts. ⁸Hoy hajxy mwädítät neby jaduhñ quiähxø'øgät coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hānajtj tøø mnajtshixøøñä. Y cab hajxy jaduhñ mmäná'anät: “Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ.” Mānitä Dios hajxy xyajñähwä'adsät coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät; ca'a jie'eguiøxpä

coo Abraham hajxy mhaphajtj mdeedyhajty. ⁹Hoy hajxy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a pädá'agät haxøøgtuum. Pøn hoy ca'a wädiip, jaduhñ mawfinäts je'e nebiä quepychaa ca'a tømhapjän. Piuxaamby hajxy je'e; mānit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰Mānitä tsaangu'ughajxy miānaañ:

—Neby højts ndúnät coo højts hoy nwädítät.

¹¹Mānitä Juan yhadsooyy:

—Pøn camiixy metsc møød, ween tu'ug ñä'ä mo'oy pøn quiamiixy ca'a hijp. Jaanä jaduhñduhmbä, pøn jøø'xypøcy møød, ween mio'oy pøn mähdiøjc ca'a møød —nømä Juan miānaañ.

¹²Näje'e ja'a yajñähjuudiutpähajxy miejtspä näbejpä. Mānitä Juan hajxy ñāmaayy:

—Wiindsøn, højtsäts, neby højts jaduhñ ndúnät.

¹³Mānitä Juan yhadsooyy:

—Cab hajxy nä'ä tågø'øbä myagjuunäxät.

¹⁴Jaanä jaduhñä policíahajxy näje'e yajtøøbä. Mānitä Juan yhadsooyy:

—Cabä xädø'øn pøn mbøjcät nä'ä nagoobä. Y caj pøn mnähwaambédät nä'ä nagoobä. Mjootcädä'agäp ja'a mmäjuhñdy hajxy.

¹⁵Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduhñ hajxy hānajtj wyi'i yajtøy wyi'i yajtø'xy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hānajtj wyi'i yajtøy, coo ja'a Cristo hajxy hānajtj yhahixy. ¹⁶Mānitä Juan yhadsooyy:

—Nøøháamhøch mijts chaa nyajñäbety. Pero xiichä jäya'ay tu'ug xjiaac pamiñ. Je'eds mijts mabøcy xmio'owaamb ja'a Dioshèspiritu. Xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miøødä quejeech høøch. Cábøchä cuhdujt mnä'ägä møødä ni weentiä maa jaaya'aguixpän. ¹⁷Pøn ja'a haxøøgwiinmahñdy jaduhñ ca'a

najtshixø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'axiøø jiiby chaačhpøga'añ. Pero pønä homiädia'agy pawädijp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸ Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hä-najty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy ja'a Diosmädia'agy. Møc hänäjty jiaanč tehñ miädia'agy. ¹⁹ Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hänäjty tumäbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hänäjty miøødsänaayyä. Felipe ja'a piuhya'ay hänäjty xiøhaty. Jiinä hänäjty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänäjty xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hänäjty jiatcø'øy haxøøg. ²⁰ Coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hiñ, haxøøgwiinmahñdy ja'a Herodes hänäjty miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hänäjty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hänäjty yajnäbety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hänäjty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hänäjty Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. ²² Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús nāgādaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhänaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quiuhduum. Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghájpíoch miičh. Njaanč tehñ chójpiøch miičh. Jootcujc-høch jaduhñ nnijiäwø'øyii maa miičhcøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hänäjty miøødä mänaabä tiägø'øyän yajñähixøöbiä. Ja'a cu'ug jaduhñ mänaan cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hänäjty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduhñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. ²⁵ Ja'a

José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. ²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isai je'e xiøhajty. Ja'a Isai tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty. ³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob

je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduhñ cunuu'x pädaac.

4 Jimä Jesús hñajty maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Miøødä Jesús ja'a Dioshespíritu hñajty. Mänitā Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Dioshespíritu. ²⁻³ Jim jaduhñ yhiñty juxychägui'xxøø. Hayuu hñajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hñajty jia jøjcapxø'øwa'añii ja'a mõjcu'ugóngäm coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mänitā Jesús yuu piaatā. Mänitā Jesús ñämaayyā ja'a mõjcu'ugóngäm:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, yajwa'añguioj yø'ø tsaa nebiä tsajcaaguiän —ja jøjcapxø'øwaanä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñämaayyā.

⁴ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñā Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjugyhädät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjugyhädät.”

⁵ Mänitā mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaanč tehñ

quiøxpän. Mänitā Jesús tu'habaquiä yajnäheebøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶⁻⁷ Mänitā Jesús ñämaayyā:

—Høøčh nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiahxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaanč ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsänaabiä. Høøčh jaduhñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägo'øgy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñ coočh hopiønä nyajcø'ødägo'øwät. Y coočh miich jaduhñ xwyiingudsähgø'øwät, mänitøch miich ngøxy mō'owät.

⁸ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñā Diosmädia'agy miäna'añ: “Mwiingudsähgø'øwäp ja'a Dios; jeleduhñ mWiindsønñhädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsønñhädät.”

⁹ Mänitā mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mänit miøødwiimbejty mõjt-sajtøjcuhdum. Mänitā mõjcu'ugong miänaa'ñ:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, cuhdøpxnax jiiby naaxwiin. ¹⁰ Caj miich nej mjädät. Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios hane'emaamb ja'a mioon-sähajxy tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

¹¹ Xchehñhidaamb miich hajxy jaduhñ nej miich tsajpooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

¹² Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñā Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios mjøjcapxø'øwät, ja'a mWiindsønñhajpiä.”

¹³ Coø ja'a mõjcu'ugong miädia'agy hñajty quia'a jøjtägo'øwáanäxä, mänit ñähgueecnä. ¹⁴ Mänitā Jesús yhädaac-tägajch Galileanaaxooty. Diosmäjaa hñajty miøød. Mänitā mädia'agy wiädi-jty ja'a Jesúsøxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁵ Cajpt-cajpt ja'a Jesús hñajty wiädity

yajnáhixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä Jesús quiumaayyá ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

¹⁶ Mänitä Jesús miejch Nazaret maa hānajtý tøø miuutsc-hatiän. Coø ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ hānajtý ñä'ägä cuhdujthaty ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit ñāmaayyā coø ja'a Diosmādia'agy quiāpxāt. Coø tiānaayyø'cy majiäya'awyyiinduum, ¹⁷ mänitä libro miooyyā, ja'a Isafas hānajtý jegyhajty tøø jiāayābā, ja'a Diosquexypā. Mänitä libro quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpā:

¹⁸ Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'ečh tøø xpiāda'agy coočhā hāy-oobāya'ayhajxy nhawāanāt coø hajxy yaghoyø'øwa'añii.

Jadúhñhøch tøø xwyiinguexy coočhā jäya'ayhajxy nhawāanāt nebiä pi-ojpā quiādieey hajxy ñāhwa'ads quiuhwā'adsāt,

nebiä Diosmādia'agy hajxy pedyii quiudiúnāt.

¹⁹ Tøø jaduhñ yhabaady coø ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuna'añ møj may.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a libro yhabādiñä. Mänitä tsajtøjyohbiä jaduhñ miooyyā. Mänitä Jesús yhänaaguiādaacy. Wyi'i wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a Jesús hajxy hānajtý. ²¹ Mänitä Jesús miānaañ:

—Tøø ja'a Diosmādia'agy tiøjiaty nébiøch tøø ngapxiän.

²² Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coø ja'a Jesús hānajtý hoy tøø quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy hānajtý ñānømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø mādia'aguiā-da'a tøø yhuug habøjpā. Haa ca'a, ja'a José yhuung yø'øduhñ, cabā —nøm hajxy hānajtý miāna'añ.

²³ Mänitä Jesús miānaañ:

—Jadúhñhøch mijtsāda'a xñāma'awa'añ: “Huuc yajcāhxø'øg ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a mhamdsoo

cajptān nej miičh jim tøø mhuuc yajcāhxø'pān jim Capernaum.”

²⁴ Mänitä Jesús jiaac mānaañ:

—Pero høøčh jaduhñ mānaamb, ja'a Diosquexypāhajxy, cabā miādia'agy-hajxy miäbøgānāxā maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehm tiøyhajt jaduhñ.

^{25–26} Coø ja'a Elías hānajtý jegyhajty wiädity Diosmādia'agy-yajwa'xpā

yaa Israelpā-naaxooty, tægøøgjomøjtā cupc caj ñä'ägädā tuuyy. Chaadsä yuuxøø jiaačh tehñ jiajtā. Mänitä Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a

cajpt hānajtý xiøhatiän Sarepta, jim Sidón māwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgtø'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero

ja'a yaamgtø'oxyhajxy yaabā, cab hajxy yajnäguejxā, hoy hajxy hānajtý jia nāmuyyā. ²⁷ Jaanā jaduhñduhmbā,

jii haxøøgpa'ammøødpāhajxy hānajtý nāmuyyā yaa Israelpā-naaxooty mānaa ja'a Eliseo hānajtý yaa wiäditiän

Diosmādia'agy-yajwa'xpā. Pero cabā pia'amhajxy jaduhñ yajnajx

yajmāayyāxā. Jagooyyā Naamán pia'am nidiuhñ ñajxy miaayy, y jäguem hānajtý chāna'ay jim Sirianaaxooty,

ca'a yaajā.

²⁸ Coø ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miä-dooyy nebiä Jesús miānaañ, ja'a hajxy hānajtý jiiby tsajtøgootypā, cøjx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitä Jesús hajxy ñādā-naayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jim ya-

jñøcxy tunguhduum jim cajtpa'a. Jimä Jesús hajxy hānajtý quiuhjuipnaxa'añ.

³⁰ Pero cabā Jesús hajxy nej ñä'a tuuñ. Jaduhyyā je'e yajyohñajxy majiäya'ayh-

agujc. Mänit jim wyiimbijnä.

³¹ Mänitä Jesús ñøcxy Capernaum, jim Galileanaaxooty. Coø ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajnáhixøøbiä

tsajtøgooty. ³² Jaduhñä Jesús hānajtý yajnáhixø'øy nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hānajtý yagjuø'øy.

³³ Jiibiä jäya'ay hānajtʸ tu'ug ja'a mōjcu'uba'ammōdpā. Mānit mōc yaaxy:

³⁴ —Ween hōjts nhity. Tii jaduhñ mhōxtaaby maa hōjtsān. Nej, xyajcuhdāgoyyaamb hōjtsā. Nhíxyhōch miičh. Jesús mxōhaty. Nazaret mdsooñ. Nnajuōbīōch jaduhñ coo miičhā Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mānitā Jesús ja'a mōjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yō'ō craajān.

Mānitā mähdiōjc quiādaayy naaxwiin maa ja'a jäya'ay wyiinduumhajxiān. Mānitā mōjcu'u piādsōomy. Cabā mähdiōjc nej jiajnā. ³⁶ Mānitā jäya'ayhajxy nāgōxiā chāhgōoyy. Mānit hajxy ñiñāmaayyā:

—Hōxtahm̄ds jaduhñ quiapxy miādi-a'agy. Cuhdujtmōddāda'a yō'ōduhñ maa ja'a mōjcu'uhajxiān. Jaanč pādsōomb hajxy jaduhñ coo hajxy ñāma'ayii coo hajxy piādsōmāt.

³⁷ Mānitā mādia'agy tiāgōoyy wādiypā ja'a Jesúscōxpā jim wiinduhmyhagajpt.

³⁸ Mānitā Jesús piādsōomy tsajtōgooty. Mānit ñōcxy maa ja'a Simón tiōjc-hajxiān. Jiibiä Simón miō'ōdhoc hānajtʸ pia'amgo'na'ay tomiōōd. Mānitā Jesús hajxy miānuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajtōjtsāxā. ³⁹ Mānitā Jesús ja'a pa'amjāya'ay wyiinguwoodsōoyy. Mānit miānaañ coo ja'a toy ween ñāhwa'ačhii. Mānitā ja'a toy jiaanč tōjtsnā. Mānitā pa'amjāya'ay piādōcy. Mānit tiāgōoyy mayhajt-tuumbā maa ja'a Jesúshajxiān.

⁴⁰ Coo chuujōoyy, mānitā pa'amjāya'ayhajxy may wioomejtsā maa ja'a Jesúsān. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hānajtʸ miōōdā. Mānitā Jesús nāgōxiā quiō'nāhgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhñā pia'amhajxy ñāhwaats quiuhwaatsā. ⁴¹ Nāmay hajxy hānajtʸ mōjcu'uba'ammōōdā. Coo ja'a mōjcu'uhajxy piādsōomy, mānit hajxy yhayaaxy:

—Dios miičh xyHuunghajp.

Mānitā Jesús ja'a mōjcu'u yhojy. Cab hajxy ñā'ägā yajcapxā. Hix, ñajuōōby hajxy hānajtʸ coo ja'a Jesús jie'eja ja'a Cristo, ja'a Dios tōō quiēxiābā.

⁴² Coo jiobōoyy, mānitā Jesús ñōcxy cajtpa'a hanidiuhmduum. Jimā cu'ug ja'a Jesús hajxy hānajtʸ yhōxta'ay. Coo hajxy piaaty, mānit hajxy jia yajmāhmō'ōwaañ. ⁴³ Mānitā Jesús miānaañ:

—Pādyhōch ja'a Dios yaa tōō xquixey hādaa yaabā naaxwiin coōch wiinduhmyhagajpt nwādītāt, coōch nyajwiin-gapxō'ōwāt coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxō'ōgaannā. Paady, cābōch yaa nmāhmō'ōwa'añ.

⁴⁴ Jaduhñā Jesús hānajtʸ wiādity yajñāhixōōbiā jim Galileanaaxooty. Wiinduhmyčhajtōjc hānajtʸ wiādity.

5 Mānitā Jesús hānajtʸ jim tiāna'ay Genesaretmejypia'a. Mānitā jäya'ayhajxy may miejch Diosmādia'agymiādoobā. Nō'ōchpān ja'a jäya'ayhajxy hānajtʸ tiāna'ay maa ja'a Jesúsān. Cabā hawa'adspā hānajtʸ maa. ² Mānitā Jesús barco yhijsy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsā barco hānajtʸ. Jimā cubarcohajxy hānajtʸ quiuhjuijptsabiujy māwiingón.

³ Mānitā Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mānitā Jesús ja'a Simón ñāmaayy coo barco weenā yajmāwiingónāt wiinduum. Jimā Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hānajtʸ miōōdā nāmetscā. Jacobo hānajtʸ tu'ug xiōhaty. Tu'ug hānajtʸ xiōhajpā Juan. Mānitā Jesús yhānaaguiādaacy barcojooty. Mānitā cu'ughajxy tiāgōoyyā yajwiingapxōōyyābā. ⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ quiapxpādōoyy, mānitā Simón ñāmaayyā:

—Yajmōjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsay hajxy mbādā'agāt.

⁵ Mānitā Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tu'tsuhm hõjts tõe nja cuhjuipy. Cab hõjts tii tõe nnä'ägädä mach. Pero coo'ch miich jaduhñ tõe xñä-ma'ay, nõcxyhõch nhuuc jaac juipy.

⁶ Coo hajxy jaduhñ jiaan'ch cudiu-uñ, mänitä hacx hajxy may miajch, hõxtä tsõõmgõõ'tsä ja'a cuhuijptsaa jaduhñ. ⁷ Mänitä miägu'ughajpä hajxy miõjyeemy, ja'a hajxy hānajtý wiingbarcojootypä, coo hajxy min piuhbedyii. Mänitä barco hajxy quisc yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguinä. ⁸⁻¹⁰ Mänit hajxy yagjuõõyy coo hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuõõyy coo ja'a Jesús ja'a hijxtahnd jaduhñ yajcāhxõ'cy hoy-yagjuõõñä. Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús wyiinijcādaacy. Mänit miānaañ:

—Wiindsón, cábõch miich hawiin-mats xmiõõdhídät. Cábõch hoguiuhdujt nmõõdä.

Mänitä Jesús ja'a Simón ñāmaayy:

—Ca'a mdsāhgõ'õy. Wiingtuung mbanõcxāannäp. Myajwiin-gapxõ'õwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

¹¹ Mänitä barco hajxy yajmõjyoh-biejty mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubõjcy. Nāhgueecy hajxy jaduhñ cõxiä.

¹² Mänitä Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jäya'ay hānajtý tu'ug haxõõgpu'udsmõõd. Coo ja'a Jesús yhijsä, mänit wyiinijcādaacä. Mänit ñāmaayyä:

—Wiindsón, miich nnāmaaby, hõõch nbu'uds yajtsõõcäc.

¹³ Mänitä Jesús ja'a mähdiõjc ñāh-dooñ. Mänitä Jesús miānaañ:

—Tõe jaduhñ mdsõ'õgy.

Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mānaañ, mänitiä ja'a mähdiõjc choocy. ¹⁴ Mänitä Jesús miānaañ:

—Caj põñ mhawāanät coo tõe mdsõ'õgy. Nõcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädõ'õñ mguyoxõ'õwät

nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädõ'õñ mguyoxõ'õwät, jaduhñä hijxtahnd myajcāhxõ'õgät coo tõe mdsõ'õgy.

¹⁵ Mänitä mädia'agy hajxy yajwädipty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tõe yajcāhxõ'õgy. Mänitä jäya'ayhajxy maas may jiaac hamugõõyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hānajtý yhamädoowhidāanäp. Mõõdä pia'amhajxy hānajtý yajnaxāanāxä.

¹⁶ Coo ja'a jäya'ayhajxy hānajtý wyi'i yhamugõ'õy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús hanidiuhmduum ñõcxy Diospa'yaaxpä.

¹⁷ Wiinghoocä Jesús ja'a cu'ug hānajtý yajwiingapxõ'õy. Jaan'ch tehñ yhujs ja'a tõjc hānajtý. Jiibiä fariseoshajxy hānajtý yhāñ'a'y mõõdä ley-yajñāhixõõbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtý choon Galileanaaxooty mõõdä Judeanaaxooty mõõdä Jerusalén. Miõõdä Jesús ja'a Diosmäjaa hānajtý nebiä pa'am jaduhñ yajnāxät. ¹⁸ Mänitä cõ'õmucypia tecymiucypia tu'ug quioõmiejsä tsaajiooty. Jiiby hajxy jia yajtõjtägõ'õwaañ maa ja'a Jesús hānajtý miädia'aguian. ¹⁹ Pero jaan'ch tehñ yhujs ja'a tågõ'õwõõdiaact hānajtý. Mänit hajxy ñiñāmaayyä coo hajxy jim yaghawa'adsa'āñ tõjnāhgõxp. Mänit pa'amjäya'ay hajxy quihdõõñajxy tõjcuhduum maa ja'a Jesús hānajtý pia'tāna'ayän. ²⁰ Coo ja'a Jesús ñajuõõyy coo ja'a miädia'agy hānajtý miäbõgāanāxä, mänitä cõ'õmucypia tecymiucypia ñāmaayyä:

—Mägu'ughajpä, miich nnāmaaby coo ja'a mbojpä mgädieey tõe xñāhwa'a'ch tõe xquihwa'a'ch.

²¹ Mänitä fariseoshajxy quiopcooty tiägõõyy mädiaactaapä mõõdä ley-yajñāhixõõbiä: “Tii yõ'õ craa jaduhñ coo miāna'āñ. Capxtägooby

yø'øduhn. Jagooyyā Dios ja'a cuhdujt jaduhñ miøødä coo ja'a pojpä cädieey miée'xät."

²² Mänitā Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hānajtý miādiaacta'agy quiopcooty. Mänit miānaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mmā-diaacta'agy mgopcooty. ²³ Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiøjc nnámá'awädä: "Tøøch miič mbojpä mgädieey nmämee'xy", tøgä maas páquiøch jaduhñ nnámá'awädä "Tānaayyø'øg, yo'oyø'øg." ²⁴ Mhuug híxäp hajxy nébiøch hádaa mähdiøjc nyajmøcpøga'añ. Jaduhñ hajxy mnajuø'owät cooçhä cuhdujt jaduhñ nmøødä hádaa yaabä naaxwiin cooçhä pojpä cädieey jaduhñ nmée'xät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitā mähdiøjc ñāmaayyā:

—Tānaayyø'øg; widsø'øg yø'ø md-saay; nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

²⁵ Mänitiä ja'a mähdiøjc jaduhñ tiā-naayyø'cy maa ja'a wyiinduumhajxiän. Mänitā tsaay wyidsø'cy maa hā-najtý tøø quio'na'ayän. Mänit nøcxnä maa ja'a tiøjcän. Mänitā Dios Dioscu-jú'uyäp miooyy. ²⁶ Mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Jaanč tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Mänitā Dios Dioscuju'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miānaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíxäm jäda'a.

²⁷ Mänitā Jesús wyiimbijnä. Mänitā jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a Levíhjäp. Jimä Leví hānajtý yhäña'ay maa hajxy hā-najtý yajnähjuudi'udiän. Je'e ja'a Leví hā-najtý tiuunghajpy. Mänitā Jesús ja'a Leví ñāmaayy:

—Høøch pamíñäc.

²⁸ Mänitā Leví tiānaayyø'cy, pianøcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduhñ nähgue'egy māduhñtiä hānajtý miøødä.

²⁹ Mänitā Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiøjcän ja'a Jesúscøxpä. Jiibiä

yajnähjuudiutpähajxy hānajtý nāmay miāgaabiä møødä wiinghāna'c-hajxy. ³⁰ Jiibiä fariseoshajxy hānajtý miāgaabiä møødä ley-yajnähixøøbiähajxy. Mänitā Jesús jiamiødhajxy ñāmaayyā ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajnähjuudiutpä hajxy coo mmøødcay coo mmøødhu'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpäya'ay cädieejiäya'ayhajxy jaduhñ.

³¹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pøn møc, cab hajxy yajtsooyø'oy. Pøn pa'ammøød, je'eds hajxy yajtsooyøøby. ³² Jaduhñ māvīnāts høøch ja'a pojpäya'ay cädieejiäya'ay nyajnähwa'ač nyajcuhwa'ač. Pero mijts jaduhñ mānaamb cooc tyijy pojpä cädieey hajxy mga'a møødä. Pāadyhøch mijts waamb nga'a nāma'ay.

³³ Mänitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Ja'a Juan jiamiødhajxy, naxy hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pi-a'ya'axy. Jaduhñä fariseos jiamiødhajxy naxy quiudiumbä. Pero miič mjamiødhajxy, nā'ä caaby nā'ä huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jaduhñ yhooyä.

³⁴ Mänitā Jesús miānaañ:

—Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiimbity. Jaduhñ māvīnāts høøch nebiä jamiø'ødän ja'a pøgaambä. Pāadyhøch njamiødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵ Habaadāannäp jaduhñ cooçh yaa ndsoonaannä. Mänitøch njamiødhajxy yhida'añ hayuu mabøcypä.

³⁶ Mänitā Jesús jadähooc wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tucwit pøn yhagøyyø'oy jemýwyithaam. Cøødsäp ja'a jemýwyit jaduhñ; cab jaduhñ ñibiaada'añii møødä tucwit. ³⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, cabä jemývyino pøn quiudemø'oy ja'a tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ; høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tågóyyäp

ja'a tucwajhacxuy jaduhñ mөөдä vino. ³⁸Pero jiibiä jemyvyino hajxy quidemø'oy ja'a jemywiahacxujooty. Cab jaduhñ tii mia'ady, ni ja'a jemyvyino, ni ja'a jemywiahacxuy. ³⁹Cabä jemyvyino pøn hoyhuucnä jiäwø'oy coo ja'a vino hānajt ty tø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypä. "Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino" —nømä jäya'ayhajxy miāna'añ.

6 Mānītxøø ja'a Jesúsahajxy hānajt wiädity trigoni'ibyquijc. Poo'xxiøøjooty hānajt je'e. Mānitä jiamiøød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mānit hajxy ñāhxajsttuuty. Mānit hajxy jiøø'xy. ²Mānitä fariseoshajxy näje'e miānaa'ñ:

—Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy jaduhñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³Mānitä Jesús miānaa'ñ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuñ coo hānajt yāho'ogyii mөөдä jiamiøødhajxy. ⁴Mānit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mānitä tsajcaagy hajxy quiaaay ja'a teedyhajxy hānajt tøø quiuyoxø'oyäbä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hānajt miøødä coo hajxy jaduhñ quiáyät. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hānajt miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵Høøch ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch høøchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhmbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nømä Jesús miānaa'ñ.

⁶Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mānit tiägøøyy yajwiingapxøöbiä. Jiibiä mähdiøjc hānajt tu'ug hadu'ugcø'ødø'øds ja'a yhaoo-yhaampiä. ⁷Jiibiä fariseoshajxy hānajt tiāna'ay mөөдä ley-yajñāhixøöbiāhajxy. Jiibiä Jesús hajxy hānajt wyi'i yheeby. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hānajt pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhøxtaabiä fariseos

ja'a wiinmahñdy hajxy hānajt nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hānajt yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸Ja'a Jesús, ñajuøøby hānajt je'e nebiä fariseoshajxy hānajt tiajy miay. Mānitä Jesús ja'a mähdiøjc ñāmaayy ja'a hadu'ugcø'ødø'ødspä:

—Tānaayyø'og, min huuc tāna'aw cujc.

Mānit jiaa'ñch tānaayyø'cy. ⁹Mānitä Jesús ñāmaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmāyajtøøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ coo hajxy hoy ndúunāmät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøog ndúunāmät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduhnduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajñāhwāatsāmät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägøoyyāmät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰Mānitä Jesús ja'a jäya'ay wyiin-hee'ppejty nāgøxiä. Mānitä Jesús ja'a mähdiøjc ñāmaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mānitä quio'ø jiaa'ñch xajtøøyy. Mānitä quio'ø hoy jiajnä. ¹¹Mānitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mānit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹²Cujaboongumaaxc ja'a Jesús ñøxy tunguhduum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³Coo jiobøøyy, mānitä jiamiøødhajxy miøjyaaxy. Mānitä nāmajmetspāhajxy wyiimbiiwä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwä'xät. ¹⁴Jaduhñdsä nāmajmetspāhajxy hānajt xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hānajt tøø yajxøbētiäbä Pedro, mөөдä piuhya'ay Andrés, mөөдä Jacobo, mөөдä Juan, mөөдä Felipe, mөөдä Bartolomé, ¹⁵mөөдä Mateo, mөөдä Tomás, mөөдä Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, mөөдä Simón ja'a celote, ¹⁶mөөдä Judas, ja'a Jacobo yhuung,

møødä Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hānajt̃ yajcø'dägø'øwaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷ Mānitā Jesúshajxy miānajnā tunguhduum. Mānit hajxy hoy ñaaxoguiādaacnā. Jīmā Jesús jiamioødhajxy hānajt̃ nāmay. Jīmā jāya'ayhajxy hānajt̃ may tøø miech. Ja'a Jesús miādia'agy hajxy hānajt̃ yhamādoowhidāanāp. Yajnaāāñāxāp ja'a pia'amhajxy hānajt̃. Jāguembaady hajxy hānajt̃ tøø choon Judeanaaxooty, møødä Jerusalén, møødä mejypia'a jīm Tiro møød jīm Sidón. ¹⁸ Ja'a jāya'ayhajxy hānajt̃ møjcu'uba'ammøødpā, yajnājxāxā ja'a pia'amhajxy je'ebā. ¹⁹ Nāgøxiā ja'a Jesús hajxy hānajt̃ ñāhdona'añ. Mānitā pia'amhajxy yajnājxāxā ja'a Jesús miājaahaam.

²⁰ Mānitā Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamioødhajxy. Mānit miānaañ:

—Jootcujc mijts mhity, mijts häy-oobādøjc. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy jīm mnøcxa'añ maa ja'a Diosān.

²¹ Jootcujc mijts mhity, mijts yajmaajiajpā. Paady hajxy jootcujc mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiā wiinä xmio'owa'añ.

Jootcujc mijts mhity, mijts jøøbiā xu-u'tspā. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy mxi'ig mxoonda'aga'añ.

²² Jootcujc mijts mhity, hoy mijts jāya'ay xjia māhanhaty ja'a høøhcøxpā, hoy mijts jāya'ay xquia'a ja tsocy xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nānømy, hoy mijts xjia pexy. ²³ Mxi'ig mxoondā'agāp hajxy jaduhñ. Mbaadaambiā hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jīm tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpā yhabejpā, ja'a Dios-mādia'agy hajxy jecy tøø yajwā'xiābā.

²⁴ Pero mijts māyøøjāya'ayhajxy, ja'a tsaachpā hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonda'agaannā neby hajxy hijty mxoonda'aguiän.

²⁵ Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiadaamby hajxy jaduhñ.

Hoy mijts mja xi'igy mja xoonda'agy, pero mnā'ägädä jø'ow mnā'ägädä xuudsaamb hajxy.

²⁶ Tsipcøxpā tsaachpā hajxy mbaada'añ, hoyyā cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñ jāya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nā'ä wādijpā høhndaacpā. Nā'ä mānaamb hajxy hijty jaduhñ cooc tyijy ja'a Diosmādia'agy hajxy yajwa'xy.

²⁷ Huuc mādow hajxy, mdsögāp hajxy pøn jaduhñ xmiādsiphajp hädaa yaabā naaxwiin; mmée'xāp hajxy pøn jaduhñ xmiāhanhajp. ²⁸ Mmānuu'xtā'agāp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøøg xñānøømb. ²⁹ Coo pøn xyhatejxø'øgāt tu'nax, mmøjcøogumbāp jadu'nax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'øgy. Coo pøn mjocxwit xpiøjcāt, mānitā mgamiixy mjaac tehñ mió'owāt. ³⁰ Coo pøn tii jaduhñ xmiāyu-jwā'anāt, mmó'owāp jaduhñ. Y coo pøn tii xpiøjcāt, cab je'e mmāyu-jwaandägājtsnāt. ³¹ Jaduhñds mijts wi-inghāna'c mnāxúudsāt nej mijts hānajt̃ myajnāxuudsā'añān.

³² Coo ja'a mmāgu'ughajpāhajt̃iā hajxy mmøødnijootpaadøøjāt, cab hajxy tii mbāadāt; jaduhñdsā pojpyāya'ay cādieejiāya'ayhajxy ñiçhójcābā. ³³ Coo hajxy jagooyyā mmøødnīñāxuudsøøjāt pønjaty jaduhñ xñāxuutsp, cab hajxy tii mbāadāt; jaduhñdsā pojpyāya'ay cādieejiāya'ayhajxy ñiñāxúu'tsäbā. ³⁴ Coo jagooyyā xādø'øn hajxy myaghanúu'xāt pøn jaduhñ mnajuøøby xmioodiāgatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbāadāt; jaduhñdsā pojpyāya'ay cādieejiāya'ay xādø'øn hajxy yajnimiāhanúu'xābā. Najuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii

mioodiägatsa'añii. ³⁵ Mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coö pøn xädø'øñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghádät jim tsajpootyp. Hix, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscuju'uyäp hajxy quia'a yejpiä, møød ja'a hojioot hajxy ca'a møødpä. ³⁶ Mmøødhádäp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojioot miøødhájtäm.

³⁷ 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójtä coö ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmámée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät. ³⁸ Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'ä tågø'øbä hajxy mbaattägatsa'añ. ³⁹ Jadúhñhøch mijts nyajmäbáadät nebiä wiindspän. Coö ja'a wiindspähajxy ñiwyitswädityi, tsipcøxp hajxy jiutca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädítät nebiä wiindspän. ⁴⁰ Cabä capxtaACPäna'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsønhajxy jiatian. Coö hajxy nägø'ø nädecypiä quiaxtä'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadó'owät.

⁴¹⁻⁴² 'Coo ja'a mmägu'ughajpä weenñtiä quiädiéeyät, y coö miich hñajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coö miich hñajty tøø mnähwa'açh, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät.

⁴³ 'Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaanä jaduhñduhmbä, mädyii quepychaa xunä nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'øy. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁴ Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tømnhajp. Ja'a hapyt, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. ⁴⁵ Jaduhñ

mäwíinädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy miøødá. Hoy jaduhñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindøjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødá. Haxøøg-wiinmahñdy hajxy miäwädiipy. Haxøøg hajxy jaduhñ ñä'ägädä capxy ñä'ägädä mädia'agy.

⁴⁶ 'Wiindsøñhøch mijts xwyi'i ñäma'ay; pero cab hajxy jaduhñ mgudiuna'añ nébiøch mijts nja hane'emiän. ⁴⁷ Pøñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, pøñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaduhñ mäwíinäts je'e ⁴⁸ nebiä jäya'ay tiøjcojjiän. Cøøc jaduhñ tiajøøyy. Tsaawiing jaduhñ miuu'tsø'cy. Coö ja'a nøøgomdägoy quiädaacy, coö ja'a tøjc jaduhñ ñøønähgoombejty, cab jaduhñ piädø'cy, je'eguiøxpä coö hñajty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹ Pero pøñhøch nmädia'agy jaduhñ xquia'a mabøjcäp, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quian. Coö ja'a tøjc ñøønähgoombejty, pädø'c jaduhñ; cøjx jaduhñ quiäday.

7 Coö ja'a Jesús miädiaacpádøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ² Jimä soldadowiindsøñ hñajty tu'ug. Roma hñajty choon. Tøø ja'a mioonsä hñajty tu'ug pia'ambety. Jaduhñ hñajty jäwø'øy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogáannäp hñajty je'e. ³ Coö ja'a soldadowiindsøñ miädoyhajty coö ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hñajty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴ Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coö ja'a pa'amjäya'ay ween nøcxy yajmøcpøcy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ja'a soldadowiindsøñ, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduhñ coö mbuhbédät. ⁵ Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcójjäm.

⁶⁻⁷ Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hñajty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsøñ

tiöjcän, mänitä soldadowiindsón ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsón, jaduhyä mmäná'anät cooçh nmoonsä miöcpógät. Cáböç cuhdujt nmöødä nej miich cuhdujt mmöødän; paady jaduñ caj yhawiinmatsä coo mdägó'owät maaçh ndögootiän. Páadyhöç miich hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸Hix, hané'emyhöç nhity; y cooçh nsoldado howiaambä nhané'emät móødhöç nmoonsä, xquiudiúunäböç nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsón ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹Jaanch tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduñ coo jaduñ ñämaayy. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cáböç nmägunaaxhajxy jaduñ miäböcy nej yø'ø craa miäböquiän, y jäguem choon.

¹⁰Ja'a majtöjc hänäjty tøø quixyfi-jäbä maa ja'a Jesúsän, mänit hajxy wyiimbijnä. Coö hajxy mietstägajch maa ja'a soldadowiindsón tiöjcän, tøø ja'a soldadowiindsón mioonsä hänäjty miöcpöjnä.

¹¹Mänitä Jesúsahajxy ñöcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Naín möødä miägu'ughajpähajxy. Nämayyä jäya'ay-hajxy hänäjty pianöcxy. ¹²Jim hajxy hänäjty miäwiingoñ cajtpa'a, mänitä ho'-ogyjiäya'ay hajxy hoy jijcubaadø'öy. Cabäsantä hänäjty nøcxy ñaaxtägø'öy. Tu'ughuung hänäjty je'e. Yaamgto'oxy ja'a tiaj je'ebä. Majiäya'ay hänäjty panöcxp. ¹³Coö ja'a Jesús ja'a yaamg-to'oxy yhiixy, mänit ñäxuu'ch. Mänit ñämaayy:

—Ca'a mjø'öy ca'a mxuu'ch.

¹⁴Mänitä Jesús miänaañ coö hajxy yhuuc yaghahixät. Mänitä cøøbiädöjc-hajxy tiänaaxiöjpy. Mänitä Jesús ja'a ho'-ogyjiäya'aguiajä hoy ñähdoñ. Mänitä ho'-ogyjiäya'ay ñämaayy:

—Jexy, päðø'ög.

¹⁵Mänitä craa yhänaayyø'cy. Mänit quiapxø'cy. Mänitä tiaj miødhajnä.

¹⁶Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanch tehñ yagjuøøyy. Mänitä Dios hajxy ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaanch yø'øduñ. Paadiä Dios tøø quixy, pi-uhbedaamby ja'a quiu'ug jaduñ, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädi-jpä jim Judeanaaxooty coö ja'a Jesús ja'a ho'-ogyjiäya'ay tøø yagjujypioçy. Wi-induhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduñ wiädipty.

¹⁸Ja'a Juan, tøø je'e hänäjty chumyii. Coö ja'a miägu'ughajpähajxy miädoyhajty nebiatiä Jesús hänäjty tiuñ, mänitä Juan hoy yhawáanaxä.

¹⁹⁻²⁰Mänitä Juan ja'a miägu'ughajpähajxy metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä maa ja'a Jesúsän. Coö hajxy jim miejch, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts tøø xquixy coö højts miich nmäyajtówät pøn miich. Nej, miich ja'a Dios hijty jaduñ xquixaambä, tögä wiinghäna'c je'ejä.

²¹Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänäjty miöødä möødä möjcu'u. Möødä wiindspähajxy hänäjty nämay yaghijxø'ögyii. ²²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nöcxä Juan hajxy hawaanä nebiaty hajxy yaa mhixy mmädoy. Hijxø'p ja wiindspähajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpähajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy, mädoowø'p ja'a cuhnatpähajxy, juypiojpp ja'a ho'-ogyjiäya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyäp ja'a häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. ²³Pøjátyhöç nmädia'agy xmiäböjcäp tehngajnä, jootcujc hajxy

jaduhñ ñijiäwø'oyii —nömä Jesús miänaañ.

²⁴ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijnä, mänitä Jesús miänaañ:

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hānajtý mmäadowáanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hānajtý mmäadowaanä. ²⁵ Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmädoowä, hoyyā howyit je'e quia'a ja mөөdä nebiä mäyөөjāya'ayhajxy miөөdän.

²⁶ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jāya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. ²⁷ Ja'a jāya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy nāgāpxäbä, Juan je'e. Jaduhñä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hānajtý jayөjp quixa'añ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxө'oy coo ja'a yhaxөөgcuhdujt hajxy ñajtshixө'owät. Hөxhäämhөch hijty ngäda'aga'añ. Jayөjpä Juan quiejxä; hөxhäämhөch njaanč cädaacy. ²⁸ Ni pөñ jaduhñ jāda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miөөdän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooč hānajtý tøø nho'nä, cooč hānajtý tøø nnөcxtägach maač nhuuc tsohmän, pөnjaty ja'a Diosmädia'agy hānajtý mähögaamb ja'a hөөčhcөxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hānajtý miөөdhada'añ quejee ja'a Juan jāda'ahaty miөөdän, hoyyā möjcuhdujt hajxy hānajtý quia'a ja mөөdä.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy mөөdä yajnähjuudiutpädөjc-hajxy, mänitä Dios hajxy quiapxpaaty coo yhoyyā, je'eguiөxpä coo hajxy hānajtý tøø yajnäbetyii ja'a Juárez. ³⁰ Pero ja'a fariseoshajxy mөөdä

ley-yajnähixөөbiähajxy, cab hajxy hānajtý tøø yajnäbetyii ja'a Juárez. Paadiä Dios hajxy quia'a jөjpөгөөyy. Cabä jioot hajxy hānajtý chocy coo hajxy yajnähwa'adsөөjät ja'a Diösäm. ³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nhuuc yajmäbäadyhöch ja'a jāya'ayhajxy jāda'ahatypä. ³² Cab hajxy tii yhojiäwө'owa'añ. Jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e nebiä pigāna'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyөp'pä tөjpa'c, mänitä miäbigāna'c hajxy nāma'ay: “Tøø höjts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø höjts hojiөөñä nja höy, pero cab hajxy tøø mjө'oy.” ³³ Hoorä, coo ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hānajtý quiaya'añ, ni ja'a vino hānajtý quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduhñ mänaamb coo quiuhmäñө'oy. ³⁴ Y cooč nnamejtspä, hөөčh ja'a Diosquexypä, mänitөch ndägөөyy caabiä huucpä. Jaduhñč mijts xñänөөmbä cooč nwi'i quiaya'añ, cooč nwi'i yhu'uga'añ, coočhä pojpäya'ay cädieejāya'ay nmägu'ughaty mөөdä yajnähjuudiutpädөjc. ³⁵ Pөnjaty ja'a Dios jaanč jahmiejtsp, yajcähxө'py hajxy jaduhñ coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miөөdä.

³⁶ Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hānajtý xiөhaty. Mänit hajxy yhänaaguiädaacy caabiä maa ja'a Simón tiөjcän. ³⁷ Mänitä to'oxiөjc tu'ug miejch cuhhiñbä. Haxөөgcuhdujt hānajtý miөөd. Tøø hānajtý miädoyhaty coo ja'a Jesús jiiby tøø miech maa ja'a Simón tiөjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascoty. ³⁸ Mänit tiägөөyy jөöbiä. Mänitä Jesús tiēcypuijy wyiinnөөhaam. Mänit tiēcymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiēcychu'xy. Mänit tiēcynähjahxy perfumehaam. ³⁹ Mänitä Simón tiägөөyy tajpä maabiä: “Coo ja'a Jesús häxөpy quiunajuöhñdiä, tøø häxөpy

ñajuø'øy coo yø'ø to'oxiøjc quiuhhinä."

⁴⁰ Mänitā Jesús ja'a Simón ñāmaayy:

—Simón, tsøg mädiaácām.

Mänitā Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tsøc.

⁴¹ Mänitā Jesús miānaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miānuu'xyhadyi jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hānajt miānuu'xyhaty mägooxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc. ⁴² Cab hajxy hānajt tii miøødä nebiä nuu'xy hajxy yajnähwá'adsät. Mänit hajxy ñāmaayyā: "Weends yhyty." Hoorä, pønäda'a maas mädsógäp.

⁴³ Mänitā Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a nuu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitā Jesús miānaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴ Mänitā Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitā Simón ñāmaayy:

—Cooch yaa ndägøøyy maa miich mdøgootiän, cábøch miich nøø tøø xmio'oy cooch ndecypiújät. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, wyiinnøháamhöch ndecy tøø xpiujjä, quiuhwaayháamhöch ndecy tøø xmieexä. ⁴⁵ Cábøch miich tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngájnøch ndecy xwyi'i chu'xä. ⁴⁶ Cábøch miich ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, perfumeháamhöch ndecy tøø xyhoonä. ⁴⁷ Xjiaanç tehñ chójpøch yø'ø-duhñ; paadiä piojpä quiädieey yajnähwáatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero pønä pojpa cädieey hijty ca'a jaty møød, cábøch jaduhñ xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸ Mänitā Jesús ja'a to'oxiøjc ñāmaayy:

—Tøøch miich ja'a mbojpa mgädieey nyajnähwáatsäm.

⁴⁹ Ja'a hajxy hānajt jiiby pahāñaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñāmāyābä:

—Maa ja'a cuhdujtäda'a tøø yhuuc paatpā coo ja'a pojpa cädieey yajnähwa'açh.

⁵⁰ Mänitā Jesús ja'a to'oxiøjc ñāmāguuumbä:

—Cooch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, páadyhöch ja'a mbojpa mgädieey tøø nyajnähwa'açh. Nøcxnä jootcujc.

8 Mänitā Jesús hajxy tiägøøyy wädijpā wiinduhmyhagajpt møødä jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy hānajt wiädity. Jaduhñ Jesús hānajt miāna'añ cooc ja'a Dios ja'a miäjaa hānajt yajcähxø'øgaannä. ² Quipxiä to'oxiøjc-hajxy hānajt nämay piawädijpā, ja'a Jesús hānajt tøø yajpa'amnäxiäbä, møød ja'a møjcu'u hajxy hānajt tøø yajnähwa'açhijäbä. Paadiä Jesús hajxy hānajt piawädity, mioobiä Jesús hajxy hānajt tijaty je'e hānajt miäjughajpy. María ja'a to'oxiøjc hānajt tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohmä. Juxtujc ja'a møjcu'u hānajt tøø yajnähwa'açhii. ³ Jatu'ug hānajt xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hānajt copc-hajp maa ja'a Herodes hānajt yhane'emiän. Møødä Susana hānajt piawädijpā.

⁴ Mänitā Jesús jäya'ay may ñānøcxä. Mayhagajpt hajxy hānajt chooñ. Coo hajxy hānajt may tøø yhamugø'øy, mänitā Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä yajmäbaadyhaam:

⁵—Mänitā jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Coo ja'a tøømd tiägøøyy wøjpa, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam. Mänitā muuxyhajxy hoy yajpädø'øgy. Mäduhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpädø'cy, je'edsä jäya'ay jiaac yajtehn. ⁶ Näje'e ja'a tøømd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hix, weeñtiä ja'a naax jim tsaanähgøxp. ⁷ Näje'e ja'a tøømd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'a tøømbejty. Hix, ja'a hapy

je'e xaam. ⁸Näje'e ja'a tømmd quiahy maa ja'a hoñaaxän. May je'e tiømohajty hõxtä mägo'xhaam.

Mänitä Jesús mœc miänaañ:

—Põn hädaa wiinjuøby, wéenhœch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

⁹Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby jaduhñ miädia'agytiägø'øy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ yajtøøw.

¹⁰Mänitä Jesús yhadsooy:

—Chojpiä Dios jioot jaduhñ coo mijts mwiinjuø'owät nebiä miäjaa yajcähxø'oga'añ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'joottsocy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädooy, pero cab hajxy wyiinjuø'øy tii jaduhñ jia mädiaacypy.

¹¹Jaduhñds miädia'agytiägø'øy nébiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'øyän. Jaduhñdsä tømmd miäbaady nebiä Diosmädia'aguiän.

¹²Ja'a tømmd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädooyän. Coö ja'a mõjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduhñ quia'a mabøgät, nebiä piojpä quiädieeyhajxy jaduhñ quia'a nähwä'adsät. ¹³Y ja'a tømmd cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädooyän. Tu'habaquiä hajxy jaduhñ xioonda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøcxy. Coö hajxy cøxpänejpiä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴Y ja'a tømmd cáhwäbä haptiooty, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädooyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵Y ja'a tømmd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduhñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mabøjpan. Jaanç tehñ yhoy hajxy jaduhñ quiudiun.

¹⁶Coö jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy yujcoñ

neby hajxy quiudøø'xøøjät, ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä põn jøøn quiuhjupy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷Jaduhñ mäwiinäts mijts ja'a nmädiä'agyhœch hajxy xwyiinjuø'owaanä, ja'a tsipjätypœch jaduhñ tøø nyajwiingapxø'øyäbä.

¹⁸Huuc wiinjuø'ow hajxy hoy. Põnhœch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac yajnähihxø'owäämbiøch je'e. Põnhœch nmädia'agy tøø xquia'a mabøjcä, cábœch tii nyajnähihxø'owaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'øy.

¹⁹Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehñ wyiingumedsøoyy, je'eguiøxpä coö ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ñamayyä jiihy tøgooty maa ja'a Jesús hänäjtiän.

²⁰Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ximä mdajhajxy tøgaguuy møødä mbuhya'ayhajxy. Miiç hajxy xjia wi'i miøødmädia'agaamb.

²¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Põnä Diosmädia'agy jaduhñ mabøjp, põn jaduhñ cudiumb, je'eçh ndajhajpy, je'eçh nbuhya'ayhajpy.

²²Miäwiinghoocpä ja'a Jesúsahajxy tiägøoyy barcojooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaanç tu'ubøjcy. ²³Nøcxnä hajxy hänäjty jaduhñ, mänitä Jesús miaaho'cy. Mänitä poj mœc piädø'cy. Mänitä nøø quiubojøoyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hänäjty.

²⁴Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, Wiindsøn, pädø'og, quinaambä barco cham.

Mänitä Jesús piädø'cy. Mänitä poj yhojy møødä nøø. Mänitä poj yuungøoyy. Moñdiucy jaduhñ jiajnä.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy
ñämaayy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy.
Nej, cab hajxy mnajuø'øyä cooçh mijts
homiänaajä ngüendähada'añ.

Jaanch tehñ yagjuøøyy hajxy jaduhñ.
Mänit hajxy hamiñ haxøpy ñiñämaayyä:

—Pønäda'a yø'øduhñ coo ja'a miädi-
a'agy miäbøjcäxä ja'a poj mөөdä nөө.

²⁶ Mänit hajxy miejyhawiim-
pädsøømnä jim maa ja'a naax
hänajty xiøhatiän Gadara, jim
jaduhñ mejyhawiimpä maa ja'a
Galileanaaxootiän. ²⁷ Coo ja'a Jesús
biarcopädsøømy, mänitä jäya'ay
tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a
jim cajptooty tsänaabiä. Tөө hänajty
jiegø'øy mänaa ja'a mähdiøjc møjcu'u
hänajty tөө ñämeçhiijän. Cabä wit
hänajty miøødhajnä, ni quia'a häña'ay
hänajty tøgooty. Jim hänajty yhity
maa ja'a cabäsantän. ²⁸ Coo ja'a Jesús
yhijxy, mänit wyiinjjicädaacy. Mänitä
møjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ. Dios mi-
iç xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä
mayhajt, ca'a højts jiiby xquiexy maa ji-
aanç tehñ chaaçhpän.

²⁹ Paadiä mähdiøjc jaduhñ yaaxy,
je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a møjcu'u
hänajty tөө yhane'emy coo ñähwa'ad-
søøjät. Mayhooc ja'a mähdiøjc hä-
najty tөө ñämeçhii ja'a møjcu'ujäm.
Paadiä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i
yaghida'añ cø'øxoch tecyxioch cadena-
haam neby jaduhñ hoy yhidät. Pero
nimiäpodøøyyäp hänajty je'e, y ya-
jnøcxäp hänajty pactuum ja'a møjcu'u-
jäm. ³⁰ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc
miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiönhøch nxøhaty.

Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a
møjcu'u hänajty may miøødä. ³¹ Mänitä
møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy

coo hajxy jiiby quia'a quexøøjät
møjcu'uhaam maa jiaanç tehñ
chaaçhpän. ³² Jimä mayhädsøm hänajty
yuummy tunmøjc. Mänitä møjcu'u
ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaaccumbä
coo hajxy jim quieçøøjät maa ja'a
mayhädsøm hänajtiän. Mänitä Jesús
cuhdujt miooyy. ³³ Mänitä mähdiøjc
ja'a møjcu'u ñähwäatsänä. Mänitä
hädsømhajxy hoy ñämeçhii. Mänit
hajxy wyiinnänapäyø'cy. Mänit hajxy
quiuhgahnajxy naaxøjpcøxp mejjiooty.
Jiiby hajxy cøjx ñøøho'ogø'øy.

³⁴ Coo ja'a hädsømgüendähajpähajxy
jaduhñ yhiixy, mänit hajxy piäyø'cy.
Mänitä cu'ug hajxy hoy yhawaanä
cajptooty mөөdä cajtpa'a. ^{35–36} Mänitä
cu'ughajxy hänajty nøcxy yhixa'añ
neby hänajty tөө jiadyiijän. Mänit
hajxy miejch maa ja'a Jesús hänajtiän.
Jiibiä mähdiøjc ja'a Jesús hänajty
wyiinhäña'ay, ja'a møjcu'u hänajty
tөө ñähwa'açhiijäbä. Tөө wit
hänajty piägøøñä. Tөө hänajty
wyiinnahndymejtsnä. Coo ja'a
cu'ughajxy jaduhñ yhiixy, mänit
hajxy chähgøøbiøjcy. Paady hajxy
chähgøøyy, haxøøgjäya'ay tyijy ja'a
Jesús. Mänitä cu'ughajxy yhawäanäxä
nebiä mähdiøjc ja'a møjcu'u hänajty
tөө ñähwa'açhiijän. Ja'a hajxy hänajty
tөө yhiixiäbä, je'e hajxy jaduhñ nägapx.
^{37–39} Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy
mänuu'xtaacpä coo jim choonät
Gadara. Hiç, jaanç tehñ chähgøøby
hajxy hänajty. Jim tyijy ja'a Jesús
cøxypänejpäi jiaac jatcø'owa'añ. Ja'a
mähdiøjc hänajty tөө ñähwä'açhäbä,
mänitä Jesús miänuu'xtaacy coo cu
miøðhajty. Mänitä Jesús yhadsooyy coo
miähmø'owät maa quiajptän:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän; mädia'ag
nebiaty ja'a Dios tөө xpiuhbety.

Mänitä craa jiaanç nøcxy, miädiaacy
jiiby cajptooty nebiaty hänajty tөө pi-

uhbedyijäm ja'a Jesús. Mänitā Jesús biarcotägöönä, wyiimbijnä.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jīm miejstägajch mejyhawiimb, jīmā cu'ughajxy hānajtj yhahixy. Mänit hajxy xioondaacy.

⁴¹ Mänitā jāya'ay tu'ug miejch ja'a xohajpä Jairo. Tsajtøjwiindsōñ hānajtj tiuumby. Mänitā Jesús wyiinjiicādaacy. Mänit miānuu'xtaacy coo ñōcxāt maa ja'a tiōjcān. ⁴² Jīmā Jairo yhuung hānajtj yho'ogaannā. Tiu'ughuung hānajtj je'e. Majmetscjomōjt ja'a to'oxyhāna'c hānajtj miōōdā. Mänitā Jesús tiu'ubōjcy. Mayyā jāya'ayhajxy piadu'ubōjcy, hōxtā yhanø'tsmujpy ja'a Jesús hajxy hānajtj.

⁴³⁻⁴⁴ Mänitā Jesús ja'a tāj jāya'ay tu'ug jioğuyohdiägöōyyā. Pa'ammōōd hānajtj je'e. Majmetscjomōjt ja'a pa'am hānajtj tōō miähāyoy. Ñø'ty hānajtj wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pōñ hānajtj quia'a najuø'oy nebiā choomiāyāt. Mänitā Jesús wyitpa'a ñāhdōōñāxā. Mänitiā ja'a tāj jāya'ay ñø'ty yhadujnä. ⁴⁵ Mänitā Jesús miānaañ:

—Pōñhöch xñāhdoon.

Ni pōñ quia'a mānaañ coo hajxy ñāhdoon. Mänitā Pedrohajxy miānaañ:

—Wiindsōñ, xjiaanč tehñ yhanø'tsmujp miičh ja'a cu'ug. Tii nyajnajuøōyyām pōñ tōō xñāhdoñ.

⁴⁶ Mänitā Jesús miānāngumbā:

—Nnajuøōbiöch coo pōñ tōō miābaadø'oy hōōch nmājaahaam. Pāadyhöch jaduhñ tōō nnä'a najuø'oy cooçh hajxy tōō xñāhdoñ.

⁴⁷ Mänitā tāj jāya'ay jaduhñ ñajuøōyy coo ja'a Jesús hānajtj ñajuø'oy coo je'e hānajtj tōō miānāhdoñ. Mänitā Jesús wyiingumedsoōyy tsāyūuyyāp. Mänitā Jesús wyiinjiicādaacy. Mänit ñāgapxy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hānajtj tōō ñāhdoonā, y cooc mänitiā pia'am-najxy. ⁴⁸ Mänitā Jesús ja'a tāj jāya'ay ñāmaayy:

—Huung, paady miičh tōō mba'amnaxy coo tōō mmäböcy. Nōcxnä jootcujc.

⁴⁹ Jīmā Jesús hānajtj miādia'agyñā, mänitā jāya'ay tu'ug miejch. Jīm hānajtj tōō chohnda'agy maa ja'a Jairo tiōjcān. Mänitā Jairo ñāmaayyā:

—Tōō ja'a mhuung yho'ogy. Cabā wiindsōñ mhadsijpnāt.

⁵⁰ Miādoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänitā Jairo ñāmaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mäböc. Jujyp-iōgāp ja'a mhuung häyaa.

⁵¹ Mänit hajxy jīm miejtsnä maa ja'a Jairo tiōjcān. Coo ja'a Jesús tiōjtägöōyy, caj pōñ miōōdtōjtägöōyy, jagoōyyā Pedro mōōdā Juan mōōdā quixy tiaj tieedy. ⁵² Tōghaguuy ja'a cu'ughajxy miāhmōōyy jōōbiā xuutspā. Mänitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i jio'oy mwi'i xiuučh. Caj tōō yho'ogy, nā'ä maab jaduhñ.

⁵³ Mänitā Jesús ñāxiicā. Najuøōby hajxy hānajtj coo ja'a quixy hānajtj tōō yho'ogy. ⁵⁴ Mänitā Jesús ja'a quixy quio'ø miajtsä. Mänitā Jesús mōc miānaañ:

—Huung, pädø'og.

⁵⁵ Mänitā quixy jiuypiojcy. Mänit piädø'cy. Mänitā Jesús miānaañ coo hajxy yajcāyāt. ⁵⁶ Jaanč tehñ yagjuøōyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduhñ. Mänitā Jesús miānaañ coo hajxy pōñ quia'a yajmōōd-mädiā'agāt neby hānajtj tōō jiatian.

9 Mänitā Jesús ja'a jiamiōōd miōjyaaxy ja'a hajxy nāmajmetspā. Mänitā cuhdujt hajxy mioōyyā coo ja'a mōjcu'uba'ammōōdpā hajxy nāgōxiā yajnāhwā'adsāt. Mōōdā mājaa hajxy miōōyyābā coo ja'a pa'amjāya'ay hajxy yajmōcpōgāt. ² Mänit hajxy wyiinguejxā coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwā'xāt, coo ja'a pa'amjāya'ay hajxy yajmōcpōgāt. Jaduhñ hajxy miädiā'agāt coo ja'a Dios ja'a miājaa

yajcähxø'øga'añ. ³Mänit hajxy ñämaayyā:

—Cab hajxy tii mmänöcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'ñ. Tu'xojxc-hajtiä ja'a mwit hajxy mmänöcxät, ca'a mietscä. ⁴Homiädyyi tøjcä hajxy mmejtstä'agät, jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä hajxy jim jadähooc mwiimbídät. ⁵Y coo hajxy maa xquia'a yajtøjtägø'owä'anät, mänit hajxy jim mdsöonät maa ja'a cajptän. Mänitā mdecy hajxy mwiinwóbät nebiä hijxtahnd jaduhñ miähmø'owät coo mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'øy —nømä Jesús miänaañ.

⁶Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtj wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøcpøjpä.

⁷Ja'a Herodes hānajtj jim tuumb gobernador. Mänit miädoyhajty nebiatiä Jesús ja'a hijxtahnd hānajtj yajcähxø'øguiän. Cab hānajtj ñajuø'øy nebiä wyiinmahñdyhädät. Hiñ, näje'e hajxy hānajtj miäna'añ cooc tyijy ja'a Juan hānajtj tøø jiuypioçy. Hiñ, tøø ja'a Juan hānajtj yagho'ogyii. ⁸Näje'e hajxy hānajtj miänaambä cooc tyijy je'e Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Näje'e hajxy hānajtj jiaac mānaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypioçy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. ⁹Mänitā Herodes miänaañ:

—Høøchä Juan nyajyo'pujxä. Pønäda'a jaduhñ wädijp. Madiú'ujøch jaduhñ nmädoy yajcähxø'øgy.

Jiaanč tehñ yhixaambiä Herodes ja'a Jesús hānajtj.

¹⁰Coo ja'a Jesús jiamiødhajxy wyiimbijtagajch, mänitā Jesús hajxy yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hānajtj tøø wiädity. Mänit hajxy miøødnøcxä pactuum, jim māwiingón maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Betsaida. ¹¹Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty, mänitā Jesús hajxy jim piamejch. Mänit hajxy

ñämaayyā coo hajxy jim miähmø'owät. Mänitā Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiaacä cooc ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Møødä pa'amjäya'ayhajxy may yajmøcpøjcä.

¹²Tsuujøøñäp hānajtj, mänitā Jesús wyiingumedsoøyyä ja'a jiamiødhajxy ja'a nämajmetspä. Mänitā Jesús ñämaayyā:

—Näma'aw yø'ø jäya'ayhajxy coo hajxy nøcxy pioo'xnä, coo hajxy nøcxy quiayhøxta'ay wiingtuum maa ja'a cajpt miäwiingonän. Yaa maa hajxy nhjttäm, cabä tii yaa.

¹³Mänitā Jesús miänaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä; jagooyyā højts tsajcaagy mägooxc nmøødä møødä hacx metscä. Tøgä nøcxäp højts njuuyyā ja'a hajxy quiaayaambiä, hoy hajxy jia nämayyā.

¹⁴Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy hānajtj nägøxiä. Mänitā Jesús ñämaayy ja'a jiamiødhajxy:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhänaaguiäda'agy naaxwiin näjuxychägui'xmajcjaty.

¹⁵Mänit hajxy ñämaayy coo hajxy jaduhñ yhänaaguiädä'agät. Mänit hajxy yhänaaguiädaacy nägøxiä.

¹⁶Mänitā Jesús ja'a mägooxpä tsajcaagy quioondsooyy møødä metspä hacx. Mänit chajhee'py. Mänitā Dios pia'yaaxy, miänaañ:

—Dioscujú'uyäp coo højts hädaa tøø xmio'oy.

Mänit jaduhñ yhaguidøoyy. Mänitā jiamiøød miooyy coo hajxy jaduhñ yajwá'xät maa ja'a cu'ugän. ¹⁷Mänit hajxy nägøxiä quiaayy cu'uxiä. Majmejtscach ja'a caadiuc quunajxy.

¹⁸Wiingxøø hānajtj je'ebä, jimä Jesús ja'a Tieedy hānajtj pia'ya'axy hanidiuhmduum. Jimä jiamiødhajxy hānajtj miøødä. Mänitā Jesús yajtøoyy:

—Nébyhöch ja'a cu'ughajxy xñänömy pónhöch hööch.

¹⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy mi-ich mJuangä ja'a hijty mäyajnabejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy mi-ich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mä-naambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø juijypiöcy, ja'a Diosmädia'agy jecy ya-jwá'xäbä, y cooc tyijy miich mje'eja.

²⁰ Mänitä Jesús yajtøögumbä:

—Míjtsäts, nej mijts mmänaambä pøn xtyijy hööch.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Diosquexy miich.

²¹ Mänitä Jesús möc miänaañ coo ha-jxy quia'a nägäpxät pøn hānajt yje'e.

²² Mänitä Jesús miänāangumbä:

—Hööch ja'a Diosquexypä, hoyhóy-höch njaanč tehñ chaačhpøga'añ. Cáböch ja'a tsajtøwiindsønha-jxy xñä'ägädä wiingudsähgø'owa'añ, ni ja'a teedywiindsønha-jxy, ni ja'a jäya'ayha-jxy jim cuhdujtmøødpä tsajtøgooty. Xyagho'ogāamböch ha-jxy, pero cudägøøgxøøjöch njujypiøga'añ.

²³ Mänit jiaac mänāangumbä:

—Pønjátyhöch nmädia'agy xpiadu'ubøgāanäp, ween yhamdsoo cuhdujt ha-jxy ñajtshixø'öy, ween ha-jxy chaačhpøjpä jabom-jabom nébiöch ndsaačhpøga'añän. Jadúhnhöch nmä-dia'agy ha-jxy hoy xpianöcxät. ²⁴ Pøn juijyha-jt ja wi'i yaghoyø'owaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero pøn juijyha-jt jaduhñ yajtägoyyaamb ja'a hööchcøxpä, nä'ägä hodiium je'e miähmø'owa'añ. ²⁵ Coö ha-jxy hodiium mga'a mmähmø'owät, cab ha-jxy jaduhñ mniyaghoyø'owøøjät, hoy ha-jxy mja mäyøøjä hädaa yaabä naaxwiin. ²⁶ Pønhöch xmiädsähdiuumb möødhöch nmädia'agyquiøxpä, mänitöch jaduhñ nmädsähdiunaambä coöch hānajt y ngādaactägatsa'añ. Hajaajaamb hānajt yaa neby jim yhajajiän tsajpootyp

maačh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. ²⁷ Tøyhájtöch jaduhñ nmāna'añ, ja'a ha-jxy yaa tänaabiä, näje'e ha-jxy jaduhñ quia'a tsoj ho'oga'añ höxtä coonä ja'a Dios ja'a miäjaa hānajt yajcähxø'oga'añ.

²⁸ Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwiimbejty tunguhduum Diospa'yaaxpä, möødä Juan möødä Jacobo. ²⁹ Jimä Jesús ja'a Tieedy hānajt y pia'ya'axy, mänitä wyiin jiojy höxtä haamb höxtä tsāmaamb quiähxø'cy. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit jaduhñ jiajnä. ³⁰⁻³¹ Mänitä Moisésahajxy ñäguehxtøø'xy maa jiajy maa chāmamiän möødä Elías. Mänitä Jesús ha-jxy miøødtägøøyy mädiaacpä. Je'e ha-jxy hānajt y miädiaacpyp coö ja'a Jesús hānajt y jim nøcxy yho'oga'añ Jerusalén. ³² Hoyyä Pedroha-jxy hānajt y ja wi'i mia'awa'añ, cab ha-jxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit ha-jxy yhi-jxy coö ja'a Jesúsahajxy hānajt y jiajy chāmamy möødä Moisés möødä Elías. ³³ Coö ja'a Moisésahajxy hānajt y wyiimbidaannä, coö ja'a Jesús ha-jxy hānajt y piuhwa'adsaannä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduhñ coö ha-jxy yaa tøø nbéjtām. Ween højts tøjquemy tægøøg cu nhädiuun, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'ä nagoobä ja'a Pedro jaduhñ miä-naañ. ³⁴ Mänitä nämā'a tehñ miapxy quiädaacy maa ha-jxy hānajt iän. Nädä-gooyy ha-jxy jaduhñ. Mänitä Pedroha-jxy chähgøøbiöjcy. ³⁵ Mänit ha-jxy miädooyy ja'a Dios quiapxy nämā'ajooty:

—Hööch nHuung hädaa. Hööch tøø nwiinguexy. Mhamädoowhijtāp ja'a miädia'agy ha-jxy.

³⁶ Mänitä Jesús ha-jxy yhi-jxy coö hā-najt y nidiuhñ tiānaañä. Hamoñ ha-jxy jaduhñ miähmøøñä. Cab ha-jxy pøn ya-

jmøødmädiaacy nebiaty hajxy hānajtý tøø yhiyx.

³⁷ Cujaboom hajxy jim wyiimbijnä tunguhduum. Mānitä Jesús jāya'ay may jiojcubaadøøyyä. ³⁸⁻³⁹ Mānit tu'jāya'ay mœc quiapxy maa ja'a cu'ugān:

—Wiindsón, tú'uquioch nhuung. Náxyhœch nhuung mœjcu'u xjiaančh tehñ nāmejtsä. Mœc jaduñ ya'axy, mœc chāyuy. Hœxtä hahoo'p jaduñ. Hanaxiä jaduñ chaächtiunii, y cab jaduñ nā'ägädä nāhwa'ačh. Wiindsón, tunä mayhajt, yajñāhwāatsägœch nhuung. ⁴⁰ Tøœch ja'a mjamiøød nja wi'i miānuu'xta'agy coœch nhuung hajxy xyajñāhwāatsät, pero cab hajxy jaduñ nā'ä jajtý.

⁴¹ Mānitä Jesús ja'a jiamiøød nāmaayy:

—Nej, cájtām mijts mānaa mmābœga'añä. Pāmādúhñtiœch mijts jaduñ njaac māmee'xtuga'añ.

Mānitä cuhuung nāmaayy:

—Woominxä mhuung.

⁴² Cahnä craa hānajtý miechnä maa ja'a Jesúsän, mānit yajcādaawä ja'a mœjcú'ujām. Mānit yajtsāyuuyyā. Mānitä Jesús ja'a mœjcu'u yhœxquejxy. Mānitä craa nāhwaach. Mānitä tieedy yajcø'ødägøøyyä. ⁴³ Mānitä cu'ughajxy nāgœxiä yagjuøøyy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhā, nebiä Jesús ja'a hijxtahñd hānajtý yajcāhxø'œguiän.

Mānitä Jesús nāmaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁴ —Hoy hajxy wiinjuø'ow; ca'a hajxy mjahdiägoy; hœœch ja'a Diosquexpä, nmädsíphœch hajxy jim xyajcø'ødägø'owaamb maa ja'a cu'ughajxiän nāgœxiä.

⁴⁵ Pero cabä jiamiøødhajxy nā'ägädä wiinjuøøyy neby hajxy hānajtý tøø miøødmädia'agyijän. Hix, Jesús jaduñ ca'a yajwiinjuøøyy. Cab hajxy jaduñ yajtøøyy. Tsāhgøøby hajxy hānajtý.

⁴⁶ Mānit hajxy tiägøøyy yajtsiptaacpä pœñ cuhdujt maas mœj mo'owāanäp.

⁴⁷ Najuøøbiä Jesús hānajtý nebiaty hajxy hānajtý tiajy miay. Mānitä pigāna'c hoy tu'ug wioy, piādaacy miøjc-haamby.

⁴⁸ Mānit miānaañ:

—Pœñ hādaa pigāna'c jaduñ tsógäp ja'a hœœchcœxpä, jaduñ māvīnāts hœœch xchojpä. Y pœñhœch jaduñ xchojp, je'ečh nDeedy jaduñ xjiahmiéjtsäp ja'ačh jaduñ tøø xquiéxiäbä. Pœñ ja'a mœjcuhdajt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a mœjcuhdajt jaduñ nā'ägädä mo'owāanäp.

⁴⁹ Mānitä Juan miānaañ:

—Wiindsón, tøø hœjts tu'jāya'ay nhixy. Miičhcœxpä ja'a mœjcu'u hijty yhœxquexy. Mānit hœjts jaduñ nnāmaayy coo quia'a hœxquejxnät, je'eguiœxpä coo hœjts xquia'a mœødwädíjtām.

⁵⁰ Mānitä Jesús miānaañ:

—Cab hajxy jaduñ cu mnāmaayy. Pœñ hœjts jaduñ xquia'a mädsíphájtām, je'e hœjts jaduñ xmiägu'ughájtām.

⁵¹ Tøø hānajtý miāwiingoonnä coo ja'a Jesús hānajtý ñœcxaannä tsajpootyp, mānitä jioot yajmøødmädiaacy coo jim ñœcxnät Jerusalén. ⁵² Mānitä jiamiøød mejtstägøøg quiejxø'cy. Mānitä mejtstaact hajxy hoy jia hœxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugān jim Samarianaax-ooty. ⁵³ Pero cab hajxy jaduñ nā'ä tøjmooyyā, je'eguiœxpä coo hajxy hānajtý jim jiaac nœcxa'añ Jerusalén. Hix, cabä Samariabä-jāya'ayhajxy hānajtý miøødnijiootpaadyii ja'a jāya'ayhajxy hānajtý tsānaabiä Jerusalén. ⁵⁴ Coo ja'a Jacobo jaduñ miādooyy mœødä Juan, mānitä Jesús hajxy nāmaayy:

—Wiindsón, tāhooc ja'a Elías jœœn jim miøjyaaxy tsajpootyp nebiä haxøøgjāya'ayhajxy jaduñ tióyät. Nej, mmānā'anäp miičh jaduñ coo hœjts jœœn jim nmøjyāxpät tsajpootyp neby

hajxy jaduhñ tióobiät ja'a hõjts jaduhñ xquia'a tøjmo'owaambä.

⁵⁵ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty; mänit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä.

⁵⁶ Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät. Cábøch hajxy jaduhñ nyajcuhdägoyya'añ.

Mänit hajxy jim tiu'ubøjnä, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

⁵⁷ Jim hajxy hánajty tiu'uyo'oyñä, mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty jim tu'haam. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, nja wi'i pi-anøcxáambiøch miich majaty miich mnøcxa'añän.

⁵⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiut je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc jaduhñ maačh nboo'x nhäñá'awät.

⁵⁹ Mänitä Jesús wiinghäna'c ñämäaguiumbä:

—Høøch padu'ubøjcäc.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänitøch miich nbadu'ubøgät cooçh ndeedy hánajty tøø yho'nä, cooçh hánajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

⁶⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a mabøjpä, je'e miich ja'a mdeedy hajxy xyaj-naaxtägø'owáañäp. Pero miich, nøcx ja'a Diosmädia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

⁶¹ Mänitä Jesús ñämaayyä wiingjäyá'ayägumbä:

—Wiindsón, nja wi'i pi-anøcxáambiøch miich, pero nøcxyhöch ja'a njujy nmägu'ug nhuuc hawaanä jayøjp cooçh miich jaduhñ nbadu'ubøgaannä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Põnhøch jaduhñ xjia wi'i piawädi-taamb, cooçh nmädia'agy hamuum-du'joot xquia'a mabøjcät, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät.

10 Mänitä Jesús jäya'ay jiaac wiimbiiyy nädägøøghii'xcumajc. Mänit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cä majaty ja'a Jesús hánajty ñøcxa'añän. ² Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nämaayyä jäya'ayhajxy jia mabøga'añ; je'eds ca'a hijp põñ ja'a Diosmädia'agy yajwá'xäp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jiaac quéxät.

³ Nøcx hajxy. Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Ca'awiindøyhäna'c-hagujc hajxy mwädita'añ.

⁴ Cabä xuummy hajxy mmänøcxät, ni xädø'øñ. Tu'tehngä cø'øg hajxy mmänøcxät. Cab hajxy põñ mwiindänaaxiøbät tu'haam.

⁵ Coo hajxy muum maa mhamejtstá'agät, myajpóo'xäp ja'a cudøjc hajxy. “Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.” Jaduhñ hajxy mnämä'awät.

⁶ Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduhñ, mänitä Dios jiaançh mó'owät ja'a hoyhajty ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduhñ mio'owøøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmø'owät.

⁷ Cab hajxy tøjc-tøjc mwädftät. Jim hajxy mnä'ägädä hídät maa hajxy hánajty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduhñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduhñ xmiooby.

Hawiinmats jaduhñ coo hajxy jaduhñ xmió'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä.

⁸ Homiädyii cajptä hajxy jaduhñ xtiøjmó'owät, mgáyäp hajxy jaduhñ tijaty hajxy xmiooby.

⁹ Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnämä'awät: “Tøø miäwiingoönä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtscøxpä.”

¹⁰ Pero homiädyii cajptä hajxy jaduhñ xquia'a tøjmó'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy:

¹¹ “Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuh-dujthajxy yhooyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhnä hijxtahnd miähmó'owät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhn coo miäwiingoonnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ ja'a mijtsçøxpä.” ¹² Tøyhájthøch jaduhn nmäna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhmbä chaaçhpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaaçhpøjquiän.

¹³⁻¹⁴ 'Mjaanč tehñ chaaçhpøgaamb hajxy pønjaty jim tsänaaby Corazínca-jptooty mөөдä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaaçhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaaçhpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänäyyäbä Tirocajptooty mөөдä Sidóncajptooty. Coo je'e hajxy cu yhihxy ja'a hijxtahnd nej mijts mja hixiän, cu ñajstshixøoy ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy; cu jiøoy cu xiuu'ch hajxy jaduhn. ¹⁵ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, haagä jii by mijts mhäda'aga'añ mõjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdijjiän.

¹⁶ Mänitä Jesús nāmaayy ja'a jiamioødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:

—Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtäp, jaanä jadúhnhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtäbä. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäp, ni hөөч nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtäbä; ni ja'a nDeedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäbä, ja'ačh tөө xquiéxiäbä.

¹⁷ Mänitä nädägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtagajch. Jaanč tehñ jiootcujc hajxy hñajty. Mänit hajxy miänaaň:

—Wiindsón, høxtä ja'a mõjcu'u højts nmädia'agy hajxy tөө xmiäbøjcä ja'a miičhçøxpä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaaň:

—Tøyhajt jaduhn. Nhíxhøch ja'a Satanás coo jim quiahy tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhn jiatçøoyy. ¹⁹ Huuc mädow hajxy, tөөч mijts ja'a mäjaa nmo'oy coo mijts tsahñdy myajtéenät mөөдä caa'pty, y coo ja'a mõjcu'u hajxy mga'a yajmäjädä'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. ²⁰ Paady hajxy mxoonä'agät coo ja'a mxøøhajxy jim yhyty cujaay tsajpootyp. Cab jaduhn ñejpiä pөө tөө ja'a mõjcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

²¹ Mänitä Jesús jiaanč tehñ yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshespíritu. Mänitä Jesús miänaaň:

—Teedy, miičhäts jim Wiindsønñhajp tsajpootyp mөөд hädaa yaabä naaxwiin. Chojpy miičh mjoot jaduhn coo ja'a hajxy ca'a høxpøcypiiä wyiinjuø'owät tijaty ja'a hajxy høxpøcypiiä tөө mga'a yajwiinjuø'oy. Páadyhøch miičh hoy nnänømy.

²² Mänitä Jesús nāmaayy ja'a jiamioødhajxy:

—Tөөч nDeedy ja'a cuhdujt xquiøxy mo'oy. Cáboch pøn xñajuø'oy pønñhøch hөөч, jagóoyyøch nDeedy jaduhn xñajuø'oy. Y jagóoyyøch nDeedy nñajuøøbiä. Ñajuøøby hajxy je'ebä pøn-játyhøch tөө nyajñähdiy coo hajxy ñajuø'owät.

²³ Mänitä Jesús ja'a jiamioød wyiinhee'ppejty ja'a hajxy nāmajmetspä. Mänit hajxy hawiing nāmaayyä:

—Jootcujc hajxy jaduhn mhídät je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a hijxtahnd may tөө nyajñähixø'oy.

²⁴ Tøyhájthøch jaduhn nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy mөөдä gobiernähajxy, nāmāy hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhiixyp. Nāmāy hajxy jia mädowaañ tijaty mijts mmädooby.

²⁵ Mänitä ley-yajñähixøøbiä tu'ug tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hoy miäyajtøy:

—Wiindsón, tiich ngudiúnáp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhádát nebiä Dios jjugyhatiän.

Paadiä Jesús jaduhñ ñämaayyá, ná'ä mädia'agyhixáanáp hánajty je'e waamb hánajty yhadsowa'añ. ²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduhñ mwiinjuø'øy.

²⁷ Mänitä ley-yajnahixøøbiä yhadsooyy:

—Jaduhñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgø'øwät hamuumdu'joot. Jaanä jaduhñ jim myiimbä coo hopiønä mdsógát mba'häyówät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsøquiän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduhñ tøø mhadsoy; coo jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mnócxät tsajpootyp.

²⁹ Pero yajcumayaambä ley-yajnahixøøbiä hánajty. Mänit miänángumbä:

—Pøn jaduhñ mnänøømby cooçh hopiønä ndsógát nba'häyówät.

³⁰ Mänitä Jesús yhadsóogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiä'agyhøch mädia'agy tu'ug, nej miiçh jaduhñ hoy mwiinjuø'øwät. Jiibiä jäya'ay hánajty tu'ug yhäda'agy Jericó. Jerusalén hánajty tøø chohnda'agy. Tu'haamhádaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduhñ miée'tsäxä møødä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypiän hajxy jaduhñ ñähgueecy.

³¹ Mänit teedywiindsón tu'ug ñajxy. Coo ja'a mähdiøjc jaduhñ yhiixy, cab jaduhñ tiänaaxiøjpy. Jiuhyohy jaduhñ.

³² Jaduhñdsä tsajtøjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduhñ je'e jiuhyohbiä.

³³ Mänitä Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coo jaduhñ yhiixy, mänitä hojioot miøødhajty. ³⁴ Mänitä mähdiøjc chooyøøyy aceitehaam møødä vinohaam. Mänit yhamägüijty withaam

maa hánajty tøø jiotiän. Mänitä yhamdsoo jäyujcøxp yujtsehñ. Mänitä mähdiøjc hoy ñajtsømo'øyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiixä. ³⁵ Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudøjc plataxädcøñ metsc miooyy. Mänit ñämaayy: “Tunä mayhajt, huuc cueendähat yø'ø mähdiøjc. Mäduhñtiä xädcøñ mjaac yajtuñ, mänitøch jaduhñ nmoodiägätsät cooçh nwiimbijtägätsät.”

³⁶ Mänitä Jesús ja'a ley-yajnahixøøbiä miäyajtøøyy:

—Pøn maas hoyhäna'c tøø piädsømy yø'ø nädägøøgpähajxy.

³⁷ Mänitä ley-yajnahixøøbiä yhadsooyy:

—Ja'a häna'c hojioot møødhájtäbä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx, y jaduhñ miiçh hojioot mmøødhájpät.

³⁸ Mänitä Jesúsahajxy tiu'ubøjcumbä. Mänit hajxy miejch wiingcajptooty. Mänitä Jesús yajtøjtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhajpä Marta.

³⁹ Jimä Marta piuhdo'oxy hánajty tu'ug ja'a xøhajpä María. Mänitä María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhi-daamby hánajty je'e waambaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. ⁴⁰ Pero wyl'i jioodhadøøtsäp ja'a Marta tiuung hánajty. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, nej miiçh jaduhñ mni-jiäwø'øyii cooçh nbuhdo'oxy ja'a tu-ung tøø xyajmänähgueegø'øy. Huuc nä-ma'aw weençh xpiuhbety.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Marta, Marta, madiu'u miiçh mwi'i tiajy mwi'i miay. ⁴² Tu'tu'uyyä jaduhñ yhawiinmatsä. Hoyyä mbuhdo'oxy jaduhñ quiudiun. Cabä María ja'a cuhdujt jaduhñ pøn piøgáanäxä cooçh nmädia'agy jaduhñ xyhamädoowhíjtät.

11 Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hánajty pia'ya'axy. Coo

pia'yaaxpäðøyy, mänitā jiamiøð
tu'ug miānaañ:

—Wiindsōñ, hōjts Diospa'ya'ax ya-
jnāhixøøyyāc nebiā Juan ja'a jiamiøð
yajnāhixøøyyān.

² Mänitā Jesús miānaañ:

—Coo ja'a Dios hajxy hānajty
mba'ya'axa'añ, jaduhñ hajxy
mmānā'anāt:

Dios, miich hōjts nDeedyhajpy. Jim
mhity tsajpootyp.

Weenā jāya'ayhajxy nāgøxiā
xwyiingudsähgø'ø. Weenā mmājaa
myajcāhxø'øgy.

Weenā mmādia'agy hajxy yaa xmiäbøjcā
hädaa yaabā naaxwiin neby hajxy
jim xmiäbøjcān tsajpootyp.

³ Móøyyāc hōjts ja'a cay jāda'axøø neby
hōjts cu'uxiā ngáyāt.

⁴ Hōjts ja'a pojpä cādieey māmēe'xāc
neby hōjts jaduhñ nmāmee'xiān
ponjaty hōjts xñāgādieeyøøby.

Cabā mōjcu'ugong cuhdujt mmó'owāt
coo hōjts xjōjcapxø'owāt, coo hōjts
ja'a haxøøgpā xyajnāhdjāt.

⁵ Mänitā Jesús miānāangumbā:

—Tsøg hajxy jaduhñ mánāanām
coo mijts mmāgu'ughajpä mmøødā
tu'ug. Coo miich cuptsuhmdā nøcxy
mnāma'ay: “Māgu'ughajpä, høøchā
tsajcaagy tågøøg yajyujwāanāc.

⁶ Ja'a nmāgu'ughajpøch tu'ug tøø
miech. Jāguem choon. Cábøch
tii nmøødā tiich jaduhñ nnā'a
mó'owāp.” ⁷ Wehndā mmāgu'ughajpä

jiiby tøgooty xyhadsówāt: “Ca'a
xyhadsipy. Hagø'øgy ja'a tøjcān. Tøø
hōjts ngøxy maaho'nā mōødhøch
nhuunghajxy. Cábøch nbādø'øgaanā
cooçh miich jaduhñ tijaty nmó'owāt.”

⁸ Tøyhājthøch jaduhñ nmāna'añ, hoy
jaduhñ xjia māgu'ughaty, cab jaduhñ
xñā'a nābādø'øgāambāt coo miich
tijaty xmió'owāt. Pero coo miich
tehngajnā mwi'i nē'emāt, mänit jaduhñ
piädø'øgāt, mänit jaduhñ xmió'owāt

tijaty miich hānajty myajmaajiajpy.
⁹ Tøyhājthøch jaduhñ nmāna'añ, coo
mijts ja'a Dios tijaty mmāyujwā'anāt
tehngajnā, tsipcøxp jaduhñ xñā'ägädā
mó'owāt. ¹⁰ Coo pønā Dios tijaty
miāyujwā'anāt tehngajnā, tsipcøxp
jaduhñ nñā'ägädā mo'owa'añii.

¹¹ Pø jim mhuunghajxy, coo
tsajcaagy xmiāyujwā'anāt, cabā tsaa
mmo'owa'añ; coo hacx xmiāyujwā'anāt,
cabā tsahñdy mmo'owa'añ. ¹² O coo
tseediu'ludy xmiāyujwā'anāt, cabā
caa'pty mmo'owa'añ. ¹³ Hojtiatpā ja'a
mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy
hajxy mja ca'awiindøyyā. Mānaxiā
ja'a mDeedyhajxy jim tsajpootypā
xmió'owāt ja'a yhEspiritu coo mijts
jaduhñ mmāyujwā'anāt.

¹⁴ Wiinghoocā Jesús ja'a mōjcu'u
hānajty yhøxquexy. Tøø jāya'ay hānajty
tu'ug yaghuumy. Coo ja'a mähdiøjc
ñāhwaatsnā, mänit quiapxø'nā.
Yagjuøøgy ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ.
¹⁵ Pero nāje'e hajxy jaduhñ miānaañ:

—Yø'ø craa, ja'a mōjcu'ugongā
miājaa jaduhñ miøødhājät, paadiā
mōjcu'u yhøxquexy. Ja'a mōjcu'ugong,
ja'a mōjcu'u wyiindsønhaajxy je'e.

¹⁶ Nāje'e hāna'c ja'a Jesús hajxy hā-
najty nāma'ay coo hijxtahnd ween ya-
jcāhxø'øgy, ja'a jim tsajpootypā. Wyi-
inmahñdyhixaambiā Jesús hajxy hāna-
jty. ¹⁷ Pero nājuøøbiā Jesús hānajty nebi-
aty hajxy hānajty wyi'i tiajy wyi'i miay.
Mänit miānaañ:

—Homiadyi cajptā, coo ja'a
cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agøøjät,
coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'owøøjät,
cuhdägøyyāp ja'a chāna'ahajxy
jaduhñ. ¹⁸ Jaanā jaduhnduhmbā, coo
Satanāshajxy ñimiädsibø'owøøjät,
cuhdägøyyāp hajxy je'ebā. Mijts jaduhñ
mānaamb cooçh tyijy ja'a mōjcu'uhajxy
nhøxquexy ja'a mōjcu'ugongā
miājaagøxpā. ¹⁹ Pero coo hāxøpy
jaduhñ tiøyyā, maa mijts mjamiøð

ja'a mäjaa hajxy yhuuc paatpä coo ja'a mõjcu'u hajxy yhøxquexy. Cähxø'p jaduhñ coo mijts ja'a tøyhajt hajxy mga'a mõødä. ²⁰ Pero høøch, ja'a Diosmäjaagøxpøch ja'a mõjcu'uhajxy nhøxquexy. Y cähxø'p jaduhñ coo miäwiingoonnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ ja'a mijtscoøxpä.

²¹ 'Tsøg jaduhñ mänäänäm, coo ja'a jäya'ay jaanč mõcpä cwieendähädät ja'a yhamdsoo tøjc, coo pujxt coo wojpt hānajt miøødä, cabä mee'tspä jaduhñ tiägø'owät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindøybä miédsät, cabä cudøjc jaduhñ miäjädä'agät. Pøjcäxäp ja'a piu-jxt ja'a wiojpt jaduhñ ja'a tyijy yajmäjädä'agaambiä. Møød jaduhñ piøjcäxäbät tijaty jiiby miøød tøgooty. Y høøch, jaduhñ mawfinäts høøch ja'a mõjcu'u-gong nga'a yajmäjädä'agy.

²³ 'Põnhøch jaduhñ xquia'a mõødpädø'p, høøch nmädsip je'eduhñ. Y põnhøch jaduhñ xquia'a mõødtuumb, je'e jaduhñ yajma'p pønjátýhøch nmädi-a'agy xjia wi'i miäbøgáanäp.

²⁴ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tsøg jadähooc mädiáaccumbä. Coo ja'a mõjcu'u piädsómät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägø'øy poo'xtaacthøxtaabiä pactuum. Y coo jaduhñ quia'a páadät, mänit miäna'añ cooc jim wyiimbida'añ maa tøø yhuuc pädsøømbän. ²⁵ Coo jim miejstägátsät maa ja'a jäya'ayän, tøø ja'a jäya'ay hānajt wyiinmahñdymech nebiä tøjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä mõjcu'u ja'a jiamiøød nøcxy wioy juxtuyc ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'øy maa ja'a jäya'ayän tsānaabiä. Y maas haxøøg ja'a jäya'ay nā'ägä jaty quejee hānajt.

²⁷ Jimä Jesús hānajt miädia'agyñä, mänitä to'oxiøjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcuyc miich mdaj mdsi'tsc jaduhñ yhity je'eguiøxpä coo miich tøø xyajtso'ogy tøø xyajyeegy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootcuyc hijp, pønجاتiä Diosmädia'agy cudiuumb.

^{29–30} Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hānajt jiaanč tehñ nāmugø'øyii may. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miøødä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahñd hajxy jia wi'i yhix-aamby, ja'a hoy-yagjuøñäbä. Pero cab hajxy jaduhñ yaghixa'añii. Jagooyyä hajxy jaduhñ yhixa'añ coo høøch jaduhñ njada'añ nebiä Jonás jecy ji-ajtiän mänaa jim quiexyijjān Nínivecajptooty. Dios jaduhñ quejx. ³¹ Coo jaduhñ yhabaadät coo ja'a jäya'ayhajxy hānajt yajnähdi ja'añii, mänitä to'oxiøjc piädø'oga'añ, ja'a jecy hanéhñmäbä jim jäguemnaax ja'a jøømbojmanajpä. Je'e jaduhñ mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agøøjät haxøøgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tøø miämädoona'ay, je'eguiøxpä coo ja'a Salomón hānajt jiaanč tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón cuhdujt hānajt jiaty mõødä nébiøch høøch jaduhñ nmøødän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsānāayyābä Nínivecajptooty, jaduhñ hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agøøjät haxøøgtuum. Coo ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Nínivecajptooty, mänitä jäya'ay ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajstshixøøyy. Y cabä Jonás cuhdujt hānajt jiaty mõødä nébiøch høøch nmøødän.

³³ Coo ja'a jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy jaduhñ piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ quiudøø'xøøjät ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä jøøn hajxy yu'učh, ni cab hajxy quiuhjupy cajonghaam. ^{34–36} Cooch mijts ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot

xmiäbójcät, hoy hajxy jaduhñ mwädítät homiänaajä. Pero cooñ nmädia'agy hajxy xquia'a mabójcät, hagoodstuum hajxy jaduhñ mhídät. Homiänaajoch nmädia'agy hajxy xmiäbójcät neby hajxy hagoodstuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpäðøyy, mänitä Jesús wioonøcxä mägaabiä ja'a farisewäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo tiøjcän, mänit yhänaaguiädaacy meexäwiinduum. ³⁸ Jaguiø'øbuju

ja'a Jesús yhänaaguiädaacy. Caj quio'øbuju nebiä judfiohajxy hñajty quihdujthatiän. Coo hajxy hñajty tiägø'øwa'añ caabiä, mänit hajxy hñajty quio'øbuju. Coo ja'a Jesús quia'a cø'øbuju, yagjuøøyy ja'a fariseo jaduhñ. ³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodøjc, jaduhñ hajxy mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy mwi'i mieeñ mwi'i pioty.

⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tøø ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tøø ja'a mjoothajxy xjia cunú'u'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhijty. ⁴¹ Coo ja'a häyoobäya'ay hajxy mbuhbédät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ mnähwá'adsät.

⁴² Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiøøbä hajxy mja nä'a wi'i quiyuoxø'øyy yø'øbi'c jøø'xychooy jii by tsajtøgooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduhñ myiñän coo hajxy hoy mwädítät, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiúnät.

⁴³ Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanñ tehñ yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Jii by hajxy mja wi'i yhäna'awa'añ maa ja'a hänaa-biejt hojiatypän jii by tsajtøgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug

hajxy xi'ig xon xwyiingudsähgø'øwät jii by halaplaaz.

⁴⁴ Mijts fariseodøjc, mijts ley-yajñähixøøbiädøjc, mhøhñdaacp hajxy jaduhñ. Cab hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Y pønjatyy ja'a mmädia'agyhajxy xpianøcxäp, tu'udägooby hajxy je'ebä, je'eguiøxpä coo hajxy quia'a najuø'øyy coo mijts mguhdujt jaduhñ yhaxøøgä.

⁴⁵ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a ley-yajñähixøøbiä tu'ug:

—Wiindsøn, coo jaduhñ mmäna'añ, haxøøg højts jaduhñ xñänøømbä.

⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts ley-yajñähixøøbiädøjc, jaanä haxøøg mijts mjadaambä mhabetaambä. Hanaxiä mijts ja'a tsipjatypä myajñähixø'øyy. Ni pøn jaduhñ quia'a jada'añ nej mijts myajñähixø'øyän. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajñähixø'øyän ni weeñtiä.

⁴⁷⁻⁴⁸ Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxøøg mijts mguhdujt nebiä mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chäna'ay yhäyooyän jegyhaity. Je'eds hajxy jaduhñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Y mijts ja'a tiøjc-huunghajxy myajcøjjäp maa hajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Myajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹ Ñajuøøbiä Dios jaduhñ. Je'e jaduhñ mänaa: “Nguexáambiøch nguguexyhajxy maa yø'ø häna'c-hajxiän. Nájé'ejøch nguguexyhajxy xyagho'ogaañä. Nájé'e hajxy ñä'a tsaächtiuna'añii.”

⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, pojpatuum cädieedium hajxy jaduhñ miähmø'øwa'añ ja'a Dios quiuguexycøxpähajxy, ja'a hajxy tøøbä yagho'ogyíjábä nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyyä yaghó'cäbä mänaa hädaa yaabä naaxwiin

yhawijy tiøø'xta'aguiän. ⁵¹Møødä Abel yaghó'cäbä mõødä Zacarías. Tsajtøghaguuy ja'a Zacarías yagho'cä jim mädøyyä maa ja'a altarän. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä miähmø'øwa'añ pojpatuum cädieediuum.

⁵²Mijts ley-yajnähiðøbiädøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnä'a mo'owa'añ. Cabä tøyhajt hajxy hamdsoo mnä'a tsocy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quipxhiimby nebiä tøyhajt hajxy jaduhñ quia'a páadät.

⁵³Mänitä Jesús jiaañch tehñ miäjootma'tä ja'a fariseodøjc mõødä ley-yajnähiðøbiädøjc. Mänit hajxy tiägøøyy mäyajtøøbä madiu'u.

⁵⁴Jia wiinmahñdyhixaan ja'a Jesús hajxy jaduhñ neby hajxy jaduhñ cu yajnähsøømy.

12 Mänitä jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høxtä niñø'tsmujcä hajxy jaduhñ. Mänitä Jesús ja'a jiamioðd hawiing nāmaayy:

—Cabä fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nāmay häna'c jaduhñ tiu'udägoy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hix, høhndaacp ja'a fariseoshajxy jaduhñ. Yajnajuo'øwaamb jaduhñ tsipcøxp coo hajxy jaduhñ yhøhnda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuñ. ²Hix, cab jaduhñ tii nā'ägädä mähmø'øwa'añ jañägapxy. Haagä cähxø'øgaamb jaduhñ cøxiä. ³Jaana jaduhnduhmbä ja'a mijtscøxpä, waambaty hajxy tøø mnäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduhñ cu'ughagujc.

⁴Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy md-sähgø'øwät põñ ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduhñ nej xjiaac túnät. ⁵Pero ja'a Dios hajxy jaduhñ md-sähgø'øwät. Je'edsä cuhdujt mõød coo

ja'a mjugyhajthajxy xyajcuhdägøøyyät, y coo hajxy xpiädä'agät haxøøgtuum.

⁶Høxtahmñsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiechpä Dios je'e. ⁷Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduhñ mga'a tsähgø'øwät. Xjiaañch tehñ chojp mijts ja'a Dios høxtä xmiøoby hajxy tijaty hajxy myajmaajajpy.

⁸Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, høøch ja'a Diosquexypä, põñhøch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'eñ jaduhñ ngapxpaattägatsaamby jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. ⁹Pero põñhøch jaduhñ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'eñ jaduhñ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

¹⁰Põñhøch haxøøg xñänøømb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxøøg nānømät, cab hajxy jaduhñ miée'xänät.

¹¹Coo mijts häna'c mädsibø'øbä xyajnócxät tsajtøgooty o jim maa ja'a hagujtøjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiä'agät, ¹²je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxøøyyät waambaty hajxy jaduhñ mhadsówät.

¹³Mänitä Jesús nāmaayyä tu'jäya'ay maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsøn, nāmáayyägøch nbuhya'ay cooçhä nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

¹⁴Mänitä Jesús miānaañ:

—Põñhøch tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh mijts nhané'emät.

¹⁵Mänitä Jesús miānāangombä:

—Mnigwieendähadøøjäp hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nøcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä mga'a mõødä.

¹⁶Mänit miānāangombä:

—Tsøg hajxy mánāanäm, jii jäya'ay hijty tu'ug jaanç tehñ miäyøø. Mänitä

ñøø miooc may yajpādø'cy. ¹⁷ Mänit tiägøøyy tajpä maabiä: "Nébiøch nnøø nmooc ndúnät. Maačh jaduññ nnä'ä pädá'agät." ¹⁸ Mänit miänáangombä: "Tøøch nnajuø'øy maačh nbädá'agät. Nyajmá'adäbøch yø'ø ndsehχ. Maas crúundøch ngójät. Jíibyhøch nnøø nmooc ngøxy pädá'agät, mädúhñtiøch nmøødä. ¹⁹ Cábøch jaduññ tii ndájñät nmáañät. Jootcujc-høch jaduññ ndsánáañät nháyoonät majiomøjt. Poo'xáambøch, cayáambøch hu'ugáambøch, xoonða'agáambøch." ²⁰ Mänitä Dios ja'a craa ñämaayy: "Miičh, cab jaduññ mnä'ägä mabøcy. Jäda'a coods mho'oga'añ. Yø'øduññ tøø mwil'i piädä'aguiäbä, pøn jaduññ mämähmø'owaamb." ²¹ Jaduhñdsä mäyøøjäya'ayhajxy jiaty yhabety pønjaty maxiädø'ñ jaduññ tehngajñä yajmujp yhamdsoogxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduññ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjughadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³ Cab hajxy nøcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä wiinä mga'a møødä. ²⁴ Høxtahmñds yø'ø muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiajy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii yajpādø'øgy; cabä tsehχ hajxy miøødä. Ja'a Dios jaduññ yagjøø'xp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵ Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajyeegøøjät ni weeñtiä. ²⁶ Pø cab hajxy hoy hamdsoo mniyajyeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷ Høxtahmñds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädi-uñ. Tøyhajt jaduññ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hñajaty jia

møødä. ²⁸ Hoyyá Dios yø'ø pøjy yajxón jia cunuu'xy, cab jiecy. Mänañiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduññ mga'a ja mabøcy. ²⁹ Ca'a hajxy mwil'i tiajy mwil'i miay tii hajxy mgayaamby mhu'ugaamby. ³⁰ Ja'a hajxy jaduññ ca'a mabøjpä, je'eds hajxy wyl'i tiajpy wyl'i miaaby. Pero mijts, ñajuøøbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myaj-maajiajpy. ³¹ Taj may hajxy nebiä Dios-mädia'agy hajxy hoy mgudiúnät, mänitä Dios cøxiä xmió'owät.

³² 'Mägu'ughajpādøjc, ca'a hajxy md-sähgø'øy, hoy hajxy jaduññ mja nä'ä weeñtiä. Chøjpiä mDeedy jioot jaduññ coo mijts xyhuunghädät. ³³ Mdøogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmøødä; mänitä häyoobäya'ay hajxy mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduññ pøn jim tii xpiójcät. ³⁴ Coø ja'a Diosmädi-a'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduññ. Coø ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuó'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamiøødhajxy nähix hahixø'ø yhidät coo hñajaty quiädaactägatsa'añ jadähooc. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn'hajxy wyiimbídät mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyiijän. Jøønmøød hajxy jaduññ yhahixy. Coø ja'a wyiindsøn'hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸ Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hñajaty, hoy ja tsuhmdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduññ. Tøyhajt jaduññ. Høxtä yajcayøøjäp hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹ Y jaanä jaduhñduhmbä, coø ja'a cudøjc jaduññ ñajuø'owät mäduhñajtä ja'a mee'tspä miédsät,

cab jaduñ ñä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduñ quia'a tøjtagó'owät.
⁴⁰ Jaduñ mijts nähix hahixø'ø mhíjpät. Cab hajxy mnä'ägä najuó'owät mänáajøch ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹ Mänitä Pedro yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miič hādaa mya-jmødmādiaacy, højtsyāhajtä tøgä nägøxiä.

⁴² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduñ cudiuumb nebiatä wyiindsøn yhane'emiän, je'eds jaduñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsøn tiojcän. Coö ja'a wyiindsøn maa ñøcxy, je'eduhñ mähmøoby coö jaduñ yajcáyät pøn jiiby hijp tøgooty. ⁴³ Pø cudiuumbä copc-hajpä hānajtý hoy, coö ja'a wyiindsøn wyiimbijtagätsät, cumayāanāp jaduñ ja'a wyiindsøn.
⁴⁴ Mänitä wyiindsøn yajnähdija'añii coö jaduñ quiopc-hādät māduhñtiä ja'a wyiindsøn miøødä cøxiä. ⁴⁵ Pero coö ja'a copc-hajpä miäná'anät coö ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ, coö ja'a miämoonsä yhäyoowhíxät, coö tiägó'owät huucpä caabiä, coö miu'ugøøjät, ⁴⁶ mänitä wyiindsøn miejstägatsa'añ jaguiapxy, mänit jaduñ jiaanč tehñ chaačhtiuna'añii neby hajxy chaačhtiunijän ja'a hajxy ca'a mabøjpä.

⁴⁷ Mädyii moonsä jaduñ ca'a mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy nebiaty ja'a wyiindsøn yhane'emyii, jaanč tehñ chaačhtiunāanāp je'e. ⁴⁸ Pero mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjp je'eguiøxpä coö quia'a najuø'øy, cab jaduñ jiaty tsaáčhtiuna'añii. Pøn madiuung jaduñ yajcø'ødägøøyyäp, tsipcøxp jaduñ quidiünät nebiaty yhane'emyii.

⁴⁹ Pāadyhöch yaa tøø ngäda'agy hādaa yaabā naaxwiin nebiä tsip jaduñ piädó'ogät. Weenä jāya'ayhajxy ñimiädsibø'øyii. ⁵⁰ Mobadájpočh nho'oga'añ.

Jiaanč tehñ chójpiøch njoot coö paquiä yhabāadät. ^{51–52} Pāadyhöch yaa tøø ngäda'agy hādaa yaabā naaxwiin nebiä jāya'ayhajxy ñimiädsibø'owóøjät. Cabā jāya'ayhajxy jootcuyc ñä'ägä hidaannä. Ñimiädsibø'owāanāp hajxy tu'ugtøgooty. Nädägøøgpāna'c-hajxy yajmuga'añ ja'a nāmetspāya'ay. ⁵³ Miøødnimiädsibø'owāanāp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miø'ødhoc jiaxie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñāmaayy:

—Coö ja'a joc piädø'øgy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coö tiu'uwa'añ. ⁵⁵ Y coö jiøømbojy, hijxtahñd jaduñ coö han yhida'añ. Y mnajuøoby hajxy jaduhmbä. ⁵⁶ Tøyhajt jaduñ, mnajuøoby hajxy jaduñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mna-juø'øy tijaty jadāannāp habetāannāp. Hix, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsocy coö hajxy jaduñ mnajuó'owät.

⁵⁷ Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coö mga'a jada'añ. ⁵⁸ Coö pøn hānajtý tøø xñäxø'owø'øy, coö hānajtý xyajnøcxy haguyc, tu'haamnøcxpā myajtødiägó'owät. Pø caj, xchúmap hajxy jaduñ. ⁵⁹ Y cab jaduñ mdsoj pädsómät høxtä coonā mnuu'xy myajnähwá'adsät pedyii. Jaduhñ mawíñäts Dios hajxy xyajcumädó'owät.

13 Mänitä ja'a Jesús yhawāanāxä coö ja'a Pilato ja'a Galileabāya'ay hānajtý nāje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyøjxpā Galileabāya'ayhajxy hānajtý. Jaduhñ hajxy hānajtý quihdujthaty. ² Mänitä Jesús miānaañ:

—Nej, mmānaamb hajxy jaduhñä, paady yø'ø hāna'c-hajxy yagho'cä je'eguiøxpä coö maas may ja'a pojpa cādieey hajxy hānajtý tøø tiuñ quejee ja'a miägunaaxhaxiä. ³ Høøch jaduñ mānaamb, caj. Y coö mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduñ hajxy

mjájpät nägøxiä. ⁴Y yø'ø häna'c-hajxy nämajmocxtägøøgpä tøø yhö'oguiäbä jim Siloé mänaa ja'a möj torre tøø nähgahbetiän, nej, mmänaamb mijts jaduñä coo maas may pojpä cädieey hajxy hänäjty tøø tiuñ quejee ja'a jiamioødhajxy jim tsänaabiä Jerusalén. ⁵Høøch jaduñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'owät, jaduñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁶Mänitä Jesús miänáangombä:

—Tsøc mädiáacäm, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mänit hoy jia hixø'oy pø tøø tiøømbety. Cahnä hänäjty tiøømbetyñä. ⁷Mänitä mioonsä ñämaayy: “Huug hix yø'ø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jim ñä'a naaxnähdäna'ay.” ⁸Mänitä mioonsä miänaañ: “Wiindsón, ween jiaac täna'ay tu'jomøjt. Nhuuc nä'a juhdajtú'udyhöch. Nhuuc tsooyø'øyhöch abonohaam. ⁹Wehñdä jaduñ ñä'a tøømbédät. Pø caj, mänitøch nbúxät.”

¹⁰Wiinghoocä Jesús hänäjty jiiby yajwiingapxø'oy tsajtøgooty. Poo'xxiøøjooty hänäjty je'e. ¹¹Jiibiä tajiäya'ay hänäjty tu'ug. Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hänäjty tøø miähäyoy. Jøney ja'a mähdiøjc hänäjty tøø yagiadyii ja'a möjcú'ujäm; ni cab hänäjty hoy ñä'ägä tøwa'añ. ¹²Coo ja'a Jesús ja'a tajiäya'ay yhiixy, mänit miojyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøø ja'a mba'am jaduñ xñähwa'a'ch.

¹³Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänitiä ja'a mähdiøjc tiøøyy. Mänit miänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaan'chä. ¹⁴Mänitä tsajtøjwiindsón jiootma'ty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a pa'am yajnajxy ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøø quiunuuxy coo hajxy nduunämät. Mänitä mba'am hajxy min myajniñähwa'a'chii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhndaacp mijts jaduñ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy myajnoøhu'ugy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy, cab hajxy hamdsoo hoy mgudiñ. ¹⁶Y hädaa tajiäya'ay, Abraham yhap yhoc hädaaduhñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøø yaghidyii pa'ammøød ja'a möjcú'ujäm. Nej, cáboch ja'a cuhdujt hijty nmøødä coøch poo'xxiøøjooty tøø nyajnahwa'a'chä.

¹⁷Mänitä Jesús miädsiphajxy chähdiuñ. Pero ja'a cu'ug, jaan'ch tehñ xioon-daac hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy.

¹⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhöch nyajmäbaada'añ ¹⁹nebiä habi'c mostazapajcän. Coo jäya'ay jaduñ ñi'libät maa ja'a ñaaxän, cøxp jaduñ yéegät. Høxtä pe'eñhädiünäp ja'a muuxyhajxy yhaa'xcøxp.

²⁰Mänitä Jesús miänáangombä:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhöch nyajmäbaada'añ ²¹nebiä to'oxiøjc tsajcaagychooy hajxy yajtuñän coo tsajcaagy hajxy yhädiuñ. Tägøøgquixøhñdy ja'a harina hajxy yajmäbädaagø'oy ja'a tsajcaagychooy. Mänit jaduñ hoy piädø'øgy.

²²Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Jerusalén hänäjty ñøxa'añ. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hänäjty yajnahixø'oy maa ja'a cajpthuungän. ²³Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Nej, näweeñtiä hajxy ñähwa'ad-sa'añ ja'a piojpä cädieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

²⁴ —Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät nebiä cuhdujt hajxy hoy mmøødhádät neby hajxy jim mdägø'owät tsajpootyp. Nämaj hajxy jia wi'i tiägø'owa'añ, pero cab hajxy hānajtj yajtägø'owa'añii coo cuhdujt hajxy hānajtj quia'a møødä.

²⁵ Coö ja'a Dios ja'a tøjc hānajtj tøø yhağøñä, mänitä tøghagø'ow hajxy hānajtj jia wi'i quiojxnoga'añ, pønjatj tøba'am hānajtj tøø miähmø'oy. Mänit hajxy hānajtj jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios, yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mänitä Dios yhadsowa'añ: “Cábøch mijts nhixiä.” ²⁶ Mänit hajxy hānajtj miäna'anáangombä: “Pero tøøds miich nmøødcay nmøødhu'ugy; tøøds miich mmädia'agy xyajnahixø'oy mänaa jim mhitiañ maa højts ngajptän.” ²⁷ Mänitä Dios hānajtj yhadsowáangombä: “Tøø hajxy nnäma'ay coö hajxy nga'a hixiä. Wiimbit hajxy. Caj mijts mguhdujt ñä'ägä hoyyä.” ²⁸ Mänitä Abraham hajxy hānajtj jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum møødä Isaac møødä Jacob møødä Diosquexyhajxy nägøxiä. Mänit hajxy mjø'owa'añ mxuuds'añ coö ja'a Dios hajxy tøø xquia'a yajtägø'oy. ²⁹ Nøcxaambä jäya'ayhajxy miägaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohmä. ³⁰ Jaaya'ayhajxy jäda'ahaty péjxäbä, näje'e møjtuung hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jäda'ahaty møjtuungmøødpä, näje'e tiuunghajxy piøgáanäxä.

³¹ Mänitxøøbä ja'a fariseoshajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Mdsóonäp yaa coö ja'a Herodes xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ca'awiindøyyä Herodes jaduhñ. Nøcx hajxy näma'aw coöch mejtsxøø tågøgxøø njaac tuna'añ. Njaac

høxquexáambiøch ja'a møjcu'uhajxy. Njaac yajmøcpøgáambiøch ja'a pa'amjäya'ayhajxy. Mänitøch nduumbädø'owa'añ. ³³ Jexioo, mejtsxøø tågøgxøøjoch njaac tu'uyo'oya'añ. Mänitøch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduhñ yhawinmatsä coö ja'a Diosquexy wiingtuum yhø'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaangombä:

—Ja'a hāna'c-hajxy jim tsānaabiä Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'açh. Tøøch mayhooc nja wi'i ñāma'ay coö ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy najtshixø'owät; pero cab hajxy ñä'ä najtshixø'owa'añ. ³⁵ Coöch jim ngóodät Jerusalén, páquiøch jim nhida'añ. Mänitøch mijts jim nnähgue'egáangombä. Cábøch hajxy xyhixaannä høxtä cóonøch hānajtj ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy hānajtj mmāna'ana'añ: “Jaanch tehñ miøj jaanch tehñ jiaanch ja'a Dios tøø quiéxiäbä.”

14 Wiinghoocä Jesús ñøcxy mägaabiä maa ja'a farise-owiindsønä tiøjcän. Poo'xxiøøjooty hānajtj je'e. Jiibiä Jesús hānajtj miähijxna'ayfijäm tøgooty ja'a fariseoshajxy. ² Jiibiä mähdiøjc hānajtj tu'ug qui'ixypa'ammøød. Jesúswiinduum hānajtj tiāna'ay. ³ Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a ley-yajnahixøøbiähajxy møødä fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduhñ coö ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät poo'xxiøøjootiä.

⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ä hadsooyy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon, yajmøcpøjcy. Mänit ñämaayy coö wyiimbídät. ⁵ Mänitä fariseoshajxy ñämáayyagombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awø'owät nøøjutjooty, nej, cab hajxy mänitä myajpädsømädä, hoy hānajtj jia poo'xxiøøjootiä.

⁶ Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooyy.

⁷ Mänitā Jesús yhiixy coo ja'a woybā wixpā hoyhānaabiejt hajxy jia wi'i yhōxtā'ay. Mänit miānaañ:

⁸ —Coo ja'a pōc ja'a hu'ug hānajt mānaa jiadyi, coo mijts myajwōwāt, cabā hoyhānaabiejt hajxy myaghāna'awō'ōwāt. Hix, coo hāna'c maas cuhdujtmōōdpā jiaac mēdsāt, ⁹ mänitā cudōjc xñāmā'awāt: “Pādō'og, mo'ow yō'ō hānaabiejt yō'ō hāna'c tōō jiaac méchābā.” Xyajtsāhdiúnāp jaduhñ. Mänit nōcxy mhāna'ay maa ja'a hānaabiejt ca'a hojiatypān. ¹⁰ Pero jayōjp mhōxtā'awāt ja'a hānaabiejt ca'a hojiatypā. Mänitā cudōjc xñāmā'awāt: “Māgu'ughajpā, yaa nax maa hādaa hānaabiejt hojiatypān.” Xquiumáyāp ja'a jāya'ayhajxy ja'a hajxy jīm hānaabiā. ¹¹ Pōñ ja wi'i yajcumayaamb, yajpexaamb je'eduhñ. Pōñ ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduhñ mōjtāgō'owaamb.

¹² Mänitā Jesús ja'a fariseowiindsōñ nāmaayy, ja'a hānajt tōō miāwōyyābā:

—Coo ja'a tsuunax hānajt mānaa myagjada'añii, cabā mmāgu'ughajpāhajxy mwōwāt, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjujy ja'a mmāgu'ughajxy, ni ja'a mmājōōn ja'a mmādōjc-hajxy ja'a māyōōbā. Xwiodāgātsāp hajxy je'e ja'a miich hānajt tōō mwōyyābā. ¹³ Pero je'eds mwōwāp ja'a hāyoobā, ja'a ca'a hoybā, ja'a tecymia'adpā, ja'a wiindspā. ¹⁴ Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodāgātsāt, jootcuje mhīdāt jadāhooc je'eguiōxpā coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mānaa ja'a jāya'ayhajxy hānajt jiuypiojtāgatsa'añān, ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajt tōō quidiūñābā.

¹⁵ Jīmā jāya'ay hānajt tu'ug yhāna'ay meexāwiinduum. Mänitā Jesús nāmaayy:

—Jootcuje je'e, pōñ mägayaamb Dioswiinduum.

¹⁶ Mänitā Jesús miānaañ:

—Tsōc mādīaacām. Jaduhñā jāya'ay tsuunax tu'ug yagjajtā. Mänitā jāya'ay may yajwoowā. ¹⁷ Coo hānajt tōō yhabaady, mänitā mioonsā nāmaayy: “Nōcx ja'a woybā wixpāhajxy nāma'aw coo hajxy yhadō'ōdsāt, coo ja'a cay tōō yhabaatnā.” ¹⁸ Pero mänit hajxy nāgōxiā yhadsooyy cooc hajxy quia'a nābaadō'owāanāxā. Tu'jāya'ay miānaañ: “Tōōchā naax njuy; nōcxāambōch cham nhixa'añ. Huuc mee'x, cābōch xñābaadō'owāanā.”

¹⁹ Mänit wiingpā miānāangombā: “Tōōchā waj njuy mägōoxmancuernō. Je'eēch nōcxy nyajtuunghabōga'añ. Huuc mee'x, cābōch xñābaadō'owāanā.”

²⁰ Mänitā wiingpā jiaac mánāangombā: “Naambōcyhōch hōōch; pādadyhōch nga'a nōcxa'añ mēgaabiā.” ²¹ Coo ja'a moonsā wyiimbijtagajch, mänit je'e cōjx nāgapxy waambaty hajxy yhadsooyy. Mänitā wyiindsōñ jiaanēch tehñ jiootma'ty. Mänitā mioonsā nāmāaguioombā: “Nōcx jīm pāyō'oguiā maa ja'a mōjtu'ujān. Pōnjaty jīm mbaatyp, ja'a hāyoobā, ja'a ca'a hoybā, ja'a tecymia'adpā, ja'a wiindspā, je'e jaduhñ mwoomīnāp.” ²² Coo ja'a moonsā jadāhooc wyiimbijtagajch, mänit miānaañ: “Wiindsōñ, Tōōch ngudiūñ nébiōch miich tōō xyhane'emiān. Pero xiinā hawa'adspā.”

²³ Mänitā wyiindsōñ yhadsooyy: “Nōcx jīm maa ja'a xu'udstu'ujān, maa ja'a padu'ujān; pōnjaty jīm najxp, mnāmā'awāp hadsip coo hajxy myīnāt, nébiōch ndōjc jaduhñ yhūdsāt. ²⁴ Pero pōnjātyhōch tōō nja yajwoyīi, cab hajxy mīñ quia'añ maačh ndsuunax nyagjadyiijān.”

²⁵ Nāmāyā jāya'ay ja'a Jesús hānajt pianōcxy. Mänitā Jesús wia'wiimbijty. Mänit miānaañ:

^{26–27} —Pōnjātyhōch xpianōcxaamb, wēenhōch xmiaas tsocy quejee ja'a

tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, mөөдä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä tio'oxy chocy. Pø caj, cábøch hoy xpianócxät. Pøn ja'a jiugyhajt ca'a nähdujp, cábøch jaduhñ hoy xpianócxät. ²⁸Coo pønä tøjc hñajty quioja'añ, jayøjpa xiädø'øn miächoy pø pedáanäp jaduhñ. ²⁹Pø caj, mänit jaduhñ ñäxi'igøøjät coo hñajty quia'a maya'añ. ³⁰Jaduhñ hajxy miáná'anät: "Xiøøbä yø'ø craa ñä'ä yajtsohndaacy; maa jaduhñ ñä'ä yajmaayy." ³¹Coo ja'a reyhajxy hñajty ñimiädsibø'owa'añii, jayøjpa hajxy yhahixø'oy pø mäjäda'agaamb coo nämajcmil soldado jia mөөдä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähii'xmil miөөдä. ³²Pø caj, jäguemiä ja'a quiuguexy quícxät weenä miädsip jaduhñ miee'xy. ³³Jaanä jaduhñ mijtspä, coo hajxy cøxiä wiinä mga'a najtshixø'owät ja'a hөөчcøxpä, cábøch hajxy hoy xpianócxät.

³⁴"Tuungpaatpä caan hit. Pero coo jiø'owät, cab jaduhñ mänaa yhoyøñät.

³⁵Cab jaduhñ tiuungpaadaannä. Nä'ä tägooby jaduhñ. Pø mwiinjuøby hajxy, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäböjcä.

15 Mänitä Jesús ñamejtsä ja'a yajnähuudiutpähajxy nämay mөөдä cubojpä cugädieeybähajxy. Miädowaambiä miädia'agy hajxy hñajty. ²Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy tiägøøyy mädiaacpä mөөдä ley-yajnähixøbiähajxy:

—Cab jaduhñ yhooyä coo yø'ø craa ja'a cubojpä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miөөdcáyät.

³Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

⁴—Tsøc mänáanäm, pøn meeg hñajty mөөд mägo'x, coo tu'ug tiägøyyät, nej, cabäda'a nägø'ø nädecypä mhøxtá'awädä. ⁵Y coo mbáadät, mänit mxoondá'agät. Mänitä meeg mdsehnø'ögät. Mänit mdsehnñöcxät maa ja'a mdøjcän. ⁶Coo

jim mmédsät, mänit mmäjøøn mmädøjc mwoomúgät mөөдä mmägu'ugha-jpähajxy. Mänit mmáná'anät: "Tsøg hajxy xoondáacäm; tөөчhä meeg nbaady ja'a hijty tөө tiägøyyäbä." ⁷Tøyhajt, jaanä jaduhñ hajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Ja'a jaac nämädaaxc-hii'x-cumajmocxmädaaxc jäya'ayhajxy, ja'a hijty tөө quia'a tu'udägøyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonda'aga'anii.

⁸Tsøg jaac mänáanäm, mädyii to'oxiøjc xädø'øn majc mөөд, coo tu'ug tiägøyyät, mänitä jøøn quiudøø'xø'oy. Mänit tiägø'oy tøjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduhñ yhøxta'ay. ⁹Coo ja'a xädø'øn piaady, mänitä miäjøøn miädøjc wioomucy mөөдä miägu'ughajpähajxy. Mänit miána'añ: "Tsøg hajxy xoondáacäm; tөөчhä xädø'øn nbaady ja'a hijty tөө tiägøyyäbä." ¹⁰Tøyhajt jaduhñ, jaanä jaduhñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät.

¹¹Mänitä Jesús jadähooc miánaangombä:

—Tsøc mädiáacäm, jaduhñä jäya'ay hñajty tu'ug, metsc yhuung.

¹²Mänitä muutspä ñämaayy ja'a tieedy: "Teedy, hөөчhä xädø'øn móooyäc mädúhñtiøch hijty tөө xyajnähdijy." Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädø'øn. ¹³Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'ubøjnä. Cøjxä xiädø'øn miädu'ubøcy. Mänit ñøcxy jäguemnaax. Mänitä xiädø'øn cøjx ñähadun ñahanäma'awø'oy. Haxøøg hñajty wiädity. ¹⁴Coo ja'a xiädø'øn hñajty tөө quiojxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hñajtiän. Mänitä yuu hoyhoy piátänä. ¹⁵Mänitä tuung hoy piaady mähädsømyagjøø'x.

¹⁶ Jia wi'i jiøø'xaamby hānajtj ja'a hādsøm hānajtj jiøø'xypā, pero cab hānajtj tii nā'ägā mo'oyii. ¹⁷ Mānit wyiinmahndymejch: "Jim maačh ndeedy tjojcān, jaančh tehñ quiu'uxiā ja'a moonsāhajxy jim quia yhu'ugy. Y høøčh, cooçh yaa nmāhmó'owāt, yuuhó'ogābøch hāyaa. ¹⁸ Nnā'ägā nōcxyhøch jim maačh ndeedy tjojcān. Jadúhñhøch nnāma'awa'añ: Teedy, tøøch ngādieey ja'a Dioscøxpā mōødā miichcøxpā. ¹⁹ Cábøch miich hawiinmats xyhuunghājñāt. Hóyhøch miich xñā'a wá'anāt moonsā." ²⁰ Mānitā craa wyiimbijty, ñøcxtāgajch maa ja'a tieedy tjojcān.

'Møjñā hānajtj quia'a mech, mānitā tieedy jiojcuheebøyyā. Mānitā tieedy jioot xiuu'tspøjcy jadāhooc. Mānit pāyø'øguiā hoy jiojcubaadø'øy. Mānit nāhmāneeñ quiuhmāneeñ. Mānit chu'xy. ²¹ Mānitā yhuung miānaañ: "Teedy, tøøch ngādieey ja'a Dioscøxpā mōødā miichcøxpā. Cábøch miich hawiinmats xyhuunghājñāt." ²² Mānitā tieedy ja'a moonsā tu'ug nāmaayy: "Tsógām, nōcx ja'a howyit yajpādsøm. YajniGUIUBøgøø. Pādaacā cø'øjādsøhñdy tu'ug mōødā xāguiø'øg. ²³ Nōcxā wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpā. Tsøgā xøø hajxy yagjājtām. Tsøg hajxy caayy tsøg hajxy húucām. ²⁴ Jadúhñhøch hādaa nhuung hijty nebiā ho'ogypian nebiā tāgoybān. Pero tøøch jadāhooc xyhajuø'øyii. Y chaach tøø xñāmech." Mānitā xøødsuu hajxy yagjājtā.

²⁵ 'Ja'a craa møjpä, jim hānajtj je'e camjooty. Mānit wyiimbijty. Coø hānajtj miedsaannā maa tjojcān, mānit miādooyy coø hajxy wyi'i xiu'uxy, coø hajxy wyi'i yhech wyi'i piuty. ²⁶ Mānitā moonsā tu'ug miøjyaaxy. Mānit miāyajtøøyy: "Tii jaduññ jājtāp." ²⁷ Mānit nāmaayyā: "Tøø ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiā mdeedy ja'a

wajhuung ni'xpā tøø yajyagho'ogyii."

²⁸ Mānitā craa møjpä jiootma'ty. Cab hānajtj tjojtāgø'owa'añ. Mānitā tieedy tjojpādsøømy. Mānit hoy miānuu'xta'agyii coø tiāgø'owāt. ²⁹ Mānitā craa ja'a tieedy nāmaayy: "Tøøch miich majiomøjt nja mōødtuññ. Homiānāajøch miich mmādia'agy tøø nmābøjcām. Pero cábøch miich mānaa tii tøø xñā'ägā mo'oy, nébiøchā xøø jaduññ nyagjadøøjtāt mōødhøch nmāgu'ughajpādøjc-hajxy. ³⁰ Pero

xiidsā mhuing tøø miech. Tøø miich mxādø'øn xñā'a yaghäyø'cā maa ja'a cuhhiñdo'oxiøjcān. Y yø'ø craagøxpā miichā wajhuung ni'xpā tøø myajyagho'ogyii." ³¹ Mānitā tieedy miānaañ: "Huung, homiānāajøch miich tøø xmiøødhity. Y haagā miich mje'e jaduññ mādúhñtiøch jii nmōødā. ³² Pero hawiinmats jaduññ coø ja'a xøø nyagjājtāmāt, coø nxoondāacāmāt, je'eguiøxpā coø yø'ø mhuch tøø miech. Jaduhñ hijty nebiā ho'ogypian nebiā tāgoybān. Pero tøøds jadāhooc xyhajuø'øyyām."

16 Mānitā Jesús ja'a jiamioød nāmaayy:

—Jaduññsā mājøøjāya'ay hānajtj tu'ug. Mānit hoy yhawāanāxā coø ja'a xiādø'øn hānajtj yajtúunāxā ja'a mioonsā. ² Mānitā mioonsā miøjyaaxy: "Nej, tøyhajt jaduññ cooçh miich ja'a nxādø'øn xwyi'i yajtúunājā. Hoorā, høøch mōøyyāc mādúhñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødāgø'øy. Cábøch miich nmoonsāhadaannā." ³ Mānitā craa tiāgøøyy tajpä maabiā: "Nébiøch jaduññ nnā'a jatcø'owāt. Xpiøgāanābøch ja'a nduung jaduññ. Cábøch møcmājaa nmōødā cooçh nyu'uw cooçh nbúxāt. Tsähdiúnābøch jaduññ cooçh ndāgø'owāt xādø'ønyuwaambā. ⁴ Tøøch nnajuø'øy nébiøch njatcø'owāt, nébiøchā jāya'ayhajxy xtiøjmó'owāt, cooçh nduung hānajtj tøø xpiøjcā."

⁵ Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miøjyaaxy pönjaty ja'a wyiindsón hānajtý mǎnuu'xyhajp. Mānitā tu'ljāya'ay jayōbajt miāyajtōyy: “Mādūhñtiōch yō'ō nwiindsón xmiānuu'xiä.”

⁶ Mänit yhadsooy: “Māgo'xlatā acéitōch nmānuu'xiä.” Mānitā craa miānaañ: “Hādaa nocy jaduhñ mānaamb coo miich māgo'xlatā mmānuu'xyhaty. Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coo juxychägu'i'xmajc-latā mmānuu'xyhaty.” ⁷ Mānitā tu'ug miāyajtōgombā: “Mfičhāts, mādūhñtiā mnuu'xy.” Mānit yhadsooy: “Māgo'xquixpōhñdyhōchā trigo nmānuu'xyhaty.” Mānitā craa miānaañ: “Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coo mādaaxc-hii'x mmānuu'xyhaty.”

⁸ Mānitā mǎyōōjāya'ay ja'a mioonsä quiumaay coo quiuhwijiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmādia'agy hajxy ca'a mǎbōjpā maa ja'a tiuunghajxiān quejee yō'ō Diosmādia'agy hajxy mǎbōjpā.

⁹ Tsipecxpā xādō'ōñ quiōxa'añ hādaa yaabā naaxwiin. Myajtúnāp hajxy jaduhñ nebiä jāya'ay hajxy jaduhñ xmiägu'ughādāt. Coō hānajtý tōō mho'nā, mānitā Dios jim xwyiingpōgāt tsajpootyp.

¹⁰ Pōñā xādō'ōñ hoy yajtuumb, hoy jia weēñtiä, coo ja'a xādō'ōñ hānajtý miayyā, mānit hoy yajtūngombāt. Pero pōñā xādō'ōñ hoy ca'a yajtuumb coo hānajtý weēñtiä, ni jaduhñ hoy quia'a yajtúnāt coo hānajtý miayyā. ¹¹ Jaduhñds je'e, coo mijts ja'a xādō'ōñ hoy mga'a yajtúnāt hādaa yaabā naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcō'dägō'ōwāt mǎdyii jaanč tsoobaadaamb. ¹² Y coo wiingjāya'ay xiādō'ōñ hajxy hoy mga'a yajtūnāt, cabā hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbāadāt tsajpootyp.

¹³ Coō ja'a moonsä ja'a wyiindsón metsc miādúnāt, ja'a tu'ljāyā'ayābā, je'e miādia'agy hoy quiudiūñāp;

ja'a tu'ljāyā'ayābā, cabā miādia'agy miābōjcāt. Jaanā jaduhñduhmbā, coo ja'a xādō'ōñ hajxy mwi'i chōgāt, cabā Dios hajxy hoy mmādúnāt.

¹⁴ Jimā fariseoshajxy hānajtý nǎje'e miāmādoona'ay. Jiaanč tehñ piōcjuōōbiä fariseos ja'a xādō'ōñ hajxy hānajtý. Mānitā Jesús hajxy ñāxiicy. ¹⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Mijts, mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ughagujcān. Pero xñajuōōyyāp ja'a Dios ja'a mwiinmahñdyhajxy. Mǎdyiijaty ja'a jāya'ay-hajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduhñ piejxyp.

¹⁶ Ja'a Moisés miādia'agy hijty cud-iūñāxāp mōōdā Diosquexy miādia'agy-hajxy. Pero coo ja'a Juan ja'a Dios-mādia'agy tiägōōyy yajwa'xpā, nāgōxiä jāya'ayhajxy jia wi'i tiägō'ōwa'añ maa ja'a Diosmādia'aguian.

¹⁷ Pero cabā Moisés miādia'agy tiägōōyya'añ. Maas paquiä ja'a tsajpootyp tiägōōyāt mōōdā naaxwiin quejee ja'a Moisés miādia'agy.

¹⁸ Pōñā tio'oxiōjc hōxmajtsp, tu'udāgooby jaduhñ coo wiingto'oxiōjc wyiingpōjñāt. Jaanā jaduhñ tiu'udāgoobiä pōñā to'oxiōjc wiingpōjp ja'a tōō yhōxmačhijjābā.

¹⁹ Jaduhñdsä mǎyōōjāya'ay hānajtý tu'ug. Jaanč tehñ yajxón ja'a wyit hānajtý miōōdhaty. Jabom-jabom ja'a xōō hānajtý yagjadyii jaanč tehñ yajxón. ²⁰ Jimā mǎhdiōjc hānajtý tu'ug xiōhaty Lázaro. Jaanč tehñ ñāhbu'uds jaanč tehñ quiuhbu'udsä Lázaro hānajtý. Jim naxy yhāña'ay naaxwiin maa ja'a mǎyōōhāna'c tiōghaawān. ²¹ Je'e ja'a Lázaro hānajtý jia wi'i quiaayaamby tijaty jiiby cahb naaxwiin maa ja'a mǎyōōjāya'ay mieexān. Hōxtā nǎhwéhyyāxābā Lázaro piu'uds hānajtý ja'a húcām. ²² Mānitā Lázaro yho'nā. Mānitā yhāānāmā yajnōcxāxā tsajpootyp maa ja'a Abraham

wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnöcx. Mänitä mäyөөjäya'ay yho'pä. Mänit yajnaaxtägөөyyä. ²³ Mänitä yháañmä yhádaacy möjcu'uhaam. Mänit tiägөөyyä tsaächtiúunäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham nāheebөөyy mөөdä Lázaro. ²⁴ Mänit yaaxy: “Abraham, hөөчh näxúu'tsác. Hөөчh Lázaro yajnäguéjác. Weenä quio'ojöjp yajxoogy wéenhöch ndoots min xyajtöjtsä. Jaančh tehñ chaačhpöjpöch yaa jöönjooty.” ²⁵ Mänitä Abraham yhadsooy: “Huung, jahmiets jaduñ nej tөө mdsäna'ay nej tөө mhäyoyyän yajxón. Pero Lázaro, jaančh tehñ yhäyoob je'e hijty. Pero coo yaa tөө quioo'nä, jootcujc yhiñä. Mfičhäts jiiby tsaächpöjnäp. ²⁶ Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coo ja'a Lázaro jiiby yhädä'agät, ni coo miičh yaa mbédät.” ²⁷ Mänitä mäyөөjäya'ay miänaa: “Abraham, tunä mayhajt, huuc quex ja'a Lázaro jim maačh ndeediän. ²⁸ Mägööcx-höch nbuhya'ay jim. Weenä Lázaro nöcx y nāma'ay coo ja'a yhaxөөgcuħdujt hajxy ñajtsixó'owät, neby hajxy yaa min quia'a tsaächpöjpät.” ²⁹ Mänitä Abraham miänaa: “Jim hajxy je'e miөөdä ja'a Moisés miädia'agy mөөdä Diosquexy miädia'agyhajxy. Je'e hajxy quiudiúnäp.” ³⁰ Mänitä mäyөөjäya'ay miänaangombä: “Abraham, tøyhajt jaduñ, pero coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim miédsät maačh ndeedyhajxiän, mänit maböcypia yhaxөөgcuħdujt hajxy ñajtsixó'owät.” ³¹ Mänitä Abraham yhadsóogombä: “Pө cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexyhajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nöcx y nā'a maböquia coo ja'a ho'ogypia jia médsädä.”

17 Mänitä Jesús ja'a jiamiөөd nāmaayy:

—Tsipcөxpä jäya'ay hajxy xjia wi'i yajtu'udägöyya'añ. Pero pөñ jaduñ jatcөөby, haxөөg jiada'añ. ²⁻³ Nägüeentä hajxy mwädítät. Coo pөñ yө'ө pigäna'c yajtu'udägöyyät, haxөөg jaduñ jiädät. Mejor nā'ägä mejjwyipө'өwөөjät molinopaanyo'xodsө'oy.

'Coo ja'a mbuhya'ay xñägädieeyө'owät, mhójäp jaduñ. Y coo xñämä'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduñ. ⁴ Coo juxtujc-hooc xñägädieeyө'owät tu'xөөbä, y coo juxtujc-hooc xñämä'awät coo quia'a jatcө'owaannä jaduñ, mmée'xäp jaduñ.

⁵ Mänitä Jesús nāmaayyä ja'a jiamiөөdhajxy:

—Höjtsä mājaa jaac móoyyác neby höjts maas hoy nmäbögät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Coo mijts häxөpy mmäbөcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yө'ө quepychaa hajxy mnämä'awät coo nöcx y ñimiejjwyipө'өy, xquiudiúnäbä mmädia'agyhajxy jaduñ.

⁷ Tsөг jaduñ mänáañäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídät camjooty, nej, jaduñ mnämä'awädä: “Min cay.”

⁸ Caj pues, cab jaduñ mnämä'awät. Jaduñ mnämä'awät: “Hөөчh njөө'xy hädiúnäc, hөөчh puhbéjtäc maačh cham ngaya'añ nhu'uga'añän. Mänit miičh häyaa hөxhaam mgáyät mhú'ugät.” ⁹ Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hānajt y tөө xquiudiunä. ¹⁰ Jaanä jaduñ mijtspä, coo hajxy hānajt tөө mgudiun nebiatia Dios hānajt tөө xyhane'emiän, jaduñhä Dios hajxy mnämä'awät: “Cab höjts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'yäp. Jadhyyä höjts tөө ngudiun neby höjts miičh tөө xyhane'emiän” —nөmä Jesús miänaa.

¹¹ Tu'uyóhñäbä Jesús hajxy hānajt. Jerusalén hajxy hānajt nöcx. Mänit

hajxy jim miejch maa ja'a Samarianaax miøðnbiaadyijän ja'a Galileanaax.
¹² Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpthuung tu'ugän. Mänitä Jesús jiojcubaadøøyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxøøgpu'udsmøødpä. Pero cabä Jesús wiingön tiehm nämejtsä. ¹³ Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsón, højts näxúu'tsäc.

¹⁴ Coö ja'a Jesús jaduhñ yhiixy, mänit miänaañ:

—Nøcx hajxy niyajcähxø'øgøø maa ja'a teedyhajxiän.

Coö hajxy wyiimbijty, mänit hajxy cøjx nähwa'aäch ja'a piu'uds. ¹⁵ Coö hajxy yhiixy coö hajxy hänajty tøø nähwa'aäch, mänit tu'jäya'ay wyiimbijcumbä. Mänit møc yaaxy coö ja'a Dios miøjjä jiaanähä. ¹⁶ Mänitä Jesús hoy wyiinijcäda'agy. Høxtä mägujtsädaac naaxwiin. Mänitä Jesús Dyiosmooyy. Samaria ja'a craa hänajty chooñ.

¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nämajc ndijy hajxy tøø nähwa'aäch. Maa ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädaaxtu-jcpä. ¹⁸ Jagooyyä hädaa craa nidiuhm tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria chooñ.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa nämäaayy:

—Tänaayyø'øg, nøcxnä. Coö tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy mänaa hänajty yhabaada'añ coö ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yaghixa'añ mänaa jaduhñ yhabaada'añ. ²¹ Cab hajxy jaduhñ miäna'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tøø yhabaatnä coö ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøøð nämäaayy:

—Habaadaamb jaduhñ coöch mijts xjia wi'i yhiixtägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy

xyhixa'añ. ²³ Mänitä cu'ughajxy miäna'ana'añ cóogøch tyijy tøø ngäda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät.

²⁴ Jadúhñhøch ngäda'aga'añ nebiä wädsucän coö xim yam tiägø'øy hajajpä.

²⁵ Pero jaanäh tehñ chaaähpøgáambøch jayøjp. Cáboch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä.

²⁶ Coöch hänajty ngädaactägatsa'añ, jaduhñä jäya'ayhajxy hänajty

jiatcø'øwa'añ nebiä jecyjiäya'ayhajxy

hänajty jiatcø'øyän mänaa ja'a Noé hänajty jyijän. ²⁷ Wi'i quiaaby wi'i

yhuucp hajxy hänajty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hänajty. Mänitä

Noé tiägøøyy barcojooty. Mänitä Dios ja'a nøogomdägoy quiejxy. Cøjx

hajxy jaduhñ yho'ogy. ²⁸ Jaduhñ hajxy hänajty jiatcøøbiä mänaa ja'a

Lot hänajty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i

jiuuby wi'i tiøø'p hajxy hänajty, wi'i niip hajxy hänajty, wi'i tiøjcojp

hajxy hänajty. ²⁹ Coö ja'a Lot jim chohñ maa ja'a Sodomacajptootiän,

mänitä jøøn tiägøøyy cahbä møødä azufre. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy.

³⁰ Jaduhñä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øwáangombä coöch hänajty

ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

³¹ Mänitxøø, pøn hänajty hijp tøjwiing, caj tiøjtägø'øwät coö

cøxiä wiinä yajpädsømät; jaduhyyä piäyø'øgät. Y pøn hänajty hijp

camjooty, caj wyiimbídat maa ja'a tiøjcän; jaduhyyä tiu'ubøjto'wät.

³² Høxtahmdsä Lot tio'oxiøjc jiajty.

³³ Pønä jiugyhajt hädaa yaabä naaxwiin ja wi'i yaghoyø'øwaamb, haxøøgtuum

piäda'aga'añii. Pero pønä jiugyhajt nähdugaamb, hodiium je'e nä'ägä

nøcxa'añ. ³⁴ Tøyhajt jaduhñ, mänitcoods,

nämetsc hajxy hänajty mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii,

tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁵ Jaduhñä to'oxiøjc-hajxy hānajtj jiojtspä nāmetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁶ Jaduhñä ya'adiøjc-hajxy hānajtj nāmetsc tiuumbä camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁷ Mānitä Jesús miāyajtøwä:

—Wiindsøn, maa jaduhñ jiada'añii.

Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Tsipcøxp jaduhñ jiada'añii nébiøch cham nmādia'aguiän.

18 Mānitä Jesús tiägøøyy yajwiin-gapxøbiä coo hajxy tehngajnā Dyiospa'yá'axät, coo hajxy mānaa quia'a jootmayhädät, hoyyā Dios quia'a ja tsoj hadsówät. ² Mānit miānaañ:

—Tsøg hajxy mādiāacām. Jaduhñä jāya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabä Dios hānajtj wyiingudsähgø'øy ni ja'a miägajptjāya'ay. ³ Jimä yaamgto'oxy hānajtj tu'ug maa ja'a cajptän. Ja'a miädsip hānajtj jia wi'i nāxø'owø'owaamby. Paady hānajtj jabom-jabom ñøcxy maa ja'a cuduungän neby jaduhñ piuhbedøøjät. ⁴ Cabä yaamgto'oxy miādia'agy hānajtj nā'ägä cudiunāanāxä. Mānitä cuduung tiägøøyy tajpä maabiä: “Cábøch pøn nwiingudsähgø'øy ni ja'a Dios ni ja'a jāya'ay. ⁵ Pero cooçh yø'ø yaamgto'oxy xwyi'i yhadsipy, ngudiunāanābøçhā miādia'agy jaduhñ, nébiøch min xquia'a wi'i yhadsijpnät. Pø caj, jootmä'adäbøch häyaa.”

⁶ —Nømä cuduung miānaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä. ⁷ Jaduhñä Dios ja'a yhuung piuhbedaambä, ja'a hajxy xøømdsuhm pa'yaaxpä. ⁸ Paquiä yhad-sowa'añ. Pero høøçh ja'a Diosquexypä, cooçh yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, nej, je'enä ja'a jāya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtj miäböcyñäjä.

⁹ Jimä jāya'ayhajxy hānajtj näje'e, wi'i yajcumayaamb hajxy hānajtj.

Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmby ja'a miägu'ughajpä hajxy hānajtj. Mānitä Jesús miānaañ:

¹⁰ —Tsøg hajxy mādiāacām. Jaduhñä jāya'ay metsc ñøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug hānajtj tiuñ fariseo, tu'ug hānajtj tiuñ yajnähjuudiutpä. ¹¹ Ja'a fariseo, täna'a hānajtj Dyiospa'ya'axy: “Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooçh nguhdujt quia'a haxøøgä. Cábøch nmeeçh cábøch nboty, cábøçhā to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cábøch jaduhñ njatcø'øy nej yø'ø yajnähjuudiutpä. ¹² Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøçhā diezmo homiānaajä.”

¹³ Jäguemjuøbiä yajnähjuudiutpä hānajtj tiāna'ay. Cab hānajtj nā'ägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hānajtj je'e. Jaduhñ hānajtj miāna'añ: “Haay Dios, høøçh nāxúu'tsäc. Nnajuøøbiøch cooçh ngubojpä cooçh ngugädieeyä.” ¹⁴ Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a yajnähjuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hānajtj yajnähwa'açhíjäm ja'a Diósäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduhñ yajnähwaatsä. Pøn ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduhñ quiumaaby.

¹⁵ Mānitä pigāna'c-huunghajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduhñ quiunúu'xät. Coo ja'a jiamioðdhajxy jaduhñ yhijxy, mānit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigāna'c-hajxy tøø wiomeçhíjābä. ¹⁶⁻¹⁷ Mānitä Jesús nā-maayy ja'a jiamioðdhajxy:

—Weençh yø'ø pigāna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigāna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböçgät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pønä jioot jaduhñ tsojp coo ja'a Diosmädia'agy miäböçgät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁸ Mänitä Jesús miäyajtøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsón, mhoyhäna'c miičh. Tiičh ngudiúnäp nébiöch cøjxta'axiøø njugy-hádät nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiičh coo xñäma'ay coočh nhoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'ug yhooyä. ²⁰ Mjajpy jaduñ nebiä Dios tøø xyanéhäm, tuhmðs: “Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøødhádät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeečh; ca'a mhøhnda'agy; mwiingudsähgø'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy.”

²¹ Mänitä copc-hajpä miänaañ:

—Ngudiúumbiöch jaduñ. Chúucnøch jaduñ nmädsohndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²² Mänitä Jesús miänaañ:

—Jadu'tu'uyyä mga'a yajpedy. Cøx toog mäduhñtiä mmøødä; mänitä häyoobäya'ay mnä'a mó'owät. Coö jaduñ mgudiúnät, mänit jim mdägø'owät tsajpootyp. Hoorä, høøčh padu'ubøjcäc.

²³ Mänitä craa jiootmabiøjcy, je'eguiøxpä coo hänäjty jiaanč tehñ miäyøøjä. ²⁴ Coö ja'a Jesús yhiijy coo ja'a craa hänäjty tøø jiootmabiøcy, mänit miänaañ:

—Jaanč tehñ chip jaduñ coo ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'owät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä ja'a camello ñaxø'owät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'owät Dioswiinduum.

²⁶ Mänitä jäya'ayhajxy miänaañ, ja'a hajxy hänäjty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'a tagø'owäp Dioswiinduum.

²⁷ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Mädyii ja'a jäya'ayhajxy quia'a jadaamby, Dios mabøcypä jadaamb.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Tøøds højts ngøxy najtshixø'øy mä-duhñtiä højts hijty nmøødä, neby højts miičh hoy nbanøcxät.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ, pønä tiøjc najtshixø'owaamb, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, ³⁰ piaadaamby ja'a maas hoybä ja'a maas weenbä hädaa yaabä naaxwiin. Y coö hänäjty tøø yho'nä, mänit hänäjty cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawing wioonøcxy ja'a nämajmetspä. Mänit miänaañ:

—Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Jímhøch njada'añ nhabeta'añ nébiöčhä Diosquexyhajxy jecy xmiä-diaaquiän, høøčh ja'a Diosquexypä.

³² Xquiø'ødägø'owáambøch ja'a teedywiindsønhajxy ja'a jäguembäya'ayhajxy. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsujø'owáambøch hajxy. ³³ Xwiobho'ogáambøch hajxy.

Mänitøch hajxy xyagho'ogaannä. Y cudägøøgxøøjøch njujypioğa'añ.

³⁴ Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty ñä'ägä wiinjuø'øy nebiä Jesús hänäjty miädia'agy. Tsiip hänäjty miädia'agy.

³⁵ Coö ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø miäwiingoonnä maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jericó, jimä wiindspä hänäjty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Xädø'øn hänäjty yujwaamby. ³⁶ Coö miädooyy coö jäya'ay hänäjty may wyi'i ñaxy, mänit yajtøøyy tii jajtäp. ³⁷ Mänitä yhawáanäxä coö ja'a Jesús hänäjty ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmä. ³⁸ Mänitä wiindspä yaaxy:

—Jesús, miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøčh hii näxúu'tsäc.

³⁹ Ja'a hajxy hänäjty jawyiin najxpä, mänit hajxy yhojy coö yhamónät. Pero maas møc jaduñ jiaac yaaxy:

—Miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxú'utsäc.

⁴⁰ Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaaŋ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.

Coo ja'a mähdiøjc yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, mänitä Jesús ja'a wiindspä miäyajtøøyy:

⁴¹ —Nébiøch miič nbuhbédät.

Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsón, høøch hii yaghjxø'cäc.

⁴² Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Tøø jaduhñ mhijxø'øgy coo tøø mmäbøcy.

⁴³ Mänitä ja'a wiindspä jiaančh hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjcy. Mänit tiägøøyy mänaambä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hjxäbä, jaduhñ hajxy miänaambä nägøxiä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

19 Mänitä Jesús quiajptägøøyy Jericó. Mänit ñajxy cajptooty. ² Jimä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug ja'a xøhajpä Zaqueo. Wiindsón hänäjty tiuumby maa ja'a yajnähjuudiut-pähajxiän. ³ Ja'a Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús hänäjty, pero cab hänäjty hoy yhixa'añ je'eguiøxpä coo hänäjty jiaančh tehñ ñaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hänäjty jiaančh tehñ miayyä. ⁴ Mänit päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänäjty ñaxø'owa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduhñ hoy yhixät. ⁵ Coo ja'a Jesús jim ñajxy, mänit yughee'py maa ja'a Zaqueo hänäjty yhäña'ayän. Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejtsta'agáambøch jim maa miičh mdøjcän.

⁶ Mänitä ja'a Zaqueo miänajcy. Mänitä Jesús hoy yajtøjtägø'øy jootcujc.

⁷ Coo ja'a cu'ug jaduhñ yhijsy, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc jaduhñ quia'a hoyyä coo ja'a Jesús jim mietstá'agät maa ja'a cubojpäya'ay

cugädieejäya'ay tiøjcän. ⁸ Mänitä Zaqueo tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, huuc madow, mädúhñtiøch nmøødä, cúpc-høchä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pøjátyhøch tøø nmämeečh høhñda'agymiädia'agyhaam, mädaaxcjadúhñtiøch nyajwiimbida'añ.

⁹ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Jädá'ajøchä piojpa quädieeyhajxy nyajñahwa'adsaana hädäa tøgootypä, je'eguiøxpä coo yhAbraham yhap yhocä hädäa craabä, hoy jia nä'a yajnähju-udiu'udy. ¹⁰ Pädýhöch yaa tøø ngäda'agy hädäa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiøchä jäya'ay pi-øjpä quädieeyhajxy jaduhñ nyajñah-wá'adsät. Jadúhñhöch njoot chocy.

¹¹ Mäwiingóonnäbä Jesúsahajxy hänäjty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hänäjty. Jaduhñ hajxy hänäjty miäna'añ cooc hänäjty tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ. ¹² Paadiä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

—Jaduhñä mäyøøhänä'c hänäjty tu'ug. Nøcxaamb hänäjty jäguemnaax coo hänäjty mio'owa'añii mõjtuung maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hänäjty wyiimbida'añ. ¹³ Coo hänäjty tiu'ubøga'añ, mänitä mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitä maxiädø'øñ hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitä mäyøøjäya'ay miänaaŋ: “Mädúhñtiøch jäguem nhida'añ, myajmayø'owäp hädäa xädø'øñ hajxy.” Mänitä craa tiu'ubøjcy. ¹⁴ Jaančh tehñ xiøøghájtäbä craa jim maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitä cu'ugä capxy quiejxy coo hajxy hänäjty quia'a tsocy coo ja'a craa jim quiopc-hádät maa ja'a quiajpthajxiän. ¹⁵ Coo ja'a craa hänäjty tøø tiuungwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitä mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øñ

hajxy hānajtý tōø yajcø'ødägø'øyijäbä. Yajtōwaambiä craa hānajtý mäduhñjaty hajxy hānajtý tōø yajmayø'øy.
¹⁶ Mānit tu'ug miejch. Mānit miānaaŋ: “Wiindsōñ, majcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tōø miayø'øy.” ¹⁷ Mānitä craa yhadsooy: “Jaanch tehñ yhoj miič tōø mgudiñ. Wēñtiöch miič hijty tōø nyajcø'ødägø'øy. Coø hoy tōø mgudiñ, päadyhöch miič nyajñähijy coø mgopc-hädät maa yø'ø majcpä cajptän.”
¹⁸ Mānitä wiingpä miejtpä. Mānit miānaaŋ: “Wiindsōñ, mägooxcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tōø miayø'øy.” ¹⁹ Mānitä craa yhadsōgombä: “Jim miič mgopc-hada'añ maa ja'a mägooxpä cajptän.” ²⁰ Mānitä wiingpä jiaac mejtpä. Mānit miānaaŋ: “Wiindsōñ, chaadsä mxädø'øñ. Paayjäjootyhöch hijty nyaghity. ²¹ Miičhöch hijty ndsähgøoby je'eguiøxpä coø miič mjootmøjjä, coø miič myajpädø'øgy maa hijty tōø mga'a päda'aguiän.”
²² Mānitä mäyøøhäna'c miānaaŋ: “Caj miič hoy tōø mgudiñ. Hamdsoo miič mmāna'añ coöch njootmøjjä, coöch nyajpädø'øgy maač hijty tōø nga'a päda'aguiän. ²³ Jímhöch nxädø'øñ häxøpy tōø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduhñ cu miayøøyy, mäduhñtiöch hoy jäguem tōø nwädity.”
²⁴ Mānitä craa ja'a jäya'ay nāmaayy ja'a hajxy hānajtý jii by tanaabiä: “Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øñ. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øñ majcjaduhñtiä tōø yajmayø'øyäbä.” ²⁵ Mānit hajxy yhadsooy: “Wiindsōñ, tisän, ximä xädø'øñ may miøødäbä.” ²⁶ Mānitä mäyøøhäna'c yhadsooy: “Høöch jaduhñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weñtiä møød, pøgānāxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷ Y ja'a nmädsiphöchhajxy, ja'a høöch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maač nwiinduumän” —nömä Jesús miānaaŋ.

²⁸ Mānitä Jesúshajxy tiu'ubójcombä. Jerusalén hajxy hānajtý ñöcxy. ²⁹ Mäwi-ingomb hajxy hānajtý maa ja'a cajpt hānajtý metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingōñ maa ja'a tun hānajtý xiøhatiän Olivos. Mānitä Jesús ja'a jiamioød metsc ³⁰ nāmaayy:

—Nöcxø'øg hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn nā'ägä yaghānaabietyñä.

Mmäguejø'owäp hajxy; mānit hajxy yaa mmāmīnāt. ³¹ Coø pøn xmiäyajtōwät tii ja'a burro hajxy coø mmäguejø'øy, mānit hajxy mhadsōwät coöch høöch jaduhñ nmāna'añ.

³² Mānitä burro hajxy hoy jiaanch paady nebiä Jesús hānajtý tōø miāna'añän. ³³ Jimä burro hajxy hānajtý miäguejø'øy, mānit hajxy nāmaayy ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coø mmäguejø'øy.

³⁴ Mānit hajxy yhadsooy:

—Højts nwiindsōñ jaduhñ mänaamb.

³⁵ Mānitä burro hajxy yajnöcxy maa ja'a Jesúsän. Mānitä wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mānitä Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶ Mānitä cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsøöbiä tu'haam maa ja'a Jesús hānajtý ñaxø'owa'añän. ³⁷ Olivos-tunmøjcä tu'u hānajtý ñaxø'øy. Coø hajxy miejtnä maa ja'a wiinmānacän, mānitä Jesús jiamioødhajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä je'eguiøxpä coø hajxy hānajtý xioonda'agy. Nāmayy Jesús jiamioødhajxy hānajtý. Jaduhñ hajxy hānajtý ya'axy coø ja'a Dios miojjä jiaanchä, coø hajxy hānajtý tōø yhi xy ja'a hoy-yagjuøøñajatypä ja'a Jesús hānajtý tōø yajcähxø'øguiäbä:

³⁸ —Møj jaanch hädaa gobiernä; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaanchä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim

xioonda'agy —nõm hajxy hānajtj ya'axy.

³⁹ Jimä fariseoshajxy hānajtj nāje'e piadāna'ay. Mānitā Jesús hajxy nāmaayy:

—Wiindsõn, mhójāp yø'ø mjamiødhajxy.

⁴⁰ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch yø'ø hāna'c cu nja hoj, cab hāna'c hāyaa nā'ä hamóombāt; maas moc hajxy nā'ägä yá'axāt.

⁴¹ Coo ja'a Jesús hānajtj jim miedsaannä Jerusaleñ, coo jaduhñ nāheebøyy, mānit tiägøoyy jøøbiä. ⁴² Mānit miānaañ:

—Yø'ø Jerusaleñpäya'ayhajxy, cooçh hajxy cu xchojcy, jootcujc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøoyy. Pero cab hajxy wyiinjuø'owa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ.

⁴³ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mānit hajxy jiuhguraajø'owa'añii piquiä.

⁴⁴ Cab hajxy yajmājāda'aga'añii. Yagho'ogāanāp hajxy jaduhñ. Mānitā quiajpthajxy quihdgøoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús miejch cajptooty, mānit tiägøoyy tsajtøgooty. Mānit tiägøoyy høxquejxpädsøømbä pønjatj jiiby juuby too'p. ⁴⁶ Mānit miānaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiāanāt cooçh hajxy jiiby xpia'yá'axāt.” Ja'a Dios jaduhñ mānaan. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷ Najxpäxøø ja'a Jesús hānajtj jiiby yajnāhixø'øy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnāhixøøbiähajxy, quiojyquiapxytiumby hajxy hānajtj nebiä Jesús hajxy yaghó'ogāt, møødä cu'ugwiindsønñhajxy. ⁴⁸ Pero cab hajxy

hānajtj nājuø'øy neby hajxy jiatcø'owāt je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miädia'agy hajxy hānajtj jiaaench tehñ miämädoonaayyä.

20 Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy hānajtj yajnāhixø'øy tsajtøgooty, mānitā Jesús nāmejtsä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnāhixøøbiähajxy møødä copc-hajpāhajxy. ² Mānit hajxy miānaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmiø'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpädsømy tsajtøgooty, y coo tøø mdägø'øy yajnāhixøøbiä.

³ Mānitā Jesús miānaañ:

—Chaads mijts nmāyajtøwaambä. Mhadsøwäp hajxy jaduhñ: ⁴ Coo ja'a Juan hijty wiädity mājajnābejpä, pøn jaduhñ quejx, Dios tøgä jāya'ayä.

Cab hajxy nā'ä hadsooyy. ⁵ Mānit hajxy tiägøoyy yajcapxiøøbiä:

—Neby hajxy nnä'ä hadsøowämät; coo hajxy nmānāanämät coo ja'a Dios quiejxy, mānit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mājøjcä.” ⁶ Y coo hajxy nmānāanämät coo jāya'ay quiejxy, mānitā cu'ug hajxy xquihgä'tsämät. Hix, haagä mānaamb hajxy jaduhñ coo ja'a Juan tøø quiexyñijām ja'a Dios.

⁷ Mānit hajxy yhadsooyy coo hajxy quia'a najuø'øy pønä Juan quejx mājajnābejpä.

⁸ Mānitā Jesús miānaañ:

—Ni høøch nga'a nāgapxa'añ pønñhøch ja'a cuhdujt tøø xmiø'oy.

⁹ Mānitā Jesús ja'a cu'ug tiägøoyy møødmädiaacpä:

—Jaduhñä jāya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a nāaxän. Mānit yhadoo'tujcy. Mānit tiu'ubøjcy. Jäguemñøcxy. Jegaamb hānajtj jim. ¹⁰ Coo ja'a tsaatypcam yhabaaty, mānitā mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatypcam piuhmo'owøøjät. Mānitā mioonsä quioxhó'cäxä. Caj tii yajmāwiimbijtä.

¹¹ Mänitā mioonsä tu'ug quiejxcumbä. Jaduhñä mähdiöjc quioxhó'cägombä. Haxøøgjaty jaduhñ ñämaayyā. Ni je'e tii quia'a mooyyā. ¹² Mänitā wiingpä jiaac quiejxcumbä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiöjc piädäacänä.

¹³ Mänitā cudsatypcam miänaannä: “Nébiöch nnä'ä jatcø'owät. Tøøch cham nnajuø'öy. Hädaa nhúunghøch, njaanč tehñ chójpiöch njaanč tehñ pia'häyöobiöch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coö yhøxcabøøjat, wehndä wyiingudsähgø'owøøjat.” Mänitā yhuung quiejxy. ¹⁴ Coö yhøxcapjä, mänit hajxy tiägøøyy ñiñmāayyābä, ja'a tsatypcam hajxy hānajtý coö hajxy hānajtý tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'ä majtsä je'eguiøxpä coö ja'a cu'ug hānajtý chähgø'öyíjām ja'a teedywiindsønhaixy.

²⁰ Mänitā hāna'c hajxy yajñāhdijy coö hajxy ñibiāda'agøøjat nebiā hoyhāna'cān. Nøcxāp hajxy miādoy nebiaty ja'a Jesús hānajtý miädia'aga'añ. Coö ja'a Jesús quiaxptägøyyāt, mänit hajxy ñāxø'owø'owa'añ maa ja'a gobernadorān. ²¹ Mänitā Jesús hajxy miāyajtøøyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coö mi-

ichä tøyhajt myajñāhixø'öy ja'a Dios-mädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädi-a'agy; y caj miich pøn mmøjpāda'agy, hoy pøn mõjtuung jia møødä. ²² Højtsä tøyhajt móoyyāc. Coö højtsä gobiernā hānajtý xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyāda'a jaduhñ coö højts njúyādä.

²³ Pero ñajuøøbiā Jesús hānajtý coö hānajtý jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miānaañ:

—Tiič hajxy coö xjia wi'i jioj-capxø'owa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øn tu'ug yaghíjāc. Pøn yhajahñāxy yø'øduhñ, pøn xiøø yø'øduhñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:
—Ja'a gobiernā.

²⁵ Mänitā Jesús miānāangombä:
—Pues, mmó'owāp ja'a gobiernā haixy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owābä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hānajtý hoy yaj-capxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduhñ coö hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miānaannä.

¹⁸ Mänitā Jesús miānāangumbä:

—Pøn jaduhñ cá'awāp yø'ø tsaanähgøxp, tägøyyāp jaduhñ. Y coö pøn ñāhgahbedøøjat yø'ø tsaa, tägøyyāp je'ebä.

¹⁹ Mänitiā ja'a Jesús jia madsaanā ja'a teedywiindsønhaixy møødä ley-yajñāhixøøbiāhaixy. Ñajuøøby hajxy hānajtý coö hajxy hānajtý tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'ä majtsä je'eguiøxpä coö ja'a cu'ug hānajtý chähgø'öyíjām ja'a teedywiindsønhaixy.

²⁰ Mänitā hāna'c hajxy yajñāhdijy coö hajxy ñibiāda'agøøjat nebiā hoyhāna'cān. Nøcxāp hajxy miādoy nebiaty ja'a Jesús hānajtý miädia'aga'añ. Coö ja'a Jesús quiaxptägøyyāt, mänit hajxy ñāxø'owø'owa'añ maa ja'a gobernadorān. ²¹ Mänitā Jesús hajxy miāyajtøøyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coö mi-ichä tøyhajt myajñāhixø'öy ja'a Dios-mädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädi-a'agy; y caj miich pøn mmøjpāda'agy, hoy pøn mõjtuung jia møødä. ²² Højtsä tøyhajt móoyyāc. Coö højtsä gobiernā hānajtý xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyāda'a jaduhñ coö højts njúyādä.

²³ Pero ñajuøøbiā Jesús hānajtý coö hānajtý jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miānaañ:

—Tiič hajxy coö xjia wi'i jioj-capxø'owa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øn tu'ug yaghíjāc. Pøn yhajahñāxy yø'øduhñ, pøn xiøø yø'øduhñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernā.

²⁵ Mänitā Jesús miānāangombä:

—Pues, mmó'owāp ja'a gobiernā haixy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owābä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hānajtý hoy yaj-capxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduhñ coö hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miānaannä.

²⁷ Mänitā Jesús nāmejtsā ja'a saduceoshajxy nāje'e, ja'a hajxy jaduhñ mānaambā cooc tyijy ni pōñ quia'a jujypiōga'añ. Mänitā Jesús hajxy nāmaayy:

²⁸ —Wiindsōñ, jaduhñdsā Moisés jecy quiujahy, cooc ja'a ya'adiōjc hānajt y tu'ug tōø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgtō'oxy ja'a huung quia'a mōødā, mānitāgā quiapy wyiingpōgāt, nébiāgā yhuung jaduhñ miāhmō'owāt ja'a pi-uhya'aguiōxpā. ²⁹ Jaduhñā hāna'c-hajxy hānajt, nājuxtujc tu'que'ex. Ja'a craa mōjpā, mānit jia pōjcy. Mānit yho'cy. Nitū'ugtā yhuung quia'a mähmōøyy. ³⁰ Mänitā jiōdsōmy ja'a yaamgtō'oxy jia wiingpōjcombā. Mānit je'e yhō'combā. Nitū'ugtā yhuung quia'a mähmōøbiā. ³¹ Mänitā yaamgtō'oxy ja'a quiapy jia wiingpōjcombā jatu'ug. Jaanā jaduhñ yhō'combā. Nāgōxiā ja'a yaamgtō'oxy ja'a quiapy jia mōødtsānaayy ja'a nājuxtujpā; cōjx hajxy yho'ogy, y ni pōñ yhuung quia'a mähmōøyy. ³² Mänitā yaamgtō'oxy jiaag ho'pā. ³³ Hoorā, coo hajxy hānajt tōø jiuypiojñā, pōñā to'oxiōjc tōyhajt mōødtsāna'awaamb ja'a nājuxtujpā, jīm tsajpootyp.

³⁴ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Hādaa yaabā naaxwiin, pōjp huucp ja'a jāya'ayhajxy yaa. ³⁵ Pero pōnjaty jujypiōgaamb, pōnjaty nōcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jīm piōgaannā yhu'ugaannā. ³⁶ Cab hajxy mānaa yho'tāgatsaannā. Coo hajxy hānajt tōø jiuypiojñā, jaduhñ hajxy miāhmō'owaannā nebiā Dioshuungān, nebiā Diosmoonsān. ³⁷ Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajñāhixōøyyām coo ja'a ho'ogyjiāya'ayhajxy jiuypiojga'añ, jiiby maa jaduhñ myiñān coo ja'a hujtshuung hānajt tiōy tu'ug. Jaduhñ jiiby myiimbā coo ja'a Dios wyiingudsāhgō'ōyijām ja'a Abraham mōødā Isaac mōødā Jacob. ³⁸ Cabā Dios wyiingudsāhgō'ōyijām ja'a

ho'ogypiāhajxy. Ja'a jujcyjiāya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduhñ wiingudsāhgōøby ja'a Dios.

³⁹ Mänitā ley-yajñāhixōøbiāhajxy nāje'e miānaañ:

—Wiindsōñ, yajxōñ miičh jaduhñ mmādia'agy.

⁴⁰ Cabā Jesús hajxy waamb nāmaañā je'eguiōxpā coo hajxy hānajt chāhgōøñā.

⁴¹ Mänitā Jesús miānaañ:

—Tii hajxy coo mmāna'añ cooc ja'a David yhuunghaty ja'a Diosquexy. ⁴² Hamdsoo ja'a David miānaañ maa ja'a Salmos quiujahyyān:

Mānītōchā Dios ja'a nwiindsōñ xñāmaayyā:

“Yaads min hāña'aw nhahooguiō'ohāampiōch,

⁴³ hōxtā cōonōchā mmādsip tōø nga'a yajmājādāacām.”

⁴⁴ Coo ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo nāmaayy “wiindsōñ”, nébiāts jaduhñ nā'a huunghādāt.

⁴⁵ Jīmā cu'ughajxy hānajt nāgōxiā miāmādoona'ay, mānitā Jesús nāmaayy ja'a jiamioēdhajxy:

⁴⁶ —Ca'a yō'ø ley-yajñāhixōøbiā miādia'agy hajxy mmābōjcā. Yoñwitmōød hajxy wyi'i wiādity je'eguiōxpā coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jaduhñā jioothajxy jia tsocy coo hajxy jīm wyiingudsāhgō'owōōjāt halaplaaz. Jiiby hajxy yhāña'awa'añ maa ja'a hāñaabiejt yajxonjatypān jiiby tsajtōgooty, chaads jīm maa ja'a xōø jiadyiijān. ⁴⁷ Y piōjcābā yaamgtō'oxy ja'a tiōjc hajxy. Wi'i yajcumayaamb hajxy, paady hajxy wyi'i Dyiospa'ya'axy jecyjiaty. Hanaxiā hajxy chaačhtiuna'añii.

21 Tsajtōgootiā Jesús hānajt, mānitā māyōōjāya'ay yhiixy coo xādō'ōñ hajxy hānajt quiuyoxō'oy.

² Mänitā yaamgtō'oxy tu'ug yhiixpā ja'a jaančh tehñ yhäyoobā. Jagooyyā xādō'ōñhuung hānajt miōødā metsc.

Je'eduhñ cøjx yecy. ³Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, maas may hädaa yaamgto'oxy häyoobä ja'a xädø'øn tøø quiuyoxø'øy quejee yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy. ⁴Yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy, je'e hajxy quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø yajcunaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cøjx quiuyoxø'øy mäduhñtiä hijty nãgaya'añ.

⁵Jiibiä jäya'ayhajxy hãnajty näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy hãnajty miädia'agy coo ja'a tsaa jiaanč tehñ yajxonjatiä, coo hajxy tøgooty yajxón jiaanč tehñ yhixy nebiatiä jäya'ayhajxy hãnajty tøø piäda'aguiän. Mänitä Jesús miänaañ:

⁶—Habaadaamb jaduhñ coo hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷Mänitä Jesús nãmaayyä:

—Wiindsón, mänaa jaduhñ jiada'añii. Tii hijxtahnd jaduhñ naxaamb coo hãnajty tøø yhabaatnä.

⁸Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy, cab hajxy myajwiinhóønät. Nãmay hajxy wiädita'añ. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Høøchä Dios tøø xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbøgät. ⁹Coo hajxy jaduhñ mmädoyhädät coo tsip piädø'øga'añ, cab hajxy mdsähgø'øwät. Jayøjpä tsip jiada'añii, cahnä hãnajty yhabaadyñä.

¹⁰Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nimiädsibø'øwáanäbä wiingcajtjaty. ¹¹Møc hujx jiädita'añ. Jadáanäbä yuuxøø møødä pa'am wiinduhmyhagajpt. Y jimä høchähgøønãjatypä quiahxø'øga'añ tsajtwiing.

¹²Pero cahnä hãnajty yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy xñäxø'øwø'øwa'añ. Xchumaamb hajxy jaduhñ. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a gobiernäwiinduumhajxiän. Ja'a

høøchcøxpä hajxy xchaačhtiuna'añ.

¹³Coo hajxy jaduhñ mjädät mhabétät, mänitøch hajxy xmiädiä'agät.

¹⁴Wiinjuø'ow hajxy jaduhñ. Cab hajxy jäguemiä mwiinmahñdyhädät waambaty hajxy mhadsówät. ¹⁵Høøch mijts nbuhbedaambä.

Nmo'owäambiøch mijts ja'a wiinmahñdy nebiä mmädsip hajxy mga'a yajmäjäda'agät. ¹⁶Høxtä xñähdugaambä mdeedy hajxy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mjujy mmägu'ughajxy møødä mmägu'ughajpähajxy. Nãjë'eyyäm mijts hãna'c xyagho'oga'añ. ¹⁷Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ maa ja'a høøchcøxpän.

¹⁸Hoy hajxy cøxypänejpä cu mja jat cu mja habet, tsipcøxp hajxy hodium mnøcxa'añ. ¹⁹Coo hajxy hamuumdu'joot mmee'xtügät, mdägø'øwäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰Coo hajxy mhíxät coo ja'a Jerusaléncajpt hãnajty tøø jiuhibigø'øyijäm ja'a miädsip, mänit hajxy mnajuø'owät coo hãnajty tøø yhabaatnä coo Jerusalén quiuhdägoyya'añ. ²¹Pønjaty hãnajty yaa hijp Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy piäyø'øgät, nõcxäp hajxy jim maa ja'a tunän. Pønjaty hãnajty yaa hijp Jerusaléncajptooty, tsipcøxp hajxy yaa chóønät. Pønjaty hãnajty hijp camjooty, cab hajxy ñøcxtägátsät quiajptootyhajxy. ²²Jaanč tehñ chaačhpøgaambä jäya'ayhajxy nägø'ø nädecypä. Jadáanäp jaduhñ nebiaty jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo jiada'añii. ²³Jaanč tehñ chaačhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hãnajty, ja'a hajxy hãnajty moxtsa'amhajpä, ja'a hajxy hãnajty maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyä jäya'ayhajxy yaa chaačhpøga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehñ yajcumädowáanäp hajxy jaduhñ. ²⁴Näje'e hajxy yho'oga'añ coo ja'a tsip jiada'añii. Näje'e hajxy

miadsa'añii. Mänit hajxy yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt.

Minaambä jäguemjája'ay ja'a Jerusaléncajpt hajxy yajma'ada'añ, høxtä coonä yhabétät coo ja'a cuhdujt hajxy piójcäxät coo hajxy jaduhñ quia'a jatcóñät.

²⁵ Cähxø'øgaambä hijxtahnd maa ja'a xøjån, maa ja'a po'ojån, maa ja'a madsa'ajån. Pädø'øgaambä mejy; jäditaamb jaduhñ. Paadiä cu'ughajxy chähgø'øwa'añ wiinduhmyhagajpt.

²⁶ Wiinmahñtiägoyyaambä jája'ayhajxy coo ho'chähgøñä yaa jiada'añii hädaa yaabä naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø chaadsä po'o chaadsä madsa'a.

²⁷ Mänitøch ngädaactägatsa'añ joc-hagujc, høøch ja'a Diosquexypä. Hajájjåbøch ngäda'aga'añ mäjaamøød. Xyhixáambøchä jája'ayhajxy.

²⁸ Coo jaduhñ jiadøójät, mänit hajxy mjootcugø'øwät. Mänit hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuum.

²⁹ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Høxtahndsä quepychaa, ³⁰ coo hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby hajxy coo pioodtägøñä. ³¹ Jaduhñ mäwfinäts je'e coo ja'a hijxtahnd hajxy mhi-jxtsøonät, mnajuø'øwäp hajxy jaduhñ coo yhabaatnä coo Dios ja'a miájaa yajcähxø'øga'añ.

³² Coo jaduhñ yhabaadät nébiøch cham nmädia'aguiän, cahnä jája'ayhajxy hñajty quiøxy ho'ogynä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduhñ. ³³ Tägoyyaambä tsajtwiing møødä naaxwiin, pero tøjiadaamb nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mänájøch ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mhu'ug cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy tii mhadsógät hädaa yaabä naaxwiin. Pønjaty jaduhñ ca'a cudiumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsäna'aw. ³⁶ Nähix hahixø'ø

hajxy mhídät. Homiänaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiøch hajxy hoy xwyiingudsähgø'øwät, høøch ja'a Diosquexypä.

³⁷ Xøømbaadiä Jesús hñajty yajnähixø'øy tsajtøgooty. Coodspaady hñajty wiädity maa ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸ Jopyñä ja'a jája'ayhajxy hñajty quiøxy hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädia'agy hajxy hñajty wyl'i yhamädoowhidaanä.

22 Tøø ja'a pascuaxøø hñajty miäwiingoonnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy hñajty quiayyän ja'a cajpä tsooy miøødäbä. ² Jia wi'i xyiictaacypy jia wyl'i miädiaactaacypy ja'a teedywiindsøn hajxy hñajty møødä ley-yajnähixøøbiähajxy nebiä Jesús hajxy yaghø'ogät. Pero chähgøøbiä cu'ug hajxy hñajty.

³ Mänitä Judas Iscariote ja'a Satanäs jioottägøøyy quioptägøøyyä. Jesús jiamioød hñajty je'e tu'ug maa ja'a nämajmetspän. ⁴ Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødmädia'agy møødä møjhajpä hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Je'e yajmøødmädiaac nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwät. ⁵ Mänitä teedywiindsøn hajxy xioondaacy. Mänitä Judas hajxy nñamaayy coo xädø'øn hajxy mio'owa'añ. ⁶ Mänitä Judas nñhadsooyy. Mänit tiägøøyy wiinmahñdyhajpä nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwa'añ, mänaa ja'a cu'ughajxy hñajty quia'a jaty mayyän.

⁷ Mänitä pascuaxøø yhabaatnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a cajpä tsooy miøødäbä. Yojxypä meeghu-ung hajxy hñajty ja'a pascuaxøøjooty. ⁸ Mänitä Jesús nñamaayy ja'a Pedro møødä Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'ow. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayäänäm ja'a pascuaxøøgøxpä.

⁹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa hõjts nyaghoyó'owät.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy mgajptägó'owät, mbaadaambä jäya'ay hajxy tu'ug majtcón. Mbanócxäp hajxy maa tiøjtägó'owa'añän.

¹¹ Mänitá cudøjc hajxy mnämá'awät: “Hõjts nWiindsøn tøø xquiexy coo hõjts miich nmäyjtówät maa hawa'adspä jii maa hõjts ndsuugáyät ja'a pascuaxøøxpä.”

¹² Mänitá hawa'adspä hajxy xmio'owa'añ cruundä jim cøxp. Tøø hajxy hånajty hoy yajxón yaghoyó'oy. Jimä tsuugay hajxy myaghoyó'owät.

¹³ Mänit hajxy hoy piaady nebiatä Jesús hånajty tøø miäna'añän. Mänitá tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxøøxpä.

¹⁴ Coo yhabaatnä, mänitá Jesúsahajxy yhänaaguiädaacy meexäwiinduum mõødä jiamiøødhajxy. ¹⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Cooch nho'ogaannä, jootcújc-høch nnijäwø'yii cooch mijts nmøødtసుugaya'añ ja'a pascuaxøøxpä. ¹⁶ Cábøch mijts nmøødtసుugaadiägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät mänaa ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁷ Mänitá Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mänitá Dioscujú'uyäp yeycy. Mänit miänaañ:

—Huucmuc hajxy hädaa nägøxiä.

¹⁸ Cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

¹⁹ Mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyäp yéjcombä. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamiøød miooyy. Mänit miänaañ:

—Høøch nni'x ngopc hädaa. Ja'a mi-jtsçøxpøch nniñähduga'añii cooch mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjiahmiejtsa'agy, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät.

Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hånajty vinomøødpä. Mänit miänaañ:

²⁰ —Hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooch mijts nnähho'tu'uda'añ.

²¹ 'Pero ja'a craa xyegáambøchä, yaaçh jaduhñ xmiøødhäna'ay maa hädaa meexän. ²² Tsipçøxpøch nho'oga'añ nébiøchä Dios tøø xyajñähijjiän, høøch ja'a Diosquexypä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yhabeta'añ.

²³ Mänitá Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy nimiäyajtøøwäbä hamiñ haxøpy pønä Jesús yegaamb.

²⁴ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä pøn mõjtuung mo'owáanäp. ²⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Hädaa hajxy yaa gobiernähajpä hädaa yaabä naaxwiin, nä'a hanehmb hajxy. Tsipçøxpä cu'ughajxy quiudiunñ neby hajxy yhane'emyiijän. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy mnibiäda'agóøjät nebiä gobiernän. Pøn mõjtuung mõød maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä tuung mõj ca'a mõødpän. Pøn hanehmb maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä moonsän. ²⁷ Pøn mõjtuung mõød, ja'a craa caabiä, tøgä craa mäyajcaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds mõjtuung mõød. Pero høøch mijts nyajcaaby, hóyhøch mõjtuung nja mõødä.

²⁸ 'Tøøch mijts xmiøødyo'oy xmiøødnaxy tsip xex. ²⁹ Páadyhøch mijts mõjtuung nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tøø xmio'oyän, ³⁰ neby hajxy jim mgay mhú'ugät maaçh nmeexäwiinduumän maaçh ngobiernähada'añän, nebiä hoyhänaabiejt hajxy myaghäna'awó'owät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajtpä.

³¹ Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyaj-copcø'owóøjáp. Tøøchä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägóyyät. ³² Pero tøøchä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miichcøxpä nébiøch miich nmädia'agy homiänaajä xmiäbøjcät. Coö miich hänäjty tøø mwiinmahñdymejtsnä, mjoodcapxmøcpøgäp ja'a mjamiøødtøjc neby hajxy jaduñ quia'a tu'udägóyyät.

³³ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homiäajøch miich nbanøcxät, hoy jia pujxtøgootiä. Høxtä näguipxy jaduñ nmøødhø'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pedro, cham nñäma'ay, cahnä tseej hänäjty ya'axyñä, tøø miich hänäjty tågøøghooc mnijigapxyii coöch tyijy xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooch mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänitøch mijts nnämaayy coö hajxy tii mga'a wähatät, ni xuummy, ni xädø'ønñhidøhñdy, ni cø'øg. Y tii hajxy myajmaajajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero chaaçh nmänaañnä coö xuummy hajxy mwähatät møødä xädø'ønñhidøhñdy. Pøn espada ca'a møød, weenä wyit tioogy nebiä espada jiúyät. ³⁷ Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän ja'a høøhcøxpä: “Ca'awiindøyhäna'c jaduñ tyijjä.” Cøxiä jaduñ tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a høøhcøxpä.

³⁸ Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmøødä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädøyyä jaduñ.

³⁹ Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostunän neby

hänäjty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiøødhajxy pianøcxy. ⁴⁰ Coö hajxy jim miejch, mänitä Jesús miänaañ:

—Tsøgä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹ Mänitä Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhm Diospa'yaaxpä. Mänit jyijcädaacy. ⁴² Mänit miänaañ:

—Teedy, coö miich jaduñ mmäná'anät, cábøch hädaa tsaaçhpä peenä nmänáxät. Pero ca'a yhøøch nguhdujtä nyaghidaamby; miich mguhdujt hidaamb.

⁴³ Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy. Tsajpootyp hänäjty choon.

Ja'a Jesús ja'a mäjaa hoy mio'oy.

⁴⁴ Jaançh tehñ chaaçhpøjpa Jesús hänäjty. Mänitä Dios miänuu'xtaacy nägø'ø nädecypiä. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵ Coö ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit tiänaayyø'cy. Mänitä jiamiøødhajxy hoy yhixø'øy. Haagä maab hajxy hänäjty je'eguiøxpä coö hajxy hänäjty jiaançh tehñ jiootmayhaty. ⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coö mwi'i mia'ay. Päðø'øg hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷ Jimnä ja'a Jesús hänäjty miädi-a'agynä, mänitä cu'ug miejch. Ja'a Judas hänäjty copc-hajp maa ja'a cu'ugha-jxiän. Je'e ja'a Jesús hänäjty tøø ji-amiøødhaty maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸ Mänitä Jesús hoy chu'xy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, høøch ja'a Diosqueexpä.

⁴⁹ Mänitä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ:

—Wiindsøn, nej, päðø'øgäp højts espadahaamä.

⁵⁰ Mänitä Jesús jiamiøød tu'ug tiaat-spujxtuuty ja'a teedywiindsøn mioonsä.

Ja'a hahooybä taatsc nābujx. ⁵¹ Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhnä.

Mänitā Jesús ja'a craa tiaatsc piādaacä. Tsooc je'e. ⁵² Mänitā Jesús nāmaayy ja'a teedywiindsōnhajxy, mōōdā tsajtōjwiindsōnhajxy, mōōdā mōjtōjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hānajty yajpādō'ogaambä:

—Nej, mēe'tspōch hajxy jaduhñ xtyijjiä coo espada coo wojpt hajxy mmābādō'oguä. ⁵³ Cooch mijts hijty nmōōdhity tsajtōgooty najxpāxōō, cābōch mijts hijty nej xtiuñ. Pero tōō yhabaatnā cooñ mijts xmiādsāt ja'a haxōōgpä miājaagōxpä.

⁵⁴ Mänitā Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy yajnōcxy maa ja'a teedywiindsōñ tiōjcān. Jäguemjuōōbiä Pedro hānajty piayo'oy. ⁵⁵ Mänitā soldado jōōn hajxy tiāgōōyy yajmōjōōbiä jīm tōba'amh-agujc. Mänit hajxy yhōxtaacy piquiä jōōmba'axaambä. Mänitā Pedro piahōxtaacpä. ⁵⁶ Mänitā to'oxymoosä ja'a Pedro yhihxy coo jiiby piahānaabiä. Mänit miānaaŋ:

—Yō'ō mixy, ja'a Jesús jiamiōōd yō'ō.

⁵⁷ Mänitā Pedro nījiōgapxy:

—Pi'muuxy, cābōchä Jesús nhixiä.

⁵⁸ Mänitā Pedro yhōxcājpāgombä wiinghāna'c. Mänit nāmaayyā:

—Miičh mjamiōōd je'e, tuhm̄ds.

Mänitā Pedro yhadsooyy:

—Joom, caj tiōyyä.

⁵⁹ Tōō hānajty tu'horä yhity, mänitā Pedro nānōōmā:

—Tōyhajt jaduhñ coo ja'a Jesús jiamiōōd yō'ō. Galilea yō'ō craa chohm̄bä.

⁶⁰ Mänitā Pedro miānaaŋ:

—Joom, pätiidä miičh jaduhñ mnä'ä mädiaacyy.

Tuunä Pedro jaduhñ nā'ä mānaaŋ, mänitiä ja'a tseey jiaaŋch yaaxy.

⁶¹ Mänitā Jesús ja'a Pedro miōjhee'py. Mänitā Pedro cōjx jiahmiech waambaty hānajty tōō nāma'ayijām ja'a Jesús:

“Cahnä tseey hānajty ya'axyñä, tōō miičh hānajty tågōōghooc mnijiogapxyii cōogōch tyijy xquia'a hixiä.” ⁶² Mänitā Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jioōyy.

⁶³ Mänitā Jesús tiāgōōyyä nāxficābä nāyāaxābä ja'a hāna'c-hajxy hānajty hadānaabiä. Mänit tiāgōōyyä wobhō'cābä. ⁶⁴ Mänit hajxy wyiingux-odsōōyy. Mänit hajxy wyiinguwobōōyy. Mänitā Jesús nāmaayyā:

—Najuō'ow pōñ tōō xwiopy.

⁶⁵ Jaančh tehñ yhaxōōgjatiä Jesús nāmaayyā.

⁶⁶ Coo jiobōōyy, mänitā judiōshajxy yhamugōōyy, mōōdā mōjtōjc-hajxy, mōōdā teedywiindsōnhajxy, mōōdā ley-yajnāhixōōbiāhajxy. Mänitā Jesús hajxy yajnōcxy maa junta hajxy hānajty yagjadyijjān. Mänit hajxy miāyajtōōyy:

⁶⁷ —Hōjtsä tōyhajt móōyyäc, nej, miičh Dios tōō xquixiä.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Hōyhōch jaduhñ cu nja māna'an, cābōch mijts hāyaa xñä'ä mābōjcābāt.

⁶⁸ Y cooñ mijts waambaty nmāyajtōwāt, cābōch hajxy xyhadsōwāt, ni cābōch hajxy xyhōxmādsāt. ⁶⁹ Tōō yhabaatnā cooñ jīm nnōcxaannä maa ja'a Diosān, ja'a mōjcuhdujtmōōdpä. Jīm̄hōch nōcxy nhāna'awa'añ maa ja'a yahooyhaampiān, hōōch ja'a Diosquexypä.

⁷⁰ Mänit hajxy wyi'i miāyajtōōyy:

—Nej, miičhā Dios xyHuunghajpā.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tōyhajt jaduhñ nej mijts mmāna'añān.

⁷¹ Mänit hajxy miānaaŋ:

—Tii testigo hajxy nnä'ä jaac wāanāmāt. Hamdsoo hajxy tōō nmādōowām coo hamdsoo tōō nīmiādia'agyii.

23 Mänit hajxy nāgōxiä tiānaayyō'cy. Mänitā Jesús hajxy

yajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän.

² Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyl'i quiapxhiñ. Nøm hijty miäna'añ coo højtsä gobiernä xädø'øn nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduhñ hijty miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

³ Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduhñ miich mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judfoscájpänä.

Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Tøyhajt jaduhñ nej miich mmäna'añän.

⁴ Mänitä Pilato ñämaayy ja'a teedywiindsønhaixy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵ Mänit hajxy tehngajnä wyl'i ya'axy:

—Høhnda'agymidiäda'agyaam

yø'ø craa yajnahixø'øyy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim yajtsohndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduhñ yaa jiatcøøbiä.

⁶ Coø ja'a Pilato jaduhñ miädooyy, mänit yajtøøyy pø jimä Jesús jiaañch tsooñ Galilea. ⁷ Coø ja'a Pilato yhawáañxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador ja'a Herodes hänäjty jim tiuumby Galilea. Tøø hänäjty quioody Jerusalén xøøhajpä. ⁸ Coø ja'a Herodes ja'a Jesús yhiixy, mänit jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hänäjty jia wi'i yhixa'añ. Tøø hänäjty miädoxyhaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy. Jaduhñä Herodes hänäjty jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäbä yajcähxø'øgät.

⁹ Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miäyajtøøyy, pero cabä Jesús ñä'ägä hadsooyy. ¹⁰ Tehngajnä ja'a Jesús hänäjty nähwaambedyijäm ja'a teedywiindsønhaixy møødä

ley-yajnahixøøbiähajxy. ¹¹ Mänitä

Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadohajxy. Mänitä wit hajxy yajpägøøyy yajxonbä nebiä rey wytän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatän. ¹² Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjca. Nimiädsiphájtäp hajxy hänäjty.

¹³ Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsønhaixy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy. ¹⁴ Mänit miänaañ:

—Míjtshøch hädaa craa tøø xyajnamech. Mmänaamb mijts jaduhñ coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmüyach maa mijts mwiinduumhajxiän, y tøø hajxy mhixy mmädooy coo ja'a pojpä quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. ¹⁵ Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpä miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpä quia'a møødä. Paady, cábøch nyajyagho'oga'añii.

¹⁶ Jayøjphøch nyajcumädowa'añ, mänítøch nhøxmadsaannä.

¹⁷ Jaduhñ hajxy hänäjty quihdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hänäjty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸ Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yø'ø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmádsäp ja'a craa Barrabášhajpä.

¹⁹ Paadiä Barrabás hänäjty tøø chumyii coo ja'a tsip hänäjty tøø yajpädø'øgy cajptooty, møød coo hänäjty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. ²⁰ Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hänäjty. Jaduhñä cu'ug jia nämäaguioimbä. ²¹ Mänitä cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

²² Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänängombä:

—Pero nébiämäts jaduhñ tøø jiatcø'øyy. Cabä pojpä tii miøødä.

Nébiöch nyajyagho'ogóójät. Nyajcumadowáambiöch. Mänitöch nhöxmadsaannä.

²³ Pero tehngajnä hajxy jiaanč tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miöjpahbedóójät cruzcöxp. Jaduhñdsä teedywiindsöñhajxy yaaxpä. Mäjädaac hajxy jaduhñ neby hajxy hänäjty miäna'añän. ²⁴ Mänitä Pilato miänaannä coo ja'a Jesús miöjpahbedóójät cruzcöxp. ²⁵ Mänit Barrabäs yhöxmajch, ja'a cu'ughajxy hänäjty tōō yajñähdfjjiäbä, ja'a hänäjty tōō chumyijjibä je'eguiöxpä coo tsip hänäjty tōō yajpädö'ögy, mōōd coo hänäjty tōō miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miöjpahbedóójät cruzcöxp.

²⁶ Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hänäjty yajnöcxy maa hajxy hänäjty miöjpahbeda'añän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug mijch, ja'a xöhajpä Simón, ja'a Cirenetsöhmä. Camjootiä Simón hänäjty tōō yhoy. Mänitä cruz hadsip yajtsömdu'uböjca. Höxhaamä cruz miäyohy.

²⁷ Jaanč tehñ nāmay hajxy hänäjty pianöcxy mōōdä to'oxiöjc-hajxy. Jōōyyäp yáaxäbä to'oxiöjc-hajxy hänäjty nōcxy. Jootmayhajp hajxy hänäjty ja'a Jesüscöxpä. ²⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiöjc-hajxy miöjhee'ppejty ja'a hajxy tsohmä Jerusalén. Mänit hajxy nāmaayyā:

—Ca'ač hajxy xñäjö'öy. Mijts hamdsoo mniñäjö'owöjöp mōōdä mhuunghajxy. ²⁹ Habaadaamb jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: “Jootcujcä to'oxiöjc-hajxy yhyty ja'a yhuung ca'a hijpä.” ³⁰ Mänitä jäya'ay ja'a tun hajxy nāma'awa'añ: “Höjts nähgahbéjtäc, höjts yú'tsäc.” ³¹ Xhaačhtunáamböch ja'a jäya'ayhajxy, hōyhöchä pojpä cädieey nga'a ja mōōdä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

³² Metscä mee'tspädöjc ja'a Jesús hänäjty quipxy nōcxy

miöōdmöjpahbeda'añii. ³³ Coo hajxy jim miejch maa hänäjty xiöhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjäya'aguiöpc Nähgädä'aguiän”, mänitä Jesús miöjpahbejtä cruzcöxp mōōdä mee'tspädöjc, tu'ug hänäjtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁴ Jimnä ja'a Jesús hänäjty miöjpahbedyiniä, mänit miänaañ:

—Teedy, mee'x yō'ö hāna'c-hajxy; cab hajxy ñajuō'öy tii hajxy jaduhñ coo jiatcō'öy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägōōyy yajniuguühäyō'cäbä. ³⁵ Jimä cu'ughajxy hänäjty miähee'pna'ay mōōdä tuungmōōdpähajxy. Jimä Jesús hajxy hänäjty wyi'i nāxi'igy:

—Yajñähwaachp yō'ö craa hijty wiinghāna'c. Ween hamdsoo yajniñähwa'ačhii pō tōy jaduhñ Dyioshuungä, pō tōy jaduhñ Dyiosquexiä.

³⁶ Jaanä jaduhñä soldadohajxy wyi'i nāxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghuucä. ³⁷ Mänit nāmaayyā:

—Pō tōy miichä judíoshajxy xquiobiernähaty, hamdsods yajniñähwa'adsōō.

³⁸ Mänitä soldado pu'uyhuung hajxy jim yujpahy cruzcuhduum. Tägōōgtu'u hayuuc hänäjty mōōdä cujaay: “Hädaadsä judíoshajxy quiobiernähajpy.” Griegoaam hänäjty quiujaayä, mōōdä latínhaam, mōōdä hebreohaam.

³⁹ Mänitä mee'tspä tu'ug miänaañ, ja'a hänäjty tōō miöjpahbéjtäbä cruzcöxp:

—Pō tōyyä Dios tōō xquiexy, hamdsods yajniñähwa'adsōō, y yajñähwaát-sägäts höjtspä —nōmä Jesús nāmaayyā.

⁴⁰⁻⁴¹ Mänitä craa yhojjä jiamioōd:

—Nej, cājtmä Dios mwiingudsähgō'öy. Paady höjts ngumadowáanäm coo tōō ngädiéhyäm. Pero hädaa craa, caj nej tōō jiatcō'öy.

⁴² Mänitä Jesús nāmaayyā:

—Jesús, hөөч xjiahmiédsáp coo miich hánajty mdägø'owa'añ gobiernähajpä.

⁴³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ nnäma'ay, jädá'ajoch miich jim xmiødhada'añ tsajpootyp.

⁴⁴ Cujyxioø hánajty je'e, mänit wyiingoodsøyy wiinduhmyhagajpt. Tägøøghorä yhiyty wiingoods. ⁴⁵ Cabä xøø hánajty maa nä'a hañ. Mänitä tsajtojc-hadøødiuc quiø'tswa'xy cujiä.

⁴⁶ Mänitä Jesús yaaxy:

—Teedy, hөөч miich njoot njuøhñdy nyajcø'ødägø'owaamby.

Jagoo jaduñ jiaac mänaannä, mäni-tiä yho'nä.

⁴⁷ Mänitä soldadowiindsøn yhiyty nebiä Jesús jiajtän. Mänit jia mänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coo ja'a Jesús ja'a pojpä hijty quia'a mөөдä.

⁴⁸ Coo ja'a cu'ughajxy yhiyty nebiä Jesús jiajtän, mänit hajxy wyiimbijnä jootmayhajtäp.

⁴⁹ Jimä Jesús miägu'ughajpähajxy hánajty tiäna'ay jäguemjuøby mөөдä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty jim tøø piadsóonäbä Galilea. Yhiyx hajxy je'ebä nebiä Jesús jiajtän.

⁵⁰ Jimä hojiäya'ay hánajty tu'ug ja'a xøhajpä José. Arimatea hánajty choon jim Judeanaaxooty. Møjtuung hánajty miøød maa ja'a judioscajtän. ⁵¹ Pero cab jaduñ piamänaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cä. Jiøbhixyp hánajty je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

⁵² Mänitä José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp. ⁵³ Coo ja'a cuhdujt jaduñ miooyy, mänit yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnäbhijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'oy maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiuñäbä. ⁵⁴ Mänacyxioø hánajty je'e mänaa ja'a Jesús naaxtägø'oyän. Viernes hánajty je'e. Hadsuujøønäp hánajty; ja'a poo'xxioø hánajty habáatnäp.

⁵⁵ Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hánajty tøø piadsóonäbä Galilea, mänitä Jesús hajxy hoy yhiyx maa hánajty tøø naaxtägø'oyän. ⁵⁶ Coo hajxy wyiimbijty, mänitä pa'agxuu'pähon hajxy hoy jiuu. Mänit hajxy pioo'xnä ja'a poo'xxioøjooty neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän.

24 Näxøøjopiä to'oxiøjc-hajxy nœx-tägajch maa ja'a Jesús hánajty tøø naaxtägø'oyän mөөдä jiamioødhajxy wiingpä. Pa'agxuu'pähongón hajxy nœcxy ja'a hajxy hánajty tøø jiüyyäbä. ² Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy yhiyx coo ja'a tsaajut hánajty tøø yhawa'ačh. ³ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty. ⁴ Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hánajty ñajuø'oy neby hajxy jiatcø'owät. Mänit hajxy yhiyx coo ja'a jäya'ay hajxy hánajty metsc miøødtäna'ay. Yajxonjatiä wyithajxy hánajty. Høxtä haambä wyithajxy hánajty. ⁵ Mänitä to'oxiøjc-hajxy naax-cooyy je'eguiøxpä coo hajxy hánajty chähgø'oy. Mänit hajxy nāmaayyā:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhøx-ta'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ayhagujcän. ⁶ Cab je'e yaañ. Tøø jiuypijønä. Nej, cab hajxy mjahmiechä neby hajxy jiiby tøø xyajmøødmädia'aguiän Galilea. ⁷ Nømä Jesús ja'a Diosquexypä hajxy xyhawaanä cooc hijty quiø'ødägø'owa'añii ja'a cubojpäya'ay ja'a cugädieejäya'ay, cooc hijty miøjpahbeda'añii cruzcøxp, cooc cudägøøgxøø hijty jiuypijøga'añ.

⁸ Mänit hajxy jiaančh jahmiejtsnä neby hajxy hánajty tøø nāma'ayijän Jesúsäm. ⁹ Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänitä jiamioød hajxy hoy yhawaanä ja'a nāmajtu'ugpä mөөдä nāmaybä. ¹⁰ Ja'a to'oxiøjc ja'a mädia'agy hajxy māméjtsäbä, jue'e hajxy hánajty näje'e xiøhaty María Magdalatsohmä, mөөдä Juana, mөөдä María ja'a Jacobo tiaj. ¹¹ Pero cabä to'oxiøjc ja'a miädia'agyhajxy miäböjcäxä

ja'a Jesús jiamiøødhajxy. Nebiä cuhhiimbä-mädia'aguiän hajxy jaduhñ miädooyy.

¹² Pero ja'a Pedro, miäbøjc je'e. Päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hānajtý tøø ñaaxtägø'øyän. Coö jii by quiuwoodsøøyy, mänitā poobwit yhiixy coö wiingtuum yhiijnā. Mānit wyiimbijnā. Yagjuøøyy jaduhñ neby hānajtý tøø jiadyiijn.

¹³ Mānitxøøbā ja'a Jesús jiamiøødhajxy hānajtý metsc ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiän Emaús. Maj-tu'ugkilómetro hānajtý jiäguemā maa ja'a Jerusaléncajptān. ¹⁴ Mādiācāp hajxy hānajtý tiu'uyo'oy tijaty tøø jiadyii. ¹⁵ Mānit hajxy wyiingumedsøøyyā ja'a Jesús. Mānit hajxy miøødtu'ubøjcy. ¹⁶ Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhøxcajpy. ¹⁷ Mānitā Jesús miānaañ:

—Tii hajxy mmādiāacypy. Tii hajxy coö mdajy coö mmay.

¹⁸ Tu'jäya'ay hānajtý xiøhaty Cleofas. Mānit yhadsooyy:

—Hopionā ñajuø'øy tii jim tøø jiadyii Jerusalén jäda'a xøøbā. Nej, miičh nidiuhñ mga'a najuøøby tii jim tøø jiadyiijā, hoy miičh jim tøø mja hijpā.

¹⁹⁻²⁰ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tii jaduhñ tøø jiadyii.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Jesús tøø yagho'ogyii cruzøxp. Ja'a teedywiindsøñhajxy yejc møød højts ngopc-hajpā. Diosquexy hijty wiädity. Hoy-yagjuøøñājatypā hijty yajcāhxø'py. Hoy hijty miādia'agy ja'a Dioscøxpā cu'ughagujc. ²¹ Jaduhñ højts njoot hijty chocy coö ja'a Jesús ja'a gobiernā Rómaba ja'a quiuhdujt cu piøjcā nebiä gobiernā yaa quia'a hanéhmñāt maa højts ngajptān, højts judíosjäya'ayhajxy. Maaxtøjcy mädägøøyy jaduhñ yagho'cā. ²² Haamiän ja'a to'oxiøjc-hajxy näje'e yhooyy maa ja'a Jesús hānajtý tøø ñaaxtägø'øyän. ²³ Pero cábāc hajxy piaaty. Mānitägā

Diosmoonsä hajxy metsc yhiixy ja'a tsajpootypā-tsohmā. Mānitāc hajxy yhawāānāxā cooc ja'a Jesús hānajtý tøø jiiujypiojnā. Hoy-yagjuøøñā højts hajxy xyajmøødmādiāacy. ²⁴ Mānit højts njamiøødhajxy hoy yhiixpā. Jadúhñāc hajxy piaatpā nebiä to'oxiøjc-hajxy hānajtý tøø ñāgapxiän. Ni jé'egādsā Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, cab hajxy mnā'ägā wiinjuø'øyā, cab hajxy mnā'ägā mabøquiā nebiä Diosquexy hajxy jecy miānaañān. ²⁶ Tspicøxpā Diosquexy chaačhpøga'añ coö hānajtý jim ñøcxaannā tsajpootyp.

²⁷ Mānit tiägøøyy yajwiingapxøøbiā ja'a Diosmādia'agy majaty miādia'agyijān. Jim quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hānajtý tøø quiuajaayän. Cøjx quiapxy mādühñtiā ja'a Diosquexy hajxy quiujahyyän.

²⁸ Coö hajxy jim miejch Emaús, mänitā Jesús miānaañ cooc jiaac yo'oya'añ. ²⁹ Mānit hajxy ñāmaayyo'cy:

—Huuc mähmø'ow yaa maa højtsän. Tøø chuujøøñā. Coodsøøñāp jaduhñ.

Mānitā Jesús jiaāñch mähmøøyy. Mānit hajxy tiøjtägøøyy. ³⁰ Mānit hajxy yhänaaguiādaacy meexāwiinduum. Mānitā Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mānitā Dioscujú'uyāp yejcy. Mānitā tsajcaagy qyijwa'xy. Mānitā jiamiøød miooyy. ³¹ Mānitnāts hajxy yhøxcajpnā. Mānitā Jesús yhadägøoyyøøñā. ³² Mānit tu'jäya'ay miānaañ:

—Wíinghøch hijty nnijiāwø'oyii tu'haambejpā coö ja'a Diosmādia'agy xyajmøødmādiāacām.

³³ Mānitā hajxy wyiimbijnā, ñøcxtā-gajch Jerusalén. Mānitā jiamiøød hajxy hoy piaady maa hajxy hānajtý tøø yhamugø'øyän, ja'a nāmajtu'ugpā møød hajxy nāmaybā. ³⁴ Mānit hajxy nāmet-spā ñāmaayyā:

—Tøyhajt jaduhñ coo ja'a nWiind-sønñájtäm tøø jiuypipøcy. Ja'a Simón jaduhñ tøø yhixy.

³⁵ Mänit hajxy je'e ñägapxpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam. Mänitác hajxy yhøxcapñä coogä Jesús ja'a tsaj-caagy qyijwa'xy.

³⁶ Jiiby hajxy hñajty miädia'agynä, mänitá Jesús ñäguehxtøø'xy maa hajxy hñajty yhäña'ayän. Mänit yajpoo'xy ja'a jiamioðdhajxy. ³⁷ Mänit hajxy jiaa-näch tehñ chähgøøyy. Hääñämä ty-ijy hajxy nämejtsä. ³⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwil'i chähgøø'y. Tiičh hajxy coo xquia'a høxcapy. ³⁹ Høxtáh-mdsøch hädaa ngøø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøčh je'e Jesús. Høøčh hajxy nähdoönäc. Cabä hääñämä ni'x copc miøødä nébiøch høøčh nmøødän.

⁴⁰ Mänitá Jesús ja'a quioð'odiecy yaghi-jxy ja'a jiamioðdhajxy. ⁴¹ Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mabøjcy. Xoon-daacp hajxy hñajty møød hajxy hñajty yagjuøø'y. Mänitá Jesús miänaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooçh ngáyät.

⁴² Mänitá hacxtsa'ay hajxy miooyy møødä møjtsiinjødy. ⁴³ Mänitá Jesús quioonðsooyy. Mänit quiaayy maa ja'a wyiinduumhajxiän. ⁴⁴ Mänit miänaañ:

—Nébiøch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawáanäm mänaa hajxy quipxy tøø nhíjtäm. Tøjiajt jaduhñ ja'a høøchcøxpä neby jiiby myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jiiby maa ja'a Sálmosän, chaads jiiby maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiáhyyäbä.

⁴⁵ Mänitá Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶ —Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Diosquexy tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc cud-ägøøgxøø jiuypipøjtägatsa'añ, ⁴⁷ y cooc miädia'aga'añii wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén miädiaactsoona'añii. Jaduhñä cu'ughajxy yajwiingapxøøwa'añii coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøø'wät. Mänit hajxy yajnähwa'adsa'añii ja'a piojpä quiaädieey hajxy. ⁴⁸ Hamdsoo hajxy tøø mhixy tøø mmädo y nébiøch cham nmädia'aguiän. ⁴⁹ Nyajnäguexáambiøch mijts ja'a Dioshespíritu ja'a nDéedyhøch tøø xyajwiinwaanøø'yäbä cooçh mijts nmó'owät. Jim choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy mmähmøø'wät Jerusalén høxtä coonä ja'a Dioshespíritu hajxy hñajty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰ Mänitá Jesús miøødcajptpädsøømy ja'a jiamioðdhajxy. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania. Mänitá Jesús ja'a quioøø chajxajy. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy ja'a jiamioðdcøxpähajxy.

⁵¹ Mänit hajxy nähguéecänä. Mänitá Jesús jim ñøcxy tsajpootyp. ⁵² Mänitá Jesús hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä jaanäch tehñ jiootcujc. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. ⁵³ Jabom-jabom hajxy hñajty ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy hñajty quiapxy miädia'agy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Amén.

San Juan

1 Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnáhixóoyyám nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jíiyyám hánajty je'e mánaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jíiyyám hánajty je'e mөөдä Dios; Diósäts je'e. ²Jim hánajty je'e mөөдä Dios mánaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. ³Jaaya'ay jaduhñ hádiuun cөxiä. Nidiuhñ yhädiuun. ⁴Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudøø'xpän. Xyajpädsóomäm hajxy hagoonstuum. ⁵Coo jøøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduhñ nhíjxäm. Ja'a Dioshuung, jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä jøønän coo xyaghíjxäm neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhajpä Juan. ⁷Paadiä Juan quiejxä, jaduhñä Dioshuung ñägápxät, jaduhñä jäya'ayhajxy nägөxiä miäböğät. ⁸Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduhñ quiejxä. ⁹Tøø ja'a Dioshuung hánajty yaa miejtsnä hádaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyám nägөxiä maa hajxy yaa ndsänáayyám hádaa yaabä naaxwiin. Cөxiä xyajnáhixóoyyám.

¹⁰Coo yaa miejch hádaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy miäböjcäxä, hoy hánajty cөxiä tøø jia hádiuñ. ¹¹Jim je'e jia medsoøyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojcä. ¹²Pero näjelejaty hajxy chojcy. Pøn jaduhñ tsojc, pøn ja'a miädia'agy mäböjcä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyä coo hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo hajxy nmäböjcämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät.

¹⁴Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajt je'e neby højts chaa njäya'ayhájtäm. Hädaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhixy coo je'e miøjjä jiaančhä. Paady miøjjä jiaančhä coo je'e Dyioshuungä. Tiuumby je'e ja'a mayhajt homiänaajä. Tømiädiaacp je'e homiänaajä. ¹⁵Jaayá'ayädsä Juan jaduhñ ñägapx:

—Yøø'yä'ayhöch hijty nnägapxyp, yøø hөxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yøødsä möjcuhdujt nä'ägädä mөөд. Høøch, cábөchä cuhdujt jaduhñ nmөөдä neby yøøya'ay miөөдän. Jímiäm yøøya'ay hánajty cooch yaa nmiñ ngahy.

¹⁶Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscөphájtäm homiänaajä.

¹⁷Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmioodiägájtsäm. Pero xchöjcäm ja'a Dios hajxy mөөд xmióoyyám ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸Ni pøn ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiaanč tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä mөөдä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøjcueendähajpä hajxy hánajty tiuunghajpy. Jim hajxy chohndaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsønhajxy jaduhñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduhñ quiejxä coo ja'a Juan hajxy ween nøcxy tiøyhajtmädoy pøn je'e. ²⁰Coo ja'a Juan jaduhñ miäyajtøøwa, yejc je'e ja'a tøyhajt. Caj yhøhndaacy:

—Ca'a yhøøchä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahíjxämbä, ja'a Dios tøø wyiin-guéxiäbä coo hajxy xyhanéhmämät.

²¹Mänitä jadähooc miäyajtøøwägumbä:

—Põn miičh. Nej, miičh Elíashajpä ja'a mináambäjä.

Mänitä Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitä miäyajtõowägumbä:

—Nej, tõgä miičh ja'a Diosmädia'agy jecy tõø mhuuc mäwädijpä.

Mänitä Juan yhadsõogumbä:

—Cábämäts.

²² Mänitä miäyajtõowägumbä:

—Põn miičh. Hõjts ja'a tõyhajt mõoyäc neby hõjts ja'a nwiindsõn häyaa nhawaandägätsät põn miičh.

²³ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Hõõch, nyajcapxõõbiõch ja'a Diosmädia'agy mõc pactuum. Panõcx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaías jecy miänaañän coo hajxy mbanõcxät. Diosmädia'agy ja'a Isaías jecy yajwa'x.

²⁴ Ja'a hajxy hänäjty tõø quiexyfiäbä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänäjty pianõcxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

²⁵ Mänitä Juan miäyajtõowa:

—Tii miičh coo mnä'a mäyajnäbejpä pø cá'adäm miičh mGrístäjä, pø cá'adäm miičh ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy tõø yajwá'xiäbä.

²⁶ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Hõõch, nõõháamhõch nmäyajnäbety. Pero xima jäya'ay tu'ug majiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. ²⁷ Jayõjphõch nmejch. Mänit yõ'õya'ay hõõxhaam jiaac mejch. Mõjcuhdajt yõ'õya'ay miõõd quejeech nmõõdä.

²⁸ Jimä Juan hänäjty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänäjty xiõhatiän Betábara, ja'a Jordángpä mõjnõõhaawiimbä jaduhñ maa ja'a xõpiädsõmiän.

²⁹ Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhi-jxy. Jimä Jesús hänäjty miänacy maa ja'a Juan hänäjty tiäna'ayän. Mänitä Juan miänaañ:

—Huug hix hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Yõ'õ jaduhñ xõhajp ja'a Meeghuung ja'a Dios tõø quiéxiäbä. Yõ'õds hajxy je'e xñähho'tu'udäänäm. Yõ'õds hajxy je'e xyajnáhwa'ads xyajcuha'adsäänäm ja'a nbojpä ngädieehjätäm. ³⁰ Yõ'õch hijty nnänõõmby ja'a hõõxhaam tõø jiaac méchäbä. Hõõch hijty jayõjp tõø nmech. Yõ'õds je'e ja'a mõjcuhdajt mõõd quejeech nmõõdä. Jimiäm yõ'õya'ay hänäjty mänaäch nmiñ nga'ayän. ³¹ Cábõch hijty nnajuõ'õy põn jaduhñ tunaamb nébiõch tõø nmädia'aguiän. Pero páadyhõch tõø nmech mäyajnäbejpä nõõhaam neby hajxy jaduhñ mnajuõ'õwät põn je'e, mijs judíos.

³² Mänitä Juan miänáangumbä:

—Tõõchä Dioshespíritu nhixy coo jim tõø choon tsajpootyp. Mänitõch nhixy coo hänäjty miänacy nebiä palomän. Mänitä ñaaxcädaacy. Mänitä jim yhõxtaacy yõ'õya'ay quiuhduum.

³³ Cahnõch hänäjty nnajuõ'õy põn je'e. Pero jaayá'ayhõch tõø xquiéxiäbä mäyajnäbejpä nõõhaam, je'e ch jaduhñ xñämaayy: “Mhixaambiä Dioshespíritu maa je'e miänacõ'õwa'añän. Jim jaduhñ miähmõ'õwa'añ maa tu'jäya'ay quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Dioshespíritu jaduhñ yegáannäp.”

³⁴ Tõõch njaančh hixy. Tõõch nnägapxy coo yõ'õya'ay jiaančh Dioshuungä. Nyéjpiõch ja'a tõyhajt jaduhñ.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hänäjty jim tiänáaguiumbä mõõdä jiamiõõd metscä.

³⁶ Jimä Jesús hänäjty wiädijpä. Coo ja'a Juan ja'a Jesús miõjhee'py, mänitä Juan miänaañ:

—Yõ'õds jaduhñ xõhajp ja'a Meeghuung ja'a Dios tõø quiéxiäbä.

³⁷ Coo ja'a Juan ja'a jiamiõõdha-jxy jaduhñ miädooyy, mänitä Jesús hajxy piadu'ubõjcy nämetscä. ³⁸ Coo Jesús jiäwõõy coo hänäjty pianõcxii,

mänitä wia'wiimbijty. Mänitä yhihxy coo hänäjty nämetscä pianöcxyii. Mänitä miänaaŋ:

—Tii hajxy mhøxtaaby.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsón, maa miičh tøø mmejtsta'agy.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam huug híjxäm.

Mänit hajxy hoy jiaančh híxy maa Jesús hänäjty tøø mjejtsta'aguiän. Tøø hänäjty miänacyiøøjøöñä. Jim hajxy miähmøöñä maa Jesúsän.

⁴⁰ Tu'ugä Juan ja'a jiamioød hänäjty xiøhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús hänäjty tøø piadu'uböcy møødä jiamioød tu'ug.

⁴¹ Mänitä Andrés ja'a piuhya'ay hoy pi-aady, ja'a xøhajpä Simón. Mänitä Simón nāmaayy:

—Tøø højts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduñ nänøømby ja'a Cristo, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coo hajxy yaa xyhanéhämät.

⁴² Mänitä Andrés ja'a Simón jim wioonöcxy maa ja'a Jesús hänäjtian. Coo ja'a Jesús ja'a Simón yhihxy, mänit miänaaŋ:

—Miičh, Simón miičh mxøhaty. Jonás miičh mdeedyhajpy. Pero Pedro mxøhataannä —je'e jaduñ nänøømby tsaa.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hänäjty nøcx-a'añ Galilea. Mänitä Felipe hoy piaady. Mänitä Felipe nāmaayy:

—Jámhöch quipxy møødwädijtác. Høøčhä nmädia'agy habójcäc.

⁴⁴ Jimä Felipe hänäjty chooñ maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betsaida. Jim ja'a Andrés hänäjty chohmbä møødä Pedro. ⁴⁵ Mänitä Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mänitä Natanael nāmaayy:

—Tøø højts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tøø nāgápxiäbä maa ja'a nocy piädø'quiän, ja'a Diosmädi-a'agymiäwädijpähajxy tøø nāgápxiäbä.

Jesús jaduñ xiøhaty. José yhuung je'eduhñ. Jim jaduñ chooñ Nazaret.

⁴⁶ Mänitä Natanael miänaaŋ:

—Nazaretä. Cabä ndijy hoybäda'a jim Nazaret.

Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Jam huug híjxäm.

⁴⁷ Jimä Natanael ja'a Jesús hänäjty nāmech. Coo Jesús ja'a Natanael yhihxy, mänitä Jesús miänaaŋ:

—Yø'ø judío xii miimbä, hamuum-du'joot ja'a Diosmädia'agy quiudiuñ. Ni mänaa quia'a høhnda'agy.

⁴⁸ Mänitä Natanael ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Maačh miičh tøø xyhixy cooçh miičh jaduñ tøø xyhøxcapy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miičh hänäjty mdäna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hänäjty xmiägäpaxy.

⁴⁹ Mänitä Natanael miänaaŋ:

—Wiindsón, Dios miičh xyhuunghajp. Mhanehmby miičh ja'a judiøshajxy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Páadyhöch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä cooçh jaduñ nmänaaŋ cooçh miičh jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänángumbä:

—Chaads mijts nnämä'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootyp coo hajxy chajpeda'añ coo hajxy nāaxcäda'aga'añ maačhä nwiinduumän, høøčh ja'a Diosquexypä.

2 Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hänäjty jiada'añii maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødä Jesús møødä jiamioødhajxy. ³ Mänitä vino quiøjxy. Mänitä Jesús nāmaayy ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy. ⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøch nnajuøoby. Cahnä yhabaadyñä cooçh nnajuhajtúnät.

⁵Mänitä Jesús ja'a tiaj miänaañ, ñämaayyā ja'a moonsāhajxy:

—Naxy hajxy mdehm miäbøgāt coo Jesús hajxy xmiägapx xyhané'emät.

⁶Jimä hamøj tsaanøøgow hānajty quiārumna'ay tādujčā. Tägø'øwaamb jiiby tu'nøøgow mādaaxc-hii'xlitro o māgo'xlitro. Jue'e ja'a judfos hajxy hānajty wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jaduhñ hajxy hānajty quiuhdujthaty. ⁷Mänitä Jesús miänaañ, ñämaayyā ja'a moonsāhajxy:

—Cudemø'ow nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaančh yaghujch. ⁸Mänit Jesús miänāangumbä:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsøn hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jaduhñ quiudiuuñ. ⁹Tøø ja'a nøø hānajty wia'añguiojy vino. Jesús jaduhñ yajwa'añguioj. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a vino quiøøchooyy. Mänit yhuucmajch. Cab hānajty ñajuø'oy maa ja'a vino tøø chooñ. Pero ñajuøoby ja'a moonsāhajxy hānajty; hiç, je'e ja'a nøø hajxy hānajty tøø jiee'p-pädsømy. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰Mänit ñämaayyā:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñä'ägädä temy. Coø ja'a woybā wich-pāhajxy hānajty com tøø yhu'ugy, mänit hajxy hānajty jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybā. Pero miich, cahnä hov-yino mdemyñä.

¹¹Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'tsohn coo miøjjä coo jiaančhā. Coø Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ yhiçxy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadiä Jesús miädia'agy miäbøjcäxä.

¹²Mänitä Jesúshajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Capernaum, møødä tiaj, møødä piuhya'ayhajxy, møødä jiamiøødhajxy. Coø hajxy jiiby quiädaacy, mejtsxøø tægøøgxøø hajxy jiiby yhiçty.

¹³Jadāañap ja'a pascuaxøø hānajty jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judfoshajxy hānajty jim yagjadāañap. Mänit Jesús jim ñøcxy Jerusalén. ¹⁴Coo jim quioo'ty, mänit jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpän maa ja'a judfos ja'a Dios hajxy hānajty wyiingudsähgø'øyän. Jiiby ja'a wajtoo'pāhajxy hānajty møødä meegtoo'pä møødä palomatoø'pä. Jaanä jiipiä xädø'øñguiuwijtspāhajxy hānajty yhäñaabiä. ¹⁵Coo Jesús jaduhñ yhiçxy, mänitä xaaçh wyidsø'cy. Mänitä ju'xt yhädiuñ. Mänitä jāya'ayhajxy cøjx yhøxpäbo'oyii jiiby tsajtøgooty møødä waj møødä meeg cøxiä. Mänitä Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspä mieexāhajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhøxxity. ¹⁶Mänitä palomatoø'pāhajxy ñämaayyā:

—¡Yajpädsøm yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiāañät halaplaaz!

¹⁷Mänitä jiamiøødhajxy jiahmiejstaacy coø jaduhñ yhity cujaay: “Mjaančh tehñ cwieendhadāañabøch hädaa miich mdøjc nægø'ø nädecypia, hóyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'ow.”

¹⁸Mänitä judfoshajxy miänaañ, ñämaayyā Jesús:

—Tii hijxtahnd højts xya-jcähxø'øgāañap hoy-yagjuøøñājatypä pø mmøød miich cuhdujt jaduhñ coø yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cudägøøgxøøyyøch nyaghoyøødiägätsät.

²⁰Mänitä judfoshajxy miänaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcjumøjt hädaa tsajtojc jecy miaa y tägøøgxøøyyä mi-ich myaghoyøødiägatsa'añ. Cab højts jaduhñ nmäböcy.

²¹ Pero jue'e Jesús hānajt y nānøømby “ja'a tsajtojc”, ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc. ²² Coo Jesús hānajt cu-jecy tøø jiaanč juyypioçy, mānitā ji-amiøødhajxy jiahmiejstaacy nebiaty hānajt tøø miāna'añān. Mānitā Diosmādi-a'agy hajxy miäbøjñā møødā Jesús ja'a miādia'agy.

²³ Mānaa ja'a Jesús jīm yhiitiān Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mānitā cu'ugā Jesús hajxy yhiçy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñājatypā hānajt yajcāhxøøgy. Mānitā Jesús ja'a miādia'agy miäbøjcāxā nāmøj nāmāy. ²⁴ Pero cabā Jesús hānajt yajwiinhøøñ, je'eguiøxpā coo hānajt ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hānajt hamuumdu'joot quia'a māböcy. ²⁵ Hiç, hamdsoohaambiā Jesús hānajt ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhājtām nāgøxiā. Cabā Jesús hānajt pøn miāyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhājtām.

3 ¹⁻² Coo maxiøø hānajt tøø yhi-jñā, mānitā copc-hajpā jīm tu'ug miejch maa Jesúsān. Nāmāy hajxy hānajt quioçp-haty maa judfoshajxiān. Nicodemo ja'a copc-hajpā hānajt xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miādi-a'agyhajxy hānajt. Tøø hānajt quiood-sø'øy coo jīm miejch maa Jesúsān. Mānit Jesús nāmaayyā:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo mi-ichā Dios tøø xquiexy yajnāhixøøbiā. Coo miichā Dios hāxøpy xquia'a puh-bety, caj miich hoy-yagjuøøñājatypā hāxøpy myajcāhxøøgy.

³ Mānit Jesús miānaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnāmá'awät, coo mǵa'a miindägats mǵa'a cahdägätsät, cabā Dios xyhané'emät.

⁴ Mānit Nicodemo yajtøøyy:

—Pero neby jaduhñ mmiindägats mǵahdägätsät coo hānajt tøø mmājaanā. Neby jiiby mdägøødiägätsät ja'a mdaj jioodooty coo jiiby jadāhooc mmaaxhuunghädät.

⁵ Mānit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnāmá'awät, coo mǵa'a miindägats mǵa'a cahdägätsät nøøhaam møødā Dios yHespírituhaam, cabā Dios xyhané'emät. ⁶ Coo tøø mmiñ tøø mǵa'ay nebiā maaxhuungān, Dios je'e xmiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødā mjuøhñdy. Y jaduhñ mǵawīnāts je'e, coo Dioshespíritu mbadu'ubøgät, nebiā miindägach cahdägachpān mmāhmó'owät. ⁷ Ca'a myagjuø'øy cooçh jaduhñ nnāma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mǵahdägätsät. ⁸ Coo poj jaduhñ xiāmemy, cab hajxy nnajuøøyyām maa myinø'øy maa ñøcxø'øy. Homiaajā poj xiāmemy. Mmädöwāp jaduhñ pero caj mhíxät. Jaduhñ mǵawīnāts ja'a Dios yHespíritu coo xjiøottägø'ow coo xquioptägø'owät. Coo jaduhñ mmäbøgät hamuumdu'joot, jaduhñ mjädät nebiā miindägach cahdägachpān —nømä Jesús miānaañ.

⁹ Mānitā Nicodemo yajtøøgumbä:

—Neby je'eduhñ mnānømy.

¹⁰ Mānit Jesús yhadsooyy:

—Yajnāhixøøbiā miich mduunghajpy maa ja'a judfoshajxiān pero cáhnøch nmādia'agy xwyinjuøøyyābā. ¹¹ Chaads miich tehñ tiøyhajt nnāmá'awät. Nmādiaacy py højts mǵdyiijaty højts nnajuøøby y nnägapxyp højts mǵdyiijaty højts tøø nhixy. Pero mijts, cab højts mijts nmādia'agy xñā'ägädā mǵbøjcā. ¹² Tøø hajxy nja yajmøødmādia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabā naaxwiin, pero cab hajxy mmäböcy. Hoorā, cooçh ja'a tsajpootypā hajxy nyajmøødmādiā'agät, ni je'e hajxy mǵa'a wiinjuø'owät.

¹³ Ni pøn jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jagóoyyoch jim nidiuhm ndsoñ, hөөч ja'a Diosquexypä. Páadyhөch ja'a tøyhajt nmөөdä neby jim. ¹⁴ Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaxy yujpahy quepyquiөxp jim pactuum. Jaanä jadúhnhөch jáya'ay xyujpa'awaambä, hөөч ja'a Diosquexypä. ¹⁵ Pøn-játyhөch nmädia'agy xmiäbөjcäp, cabä yháañämähajxy mänaa quiuhdägoyya'añ. Cөjxta'axiөө hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —nөmä Jesús miänaañ.

¹⁶ Xjiaanч техм чојс xjiaanч техм pia'häyөowäm ja'a Dios hajxy nägөxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung nähdujcy. Coө ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbөjcämät ja'a Dioshuungcөxpä, cabä nháañämähajxy mänaa quiuhdägöoyyämät. Jaduhñ hajxy cөjxta'axiөө njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Paadiä Dios ja'a yHuung yaa төө quiexy hädaa yaabä naaxwiin coө hajxy jaduhñ ween xñähho'túutäm. Cab hajxy jaduhñ xyajcumädowáañäm.

¹⁸ Pønjatiä Dios yHuung ja'a miädi-a'agy mäbөjcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowa'añii. Pønjaty ca'a mäbөjp, төө Dios miäna'añ cooc hajxy yajcumädowa'añii, coögä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mäbөjcäxä. ¹⁹ Coө Dios yHuung yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, hagogostuum jáya'ayhajxy hñajty yhity. Paady hajxy hñajty yhity hagogostuum coө haxөөгwiinmahñdy hajxy hñajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hñajty miäbөjcäxä. Jaduhñ mäwfiñäts je'e nebiä jөөнän. Paady jaduhñ nebiä jөөнän, jaduhñ jáya'ayhajxy piädsөmät hagogostuum. Pønjaty hagogostuum mähmө'өwaamb, je'eds Dios nñnөmby coө hajxy yajcumädowa'añii. ²⁰ Pønjaty haxөөгwiinmahñdy tuumb,

cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähxө'ө-gaamb yhaxөөгwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsөma'añ jajtuum. ²¹ Pønjaty panөcxaamb ja'a tömiädi-a'agy, je'eds jaduhñ pädsөmaamb jaj-tuum. Paady hajxy jaduhñ piädsөma'añ, jaduhñ quiähxө'өga'añ coө Dios hajxy tøyhajt jiaanч puhbedyii.

²² Mänitä Jesús hajxy jim ñөcxy Judeanaaxooty mөөdä jiamiөөdhajxy. Coө hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägөөyy mäyajnäbejpä. Maxiөө hajxy jim yhiyty mäyajnäbejpä. ²³ Jaanä jimä Juanghajxy hñajty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt hñajty xiөhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduhñ. Comä nөө hñajty jim. Mejtsp jáya'ayhajxy hñajty jim näbejpä. ²⁴ Cahnä Juan hñajty chumyii.

²⁵ Mänitä Juan ja'a jiamiөөdhajxy tiägөөyy mädiaacpä mөөdä judiөsha-jxy nämejtsc nädägөөг. Je'e hajxy hñajty miädiaacpy neby hajxy nñbétät. ²⁶ Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsón, xiiby yө'өya'ay miäya-jnäbety, ja'a miiч hijty jim xmiөөdhi-jpä ja'a Jordánpä möjnөөhawimb, ja'a miiч төө mnägäpxiäbä coө Dios төө quiexy. May jáya'ay төө ñämech maa miäyajnäbetiän.

²⁷ Mänit Juan miänaañ:

—Coө ja'a Dios jaduhñ төө miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianөcäxä nämay. ²⁸ Tөө hajxy mmädooy coөч nga'a Cristo. Jawyfiñhөch Dios xquiejxy. Páadyhөch jawyiin xquiejxy coөч mä-dia'agy nyajwá'xät yө'ө Jesúsөxpä. ²⁹ Coө ja'a pөc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiө'өd, je'eds ja'a jaxie'eb mөөd. Ja'a jamiө'өd ja'a miägu'ughajpä jii hi-jpä, xoondaacp je'eduhñ coө jamiө'өd quiapxy. Jaanä xoondäacpөch hөөчhpä je'eguiөxpä coө Jesús miädia'agy pi-anөcäxä nämay. ³⁰ Tehngahnä hajxy miayө'өwa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panөcäbä. Pero pønjátyhөchä nmä-

dia'agy xpianócxäp, haweenø'øwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéhäm hajxy je'e nägøxiä, jaaya'ay jim tsohmä tsajpootyp. Yaayyä hajxy ndsánáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiácäm. Pero jaaya'ay jim tsohmä tsajpootyp, ³² je'eduhñ miädiaacypy nebiaty jim tøø yhixy tøø miädooyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäbójcäxä nämay. ³³ Pønatiä Jesús miädia'agy mabójcäp, je'eds tøyhajt yejp coo Dios tiømiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios tøø quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduhñ miädiaacypy. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshespíritu miooyy nebiä Jesús jaduhñ miädiaactágätsät. ³⁵ Chojpy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiä cøxiä wiinä tøø yajcø'ødägø'y. ³⁶ Pønä Dios yHuung ja'a miädia'agy mabójcäp, je'eds cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. Ja'a hajxy ca'a mabójpä, cab hajxy jaduhñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän; yajcumädowaanäp hajxy je'e ja'a Díósäm.

4 ¹⁻³ Coo Jesús miädoyhajty coogä fariseoshajxy hánajty tøø miädoyhaty coogä Jesús ja'a jiamioðdhajxy hánajty maas may yajmabøcy y yajnäbety quejee Juan, mänit Jesúshajxy wyiimbity Judea. Galilea hajxy ñøcxtägajch.

⁴ Jim hajxy ñaxøøyy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Sicar jim Samarianaaxooty, mäwiingón maa José ñädeedyñaaxän. Ja'a tieedy jaduhñ jecy xøhajt Jacob. ⁶⁻⁸ Jimä nøøjut mädyii José yajmämähmøøyyä coo Jacob yho'cy. Coo Jesúshajxy jim miejch maa nøøjutän, tøø Jesús hánajty yhanuu'xø'y. Mänit Jesús yhøxtaacy nøøjutpa'a. Tøø hánajty quiuyxiøøjø'y. Mänitä jiamioðdhajxy ñøcxy cajptooty juuguiabiä. Mänitä

to'oxiøjc tu'ug quiädaacy nøøgoombä; Samaria hánajty choon. Mänit Jesús to'oxiøjc ñämaayy:

—Høøchä nøø móøyyäc.

⁹ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Tiičh miičh nøø coo xmiäyujwa'añ.

Jue'e miičh mdsoon Judea. Høøch, yaačh ndsoon Samaria.

(Ix, cabä Judéabä jäya'ayhajxy hánajty miøødnijootpaadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnajuø'y tii mayhajt Dios tiunaamby maa miičhcøxpän y pønčh høøch cooč ja'a nøø tøø nja yujwa'añ, mänitøch cu xmiäyujwaañ ja'a nøø ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Tsäguhm, cøøc hädaa nøøjut. Caj miičh tii mmøødä coo ja'a nøø myajwohmbädsömät. Maa tyijy miičh ja'a nøø mbäädät, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä. ¹² Nejy, maas móctäm miičh cuhdujt mmøødä quejee Jacob cuhdujt jegyhajty miøødä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhájtäm. Je'e hädaa nøøjut xyajmämähmøøyyäm. Yaa jecy ñøøhuucy møødä yhuunghajxy møødä yhanimalhajxy.

¹³ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nøø hajxy yhu'ugy, najxp tiødsø'øhajxy jaduhñ. Mänit hajxy tiødsø'øbáatägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴ Høøch, nyéjpiøch ja'a nøø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä. Coo hajxy yhú'ugät, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy quia'a paattägäjtänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁵ Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hánajty wyiinjuø'yñä nebiä Jesús ja'a nøø ñägäpxiän. Jue'e Jesús jaduhñ ñänøøm ja'a mayhajt ja'a Dios jaduhñ tiunaamby maa højtsøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Hööchä nöö móoyäc nébiöch töd-sö'ö xquia'a páatnät. Jadúhnhöch yaa min nga'a nөөwóhñnät.

¹⁶ Mänit Jesús miänaaň:

—Nöcx ja'a mnihyhap möjya'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷ Mänit to'oxiöjc yhadsooy:

—Cáböch mnihyhap.

Mänit Jesús miänaaň:

—Tehm tiöyhajt miich jaduhñ mmä-na'añ coo nihyhap mga'a mööda. ¹⁸ Mägooxcä mnihyhap töö mmöödsäna'ay, y yö'ö ya'adiöjc xim mmöödpä, töyhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap yö'ö.

¹⁹ Mänit to'oxiöjc miänaaň:

—Tsäguhm, nyo'mädöobiöch jaduhñ coo miich ja'a Dioshespíritu mmööda.

²⁰ Jim höjts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgö'öy maa yö'ö tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähgö'öyämät jim Jerusalén.

²¹ Mänit Jesús yhadsooy:

—Muuxy, maböjcägöch nmädia'agy. Habaadaännäp je'ejan coo mijts ja'a Diosteedy homiaajä mwiingudsähgö'owaannä. Ca'a nä'a jiiyyä hajtiä mwiingudsähgö'owa'añ maa yö'ö tunän ni jim Jerusalén. ²² Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgö'öy, cab hajxy mhixiä. Höjts, nhixy höjts ja'a Dios. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnahwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. ²³ Pön ja'a Dios tehñ tiöyhajt wiingudsähgö'öñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingudsähgö'öby. Jaduhñäts ja'a Dios chocy coo wyiingudsähgö'öwөөd hamuumdu'joot. ²⁴ Jaduhñä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipcöxp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähgö'öyämät.

²⁵ Mänit to'oxiöjc miänaaň:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quixaambiä, je'e höjts nhahíxäm. Coö je'e quiäda'aga'añ, mänit höjts je'e cöxiä xyhawaanäänäm.

²⁶ Mänit Jesús miänaaň:

—Hööchäts je'e ja'a Cristo.

²⁷ Mänit Jesús jiamioödhajxy miejch. Coö hajxy yhiixy coö Jesús ja'a to'oxiöjc hänäjty miöödmädia'agy, yagjuöoy hajxy jaduhñ. Pero cab hajxy yajtöoy tiiguiöxpä Jesús ja'a to'oxiöjc hänäjty coö miöödmädia'agy. ²⁸ Mänitä to'oxiöjc jiihy chohñ maa hajxy hänäjty miädia'aguian. Jiibiä miajt nähgueecy, ñöcxy je'e cajptooty, hoy ja'a cu'ughajxy näma'ayii:

²⁹ —Jam jäya'ay hajxy tu'ug huug híxäm. Tööch je'e xñajuö'öy nebiatyhöch haxöögpä töö nduñ. Jadúhnhöch je'e töö xyhawaanä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

³⁰ Mänitä cu'ughajxy tiu'uböjcy cajptooty, nänöcxy ja'a Jesús hajxy.

³¹ Jimä Jesús hänäjty näma'ayii ja'a jiamioödhajxy:

—Wiindsón, cay.

³² Mänit Jesús yhadsooy:

—Xiich jöö'xypöcy nmööda. Cab hajxy mnajuö'öy tii je'eduhñ.

³³ Mänitä jiamioödhajxy ñiñamaayyä:

—Nejy, töö jioö'xypöquiäda'a yajméjtsäxä.

³⁴ Mänit Jesús miänaaň:

—Cooch jaduhñ nmänaaň coöch jöö'xypöcy nmööda, je'ečh hänäjty jaduhñ nnänöömby coöch njootcujcä, coöch ngudiúnät nébiöch Dios töö xyhane'emiän, coöch tiuung nyajmáayyät; je'ečh jaduhñ töö xquiexy. ³⁵ Huug hix yö'öya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbögaanäböch nmädia'agy hajxy yö'ö. Jaduhñ mawfinäts hööchä nmädia'agy nebiä töömd paquiä miayö'öyän. Tehñ quiähxö'p jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehm miäná'anät nebiä niippädöjc-hajxy miäna'añän cooc mädaaxpo'o yhabety, mänitac hajxy je'e yajpädö'oga'añ. ³⁶ Pöñhöch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbögaanäp,

xoonda'agaamb hajxy je'e coo hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøðxoonda'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt yaghawa'xøøchóhnäbä. Ja'a hajxy yajmäbøgáanäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän. ³⁷ Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miäna'añän: "Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpäðø'p." ³⁸ Tøøch mijts nwiinguexy coo mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøgät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhátiäbä. Wiingpä hajxy jayøbajt yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaamby —nøñ Jesús miänaañ.

³⁹ Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coo ja'a to'oxiøjc hñajty jaduhñ tøø ñägapxy cooc yhaxøøgwiinmahñdy cøjx ñajuøøyyäxä, møød cooc cøjx yhawaandøøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hñajty xiøønaxy Samarianaaxooty. ⁴⁰ Mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo jim miähmø'owät maa quiajpthajxiän. Mänit jiaančh mähmøøyy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhiyty. ⁴¹ Coo Jesús jiaac yajmøødmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mähbøjcäxä. ⁴² Mänitä to'oxiøjc hajxy ñämaayy:

—Høxtahmñds miich jim hoy mnägapxiän cajptooty, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coo højts jiiby ngädaacy, mänit højts je'e xtiehm yhamdsoo møødmädiaacy. Mänit højts nmäbøjcy. Mänit højts nnajuøøyy coo yø'øyá'adiäm Cristohaty. Yø'øds hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägoøyyä mejtsxøø yhabejty, mänit Jesúshajxy tiu'ubøjnä, ñøcñä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ cooc hajxy quia'a wiingud-sähgø'øyii maa yhamdsoo cajptän, ja'a

Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xøøbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxi'ig haxón. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hñajty tøø yhiy hoy-yagjuøøñäjatypä, nebiaty Jesús jim tøø tiuñ tøø yajcähxø'øgy Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähooc miéjtscumbä Caná de Galilea maa ja'a nøø hñajty tøø yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hñajty tu'ug tøø miech. Tu'ugä yhuung hñajty tøø pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hñajty tøø miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nøcxy yajmøcpøjcäxä. Møjta'agy yhuung hñajty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyä:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbøcyñä, hoy hajxy tøø mja mädoyhaty cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä tøø nduñ. Mänit hajxy mmäbøga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsógäm, jam hadø'øçhä; chámhøch nhuung yho'ogaannä.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaančh mähbøjcäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaančh wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jiojcubaadøøyyä. Mänit yhawáanäxä cooc yhuung hñajty tøø jiaančh møcpøcy.

⁵² Mänit yajtøøyy mädunajtä hñajty tøø miøcpøcy. Mänit ñämaayyä:

—Häxøøy ja'a tioy tiøjch cujxiøøho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaančh jahmiejch coo Jesús hñajty häxøøyha-jty cujxiøøho'ogy tøø miäna'añ cooc yhuung miøcpøga'añ. Mänit Jesús ja'a

miädia'agy cõjx miäbõjcäxä mäduhñtiä hajxy tiu'ugtõjcä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxø'cy ja'a hoy-yagjuøññäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxø'cy coo hñajty tøø yhoj Judea.

5 Mänit Jesús ñõxcumbä jim Jerusalén xøøhajpä. Ja'a judíos xiøøhajxy hñajty jadäänäp. ² Jimä tsiidaact jaduñ tu'ug xiøhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimä tsiidaact mäðøyyä maa ja'a meegtoo'-taactän. Mägoøxc-hit ja'a tøjwiing wäditä jim maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyä pa'amjäya'ay hñajty jim quio'na'ay møødä wiindspä møødä tecymia'adpä møødä tecymiucypä. Jim hajxy hñajty yhahixy coo ja'a nøø jaduñ jiädsenyó'oyät. ⁴ Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hñajty tu'ug quiäda'agy nøøyagiädsenyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hñajty quiähxø'øgy. Nägooyyä ja'a nøø hajxy hñajty jaduñ yhixy tiägø'øgy jädsenyohbiä, mänit pa'amjäya'ayhajxy tiägø'øgy nøøjooty. Ja'a hñajty jayøbajt tehñ tiägøøchömbä, je'eds hñajty jaduñ mœcpøjp nidiuhñ. Hoy tyii pa'amä hñajty jia møødä, yajnaxyp je'e. ⁵ Jim jäya'ay hñajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøgjumøjtpä hñajty jim tøø yhity. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduñ yhijxy, mänit Jesús yajtøøyy:

—Nejy, mmœcpøgaambä.

⁷ Mänit pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nbøn põnhøch xpiädä'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øgy jädsenyohbiä. Cooch hñajty jiiby nja tægø'owa'añ, tøø wiingpä hñajty tiägøñä.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Päðø'og, yajpäðø'og mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitiä pa'amjäya'ay jaduñ jiaançh mœcpøjcy. Mänitä miaabejt jiaançh yajpäðø'cy yo'oyø'cy. Poo'xxiøøjooty hñajty je'e. ¹⁰ Mänitä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyä ja'a craa ja'a hñajty tøø yajmœcpøgyíjábä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo yø'ø mdo'ogy jäda'a mgapwädität.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hñajty tøø miœcpøquiäbä:

—Jaayä'ayhøch tøø xya-jmœcpøquiäbä, je'eçh jaduñ xñämaayy cooçh ndo'ogy nyajpäðø'ogät.

¹² Mänit miäyajtøøwa:

—Pøn jaduñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpäðø'ogät, coo myo'oyø'ogät.

¹³ Cabä mähdiøjc ñälä hadsooyy. Hix, jaançh tehñ ñamay jäya'ayhajxy hñajty jim. Tøø Jesús hñajty yhijx-tägøoyyänä. Paadiä mähdiøjc hñajty quia'a najuø'øgy waamb yhadsówät. ¹⁴ Mänit cueñtiä, mänit Jesús yhíjxcumbä maa ja'a tsajtøjc hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mäðow, chaä miich nnämä'awät, tøø miich mmœcpøcy. Ca'a tii pojpä cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵ Mänitä mähdiøjc hoy ñägapxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hñajty tøø miäyajmœcpøquiäbä.

¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøññäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Cábøch nDeedy mänaa tiuumbäðø'øgy. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhøch jaduñ nbaduumbä, hoy jaduñ jia poo'xxiøøjootiä.

¹⁸ Paady hajxy jia wiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøññäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, møød coo jaduñ miä-

naaŋ cooc Dios Tieedyhaty, mөөd coo yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹ Mänit Jesús miänaaŋ, nāmaayyā ja'a judiöshajxy:

—Chaads mijts tehŋ tiöyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuuŋ nduŋ; jadúhnhøch nduŋ nébiøch nDeedy jim tiuŋän. Nebiátýhøch nDeedy tiuŋ, jadúhnhøch nduumbä. ²⁰ Xchójpøch nDeedy. Xyajnähixøøbiøch nebiaty je'e tiuŋ. Maas hoy-yagjuøøñátýhøch nDeedy xyajnähixø'owa'añ neby hajxy myagjuø'owät. ²¹ Yagjujypiojpiøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaanä jadúhnhøch nyagjujypioğaambä, pønjátýhøch nyajnáhdjáp. ²² NDéedyhøch, cab je'e pøn yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ay nyajcumädówät, ja'a hajxy ca'a mädia'agymiäbøjpä. ²³ Páadyhøch jaduhŋ tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'øy nébiøch nDeedy wyiingudsähgø'oyiijän. Pønjátýhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni nDéedyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁴ Chaads mijts tehŋ tiöyhajt nnämä'awät, pønjatý højts nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanäp mөөdhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. ²⁵ Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady cooçhä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Cooçhä nmädia'agy hajxy jaduhŋ xmiäbøjcät, jaduhŋ hajxy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt coo jäya'ayhajxy nāmá'awät coo hajxy jaduhŋ jiugyhádat tsajpootyp cøjxta'axiøø. Je'eçh cuhdujt tøø xmio'oy cooçhä jäya'ayhajxy jaduhŋ nnämä'awät coo hajxy jim yhidät

cøjxta'axiøø. ²⁷ Cooçh je'eduhŋ tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduhŋ tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh nyajnáhdjät nebiaty jäya'ayhajxy jiädät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'øy. Habaadaamb je'e cooçhä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpadsøma'añ. Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy jutpadsøma'añ mäduhñtiä hajxy hānajtý tøø yho'ogy. Ja'açh nmädia'agy hajxy hānajtý tøø xmiäbøjcäbä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'açh nmädia'agy hajxy hānajtý tøø xquia'a mäbøjcäbä, je'eds hajxy ca'awaamb haxøøgtuum.

³⁰ Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøçhä nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiúumbiøch jaduhŋ nébiøch nDeedy xmiägapxy xyhane'emiän. Cooçh jaduhŋ ngudiuŋ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy cooçh nyajtødiägø'øy. ³¹ Cooçh häxøpy hamdsoo nniñägapxyii, mänit hajxy cu mmānaaŋ cooçhä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³² Jiichä wiingpä xñägapxy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhŋ yecy. Dióshøch je'e xñägapxp. ³³ Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän pø Dióshøch tøø xjiaançh quexy. Mänitä Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiooyy. ³⁴ Pero høøch, ca'a jiäyá'ayhøch tøø xyhawaanä cooçh Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts nebiä Juan hajxy tøø xyhawaanän cooçh Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduhŋ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähixøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädóowä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbøgaanä. ³⁶ Ndúumbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Cooçh jaduhŋ nduŋ, cāhxø'p jaduhŋ cooçh nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Cooçh hajxy jaduhŋ xyhixy nébiøch nduŋän,

páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mabøjcä ja'a høøchcøxpä cooçh xñägapxy. ³⁷Ja'a nDeedyhøch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, høøchcøxpä jiiby tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguiän. Pero cab hajxy mnajuø'ø y cooçh nDeedy ja'a miädia'agy jaduñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'ø y cooçh jaduñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸Pero cábøch mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäbøjcä, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Coø hajxy häxøpy tøø mmäbøcy, cu xmiäbøjcøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹Myajmädiaac-ho'py ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy jaduñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduñ mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, cooçh nmädia'agy hajxy xyajtúunät, mänit hajxy jaduñ mjugyhádat. Pero hóyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä. Cooçh mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, mänit hajxy mabøcy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän.

⁴¹Cábøch nmøjpäda'agy, hóyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'ø y. ⁴²Nnajuøøbiøch coo mijts Dios mga'a tsocy. ⁴³NDéedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbøgaanä. Coø wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiä mmäbøgaanäp. ⁴⁴Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbøgaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchógät. ⁴⁵Ca'a yhøøchä mijts jim nnäxø'øwø'øwaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduñ xñäxø'øwø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduñ coo tyijy

Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁴⁶Coo mijts cu mjaançh mabøjcy, cu xmiäbøjcøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä Moisés jaduñ jecy quiujahy. ⁴⁷Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanäbä.

6 Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejyhawiimb. Mejtsu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ²Nämay Jesús hänäjty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänäjty pianøcxyii coo hoy-yagjuøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänäjty tøø yajmøcpøcy. ³Mänit Jesús hajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunguhduumän møødä jiamioødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunguhduum. ⁴Mäwiingomb ja'a pascuaxøø hänäjty, ja'a judíoshajxy yagjáltäbä. ⁵Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänäjty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe nämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämay.

⁶Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, yhuuc nä'a mädia'agyhixaamby hänäjty waambä Felipe hänäjty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänäjty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hänäjty yajcaya'añii. ⁷Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsaj-caagy quia'a mädøyhádät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móooyäm.

⁸Andrés ja'a Jesús ja'a jiamioød hänäjty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús nämaayy:

⁹—Chadsä pigäna'c ja'a cebadatsaj-caagy miøødä mägoøxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduñ miädøyhádät. Hix, majiäya'ay yø'øduñ.

¹⁰Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhxta'agy.

Møj jim miøøjootä. Jim hajxy yhxtaacy ja'a mägooxmilpä ya'adiøjc-hajxy mөөдä to'oxiøjc-hajxy hawiing. ¹¹Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ nämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänit Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänit jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hanahty yhäña'ayän. Mөөдä hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyy mäduhñtiä hajxy hanahty quiaaya'añ. ¹²Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänit Jesús ja'a jiamiøød nämaayy:

—Yajpäðø'øg tsajcaagyquiaadiuc hajxy mөөдä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguécämät.

¹³Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpäðø'ogy mөөдä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴Coo jäya'ayhajxy yhihxy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hanahty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä:

—Pues tehñ tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hihty nhahíxämbä coo hajxy hihty xñämedsáanäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵Coo Jesús ñajuøøy coo hanahty nøcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim chohñnä. Mänit jim nøcxnä nidiuhñ tunjoot.

¹⁶Coo chuujøøyy, mänit Jesús jiamiøødhajxy yhädaacy mejypia'a. ¹⁷Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hanahty ñøcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hanahty. Cahnä Jesús ja'a jiamiøød hanahty piaadyñä. ¹⁸Mänitä poj piäðø'cy møc. Mänitä mejy chajcuju cøxp. ¹⁹Mägooxkilómetro tädujkilómetro hajxy hanahty tøø nøcxy, mänitä Jesús hajxy yhihxy coo ja'a

barco hanahty tøø ñajtspaadø'øy. Yohby Jesús hanahty mejywyiing. Mänitä jiamiøødhajxy chähgøøbiøjcy. ²⁰Mänit hajxy nämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy; Jesúshøch høøch.

²¹Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hanahty nøcxiän.

²²Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hanahty mejyhawiimbä, maa hajxy hanahty tøø yajcayiiän. Ñajuøøby hajxy hanahty coo Jesús hanahty tøø quia'a mөөдtu'ubøgyii ja'a jiamiøødhajxy quipxy. Híjxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy coo hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hanahty tu'ug; je'e hajxy hanahty tøø yajtu'ubøcy. ²³Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohmbä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hanahty tøø chajcaagyquiayyän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän. ²⁴Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhihxy coo Jesúshajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesúshøxtaabiä. Jim hajxy nøcxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵Coo hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy nämaayy:

—Wiindsón, mänaa mmejch.

²⁶Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, páadyhøch mijts hihty yhxta'ay cooch mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ tiiguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøøñäbä coo nyajcähxø'cy.

²⁷Paady hajxy mduñ, jaduhñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämä'awät jadunajtä coo hajxy mhøxtä'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduhñ

mjugyhádat. Páadyhøch mijts jaduhñ nmo'owa'añ, cooçhä Dios tøø xquihdu-
jtmoy'oy, høøch ja'a Diosquexypä.

²⁸ Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiúnät nebiä Dios choquiän.

²⁹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios cooçhä mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, ja'açh tøø xquixiäbä.

³⁰ Mänitä Jesús miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahnd hoy-yagjuøøñäbä myajcähxø'øgaamby neby højts miich ja'a mmädia'agy jaduhñ nmäbøjcät coo miich ja'a Dios tøø xquixy. ³¹ Ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm ja'a jecypiä, jimä maná hajxy quiaayy maa hänäjty pøn quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohmä. Dios jaduhñ quejx.”

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohmä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajnäguejx. Je'eds hajxy je'e xquihdujtmø'owaamb coo hajxy jim mdägø'owät tsajpootyp. ³³ Ja'a Dios tøø quixiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø choon. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy nejy mijts xquihdujtmø'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jugyhatian.

³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyyæ cøjx-ta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohmä.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduhñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quixyii ja'a Dios.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quixiäbä. Cuhdujtyépoch coo hajxy jim

tiägø'owät tsajpootyp pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä, hoy hajxy tøø mja hixy cooçhä hoy-yagjuøøñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷ Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ xyajcø'øwaanøøby, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgåanäp. Nguhbøgåambjøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhøch tøø ndsoon tsajpootyp cooçh ngudiúnät nébiøch nDeedy xyhane'emian, ja'açh tøø xquixiäbä. Cábøch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábøçhä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiä'awät, ja'açh hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øyabä, coo ja'a xøø jumøjt jaduhñ yhabéjñät. Pero jaduhñ miäna'añ cooçh hajxy nyajnøcxät tsajpootyp. ⁴⁰ Jadúhnhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jugyhádat neby jaaya'ay jugyhatian, pønjaty jaduhñ najuøøby cooçhä Dios xyHuunghaty, pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Je'eçh hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴¹ Coø Jesús miädiaacpædøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judíoshajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hänäjty tøø miäna'añ coo jim choon tsajpootyp. ⁴² Jaduhñ hajxy ñiñämaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhu-ung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhndaacp yø'øduhñ cooc tyijy jim tøø choon tsajpootyp.

⁴³ Mänitä Jesús ja'a judíos yhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägoonä. ⁴⁴ Pønñhøch ja'a nDeedy yajnähdiipy, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgåanäp. Je'eçh nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät. ⁴⁵ Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jäya'ay nägøxiä yajnähixø'øwa'añ. Pønjátyhøch

ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jäyá'ayäm; høøch nidiuhm tøø nhixy. Jímhøch ndsoön Dioswiinduum. ⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pønñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds jugyhadaamb cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduhñ jím nyajtägø'owaamby. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm ndeedyhájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaayejc jaduhñ. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰⁻⁵¹ Høøch, páadyhøch tøø ndsoön jím tsajpooty nébiøch jäya'ayhajxy jím nyajtägø'owät. Jím hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nñähdugáambiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nñähho'tu'udáambiøch jäya'ayhajxy nägøxiä.

⁵² Mänitä judíoshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owáañäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsämädä.

⁵³ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, høøch ja'a Diosquexypä, cooñ mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooñ mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húucät, cab hajxy jím mdägø'owät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Pønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eds je'e hidaamb cøjxta'axiøø jím tsajpootyp. ⁵⁵ Tsu'tsøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶ Pønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot

xyhúucäp, je'eñ jaduhñ nnänøømby ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'eñ hajxy nguhtujtmo'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jím tsajpootyp. Tu'ugmädiä'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸ Ja'a nDéedyhøch, ja'añ tøø xquiéxiäbä, je'eñ jaduhñ tøø xquiuhdujtmoy cooñ jäya'ayhajxy jím nyajnøcxät tsajpootyp, pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Jím hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduhñ Jesús jím miädiaacy Caper-naum coo hñanjty yajnähixø'øy tsajtø-gooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hñanjty wyiingudsähgø'øyän.

⁶⁰ Coø Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduhñ jím miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduhñ nguhbøjcämät; tsip xex yø'ø mädia'agy jaduhñ.

⁶¹ Najuøøyy Jesús jaduhñ nebiaty hajxy hñanjty miädia'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøchä nmädia'agy hajxy xjiøjpøgø'owáañäjä. ⁶² Cooñ mijts xyhíxät cooñ hñanjty jím nnøcxy tsajpootyp, mänftøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä cooñ jím ndsoön tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjugyhajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjugyhaty. Cooñ mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'owät jím tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hñanjty jaduhñ pønjaty hñanjty je'e ca'a mädia'agymiäbø-gaamb. Najuøøby hñanjty je'ebä pøn hñanjty yegáañäp ho'cøøc.

Jäguemiä Jesús jaduhñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'øyän yajñähixøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänaangumbä:

—Páadyhøch mijts jaduhñ nnämaayy: “Põnhøch ja'a nDeedy yajñähdiipy, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgáanäp.”

⁶⁶ Coö Jesús jaduhñ miädi-aacpäðøøyy, mänitä jiamiøødhajxy nämay wyiimbijnä. Cabä Jesús hajxy hänäjty miøødwäditaannä. ⁶⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitä Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj. Tii højts miich coö nnä'a puhwá'adsät. Miič højts je'e xyajñähixøøby neby højts jim ndägø'owät tsajpootyp. ⁶⁹ Nmäbøjcäp højts miičhä mmädia'agy. Nnajuøøby højts coö jim tøø mdsöön maa Diosän, coö mGristähaty, ja'a højts hijty nhahijxypä, ja'a Dios hijty quixaambiä.

⁷⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Páadyhøch mijts tøø nwiimbiy nébiøch hajxy jaduhñ xmiøødwädítät, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmøødä, ja'a møjcu'uwiiñmahñdymøødpä.

⁷¹ Ja'a Judas jaduhñ nänøøma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hänäjty yegaamb ho'cøøc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty jia møødwädity møødä nämajtu'ugpähajxy.

7 Mänitä Jesús tiägøøyy cajpthay-ohbiä jim Galilea. Cab hänäjty jim wiäditaannä jim Judea, je'eguiøxpä coö ja'a judiøshajxy hänäjty yhøxta'ay nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Jadáanäp ja'a judiøsi xioøhajxy hänäjty coö ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hänäjty jia ada'añii Jerusalén. ³ Mänitä Jesús ña-maayyä yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmø'øy. Nøcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimä yhuug hijxpä nejy miič

ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä mya-jcähxø'øguiän. ⁴ Myajcähxø'py miič hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ coö ja'a mmädia'agy wiädítät ja'a miičhcøxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxø'ogät majiäya'ayhagujc.

⁵ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäbøjcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduhñ miänaañ. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä coöch jäya'ayhajxy nhawáanät põnhøch høøch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnøcxät Jerusalén. ⁷ Caj mijts cu'ug xmiähanhaty. Pero høøch, xmiähanhájpoeh cu'ug. Páadyhøch hajxy xmiähanhaty coöch nnägapxy coö hajxy yhaxøøgwädity. ⁸ Nøcx mijts xøøhat. Cábøch nnøcxa'añ høøch. Cahnä yhabaadyñä coöch jäya'ayhajxy nhawáanät põnhøch høøch.

⁹ Mänit Jesús miädiaacpäðøøñä. Mänit jim jiaanč mähmøøñä jim Galilea.

¹⁰ Mänit Jesús yhuchhajxy jim nøcxy xøøhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim pi-anøcxy hamee'ch. ¹¹ Jimä judiøsi ja'a Jesús hajxy hänäjty yhøxta'ay maa ja'a xøø hänäjty jiadyiijän. Jaduhñ hajxy hänäjty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹² Mädiäacpä ja'a Jesús hänäjty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hänäjty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hänäjty miänaambä cooc tyijy yhaxøøgjäya'ayä, cooc tyijy hänäjty wiädity cu'ugwiinhøhmbä.

¹³ Pero hamee'ch hajxy hänäjty miädia-a'agy. Hix, chähgøøby hajxy hänäjty ja'a judiøsi wyiindsøn hajxy.

¹⁴ Mägujnä xøø hänäjty jiadyii, mänit Jesús tiägøøyy tsajtøgooty yajñähixøøbiä. ¹⁵ Mänitä judiøshajxy yagjuøøyy, miänaañ hajxy:

—Tii yø'øya'ayäda'a coo jiaanč tehñ
jiaty madiu'u y caj yhöxpøquiä.

¹⁶ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Ca'a yhööčhä nhamdsoo mädia'agy
hädaa; nDéedyhöch miädia'agy hädaa
jaduhñ, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Pøn
jaduhñ cudiunaamb nebiä Dios
miäna'añän, je'e najuø'øwaamb coo
quia'a yhööčhä nhamdsoo mädia'agy
hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Pøn
jiot jaduhñ tsojp coo yajcumáyät,
je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiaacp.
Pero chójpiöch njoot coo Dios
wyiingudsähgø'øwøøjät, ja'ačh tøø
xquiéxiäbä. Nmøødhöch ja'a tøyhajt;
cáböch nhøhnda'agy.

¹⁹ Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy
jegy yejcy, túhmäts. Jiiby jaduhñ
miäna'añ ñocyjioty coo hajxy
hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy
mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduhñ
coöch hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooyy:

—Nej, mguhmäñøöbiä coo jaduhñ
mmäna'añ coo höjts miič nyagho'o-
ga'añ. Pøñdsän miič xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänaängumbä:

—Tähöoc-höch ja'a hoybä tøø nduñ
ja'a poo'xxiøøjooty; mänit hajxy
myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy
jaduhñ coo hajxy tii nga'a túunämät
ja'a poo'xxiøøjooty; paady hajxy
myagjuøøyy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jegy
yeyc coo hajxy mnicircuncidarhadøøjät.
(Ca'a Mioisésä yajtsohndaac; yaphajpä
tieedyhajpähajxy jegy yajtsohndaac.)
Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty
hoy jia poo'xxiøøjootiä. ²³ Mgudiumby
hajxy jaduhñ nebiä Moisés ja'a cuhdujt
jegy yequiän; pero mjootma'p hajxy
coöchä jäya'ay tøø nyajmøcpøcy
ja'a poo'xxiøøjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay
hajxy paquiä mwiinmahñdyhíxät
nebiä wyiinmahñdy je'e. Coö
jegy mmøødhídat, mänítäts ja'a
wyiinmahñdy je'e mhíxät. Coöchä

pa'amjäya'ay tøø nyajmøcpøcy
ja'a poo'xxiøøjooty, paady hajxy
jaduhñ mmäna'añ cóogöch tyjy
ja'a haxøøgwiinmahñdy nmøødä.
Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tii nga'a
túunämät ja'a poo'xxiøøjooty. Pero Dios
mänaamb coo yhahixø'øy coo hajxy
nduunämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpä jäya'ayhajxy
näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yø'øds hajxy yhöxtaaby coo
hajxy yagho'oga'añ. ²⁶ Xiidsä quiapxy
majiäya'ayhagujc, y caj waamb
ñäma'ayii. Nej, mänaamb höjts
nwiindsønjahtämhajxiäda'a coo yø'ø
Miesíasä, ja'a hajxy nhahíxämbä.
²⁷ Nnajuøøyyäm hajxy maa yø'øya'ay
chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a
gobiernähadaambä, cab hänäjty
yajnajuø'øwa'añ maa hänäjty chooñ.

²⁸ Jiibiä Jesús hänäjty yajnähixø'øy
tsajtøgooty. Coö jaduhñ miädooyy
waambaty hajxy hänäjty miäna'añ,
mänitä møc miänaañ:

—Xyhixyhájpöch hajxy. Mnajuøøby
hajxy maač ndsooñ. Pero ca'a yhööčhä
hamdsoo tøø nwiinmay coöch yaa
ngädä'agät. Ja'a nDéedyhöch tøø
xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øy.
²⁹ Nhíxyhöch je'e. Jímhöch ndsooñ.
Je'ečh jaduhñ tøø xquiexy.

³⁰ Coö Jesús jaduhñ miänaañ, mänitä
jia madsaanä. Pero caj ñä'a yajmajch.
Cajnä hänäjty yhabaadyñä coo Jesús
yagho'ogøøjät. ³¹ Hoy ja'a Jesús hänä-
jty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a
miädia'agy hänäjty miäbøjcäxä. Mänit
hajxy miänaañ:

—Coö ja'a Mesías jaduhñ miédsät,
ja'a hajxy nhahíxämbä, nej, maas
hoy-yagjuøøñäjaty ja'a Mesíasäda'a
yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay
jaduhñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduhñ miä-
doyhajty waambaty Jesús hänäjty miä-
dia'agyii. Mänitä policíahajxy quiejxä

coo Jesús hajxy miádsät. Ja'a fariseosha-jxy jaduhñ mäguejx mөөдä teedywiind-sõnhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jecy nmөөdhidaannä. Nøcxáánnäbøch maačhä ndsohñän. ³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jim hoy mnøcxät maačh nhida'añän.

³⁵ Mänitä judfoshajxy ñiñämaayyā:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduhñ nga'a páatämät. Nej, nøcx-aambäda'a jim maa ja'a judfoshajxy wa'xyjaty chäna'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coo Diosmädia'agy yajñähixó'øwät ja'a hajxy ca'a judfoshajpā. ³⁶ Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáañäm, pero cábäc hajxy nbaadäänäm, y cooc hajxy hoy nga'a nõcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coo ja'a xøø hñajty miayaannä, ja'a mõjxøøjooty, mänitä Jesús tiä-naayyø'cy. Mänitä møc miänaañ:

—Pøn tõdsøyyäp, ween yaa myiñ maačh høøchän, ween min yhu'ugy madyiibøch nmo'owaamby.

Jaduhñ Jesús yajñimiäbaatä nebiä mõjnøøgopcän. Mänitä miänaangumbä:

³⁸ —Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'ečhä nmädia'agy xyajwa'xtägájtšäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduhñ Jesús miänaañ, pønjaty ja'a miädia'agy mabøgáañäp, mänitä Diosh-espíritu mio'owa'añii. Cahnä Diosh-espíritu hñajty quiäda'agynä. Cahnä hñajty yhoodiägachñä maa ja'a Tieediän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miä-dooyy nebiä Jesús hñajty tøø miädi-a'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehm tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiu-gapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quixaambiä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jim choona'añ Galilea. ⁴² Jaduhñ Diosmädia'agy miä-na'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieedyhada'añ, y cooc jim choona'añ Belén maa ja'a David jecy chänaayyän.

⁴³ Coo hajxy hñajty jaduhñ miädi-a'agy, cab hajxy hñajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúscoxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hñajty jia madsa'añ, pero caj pøn nä'a majch.

⁴⁵ Mänitä policíahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsõnhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policíahajxy ñämaayyā:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduhñ pøn mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduhñ yhooyä coo mijts jaduhñ tøø myajwiinhøhmbä. ⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a wiind-sõnhajxy mөөдä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquihdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaächpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hñajty, ja'a Jesús hñajty tøø ñähóyyäbä. Fariseohajp hñajty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguhtujthájtäm jaduhñ myfiñäm coo jäya'ay nyajcumädóowämät coo hñajty tøø nga'a mädia'agymiädóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohnä ñämaayyā:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädi-a'agy. Cab jaduhñ jiiby maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jim choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcxnä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8 Mänitä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tun jaduhñ xiøhatiän Olivos. ² Cujaboom jopyjiajø'øgyñä, mänitä

Jesús ñöcxy maa ja'a tsajtöjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhänaaguiädaacy, tiägööyy yajñähixöobiä. ³Mänitä to'oxiöjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajñähixöobiähajxy mäyajmejts mөөдä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiöjc hänäjty tөө miačhii coo hänäjty tөө tiu'uma'ady tөө tiu'udägoy. Mänitä to'oxiöjc jim yajnөcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, paady hädaa to'oxiöjc tөө miačhii coo tөө piaadyii wiingya'adiöjmөөд. ⁵Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jiibiä Moisés hajxy xyhanéhäm coo ja'a to'oxiöjc jaduhmbä hajxy nguhgá'tsämät. Mfičhäts, waamb mičh mmänaambä.

⁶Paady hajxy jaduhñ yajtөөyy, coo hajxy hänäjty miädowa'añ pө tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hänäjty mөөдä Diosmädia'agy. Yhөxtaaby hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxөpy quia'a tu'ugmädia'aguiä. Pero cabä Jesús waamb yhadsooyy. Mänitä Jesús ñaaxcooyy. Mänitä tiägööyy jahbiä cө'өhaam naaxwiin. ⁷Mänitä Jesús jaduhñ miäyajtөөwägumbä. Mänit yhänaaguiugөөyy. Mänit miänaañ:

—Pөnä pojpä cädieey ca'a mөөд, ween quia'tstsooñ.

⁸Mänitä Jesús ñaaxcöogumbä. Mänit tiägööguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hänäjty tөө miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'uböjnä hanidiuhmjaty. Ja'a möjpä, je'e jawyiin tehñ tiu'uböjtsohn. Niñajuөөyyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hänäjty miөөдä, paady hajxy tiu'uböjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiöjc miөөdmähmөөyy. Jimä to'oxiöjc hänäjty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰Mänitä Jesús

yhänaaguiugөөyy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiöjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hi-jty xquihga'adsaambä. Nej, caj pөñ tөө xñä'ä cuhga'ächä.

¹¹Mänitä to'oxiöjc yhadsooyy:

—Wiindsón, caj.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni hөөч jaduhñ nga'a mänaambä coo mičh myajcuhgá'adsät. Nөcx; cab jaduhñ haxөөg mjatcөөñät.

¹²Mänitä Jesús miänängumbä:

—Jaduhñ mäwínhөch nyajñ-imiäbaadyii nebiä jөөñän coočhä jäya'ayhajxy nyajñähixө'өy ja'a tu'u hoybä. Pөnjaty ja'a nmädia'agy xpianөcxäänäp, cab jaduhñ wiädita'añ hagoodstuum. Cөjxta'axiөө jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo mičh mniänñөmyii. Pero caj mičh mnä'ä tömiädia'agy.

¹⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tөmiädiäacөөch, hөyhөch hamdsoo nja niänñөmyii. Nñajuөөbiөch maačh ndsooñ maačh nөcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuө'өy. ¹⁵Nä'ä nägöobөch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero hөөчhä, cábөch jäya'ay nä'ä nägoobä nnäh-waambety. ¹⁶Tөyhájthөch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhөөчhä nhamdsoo mä-dia'agy hädaa; ja'a nDeedyhөчhä miä-dia'agy hädaa, ja'ačh tөө xquiéxiäbä. ¹⁷Miimb jaduhñ cujaay maa ja'a Dios-mädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ug-mädia'aguiä nämetscä, pues төyhajt ha-jxy jaduhñ yeypy. ¹⁸Pues höjts, tu'ugmä-dia'agy höjts möөdhөch nDeedy coočh je'e tөө xquiey.

¹⁹Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábөch mijts xñajuө'өy; ni ja'a nDeedyhөch hajxy xquia'a najuөөyyä.

Cooch mijts häxøpy xñajuø'øý, xñajuøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰Yajñähixøøguiujc ja'a Jesús jaduhñ miänaañ jiiby tsajtøgooty, jiiby mädøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'øn hajxy hñanjty yajñähgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hñanjty pøn miadsa'añii, hoy hñanjty jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hñanjty yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹Mänitä Jesús miänaangumbä:

—Nøcxáannäbøch høøch. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maaç nnøcxa'añän. Coo hajxy mho'oga'añ, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²²Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduhñ nga'a nøcxämät maa ñøcxä'añän.

²³Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsoon, hädaa yaabä naaxwiin. Pero høøch, tsajpøotypøch ndsoon, ca'a yaajä. ²⁴Tøøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coo hajxy hñanjty tøø mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy hñanjty xñähwa'açñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ coöchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcät pønhoch høøch.

²⁵Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pønäsän miiçh.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøch mijts nja hawáanäm pønhoch høøch. ²⁶Madiu'ujøch nnägápxät coo hajxy haxøøg mjäya'ayhaty. Cáboch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä. Nhawáanäm mijts jaduhñ nebiátyhøch jaaya'ay tøø xñajtscapxøøyyän, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁷Pero cab hajxy wyiinjuøøyy coo Jesús ja'a Tieedy jaduhñ ñägapxy.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooch mijts hñanjty tøø xmiøj-pahbety, mänit hajxy mnajuø'owa'añ

pønhoch høøch, y coöchä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduhñ nhawáanäm nebiátyhøch ja'a nDeedy tøø xyajñähixø'øý. ²⁹Xmiøødwädíjpøch je'e, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Cáboch nidiuhñ tøø xñähgue'egy je'eguiøxpä coöch homiänaajä ngudiuhñ nébiøch tøø xyhane'emiän.

³⁰Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy, mänitä miädia'agy miäbøjcäxä nämay.

³¹Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hñanjty tøø miäbøjcäbä:

—Cooch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät homiänaajä, mänitøch mijts hamuumdu'joot xmiøødwädítät.

³²Jaduhñdsä tøyhajt hajxy mmøødhádät coöch ja'a Dios tøø xquiexy. Jaduhñdsä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät.

³³Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab højts pøn xyhane'emy. Tii jaduhñ coo mmäna'añ coo højts ja'a møjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjaty ja'a pojpa cädieey jaduhñ møøð, møjcu'ugong jaduhñ hanehmb. ³⁵Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhity cøjxta'axiøø maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiøjcän. ³⁶Høøch, nbuhbédäbøch mijts jaduhñ nebiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät. ³⁷Nnajuøøbiøch jaduhñ coo Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambøch mijts, je'eguiøxpä coo hajxy tu'joot mga'a tuna'añ nébiøch mijts nja nämä'ayän. ³⁸Nmädiäacypiøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xyajmøødmädia'aguiän.

Pero mijts, jaduñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ayhatiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Abraham hõjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduñ hajxy mjäya'ayhápät nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän.

⁴⁰ Pero xyagho'ogáambøch mijts, hóyhøch mijts ja'a tøyhajt tøø nja yajmøødmädia'agy, mädyíibøch ja'a Dios tøø xyajmøødmädia'agy. Cábochä Abraham häxøpy xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴¹ Jaduñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jiäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús nämaayyä:

—Tøyhajt hõjts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduñ hõjts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. Tu'ug hõjts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchõjpøch mijts häxøpy yaabä. Jímhøch tøø ndsooñ maa Diosän; pero yaaçh nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx. ⁴³ Xióøbøch yaa nja mädia'agy; cáboch mijts ja'a nmädia'agy xñä'a cudiunaanä. ⁴⁴ Ja'a mõjcu'ugong hajxy mdeedyhajpy. Jaduñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jiäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jiäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduñ ñä'ägä cuhdujthy. Jaduñ jäya'ayhajxy yaa yajnähixø'oyii

ja'a mõjcu'uwiinmahñdy. ⁴⁵ Pero høøch, cooçh mijts ja'a tøyhajt nya-jmøødmädia'agy, cáboch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶ Hopiønä ñajuø'øy cooçhä pojpä cádieey nga'a møødä. Jaduñ hajxy mnajuø'owät cooçhä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädoowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuunghaty; paadiä Dios miädia'agy hajxy mga'a madowaanä.

⁴⁸ Mänitä Jesús nämaayyä ja'a judfoshajxy:

—Nej, cab jaduñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo mõjcu'ugong tøø xyajtägø'oyä.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábochä mõjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwiinguhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cáboch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰ Cáboch hamdsoo nmäna'añ cooçh hajxy xwyiingudsähgø'owät. Ja'a nDeedyhøch jaduñ mänaamb. Yajcumadowaamby je'e pønhoçh haxøøg xñänøømb.

⁵¹ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cooçhä nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä judfoshajxy yhadsooyy:

—Hoorä sí, tøø hõjts nnajuø'øy coo mõjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiu-gapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo mmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc mi-ichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduñ ja'a Dios ja'a quiu-gapxyhajxy tøø yho'pä. Pøn tyijy miich coo jaduñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yhahixø'øy cooçh hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Dióshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajpy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy

xñajuøøyyä. Pero høøch, nhíxyhøch høøch. Cooch nmáná'anät cooch nga'a hixiä, hõhnda'agäbøch jaduhñ nej mijts mhõhnda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøch. Nmäbøjcäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtämbä, xoondaacp je'e hijty cooch hánajty xyhixa'añ mánáajøch hánajty nhida'anän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaanč hixy. Mänit jiaanč xoondaacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús nāmaayyā ja'a judfoshajxy:

—Je'enä jaduhñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, jiiyyämøch hánajty; cahnä Abraham hánajty jiinä.

⁵⁹ Mänitä tsaa hajxy quionø'cy; Jesús hajxy hánajty quiuhga'adsaamby. Pero tøø ja'a Jesús hánajty ñiguiu'uchii. Mänit piädsøømñä tsajtøooty.

9 Jimä Jesús hánajty ñaxy. Mänitä wiindspä tu'ug yhiixy. Jaduhñä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad. ² Mänitä Jesús nāmaayyā ja'a jiamioðdhajxy:

—Wiindsøn, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä. Pønä pojpä cädieeyäda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tieediä.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ni pøn. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ quiähxø'øgät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴ Tsoc Diostuung hajxy túunäm, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhájtäm. Coo hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndúunänät. ⁵ Cooch yaa nhity hädaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitä Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitä chujy yajmo'ondscojy. Mänitä pyiinø'cy. Mänitä wiindspä yajwiingupi-

inøøyy ja'a chujy, ja'a hánajty tøø mio'ondscøjjiäbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a wiindspä nāmaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduhñ nänøømby, Qexy.

Mänitä wiindspä hoy jiaanč niwyiimbujyii. Coo wyiimbijnä, tøø hánajty wyiindøø'xø'nä. ⁸ Mänitä mähdiøjc yhiixä ja'a miädiøjc-hajxy møødä hajxy hijty yhiixypä coo hánajty xiäðø'øñyujwa'añ. Mänitä hajxy miänaa:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xäðø'øñyujwaambä häña'a.

⁹ Naje'e hajxy hánajty miäna'añ:

—Jaanč je'e yø'ø.

Naje'e hajxy hánajty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejä; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hánajty ñiñänømyii:

—Høøch je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mänitä miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mänit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúsahjpä, jaaya'ay ja'a chujy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch xñāmaayy cooch nøcxy nniwyiimbujyii maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaanč niwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayäda'a.

Mänit yhadsooyy:

—Pämäadädä.

¹³ Mänitä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduuhajxiän, ja'a hánajty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä. ¹⁴ Poo'xxiøjooty ja'a Jesús ja'a chujy yajmo'ondscojy, yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspä. ¹⁵ Mänitä mähdiøjc miäyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujy jaaya'ay yajmo'ondscoj; je'ečh je'e xyajwiingubiinøoyy. Mänitøch hoy nniwyiimbujy. Mänitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶ Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaaŋ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhn poo'xxiøøjooty. Cabä cuhdujt miøødä coo jaduhn tiünät poo'xxiøøjooty.

Pero näje'e hajxy hänäjty miäna'aŋ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhn nä'ä yajcähxø'ögät.

Cab hajxy hänäjty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii. ¹⁷ Mänitä mähdiøjc nämaayyä, ja'a hänäjty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä:

—Mfičhäts, waamb miičh mmäna'aŋ. Nejy yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸ Cabä judiøshajxy hänäjty miäbøga'aŋ coo jaaya'ay hijty wiindsä, coo jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy. ¹⁹ Mänit hajxy miäyajtøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänømbiä coo hijty wiinds tøø miaaxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhijsø'øgy.

²⁰ Mänitä tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø. Wiinds jiaančh maaxhuunghajty. ²¹ Pero cab højts nnajuø'øy nejy tøø yhijsø'øgy o pøn jaduhñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän. Ween hamdsoo nägapxy.

²² Paady hajxy jaduhñ miänaaŋ, coo ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty chähgø'øy. Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty quiojyquiapxyhaty coo hajxy hänäjty yajpädsøma'aŋ tsajtøgooty pøn jaduhñ mäna'anaamb cooc Jesús Miesiášhaty. Nägooyyä hajxy hänäjty

yajtøjpädsøma'aŋ, cab hajxy hänäjty yajtøjtägø'øwaannä tsajtøgooty. ²³ Paady jaaya'ay tiaj tieedyhajxy miänaaŋ: “Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän.”

²⁴ Mänitä mähdiøjc miøjyáaxägumbä, ja'a hänäjty tøø yhijsø'øguiäbä. Mänitä nämaayyä:

—Højts tøyhajt móoyyác. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch cooçh tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit nämaayyä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii hajxy coo mmä-dowáangombä. Nej, mbanøcxáañäp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä nämaayyä:

—Miičh jaduhñ mbanøcxäp ja'a miä-dia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp. ²⁹ Nnajuøøby højts coo Dios ja'a Moisés miøødmädiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa choon.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab hajxy nnajuø'øy maa jaaya'ay choon, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo Dios jaduhñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a Dios jaduhñ wi-ingudsähgøøby, pøn jaduhñ cudiumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädi-a'agy jaduhñ mädooowäxäp ja'a Diósäm. ³² Høxtahmñs ja'a naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän, ni mänaa jaduhñ quia'a yajmädoxyhaty coo jäya'ay yaghijxø'ø-gyii, ja'a wiinds tøø miaaxhuunghatiäbä, høxtä jäda'anäbaady. ³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä, cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäbä.

³⁴ Mänitā mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnähixø'owaamb højts mi-
içhä. Pojpätuum cädieeduum miich tøø
mmaaxhuunghaty.

Mänitā mähdiøjc je'e yajpädsøøma
tsajtøgooty.

³⁵ Mänitā Jesús miädoyhajty coo ja'a
mähdiøjc hänäjty tøø yajpädsømyi
tsajtøgooty. Mänitā Jesús ja'a mähdiøjc
yhøxtaayy. Mänit jāançh paaty. Mänitā
Jesús miānaaŋ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy,
ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁶ Mänitā mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøn jaduhñ mnänøømby.
Høøch hawáanäc nébiøch ja'a miädi-
a'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitā mähdiøjc miānaaŋ:

—Wiindsøn, mäbøjpøch.

Mänitā Jesús wyiinjiçcädaacä,
wyiingudsähgøøyyä.

³⁹ Mänitā Jesús miānaaŋ:

—Päadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa
yaabä naaxwiin neby hajxy jaduhñ yhi-
jxø'øgät, ja'a hajxy hipä nebiä wiind-
spän; møød neby hajxy jaduhñ wyiind-
sø'owät, ja'a hajxy hipä nebiä hijxpän.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e
tiäna'ay maa Jesús hänäjty mädøyyän.
Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä
Jesús miānaaŋän, mänitā Jesús hajxy
nämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduhñä coo
højts jaduhñ nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy häxøpy mhity nebiä
wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy
häxøpy mhixyhaty. Pero coo hajxy
jaduhñ mmäna'añ coo hajxy mhity nebiä
hijxpän, paadiä mbojpä ja'a mgädieey
hajxy xquia'a nähwa'açhñä.

10 Mänitā Jesús miānángombä:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt
nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy

jiiby tiägø'owø'øyy maa ja'a meegcu-
raahaawän. Wiingtuum hajxy je'e
tiägø'owø'øyy maa ja'a curaahaaw quia'a
hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jiiby
tägø'owøøby maa ja'a curaahaawän.

³ Yajtägøøby ja'a curaagüendähajpä
ja'a cumeeg jiiby curaaooty. Coo
hänäjty mieegmøjya'axa'añ, mänitā
mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby
ja'a meeg ja'a wyiindsøn hajxy.
Mänitā cumeeg yhøxwoobädsømy.

⁴ Coo ja'a meeghajxy hänäjty
tøø piädsømy, mänitā wyiindsøn
hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady
hajxy jaduhñ piadu'ubøcy coo ja'a
wyiindsøn hajxy yo'mädoy. ⁵ Cabä
wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coo
wiingjäya'ay hajxy yo'mädoy, cøjx
hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hänäjty
miädia'agy; pero cabä miädia'agy hänä-
jty wyiinuøøyyäxä.

⁷ Mänitā Jesús miānángumbä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt
nnämä'awät: Øøch, jaduhñ mäwfiinhøch
nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy
tiägø'owø'øyyän. ⁸ Cähnøch hänäjty
nmech, tøø jäya'ayhajxy hänäjty may
miech hønndaacpä. Jaduhñ hajxy
ñibiäda'agyii nebiä Diosquexypän.
Jaduhñ mäwfiinäts hajxy miäbaady
nebiä meegmee'tspän. Pero cabä
miädia'agyhajxy miäbøjcäxä.
Jaaya'ayädshajxy jaduhñ ca'a mæbøjc,
pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp.
Jaduhñ mäwfiinäts hajxy je'e miäbaatpä
nebiä meeg mädia'agymiäbøjpän. ⁹ Ja'a
meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'owø'øyy
maa ja'a curaahaawän. Høøch, jaduhñ
mäwfiinhøch nebiä curaahaawän.
Pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp,
je'eçh ngüendähadaamby.

¹⁰ Ja'a hajxy jäya'awyiinhømbä,
Diosmädiä'aguiäc tyijy hajxy je'e
yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a
mädia'agy hajxy hänäjty yajpädsømy.

Pero hooch, paadyhooch too ngada'agy hadaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ jim nõcxät tsajpootyp, neby hajxy jaduhñ jim yhidät cõjxta'axioo.

¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendahajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhñ mäwíinhooch je'e, ngüeendahadaambiöch ja'aäch nmädia'agy hajxy xmiäbõjcäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaanč tehñ chojpä, hõxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³ Ja'a moonsahajxy, cabä meeg hajxy tu'joot cwieendahaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendahaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'ejä. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitä moonsahajxy piäyõ'ogy. Mänitä meeg mähdiõjc-hajxy ñä'ägä mačhii. Mänit hajxy chähgõ'obäyõ'ogy.

¹⁴⁻¹⁵ 'Pero hooch, jaduhñ mäwíinhooch nebiä jäya'ay meeg hajxy jaanč tehñ chojpän. Xyhixyhájpõch ja'a nDeedy, y nhixyhájpõch je'ebä. Jaanä jaduhñds je'e, jaanä nhixyhájpõch pönjátýhõch nmädia'agy hajxy xmiäbõjcäp. Nñähho'tu'udáambiöch hajxy je'e. ¹⁶ Jaanä xmiäbõgáanäbõch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsánaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ mөөд hadaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdújhõch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbõgaanä nägõxiä.

¹⁷ 'Paadyhooch ja'a nDeedy xchocy cooçh jaduhñ nmäna'añ cooçh häna'c ween xyagho'ogy nébiõch jaduhñ njujypiõgät jadähooc. ¹⁸ Hooch, hamdsooçh nmäna'añ cooçh jäya'ay xyaghõ'ogät. Cooçh häxõpy nga'a mänaambä, cábõchä jäya'ay häxõpy xyagho'oga'añ. Nmöödhõch cuhdujt cooçh nhõ'ogät; y nmöödhõch cuhdujt cooçh njujypiõgät jadähooc. Paadyhooch ja'a nDeedy too xwyiinguexy cooçh nhõ'ogät, cooçh njujypiõgät.

¹⁹ Coo Jesús jaduhñ miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibi-aatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Mõjcu'uda'a miөөд. Cuhmäñõõbiä-da'a jaduhñ. Tii yõ'õ miädia'agy hajxy coo mmädowaanä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä mõjcu'umөөдpä jaduhñ miädiä'agät. Cabä mõjcu'u ja'a wiindspä jaduhñ yaghixõ'ogät.

²² Jäjtäbä xõõ hñajty jim Jerusalén, ja'a xõhajpä ja'a Dedicación. Tõõch-pojjooty hñajty. ²³ Jiibiä Jesús hñajty wiädity tsajtõgooty, jiiby maa ja'a tõjwiingän, ja'a xõhajpä Salomón. ²⁴ Mänitä judíoshajxy jim yhamugõõyy maa Jesús hñajty wiäditiän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänaa hõjts xyhawañaanä põ tõy-hajt mMesíashaty.

²⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tõõds mijts nja hawañäm, pero cab hajxy mmäbõjcy. Cooçh jaduhñ ngudiunébiõch ja'a nDeedy too xyhane'emiän, cáhxõ'põch jaduhñ cooçh nGristohaty. ²⁶ Pero, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panõcxä, paadyhooch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mäbõgaanä. ²⁷ Nhixyhájpõch põñhõch ja'a nmädia'agy xmiäbõjcäp; je'eçh ja'a nmädia'agy xpianõcxäp.

²⁸ Nyajnõcxäambiöch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cõjxta'axioo. Cáboch hajxy je'e põñ xpíõjcät. ²⁹ Miөөдhõch ja'a nDeedy ja'a mäjaa. Cabä põñ ja'a mäjaa jaduhñ miөөдä nébiõch ja'a nDeedy miөөдän. Ja'a nDeedyhõch jaduhñ too miäna'añ cooçh jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbõjcät. Cáboch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piõgáanaxä. ³⁰ Hooch möödhõch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy hõjts nhity.

³¹ Mänitä judíoshajxy tiägõõguiombä tsaagonõ'pä. Jesús hajxy hñajty

quia'adsaamby. ³² Mänitä Jesús ja'a judíos nāmaayy:

—Madiú'ujoch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiöch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiöxpöch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady hõjts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiä-da'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiöxpä coo hodiung jaduhñ tøø mduñ.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby jaduhñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduhñ miänaañ: “Mdioshajp hajxy.” ³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nã'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduhñ dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyiingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy.

³⁶ Hoorä, Dióshöch tøø xquiunu'xy tøø xpiäda'agy. Yaač tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cáböch Dios tøø nwiingapxpety coöch nmänaañ coöchä Dios xyHuunghaty. Tøyhájthöch jaduhñ xyHuunghaty. ³⁷ Coöch häxøpy nga'a tuñ nébiöch ja'a nDeedy tiuñän, cáböchä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸ Pero jaančh tüumböch jaduhñ. Mmábögäp hajxy jaduhñ coöchä Dios tøø xquiexy, hóyhöchä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mabøjcä. Jaduhñds hajxy mnajuöñät coo hõjts tu'ugjäya'ay nhity möödhöchä nDeedy.

³⁹ Mänitä Jesús jia madsáanägumbä. Pero cabä nã'a yajmajch.

⁴⁰ Mänitä miöjnøönájxcumbä ja'a Jordánpä möjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnäbejtsöhñän. ⁴¹ Mänitä Jesús hajxy nãmejch nāmay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuöñäbäjaty nã'a yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduhñ cøxiä nebiä Juan yø'öya'ay tøø nãgapxiän.

⁴² Mänitä Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nāmay.

11 Tu'ug jäya'ay hānajt xyöhaty Lázaro. Tøø hānajt pia'ambety.

Jim hānajt chāna'ay Betania möödä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María möödä Marta. ² Cahnä hānajt yhabaady mānaa María ja'a Jesús ja'a perfume hānajt yajtecytia'xø'owa'añ, mānaa María ja'a Jesús hānajt tiecymie'exa'añ ja'a quihwaayhaam. ³ Coo Lázaro hānajt tøø pia'ambety, mānitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quiejxy maa Jesúsän coögä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpā hānajt je'e. ⁴ Coo Jesús ja'a mādia'agy jaduhñ miädooyy, mānit miänaañ:

—Cabä mähdiöjc tiehm yho'oga'añ.

Paady tøø pia'ambety neby jaduhñ quiahxø'ögät coo Dios miöjjä jiaančhā, neby jaduhñ quiahxø'ögät coöch nmöjjä njaančhā. Dióshöch xyHuunghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hānajt jia jaančh tehñ miödnijootpaadyii ja'a Lázaro-hajxy, ⁶ mejtsxøø jim jiaag hijty maa hānajt nã'ägä hitiän. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamioöd nāmaayy:

—Jamds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitä Jesús hajxy nāmaayy:

—Wiindsón, cahnä jiegeø'oy mānaa ja'a judfoshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim coo mnøcxtägatsa'añ.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuung hajxy tuumbä, coo ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ mawfinäts hajxy je'e nebiä xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quihnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

¹¹ Mänitä miänāangombä:

—Tøø hõjts nmägu'ughajpā Lázaro miaahö'cäm. Nøcxäämböch cham nyuxa'añ.

¹² Mänitä jiamioödhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsón, pø nã'a maaho'c jaduhñ, möcpøjtägatsaambäda'a jaduhñ, cabä.

¹³ Coo Jesús jaduhñ miänaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduhñ hānajt miä-

na'anaaŋ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamiøødhajxy jaduhŋ wyiinjuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduhŋ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy. ¹⁴ Mäniä Jesús howyiinjuøøñä tiehŋ ñägapxnä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy.

¹⁵ Xoonäacpøch jaduhŋ cooçh hänäjty nga'a jimä. Coö hajxy jaduhŋ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mabøgaanä. Páadyhøch jaduhŋ nxoonä'agy. Jamds hajxy jim maa Lázaran.

¹⁶ Tu'ugä Jesús ja'a jiamiøød hänäjty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hänäjty ñänøømbiä hametsc-huung. Mäniä Tomás ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Jamxä Jesús hajxy møødhó'cäm.

¹⁷ Coö hajxy jim miejch Betania, mäniä Jesús yhawáanäxä coö ja'a Lázaro hänäjty jiiby tøø yhity mädaaxxø jutjooty maa cabäsaantän.

¹⁸ Mäwiingón Betania hänäjty jim Jerusaleñ. Jaduhnda'a jäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a. ¹⁹ Nämay ja'a judíoshajxy hänäjty tøø ñämech ja'a Marta møødä María. Capxmøcpøgáanäp hajxy hänäjty coö ja'a piuhya'ayhajxy hänäjty tøø yho'ogy. ²⁰ Coö ja'a Marta jaduhŋ miädoyhajty coö Jesús hänäjty miäwiingoñ, mäniä hoy jiojcubaadø'oy. Pero María, jiiby miähmøøyy maa ja'a tiøgootyhajxiän. ²¹ Mäniä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, coö häxøpy myaajä, cábøçhä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy. ²² Nnajuøøbiøch jaduhŋ, hoytyijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

²³ Mäniä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Jujypiøgaambä mbuhya'ay.

²⁴ Mäniä Marta miänaaŋ:

—Nnajuøøbiøch coö jiuypioøga'añ coö ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ, coö hajxy nägøxiä njuypioøgáanäm.

²⁵⁻²⁶ Mäniä Jesús miänaaŋ:

—Nyagujypiøgáambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy

xmiäbøjcäp. Nyajnøcxáambiøch hajxy je'e jim tsajpootyp, hoy hajxy hänäjty jia jujcyñä, hoy hajxy hänäjty tøø jia ho'ogy. Nejy, mmäbøjpy jaduhñä.

²⁷ Mäniä Marta miänaaŋ:

—Wiindsón, nmäbøjpiøch coö miiçh ja'a Dios xyHuunghaty, coö mMesíashaty, coö miiçh ja'a Dios tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

²⁸ Mäniä Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñäma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsønñajtäm miéjtsäm. Miiçh xyajtøøb.

²⁹ Coö ja'a María miädooyy, mäniä tiänaayyø'cy. Mäniä María ja'a Jesús ñänøcxy. ³⁰ Jimä Jesús hänäjty tøø miähmø'oy maa ja'a Marta hänäjty hoy tøø miøødmädia'aguiän. Cahnä Jesús hänäjty quiajptägø'oy. ³¹ Ja'a judíoshajxy hänäjty jiiby maa ja'a María tiøgootyhajxiän, coö hajxy yhiyxy coö María tiänaayyø'cy, coö tiøjpädsøømy, mäniä María hajxy piadøjpädsøømy. Jim tyijy María hänäjty ñøcxy cabäsaantä jøøbiä xuutspä.

³² Coö ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hänäjty tøø miähmø'oyän, mäniä Jesús yhiyxy. Mäniä María ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mäniä María miänaaŋ: —Wiindsón, coö miiçh häxøpy myaajä, cábøçhä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coö Jesús jaduhŋ yhiyxy coö María hänäjty jiø'oy møødä judíoshajxy, ja'a hänäjty tøø piameçhíjábä, mäniä Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mäniä miänaaŋ:

—Maa hajxy tøø myajnaaxtägø'oy.

Mäniä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, jam nyajnähixø'oy.

³⁵ Mäniä Jesús jiøøyy. ³⁶ Mäniä judíoshajxy miänaaŋ:

—Høxtahmds jiø'oy coö Lázaro hijty jiaançh tehŋ miøødnijiootpaadyii.

³⁷ Mäniä hajxy näje'e miänaaŋ:

—Tisän yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a yajmøcpøjcy. Tøø yø'øya'ay ja'a wiindspä yaghixø'øgy, túhmäts.

³⁸Mänitä Jesús jiootmabiøjcombä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naaxjutän maa ja'a Lázaro hānajtý tøø ñaaxtägø'yän. Jimä tsaa ja'a jut hānajtý yhadäguéc-haty. ³⁹Mänitä Jesús ñāmaayy ja'a hajxy hānajtý jim tanaabiä juthaguum:

—Hadäguejtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jimä cuhäyohnd hānajtý tiānaabiä, ja'a Martahajpä. Mänitä Marta ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsøn, pero mādaaxxøø jii by tøø yhity jutjooty. Haxøøgxuu'päda'a yø'øjän.

⁴⁰Mänitä Jesús ja'a Marta ñāmaayy:

—Tøøch miič nhawāānām, coo mmābøgāt, mänit mhixāt coo Dios miøjjä jiaančhā.

⁴¹Mänitä jut hajxy jiaančh yhadäguejtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miānaaņ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp cooçh mi- ičh ja'a nmādia'agy tøø xmiādoowa.

⁴²Nnajuøøbiøch jaduhñ cooçh miičh ja'a nmādia'agy hoymiaānjä xmiādoowa. Pāadyhøch miičh tøø nnāma'ay “Dioscujú'uyäp” neby hajxy miābøgāt cooçh miičh tøø xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tanaabiä.

⁴³Mänitä Jesús møc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsømäts!

⁴⁴Mänitä Lázaro jiaančh pädsøomy, ja'a hānajtý tøø yhó'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøomy. Mänitä Jesús ñāmaayy ja'a hajxy hānajtý jim tanaabiä:

—Nāhbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaančh nähbijtu-uty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵Mänitä Jesús ja'a miādia'agy miābøjcäxä nāmay ja'a judiøshajxy, ja'a María hajxy hānajtý tøø miøødhitiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy

hānajtý tøø yhixiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiojcy. ⁴⁶Pero cab judíos hajxy näje'e miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaanä nebiä Jesús hānajtý tøø tiuñ. ⁴⁷Mänitä teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä fariseøshajxy møødä tuungmøødpāhajxy. Mänit hajxy ñiñāmaayyā:

—Neby hajxy nwiinmahñdy- hajtāmät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñābājatý tøø yajcāhxø'øgy. ⁴⁸Coo hajxy nga'a mājtsāmät, mänitä miādia'agy miäbøgāānāxä nāgøxiä. Minaambä romano jāya'ayhajxy ja'a møjcuħdujtmøødpä. Mänitä ndsajtøjc hajxy xyajma'adāānām. Mänitä nguhdujt hajxy xpiøgāānām.

⁴⁹Caifās ja'a teedywiindsøn hānajtý xiøhatý ja'a møjcuħdujtmøødpä. Mänit miānaaņ:

—Cab hajxy tii mjatý mnajuø'øy.

⁵⁰Cab hajxy mwiinjuø'øy coo maas hoy hit jaduhñ coo ja'a cu'ug tu'jāya'ay xñāhho'túutāmät. Cab hajxy jaduhñ nāgøxiä nguhdägøoyāmät.

⁵¹Ca'a Quiaifās ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduhñ. Pero coo hānajtý tiuñ teedywiindsøn møjcuħdujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifās jaduhñ yajnāgapxy coo ja'a Jesús ja'a judíos hānajtý ñāhho'tu'uda'añ, ⁵²møød hajxy nāgøxiä, ja'a Dios hānajtý tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajptjatypä. ⁵³Mänitä møjcuħdujtmøødpāhajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hānajtý yagho'oga'añ.

⁵⁴Paadiä Jesús hānajtý jim quia'a wāditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpāhajxiän. Mänitä Jesúshajxy jim chohñ jim Judea, ñøcxy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Efraín. Jimä Jesúshajxy miāhmøøyy møødä ji-amiøødhajxy. Māwiingón ja'a cajpt hānajtý tø'ødsnähgäp.

⁵⁵Habaadäännäp ja'a pascuaxøø hānajtj, ja'a judíoshajxy yagjájtabä. Nāmay hajxy jim ñøcxy xøøhajpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hānajtj jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hānajtj yhuuc ts'i'wa'añ. Jadúhnäc tyijy hajxy hānajtj ñähwa'ad-sa'añ ja'a piojpä quiädieey. ⁵⁶Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hānajtj yajcopcøø'y tsajtøgooty. Jiiby hajxy hānajtj ñimiäyjtøyii:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpäjä.

⁵⁷Tøø ja'a teedywiindsøn'hajxy hānajtj yhane'emy mөөdä fariseoshajxy, coo Jesús pøn yhíxät, mänit hajxy ñägápxät, nebiä Jesús hajxy jaduñ miádsät.

12 Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hānajtj quia'a habaady. Mänitä Jesús jim ñøcxy Betania, maa Lázaro hānajtj chāna'ayän, ja'a Jesús hānajtj tøø yagjujypiøquiäbä coo hānajtj tøø yho'ogy. ²Nāmāyā jāya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsugaabiä ja'a Jesúscøxpä. Ja'a Marta hānajtj txyhabøgøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hānajtj miøødtsuugay tøgooty. ³Mänitä María ja'a perfume quionmeich cuplitro. Haagä nardopøjy ja'a perfume hānajtj ja'a tsowjatypä. Mänitä María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitä María ja'a Jesús tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänitä perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴Jiibiä Judas hānajtj, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamíøød hānajtj je'ebä. Je'edsä Jesús hānajtj yegaamb coo hānajtj yajcøødägø'owa'añii maa ja'a soldadoha-jxiän. Mänitä Judas miānaañ:

⁵—Maas hoy hijty coo yøø perfume cu ndóo'cäm nebiä häyoobädøjc ja'a xädø'øn cu nnä'ä móooyyäm.

⁶Pero cabä Judas ja'a häyoobädøjc hānajtj ñä'ägädä näxuuch. Je'e ja'a xädø'øn hānajtj yajconwädíjtäp. Pero

hamdsoo hānajtj wyi'i yajpädsømy. Paady jaduñ miānaañ coo ja'a perfume hajxy cu tíoø'cy nebiä xädø'øn jaduñ miéedsät. ⁷Mänitä Jesús ja'a Judas nāmaayy:

—Ween yøø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnāma'ay. Ween yøø perfume yaghity høxtä cóonøch nhó'ogät. Mänitøch yøø perfume xyajñähjáaxät.

⁸Hoymiānaajä mijts ja'a häyoobädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cáboch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ.

⁹Nāmāyā Israelpä jāya'ayhajxy miādoyhajty coogä Jesús hānajtj jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy mөөdä Lázaro, ja'a Jesús hānajtj tøø yagjujypiøquiäbä. ^{10–11}Coo Jesús ja'a Lázaro hānajtj tøø yagjujypiøcy, paadiä Israelpä jāya'ay ja'a Jesús hajxy hānajtj tøø piadu'ubøcy nāmāy. Y paadiä Jesús ja'a miādia'agy hajxy hānajtj tøø miäbøjcäxä nāmāy. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miādia'agyhajxy hānajtj quia'a jaty panøcxäxä, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hānajtj yagho'oga'añän.

¹²Nāmāyā jāya'ayhajxy hānajtj jim tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpä. Cujaboom hajxy miādoyhajty coo ja'a Jesús hānajtj miedsa'añ cajptooty. ¹³Mänitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mänitä Jesús hajxy hoy jiøjcubaadøø'y xi'iwhaaguiap. Yáaxäp ja'a Jesús hajxy hānajtj ñänøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yøøya'ay hajxy wiingudsähgøøyyäm, yøø Dios tøø quiéxiäbä. Paadiä Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähjätämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhajtäm.

¹⁴Mänitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mänit yajpejty. Jaduñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

¹⁵Ca'a hajxy mdsähgøø'y, mijts jim tsänaabiä Jerusalén.

Huug hix hajxy, xiidsä mgobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

¹⁶ Cabä Jesús ja'a jiamiøðhajxy hñajty ñajuø'ø y pøn jaduhñ nñanøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quiexaambiä. Pero cujegy, coo Jesús hñajty tøø jiuypiojnä, coo hñajty tøø ñøcxnä tsajpootyp, mänitä jiamiøðhajxy jahmiejtstaacnä coo jaduhñ jiaanč miñ cujaay ja'a Jesúsøxpä y coo Jesús hajxy hñajty tøø piuhbety.

¹⁷ Mädiaacp hajxy hñajty neby hajxy hñajty jim tøø yhixy mänaa Jesús ja'a Lázaro jiiby yhöxyaaxpädsømiän tsaa-jutjooty. Ja'a hajxy hñajty tøø quia'a yhixiäbä, je'eds hajxy hñajty miøð-mädiaacpy. ¹⁸ Coojaduhñ yajmädoyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hñajty tøø yagjuypioquiän, paadiä Jesús hajxy hñajty nøcxy jiojcubaado'ø y mayjiäya'ay.

¹⁹ Mänitä fariseoshajxy ñiñämaayyä:

—Nejy yø'øya'ay ndúunämät coo jaduhñ piawädityii nägøxiä.

²⁰ Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hñajty näje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hñajty tøø quioody. ²¹ Mänitä Felipe hajxy hoy ñamech. Betsaida Felipe hñajty choon jim Galileanaaxooty. Mänitä Felipe ñämaayyä:

—Tsäguhm, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmädia'agaan.

²² Mänitä Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanä coogä Jesús hajxy hñajty hoy tøø jia møødmädia'aga'añ. Mänitä Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandä-gajtsä møødä Andrés. ²³ Mänitä Jesús miänaa:

—Tøø yhabaady cooçh nhó'ogät. Páadyhöch Dios tøø xquiexy. ²⁴ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo jäya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mänitä tøømd tyictspädsømy yaabiädsømy. Coojaduhñ tyictspädsømtät yaabiädsømtät,

mänit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduhñ. Pero coo quia'a tictspädsømtät quia'a haabiädsømtät, jaduhyyä piú'udsät. Cabä miúxät. Cabä trigo miayø'owät. ²⁵ Pønjátyhöchä nmädia'agy xquia'a mabøgaanä, cab hajxy jim ñöcxät tsajpootyp. Páadyhöchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä coo hajxy chähgø'ø y coo hajxy yagho'oga'añii. Pønjátyhöchä nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøchøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsønhadáambøch hajxy je'e, wéenhøchä nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Nwowhídäbøch hajxy je'e. NDéedyhöch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'owøød wiingjäya'aybä.

²⁷ Jootmayhájpøch cham. Cab jaduhñ yhahixø'ø y cooçh nDeedy nnámá'awät ween xyajtso'ogy cooçh hñajty yaa nho'oga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy cooçh yaa nhó'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'øg ja'a mmäjaa.

Mänitä Dios jim yhadsooyy tsajpootyp:

—Tøøch tähooc nyajcähxø'øgy. Nya-jcähxø'øgäämbiøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hñajty jim tänaabiä nämay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän, jia mädoow hajxy, pero cab hajxy wyi-injuøyy. Näje'e hajxy miänaa cooc tyijy hñanee yaaxy. Näje'e hajxy miänaa cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiapxy. ³⁰ Mänitä Jesús miänaa:

—Ca'a yhöøchøxpä ja'a Dios jaduhñ miänaa. Paady jaduhñ miänaa nej mijts mnajuø'owät cooçh jaduhñ xmiägapy. ³¹ Cooch nhó'ogät, cábøch ja'a møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduhñ mänaamb coo hajxy ween yajcumädo, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcäbä.

³² Høøch, coöch nyajmøjpahbédät cruzcøxp, mäníthøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, neby hajxy ñajuó'owät neby hānajt yagho'o-ga'ani. ³⁴ Mānitä Jesús ñāmaayyā:

—Jiiby jaduñ myiñ maa højts nguhdujtān coo jaaya'ay hānajt yhane'ema'āñ mayjiomøjt, ja'a Dios quiexaambiä, ja'a højts nhahijxypä. Pero miich jaduñ mānaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbeda'āñ cruzcøxp. Pøn miich jaduñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

^{35–36} Mānitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts hajxy jecy nmøødhida'āñ. Jaduñ māvīnhøch mijts ngudøø'xy nebiä jøønān. Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mādūhñtiøch hādaa yaabā naaxwiin nhídāt, nébyhøch mijts jaduñ hoy xpianócāt, neby hajxy mga'a hídāt hagoodstuum. Pøn hajxy jaduñ hijp hagoodstuum, tågodiuum hajxy ñā'ägädä hity. Høøch, nøcxāannäbøch. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiādowāanānā.

Coo ja'a Jesús jaduñ miādi-aacpādøøyy, mānitä tiu'ubøjnā. Mānit ñiguiu'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miādia'agy hānajt miäbøgāanāxä, hoy hānajt madiu'u hoy-yagjuøñājaty tøø jia yajcāhxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hānajt quia'a mabøga'āñ nebiä profeta Isafas ja'a miādia'agy jaduñ tiøjiādāt, nebiä jecy quiujahyyān:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøn tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmājaa mja yajcāhxø'øgy, pero cab hajxy tøø xmiøjpāda'agy.

³⁹ Cabä Jesús ja'a miādia'agy miäbøgāanāxä nebiä Isafas wiingtuum quiujahyyān:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miāna'āñ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxexjā néby-høchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiinjuøøyyät,

nebiä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy quia'a najtshixø'owät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnähwāatsät.

⁴¹ Jaduñä Isafas jecy quiujahy nebiä Isafas ja'a Jesús hānajt tøø yhixiān tsajpootyp. Cahnä Jesús hānajt yaa quiāda'agy hādaa yaabā naaxwiin.

⁴² Siémprām ja'a Israelpā jāya'ay ja'a Jesús ja'a miādia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpāhajxy nāmāy. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hānajt quiapxpaady mayjiāya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hānajt coo hajxy yajpādsømmøød maa ja'a chajtøjc-hajxiān ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judíoshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween wyiingudsähgø'øyyi ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mānitä Jesús møc miānaañ:

—Pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miādia'agy hajxypä, ja'a'ch yaa tøø xquiéxiābā hādaa yaabā naaxwiin. ⁴⁵ Pønñhøch jaduñ xyhijxp, jaanä xyhíjxäbøchä nDeedy hajxypä.

⁴⁶ Pāadyhøch yaa tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'owät hagoodstuum pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jaduñ māvīnhøch ngudøø'xy nebiä jøønān neby hajxy hoy yhíxāt. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumādowaamby, ja'a nmādiā'agyhøch hajxy xquia'a mabøjcäbā, hoy hajxy jaduñ tøø jia mādoyhaty. Pāadyhøch yaa tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin, nébyhøch ja'a jāya'ayhajxy jaduñ nnähho'tú'udāt. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumādowaamby. ⁴⁸ Pønñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcäp, mānit hajxy quiumādowa'āñ coo ja'a

naaxwiimbä hānajt̃ wyiimbida'añ. Paady hajxy quiumadowa'añ, cooçhä nmädia'agy hajxy hānajt̃ t̃o xquia'a mab̃ojcä. ⁴⁹Ca'a yhoçhä nhamdsoo mädia'agy jaduñ t̃o nyaghity. Ja'a nDeedyhøch, ja'açh t̃o xquiéxiäbä, je'eçh jaduñ t̃o xyhane'emy nebiatyhøch nmädia'agät. ⁵⁰Høçhä, nmødhøch ja'a t̃oyhajt jaduñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axioø, pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy mab̃ojcäp. Nmädiaacypiøch nébyhøçhä nDeedy t̃o xyhane'emiän.

13 Mänitā pascuaxø hānajt̃ tiehm yhadsuujø'oy. T̃o ja'a Jesús hānajt̃ ñajuø'oy coo hānajt̃ t̃o yhabaady coo hānajt̃ yaa choonaannä hädaa yaabä naaxwiin, coo hānajt̃ jim ñøcx-aannä maa ja'a Tieediän. Chojpy ja'a Jesús ja'a jiamioød hānajt̃ hamuum-du'joot hädaa yaabä naaxwiin.

²Coo ja'a Jesúshajxy hānajt̃ chuugaya'añ, t̃o Judas hānajt̃ wyiinmahñdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hānajt̃ yajcø'owaanø'owa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a mõjcu'ugong ja'a Judas jaduñ yajwiinmahñdiägooyy.

³Ñajuøbiä Jesús hānajt̃ nebiaty ja'a cuhdujt̃ hānajt̃ t̃o mio'oyii ja'a Tieedy. Ñajuøby hānajt̃ coo hānajt̃ jim t̃o choon maa ja'a Tieediän, coo hānajt̃ jim ñøcxāngombä jadähooc. ⁴Coo hajxy hānajt̃ t̃o chuugaabiädøñä, mänitā Jesús tiānaayyø'cy. Mänitā wyit chijy. Mänitā cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguitøyyä. ⁵Mänitā n̄ø quudemøyy palanganajooty. Mänitā Jesús tiägøyy tecypiujpä ja'a jiamioød. Coo tecypiujpädøyy, mänit̃ tecymiéxcombä.

⁶Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hānajt̃ tecypiuja'añ, mänitā Simón Pedro miānaañ:

—Nej, xtiēcypiujaambøch hóçhpäjä.

⁷Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Miiçh, caj miiçh mnajuø'oy tiigu-iøxpøch miiçh coo ndecypiujujy. Mänit̃ jaduñ mnajuø'owa'añ cooçh jaduñ njädät nhabetät.

⁸Mänitā Pedro miānaañ:

—Cab jaduñ yhahixø'oy cooçh miiçh jaduñ xtiēcypiujt̃.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pø cajtām miiçh myajtecyp-iuja'añ, cajtāmøch miiçh hoy xjiamioødhadaannä.

⁹Mänitā Simón Pedro miānaañ:

—Bueno, Wiindsøn, cøxiøch jaduñ xpiujät mõdhøçhä ndecy, mõdhøçhä ngø'ø, mõdhøçhä ngopc.

¹⁰Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pøn t̃o chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piujät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nāgøxiä mwa'adsä.

¹¹Ñajuøbiä Jesús hānajt̃ pøn hānajt̃ yajcø'owaanø'owāanäp. Paady jaduñ miānaañ coo tu'jäya'ay hānajt̃ quia'a wa'adsä.

¹²Coo ja'a Jesús cøjx tiecypiujpädø'oy ja'a jiamioødhajxy, mänitā Jesús wyitpägøñä. Mänit̃ yhoxta McNä. Mänit̃ miānaañ:

—Chøjpiøçhä njoot jaduñ coo hajxy mnajuø'owät tiiguiøxpøch mijts coo t̃o ndecypiujujy. ¹³Hoy jaduñ cooçh mijts jaduñ xñāma'ay: “Wiindsøn.” T̃oyhājthøch mijts hajxy jaduñ xWyi-indsønhaty. ¹⁴T̃oçh mijts hajxy ndecypiujujy, hōyhøch Wiindsøn nja tuñ. Jaanä jaduñ mijtspä, mnidiecypiu-jøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵Mbahíxäp hajxy jaduñ nebiatyhøch mijts t̃o nduñ. ¹⁶Chaads mijts tehñ t̃oyhajt̃ nnämä'awät, cabä moonsä cuhdujt̃ mõc miøødä quejee ja'a wyiindsøn. Jaanä jaduñ je'ebä ja'a t̃o quiexyíjābä, cabä cuhdujt̃ je'e mõc miøødäbä quejee ja'a t̃o miäguéxiäbä. ¹⁷Cooçhä nmädia'agy hajxy xwyiinjuøyyät, coo ha-

jxy jaduhñ mgudiúnät, jootcujc hajxy jaduhñ mhídät.

¹⁸ Cábøch mijts nägøxiä nnägapxy. Nnajuóðbiøch pønjátyhöch tøø nwiimbiy. Pero tøjiajpä Diosmädia'agy maa jaduhñ miäna'añän: "Ja'a craäch tu'ugmucy xmiøðdaabiä, tøøch je'e xmiädsibø'oy." ¹⁹ Jäguémioch mijts chaa nhawáanäm coöch haxøøg njada'añ nhabetä'añ. Coöch jaduhñ njaañch jádät njaañch habétät, mänit hajxy mhuuc mäbögät coöchä Dios tøyhajt tøø xjiaanç quexy. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pøn hajxy mägu'ugpøgaamb ja'aäch nguexaambiä, møød høøch jaduhñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaanä jaduhñds je'ebä, pøñhöch je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduhñ miägu'ugpøgaambä, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

²¹ Coö ja'a Jesús miädiaacpäðøñä, mänit jiootmadiägøñä. Mänit miänaañ: —Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät coöch mijts ja'a mjamiøød tu'ug xyega'añ ho'cøøc.

²² Mänitä jiamiøødhajxy ñiwyi-inhee'ppejtä. Cab hajxy hánajty ñajuø'oy pøn ja'a Jesús hánajty jaduhñ ñänøømby. ²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøød hánajty yháña'ay tiehñ ñähmøjc. Jaanç tehñ yhoy ja'a Jesús hánajty miøødnijiootpaadyii. ²⁴ Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñämaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduhñ ñänøømby.

²⁵ Mänitä craa ja'a Jesús tiaatsmä-gowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jaduhñ mnänøømby.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiøch hädaa tsajcaagyhaguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'aäch xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaanç pama'tsnajxy. Mänitä

Judas yajcø'ogonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coondsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottägøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Tsógäm. Nøcx jatcø'ow nejy mjatcø'owa'añän.

²⁸ Ja'a hajxy hánajty jim caabiä, cab hajxy hánajty ñajuø'oy tiiguiøxpä Jesús jaduhñ coö miänaañ. ²⁹ Naje'e hajxy hánajty wyiinnmahñdyhaty coö tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hánajty quiexy juubiä mädyiijaty tyijy hánajty yajtu-naamby xøøjooty. Naje'e hajxy hánajty wyiinnmahñdyhajpä coö tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobäya'ay hánajty yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hánajty wyiinnmahñdyhaty, coö ja'a Judas ja'a xädø'øñ hánajty yajwijswädityii. ³⁰ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coondsooyy, mänitiä tiøjpädsøømy. Tøø hánajty quioodsøøñä.

³¹ Coö ja'a Judas tiøjpädsøømy, mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady coöch ngähxø'øga'añ coöch nmøjjä njaañchä. Høøchcøxpä Dios jaduhñ quiähxø'øga'añ coö miøjjä jiaançhä. Dióshøch tøø xwyiinguexy.

³² Nyajcähxø'øgaambiøch ja'a Dios coö miøjjä jiaançhä. Mobädájpøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä coöch nmøjjä njaañchä. ³³ Mägu'ughajpäðøjc, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnámá'awät nébyhøchä Israelpä jáya'ayhajxy tøø nnäma'ayän: Cab hajxy jim hoy mnøcxät maaçh nhida'añän. ³⁴ Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coö hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän. ³⁵ Coö hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød, cähxø'øgäp jaduhñ coöch mijts ja'a nmädia'agy xjiaanç panøcxä. Xyhíxäp ja'a jáya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶ Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, maa mnøcxa'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich jadunajtä hoy xpi-anøcxät maaçh mnøcxa'añän. Miiçh, høxhaam miiçh mnøcxät.

³⁷ Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiiçh miichäda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nñähho'tú'udäbøch miich häyaa.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaançhä; cabä ndijy miichäda'a xñähho'tú'udät. Chaads miiçh jadunajtä nnämä'awät, cahnä tseey hñanjty ya'axyñä, tøø miiçh hñanjty tägøøghooc mnijjogapxyii cooçh tyijy miiçh hñanjty xquia'a hixiä.

14 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxypä. ² Jim tsajpootyp maaçhä nDeediän, mayyä tsäna'awøhñdy jim. Coø häxøpy quia'a tøyyä, cab hajxy cu nhawáanäm. Nøcxáambøch ja'a tsäna'awøhñdy nbäda'aga'añ nähix hahixø'ø maa mijts mhídat. ³ Cooçh jim mnøcxa'añ, cädaactägatsáambøch jadähóocägumbä. Mänítøch mijts jim ngøxy woonøcxa'añ maaçh nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidáanäm. ⁴ Mnajuøøby hajxy maaçh mnøcxa'añ. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnøcxät.

⁵ Mänitä Tomás ja'a Jesús ñamaayy:

—Wiindsón, pero cab højts nnajuø'øy maa miiçh mnøcxa'añ. Neby højts jaduhñ jim nnä'a nøcxät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ mäwiinhøch høøch nebiä tu'ujän. Høøchcøxpä hajxy jim mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøchcøxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø.

Paady hajxy jim mhida'añ cooçhä tøyhajt nyajcähxø'øgy ja'a Dioscøxpä.

⁷ Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaanä xyhixyhájtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduhñ jia mänaañ. Mänitä Felipe ja'a Jesús ñamaayy:

—Wiindsón, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcuyc nmähmø'owät.

⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduhñ coo mmäna'añ.

Tøøch miiçh jejcy xpiawädity. Xyhixyhájpøch miiçh jaduhñ. Pønçh xyhijxp, jaanä xyhíjxäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiiçh miiçh jaduhñ coo xñäma'ay cooçh mijts ja'a nDeedy nyaghíxät.

¹⁰ Nej, cab jaduhñ mmäbøquiä cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy, je'eçh jaduhñ nmädiäcäp; ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy nmädiaacypy. Ja'a nDéedyhøch ja'a mäjaa jaduhñ xmiooby; je'eçh ja'a tiuung jaduhñ ndúunäp. ¹¹ Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy cooçhä nDeedy jaduhñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiinjuø'øy mga'a ja wiinjuø'øy, mmäbøgäp hit hajxy jaduhñ. Páadyhøch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy.

¹² Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämäaguimbä, pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä yajcähxø'øgaamby je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxø'øga'añ quejeeçh nyajcähxø'øgy. Paady jaduhñ yajcähxø'øga'añ cooçh jim mnøcxa'añ maaçhä nDeediän. ¹³⁻¹⁴ Coø hajxy mmäbøgät cooçh ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coø hajxy hñanjty tii myujwa'ana'añ, ngudiúnäbøch jaduhñ neby jaduhñ quiähxø'øgät cooçhä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaançhä.

¹⁵ Pø xchójpøch mijts, mänítøch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät nebiátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnämäabiøch ja'a nDeedy coo mijts ja'a joot-capxmøcpøjpä wiingpä xyajnäguéxät, ja'a tømíädiaacpä. Ja'a Dioshespíritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mæbøjp, cabä Dioshespíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, mobädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidaannäp hajxy je'e. Jiiby hajxy mmøødhada'añ mjoodooty hajxy. ¹⁸ Cábøch mijts je'e nnähgue'ega'añ nidiuhñ nãmetsc. Cädaactägatsáambøch yaa jadähooc maa mijtsän. ¹⁹ Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hãnajty yaa xyhixaannä cooçh yaa ndsoonaannä. Cooçh cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaambä. ²⁰ Mobädajpä hajxy jaduhñ mnajuø'owa'añ cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaanä tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhidãaanmbä. ²¹ Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xquiudiúunäp nébiøch tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, xchójpøch je'e. Jaanä ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambiøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²² Jii Jesús ja'a jiamiøød hãnajty tu'ug xiøhaty Judas. Pero ca'a je'e yhlscariote. Mänitã Judas ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Pønñhøch xchojp, xquiudiúunäbøch ja'a nmädia'agy je'e. Y chójpiøçhä nDeedy je'ebä. Tu'ugmädia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy. ²⁴ Pønñhøch jaduhñ xquia'a tsojp,

cábøçhä nmädia'agy xyajtuunä. Ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy hädaa, hädaa hajxy nyajmøødmädiaacypiä. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁵ Mijts, nyajmøødmädiacypiøch mijts jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶ Nægóoyyøch nnøcxaannä ndu'ubøgaannä, mänítøch ja'a nDeedy yHespíritu quíexa'añ maa mijtsän. Je'eçh jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjioot-capxmøcpøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajnáhixø'owa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhøch mijts yaa tøø nyajmøødxi'igy tøø nyajmøødmädia'agy.

²⁷ Jootcújc-høch mijts nya-jmähmø'owa'añ. Cab mijtsä cu'ug xyagjootcugø'owät nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitian. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'øy mdsähdiuñ. ²⁸ Tøøch mijts nhawáanãm cooçh nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cädaactägatsáambøch jadähooc. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoondá'agäp hajxy coo nhawáanãm cooçh jimñ nnøcxa'añ maaçhä nDeediän. Miaas møødä mäjaa je'e quejeeçh nmøødä. ²⁹ Tøøch mijts jäguemiä nhawáanãm nébiøch yaa njada'añ hädaa yaabä naaxwiin y cooçh jimñ nnøcxaannä maaçhä nDeediän. Cooçh jaduhñ njädät, cooçh jimñ nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miäböçät.

³⁰ Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmädia'agyñä. Medsaambä møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehmbä; pero cabä cuhdujt miøødä maaçh høøçhcøxpän. ³¹ Ngudiunãannäbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägapxy tøø xyhane'emiän. Páadyhøch jaduhñ ngudiuna'añ neby jaduhñ quíähxø'øgät cooçhä nDeedy tøyhajt njaançh tsocy. Tãnaayyø'øg hajxy. Jamñ hajxiän.

15 ¹Høøch, jaduñ māwínhøch høøch nebiä tsaatyptequiän ja'a tøyhajtä. Ja'a nDéedyhøch, jaduñ je'e nebiä cudsatypcamän. ²Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpújxäbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejp; pero mädyiids jaduñ tømbejp, je'eds jaduñ weenjaty yhøxpujxyp, nebiä maas majiaty tiømbédät. ³Coo hajxy jaduñ tøm mähbøcy nebiätyhøch mijts je'e tøm nyajnáhixø'yän, jadúñhøch ja'a nDeedy mijts tøm xyajnáhwa'aäch ja'a mhaxøøgwíinmahñdyhajxy. Jaduñ māwíináts je'e nebiä tsaatyp hajxy jìjòpuxiän. ⁴Tehngájñøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxät; tehngájñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatypaads, cab je'e tiømbeda'añ coo ja'a yhøjxä tiecy hñajty quia'a hity. Jaduñ māwíináts mijtspä, pø cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tehngajná xpianøcxaanä, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵Høøch, jaduñ māwínhøch høøch nebiä tsaatyptequiän. Høøch mijts jaduñ nhaadshajpy. Coochä nmädia'agy hajxy tehngajná xpianøcxät, mänit hajxy hoy mwädítät. Nbuhebédäbøch mijts jaduñ. Cooch mijts nga'a puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ. ⁶Pøñhøchä nmädia'agy xquia'a panøcxäp, jaduñ māwíináts je'e nebiä tsaatypaads hajxy yhøxpuxiän. Coo jaduñ tiø'øch, mänit hajxy yajpädø'øgy; mänit hajxy ño'ogy.

⁷Coochä nmädia'agy hajxy tehngajná xpianøcxät, coo hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiätyhøch mijts tøm nyajnáhixø'øy, ngudiúnäbøch jaduñ mädyiibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸Coo hajxy hoy mwädítät, cähxø'øgäp jaduñ coochä nmädia'agy hajxy tøyhajt xpianøcxä. Jaanä cähxø'øgaamb jaduñmä coochä nDeedy je'e miøjjä jiaančhä. ⁹⁻¹⁰Nébiøchä nDeedy xchoquiän, jadúñhøch mijts ndsojpä. Coochä nmädia'agy hajxy xyajtúunät,

ngumáyäbøch mijts jaduñ; hoy miänáajøch mijts ndsógät. Jadúñhøchä nDeedy xchocy coochä miädia'agy nyajtúunäbä.

¹¹Páadyhøch mijts jaduñ nyajmøødxi'igy nyajmøødmädia'agy coo hajxy tehngajná mxoondá'agät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹²Mijtshøch jaduñ nmägapxyp nhanehmby coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød mnibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. ¹³Pøñ jaduñ jaanč tehñ chójcäp, coo hñajty yagho'oga'añii, nähho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpä. ¹⁴Coo hajxy mgudiúnät nebiätyhøch mijts tøm nmägapxy tøm nhane'emy, xmiägu'ughájjapøch mijts hñajty jaduñ. ¹⁵Cábøch mijts nnäma'awaannä “moonsä.” Ja'a moonsä, cabä ñajuø'øy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøm mijts ngøxy hawáanäm nebiätyhøch ja'a nDeedy je'e tøm xyhawaanä. Páadyhøch mijts nnäma'awaannä “mägu'ughajpä.” ¹⁶Ca'a yhøøch mijts je'e tøm xwyiimbiy; høøch mijts je'e tøm nwiimbiy. Tøøch mijts jaduñ nwiinguexy coo hajxy hoy mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy myajwá'xät, neby hajxy jaduñ mmayø'owät. Weenä Diosmädia'agy hajxy tehngajná pianøcxpä; ween hajxy hoy wiädijpä. Jadúñhøch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hñajty mdsogaamby, coochä nmädia'agy hajxy hñajty xmiäbøjcä. ¹⁷Chámhøch mijts jadähooc nmägapxy nhane'emy coo hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

¹⁸Mijts, xmiähanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä høøch hajxy tøm xmiähanhajpä. ¹⁹Xmiähanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwädijpä. Paady mijts xmiähanhada'añ coo mijts ja'a haxøøgpä tøm mgøxy najtshixøøñä. Tøm mijts ja'a mbojpä mgädieey nyajnáhwáatsäm. Coo mijts

hähöpy tøø mga'a najtshixø'öy ja'a haxøögpä, cu xmiägu'ughajty jäya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc jahmiets hajxy ney mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quihdujtmøød quejee wiiindsønhajxy. Coochä jäya'ayhajxy näje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphadaambä. Y coochä nmädia'agy hajxy näje'e xmiäböjcä, paady mijts ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbögåanäbä. ²¹ Høøchcøxpä mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpä coochä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²² Tøøch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmädoxyaty. Coochä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mähöjcä, paady hajxy quiumädowa'añ. Coochä nmädia'agy hajxy hähöpy tøø xquia'a mädoxyajtä, cab hajxy hähöpy quiumädowa'añ. ²³ Pønhøch xmiähanhajp, jadúhnhøchä nDeedy xmiähanhajtäbä. ²⁴ Tøøchä hoy-yagjuøñäjatypä nyajcähxø'ögy. Caj pøn jaduhñ yajcähxø'ögy hädaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajxy tøø jia hixy tøø jia mädoxy, xmiähanhajp højts møødhøchä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowa'añ. Coochä hoy-yagjuøñäjatypä hähöpy tøø nga'a yajcähxø'ögy, cab hajxy hähöpy quiumädowa'añ. ²⁵ Coochä jäya'ayhajxy xmiähanhaty, tøjiajp jaduhñ nebiä Diosmädia'agy myiñän, neby hajxy jecy quuijahyyän: "Pues, nä'a nägóøbøch hajxy xmiähanhaty."

²⁶ Nguexáambiøch ja'a Dioshespíritu, ja'a mijts xjiootcapxmøcpøgaambä, ja'a tømíadiaacpä. Jim jaduhñ choona'añ maaçhä nDeediän. Coo quiäda'aga'añ, mänítøch je'e xñägapxa'añ. ²⁷ Jadúhnhøch mijts xñägapxaambä, nebiátyhøch mijts yaa tøø nmøødwädity. Høxtáhmdsøchä jäya'ayhajxy nyajnähixøøchoonän,

quípxyhøch mijts nmøødtägøøyy wädijpä høxtä jäda'anäbaadyñä.

16 Páadyhøch mijts cham nyajmøødxi'igy nyajmøødmadia'agy, cooçh mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixø'öyyät, hoy mijts jäya'ay mäduhñtiä xjia mädsiphaty xjia mähanhaty. ² Xyajpädsømaamb mijts je'e tsajtøgooty. Høxtä habaadaamb jaduhñ coo mijts xyagho'oga'añ je'eguiøxpä cooc tiyij ja'a Diosmädia'agy hajxy quidiuñ. ³ Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coo højts je'e xquia'a hixiä møødhøchä nDeedy. ⁴ Coo hajxy jaduhñ mjädät mhabétät, mänit hajxy jaduhñ mjahmiédsät coo hajxy nhawáanäm. Paady cham nhawáanäm.

'Cooçh mijts hijty quipxy nmøødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáanäm. ⁵ Nøcxáannäbøch jim maaçhä nDeediän, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Jímhøch nhidaannä. Pero cábøch mijts xmiäyajtøy maaçh nnøcxa'añ. ⁶ Mjootmayhajp mijts jaduhñ cooçh mijts jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, hoyø'owaamb jaduhñ mijtsøxpä cooçh nnøcxa'añ. Nguexáambiøch pøn mijts xjiootcapxmøcpøgaamb. Cooçh nga'a nøcxät, cab jaduhñ quiädá'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹ Tsipcøxp jaduhñ nã'ägä cáda'aga'añ. Mänitä jäya'ayhajxy yajwiinjuø'owa'añii coo pojpä cádieey hajxy tøyhajt jiaançh møødä. Paady hajxy miøødä, coochä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mähöjcä. Paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Díosäm. ¹⁰ Jaduhñ hajxy yajwiinjuø'owáanäbä cooçh ja'a pojpä cádieey nga'a møødä. Nøcxáambiøch jim maaçhä nDeediän; cábøch mijts yaa xyhixaannä. ¹¹ Jaduhñ hajxy yajwiinjuø'owáanäbä coo hajxy yajcumädowa'añii ja'a Díosäm, pønjaty ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy panócäp, ja'a yaa hanehmbä hädaa

yaabä naaxwiin. Tøø ja'a Dios miäna'añ coo ja'a møjcu'ugong quiumädowa'añ.

¹² Madiu'u mijts nja hawaanäänäm, pero cab hajxy mwiinjuø'owät.

¹³ Coo ja'a Dioshespíritu hānajtý quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a tøyhajt xquiøxy yajwiinjuø'owa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduhñ nebiaty je'e tøm miädoý. Je'e mijts xyajmädoýhadaamb tijaty jadaan tunäänäp. ¹⁴ Xñägaxáambøch je'e cooçh nmøjjä njaançhä. Mijts xyajmädoýhadaamb nebiátyhøch je'e tøm nnäma'ayän. ¹⁵ Coo højts nhity tu'ugmädia'agy møødhøçhä nDeedy, páadyhøch mijts cham nnäma'ay coo mijts ja'a Dioshespíritu xyajmädoýhada'añ nebiátyhøch je'e tøm nnäma'ay.

¹⁶ Mobädájpøch jim nnøcxaannä maaçhä nDeediän. Pero cábøch njega'añ; mänitøch mijts hānajtý xyhijxtägatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy nä-je'e ñiñämaayyá:

—Pätiidä yø'øya'ay jaduhñ coo ñä'a mäna'añ cooc mobädajpä ñøcxaannä; cábäc jaduhñ jiega'añ. Mänitäc nhixäänägombä. Pätiidä coo ñä'a mäna'añ cooc ñøcxa'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸ Pätiidä coo ñä'a mäna'añ “mobädajpä.” Päwaambtä jaduhñ jia mäna'ana'añ.

¹⁹ Ñajuøøbiä Jesús hānajtý coo hāna-jty miäyajtøwa'añii. Mänit miänaañ:

—Xmiäyajtøwáambøch mijts tijátyhøch jaduhñ tøm nja mädia'agy, túhñämäts. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, mjøøwaamb mxuudsamb mijts ja'a høøçhcøxpä. Pero yø'ø cu'ughajxy, jaanç tehñ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugø'owáangombä. ²¹ Coo ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii,

mänitä jioothajxy piädø'øgø'øgy. Nägooyyá ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagädaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hānajtý tøm piädø'øgy. Xoonäacnāp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøm myiñ tøm quia'ay. ²² Jaduhñ mävwiñäts hajxy mjootmayhaty nebiä to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'øguiän. Pero nägooyyá højts nniyhíjxägumbä, mänit mijts mxoonäda'aga'añ. Caj mijts pøn xyagjootmayhadaannä.

²³ Cábøch mijts hānajtý tii xmiäyujwa'anaannä. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cooçh mijts nDeedy hānajtý tijaty xmiäyujwa'anaannä, xmio'owaamb mijts je'e ja'a høøçhcøxpä. ²⁴ Cahnä hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøçhcøxpä. Coo hajxy tijaty myujwá'anät, xñä'ägä mo'owaamb hajxy je'e. Jaduhñ hajxy hoy jootcuje mhídät.

²⁵ Yajmäbaadyháamhøch mijts tøm nmøødmädia'agy. Habáatnāp jaduhñ cooçh nga'a mädia'agaannä yajmäbaadyhaam. Howyiinjuøøñøch ja'a nDeedy nmädia'agaannä. ²⁶⁻²⁷ Mänitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyiijä xmiäyujwa'anaannä ja'a høøçhcøxpä. Mänit hajxy xmio'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo mäyujwa'anäänāp je'eguiøxpä cooçh mijts nDeedy xjaanç tehñ chocy. Paady mijts xchocy cooçh mijts xchojpä, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy tøm xmiäbøjcä cooçh jim tøm ndsoon maaçhä nDeediän. Hamdsoo hajxy mmäyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmäna'ana'añ. ²⁸ Høøçh, jímhøch tøm ndsoon maaçhä nDeediän. Yaaçh tøm ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin. Pero tsoonáambøch yaa jadähóocägumbä. Nøcxtägatsáambøch jímägumbä maaçhä nDeediän.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy miänaañ, nämaayyá Jesús:

—Hoorá sí, howyiinjuøøñä miich mmädiaacnä. ³⁰ Tøø højts nnajuø'oy. Cab højts miich tii nmäyajtøwaannä. Nmäbøjnäp højts jaduhñ cóodäm miich jim mjaančh tsoon maa Diosän.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mjaančh mæbøjpiäda'a tyijy hajxiä. ³² Habáatnäp jaduhñ coo mijts ja'a cu'ug xquioxy päboowia'xa'añ. Mänit hajxy jim mnøcxaannä maa mdøjc-hajxiän. Nidiúhmhøch hajxy yaa xñähgue'egaannä. Pero cábøch nidiuhm tøyhajt nhida'añ. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ xmiøødhidaamb. ³³ Páadyhøch mijts jaduhñ cham nyajwiinxiic nyajwiingapxø'oy coo mijts ween jootcuje mhíjnät coöchä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Mbaadaambiä tsaačhpa peenä hajxy hädaa yaabä naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøchä møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ.

17 Nägooyyá Jesús miädi-aacpäðøyy, mänit yuughee'py tsajpootyp. Mänit miänaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnä. Huuc yajcähxø'øg coöch nmøjjä coöch njaančhä. Jadúhnhøch nyajcähxø'ø-gaambä coo miich nmøjjä coo miich mjaančhä. ² Tøøch miich cuhdujt jaduhñ xmiø'oy coöchä jäya'ayhajxy nägøxiä nguhdujtmó'owät coo hajxy jim jaduhñ ween yhity maa miichän cøjxta'axiøø, pønjátyhøch miich tøø xyajcø'øwaanø'oy. ³ Jaduhñ hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa miichän, coo højts ja'a nmädia'agy jaduhñ xmiäbøjcämät coo miich nidiuhm mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy, coöch miich yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Høøch, ngudiúumbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Nyajcähxø'piøch jaduhñ

coo miich ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä. ⁵ Teedy, høøchä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miichä mwiinduumän nébiøchä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguian.

⁶ Pønjaty miich yaa tøø mwiimbijy hädaa yaabä naaxwiin, je'ečh hajxy jayøjp nyajmäðoyhajt coo miich nidiuhm mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Miichä mgø'øjooty hajxy je'e hijty. Pero jadähóoc-høch miich je'e tøø xyajcø'øwaanø'øguiumbä. Tøø ja'a nmädia'agy hajxy je'e xmiäbøjcä xquiudiuunä. ⁷ Najuoøñäp hajxy coöch miich jaduhñ tøø xmiø'oy mädúhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøch hajxy ngøxy yajnáhixø'oy nebiátyhøch miich tøø xyajnáhixøøbiän. Näjuøøñäp hajxy coöch jim tøyhajt ndsoon maa miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcä coöch miich tøø xquiexy.

⁹ Teedy, tunä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy, hädáajøch miich tøø xyajcø'øwaanø'ø'yäbä. Ca'a jie'emøødøch jaduhñ nnänømy ja'a nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mæbøjcäbä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'ehajmújcäm; páadyhøch miich nnäma'ay coo mgüeendähádät. Hädaa jäya'aguioxpä jaduhñ quiahxø'øga'añ coo højts nmøjhájtäm coo højts njaančhhájtäm.

¹¹ Cábøch yaa nhidaannä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxáannäbøch jim maa miichän. Pero yaačhä njamioødhajxy miähmø'øwa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy neby højts nhíjtäm tu'ugmädia'agy. Miichä mmäjaagøxpä mgüeendähádät. Miičhøch hajxy tøø xyajcø'øwaanø'oy. Jaančh tehñ wia'ads miichä mjoot miichä mwiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbáadyñøch hajxy ngüeendähaty miichä mmäjaagøxpä. Caj miichä

mmädia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøyyä. Jagooyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägooyaa mbä. Paady jaduhñ tiu'udägooyy nebiä mmädia'agy jaduhñ tiøjiädät nebiä cujaaybä miähmøyyän.

¹³ Høøch, nøcxáannäbøch jim maa miičhän. Páadyhøch miičh jaduhñ cham nyajmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduuhajxy neby hajxy jaduhñ xioondäacpät nébiøch nxoonda'aguiän.

¹⁴ Tøøch miičhä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyi hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädiñä. Høøch hajxy xpiahijxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädity.

¹⁵ Chaads miičh nnämä'awät coo miičh hädaa jäya'ayhajxy mgüendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy yaa chóonät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy hajxy jaduhñ wiädity nébiøch nwäditiän.

¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miičhä mhomiädia'agyaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiúunät. Mäduhñtiä miičhä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e.

¹⁸ Høøch, hädaa yaabä naaxwíinhøch miičh tøø xquiexy nébiøch miičh ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät.

Jadúhñhøch yø'øya'ayhajxy nwiinguxaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xøøyyät.

¹⁹ Nnähho'tu'udáambiøch hädaa jäya'ayhajxy neby miičhä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiúunät.

²⁰⁻²¹ Jadúhñhøch nmänaambä coo jäya'ayhajxy ween yhity tu'ugmädia'agy nägøxiä mädúhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä majatyhagájpthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhjítäm tu'ugmädia'agy

neby højts nhjítäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäbøga'añ cooçh miičh tøyhajt tøø xjiaançh quexy. ²² Tøøch hajxy nguuhdujtm'ooy coo hajxy yhidät tu'ugmädia'agy, nébiøch miičh tøø xquiuhdujtm'ooyän coo nhjítämät tu'ugmädia'agy.

²³ Tu'ugmädia'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miičh nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiä'agyhøch hajxy tøø xmiäbøjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'owa'añ nägøxiä cooçh miičh tøø xquiexy, coo miičh hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miičh xchoquiän.

²⁴ Teedy, mänáambøch jaduhñ cooçh hajxy jim ween xmiøødhity maaçh nhida'añän, ja'açh miičh tøø xyajcø'owaanø'øyäbä. Jadúhñhøch nmänaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhixy, ja'açh miičh tøø xmió'oyäbä.

Xjiaançh tehñ chójpøch miičh hñajty mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miičh xchocyñä. ²⁵ Teedy, tøyhajt miičh mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy coo miičh mdømiädia'agy. Pero høøch, nhíxyhøch miičh. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooçh miičh tøø xquiexy.

²⁶ Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miičh nidiuhñ mDioshaty, coo miičh mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñiçhogøød ñibia'häyowøød nébiøch miičh xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpádøyy. **18** Coe Jesús miädiaacpádøyy, mänitä Jesús hajxy chohñ cajptooty møødä jiamiøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnajxy, ja'a hñajty xøhajpä Cedron. Mänit hajxy

tiägøøyy olivocamjooty. ²Ja'a Judas, yhixy hānajtj je'e jiiby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesúshajxy hānajtj jiiby tøø yhamugø'øy. Ja'a Judas ja'a Jesús hānajtj yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miādsiphajxy hānajtj yajcø'ødägø'owāanāp. ³Mānitā Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøn4Ja'a Jesús, nājuøøby hānajtj je'e nebiaty hānajtj je'e tiuna'añii. Mānitā Jesús hoy jiøjcuyo'oyø'øy ja'a Judashajxy. Mānit miāyajtøøyy:

—Pøn hajxy mhøxtaaby.

⁵Mānit hajxy yhadsooyy:

—Jesús Nazaretpä hōjts nhøxtaaby.

Mānitā Jesús miānaañ:

—Høøch jaduhñ xøhajp.

⁶Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ miädooyy, mānit hajxy jaduhyyä yhøxtägø'owa'cy. Jaduhyyä hajxy cøjx quiāday. ⁷Mānit Jesús miāyajtøøgumbä:

—Pøn hajxy mhøxtaaby.

Mānitā Judashajxy yhadsøogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä hōjts nhøxtaaby.

⁸Mānit Jesús miānaañ:

—Tøøds mijts nja hawāanām. Høøchāmäts je'e. Pø høøçhtiäm mijts xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

⁹Paadiä Jesús jaduhñ miānaañ neby jaduhñ tiøjiädät nebiä Tieedy hānajtj tøø nāma'ayän: “Pøn

¹⁰Mānitā Simón Pedro ja'a espada jiādupädsøømy. Mānitā teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc nā'a pūjxäxä, ja'a

hahoodiaatsc. Malco hānajtj xiøhaty.

¹¹Mānitā Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyuugø'ow yø'ø mhespada. Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébioçhä nDeedy tøø xñama'ayän.

¹²Mānitā Jesús miajtsä quiø'øxojtsä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ jatcøøyy møødä wyiindsøn13Mānitā Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tiøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hānajtj mio'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hānajtj tiuumby. ¹⁴Ja'a Caifás, je'e ja'a judíoshajxy hānajtj tøø nāma'ay cooc yhahixø'øy jaduhñ coo tu'jāya'ay ja'a cu'ug nāhho'tú'udät.

¹⁵Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hānajtj pianøcxy nāmetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nāmetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhixy ja'a teedywiindsøn hānajtj je'e. Mānit Jesús piadägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. ¹⁶Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mānitā Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mānitā to'oxymoonsä miägapxy ja'a tøjcueendähajpä. Mānitā Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. ¹⁷Mānitā to'oxymoonsä ja'a Pedro miāyajtøøyy:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädiipy, túhñämäts.

Mānitā Pedro yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä.

¹⁸Jimä policíahajxy hānajtj jiøømba'axamy møødä moonsähajxy. Tøøchc hānajtj. Paady hajxy hānajtj tøø jiøønyajmøjjø'øy. Jimä Pedro hānajtj jiøømba'axaambä.

¹⁹Mānitā Jesús miāyajtøøwa ja'a jiamiøødcøxpä møødä miädi-a'agyquiøxpä. Ja'a teedywiindsøn jaduhñ yajtøow. ²⁰Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Jímhøch hijty tøø nmädia'agy majiäya'ayhagujc. Jímhøch hijty nmäyajnähixø'øy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judiøshajxy naxy yhamugø'öyän. Cábøch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. ²¹ Tiič miič coo xmiäyajtøy. Yø'øya'ayhajxy mmäyajtøwäp yø'ø nmädiä'agyhøch hajxy tøø xmiädoowäbä. Yø'øhajxy je'e najuøøby nebiätyhøch jim tøø nmädia'aguiän.

²² Tuunä Jesús jaduhñ nã'ä hadsooyy, mänit yhala'abø'cä. Policía jaduhñ tu'ug jatcøøyy. Mänitä policía Jesús nãmaayy:

—Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a teedywiindsøn jaduhñ mhadsówät.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøch ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduhñ yhooyä cooç miič nã'ä nägoobä xñä'ä hala'abø'ogät.

²⁴ Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'oxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiinduuman. Caifás hñajty teedywiindsøn tuumb.

²⁵ Ja'a Simón Pedro, jim hñajty jiøømba'axamy. Mänit miäyajtøwä:

—Miič yø'øya'ay mmøødwädiipy, tühñämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøchä.

²⁶ Mänitä Pedro miäyajtøwägumbä:

—Tøøch miič jiiby nhixy olivo-camjooty møød yø'øya'ay, tühñämäts.

Ja'a teedywiindsøn ja'a mioonsä jaduhñ mäyajtøow, jaaya'ayä jiuju miägu'ug ja'a tiaatsc hñajty tøø nã'ä pújxäxä ja'a Pedro. ²⁷ Mänitä Pedro ñiguiugäpxägumbä. Tuunä jaduhñ nã'ä mänaañ, mänitä tseey yaaxy.

²⁸ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a gobernador tiøjcän. Pilato hñajty tuumb gobernador. Jobø'owaamb hñajty. Coo hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiindsøn hajxy nã'ä tøjtagøøyy. Cabä Israelpä quihdujthajxy hñajty jaduhñ myiñ

coo hajxy jiiby tiøjtägø'owät maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuaxøøjooty. Coo hajxy jiiby tiøjtägø'owät, cädieeyäp hajxy jaduhñ. Coo hajxy jaduhñ quiädieeyät, cab hajxy miägáyät ja'a pascuaxøøjooty. Paady hajxy jiiby quia'a tagøøyy Pilato tiøgooty. ²⁹ Coo Pilato miädooyy coo hajxy hñajty tøø quioody, mänit hajxy nädøjpädsøøma. Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii mijts yø'øya'ay myajcuxø'owø'owaamby.

³⁰ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Coo hädaa jäya'ay häxøpy tøø quia'a cädieey, cab højts miič häxøpy tøø nyajnägoody.

³¹ Mänitä Pilato miänaangumbä:

—Yajwiimbit yø'øya'ay hajxy. Nøcx mijts mädia'agymiadow nej mijts ja'a mguhdujt myiñän pø tøø quiädieey.

Mänitä judiøshajxy yhadsooyy:

—Ja mänä'anäp højts jaduhñ coo yagho'ogøød; pero højts, cab højts ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä coo højts jäya'ay nyaghó'ogät.

³² Paady hajxy jaduhñ yhadsooyy, ween ja'a Pilato jaduhñ nãgapxy pø tøø Jesús tøyhajt jiaanç cädieey. Tøjiajt jaduhñ nebiä Jesús hñajty tøø miäna'añän coo hñajty yega'añii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coo hñajty yagho'oga'añii cruzcøxp. ³³ Mänitä Pilato tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit miäyajtøwä:

—Nej, miičhä judiøshajxy xguiobiernähajpä.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ xñamaayy. Tøgä miičhä mhamdsoo copcooty mnä'ä yajcojjiä.

³⁵ Mänitä Pilato jadähooc yhadsóogumbä:

—Tiič nyajnajuø'øb. Ca'a yhøøchä Israelpäjäya'ay. Miičhä mhamdsoo mägünäaxhøch miič tøø xyajnägoody

møødä teedywiindsønajxy. Tii jaduñ
tøø mgädieey.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Høøç, cábøç yaa nduñ gobiernä
hädaa yaabä naaxwiin. Cooç häxøpy
nduñ, tøøçä nmoonsähajxy häxøpy
xñäwa'añ. Cábøçä judíoshajxy häxøpy
tøø xñä'a mach. Cábøç yaa nduñ
gobiernä.

³⁷ Mänitä Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumbøç jaduñ.
Høøç, nmädiacypiøç ja'a tøyhajt
hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøç
yaa tøø nmiñ tøø nga'ay. Pønjaty
ja'a tómiadia'agy mábøjp, je'eçä
nmädia'agy xmiäbøjcäp.

³⁸ Mänitä Pilato miänaañ:

—Pätiidä miiç jaduñ mnänøømby
ja'a tøyhajt.

Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä.
Mänitä judíoshajxy nāmaayyā:

—Høøç, cábøç yø'øya'ay tøø
nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø
tøø quiädieey. ³⁹ Jii mijtsä mguhdujt
jaduñ cooç mijts ja'a jäya'ay tu'ug
nhøxmäjtsämät ja'a pascuaxøøjooty.
Nej, mmānaamb hajxy jaduñä coo ja'a
mgobiernähajxy nhøxmäjtsämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høx-
mats ja'a craa Barrabášajpä!

Paadiä Barrabás hānajty chumyçhä-
na'ay coo hānajty tøø mieeç tøø pioty.
Mänitä Pilato tiøjtägøøñä.

19 Mänitä Pilato ja'a Jesús
yajwojpä. ² Mänitä soldado
ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuuñ.
Mänitä Jesús ja'a quiuhduum
piädäacäxä. Mänitä Jesús ja'a hucywyit
yajnähgäjenøøyyä nebiä gobiernähajxy
hānajty wyithatiän. Paadiä Jesús jaduñ
tiuunä, neby hajxy hānajty ñä'a wi'i
ñäxi'iga'añ ñä'a wi'i nāya'axa'añ. Paady
hajxy hānajty ñä'a wi'i ñäxi'iga'añ coo

ja'a Pilato hānajty tøø miäna'añ coogä
Jesús hānajty guiobiernähaty. ³ Mänitä
Jesús miäwiingoönä. Mänit nāxiicä:

—¡A poco miiç tuumb gobiernäjä!

Mänitä Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä.
Mänitä judíoshajxy nāmaayyā:

—Nyajtøjpädsøømāmbiøç yø'øya'ay
nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhädät
cooç tøø nhixy tøø nbaady coo tøø
quia'a cädieey.

⁵ Mänitä Jesús piadøjpädsøømy hucy-
wyitmøød, coronamøød. Mänitä Pilato
nāmaayy ja'a Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjpädsøømy.

⁶ Coo Jesús jaduñ yhiyxä
ja'a teedywiindsønajxy møødä
policiahajxy, mänit hajxy nāyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp!
¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitä Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät.
Høøç, cábøç jaduñ nmāna'añ coo
tøø quiädieey.

⁷ Mänitä Israelpäya'ayhajxy
yhadsooyy:

—Jaduñ højts nguhdujt myiñ
coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii
je'eguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä
Dios Tieedyhaty.

⁸ Coo Pilato jaduñ miädooyy, mänitä
chähgøøbiøjcy. ⁹ Mänitä Pilato ja'a Jesús
miøødtøjtägøøñä. Mänitä miäyajtøøyy:

—Maa miiç mjaanç tsooñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰ Mänitä Pilato miänāangumbä:

—Nej, cábøç xñä'ägä hadsowa'añä.
Nej, caj miiç mnajuø'øyä cooçä cuh-
dujt nmøødä cooç miiç nhøxmädsät,
ó cooç miiç nyajmøjpahbedøød.

¹¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios miiç cuhdujt häxøpy
tøø xquia'a mo'oy, caj miiç ja'a cuh-
dujt häxøpy mmøødä maach høøçcøx-
päñ. Paady miiç ja'a pojpä caj mjaty
møødä quejee ja'a teedywiindsøn, ja'a

høøch yaa tøø xyajméchäbä maa miičhä mwiinduumän.

¹² Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhöxmádsät. Pero mänitä Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxóøguiumbä:

—¡Pø mmägu'ughajpy miičhä ja'a gobiernä César, caj miičhä yø'ø craa mhøxmádsät! Pøn jaduhñ wi'i ñibiädäacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiädsiphájtäp.

¹³ Coø Pilato jaduhñ miädooyy, mänitä Jesús miøødtøjpädsóømagumbä. Mänitä Pilato yhöxtaacy häñaabiejtcøxp maa hajxy hñajty xiøhdaac-thatiän. Jue'e hñajty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ñänøømby “maa ja'a tsaa quiøøña'ayän.” ¹⁴ Tøø hñajty quiuyxiøøjø'y. Hadsuujø'øwaambä pascuaxøø hñajty. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajxy:

—¡Xiidsä mgobiernähajxy!

¹⁵ Mänit hajxy ñäyaaxóøguiumbä:

—¡Ween yho'ogy! ¡Ween yho'ogy! ¡Nøcx hajxy møjpahbet!

Mänit Pilato miänaañ:

—Nej, mmäná'anäp mijts jaduhñä coø mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mänit teedywiindsøn hajxy yhadsooyy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

¹⁶ Mänitä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähajxiän, coø Jesús miøjpahbedøød.

¹⁷ Mänitä Jesús jim yajnøcxä maa jaduhñ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopcän.” Gólgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby.

Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä.

¹⁸ Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. ¹⁹ Mänitä Pilato yajjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a

guiobiernähajxy.” Mänitä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhduum.

²⁰ Tägøøghayuuc-haamby jaduhñ yajjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingón Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judíoshajxy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hñajty tøø yajyuugjaayiyän cruzcøxp. Mänitä teedywiindsøn ja'a Pilato hajxy ñämaayy:

²¹ —Cab hijty jaduhñ yhahixø'y coø jaduhñ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy.” Jaduhñ cu mjahy: “Nä'ä nibiädäacäp jaduhñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxiän.”

²² Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduhñ njaay; cábøch nyajtägatsa'añ.

²³ Coø Jesús hñajty tøø miøjpahbedyii, mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy yajpäðø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajxy hñajty. Mänitä wit hajxy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hñajty tu'ug. Tu'ugwit hñajty tøø quiojy; cab hñajty maa xiuyyä.

²⁴ Mänitä soldadohajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coø hädaa wit hajxy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajxy häyø'cäm. Pøn hädaa wit jaduhñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduhñ je'ehädäp.

Mänitä soldadohajxy jaduhñ jiaañch häyø'cy. Jaduhñsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ cujaay myiñän: “Xyajwä'xøch ja'a nwit hajxy; xquihäyø'cøch ja'a nwit hajxy jaduhñ.”

²⁵ Jimä Jesús ja'a tiaj hñajty tiäna'ay maa hñajty mäðøyyä tøø miøjpahbedyiiän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hñajty tu'ug tiäna'ay maa ja'a Jesús tiaj mäðøyyän, ja'a Jesús hñajty jiaañch tehñ chojpiä. ²⁶ Coø hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitä Jesús ja'a tiaj ñämaayy:

—Maam, hädaads mhuunghádäp.

²⁷ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy:

—Hädaads mdajhádäp, ja'a hөөчhā ndaj.

Mänit jiaančh tajnábøjcy.

²⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tөdsөyyäbөch.

Tөjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ. Ñajuөөbiä Jesús hānajt coo hānajt tөө yhabejnä. ²⁹ Jimä texy hānajt tu'ug quiөөña'ay vinoxunmөөd. Mänitá xo'od hajxy quiugonөөyy vinojooty. Cөjx je'e chomө'oy. Mänitá paxy hajxy yagjөwөөнөөyy ja'a xo'od. Mänitá Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayugөөyy.

³⁰ Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitá miänaañ:

—Tөds jaduhñ miaañä.

Mänitá quiopc yagjänaañnä. Mänit yho'nä.

³¹ Mänaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxөө hānajt tehñ yhadsuujөөby. Cujaboom ja'a möjpascuaxөө hānajt jiada'añii, poo'xxiөөjooty. Jaduhñdsä judíoshajxy hānajt quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hānajt jim yajmähmө'өy cruzcөxp ja'a poo'xxiөөjooty. Mänitá Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñäma'ay coo soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tiecyhajxy nөcxy tiөjjäxä neby hajxy paquiä yhó'ogät. Nägooyyā hajxy jaduhñ yhó'ogät, mänit hajxy yajmänacөөd cruzcөxp. ³²⁻³³ Mänitá Pilato ja'a soldado jiaančh quejxy. Coo ja'a soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhijxy coo ja'a Jesús hānajt tөө yho'ogy. Cabä tiecy hajxy je'e ñä'a төjjä. Mänitá ñähmөjcпähajxy tiecytiөjjä nämetscä. Cahnä hajxy hānajt yho'ogy.

³⁴ Mänitá Jesús quiaačhmägumөөyyä cuhmḍhaam. Soldado jaduhñ tu'ug jatcөөyy. Mänitá nө'ty piädsөөmy chaadsä nөө. ³⁵ Hөөчh, төyhājthөch jaduhñ tөө nhixy. Páadyhöch mijts

jaduhñ nyajmädoxyhaty neby hajxy jaduhñ mmäbөgät. ³⁶⁻³⁷ Jecy hajxy jaduhñ quiujahy Diosmädia'agyjooty ja'a Jesúscөxpä: “Cabä piajc tiөjáañäxä.” Jaduhñ hajxy quiujahbiä ja'a Jesúscөxpä: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hānajt tөө quiúmiäbä.” Coo ja'a Jesús ja'a tiecy jaduhñ quia'a jaančh төjjäxä, coo jaduhñ jiaančh cuuma, төjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

³⁸ Tu'ugä jäya'ay hānajt jim choon Arimatea. José hānajt xiөhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hānajt miөөdnimiägu'ughadyi. Chähgөөbiä José ja'a judífos hānajt. Paadiä Jesús hānajt hijxwiinduum quia'a mөөdwädityi. Mänitá José ja'a cuhdujt hoy yajpädsөmy maa ja'a Pilatān coo ja'a Jesús yajmänaca'añ cruzcөxp. Mänitá Pilato ja'a cuhdujt jiaančh yejcy. Mänitá José ja'a Jesús yajmänajcy cruzcөxp. ³⁹ Mänitá Nicodemo ja'a perfume miämejch hii'xmajc kilo. Mäyäbicө'өy miämejch mөөdä mirra mөөdä áloes. Tөө hānajt jieгө'өy coo ja'a Nicodemo hānajt tөө yhuug hoobiä coods maa ja'a Jesúsän. ⁴⁰ Mänitá José ja'a Jesús hajxy ñähbijty mөөdä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmänähbidөөyy. Jaduhñdsä judíoshajxy hānajt quiuhdujthaty. Perfumemänähbidө'өy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hānajt yajnaaxtäгө'өy. ⁴¹ Jimä olivocam hānajt tu'ug mäwiingón maa ja'a Jesús hānajt tөө miөjpahbedyiijän. Jiibiä tsaajut hānajt tu'ug olivocamjooty wiinmөjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hānajt. Cahnä ho'ogyjiäya'ay hānajt jiiby piädaactsooniinä. ⁴² Ja'a judíoshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiөө hajxy hānajt yajtsohnda'agy. Cab hajxy hānajt quiuhdujthaty coo hajxy tii tiünät ja'a poo'xxiөөjooty. Ja ween ja'a poo'xxiөө hānajt quia'a

habaady, paadiä Joséhajxy quia'a näbaadøøyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimä nä'a pädaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20 Cumaaxc, näxøø hänajty je'e. Mänitä María Magdalenahajxy jim ñöcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'öyän. Cahnä hänajty hoy jiajjo'ögyä. Cood-sjuøbyä hänajty. Mänit hajxy yhi-jxy coo ja'a tsaa jim tøø jiøwa'ačh juthaguuy. ²Coo ja'a María yhi-jxy coo ja'a tsaa quia'a jimän juthaguuy, mänit wyiimbijty päyø'öguiä. Mänitä Simón Pedrohajxy piaatä chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hänajty ji-aančh tehñ chojpiä. Mänitä María miänaaŋ:

—Tøø ja'a nWiindsøn

h1>ajtäm hajxy xyajpädsøømäm tsaajutjooty. Cab højts nnajuø'öy pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

³Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim ñöcxy päyø'öguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitä María jadähooc pianöcxcombä.

⁴Mänitä Pedro yhöxpäyø'cä. Jayøjp ja'a Pedro jiamioød jim miejch maa ja'a tsaajutän. ⁵Mänit jiihy quiuwoodsøøyy tsaajutjooty. Mänitä wit yhi-jxy coo jiihy yhöxna'ay jutjooty. Pero cab jiihy tiehñ tiägøøyy. Nä'a cuhixøøyy jaduhñ.

⁶Mänitä Simón Pedro höxhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jiihy tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhñä wit yhi-jxpä coo jiihy yhöxna'ay. ⁷Mänitä paayy yhi-jxy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø yajcuhmäguítiäbä. Hawiing hänajty jim ñe'na'ay. ⁸Mänitä Pedro jiamioød piadägøøbiä, ja'a hänajty jayøjp tøø miéchäbä. Mänitä paayy yhi-jxpä coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhñ miäböjcy coo ja'a Jesús hänajty tøø jiiypioocy. ⁹Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy wyiinjuø'öyñä ja'a jecypä maa jaduhñ myiñän coo ja'a

Jesús hänajty jiiypioğa'añ coo hänajty tøø yho'ogy. ¹⁰Mänitä Pedrohajxy wyiimbijnä, ñöcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹Tøø ja'a María hänajty piaméjtscombä höxhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohajxy wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jim nidiuhñ. Wi'i jiøby hänajty. Mänit jiihy quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹²Mänitä Diosmoonsä metsc yhi-jxy, ja'a tsajpootyptsohmbä. Haagä nähboobwit hajxy hänajty. Jiihy hajxy hänajty yhäna'ay maa ja'a Jesús hänajty tøø wyijtsna'ayän. Tul'jäya'ay hänajty yhäna'ay maa ja'a Jesús ja'a quiopc hänajty tøø quioonna'ayän. Y tul'jäya'ay hänajty yhäna'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hänajty tøø quiajpna'ayän. ¹³Mänitä María miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'öy.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tøøchä nWiindsøn hajxy xyajpädsøømä. Pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

^{14–15}Tuunä María jaduhñ nä'a hadsooyy, mänitä wia'wiimbijty. Mänitä Jesús yhi-jxy. Jim hänajty tiäna'ay; pero cab jaduhñ yhöxajpy. Olivocamgüendähajpä je'e yhajoodhajt. Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'öy. Pøn mhøxtaaby.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tsäguhñ, pø miäch tøø myajpädsømy, høøch hawáanäc maa tøø mbäda'agy nébioch häyaa nöcxy nyajpädsøgy.

¹⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunä María jaduhñ nä'a nämäayy, mänitä wyiinhee'ppejty. Mänitä yhöxajpy coo je'e Jiesúsä. Mänitä jaduhñ miänaaŋ hebreohayuuc-haamby:

—¡Raboni! —je'e jaduhñ nänøømby “Wiindsøn.”

¹⁷ Mänitā Maríā ja'a Jesús jia mats jia mānenāaṇ. Mänitā Jesús miānaaṇ:

—Ca'ačh xmiach. Cāhnōch jim nhoyṇā maačhā nDeediān. Nōcxhōčhā njamiōdhajxy hawāānāc coočh jim nnōcxa'aṇ maačhā nDeediān, maačhā nDiosān. Jaanā je'e mijts mDeedyhajpā mDioshajpā.

¹⁸ Mänitā Maríā ja'a Jesús ja'a jiamioōdhajxy hoy jiaaṇch nāma'ay:

—Tōōch je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsōnhájtāmbā.

Mänit hajxy cōjx yhawāānāxā nebiaty ja'a Maríā hānajt tōō nāma'ayii.

¹⁹ Coo quioodsoōṇā, mänitā Jesús ja'a jiamioōdhajxy ṇiyhagōōyyānā. Hix, chāhgōōby ja'a judíos hajxy je'e hānajt; paady hajxy ṇiyhagōōyyā. Mänitā Jesús jiiby ṇāguehxtōō'xy haguyc hawa'ads. Mänitā Jesús miānaaṇ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁰ Mänitā Jesús yajcāhxō'cy ja'a quio'ōjoot mōōdā quiaačhac maa hānajt tōō jiotiān. Coo hajxy yhiixy, mänit hajxy ṇajuōōyy coo je'e Jiesúsā. Mänit hajxy xioōndaacy. ²¹ Mänitā Jesús miānaaṇ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiōčhā nDeedy tōō xwyi-inguexiān, jaanā jadúhnhōch mijts nwiinguexaambā.

²² Mänitā Jesús ṇābāxujy ja'a jiamioōdhajxy. Mänitā miānaaṇ:

—Wiingpōc ja'a Dioshespíritu hajxy. ²³ Hōōch mijts ja'a mājaa nmo'owaamby. Pōnjaty mijts mhawāānāp coo Dios ja'a piojpā quiādieeyhajxy tōō yajnāhwa'ačh, pues tōyhajt jaduhñ coo Dios tōō yajnāhwa'ačh. Pōnjaty mijts mhawāānāp coo Dios tōō quia'a yajnāhwa'ačh, pues tōyhajt jaduhñ coo Dios tōō quia'a yajnāhwa'ačh.

²⁴ Majmetscjāya'ay ja'a Jesús hānajt tōō miōōdwādity. Tu'ug hānajt xiōhaty

Tomás, ja'a hajxy hānajt ṇānōōmbiā “Hametsc-huung.” Mānaa ja'a Jesús ṇāguehxtōō'xtsoōṇān jayōbajt, cabā Tomás hānajt jim. ²⁵ Mänitā Tomás ṇāmaayyā ja'a jiamioōdhajxy:

—Tōō hōjts nhixy, ja'a hajxy nWiindsōnhájtāmbā.

Mänitā Tomás miānaaṇ:

—Mänitōch nmābōgāt coočh ndehm yhixāt pō jaančh jot ja'a quio'ō, coočhā ngō'ō jiiby nhuuc tehñ piādā'agāt maa ja'a quiaačhmōjc jiutān. Pō cabā, cābōch jaduhñ nnā'āgā mābōgāt.

²⁶ Cuductujxōō, jiibiā Jesús ja'a jiamioōdhajxy hānajt tōgōōtiāgumbā. Ji-ibiā Tomás hānajt pā. Tōō ja'a tōjc hajxy hānajt yhagōōguiumbā. Mänitā Jesús jiiby ṇāguehxtōō'xcumbā haguyc hawa'ads. Mänitā miānaaṇ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁷ Mänitā Tomás ṇāmaayy:

—Tehñ quiudsiwō'ow yō'ō mgō'ō yaaby ngō'ōjōotyhōch maa ja'a clavohaawān. Híjxāgōch hādaa ngō'ō. Pāda'ag yō'ō mgō'ō yaaby ngaačhmōjc-hōch. Miičh, caj miičh hijty mmābōcy. Chaačh miičh nnāmā'awāt coo mmābōgāt.

²⁸ Mänitā Tomás yhadsooyy:

—Mfičhhōch nWiindsōnhajpy, nDioshajpy.

²⁹ Mänitā Jesús miānaaṇ:

—Coočh miičh tōō xyhixy, paady jaduhñ mmābōcy. Jootcujc hajxy je'e, ja'a hajxy tōō miābōquiābā, hōyhōch hajxy je'e tōō xquia'a ja hixy.

³⁰ Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuōōṇājtāpā yajcāhxō'cy ja'a jiamioōdā wyiinduumhajxy. Cab yam cōxiā quiujaayā hādaa librocōxp. Cujwa'xy je'e yam quiujaayā.

³¹ Paady yam quiujaayā neby hajxy jaduhñ mmābōgāt coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesíashaty, coo ja'a Dios jaduhñ tōō

quixy. Coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäbójcät, mhídäp hajxy jim tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21 Jadähooc ja'a Jesús yhiǰxägumbä ja'a jiamiøødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhajpä Tiberias. ²Jimä Simón Pedrohajxy hänäjty mөөdä Tomás, ja'a hajxy hänäjty nänøømbiä “Hametsc-huung”, mөөdä Natanael ja'a Canä de Galilea tsohmä, mөөdä Zebedeo yhuunghajxy, mөөd hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. ³Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamiøødhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnøcxäm.

Mänit hajxy jiaančh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu'tsuhm hajxy jaduhñ jia wädiǰty. Pero cab hajxy tii nän'ägä paaty. ⁴Coo jioböøyy, jimä Jesús hänäjty tiäna'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhøxcapjä ja'a jiamiøødhajxy. ⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, nej, cab hajxy tii tөө mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tөө nnä'ägä paady.

⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yøø mdsaa hajxy jimhaamby ja'a barcohahooyhaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduhñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaančh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaančh tehñ yaghaduǰcy. Cab hajxy hänäjty miaya'añii coo ja'a tsaay hajxy hänäjty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷Mänitä Pedro nämaayy ja'a Jesús ja'a jiamiøød, ja'a Jesús hänäjty jiaančh tehñ choǰpiä:

—Ja'a nWiindsønhájtämhajxy yøø!

Tuunä Pedro jaduhñ nän'ä mädøoyy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyøøhuungmөөd hajxy hänäjty

yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hänäjty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän. ⁸Ja'a jiamiøødhajxy, jiiby hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingon hajxy hänäjty yhacxjoomy. Jaduhñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänäjty tөө nänhue'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänäjty miөөdä. Mänitä tsaay hajxy pawich yajnøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹Mänit hajxy biarcøpädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhiǰxy coo jim wyi'tioy pu'uwiing. Jimä Jesús hänäjty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänäjty yajcoonna'ay. ¹⁰Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämin ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tөө mmächäbä.

¹¹Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'x-majtägøøg ja'a hacx hänäjty jiiby tsaajiooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänäjty, pero cabä hacx yajcøø'ch.

¹²Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøn je'e. Tөө hajxy hänäjty yhøxcapy coo je'e Jiesúsä.

¹³Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy miooyy mөөdä hacxtsa'ay.

¹⁴Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänäjty tөө yhiǰxy mänaa hänäjty tөө jiuǰyǰiøquiän.

¹⁵Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro nämaayy:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy.

Pønhočhädä'a xmiaas tsoǰp, yøø njamiøødhájtäm o miich.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooč miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaghøjcägøčhä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduhñ tiehm nänøøm. Je'eduhñ nänøøm coo ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajnähixø'owät, ja'a Jesús ja'a miädi-

a'agy hajxy panócxäbä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miičhä.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Mnajuøøby miičh cooçh miičh njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cueendähájtägøçhä nmeeghajxy.

¹⁷ Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro nämäaayyägumbä:

—Simón, nej, jaduhñch xjwiø'öyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Pedro jiootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Cøxiä miičh mnajuø'øy. Mnajuøøby jaduhñ cooçh miičh njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehñ tiøyhájtøch miičh chaä nnämä'awät, coo hijty mdsucywiäyhyatynä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy. Mwädiyp hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coo hánajty tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ. Mänitä wiinghäna'c ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajnøcxa'añ maa ja'a mjoot hánajty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ nebiä Pedro jaduhñ ñajuø'øwät neby hánajty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocxpä. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädíjtäm.

²⁰ Mänitä Pedro quioowiimbijty. Mänítøch xyhijxy cooçhä Jesús hánajty nbanøcxpä. Høøçh, Juárezhøch høøçh. Høøçhä Jesús hijty xjiaançh tehñ chojp. Høøçh je'e hánäaay ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts ndsuugayyän. Høøçh jaduhñ nyajtøøw: “Wiindsón, pøn miičh jaduhñ xyegaamb.” ²¹ Cooçhä Pedro xyhijxy, mänitä Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, yø'öyá'ayäts, nej yø'öya'ay jiada'añ.

²² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Ca'a myiichä mgüentä yø'ø pø chójpiøchä njoot jaduhñ coo yø'öya'ay hánajty jiinä cooçhä ngädaactägätsät. Pero miičh, panócxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitä mädia'agy jii wiädipty maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduhñ miänaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøm jaduhñ miänaañ: “Ca'a myiichä mgüentä yø'ø pø chójpiøch ja'a njoot jaduhñ coo yø'öya'ay hánajty jiinä cooçh ngädaactägätsät.”

²⁴ Høøçh, Juárezhøch høøçh. Tehñ tiøyhájtøch jaduhñ tøø nhixy nébiøch chaä ngujaayän. Najuøøbiøchä njamiøødhajxy cooçhä tøyhajt nmøødä.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduhñ jiaançh tuuñ. Cábøch yam cøxiä tøø ngujaay. Cooçh häxøpy cøxiä tøø ngujaay, cabä ndiyp hädaa naaxwiimbä miädøyhádät. Amén.

Hechos

1 Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajoch miičh jayəbajt nnájaayə'əyän, mänitəch ngəxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädijty hädaa yaabä naaxwiin, mөөd nebiaty yajnähiə'əy, 2-4 mänaa jaduhñ tiägə'əyän wädijpä həxtä coonä hənajty nəcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hənajty yho'ogyñä, təəyyämä jiamioəd hənajty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xəxət wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mənit jiuypiojtəgajch. Coo Jesús jaduhñ yhiəxä ja'a jiamioədhajxy, jaduhñä təyhajt hajxy mioədhajty coo Jesús hənajty təə jiaaənch juiypiojtəgach. Coo Jesús jaduhñ jiuypiojtəgajch, mənitä jiamioəd jiaac mөөdwädijty juxychəgui'xxəə. Jaduhñä Jesús hənajty yajnähiə'əy coo Dios hajxy xyhanəhmäm ja'a miočmäjaahaam. Coo juxychəgui'xxəə yhabejty, mənitä Jesús ja'a jiamioəd mioədhamugəəy maa tun hənajty xiəhatiän Olivostün. Mənitä Jesús tiägəəy hanehmä ja'a Dioshespíritu miäjaahaam. Mənit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnəcxtəgətsət Jerusalén, cab hajxy jim mdsohndəgətsət. Jim hajxy jaduhñ mjəbhixət cooəh mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajnäguəxət nej mijts təə nnäma'ayän. Təəəh mijtsä nDeedy xyhuuc yajwiinwaanəəbiä coo hajxy jaduhñ xyajnäguəxa'añ. ⁵Ja'a Juan, nəəhaam hijty miäyajnəbety. Təyhajt jaduhñ. Pero jaboom juxtəp mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaanəh yajnäguəxa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajnäbeta'añ —nəmə Jesús ja'a jiamioəd nāmaayy, ja'a hajxy hənajty təə yhamugə'əyäbä.

⁶Mənitä Jesús miäyajtəəwä:

—Wiindsón, nej, jaduhñ miičh təə mwiinmahñdyhatiä coo həjtsä nmədsip mga'a yajmäjädaəcnädä, həjts judíos, mөөd coo həjtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernəhəjnət.

⁷Mənitä Jesús yhadsooy:

—Ja'a nDeedyhəəhə təyhajt mөөd mänaa jaduhñ yajtəjiada'añ nej mijts myajtəyyän. Je'e cuhdujt nidiuhñ mөөd coo jaduhñ yajtəjiadət. Pero mijts, caj yhahixə'əy coo mijtsä təyhajt mmөөdhədət. ⁸Coo mijtsä Dioshespíritu xñəgədä'agət, mənitä mājaa hajxy xmio'owa'añ. Mənitəch hajxy jim xmiädiä'agət Jerusalén cooəh təə njuypiojtəgach, həyhəəh hənajty təə nja ho'ogy. Mөөd jim hajxy xmiädiäacpət Judea-naaxooty, mөөd jim Samaria-naaxooty, mөөd jim wiinduhmyhagajpt həxtä mədühñtiä cajpt quiugəə'əyän.

⁹Mənitä Jesús miädiaacpədəəy. Jimä Jesús hənajty wyiinhee'ppedyii ja'a jiamioədhajxy, mənitä Jesús nə'ä nəgoobä chajpejty. Mənit hoy tiägə'əy jəcjooty. Mənitä Jesús yhiəxtəgooyä ja'a jiamioədhajxy. ¹⁰Jim hajxy hənajty chajheebyñä, mənitä jäya'ayhajxy metsc nāguehxtəə'xy jim maa Jesús ja'a jiamioədä wyiinduumhajxiän. Nəhboobwit hajxy hənajty nāmetsc.

¹¹Mənitä Jesús ja'a jiamioədhajxy nāmaayyä:

—Mägu'ughajpədəjc, jim hajxy mdsoon Galilea maa Jesús choonän. Mijtsä mmägunaax yəə. Quipxy hajxy hijty mmөөdwədity. Ca'a hajxy mwi'i yuugheeby. Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Təə Jesús jaduhñ nəcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabədət, mənit jaduhñ wyiimbijtəgatsa'añ neby hajxy təə mhiəxnəxiän.

¹²Mənitä Jesús ja'a jiamioədhajxy jim choñ maa tun hənajty xiəhatiän Olivos. Mənit hajxy nəcxy Jerusalén. Tu'kilómetro hənajty jiäguemä. ¹³Jue'e

Jesús ja'a jiamioðhaxxy hānajtʸ xiohaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, mөөdā Judas. Nāmetsc haxxy hānajtʸ xiohaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jāya'aybā. Alfeo ja'a Judas ja'a tieedyhaxxy hānajtʸ xiohaty. ¹⁴Naxy haxxy hānajtʸ yhamug'o'y Diospa'yaaxpā nāgōxiā, nāguipxy mөөdā Jesús ja'a tiaj María, mөөdā Jesús ja'a piuhya'ayhaxxy, mөөdā to'oxiojc-haxxy, ja'a Jesús hānajtʸ quipxy tөө piawādityijābā.

¹⁵Cujaboom cumaaxc, mānitā mābōjpādōjc-haxxy yhamug'o'yy. Nāmāgo'x-cu-ii'x haxxy hānajtʸ. Mānitā Pedro tiānaa'yyo'cy. Mānit miānaañ:

¹⁶⁻²⁰—Māgu'ughajpādōjc, jēquiānā David quiujahy salmosjooty ja'a Judascōxpā, nebiatiā Dioshespīritu nājtsapxō'yyā: Pactsacā tiōjc jiada'añ; caj pōn jīm chāna'awaannā. Ja'a Judas ja'a tiōjc jaduhñ nānōmāxā. Jaduhñ jīm miānaambā coogā Judas wiingjāya'ay hānajtʸ nāhduundu'uda'añii. Jaančh tōjiajt jaduhñ ja'a Judascōxpā nebiatiā David jecy quiujahyyān. Nāguipxy hōjtsā Judas hijty xmiōdwdājtām. Nāguipxy hōjts hijty xmiōdwtuunmūjcām. Mānitā Judas wyiinmahndyhajty coo Jesús nāhdūgāt. Mānitā Judas ja'a jāya'ay wiomejch maa Jesús hānajtīān, ja'a Jesús haxxy hānajtʸ madsaambā. Coe Judas jaduhñ haxōog jiatcō'yy, mānit miājuuyā. Mānitā naax hoy jiuu. Mānit hoy quiuhgahnaxy cuhmānac. Coe mioxtsābijty, mānitā tyiinch yhōxhānōmbādsōomy. Coe jāya'ayhaxxy jaduhñ miādoyhajty, ja'a haxxy hānajtʸ jīm tsānaabiā Jerusalén, coe ja'a Judas hānajtʸ tөө yho'ogy, mānitā naax haxxy yajxōbejty Acēldama, ja'a Judas hānajtʸ tөө jiu'yyābā; jaduhñ miādia'agytiāg'o'y

yhamdsoo hayuuc-haambyhaxxy, Nō'ñaax.

²¹⁻²²Jii hōjtsā nmāgu'ugha-jpāhājtām, nāguipxy haxxy tөө xmiōdwdājtām mānaa Jesús hijty jiijān, mānaa Juan ja'a Jesús yajnābetiān, hōxtā coe Jesús chajpejty cōxp. Hahixōōby jaduhñ coe haxxy tu'jāya'ay nwiinguéjxāmāt, ja'a Judas nāhduundu'udaambā. Nāguipxiā mādia'agy haxxy xmiōdyajwā'xāmāt coe Jesús tөө jiu'ypio'cy —nōmā Pedro miānaañ.

²³Mānitā jāya'ay metsc nānōmā. Tu'ug hānajtʸ xiohaty Matías. Jatu'ugpā, tēgōogtu'u hānajtʸ xiohaty: José, Barsabás, Justo. ²⁴Mānitā Pedrohaxxy tiāgō'yy Diospa'yaaxpā:

—Teedy, miich mnajuōōby neby hōjts nāgōxiā nwiinmahndyhatiān. Hōjts hawāanāc mādyii miich tөө mwiimbiy hādaahaxxy nāmetspā, ²⁵mādyiibā Judas jaduhñ nāhduundū'udāp. Coe Judas jaduhñ quiādiehy, paadiā tiuung yajtāgo'yy. Paady jii'by yhādaacy haxōogtuum —jaduhñā Dios haxxy pia'yaaxy.

²⁶Mānit haxxy yhāyō'cy suertehaam mādyii hānajtʸ tuungtāgō'owaamb. Mānitā Matías piaatā. Mānitā Matías haxxy quiuma'yy, ja'a haxxy hānajtʸ nāmajtu'ugpā.

2 Coe Pentecostēs-xōō yhabaaty, mānitā mābōjpādōjc-haxxy nāgōxiā yhamug'o'yy. ²Jiiby haxxy hānajtʸ tōgooty yhānā'ay. Mānit haxxy miādo'yy nebiā poj yhamuuyān coe mōc piojy. Cōxp jaduhñ chohndaacy. Mōc jiiby yhawaandsō'yy tōgooty. ³Mānit haxxy nāgōxiā nāgādaacā hanidiuhmjaty ja'a Dioshespīritām. Jaduhñ hānajtʸ quiāhxō'ogy nebiā tootsān, nebiā jōonhaayān. ⁴Mānit haxxy nāgōxiā yhadāgō'yyā jioottāgō'yyā ja'a Dioshespīritām. Mānit haxxy tiāgō'yy mādiaacpā

wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu hānajtý jaduhñ yajmādiaacp.

⁵Tøø judíoshajxy hānajtý nāmāy miech Jerusalén xøøhājpā. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtý chooñ. Paady hajxy miech Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiā quiuhdujt hajxy hānajtý jaduhñ neby hajxy hānajtý quiuhdujthatiān. ⁶⁻⁷Coo judíoshajxy miādooyy coo poj hānajtý mōc yhamuuy jiiiby tøgooty maa mabøjpädøjc-hajxy hānajtý tøø yhamugø'øyān, mānitā judíoshajxy jiiiby tiøjtågøøyy. Coo judíoshajxy jaduhñ miādooyy coo mabøjpädøjc-hajxy hānajtý quiapxy miādia'agy wiinghayuucjaty, mānitā judíoshajxy wyiinjuøøyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hānajtý miādia'aguiān majaty hajxy hānajtý chooñ wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy jaduhñ miādooyy, mānit hajxy jiaañch tehñ yagjuøøyy nāgø'ø nādecypīā. Mānit hajxy ñiñāmaayyā:

—Yø'ø jāya'ayhajxy xiiby capxpā mādīaacpā, haagā Galilea yø'ø hajxy chooñ. ⁸Tii hajxiāda'a coo tøø nmādóowām nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmāmín tøø nmāga'awóøyyām. ⁹Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsóhñām, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, ¹⁰Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene māwiingón. Høxtā Roma hajxy nāje'e ndsóhñām, ¹¹møød Creta, møød Arabia. Nāje'e hajxy judíos nmāmín nmāga'awóøyyām. Nāje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgóøyyām neby hajxy quiuhdujthatiān. Coo yø'ø Galileabā-jāya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miādia'agy wiinghayuucjaty nebiatiā Dios ja'a hoy-yagjuøøñābā tøø yajcāhxø'øgy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuøøyyām ja'a nhamdsoo

hayuuc-haamby cøjwiinduum —nōmā judíoshajxy ñiñāmaayyā.

¹²Coo judíoshajxy jaduhñ wyiinjūøøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaañch tehñ yagjuøøyy nāgø'ø nādecypīā. Mānit hajxy ñimiāyajtøøwā:

—Tii yø'ø jāya'ayhajxy coo quiapxy coo miādia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohmā Galilea.

¹³Mānit hajxy nāje'e yhadsooyy xi'igy hanāhaty:

—Múucāp hajxiāda'a.

¹⁴⁻¹⁵Mānitā Pedrohajxy tiānaayyø'cy møødā jiamiøødhajxy ja'a nāmajtu'ugpā, ja'a hajxy hānajtý jaduhñ Dioswiinguexypā. Mānitā Pedro mōc tiågøøyy mādīaacpā:

—Māgu'ughajpädøjc, nāgøxiā hajxy njudíoshajtām māduhñtiā hajxy yaa nyajpāatām, māduhñtiā hajxy jāguem mdsooñ, møød mijts yaa tsohmā Jerusalén. Nāje'e mijts mmāna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyā. Cab jaduhñ pøn yhu'ugy jopyñā.

¹⁶Coo hajxy tøø mhixy tøø mmādoy coo højts tøø ngapxy tøø nmādia'agy wiinghayuucjaty, jaañch tøjiajt jaduhñ nebiā Joel jecy quiujahyyān ja'a Dioscøxpā. Diosquexiā Joel hānajtý. Jaduhñā Joel jecy quiujahy:

¹⁷Jaduhñā Dios miānaañ: Coo hānajtý yhabaadaannā coo naaxwiimbā hānajtý wyiimbidaannā, mānithøchā nhEspíritu nguexa'añ maa jāya'ayhajxy nāgøxiān, māduhñtiā hajxy yaa yhity hādaa yaabā naaxwiin.

Y mijtsā mnøøx mmajc-hajxy, mānithøchā nmādia'agy hajxy xyajwa'xaanā.

Ja'a høxcujc-hāna'c-hajxy, hoy-yagjuøøñājatyhøch hānajtý nyajwiinhixa'añ.

Jaana jaduhñä majjäya'adiöjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiöch hajxy häna-jty hoy-yagjuöññäjaty.

¹⁸ Coö hänajty yhabaada'añ, mänithöchä nhEspíritu nyajnäguex-aambä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mänithöchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáanäbä.

¹⁹ Nyajcähxö'ögáambiöchä hijxtahnd hoy-yagjuöññäjatypä jim tsajtcöxp mөөd hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgөөññäjatyhöch jaduhñ nyajcähxö'öga'añ nebiä nө'tiän, nebiä jөөnän, nebiä jөөnjocän.

²⁰ Wiingoodsө'öwaambä xөө hänajty.

Ja'a po'o, tsapts hänajty yhana'añ nebiä nө'tiän.

Ja ween hänajty quia'a habaadyñä coöchä naaxwiimbä nyajwi-imbidaannä, coöchä nHuung Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägөxiä yajtөyhajtyega'añii.

Jaduhñhöchä nmөcmäjaa hänajty nyajcähxö'öga'añ.

²¹ Pөnjatiä Jesucristo hänajty capxpaadaamb, je'e hänajty hodium mähmө'öwaamb,

nөmä Dios miänaañ. Jim jaduhñ myiñ maa Joel jecy quijjahyyän.

²² 'Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy. Mnajuөөby hajxy jaduhñ coö Dios ja'a Jesús ja'a Nazarettsohmä wyiinguejxy coö jii tiünät maa mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahnd yajcähxö'cy hoy-yagjuöññäjatypä maa mijtsä mwiinduumhajxiän. ²³ Tөө Dios hänajty yajñähdiij coö mijtsä Jesús mmädsät. Mänitä cahwiindөyhäna'c hajxy hoy myajcө'ödägө'öy. Mänitä Jesús hoy miөjpahbedyii cruzcөxp. Mänit yho'cy. ²⁴ Pero mänitä Dios ja'a Jesús yagjujpiөjtägajch. Jaduhñä Dios hänajty tөө miäna'añ coögä Jesús tsipcөxp jiuyp-

iөгät. ²⁵ Hiix, jaduhñä David jecy miädiaacy ja'a Jesüscөxpä:

Nnajuөөbiöch jaduhñ coöch homiänaajä xpiuhbety.

Homiänäajöch jaduhñ xcwieendähaty, jaduhñhöch pөñ xquia'a hadsähgө'өwөt.

²⁶ Páadyhöch jootcujc njaanч tehñ ñijiäwө'öyii.

Páadyhöchä Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cáböchä nho'og ndsähgө'öy je'eguiөxpä coöchä njuөhñdy nbäda'agy maa Diosän.

²⁷ Xyagjujypiөгáamböch miich jaduhñ. Cáböch miich jiiby jutjooty xyajmäh-mө'öwa'añ coöch jiiby nbú'udsät, je'eguiөxpä coöch miich xyHuunghaty.

²⁸ Xyagjugyhadáamböch miich cөjxta'axiөө nej miich homiänaajä mjugyhatiän.

Cööch miich jaduhñ xmiөөdhida'añ tehngajnä, páadyhöch jootcujc nnijiäwө'öwa'añii.

²⁹ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädöjc, nmөөdhajtämä tөyhajt hajxy jaduhñ coö David jaduhñ jecy quia'a nimiädiaacä hamdsoo. Hiix, coö David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaxtägө'öy. Jiiby jaduhñ yhityñä jutjooty höxtä jäda'anäbaadyñä. ³⁰ Coö David jaduhñ jecy miädiaacy, ñajuөөby hänajty jaduhñ coö yhapä yhoc hänajty tu'ug wyiinguexáanäxä ja'a Diósäm, mөөd coö hänajty yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmian. Tөөyämä Dios hänajty miäna'añ coö hänajty yajtөjiada'añ coö David ja'a yhapä yhoc hänajty tu'ug wiindsön tiuna'añ. ³¹ Jaduhñä David tөyhajt jecy miөөdhajty coö Dios ja'a wyiinguexypä yagjujypiөгa'añ coö hänajty tөө yho'ogy, mөөd coö hänajty quia'a mähmө'öwa'añ jutjooty, mөөd coö ñi'xä quiopc hänajty jiiby quia'a pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesüscөxpä David jecy miädiaacy coö Jesús hänajty jiuypjiөjtägatsa'añ.

Tøø højts nhamdsoo hixy coo jiaańch jujypiojcy. ³³ Mānitā Jesús jim miøjyaaxā maa Tieediā wyiinduumān. Mānit nāmaayyā coo jim yhøxtá'agāt maa Tieediā yhaooyhaampiān. Mānitā Jesús jaa Tieediā yhEspíritu miooyyā nebiā Tieedy hānajty tøø yajwiinwaanø'øyijān. Mānitā Jesús ja'a Tieediā yhEspíritu yaghawa'xøoyyā. Je'e hajxy jaduhñ tøø mhixy tøø mmādooy. ³⁴ Ja'a Jesúsāts jim møjyaaxā tsajpootyp, ca'a Diavitā. Hix, jaduhñā David jecy miānaambā:

Ja'a høøchā nWiindsøn, je'e jaduhñ nāmaayyā ja'a Tiēediām:

“Min yaa hāña'aw maāch nhahooyhaampiān.

³⁵ Nmo'owāambiøch miičh cuhdujt jaduhñ coo mmādsip mga'a yajmājādá'agāt.” Jaduhñā Dios ja'a yHuang nāmaayy.

³⁶ Mānitā Pedro miānāangumbā:

—Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtābā cruzcøxp, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsøn hájtāmāt, coo hajxy xyajnáhwāatsāmāt. Tøyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nāgøxiā mmābøgāt ja'a Jesúscøxpā, mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a mābøcy —nømā Pedro miānaañ.

³⁷ Ja'a jāya'ayhajxy hānajty jiiby hamādoowhijpā, coo hajxy jaduhñ miādooyy, mānit hajxy tiägøøyy tajpā maabiā hoyhoy. Mānitā Pedrohajxy nāmaayyā møødā jiamioødtøjc:

—Māgu'ughajpādøjc, neby jaduhñ yhahixø'øy højts ngudiúnāt.

³⁸ Mānitā Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy. Jøjpøgøøyyā ja'a Dios ja'a quihdujt hajxy. Nābet hajxy ja'a Jesucristocøxpā. Jaduhñā Dios ja'a mbojpā mgādieeybā hajxy xyajnáhwāatsāt. Jaduhñā yhEspíritu hajxy xmióobiāt. ³⁹ Pønjatīā Dios

ja'a nWiindsøn hájtāmbā miøjyaaxyp, jé'egādsā piojpā quiādieeybā yajnáhwāatsāxp, jé'egādsā Dios yhEspíritu mio'owaamby, møød mijts, møødā mhap møødā mhoc-hajxy, møød pønjaty jāguem tsānaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanø'øoyyām —nømā Pedro miānaañ.

⁴⁰ Madiu'ujā Pedro jiaac mādiaacy. Mānit jiaac tehñ miānaañ:

—Yø'ø cahwiindøjiāya'ayhajxy, ca'a hajxy tehngajñā mbahixy neby hajxy quihdujthatiān, coo hajxy jaduhñ mnā'ā padāgøyyāt —nømā Pedro miāgapxy yhanehmy.

⁴¹ Mānitā Pedro miādia'agy miābøjcāxā nādāgøøgmil-jāya'ay. Mānit hajxy hoy nāgøxiā nābety.

⁴² Hamuumdul'joot hajxy hānajty miābøcy nāgøxiā neby hajxy hānajty yajnáhixø'øyijān ja'a apóstoldøjcām. Naxy hajxy hānajty yhamugø'øy tsajcaagyquiaamiujpā, møød hajxy hānajty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hānajty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy hānajty ñibiuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujā apóstoldøjcø hijxtahñd hajxy hānajty yajcāhxø'øgy hoy-yagjuøøñājaty. Jiaańch tehñ yagjuøøbiā mābøjpādøjc-hajxy hānajty neby hajxy hānajty yhixiān.

⁴⁴ Tu'ugmādia'agy hajxy hānajty yhity māduhñtiā hajxy hānajty miābøcy. Yajtuunmujpy hajxy hānajty tijaty hajxy hānajty miøød. ⁴⁵ Mānit hajxy nāgøxiā tiägøøyy too'pā tijaty hajxy hānajty miøød. Pønjatīā xādø'øñ hānajty yajmaajiajp, mānitā xādø'øñ hajxy hānajty mio'oyii māduhñjaty hajxy hānajty yajmaajiaty. ⁴⁶ Jabom-jabom hajxy hānajty yhamugø'øy maa mõjt-sajtøjcān Diospa'yaaxpā. Jootcujc hajxy hānajty quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiān. Hojioot hajxy hānajty miøød. ⁴⁷ Wyiingudsāhgøøbiā

Dios hajxy hānajtʸ. Mōōdā cu'ug hajxy hānajtʸ wyiingudsāhgōōbiā. Jabom-jabomā mābōjpādōjc-hajxy hānajtʸ yajmayō'oyii ja'a Diósām. Jaduhñ hajxy hānajtʸ yajnāhwa'ačhii.

3 Tu'ugxōōbā Pedrohajxy hānajtʸ nōcxy tsajtōgooty mōōdā Juan. Mānacyxiōō hānajtʸ je'e. Jaduhñ hajxy hānajtʸ quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mānacyxiōō Dyiospa'ya'axy. ²Jimā pa'amjāya'ay hānajtʸ tu'ug yhāña'ay maa tsajtōghaawān. Tecymia'adā mādhiōjc hānajtʸ tōō myiñ tōō quia'ay. Jabom-jabom hānajtʸ jim yajmečhii maa tsajtōjcān xādō'ōnyujwaambā. Jim hānajtʸ jabom-jabom ñajtshāña'awō'oyii maa tsajtōghaawān, ja'a hānajtʸ xōhajpā ja'a yajxonbā. Pōnjaty hānajtʸ jiiby tågōōby, mānitā xādō'ōñ hajxy hānajtʸ miāyujwa'añii ja'a pa'amjāya'ay. ³Coo Pedrohajxy hānajtʸ jiiby tiōjtāgō'owa'añ tsajtōgooty, mānit hajxy yhijsā ja'a pa'amjāya'ay. Mānitā xādō'ōñ hajxy miāyujwaanā. ⁴Mānitā Pedro ja'a mādhiōjc ñaaxcuheebōōyy maa hānajtʸ yhāña'ayān. Mānitā Pedro miānaañ:

—Hōjts wiinhee'ppéjtāc.

⁵Mānitā Pedrohajxy jiaańch wiinhee'ppejtā. Jaduhñā mādhiōjcā yhaa jioot hānajtʸ yagjaty coo xādō'ōñ hānajtʸ mio'owa'añii. ⁶Mānitā Pedro miānāangumbā:

—Cab hōjtsā xādō'ōñ nnā'ā mōōdā tii hōjts miich nnā'ā mó'owāp. Pero ndunaamby hōjtsā mayhajt maa miichcōxpān. Jaduhñ hōjts miich nnāma'ay coo mbādō'ogāt, coo myo'oyō'ogāt. Ja'a Jesucristocōxpā hōjts miich jaduhñ nnāma'ay, ja'a hijty jim tsohmā Nazaret.

⁷⁻⁸Mānitā Pedro ja'a mādhiōjcā yhahooguiō'ō miajtsā. Mānitā ja'a mādhiōjcā tiecy miōgōōyy mōōdā tiecy-yo't. Coo Pedro wyidsō'cy,

mānitā pa'amjāya'ay tiōpxō'cy. Mānit yo'oyō'cy. Mānitā Pedrohajxy jiiby miōōdtōjtāgōōyyā tsajtōgooty. Tōpxāp júhyypā ja'a craa tiōjtāgōōyy, ja'a hānajtʸ tōō miōcpōquiābā. Mānit tiāgōōyy Dioscapxpaatpā. ⁹Jiibiā jāya'ayhajxy hānajtʸ nāmāy tsajtōgooty. Mānit hajxy yhijsy coo craa hānajtʸ yo'oy, mōōd coo Dios hānajtʸ quiapxpaady. ¹⁰Mānitā craa yhōxcājpā coo hānajtʸ je'e jie'ejā, ja'a hānajtʸ jim tōō xiādō'ōnyujwā'añābā maa tsajtōghaawān, ja'a hajxy hānajtʸ tyijpiā ja'a jaanč tehñ yajxonbā. Mānitā jāya'ayhajxy jiaańch tehñ yagjuōōyy nāgō'ō nādecypā coo craa hānajtʸ tōō miōcpōcy.

¹¹Jimā Pedrohajxy hānajtʸ tiāna'ay maa hajxy hānajtʸ tyijjiān Pórtico de Salomón, mōōdā Juan, mōōdā craa ja'a hānajtʸ tōō miōcpōquiābā. Cabā Pedrohajxy hānajtʸ piuhwa'adsa'añii. Mānitā jāya'ayhajxy jim nōcxōōyy yagjuōōyyāp maa Pedrohajxy hānajtʸ tiāna'ayān. ¹²Coo Pedro jaduhñ yhijsy coo jāya'ayhajxy hānajtʸ yagjuō'oy, mānitā jāya'ay ñāmaayy:

—Māgu'ughajpādōjc, israelitadōjc, tii hajxy jaduhñ coo mwī'i yagjuō'oy. Tii hōjts jaduhñ coo xwyi'i yheeby. Coo hādaa craa tōō miābōcy ja'a Jesúscōxpā, paady jaduhñ tōō yo'oyō'ogy, ca'a jie'eguiōxpā coo hōjts mājāa nmōōdā, ni quia'a je'eguiōxpā coo hōjtsā Dios hoy nwiingudsāhgō'oy. ¹³⁻¹⁵Jue'e hajxy jecy nhaphájtām ndeedyhájām, ja'a Abrahamhajpā, mōōdā Isaac-hajpā, mōōdā Jacobhajpā. Wyiingudsāhgōōbiā Abraham ja'a Dios hajxy hānajtʸ jegyhajtʸ. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hādaa yaabā naaxwiin, cab hajxy mwiingudsāhgōōyy. Mānit hajxy hoy mmach. Mānitā tuungmōōdpā hajxy hoy myajcō'ōdāgō'oy. Mānitā Pilato ja'a Jesús jia yaghōxmadsaanā. Pero

mijts, caj mijts jaduñ mmänaañ coo Jesús yhoxmadsóójät, hoyyá Jesús tii pojpa tii cádieey hánajty quia'a jagä mөөдä. Mänit mijtsä haxóoghána'c mnä'ägä nāhdujcy coo yhoxmadsóójät, ja'a hánajty tөө jiäya'ay-yaghó'oguiäbä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogóójät. Coo Jesús jaduñ yho'cy, xyajnáhwáatsām hajxy jaduñ; jaanä jaduñ hajxy xyagjugyhadāānām cōjxta'axiөө neby je'e jiugyhatiān. Mänitā Dios ja'a Jesús yagjujypiojtāgajch. Jaduñā Dios ja'a Jesús yajmōjtāgөөy. Coo Jesús hánajty tөө jiuypiojcy, mänit hōjts nhijxy, paady hōjts tōyhajt jaduñ nmөөдä. ¹⁶ Hoorä, hädaa craa, mnajuөөby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhijxnāp hajxy jaduñ coo tөө choocnä. Paady tөө cho'ogy coo tөө miäböcy ja'a Jesúscōxpä, coo Jesús mөcmājaa miөөдä, mөөдä mөccuhdujt.

¹⁷ Mägu'ughajpādōjc, huuc madow hajxy. Najuөөbiöch jaduñ coo mijts hánajty mga'a najuөөy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsōnhajxy hánajty quia'a najuөөy coo je'e Dyiosquexiä. ¹⁸ Jéquiänä Dios ja'a profetadōjc nājtsapxөөy coo Mesías hánajty tsipcōxp yho'oga'añ, ja'a Dios hánajty tөө wyiinguexiäbä. Jaduñā profetadōjc-hajxy jiaanč cūjahy. Y coo Jesús jaduñ jiaanč ho'cy, jaduñā Dios yajtōjiajty neby hánajty jecy tөө miäna'añ. ¹⁹ Paadiä mhaxөөgcuhtuht hajxy mnajtschixó'owät. Jōjtāgөөy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduñā Dios ja'a mbojpa mgädieeybä hajxy xyajnáhwáatsät. Y jaduñā hoybä weenbä hajxy xmió'owät. ²⁰ Coo yhabáadät, mänitā Dios ja'a Jesús yaa quiejxtāgatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a tөө wyiinguexiäbä coo mijts xyajnáhwá'adsät. ²¹ Cahnä yhabaady coo Jesús jim chohndāgatsät

tsajpootyp, coo yaa miänajtāgatsät hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduñ yhida'añnä hōxtä coonä yhabáadät coo Dios yaghoyөөdiāgatsät tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñā Dios ja'a profetadōjc jecy nāmaay coo hajxy quijūāyät, ja'a Dios hánajty tөө wyiinguexiäbä. ²² Hix, jéquiänä Moisés jaduñ nāmaay ja'a nhaphājtām ja'a ndeedyhājtām: “Tөөčhā Dios xwyiinguexy coočhā profeta ndúnät. Coo yhabáadät, mänitā Dios tu'jāya'ay wyiinguexa'añ, ja'a hōjts nmāgunāxām. Jaduñ je'e tiunaambä profeta nébiöch nduñān. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiūñābä miädia'agy hajxy. ²³ Pōnjaty hánajty ca'a mabōgaamb, yajcuhtāgoyyāanāp hajxy hánajty ja'a cū'ugām”, nōmā Moisés jecy miänaañ.

²⁴ Jaduñā profetadōjc-hajxy jecy miädiaacy nāgōxiä nebiaty jāda'ahaty jiadyii tiuñii, mөөдä Samuel, mөөд hajxy jaac túñābä profeta. ²⁵ Ja'a hajxy jecy túñābä profeta, mänitā Dios hajxy nājtsapxөөy coo mijtsä Dios xñāmaay coogä Dios ja'a Mesías hánajty wyiinguexa'añ mījtscōxpä. Jaanä jaduñduhmbä, jéquiänä Dios yajcuhtuht mөөд hōjtsä nhaphājtām mөөд hōjtsä ndeedyhājtām coo Mesías hánajty wyiinguexa'añ mījtscōxpä. Hix, jaduñā Dios ja'a Abraham jecy nāmaay: “Ja'a miichä mhapa mhoccōxpä tu'ug, jadúhnhöčhā jāya'ay nāgōxiä ngunuuxa'añ wiinduhmyhagajpt”, nōmā Dios jecy miänaañ. ²⁶ Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypiojtāgajch mānaa hánajty tөө yho'oguiän, mijts jayōjp xyajnāguejx. Paady mijts jaduñ xyajnāguejxy coo mijts jaduñ xquiuñu'xät, coo weenä mhaxөөgcuhtuht hajxy jaduñ nāgōxiä mnajtschixó'owät, —nōmā Pedro miänaañ.

4¹⁻² Jimä Pedro ja'a cu'ug hānajt̃y miøødmādia'agynā tsajtøgooty, mānitā teedyhajxy miādoyhajty møødā saduceodøjc coogā Pedro ja'a cu'ug hajxy hānajt̃y yajnāhixø'oy coogā Jesús hānajt̃y tøø jiuypijøjtāgach mānaa hānajt̃y tøø yho'oguiān. Coogā Jesús jaduhñ jiuypijøjcy, jaduhñägā Pedro tøyhajt hajxy hānajt̃y miøødā coogā ho'ogyjiāya'ayhajxy hānajt̃y jiuypijøgaambā. Coø teedyhajxy jaduhñ miādoyhajty coogā Pedrohajxy hānajt̃y jaduhñ yajnāhixø'oy, mānitā teedyhajxy jiaanch tehñ jiootma'ty møødā saduceodøjc-hajxy, møødā tsajtøjcueendāhajpā wyiindsønñhajxy. Mānitā Pedrohajxy ñāmejtsā møødā Juan. ³Mānitā Pedrohajxy hoy chumyii. Tøø hānajt̃y chuujø'oy. Mānit hajxy jiibyy yhiyty pujxtøgooty tu'tsuhñ. ⁴Mānitā jāya'ayhajxy nāmāy miäbøjcy ja'a Jesúscøxpā, ja'a hajxy hānajt̃y tøø miädóyyābā nebiā Pedrohajxy yajnāhixøøyyān tsajtøgooty. Nāmāgooxmil ja'a mābøjpādøjc-hajxy jaduhñ jiajty, haagā ya'adiøjc.

⁵Cujaboom, mānitā judíos wyiindsønñhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødā majjāya'adiøjc-hajxy, møødā cuhdujtyajnāhixøøbiādøjc-hajxy, ⁶møødā Anás, ja'a hānajt̃y tuumbā teedywiindsønñ, møødā Caifás, møødā Juan, møødā Alejandro, møødā teedywiindsønñ jiuju miāgu'ughajxy. ⁷Mānitā Pedrohajxy yajnøcxā møødā Juan jim maa judíos wyiindsønñhajxy hānajt̃y tøø yhamugø'oyān. Mānitā Pedrohajxy piādaacā cujc. Mānit hajxy miāyajtøwā:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpā tøø myajtso'ogy, pønā quihdujthaam, pønā miājaahaam hajxy jaduhñ myajtsoocy.

⁸Haa ja'a Pedro, miøødā Dioshespíritu hānajt̃y je'e. Mānitā Pedro miānaañ:

—Mijts cu'ugwiindsønñøjc, mijts majjāya'adiøjc, ⁹mijts højts jaduhñ xmiāyajtøøb neby højts hädaa mähdiøjc tøø nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpā. ¹⁰Huuc tunā mayhajt hajxy, huuc hamādoowhit hajxy weeñtiā neby højts chamñ nmādia'aga'añān maa mijtsā mwiinduumhajxiān. Jaduhñ tøyhajt hajxy nāgøxiā mmøødhādāt møødā israelitadøjc-hajxy nāgøxiā neby hädaa mähdiøjc miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpā, hädaa yaa tānaabiā mijtsā mwiinduum. Ja'a Jesucristo jaduhñ yajmøcpøjc, ca'a yhojtsā. Nazaret ja'a Jesucristo hijty choon. Mānit mijts myajmøjpahbejtā cruzcøxp. Mānitā Dios yagjuypijøjtāgajch. ¹¹Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmādia'aguiān: “Jaa tsaa mädyiibā tøjcojpādøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduhñ jayøjp pädaactsohñā jim tøjteec.” Haa jaa Jesucristo, jaduhñ je'e miäbaady nebiā tsajjān, ja'a jayøjp jim pädaactsóhñäbā teectuum. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cā. ¹²Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnāhwaats xyajcuhwāatsām. Ja'a Dios jaduhñ mānaañ coo Jesús hajxy jaduhñ xyajnāhwaats xyajcuhwāatsāmāt —nømā Pedro miānaañ.

¹³Coo Pedrohajxy hānajt̃y quiapxy hamøj jootmøj, paadiā møjtojc-hajxy hānajt̃y yagjuø'oy. Hix, ñajuøøbiā møjtojc-hajxy hānajt̃y coo Pedrohajxy hānajt̃y quia'a høxpøquiā. Mānitā møjtojc-hajxy ñajuøøyy coo Pedro ja'a Jesús hānajt̃y tøø piawādity, paady hajxy hānajt̃y quiapxy hamøj jootmøj. ¹⁴Cabā Pedrohajxy hānajt̃y hoy quiapxhaduga'añii, je'eguiøxpā coo hajxy hānajt̃y piuhdāna'awø'yii ja'a craa ja'a hānajt̃y tøø chó'oguiābā. ¹⁵Mānitā Pedrohajxy jiibyy yhøxquejxpädsøømā. Mānitā teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiā:

¹⁶—Neby hajxiäda'a nnä'a jatcöyyämät maa yø'ø häna'cöxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quioxy hixy quioxy mädoxy hajxy jaduhñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtsö'ogy. Neby hajxy jaduhñ nnä'a mänáanämät coo jaduhñ quia'a tøyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtsö'oguiän. Pero cab jaduhñ yhähixø'øy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduhñ tehngahnä yhawa'xó'owät. ¹⁷Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nhadsähgöyyämät, jaduhñä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiaxpáadät —nömä teedyhajxy ñiñamaayä.

¹⁸Mäniä Pedrohajxy yajmøjyaaxä mөөdä Juan. Mäniä hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajnahixøñät ja'a Jesúscöxpä. ¹⁹Mäniä Pedrohajxy yhadsooy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hahixøøby jaduhñ coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hānajtý ngudiúunä. ²⁰Caj pues, cab jaduhñ yhähixø'øy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hānajtý ngudiúunä. Hoorä, jaduhñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhixjuypiøcy, coo højts tøø nmädoxy nebiatiä Jesús tøø yajnahixø'øyän. Paady højts jaduhñ nga'a hamona'añ —nömä Pedrohajxy miänaañ.

²¹⁻²²Mäniä Pedrohajxy jadähooc yhadsähgöyyä. Mäniä hajxy yhöxmajtsä. Paady hajxy jaduhñ yhöxmajtsä coo teedywiindsønñhajxy hānajtý quia'a najuø'øy nebiä Pedrohajxy ñä'a tsaachtuñöjät. Hix, chähgøöbiä teedywiindsønä cu'ug

hajxy hānajtý je'eguiöxpä coo cu'ugä Dios hajxy hānajtý tehngahnä wyi'i quiaxpaaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hānajtý tøø myiñ tøø quia'ayäbä tecymia'ad. Jiaančñ tehñ yagjuøöbiä cu'ughajxy hānajtý jaduhñ, je'eguiöxpä coo mähdiøjc juxychägui'x naxy jomøjt hānajtý miøöä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

²³Coo Pedrohajxy yhöxmajtsänä mөөdä Juan, mäniä hajxy jim ñøcxy maa jiamiøødhajxiän. Mäniä hajxy quioxy mädiaacy waambatiä teedywiindsønñhajxy hānajtý tøø miäna'añ, mөөdä majtøjc-hajxy. ²⁴Coo jiamiøødhajxy jaduhñ miädooy, mäniä hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miich højts nWiindsønñhajpy. Miichä tsajt jaduhñ mhädiuun mөөd hädaa yaabä naaxwiin, mөөdä mejy, mөөd tijaty jim hijp tsajtcöxp, mөөd hädaa yaabä naaxwiin, mөөd jiiby mejjioty. ²⁵⁻²⁶Jaduhñ miichä David jecy mnajtsapxøøyyä ja'a mhEspñrituhaam:

Nä'a nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøöbiä.

Xiøöbä hajxy nä'a wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhöyøyyäxä.

Mäniä gobiernahajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin.

Mäniä Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaanä Mesías jaduhñ ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hānajtý wyiinguexaambiä, nömä David jecy miänaañ, ja'a miich jecy mmoonsähjätbä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhājätbä.

²⁷Coo Jesús jaduhñ miajtsä, mäniä Herodeshajxy yaa yhamugøøyy juntahajpä yaa Jerusalén, mөөdä Poncio Pilato, mөөdä israelitahajxy, mөөdä jäya'ayhajxy ca'a israelítäbä. Jaduhñ jiaančñ tøjiajty nebiä David jecy jiaančñ mänääñän. Mäniä Herodes ja'a Jesús hajxy nähwaambejty,

hoyyá Jesús hánajty tii cádieey quia'a jagá mōōdā. Miičhā mHuung je'e. Miičh je'e mwiinguejx coo Mesías tiúnāt. ²⁸Tóōyyām miičh hánajty jaduhñ mmāna'añ coo Jesús hánajty jaduhñ tsipcōxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miičh jaduhñ waamb mga'a mānaañ coo Jesús jaduhñ jiaančh jajty jiaančh habejty. ²⁹Hoorā, Diosteedy, mnajuōōby miičh jaduhñ coo hōjtsā teedywiindsōndōjc tōō xjia hadsāhgō'oy. Hōjts miičh jaduhñ xmioonsāhajp. Hōjtsā mājaa jaac móōyyāc, jaduhñ hōjts miičhā mmādia'agy jaduhñ hoy njaac yaghawa'xōōyyāt hamōj jootmōj. ³⁰Hōjts jaac puhbējtāc, jaduhñ hōjtsā pa'amjāya'ay nyajmōcpōgāt ja'a miičhā mHuungā miājaagōxpā, ja'a Jesúsahajpā, weenā cu'ughajxy jaduhñ jiaančh tehñ yagjuō'oy nej mijtsā mōcmājaa hajxy mjaančh tehñ miōōdā —nōmā Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹Coo Pedrohajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpādōōyy, mānit jim chāyuuyy maa hajxy hánajty tōō yhamugō'ōyōn. Mānitā Dioshespíritu hajxy nāgōxiā yhadāgōōyyā jiootāgōōyyā. Mānitā Diosmādia'agy hajxy tiāgōōyy yajwa'xpā hamōj jootmōj.

³²Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiā mabōjpādōjc-hajxy hánajty nāgōxiā. Māduhñjaty hajxy hánajty miōōdā cōxiā wiinā, tu'ugmucy hajxy hánajty yajtuunmucy. Cab hánajty pōñ miāna'añ coo hánajty nidiuhñ jie'ehaty. ³³Haa ja'a apóstoldōjc-hajxy, Diosmājaamōōd hajxy hánajty quiajxy miādia'agy coogā Jesús hánajty tōō jiuypīōcy, ja'a hajxy nWiindsōnhájtāmbā. Jaančh tehñ piuhbējtāp hajxy hánajty nāgōxiā ja'a Diósām. ³⁴Cab hánajty pōñ tii yajmaajaty. Hix, pōnjatiā naax hánajty mōōd, mōōdā tōjc, tioo'py hajxy hánajty. Pōnjaty hánajty tōō naaxtoogy

tōō tiōjtoogy, ³⁵mānitā xādō'ōñ hajxy hánajty yecy maa apóstoldōjc-hajxiān. Mānitā mabōjpādōjcā xādō'ōñ hajxy hánajty yajniñāwa'xō'ōyīi pōnjaty hánajty yajmaajajp. ³⁶Jimā mabōjpā hánajty tu'ug xiōhaty José. Chiprenaaxooty hánajty choōñ. Ja'a Leví ja'a José hánajty jegyhajty tōō yhaphaty tōō tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxōbejtā ja'a apóstoldōjcām. (Jue'e Bernabé miādia'agytiāgō'oy hahebreohaam, “mājootcapxmōcpōjp.”) ³⁷Jimā José naaxcam hánajty miōōdā. Mānit tioo'cy. Mānitā xādō'ōñ hoy yecy maa apóstoldōjc-hajxiān.

5 Jimā jāya'ay hánajty tu'ug xiōhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiōjc hánajty xiōhaty. Mānitā ñaax hajxy je'e piadoo'pā. ²Tōō hajxy hánajty quiojyquiapxytiūñ mōōdā tio'oxiōjc coogā xādō'ōñ hajxy hánajty cujjiā yega'añ maa apóstoldōjc-hajxiān. Cújjiāc hajxy hánajty miāmāhmō'owa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xādō'ōñ yajnāmejch, mānitā Ananías miānaañ cooc tyijy ja'a xādō'ōñ hánajty tōō quioxy yecy māduhñtiā hánajty tōō tioogy.

³⁻⁴Mānitā Pedro miānaañ:

—Ananías, coo miičhā mnaax tōō mdoogy, cujjiā xādō'ōñ tōō mmāmāhmō'ōy māduhñtiā tōō xquijuuyyā. Cooch miičhā xādō'ōñ cujjiā tōō xmio'oy, jaduhñ miičh tōō mmāna'añ cooch tyijy cōxiā tōō xmio'oy. Coo naax hánajty mga'a toogyñā, mje'ehajpyñā hánajtyñā. Coo tōō mdoo'nā, miičh mje'e hijty je'e ja'a naaxtsow. Coo jaduhñ tōō mhōhnda'agy, mgādiehy jaduhñ. Ja'a Dios miičh mja wiinhōōnaan, ca'a yhōjtsā. Ja'a mōjcu'ugong miičh jaduhñ xyajcapxtāgoōyy, paadiā Dioshespíritu jaduhñ mja wiinhōōnaañ —nōmā Ananías ñamaayyā.

⁵Coo Ananías jaduhñ miādoōyy, mānitiā ho'ogy quidaayy. Pōnjaty

jaduhñ mädoyhajt coo Ananías jaduhñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ⁶Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy nähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy.

⁷Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc piamejtspä, ja'a hänäjty xøhajpä Safira. Cahnä Safira hänäjty miädoyhatyñä coo ñihyhap hänäjty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tiøjtägøøyy maa Pedro hänäjtian. ⁸Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøøyy:

—Nej, jaduhñä mnaax hajxy mjaančh yejquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduhñ —nømä Safira yhadsooy.

⁹Mänitä Pedro miänängumbä:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiuuñ coo hajxy hänäjty mhøhnda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo Dioshespíritu hotyijä yajcopcø'oy. Cab hajxy jaduhñ hoy mwiinhøønät. Coo mnihyhap yhøhndaacy, paady tøø yho'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'oy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'oyäbä. Nøcxaamb miich yø'ø häna'c xyajnaaxtägø'owaambä —nømä Safira ñämaayyä.

¹⁰Tuunä Safira jaduhñ ñä'a mädooyy, mänitiä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coo høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøøyy, mänitä Safira hajxy yhiijxy coo hänäjty tøø yho'ogy. Mänit hajxy yhøxcøøbiädsøømy. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy maa ñihyhapä ñähmøjcän. ¹¹Pønjaty jaduhñ mädoyhajt nebiä Ananías hajxy hänäjty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, møødä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

¹²Mänitä apøstoldøjc-hajxy jim tiägøøyy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaančh tehñ yhoy-yagjuøønä hajxy hänäjty tiuñ. Jaduhñ hajxy hänäjty yajcähxø'ogy coo Dios majaa jiaančh tehñ miøødä. Jimä mabøjpädøjc-hajxy

hänäjty yhamugø'øyhaty tsajtøgooty maa hänäjty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón. ¹³⁻¹⁴Tehngahnä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty miayø'oy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänäjty mabøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ca'a mabøjpä, cab hajxy hänäjty jim ñä'ägädä nøcxy maa mabøjpädøjc-hajxy hänäjty naxy yhamugø'øyän, hoyyä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ quiumayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänäjty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänäjty ca'a mabøjpä, coo hajxy hänäjty chähgø'oy. ¹⁵Coo apøstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänäjty may yajmøcpøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim quiøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänäjty ñaxø'owa'añän. Jaduhñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ näje'e miøcpøgät coogä Pedro yahapc hajxy ñä'a päatät maa hajxy hänäjty quio'na'ayän cøjxcøxp, møød to'o-gyquioxp. ¹⁶Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim yajmečhii Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänäjty tsohmä Jerusalencajtpa'a mäwiingón. Nägøxiä hajxy hänäjty yajmøcpøgyii.

¹⁷Coo teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänäjty may tøø wyi'i miøcpøcy, mänit hajxy nägø'ø nädecypä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hix, cabä apøstoldøjc-hajxy hänäjty yajmädsogyii coo hajxy hänäjty tehngahnä wyi'i yajnähiø'oy ja'a Jesúcøxpä. ¹⁸Mänitä apøstoldøjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹Mänitcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'ačh. Mänitä apøstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsøømä ja'a Diosmoonsäm. ²⁰Mänit hajxy ñämaayyä:

—Coo jiobø'owät, mänit hajxy jim mnøcxät maa tsajtøjcän. Jimä cu'ug hajxy myajnähiø'owät neby hajxy näh-

wá'adsät, neby hajxy jaduhñ jiugy-hádät cøjxta'axiø nebiä Dios jiugy-hatiän —nømä Diosmoonsä miänaañ.

²¹ Coo jioðøøyy, mänitä apóstoldøjc-hajxy jim jiaančh nøcxy tsajtøgooty neby hajxy hānajtý tøø nāma'ayiiñ ja'a Diosmōonsām. Mānitā cu'ug hajxy tiägøøyy yajñāhixøøbiä.

Mānitā teedywiindsønñhajxy miānaañ coo hajxy nāgøxiä yhamugø'owāt juntahajpā, mōødä majtøjc-hajxy israelitabā. Mānit hajxy miānaañ coo tsumyhāna'c-hajxy jim yajmedsøøjät maa junta hajxy hānajtý yagjadyiiñ.

²² Coo policíashajxy jim miejch maa pujxtøjcān, cab pøn hānajtý jiiñbiān. Mānitā policíashajxy wyiimbijty.

²³ Mānit hajxy miānaañ:

—Coo højts jim nmejch maa pujxtøjcān, je'enā hānajtý hoy yhaawgui-ichä. Jimä soldadohajxy hānajtý yhadā-na'ayñā maa pujxtøghaawān. Pero coo højts jiiñby nja tøjtagøøyy, cab pøn hānajtý jiiñbiān —nømä policíashajxy miānaañ.

²⁴ Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, mōødä tsajtøjcueendāhajpā wyiindsønñhajxy, mōødä mõjteedywiindsønñ, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. Cab hajxy hānajtý nājuø'øy tii hānajtý jājtāp tūunāp.

²⁵ Mānitā jāya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsønñhajxy hānajtý jiiñtatiän. Mānitā craa miānaañ:

—Ximä cu'ug wyi'i yajñāhixøøyyägumbä tsajtøgooty —nømä teedywiindsønñhajxy nāmaayyā.

²⁶ Mānitā apóstoldøjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtøjcueendāhajpāhajxy hoy miāwoy mōødä policíashajxy. Hahoy haweenā apóstoldøjc-hajxy jaduhñ jim yajmejsä maa junta hānajtý jiadyiiñ. Hix, tsähgøøbiø policíashajxy hānajtý coo hajxy nā'a paga'ads nā'a pawobøøjät ja'a cú'ugām. ²⁷ Coo apóstoldøjc-hajxy

jim wioomejsä maa junta hānajtý jiadyiiñ, mänit hajxy jim yajñøcxä maa mõjteedywiindsønñ wyiinduumān. Mānitā apóstoldøjc-hajxy nāmaayyā:

²⁸ —Tøø højts mijts nja nāma'ay coo hajxy mga'a nā'ägädä yajñāhixøøñät ja'a dijuuntā Jesúscøxpä. Pero cab højts mijtsä nmädia'agy tøø xquiudiuunā. Tøø cu'ug hajxy jaduhñ mgøxy yajñāhixø'øy, mäduhñtiä hajxy yaa chā-na'ay Jerusalén. Y højts mijts jaduhñ xjia wi'i yajñāhdsømaamb cooc tyijy højtsä dijunto Jesús nyajyagho'cä.

²⁹ Mānitā Pedrohajxy yhadsooyy mōødä jiamioðdhajxy:

—Cab yhahixø'øy coo højtsä jāya'ay miädia'agy ngudiúunāt, cahnā højtsä Dios miädia'agy hānajtý ngudiunā. ³⁰ Coo mijtsä Jesús myajyujmānoonā cruzcøxp, mänitā Dios ja'a Jesús yagjuypiojtāgajch,

ja'a højtsä nhapā ndeedyhājtām jecy wyiingudsähgøøyyäbä. ³¹ Mānitā Dios ja'a Jesús cuhdujt miooyy coo Jesús jim miāhané'emāt tsajpootyp maa Dios yhahooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nājstshixø'owāt, jaduhñä piojpā quiädieeybā hajxy jaduhñ yajñāhwaats yajcuhwāatsäxāt Jesúsām. ³² Højtsä tøyhajt nyejpy coo Jesús jiiñyypiojtāgajch coo hānajtý tøø yho'ogy. Jaanā jaduhñä Dioshespíritu tøyhajt yejpā coo Jesús jiiñyypiojcy.

Pønñatiä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ cudiúunāp, je'e ja'a Dios ja'a yhEspíritu miooby —jaduhñä Pedrohajxy miānaañ. ³³ Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehñ jiootma'ty. Mānit hajxy jaduhñ jia mānaañ coo Pedrohajxy yagho'ogøøjät.

³⁴ Jimä fariseo hānajtý tu'ug teedywiindsønñhagujc. Jue'e hānajtý xiøhaty Gamaliel. Ley-yajñāhixøøbiä hānajtý tiuunghajpy. Jaančh tehñ wyiingudsähgøøyyāp hānajtý je'e ja'a cú'ugām. Mānit tiānaayyø'cy. Mānit

yhanehmy coo apóstoldøjc-hajxy nõcxy yajpædsomyi tu'habaquiä. ³⁵ Mäniä Gamaliel ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mägu'ughajpædøjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiägaamby neby yøø häna'c hajxy mduna'añ. ³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiä Teudas jecy jiajtiän. Mäniä jootmøj ñibiädaacä. Mäniä ñiñänøømä cooc tyijy miøjjäya'ay jiaančhjäya'ayä. Mäniä piadu'ubøjcä nämädaaxmägo'x jäya'ay. Mäniä Teudashajxy tiägøøyy tsiptuumbä. Mäniä Teudas yagho'cä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ mäyagho'c. Mäniä Teudas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøyy. Mäniä tsip jaduhñ yhamaadiujnä. ³⁷ Mäniä tsip wiingpä jadähooc chohñdáaccumbä mänaa censo hajxy hänäjty yajpædø'øguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip jaduhñ yajtsohñdaac, ja'a hänäjty jim tsohmä Galilea. Mäniä cu'ug may piadu'ubøjcäbä. Mäniä Judas yaghó'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduhñä Judas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøbiä. ³⁸ Paady, høxmats yøø häna'c hajxy. Cab jaduhñ yhahixø'øyy coo hajxy nej mdúnät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ yajtuumby, cab jaduhñ yhoýø'owät; tu'umá'adäp jaduhñ. ³⁹ Pero pø yøø häna'cä Dios wyiinmahñdy hajxy yajtúunäp, cab hajxy jaduhñ hoy mgapxhadúgät. Hix, jaduhñ quiähxø'ogät nejpiä Dios hajxy hänäjty mmädsiphajpiän —jaduhñä teedywiindsønhajxy ñämaayyä.

Jiaančh mæbøjc hajxy jaduhñ nebiä Gamaliel miänaañ.

⁴⁰ Mäniä apóstoldøjc-hajxy jadähooc quiuyaxøøyyä tøgooty. Mäniä hajxy wiobho'cä. Mäniä hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät. Mäniä hajxy ñajtsmadsøøyyä. ⁴¹ Xoondáacäp hajxy tiøjpædsøømy maa junta hänäjty jiadyijän. Paady hajxy hänäjty xioonda'agy, hix, hahixøøby hänäjty

jaduhñ coo hajxy hočhähdiiuunnä chaačhpøgät ja'a Jesúscøxpä. ⁴² Mäniä hajxy tiägøøguiumbä yajnähixøøbiä ja'a Jesúscøxpä, tsajtøgooty møød tøgootypaady. Tehngahnä hajxy hänäjty yajnähixø'øyy jøjwidsø'ø.

6 Tehngahnä mæbøjpædøjc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ miayø'øyy. Jaduhñ hajxy hänäjty quiuhdujthaty coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owøøjät. Cujwa'xiä mæbøjpædøjc-hajxy hänäjty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hänäjty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriego, mäniä hajxy tiägøøyy mänaambä coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy hänäjty pedyi quia'a móoyyänä, ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriego. Høxtä yajtsip yajma'adøøby hajxy hänäjty ja'a yaamgto'oxycøxpä. ² Mäniä apóstoldøjc ja'a nämajmet-spähajxy miänaañ coo mæbøjpædøjc hajxy nägøxiä yhamugø'owät. Mäniä apóstoldøjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpædøjc, cab jaduhñ yhahixø'øyy coo højtsä cay hu'ugy njaac yajwá'xät tehngahnä. Hix, cab højtsä Diosmädia'agy jaduhñ hoy ngapxwa'xaannä. ³ Paadia, hahixøøby jaduhñ coo hajxy mniwyiimbwøøjät näjxutujc coo cay hu'ugy hajxy yajwá'xät. Jue'e hajxy mwiimbwäp mädyi hoyhäna'c, mädyi Dioshespíritumøød, mädyi jajp najuøøby. ⁴ Y højts ja'a nämajmetspä, tehngahnä højtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehngahnä højtsä miädia'agy nyajnähixø'owaanä —nomä apóstoldøjc-hajxy miänaañ.

⁵ Mäniä mæbøjpædøjc-hajxy nägøxiä cojyquiapxy miähmøøyy pønjaty hajxy hänäjty wyiimbiwaamby. Jue'e hajxy jaduhñ wiimbiiwä, ja'a Esteban, møødä Felipe, møødä Prócoro, møødä Nicanor, møødä Timón, møødä Parmentas, møødä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänäjty ji-

aančh teh̄m miäbøcy. Miøødä Dioshespíritu hānajt̄y je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquía hānajt̄y chooñ. Coo hānajt̄y tøø miøjjø'øy, mānit jaduh̄n tiägøøyy maa judíos quiuhdujthajxiän. ⁶Mānitä näjuxtupāhajxy jim̄ wioonøcxä apóstolwiinduumhajxy. Coo näjuxtupāhajxy jim̄ miejch, mānit hajxy quiø'ønähgajpā ja'a apóstoldøjc. Mānitä apóstoldøjcä Dios hajxy pia'yaaxy coo näjuxtupā cuhdujt̄ hajxy mio'owøøjät coo hajxy jaduh̄n tiünät nebiä apóstoldøjc-hajxy hānajt̄y tiuñän.

⁷Tehngahnä Diosmädia'agy hānajt̄y yhawa'xø'øy. Mayøøbyñä ja'a mabøjpädøjc-hajxy hānajt̄y tehngahnä jim̄ Jerusalén. Mayyā teedywiindsøn̄hajxy hānajt̄y miäbøjpā.

⁸Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hānajt̄y je'e. Dioswiinguexy hānajt̄y jaduh̄n. Mānit tiägøøyy pa'amyajnajxpā maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hānajt̄y jaduh̄n wyi'i tiuñ. ⁹Mānitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøobiä nebiatiä Esteban hānajt̄y yajnähiø'øy. Tøø hajxy hānajt̄y yhity nebiä cudoogø'øybän. Pero tøø hajxy hānajt̄y yhøxmājtsänä. Jim̄ä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hānajt̄y miøødä. Jäguembaady hajxy hānajt̄y chooñ wiinghagajptjaty, møød jim̄ Cirene, møød jim̄ Cilicia-naaxooty, møød jim̄ Asia-naaxooty. ¹⁰Pero cab hajxy hānajt̄y miäjäda'aga'añ je'eguiøxpā coo Esteban hānajt̄y jiaačh teh̄m jiaty mädia'ag. Hix, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hānajt̄y nebiaty hānajt̄y mio'oyii ja'a Dioshespíritäm. ¹¹Mānitä judíoshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghāna'c hajxy miäjýyät coo weenä Esteban nāhwaambedyii cooc tyijy ja'a Moisés hānajt̄y haxøøg tøø nānømyii møødä Dios. ¹²Coo Esteban jaduh̄n nāhwaambejtä, mānitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'ty, møødä majtøjc-hajxy,

møødä ley-yajnähiøøbiädøjc-hajxy. Mānitä Esteban yajmujcä. Mānit miajtsä. Mānit yajnøcxä maa teedywiindsøn̄wiinduumhajxiän, maa junta hajxy hānajt̄y yagjadyiiñ. ¹³Mānitä wiinghāna'c-hajxy yajmejtsä maa junta hānajt̄y jiadyiiñ. Mānitä Esteban tiägøøyyä nāhwaambejtäbä:

—Tehngahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg nānømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduh̄nā ley haxøøg nānøombä, ja'a Moisés jecy quijáhyyabä. ¹⁴Jaduh̄n højts nmädooy coo jäya'ayhajxy miānaambä cooc tyijy ja'a Jesús Nazaretpā hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijy ja'a cuhdujt̄ yajtagatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmānähgueegøøyyāmbä —nømä Esteban nāhwaambejtä.

¹⁵Mānitä tuungmøødpä Esteban hajxy wyiinhee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hānajt̄y jim̄ yhäñ'a'y maa junta hānajt̄y jiadyiiñ. Haamb tsāmaambä Esteban wyiin jøjyp hānajt̄y quiahxø'øgy nebiä Diosmoonsä wyiin jøjphajxy quiahxø'øguiän, ja'a hajxy jim̄ hijpā tsajpootyp.

7 Mānitä teedywiindsøn̄ä Esteban miäyajtøøyy:

—Nej, jaančh tøyhajt jaduh̄nā nej mi-ich yø'ø hāna'c xñänømiän.

²Mānitä Esteban yhadsooyy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøčhä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhñtác. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhñtäm. Jim̄ hānajt̄y chāna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hānajt̄y chāna'ayän. Cahnä Abraham hānajt̄y jim̄ jøbajnaxyñä maa naax hānajt̄y xiøhatiän Harán. Mānitä Dios tsajpootypä jim̄ nāguehxtøø'xy maa Abraham wyiinduumän. ³Mānitä Dios ja'a Abraham nāmaayy: “Mdsóonāp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähguégäbä mjujy mmägu'ug. Jim̄

mnócxät maačh miičh nwoonöcxa'añän. Mänitöch miičh jim nyajnähič'owät maa mdsänaadiaacpógät", nomä Abraham jecy nämäaayä. ⁴Mänitä Abraham jim jiaančh tsohnä Mesopotamia. Mänit jim nōcxy tsänaadiaacpōjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jecy yhičty Harán-naaxooty. Coö Abraham tieedy yho'cy, mänit jim chóhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wiomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajpt maa hajxy jäda'ahaty nhíjtäm. ⁵Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt nã'ägä mooyy ni weentiä coö yaa chänaadiaacpógät. Jaduhnä Abraham cuhdujt nã'a mooyy coö yaa nã'a hahídät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanöoyy coögä cuhdujt hänäjty mio'owa'añ coö yhap yhoc-hajxy yaa chänáañät coö Abraham hänäjty tōō yho'ogy, hoyyä Abraham yhuung hänäjty quia'a jagä jiiä mänaa jaduhn yajwiinwaanöoyyän. ⁶Jaduhnä Dios jiaac mänaañ coögä Abraham yhap yhoc-hajxy hänäjty wiingnaaxooty nōcxy yhadsäna'awa'añ, mōōd coog hajxy hänäjty yhida'añ nebiä cudoogō'oybän mädaaxmägo'xjumōjt, mōōd coog hajxy tsaačhtiüñ yhida'añ. ⁷Mänitä Dios miänaangumbä: "Coö miičhā mhapä mhoc-hajxy hänäjty tōō yagjaamduñ tōō yajtsaačhtiüñ, mäníthōčhā jäya'ay nyajcumädowa'añ, ja'a miičhā mhapä mhoc hänäjty tōō xjiaamduñ tōō xchaačhtiüñäbä. Mänitä mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaačh hajxy jaduhn xwyiingudsähgō'owa'añ." ⁸Coö Dios ja'a Abraham jaduhn yajmōōdmädiacy, yajcuhdujč hajxy jaduhn neby hajxy jaduhn miädiaaquiän. Mänitä Dios ja'a Abraham yhanehmy coö Abrahamhajxy yajcircuncidarhädät, mōōdä yhuunghajxy, mōōdä yhapä yhoc-hajxy. Jaduhnä hijxtahnd

miähmōoyy coö Dios ja'a Abraham jaduhn miōōdyajcuhdujcy. Paadiä, coö Abraham yhuung Isaac jiaančh miiñ jiaančh cahy, cuductujxōō ja'a Abraham ja'a yhuung jiaančh circuncidarhajty. Y coö Isaac hänäjty tōō miōōjō'oy, jaduhnä yhuung Jacob tiuumbä. Y ja'a Jacob, jaanä jaduhnä nōōx miajc yajpanōcxpä, ja'a nämajmetspä, ja'a hōjts jecy nhaphajt ndeedyhájttämbä.

⁹Jue'e Jacob yhuung hänäjty tu'ug xiōhaty José. Coö José hänäjty jiaančh tehñ chogyi ja'a tiédiäm, paadiä José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitä José jim quidoogōoyyä Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jaduhn jatcōoyy. Pero tehngahnä Dios ja'a José hänäjty cwieendähaty. ¹⁰Coö José hänäjty hoyhoy tōō chaačhtiüñi, mänit yajnähwaatsä ja'a Diósäm. Mänitä José wiinmahñdy miooyyä. Mänitä Dios miänaañ coö José quiumayōōjät ja'a Faraóngäm, ja'a hänäjty jim tuumbä gobiernä Egipto-naaxooty. Mänitä Faraón ja'a José wyiinguejxy coö José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, mōōd jimbaady maa Faraón tiōjcän.

¹¹Mänitä yuuxōō hoyhoy jiajtä jim Egipto mōōd jim Canaán-naaxooty. Mänit hōjtsä nhapä ndeedyhajxy jiaančh tehñ chaačhpōjcy ja'a yuugōxpä, coö cay hu'ugy hänäjty jim quia'a hijnä. ¹²Pero coö Jacob jaduhn miädoyhajty coö trigo hänäjty jim yajpaady Egipto, mänitä nōōx miajc jim quiejxy trigojubiä. Coö Jacob yhuunghajxy yhoōčohñ jayōbajt, cabä José choj hōxcajpä ja'a yhájčäm. ¹³Coö hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitä José ñiñägäpxä. Mänit yhōxcájpänä. Mänitä Faraón ñajuōñä coö José yhajchhajxy hänäjty je'e. ¹⁴Mänitä José quiapxyñäguejxy coö tieedyhajxy jii by ween miänacy Egipto, mōōdä jiuuy miägu'ughajxy nägōxiä. Jue'e hajxy hänäjty nägōxiä,

nädägøøghii'xcumajmocx. ¹⁵ Mänitä Jacobhajxy jiiby jiaančh hädaacnä Egipto mөөдä yhuunghajxy. Jiiby hajxy nägøxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyháltämbä. ¹⁶ Cujequiä Jacob piäc-hajxy yagjødsohnnájxäxä mөөдä José piäc. Jimä piäc-hajxy yajnőcxäxä maa cajpt hänäjty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiägach maa Abraham ja'a naax hänäjty tөө jiuyyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

¹⁷ 'Coo hänäjty yhabaadaannä coo Dios hänäjty yajtöjiada'añ nebiä Abraham hänäjty tөө yajwiinwaañ'øyiiän, tөө hөjtsä nhaphältämä ndeedyháltämhajxy hänäjty miayөөñä jim Egipto. ¹⁸ Mänitä wiinggobiernä jim tiägøøyy tuumbä Egipto-naaxooty. Cabä gobiernä miöjpädaacy nebiä José hänäjty tөө tiuñän. ¹⁹ Mänit hөjtsä nhaphältämä ndeedyháltämhajxy wyiinhөhnä. Ja'a gobiernä jaduñ mäwiinhөhn. Mänit hajxy jiaamduunä chaačhtiuunä. Mänit hajxy yhanehmä hadsip coo yhuung hajxy yhöxtseenät yhöxcönät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jaduñ ween yho'ogy. ²⁰ Mänitä Moisés myiiñguiahy. Yajxón jiaančh tehñ miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhöxtsehnä nebiä gobiernä hänäjty tөө jia hane'emiän. Yu'učhä Moisés yaghijtä tägøøgpo'o tөгooty. ²¹ Coo Moisés hänäjty hoy yu'učh quia'a hidaannä, mänitä gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo huungän. ²² Coo Moisés miöjjøøyy, mänitä cuhdujt cөxiä yajwiinhixøøyyä nebiä egipcioshajxy hänäjty quiuhdujthatiän. Jaančh tehñ jiajp jaduñ piädsøømy. Jaančh tehñ yajxón hänäjty quiapxy miädia'agy nebiä jajp nebiä najuøöbiän. Jaančh tehñ yhoy hänäjty miähane'emy.

²³ 'Coo Moisés jiumөjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nөcxy quiuhixa'añ. ²⁴ Jimä Moisés ja'a miägunaax hänäjty tu'ug chaačhtiuñi ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jaduñ yhiyxy, mänitä miägunaax ñäwaañ. Mänitä egipcio-jäyá'ay yagho'cy, ja'a hänäjty mädsaačhtiuumbä. ²⁵ Paadiä Moisés jaduñ jiatcøøyy, jaduñ hänäjty tiajy miay coo miägunaaxhajxy hänäjty tөө miäbøcy coo Moisés hänäjty tөө wyiinguexyii ja'a Diösäm coo miägunaax jaduñ yajnähwá'adsät. Pero cab hajxy jaduñ ñä'a mäbөjcy. ²⁶ Cujaboom, jimä israelitahajxy hänäjty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jaduñ yhiyxy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhöxmdasöøjät. Mänit miänaañ: "Mägu'ughajpädөjc, jue'e mijts jaduñ, mdu'ugcunaax mijts jaduñ. Cab jaduñ yhahixø'өy coo hajxy jaduñ mniguioxöøjät." ²⁷ Mänitä Moisés yhöxjahmä tu'jäyá'ay, ja'a hänäjty mäjäda'agaambä. Mänitä Moisés ñämaayyä: "Pөñ miich tөө xpiäda'agy coo hөjts miich xyhané'emät. ²⁸ Nej, jaduñ miich mdaj mmaabiä cooč miich xyagho'ogaambä nej miichä egipcio-jäyá'ay häxøøyy myagho'quiän." ²⁹ Coo Moisés jaduñ miädooyy, mänit piäyө'cy. Mänit jim nөcxy jäguem maa naax hänäjty xiøhatiän Madiän. Mänit jim tiägøøyy hadsänaabiä. Mänitä jäyá'ay wyiingpөjcy. Mänitä huung hajxy metsc piaaty.

³⁰ 'Coo Moisés hänäjty jim tөө yhiñnä Madiän juxychägui'xjumөjt, mänit jim tiägøøyy wädiäpä pactuum, jim mädøyyä maa ja'a tun hänäjty xiøhatiän Sinaí. Mänitä Moisés yhiyxy coo ja'a wädsats hänäjty tioy. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy jöønhaajiooty. Tsajpootyp hänäjty tөө choon. ³¹ Coo ja'a Moisés

jaduhñ yhijsy, mänit jaduñ jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitā Dios ja'a Moisés ñāmaayy: ³²“Høøč Dioshajp. Høøčā Abrahamhajxy jecy xwyiingudsähgøøyy, møødā Isaac, møødā Jacob, ja'a miich jecy mhaphajt mdeedyhajtābā.” Mänitā Moisés tiägøøyy tsäyuubiā. Jaanč tehñ chähgøøby hānajt jaduhñ. Cab hānajt jim ñā'ägā møjheeba'añ maa hānajt miägapxyiijā. ³³Mänitā Moisés ñāmāyyägumbā: “Jen yø'ø mgø'øg. Høøč nwiinduum miich yaa mdāna'ay. ³⁴Tøøč nhixy coočā ngu'ughajxy jim jiaanč tehñ chaachpøcy Egipto-naaxooty. Tøøč nmädo y coo hajxy wyi'i jio'ø ywi'i xiuuč. Pāadyhöch yaa tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin, ja'a ng'ughöch nyajñahwa'ads nyajcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipto yajñahwaatspā”, nōmā Dios miānaañ.

³⁵Mänitā Esteban jiaac mādiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miādia'agy hānajt quia'a mājōjcāxā. Ja'a yhamdsoo miägunaaxhajxy hānajt tøø quia'a mājōcy. Mänit hajxy miānaañ: “Pōñ miich tøø xwyiinguexy coo mmōjhādāt, coo mmāhané'emāt.” Høyyā Moisés hānajt jaduhñ tøø jia nāma'ayii, mänitā Dios ja'a Moisés wyiinguexy wiindsønñajpā maa ja'a quiu'ugān, coo hajxy jaduhñ ñahwa'ads quihwā'adsāt. Ja'a Diosmoonsā ja'a Moisés jaduhñ najtscapxøøyyā, ja'a hānajt tøø ñāguehxtøø'xiābā maa ja'a wādsats hānajt tioyyān. ³⁶Mänitā Moisés ja'a hoy-yagjuøøñajatyā may yajcāhxø'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitā miägunaax jim hoy wioobādsømy. Majatiā Moisés hajxy hānajt wiādity, yajcāhxø'piā Moisés ja'a hoy-yagjuøøñajatyā hānajt, møød jim maa ja'a Tsaptsmejiān, møød jim pactuum. Juxychāgui'xjumøjt hajxy jim wiādity pactuum. ³⁷Mänitā Moisés

ja'a miägunaax ñāmaayy: “Nébiøchā Dios tøø xwyiinguexiān coo mijts nyajñahwā'adsāt, jaanā jaduhñā Dios wiinghāna'c wyiinguexaambā, ja'a jaac miimbā ja'a jaac cahbā. Mijtsā mmägunaax jaduhñ pādsømaamb. Naxiā miādia'agy hajxy mdehñ quiudiūunāt waambaty hānajt miāna'ana'añ”, nōmā Moisés jecy miānaañ. ³⁸Hanāguipxiā Moisés ja'a miägunaax jim miøødwādipty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtām. Coo hajxy jim miehcy maa ja'a tun hānajt xiøhatiān Sinaí, mänitā Diosmoonsā ja'a Moisés jim tu'ug miägapxy, ja'a hānajt jim tsohmbā tsajpootyp. Mänitā Moisés ja'a Diosmādia'agy ñajtsapxøøyyā. Paady jaduhñ ñajtsapxøøyyā, coo højts jaduhñ xyajmāñhgueegøøyyāmāt. Ja'a Diosmādia'agy, cab jaduhñ mānaaxøø quihdāgøyya'añ.

³⁹'Pero cabā Moisés ja'a miādia'agy hānajt yajtunāñāxā. Ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtām hajxy hānajt ca'a cudiunaamb. Jaduhñ jioot hajxy hānajt tøø piāda'agy coo hajxy hānajt wyiimbida'añ, coo hajxy hānajt jim ñøcxtāgatsa'añ Egipto. ⁴⁰Jimā Moisés ja'a piuhya'ay hānajt tu'ug xiøhatty Aarón. Coo ja'a Moisés hānajt tøø ñøcxy tunmøjc, mänitā cu'ugā Aarón hajxy ñāmaayy: “Huuc tunā mayhajt, højtsā saandā mejtstägøøg hādiūunāc, jaduhñ højts nwiingudsähgø'owāt. Je'e højts jaduhñ xwyiinnwōwāp. Ja'a Moisés, ja'a højts tøø xwioobādsømmāmbā jim Egipto-naaxooty, cab jaduhñ yajñajuø'ø y neby jaduhñ tøø jiaty tøø yhabety”, nōmā Aarón ñāmaayyā. ⁴¹Mänitā saandā hajxy yhädiuun wajuunghahādiuunnaxy. Mänitā saandā hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiā. Mänitā animal hajxy tiägøøyy yojxpā ja'a saandācøxpā. Mänitā saandā hajxy wyiinxoondaacy, ja'a hajxy hānajt hamdsoo tøø yhädiūñābā. ⁴²Mänitā

Dios ja'a tsaangu'ug piuhwaatsnä. Mänit nāhgueecnä, je'eguiøxpä coo ja'a xøø hajxy hānajt tøø tiägø'øy wiingudsähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jaduñ jīm myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quiujahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay, mānaa hajxy jecy mwäditian pactuum juxychägui'xjumøjt,

ca'a yhøøchcøxpä ja'a animal hajxy mwi'i vojxy,

ca'a yhøøchä mijts xwyiingudsähgøøyy. ⁴³ Caj pues, ca'a yhøøchä.

Je'e hajxy mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hānajt xøhajpā Moloc.

Je'e chajtøjc-hahädiuunnaxy hajxy mmädajnaxä, møødä saandä Ren-fān ja'a miadsa'ahahädiuunnaxy.

Hamdsoohaambiä saandä hajxy mhädiuun neby hajxy jaduñ mwiingudsähgø'owät.

Coo hajxy jaduñ mjatcø'øy, paady mits nhøxquejxpädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajxiän.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nānaxy.

Jaduñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴ Hoorä, mānaa højts nhaphajt ndeedyhajtāmhajxy jecy wiäditian pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øy. Tsajtøjcä carpa-tøyy hajxy hānajt wia'añ. Hoy nā'ä majatiä carpa hajxy hānajt nā'ä tøyy. Jaduñä carpa-tøyy hajxy yhädiuun nebiä Dios ja'a Moisés ja'a hijxtahnd jecy yaghijxiän coo jaduñ piahädiünät. ⁴⁵ Ja'a

nhaphajt ja'a ndeedyhajtāmhajxy, ja'a hajxy jaac pūhwäbä jaac hī'cäbä, tehngahnä cuhdujt hajxy hānajt jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduñ hajxy hānajt jiaac paduñnä mānaa ja'a Josué hajxy jīm wioonøcxyijän wiinghagajpt maa ja'a

wiingjäya'ayhajxy hānajt chāna'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtām naax hajxy nädägøøyy tsiptuumbä, ja'a Dioscøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä nāax hajxy yhøxpäyø'øgy. Y coo ja'a David cujecy tiägøøyy gobiernāhajpā, je'enä ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtām cuhdujt hajxy hānajt jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hānajt tøø jiaac tehñ piú'uyäbä, ja'a hajxy hānajt tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä. ⁴⁶ Ja'a David, jaanč tehñ quiumaabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosän. Mänitā David ja'a Dios cuhdujt miäyujwaañ coo ja'a tsajtøjc yhädiünät maa ja'a Jacob yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduñ pia'yä'axät. ⁴⁷ Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Dioscøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaanč hädiuun. ⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduñ tiehm yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaač nhāna'ay tsajpootyp.

Yaač nmähane'emy. Jiibyy naaxwiin, jiihyhøchä ndecy nyaghity.

Cábøchä tøjc nyajmaajiaty maač nbóo'xät. Cab jaduñ yhahixø'øy coo mijtsä tøjc xquiøjät.

Tiičä tøjc jaduñ nnä'ä wā'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiibyy naaxwiin, nømä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitā Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpän. Jaanä jaduñ mijtspä, caj mijtsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Dioshespíritupaady hajxy jaduñ

homiänaajä mmädsiphaty. ⁵²Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quioxy jaamduun quioxy tsaächtiuun ja'a profetadojc hajxy jecy, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy yajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hänajty yaa quixea'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpä cädieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadojc-hajxy jaduhñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaanč cädaacy, mänit mijts mgø'øyejcy coo yagho'ogøøjät. ⁵³Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtsapxøøyyä, ja'a jim tsohmä tsajpootyp, mänit mijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ miodiägajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhñ mgudiun —nømä Esteban miädiaacpædøøyy.

⁵⁴Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Esteban hänajty miädia'aguiän, mänitä Esteban hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtsädajp hajxy hänajty. ⁵⁵Pero cabä Esteban jaduhñ nã'ä møjpædaacy. Hix, miøðhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhñ yhijsy coo jim jiaanč tehñ yajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitä Jesús jaduhñ yhijsäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios nãhmøjcän yhahooyhaamby. ⁵⁶Mänitä Esteban miänaa:

—Huug hix hajxy. Jadúhñhøčhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäña'ay Diosnãhmøjc maa yhahooyhaampiän.

⁵⁷Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty yhamädoowhity, mänit hajxy nïdiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hänajty tehngahnä miädowaannä nebiatiä Esteban hänajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä

møcjaty. Mänitä Esteban yajmujcä. ⁵⁸Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hänajty tøø nãhwaambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nãgøxiä yhøxchijy. Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug piädäna'ay, ja'a hänajty xøhajpä Saulo. Mänitä Saulo nãmaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähjätäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä. ⁵⁹Jimä Esteban hänajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaa:

—Wiidsøn Jesús, tunä mayhajt, høøčh njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpootyp.

⁶⁰Mänitä Esteban jyjcädaacy. Mänit møc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpæda'agy nébiøch yø'ø häna'c xchaaächtiunäñ, hoy jia møjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8 Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mabøjpædøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduun tsaächtiunäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa nøcxøøyy. Naje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Naje'e hajxy nøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyyä ja'a apóstolædøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén. ²Mänitä dijuuntä Esteban hoy yajnaaxtægø'oyii. Naje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtægø'oy, pønjatia hojiot hänajty møød. Hoyhoyyä Esteban nãjøøyy nãxu'utsä. ³Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mabøjpædøjc hänajty jiaamduñ chaaächtiun wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøgootypaadiä Saulo hänajty tiägø'oy. Pønjaty hänajty yajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hänajty yhøxwich yhøxwoonii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴Y ja'a mabøjpadøjc-hajxy, ja'a hajxy hanaity tøø choonäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hanaity tehngahnä yajwa'xy ja'a Jesúscøxpä, majaty hajxy hanaity wiädity. ⁵Høxtáhmdsä craa Felipehajpä, coo jim chohñ Jerusalén, manit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, manit jaduhñ tiägøøyy mädiaacpä ja'a Jesúscøxpä, coo hanaity je'e Dyiosquexiä. ⁶Mayyä jäya'ayhajxy hanaity yhamugø'øy mädia'agyhamädoowhiipä waambatiä Felipe hanaity miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøññajaty pä hanaity yajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hanaity jiaanč tehñ yhamädoowhijtäxä. ⁷Pønjatia haxøøgpä ca'a hoybä hanaity mөөd, manit hajxy nämay pia'amnajxy. Yáaxäp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybähajxy hanaity piädsømy. Jaduhñä cø'ømucypiä tecymiucypiähajxy hanaity miøcpøjpä mөөdä tecymia'adpähajxy. ⁸Paadiä cu'ughajxy hanaity jiaanč tehñ xioonda'agy jim Samaria.

⁹⁻¹¹Jimä jäya'ay hanaity tu'ug xiøhаты Simón. Tøø ja'a magia-wiinhmähñdy hanaity jejcy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hanaity jim may jiaanč tehñ wyiinhøñ. Jaduhñä Simón hanaity ñiñänømyii cooc tyijy jiaanč tehñ miøj jiaanč tehñ jiaančhä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hanaity jiaanč tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøññajaty pä hanaity jiaanč tehñ yajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hanaity jiaanč tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtcjpaady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä mөcmäjaa jaduhñ jiaanč tehñ miөөdä.

Jaduhñä Simón hanaity ñänømyii ja'a cú'ugäm. ¹²Jaduhñä Felipe hanaity yajnähixø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, mөөd coogä Jesús

Dyioswiinguexiä. Manitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädø'oxy. Manit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. ¹³Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Manit hoy pianäbejpä. Manitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy mөөdwädiipä. Yagjuøbiä Simón hanaity nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøññäbä hanaity yajcähxø'øguiän.

¹⁴Y ja'a apöstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hanaity tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Manit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hanaity tøø jiojpøgø'øy jim Samaria. Manitä Pedrohajxy jim quiejxä mөөdä Juan. ¹⁵Coo hajxy jim miejch Samaria, manit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mabøjpadøjcøxpähajxy, weenä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii. ¹⁶Hix, cahnä Dioshespíritu hanaity pøn yhadägø'øy jioottägø'øyii. Tøø hajxy hanaity jia näbety ja'a Jesúscøxpä. Cahnä hajxy hanaity miädoyhатыnä ja'a Dioshespíritucøxpä. ¹⁷Coo ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpädoøyy mөөdä Juan, manitä mabøjpadøjc-hajxy quio'ønähxajjä. Manit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

¹⁸Y ja'a Simón, coo jaduhñ yhi-jxy, manitä Pedro xädø'øn hajxy jia yajmähawaanøøyyä. ¹⁹Manitä Simón miänaañ:

—Høøch yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabøjcäc. Hix, cooch pøn jaduhñ ngø'ønähxäjät, tehñ jiaduhñ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

²⁰Manitä Pedro yhadsooyy:

—Coo miich jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coo højts miich ja'a Diosmäjaa nyaghabógät juyhaam, paady miichä Dios xyajcuhdägøyya'añ mөөdä mxädø'øn. Hix, ñä'a yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj pøn yajmädoogy.

²¹ Caj miičh cuhdujt mnä'ägädä mөөdä coo hөjts miičh ja'a Diostuung xmiөөdtүнät, je'eguiөxpä coo miičhä mwiinmahңdy quia'a nä'ägädä hoyyā ja'a Dioscөxpä. ²² Najtshixө'өw ja'a mxaxөөгwiinmahңdy jaduһn. Jímädä Dios xñä'ä mämée'xät coo mmānuu'xtä'agät. ²³ Tөөчh miičh nhөxcapy coo miičhä mhaa mjoot jiaaңch tehм yhaxөөгä, mөөd coo miičh haxөөг mjaaңch tehм tiajy mjaaңch tehм miay mjoodooty mgopcooty.

²⁴ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a hөөчhcөxpä, jadúһnhөчhä Dios xquia'a yajcumädöwät nébiөch hajxy төө xyajmөөdmädia'aguiän —nөmä Simón miānaañ.

²⁵ Jímä Pedrohajxy hānajty jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesúsөxpä mөөdä Juan, nebiaty hajxy hānajty төө yhamdsoo yajñähixө'өyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jím nөcxtägajch Jerusalén näguipxy mөөdä Felipe. Tu'haamnөcpä, nөөdänáayyāp tu'udänáayyāp hajxy hānajty nөcxy. Majatiä cajpthuung jím Samaria-naaxooty, jaduһnä Diosmädia'agy hajxy hānajty yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä nähwa'ads quiuhwá'adsät.

²⁶ Coo hajxy jím quioo'ty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmöönsäm tu'ug nähmaayyā, ja'a jím tsoһmbä tsajpootyp:

—Nөcxө'өw jím jөөmboj mānajpā. Ja'a mөjtu'u mbanөcxäp, ja'a jím nөcxpā maa ja'a cajpt jaduһn xiөhatiän Gaza.

Ja'a mөjtu'u jaduһmbä, pactuum jaduһn nөcxө'өy. ^{27–28} Mänitä Felipe jiaaңch tu'ubөjcy. Ja'a tu'haamnөcpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hānajty tsoһmbä Etiopía. Tөө jaaya'ay hānajty yhoy Jerusalén Dioswiingudsähgөөbiä. Quiajptooty

hānajty nөcxnä. Eunuco je'e. Mөjtuung hānajty jím miөөd maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xädө'өngwieendähajpā hānajty jím tiuumby. Ja'a reina mioonsä hānajty je'eduhң, ja'a hānajty jím mähaneһmbä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hānajty nөcxy nocyhée'pāp. Jue'e hānajty quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaías jecy quiujähyyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹ Mänitä Felipe ñāmaayyā ja'a Dioshespíritäm coo jím miөjwä'agät carretawiinduum. ³⁰ Coo ja'a Felipe jím jiaaңch mөjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooyy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hānajty quiapxy, ja'a Isaías jecy quiujähyyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtөөyy:

—Nej, mwiinjuөөby miičh jaduһnä nebiaty mgapxiän.

³¹ Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábөch nwiinjuө'өy. Cábөch pөң nmөөdä pөңhөch jaduһn xquiapxtөөwāp.

Mänitä Felipe ñāmaayyā coo jím piédät carretajooty, coo jím yhөxtä'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñähmөjcän.

³² Jaduһnä jaaya'ay hānajty quiapxy:

Hadsipä mähdiөjc yajnөcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduһn nebiä meeg yajnөcxyiiän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdiөjc waamb nä'ägädä capxy; jaduһn hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñähme'xyii.

³³ Hočähdiuunnä ja'a mähdiөjc yagho'cä.

Cab jaduһn pөң ñähgapxtuuty.

Cabä ñөөxä miajc miөөdhajty; hix, төө ja'a jiugyhajt hānajty yaa quiojxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴ Mänitä Felipe ñāmaayyā:

—Tunä mayhajt, hөөчh huuc hawáañäc, coo ja'a Isaías jaduһn jecy quiujahy, pөң jaduһn miädiaac,

wiingjäya'ay tögä je'eguiøxpä —nömä Etiopíabä jäya'ay yajtøøyy.

³⁵ Mänitä Felipe tiägøøyy capxtøøbä waambaty hānajtý jaduhñ miädia'agytüägø'øy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. ³⁶ Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nõø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miānaañ:

—Xii nõø. Nej, cab jaduhñ yhahixø'øyä cooñ nnäbétädä.

³⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hahixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbøjpüøch jaduhñ coo ja'a Jesu-cristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jäya'ay ja'a carreta yajyajtānaaxiøjpä. Mänitä Felipehajxy nāmetsc quiarretamānacy, mөөdä Etiopíabä jäya'ay. Mänit hajxy nāmetsc ñөөdägøøyy. Mänitä Etiopíabä jäya'ay ñäbejty. ³⁹ Coo hajxy ñөөbäd-søømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhixtägájtsänä ja'a Etiopíabä jäyá'ayäm. Xoondāacäp ja'a Etiopíabä jäya'ay ñøcxnä. ⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim miejch maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān Azoto. Mänit tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hānajtý nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quihwá'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9 Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mäbøjpädøjc hānajtý yhadsähgø'øy yhajuø'øy coo hajxy hānajtý yagho'oga'añii, pønjatý hānajtý mäbøjp ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hānajtý jaduhñ tehngahnä jia wi'i miähadsähgø'øwa'añ, paady jim ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän. ² Mänitä Saulo cuhdujt miooyyā nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a

mäbøjpädøjc-hajxy jim yhöxta'awøøjät wiinduhmčhajtøjc, majatiä judíoshajxy hānajtý yhamugø'øyän. Jaduhñä Saulo hānajtý tiajy miay coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hānajtý jim nõcxy chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä. ³ Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy mөөdä jiamìøød nāmetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hānajtý jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn mөc quihhjajcādaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn choñdaacy. ⁴ Mänitä Saulo quiädaayy. Mänit miädooyy coo jäya'ay hānajtý tu'ug quiapxy:

—Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.

⁵ Mänitä Saulo yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich jaduhñ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch hөөч. Hөөч miich jaduhñ xwyi'i miädsibøøby. Cooch miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduhñ mñiçhaačhtiuñii. ⁶ Tsähgøøyy tsäyúuyyabä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øy njatcø'owädøch.

Mänit yhadsøowägumbä:

—Pädø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawāanät nej mjatcø'owät.

⁷ Y ja'a Saulo jiamìøødhajxy, coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiatiä Saulo hānajtý tөө miägapxyijän, jaanč tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Hiç, cab hajxy pøn yhiçxy. Höxtä hahuum höxtä hawi-inds hajxy miähmøøyy. ⁸ Mänitä Saulo jiaanč tänaayyø'cy. Coo jaduhñ jia wi-indøø'xy, cab jaduhñ tii yhiçxy. Hiç, tөө hānajtý wyiinxoöch. Coo hajxy jaduhñ tiu'ubøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹ Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhiçty wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hānajtý tii.

¹⁰ Jimä jäya'ay hānajtý tu'ug chāna'ay Damasco, ja'a hānajtý xøhajpä Ananías. Tөө ja'a Diosmädia'agy

hänajty miäböcy. Mänitä Ananías ja'a Jesús wyiinhixy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägapxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooy:

—Wiindsón, chaačh hөөч, tisän.

¹¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädöög. Nөcx jim maa ja'a mөj-tu'u jaduһn xiөhatiän Tөdiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay, ja'a xөhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhähity, ja'a xөhajpä Saulo. Jim je'e chөөn maa ja'a cajpt xiөhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiөjcän. Coө jim mmédsät, mänitä Saulo myajtöwät.

¹² Tөө miičhä Saulo xwyiinhixy hagu-ma'ayhaam coө miičh hoy mnähdoñ, jaduһn yhixtägätsät.

¹³ Coө ja'a Ananías jaduһn miädooy, mänit miänaañ:

—Wiindsón, tөөч jaduһn mayhooc nmädoyhaty nebiä craa Saulo naxy jiatcөy jim Jerusalén. Náxiägä mähөjpädөjc-hajxy jim jiaamduñ chaačhtiünüi, ja'a miičhä mmädia'agy hajxy xmiäböjcäbä. ¹⁴ Jadúһnhөch tөө nmädoyhajpä coögä cuhdujt jim miooyä coө ja'a mähөjpädөjc-hajxy yaabä yajnөcxөjät jim Jerusalén, coө hajxy jim chúumäbät, pөnjaty miičh jaduһn yaa xquiapxpaatp. Ja'a teedywiindsönä cuhdujt hajxy jaduһn yejc. Hoorä, tөө ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nөmä Ananías miänaañ.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a Ananías nāmāaguiumbä:

—Tsögäm, nөcx cudiún nébiөch miičh tөө nhane'emiän. Tөөчhä Saulo nyajnähdijy coө miädiä'agät ja'a hөөчcөxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, mөөд jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, mөөд jim maa ja'a guiobiernähajxiän. ¹⁶ Hөөчhä Saulo nyajnähdijaamby mäduһntiä jaduһn yhähixөy chaačhpөгät ja'a hөөчcөxpä.

¹⁷ Mänitä Ananías jiaañch nөcxy maa ja'a Saulo hänajty tөө miejtsa'aguiän. Coө ja'a Ananías tiөjtägөy, mänitä Saulo quiө'өнähgajpä. Mänit nāmaayä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miičh jaduһn jim mhijx tu'haammiiimbä. Jaayä'ayhöch jaduһn yaa tөө xquiexy nej miičh jaduһn mhijxө'tägätsät hoy. Y jaduһn miičhä Dioshepíritu xyhadägөwө xjiööttägөwät.

¹⁸ Tuunä ja'a Ananías jaduһn nā'ä mänaañ, mänitä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhiжxө'tägajch. Mänit tiänaayyө'cy. Mänit hoy nābety. ¹⁹ Mänit quiaayy yhuucy. Mөcpөjc je'e jaduһn. Mänit jim jiaac mähmөyөy mejtsxөө tägөөгxөө Damasco maa ja'a mähөjpädөjc-hajxiän.

²⁰ Mänitä Saulo tiägөyөy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmчajtөjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtөjc-hajxiän. Jaduһn hänajty miädia'agy coögä Jesús Dyioshuungä. ²¹ Pөnjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhíjtäp, jiaañch tehм yagjuөөby hajxy hänajty jaduһn nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúscөxpä. Mänit hajxy tiägөyөy niñāmāayyäbä:

—Yө'ө craa Saulo, jue'e yө'ө, yө'ө ja'a mähөjpädөjc jim wi'i miädsibөөby Jerusalén, pөnjatiä Jesús capxpaatp. Paady yө'ө yaa tөө piejpä Damasco coө ja'a mähөjpädөjc-hajxy yaa miäjt-säbät, mөөд coө hajxy jim yajnөcxөөд Jerusalén hadsip, jaduһn hajxy jim nөcxy quiө'yegyi maa ja'a teedywiindsөnhajxiän —nөmä Saulo nānөөmä.

²² Y ja'a Saulo, tehngahnä hänajty hamөj jootmөj jiaty coө ja'a tsaanä cu'ug hänajty yajwiinxiiic yajwiin-gapxө'y coögä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaañch tehм homiäböjnä hänajty miädia'agy. Y ja'a judiөshajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsānaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hänajty hoy

quiapxhaduga'añ, je'eguiøxpä coo Saulo hñajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³ Cujecy, mänitä judíoshajxy jim yhamugøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coogä Saulo hajxy hñajty yagho'oga'añ. ²⁴ Xøømdsuhmä Saulo hñajty miäxojna'ayii mäduhñjatiä tägø'owøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuuhmuu'tswäditän. Mänitä Saulo jaduhñ miädojhajty cooc hñajty yagho'oga'añii. ²⁵ Mänitä mabøjpädøjcä Saulo hajxy coods piädaacy møjcachjooty. Mänit hajxy quihdøñhajxy maa ja'a cajpt hñajty piquiä yhamuudsø'øguiän. Jaduhñdsä Saulo piäyø'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñøxtägajch Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hñajty nägøxiä jiaanč tehñ chähgø'øy. Hiñ, cab hajxy hñajty ñajuø'øy pø mabøjp hñajty je'ebä. ²⁷ Jimä mabøjppä hñajty tu'ug xiøhaty Bernabé. Je'e mabøcypiä, cab hñajty chähgø'øy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonøcxy maa ja'a apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmäiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hñajty tøø wyiinhixy tu'haamnøcxpä jim Damasco-mäwiingón, møød coogä Jesús ja'a Saulo jim miägapxy, møød coogä Saulo tiägøøyy mädiaacpä hamøj jootmøj jim Damasco ja'a Jesúscøxpä. Jaduhñä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmäiaacy ja'a Saulocøxpä. ²⁸ Mähmøøyy ja'a Saulo jim Jerusalén. Mänitä Saulo ja'a apóstoldøjc tiägøøyy møødwädiypä. Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä ja'a Jesúscøxpä hamøj jootmøj. ²⁹ Jimä judíoshajxy hñajty näje'e, hagriegio hajxy hñajty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägøøyy møødyajcapxiøøbiä ja'a Jesúscøxpä. Pero cabä judíoshajxy jaduhñ

yhojiäwøøyy. Mänit hajxy wyiinmaayy coo ja'a Saulo hajxy yaghó'ogät. ³⁰ Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädojhajty coogä Saulo hñajty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miøødnøcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä ja'a mabøjpädøjcøxpähajxy, mäduhñjaty hajxy hñajty xii yaa chäna'ay, møød jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehñgahnä møcmäjaa hajxy hñajty mio'oyii jøjwidsø'ø ja'a Dioshespíritäm, paady hajxy hñajty jabom-jabom miayø'øy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmčhajtøjc hñajty wiädity mäduhñjatiä mabøjpädøjc-hajxy hñajty chäna'ay. Mänit jim ñøcxøøbiä maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Lida. Jimä mabøjpädøjc-hajxy hñajty chänaabiä. ³³ Jimä jäya'ay hñajty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hñajty xøhajpä Eneas. Tuctujcjumøjt hñajty tøø piøgyii. Jue'e hñajty je'e, cø'ømucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñøcxy maa Eneas tiøjcän. ³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miič xyajmøcpøgaamb. Pädø'øg. Pädit yø'ø mgøjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduhñ nãä nãmaayy, mänitiä jiaanč pädø'cy. ³⁵ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hñajty chäna'ay jim Lida møød jim maa ja'a joy hñajty xiøhatiän Sarón, coo hajxy jaduhñ miädojhajty coogä Eneas hñajty tøø pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägøxiä hoy yhixy coo tøø jiaanč møcpøcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy mabøjpä ja'a Jesúscøxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixøøñä.

³⁶ Jimä tajiäya'ay hñajty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hñajty

xiøhatiän Jope. Tabita ja'a tadjäya'ay hänäjty xiøhaty arameo-ayuuc-haamby. Hagriegohaamby, jue'e hajxy hänäjty tyijy Dorcas. Jaduhñ miädia'agytägø'øy "Gacela." Hoorä, ja'a Dorcas, miäbøjpiä Diosmädia'agy hänäjty je'e, paadiä häyoobädøjc hänäjty naxy piuhbety, pønjaty hänäjty tii yajmaajiajp. Jaančh tehñ yhooyä Dorcas hänäjty jäya'ayhaty. ³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cøxp nähbettøgooty. ³⁸ Jim Jope, wiingón hänäjty jim Lida maa ja'a Pedro hänäjty yhitiän. Hoorä, ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedro hänäjty jim wiäditynä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nõcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hänäjty tøø yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaančh panøcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonøcxä nähbettøgooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hänäjty wyijtsna'ayän. Piquä ja'a yaamgto'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänäjty tøø piäda'agy. Wi'i jioøby wi'i xiuu'tsp hajxy hänäjty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yaghijxä mädyijatiä Dorcas hänäjty tøø yhädiuñ.

⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägøxiä yhøxquejxpädsøømy. Mänitä Pedro jyijcädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädø'øg.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yhijsy, mänitä Dorcas yhänaayyø'cy. ⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mabøjpädøjc quiuyaaxøøyy tøgooty mөөdä yaamgto'oxy. Coo hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yhijsy coo ja'a Dorcas hänäjty tøø jiuypiojnä.

⁴² Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduhñ tøø jiuypioøcy. Mänitä jäya'ayhajxy may jiaančh mabøjcy ja'a Jesúsøxpä. ⁴³ Mänitä Pedro jim jiaac mähmøøyy Jope maxiøø. Jim hänäjty miejtsta'agy maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä.

10 Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug chä-na'ay Cesarea, ja'a hänäjty xøhaja-pä Cornelio. Soldado-wiindsøn hänäjty tiuumby. Italia ja'a soldadohajxy hänäjty choon. Nämäyyä soldadohajxy hänäjty jim yhity Cesarea. ² Hoyyä Cornelio ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingud-sähgø'øy mөөdä yhuung mөөdä tio'oxy. Hojiootä Cornelio hänäjty jiaančh tehñ miøød. Naxiä judiøshajxy hänäjty piuhbedyii xädø'ønhaam, ja'a hajxy hänäjty häyoobä. Jabom-jabomä Cornelio hänäjty Dyiospa'ya'axy. ³ Mänacyxiøø hänäjty jaduhñ, jimä Cornelio hänäjty tiuñ xiajy tøgooty, mänitä Diosmoonsä tu'ug nägøhxtøø'xy maa Cornelio hänäjtiän. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsä hänäjty tøø chohnäda'agy. Mänitä Diosmoonsä ja'a Cornelio nämäaayy:

—Cornelio.

⁴ Coo ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsä jaduhñ yhijsy, chähgøøyy jaduhñ. Jejcy-juøøby miähee'pnaayy. Mänit miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii mdsojpy.

Mänitä Diosmoonsä yhadsooyy:

—Xquiumaaby miičhä Dios jaduhñ coo miičh tehngahnä mba'ya'axy, mөөd coo miičhä häyoobäjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵⁻⁶ Jim Jope, jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay mejypia'a, ja'a xøhajpä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimä craa tu'ug yhähäña'ay maa ja'a Simón tiøjcän. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón mөөd Pedro. Jimä cugapxy mejtstägøøg mguéxät Jope, weenä Pedro jaduhñ nøcxy nämä'ayii cooc mi-ich yaa min xquiuhixy. Jaaya'ay jaduhñ xyhawáanäp tii miičhä Dios xyajmäd-

sojp coo mgudiúnät —nõmä Diosmoonsä miänaañ.

⁷ Coo ja'a Diosmoonsä wyiimbijnä, mänitã Cornelio ja'a mioonsä metsc quiuyaaxøyy mөөдä soldado tu'ug. Dioswiingudsähgөөbiä soldado hänäjty. Miөдnijniootpäatäbä Cornelio ja'a soldado hänäjty. ⁸ Mänitã Cornelio quiøxy yajmөөdmädiaacy waambaty hänäjty tөө ñäma'ayii ja'a Diosmöönsäm. Mänitã Cornelio ja'a mioonsä jim quiejxy Jope nädägөөг mөөдä soldado.

⁹ Cujaboom cujyxioө, jim hajxy hänäjty tiu'uyo'oyñä. Ja ween hajxy hänäjty jim quia'a mech Jope. Y ja'a Pedro, mänit jim wyiimbeyty tøjnähgөxp Diospa'yaaxpä. ¹⁰ Jaanč tehм yähö'cäbä Pedro hänäjty. Jaguiay hänäjty je'eduhñ. Jimä quiaay hänäjty yaghoyöyyäxä. Mänit jaduññ yhiñxy wyiinhijxy ¹¹ coo ja'a tsajt hänäjty tөө yhawa'ačh. Mänit jaduññ yhiñxy coo tii jaduññ quiuhdөөñaxyyii nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hitä poobwit hänäjty xiojtsө'oguiä. Jaduññ hänäjty miänoonna'ay. ¹² Madiu'u animalhajxy hänäjty jim quiähxө'ogy poobwittөguiөxp, mөөдä hamädaaxtecypihajxy, mөөдä tsahñdy, mөөдä muuxy. ¹³ Mänitã Dios ja'a Pedro ñämaayy:

—Pedro, pädө'өг. Yagho'og yө'ө animal maybä. Mänit mdsú'udsät.

¹⁴ Mänitã Pedro yhadsooyy:

—Wiindsön, caj; cáböch yө'ө animal jaduñmbä mänaa ndsu'učh. Hix, cab höjts nguhdujt jaduññ myiñ coo höjts animal hoñä'ä mädyiibä ndsu'udsät.

¹⁵ Mänitã Pedro ñämäayyägumbä:

—Tijátyhöch nyajnähdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduññ yhahixө'oy coo hajxy mwiingápxät —nõmä Dios miänaañ.

¹⁶ Tägөөghoocä Pedro jaduññ miägäpxä, mänit yhiñxy coo ja'a poobwit chajpəcumbä tsajpootyp. ¹⁷ Wyi'i tiajpy

wyi'i miaabiä Pedro hänäjty tiiguiөxpä hänäjty jaduññ coo tөө wyiinhixy. Y ja'a Cornelio quiugapxyhajxy, tөө ja'a Simón ja'a tiөjc hajxy hänäjty piáatänä. ¹⁸ Mänit hajxy mөc quiugapxөyy pө jibiä Simón Pedro jiaanč hity.

¹⁹ Y ja'a Pedro, je'enä hänäjty wyi'i tiajpy wyi'i miay tiiguiөxpä hänäjty jaduññ coo tөө wyiinhixy. Mänitã Dioshespíritu ja'a Pedro ñämaayy:

—Mäadow, xiiby miich häna'c nädägөөг xyhөxta'ay. ²⁰ Mänac, nөcx yө'ө häna'c yajtөjtägө'ow. Hoy jaduññ coo mbanөcxät coo hajxy hänäjty wyiimbida'añ. Hix, höөčh yө'ө häna'c jaduññ tөө nguexy coo miich jaduññ xwioonөcxät maa ja'a quiajphajxiän.

²¹ Mänitã Pedro jiaanč mänajcy. Mänitã Pedro ja'a häna'c nädägөөgpä ñämaayy:

—Hөөčh Pedrohajp. Höөčh mijts xyhөxtaaby. Tiičh mijts xwia'ana'añ.

²² Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio höjts tөө xquiexy, ja'a soldado-wiindsön. Jaanč tehм yhojiäya'ay je'e. Dioswiingudsähgөөby je'e. Jiaanč tehм chojpiä judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaanč tehм quiumaaby hajxy jaduññ —nõmä Pedro ñämaayyä.

²³ Mänitã Pedro ja'a häna'c nädägөөgpä ñämaayy coo hajxy tiөjtägө'өwät, mөөд coo hajxy jim miejtsstä'agät. Cujaboom hajxy wyiimbijnä näguipxy mөөдä Pedro. Näje'e ja'a mähөjpädөjc-hajxy pianөcxpä, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jope.

²⁴ Cumaaxc hajxy jim miehch Cesarea. Jimä Cornelio hänäjty yhahixy, mөөдä jiuuy mөөдä miägu'ug, mөөдä miägu'ughajpähajxy. ²⁵ Coo ja'a Pedro jim miehch maa ja'a Cornelio tiөjcän, mänitã Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mänitã Cornelio ja'a Pedro wyiinjicädaacy. Wyiingudsähgө'owaambiä

Cornelio ja'a Pedro hānajtɔ jaduhɲ.

²⁶ Mānitā Pedro ja'a Cornelio nāmaayy:

—Tānaayyø'og, ca'ačh nDiosā. Nā'ä pajäya'ayhājɔch høøčh nej miičhān. Cab jaduhɲ yhahixø'oy coočh miičh xwyiingudsähgø'owät.

²⁷ Mānitā Cornelio jiaančh tānaayyø'cy. Mānit hajxy paquiā miādiaacy. Mānit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miägu'ughajpāhajxy hānajtɔ nāmāy tøø yhamugø'oyān.

²⁸ Mānitā Pedro miānaaɲ:

—Højts judíos-jäya'ay, jaduhɲ højts nguhdujt myiɲ coo højts jiiby nga'a tøjtagø'owät maa jäya'ay tiøjc-hajxiān, ja'a hajxy ca'a judíosɔ, nébiøch chaa tøø ndøjtagø'oyān. Coočhā Dios jaduhɲ xyajwiinhijxy, jadúhnhøch tøø xyajwi-injuø'oy coo jaduhɲ quia'a hahixø'oy coočh pøn nbéxät. ²⁹ Paady, coočhā Cornelio tøø xyajmøjya'axyii, páadyhøch jaduhɲ tøø nga'a māna'añ coočh hānajtɔ nga'a mina'añ. Huuc tunā mayhajt, høøčh huuc hawāanāc tiich jaduhɲ coo tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰ Mānitā Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mädägøøyy, yāabiøch hānajtɔ nDiospa'ya'axy tøgooty. Mānacyxiøø hānajtɔ je'e. Mānitā jäya'ay tu'ug nāguehxtøø'xy høøčh nwiinduum. Jaančh tehɲ yhaambā wyit hānajtɔ. ³¹ Mānitøch xñāmaayy: “Cornelio, tøø miičhā Dios xmiādoy coo jaduhɲ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miičhā Dios jaduhɲ coo miičhā häyoobädøjc mnäxuuch. ³² Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiɲ. Jim jaduhɲ yhahāna'ay maa ja'a craa Simónhajpā tiøjcān, ja'a wajhacyajtøøtspā. Mejypia'a mädøyyā chāna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miédsät, mānit miičh jaduhɲ xmiøødmādia'aga'añ.”

³³ Mānitøch hāna'c jim njaančh quejxy coo miičh nøcxy xwioy. Hoy jaduhɲ coo tøø mmiɲ. Paady

højts yaa tøø nhamugø'oy coo højts miičh mgapxy mmādia'agy nhamädoowhidāanām nebiaty miičhā Dios tøø xñajtscapxøøyyān coo højts jaduhɲ xyajmøødmādiaactägätsät. Xyhijxp højtsā Dios jaduhɲ coo højts hamuumdu'joot nmābøga'añ —nōmā Pedro nāmaayyā.

³⁴ Mānitā Pedro tiägøøyy mādiaacpā:

—Tøøčh nwiinjuøøñā coo højtsā Dios tu'cuhdujt xchøjcām. Cabā Dios pøn hixy heeby piāda'agy. Tøyhajt jaduhɲ. ³⁵ Pønjatā Dios jaduhɲ wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønjatɔ hojiot møød, je'edsā Dios quiumaaby, homiädyii cajptā hajxy jia tsoon. ^{36–37} Mānaa ja'a Juan tiägø'oyān mājajnābejpā, mānitā mādia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpā Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hānajtɔ quixa'añ maa ja'a israelita-jäya'ayhajxiān, majaty hajxy hānajtɔ chāna'ay, jaduhɲā piojpā quiädieeybā hajxy nāhwa'ads quiuhwá'adsät. Jaaya'ay hajxy nāgøxiā nWiindsønhtëjtām. ³⁸ Nazaret ja'a Jesús hānajtɔ choon. Mānitā Dios ja'a Jesús ja'a yhEspíritu miooyy møødā mājaa. Jaduhɲā Jesús wyiinguejxā coo wiädítāt mayhajtuumbā. Pønjatɔ hānajtɔ pøjcāp, yajpa'amnājxāp hajxy hānajtɔ. Pønjatā haxøøgpā ca'a hoybā hānajtɔ møød, yajnāhwāatsāp hajxy hānajtɔ. Puhbéjtābā Jesús hānajtɔ ja'a Diósām. ³⁹ Højts, hamdsoo højts nhijxy tijatā Jesús jim tiuun Judea-naaxooty møød jim Jerusalén. Paady højtsā tøyhajt nmøødā coo tiøyyā. Mānitā Jesús miøjpahbejtā cruzcøxp. Jaduhɲ yho'cy. ^{40–41} Pero cumaaxcā Dios ja'a Jesús yagjuypiojcy. Mānit højtsā Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hānajtɔ tøø jiaančh juypiøcy. Cabā jäya'ayhajxy nāgøxiā yhijxy. Jagooyyā højts nhijxy. Paady højtsā Dios xyaghijxy coo højts hānajtɔ jaduhɲ tøø xyajnāhdijy.

Mänit hõjtsä Jesús nmøødcaay nmøødhuucy. ⁴²Mänit hõjtsä Jesús xwyiinguejxy coo hõjtsä Diosmädia'agy nocy nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúcøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä yajtoyhajtyegøøjät, yho'oguiä, juijyquiä. ⁴³Jaduhnä profetadøjc-hajxy jecy quuijahy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy yajnahwa'ačh yajcuha'achii, pønjatä Jesús ja'a miädia'agy mabøjpäp.

⁴⁴Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiaapädø'øyñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm, pønjatä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhíjtäp. ⁴⁵Y ja'a judíoshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty tøø piamečhíjibä, ja'a hajxy hänajty mabøjpä, coo hajxy jaduhñ yhijsy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíoshajpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. ⁴⁶Hix, miädoow ja'a judíoshajxy jaduhñ coo ja'a ca'a judíospähajxy hänajty wiinghayuuc miädia'agy. Jaduhñä Dios hajxy hänajty quiapxpaady coo miøjjä coo jiaančä.

⁴⁷Mänitä Pedro ja'a judíos nāmaayy:

—Neby hõjtsä Dioshespíritu xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduhñ hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judíoshajxypä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy näbèjpät.

⁴⁸Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judíospä jiaanč nāmaayy coo hajxy näbétät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaanč näbety. Mänitä Cornelio ja'a Pedro nāmaayy coo Pedro jim jiaac hídät mejtsxøø tågøøgxøø maa ja'a Cornelio tiøjcän.

11 Mänitä mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø jiojpøgø'øy, ja'a hajxy ca'a judíospä.

Jaduhñä apóstoldøjc-hajxy miädoyhajty møødä mabøjpädøjc-hajxy. ²⁻³Pero coo ja'a Pedro jim nocytagajch Jerusalén, mänit nähøjjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Tii hoy coo tøø mmøødcaay coo tøø mmøøduh'ugy.

Ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ mänaän, ja'a hajxy hänajty mänaambä coo ja'a ca'a judíoshajxy tsipcøxp yajcircuncidarhájpät nebiä judíoshajxy quihdujthatiän. ⁴Mänitä Pedro quioxy mädi-aacy tiiguiøxpä hänajty coo tøø yhoy Cesarea:

⁵—Jímhøch hänajty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänitøch nwiinhijxy coo tii hänajty quihdøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hänajty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänajty miänoonna'ay. Coo jaduhñ nāaxcädaacy maačh hänajtiän, ⁶mänitøch jiiby nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mänithøchä animal madiu'u nhijxy møødä hamädaaxtecpyiähajxy, møødä hawa'anjatypä, møødä sahnidy, møødä muuxy. ⁷Mänithøchä Dios xñāmaayy: “Pedro, pädø'øg. Yagho'og yø'ø animal. Mänit mdsú'udsät.” ⁸Mänitøch nhadsooyy: “Wiindsøn, caj, cábøch yø'ø animalduhmbä mänaa ndsu'učh. Hix, cab hõjts nguhdujt jaduhñ myiñ coo hõjtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.” ⁹Mänithøchä Dios jadähooc xñāmāguuumbä: “Tijátyhøch nyajnahdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mwiingápxät.” ¹⁰Tägøøghooc-høchä Dios jaduhñ xñāmaayy, mänithøchä poobwit nhijxy coo chajpəcumbä tsajpootyp. ¹¹Mänithøchä häna'c nädägøøgxñāmejch maačh hänajty nmejtsta'aguiän. Jim hajxy hänajty tøø chohnäda'agy Cesarea. ¹²Mänithøchä Dioshespíritu xñāmaayy cooçh

tähooccapxiä nbadu'ubögät. Mänitöch njaanč mөөdnөcxy. Mänit hädaa määbөpädөjc-hajxy nädädujc piadu'ubөjpä. Jope hajxy choon. Coө höjts jim nmejch Cesarea, mänit höjts jim ndөjtägөөyy maa ja'a craa Corneliohajpä tiөjcän. ¹³ Mänit höjtsä Cornelio xyajmөөdmädiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä nägüehxtөө'xiän ja'a Cornelio wyyiinduum. Mänitägä Diosmoonsä ja'a Cornelio nämaayy: “Jimä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xөhajpä Simón Pedro. Capxynäguex ja'a craa jaduһn coө yaa mynät. ¹⁴ Coө yaa miédsät, mänit miich xyhawaanaänä nebiä mbojpä mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, mөөdä mhuung mөөdä mdo'oxy.” ¹⁵ Coөch ndägөөyy mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy yhadägөөyy jioottägөөyyä ja'a Dioshespíritäm, neby höjts jayөbajt xyhuuc nägädaacämbän. ¹⁶ Mänitöch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miänaañän: “Ja'a Juan, nөөhaam hijty miäyajnäbety. Tөyhajt jaduһn. Pero mijts jaduһn xyajnäbetaamb ja'a Dios yhEspírituhaam”, nөm höjtsä Jesús xnämaayy. ¹⁷ Y coө hajxy tөө nmäbөjcäm ja'a Jesucristocөxpä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xmiөyyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, tөө ja'a Dios ja'a yhEspíritu mioobiä, neby hajxy tөө xmiөyyämbän. Pөnhөch hөөch coөchä Dios jaduһn nnä'a capxhadügät —nөmä Pedro miädiaacy.

¹⁸ Coө ja'a määbөpädөjc-hajxy jaduһn miädoyhajty jim Jerusalén, mänit hajxy hamon haducy miähmөөyy. Mänitä Dios hajxy pia'yaaxy coө miөj coө jiaančhä. Mänit hajxy miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, tөө ja'a cuhdujt hajxy miөyyäbä coө ja'a Dios hajxy jiojpөгө'өwät, mөөd coө ja'a yhaxөөгcuhdujt hajxy näjtshixө'өwät,

jaduһn hajxy cөjxta'axiөө jiuгыhädät nebiä Dios jiuгыhatiän.

¹⁹ Tөөyyämä Esteban hänäjty jim yagho'ogyii Jerusalén, mänitä määbөpädөjc-hajxy jim tiägөөyyä jaamdúunäbä tsaačtiúunäbä. Coө hajxy jim chohn, näje'e hajxy jäguembaady nөcxөөyy, Fenicia, Chipre, Antioquía. Coө ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty yajwa'xy ja'a Jesucristocөxpä homiaajä, jagooyyä judíos ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty yajnähixө'өyii. Pөnjaty hänäjty ca'a judíos, cab hajxy hänäjty yajnähixө'өyii. ²⁰ Ja'a määbөpädөjc-hajxy hänäjty jim tsoһmbä Chipre mөөd Cirene, coө hajxy näje'e miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Antioquía, hopionä Diosmädia'agy yajnähixөөyyä ja'a Jesúsөxpä, mөөdä judíoshajxy, mөөdä ca'a judíoshajxypä. Jaduһn hajxy yajnähixөөyyä coө ja'a Jesús hajxy nWiindsөnhájtäm. ²¹ Ja'a määbөpädөjc-hajxy, miөdhájtäbä Dios ja'a miөcmäjaa hajxy hänäjty. Mänitä jäya'ay ja'a jiecyyquihdujt hajxy nämay näjtshixөөyy. Mänitä Dios hajxy jiojpөгөөyy.

²² Ja'a määbөpädөjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty hijpä Jerusalén, coө hajxy jaduһn miädoyhajty coө ja'a määbөpädөjc-hajxy hänäjty jim miayө'өy Antioquía, mänitä Bernabé hajxy jim quiejxy. ²³ Coө ja'a Bernabé jim miejch Antioquía, mänit yhijxy coө ja'a Dios ja'a mayhajt hänäjty möj tөө tiun, coө ja'a määbөpädөjc-hajxy hänäjty tөө jiaanč mayө'өy. Mänitä Bernabé jiaanč tehм xioondaacpөjcy. Mänitä Bernabé ja'a määbөpädөjc nämaayy coө ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngahnä miäbögät hamuumdu'joot ja'a Jesucristocөxpä. ²⁴ Hojiootä Bernabé hänäjty jiaanč tehм miөөd. Jiaanč tehм miөөdä Dioshespíritu hänäjty je'eduhñ. Hamuumdu'jootä

Diosmädia'agy hänäjty miäbøcy. Paadiä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty jaduñ tehngahnä miayø'øy, ja'a hajxy hänäjty mabøjpä ja'a Jesúcøxpä.

²⁵ Coo ja'a Bernabé jim chohñ Antioquía, mänitä Saulo hoy piaady. Mänit hajxy jim nämetsc ñøxtägajch Antioquía. ²⁶ Tu'jumøjtä Bernabéhajxy jim yhiyty mөөdä Saulo maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Jimä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy nämay yajwiingapxøøyyä. Jim Antioquía, jimä mabøjpädøjc-hajxy yajxøbejtsohnä cristianos, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hänäjty tø jiojpøgø'øy.

²⁷ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jii by quiädaacy Antioquía. Jerusalén hajxy hänäjty tø chohñda'agy. Tøø hajxy hänäjty ñajtsapxøøyyä ja'a Diósäm. ²⁸ Tu'jäya'ay hänäjty xiøhaty Agabo. Tøø ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänäjty yhamugø'øy. Mänitä Agabo tiänaayyø'cy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ coogä yuuxøø hänäjty jejcy jiada'añii wiinduhmyhagajpt. Mänit jaduñ jiaančh tøjiajty cujegy mänaa ja'a Claudio hänäjty jim tiuungmөөdän Roma. ²⁹ Mänitä mabøjpädøjc-hajxy quiojyquiapxytiuuñ jim Antioquía coo ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty jim quiexa'añ Judea maa ja'a mabøjpädøjc-hajxy jim bän. Jaduhñ hajxy hanidiuhmjaty yejcy, mäduhñtiä xädø'øñ hajxy hänäjty miөөdä. ³⁰ Mänitä xädø'øñ hajxy jaduñ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim mänøcx Judea mөөdä Saulo. Mänitä majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hänäjty tsänaabiä jim Judea.

12 Mänitä mabøjpädøjc-hajxy näje'e tiägøøyyä jaamdúñäbä tsaächtiúñäbä. Ja'a Herodes jaduñ jatcøøyy, ja'a hänäjty tuumbä gobiernä jim Judea. ² Mänitä Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam,

ja'a Juan yhajch. ³ Coo ja'a Herodes jaduñ yhiyty coo ja'a judíoshajxy hänäjty xioonda'agy je'eguiøxpä coo ja'a Santiago hänäjty tøø yagho'ogyii, mänitä Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xøø hänäjty jájtäp mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty quiaayän, ja'a ca'a tsoomiөөdpä. ⁴ Coo ja'a Pedro jaduñ yajmajch, mänit chuuma. Xøømdsuhñ ja'a Pedro hänäjty cwieendähadyii ja'a soldádäm. Tädujc-horajtiä soldadohajxy hänäjty nämädaaxcjaty yhadäna'ay. Niguiuwíjtsäp hajxy hänäjty. Tøø ja'a Herodes hänäjty wyiinmay coo ja'a Pedro hänäjty xøønaxy yajtøyhajtyega'añii cu'ughagujc. ⁵ Hoyyä Pedro hänäjty jia tsumiä, tehngahnä mabøjpädøjc ja'a Dios hajxy hänäjty pia'ya'axy ja'a Pedrocøxpä, coo yhøxmadsoøjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hänäjty yajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hänäjty mia'ay pujxtøgooty. Coods hänäjty jaduñ. Soldadohagujc hänäjty mia'ay. Cøøxoch hänäjty jaduñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hänäjty yhadäna'ay pujxtøghaawjooty. ⁷ Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jøøn jii by yagja-jøøyy pujxtøgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro jiahmyu'xy. Mänitä Pedro nämäaayyä:

—Tsógäm, pädø'øg.

Mänitä Pedro ja'a cadena quio'øgahduutä. ⁸ Mänitä Diosmoonsä miänängumbä, ja'a hänäjty jim tsohmbä tsajpootyp:

—Niwiøhñda'adsøø. Pägø'ow yø'ø mgø'øg.

Coo ja'a Pedro jaduñ quidiuuñ, mänit nämäaayyägumbä:

—Pägø'ow yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitä Pedro ja'a Diosmoonsä jiaančh padu'ubøjcy. Cabä Pedro hänäjty

ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaa-
ančh hijxy, tøgä ñä'ä wiinhijx jaduhñ.
¹⁰ Mänitä Pedrohajxy jim ñajxy maa ja'a
soldado jayøjpä hānajt看 yhadāna'ayān.
Mānit hajxy ñajxy maa ja'a miāmet-
spān. Coø hajxy jim miejch maa tehñ pi-
ujxtøghaawān, mānit yhawaach hamd-
soo. Coø hajxy piādsøømy, mānit ha-
jxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitä Dios-
moonsä yhadāgoyyøøñä. Nidiuhñä Pe-
dro jaduhñ miāhmøøyy.

¹¹ Mänitä Pedro wyiinhmahñmejtsnä.
Mānit miānaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ coočhā Dios ja'a
mioonsä tøø xyajñāguexy. Tøøch jaduhñ
xyajñāhwa'ačh ja'a Herodescøxpä
møødä judiøshajxy.

¹² Mänitä Pedro jim ñøcxy maa
ja'a María tiøjcān, ja'a Juan ja'a
tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hānajt看
tyijpä Marcos. Tøø jāya'ayhajxy
hānajt看 may yhamugø'øy tøgooty
Diospa'yaaxpä. ¹³ Coø ja'a Pedro jim
miejch, mānitä tøgħaaw quiojxnocy.
Mānitä quixy tu'ug jim miejch maa ja'a
tøgħaawān, ja'a hānajt看 xøhajpä Rode.
Miādowaambiä Rode hānajt看 jaduhñ
pønä tøjc cojxnojp. ¹⁴ Coø ja'a Rode
ja'a Pedro yo'mädooyy, mānitä Rode
pāyø'øguiä wyiimbijty xoonđāacāp.
Cabä Rode ja'a tøjc ñä'ä yaghawaach.
Mānit hoy ñāgapxy coogä Pedro hānajt看
jim tiāna'ay tøguuy. ¹⁵ Mänitä Rode
ñāmaayyā:

—Tøø miichāda'a mguhhiñ.

Pero tehñgahnä Rode hānajt看 miā-
na'añ cooc hānajt看 jie'ejä ja'a Pedro.
Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a
yhaañmādah yø'ø.

¹⁶ Jimä Pedro ja'a tøgħaaw hānajt看
tehñgahnä jia wi'i quiojxnocy. Coø ha-
jxy hoy yaghawa'ačh, mānit hajxy yhi-
jxy coø hānajt看 jiaačh jie'ejä. ¹⁷ Mänitä
Pedro seña tiuun quio'øhaam coø ha-

jxy yhamónāt. Mānit jaduhñ miādiaacy
neby hānajt看 tøø yajpādsømyii pujxtø-
gooty ja'a Diósām. Mānit jiaac mānaañ:

—Nøcxä Santiago hajxy hawaanä
møødä mabøjpādøjc coočh tøø
nnāhwa'ačh.

Coø ja'a Pedro jaduhñ miādi-
aacpādøøyy, mānit wiingtuum
ñøcxnä.

¹⁸ Coø jioðøøñä, mānitä soldadohajxy
jiaačh tehñ yagjuøøyy coø ja'a Pe-
dro hānajt看 quia'a jiiñiān pujxtøgooty.

¹⁹ Mänitä Herodes yhaneħmy coø ja'a
Pedro yhøxta'awøøjāt. Coø ja'a Pedro
maa quia'a yajpaaty, mānitä soldado-
hajxy yajñāhdsøømä, ja'a hajxy hāna-
jty tøø yhadānā'ayābä maa ja'a pujx-
tøjcān. Mänitä Herodes yhaneħmy coø
ja'a soldadohajxy yagho'ogøøjāt. Mänitä
Herodes jim chohñ Judea. Mānit jim
ñøcxy tsānaabiä Cesarea.

²⁰ Mänitä Herodes ja'a cu'ug
jiaačh tehñ miājootma'ty, ja'a hajxy
hānajt看 tsānaabiä jim Tiro møød jim
Sidón. Mānitä cu'ughajxy nāgøxiä
quiojyquiapxytiuuñ coø hajxy nāgøxiä
jim ñøcxāt ja'a Herodes wyiinduum.
Jimä Herodes ja'a mioonsä hānajt看
tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtuungä Blasto
hānajt看 jim miøød maa ja'a Herodes
wyiinduumān. Mänitä cu'ugä Blasto
hajxy miājuuyy coø ja'a Blasto ja'a
cu'ug piuhbédāt, weenä tsip jaduhñ
ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hānajt看
tiuundaacthaty maa ja'a Herodes
ñāaxootiān. ²¹ Coø hajxy hānajt看 tøø
yajcuhducy mānaa hajxy hānajt看 jim
yhamugø'øwa'añān maa ja'a Herodes
wyiinduumān, mānitä Herodes ja'a
reewyit piägøøyy. Mānit jim yhøxtaacy
maa ja'a yhāñaabiejtān, maa ja'a
cu'ughajxy hānajt看 tøø yhamugø'øyan.
Mānitä Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy
møødmādiaacpä. ²² Mänitä cu'ughajxy
tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xim capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jiäya'ayä neby højtshájtäm.

²³Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduhñ yajpa'ambejtä je'eguiøxpä coo ja'a Dios hänajty tøø quia'a wiingudsähgø'øy. Mänitä Herodes tiøøngcuhsu'tsä. Mänit yho'nä.

²⁴Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hänajty jaduhñ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

²⁵Hoorä, coo ja'a Bernabé møødä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øn hajxy hänajty tøø mio'oy jim Jerusalén, mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxtägajch jim Antioquía. Quipxiä Juan Marcos pianøcxy.

13 Jim Antioquía, jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä.

Näje'e hajxy hänajty tiuumbä yajnähixøøbiä. Ja'a hajxy hänajty jaduhñ tuumbä, jue'e hajxy hänajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsohmbä, Saulo, møød Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hänajty tøø miøødmuutsc-haty, ja'a hänajty jim tøø guobiernähátiäbä Galilea. ²Jiibiä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Dioshespíritäm:

—Tøøchä Bernabé møødä Saulo nya-jnähdiy coøchä nduung hajxy xtiúunät. Mwiinguéxäp hajxy jaduhñ.

³Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpædøyy, mänitä Bernabéhajxy quio'ønähgajpä møødä Saulo. Mänitä Bernabéhajxy tiu'ubøjnä møødä Saulo.

⁴Mänitä Bernabéhajxy wyiinguejxä ja'a Dioshespíritäm coo hajxy wiädítät

Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Mänit hajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotägø'øy. Mänit hajxy ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre, ja'a mejyhagujpä. ⁵Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcomänajcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Salamina. Mänit hajxy tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä maa ja'a judfos chajtøjc-hajxiän. Jimä Juan Marcos hänajty piawädiypä nä'ä jamiøød.

⁶Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hänajty tøø quioxy hawädity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pafos. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug wiädijpä, ja'a hänajty xøhajpä Barjesús. Judío hänajty je'e. Wiinmahñmøød hänajty je'e. Jaduhñ hänajty yhøhnda'agy cooc tyijy hänajty je'e Dyiosquexiä.

⁷Hoyyä Barjesús ja'a Sergio Paulo hänajty miøødnimiägu'ughadyii, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Coo ja'a Sergio Saulo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäwädity, mänitä Bernabéhajxy miøjyaaxä møødä Saulo. Miädowáambiägä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty. ⁸Haa ja'a Barjesús, Elimas hänajty xiøhaty hagriegoaam. Hoorä, coo ja'a Elimas jaduhñ miädoyhajty coogä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty miädowa'añ, cabä Elimas jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänitä Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcaxøøyy coo quia'a mabøgät. ⁹Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hänajty je'e xiøhajpä møødä Pablo. Hoorä, miøødä Pablo ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Pablo ja'a Elimas wyiinhee'ppejty. ¹⁰Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaançh tehñ yhøhndaacp miich. Jaançh tehñ

yhaxøøg miičhä mwiinmahñdy. Caj miičh myajmädsocy coo jäya'ayhajxy hoy quiuhdujthádät. Tii miičh jaduhñ coo mwil'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a tøyä. ¹¹ Xyajcumädowaamb miičhä Dios. Xyajwiinhoodsaamb miičh jaduhñ. Jejcy miičh wiinds mmähmø'owa'añ. Caj miičhä jajpä mdsoj hixa'añ, —nømä Elimas ñämaayyá.

Mänitä Elimas jiaančh wiinxoo'ch. Hobiänejpä hánajty tioonda'ay maa ñøcxø'owät. Yhøxtaaby hánajty jaduhñ pøn jaduhñ wiinwídsáp. ¹² Coo ja'a Sergio Paulo jaduhñ yhiijxy nebiä Elimas hánajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit yagjuøøyy. Mänitä Diosmädia'agy jiaančh mabøjcy coo tiøyä.

¹³ Mänitä Pablohajxy jim biarcotägøøguiumbä, møødä Bernabé, møødä Juan Marcos. Mänit hajxy miejyñájxcumbä. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Perga, jim maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Panfilia. Jimä Juan Marcos wyiimbijnä nidiuhñ. Mänit yhädaacnä Jerusalén. ¹⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim chohñ Perga, møødä Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Antioquía, jim maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Pisidia. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Pablohajxy chajtøjtägøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-haxiän. Mänit hajxy jiiby yhänaaguiädaacy. ¹⁵ Ja'a häna'c-hajxy hánajty jiiby tuumbä tsajtøgooty, mänitä Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyän, møød maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyän. Mänitä Pablohajxy ñämaayyá:

—Mägu'ughajpädøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenä cu'ughajxy miädoj.

¹⁶ Mänitä Pablo tiänaayyø'cy. Mänitä quio'ø chajtsihy, weenä cu'ughajxy

jaduhñ yhamädoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelitabä. Mhaagä wiingudsähgøøbiä Dios hajxy. ¹⁷ Højts israelitabä, Dios højts nDioshajpy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipto. Mänit hajxy jaduhñ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hánajty quiu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egipto yhøxwoobädsøømä ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy. ¹⁸ Coo hajxy jim wiomejtsä pactuum maa hánajty pøn quia'a tsäna'ayän, jim hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Míee'xtujpiä Dios hánajty jaduhñ, hoyyä miädia'agy hánajty quia'a jagä yajtuñäxä. ¹⁹ Mänitä israelitashajxy jim nøcxy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajtpä, cøjx hajxy yajcuhdägøoyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy ñaaxpaatnä. ²⁰ Mädaaxmägo'xjomøjt ja cupc hánajty tøø yhity coo hajxy hánajty tøø choon Egipto.

'Mänitä Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhádät. Jaduhñ hajxy jejcy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehñ tiuun cuduung. ²¹ Mänitä cu'ughajxy miänaañ coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy jaduhñ yhane'emøøjät. Mänitä Dios ja'a Saúl yajnähdiij coo je'e tiünät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hánajty jegyhajty tøø yhaphaty tøø tieedyhaty. Juxychägui'xjomøjtä Saúl jaduhñ tiuun gobiernä. ²² Mänitä Dios miänaannä coo Saúl jaduhñ quia'a tiuunnät gobiernä. Jaduhñ miänaannä coo David jaduhñ ween tiuunnä gobiernä: "Njaančh tehñ quiumäabiøchä David jaduhñ, ja'a Isaf yhuung. Cøxaamb jaduhñ quiudiuna'añ

waambátyhøch nnäma'awa'añ", nömä Dios ja'a David jecy ñänømy. ²³ Mänitä Jesús cujecy jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yhaphajt tieedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween min yajnähwa'açhii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøyyä coogä yajnähwaatpä hñanjty quixa'añ. ²⁴ Cahnä Jesús hñanjty tiägø'oyñä wädijpä, jimä Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hñanjty yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixø'øwät, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øwät, møød coo hajxy ñäbétät. ²⁵ Coo ja'a Juan hñanjty tiuumbädø'owaannä, mänit miänaañ: "Jadúhnhøch mijtsäda'a xñänømy cooc tyijy høøch nGristo. Ca'açh nje'ejä. Jímhøchä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ. Maas møcmäjaamøød je'e miedsa'añ queeçh høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän ja'a jaac medsaambä."

²⁶ Mägu'ughajpädøjc, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajtäm; møød mijts ca'a judíospä, mwiingudsähgøøbiä Dios hajxypä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo hajxy nägøxiä xyajnáhwa'adsaanäm. ²⁷ Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä cu'ughajxy hñanjty ñajuø'øy coo hñanjty je'e Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsønhajxy hñanjty quia'a najuøøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo ja'a Diosquexy hñanjty yagho'oga'añii. Ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñanjty jegyhajty mäwädijpä. Hoyyä cu'ugä Diosmädia'agy hñanjty jia mädoy wiingusábadohaam nebiä profetadøjc ja'a Diosquexy hajxy

hñanjty jia mädia'aguiän, cabä cu'ughajxy hñanjty ñajuø'øy coo ja'a Jesús hñanjty Dyiosquexiä. ²⁸ Jaduhñä cu'ughajxy hñanjty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hñanjty hanaxiä tøø quiadieey. Pero cab hñanjty jaduhñ ñä'ä tøyýäbä. Hoy hñanjty quia'a jagä tøyýä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduhñ ñämaay coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogøøjät. ²⁹ Coo ja'a Jesús jaduhñ jiaançh ho'cy, cøjx jaduhñ tiøjiajty nebiaty jim miädia'agyiijän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mänit yajmänajcä cruzcøxp. Mänit hoy yajnaaxtägø'oyii. ³⁰ Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch. ³¹ Mayhoocä Jesús jaduhñ jiaac hijxä ja'a jiamioødhajxy, ja'a hajxy hñanjty quipxy tøø piadsohndä'aguiäbä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judíoshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

³² Paady højts mijts jaduhñ nyajwiingapxø'øy ja'a Jesúsøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawáanäxä ja'a Diósäm coogä Dios ja'a yajnähwaatpä hñanjty quixa'añ. ³³ Coo ja'a Jesús hajxy tøø xñähho'túütäm, møød coo jiuujypiøjtägajch, jaduhñä Jesús hajxy tøø xjiaançh yajnähwaatsäm. Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawáanäxäm coogä Dios ja'a yajnähwaatpä hñanjty quixa'añ. Jaduhñ jim myiñän cujaay maa ja'a salmo miämetspän: "Høøch miich nHuunhajpy. Jäda'açh miich tøø nyagjujypiøjtägach." ³⁴ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yHuung hñanjty yagjujypiøjtägatsa'añ, jaduhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Míjtshøch ngunuu'xaamby nébiøchä David tøø

nyajnäma'ayän. Nyajtøjiadäämbiøch jaduhñ.”³⁵ Jaduhñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: “Caj miich mmäna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hñajty tøø yho'ogy. Myagujypiojtägatsaamby miičh jaduhñ”, nømä Dios ñämaayyä.

³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmädøøyy nebiä Dios hñajty tøø yajnähdijjän, mänitä David yho'nä tiägoonä. Mänit hoy ñaaxtägø'oy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduhñ. ³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagujypiojtägajtsä.

³⁸⁻³⁹ Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduhñ højts mijts nyajwiingapxø'oy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, møød coo jadähooc jiuypiojtägajch. Pønjaty jaduhñ mäßøjp, nähwa'adsaamb hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'owa'añ. Hoyyä jecyquihdujt hajxy hijty nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsaañäm.

⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäbøgät neby højts mijts cham nyajwiingapxø'oyän. Pø caj, wehñdä hajxy mjat mhabétät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän:

⁴¹ Huuc mädown hajxy, pønjaty jaduhñ mäwiingapxpejp,

myagjuø'owäp hajxy jaduhñ;

mniguiu'uds mniguiuh-hämeedø'owøøjäp hajxy.

Hix, hoy-yagjuøñøch jaduhñ njaanč tehñ yajcähxø'oga'añ maa mijts mwiinduumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduhñ miäbøga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaambä, nømä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøñä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøomy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy jadähooc ween min miä-

dia'agy ja'a sábado hñajty jaac miimbä, neby hajxy hñajty tøø yhuuc mädiaacpän. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjcä, møødä judíosahajxy, møødä ca'a judiøspähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty mäßøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhädät.

⁴⁴ Coo ja'a sábado hñajty jadähooc yhabäatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy hñajty miädooyaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hñajty jadähooc miädia'agäängumbä. ⁴⁵ Coo ja'a judíos wyiindsønhajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hñajty jaanč tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhiipä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hñajty yhøhnda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hñajty jaduhñ. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä møjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ højtsä Dios tøø xwyiinguexy coo højts mijts judiøspä jayøjp nya-jwiingapxø'owät ja'a mädia'agy ja'a Jesúsøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädown'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a mäßøga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab højts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim højtsä jäya'ay nøcxy nnä'ägä yajwiingapxø'owaannä, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁸ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä jiaanč tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäbøjcy, pønjetiä Dios hñajty tøø yajnähdijy coo hajxy jiugyhada'añ homiänaajä

neby je'e jiugyhatiän. ⁴⁹Mänitā Diosmädia'agy ja'a Jesúcøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt. ⁵⁰Mänitā mäyøøjäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä møødä to'oxiojc-hajxy, ja'a hajxy hānajtj Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy ñāmaayyā coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mǎbøjcǎxāt. Ja'a judíoswiindsønñhajxy jaduhñ mānaan. Jaduhñ hajxy hānajtj miānaambā coo ja'a Pablohajxy yhøxpäbo'owøøjät. ⁵¹⁻⁵²Mänitā Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxiyty wyiinwojpy, weenā naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Hijxtahñd hajxy jaduhñ yajcǎhxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtj nāmāy quia'a mǎbøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hānajtj mǎbøjpā, jaanč tehñ xioondaacp hajxy hānajtj. Høxtä piaatypä Dioshespíritu hajxy hānajtj. Mänitā Pablohajxy jim chohññä møødä Bernabé. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Iconio.

14 Mänitā Pablohajxy jim miejch Iconio. Coo sábadō yhabaaty, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-haxjiän. Mänitā Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitā jäya'ayhajxy may miäbøjcy, møødä judfoshajxy, møød hajxy ca'a judfospä. ²Pero cabä judfoshajxy nägøxiä miäbøjcy. Mänitā jäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä, ja'a hajxy hānajtj ca'a judfospä, ja'a hajxy hānajtj mǎbøjpā. Jaduhñ hajxy jiojcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mǎbøjcǎxāt. Ja'a judfoshajxy jaduhñ mānaan, ja'a hajxy hānajtj ca'a mǎbøjpā. Jaduhñ hajxy hānajtj miānaambā coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjät. ³Jequiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hānajtj tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hānajtj

miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcām. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hānajtj yajnaxy. Hijxtahñd hajxy hānajtj yajcǎhxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miājaa hajxy hānajtj tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miājaahaamä pa'am hajxy hānajtj yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hānajtj ñajuø'øy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč tsójcām. ⁴Pero cabä cu'ughajxy hānajtj tiu'ugmädia'aguiä. Nǎje'e ja'a judíos miädia'agy hajxy hānajtj miäbøjcä. Nǎje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hānajtj miäbøjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hānajtj tiuumby møødä Bernabé. ⁵Mänitā møjtuungmøødpāhajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Pablohajxy quiuhga'adsøøjät. Jaduhñä judfoshajxy piamānaambā møød hajxy ca'a judfospä. ⁶Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a naax hānajtj xiøhatiän Licaonia, møød maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Listra møød Derbe. ⁷Mänitā Diosmädia'agy hajxy jim tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt.

⁸Jimä pa'amjäya'ay hānajtj tu'ug chāna'ay Listra. Tecymiuquiä mǎhdiøjc hānajtj tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hānajtj mānaa yo'oyø'øgy. ⁹Jiaanč tehñ yhamädoowhijpiä mǎhdiøjc hānajtj waambatiä Pablohajxy hānajtj miädia'agy. Coo ja'a Pablo ja'a mǎhdiøjc jaduhñ yhiyxy coo ja'a mǎhdiøjcä jioot hānajtj tøø piäda'agy coo miøcpøgāt, møød coo hānajtj miäbøcy coo ja'a Pablo ja'a Jesús miājaa hānajtj miøød-hajtä, ¹⁰mänitā Pablo ja'a mǎhdiøjc ñāmaayy:

—Pädo'øg, tänaayyø'øg.

Møcä Pablo jaduhñ miānaa. Mänitā craa jiaanč tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä. ¹¹⁻¹²Coo ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhñ yhiyxy coo hānajtj tøø

miöcpöcy, mänit hajxy tiägööyy yaaxpä yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädäcäm mөөдä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgööyyämbä. Tøø hajxy jaduhñ ñibiä-da'agyii neby jäya'ayän —nömä Pablo-hajxy ñänöömä.

Jaduhñä Bernabé hänäjty yhajod-hadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduhñ hänäjty je'e yhajodhájtabä nebiä Hérmesän, je'eguiöxpä coo ja'a Pablo hänäjty jiaančh tehñ miädia'agy. ¹³⁻¹⁴ Pero cabä Pablohajxy hänäjty wyiinjuø'öy waambaty hajxy hänäjty ñänömyii. Hoorä, jimä tsajtöjc hänäjty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänäjty wyiingudsähgø'öyän. Ja'a jäya'ay hänäjty jim tuumbä teedy, mänitä waj may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänäjty cajtpa'a tøø miähmø'öyän. Mayyä pöjy jaduhñ yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägööyyä wiingudsähgööyyäbä. Ja'a cu'ughajxy mөөдä teedy, je'e hajxy hänäjty mäwiingudsähgøöby. Mänitä teedyhajxy tiägööyy mänaambä coogä waj hajxy hänäjty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriegohaam hajxy jaduhñ miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ wyiinjuøöñä nebiä cu'ughajxy hänäjty jiatcø'owa'añ, mänitä Pablohajxy tiägööyy tajpä maabiä. Mänitä wyit hajxy quiøø'ch. Mänit hajxy jim tiägööyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵ —Mägu'ughajpädöjc, ca'a höjts xwyiingudsähgø'öy. Jäya'ay höjts nej mijtsän. Paady höjts yaa tøø nmech maa mijts mgajptän, coo höjts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, jaduhñä Dios jujpiä ja'a miädia'agy hajxy mmäböjcat. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuñ, mөөдä naaxwiin, mөөдä mejy, mөөдä tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduhñä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøöñät,

coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mnajtshixøöñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. ¹⁶ Hijty, jaduhñä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. ¹⁷ Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'ögy coo hojioot jiaančh tehñ mөөдä maa mijtsøxpän, mөөд coo yajtu'uy coo yajta'xy, mөөд coo ja'a camä tu'u yaghoyø'öy, jaduhñ hajxy ngaayy nhüucäm jootcujc —nömä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸ Hobiänejpä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ yajmäbøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgø'owөөд mөөдä Bernabé.

¹⁹ Mänitä judíoshajxy näje'e miejch. Antioquía hajxy hänäjty chooñ mөөд Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmäbøjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänäjty yhöñda'agy mөөдä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hänäjty yhajodhaty coo ja'a Pablo hänäjty tøø yho'ogy, pero cab hänäjty tøø ñä'a ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhöxwich cajtpa'a. ²⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty jaduhñ tøø miäbøquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy jiihmugø'öy. Mänitä Pablo jadähooc wyiinmahñmejch. Mänitä Pablohajxy jaduhñ jiiby tiägøøguiumbä cajptooty mөөдä mäbøjpädöjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ mөөдä Bernabé. Mänit hajxy ñöcxxy maa ja'a cajpt hänäjty jaduhñ xiøhatiän Derbe.

²¹ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägööyy hawaan hayaaxøöbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy may miäbøjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimböjcumbä. Mänit hajxy jim ñöcxtägajch Listra, mөөд jim Iconio, mөөд jim Antioquía, majaty hajxy hänäjty tøø yhuuc hoobiän. ²² Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy

hänajty tøø miäbøquiäbä, mänit hajxy wyiingapxøøyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianócxät tehngahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mänax cu jia yajnax ja'a tsaächpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduhñ jim ñócxät Dioswiinduum. ²³ Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, wyiinguejxyp hajxy hänajty pøn jaduhñ jim túnäp wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduhñ quiuweendähadøøjät ja'a Diósäm, ja'a hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hänajty miänuu'xta'agy.

²⁴ Mänitä Pablohajxy jim ñaxøøyy møødä Bernabé maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Pisidia. Møød hajxy jim yhoobiä maa ja'a naax hänajty xiøhajpän Panfilia. ²⁵ Mänitä Pablohajxy jim jadähooc miéjtscumbä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadähooc yajwá'x-cumbä. Mänit hajxy ñöcxy jadähooc Atalia. ²⁶ Jim hajxy jadähooc hoy biarcotägø'öy. Mänit hajxy jim ñöcxcumbä Antioquíä maa hajxy hänajty jaduhñ tøø yhuuc tsohndaacpä, maa hajxy hänajty jaduhñ tøø wyiinguexyiijän coo ja'a Dios ja'a tiuung hajxy tiúnät. Coo hajxy jaduhñ jim miejtstägajch Antioquíä, yaghabejt hajxy jaduhñ nebiä Dios hänajty tøø yhane'emiän coo hajxy jaduhñ tiúnät. ²⁷ Coo hajxy jim miejch Antioquíä, mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc hajxy wioomujcy. Mänit hajxy miädiacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyiijän, møød coo ja'a Dios cuhdujt jaduhñ tøø yecy coo ja'a jäya'ay-hajxy jaduhñ miäbøjpät, ja'a hajxy hänajty jaduhñ ca'a judíospä. ²⁸ Jejquiä Pablohajxy jim yhiyty Antioquíä. Xyicy xioondaacy hajxy jaduhñ møødä mabøjpädøjc-hajxy.

15 Mänitä jäya'ayhajxy jaduhñ jim näje'e miejch Antioquíä. Judea hajxy hänajty tøø chohnda'agy. Mänitä

mabøjpädøjc-hajxy yajnähiøøyyä coo hajxy jaduhñ quiudiúnät nebiä Moisés hänajty jegyhajty tøø yhane'emiän, coo hajxy yajcircuncidarhädät. Coo hajxy jaduhñ quia'a cudiúnät, cábac hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsohmä Judea, je'edsä mabøjpädøjc hajxy jaduhñ yajnähiøøyy. ²⁻³ Pero cabä Pablohajxy jaduhñ quiumaayy coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ yajnähiø'owøøjät. Mänitä Pablo ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ yajcapxiøøyy coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ quia'a mabögät neby hajxy hänajty tøø yajnähiø'oyiijän coo hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhädät. Mänitä Pablohajxy jim quiejxä Jerusalén møødä Bernabé, møødä wiinghäna'c-hajxy. Ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ mäguejx coo ja'a tsip ja'a pleetä jaduhñ ween nöcxy yajcøxy yajmay. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tuumbä Jerusalén maa ja'a tsajtøjcän, je'edsä tsip ja'a pleetä hajxy hänajty miøodyajcøxaamby miøodyajmayaaamby, jaduhñ hajxy quia'a tsipyajpädø'nät. Coo ja'a Pablohajxy jim tiu'ubøjcy Antioquíä, mänit hajxy jim ñaxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Fenicia, møød jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Samaria. Jimä Pablo ja'a mabøjpädøjc hajxy miøødmädiacy, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Fenicia møød jim Samaria. Jaduhñä Pablohajxy miädiacy coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø piadu'ubøcy, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, møød coogä yhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty tøø najtshixøñä. Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaanäh tehñ xioondaacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Jerusalén møødä Bernabé, mänitä mabøjpädøjc-hajxy jim

yhamugøøyy maa ja'a tsajtojcän, mөөdä Dioswiingueypähajxy, mөөdä tsajtojc-wiindsønhaajxy. Mänitä Pablohajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hāhajty tөө piuhbedyijän. ⁵Jimä fariseoshajxy näje'ebä. Tөө ja'a Diosmädia'agy hajxy hāhajty miäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy tiānaayyø'cy. Mänit hajxy miānaaŋ:

—Tspicøxpä mēbøjpädøjc-hajxy ya-jcircuncidarhājpät, hoy hajxy jaduhñ quia'a jagä judfospä; weenä mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiunñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän —nömä fariseoshajxy miānaaŋ.

⁶Mänitä Dioswiingueypähajxy yhamugøøyy mөөdä tsajtojc-wiindsønhaajxy. Mänit hajxy tiägøøyy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tөө miāna'añ. ⁷Mänitä Pedro tiānaayyø'cy mädiaaccujc. Mänit yajcapxøøyy:

—Puhya'adiøjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ coočhä Dios jecy xwyiinguejxy coočhä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, ja'a hajxy ca'a judfospä, coo hajxy miäbögät, jaduhñ hajxy nāhwa'ads quiuhwä'adsät. ⁸Haa ja'a Dios, xyhixyhājtāmä njootä njuøhñdyhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjcy, ja'a ca'a judfospä, mänitä Dioshespřitu hajxy miøoyyabä, nebiä Dios ja'a yhEspřitu hajxy tөө xmiøoyyām højtshājtām. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhājtām coo ja'a nāhwaatstaact hajxy jaduhñ piaatpä, neby højts tөө nbāatām. ⁹Tu'cuhdujtä Dios hajxy tөө xyajnāhwaats tөө xyajcuhwāatsām mөөdä cajpä judfospähajxy. Coo hajxy jaduhñ tөө miäbøjpä, paadiä piojpä quiädieeyhajxy tөө nāhwaatspä. ¹⁰Pero jaduhñ mijts mja mäna'añ coo ja'a cajpä judfospä ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiüumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni højts pedyii

nga'a cudiüunām, højts judfoshājtām. Ni højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiüunāmbä. Coo mijts jaduhñ mja mäna'añ coo ja'a cajpä judfoshajxy jaduhñ quiudiüumbät, jaduhñ hajxy myajcāhxø'øgy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mga'a mēbøjcābän. ¹¹Pero jaduhñ hajxy nnajuøøyyām coo ja'a Jesús hajxy tөө xñä'a yajnāhwāatsām tu'cuhdujt, mөөd højts judfospähājtām, mөөdä cajpä judfoshajxy. Hojiootä Jesús jaduhñ miøødhajpy maa højtscøxphājtām —nömä Pedro miānaaŋ.

¹²Mänitä mēbøjpädøjc-hajxy miädiaacpədøøyy, ja'a hajxy hāhajty jim tsānaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägøøyy mädiaacpä mөөdä Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hāhajty tөө ya-jcāhxø'øgy maa ja'a jäya'aguixøxpähajxiän, ja'a cajpä judfospähajxy, mөөd nebiatiä Pablo ja'a hoy-yagjuøøñājatypä hajxy hāhajty tөө tiuñ. ¹³Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädiaacpədøøyy, mänitä Santiago miānaaŋ:

—Puhya'adiøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy. ¹⁴Jaduhñä Simón tөө miädia'agy coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødhajnä maa ja'a jäya'aguixøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judfospä, mөөd coo ja'a Dios wyiimbiy pønjaty jaduhñ quiu'ughädäp. ¹⁵Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiapxy miädiaaquiän coo ja'a Dios hojioot hāhajty miøødhada'añ maa ja'a jäya'aguixøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judfospä. Jaduhñä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶coo ja'a Dios jaduhñ miānaaŋ:

Nguexāambiøchä nguguexy coo ween jaduhñ yhanehmbä nebiä David jecy yhanehmiän,

¹⁷jaduhñhöchä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'owät,

ja'a hajxy cajpä judíospä, pønjátyhöch
tøø nwiimbiy cooçh je'e
ngu'ughádät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coo
jaduhñ yajtojiada'añ.

¹⁹ Mänitā Santiago jiaac mänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ nebiä Diosmä-
dia'agy miäna'añän. Cab jaduhñ
yhahixø'oy coo ja'a mæbøjpädøjc hajxy
nhanéhämät, ja'a hajxy ca'a judíospä.
Cab hajxy nnämáayyanät coo højtsä
nguhdujt hajxy xpiahíjxämät, højts
judíoshájtäm. ²⁰ Jaduhñ mæbøcypä,
tsøc hajxy yajnajaayøøyyäm coo hajxy
jaduhñ quia'a tsú'udsät tijatiä jäya'ay-
hajxy tøø yoxy quepychechwiinduum,
møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a
møødmá'awät, møød coo animal hajxy
quia'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä,
møød coo animalnø'ty hajxy quia'a
hu'ug quia'a jøø'xät. ²¹ Jaduhñä
Moisés jecy quiujahy coo højts jaduhñ
nguhdujthájtämät, højts judíoshájtäm.
Jaduhñ højts wiindu'ugpoo'xxiøø
nyajnahixøøyyäm maa ja'a tsajtøjcän
wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitā mæbøjpädøjc-hajxy
nægøxiä quiojyquiapxyhajty møødä
Dioswiinguexypähajxy, møødä
tsajtøjc-wiindsønñhajxy, coo ja'a
cunocy hajxy jim quíéxät Antioquíä,
coo ja'a Pablohajxy miødhadøjat
møødä Bernabé. Mänitā Judashajxy
jaduhñ wyiinguejxä møødä Silas coo
hajxy jaduhñ quiunocyhádät. Jimä
Judashajxy hñajty quiope-haty møødä
Silas maa ja'a tsajtøjcän. Mejtstu'u
ja'a Judas hñajty xiøhaty møødä
Barsabás. ²³ Mänitā mæbøjpädøjcä nocy
hajxy yhädiuñ. Mänitā Pablo ja'a
nocy hajxy yajcø'dägøøyyä coo hajxy
miänøcxät Antioquíä. Jaduhñä nocy
hajxy quiujahy:

“Puhya'adiøjc, mijts hädaa nocy
nyajnäguejxyp, mijts ca'a judíospä,
coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø

mmæbøcy, pønjaty jim tsänaaby
Antioquíä, møød jim Siria, møød jim
Cilicia. Højts hädaa nocy tøø nhädiuñ,
højts mæbøjpädøjc yaa hijpä Jerusalén,
møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä
tsajtøjc-wiindsønñhajxy. ²⁴ Tøø højts
jaduhñ nmädoyhaty coo højtsä
nmägu'ughajpähajxy näje'e jim
tøø yhoymaa mijtsän. Ca'a yhöjts
jaduhñ nguejx; hamdsoo joot hajxy
jim tøø nøcxy. Jaduhñ højts tøø
nmädoyhaty coo mijtsä häna'c xjia
wi'i wyiinhøøna'añ, ja'a hajxy jim tøø
yhóyyäbä maa mijtsän, møød coo mijts
näje'e tøø myajwiinhøøñ. ²⁵ Coomijtsä
häna'c jaduhñ xjia wi'i wyiinhøøna'añ,
paady højts tøø ngojyquiapxyhaty
coo højtsä nmägu'ughajpä nämetsc
jim nguéxät maa mijtsän näguipxy
møødä Pablo møødä Bernabé. Højtsä
Pablo njaanç tehñ chojpy njaanç
tehñ pia'häyooby møødä Bernabé.
²⁶ Jaanç tehñ yhooyä Pablo ja'a
Jesucristo hajxy miäduñ. Coohajxy
jaduhñ hoy miäduñ, paady hajxy
mayhooc tøø jia wi'i yagho'oga'añii.
²⁷ Ja'a Judas højts nwiinguejxyp
møødä Silas coo hajxy jim nøcxät maa
mijtsän. Hajäya'ayhaam mijts jaduhñ
xmiøødmädia'aga'añ waambaty højts
cham njaay ngueeçhän nocyquiøxp.
^{28–29} Jaduhñ højtsä Dioshespñritu tøø
xmiøødcojyquiapxyhaty coo mijts
nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät
mädyiijaty animal ja'a häna'c tøø
yoxymaa quepychechwiinduum, møød
coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a
jañø'xiee'xypä, møød coo wiingto'oxiøjc
hajxy mga'a møødmá'awät. Coohajxy
jaduhñ mgudiünät, jaduhñ
hajxy mniyaghoyø'owøøjat. Cabä
wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a
Dios hajxy jaduhñ xcwieendähádäp.”
Jaduhñä mæbøjpädøjcä nocy hajxy
yhädiuñ, ja'a hajxy hñajty jim hijpä
Jerusalén.

³⁰ Mänitā Pablohajxy jim tiu'ubøjcy mөөдä Bernabé, mөөдä Judas, mөөдä Silas. Mänit hajxy jim ñöcxy Antioquía. Coö hajxy jim miejch, mänitā mäßöpädöjc-hajxy nägöxiä jim yhamugöøyy maa ja'a tsajtöjcän. Mänitā Pablo ja'a mäßöpädöjcä nocy hajxy yajcö'ödägöøyy. ³¹ Mänitā mäßöpädöjcä nocy hajxy quiapxy. Mänit hajxy jiaanch tehñ jiootcugöøyy je'eguiöxpä coö hajxy jaduññ quiapxmöcpöjcä nocyhaam. ³² Mänitā Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxöøyyä. Ja'a Judashajxy jaduññ capx mөөдä Silas. Yoñ hajxy jaduññ quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hānajtý mөөдä Silas nämetsc. ³³ Maxiöö ja'a Judashajxy jim yhiyty Antioquía mөөдä Silas. Coö hajxy hānajtý wyiimbidaannä, mänit hajxy nāmaayyā coö ja'a Dioscujú'uyāp hajxy jim ñöcxy yecy Jerusalén. Mänitā Judashajxy ñöcñä Jerusalén maa hajxy hānajtý tөө yhuuc tsohndaacpän. ³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pianöcxy. Jim miähmööyy Antioquía ³⁵ näguipxy mөөдä Pablo mөөдä Bernabé. Mänitā Diosmädia'agy hajxy tiägöøyy yajwiingapxöøbiä näguipxy mөөдä mäßöpädöjc-hajxy nāmaybiä.

³⁶ Mänitā Pablo ja'a Bernabé cüjecy nāmaayy:

—Jam jadāhooc wädjrtām majatiä Diosmädia'agy hoy nyajwä'xām. Jamä mäßöpädöjc cuhíjxām pö tehngahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianöcxy.

³⁷ Jia nāhadsoow ja'a Bernabé jaduññ. Mänit jaduññ jia mānaañ coö ja'a Juan Marcos hajxy cu miödhajty. ³⁸ Pero cabä Pablo jaduññ miānaañ coö ja'a Juan Marcos hajxy jaduññ miödhädät je'eguiöxpä coö ja'a Juan Marcos hajxy hānajtý tөө piuhwa'ächii mānaa hajxy hānajtý jim wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtý yajwa'xiän. ³⁹ Coö ja'a Pablo hānajtý

quia'a tu'ugmädia'aguiä mөөдä Bernabé, paady hajxy mänit ñiwiä'xä. Mänitā Bernabé ja'a Marcos wiowö'cy. Mänit hajxy tiägöøyy barcojooty. Mänit hajxy jim ñöcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hānajtý xiöhatiän Chipre. ⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhñ miānaañ cooc ja'a Silas hānajtý miöödwädita'añ. Mänitā mäßöpädöjcä Dios hajxy miānuu'x-taacy coö ja'a Pablohajxy piuhbedöøjät. Mänitā Pablohajxy tiu'uböjnä mөөдä Silas. ⁴¹ Mänit hajxy jim ñaxöøyy Siria mөөд jim Cilicia. Majatiä Pablohajxy hānajtý wiädity, jimä mäßöpädöjc hajxy hānajtý quiapxmöcpöcy.

16 Mänitā Pablohajxy jim ñöcxy Derbe. Coö hajxy jim tiu'uböjcumbä, mänit hajxy jim ñöcxcumbä Listra. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a craa hānajtý xiöhaty. Miäböjpäiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hānajtý. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judía hānajtý je'e. Jaanä miäböjpäiä Diosmädia'agy hānajtý je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hānajtý je'e jiudíosä. ² Quiumaabiä mäßöpädöjcä Timoteo hajxy hānajtý, ja'a hajxy hānajtý jim tsānaabiä Listra mөөд jim Iconio. ³ Mänitā Pablo ja'a Timoteo nāmaayy coö hānajtý miöödwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hānajtý yajcöcuncidarhaty. Mänitā Pablo ja'a Timoteo yajcöcuncidarhajtä, jaduññä judíosahajxy jaduññ quia'a jootmä'adät. Hix, ñajuöøbiä judíosahajxy hānajtý nägöxiä coö ja'a Timoteo hānajtý quia'a yajcöcuncidarhatyñä. Coö ja'a Timoteo ja'a tieedy hānajtý quia'a judíosä, paadiä Timoteo hānajtý quia'a yajcöcuncidarhatyñä. ⁴ Mänitā Pablohajxy tiägöøyy wädijpä cajpt-cajpt mөөдä Silas mөөдä Timoteo. Majaty hajxy hānajtý wiädity, jimä mäßöpädöjc hajxy hānajtý yajmädoy-haty waambatiä Dioswiingüexypähajxy hānajtý tөө yhane'emiän, mөөдä

tsajtojc-wiindsõnhajxy, ja'a hajxy hãna-jty jim hijpã Jerusalén. ⁵ Jaanã jaduhñã Pablo ja'a mabõjpãdõjc hajxy hãnajty quiapxmõcpõjpã wiinduhmyhagajpt, paadiã mabõjpãdõjcã Diosmãdia'agy hajxy hãnajty hoy jiaac tehñ miãbõcy. Mõød hajxy hãnajty jiaac tehñ miayõ'oy jabom-jabom.

⁶ Pero cabã Pablo cuhdujt hajxy choj mooyã ja'a Dioshespíritãm coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy jim nõcxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim jiaac wãdijty Frigia mõød jim Galacia. ⁷ Mãnít hajxy jim miejch maa ja'a naax hãnajty xiõhatiãn Misia. Mãnít hajxy jia mãnaañ coo hajxy jim nõcxãt maa ja'a naax hãnajty xiõhatiãn Bitinia. Pero cabã Jesús yhEspíritu jaduhñ miãnaañ coo hajxy jim nõcxãt. ⁸ Coo hajxy jim ñaxõyy Misia, mãnít hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hãnajty xiõhatiãn Troas. ⁹ Mãnítcoodsã Pablo jãya'ay tu'ug wyi-inhijxy. Jim hãnajty choon maa ja'a naax hãnajty xiõhatiãn Macedonia. Tãnaaby hãnajty jaduhñ. Mãnítã Pablo ñãmaayyã: “Huuc tunã mayhajt, jam hõjtsã Diosmãdia'agy yajwiingapxõõyyãc jim Macedonia.” Jaduhñã Pablo miãnuu'x-taacã. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduhñ wyi-inhijxy, mãnít hõjts jaduhñ nwiinmaayy coo hõjts jim njaançh nõcxãt Macedonia. Jaduhñ hõjts hãnajty nwiinjuõ'oy coo hõjtsã Dios hãnajty tõø xwyiinguexy coo hõjtsã Diosmãdia'agy jim nõcxy nyajwa'xy.

¹¹ Mãnít hõjts hoy nbarcotãgõ'oy. Mãnít hõjts jim ndsohñ Troas. Mãnít hõjts nõcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hãnajty xiõhatiãn Samotracia. Mejyhagujcã naax jaduhñ. Cujaboom hõjts jadãhooc nbarcotãgõõguumbã. Mãnít hõjts njaac nõcxy mejyhawiimb maa ja'a cajpt hãnajty jaduhñ xiõhatiãn Neápolis. Coo hõjts jim nmejch mejyhawiimb, mãnít hõjts nbarcopãdsõõmnã. ¹² Mãnít

hõjts nõõxcumbã maa ja'a cajpt hãnajty jaduhñ xiõhatiãn Filipos, jim Macedonia-naaxpa'a. Jimã Rómabã jãya'ayhajxy hãnajty nãmay chãna'ay. Jim hõjts jaduhñ maxiõõ nhijnã. ¹³ Coo ja'a poo'xxiõõ yhabaaty, mãnít hõjts jim nõcxy mõjnõõba'a, jim cajtpa'a. Jimã judfõs ja'a Dios hajxy hãnajty naxy pia'ya'axy. Jimã to'oxiõjc-hajxy hãnajty nãje'e tõø yhamugõ'oy. Mãnít hõjts jim nhõxtaacy. Mãnít hõjtsã jãya'ay ndãgõõyy yajmõõdmãdiaacpã ja'a Diosmãdia'agy, ja'a hajxy hãnajty tõø yhamugõ'oyãbã. Haagã to'oxiõjc hajxy hãnajty je'e. ¹⁴ Tu'jãya'ay hãnajty xiõhaty Lidia. Jim hãnajty choon maa ja'a cajpt hãnajty xiõhatiãn Tiatira. Hucywyit hãnajty tioo'py, ja'a hojiatypã. Wyiingudsãhgõõbiã Lidia ja'a Dios hãnajty. Mãnítã Dios ja'a Lidia yajmãbõjcy waambatiã Pablo hãnajty yajnãhixõ'oy. ¹⁵ Mãnítã Lidiahajxy hoy ñãbety nãgõxiã mãduhñtiã hajxy hãnajty jim yhity maa ja'a tiõjcãn. Mãnít hõjtsã Lidia xñãmaayy:

—Põ mmãnaamb hajxy jaduhñ coochã Dios ja'a miãdia'agy hamuumdu'joot nmãbõjcã, jam hajxy jim mejtsta'ag maaçhã ndõjcãn —nõm hõjts jaduhñ xñãmaayyho'cy.

Mãnít hõjts jim hoy nmejtsta'agy.

¹⁶ Wiinghooc hõjts hãnajty jim nõcxy maa ja'a Dios hajxy hãnajty pia'ya'axiãn. Tu'haamnõcxpã, jim hõjtsã cãxyi-ihãna'c tu'ug hoy nbaady. Cudoogõ'oy hãnajty je'eduhñ. Ja'a haxõõgpã hãnajty miõød. Cuwiinmahñdy hãnajty je'eduhñ. Cõxiã hãnajty jaduhñ ñajuõ'oy ti-jaty hãnajty jadãanãp tunãanãp. Maji-atiã xãdõ'õñ hãnajty ñãmechii coo hãnajty jaduhñ cõxiã ñajuõ'oy. Coo xãdõ'õñ hãnajty mio'oyii, cõxiã wyiindsõñ hãnajty miõodiãgach, mãduhñtiã hãnajty quianarhaty. ¹⁷ Mãnít hõjtsã cãxyi-ihãna'c xpiadu'ubõjcy hõxhaam. Mãnít tiãgõõyy yaaxpã jojpã:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a maas mœc cuhdujt mœødpä. Mijts hajxy xyajwiingapxø'owaamb neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät.

¹⁸Maxiøø højtsä quixy jaduhñ xpiawädipty yáaxäp wáanäp. Coø ja'a Pablo jaduhñ chjipnä coø ja'a quixy jaduhñ wyi'i ya'axy, mänitä Pablo näwa'wiimbijty. Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miich nhøxquexy; pädsøm jiiiby maa yø'ø cäxyiihäna'cän —nømä Pablo miänaañ.

Mänitä haxøøgpä jaduhñ jiaançh pädsøømy.

¹⁹Coo ja'a quixiä wyiindsønñhajxy jaduhñ yhiixy coø ja'a quixy hana-jty jaduhñ tøø nähwa'açhi, mänit hajxy jaduhñ ñajuøøyy coø ja'a quixy hana-jty jaduhñ quia'a canarhadaannä, mœød coø xädø'øn hajxy hana-jty quia'a mo'owáanänä. Mänitä Pablohajxy mi-ajtsä mœødä Silas. Mänit hajxy yaj-nøcxä haguyc. ²⁰Mänit hajxy jaduhñ näxø'owøøyyä:

—Hädaa judfiohajxy, cajptyajma'p hajxy jaduhñ. ²¹Wiingcuhdujt højts xjia wi'i yajnähiç'owáanäm. Cab hajxy hawiinmats nmäbøjcämät, je'eguiøxpä coø hajxy jim ndsøhnäm Roma —nømä Pablohajxy ñanøømä.

Ja'a quixiä wyiindsønñhajxy jaduhñ mänaañ.

²²Mänitä Pablohajxy näbädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitä cuduunghajxy miänaañ coø ja'a Pablo ja'a wyihajxy yajtsjijäxät, mœød coø hajxy wiobho'ogøøjät paxyhaam. ²³Coo ja'a Pablohajxy hana-jty tøø wiobho'ogyii, mänit hajxy hoy chumyii. Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä yhanemä coø ja'a Pablohajxy hoy cwieendähadøøjät. ²⁴Mänit hajxy hoy piäda'agyii hadsihxtuum jiiiby pujxtøgooty. Pu'uyhawa'adsootiä tiecyhajxy jaduhñ yhame'mújcäxä.

²⁵Cuptsuhmdä hana-jty jaduhñ, jiiibiä Pablo ja'a Dios hajxy hana-jty pia'høy pia'ya'axy. Jiiibiä miädsuymyjiäya'ayhajxy hana-jty jaduhñ yhamädoowhity. ²⁶Mänitä hujx mœc ñajxy. Høxtä tsäyuuuy ja'a pujxtøjc jaduhñ. Cøjxä tøgħaaw jaduhñ yhawa'açh. Mœødä cadena jaduhñ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hana-jty jaduhñ quiuxochän. ²⁷Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä mia'abiädø'cy, mänit jaduhñ yhiixy coø ja'a tøgħagø'ow hana-jty jaduhñ tøø quiøxy hawa'açh. Mänit jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quiøxy päyø'ogy. Mänitä espada jiuu'ty. Niyagħo'ogáanäp hana-jty jaduhñ hamdsoo je'eguiøxpä coø hajxy cu piäyø'cy. ²⁸Mänitä Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduhñ mniyagħo'ogyii. Chaa højts jaduhñ nägøxiä. Caj pøn tøø piäyø'ogy —nømä tsumyjiäya'agwieendähajpä ñamaayyä.

²⁹Jaanch tehñ chähgøøby hana-jty je'eduhñ. Høxtä tsäyuuuy hana-jty je'eduhñ. Mänitä jøøn hoy quioñ. Päyø'oguiä tiøjtägøøguiumbä. Mänitä Pablohajxy hoy wyiinjicäda'agyii mœødä Silas. ³⁰Mänit hajxy yhøxwoobädsøømä pujxtøgooty. Mänit hajxy miäyajtøøwä:

—Wiindsønøjc, ja wi'i nähwa'adsäambøch høøch. Nébyhøch jaduhñ njatcø'øwat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mänaañ. ³¹Mänitä Pablohajxy yhadsooyy:

—Coo hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Wiindsøn Jesúsøxpä, jaduhñ hajxy mnähwá'adsät mäduhñtiä hajxy jim mhity maa ja'a mdøjcän.

³²Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyyii mäduhñtiä hajxy hana-jty jim yhity maa ja'a jioøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy

jaduhñ mäyajwiingapxøøyy. ³³ Moññä hñajty jaduhñ. Mänitā Pablohajxy hoy yajtsi'iyii møødä Silas majaty hajxy hñajty jaduhñ tøø chaačhø'yän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mäyajtsiiw. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety mäduhñtiä hajxy hñajty jiiby yhity maa ja'a jìøøn maa ja'a tiøjcän. ³⁴ Mänitā Pablohajxy jim wioonøcxä maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghucä. Jaančh tehñ xioonäac ja'a craahajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø miäböcy.

³⁵ Coo jioböøyy, mänitā cuduungä policia hajxy quiejxy maa ja'a pujxtøjcän. Mänitā policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä hajxy hoy ñäma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhøxmačhii møødä Silas. ³⁶ Mänitā Pablo hoy ñämaadiägachii:

—Tøøchä cuduunghajxy jaduhñ xy-hane'emy cooçh mijts nhøxmädsät. Nøcx hajxy jaduhñ jootcujc.

³⁷ Mänitā Pablo ja'a policia ñämaayy:

—Højts, Roma højts nxønaxy. Jaduhñ højts cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Hoy højts jim nja xønaxy Roma, tøø højtsä cuduung xya-jwobho'ogyii hijxwiinduum. Hoy højts tii pojpä tii cädieey nga'a jagä møødä, tøø højts xyajtsumyii. Hoorä, tsähdiu-umbä cuduunghajxy jaduhñ coo højts jaduhñ tøø xhaačhtiuñ. Paady højts hamee'ch xjia wi'i yaghøxmadsa'añii. Ween højts min xyhamdsoo høxmach —nømä policiahajxy ñämaayyä.

³⁸ Mänitā cuduunghajxy hoy yhawáanäxä waambatiä Pablo hñajty tøø miäna'añ. Coo ja'a cuduunghajxy jaduhñ miädooyy coogä Pablohajxy hñajty jim xiønaxy Roma, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ³⁹ Mänitā Pablohajxy hoy ñäma'ayii møødä Silas:

—Huuc tuñä mayhajt hajxy, højts huuc mämée'xäc —nømä cuduunghajxy hoy miäna'añ.

Mänitā Pablohajxy yhøxmájtsänä. Mänit hajxy miänuu'xtaäc coo hajxy jim choonät Filipos. ⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy piujxtøjpädsøømy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a Lidia tiøjcän. Mänitā mabøjpädøjc-hajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiapxmøcpøjcä ja'a Pablo. Mänitā Pablohajxy jim chohnnä møødä Silas.

17 Mayhagajptä Pablohajxy ñaxøøyy, møød jim Anfípolis, møød jim Apolonia. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Tesalónica. Jimä judíos ja'a chajtøjc-hajxy hñajty tu'ug. ² Jaduhñä Pablo hñajty quiuhdujthaty coo jaduhñ chajtøjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiøø hñajty jaduhñ jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Tägøøghoocä Pablo jim yhooyy maa ja'a tsajtøjcän jim Tesalónica. Jimä Pablo ja'a jäya'ay hñajty miøødcapxy miøødmädia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty yajcapxiøøby. ³ Jaduhñä Pablo hñajty quiapxtøy coo jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coogä Dios ja'a Mesías hñajty yaa quixea'añ hädaa yaabä naaxwiin, møød cooc hñajty yho'oga'añ, møød cooc hñajty jiuypiojtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúshøch mijts nyajmøødmä-diaacypy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänøømäbä cooc hñajty yaa quixea'añ ho'pä —nømä Pablo miänaa.

⁴ Näje'e ja'a judíoshajxy miäböjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäböjpä, ja'a hajxy hñajty ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hñajty wiingudsähgøøbiä. Nämayyä to'oxiøjc-hajxy miäböjpä, pønjetiä ñihyhaphajxy hñajty jim tuungmøød haguyc. Mänitā Pablohajxy miägu'ugpøjcä møødä Silas, ja'a jäya'ayhajxy hñajty tøø

miäbóquiäbä. ⁵Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miägu'ugpøjcä, mänitä judíoshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy hánajty ca'a mábøjpä. Mänitä haxøøghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxøøgjäya'ayhajxy miädoyhajty cooc tyijy ja'a Pablohajxy hánajty jim tøø miech maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a haxøøgjäya'ayhajxy hánajty jiatcø'øwa'añ møødä judíoshajxy, jimä Pablohajxy hánajty yajnøcxa'añii hagujc. Mänitä Jasón ja'a tiøjc hadsip yhajahmdúutäxä. ⁶Coo ja'a Pablohajxy jim quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jim wyitsnøcxä hagujc hadsip, møødä mábøjpädøjc-hajxy näje'e. Mänitä judíoshajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy hánajty ca'a mábøjpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä hajxy jaduhñ wiädity homiaajä. Tøø hajxy yaa miejtpä. ⁷Jim hajxy miejsta'agy maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän, paadiä Jasón ja'a pojpä miøødäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduhñ wiädity, jaduhñä cu'ug hajxy jiojcapxø'øyy coo ja'a gobiernä miädia'agy hajxy quia'a mábøjcänät, ja'a jim møjhajpä Roma. Jaduhñä Pablohajxy yhøhndaacpä cooc tyijy ja'a Jesús jaduhñ møjhajpä nebiä gobiernän —nømä judíoshajxy miänaañ, ja'a hajxy hánajty ca'a mábøjpä.

⁸Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy møødä møjhajpähajxy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä waambä. ⁹Mänitä Jasónhajxy ñiñähjuudiutä møødä mábøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty tøø miačhíijäbä. Mänit hajxy yhøxmájtäsanä.

¹⁰Coo quioodsøøyy, mänitä Pablohajxy ñämaayyä møødä Silas coo hajxy jim chóonät, coo hajxy ñøcxät jim maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Berea. Ja'a mábøjpädøjc-hajxy jaduhñ mänaañ. Mänitä Pablohajxy jim

jiaančh nøcxy Berea. Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. ¹¹Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiootcugøøyy. Cab hajxy jaduhñ jiootma'ty nebiä miäjjudíoshajxy hánajty tøø jiootma'adiän jim Tesalónica. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy capxtaacpä jabom-jabom pø jaančh tøyhajt hánajty jaduhñ nebiä Pablo hajxy hánajty miädia'aguiän. ¹²Paady hajxy jaduhñ may miäbøjcy. Møødä jäya'ayhajxy may miäbøjpä, ja'a hajxy hánajty ca'a judíospä, møødä møjhajpädøjc-hajxy, ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy. ¹³Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim tsänaabiä Tesalónica, ja'a hajxy judíospä, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hánajty jim yajwa'xy Berea, mänit hajxy jiootma'ty. Mänitä jäya'ayhajxy Beréabä hoy jiojcapxø'øyy coo ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a mábøjcäxät. ¹⁴Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hánajty mábøjpä jim Berea, mänit hajxy miänaañ coo ja'a Pablo jim chóonät, coo wiingtuum ñøcxät mejypia'a. Paady hajxy jaduhñ miänaañ je'eguiøxpä coo hajxy hánajty chähgø'øyy coo ja'a Pablo cøxypänejpä tiunøøjät. Coo ja'a Pablo jim jiaančh tsohñ Berea, jimä Silashajxy miähmøøyy møødä Timoteo.

¹⁵Yajmøødquejxä ja'a Pablo ja'a mábøjpädøjc nämetsc nädägøøg. Coo ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Atenas. Coo hajxy jim miejch, mänitä Pablo jiamiøødhajxy wyiimbijnä. Mänitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coo ja'a Silashajxy jim paquiä ñøcxpät Atenas møødä Timoteo, coo ja'a Pablo hajxy jim piäadät.

¹⁶ Jimä Pablo ja'a Silas hānajt'yahixy Atenas mōōdä Timoteo, mänitā Pablo yhiixy coo tsaasaandä hānajt'yim jiaanč tehñ miayyā cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hānajt'ywiingudsähgōōby. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiaanč tehñ jiootmayhajty. ¹⁷ Naxiä Pablo hānajt'yim ñocxy maa ja'a judíos chajtōjc-hajxiän. Ja'a Jesucristocōxpä ja'a Pablo hānajt'yim yajcapxy yajmädia'aguiō'ōy mōōdä judiōshajxy, mōōdä jāya'ayhajxy ca'a judiōspä, ja'a Dios hajxy hānajt'ywiingudsähgōōbiä. Jabom-jabomä Pablo hānajt'yim ñocxy cajptcujc. Mōōd jimä Pablo ja'a Jesucristocōxpä hānajt'yajcapxy yajmädia'aguiōōbiä mōōdä cu'ug, ja'a hajxy hānajt'yim yohby najxpä. ¹⁸ Mänitā jāya'ayä Pablo hajxy näje'e wyiingumedsoōyy. Cujwa'xy hajxy hānajt'yhabōcy ja'a epicureodōjcä miädia'agy. Mōōd kujwa'xy hajxy hānajt'yhabōjpä ja'a estoicodōjcä miädia'agy. Mänit hajxy näje'e miānaañ:

—Yō'ō craa, jaanč tehñ yajcumayaamb yō'ōduhñ cooc tyijy jiaanč tehñ yhōxpōquiä. Pero cap yō'ōduhñ tii nā'ägädä jaty —nōmä Pablo jaduhñ nānōōmä.

Mänitā wiinghāna'c-hajxy miānaañ:

—Jāguem yō'ō craa chooñ. Wiing-diosäda'a miädiaacyy.

Paady hajxy jaduhñ miānaañ, je'eguiōxpä coo ja'a Pablo ja'a Jesucristo hānajt'ymiadia'agy, cooc hajxy hoy xñähho'túutām, mōōd cooc jadāhooc jiuypiojtāgajch. ¹⁹ Mänitā Pablo jim wioonōcxä maa ja'a tunhuung hānajt'xiōhatiän Areópago. Jimä jāya'ayhajxy hānajt'ymay tōō yhamugō'ōy. Mänitā Pablo nāmaayyā:

—Hōjts hawāanāc tii miich jaduhñ mmädiaacyy hawiinjemybiä. ²⁰ Jaanč tehñ wyiing miich jaduhñ mmädia'agy. Hōjts capxwījāc neby jaduhñ

miädia'agytiägō'ōyän —nōmä Pablo miäyajtōōwä.

²¹ Hix, ja'a jāya'ayhajxy hānajt'yim tsānaabiä Atenas, mōōdä jāya'ayhajxy hānajt'yim hadsānaabiä, jaduhñ hajxy hānajt'quihdujthaty coo hajxy hānajt'y cōxiä wiinä miādowa'añ, ja'a hānajt'y hawiinjemybiä.

²² Mänitā Pablo tiānaayyō'cy cu'ugh-agujc. Mänit miānaañ:

—Māgu'ughajpādōjc, mijts yaa tsānaabiä Atenas, tōōch jaduhñ nhixy coo mijtsä tsaasaandä madiu'u mwiingudsähgō'ōy. ²³ Mayhitā

wiingudsähgōōdiaact hajxy mmōōdä. Tōōchä altar tu'ug nhixy coo letra jaduhñ yuugjaay miōōdä: “Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pōñ yhiixyñä. Je'e yhaltar hädaa.” Hoorä, mwiingudsähgōōby yō'ō Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'eč mijts jaduhñ nyajmōōdmädiaacyy.

²⁴ Ja'a Diōshōch jaduhñ nmädiaacypiä, cōxiä je'e yhädiuun mōōd hädaa yaabä naaxwiimbä, mōōd tijaty yaa hijp. Wiindsōnhajp je'e jim tsajpootyp mōōd hädaa yaabä naaxwiin. Cōxiä wiinä jaduhñ yhane'emy homiaajä. Cab jaduhñ jilby chāna'ay tsajtōgooty, ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ yhädiuumbiä. ²⁵ Cabä Dios tii yajmaajiaty. Cab jaduhñ miāna'añ coo hōjts nbuhbéjtāmät. Pero jaaya'ay hajxy cōxiä xmiōoyyām tijaty hajxy nyajmaajijām, mōōdä jugyhajt, mōōdä poj, cōxiä.

²⁶ Tu'ug jāya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsohñ. Je'e hajxy nägōxiä nhōjxhājām ndecyhājām māduhñtiä hajxy yaa ndsānāayyām hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hānajt'xyhädiuunām, tōōyyām hajxy hānajt'xyajnāhdijām mānaa hajxy nmiin ngāhwāmät, maa hajxy ndsānaayy nhāyōōwāmät.

²⁷ Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo

hajxy nwiingudsähgööyyämät, paady hajxy tõe xyhädiuunäm. Coö ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yäaxämät, xyhadsöowäm hajxy jaduhñ. ²⁸ Hix, jaaya'ay hajxy xyagjugyhajtäm. Jaduhñ hajxy tõe xquiunuu'xäm coö hajxy ndsänaayy nhäyöowämät, mөөd coö hajxy nyohy nnäjäxämät. Jaduhñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tõe quiujaay coögä Dios hajxy xyhuunghajtäm. ²⁹ Tøyhajt jaduhñ coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Pero coö jäya'ayä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumby, oro, mөөdä poobhoro, mөөdä tsaa. Cab jaduhñ yhahixø'øy coö jaduhmbä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy nwiingudsähgööyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduhñ. ³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty näjuø'øy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coö hijty quia'a wiingudsähgø'øyii. Pero jäda'ahaty, tõe ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coö ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtshixøöyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayyäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹ Hix, tõe ja'a Dios wyiinmay coö hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegäänäm. Jaanä jaduhñ tõe wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegäänäm. Tõe ja'a Dios tu'jäya'ay yajnähdiy coö hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegäänäm. Coö tu'jäya'ay jaduhñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagjuypiojtägajch jadähooc. Coö jaaya'ay jaduhñ jiaañch juypiojtägajch, jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhajtäm coö jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegäänäm mänitxøøbä —nömä Pablo miänaañ.

³² Coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy coö ja'a Pablo jaduhñ miänaañ cooc tu'jäya'ay hānajt tõe jiuypiojtägach, ja'a hānajt tõe yhö'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e näxiicy. Mänit wiinghāna'c-hajxy näje'e miänaañ:

—Mmīnāp yaa jadähooc. Njaac mädowaamby højts jaduhñ nej miich mmädia'aguiān —nömä Pablo nāmaayyā.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä. ³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miäbøjc hajxy jaduhñ. Tu'jäya'ay hānajt xyøhaty Dionisio. Møjhāj hānajt je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaanä jaduhñä to'oxiøjc tu'ug miäbøjpä. Dāmaris hānajt xyøhaty. Nāmay hajxy jaduhñ miäbøjcy.

18 Mänitä Pablo jim chohñ Atenas. Mänit wiingtuum ñøcxy maa ja'a cajpt hānajt xyøhatiān Corinto. ² Jimä Pablo ja'a judío tu'ug miөөdnibiaatä. Jue'e ja'a judío hānajt xyøhaty Aquila. Jim hānajt choon maa ja'a naax hānajt xyøhatiān Ponto. Jue'e tio'oxiøjc hānajt xyøhaty Priscila. Naam mech hajxy hānajt jim Corinto. Jim hajxy hānajt tõe chohñda'agy maa ja'a naax hānajt xyøhatiān Italia. Paady hajxy jim chohñ Italia, je'eguiøxpä coö ja'a gobiernä Claudio hānajt tõe yhane'emy coö ja'a judíoshajxy jim quioxy tsóonāt Roma. Mänitä Pablo jim ñøcxy cuhiǰpā maa ja'a Aquilahajxy hānajt yhahāña'ayān. ³ Jue'e Aquilahajxy hānajt tiuunghajpy, loondøy hajxy hānajt yhädiuumbby. Y ja'a Pablo, jaanä jaduhñ hānajt tiuungmөөdäbä. Paadiä Aquila ja'a Pablo nāmaayy coö ja'a Pablo jim miөөdtünāt. Mänitä Pablo jim miähmөөñä. ⁴ Wiindu'ugäsábado ja'a Pablo hānajt jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiān. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hānajt yajwiingapxø'øy ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ miäbøcy, mөөdä judíoshajxy, mөөdä ca'a judíoshajxypä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim miejch Corinto mөөdä Timoteo. Macedonia hajxy hānajt tõe chohñda'agy. Mänitä Pablo jaduhñ wyiinmaayy coö tu'tu'uyyā hānajt tiunaannä, coö ja'a Diosmädia'agyhajtiä hānajt miäwäditaannä. Mänitä

Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøød-mädiaacpä coogä Jesús hānajtj ja'a Mesías, ja'a Dios hānajtj jecy tøø yaj-nāhdjjiäbä coo hānajtj quixa'añ yaj-nāhwaatspä. ⁶Mänitā judíosahjxy jioot-ma'ty. Mänit hajxy miānaañ cooc tyijy ja'a Pablo hānajtj yhøhnda'agy. Mänitā Pablo ja'a wyit wyiinxijty. Jaduhñā hijxtahñd yejcy coo ja'a judíos wyi-inmahñdyhajxy hānajtj quia'a hoyyā. Mänitā Pablo miānaañ:

—Hamdsooyyā pojpä hajxy jaduhñ mmøødä coo hajxy jaduhñ mga'a nāhwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduhñ mga'a nāhwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Ca'a yhøøchä pojpä jaduhñ nmøød coo hajxy mga'a nāhwa'adsa'añ. Cábøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owaannä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíosä, je'eçh hajxy jaduhñ nyajwiingapxø'owáannäp —nømä Pablo ja'a judíos nāmaayy.

⁷Mänitā Pablo chajtøjpädsøømy. Mänit jim ñøxcy maa ja'a craa Ticio Justo tiøjcän, jim tsajtøjnāhmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a Dios hānajtj, hoy hānajtj je'e quia'a jagä judíosä. ⁸Jimä jäya'ay hānajtj tu'ug xiøhaty Crispo. Jue'e hānajtj tiuumby tsajtøjwiindsøn. Mänitā Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcjy nāgøxiä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Nāmayyā jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hānajtj jim tsānaabiä Corinto. Mänit hajxy hoy ñäbety. ⁹Mänitā Pablo ja'a Jesucristo wyiinhijxy coods. Mänitā Jesucristo miānaañ:

—Ca'a pøn mdsähgø'øyy. Høøch nmädia'agy tehngajnā yajwä'xäc. Caj mhamónät. ¹⁰Høøch miich ngüeendāhajpy. Caj miich pøn nej xtiuna'añ. Hix, nāmáyhøchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa

xmiäbøjcä maa hädaa cajptän —nømä Pablo nāmaayyā.

¹¹Tu'jomøjtä cupcä Pablo jim yhi-jty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hānajtj jaduhñ nā'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä.

¹²Pero coo ja'a craa Galiön jim tiägøøyy tuumbä gobernador maa ja'a naax hānajtj xiøhatiän Acaya, mänitā judíos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mädsibøøbiä. Mänit hajxy jim yajnøxcy haguyc maa ja'a Galiön hānajtj tiuñän. ¹³Mänitā judíos ja'a Galiön hajxy nāmaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatcø'øyy, jioj-capxøøby hädaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhtujt hajxy xquia'a yajtuunät neby højtsä Dios nwiingudsähgø'øyyän. Wiing-wiinmahñdy jaduhñ yajñähixøøby coo højtsä Dios wiing nwiingudsähgø'owät —nømä Pablo nāhwaambejtä.

¹⁴Coo ja'a Pablo hānajtj yhadsowa'añ, mänitā Galiön yaghadsowøøyy:

—Coo hädaa craa häxøpy tøø quiädieey, mänitøch mijtsä mmädia'agy häxøpy nmädowaanä. ¹⁵Pero ja'a mhamdsoo cuhtujt hajxy jaduhñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ myajcapxiøøby pøn jaduhñ xøhajp ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'owät. Cábøch jaduhmbä nmädowa'añ —nømä judíosahjxy yhojjä.

¹⁶Mänitā Galiön ja'a judíos yhøxquejxy maa ja'a hagujtøjcän.

¹⁷Jimä jäya'ay hānajtj tu'ug xiøhaty Sóstenes. Copc-hajp hānajtj je'e maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitā cu'ugä Sóstenes hajxy miajch. Mänit hajxy jim yajnøxcy haguyc. Mänit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabä Galiön jaduhñ miøjpädaacy.

¹⁸Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim ji-aag hijty Corinto. Mänitā Pablo ja'a mabøjpädøjc nāmaayy coo hānajtj jim

choonaannä. Jim hānajtj ñöcxa'añ Siria barcojooty näguipxy mөөdä Priscila mөөdä Aquila. Cahnä hajxy hānajtj jim biarcotäg'öy Cencrea, mänitä Pablo cuhdөө'x yajcuhme'xy. Paady jaduhñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hānajtj cөxiä wiinä tөө miäyujwa'añ. Mänitä Pablo-hajxy tiu'uböjnä barcojooty. ¹⁹ Mänit hajxy mejyhawiimb ñajxy. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hānajtj xiöhatiän Efeso. Jimä Pablohajxy ñibi-uhyohdiütänä mөөdä Priscila mөөdä Aquila. Mänitä Pablo jim ñöcxy nidiuhm maa ja'a judíos chajtöjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägööy mөөdmädi-aacpä. ²⁰ Mänitä judíoshajxy jia mānaañ coo ja'a Pablo jim jejcy yhidät. Pero cabä Pablo jaduhñ miānaañ. ²¹ Mänit miānaañ: “Nөcxaāmbөch cham Jerusalén xөөhajpä. Pero coo ja'a Dios jaduhñ miānā'anät, mänitөch yaa nmiindägät-sät maa mijtsän.”

Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädööy, mänit jadähooc biarcotägööguiumbä. Mänit jim chohñ Efeso. ²² Mänit jim ñöcxy barcojooty maa ja'a cajpt hānajtj xiöhatiän Cesarea. Coo jim miejch, mänit biarcopädsөmy. Mänit ñöcxy Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänitä mabөjpädöjc-hajxy hoy quiuhixyü. Mänitä Pablo jim ñöcxy Antioquía. ²³ Maxiөө jim yhiyty. Mänit jim tiu'uböjcumbä. Mänit jim ñöcxy maa ja'a naax hānajtj xiöhatiän Galacia mөөd jim Frigia. Majatiä Pablo hānajtj wiädity, jimä mabөjpädöjc-hajxy hānajtj quiapxmөcpögyü nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajnөcxät.

²⁴ Mänitä judíos jim tu'ug miejch Efeso. Apolos hānajtj xiöhaty. Jue'e hānajtj choon Alejandría maa ja'a naax hānajtj xiöhatiän Egipto. Jөjwids'ө hānajtj quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hānajtj jiaanch tehñ jiaty. ²⁵ Tөө ja'a

Diostu'u hānajtj jaduhñ hoy yhabөcy. Hamuumdu'joot hānajtj yajnähixө'öy ja'a Jesúsөxpä, neby hānajtj tөө jiaty tөө yhabetiän. Najuөөbiä Apolos hānajtj jaduhñ coo ja'a Juan hānajtj tөө miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hānajtj miädoyhatyñä coo ja'a mabөjpädöjc-hajxy hānajtj ñäbejnä ja'a Jesucristocөxpä. ²⁶ Mänitä Apolos jim ñöcxy maa ja'a judíos chajtöjc-hajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägööy yajwiingapx yajwiinmädiaagөөbiä.

Mөcjoot hānajtj miөөd. Jimä Priscilahajxy hānajtj yhamädoowhity tsajtөгooty mөөdä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduhñ miädiaacpädööy, mänitä Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonөcxy. Mänitä Apolos hajxy ca'xy yajmөөdmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy yajnөcxät. ²⁷ Mänitä Apolos miānaañ coo hānajtj jim ñöcxa'añ Acaya. Mänitä mabөjpädöjc-hajxy jaduhñ piamānaañ coo ja'a Apolos jim ñөcxät. Mänitä mabөjpädöjc nocy hajxy yhädiuun coo ja'a Apolos jim piuhbedөjät Acaya. Ja'a mabөjpädöjc-hajxy hānajtj jim hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbädäp. Mänitä Apolos jim chohñ Efeso. Mänit jim ñöcxy Acaya. Coo jim miejch, mänitä mabөjpädöjcä Apolos hajxy piuhbejty nägө'ө nädecypiä. Paady hajxy hānajtj tөө miäbөcy ja'a Jesucristocөxpä, je'eguiөxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanch tehñ miөөdä. ²⁸ Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy hānajtj miөdyajcapxiө'öy cu'ughagujc, cabä judíoshajxy hānajtj yajmäjäda'agyü. Jaduhñä Apolos yajnähixө'öy coogä Jesús hānajtj je'e Miesfasä, ja'a Dios hānajtj jecy tөө yajnähdfjiäbä coo hānajtj yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Apolos hānajtj yajnähixөөbiä coo jaduhñ jim myiñ

cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios jaduñ jecy tøø miäna'añ coogä Mesías hänäjty yaa quixa'añ.

19 Jimä Apolos hänäjty yhitynä Corinto, mänitä Pablo jim chohñ Antioquíä. Mänit jim ñaxøøyy tunjoot. Mänit jim miejch Efeso. Jimä Pablo ja'a mabøjpädøjc may piaaty. ² Mänitä Pablo miänaañ:

—Mänaa mijtsä Diosmädia'agy mmabøquiän, nej, mänitiä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazóngtägøøyyä —nømä mabøjpädøjc-hajxy miäyajtøwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ mnänøømby ja'a Dioshespíritu. Cahnä højts jaduñ nmädoyhatyñä.

³ Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Mänaa mijts mnäbetiän, pønä quiuhdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quiuhdujt højts nyajtuunä.

⁴ Mänitä Pablo jiaac mänáangumbä:

—Jue'e ja'a Juan hänäjty yajnäbejpy, pønjatiä yhaxøøgwiinmahñdy hänäjty tøø ñajtshixøøy. Jaduñä Juan hänäjty yajnähixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxät, ja'a hänäjty jaac medsaambä —nømä Pablo ja'a mabøjpädøjc nämaayy.

⁵ Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy hoy näbety ja'a Jesucristocøxpä.

⁶ Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc tiägøøyy cøøguhxajpä hanidiuhmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä najtscapxøøyyäbä. ⁷ Nämajmetscä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty.

⁸⁻⁹ Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hänäjty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a

Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä

Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmabøgaambiä Pablo ja'a judíos hänäjty. Jia mabøjc hajxy jaduñ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäbøjcy. Ja'a hajxy hänäjty ca'a mabøjpä, mänit hajxy haxøøgjaty ñä'ägä mänaañnä jäya'ayhagujc. Haxøøgä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hänäjty jim quia'a nøcxaañnä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän.

Tägøøgpø'o hänäjty tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim chohñ, mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc jiaac møødncøxy. Mänit hajxy tiägøøyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hänäjty. Jabom-jabomä Pablohajxy hänäjty jim ñøcxy capxpä mädiaacpä. ¹⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajnähixøøyy. Nämayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduñ jim miädooyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Asia, wiinduhmyhagajpt, møødä judíoshajxy, møød hajxy hänäjty ca'a judíospä. ¹¹ Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajnajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñäjatiä Pablo jaduñ tiuñ. ¹² Coo ja'a Pablo wyit hänäjty ñähdøonäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hänäjty, høxtä nähwáatsäp ja'a haxøøgpøj hajxy hänäjty.

¹³ Jimä judíoshajxy hänäjty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hänäjty yajnähwaachp, ja'a hajxy hänäjty haxøøgpøjmøødpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduñ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay haxøøgpøj hänäjty yajnähwa'açh ja'a Jesús miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hänäjty jaduñ piahixaambä. Mänitä haxøøgpøj hajxy tiägøøyy nämaabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagöxpä, ja'a Pablo naxy miädiaacypiä, jaduñ miich nhane'emy coo miich jiiby mjöwá'adsät.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduñä Esceva yhuunghajxy hñajty jiatcöbä, ja'a hajxy hñajty näjuxtupä. Teedywiindsönä Esceva hñajty tiuumby maa ja'a judíos chajtöjc-hajxiän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxöögpoj hñajty miöod. Mänit haxöögpoj hajxy nämaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagöxpä miich nhane'emy coo miich jiiby mjöwá'adsät.

Mänit haxöögpoj yhadsooyy:

—Nhíxyhöchä Jesús. Nnajuöbïoch pön je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts nhixiä —jaduñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

¹⁶ Mänit hajxy hoyhoy quioxho'cä. Ja'a craa jaduñ jatcöoyy, ja'a haxöögpoj hñajty möödpä. Hoyhoy hajxy jaduñ chaächöoyy. Nähwa'ads hoxwa'ads hajxy jaduñ piädaacä. Mänit hajxy jiiby yhöxpäbooyy maa craa tiöjcän. ¹⁷ Mänitä mädia'agy jim wiädijty Efeso nebiä Esceva yhuunghajxy jiajty yhabejty. Nägöxiä jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, möödpä judíoshajxy, möödpä ca'a judíoshajxypä. Jaanč tehñ chähgöoyy ja'a cu'ughajxy jaduñ. Mänitä Jesús hajxy tiägöoyy wiingudsähgöbä nägö'ö nädecypä, ja'a hajxy nWiindsönhajtämbä.

¹⁸ Mänitä maböjpädöjc-hajxy nämay hoy nägapxy cu'ughagujc nebiaty hajxy hñajty haxöög töö jiäya'ayhaty.

¹⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hñajty töö tiüñäbä magiahaam, mänitä magianocy hajxy quioxxy yajmejch. Mänit hajxy quioxxy no'cy hijxwiinduum. Jue'egä noquiäda'a hñajty töö choobaady juxychägui'xma-jcmil. ²⁰ Coö ja'a nöcy hajxy jaduñ nö'cy, jaduñä hijxtahnd hajxy yejcy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy töö miäböcy. Tehngajnä ja'a

Diosmädia'agy hajxy jim jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

²¹ Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coö hñajty jim nöcxxy wiädita'añ Macedonia möödpä jim Acaya. Coö hñajty jim töö quioxxy wädity, mänit hñajty jim nöcxxy a'añ Jerusalén. Mänit miänaa:

—Cooch hñajty töö nhoy Jerusalén, mänitöch jim nöcxxy a'añ Roma.

²² Jimä Pablo jiamioödpä hñajty miöödpä nämetsc, ja'a Timoteo möödpä Erasto. Mänit ja'a Pablo ja'a jiamioödpä jim quiejxö'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxioödpä jim jiaag hijty Asia.

²³ Mänitä jäya'ayä tsip hajxy näje'e jim yajpädö'cy Efeso. Paady hajxy jaduñ yajpädö'cy je'eguiöxpä coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty quia'a tsocy. ²⁴ Jimä jäya'ay hñajty tu'ug xiöhaty Demetrio. Saandätöjc-hahädiuunnaxiä Demetrio hñajty yhädiuumby poobhoroaam maa ja'a saandä hñajty yhitiän, ja'a xohajpä Artemisa. Mayyä Demetrio moonsä hñajty möödpä. Jaanč tehñ quianarhajp hajxy hñajty jaduñ coö ja'a saandätöjc-hahädiuunnaxy hajxy hñajty tioogy. ²⁵ Mänitä Demetrio ja'a mioonsä miöodhamugöoyy nägöxiä möödpä pönjaty hñajty hawiing saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio miänaa:

—Mägu'ughajpädöjc, coö hädaaduhmbä tuung hajxy ndüünäm, paady hajxy njaanč tehñ quianarhajtäm. Töyhajt jaduñ. ²⁶ Töö hajxy mhixy, töö hajxy mmädoy coö ja'a Pablo jii wiädity, coö jii quiapxy coö jii miädia'agy coö tyijy höjtsä nsaandä quia'a jujúiäm. Töö jäya'ayhajxy may miäböcy; ca'a yaayyä Efeso, pero cöxiä wiinduhmyhagajpt yaa Asianaaxooty. ²⁷ Coö jäya'ayhajxy maas may jiaac mabögät, cab hajxy majiaty nganarhajtänät. Y cabä jäya'ayä nsaandähajxy xwyiingudsähgöwöaananä, ni ja'a saandätöjc

maa yhiitiän. Jiahdiägoyyaamby hajxy jaduhñän. Wiinduhmyhagajptä saandä Artemisa wyiingudsähgø'øyii yaa Asianaaxooty mөөд jäguembaady.

²⁸ Coö ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miä-dooyy, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähjätäm yaa Efeso.

²⁹ Coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ miä-dooyy coö ja'a Demetrio mioonsähajxy hänäjty jaduhñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Jimä Pablohajxy hänäjty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamiøødhajxy hänäjty xiøhaty, Gayo mөөд Aristarco. Macedonia hajxy hänäjty nämetsc choon. Mänitä Gayohajxy miajtsä mөөдä Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduhñ mämajts. Mänitä Gayohajxy piawijtsä piajägujčä maa ja'a hamugøødiaactän. Mänit hajxy jim ñäxø'owøøyyä. ³⁰ Haa ja'a Pablo, coö jaduhñ miädoyhajty coö ja'a jiamiøød jaduhñ miäjtsäxä, mänit jiiby jia wi'i tiägø'owaañ jäya'ayhagujc. Ja'a jiamiøød hänäjty jia wi'i ñähgapxtu'udaamby. Pero cabä mähøjpadøjčä Pablo hajxy jaduhñ quiejxy. ³¹ Jimä Pablo ja'a miägu'ughajpähajxy näje'e miøjhaty Asia. Mänitä Pablo nocy yajnäguejxä coö jiiby quia'a tägø'owät jäya'ayhagujc. ³² Jaanč tehñ yaaxp jaanč tehñ jiojpä cu'ughajxy hänäjty jim maa hajxy hänäjty tөө yhamugø'öyän. Wiingjaty hajxy hänäjty ya'axy. Cab hajxy hänäjty tu'cuhdujt ya'axy. Ni quia'a najuø'öy hajxy hänäjty tii hajxy hänäjty jaduhñ tөө ñähamugø'öy. ³³ Jimä judíos hänäjty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mänitä Alejandro jaduhñ piajahmä jäya'ayhagujc. Ja'a miägunaaxhajxy jaduhñ näje'e jatcøøyy. Mänitä Alejandro yhawáanäxä tiiguiøxpä

yø'ø jäya'ayhajxy hänäjty jaduhñ coö wyi'i yhaamhaty. Mänitä Alejandro ja'a judíos jia ñähgapxtu'udaan jäya'ayhagujc. ³⁴ Coö ja'a cu'ugä Alejandro hajxy jaduhñ yhøxcajpy coö hänäjty je'e jiudíospä, mänit hajxy tiägøøguiumbä yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähjätäm yaa Efeso.

Mejtshora hajxy jaduhñ jiaac yaaxy ji-aac jojcy.

³⁵ Hobiä nejpiä ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpadøjc, mijts yaa tsänaabiä Efeso, jéquiänä tsaa tu'ug quiahy tsajtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhajtäm. Je'e hajxy yaa nwiingudsähgøøyyäm yaa Efeso. Tөө ja'a tiøjc hajxy jaduhñ nhädiuunäm coö jaduhñ jiiby yhidät jiiby tiögooty. Højtsä cuhdujt jaduhñ nmөөd'ajtäm coö højtsä Artemisa ngüendähajtäm. ³⁶ Tøyhajt jaduhñ. Hopionä jaduhñ miäna'añ. Hoorä, huuc tunä mayhajt hajxy. Huuc hamón hajxy. Hoy hajxy jaduhñ mhuuc tehñ tiaj mhuuc tehñ miáyät jayøjp tii hajxy mdunaamby. ³⁷ Hädaa mähdiøjc hajxy tөө mmächäbä, cabä tii pojpä tii cädieey hajxy hädaa tөө tiuñ. Cabä Artemisa hajxy tөө miägapxtägoy, ni cab hajxy tii tөө mieeč maa ja'a Artemisa tiögootiän. ³⁸ Pø tөө hädaa mähdiøjc-hajxy jaduhñ jiaanč cädieey nebiä Demetrio hajxy ñäxø'owø'öyän, weenä Demetrio hajxy jim nøcxy ñäxø'owø'öy maa ja'a hagujtøjcän. Jaduhñä cuhdujt ñä'ägä miñ. Paadiä cuduung yhuuc jímäbä. ³⁹ Pø jimä tsip wiingpä hajxy jaduhñ mjaac mөөдä, mänit hajxy mnägäpxät coö junta hänäjty jiaac jada'añii. ⁴⁰ Cab jaduhñ yhahixø'öy coö hajxy jaduhñ nwi'i yhaamhajtäm nä'ä nägoobä, coö tsip hajxy jaduhñ nä'ä nägoobä nyajpadø'cäm. Coö ja'a gobiernä

Rómabä jaduhñ miädoyhädät neby hajxy jäda'a tøø njatcøøyyäm, wehñdä häyaa xñäxø'øwøøyyämät. Neby hajxy häyaa nnä'ä hadsóowämät.

⁴¹ Mänitä secretario quiapxpädøøñä. Mänit miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbíjnät.

20 Coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty tøø mioon tøø tiujnä, mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc miøjyaaxy. Mänitä Pablo miägapxy yhanehmy. Mänit miänaañ coo hánajty jim wyiimbidaannä, møød coo hánajty jim ñøcxaannä Macedonia. ² Coo jim miejch, mänit jim tiägøøyy wädiypä cajpt-cajpt. Majaty hánajty wiädity, jimä mabøjpädøjc hánajty miägapxy yhane'emy. Mänitä Pablo jim chøhngumbä Macedonia. Mänit jim ñøcxy Grecia. ³ Coo jim miejch, mänit jim yhiyty tägøøgpø'o. Coo hánajty jim choonángumbä, mänit hánajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hánajty biarcotägø'øynä, mänit miädoyhajty coogä judíoshajxy hánajty tøø quiojyquiapxytiuñ coogä Pablo hajxy hánajty miadsa'añ, nägøøyyädsä Pablo jiiby tiägø'øwät barcojooty. Mänitä Pablo wyiinmahñdyhajty coo hánajty quia'a tu'ubøgaannä barcojooty. Jaduhñ wyiinmahñdyhajnä coo jim ñøcxø'øwät Macedonia tecy-yo'oyhaam. ⁴ Nämayyä Pablo miägu'ughajpähajxy jim miøødnøcxy Asia, møødä Timoteo, møødä Sópater, ja'a hánajty jim tsohmä Berea, ja'a Pirro yhuung, møødä Gayo, ja'a hánajty jim tsohmä Derbe, møødä Aristarco, møødä Segundo, møødä Tíquico, møødä Trófimo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hánajty choon møødä Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hánajty choon møødä Trófimo. ⁵ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Filipos møødä jiamioødhajxy, mänithøchä Pablo jim nbaattägajch, høøch Lucas.

Høøch hädaa nocy jaduhñ nhädiuumby. Mänitä Pablo jiamioødhajxy jim ñøcxø'cy Troas. Jim højts hánajty xyhahixa'añ, høøch møødä Pablo. ⁶ Paady højts jim nmähmøøyy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiøøhajxy hánajty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a ca'a levadura møødpä. Coo ja'a xøø jaduhñ miaaay, mänit højts jim nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñä Filipos barcojooty. Mägooxøø højts mejjiooty nyohy. Mänit højts jim nmejch Troas. Mänit højtsä Pablo ja'a jiamioød jim nbaattägajch, ja'a højts hánajty jim xyhahijxpä. Jim højts njaac hijty juxtuxøø nägøxiä. ⁷ Coo näxøø jaduhñ yhabaaty, mänit højts nhamugøøyy, højts mabøjpädøjc. Mänit højtsä Santa Cena nyagajtä. Mänit højtsä Pablo xtiägøøyy yajnähixøøbiä. Jejcy jaduhñ miädiaacy je'eguiøxpä coo hánajty cujaboom tiu'ubøgaannä. Cuptsuhmdä hánajty tøø jiaty, jimnä ja'a Pablo hánajty miädia'agyñä. ⁸ Maa højts hánajty tøø nhamugø'øyän, nähbettøjtøgooty hánajty jaduhñ jim. Jiibiä jøøn hánajty may tioy. ⁹ Jimä høxcujc-häna'c hánajty tu'ug yhäna'ay ventanahaguuy nähbettøjnähgøxp ja'a miädägøøgpísobä. Eutico ja'a craa hánajty xiøhaty. Jim Eutico ja'a Pablo hánajty yhamädoowhity. Tøø ja'a Pablo hánajty jejcy miädiaacnä. Mänitä Eutico jim miaaho'cy maa hánajty yhäna'ayän ventanahaguuy. Mänit jim quiuhgahnajxy. Ho'ogy hoy wyidsø'cänä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiyxy, mänit jiiby yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hánajty tøø quia'ayän. Mänitä Pablo ja'a Eutico miäneenø'cy. Mänit højtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

^{11–12} Jujcy ja'a craa jiaançh yajnøcxä maa ja'a tiøjcän. Mänitä

mäbøjpädøjc-hajxy jiaanč tehñ xioonäacy. Mänitä Pablo jim ñøxtägajch cøxp maa hānajt yajñähixø'øyän. Mänitä Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit højts ngaayy nhuucy nägøxiä. Mänitä Pablo jiaac tågøøyy yajñähixøøbiä. Jim højts jaduhñ ngujobøøyy. Mänitä Pablo miädiaacpädøøñä. Mänit jim chohnnä Troas.

¹³⁻¹⁴ Tøø højtsä Pablo hānajt xñāma'ay cooc hānajt tecy-yo'oyhaam ñøcxa'añ jim maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Aso. Pero højts, barcojooty højts jim nnøcxy, høøch Lucas møødä Pablo jiamioødhajxy. Coø højts jim nmejch Aso, mänitä Pablo jim tiägøøbiä barcojooty. Mänit højts jim ndu'ubøjcumbä Aso näguipxy møødä Pablo. Mänit højts jim nägøxiä nnøcxy maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Mitilene. ¹⁵ Coø højts jim ndsøhngumbä, mänit højts cujaboom nnaxøøyy jim mädøyyä maa ja'a naax hānajt xiøhatiän Quío. Mänit højts jim cujaboom nmejch maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Samos. Coø højts jim ndsøhngumbä, cujaboom højts jim nméjtscumbä maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Mileto. ¹⁶ Tøø ja'a Pablo hānajt wyiinmay coo hānajt jim quia'a näxø'øwāangumbä Efeso. Hix, cabä Pablo hānajt jim jejcy wiädita'añ Asianaaxooty. Paady hānajt jim quia'a wädita'añ Asia coo hānajt jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mobädajpä ja'a Pentecostésxøø hānajt jim jiada'añii. Paadiä Pablo hānajt yhadø'øch, jaduhñä Pentecostés-xøø mädøyyä piädät.

¹⁷ Jimnä højts hānajt nhityñä Mileto, mänitä Pablo capxy jim quiejxy Efeso coo ja'a tsajtøjwiindsønħajxy jim ñøcxät Mileto, ja'a hajxy hānajt jim tuumbä Efeso. ¹⁸ Coø hajxy jim miejch Mileto, mänit hajxy nämaayyä:

—Mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän jim Asianaaxooty, jaanč tehñ yhöyhøch jim nduun mädúhñtiøch jim nhijty. Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooçh jaduhñ nga'a høhnda'agy. ¹⁹ Jaanč tehñ yhöyhøchä Jesús ja'a tiuung hānajt nduunä, ja'a hajxy nWiindsønħajtämbä. Mee'xxiemyhøch hānajt nduñ. Näxyhøch hānajt njootmayhaty cooçhä nmägunaaxä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hānajt quia'a mæbøgaanä. Mayhooc hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiunñ cooçh hajxy hānajt xjia wi'i yagho'oga'añ. ²⁰ Cøxyhøch mijts hānajt nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øy neby hajxy hoy mhídät. Homiänáajøch mijts hānajt nyajñähixø'øy, møød jim jäya'ayhagujc, møød jim maa ja'a mdøjc-hajxiän. ²¹ Jadúhñhøch mijts hānajt nmägapxy nhane'emy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ mnajtshixø'owät, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät ja'a Jesúsøxpä, ja'a hajxy nWiindsønħajtämbä. Nägøxiøch mijts hānajt jaduhñ nmøødmädia'agy, møød mijts judíøshajxy, møød mijts cajpä judíøspä. ²² Hoorä, tøøchä Dioshespíritu xñāma'ay cooçh jim nnøcxät Jerusalén. Pero cábøch nnajuø'øy nébyhøch jim njada'añ nhabeta'añ. ²³ Jagóoyyøch jaduhñ nnajuø'øy cooçh jim nyajtsuma'añ, cooçhä tsaächpä peenä jim nbaada'añ. Majátyhøch jaduhñ tøø nwädity, jadúhñhøchä Dioshespíritu tøø xyhawaanä cooçh jaduhñ njada'añ nhabeta'añ. ²⁴ Pero cábøch tii ndajy nmay. Cabä cueentä jaduhñ cooçh nnä'ä hó'ogät. Je'eyyähajtøch nbøcjuøøby cooçhä nduung nyajmayaannä, ja'a Jesúsøch xmióoyyabä, ja'a hajxy nWiindsønħajtämbä. Jadúhñhøch xtiuungmooyy cooçhä mädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødä.

²⁵ Tøøch mijts nyajwiinxiic nyajwiin-gapxø'oy coo ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam. Hoorä, cáboch mijts mänaa xyhijxtägatsaannä. Tøyhajt jaduhñ. ²⁶ Coo mijtsä Diosmädia'agy mga'a mabögät nébyhöch tøø nja mädia'aguiän, ca'a yhööchä pojpä jaduhñ nmøød. ²⁷ Hix, pedyijöch mijts tøø nyajmøødmädia'agy nebiatiä Dios tøø yhane'emiän. ²⁸ Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy. Mgieendähädäbä mabøjpädöjc hajxy nägøxiä. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiädaac coo hajxy jaduhñ mgieendähädät. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghajtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmabøjcam. ²⁹ Cooch mijts jaduhñ nbuhwa'adsaannä, mänitä wiinghäna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsän. Mäwiinhöhmä hajxy jaduhñ miedsa'añ. Xjia wi'i jiojcapxø'owaamb mijts jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'owät. Jaduhñ mäwíinäts hajxy jiatcø'owa'añ nebiä pahucä meeg hajxy chu'üchän. Tøyhajt jaduhñ. ³⁰ Høxtä mijtsä mjamiøød näje'e tiägø'owaambä höhndaacpä. Näje'e ja'a mabøjpädöjc-hajxy jaduhñ yajtägoyyaanäbä nebiä höhndaacpähajxy tiägoyya'añän. ³¹ Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ ñiyajcopcø'owøøjät. Tägøøgjomøjthöch mijts jaduhñ nmägapxy nhanehmý xøømdsuhmñ. Jaanç tehñ chaaçhpøjpöch hñanjty. Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ jiahmiédsät.

³² Hoorä, mabøjpädöjc, mijtsä Dios nyajcø'owaanøøby ween hajxy jaduhñ xcwieendähaty. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Dios hojioot ji-aanç tehñ miøødä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmabögät, jaduhñä Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbédät ja'a miäjaahaam. Møød hodi-uum hajxy jaduhñ xpiädä'agät näguipxy møød pønjatý ja'a Dios yhuunghajpy.

³³ Cáboch pønä wyitä xiädø'øn tøø nhad-sojcä. ³⁴ Ja'a nhamdsoo cø'øháamhöch jaduhñ tøø nniyhixyii. Jadúhñhöchä nmägu'ughajpä tøø nbuhbejpä. Tøyhajt jaduhñ. ³⁵ Homiänáajöch mijts tøø nmä-gapxy tøø nhane'emy coo hajxy mniguiudúunäxät, møød coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy jaduhñ mbuhbédät møødä häy-oobäjäya'ay. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo ja'a Jesús jaduhñ jecý miänaañ: "Coo wiinghäna'c mbuhbédät, jaduhñds jootcujc mhídät. Pø mnä'a yajpuhbedaa mb jaduhñ, cab jaduhñ jootcujc mhídät."

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiaxp-pädøøyy miädiaacpädøøyy, mänit hajxy nägøxiä jyjcädaacy näguipxy møødä Pablo. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ³⁷ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coo ja'a Pablo hajxy hñanjty piuhwa'adsaanä. Mänitä Pablo hajxy miajch miäneeñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸ Jaanç tehñ jiootmayhajp hajxy hñanjty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hñanjty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hñanjty quia'a hijxtägatsaannä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hñanjty biarcotägø'owa'añän.

21 Mänit højtsä mabøjpädöjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñnä Mileto. Mänit højts jim tu'uda'aquiä nnøcxy maa ja'a cajpt hñanjty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hñanjty xiøhatiän Rodas. Coo højts jim ndsøhngumbä, mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hñanjty xiøhatiän Pátara. ² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hñanjty ñøcxa'añ maa ja'a naax hñanjty xiøhatiän Fenicia. Mänit højts ndu'ubøjcumbä wiingbarcojooty. ³ Mänit højtsä naax nnäheebøøyy, ja'a hñanjty xøhajpä Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby.

Jim hõjts hānajtj nnõcxõ'õy maa ja'a naax hānajtj xiõhatiān Siria. Coõ hõjts jim nmejch, mānit hõjts jim nbarcopādsõõmy maa ja'a cajpt hānajtj xiõhatiān Tiro. Paadiā barco jim miedsõõyy Tiro coõ tsõõmy hajxy hānajtj jim nāhdsõõmdu'uda'añ. ⁴ Jim hõjtsä mǎbõjpādõjc nǎje'e nbaaty. Mānit hõjts jim nhijty Tiro juxtujxõõ maa ja'a mǎbõjpādõjc-hajxiān. Mānitä Pablo hajxy jia nāmaayy coõ jim quia'a jaac nõcxāt Jerusalén. Jadúhñac hajxy hānajtj tõõ ñajtscapxõ'õyii ja'a Dioshespíritām. Pero cabā Pablo jaduhñ ñä'ä mõjpādaacy. ⁵ Coõ juxtujxõõ yhabejty, mānit hõjts jim ndu'ubõjcumbä. Mānit hõjtsä mǎbõjpādõjc nǎgõxiä hoy xñajtshixõ'õy cajtpa'a mõødä yhuung mõødä tio'oxy. Mānit hõjts jim njicādaacy pu'uwiiing. Mānit hõjts nDiospa'yaaxy. ⁶ Mānit hõjtsä mǎbõjpādõjc xpiuhwaatsnä. Mānit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiõjc-hajxiān. Mānit hõjts ndägõõdiägajch barcojooty.

⁷ Mānit hõjts jim ndsõhngumbä Tiro. Mānit hõjts jim njaac nõcxy maa ja'a cajpt hānajtj xiõhatiān Tolemaida. Coõ hõjts jim nmejch, mānit hõjtsä mǎbõjpādõjc hoy nguhixy. Tu'tsuhm hõjts jim nhijty maa ja'a mǎbõjpādõjc-hajxiān. ⁸ Cujaboom hõjts jim ndu'ubõjcumbä. Mānit hõjts jim nnõcxy maa ja'a cajpt hānajtj xiõhatiān Cesarea. Coõ hõjts jim nmejch, mānit hõjts jim nnõcxõõyy maa ja'a Felipe tiõjcän. Mānit hõjtsä Felipe xñāmaayy coõ hõjts jim nmejtstá'agāt maa ja'a tiõjcän. Jue'e ja'a Felipe hānajtj tiuunghajpy, ja'a Diosmādia'agy hānajtj yajwa'xyp. Tõõ hānajtj jaduhñ wyiinguexyii coõ ja'a mǎbõjpādõjc piuhbédāt. Nājuxtujc hajxy hānajtj jaduhñ wyiinguejxä coõ hajxy jaduhñ miābuhbédāt. ⁹ Mādaaxcä Felipe yhuung hānajtj haagä cāxyii.

Nāmādaaxcä Diosmādia'agy hajxy hānajtj ñajtscapxõ'õy. ¹⁰ Maxiõõ hõjts hānajtj jim tõõ nhity maa ja'a Felipe tiõjcän, mānitä jäya'ay tu'ug miejch. Agabo hānajtj xiõhaty. Jim hānajtj choõñ Judea. Ñajtscapxõõbiä Diosmādia'agy hānajtj je'ebä. ¹¹ Coõ ja'a Agabo jim miejch maa hõjts hānajtj nmejtsta'aguiān, mānitä Pablo ja'a wiõõn wiähájtäxä. Mānitä Agabo hamdsoo ñiguio'õxõjts ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiõõnhaam. Mānitä Agabo ja'a Pablo nāmaayy:

—Jadúhñhõchä Dioshespíritu tõõ xñāma'ay coõch miičh nñajtscapxõõyyāt. Jadúhñac miičh judíos xquio'õxõts xtiecyxiodsaambä jim Jerusalén nébyhõch cham tõõ nhamayyān. Mānitäc mičh xyajcõ'ødägõ'õwa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä.

¹² Coõ hõjts jaduhñ nmādoõyy, mõødä mǎbõjpādõjc-hajxy, mānit hõjtsä Pablo nja nāmaayy coõ jim quia'a nõcxāt Jerusalén. ¹³ Mānitä Pablo yhadsoõyy:

—Tii hajxy coõ mjõ'õy coõ mxuuch. Tiičh hajxy coõ xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduhñ coõchä hāna'c jaduhñ jim xquio'õxõts xtiecyxiódsāt Jerusalén. Cabä cueentä jaduhñ coõch hāna'c jim xyaghó'ogāt ja'a Jesúscõxpä, ja'a hajxy nWiindsõñhájtämbä —nõmā Pablo miānaañ.

¹⁴ Coõ hõjts jaduhñ nhijxy coõ ja'a Pablo hānajtj quia'a mǎbõga'añ, mānit hõjts nmānaañ:

—Ween jaduhñ jiadyii nebiä Dios tõõ miāna'añän.

Mānit hõjts nhamoõnnä.

¹⁵ Mānit hõjts nhadsõõmbõjcy, hõõch mõødä Pablo. Mānit hõjts jim nnõcxy Jerusalén. ¹⁶ Nǎje'e hõjtsä mǎbõjpādõjc jim xpianõcxy, ja'a hajxy hānajtj jim tsohmbä Cesarea. Coõ hõjts jim nmejch Jerusalén, mānit hõjts hoy xñajtswowõ'õy maa ja'a Mnasón ja'a tiõjcän. Jimä Mnasón hānajtj

jecy tøø chohnda'agy Chipre. Tøø hānajtj jieğø'oy coo ja'a Mnasón ja'a Diosmädia'agy hānajtj tøø miäböcy. Jim højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiöjcän.

¹⁷ Coo højts jim nmejch maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän, mänit højts xquionðymooyy xoonðáacäp.

¹⁸ Cujaboom højtsä Pablo jim xmiødhajty maa ja'a tsajtøjcän. Jimä Santiago hānajtj mөөdä tsajtøjwiindsøn hajxy nägøxiä. ¹⁹ Mänitä Santiagohajxy miøødniyajpoo'xä ja'a Pablo. Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä nebiatjä Diosmädia'agy hānajtj tøø yajwa'xiän maa ja'a cajpa judíos hajxiän, cooc jaduhñ quiapxy miädiaacy ja'a Dios miäjaahaam. ²⁰ Coo ja'a Santiagohajxy jaduhñ miädooyy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänitä Pablo hajxy nāmaayy:

—Mägu'ughajpä Pablo, mnajuøøby miičh jaduhñ coo ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy nāmay tøø miäböjcä. Jaduhñ hajxy nägøxiä miäna'añ coo ja'a cuhdujt hajxy tsipcøxp ngudiúunämät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. ²¹ Tøø hajxy jaduhñ miädoyhaty cooc tyijy miičhä judíos wiingcuhdujt tøø myajnähişø'oy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. Jadúhñäc tyijy tøø myajnähişø'oy coo cuhdujt hajxy näjtshixø'owät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jadúhñäc tyijy tøø myajnähişøøbiä coo højts ja'a nguħdujt nga'a cudiúunänät, højts judíos, mөөd coo højts nhuung nga'a circuncidarhajtänät. ²² Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhádät coo miičh yaa tøø mgoody Jerusalén, mänitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduhñ coo miičhä judíos jaduhñ tøø mjaančh yajnähişø'oy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. ²³ Tøø højts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miičh myajniyhoyø'owøøjät. Jii

højtsä nmägu'ughajpä nāmādaaxcä. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hānajtj yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhanehmiän coo hajxy jaduhñ nguħdujthajtämät. ²⁴ Mmødhádäp

miičh yø'ø hāna'c yø'ø nāmādaaxpä. Jaduhñ miičh mnāmäjuyø'owät coo meeg hajxy hānajtj yoxa'añ. Jaanä jaduhñ miičhä meeg tu'ug myøjxpät. Coo miičh jaduhñ mnāmäjuyø'owät, jaduhñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coo miičh jaduhñ nguħdujthádät, jaduhñ miičhä cu'ug xyhíxät coo miičhä cuħdujt jaduhñ mgudiuumbä, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduhñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miičh wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajnähişø'oy. ²⁵ Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíos pä, ja'a hajxy mabøjpä, tøø højtsä nocy nyajnäjaayø'oy. Jaduhñ højts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsät mädyiibä hāna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, mөөd coo hajxy quia'a tsú'tspät ja'a tøø quia'a nø'xiée'xiäbä, mөөd coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a mөөdmä'awät —nomä Pablo nāmaayyä.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a hāna'c miødhajty ja'a nāmādaaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quiudiuñ nebiä judíos quiuhdujthajxy hānajtj myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy nägapxy cooc juxtuxøø hānajtj quia'a habetyñä neby hajxy hānajtj tøø yhagapxtuquiän coo meeg hajxy hānajtj yoxa'añ.

²⁷⁻³⁰ Ja weenjaty hānajtj quia'a habety ja'a juxtuxøøbä. Mänitä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hānajtj choon Asia. Coo ja'a Pablo hajxy jiiby yhişxy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hānajtj jiiby wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wiingcuhdujt homiajaty nøcxy yajwiin-

hixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiojcapxø'øy coo højtsä nguhdujt hajxy xquia'a cudiünämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmiän. Jaduhñ yø'ø craa ya-jwiinhixøøbiä cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatcø'øy coo jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judiöspä. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ nä'ägä miñ coo hajxy yaa tiägø'owät tsajtøgooty, pønjaty ca'a judfos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiöxpä coo ja'a Pablo hñajty tøø yhixyii cajptooty coo ja'a Tróximo hñajty miøødä. Jaduhñä Asiabäjäya'ayhajxy hñajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Tróximo hñajty tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Tróximo hñajty choon. Ca'a jiudiosä hñajty je'e. Hoorä, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo hñajty jiiby wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy haamhjäp. Mänitä Pablo hajxy miajch. Mänit hajxy piawijch piäjädujty jim tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhagøøyy.

³¹ Jimä cu'ugä Pablo hajxy hñajty nä'ägä yagho'ogaannä, mänitä soldado-wiindsønä mädia'agy nämejtsä coogä cu'ughajxy hñajty jim wyi'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hñajty choon. ³² Tuunä ja'a soldado-wiindsøn jaduhñ nä'ä mädooyy, mänitä soldadohajxy yhamugøøyy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hñajty yhaamhatiän. Coo ja'a cu'ugä soldado hajxy jaduhñ jiojcuheebøøyy coo ja'a soldadohajxy hñajty miänacy maa ja'a Pablo hñajty wiobho'ogyiän, mänitä Pablo yhøxmajtsä. ³³ Coo ja'a soldado-wiindsøn jiiby quiädaacy, mänitä Pablo chuumä. Hamejtsadena quiø'øxojs tiecyxiojsä. Mänitä soldado-wiindsønä cu'ug miäyajtøøyy pønä Pablo, møød tii hñajty coo tøø

wiobho'ogyii. ³⁴ Mänitä jäya'ayhajxy may yhadsooyy haagä wiingjaty. Cab hajxy hñajty tiu'ugmädia'aguiä. Coo ja'a cu'ughajxy hñajty jaduhñ wyi'i ya'axy, cabä soldado-wiindsønä tøyhajt hñajty hoy piaada'añ. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajnøcxøøjät maa ja'a cuartelän. ³⁵ Coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim miøødcøø'ty maa ja'a escalera jaduhñ choñda'aguiän, mänitä Pablo hajxy quiøyø'cy. Paady hajxy jaduhñ quiøyø'cy coo ja'a cu'ugä Pablo hajxy hñajty jia wi'i yagho'oga'añ. ³⁶ Høxhaamä cu'ugä soldado hajxy hñajty pianøcxy yäaxäp coo ja'a Pablo yagho'ogøøjät.

³⁷ Jimä soldado ja'a Pablo hajxy hñajty miøødtägø'owa'añ cuarteltøgooty, mänitä Pablo ja'a soldado-wiindsøn nämaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmädiä'agy-høch miičh paquiä.

Hagriego haamä Pablo jaduhñ miänaañ. Mänitä soldado-wiindsøn yhadsooyy:

—Mjäpytiämä hagriego jaduhñä.

³⁸ Cäjtäm miičh jim mdsoon Egipto-naaxootiä. Tøø jiege'øy coo häna'c tsip jim tøø yajpäde'øgy Egipto. Nämädaaxmilä jiamiøød hñajty, haagä cahwiindøyhäna'c. Mänit hajxy piäyø'cy. Mänit hajxy jim nøcxøøyy pactuum maa pøn quia'a tsäna'ayän.

³⁹ Mänitä Pablo miänäängumbä:

—Cábøch jim ndsoon Egipto. Judio-jäyá'ayhøch høøch. Jímhøch ndsoon maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Tarso jim Cilicianaaxooty. Møjjuøøbyhøch ngajpt. Huuc tunä mayhajt, nhuuc cøxy møødmädiä'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰ Mänitä soldado-wiindsønä Pablo cuhdujt miooyy coo quiäpxät. Mänitä Pablo piejty escaleracøxp. Mänitä quiø'ø chajxajy. Mänitä cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mänit tiägøøyy xiicpä mädiaacpä hebreohayuuc-haamby:

22—Mägu'ughajpäðøjc, huuc hamädoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmädia'agaamby.

²Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Pablo hānajtý quiapxy miädia'agy hebreohayuuc-haamby, tehñgajñā hajxy hānajtý hoy yhamädoowhity. Mānitā Pablo jiaac mādiaacy:

³—Judíojäyá'ayhøch høøch. Jímhøch nnaaxque'exā Tarso, jím Cilicianaxooty. Múutsnøch yaa ngoo'ty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhøch yaa xyajcapxtaac. Jaanč tehñ yhóyhøch xyajñāhixøøyy ja'a jecyquihdujt. Jaanč tehñ yhóyhøchā Dioscuhdujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jāda'ahaty mbaduñān.

⁴Nyajtsaačpøjpøiøchā jāya'ay hijty, ja'a Diosmādia'agy hajxy mēbøjpā ja'a Jesúscøxpā, to'oxiøjcā, ya'adiøjcā. Høxtā nyaghó'piøch hijty tāhoocjaty. Pawíchhøch hijty pujxtøgooty nyajnøcxy cø'øxoch tecyxioch. ⁵Ja'a teedywiindsón yaa tuumbā Jerusalén, coo hajxy jaduhñ mmāyajtōwāt pø tøyhājthøch jaduhñ tøø njatcø'øy, xmió'owābā tøyhajt hajxy jaduhñ. Jaanā jaduhñā majtøjcā tøyhajt hajxy yéjpāt coo hajxy jaduhñ mmāyajtōwāt. Yø'øchā nocy hajxy tøø xyajmāguexy coo højts nmāgunaax jím nmó'owāt maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiān Damasco. Jímhøchā jāya'ay hānajtý nøcxy nhøxta'awa'añ Damasco pønatiā Diosmādia'agy mēbøjp ja'a Jesúscøxpā. Je'ečh hānajtý nøcxy nmadsa'añ. Yaačh hānajtý nyajmānaca'añ Jerusalén. Yaačh hānajtý min ndsaačhtiuna'añ.

⁶Jím tu'haamnøcxpā, ja weenjátýhøch hānajtý jím nga'a coody Damasco, mānitā jøøn quihajcādaacy jaanč tehñ miøc, mādúhñtiøch hānajtý nyo'oy. Cujxyiøøho'ogy hānajtý jaduhñ. ⁷Túunøchā jøøn jaduhñ nnā'a

hijxy, mēnñtiøch jaduhñ ngādaayy. Mānñtøch nmādooyy cooçh hāna'c hānajtý xxiøøguya'axy: “Saulo, Saulo, tiích jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.”

⁸Mānñtøch nmāyajtøøyy: “Wiindsón, pøn miích.” Mānñtøch xyhadsooyy: “Jesúshøch høøch. Nazaréthøch hijty ndsooñ. Høøch miích jaduhñ xmiädsibøøby.” ⁹Pønjátýhøch hānajtý nmøødnøcxy, yhiix ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miädooyy cooçhā Jesús jaduhñ xmiägapxy. ¹⁰Mānñtøchā Jesús nmāyajtøøgumbā: “Wiindsón, tiích jaduhñ ndúnāp.” Mānñtøch xyhadsøøgumbā: “Tānaayyø'øg. Jaac nøcx jím Damasco. Coo miích jím mgóodāt, mānit miích hāna'c jím xyhawaanaana tijaty miíchā Dios jaduhñ xyajtunaamb.” ¹¹Hoorā, cooçhā jøøn nhijxy, wiinxóo'tshøch jaduhñ. Cábøch hānajtý hoy nhixnā. Ja'a njamiøødhøch hajxy jím xjiaac witscoo't Damasco.

¹²Jimā jāya'ay hānajtý tu'ug chāna'ay. Ananías hānajtý xiøhaty. Jaanč tehñ yhooyā Ananías ja'a cuhdujt hānajtý piaduñ nebiā Moisés jecy yhanehmiān. Jímā judíoshajxy hānajtý nāje'e chānaabiā Damasco. Jiaanč tehñ quiumaabiā judfos ja'a Ananías hajxy hānajtý jaduhñ. ¹³Hoorā, cooçh jím ngoo'ty Damasco, mēnñtøchā Ananías hoy xquihixy. Mānñtøch xñāmaayy: “Puhya'ay Saulo, hijxø'øg jadāhooc cham jaduhñajtā.” Tuunā ja'a Ananías jaduhñ nā'a mānaañ, mēnñtiøch jaduhñ njaanč hijxø'cy.

¹⁴Mānñtøchā Ananías xñāmāguiumbā: “Ja'a nhaphājñāmhajxy ja'a ndeedyhājñāmhajxy ja'a jecypiā haampiā, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miích jaduhñ tøø xyajñāhdijy coo jaduhñ mdúnāt neby je'e jioot choquiān, møød coo ja'a Jesús mhamdsoo híxāt coo mhamdsoo mādōwāt nebiaty je'e miädia'agy.

¹⁵Nøcxaamb miičh mmädia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúcøxpä, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmädooy.
¹⁶Hoorä, tsógänämäts, nøcx näbejnä. Jaduhñä Jesús mmänuu'xtä'agät coo weenä mbojpä mgädieey xyajñähwaats xyajcuhwäatsät", nómhøchä Ananías xñämaayy.

¹⁷⁻¹⁸Mänitøch yaa nwiimbijtagajch Jerusalen. Mänitøch nnøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Mänitøchä Jesús nwiinhixy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mänitøchä Jesús xñämaayy: "Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miičhä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbøgaanä cooch miičh yaa xjia wi'i miädia'aga'añ." ¹⁹Mänitøch nhadsooyy: "Wiindsøn, ñajuøbiä cu'ughajxy cooch hijty nwädity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, coochä jäya'ay hijty nyajnøcxy pujxtøgooty pønatiä mmädia'agy xmiäbøjcäp. Náxyhøch hijty nyajwobyii. ²⁰Y coo ja'a Esteban yagho'cä, jímhøch hánajty nbadsóonäbä. Móødhøch hánajty nbamánaambä coo yagho'ogøøjät. Ja'a häna'cä Esteban hajxy yaghó'cäbä, høøchä wyit ngüeendähajtä. Paadiä Esteban jaduhñ yagho'cä je'eguiøxpä coo miičhä mmädia'agy hánajty xyajwa'xä." ²¹Mänitøchä Jesús xñämáaguumbä: "Cabä cueentä jaduhñ. Nøcxnä. Jäguémhøch miičh nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä."

²²Mäduhnjatiä Pablo hánajty miädia'agy, hamädoowhíjtäxäbä miädia'agy hánajty jaduhñ. Pero coo jaduhñ miänaañ cooc hánajty jäguem quixa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä, cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hánajty yhamädoowhidáañänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Ween yø'ø craa yho'ogy. Yagho'og yø'ø craa hajxy.

²³Tehngajnä hajxy hánajty jaduhñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamä wyit hajxy hánajty wyi'i chajyemy. Yamä naaxoc hajxy hánajty wyi'i chajwøjy. Paady hajxy hánajty jaduhñ wyi'i jiatcø'øy coo ja'a Pablo hajxy hánajty jiaančh tehñ miädsiphaty. ²⁴Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ coo ja'a Pablo jiiby yajtøjtägø'øwøøjät cuarteltøgooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogøøjät, ween jaduhñ quiøxy nägapxy tiiguiøxpä cu'ugä Pablo hajxy hánajty coo tøø wyi'i näya'axy. ²⁵Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxojch. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hánajty. Mänitä Pablo ja'a capitán miägäpxy, ja'a hánajty jim tänaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuhdujt mmøødä cooch mijts xwiøbät nä'ä nägoobä. Cab hajxy mnajuø'øy pø tøøch ngädieey. Høøch, jadúhñhøchä cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitán nāmaayy.

²⁶Coo ja'a capitán jaduhñ miädooyy, mänitä wyiindsøn nāmaayy:

—Ca'a hajxy jaduhñ mwopy. Jadúhñäc yø'ø craa cuhdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷Mänitä soldado-wiindsønä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduhñ coo miičhä cuhdujt jaduhñ mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ.

²⁸Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Jadúhñhøchä cuhdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaančh tehñ chówhøch jaduhñ tøø xyhabädsøømä coochä cuhdujt jaduhñ tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Cooch jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhøchä cuhdujt jaduhñ nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hānajt看 māwobaambā, coo hajxy jaduhñ miādooy coogā Pablo cuhdujt hānajt看 jaduhñ miōōdā nebiā Rōmabā jāya'ayhajxy hānajt看 miōōdān, mānitā Pablo hajxy piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsōñ, coo je'e jaduhñ miādooy, tsāhgooy je'eduhñ je'eguiōxpā coo ja'a Pablo hānajt看 tōō quiō'ōxochii tōō tiecyxiochii.

³⁰ Cujaboomā soldado-wiindsōñ jaduhñ miānaañ coo ja'a Pablo quiō'ōguejōjāt. Mānit miānaañ coo ja'a teedywiindsōñhajxy yhamugō'ōwāt mōōdā majtōjc-hajxy. Mānitā Pablo jīm yajncōxā maa ja'a teedywiindsōñhajxy hānajt看 tōō yhamugō'ōyān. Mānitā Pablo jīm yajtānaaguiādaacā cu'ugwiinduum. Miādowaambiā soldado-wiindsōñ hānajt看 jaduhñ tiiguiōxpā judíos ja'a Pablo hajxy hānajt看 coo tōō nāxō'ōwō'y.

23 Mānitā teedywiindsōñhajxy wyi-inhee'ppejtā ja'a Pāblām. Mānitā Pablo miānaañ:

—Māgu'ughajpādōjc, Diōshōch jaduhñ xyhijxp coōch homiānaajā nhōjiāya'ayhaty.

² Coo ja'a Pablo jaduhñ miānaañ, mānitā hāna'c-hajxy nāmaayyā coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xō'ōgāt, ja'a hāna'c-hajxy hānajt看 jīm tānaabiā Pablo wyiinduum. Ja'a Ananías jaduhñ mānaañ coo hajxy jaduhñ jiatcō'ōwāt. Mōjhajpā Ananías hānajt看 jīm maa ja'a teedywiindsōñhajxiān. ³ Mānitā Pablo ja'a Ananías nāmaayy:

—Dios miīch jaduhñ xyajcumā-dowaamb. Caj miīch hoy mduñ. Jaduhñ miīch mduungmōōdā coōch miīch xyajtōyhajtyégāt hoy yajxōñ nebiā cuhdujt myiñān. Pero coo miīch jaduhñ tōō mmāna'añ coōch hāna'c xquiōxāt, myajcāhxō'py miīch jaduhñ coo miīchā cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴ Ja'a hāna'c-hajxy hānajt看 jīm tā-naabiā, mānitā Pablo hajxy nāmaayy:

—Tōō miīch jaduhñ ngapxtāgoy coo yō'ō mōjteedywiindsōñ jaduhñ tōō mwi-ingapxpety. Haa ca'a, Dios yō'ōduhñ tōō yhuuc pādaacpā.

⁵ Mānitā Pablo yhadsooy:

—Māgu'ughajpādōjc, huuc mee'x hajxy, cābōch hijty nnajuō'ōy coo yō'ō jaduhñ tiuñ mōjteedywiindsōñ. Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmā-dia'aguiān coo hajxy nga'a nānōmāt haxōōg, pōnjatā tuung mōōd maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugān.

⁶ Mānitā Pablo jaduhñ yhiyxy coo hāna'c-hajxy hānajt看 mejtstu'u tōō yhamugō'ōy, mōōdā saduceoshajxy, mōōdā fariseoshajxy. Mānitā Pablo mōc quiapxy:

—Māgu'ughajpādōjc, hōōch, jue'eēch hōōch, fariséoshōch hōōch. Haagā fariseos hōjts jaduhñ. Cooch jaduhñ nmābōcy coo ja'a ho'oguiāya'ayhajxy jaduhñ jiuypiojtāgatsa'añ, pāadyhōchā hāna'c jaduhñ tōō nāxō'ōwō'ōy.

⁷ Coo ja'a Pablo jaduhñ miānaañ, mānitā fariseoshajxy tiāgōōyy yajcapxiōōbiā mōōdā saduceoshajxy. Cabā miādia'agyhajxy hānajt看 nībiaadyii.

⁸ Hix, jaduhñā fariseoshajxy hānajt看 miābōcy cooc ja'a ho'oguiāya'ayhajxy jiuypiojtāgatsa'añ. Jaduhñ hajxy hānajt看 miābōjpā cooc ja'a Dios ja'a mioonsā jīm mōōdā tsajpootyp, mōōd cooc ja'a nhaañāmāhājtāmhajxy quia'a hó'cām. Pero cabā saduceoshajxy hānajt看 miābōcy nebiā fariseoshajxy hānajt看 miābōquiān. ⁹ Tehngajnā hajxy hānajt看 miaas nāmayō'ōy haamhajpā. Tehngajnā hajxy hānajt看 yhambōcy. Mānitā fariseoshajxy nāje'e tiānaayyō'cy, ja'a hajxy hānajt看 yajnāhixōōbiā maa ja'a tsajtōjcān. Mānit hajxy miānaañ:

—Yø'ø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jímbädä Diosmoonsä tøø miä-gapxyii, o háaṇāmä.

¹⁰Maas hanaxiä hajxy hä-najty yhamböcy. Tsähgøöbiä soldado-wiindsøn hānajty coo ja'a Pablo hānajty yagho'oga'añii. Mānitä soldado-wiindsønä soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jiiby wyitstsóonät, møød coo hajxy jím yajnócxät maa ja'a cuartelän.

¹¹Mānitcoodsä Jesús jiiby ṇāguehxtøø'xy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mānitä Jesús ja'a Pablo ṇāmaayy: “Ca'a mdsähgø'øy. Nébyhöch miičh yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jadúhnhöch miičh jím nøcxy xmiädia'agångumbä Roma.”

¹²Cujaboomä judíoshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät. Mānit hajxy ṇiṇāmaayyā:

—Māduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä húucāmät.

¹³Nājuxychägui'xnaxy hajxy hānajty je'eduhñ, ja'a hajxy hānajty jaduhñ tøø quiojyquiapxyhātiäbä. ¹⁴Mānit hajxy hoy ṇāgapxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduhñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mānit højts ngaya'añ nhu'uga'aññä.

¹⁵Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsøn hajxy jaduhñ ṇāma'aw coo weenä Pablo yaa yajmečhii mijts mwiinduum. Jaduhñ hajxy mwiinhøönät coo tyijy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hānajty yaa quioody maa mijts mwiinduumän, jím højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsøn hajxy ṇāmaayyā.

¹⁶Mānitä Pablo chojmajc jaduhñ miä-doyhajty coogä Pablo hānajty yagho'oga'añii. Mānitä Pablo hoy yhawāṇāxä maa hānajty chumiän. ¹⁷Mānitä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mānit ṇāmaayy:

—Huuc tunä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jím maa ja'a mwiindsønän. Jím jaduhñ miøødmädia'aga'añ.

¹⁸Mānitä Pablo choj-majc wioonócxäxä maa ja'a soldado-wiindsønän. Mānitä capitán ja'a soldado-wiindsøn ṇāmaayy:

—Ja'a Pábløch jaduhñ tøø xñāma'ay cooçh hädaa craa yaa nwoomfnät maa miičhän. Mfičhac jaduhñ xmiøødmädia'agaamb.

¹⁹Mānitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnócxäxä. Mānitä soldado-wiindsøn miānaañ:

—Tiičh jaduhñ xyhawaanānāp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

²⁰Mānitä Pablo chojmajc yhadsooyy:

—Tøø ja'a judíoshajxy näje'e quiojyquiapxytiüñ cooc miičh xñāma'awa'añ coo miičhä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän. Jadúhñac miičh xwyiinhøøna'añ cooc tyijy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtøwa'añ.

²¹Caj miičh jaduhñ mmäböğät. Nājuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábac hajxy jaduhñ ṇä'ägä caya'añ ṇä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mānitac hajxy quiaaya'añ yhu'uga'aññä. Mfičhac hajxy xyhuuc jaac hahixp cooc miičh jaduhñ mmānā'anät pø mgudiunaamby jaduhñ —nømä soldado-wiindsøn ṇāmaayyā.

²²Mānitä Pablo chojmajc ṇāmāyyäxä coo quia'a nāgāpxät wiingtuum waambaty hānajty jaduhñ tøø miädia'agy. Mānitä soldado-wiindsøn jaduhñ miānaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbjñät.

²³⁻²⁴Mānitä soldado-wiindsønä capitán metsc miøjyaaxy. Mānit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jím yajnócxät Cesarea.

Nämayyä soldadohajxy hānajt看 pianoxca'añ. Nāmejtsmägo'x hajxy hānajt看 ñoxca'añ tecy-yo'oyhaam; mōød nādägøøghii'xcumajc hajxy hānajt看 ñoxca'añ cuaañähgøxp; mōød nämejtsmägo'x hajxy hānajt看 ñoxcaambä cuhmdcap. Jaduhñä capitānhajxy nāmāyyäbä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp ñócxät, mōød coo hoy cwieendāhadōōjät, jaduhñ ney quia'a jat quia'a habētät. Jaduhñä soldado-wiindsōñ yhanehmbä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'ødägo'øwōōjät.²⁵ Mānitä soldado-wiindsōñä nocy yhädiuun. Ja'a gobernador Félix hānajt看 yajnāguexaamby. Jaduhñ soldado-wiindsōñ quiujahy:

²⁶ “Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Claudio Lisias. Wiindsōñ Félix, miičh jaduhñ cham nyajpoo'xyp.²⁷ Hädaa jäy'a'yhøch miičh nyajnāguejxyp. Pablo jaduhñ xiøhaty. Hāxøøyy maaxtøjquiä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíos hajxy jaduhñ māmajts. Yagho'ogāanābä Pablo hānajt看. Pero cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujt jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäy'a'yhajxy miøødän, mänitøchä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajñähwa'ačh.²⁸ Je'ečh hānajt看 nmädowaamby tiiguiøxpä Pablo hānajt看 coo tøø miäčhii, pāadyhøch jiibyy nmøødhādaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hānajt看 yagjadyiijän.²⁹ Mānitøch nmädooy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a mōødä. Je'eduhñ yajcumadsøøyyä coo ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy wyiingjatiä. Pāadyhøch jaduhñ nga'a mānaañ coo ja'a Pablo yagho'ogōōjät, ni coo chumōōjät.³⁰ Cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a judíos hajxy hānajt看 naje'e tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hānajt看 yagho'oga'añ, mänitøch jaduhñ

nwiinmaayy cooçh miičh jaduhñ nyajnāguéxät. Ja'a hāna'cä Pablo hajxy ja wi'i yagho'ogaambä, tøøch nnāma'ay coo ja'a Pablo jim nocy nāxø'øwø'øyii miičh mwiinduum.”

³¹ Mānitä soldadohajxy jiaañch cudi-uun nebiä wyiindsōñ hajxy hānajt看 tøø nāma'ayiiän. Mānitä Pablo hajxy jim coods yajnocy maa ja'a cajpt hānajt看 xiøhatiän Antípatris.³² Cujaboomä soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy hānajt看 tøø nocy tecy-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hānajt看 cuaañähgøxpä, je'edsä Pablo hajxy jaac mōødnøcxnä.³³ Mānit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mānitä Pablo ja'a Félix hoy yajcø'ødägo'øyii mōødä nocy, ja'a soldado-wiindsōñ hānajt看 tøø quiéxiäbä.³⁴ Mānitä Félix ja'a nocy quiapxy. Mānitä Félix ja'a Pablo miäyaj-tøøyy maa je'e choon. Mānitä Pablo yhadsooy coo hānajt看 jim choon Cili-cianaaxooty.³⁵ Coo ja'a Félix jaduhñ miädooy, mānitä Pablo nāmaayy:

—Weenä jäy'a'yhajxy yhuuc mech, ja'a miičh hajxy jaduhñ xñäxø'øwø'øwaambä, mänitøchä tøyhajt nmädowa'añ ja'a miičhcøxpä.

Mānitä Félix ja'a soldado nāmaayy coo ja'a Pablo piäda'agōōjät mōjtøgooty, ja'a hānajt看 xøhajpä Palacio de Herodes. Jaanä jaduhñä Félix miānaambä coo ja'a Pablo hoy cwieendāhadōōjät.

24 Cumägooxøø ja'a Ananías hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mōjteedy-wiindsōñä Ananías hānajt看 tiuumby jim Jerusalén. Nāguipxiä majtøjc-hajxy nä-je'e piagoo'pä mōødä licenciadä tu'ug, ja'a hānajt看 xøhajpä Tértulo. Mānit hajxy jim nocy maa ja'a gobernador Félix hānajt看 tiuñän. Mānitä Félix hajxy nāmaayy coo ja'a Pablo hajxy hānajt看 nāxø'øwø'øwa'añ.²⁻³ Mānitä Félix miānaañ coo ja'a Pablo yajmedsōōjät maa ja'a Félix wyiinduumän. Coo Pablo jaduhñ yajmejtsä, mānitä Tértulo ja'a Pablo tiägøøyy nāxø'øwøøbiä:

—Wiindsón Félix, hoy hõjts njaanč tehñ ñijäwø'øyii maa miichcøxpän, coo miich hoy mjaanč tehñ tiuñ. Tøø hõjts miichä nnaaxä ngajpt xjiaanč tehñ yaghoyøøyyä. Cabä tsip cabä pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo miich jaduhñ hoy mjaanč tehñ tiuñ, paady hõjts Dioscujú'uyäbä njaanč tehñ yecy maa miichcøxpän. ⁴Cábøch miich jejcy nhadsiba'añ. Huuc tunä mayhajt, hõjtsä nmädia'agy hamädoowhjtäc. Paquiä hõjts jaduhñ nmädia'aga'añ. ⁵Yø'ø craa Pablohajpä, nmøødhajpy hõjtsä tøyhajt jaduhñ coo yø'ø hõjts xjiaanč tehñ miädsibø'øy majaty hõjts nhity, hõjts judíoshajpä. Jaduhñ hõjts xjia wi'l'i jiøcaxpø'øy coo hõjtsä nguhdujt nnajtshixó'owät. Jaduhñä tsip homiaajä yajpædø'øgy. Ja'a jäya'ayä Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy panócxäbä, je'e ja'a Pablo hajxy wiindsónhajp. ⁶Mänitä Pablo jäya'ay nämädaaxc miøødtøjtägoøyy maa hõjtsä nmøjtsajtøgootiän. Ja'a hajxy nämädaaxpä, ca'a hajxy je'e jiudíosä. Cab hõjtsä nguhdujt jaduhñ myiñ coo wiingjäya'ay jiiby tiägó'owät. Mänit hõjtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumädowaamby hõjts hánajty, tii hánajty jiiby tiuumby tsajtøgooty. Jaduhñ hõjtsä nguhdujt myiñ coo jaduhñ quiumädó'owät. ⁷Mänitä soldado-wiindsón piayajcahw piayajpøgoøyy, ja'a xøhajpä Lisias. Mänit hõjtsä Pablo mädsibø'øbä xpiøjcä. ⁸Mänit hõjtsä Lisias xñämaayy coo hõjts yaa nmínät maa miichä mwiinduumän, coo hõjtsä Pablo yaa nnäxø'owó'owät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtó'owät pø tøyhajt jaduhñ neby hõjts cham nnäxø'owø'øyän —nømä Tértulo ja'a Félix ñämaayy.

⁹Jaduhñä judíoshajxy piamánaambä.

¹⁰Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo

miäwø'xy coo ja'a Pablo miädiä'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsón Félix, jaanč tehñ jiootcújc-høch cham nnijäwø'øyii cooch yaa nniguiugapxa'añii miichä mwiinduum. Hix, nnajuóobiøch jaduhñ coo miich møjtuung jejcy yaa tøø mmøødhaty maa hõjtsä nnaax maa hõjtsä ngajptän. ¹¹Chaanä miajmetxøøhaty cooch jim ngoo'ty Jerusalén. Jímhøchä Dios hánajty nwiingudsähgø'øwa'añ tsajtøgooty. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹²Pero cábøchä tsip jim nhøxtaayy. Cábøchä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhøch tøø nwädity, ni jiiby møjtsajtøgooty, ni jiiby muuttsajtøgooty, ni jim cajptooty. Cábøch pøn jim nmøødyajcapxiøøyy. ¹³Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy xim xwyiingapxpéjpoçhä, hønndaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyyä ñä'a mädia'agy. ¹⁴Pero jaduhñ mæbøcypiä, nwiingudsähgøøbiøchä Dios. Nebiä jecyjiäya'ayä Dios hajxy wyiingudsähgøøyyän, jadúhñhøch nwiingudsähgøøbiä. Coochä Dios jaduhñ nwiingudsähgø'øy, páadyhøchä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduhñ nbanøcxä. Yø'ø häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøøyyä. Cábac tyijy jaduhñ tiøyyä. Pero nmäbøjpiøchä jecymiädia'agy, ja'a Moisésahajxy jecy quijáhyyäbä møødä profetadøjc-hajxy. ¹⁵Yø'ø häna'c-hajxy, jaduhñ hajxy miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägøxiä jiujypiojtägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaanä jadúhñhøch nmäbøjpä. Coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy nägøxiä xyagjujypiojtägatsaanäm, tøyy jaduhñ. ¹⁶Cooch jaduhñ nmäbøcy, páadyhøchä njoot homiänaajä nbäda'agy coochä Diosmädia'agy hoy tehngajnä nbadúnät. Jadúhñhøchä Dios xquiumáyät. Jaanä jadúhñhøchä cu'ug xquiumáabiät.

¹⁷ Mánáajoch hoy nwädiätän jaguumbaady mejtsjomøjt tågøøgomøjt, mänitoch jim nmejstägajch Jerusalén. Xädó'õnhoch jaduñ nmámejts. Ja'a nmägunáaxhøch hánajty nmo'owaamby. Móødhøchä meeg hánajty nyoxa'añ ja'a Dioscøxpä. ¹⁸ Jadúhnhøch hánajty jiiby nguhdujthaty møjtsajtøgooty, mänithøchä judíoshajxy näje'e xyhixy, ja'a hajxy jim tsohmä Asia. Tøøch hánajty ngudiun neby højtsä nguhdujt myiñän. Cábøchä häna'c hánajty nämay nmøødä. Cab højts hánajty nhaamhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ay højts jaduñ xyhíxäbä møjtsajtøgooty, je'eds jaduñ hahixøoby xñäxø'owó'owäbøch yaa miichä mwiinduum, pø tøøch hajxy jaduñ xyhixy cooçh ngädiehy. ²⁰ Yø'ø häna'c-hajxy xim tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduñ nägapxy pø tøøch hánajty ngädieey mänaachä häna'c jim xyajmechän maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän jim Jerusalén. ²¹ Wéhndøch mänit ngapxtägooyy cooçh nmänaañ cooçh nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ. Móc-høch jaduñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiapxpäðøñä.

²² Coø ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit jaduñ wyiinmahñdyhajty coo ja'a tsip hánajty quia'a tsoj yajtødiägø'owa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix, ñajuøøbiä Félix hánajty jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty hoy quiuhdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hánajty panøcxäbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahíxäbä Lisias hajxy. Coø je'e yaa quiädä'agät, mänitøchä mdsiphajxy nyajtødiägøøyyät —nømä Félix miänaañ.

²³ Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy coo ja'a Pablo jiaac yaghidøøjät tsumy, møød coo quia'a tsaächtiunøøjät ni weeñtiä. Jaduñä Félix miänaambä coo

ja'a Pablo quiuhixøøjät ja'a miägu'ugha-jpädøjc, møød coo hoy tyiijä ween yajnämechii.

²⁴ Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmejch maa hagu-jcän. Drusila hánajty xiøhaty. Judía hánajty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjät maa ja'a Félix wyinduuhajxiän. Miädowaambiä Félixhajxy hánajty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hánajty coo pianøcxä. ²⁵ Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, møød coo hajxy hoy nguhdujthajtämät, møød coo ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägapxäänäm nebiaty hajxy hánajty tøø njäya'ayhajtäm. Coø ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhnä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädóowäm. Nøcxnä. Coø jadähooc ñäbaadø'owät, mänit miich jadähooc nyajmøjya'axøøjät —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduñä Félix hánajty miäna'añ cooc tyijy xädø'õñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduñ yajpädsømøøjät pujxtøgooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hánajty ja naañhooc yajmøjya'axyii coo hánajty miøødmädia'aga'añii. ²⁷ Mejtsjomøjtä Pablo hánajty jim tøø chumyçhäna'ay Cesarea, mänitä gobernadorhajxy ñiguiuwjtsä. Coø ja'a Félix piädsøømy, mänit wiinghäna'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hánajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hánajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ coo ja'a Pablo jaduñ jiaac hídät tsumy.

25 Mänitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägøøgxøø jim ñøcxy Jerusalén. ² Coø jim quioo'ty, mänitä teedywiindsønhaajxy jim miehch maa ja'a Festo wyiinduumän, møødä møjhajpä judíoshajxy. Mänitä Pablo

hajxy tiägøøyy näxø'owøøbiä. ³Mänitä Festo hajxy miänuu'xtaacy coo mayhajt cu tiuun, coo cu yhanehmy coo ja'a Pablo jim cu quiejxä Jerusalén. Hix, tøø ja'a judíoshajxy hánajty quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. ⁴Pero cabä Festo jaduhñ nãhadsooyy. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo hánajty jiiby chumyčhänä'ay Cesarea. Jaduhñä Festo miänaambä coo hánajty paquiä jim yhida'añ Jerusalén, møød coo hánajty jiiby yhäda'agáangumbä Cesarea.

⁵—Pøn cuhdujt møød maa mijtsän, wéenhöch hajxy jiiby xpiahäda'agy Cesarea. Y pø tøødsä Pablo jaduhñ jiaaench cädieey, jiiby jaduhñ näxø'owø'owøøjät —nømä Festo ja'a judíos nãmaayy.

⁶Tuctujxøø ja'a Festo jim jiaac hi-jty Jerusalén. Mänit jiiby yhädaactä-gajch Cesarea. Coo jiiby quiädaacy, mänit jim tiägøøyy tuumbä hagujc. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim ya-jmetsøøjät. ⁷Coo ja'a Pablo jim miejch hagujc, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hánajty tøø chohndä'aguiäbä Jerusalén. Mänitä Pablo hajxy cøxypänejpy nãhwaambe-jty. ⁸Mänitä Pablo ñijogapxä:

—Cábøchä cädieey jaduhñ maa nmøødä, ni jim maa ja'a judíos quihdujthajxiän, ni jim maa ja'a chajtøjc-hajxiän, ni jim Roma maa ja'a gobiernä yhane'emiän.

⁹Mänitä Festo ja'a Pablo nãmaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduhñä coo højts jim nnøcxmät Jerusalén, coo miich jim mdøyhajtyégät maačh nwiinduumän.

Paadiä Pablo jaduhñ nãmaayyä, je'eguiøxpä coo ja'a Festo ja'a judíos hánajty quia'a yagjootma'ada'añ.

¹⁰Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhawiinmatsä cooçh jim ndøyhajtyégät Jerusalén. Hix, cábøch tii cädieey nmøødä maa

yø'ø judíoshajxiän. Mnajuøøby miich jaduhñ. Jaduhñ mabøcypiä yhawiinmatsä cooçh yaa ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä yhane'emiän, ja'a jim tuumbä Roma. ¹¹Cooçh häxøpy tøø ngädieey, hahixøøby hijty jaduhñ cooçh nhó'ogät. Pero cábøch tøø ngädieey, hoy yø'ø judíoshajxy jaduhñ tøø xjia nãhwaambety. Cab jaduhñ yhahixø'øpy cooçh pøn xyégät maa yø'ø judíoshajxiän. Jaduhñhöch nja mäna'añ cooçh jim ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim Roma —nømä Pablo miänaañ.

¹²Mänitä Festo ja'a jiamioød miäyajtøøpy neby jaduhñ wyiinmahñdyhädät ja'a Pablocøxpä. Mänitä Festo ja'a Pablo nãmaayy:

—Miich jaduhñ tøø mmäna'añ coo miich jim nøcxy mdøyhajtyega'añ jim Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jímhöch miich njaanç quexa'añ Roma tøyhajtyejpä.

¹³Cumejtspo'o cudägøøgpø'o, mänitä Agripahajxy jim miejch Cesarea møødä tio'oxiøjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hánajty tiuumby wiingtuum. Mänitä Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy. ¹⁴Maxiøø ja'a Agripahajxy hánajty jim yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcän. Mänitä Festo ja'a Agripa nãmaayy:

—Jimä jäya'ay tu'ug chumyčhänä'ay. Pablo jaduhñ xiøhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsøømy tuumbä, jimä Pablo jaduhñ jiaac mähmøøyy tsumy.

¹⁵Mänäajøch jim nhoyyän Jerusalén, mänitøchä judíoshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hánajty møjhjäp, møødä teedywiindsønhaajxy. Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy näxø'owøøyy maačh nwiinduumän. Mänitä judíoshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä.

¹⁶Mänitøch nhadsooyy: “Jaduhñ hajxy jim quihdujthaty Roma, cab jaduhñ pøn yagho'ogyii, pø cahnä

hänajty ñijogapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänajty mänäxø'owøobiä", nõmhøchä judíos nnämaayy. ¹⁷Hoorä, cooçh yaa ngädaactägaich Cesarea, mänitøchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhøch ndägøøyy tuumbä. Mänitøchä Pablo nyajmøjyaaxä. ¹⁸Coo ja'a judíoshajxy jim miejch maaçh nwiinduumän, mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'owøobiä. Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hänajty ñäxø'owø'owa'añii. Pero cabä Pablo jaduhñ haxøøgaty ñä'a nänøømä. ¹⁹Jue'e ja'a judíoshajxy hänajty yajcapxiøøby, nebiatiä quihdujt hajxy yaghity, mөөд coogä Pablo hoy quia'a cudiuñ. Mөөд hajxy hänajty yajtsibøøbiä pø tøø ja'a Jesús jiaançh jujypiojtägach, ja'a hänajty tøø yhö'oguiäbä. Jaduhñä Pablo yhajodhaty coogä Jesús tøyhajt tøø jiuypioçy. ²⁰Høøch, cábøch hänajty nnajuø'øy nébiochä capxy mädia'agy jaduhñ nyajtodiägø'owät. Mänitøchä Pablo nmäyjtøøyy pø nøcxaamb hänajty jim Jerusalén coo jim cu tiøyhajtyejcy. ²¹Mänitä Pablo yhadsooyy cooc hänajty jim quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ cooc hänajty jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuñän. Coo jaduhñ yhadsooyy, páadyhøch jaduhñ nmänaañ coo yaa jiaac hídät tsumy. Coo jaduhñ ñäbaadø'owät, mänitøch jim nguexa'añ Roma, ween jim nøcxy tiøyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän —nømä Festo quiapxy miädiaacy.

²²Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:
—Nmädowáambiøch høøçhpä waambä craa jaduhñ miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädowät —nømä Agripa ñämaayyä.

²³Cujaboomä Agripahajxy jim miejch haguç mөөдä Berenice. Wiinxu'uxy wiinwopy hajxy jim miejch.

Mänit hajxy jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a Festo hänajty tiuñän, näguipxy mөөдä soldado-wiindsønñhajxy, mөөдä møjtc-jhajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmøjyaaxä. ²⁴Coo ja'a Pablo jiiby tiägøøyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsøn Agripa, mөөд pønjaty yaa tøø miech maa højts nwiinduumän, mñjtsäts jaduhñ nmägäpxyp. Yø'ø craa xii tänaabiä, yø'øds jaduhñ xøhajp Pablo. Yø'ødsä judíoshajxy tøø wyi'i ñäxø'owø'øy yaa Cesarea mөөд jim Jerusalén. Jaduhñ hajxy tøø wyi'i ya'axy tøø wyi'i jiocy coo yø'ø Pablo ween yho'ogy. ²⁵Pero høøch, cábøch jaduhñ nmäna'añ coo tøø quiädieey. Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ coo quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yø'øduhñ tøø miäna'añ coo jim ñöcxät Roma, coo jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhøch jaduhñ jim nguexa'añ. ^{26–27}Cábøch nnajuø'øy waambátyhøchä gobiernä Rómabä nnocyñäaayø'owät ja'a Pablocøxpä. Cab jaduhñ yhawinmatsä cooçhä Pablo jim nguexät Roma tsumy, pø cábøch tøyhajt nmөөдä pø tøø jiaançh cádieey. Hoorä, páadyhøchä Pablo yaa tøø nyajmech coo mijts jaduhñ ween myajtøyhajtyecy. Miiçh, Wiindsøn Agripa, miiçh mjaançh tehñ jiajpy mjaançh tehñ ñajuøøby. Coo mijts hänajty tøø myajtøyhajtyecy nebiaty jaduhñ tøø jiaançh cádieey, mänitøch mabøcy nnajuø'owät nébioch njáayät —nømä Festo miänaañ.

26 Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixøøby jaduhñ coo miiçh hamdsoo mnijogapxøøjät.

Mänitä Pablo ja'a quio'ø chajxajy. Mänit tiägøøyy mädiaacpä:

²—Wiindsøn Agripa, chámhøch nni-jogapxa'añii nebiátyhøchä judíoshajxy tøø xñähwaambety. Jootcúç-høch jaduhñ nnijiäwø'oyii cooçh yaa

nmädia'aga'añ miičh mwiinduum.
³Páadyhøch jootcujc nnijiäwø'øyii
 je'eguiøxpä coo miičh mjaančh tehñ
 jiaty mjaančh tehñ ñajuø'øy nebiatiä
 judíoshajxy quiuhdujthaty, møød tijaty
 hajxy naxy yajtsibøøby. Høøch huuc
 méé'xäc. Høøchä nmädia'agy huuc
 hamädoowhíjtäc.

⁴Ñajuøøbiä judíoshajxy jaduhñ
 nägøxiä coočhä quiuhdujthajxy hoy
 nguđiuunä homiänaajä, møød jim
 maačhä nhamdsoo cajptän, møød
 jim Jerusalén. Múutsnøch hñajty
 jaduhñ coočhä quiuhdujthajxy jaduhñ
 nbadu'ubøjcä. ⁵Jaana jaduhñä
 judíoshajxy ñajuøøbiä coočhä fariseos
 quiuhdujthajxy hoy nyajtúunäbä.
 Múutsnøch hñajty jaduhñbä coočh
 ndägøøyy habøjpä. Miøødä judíos
 ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ. Hahixøøby
 jaduhñ coo hajxy jaduhñ ñägápxät.
 Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdujt
 hajxy yajnøcxy nebiä judíoshajxy
 yajnähixø'øyän. ⁶⁻⁷Jéquiänä Dios
 jaduhñ miänaañ coogä ho'ogyjiäya'ay
 yagjujypiøga'añ. Højts judíos, jaduhñ
 højtsä nhapä ndeedyhajxy jecy
 xyajwiinwaanøøyyä ja'a Diósäm.
 Nägøxiä højts jaduhñ njøbhixy
 coo ja'a Dios jaduhñ yajtøjiada'añ
 neby jecy miänaañän, højts ja'a
 majmetsc-hagajtpä. Paady højtsä
 Dios xøømdsuhñ nwiingudsähgø'øy.
 Hoorä, Wiindsøn Agripa, coočh
 jaduhñ nmäbøcy coo ja'a Dios ja'a
 ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ,
 páadyhøch yøø judíoshajxy cham
 xñäxøwø'øy miičh mwiinduum
 —nømä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduhñ coo mga'a mähø-
 ga'añ coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay
 yagjujypiøga'añ.

⁹Mänitä Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúhñhøch hijty
 nmäna'añ coo hijty yhahixø'øy coočhä

jäya'ayhajxy ndsaačhtiúnät, ja'a Jesús
 Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy
 hñajty panøcxäbä. ¹⁰Jadúhñhøch
 jim njaančh jatcøøyy Jerusalén. Ja'a
 teedywiindsønñhøchä cuhdujt hajxy
 jim xmioøyy coočhä jäya'ayhajxy
 nyajtsumøød, ja'a Jesucristo miädia'agy
 hajxy hñajty panøcxäbä. Nämäyhøch
 hajxy jaduhñ njaančh yajtsuumä.
 Y coo hajxy yagho'cä, jadúhñhøch
 hñajty nbamänaambä coo hajxy
 yagho'ogøøjät. ¹¹Ja naañhøoc-høch
 hajxy tøø nyajtsaačhtiunñi coo hajxy
 ñijiøgapxøøjät ja'a Jesúsøxpä.
 Wiinduhmyčhajtøjc-høch hijty
 ndsaačhtiunñ. Hanäxiøch hajxy hijty
 nmäjootma'ady, páadyhøch hajxy hijty
 jäguembaady ndsaačhtiunñ.

¹²Mänitøchä teedywiindsønñhajxy
 jim xwyiinguejxy Damasco coočhä
 mähøjpädøjc jim nyajtsaačhtiunøøjät.
¹³Tu'haamnøcxpä, mänit højtsä
 jøøn xquiuhjajcädaacy jaančh tehñ
 miøc. Cujyxiøøho'ogy hñajty
 je'e. Cabä xøø hñajty miäbaady
 nebiä jøøn hñajty jiajjiän. Høxtä
 xquiuhjajwäđijt højts jaduhñ. ¹⁴Coo
 højtsä jøøn jaduhñ nhijxy, mänit højts
 nägøxiä ngädaayy. Mänitøch nidiuhñ
 nmädoøyy coočhä häna'c xmiägapxy
 hahebreohaam. Mänitøch xñämaayy:
 “Saulo, Saulo, tiich miičh jaduhñ
 coo xwyi'i miädsibø'øy. Coöch miičh
 jaduhñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo
 miičh jaduhñ mničhaačhtiunñi.”

¹⁵Mänitøch nmänaañ: “Wiindsøn,
 pøn miičh.” Mänitøch xyhadsooyy:
 “Jesúshøch høøch. Høøch miičh
 jaduhñ xmiädsibøøby. ¹⁶Tänaayyø'øg.
 Páadyhøch jaduhñ tøø nnäguehxtøø'xy
 ja'a miičhcøxpä, miičhñhøch
 nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy
 jaduhñ myajwä'xät nebiätyhøch
 tøø xyhixy, møød nebiätyhøch
 miičh njaac yajnähixø'owa'añ.
¹⁷Nnäwa'anäambiøch miičh majaty

miičh mwädita'añ, jim maa ja'a judíoshajxiän, jimmøød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jimhøch miičh jaduñh nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän.¹⁸ Páadyhøch miičh jim nguexa'añ, jaduñh miičhä Diosmädia'agy myajwiingapxø'owät, jaduñhä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Cabä möjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduñh miäböjcäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñh miäböögäp. Y coočhä nmädia'agy hajxy jaduñh xmiäböjcbät, jadúñhñhøch nyajnáhwá'adsät ja'a piojpä quiädieeyhajxy, jaduñh hajxy miähmø'owät hawa'adstuum", nómhøchä Jesús xñämaayy.

¹⁹ Wiindsón Agripa, coočhä Jesús jaduñh jim xmiägapxy tsajpootyp, páadyhøchä miädia'agy jaduñh ngudiunä.²⁰ Mänitøchä Diosmädia'agy ndägøøyy yajwa'xpä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubögät. Coö hajxy jaduñh yhojiäya'ayhädät, jaduñh hajxy yajcähxø'ögät coo yhaxøøgcuhdujt hajxy tøø jiaančh najtshixø'oy. Jimhøchä Diosmädia'agy nyajwa'xtsohñ Damasco. Mänitøch jim njaac yajwa'xy Jerusalén, møød jim Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänitøchä jäya'ayhajxy njaac yajnáhixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä.²¹ Coočhä jäya'ayhajxy jaduñh nyajnáhixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, páadyhøchä judíoshajxy näje'e jim xjia majch möjtsajtøgooty, jim Jerusalén. Coočh hajxy jaduñh xmiäjch, mänitøch hajxy xjia yagho'ogaañ.²²⁻²³ Pero Dióshøch xpiuhbejp. Tehngájnøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy høxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúscøxpä. Nägøxiøchä jäya'ayhajxy jaduñh nyajnáhixø'oy, möjtøjc, häyoobädøjc. Jadúñhñhøch nnä'ägä mädia'agyhaty

neby jim cujaay myiñän nocyjiooty, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiúunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiúunäbä. Jaduhñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiinguexypä hñajty quixea'añ, ja'a xøhajpä Cristo. Jaduhñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hñajty yho'oga'añ. Jaayá'ayäc hñajty jayøjp juyypiøgaamb. Jadúñhägä jäya'ayhajxy hñajty yajnáhwa'adsa'añii, møødä judíoshajxy, møødä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, Dios jaduñh wiinguejx. Jaduhñ tiøjiajty nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän, nebiä Moisés jecy quiujahyyän —nomä Pablo ñijiogapxä.

²⁴ Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tøø miičh jaduñh mguhhiñ. Coö hanaxiä tøø mgapxta'agy, je'e tøø xyajcuhhiñ.

²⁵ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsón Festo, cábøch nguhhiñ. Ja'a tøyhajt, je'ečh nmädiaacpy. Homiäböjnøch jaduñh nmädia'agy.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsón Agripa, cøxiøch cham nmädia'agy maa miičh mwiinduumän. Nmøødhøchä tøyhajt jaduñh coo mi- ičh jaduñh mgøxy najuøøbiä nebiä-tyhøch cham nmädia'agy. Hijxwiin- duum jaduñh tøø jiadyii tøø tiuñii, ca'a yhayu'uçh ca'a yhamee'chä.²⁷ Wiindsón Agripa, nnajuøøbiøch jaduñh coo miičhä mädia'agy mmäböcy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiúunäbä.

²⁸ Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjátyhøch miičh xquia'a ya-jniñähdujcä coočh jaduñh nmäböögät ja'a Jesúscøxpä.

²⁹ Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia möjjaty ha-jxy mga'a mäböcyñä, chojpiä Dios ja'a jioot jaduñh coo ja'a miädia'agy ha-jxy nägøxiä mmäböjcät ja'a Jesúscøxpä nébiøch nmäböquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, møød miičh Wi-

indsón Agripa. Pero cáboch jaduñ nmä-na'añ coo hajxy tsumy mhídät nébioch hөөчhän.

³⁰ Mänitä Agripahajxy tiänaayy'cy, mөөdä Festo, mөөdä Berenice, mөөdä jäya'ayhajxy nägөxiä. ³¹ Mänitä hajxy tiөjpädsөmy. Mänitä Agripahajxy hawiing niinämaayy mөөdä Festohajxy:

—Caj yө'ө craa tii cädieey miөөdä. Cab jaduñ yhahixө'өy coo tsumy jiaac hídät ni coo yagho'ogөөjät.

³² Mänitä Agripa ja'a Festo nämaayy:

—Coo yө'ө craa häxөpy tөө quia'a mä-na'añ coo jim nөxy yajtөyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tөө häxөpy yhөxmačhii.

27 Mänitä Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jim quixөөjät Italia barcojooty mөөd jiamiөdhajxy, ja'a hajxy hänäjty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcө'өdägөөyyä. Capitán ja'a Julio hänäjty tiuumby maa ja'a Augusto biatallóngän. Hөөч Lucas, hөөчhä Pablo hänäjty nbanөcxaamby. ² Mänit hөjts hoy nbarcotägө'өy. Jimä barco hänäjty tөө chohnda'agy maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Adramitio. Tänäayyaambiä barco hänäjty nөcxa'añ majatiä cajpt hänäjty miejypia'ajän jim Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänäjty xiөhaty. Jim hänäjty quiunaaxä Tesalónica, jim Macedonia-naaxooty. Mänit hөjts ndu'ubөjnä barcojooty. ³ Cujaboom hөjts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Sidón. Jaanč tehñ yhojiootä Julio hänäjty miөөd ja'a Pablocөxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuhdujt miooy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nөxy quihixy cajptooty, weenä Pablo jaduñ puihbedyii. ⁴ Mänit hөjts jim jadähooc ndu'ubөjcumbä Sidón barcojooty. Mөc hөjts hänäjty xjөjcubojө'өy. Paady hөjts Chiprenaaxooty hahooyhaamby

nwiinnajxy maa hänäjty mөc quia'a jaty pojjiän. ⁵ Mänit hөjts jim nnaxөөyy Cilicia-naaxooty mөөd Panfilia-naaxooty. Mänit hөjts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Mira, jim Licea-naaxooty.

⁶ Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hänäjty nөcxaambä Italia. Alejandro ja'a barco hänäjty tөө chohnda'agy. Mänit hөjts barcojooty hoy ndägөөdiägach. Mänit hөjts ndägөөyy tu'uyohbiä jadähooc. ⁷ Je'enä hөjts hänäjty mөc xjөjcubojө'өy, paady hөjts hänäjty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxxөө mägөөxxөө hөjts hänäjty tөө njaac nөxy coo hөjts jim nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Gnido. Hobiänejpä hөjts jim nmejch. Cab hөjts hänäjty hoy ndu'uyo'oyaannä. Je'enä hөjts hänäjty mөc xjөjcubojө'өy. Mänit hөjts wiingtuum nnөcxөөyy maa ja'a naax hänäjty xiөhatiän Creta. Coo hөjts jim nnaxөөyy mäwiingón maa hänäjty xiөhatiän Cabo Salmón, mänit hөjts Creta hänäjtyhaamby nnөcxөөyy maa hänäjty mөc quia'a jaty pojjiän. ⁸ Hamäjaa hөjts jim nmejypia'ayohy. Mänit hөjts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Buenos Puertos, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Lasea.

⁹ Maxiөө hөjts jim nhijty. Tөө hөjts hänäjty hanaxiä nhөxhaamө'өy. Mäjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hänäjty tөө jiajnä je'eguiөxpä coo tөөchpoj hänäjty tөө piädsөmnä. Mänitä Pablo miänaañ:

¹⁰ —Wiindsөndөje, mähähñdiägөөbiөchä tu'uyo'oyiibä jaduñ nhijxnä coo tөөchpoj tөө piädsөmnä. Wehndä barco jaduñ miä'adät mөөdä tsөmydiajy cөxiä. Wehndä hөjts jaduñ nhö'cämät.

¹¹ Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy nälä yajtuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy yajtuunäxä, ja'a barcoy-ajyohbiä mөөdä cubarco. Jaduñ ha-

jxy hānajtj tōø miāna'añ cooc tyijj hānajtj quia'a mājahnā. ¹² Cab hānajtj yhahixø'øy coo hōjts tōøchpoj jim nyajnāxāt Buenos Puertos. Mānit hājy nāmāy miānaañ coo hōjts jadāhooc ndu'ubōjcumbāt barcojooty. Jim hājy hānajtj nāxa'añ maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiān Fenice. Creta-naaxooty hānajtj je'e mejypia'a. Cab hānajtj jim jiatty mājahnā je'leguiøxpā coo jim mōc quia'a pojy. Paadiā tōøchpoj hājy hānajtj jim yajnaxa'añ.

¹³ Mānitā jōømboj yuung piādsōømy. Mānit hājy miānaañ cooc hājy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mānit hōjts njaanč tu'ubōjcumbā. Jim hōjts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴ Weeñtiā hōjts hānajtj tōø njaac tu'uyo'oy, mānitā tsuxpoj mōc piādsōømy. ¹⁵ Mōc hōjts hānajtj xjijcubojø'øy. Coo ja'a barcoyājyohbiā jaduhñ yhiijy coo hānajtj quia'a mājāda'aga'añ, mānit hājy nīnāmaayyā coo ja'a barco ween piabojy. ¹⁶ Mānit hōjts jim nmejch maa ja'a naax mejyquiujc chuucpān, ja'a hānajtj xøhājpā Cauda. Mānit hōjts jim nnaxøøyy hanajtjhaamby maa hānajtj mōc quia'a pojjian. Jim hōjtsā barcohuung hānajtj nbawich. Hobiānejpiā hōjtsā barcohuung jiiby nyuugjādujty mōjbarcojooty. ¹⁷ Coo hājy yajwiimbejty, mānitā barco hājy yagjuhmāguijwādijty laansāhaam, jaduhñā barco quia'a má'adāt. Coo ja'a mejy hānajtj jim quia'a jaty hāgomā, paadiā barcoyājyohbiāhājy hānajtj chāhgø'øy coo ja'a barco jiiby jié'xāt tsābiu'ujooty nōøba'c. Mānitā wit pojyohbiā hājy yajmānājcy, ja'a barco hānajtj quiuhdøyhajpiā. Mānit hājy miānaañ coo ja'a barco ween jaduhyyā piabojy. ¹⁸ Cujaboom, je'enā hānajtj mōc piojy. Mōcā barco hānajtj miōjpojpedyij. Ja'a tsōmydiajy ja'a barco hānajtj yajnøcypā, mānit hājy nōøjuip nōøpøgøøyy mejjiooty.

¹⁹ Cujaboom hōjtsā tuumbejt njaac nōøjuip njaac nōøpøgøøyy, mōødā wit pojyohbiā, ja'a barco hānajtj quiuhdøyhajpiā, mōødā wittøøbiejt. ²⁰ Maxiøø hōjts jaduhñ nmānājy nyajnājy. Tehngajnā hānajtj mōc piojy. Jaanč tehñ wyiimbøcy hānajtj. Cabā xøø cabā madsa'a hānajtj quiahxø'øgy ni weeñtiā. Cab hōjts hānajtj nnajuø'øy maa hōjtsā poj hānajtj xchømnøcxy. Jaanč tehñ chāhgøøby hōjts hānajtj coo hōjts nhó'ogāt.

²¹ Tōø hōjts hānajtj maxiøø nhity jaguiay. Mānitā Pablo tiānaayyø'cy jāya'ayhagujc. Mānit miānaañ:

—Wiindsøndøjc, cooçhā nmādia'agy hājy hāxøpy tōø xyajtuunā, cab hājy hāxøpy jim tōø mdsoon Creta, y cabā tsø'ty cabā hāyohn hājy hāxøpy tōø nbáatām. ²² Pero, ca'a hājy mdsāhgø'øy. Caj pøn yho'oga'añ, hoyyā barco cu jia ma'ad. ²³ Hix, haamyquióodshøçhā Diosmoonsā tu'ug nwiinhijy. Jim choon Dioswiinduum. Nwiingudsāhgøøbiøçhā Dios. Je'eçh jaduhñ xwyiinguejx. ²⁴ Mānithøçhā Diosmoonsā xñāmaayy: “Pablo, ca'a mdsāhgø'øy. Tsipcøxp yhahixø'øy coo miich jim mmédsāt Roma maa ja'a gobiernā wyiinduumān. Miichcøxpā ja'a Dios tōø miāna'añ cooc pøn quia'a ho'oga'añ māduhñtiā hājy jiiby mnøcxy barcojooty”, nómhøçhā Diosmoonsā xñāmaayy. ²⁵ Paady, ca'a hājy mdsāhgø'øy. Nmābōjcābøçhā Dios ja'a miādia'agy jaduhñ cooc hājy xyajnāhwa'adsāanām, nebiātyhøçhā Diosmoonsā tōø xyajmøødmādia'agy. ²⁶ Jim mejyquiujc, jimā naaxhuung tu'ug. Jim hōjts nøcxy nmōjpojpedāanām. Tøyhajt jaduhñ —nōmā Pablo miānaañ.

²⁷ Majmactsxøø hōjts hānajtj tōø nbabojy barcojooty jim maa ja'a mejy hānajtj xiøhatiān Adriática.

Cuptsuhm hānajtj jaduñ, mānitā barcoyajyohbiāhajxy nājuoøyy coo hōjts hānajtj naaxpa'a tōø nmāwiingoñ. ²⁸Mānitā nōø hajxy qyipyx māduhñtiā quiōōcā. Jue'e hānajtj quiōōcā, hii'xmajmocxmetro. Coø hajxy weeñtiā jiaac nōcxy, mānit hajxy qyīpxcumbā. Jue'e hānajtj quiōōcā, hii'xjuxtujmetro. ²⁹Tsāhgøøby hajxy hānajtj coo ja'a barco tsaa nōøba'c miōjpohmbédāt, paadiā pujxthajo'c hajxy mādaaxc nōøjuipøøyy barcohøxhaam. Cuxod-sø'yā pujxthajo'c hānajtj. Paady hajxy jaduñ nōøjuipøøyy coo ja'a barco jaduñ jiiby wiohnmāhmø'øwōøjāt. Jaanč tehñ jiootmayhajp hajxy hānajtj. Jaduhñ hajxy hānajtj miāna'añ coo paquiā cu jioobøøyy. ³⁰Mānitā barcoyajyohbiā ja'a barcohuung hajxy quiuhdøñhajxy nōøjooty. Jaduhñ hajxy hānajtj yajnānøma'añ cooc tyijy ja'a pujxthajo'c hānajtj nōøjuipø'øwa'añ barcojøbhaam. Ja wi'i piäyø'øgaambā barcoyajyohbiāhajxy hānajtj jaduñ ja'a barcohuungooty. ³¹Pero cabā Pablo yajwiinhøhñ. Mānitā Juliohajxy nāmaayyā mōødā soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiādøjc-hajxy hāyaa piäyø'øgāt, mhø'ogāp hajxy jaduñ —nømā Pablo miānaañ.

³²Mānitā soldado ja'a barcohuung hajxy miābuxøøyy. Mānitā barcohuung chømnøcxā nähgapjooty. ³³⁻³⁴Jobø'øwaamb hānajtj jaduñ, mānitā Pablo jāya'ay nāmaayy:

—Joom, huuc wiingaañāxāts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tōø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduñ yhooyā coo hajxy jaguiay mjaac hídāt, coo hajxy jaduñ mnä'ā päma'ayø'øwāt. Hix, cab hajxy nej mjada'añ.

³⁵Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädoøyy, mānitā tsajcaagy quionø'cy. Mānitā Dios nāmaayy “Dioscujú'uyāp” jiamiødwiinduum. Mānitā tsajcaagy yhaguidøøyy. Mānit

tiägøøyy caabiā. ³⁶Coo ja'a Pablo jaduñ yhiyxā coo hānajtj quiaiy, mānitā jiamiødhajxy jiootcugøøyy. Mānit hajxy piadägøøbiā caabiā. ³⁷Jue'e hōjts hānajtj nhity barcojooty nāmejtsmāgo'xcudägøøghii'x cu majmocxtu'ug. ³⁸Coo hajxy jaduñ quiaabiädøøyy, mānitā trigo hajxy miejjwyipøøyy, jaduñā barco ween pie'tiø'y.

³⁹Coo jioobøøyy, cabā barcoyajyohbiādøjc-hajxy hānajtj yhajuø'øyii. Mānitā laguun hajxy yhiyx mejypia'a. Pa'adsäbiu'u hānajtj je'e. Mānit hajxy miānaañ coo ja'a barco hajxy jim yajnøcxāt pu'uwiiing, coo hajxy jim yajmøjyādsujtspédāt. ⁴⁰Mānitā pujxthajo'c hajxy miābuxøøyy. Jiiby jaduñ miāhmøøyy mejjiooty. Mānitā barcocaapt hajxy yajyuungøøyy, jaduñā barco hoy yó'oyāt. Mānitā wit hajxy yujxojch barcojøbhaam, ja'a barco hānajtj quiuhdøyhajpiä. Mānitā barco tiägøøyy yohbiā. Jim nōcxøøyy pu'uwiiing. ⁴¹Mānitā barco jie'xy nōøba'c tsäbiu'ujooty maa nōø hānajtj quia'a comān. Ja'a barcojøbhaam jaduñ je'x. Mānitā barcohøxhaam tiägøøyyā mōjcujpéjtābā. Mānit tiägøøyy ma'pä tsaybiig.

⁴²Coo ja'a soldadohajxy jaduñ yhi-jxy coo ja'a barco hānajtj mia'ada'añ, mānitā tsumyhāna'c-hajxy jia yagho'o-gaanā, jaduñ hajxy cu quia'a päyø'cy yāhwāp. ⁴³Pero cabā Julio jaduñ miānaañ coo ja'a tsumyhāna'c-hajxy yagho'ogōøjāt. Paady jaduñ miānaañ je'eguiøxpā coo ja'a Julio ja'a Pablo hānajtj yajnāhwa'adsa'añ. Mānitā Julio miānaañ coo hajxy nōøga'awø'owāt, pønjatj yaaw hānajtj jajp, jaduñ hajxy nōcxāt tø'ødstuum yāhwāp. ⁴⁴Pøn-jatj hānajtj ca'a yaawjajp, wéenac hajxy nōcxy pu'uñähgøxp, mōødā barcohadojcxp. Jaduhñ hōjts nāgøxiā nd-soocy tø'ødstuum.

28 Coo hõjts jaduḥḥ nãgõxiä ndõ'õdspädsõõmy, mänit hõjts nmädooyy coo ja'a naax hãnajty xiõhaty Malta. ²Mänit hõjtsä jäya'ay xñäxuu'ch, ja'a hajxy hãnajty jim nä'ägä tsãnaabiä. Tuub hãnajty; tõõchc hãnajty jaduḥḥ. Mänitã jõõn hajxy yajmõjjõõyy. Mänit hõjts xñãmaayy coo hõjts njõõmba'axámät. ³Mänitã Pablo ja'axy tõ'õdspä miãmejch tu'tso'oy. Jiibiä Pablo ja'axy hãnajty piäda'agy jõõnhaajiooty. Mänitã hawa'andsahñdy tu'ug piädsõõmy jõõnhaajiooty. Mänitã Pablo quio'õmãwõdsõõyyä. ⁴Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduḥḥ yhiyx coo ja'a Pablo tsahñdy hãnajty miõõdã quio'õgõxp, mänit hajxy ñiñãmaayyä:

—Tõõ yõ'õ craada'a miäjäya'ay-yagho'ogy. Coo jaduḥḥ tõõ quiädieey, paady jaduḥḥ tsipcõxp yho'oga'añ, hoy jaduḥḥ tõõ jia tso'ogy mejjiooty.

⁵Mänitã Pablo ja'a quio'õ xiädijty. Mänitã tsahñdy hoy quia'ay jõõnhaajiooty. Cabã Pablo nej jiajty. ⁶Nõmä jäya'ayhajxy hãnajty miãna'añ coog ja'a Pablo quio'õ cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coo hajxy yhiyx coo ja'a Pablo nej quia'a jajty, mänit hajxy miãnaannã cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosä.

⁷Jimã jäya'ay hãnajty tu'ug chãna'ay mãwiingón maa hõjts hãnajty njõõmba'axamiän. Publio hãnajty xiõhaty. Gobernador ja'a Publio hãnajty jim tiu-umby Malta. Coo hõjts jim nmejch maa ja'a tiõjcän, mänit hõjts jim xyajmejtstaacy tãgõõgxõõ. ⁸Jimã Publio tieedy hãnajty pia'amgo'na'ay. Tóoyyãp hãnajty jaduḥḥ mõõdã nõ'tiõ'õnõõ hãnajty miõõdã. Mänitã Pablo jiiby tiõjtãgõõyy maa ja'a Publio tieedy hãnajty pia'amgo'na'ayän. Mänitã Pablo ja'a Dios pi-a'yaaxy. Mänitã Pablo ja'a pa'amjäya'ay ñãhdoon. Mänit pia'amyajnajxä. ⁹Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduḥḥ jim miãdoyhajty Malta, mänit hajxy hoy ya-

jmõcpõjcäbã nãgõxiä. ¹⁰⁻¹¹Mänit hõjts madiu'u xñä'ä mooyy cõxiä wiinã. Jimã barco hãnajty tu'ug tiõõchpojnaxy. Jue'e ja'a barco hãnajty xiõhaty: “Ja'a Hametsc-huung.” Alejandría ja'a barco hãnajty tõõ chohnda'agy. Coo hõjts hãnajty jim tõõ nhity Malta tãgõõgpo'o, mänit hõjts nbejty barcojooty, ja'a hãnajty xõhajpã: “Ja'a Ametsc-huung.” Mänit hõjtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty hõjts hãnajty nmãnõcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hãnajty tõõ miõcpõquiäbã, je'e hajxy jaduḥḥ xmiooyy. Mänit hõjts jim ndu'ubõjnã Malta.

¹²Mänit hõjts nmejch maa ja'a cajpt hãnajty xiõhatiän Siracusa. Jim hõjts njaac hijty tãgõõgxõõ. ¹³Coo hõjts jim ndu'ubõjcumbã, mänit hõjts njaac mejypia'ayohy. Mänit hõjts jim nmejch maa ja'a cajpt hãnajty xiõhatiän Regio. Cujaboomã jõõmboj piädsõõmy. Mänit hõjts jadãhooc ndu'ubõjcumbã. Cumaaxc hõjts jim nmejch maa ja'a cajpt hãnajty xiõhatiän Puteoli. Jim hõjtsä barco nnãhmãnajtuutnä. ¹⁴Mänit hõjtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnajty miãbõjpy. Mänit hõjts xñãmaayy coo hõjts jim nmejtstã'agät maa ja'a tiõjc-hajxiän. Juxtuxõõ hõjts jim nhijty. Mänit hõjts jim ndu'ubõjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduḥḥ hõjts hãnajty jim njaac nõcxa'añ Roma. ¹⁵Mänitã mãbõjpãdõjc-hajxy Rómabã miãdoyhajty coo hõjts hãnajty jim nnõcxy Roma. Mänit hõjts näje'e hoy xjiõjcubaadõ'õy jim maa hãnajty xiõhatiän Foro de Apio. Näje'e hõjts hoy xjiõjcubadõõbiä maa hãnajty xiõhatiän Tres Tabernas. Coo ja'a Pablo jaduḥḥ yhiyx, mänitã Dioscujú'uyãp yejcy. Mänit jiootcugõõyy. ¹⁶Coo hõjts jim ngoo'nã Roma, mänitã Pablo cuhdujt miooyyã coo ja'a yhamdsoo tõjc yhõxtã'awät maa jaduḥḥ yhidät. Mänitã soldado tu'ug yajcõ'õwaanõõyyã coo ja'a Pablo cwieendãhadõõjät, coo

ja'a Pablo jaduhñ ñä'ä päyó'ogät. Mänitä tsumyhäna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägóyyäbä ja'a soldado-wiindsón, ja'a copc-hajpä.

¹⁷ Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hānajt y møjha-jpā maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coø hajxy hānajt tøø yhamugø'øy, mānit hajxy ñāmaayyā:

—Māgu'ughajpādøjc, mānāajøch jīm nhitiän Jerusalén, jīm hōch hāna'c nāje'e xmiājch, hōyhōch hānajt tøø nga'a jagä cādīeey, hōyhōchā cuhdujt hānajt pedyi tøø nja cudiuñ nebiā nhaphájtāmā ndeedyhájtāmhajxy jecy yajtsohñdaaquiän. Ja'a nmāgunaaxhájtāmhajxy jaduhñ xmiājts. Mānitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa tsohmābā Roma. ¹⁸ Coochā soldadohajxy hānajt tøø xyajtøyhajtyecy, mānit hajxy jaduhñ ñajuøøyy cooch hānajt tøø nga'a cādīeey. Mānit hajxy jia mānaañ cooch hajxy jaduhñ xyhøxmādsāt. ¹⁹ Pero cabā judíoshajxy jaduhñ miānaambā cooch nyaghøxmādsāt. Mānitøch nwiinmahñdyhajty coo jaduhñ yhahixø'øy cooch yaa ndøyhajtyégāt Roma maa ja'a gobiernā wyiinduumān. Pero cábøch hānajt nmāna'añ coochā nmāgunaaxhajxy nnāxø'øwø'øwāt. ²⁰ Hoorā, cooch jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, páadyhøch mijts jaduhñ nmøødmādia'aga'añ. Páadyhøch cham ndsumyhāña'ay coo højts judíos nmābøjcām coo ja'a ho'ogyjiāya'ayhajxy jiuypioğa'añ —nømä Pablo miānaañ.

²¹ Mānitä judíos ja'a Pablo hajxy ñāmaayy:

—Cab højts tii capxy tii mādīa'agy tøø nmādoyhaty maa miičcxøpān. Caj miičch pøn waamb tøø xñānømy, ja'a hajxy jīm tsohmābā Judea. ²² Jaduhñ højts tøø nmādoyhaty coo jāya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miādsiphadyi,

ja'a hajxy jaduhñ mābøjpā coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamādoowhida'añ nej miičch mwiinmayyān —nømä judíoshajxy miānaañ.

²³ Mānitä judíos ja'a Pablo hajxy miøødcøyquiapxytiuuñ mānaa hajxy jadāhooc ñōcxāt maa ja'a Pablo hānajt yhitiän. Coø yhabaaty, mānitä jāya'ayā Pablo hajxy nāmāy jiaañch nāmejch. Tu'xøø ja'a Pablo jāya'ayā Diosmādīa'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúsøxpā, coo ja'a Dios ja'a Jesús hānajt tøø quīexy, nebiā Moisés jecy quiujahyyān, nebiā profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyān. Jia wi'i yajniñāhdugānābā Pablo ja'a jāya'ay hānajt coo hānajt tøyhajt miādīa'agy ja'a Jesúsøxpā. ²⁴ Nāje'e hajxy miābøjcy nebiatiā Pablo hānajt tøø miādīa'aguiän. Nāje'e hajxy quia'a mābøjcy. ²⁵ Mānitä mādīa'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøobiā nebiā Pablo hānajt tøø miādīa'aguiän. Coø ja'a miādīa'agy hajxy quia'a yajnibiaatā, mānit hajxy tiägøøyy wiimbijpā. Mānitä Pablo miānaañ:

—Jéquiänā Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miāgapxy. Mānit højtsā nhaphájtāmā ndeedyhájtāmhajxy miāgapxtāgajtsā:

²⁶ Nøcx yø'ø jāya'ay nāma'aw:

Hoy hajxy mja mādowa'añ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmābøğa'añ.

²⁷ Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhñ hajxy mnibiāda'agyii nebiā wiindspān nebiā cuhnatpān.

Coo hajxy häxøpy tøø mğa'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhñā mhaxøøgwīinmahñdy hajxy cu mnajtsihxøøyy.

Jaduhñ hajxy cu nyajñāhwaach, nømä Dioshespíritu jecy miānaañ. Tøyhajt jaduhñ miānaañ.

²⁸ Mānitä Pablo jaduhñ jiaac mānaañ:

—Huuc madow hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, yajwiin-gapxø'øwáanäbä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajnähwa'adsáanäbä. Je'e hajxy mabøcypiä mabøgaamb.

²⁹ Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy, mänitä judíoshajxy quiøxy wiimbijnä.

³⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hanahty yhaoodiuquiän.

Pønhty hanahty jim mehtsp tøghay-ohbiä, mioobiä Pablo hänaabieht hanahty. ³¹ Hagujc johtujcä Pablo ja'a Diosmädia'agy hanahty yajwiin-gapxø'øy ja'a Jesúsøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesús hanahty yaa tøø quiehy hädaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hanahty yhaapxtugyii ni põñ.

Romanos

1 Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xyajtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduhñ nyajtuunä. Dióshøch jaduhñ xpiädaac cooñ ndúnät apóstol. Cooñ jaduhñ nduñ apóstol, je'eduhñ ñänøømyby cooñä Dios xwyiinguejxy cooñä miädia'agy nmäwädíjtät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñähho'túutäm.

² Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc ja'a yHuung hánajty yaa quíexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä, jaaya'ayhajxy jaduhñ jecy cujahy. ³ Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduhñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. Jäya'ayhajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm. Ja'a rey David yhap yhoc hánajty je'e. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtägajch ja'a yhEspirituhaam. Coo jaduhñ jiuypiojtägajch, jaduhñ yajnajuøøy coo je'e ja'a Dios yHuunghadyi, coo møcmäjaa jiaanñ tehñ miøødä, coo ja'a Dioshèspíritu jiaanñ tehñ miøødä.

⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, coo jiuypiojtägajch, páadyhøchä Dios tøø xquíexy wiin-duhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøy. Cooñä Dios jaduhñ tøø xquíexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooñ jaduhñ xquiumay. ⁶ Møød mijtsä Dios xyajnähdijpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäbät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduhñ

xiøhatiän Roma. ⁷ Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby, pønñatiä Dios yaghijpy quíø'øjooty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduhñ xyajnähdij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Xjiaanñ tehñ chojp mijts jaaya'ay jaduhñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmiø'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm.

⁸ Jayøjphøchä Dios Dioscuju'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscuju'uyäp hajxy jaduhñ nyéjcäm, mänitä Jesucristo hajxy jaduhñ xñähgapxtúutäm. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy hoy mjaanñ tehñ miäböcy nägøxiä. Páadyhøchä Dioscuju'uyäp nyecy. ⁹ Najuøøbiä Dios cooñ tøy nmädia'agy cooñ nmäna'añ coo mijts homiänaajä njahmiech cooñä Dios naxy nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä Dios nmøøduñ cooñä miädia'agy nyajwa'xä ja'a yHuungcøxpä.

¹⁰ Mayhóoc-høch jim tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän. Jadúhñhøchä Dios nja wi'i ñäma'ay cooñ jim xyajnöcxät. Wehñä jaduhñ miänaaññät. ¹¹ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ mijts hoy nbuhbédät ja'a Dioshèspíritucøxpä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mmäbøgät. ¹² Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ hajxy hoy hamiñ haxøpy nnijiootcapxmøcpójcämät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch nja wi'i miäna'añ cooñ jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cáböch jaduhñ nnä'a yajnäbaadøøy. Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ, chøjpiøchä njoot jaduhñ coo hajxy mjaac mayø'øwät maa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøquiän, nebiä mabøjpädøjc-hajxy tøø miayø'øyän wiingtuumjaty, majátyhøchä Diosmädia'agy tøø

nyajwa'xiän. ¹⁴Jadúhnhöchä Dios xwyiinguejxy coöchä miädia'agy nyajwá'xät ja'a yHuuncöxpä wiinduhmyhagajpt majatiä jäya'ayhajxy griegohaam miädia'aguiän, mөөд majatiä jäya'ayhajxy griegohaam quia'a mädia'aguiän. Jadúhnhöch tөө xwyiinguejxpä coöchä jäya'ay jaduhñ nägöxiä nyajwiingapxö'owät, hoy hajxy jia hөxpöquiä, hoy hajxy quia'a jagä hөxpöquiä. ¹⁵Páadyhöch jim nja wi'i nөcxaambä Roma maa mijtsän, jímhöchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxö'owaambä.

¹⁶Hix, cáböchä Diosmädia'agy nmädsähdiuñ ja'a Jesucristocөxpä, je'eguiөxpä coo jäya'ayhajxy nägöxiä piäda'aga'añii hawa'adstuum ja'a Dios miäjaahaam, pөnjatiä Diosmädia'agy mabөjp ja'a Jesucristocөxpä. Hөjts judíos, hөjts ja'a Diosmädia'agy jayөjp nmädoodsohn. Hөxhaamä jäya'ayhajxy jiaac madooyy, ja'a hajxy ca'a judíospä. ¹⁷Ja'a miädia'agyhaamä Dios hajxy xyajwiinjuöyyäm coo piäda'aga'añ hawa'adstuum pөnjaty jaduhñ mabөgaamb coo ja'a Dios yajtөjiada'añ waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy. Pөñ jaduhñ ca'a mabөgaamb, cab je'e piäda'aga'añii hawa'adstuum. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pөnjaty jaduhñ mabөgaamb coo ja'a Dios yajtөjiada'añ waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy, je'e ja'a Dios jaduhñ piäda'agaamby hawa'adstuum. Je'e jaduhñ nөcxaamb Dioswiinduum."

¹⁸Hoy piönä jaduhñ ñajuө'өy coo ja'a Dios tsajpootypä yajcumädowa'añ pөnjatiä Dios ca'a wiingudsähgөby, mөөд pөnjatiä jioot ca'a tsojp coo ja'a Dios wyiingudsähgө'owөjät wiinghäna'c. Paadiä jioothajxy jaduhñ quia'a tsocy je'eguiөxpä coo hajxy haxөөг jiaac jatcө'owa'añ. ¹⁹Cabä tөyhajtpä hajxy chocy, hoyä Dios hajxy

tөө jia yajwiinjuө'өyii nebiatiä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty. ²⁰Jéquiänä Dios cөxiä yhädiuñ, mөөд yө'ө tsajt, mөөд hädaa yaabä naaxwiin, cөxiä. Coo hajxy jaduhñ nhíxäm tijaty ja'a Dios jaduhñ tөө yhädiuñ, paadiä tөyhajtpä hajxy nmөөdhajtäm coo ja'a Dios mөcmäjaa miөөdä homiänaajä, mөөд coo cөxiä wiinä yhane'emy, hoyä Dios hajxy nga'a jagä híxäm. Jaduhñä tөyhajtpä hajxy nmөөdhajtäm coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgө'өyyämät. Cab jaduhñ pөñ hawiinmats miäná'anät cooc tyijy hajxy quia'a najuө'өy coo ja'a Dios jyijä. ²¹Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxөөг jatcөbiä, cabä Dios hajxy wyiingudsähgө'өy, hoy hajxy jaduhñ jia najuө'өy coo ja'a Dios jyijä. Ni cabä Dios Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy. Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ. Y paady hajxy tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ haxөөг. Cabä howyiinmahñdy hajxy hoy miөөdhadaannä. ²²Hoy hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy tii ñä'ägädä jaty. ²³Ja'a Dios, mөj jaanč je'e. Hoy miänaajä yhity. Cab jaduhñ mänaa yho'ogy. Pero cabä haxөөghäna'cä Dios hajxy wyiingudsähgө'owa'añ. Jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgөby, hoyä jäya'ayhajxy jia ho'ogy; mөөдä muuxyhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgөbiä, mөөдä tsahñdyhahädiuunnaxy, mөөдä animalhahädiuunnaxy ja'a hamädaaxtecypiä.

²⁴Paady, cabä Dios waamb miäna'anaannä, weenä jäya'ayhajxy haxөөг wyiinmahñdyhaty nebiä jioot hajxy choquiän, coo hajxy cөxypänejpä ween ñidiuñii höchähdiuunnä, ²⁵je'eguiөxpä coo ja'a tөyhajtpä hajxy tөө quia'a mabөcy ja'a Dioscөxpä. Ja'a höhnda'agymiädia'agy hajxy jaduhñ miäbөjpy. Cabä Dios hajxy

wyiingudsähgø'øy. Jue'e hajxy wyiingudsähgøøby, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin. Pero, hahixøøby coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät homiänaajä. Tøyhajt jaduhñ.

²⁶ Coo häna'cä Dios hajxy quia'a wiingudsähgø'øwa'añ, paadiä Dios waamb quia'a mäna'ana'añ, ween hajxy hoçähdiuunnä ñidiuñänä. Høxtä to'oxiøjpaadyhajxy jaduhñ jiatcø'øy. Cabä ñihyhap hajxy näje'e miøødsäna'awaannä; quipxyjatiä to'oxiøjc-hajxy cøxypänejpä ñidiuñii hoçähdiuunnä. ²⁷ Jaanä jaduhñä ya'adiøjc-hajxy näje'ebä, cabä tio'oxiøjc hajxy miøødsäna'awaannä. Quipxyjatiä ya'adiøjc-hajxy ñimiøødsäna'awa'añii. Hoçähdiuunnä hajxy jaduhñ ñidiuñii cøxypänejpä. Coo hajxy jaduhñ jiatcø'øy, paady hajxy quia'a niyaghoyø'øyii maa ja'a ñi'xcøxp maa ja'a quiopcøxphajxiän, møød maa ja'a wiinmahñdycøxphajxiän.

²⁸ Coo ja'a haxøøghäna'cä Dios hajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios, cab jaduhñ waamb miäna'anaannä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduhñ jiaac jiatcø'øy haxøøg. ²⁹ Madiu'u hajxy haxøøg jiatcø'øy cøxypänejpä. Miøødsänaabiä cuhhindo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsocy. Cab hajxy hojiäwø'øy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghó'cäp hajxy. Nimiädsiphájtäp hajxy. Høhndaacp hajxy. Niñähøønøøyyäp hajxy. ³⁰ Niwyingapxpejtäp hajxy. Møødä Dios hajxy miähanhaty. Nibiéjxäp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjemybiä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäböjcä. ³¹ Jaanč tehñ quiuhxex hajxy. Ni

ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøn chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøn miee'xa'añ. Cabä hojiøot hajxy ñä'ägädä møødä. ³² Najuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios tøø yhane'emy coo hajxy haxøøgjaty quia'a jiatcø'øwät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Jaanä jaduhñ hajxy ñajuøøbiä, pøn jaduhñ haxøøg jiatcøøby, quiumädoawaamby hajxy je'e tehngajnä. Pero nägø'ø nädecypä hajxy jaduhñ jiatcø'øy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'øy. Høxtä xoondaacp hajxy jaduhñ coo wiinghäna'c-hajxy jaduhñ haxøøg pιαjatcøøbiä.

2¹⁻³ Nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädóowämät je'eguiøxpä coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay nnänøømämät coo hajxy hoy quia'a hity, coo hajxy ween quiumädoy. Caj pues, haa ca'a, jaduhñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøn jaduhñ hahixøøby quia'a mäná'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhity. Paady jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädóowämät, je'eguiøxpä coo hajxy hoy nga'a hoyhidäänäm. ⁴ Pero hojiøotä Dios jiaanč tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaačhtiüñäm. Chojpä jioot jaduhñ coo howyiinmahñdy hajxy nbadu'ubójcänät, coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyänät. ⁵ Pero jii jäya'ayhajxy näje'e, jaanč tehñ xieä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Y coo hajxy jaduhñ tehngajnä quia'a mabógät, mänit hajxy hänäjty hanaxiä chaächpøga'añ coo yhabaadät coo ja'a Dios ja'a cahwi-indøyhäna'c hänäjty chaächtiuna'añ. ⁶⁻¹⁰ Pønä jioot nägø'ø nädecypä tsojp coo hoy yhidät, pønä jioot pädaacp coo jim ñöcxät Dioswiinduum, coo

ja'a hoyhajtä weenhajt jim piáadät, coo jim quiumayóøjät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamby. Mio'owaambiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambiä Dios jaduñ. Yaghidaambiä Dios je'e jootcujc homiänaajä, hopiønä, hoy jia judíosä, hoy quia'a jagä judíosä. Pero hoyhoyyä Dios chaächtiuna'añ pøn haxøøg jatcøoby, pønä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøn ca'a yajmägäpax ca'a yaghane'emaamb waambatiä Dios hajxy jaduñ xjia hanéhäm. Hopiønä jaduñ chaächpøga'añ, pønjaty jaduñ haxøøg jatcøoby, hoy hajxy jia judíospä, hoy hajxy quia'a jagä judíospä.

¹¹Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø mjudío miičh, pø caj. Je'e yajcopcøoby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹²⁻¹⁵Højts judíoshajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehmy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä, cabä mädia'agy hajxy miädoyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy hajxy quia'a jagä mädooyyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiünät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxø'ögäp jaduñ coo hajxy yhawáanäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduhñ hajxy hamdsoo ñajuø'øy pø hoy hajxy quiudiüñ, pø caj. Jaduhñ hajxy yajtuungpaady néjjiäm hajxy häxøpy tøø miädoy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudiünät neby hajxy ñajuø'øy ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiumädowa'añ. Jaanä jaduñ højtspä, højts judíospä, coo højts nga'a cudiünät neby højtsä Dios jecy xyhanehmiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduñ højts ngumädowaambä. Hix, pøn jaduñ cudiumb nebiä

Dios yhane'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøn jaduñ ca'a cudiumb, hoyyä mädia'agy tøø jia mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diósäm. Jaduhñs je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiumädowa'añ, hoy hajxy jia judíospä, hoy hajxy quia'a jagä judíospä. ¹⁶Mänit hajxy jaduñ quiumädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yhixa'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'øy. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'ačh nyajwa'xypä.

¹⁷Højts judíoshajpä, naxy højts nniguiumayii coo højts njudíoshaty, coo højtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñ højts nniguiumäayyäbä coo højtsä Dios tøyhajt xqui'u'ughaty, højtsyähajtiä, højts judíoshajpä. ¹⁸Nnajuøoby højts jaduñ nebiatiä Dios jioot chocy coo højts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädi-a'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e højts jaduñ xyhawáanäp neby højts nwiimbíwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹⁻²⁰Niyhajuøøyyäp højts coo højts häna'c hoy nyajnähixø'owa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jajpä ca'a najuøøbiä. Jim højtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. ²¹Hoorä, coo højts häna'c jaduñ nyajnähixø'øy ja'a Diosmädia'agy, hahixøoby jaduñ coo højtsä Diosmädia'agy hoy ngudiünät. Cábøchä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiüñ. Y coo højts

häna'c nmägapxy nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøby jaduhñ coo hõjts nga'a mée'tspät. Jadúhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²²Y coo hõjts häna'c nmägapxy nhane'emy coo wiinghäna'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a mөөdtsánáayyät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hõjts jaduhñ njatcøøbiät. Jadúhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. Cab hõjts quepychech naaxpoch nwiingudsähgø'øy. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo hõjts xädø'nñ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychech naaxpoch yhitän. Jadúhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²³Niguiumáayyap hõjts jaduhñ coo hõjtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero näje'ečhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiuidiüñ. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'øy. ²⁴Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "mijts judíoshajpä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiüñ, paadiä Dios haxøøgjaty ñähojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä." Tøyhajt jaduhñ.

²⁵Hõjts, judíos hõjts nmäminø'øy nmäga'awø'øy. Mänit hõjtsä Dios xquiumáyät coo hõjtsä mädia'agy hoy ngudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero coo hõjts jaduhñ hoy nga'a cudiünät, cab hõjtsä Dios jaduhñ xquiumaya'añ. ²⁶Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä, coo hajxy hoy quiuidiünät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²⁷Näje'ečhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiuidiüñ nebiä Dios yhane'emiän, hoy hajxy judíos jia mäminø'øy jia mäga'awø'øy, hoyä mädia'agy hajxy jia mädoyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Je'ehajxy määbøcypiä

ca'a cumayáanap ja'a Diósäm. ²⁸Pønjaty hoy cudiumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judíos quia'a jagä mäminø'øy quia'a jagä mäga'awø'øy, hoyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä mөөdä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän neby hõjts judíos nmөөdän. ²⁹Hix, coo pøn hoy quiuidiünät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diósäm, hoyä judíoshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyijy hajxy jaduhñ quia'a cu'ughadyii ja'a Diósäm. Hix, quiumaabiä Dios jaduhñ pøn jaduhñ cudiumb hamuumdu'joot.

3¹⁻²Xchoobáatap hõjts jaduhñ ma-diu'u coo hõjts judíos nmäminø'øy nmäga'awø'øy, coo hõjtsä hijxtahnd nyajpäda'agy maa hõjts nni'xcøxpän, ja'a jaduhñ yajcähxø'pä coo hõjtsä Dios xquiu'ughaty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, Dios hõjts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Diósäm coog hajxy häna-jty quiu'ughada'añii. ³⁻⁴Y je'enä hõjtsä Dios xquiu'ughatyñä neby hõjts jecy xyajwiinwaanøøyyän, hoy hõjts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiüñ neby hajxy hänäjty tøø yhane'emyi-ijän ja'a Diósäm. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänáanäm cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty hajxy tøø xyajwiin-waanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Diosteedy, hopiønä jaduhñ ñajuø'øy coo miič myajtøjiaty waambaty hõjts miič tøø xyajwiinwaanøø'øy.

Coo miič pøn xñäxø'øwø'øwät cooc ty-ijy miič jaduhñ mga'a yajtøjiaty waambaty miič tøø mmädia'agy, cähxø'øgaamb jaduhñ coo je'e yhöhnda'agy, ja'a miič jaduhñ xñäxø'øwøøbiä.

⁵ Jaančh tehñ yhooyä Dios yhity. Pero hõjts, cab hõjts hoy nnä'ägä hñjtäm. Tõyhajt jaduhñ. Paadiä, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaančh tehñ hoyyä. Hix, coo hõjts häxøpy nhñjtäm hoy, cab jaduhñ häxøpy quiahxø'ogy coo ja'a Dios jaduhñ hoy jiaančh tehñ yhity. Pero jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios howyi-inmahñdy quia'a mөөдä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumädoowäänäm. ⁶ Pero hahixøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädoowämät. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy quia'a hity, cabä cuhdujt häxøpy miөөдä coo hajxy jaduhñ xyajcumädoowämät.

⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtõjaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy, yajnajuøby jaduhñ coo ja'a Dios tõyhajt mänaa quia'a hõhnda'agy. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ coo jaduhñ yhahixø'oy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero coo pönä Dios jaduhñ ñänómät cooc tyijy quia'a yajtõjaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy, hahixøby jaduhñ coo je'e quiumädoowät. ⁸ Näje'ečhä jäya'ayhajxy xñähøønø'oy cóogøch tyijy nmäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhahixø'oy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, jaduhñäc tyijy maas hoy quiahxø'oga'añ coo ja'a Dios jiaančh tehñ yhooyä. Ja'a hänä'c-høch hajxy jaduhñ xñähøønøøbiä, hõhndaacp hajxy jaduhñ. Hahixøby jaduhñ coo hajxy quiumädoowät.

⁹ Jaanä jaduhñ hõjts judíosä, cab hõjtsä Diosmädia'agy maas hoy ngudiunñ quejee ja'a häna'c-hajxy ca'a judíosä. Haa ca'a, tөөч nhuuc mänaambä coo hajxy jaduhñ hoy nga'a nä'ägä ho-jiäya'ayhajtäm, coo ni pönä Diosmädia'agy hoy quia'a nä'ägä cudiunñ, ni hõjts judíos, ni ja'a häna'c-hajxy ca'a judíosä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ

hoy nga'a jäya'ayhajtäm. ¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ni pøn hoy quia'a wädity.

¹¹ Ni pøn jaduhñ quia'a wiinjuø'owa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pönä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹² Tөө ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ñajtshixøøñä.

Cõjnøø cõjtu'u hajxy tөө piadu'ubøjnä. Haxøøg hajxy jiäya'ayhajñä nägøxiä.

¹³ Jaančh tehñ yhaxøøg hajxy quiapxy miädia'agy.

Jaduhñä yhaawhajxy tiocxuugy nebiä ho'oguiäya'ajiut tiocxuuguiän, ja'a tөө yhawá'achäbä.

Jaančh tehñ yhõhndaacp hajxy. Jaduhñä haxøøgpä hajxy yaghity yhaawjooty nebiä haxøøgtsahñdyhaawän.

Jaančh tehñ miägapxpoj hajxy.

¹⁴ Jaančh tehñ quiapxtägooby hajxy hoñejpiä nebiä jioot hajxy yajmäd-soquiän. Jaančh tehñ yhaxøøg hajxy ñiñänømyii.

¹⁵ Jaančh tehñ piaquiä jootma'ad hajxy piaadyii, mäniä miäya'adiøjc hajxy nøcxy yagho'oga'añ.

¹⁶ Jaančh tehñ chipyajpädø'p hajxy majaty hajxy wiädity. Chaačhtiumbiä cu'ug hajxy jaduhñ.

¹⁷ Jaančh tehñ chiptsojp hajxy.

¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø yajcumädoowäänäbä Dios hajxy.

¹⁹ Jaduhñds je'e, yajcumädoowaambiä Dios ja'a jäya'ay nägøxiä, pönä miädia'agy hoy ca'a cudiünäp, mөөд hõjts judíos, mөөдä häna'c-hajxy ca'a judíosä. Hõjts judíos, hõjtsä pojpa nmaas mөөд, je'eguiøxpä coo hõjtsä Dios ja'a nhapä ndeedy jecy xjia hanehmä coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'owät nébiøch naamnä tөө ngujaayän. Pero cab hõjts jaduhñ nnä'ägädä cudiuna'añ. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés yhanehmy coo ja'a

miädia'agy quiujáhyäxät. Jaduhñ hajxy nnajuóyyäm coo hajxy nägøxiä hoy nga'a jäya'ayhajtäm. Ni pøn jaduhñ hoy quia'a cudiuna'añ ja'a Diosmädia'agy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáanäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a mädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä.

^{21–26} Hoorä, nnajuóyyäm hajxy jaduhñ coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøyyäm, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäyyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Cabä Dios pøn ñä'ägädä cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy piäda'aga'añii hawa'adstuum coogä jecymiädia'agy hajxy hoy quiudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero tøø hajxy nhíjxäm coo ni pøn jaduhñ quia'a päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coo ja'a yHuung hanahty yaa quixa'añ maa højtshajtäm. Mayhajtä Dios hanahty tiunaamby maa højtshajtäm. Jaduhñ hajxy hanahty xpiäda'agáanäm hawa'adstuum. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a jecymiädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero cabä jecyjiäya'ayhajxy hanahty wyiinjuø'øy. Hojiootä Dios miøød coo ja'a jecyjiäya'ayhajxy quia'a pädaacä haxøøgtuum, hoy hanahty jia hawiinmatsä coo hajxy jim cu piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy hanahty haxøøg jiatcø'øy. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, jaduhñä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy ñähwá'adsät. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a jecyjiäya'ay yajnähwaach ja'a piojpä quiädieeyhajxy. Høxtä jäda'anäbaadyñä ja'a Dios hajxy xyajwiinjuóyyäm neby hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jaanä jaduhñ hajxy xyajwiinjuóyyämbä

coo hajxy piäda'aga'añii haxøøgtuum pønjaty haxøøg jatcøoby jäda'ahaty. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, ja'a Jesucristo, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät. Y coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajnahwáatsäm, jaduhñ hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, hopiønä, møød højts judíos, någuipxy møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshajtäm coo hajxy jaduhñ xpiädaacäm hawa'adstuum.

^{27–28} Cab jaduhñ yhawiinmatsä coo hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Hix, coo hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáanäm hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a jagä panócxäm nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädaacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, mänit hajxy mabøcy cu nniguiumáayyäm hamdsoo. Pero caj pøn jaduhñ piäda'aga'añii hawa'adstuum hamdsoohaam.

^{29–30} Tu'uquiiä Dios jaduhñ. Tu'cuhdujtä Dios hajxy xyhíjxäm nägøxiä, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Tøyhajt jaduhñ. Coo hajxy nägøxiä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jim xpiädaacämät hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero cábøch nmäna'ana'añ coo ja'a jecymiädia'agy quia'a tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, hoy hajxy nja wiinjuóyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, maas hoy hajxy jaduhñ nwiinjuóyyänä coo ja'a jecymiädia'agy jaduhñ jiaančh tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Coo hajxy nmäbøjcäm

coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäh-ho'túutäm, paady hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc ty-ijy ja'a jecymiädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiúunäm. Tøø hajxy jaduhñ nwiin-juóøyyänä coo jaduhñ tiøyhajtä.

4 Højts judíos, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. ²Hoyyä Abraham hijty jäya'ayhaty jegyhajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Abraham häxøpy tøø piäda'agy hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty, mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä. ³Hix, paadiä Dios ja'a Abraham piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäböjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jäya'ayhajty. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴Hoorä, ja'a cudumbädøjc, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiuduñ, cab jaduhñ ñä'ä mayhajtä. Jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmahñdyhatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'añ. ⁵Pero pønjaty tøø miäböcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'edshajxy jaduhñ hawa'adstuum päda'agáanäp. Paady hajxy jim piäda'aga'añii coo hajxy jaduhñ miäböcy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim hajxy jaduhñ piäda'aga'añii, hoy hajxy haxøøg tøø jia jatcø'øy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayhajtäm, cab hajxy häxøpy nmánäänäm cooc ja'a Dios mayhajt tiuñ. ⁶Jaduhñä David jecy miänaañ cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjaty jaduhñ najuøøby coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a miayhajthaam, hoy hajxy hánajty

haxøøg tøø jia jatcø'øy. Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø cabä häna'c hánajty hoy tøø jäya'ayhaty.

⁷⁻⁸Coo jaduhñ yhabáatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajtøyhajtyega'añ nebiaty hajxy hánajty tøø quiädieeyän, mänit hajxy jootcujc yhida'añ pønjatii Dios piädaacypy hawa'adstuum, pønjatii Dios miee'xyp, pønjatii piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yajnähwáatsäxä, nømä David jecy miänaañ.

⁹Jue'e ja'a David jecy nänøøm cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjatii Dios piädaacypy hawa'adstuum, hopiønä, mөөdä judíoshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, mөөdä cajpä judíoshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ughajtäp ja'a Dios. Hix, jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäböjcä cooc ja'a Dios mänaa quia'a hõhnda'agy, paady piädaacä hawa'adstuum."

¹⁰Hoorä, jaduhñä judíoshajxy quihdujthaty, yajcircuncidarhajpä ya'adiøjc-hajxy. Jaduhñ miädi-a'agytiägø'øy coo hijxtahnd hajxy piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpahajxiän. Hoorä ja'a Abraham, tøøyyäm hánajty je'e piädäacänä hawa'adstuum, cajnä hijxtahnd hánajty jaduhñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhajtäm coo häna'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäböjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty waambaty je'e tøø quiapxy tøø miädia'agy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä mөөdä maa ja'a ñi'xcøxpahajxiän.

¹¹Paadiä Abraham hijxtahnd jaduhñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän, jaduhñ yajnajuø'øy coo ja'a Abraham hánajty tøø piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hánajty tøø miäböjcäxä.

Jaduhñä Abraham piädaactsohnä hawa'adstuum, hoyyā hijxtahñd hānajtj jaduhñ quia'a jagä pädaacāxānā maa ja'a ñi'xcōxpān. Pōnjaty jaduhñ mǎbōjp nebiä Abraham jecy miǎbōjquiān, jaanä jaduhñ hajxy yhixāānābā ja'a Dios nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhiixiān, hoy hajxy quia'a jagä judíos. Coō hajxy jaduhñ nmǎbōjcām nebiä Abraham jecy miǎbōjquiān, jaduhñ quiahxō'ogy coō ja'a Abraham hajxy nhōjxhǎjtām ndecyhǎjtām. ¹²Hōjts judíos, hōjtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. Jaaya'ay jaduhñ pädaactsohnä hawa'adstuum je'eguiōxpā coō jaduhñ miǎbōjcj coō ja'a Dios yajtōjiaty waambaty hānajtj tōō quiapxy tōō miǎdia'agy. Tōyhajt jaduhñ. Hōjts judíos, jaduhñ hōjts nyajcircuncidarhaty nebiä Abraham jecy yajcircuncidarhajtān. Pero tōōyyāmā Abraham ja'a Dios ja'a miǎdia'agy hānajtj miǎbōjcā, cahnä hānajtj yajcircuncidarhaty. Hōjts judíos, hōjts jaduhñ mǎbōjpā, jaanä jaduhñ hōjts nmǎbōjpā nebiä Abraham jecy miǎbōjquiān. Jaduhñä tōyhajt hajxy nmōōdhǎjtām coō hōjtsä Abraham jecy nhōjxhajtj ndecyhajtj, coō hōjts jaduhñ nmǎbōcy, hōjts judíos.

¹³Jéquiānā Dios ja'a Abraham ñāmaayy cooc hānajtj yaa miǎhane'ema'añ hādaa yaabā naaxwiin nāguipxy mōōdā yhap mōōdā yhoc. Ja'a Dios jaduhñ mānaañ. Paadiä Abraham jaduhñ ñāmaayyā je'eguiōxpā coō ja'a Abraham ja'a Dios miǎdia'agy hajxy miǎbōjcā, ca'a jie'eguiōxpā cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ nebiaty hānajtj tōō yhane'emyii. Pero coō ja'a Abraham jaduhñ miǎbōjcj coō ja'a Dios yajtōjiaty waambaty hānajtj tōō quiapxy tōō miǎdia'agy, paadiä Abraham jaduhñ ñāmaayyā coō ja'a Abrahamhajxy hānajtj yaa miǎhane'ema'añ hādaa yaabā naaxwiin,

mōōdā yhaphajxy, mōōdā yhoc-hajxy.

¹⁴Haa ca'a, jaduhñä Dios miānaañ cooc hajxy yaa miǎhane'ema'añ hādaa yaabā naaxwiin pōnjaty jaduhñ mǎbōjp coō ja'a Dios yajtōjiaty waambaty hānajtj tōō miāna'añ. Jaduhñ miǎdia'agytǎgō'ōy coō ja'a Dios ja'a hoybā weenbā hajxy xmio'owāānām je'eguiōxpā coō hajxy jaduhñ nmǎbōjcām. Pero coō ja'a hoybā weenbā hajxy hǎxōpy nbāatām je'eguiōxpā coō ja'a jecymiǎdia'agy hajxy hoy ngudiūunām, ja'a Moisés jecy quiujǎhyyābā, cab jaduhñ cu choobaaty coō ja'a Dios hajxy jaduhñ tōō xñāmāayyām coogā mayhajt hānajtj tiuna'añ coō ja'a hoybā weenbā hajxy xmio'owāānām. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coō hōjts cu nmǎbōjcām coō ja'a Dios jaduhñ yajtōjiaty waambaty tōō quiapxy tōō miǎdia'agy. ¹⁵Hix, cabā jecymiǎdia'agy hajxy hoy ngudiūunām, ja'a Moisés jecy quiujǎhyyābā. Coō hajxy jaduhñ nga'a cudiūunām, paady hajxy ngǎdiéhyyām. Y paady jaduhñ yhahixō'ōy coō hajxy ngumǎdōowāmāt. Pero pōnjaty ja'a jecymiǎdia'agy tōō quia'a mǎdoy, ja'a Moisés jecy quiujǎhyyābā, cab hajxy jaduhñ quiumǎdowa'añ, hoy hajxy tōō quia'a jagä tuñ nebiä Moisés jecy yhanehmiān.

¹⁶Coō ja'a Abraham jaduhñ jecy miǎbōjcā ja'a Dios miǎdia'agy coō ñāmaayyā coogā Abrahamhajxy hānajtj yaa miǎhane'ema'añ hādaa yaabā naaxwiin, mōōdā yhap mōōdā yhoc-hajxy, paadiä tōyhajt hajxy nmōōdhǎjtām coō ja'a Dios ja'a hoybā weenbā hajxy nǎgōxiā xmio'owāānām nǎ'a mayhajt, coō ja'a Abraham hajxy nbamǎbōjcāmāt coō ja'a Dios yajtōjiaty waambaty tōō miāna'añ, mōōd hōjts judíos, mōōd mijts ca'a judíos. Coō ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamǎbōjcāmāt, jaduhñ māwiin hajxy

nägøxiä xyajmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhn quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm. ¹⁷ Hix, jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Dios ja'a Abraham piädaacy coo ja'a jäya'ayhajxy mayhagajtpä yhaphat yhoc-hadøøjät ja'a Abraham. Y miäbøjc ja'a Abraham jaduhn coo jaduhn nämäaayä coogä tio'oxiøjc hánajty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hánajty tøø jia miäjaanä. Paadiä Abraham jaduhn miäbøjcy, ñajuøøby hánajty jaduhn coo ja'a Dios mājaa miøødä coo ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägätsät, y coo mājaa miøødäbä coo ja'a jäya'ay quiunúu'xät ja'a hajxy hánajty ca'a miimb ca'a cahbnä. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduhn nbamäbøjcäm, jaduhn mäwiin hajxy nmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhn quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm.

¹⁸⁻²¹ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jaduhn jecy nämäaay coogä mayhagajtpä-jäya'ayhajxy hánajty yhaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tøø ja'a Abrahamhajxy hánajty miäjaanä møødä tio'oxiøjc. Mägo'x-jomøjtä Abraham hánajty miøødä. Y ja'a tio'oxiøjc, ja'a Sarahjäp, cahnä hánajty nã'ägädä huungpaadyñä, hoyyä jomøjt hánajty tøø jia nøcxnä coo yhuungpáadät. Pero cabä Abraham jaduhn nã'ägädä møjpdäacy coo hajxy hánajty tøø miäjaanä. Hamuumdu'jootä Abraham jaduhn miäbøjcy nãgø'ø nädecypiä neby hánajty tøø nämä'ayiijän ja'a Diósäm coog hánajty jäya'ay may yhaphat yhoc-hada'añii. Paady jaduhn tiøjiajty. Jaduhn jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hánajty jiaančh tehñ miayø'øwa'añ. Paadiä Abraham

jaduhn miäbøjcy, ñajuøøby hánajty jaduhn coo ja'a Dios mājaa miøødä coo jaduhn yajtøjiädät waambaty hánajty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Mänitä Abraham ja'a Dios jaduhn miøjpädaacy jiaančhpädaacy. ²² Coo ja'a Abraham jaduhn miäbøjcy, paady hawa'adstuum piädaacä.

²³ Jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Abraham piädaacä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy miäbøjcäxä coogä Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. ²⁴ Jaanä jaduhn højtsä Diosmädia'agy xñänøømämbä. Coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy jaduhn nmäbøjcämbät, jaduhnä Dios hajxy xpiädaacämbät hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsønhájtäm. ²⁵ Jaaya'ay jaduhn nähdujcä coo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhnä nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm hajxy xyajnáhwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo jaduhn yagjuypiojtägajtsä, jaduhn hajxy nmähmøøyyänä hawa'adstuum.

5 Hoorä, coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy tøø xyajnáhwáatsäm ja'a nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm. Paady hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jootucjä Dios hajxy jaduhn xmiøødhíjtäm. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhn tøø xñähho'túutäm, coo je'e jiuypiojtägajch, paadiä Dios hajxy xquiumáayyanä. Paady hajxy nxoondäacäm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduhn nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän, paady hajxy jootucje nhíjtäm. ³⁻⁴ Jaanä jaduhnduhmbä, xoonäacäm hajxy hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaačhpøjcäm. Coo hajxy nmeex-tújcämät, jaduhnä Diosmädia'agy

hajxy hoy ngudiúunämät. Y coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhádánäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Coo hajxy jaduhñ nnajuóøyyäm coo hajxy jim xyajnøcxáanäm, paady hajxy yaa nxoondáacäm, hoy hajxy yaa nja tsaačhpøjcäm. ⁵Coo ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coog hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän, yejpiä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ xwyiinhóhñäm. Hix, tøø ja'a Dioshespíritu hajxy xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm. Jaduhñ hajxy xyajnajuóøyyäm coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm hamuumdu'joot.

⁶Coo ja'a Dios yajnähdiy coo hánajty tøø yhabaatnä, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojhájtämä ngädieeyhájtäm hajxy xyajnähwáatsäm. Cab hajxy hánajty hoy nnähwa'adsáanäm hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy hánajty ngahwiindøyhájtäm. ⁷Hix, caj miič pøn xchoj nähho'tú'udät, hoy miič hánajty mja hojiäya'ayhaty. ⁸Pero ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, hoy hajxy hánajty nja cuboj nja cugädieeyhájtäm. ⁹Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumäadowáanäm. ¹⁰Coo hajxy hijty cøxypänejpiä njäya'ayhájtäm, jaduhñ mäwiin hijty piaady néjjiäm coo ja'a Dios hajxy hijty nmädsiphájtäm. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä, paady cabä Dios hajxy nmädsiphájtänä. Hoyyä Dios hajxy xyhuunghájtänä. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Dios hajxy

nmøødhájtänä. Y coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, coo jim ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim xyajnøcxáanämbä. ¹¹Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo ja'a Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy jaduhñ xquiumáayyänä coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnähwáatsäm. Tsøcxä hajxy jaduhñ xoonädáacäm.

¹²Hoorä, tu'jäya'ay jecy quia'a cud-iuundsohñ neby hánajty tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Ja'a Adánhøch jaduhñ nnänøømby, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Jaduhñä pojpa cädieey yaa chohnädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Y coo ja'a Adán jaduhñ jecy quiädiehy, paady jaduhñ yhuuc ho'tsohmbä. Y coo ja'a Adán hajxy jaduhñ jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm nägøxiä, paady hajxy nbagädiéhyyäm, paady hajxy nbahó'cäm. ¹³⁻¹⁴Høxtä jecyjiäya'abiaady hajxy haxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy nägøxiä yho'cy, hoyyä Moisés hánajty quia'a jagä miññä, quia'a jagä ca'ayñä, hoyyä Dios hánajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhádät nebiä Moisés jecy quiujahyyän, hoy hajxy hánajty quia'a jagä pagädiehbiä nebiä Adán hánajty tøø quiädieeyän. Hoyyä Dios hánajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhádät, nägøxiä jäya'ayä pojpa cädieey hajxy hánajty miøødä. Y ja'a Adán, jaduhñ je'e jecy ñämaayyä cooc hánajty yho'oga'añ, pø cab hánajty jaduhñ quiudiuna'añ nebiä Dios hánajty tøø yhane'emiän. Y coo ja'a Moisés jaduhñ cujecy quiujahy nebiatiä Dios hánajty tøø yhane'emiän, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñämäayyäbä coogä Adán hajxy hánajty nägøxiä piaho'ogaambä, pø cab hajxy hánajty quiudiuna'añ nebiä Dios hánajty tøø yhane'emiän. Ja'a

jecyjiäya'ayhajxy hānajtjy jiihä, cahnä Moisés hānajtjy quiujaaynä nebiatiä Dios hānajtjy tøø yhane'emy, cab hajxy hānajtjy jaduhñ nāmāy ñajuø'øy coo hajxy hānajtjy yho'oga'añ, pø haxøøg hajxy hānajtjy jiäya'ayhaty.

¹⁵ Coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jaduhñ jecy quia'a cudiuunä, paady hajxy nägøxiä nhó'cām. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiuunä, paady hajxy nnāhwaats nguhwáatsām. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ hoy xñähho'túutām, paadiä Dios hajxy xpiädáacām hawa'adstuum. Møjmayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshájtām, pønjatia miädia'agy tøø miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jim xyajnxçáanām maa ja'a wyiinduumän. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutām, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtām coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy jaduhñ xyajnhwáatsām nägøxiä, pønjatjy tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy xpiädáacām hawa'adstuum. Paady hajxy jim xyajnxçáanām maa ja'a wyiinduumän. ¹⁷ Jaduhñds je'e, coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jecy quia'a cudiuunä, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy xpiädáacām haxøøgtuum. Pero tøø ja'a Jesucristo hajxy xyajnhwaats xyajcuhwáatsām. Møjmayhajtä Dios jaduhñ tiuun. Paadiä Dios hajxy xquia'a päda'agáanām haxøøgtuum, pønjatjy hawa'adstuum. Y paady højtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadāanām hädaa yaabä naaxwiin je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnhwaats tøø xyajcuhwáatsām.

¹⁸⁻¹⁹ Mānaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiudiuunä mäduhñtiä yaa yhihty. Y coo hajxy jaduhñ xñähho'túutām, ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiuunä. Jaduhñ hajxy xyajnhwáatsām. Coo hajxy jaduhñ

nmäbøjcāmät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutām, mänitä Dios hajxy xpiädáacāmät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy ñä'ägädä cudiuunä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphájtām ndeedyhájtām, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiuunānām. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiuunānām, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy jiihy coo xpiädáacām haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, paady hajxy jim xyajnxçáanām Dioswiinduum. Jaduhñä Dios mayhajt møj jiaančh tehñ tiuun maa højtshájtām.

²⁰⁻²¹ Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät, mänitä Moisés jaduhñ quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngäpxämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyabä, jaduhñ hajxy nnajuøøyyämät coo hajxy njaančh cädiéhyyām. Hoy hajxy jaduhñ njaajuøøyyām, cab hajxy nmäbøjcām. Pero xjiaančh tehñ nāxúu'tsämä Dios. Paadiä møjmayhajt jiaančh tehñ tiuun maa højtshájtām. Jaduhñds je'e, coo hajxy ngädiéhyyām, paady hajxy nhó'cām. Pero coo ja'a Dios hajxy xñäxúu'tsäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutām, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtāmbä. Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacām hawa'adstuum. Mänit hajxy xyagjugyhadāanām cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän.

6 Cab jaduhñ ñä'ägädä hahixø'øy coo hajxy nmānāanāmät: “Tsøg hajxy cädiéhyyām tehngajnä. Haa ca'a, tehngajnä Dios hajxy xñäxuudsāanām.” ² Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy tehngajnä ngädiéhyyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpä cädieey hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmiädia'agy hajxy tøø nmäbøjcām ja'a Jesucristocøxpä.

³⁻⁵ Tögä cab hajxy mnajuø'öyä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduhñ tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduhñ mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødnaaxtägøöyyäm. Coo ja'a pojpä cädieey hajxy tøø nnajtshixøöyyänä, jaduhñ miädia'agytiägø'öy coo hajxy jaduhñ ween nga'a jatcøöyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiojtägajch ja'a miäjaahaam, mänitä Jesucristo jugyhajt hawiinjemybiä miøødhajty. Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjujypiojtägajtsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhájtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhájtämät. Jaduhñ miädia'agytiägø'öy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadaänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy quiuhdägóöyyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhájtäm. Coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóöyyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhjítänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóöyyänä. Jaduhñä njoot hajxy nga'a pädaacánät maa ja'a haxøøgpän. ⁷ Pønä Jesucristo hánajty møødhijp tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot piädaacnä maa ja'a haxøøgpän. ⁸ Coo

hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm møød coo jadähooc jiuypiojcy, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjujypiojčäm. Paady hajxy jaduhñ njugyhadaänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁹ Coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, cab jaduhñ mänaa yho'tägatsaannä. Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jiugyhada'añ. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁰ Hix, tähoocnäho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnáhwäatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuypiojtägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaannä. ¹¹ Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejtstäacäm coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóöyyänä. Jaduhñ hajxy tsøc jahmiejtstäacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhájtänä nebiä Jesucristo hánajty miøødhatiän mänaa jiuypiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhjítämbä tu'ugmädia'agy. ¹² Cab hajxy cøxypänejpä tsøc jatcøöyyänä. Cabä njootä ngopc hajxy nbädaacánät maa ja'a haxøøgpän. ¹³ Cabä ngø'ø ndecy hajxy nyaghanájxänät, ni ja'a nhaawhájätäm. Tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiüünäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuypiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhjítänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. ¹⁴⁻¹⁵ Paadiä Dios hajxy xquiumäáyyäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshájtäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädia'agy hajxy nja wi'i quidiünáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyabä. Coo ja'a Dios mayhajt jaduhñ tiuñ maa

højtshájtām, je'ečh jaduhñ nnänøømby
 coo hajxy xyajñähwaats, coo hajxy
 xyajcuhwáatsām. Høyyä Dios mayhajt
 jaduhñ tiuun̄ maa højtshájtām, cab
 jaduhñ ñä'ägä hahixø'øy coo hajxy
 haxøøg njatcøøyyämät tehngajñä.
¹⁶ Tsøg hajxy paquiä mädiáacām
 neby hajxy yaa nguhdujthájtām
 hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä
 cuhdujt hajxy nmøødhájtām coo
 hajxy nwiimbíiwämät pøn jaduhñ
 nmäduñáanām. Y jaduhñ hajxy
 ngudiúunām nebiatiä nwiindsønhájtām
 hajxy xyhanéhmām. Jaanä jaduhñä
 cuhdujt hajxy nmøødhájtāmbä coo
 hajxy nwiimbíiwämät mädyi hajxy
 nyajtunáanām, ja'a Diosmädia'agy,
 o ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhájtām.
 Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
 nyajtuunāmät, mänitä Dios hajxy
 jaduhñ xquiumáayyämät. Pero coo
 ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy
 nyajtuunāmät, cabä Dios hajxy
 jaduhñ nmøødhájtāmät tu'ugjoot
 tu'ugwiinmahñdy. Mänitä Dios
 hajxy xpiädáacāmät haxøøgtuum.
 Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷ Dioscujú'uyäp
 ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy
 hamuumdu'joot myajtuunnä neby
 hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä
 Diosmädia'agy hajxy mmädoynä,
 haxøøg hajxy hijty mjäya'ayhaty.
¹⁸ Coo mijts tøø mmäbøcy coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām,
 paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø
 mnajtshixøøñä. Tøø ja'a mjoot hajxy
 mbäda'agy coo hajxy hamuumdu'joot
 mhojiäya'ayhájñät. ¹⁹ (Páadyhöch
 jaduhñ nmädia'agy neby hajxy yaa
 nguhdujthájtām hädaa yaabä naaxwiin,
 jaduhñ hajxy hoy mwiinjuø'owät. Cab
 hajxy jaduhyyä hoy mwiinjuø'owa'añ.)
 Hijty, jaanč tehñ yhaxøøgiaty hajxy
 hijty mjäya'ayhaty. Cøxypänejpä hajxy
 hijty mjaanč tehñ jiatcø'øy. Maas
 hanaxiä hajxy hñajty mjatcø'owa'añ

tehngajñä. Pero tøø ja'a Diosmädia'agy
 hajxy mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä,
 paadiä Diosmädia'agy hajxy
 myajtuunnät nägø'ø nädecypiä.

²⁰ Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy
 hajxy hijty myajtuñ, cabä mjoothajxy
 hijty chocy coo hajxy hoy
 mjäya'ayhádät. Coo hajxy haxøpy tøø
 mhojiäya'ayhaty, tøø ja'a Dios hajxy
 haxøpy xquiumay. ²¹ Höchähdiuunnä
 hajxy hijty mjatcø'øy. Cabä tii hoybä
 hajxy hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy
 hijty mnä'ägädä häda'aga'añ. ²² Paadiä
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, coo
 ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ
 mnajtshixø'owät. Tøyhajt jaduhñ.
 Paadiä Jesucristo hajxy mmøødhijnä
 tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Coo
 ja'a mjoot hajxy hamuumdu'joot
 tøø mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy
 mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä
 weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduhñ
 miädia'agytiägø'øy, coo mijtsä Dios
 hoyhäna'c xyagjada'añ nebiä Jesucristo
 yhoyhäna'c-hatiän, paadiä Dios
 hajxy xyagjugyhada'añ cøjxta'axiøø
 neby je'e jiugyhatiän. ²³ Coo hajxy
 cøxypänejpä njatcøøyyämät, cabä
 Dios hajxy jaduhñ nmøødhájtāmät
 tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum
 hajxy nhädaacāmät. Pero tøø ja'a Dios
 mayhajt tiuñ coo ja'a yHuung hajxy
 yaa tøø xyajñäguéjxām, ja'a Jesucristo,
 ja'a hajxy nWiindsønhájtāmbä. Høyyä
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām.
 Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacām
 hawa'adstuum. Coo hajxy jaduhñ
 nmäbøjcāmät, mänitä Dios hajxy
 xyagjugyhájtāmät cøjxta'axiøø neby
 je'e jiugyhatiän.

7 Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby
 hajxy jaduhñ nebiä cuhdujt yaa
 myiñ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a
 häna'c-hajxy mõjcuhdujtmøødpä, ja'a
 häna'c hajxy jaduhñ xyhanéhmām
 mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájtām,

túhmäts. Pero coo hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduhñ xyhanéhmänä.²⁻³ Hóxtahmdsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjcmøødpä, jaduhñä cuhdujt myiñ coo hajxy ñimiøødtsäna'awóøjät mädühñtiä hajxy nämetsc jiugyhaty. Hoorä, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødtsäna'awät, y je'enä ñihyhap jiugyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduhñ jiatcø'owät. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jaduhñ jiatcø'owät. Pero coodsä ñihyhap yhó'ogät, manitä quixy cuhdujt miøødänä coo piøjtägätsät, y cab jaduhñ ñeipjä.

⁴ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo mijtsä Jesucristo hänäjty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanehmñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaanä jaduhñduhmbä, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hänäjty mmøødhjätbä mänaa jiuypjiojtägachän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo jaaya'ay hajxy mmøødtúnät. Jaduhñä Dios hajxy mmøødtúumbät. ⁵ Cahnä hajxy hänäjty nmäbøjcam coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä njoot hajxy hänäjty nnä'ägädä pädaacäm coo hajxy hänäjty jaduhñ njatcø'owáanäm hoñeipjä. Paady hajxy hijty nhäda'agáanäm jiiby møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy hänäjty nwiinmahñdyhajtäm. Hoyyä mädia'agy hajxy hänäjty nja mädóowäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtsapxøøyyäbä, cab hajxy hänäjty nyajtunáanäm. ⁶ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänäjty nmäbøjcam ja'a Jesucristocøxpä, tehngajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hänäjty nja wi'i quiudiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñäc tyijy hajxy hänäjty nnähwa'adsáanäm. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä jecymiädia'agy jaduhñbä xquia'a hanéhmñä. Coo ja'a

Jesucristo hajxy tøø xyajnähwáatsäm, jaduhñ hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø neby jaaya'ay jiugyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtúunämät.

⁷⁻⁹ Cahnøchä jecymiädia'agy hänäjty nmädoyñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cáboch hänäjty nnajuø'oy cooçh hänäjty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero cooçh jecymiädia'agy jaduhñ nwiinjuøøñä, páadyhöch nnajuøøñä cooçh cøxypäneipjä njatcø'oy hoñeipjä. Coochä haxøøgwiinmahñdy jaduhñ njaanč tehñ miøødä, páadyhöchä njoot hijty chocy cooçh cøxypäneipjä njatcø'owät hoñeipjä nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xjia hanéhmäm coo hajxy nga'a jatcøøyyämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooçh jecymiädia'agy jaduhñ nmädoy, maas hanáxiøch cøxypäneipjä njaac jatcø'oy tehngajnä. Páadyhöchä tøyhajt nmøødä cooçh hijty nga'awa'añ haxøøgtuum. ¹⁰ Hóyhøch ndijy jaduhñ ngudiuna'añ ja'a jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooçh haxøpy hoy ngudiun, hawa'adstúumhöchä Dios cu xpiadaacy. Pero cábochä jecymiädia'agy jaduhñ hoy nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhöch hawiinmats nhädá'agät haxøøgtuum. ¹¹ Hoy ndíjyhøchä jecymiädia'agy hänäjty nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñ ndíjyhøchä Dios ja'a hoyhajt weenhajt xmio'owa'añ. Pero cábochä tøyhajt hänäjty nnä'ägä møødä. Coochä haxøøgwiinmahñdy hänäjty nmøødä, páadyhöchä jecymiädia'agy hänäjty hoy nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Páadyhöch hänäjty nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹² Ja'a jecymiädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Jaduhñ miädia'agy neby hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Xyajnajuøøyyäm ha-

jxy jaduñ coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødä. ¹³ Paadiä jecymiädia'agy jaduñ yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero hóyhöch häna-jty tøø nja mädooy, tehngájnöch häna-jty haxøøg nwi'i jiäya'ayhatyñä. Páadyhöch hijty jiiby nga'awa'añ haxøøgtuum. Hix, cábøchä nwiinmahñdy häna-jty yhooyä. Y coočhä jecymiädia'agy jaduñ nmádooyä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, maas hanáxiöch häna-jty haxøøg njatcø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduñhä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a jecymiädia'agy hajxy xyhawáanäm coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødä. Jaanä jaduñ hajxy xyhawáanämbä coo Dios ja'a jioot chocy coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägädä jäya'ayhájtäm, je'eguiøxpä coo højts hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy nmøødhájtäm. Hamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm.

¹⁵ Jaduñhä njoothajxy jia wi'i chójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, pero cab hajxy nnä'ägädä jadäänäm hojiäya'ayhat. Pätiidä hajxy jaduñ coo nga'a jadäänäm. Cøxypänejpä hajxy nwi'i jiatcøøyyäm, hoy hajxy nja najuøøyyäm coo jaduñ yhaxøøgä.

¹⁶ Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a jecymiädia'agy yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Jaduñhä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiúunämät nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Pero cab hajxy hoy nnä'ägädä cudiunäänäm. ¹⁷ Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ xyagjaticøøyyäm haxøøg. ^{18–19} Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunäänäm hamdsoojoot, hoyä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiúunämät. Haxøøg hajxy njatcøøyyäm, hoyä njoothajxy jaduñ

quia'a jagä tsójcäm coo hajxy jaduñ njatcøøyyämät.

^{20–21} Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyagjaticøøyyäm, ca'a yhamdsoojootä. ²² Jaduñhä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhmäm nebiaty hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Njoodóotyhöch ngopcóotyhöch jaduñ njuø'øy coo ja'a Diosmädia'agy jiaanč tehñ yhooyä. ²³ Nnajuøøbiöch jaduñ coočhä haxøøgwiinmahñdy njaanč tehñ miøødä. Páadyhöchä howyiinmahñdy hoy nga'a nä'ägädä yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhöch haxøøg xyagjäya'ayhajp. Y cáböch hoy nnä'ägädä najtshixø'øwa'añ.

²⁴ Coočhä häxøpy pøn hoy xquia'a yajnähwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhöch, cábøchä Dios häxøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jiibyhöch häxøpy nhäda'aga'añ mõjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhoñäxúu'tsnöch häxøpy nhity. ²⁵ Pero nmóobiöchä Dios Dioscujú'uyäp coočhä Jesucristo tøø xyajnähwa'ačh, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Páadyhöchä Diosmädia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiinmahñdyháamhöch, hóyhöchä haxøøgwiinmahñdy nja møødnä. Je'ečh tähoocjaty haxøøg xyagjaticøøby.

8 Hoorä, hawa'adstuum hajxy nmähmøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. Jaduñ hajxy ngudiúunäm nebiä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Cab hajxy cøxypänejpä njatcøøyyänä. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiä Dioshespíritu hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Paadiä Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidäänäm homiänaajä. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnähwáatsäm, paady

hajxy jiiby nga'a häda'agáanänä haxøøgtuum. ³⁻⁴Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, jaduñ yaa jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Jesucristo je'e. Pero cabä Jesucristo haxøøg jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitä Jesucristo hajxy xñäho'túutäm. Hoyyä Jesucristo ja'a jecymiädia'agy quiudiuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero højtshájtäm, cab hajxy jaduñ ngudiúunäm. Paady jaduñ yhahixø'øy coo hajxy ngumädóowämät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm, quimädoow je'e ja'a højtscøphájtäm jaduñ. Paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtänä coo ja'a Dios hajxy xmiøødhíjtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduñ hajxy xpiuhbéjtämbä coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhájtänät.

⁵Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xpiuhbéjtäm, paady hajxy nxiictaac nmädiaactäacäm nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nyajtúunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiuñänäbä, jaduñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ. ⁶Pøn jaduñ xiictaacp mädiaactaacp nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas hoy miäböjcät, je'e ja'a Dios jaduñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nõcxaamb Dioswiinduum. Jootucj je'e jim yhida'añ møødä Dios. Pero pønä yhamdsoo wiinmahñdy wi'i yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxøøgtuum je'eduhñ nã'ägä häda'aga'añ, ⁷⁻⁸je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädsipaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduñ quia'a tsocy coo yajtúnät. Y cab jaduñ quimayii ja'a Diósäm.

⁹Pønä Dioshespíritu ca'a møødhijp tu'ugmädia'agy, cabä Diosmädia'agy miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Coo mijts jaduñ mjaan'ch mäböcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmøødhity tu'ugmädia'agy. Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ mmøødhity, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ¹⁰Tøyhajt jaduñ coo hajxy nho'ogáanäm, je'eguiøxpä coo ja'a Adán jecy quiädiehy, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Pero coo mijtsä Dios tøø xpiäda'agy hawa'ad-stuum, y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ homiänaajä nebiä Dios jiugyhatiän. Jim hajxy xyajnøcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjuypiøjtägsaanäm ja'a yhEspírituhaam coo hajxy hánajty tøø nhó'cäm. Jaduñ hajxy xyagjuypiøjtägsaanäm nebiä Jesucristo yagjuypiøjtägsän.

¹²Mägu'ughajpädøjc, jaduñds je'e, hahixøøby jaduñ coo ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nyajtúunämät. Cab jaduñ yhahixø'øy coo ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³Hix, coo hajxy tehngahnä haxøøg njatcøøyyänät, cabä Dios hajxy hoy nmøødhíjtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jiiby nhädäacämät haxøøgtuum. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät ja'a Dioshespírituhaam, jaduñä Dios hajxy hoy nmøødhíjtänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴Hix, pønjaty jaduñ puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵Haa ca'a, ja'a yhEspírituhaamä Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy

nnämäayyäm: “Diosteedy.” Y coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgööyyänä neby hajxy hijty ndsähgööyyäm coo hajxy hijty xquia'a pädaacämnä hawa'adstuum.¹⁶ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xmiøødhájtäm, jaduhñä tøyhajt hajxy xmiøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtänä.¹⁷ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm näguipxy møødä Jesucristo, paadiä Jesucristo hajxy jim xyajñocxäänäm Dioswiinduum. Paadiä Dios hajxy madiu'u xquiunuu'xäänäm näguipxy møødä Jesucristo, nebiä Dios jecy miänaañän cooc hajxy xquiunuu'xäänäm. Y coo hajxy ndsaačhpøjcämät ja'a Dioscøxpä nebiä Jesucristo chaačhpøjquian, mänitä Dios hajxy møj jaančh xpiädäacämät näguipxy møødä Jesucristo.

¹⁸ Høøch jaduhñ mänaamb coo hajxy yaa weentiä ndsaačhpøjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero cab jaduhñ nä'ägädä mäbaady ni weentiä nebiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jim xmiø'owäänäm maa je'e wyiinduumän.¹⁹ Tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhixyp hajxy jaduhñ coo yhabaadät coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt mio'owa'añ pønjaty jaduhñ yhuunghajpy. Mänitä Dios jaduhñ miäna'ana'añ coo hajxy nga'a tsaačhpøgäänänä.^{20–21} Coo ja'a Adán jaduhñ jecy jawyiinhajt quiädiehčohñ, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtämbä, paadiä Dios ja'a tsø'ty ja'a häyohn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Mäduhñtiä Dios yaa tøø quiunuu'xy cøxiä hädaa yaabä naaxwiin, cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero cabä pojpä hajxy tii miøødä. Ca'a jie'eguiøxpä ja'a Dios ja'a tsø'ty ja'a häyohn yaa quiejxy. Hix, jagooyyä jäya'ay pojpä cädieey hajxy miøødä, paadiä Dios tsø'ty häyohn yaa quiejxy.

Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coo cøxiä wiinä chaačhpøgät näguipxy møødä jäya'ayhajxy, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy, høxtä coonä yhabaadät coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajtsaačhtiunäänänä. Mänitä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy nägøxiä xmiø'owäänäm, højts Dioshuung, näguipxy møødä tijaty ja'a Dios yaa tøø quiunuu'xy.²² Hix, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhixyp hajxy jaduhñ coo yhabaadät coo ja'a Dioshuung ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy mio'owa'añii. Tøyhajt jaduhñ. Pero cahnä yhabaady, jaančh tehñ chaačhpøjp hajxy jaduhñ.²³ Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, jaduhñ højts ndsaačhpøjcämbä, jaduhñ højts nja wi'i jibbhixäm coo yhabaadät coo ja'a Dios hajxy pedyii xmiø'owäänäm ja'a hoyhajtä weenhajt. Coo Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy jaduhñ xmiø'owäänäm. Mänitä Dios ja'a hawiinjemybiä ni'xcopc xmiø'owäänäm, ja'a mänaa ca'a ma'p ca'a tägoobiä. Coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajñäguéjxäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaančh huunghájtäm. Jaanä jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy pedyii xmiø'owäänäm.²⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy nnähwaats nguhwäätsäm, paadiä Dios hajxy xmiøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy nja wi'i jibbhixäm coo yhabaadät coo ja'a Dios hajxy xmiø'owäänäm ja'a hoyhajtä weenhajt cøxiä. Cahnä yhabaady, paady hajxy nja wi'i jibbhixämänä. Coo häxøpy tøø yhabaatnä, cab hajxy häxøpy njøbhixänä.²⁵ Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xmiø'owäänäm tijaty

hajxy xyajmädsójcäm, paady hajxy tsoc mee'xtújcäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jøbhíjxäm, hoy hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiaty hajxy hamdsoo nga'a jadaánäm. Hix, coo ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i pia'ya'axáánäm, cab hajxy naxy nnajuóyyäm tijatiä Dios hajxy nmäyujwáánämb, waambatiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Naxy hajxy jaduñ njájtäm coo ja'a capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy xquia'a habädsomáánäm. Nä'a mœcxéjjäm nä'a ho'ogyxiéjjäm hajxy jaduñ. Pero coo hajxy nga'a najuóyyämät nebiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät, mänitä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät. ²⁷Piuhbejpä Dioshespíritu pønjetiä Diosmädia'agy tœ miäböcy. Hoorä, ñajuøbiä Dioshespíritu jaduñ waambatiä Dios jioot chocy coo ja'a Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Jaduñä Dioshespíritu hajxy xyajxiic xyajmädiáacäm ja'a ngopcootyhájtäm. Y ñajuøbiä Dios jaduñ waambaty hajxy nxiic nmädiáacäm ja'a ngopcootyhájtäm.

²⁸Hoorä, cab hajxy njootmayhájtämät coo Dios ja'a tsaächpä peenä hajxy xmióoyyämät. Haa ca'a, nnajuóyyäm hajxy jaduñ coo Dios quiøxy najuø'øy nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm, pønjetiä Dios tsojp. Nnajuóyyäm hajxy jaduñ coo Dios wyiinmay coo hajxy ween xyhoyóyyäm cøxiä wiinä. Tœ hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä jioot choquiän. Jaanä jaduñ hajxy xyhawáánämbä cooc hajxy xyhuunghadáánäm. ²⁹Hix, jéquiänä Dios yhuuc najuøbiä pønjetiä miädia'agy hánajty mäbøgáánäxäp. Je'ehajxy jaduñ yajnáhdíjjä coo hajxy yhojiäya'ayhádät nebiä Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a Dios yHuung. Jaduñä Dios hajxy nägøxiä

xyhixáánänä nebiä Jesucristo yhuchän. Højts jaduñ xñänóømäm coo Jesucristo hajxy nbuhya'ayhadáánäm, je'eguiøxpä coo Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³⁰Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäböjcämät, paady hajxy tœ xyhawáánäm cooc hajxy xyhuunghadáánäm. Y coo miädia'agy hajxy jaduñ tœ njaanč mäböjcäm, mänit hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaduñ tœ miänaambä coogä cuhdugt hajxy nmøødhadáánäm nebiä Jesucristo miøødän.

³¹Homiädoonä hädaa mädia'agy, túhmäts. Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghájtäm, ni pøn jaduñ xquia'a yajtu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduñ coo Dios yajtøjiada'añ tijaty tœ wyiinmay ja'a højtsøxphájtäm. ³²Xjiaanč tehñ chójcämä Dios jaduñ. Høxtä nähdujc ja'a yhamdsoo Uung coo hajxy hoy xñäho'túutäm nägøxiä. Jaanč tehñ miøjjä Dios mayhajt jaduñ tiuun ja'a højtsøxphájtäm. Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a mayhajt jaduñ tehngajnä jiaac tuna'añ. ³³Coo Dios hajxy tœ xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäböjcämät, paady hajxy pøn hoy xquia'a näxø'øwø'øwáánäm maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tœ Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³⁴Ni pøn hajxy jaduñ hoy xquia'a päda'agáánäm haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Dios yhahooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaanč jim yhity. Paady hajxy jim xñähgapxtúutäm, coo hajxy hoy tœ xñäho'túutäm, møød coo hoy tœ jiuypiojtägach. Jaduñ hajxy tœ xyajnáhwaats tœ xyajcuhwáatsäm. ³⁵Xjiaanč tehñ chójcämä Jesucristo hajxy jaduñ nägø'ø nädecypiä. Nnä'ägädä møødhájtämä tøyhajt hajxy

jaduhn coo hajxy mänaa xquia'a nähgue'egáanäm, hoyyá tsaächpä peenä hajxy cu nja páatäm, hoy hajxy pøn cu xjia tsaächtiúunäm ja'a Diosmädia'agyquioxpä, hoyyá yuu hajxy cu xjia páatäm, hoyyá wit tucxy hajxy cu nja yajmaajíjtäm, hoy hajxy mājahn̄diuum cu nja wādíjtäm, hoyyá cahwiindøyhāna'c hajxy cu xjia yaghó'cām. ³⁶ Jaduhn jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian:

Xøømdsuhm hōjts cahwiindøyhāna'c xjia wi'i yagho'oga'añ ja'a miičh mmädia'agyquioxpä;
ho'cøøc hōjts xñä'ägädä wa'ana'añ,
nomä Dios ñāmaayyā.

³⁷ Hoy hajxy jaduhn cu nja jajt, hoy hajxy jaduhn cu nja habéjtäm, nnä'ägädä mee'xtugáanäm hajxy jaduhn. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhn xñä'ägädä puhbéjtäm, je'eguiexpä coo hajxy xjiaanč tehñ chójcām. Naamgahnä hajxy tii xjijájtäm xyhabéjtäm, jaduhnä Jesucristo hajxy maas hoy nbanócāmāt hamuumdu'joot. ³⁸⁻³⁹ Coo Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcām, jaduhnä tøyhajt hajxy njaanč tehñ miøødhájtäm coo Jesucristo hajxy tehngajnä xñä'ägädä puhbedaanäm, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm, hoy yhádaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cām, hoy hajxy cu nja tágóoyyām, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtäm, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtäm, hoyyá møjcuहुjtmøødpäðjc hajxy cu xjia mädsiphájtäm, ja'a pojhajpä täxa'ahajpä, hoyyá møjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhádaa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyiby møjcu'uhaamä. Pero cabä cuहुjt hajxy ñä'ägädä møødä maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Jesucristo hajxy homiānaajä

xchójcām; paady hajxy homiānaajä xcwieendáhájtäm.

9¹⁻³ Jaanč tehñ jiootmayhájpøchä judíoscoøpähajxy je'eguiexpä coo hajxy quia'a mabøga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø ñähho'tu'udyii. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Jaanč tehñ chaačhøøbiøch njoot jaduhn coo hajxy quia'a mabøga'añ. Tøyhøch jaduhn nmädia'agy. Coočä Jesucristo nmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhnä tøyhajt hajxy mmøødhádät cooçh nga'a hønnda'agy. Ja'a nhamdsoo juøhñdyháamhøch jaduhn nnajuø'øy cooçh nga'a hønnda'agy, møød coo Dioshespíritu jaduhn miānaambä. Jaanč tehñ chaačhøøbiøch njoot jaduhn cooçh nmägunaaxhajxy quia'a mabøga'añ; høxtä cu nja nähhádaactu'udāan'høch hajxy jiiby haxøøgtuum coo Dios jaduhn cu miānaañ. Jadúhnhøch nmāna'ana'añ cooçh Jesucristo cu xquia'a yajnähwaach, pero cooçh nmägunaaxhajxy cu yajnähwaatsä. Hoorä, ja'a Israel, hōjts nhap ndeedy hijty je'e jegyhajty. ⁴ Jéquiänä Dios ja'a Israel miøødyajcuहुjcy coo Israel yhap yhoc-hajxy hānajty piuhbedaanäxä. Jaanč huunghajtä hajxy je'eduhn ja'a Diósäm. Je'eduhn ñänøømby coo hajxy jaduhn quiu'ughajtä ja'a Diósäm. Yhijx hajxy jaduhn coo Dios ja'a miājaa yajcähxø'cy jim mädøyyä maa Diostøjcän. Jaduhn hānajty quiähxø'øgy nebiä jocän. Mānitä Dios hajxy yhanehmä madiu'u. Mānitä Moisés quiujahy nebiatiä Dios hānajty tøø yhane'emiän. Mānitä Dios cuहुjt yejcy nebiatiä Dios hajxy jaduhn jim wyiingudsähgø'owät. Mānitä Dios tøyhajt yejcy coo ja'a yajnähwaatspä hajxy hānajty yajnäguexa'añii. Cooçh jaduhn nnänømy coo hajxy yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israel, hōjts jaduhn niñänøømäp, hōjts judíoshajxy. ⁵ Hōjtsä

jecyjiäya'ay nhaphajt ndeedyhajt, ja'a Abraham mөөдä Isaac mөөдä Jacobo. Cumaayyä ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ ja'a Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin neby höjtshájtäm, jaanä jaduhñ je'e yhaphájtäbä yhoc-hájtäbä ja'a Israel. Dioshajpä Cristo. Cöxiä wiinä je'eduhñ yhane'emy homiaajä. Tsoc hajxy wiingudsähgöøyyäm homiänaaxöøjä coo miöjjä coo jiaančhä. Tøyhajt jaduhñ.

⁶ Coočh nmäna'añ coočhä nmägunaaxhajxy quia'a määboga'añ coo Jesucristo hajxy tөө xñähho'túütäm, cáböch jaduhñ nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a Dios ja'a miädia'agy tөө quia'a yajtöjiaty coo jecy miänaañ coogä Israel yhap yhoc-hajxy hänäjty yajnáhwa'adsa'añii. Hix, coo Dios ja'a Israel jecy nāmaayy coo yhap yhoc-hajxy hänäjty yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsáanäxä, cabä Dios hänäjty miäna'ana'añ cooc tyijy hajxy hänäjty nägöxiä nähwa'ads quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hänäjty nānøømby pønjaty määbøj coo Dios yajtöjiaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy. Hix, cabä Israel yhap yhoc-hajxy nāmāy miäböcy coo hajxy tөө nähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. Pønjaty jaduhñ määbøj, je'eds hajxy jaduhñ tøyhajt haphájtäp hoc-hájtäp ja'a Israel. Pønjaty jaduhñ ca'a määbøj, cab hajxy tøyhajt yhapaty yhoc-hadyii ja'a Israéläm. ⁷ Jaanä jaduhñä Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä. Tu'uquä jaduhñ nānøømä ja'a Diósäm coo hoyhajt weenhajt hänäjty mio'owáanäbä nebiä Abraham hänäjty mio'owa'añii. Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduhñ nānøømä coo tii mio'owa'añii. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ja'a miičh mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-höch jaduhñ nhixáanäp nej miičh mhaph nej miičh mhocän”, nömä Dios

ja'a Abraham jecy nāmaayy. ⁸ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduhñ quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaañä coo tio'oxiøjc hänäjty yhuungpaada'añ. Coo ja'a Abraham jaduhñ yhawáanäxä, tөө ja'a Sara hänäjty miäjay, y cabä yhuung hänäjty ni tu'ugtä. ⁹ Hix, cahnä Sara hänäjty yhuungpaadyñä, tөөyyämä Dios ja'a Abraham hänäjty jaduhñ nāma'ay: “Coo jaduhñ yhabáadät, mänit miičh mhixa'añ coočhä nmädia'agy nyajtöjiada'añ. Co'na'awaambä mdo'oxiøjc Sara. Ya'ayhäna'c jaduhñ minaamb ca'awaamb”, nömä Dios ja'a Abraham jecy nāmāaguiumbä. Ja'a Isaac jaduhñ nānøømä coo hänäjty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰ Jaanä jaduhñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiøjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiiñguiahy tähoocmechpä. ¹¹⁻¹² Cahnä Rebeca hänäjty quio'na'ayñä, tөөyyäm hänäjty nāma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esaú hänäjty yhane'ema'añ, hoyyä Esaú jayøjp jia mejch, hoyyä Jacobo jia jaac tehñ miejch hōxhaam. Paadiä Dios jaduhñ miänaañ, tөөyyäm hänäjty wyiinmahñdyhaty coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty quiu'ughadāanäxä ja'a Diósäm, mөөd coo Esaú yhap yhoc-hajxy hänäjty jaduhñ quia'a cu'ughadāanäxä, hoy hänäjty quia'a jagä cāhxö'øgyñä pø hoyhäna'c-hadaambä Rebeca yhuunghajxy hänäjty, pø caj. Hix, hamdsoojootä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty nebiä Jacobo hänäjty yhixa'añ, nebiä Esaú hänäjty yhixa'añ. ¹³ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ndsöjc-höchä Jacobo mөөдä yhap mөөдä yhoc-hajxy, páadyhöch hajxy nnäxuudsa'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esaú, cáböch

je'e nnäxuuds'a'āñ. Ni cábočhā yhap yhoc-hajxy jaduhñ nnäxuudsáañbā", nōmā Dios cujegy miānaañ.

¹⁴ Pero cab hajxy hawiinmats waamb nmānaañmāt cooc tyijy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miānaañ coogā Jacobo yhap yhoc-hajxy hānajt看y piuhbedāañāxā, mōød coogā Esaú yhap yhoc-hajxy hānajt看y quia'a puhbedāañāxā. Caj pues. Haa ca'a, hoyyā Dios jaduhñ wyiimahñdyhaty homiānaaxōjā. ¹⁵ Hix, jaduhñā

Dios ja'a Moisés jecy nāmaayy: "Nnāxúu'chpōch nba'häyōobiōch pōnjátyhōch njoot chojpy cooč jaduhñ nnāxúudsāt, cooč jaduhñ nba'häyōwāt. Cáboch nnäxuuds'a'āñ pōnhōch njoot quia'a tsojpy cooč nnāxúudsāt." ¹⁶ Coos Dios jaduhñ miānāxuūch, jaduhñ hajxy nyajnujōōyyām coo hojioot jiaañch tehñ miōōdā. Hamdsoo nāgapxy pōñ nāxuudsaañby. Hamdsoojoot jaduhñ miānāxuūch, caj jie'eguiōxpā coo hajxy cu nja nāmāyyām coo hajxy ween xñāxúu'tsām, coo hajxy ween xpia'häyōowām. Ni quia'a jie'eguiōxpā coo njoot hajxy nbādāacām coo hajxy hoy njāya'ayhājtmāt. ¹⁷⁻¹⁸ Hix,

nāxuu'chpā Dios pōñ nāxuudsaañby. Jaanā jaduhñduhmbā, yajñāhdijpiā Dios coo quiopc-hajxy xiéxāt pōñā Dios jaduhñ yajmādsōjpy coo quiopc-hajxy jaduhñ xiéxāt. Jaduhñā Dios ja'a gobiernā ja'a quiopc jecy yajxexā, ja'a hānajt看y jim hanehmbā Egiptonaaxooty. Tōyhajt jaduhñ. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmādia'aguiāñ coo Dios ja'a gobiernā jaduhñ nāmaayy: "Pāadyhōch miich tōō nyajmōjtāgō'oy, tōōch hānajt看y nwiinmay coočhā nmājaa hānajt看y nyajcāhxō'ōga'añ maa mijts mnaax maa mijts mgajptāñ. Cooč ngu'ug jim nhōxwoobādsōmāt maa mijts mnaax maa mijts mgajptāñ, jaduhñhōch nmājaa njaañch tehñ yajcāhxō'ōga'añ. Jaduhñā mādia'agy

wiādita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a hōōchcōxpā cooč njaañch tehñ miōjjiā cooč njaañch tehñ jiaañchā", nōmā gobiernā jecy nāmaayyā.

¹⁹ Jii hāna'c-hajxiāda'a nāje'e miāna'ana'añ: "Cabā Dios wyiimahñdy yhooyā jie'eguiōxpā coo hajxy xñāxō'owōōyyām coo hōjts pojpa cādieey nmōōdhājtmāt. Haa ca'a, hamdsoo hōjts ngopec tōō xyajxéjxām. Paady hōjts pojpa cādieey nmōōdhājtmāt." ²⁰ Pero cab jaduhñ yhahixō'oy coo pōñ jaduhñ miānā'anāt. Tōyhajt jaduhñ. Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy njāya'ayhājtmāt. Cabā cuhdujt hajxy nnā'āgādā mōōdhājtmāt ni weēñtiā coo Dios hajxy nhadsōowāmāt. Hix, jaduhñ māvfināts hōjts Dios xyajñāhdijjām nebiā tu'tspojtspādōjc-hajxy piochāñ nebiā jioot hajxy yajmādsōquian. Coos tu'ts quia'pō'ogāt, cabā pojtspā hawiinmats nāmā'awāt: "Tiič yajxōñ coo xquia'a pojch." Caj pues, cab jaduhñ yhahixō'oy coo tu'ts jaduhñ miānā'anāt.

²¹ Haa ca'a, miōōdā tu'tspojtspādōjc cuhdujt hajxy jaduhñ coo tu'tsnaax hajxy yajtūnāt nebiā jioot hajxy yajmādsōquian. Pō chojpiā jioothajxy jaduhñ coo tsowdu'ts hajxy piōdsāt, pues miōōdā cuhdujt hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ piōdsāt. Y pō chojpiā jioothajxy jaduhñ coo cuhga'aybā hajxy piōdsāt, jaduhñā cuhdujt hajxy miōōdābā coo hajxy jaduhñ piōdsāt. Jaduhñ māvfinādsā Dios cuhdujt miōōdābā coo hajxy xyajñāhdijjāmāt nebiā jioot choquian. Coos jioot jaduhñ chōgāt coo hajxy xpiādāacāmāt hawa'adstuum, pues miōōdā cuhdujt jaduhñ coo hajxy jim xpiādāacāmāt. Y coos jioot jaduhñ chōgāt coo hajxy xpiādāacāmāt haxōōgtuum, jaduhñā cuhdujt miōōdābā coo hajxy jaduhñ jim xpiādāacāmāt.

²² Y jaanā jaduhñā Dios cuhdujt miōōdābā coo jaduhñ miee'xtujcy

ja'a cahwiindøjiäya'aguiøxpä. Miøðä Dios cuhdujt jaduñ coo ja'a cahwiindøjiäya'ayhajxy yajcumädwøøjät. Pero cab hajxy choj cumädwø'añ, hoy hajxy tøø jia cädieey hanaxiä. Hawiinmats hit jaduñ coo hajxy paquiä quiumädwät. Y coo Dios hñajty yajcumädwø'añ ja'a quiädieeguiøxpähajxy, hijxtahñdä Dios jaduñ yajcähxø'øgaamby coo mäjaa møc miøðä. Jaduñ yajcähxø'øgaambä coo haxøøghäna'c-hajxy tehngajnä quia'a mee'xtuga'añii. ²³⁻²⁴ Coo Dios jaduñ jecy wyiinmahñdyhajty coo haxøøghäna'c yajcumädwø'añ, paady jaduñ wyiinmahñdyhajty neby højts jaduñ hoy nwiinjuøøyyämät coo jaduñ yhawiinmatsä coo haxøøghäna'cä quiädieey hajxy quiumädwät. Jaanä jaduñduhmbä, paadiä Dios jäya'ay näje'e quia'a yajcumädy, je'eguiøxpä coo hajxy ñäxuüchii ja'a Diósäm, hoy hajxy hñajty tøø jia cädieey. Jequiän hajxy jaduñ yajnähdiijä coo hajxy jim ñöcxät Dioswiinduum. Højts jaduñ xñänøømäm coo Dios hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy jim xyajnöcxäaäm wyiinduum, pønjaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyhuunghadäääm, møðä judíoshajxy, møðä cajpä judíoshajxy. Jaduñ hajxy nwiinjuøøyyäm coo Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa højtsøphajtäm, møð coo hojioot jiaanç tehñ miøðä. ²⁵ Maa Oseas nocy jecy quiujahyyän, jaduñ jim myiñ cujaay coo Dios jaduñ miänaañ: Yø'ø jäya'ayhajxy cajpä judíos, cáböch hijty ngu'ughaty.

Cáböch hijty ndsocy. Pero tøøch nya-jnähdijnä coöch ngu'ughadääänä. Ndsójnäböch jaduñ.

²⁶ Wiingtuum miänáangumbä: “Cáböch mijts hijty ngu'ughaty.”

Pero jaduñhajtøch mijts nhu-unghadaannä, homiaajä hajxy mhity,

nømä Dios miänaañ. Homiänaajä Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isaías, jaduñ je'e jecy quiujahy: “Yø'ø judíoshajxy, hoy hajxy jaduñ jia nämayyä nebiä tsäbiu'ujän, näweentiä hajxy jaduñ cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a jäya'ayhajxy yaa cädiehbiä hädaa yaabä naaxwiin, mobädajpä hajxy yajcumädwø'añii ja'a Diósäm. Tähooc-yajcumädoybä hajxy yajcumädwø'añii hoyhoy.” ²⁹ Jaanä jaduñä Isaías jecy miädiäaccumbä ja'a judíoscøxpähajxy:

Cøxiä wiinä Dios yhane'emy homiaajä.

Coo højtsä Dios häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsä,

tøø højts häxøpy ngøxy cuhdägóoyyäm, nebiä jäya'ayhajxy jecy quiuhdägooyyän,

ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä maa cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møð Gomorra.

³⁰ Nébiöch cham tøø ngujaayän, jequiän højtsä Dios xyajnähdijy coo højts hñajty xquiu'ughadä'añ, højts judíoshajpä. Pero, ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíos, cabä Dios hijty je'e ñäxuüch. Ni ja'a jäya'ayhajxy hijty quia'a näxúu'tsäbä, ja'a hajxy hñajty ca'a tajp ca'a maabiä maa ñähwaatstaact hajxy piädät. Pero cahnä iegø'øy coo mädia'agy hajxy tøø miädoonä coögä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Coo hajxy jaduñ miädooy, näje'e hajxy miäböjcy; paady hajxy tøø ñähwa'açh, paady hajxy tøø quiuhwa'açh. ³¹⁻³² Pero yø'ø judíoshajxy, jadúñnæc tiyji hajxy hijty ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä cooc tiyji hajxy hoy quiudiuñ nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduñ ñä'ä nähwaach je'eguiøxpä coo tøyhajt hajxy quia'a

møødä coo Dios miäyajnähwa'aäch je'eguiøxpä coo hojioot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hoy jia wi'i jiäya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mabøjcy coo højtsä Jesucristo xñähho'túutäm. Jaduhñ mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cujc. Cab hajxy ñä'ägä mech maa hajxy hänäjty jia wi'i ñøcxä'añän. ³³Tøøyämä Dios hänäjty ñajuø'øy coo judíoshajxy hänäjty quia'a mabøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Jimä cajpt tu'ug xiøhaty Sión. Jimä judíoshajxy chäna'ay, ja'a Dios quiu'ughajpiä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jímhøch ngu'ug chäna'ay maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Sión.

Jímhøchä tsaa tu'ug nbäda'aga'añ, weenä jäya'ayhajxy jim quiuhnepy maa tsaajän, ween hajxy jim quiäday.

Ja'a Jesucristo jaduhñ mäbaat neby yø'ø tsaajän. Hix, pøn jaduhñ ca'a mabøjpc coo højtsä Jesucristo hoy xñähho'túutäm, jaduhñ je'e miäbaady nebiä häna'c cuhnejpän. Quiumädowaamby je'e. Pero pøn jaduhñ jaančh mabøjpc ja'a Jesucristocøxpä, je'eds hodium päda'agäänäp.

10 Mägu'ughajpädøjc, jia tsójpjøch njoot jaduhñ coo judíoshajxy ñähwá'adsät. Jadúhñhøchä Dios nja pa'ya'axy jaaya'aguiøxpä. Haa ca'a, judíohájpcøch høøchpä. ²Jia wi'i quiudiunaambiä Diosmädia'agy hajxy. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. ³Hamdsoo hajxy jia wi'i yajniñähwa'adsa'añii yhamdsoo cuhdujtcøxpä. Hix, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy tiiguiøxpä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy hawa'adstuum. Paady hajxy jim piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy miäbøjca coo hajxy jaduhñ

ñähwa'adsa'añii. ⁴Pønjaty mabøjpc coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp. Coe Jesucristo hajxy cu xquia'a nähho'túutäm, ngumädowäänäm hajxy hijty, je'eguiøxpä coo jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a cudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Jesucristo mabøcypä, ca'xiä jecymiädia'agy quiudiunä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, nebiä Dios hänäjty tøø yhane'emiän. Jaančh tehñ yhooyä Jesucristo jaduhñ yhäna'c-hajty. Cabä pojpä cädieey hänäjty ñä'ägädä møødä ni weenñtiä. Paady hijty jaduhñ quia'a hahixø'øy coo jaduhñ cu yho'cy. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

⁵Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo judíoshajxy pedyii quiudiunät nebiaty hänäjty tøø quiujaay. Jadúhñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piáadät.

⁶Coo hajxy nmäbøjcamät maa Jesucristocøxpän, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbáatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb. Pero cab hajxy ndaj nmáayyämät: “Pøn jim nøcxäp tsajpootyp coo yajnähwaatspä wioomänácät.”

⁷Ni jaduhñ hajxy nga'a taj nga'a máayyämät: “Pøn jiiby hädä'agäp mõjcu'uhaam coo ja'a yajnähwaatspä wioobédät, jiiby maa ho'ogyjiäya'ay yháañämähajxy yhitiän.” Paady hajxy jaduhñ nga'a taj nga'a máayyämät je'eguiøxpä coo Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutänä, møød coo jadähooc jiuypjøjtägajch. Hix, jaduhñ hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäätsäm.

⁸Nägooyä hajxy jaduhñ nmäbøjcamät coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwäätsämät. Cab

hajxy jaduhñ pøn xñāmáayyāmät coo nähwaatstaact hajxy wiingtuum nhøxtáayyāmät. Cab hädaa mädia'agy jaduhñ nñä'ägä tsipä. Howyiinjuøñä hädaa mädia'agy jaduhñ. Jaduhñ højts nñä'ägä yajñähixø'yhaty. ⁹Coo hajxy mejtstu'u ngudiúunāmät, mänit hajxy nnähwáatsāmät. Je'ečh jaduhñ nnänøømby mejtstu'u, coo hajxy nnägápxāmät cu'ughagujc coo Jesucristo hajxy nWiindsønñájtām, møød coo hajxy nmäbøjcamät hamuumdu'joot coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypijøjtägajch mänaabä hñanjty tøø yho'oguiän. Coos Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yagjuypijøjtägajch, jaduhñ hajxy nnajuøøyyām coo Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøjp ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁰Coo hajxy jaduhñ nñä'ägä mabøjcamät hamuumdu'joot, jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyāmät. Y coo Jesucristo hajxy nmädiáacāmät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsønñájtām, mänit hajxy nnähwáatsāmät.

¹¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pøn jaduhñ jaančh mabøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ päda'agáanäp hodium ja'a Diósäm." ¹²Hix, tu'cuhdujt højtsä Jesucristo xyhíxām, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Tu'cuhdujt højtsä Jesucristo jaduhñ xyhuunghájtām. Coos højtsä Jesucristo nba'yáaxāmät coo nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsāmät, tsipcøxp højts jaduhñ xñäxúu'tsāmät, tsipcøxpä mayhajt jaduhñ tiúnät maa højtscøxphájtām. ¹³Jaduhñä Diosmädia'agy miänáangumbä: "Pønä Jesucristo pa'yaaxp, hodium je'eduhñ piäda'aga'añii ja'a Diósäm." ¹⁴Pønjaty ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocøxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miänuu'xta'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Pø cahnä hajxy jaduhñ miädoxyhaty coogä

Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, cab hajxy hoy miäböga'añ. Pø cahnä hajxy yajwiingapxø'øyii ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy hoy miädowa'añ. ¹⁵Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hñanjty miädoybä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjatii Diosmädia'agy tøø miädoxy coogä Dios yajñähwa'ačh pønjatii Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonda'agy coo hajxy jaduhñ tøø miädoonä. Jaančh tehñ yhoy jaduhñ coo Diosmädia'agy jaduhñ wia'xy."

¹⁶Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Isaías jecy quiujahy: "Dios, tøø miäčh mmädia'agy nja yajwa'xä, pero cab pøn tøø miäböcy." ¹⁷Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Näje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'øy. Je'eds hajxy jaduhñ tøø miäböcy. Coos hajxy quia'a mädówät, cab hajxy jaduhñ miäbögat.

¹⁸Hoorä, ja'a judíoshajxy, tøyhajt jaduhñ coo hajxy je'e miädöyyäbä. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiá'aguiänä: "Wiinduhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscøxpä." ¹⁹Y jia wiinjuøøyy ja'a judíós ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy miäböjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ mabøjc. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä judíoshajxy nñamaayyä ja'a Diósäm: Mbejxyp mijts pønjaty ca'a judíoshajpä cóogøch tyijy nga'a cu'ughaty. Pero ngu'ughadáambiøch hajxy je'e. Jaduhñ mijts mnänømy cooc tyijy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuø'øy. Pero nnäxuudsáambiøch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ,

nõmä judíoshajxy jecy ñämaayyá.
²⁰Mänitä Isaiás hõxhaam jiaac cujahy
 coogä Dios miänaañ:

Põnjatiä nähwaatstaact hijty ca'a hõx-
 taaby, tõõchä nmädia'agy hajxy
 xmiäbõjcänä.

Cábõch hajxy hijty xyajtøy, pero tõõch
 hajxy nyajwiinjuõõnä cooch hojioot
 njaanç tehñ miõõdä.

²¹Jaduhñägä Dios miänaangumbä:
 “Yõø judíoshajxy, tõõch hajxy
 jaduñ nja wi'i miänuu'xta'agy cooch
 nmädia'agy hajxy xmiäbõjcät. Pero cab
 hajxy jaduñ ñä'ägä mabõga'añ. Jaanç
 tehñ xixä quiopcä tiaatsc-hajxy
 jaduñ”, nõmä Dios jecy miänaañ.

11 Pero cábõch nmäna'ana'añ coo
 judíoshajxy tõø ñajtshixø'oyii
 ja'a Diósäm. Caj pues, caj tiähoocnajt-
 shixø'oyyá; paquiä hajxy ñajtshixø'oyyá.
 Haa ca'a, judíoshájpõch hõõchpä.
 Abrahámhõch nhaphajt ndeedyhajt.
 Y ja'a Benjamínhajpä, mõød je'eçh
 nhaphajty ndeedyhajty. Ja'a Abraham
 yhap yhoc je'ebä, ja'a Benjamínhajpä.
²Cab hõjtsä Dios tõø xñajtshixø'oy,
 hõjtsä judíoshajpä. Hix, jequiän hõjtsä
 Dios xyajñähdiijy coo hõjtsä hñajty
 xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jim myiñ
 cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä
 Elías ja'a miägunaax jecy ñäxø'owøøyy,
 ja'a judíoshajxy, ja'a Diosmädia'agy
 hajxy hñajty quia'a mabõgaambiä.
 Ja'a Elías, jequiän je'e quiuguexyhajtä
 Diósäm. Pia'yaaxypä Elías ja'a Dios
 hñajty coo jaduñ miänaaxø'owøøyy:
³“Dios, yøø judíoshajxy, haxøøg hajxy
 tõø jiatcø'oy. Tõø miiçh mguguexyhajxy
 xyagho'cä. Tõø tsaamaa'xy hajxy
 yajma'ady maa animalho'ogy hajxy
 hijty ño'oguiän coo miiçh hajxy
 hijty xwyiingudsähgø'oy. Nägøxiä
 jäya'ayhajxy tõø yagho'ogyii, ja'a
 miiçh hajxy hijty xwyiingudsähgøøbiä.
 Nidiühmhõch tõø nmähmø'oy
 jujcy. Hõõchpaady hajxy xjia wi'i

yagho'ogaambä”, nõmä Elías ja'a Dios
 jecy ñämaayy. ⁴Mänitä Dios yhadsooyy:
 “Caj tiõyyä cooch miiçh nidiuhñ
 xjiaac wiingudsähgø'oyñä. Jé'enõchä
 jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'oyñä
 ja'a hajxy näjuxtujmildä. Cabä Baal
 hajxy wyiingudsähgø'oy. Quepychech
 je'e ja'a Baalhajpä”, nõmä Dios jecy
 miänaañ. ⁵Ja'a judíoshajxy, jequiän
 hajxy jaduñ yajñähdiijä ja'a Diósäm
 coo hajxy hñajty quiu'ughada'añii.
 Paady hajxy jaduñ quiu'ughadyii coo
 Dios hojioot jiaanç tehñ miõõdä. Pero
 näweeñtiä judíos ja'a Dios miädia'agy
 hajxy miäbõjcä, caj ñämayyá.
 Jäda'anäbaadyñä, jiinä judíos ja'a Dios
 miädia'agy hajxy näje'e miäbõjcä.
 Je'enä hajxy quiu'ughadyiinä ja'a
 Diósäm. Coo hajxy jaduñ ñäxuuchii,
 paady hajxy je'enä wioowhidyii,
 jaduñä Dios miädia'agy tehngajñä
 miäbõjcäxät. ⁶Jaduñä judíoshajxy
 yajñähdiijä coo ja'a Dios miädia'agy
 hajxy miäbõjcät ja'a Jesucristocøxpä.
 Paady hajxy jaduñ yajñähdiijä
 je'eguiøxpä coo Dios hojioot miõõdä,
 ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy
 jiäya'ayhaty. Coo jäya'ayhajxy häxøpy
 ñäxuuchii ja'a Diósäm je'eguiøxpä cooc
 tyijy hajxy hoy jiäya'ayhaty, cab hajxy
 jaduñ cu nmänaañäm coo Dios hojioot
 miõõdä.

⁷Hix, näje'e judíoshajxy yajñähdiijä
 coo hajxy ñähwá'adsät näweeñtiä.
 Jaduhñä Dios miädia'agy hajxy
 miäbõjcä ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a
 judíoshajxy nämaybä, cab hajxy jaduñ
 yajñähdiijä, hoy hajxy hñajty jaduñ
 jia wi'i ñähwa'adsa'añ. Hix, xejx ja'a
 quiopcä tiaatsc-hajxy jaduñ. Cabä
 Dios miädia'agy hajxy miäbõjcä ja'a
 Jesucristocøxpä. ⁸Jaduñ jim myiñ
 cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Tõø
 quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a
 Diósäm. Jaduhñ hajxy yhity nebiä
 wiindspän nebiä cuhnatpän hõxtä

jäda'anäbaadyñä." ⁹ Jaduhñä David jecy quiujahbiä:

Xøødsuu ja'a judíoshajxy naxy yagjájtáp.

Jadúhñäc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quiuidiuñ.

Jadúhñäc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädooy. Hix, cab hajxy tøyhajt miäbøga'añ.

¹⁰ Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiä wiindspän nebiä xoodspän.

Ween hajxy ni mänaa quia'a wiinjuø'oy nebiä piojpä quiädieeyhajxy ñähwá'adsät.

Jaduhñä David jecy quiujahy.

¹¹ Hoorä, nämayyá judíoshajxy tøø quia'a mabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy nägøxiä ñajtshixø'owa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiä quiumädowa'añ. Pero jaduhñä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Coø ja'a ca'a judíoshajxy ñähwaatsnä, paadiä judíoshajxy näje'e jia mänaambä coo hajxy ween ñähwáatspät. ¹² Coø judíoshajxy quia'a mabøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy paquiä ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Pero mänitä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpä judíos. Paadiä judíos ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mooyyá ja'a Diósäm. Cu miooyyá hajxy jaduhñ coo hajxy cu miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, je'edsä hoyhajtä weenhajt mabøcypä mooyyá. Hoorä, habaadaamb jaduhñ coo judíoshajxy miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambä. Jaançh tehñ jiootcujc hajxy jaduhñ yhidáannäbä. Mänitä jäya'ayä hoyhajtä weenhajt

hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³ Mijts jaduhñ ca'a judíoshajpä, mijts nyajwiinmädiaagøøñäp. Dióshøch jaduhñ tøø xwyiinguexy cooçhä miädia'agy jim nyajwá'xät maa mijtsän. Xtiungmóoyyhoçhä Dios jaduhñ. Nägø'ø nädécypioçhä nduung jaduhñ nnä'ägä tuñ, ¹⁴ ween mijts nämay mmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ween mijtsä judíos jaduhñ xpiahixy. Coø mijtsä judíos jaduhñ xyhíxät coø mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt tøø xmio'oy, mänitä judíoshajxy miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Høøçh nmägunaaxhajxy je'e ja'a judíoshajxy. Ween hajxy jaduhñ ñähwáatspät neby mijts tøø mnähwa'açhän.

¹⁵ Coø judíoshajxy quia'a mabøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hänäjty tøø wyiinmay coø mijtsä miädia'agy mmäbøjçänät, pønjaty jaduhñ ca'a judíospä. Y coø judíoshajxy jaduhñ miäbøjpät ja'a Jesucristocøxpä, mänit hajxy quiuhbøgáanägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjugyhada'añii homiänaajä ja'a Diósäm neby jaaya'ay jiugyhatiän. ¹⁶ Ja'a judíoshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judíoshajxy jäda'ahaty quiu'ughájtäbä ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiinä Abraham miäbaady nebiä quepytyictsän. Y ja'a judíoshajxy, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xän.

¹⁷ Hoorä, nämayyá judíoshajxy tøø quia'a mabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Jaduhñ miädia'agytiägø'oy coø judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáanänä ja'a

Diósäm. Y mijts ca'a judíospä, jaduhñ mäwiin hajxy mmäbaatpä nebiä yuuc-holivohaa'xän coo tøø yagjøjheedsø'y maa olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Coo hajxy tøø mmäbøjñä, paadiä Dios hajxy xmiooñä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸ Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäná'anät: "Cabä judíoshajxy quiu'ughajtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiu'ughajtänäp, højts ca'a judíospä." Hix, Dios mijts jaduhñ tøø xquiunuu'xy je'eguiøxpä coo Abraham jecy quiunuu'xä møødä yhap møødä yhoc, ja'a judíoshajxy. Coo Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

¹⁹ Wehndä pøn miäná'anät: "Yø'ø judíoshajxy tøø quia'a mæbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, høøchcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'yii ja'a Diósäm. Hix, páadyhøchä Dios xhocy coo'ch nga'a judíosä. Cabä judíoshajxy chójcänä ja'a Diósäm." ²⁰ Tøyhajt jaduhñ. Paadiä judíoshajxy tøø ñajtshixø'yii ja'a Diósäm coo hajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coo hajxy tøø mmäbøcy, paady mijtsä Dios tøø xquiunuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coo Dios hajxy jaduhñ xñä'ä najtshixø'obiät. Hix, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coo Dios hojioot miøødä, paady hajxy xquiunuu'xy. ²¹ Jaan'ch tehñ yajcumayaambä judíoshajxy jaduhñ. Paady hajxy jaduhñ ñiguiumayii coo hajxy tøø quia'a mæbøcy coo hajxy tsipcøxp ñäxuudsøøjät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm, hoyyä Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts ca'a judíospä, coo mijts jaduhñ mniguiumäyyäbät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xñajtshixø'obiät. ²² Hix, jiaan'ch tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjatä Dios tøø ñajtshixø'y,

je'eds hajxy jaduhñ jaan'ch tehñ yajcumädwáanäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xjiaan'ch tehñ quiunuu'xy, coo hajxy mmäbøcy. Pero pø cab hajxy jaduhñ mmäbøgaannä, mänitä Dios hajxy xyajcumädwaaambä. ²³ Hoorä, ja'a judíoshajxy tøø quia'a mæbøquiäbä, coo hajxy jaduhñ miäbøjpä, mänit hajxy jadähooc quiu'ughajtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, miøødä Dios mäjaa jaduhñ coo hajxy jaduhñ quiu'ughajtägumbät. ²⁴ Hix, ja'a judíoshajxy, Abraham hajxy jecy yphahajt tieedyhajt. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdiijä ja'a Diósäm coog hajxy jaduhñ quiu'ughadøøjät ja'a Diósäm, møødä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judíoshajxy. Tøyhajt jaduhñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäänägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduhñ mijtsä Dios xquiu'ughajñäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmäna'añ cooc tyijy ja'a judíoshajxy quia'a cu'ughajtägatsa'añii ja'a Diósäm.

²⁵⁻²⁶ Mägu'ughajpädøjc, nébiøch cham nmädia'aga'añän, náamnøchä Dios tøø xñajtscapxøøyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoynä. Paady mijts jaduhñ nhawäänäm, jaduhñ hajxy mga'a niguiumayøøjät, hoyyä Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduhñ coo judíoshajxy nämay tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero habaadaamb jaduhñ coo hajxy nägøxiä miäbøgaannä. Mänit hajxy jaduhñ miäbøga'añ coo mijts hänäjty tøø mmäbøcy, ja'a mijts ca'a judíospä, mäduhñtiä hajxy hänäjty mmäbøga'añ. Jaduhñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Mänitä yajnähwaatpä jim choona'añ maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Siön, maa judíoshajxy chäna'ayän.

Cøxaambä judíoshajxy jaduhñ miäbøga'añ ja'a yajnähwaatpäcøxpä. Cøxaambä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'adsa'añ.

²⁷ Cooch hajxy jaduhñ nyajnähwá'adsät, mänit jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch hajxy hijty tøø nyajwiinwaanø'øyän mänáajøch hajxy nmøødyajcuhduquiän hawiinjemy,

nømä Dios miänaañ.

²⁸ Coo judíoshajxy tøø quia'a mabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Y coo hajxy jaduhñ tøø ñajtshixø'øyii, paady mijtsä Dios tøø xyajnähdijy coo hajxy mmäbøgät ja'a Jesucristocøxpä, mijts ca'a judíospä. Pero, hoyyá judíoshajxy tøø quia'a jagä mabøcy, tsójcäpnä hajxy jaduhñ ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo yhapä tieedyhajxy jecy yajnähdíjjäxä ja'a Diósäm coo hajxy quiu'ughadøøjät. ²⁹ Hix, cabä Dios mänaa yhöñda'agy. Homiänaajä yajtøjiaty waambaty quiapxy miädia'agy. Y coo Dios jaduhñ jecy miänaañ coogä judíoshajxy homiänaajä quiu'ughada'añii, yejcä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy mänaa yajtägach. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo Dios jiaanč yajtøjiada'añ waambaty tøø miäna'añ ja'a judíoscøxpähajxy. ³⁰ Mijts ja'a ca'a judíospä, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyá. Cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'øy. Y coo judíoshajxy tøø quia'a mabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hojioot miøødä ja'a mijtsøxpä. ³¹ Jäda'anäbaadyñä, cabä judíos ja'a Dios miädia'agy jäda'ahaty miäbøgaanä ja'a Jesucristocøxpä. Coo hajxy jaduhñ quia'a mabøga'añ, paady mijtsä Dios xñäxuu'tsnä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, coo mijtsä judíos xyhíxät coo mijtsä Dios xñäxuuch, mänit hajxy jaduhñ miäbøgaambä

ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy ñäxuudsáañäbä ja'a Diósäm. ³² Jéquiänä Dios jäya'ay yhawaanä nägøxiä coo pojpä cädieey hajxy miøødä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaduhñ hajxy jecy yhawáañäxä coo hajxy hawiinmats quiumädówät. Hix, paadiä Dios jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hänäjty nägøxiä ñäxuudsä'añii tu'cuhdujt, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Coo Dios hajxy häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsäm, nägøxiä hajxy hijty ngumädowáañäm.

³³ Jaanč tehñ jiajp, jaanč tehñ ñajuøøbiä Dios. Cab hajxy hoy nnä'ägä wiinjuø'owáañäm nebiatiä Dios wyiinmay. Hix, hojiootä Dios jiaanč tehñ miøød coo hajxy nägøxiä tøø xñäxúu'tsäm, møødä judíoshajxy, møød cäjpä judíoshajxy. Nägøxiä ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáañäm tu'cuhdujt. ³⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy pøn ñajuøøyyäxä. Cabä Dios pøn miäyajtøy nebiä wyiinmahñdyhädät. ³⁵ Cabä Dios pøn miänuu'xyhaty." ³⁶ Hamdsoojootä Dios ja'a naaxwiimbä jecy yhädiuun møødä jäya'ay nägøxiä. Tijaty yaa jájtäp túunäp hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Dios jaduhñ hanehmb coo jaduhñ jiadøøjät, coo jaduhñ tiunøøjät. Y tijaty jaduhñ jadáañäpnä tunáañäpnä, ja'a Dios jaduhñ yajtøjiadaamb nebiaty hänäjty tøø wyiinmay. Tsögä Dios hajxy møj jaanč pädaacäm homiänaajä. Tsög hajxy homiänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

12 Mägu'ughajpädøjc, miøødä Dios hojioot maa højtsøxphájtäm. Chamč mijts nhane'emy coo hajxy hamuumdu'joot mniyegøøjät Dios quiø'øjooty tiecyjooty. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy

hoy mwiingudsähgǫ'owät nebiä Dios hajxy xyajmädsöquiän. ²Ca'a hädaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajän. Põnjatiä Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hädaa yaabä wiinmahñdy hajxy yajtu-umb. Cabä yhäxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owa'añ. Ca'a hajxy mbahixy. Hawiinjembybiä wiinmahñdy hajxy jaduñ mmøødhájnäp, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät tijatiä Dios hajxy xyajmädsöjp coo hajxy mdúnät. Homiänaajä Dios hajxy xyajmädsöjcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coo hajxy hoy ndúunämät. Coo hawiinjembybiä wiinmahñdy hajxy jaduñ nmøødhájtämät, jaduñä tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhájtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsöjcäm coo hajxy ndúunämät.

³Mayhajtä Dios jaduñ ñä'a tuun ja'a høøchcøxpä cooçhä cuhdujt jaduñ xmiøoy cooçh mijts nmägapx nhané'emät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tyijy hajxy cøxiä wiinä mjaançh tehñ jiaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmiø'oy, je'eds hajxy mmøjpäda'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøjpäda'agy. Hoy hajxy mdúnät nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnähdiyy. ⁴Hix, nägøxiä ni'xcopc hajxy nmøødhájtäm møødä cø'ødecy, møødä wiinjøjp, møødä copctaatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduñ. ⁵Jaduñ mäwiin højts nmäbáatäm nebiä tu'ugni'x tu'ugcopcän coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhájtäm. Jaduhñ hajxy hawiiingjaty ndúunäm. Jaduhñ hajxy nnibiuhbéjtäm hamiñ haxøpy.

⁶Tsøg hädaa tuung hajxy hoy yajnøcxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xyhanéhñäm. Mayhajtä Dios

jaduñ tiuun coo wiinmahñdy hajxy cøjwiinduum xmiøoyäm nebiaty hajxy ndúunämät. Põnjaty tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty hajxy hänäjty tøø ñajtscapxøøyyäxä, ween hajxy jaduñ yajwa'xy nebiaty hajxy hänäjty piuhbedyii. ⁷Põnjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédat, ween hajxy hamuumdu'joot tiuñ. Põnjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, ween hajxy hoy yajwa'xy. ⁸Põnjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäjootcapxmøcpøgät, ween hajxy hoy tiuñ. Põnjaty mäyøø, weenä häyoobä hajxy piuhbety hamuumdu'joot. Põnjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miähané'emät maa tsajtøjcän, ween hajxy hoy miähane'emy. Hix, Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo hajxy jaduñ miähané'emät. Põnjaty tøø tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy tiúnät maa häyoobädøjcän, møød maa yaamgto'oxyhajxiän, ween hajxy hamuumdu'joot piuhbety. Møød weenä pa'amjäya'ay hajxy quiuhixy.

⁹Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhøjcäm nibia'häyóowäm. Tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm. Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy tsøc tsøjcäm. ¹⁰Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogøøjät mnibia'häyowøøjät neby tu'ugpuhya'ay neby tu'ugpuh-do'oxypän. Hamiñ haxøpy hajxy mniwyiingudsähgǫ'owøøjät. Cab hajxy mnibiexøøjät.

¹¹Hamuumdu'jootä Wiindsón Jesucristo hajxy mmädúnät. Jootcuyc hajxy jaduñ mdúnät. Cab hajxy jaduñ mänaa mnänuuxø'owät.

¹²Coo hajxy pøn xchaaçhtiúnät, cab hajxy mmøjpäda'agät; mmee'xtügäp hajxy jaduñ. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo hajxy jim mnøcxa'añ maa Dioswiinduumän. Paady hajxy jaduñ

mxoondá'agät. Homiänaajä Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³ Coo pøn tii yajmaajiädät, naxy hajxy mdehm̄ piuhbédät. Je'ečh jaduhñ nnänøømby pøn jaduhñ mähøj̄p ja'a Je-sucristocøxpä. Pønjaty jaduhñ mejtsp maa mdøj̄c-hajxiän, myajtøjtägø'owäp hajxy je'e. Myajcáyäp myaghú'ugäp hajxy jaduhñ.

¹⁴ Coo hajxy pøn xchaačhtiúnät, cab hajxy mmähanhädät. Pero mmänuu'x-tá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween nähwa'ačh.

¹⁵ Pønjaty xoondaacp, mmøødx-oondá'agäp hajxy je'e. Pønjaty jøøby xuu'tsp, mmøødjø'ow mmøødxúdsäp hajxy je'ebä.

¹⁶ Tu'ugcøpc tu'ugwiinmahñdy hajxy mnimiøødhidøjät. Cab hajxy pøn mbéxät. Jootcuje hajxy mhídät, hoyyä mõjtuung hajxy mga'a jagä mөөdä. Cab hajxy mänaa mniguiumayøjät.

¹⁷ Coo häna'c hajxy xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Hoy hajxy mjäya'ayhädät, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät; jaduhñ mijtsä cu'ug waamb xquia'a nänómät. Pero xwyiingudsähgø'owäbä cu'ug hajxy jaduhñ. ¹⁸ Coo mijtsä cu'ug xjia wi'i jijcaxpø'owät coo hajxy jaduhñ mbahíxät nebiaty hajxy haxøøg jiatcø'øyän, cab hajxy jaduhñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nämá'awät, mänit hajxy hoy yajxón mmøødmädiá'agät. Cab hajxy pøn mmädsiphädät. ¹⁹ Mägu'ughajpädøj̄c, coo hajxy pøn xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Dios jaduhñ yaghawiimbídäp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios jaduhñ miänaañ: "Høøčh jaduhñ nyaghawiimbídäp." ²⁰ Coo hajxy pøn xmiädsiphädät, cab hajxy mmädsiphajtagätsät. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø yähó'cäbä häna'c ja'a miich hänäjty jaduhñ xmiädsiphajpä,

myajcáyäp myaghú'ugäp jaduhñ. Pø tødsøyyäp, mmó'owäbä nøø. Coo jaduhñ mgudiúnät, hoyhoyyä häna'c chähdiúnät, ja'a miich hänäjty jaduhñ xmiädsiphajpä." ²¹ Nägüeentä hajxy mhídät, cabä haxøøgpä hajxy myaghawiimbijtagätsät. Coo hajxy jaduhñ mjatcø'owät, myajcähxø'ögäp hajxy jaduhñ coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty tøø mbadu'ubøj̄cumbä. Pero coo häna'c hoy yajxón mmägäpät, ja'a mijts hänäjty xmiädsiphajpä, jaduhñ hajxy myajcähxø'ögät coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy hänäjty mmøødhajnä. Mänitä Dios jaduhñ xquiumáyät.

13 Tsog hajxy nägøxiä cudiúunäm nebiatiä cuduung hajxy xyhanéhäm. Hix, Dios ja'a cuhdujt mœc mөөd. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadähooc. Pønä cuhdujt mөөd, paady jaduhñ miөөdä coo tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ² Pøn jaduhñ ca'a cudiunaamb nebiatiä cuduung jia hane'emiän, quiumädowaamb by hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduung pädaac coo yhané'emät. Jaduhñds je'e, pø cab hajxy jaduhñ mgudiuna'añ nebiatiä cuduung yhane'emiän, jaduhñ miäbaady coo Dios miädia'agy hajxy mga'a cudiunaanä. ³ Pønjaty hoy wädijp, cabä cuduung hajxy chähgø'øy. Pero pønjaty hoy ca'a wädijp, je'eds mähøcypä tsähgøøby. Coo hajxy hoy mwädítät, mänitä cuduung hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduhñ xchaačhtiúnät. ⁴ Hix, ja'a cuduunghajxy, moonsähjätäp hajxy je'e ja'a Diósäm. Paady hajxy jaduhñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduhñ xwiøowhídät. Jaduhñä cuhdujt hajxy tøø mióoyyäbä coo mijts hajxy xyajcumädówät coo mijts hänäjty tøø mgädieey. Paady hajxy jaduhñ mdsähgø'owät. ⁵ Naxy hajxy mdehm̄ quiudiúnät nebiatiä cuduung hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduhñ xñä'a yajcumädówät. Jaanä

jaduhnduhmbä, coo hajxy hamdsoo mnajuø'øy coo jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät waambatiä cuduung hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduhñ mga'a cudiúnät, cab hajxy jootcujc mhídät, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty mnajuø'øy hamdsoo coo hajxy hñajty tøø mgädieey. ⁶ Jaanä jaduhnduhmbä, tsipcøxp hajxy mnähjuudiú'udät tijaty häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduhñ yejc coo mijtsä häna'c jaduhñ xyagjúyät.

⁷ Hahixøøby jaduhñ coo cuduung hajxy mmájúyät nebiaty hajxy xyajnäma'ay. Jaanä jaduhñ yhahixøøbiä coo cuduung hajxy mwiingudsähgø'owät, miøjjä miuutscä.

⁸ Naxiä mnuu'xy hajxy mdehm jiahmiédsät. Naxy hajxy mniçhogøjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Hix, pøn wiinghäna'c tsojp, hoy jaduhñ quiudiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhmäm. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø jim miich mdo'oxiøjc, cabä wiingpä mmøødhídät. Cab mmäyaghø'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädøjcä jie'e mhadsøjcät." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsógät hamuumdu'joot, hoy jaduhñ mgudiúnät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. ¹⁰ Hix, pøn wiinghäna'c jaançh tsojp hamuumdu'joot, cab jaduhñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaançh tsógät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹ Naxy hajxy jaduhñ mdehm niçhogøjät. Hix, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo tøø jiecý mänaa hajxy tøø mmäbøquiän. Habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo hajxy min xyajpäðøgáanäm, coo hajxy jim xyajnöcxáanäm tsajpootyp. Nägüeentä hajxy jaduhñ mwädítät. Hix, cab hajxy nnajuøøyyäm mänaa Jesucristo yaa

quiädaactägatsa'añ, coo hajxy jaduhñ xñä'a nähgädaacpéjtämät. Hix, coo jaduhñ quiädaactägätsät, mänit hajxy xyajtøyhajtyegáanäm. ¹² Habáatnäp

jaduhñ coo hajxy yaa ndsoonáanäm, coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp. Tsøcxä ja'a haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm neby hajxy yaa tøø njäya'ayhájtäm, cahnä Dios hajxy hñajty nwiingudsähgøøyyäm. ¹³ Tøø Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhájtämät neby je'e jiugyhatiän. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy nbanøcxáanäm. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduhñä nebiä häna'c-hajxy hagoodstuum wädiipän. Cab hajxy mhaxøøghu'ug mhaxøøgjøø'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnøcxät maa cuhhiñdo'oxiøjc-hajxiän. Tsøgä to'oxiøjc hajxy wiingudsähgøøyyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhíjxäm neby hajxy njäya'ayhájtäm, pø hoy, pø caj. Cab hajxy haxøøg mnä'ägä jatcø'owät. Cab hajxy pøn mmähanhádät, hoy hajxy jia mäyøøjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsibø'owät. ¹⁴ Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm. Je'e hajxy xyhanéhmäm. Jaançh tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduhñ mdehm miøødhídät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hoy mhøxhíxät. Jaduhñ hajxy hoy mhäna'c-hádät.

14 Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøcyñä, hoy hajxy tøø jia mabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy mmägu'ughádät. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo mädia'agy hajxy mmøødyayjónät ja'a cuhdujtcøxpä. ² Pønhatiä Diosmädia'agy hoy tøø yhabøcy, ñajuøøby hajxy je'eduhñ coo jaduhñ yhawiinmatsä coo hotyijjä mgáyät. Pero pønjaty hoy tøø quia'a

habøcy, cábac tyijy yhoyyá coo tsu'učh ndsú'tsämät. Páadiác tyijy quia'a hoyyá coo tsu'učh ndsú'tsämät, yajnajuøøby jaduñ coo häna'c ja'a tsu'učh hajxy hānajtý tøø quiunuu'xy maa habojtsnaxy wyiinduumän. Jadúññäc tyijy miäbaady néjjiämä habojtsnaxy jaduñ mwiingudsähgøøbiän. ³Hoorä, pø mdsu'chp miičhä tsu'učh, cab jaduñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'učh ca'a tsu'tspä. Jaanä jaduñduhmbä, pønä tsu'učh ca'a tsu'tsp, cab jaduñ waamb nämä'awät ja'a häna'cä tsu'učh tsu'tspä cooc tyijy jaduñ quiädieey. Haa ca'a, ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo waamb mnämä'awät pønä Diosmädia'agy panøcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyyá Dios cuhdujt jaduñ miøødä coo miäná'anät pø hoyyá mioonsä quiudiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduñ nämä'awät neby hoy wiädítät. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiøø jyijä mädyii hajxy yhamajtschádäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwiingudsähgøøyyämät. Pero mijts, jaduñ hajxy mgudiúnät nebiä Dios hajxy hamdsoo tøø xyajwiinjuø'øyän. ⁶Hix, pønjatý jaduñ mänaamb coogä poo'xxiøø jyijä, nägüeeñtä hajxy jaduñ wiädity ja'a poo'xxiøøjooty. Jaduhñä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Jaanä jaduñduhmbä, pønjatý jaduñ mänaamb cooc jaduñ quia'a cädieeyä coo tsu'učh ndsú'tsämät, hoy hānajtý tøø jia cunuu'xyii maa habojtsnaxy wyiinduumän, mioobiä Dios Dioscuju'uyäp jaduñ coo jaduñ yajcayii. Jaanä jaduñduhmbä, pøn jaduñ mänaamb cooc jaduñ quia'a hoyyá coo tsu'učh ndsú'tsämät, jaanä jaduñä Dios Dioscuju'uyäp mioobiä coo jaduñ yajcayii.

⁷Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcam ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy xmioonsähjätäm. Paady jaduñ quia'a hahixø'øy coo hajxy njäya'ayhājätämät nebiä nhamdsoojoot hajxy chójcam. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a møødhājätäm coo hajxy hamdsoo nniyajnähdíjjämät mänaa hajxy nho'ogäänäm ndägoyyäänäm. ⁸Ja'a Jesucristo hajxy xmioonsähjätäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhājätäm, hoy ñeippiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyämät, je'enä hajxy hānajtý xmioonsähadäänäm homiänaajä. ⁹Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mänit jadähooc jiuypiojtägajch. Jaduhñ hajxy xquiu'ughājätäm, pønjatý jaduñ mabøjp, møød hajxy tøø yhö'oguiäbä, møød hajxy jaac jujcypä jaac tsuxpä. Jaanä jaduñ hajxy xyhanéhmbä.

¹⁰Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyá Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä habøcyñä. Cab hajxy pøn mnämä'awät cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyá wiingcuhdujt hajxy jia panøcxy. Hix, coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, mänit hajxy nägøxiä jim nnaxø'owäänäm ja'a Jesucristo wyiinduum tøyhajtyejpä. ¹¹Jaduñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Nägøxiöchä jäya'ayhajxy nøcxy xwyiinijjna'awa'añ.

Xwyiingudsähgø'owáambøch hajxy jaduñ. Jadúññhöch hajxy xquiapxpaadaambä coöch nidiuhñ ndioshaty. Tøyhajt jaduñ, nømä Dios miänaañ. ¹²Jaduñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä jim nøcxy ndøyhajtyegäänäm Dioswiinduum.

¹³Cab hajxy tsøc niñänøømänä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a panøcxäm. Pero jaduñ tsøc cudiuñäm nebiatiä mabøjpädøjc-hajxy quiudiuñän, jaduñ hajxy waamb

xquia'a nänöömämät. Põn jaduñ mänaamb cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coo tsu'učh ndsú'tsämät, pues, hahixøoby jaduñ coo mga'a tsú'udsät coo hänäjty mmøødhity. Hix, wehndä miičh jaduñ xpiadsú'udsät. Coö miičh jaduñ xjiaančh padsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ. ¹⁴ Cab jaduñ quiädieeyä coo tsu'učh ndsú'tsämät, hoy hänäjty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän. Nmøødhøčhä tøyhajt jaduñ. Hix, tu'ugmädiä'agyhøčhä Jesucristo nmøødhity, ja'a nWiindsønhájtämbä. Pero jii jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'učh ndsú'tsämät. Coö hajxy jaduñ jiaančh tsú'udsät, ja'a hajxy jaduñ mänaambä, pues, cädiéeyäp hajxy jaduñ. ¹⁵ Hoorä, coö miičhä tsu'učh jaduñ mdsú'udsät, y coö jaaya'ay jaduñ xpiahixät, ja'a jaduñ mänaambä cooc tyijy quia'a hoyyä coögä tsu'učh mdsú'udsät, myajcädiéeyäp miičh je'eduhñ. Pø jaančh tøy mdsocy, cab jaduñ myajcädiéeyät, je'eguiøxpä coö Diosmädia'agy miäböcy. Hix, ja'a Jesucristo jaaya'ay tøø ñähho'tu'udy. Pero coö myajcädiéeyät, wehndä Jesucristo miädia'agy ñajtshixøøyyäxät. ¹⁶ Y coö jaaya'ay jaduñ myajcädiéeyät, wehndä miičh myajnänömbät, ja'a Jesucristo miädia'agy tøø ñajtshixøøyyäbä. Jaduhnds je'e, maas hoy hit jaduñ coö tsu'učh mga'a nä'ägä tsú'udsät, hoy jaduñ mja najuø'øy coö jaduñ quia'a cädieeyä coö mdsú'udsät. ¹⁷ Coö hajxy tøø nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy xyhanéhmänä. Hix, cabä Dios waamb miäna'añ coö hajxy hotyijä ngaayy nhúucäm; ni jaduñ quia'a mänaambä coö hajxy tii nga'a caayy nga'a húucämät. Coö Dios hajxy tøø xpiädaacäm hawa'adstuum, paady hajxy hoy njäya'ayhájtäm, paady

hajxy jootcuyc nnimiøødhíjtäm, paadiä Dioshespíritu hajxy xyajxoondäacäm. ¹⁸ Hoorä, põnä Jesucristo miädia'agy jaduñ cudiunáanäp, cumayáanäp je'e ja'a Diósäm møødä cú'ugäm. Tsøcxä hajxy jaduñ cudiúunäm nebiä mäböjpädøjc-hajxy quiudiunän.

¹⁹ Mägu'ughajpädøjc, tsøgä hoybä hajxy tehngajnä høxtáayyäm, jaduñ hajxy jootcuyc nnimiøødhíjtämät, jaduñ hajxy hoy nniguiapxmøpcøjcämät, jaduñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät hamuumdu'joot. ²⁰⁻²¹ Cab jaduñ quiädieeyä coö hajxy hotyijä ngaayy nhúucämät. Pero põ jii mäböjpädøjc-hajxy jaduñ näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a tsu'učh hajxy nga'a tsú'tsämät, cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a húucämät, pues, maas hoy jaduñ coö mga'a tsú'udsät, coö mga'a hú'ugät. Hix, coö hajxy jaduñ xyhixät coö hänäjty jaduñ mgay mhu'ugy, wehndä hajxy jaduñ xpiahixät. Y coö hajxy jaduñ xpiahixät, cädiéeyäp hajxy jaduñ. Jaduhñ quiähxø'øgät coö miičh hänäjty tøø myajcädieey. Y cab jaduñ yhooyä coö mäböjpädøjc myajcädiéeyät hoy ñä'a tiiguioxpä. Hix, jia wi'i pianøcxáanäbä Jesucristo miädia'agy hajxy jaduñ, y coö hajxy jaduñ quiädieeyät, cab hajxy jaduñ hoy pianøcxät. ²² Hoy miičh mja najuø'øy coö quia'a cädieeyä coö hotyijä mgay mhú'ugät, cab jaduñ yhooyä coö wiinghänä'c mmøødyajtsibø'owät. Ja'a Dios miičh jaduñ xyhijxp coö hoy mgudiun. Pøn jaduñ najuøoby coö quiumayii ja'a Diósäm nebiä quiuhdujthaty, jootcuyc je'eduhñ yhity. ²³ Pero põn jaduñ ca'a najuøoby põ yejpiä Dios cuhdujt jaduñ coö tsu'učh ndsú'tsämät, põ caj, coö je'e jiaančh tsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ, hoy hamdsoo jaduñ jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios tøø

miäna'añ coo hajxy nga'a tsú'tsämät. Paady jaduhñ miäna'añ, wehñdä tsu'u'ch hānajtý tøø quiunuu'xyii maa habojsnaxiä wyiinduumän. Jaanä jaduhñduhmbä, hoy ñä'ä tiiguiøxpä, pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø tøø Dios cuhdujt yecý je'eguiøxpä, o pø caj, coo jaduhñ jiaančh jatcø'øwät, cädiéeyäp jaduhmbä.

15¹⁻² Nnajuøøyyäm højts jaduhñ coo quia'a cädiéeyä coo hajxy hotýijä ngaayy nhúucämät. Pero tsøgä nmägu'ughajpädøjc ja'a Diosmädia'agy jaac yajmäbøjcäm, ja'a hajxy naamdägø'øy habøjpä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijý quia'a hawiin-matsä coogä tsu'u'ch ndsú'tsämät, coogä vino nhúucämät. Cabä nhamdsoo cuhdujthajtiä hajxy nyaghjítämät; møødä Dioscuhdujt hajxy nyaghjítämät. ³Hix, mänaa Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt hānajtý yaghity. Ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiuunä, paady jaduhñ chaačhpøjcy. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Pønjatý mi-ich haxøøg xñānøømb, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm høøch xñānøømbän", nømä Jesucristo ja'a Tieedy ñāmaayy. ⁴Ja'a højtscøxpä Dios ja'a miädia'agy jecý yajcujahyyä, jaduhñ hajxy hoy ngapxtäacämät. Jaduhñ højtsä tøyhajt nmøødhájtäm coo Dios yajtøjiada'añ neby jecý yajcujahyyän coo højts jim xyajncxäänäm maa wyiinduumän. Coö hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim nnøcxäänäm, paady hajxy hotýijä nmee'xtújcämät. Cab hajxy tsøc jootmayhájttäm, hoy hajxy cøxypänejpä cu nja jajt cu nja habéjtäm. ⁵Ja'a Dios hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm coo hajxy jaduhñ nmee'xtújcämät, coo hajxy jaduhñ nga'a jootmayhájttämät. Ween mijtsä Dios xpiuhbety coo hajxy jaduhñ mbahíxät nebiä Jesucristo hoy yhitiän. Jootcujc hajxy jaduhñ mnimiøødhidøøjät tu'ug-

mädia'agy. ⁶Jaduhñ hajxy tu'ugmädia'agy mhídät coo Dios hajxy mgapxpädät mõj jaančh. Ja'a Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm.

⁷Hoorä, nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm, jaanä jaduhñ hajxy hamuumdu'joot nničhøjcämbät. Coö cu'ug hajxy jaduhñ xyhíjxämät coo hajxy hānajtý nničhøjcäm, jaduhñä cu'ughajxy ñajuøøwaambä coo Dios miøjjä jiaančh. ⁸Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yajñähwaats yajcuhwaatspä quixa'añ maa judfioshajxiän. Ja'a judfios ja'a yhapä tieedy hajxy, je'eds hajxy jaduhñ jecý hawáanäxä, møødä Abraham, møødä Isaac, møødä Jacob. Coö Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin, hoyyä judfioshajxy piuhbedýii. Tøjiajt jaduhñ nebiä Dios jecý miänaañän coo yajñähwaats yajcuhwaatspä hānajtý quixa'añ. Hix, tømiädiaacpä Dios. Caj mänaa yhøhnda'agy. Tøyhajt jaduhñ. ⁹Jaanä jaduhñduhmbä, paadiä Jesucristo yaa quiejxä, hoyyä jāya'ayhajxy piuhbéjtäbä, ja'a hajxy ca'a judfiospä. Coö hajxy jaduhñ ñäxúu'tsäbä ja'a Díósäm, paadiä Dios hajxy mõj jaančh quiapxpaady. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: Miičh ngapxpaadaamby mõj jaančh näguipxy møød hajxy ca'a judfiospä.

Høyháamhøch miičh
nwiingudsähgø'øwa'añ,

nømä Dios ñāmaayyä. ¹⁰Wiingtuumä Diosmädia'agy myíngumbä cujaay:

Mijts ca'a judfiospä, xoonä'ag hajxy møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy.

¹¹Jaduhñ cujaay myíngumbä wiingtuum:

Mijts ca'a judfiospä, weenä Dios hajxy mõj jaančh mgapxpaady wiinduhmyhagajpt.

¹²Wiingtuumä Isáfas jecý quiujähguiumbä:

Ja'a Isai yhapä yhoc, minaamb je'e miähane'ema'añ.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíos pä, je'eds hajxy jaduñ hane'emáañäp.

Jaaya'ay hajxy jaduñ jibhijxyp coo hajxy min yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii,

nömä Jesucristo jecy nänöömä, mөөdä jäya'ayhajxy ca'a judíos pä.

¹³ Hoorä mijts, coo Diosmädia'agy hajxy tөө mmäböcy, weenä Dios hajxy hoyhoy xyajxoonda'agy, ween hajxy xyaghity jootcujc. Hix, tөө Dios hajxy xyhawáañäm coogä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáañäm ca'xy pedyii. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mjöb-hixät. Xpiuhbédbä Dioshéspiritu hajxy jaduñ ja'a miäjaahaam.

¹⁴ Mägu'ughajpädöjc, nmöödhöchä tøyhajt jaduñ coo hajxy hamuumdu'joot mniöchocy mnibia'häyoyii, mөөd coo hojioot hajxy mmөөdä, mөөd coo Diosmädia'agy hajxy hoy mwijnjuö'oy, mөөd coo hajxy mjaty mägapx hane'em. ¹⁵⁻¹⁶ Nébiöch hädaa nocy cham ngujaayän, hamöc hadsaaöch mijts tөө nmägapxy tөө nhane'emy. Nyagjahmiejchp mijts jaduñ jadähooc. Nmöödhöchä cuhdujt jaduñ coöch mijts nyagjahmiédsät. Hix, ja'a Dióshöch jaduñ tөө xtiungmo'oy coöchä miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocöxpä jim maa mijtsän, mäduñtiä hajxy mga'a judíos haty. Coö jäya'ayhajxy nämay miäbögät hamuumdu'joot ja'a Dioshéspiritu miäjaahaam, mänit hajxy quimaya'añii ja'a Diósäm.

¹⁷ Jootcujc-höch jaduñ nnijwiö'oyii coöchä nduung tөө yhoö'oy, ja'a Dióshöch tөө xmió'oyäbä. Ja'a Jesucristöch jaduñ xpiuhbejp, páadyhöch nduung tөө yhoö'oy.

¹⁸ Jayóoyöch cham nmädia'aga'añ nebiátyhöchä Jesucristo xpiuhbejty mänäaböchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy

nyajmäböquiän, ja'a hajxy ca'a judíos pä. Cáböch nmädia'aga'añ nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tөө tiuñ. Mädia'agyháamhöchä

jaaya'ay nyajmäböjcy, mөөd coöchä hoy-yagjuööñäbä hänäjty nyajcähxö'ogy. ¹⁹ Ja'a Dios,

ja'a miäjaahaamä hijxtahnd tөө yajcähxö'ogy hoy-yagjuööñä.

Ja'a yhEspirituhaamä jäya'ay tөө yajmäböcy. Wiinduhmyhagájpthöchä Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a Jesucristocöxpä, coö jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túutäm. Jímhöch ndägöoyy wädijpä Jerusalén. Jäguémhöch hoy nwädity. Höxtä jímhöch hoy nwädity maa naax xiöhatiän Iliria. ²⁰ Jayóoyöch

jim tөө nwädity majatiä Jesucristo hänäjty tөө quia'a mädoyhadyiijän. Jadúhnhöch nnä'ägä wädityhaty. Hix, cáböchä Dios xtiungmooyy coöch nwädítät maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy hänäjty tөө yajwa'xiän. ²¹ Pönjatiä Diosmädia'agy tөө quia'a mädoy, je'ech tөө nyajwiingapxö'oy. Jaduñ jim myiñ cujaay jaaya'aguiöxpä maa Diosmädia'aguiän, ja'a hänäjty cahnä miädoybä:

Pönjaty ca'a mädoobnä coö Dios ja'a yajnähwaatpä tөө quiexy, je'edshajxy jaduñ mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hijty ca'a mädoobnä, jaduñ hajxy yajmöödmädia'aga'añii coö hajxy näx-uüchii ja'a Diósäm.

²² Tөөch jim mayhooc nja nöcxa'añ maa mijtsän jim Roma. Pero cáböch hijty xñäbaadöoyy coöch jim nnöcxät. Hix, ja'a Diosmädiä'agyhöch hijty nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt.

²³ Pero tөөch nwädijpädööñä wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnoch jim nöcxaannä maa mijtsän. Tөө jaduñ majiomöjt yhiñä coöch jim tөө nja wi'i nöcxa'añ maa mijtsän. ²⁴ Coöch mäböcy hänäjty jim

nnøcxa'añ España, mänítøch mæbøcy jim ndu'unaxó'owät maa mijtsän. Jootújc-høch jaduhñ nnijwió'owóøjät cooçh mijts jaduhñ nguhíxät. Mänítøch njaac tu'uyó'oyät cooçh hānajtj jim nnøcxa'añ España. Mänítäts mijts hii xpiuhbédät. ²⁵⁻²⁶ Pero cab jaduhñ choj nābaadø'owa'añ cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Hix, Jerusalénhøch jayøjp nnøcxa'añ. Xädø'øñhøch jim nøcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjc-høch nøcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mæbøjpä. Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jim tsānaabiä Macedonia møød jim Acaya, jaaya'ayä xädø'øñ hajxy yajmujc. Høøchä xädø'øñ hajxy xyajmäguexaamb cooçh hānajtj jim nnøcxa'añ Jerusalén. ²⁷ Hamdsoojoot hajxy yajmujcy, ca'a yhøøchä nnāmaayy coo hajxy yajmügät. Hawiinmats jaduhñ coo mæbøjpädøjc-hajxy piuhbedøøjät, ja'a hajxy jim tsānaabiä Jerusalén. Hix, judíoshajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jim mæbøjtsohn Jerusalén mānaabä Diosmädia'agy tiägø'oyän wädijpā ja'a Jesucristocøxpä. Mänitā jāya'ayhajxy hōxhaam jiaac mādoyhajty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Miäbøjc hajxy je'ebä. Paady jaduhñ yhawiinmatsä coo ja'a judíoshajxy piuhbedøøjät ja'a jāya'ayhājxiām, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²⁸ Hoorä, cooçhā xädø'øñ hānajtj jim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänítøch mæbøcy jim nnøcxa'añ España. Mänítøch jim ndu'unaxó'owät maa mijtsän jim Roma. ²⁹ Y cooçh jim nmédsät maa mijtsän, nāgø'ø nādécypiøchä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooçh mijtsä Diosmädia'agy nyajñähixó'owät, jaduhñ hajxy tu'ugmucy nhíjtāmät jootucj. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ.

³⁰ Mägu'ughajpädøjc, tu'ug-mädia'aguiä Jesucristo hajxy nmøødhíjtāmbä, ja'a hajxy nWiind-søñhajtām. Ja'a Dioshespíritu hajxy

xyajniçhójcām. Huuc tunä mayhajt hajxy maaçh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtācām maaçh høøchcøxpän ³¹ cooçhā Dios jim xñāwā'anät Judeanaaxooty maa jāya'ayhajxy ca'a mæbøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmānuu'xtācāmbät cooçhā mæbøjpädøjc-hajxy jim jootucj xtiøjmó'owät jim Jerusalén cooçh jim nmédsät xädø'øñyejpä. ³² Y coo Dios jaduhñ miānā'anät, mänítøch jim nwiimbídät, mänítøch jim jootucj nnøcxät maa mijtsän. Jootújc-høch jaduhñ jim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nnijootcapxmøcpøjcāmät. ³³ Xmióoyyāmā Dios ja'a hoyhajtā weenhajt hajxy. Wéenäts mijts nāgøxiä xpiuhbety.

16 Jímhøchä nmägu'ughajpā tu'ug chāna'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädia'agymiäbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mäbuhbejp jaduhñ maa tsajtøjcän. ² Coø Febe jim miédsät maa mijtsän, naxy hajxy jootucj mdehm miägu'ugpógät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduhñ mmägu'ugpógät pønhatiä Diosmädia'agy mæbøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduhñ tijaty yajmaajiajpy. Hix, nāxyhøch jaduhñ xpiuhbety. Nāmay hajxy jaduhñ tøø piuhbedyii.

³ Nyajpóo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁴ Tøøch hajxy jaduhñ jim xñāwa'añ mājähñdium. Páadyhøchä Dioscuju'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mæbøjpädøjcä Dioscuju'uyäp hajxy yejpä, ja'a hajxy ca'a judíospä, wi-induhmyhagajpt. ⁵ Møødhøchä jāya'ay jaduhñ nyajpoo'xpä, pønjatj jaduhñ hamugøoby Dioswiingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Møødhøchä Epeneto nyajpoo'xpä. Jaançh tehñ yhóyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayá'ayäts jim mæbøjtsohn ja'a

Jesucristocõxpä maa naax jaduñ xiõhatiän Asia. ⁶Nyajpõo'xypõchä Mariabä. Jaanč tehñ yhoy jim tiuñ maa mijtsän. ⁷Nyajpõo'xypõchä Andrónico mөөдä Junias. Hөөч nmägunaaxhajxy je'e. Näguipxyhөch hajxy hijty xmiөөdtsumyčhäna'ay. Hoy piönä jaduñ ñajuө'өy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduñ yajwá'xät. Jayөp hajxy miäbөjcy ja'a Jesucristocõxpä. Hөөч hөxhaam njaac mäbөjc.

⁸Nyajpõo'xypõchä Ampliato. Hөyhөch je'e xmiөөdnijootpaadyii ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hajxy nWiindsөnhäjtäm. ⁹Nyajpõo'xypõchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiөөdtuunäm ja'a Jesucristocõxpä. Nyajpõo'xypõchä Estaquis. Hөyhөch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰Nyajpõo'xypõchä Apeles. Tөө jiaanč tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocõxpä. Nyajpõo'xypөch pөnjaty jaduñ jim tsänaaby maa Aristóbulo tiөjcän, ja'a hajxy mäbөjpä. ¹¹Nyajpõo'xypõchä Herodiön. Hөөч nmägunaax je'ebä. Nyajpõo'xypөch pөnjaty jaduñ jim tsänaaby maa Narciso tiөjcän, ja'a hajxy mäbөjpä. ¹²Nyajpõo'xypõchä Trifena mөөдä Trifosa. Tuumb hajxy jaduñ ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hajxy nWiindsөnhäjtämbä. Nyajpõo'xypõchä Pérsida. Jaanč tehñ chөjcäp je'e. Hoy jiaanč tehñ tiuumbä maa Jesucristocõxpän. ¹³Nyajpõo'xypõchä Rufo mөөдä tiaj. Jaanč tehñ yhoyyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pianөcxä. Jadúhñhөchä tiaj njuөөyyä nébiөch nhamdsoo tajjän. ¹⁴Nyajpõo'xypõchä Asíncrito, mөөдä Flegonte, mөөдä Hermas, mөөдä Patrobas, mөөдä Hermes, mөөдä mäbөjpädөjc jaac jimbä. ¹⁵Nyajpõo'xypõchä Filólogo, mөөдä Julia, mөөдä Nereo mөөдä

piuhdo'oxy, mөөдä Olimpäs, mөөдä Diosmädia'agymiäbөjpähajxy jaac jimbä.

¹⁶Xi'ig xon hajxy mniyajpoo'xөөjät ja'a Jesucristocõxpä. Xyajpoo'xp mi-jtspä, ja'a hajxy mäbөjpä ja'a Jesucristocõxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷Mägu'ughajpädөjc, jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, wiing hajxy yajnähixө'өy; cab hajxy yajnähixө'өy nej mijts tөө mhabөquiän ja'a Jesucristocõxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo mijts tu'ugmädia'agy mhídät maa Diosmädia'agyquiөxpän. Jaduhñ hajxy yajnähixө'өy coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubögät. Naxy hajxy mdehñ ñigwieendähadөөjät maa jaaya'ayhajxy jaduñmbän. Cab hajxy jim mnөcxө'өwät maa jaaya'ayhajxy jaduñmbän. ¹⁸Hix, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnähixө'өy ja'a Jesucristocõxpä. Jaduhñ hajxy yajnähixө'өy nebiä cu'ughajxy jia mädowa'añän. Paady hajxy jaduñ yajnähixө'өy, yajmäjuyaamb hajxy jaduñ; jaduñ hajxy hoy jiatcө'өwa'añ nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy yajxon hajxy jia capxy jia mädia'agy. Pero xjia wi'i yajtägoyyaamb mijts jaduñ. ¹⁹Hopiönä tөө miädoyhaty coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbөcy ja'a Jesucristocõxpä; päadyhөch jootcujc mnijiäwө'өyii ja'a mijtscõxpä. Jaduhñ mijts nyajmädsocy coo hajxy mniyajcopcө'өwөөjät, jaduñ hajxy hoy mwädität, jaduñ hajxy haxөөг mga'a jäya'ayhädät. ²⁰Ja'a Dios hajxy xyaghidaamb jootcujc. Coö hajxy mga'a möjpädä'agät waambatiä hөhñdaacpä hajxy xjia wi'i yajnähixө'өwa'añ, jaduñä Dios ja'a möjcu'ugong quia'a yajmäjäädä'agät. Y cabä möjcu'ugong hajxy nej xtiuunnät. Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt tehngajnä xmio'oy, ja'a hajxy nWiindsөnhäjtämbä.

²¹ Xyajpoo'xp mijtsä Timoteo. Høøch jaduhñ xmiøødtuumb. Jaanä xyajpoo'xp mijts jaduhñ ja'a Lúciobä, møødä Jasón, møødä Sosípater. Haagä høøch nmägu-naaxhajxy je'e.

²² Høøch Tercio, høøch hädaa nocy ngujahby. Jaanä høøch mijts nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Xyajpoo'xp mijtsä Gayo. Yaač jaduhñ nhity ja'a Gayo tiøgooty. Yejpiä tiøjc jaduhñ coo mäßøjpädøjc-hajxy yaa yhamugø'øwät Dioswiingudsähgøøbiä. Xyajpoo'xp mijtsä Erasto. Jim je'e tiuñ hagujc. Xädø'øñgwieendähajp jim. Møødä hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt xmiø'oy nägøxiä. Amén.

²⁵ Hoorä, tsøgä Dios hajxy møj jaanč capxpáatäm. Jaaya'ay mijts hamuumdu'joot xjiaac yajmäbögäp ja'a Jesucristocøxpä. Jadúhñhöch nnä'ägä yajnähixø'øyhaty coo Dios ja'a

Jesucristo quiejxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy hoy xyajnähwáatsäm nägøxiä, møødä judíoshajxy, näguipxy møødä ca'a judíoshajxypä. Tøyhajt jaduhñ. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy, pero cab jaduhñ choj yajtøjiajty. Paady hajxy nga'a tsoj wiinjuøøyyäm. ²⁶ Pero jim jaduhñ myiñ cujaay maa Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Jim jaduhñ cøxiä quiapxtøy. Naamnä hajxy jaduhñ tøø nwiinjuøøyyäm. Paadiä Dios jaduhñ yhanehmñä coo mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä wiá'xät wiinduhmyhagajpt, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbögät, jaduhñ hajxy quiudiúumbät. Homiänaajä Dios yhity.

²⁷ Jagooyyä Dios tøø wyiinmay coo hajxy xyajnähwáatsäm, coo hoyhajtä weenhajt hajxy xmiøoyyäm. Ja'a Jesucristocøxpä Dios møj jaanč quiapx-paadyii cøjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1¹⁻² Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coočä Jesucristo xquiuguexyhádat. Mijts hädaa nocy cham nyajnājahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøjp maa ja'a cajpt jaduñ xìohatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mabøjcap wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsønhtëm. Dios hajxy xyajnähdijäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä.³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy mөөдä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhtëm.

⁴ Homiänājøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtscoxpan. Paadiä Dios mayhajt jaduñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmөөdhity. ⁵ Coo hajxy jaduñ mmөөdhity, paadiä Dios hajxy tөө xpiuhbety möj may, jaduñ hajxy hoy mgápät, jaduñ hajxy hoy mwijnjuø'owät cøxiä. ⁶ Coo hõjts mijts ja'a mädia'agy tөө nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjnä. ⁷ Coo hajxy jaduñ mmäbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaanč tehñ mio'oy coo hajxy mgudiun waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhixyp mhajuøbiä Jesucristo hajxy jaduñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸ Dios hajxy xpiuhbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiunät. Paady mijts Dios hñajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay hñajty yajcumadowaannä. ⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduñ. Cabä Dios

mänaa yhøhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tөө xyajnähdijy coo yHuung hajxy mmөөdhjät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch mijts cham nyajmөөdcapx nyajmөөdmädiaac-tägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídat maa tsajtøjcän. Cab hajxy tii myajtsibø'owät. ¹¹ Páadyhøch jaduñ nmäna'añ, tөөchä hermanohajxy xyajmädoxyhaty coog hajxy mnimiädsibø'oyii. Jim hajxy choon maa Cloé tiøjcän. ¹² Wiingátiägä mädia'agy hajxy mbanøcxy. Naje'e hajxy miäna'añ cóogøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Naje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøcxä. Naje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøcxä. Y naje'e hajxy miänángombä coogä Jesucristo miädia'agy hajxy pianøcxä. ¹³ Pero cabä Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnähiøøyyäm. Hix, jaaya'ay mijts jaduñ xñähho'tuut cruzcøxp, ca'a yhøøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä cooch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. ¹⁴⁻¹⁵ Jagóoyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän mөөдä craa Gayo. Cábøchä wiinghäna'c jim nnä'a yajnäbejty. Cab hajxy jaduñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Páadyhøchä Dios jaduñ nnäma'ay Dioscujú'uyäp. ¹⁶ (Jexioo, chamč njahmiejtstáacombä coochä Estéfanashajxy nyajnäbejpä, mөөдä yhuung mөөдä tio'oxy. Cab ndijy wiinghäna'c njaac yajnäbejty.) ¹⁷ Ca'a jiäya'ay-yajnäbéjpøch Jesucristo xquiejxy. Diosmädia'agy-yajwá'xpøch xquiejxy coo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cooch jaduñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, howyiin-

juoŋoŋoch hānajtŋ ngapxy nmādia'agy. Pāadyhōch jaduhŋ ngapxy nmādia'agy howyiinjuoŋā, chōjpiōch njoot jaduhŋ coo hajxy hoy mwiinjuoŋōwāt ja'a Jesucristocōxpā. Cābōch njoot chocy cooŋ nmādia'agy hajxy xquiumāayyāt je'eguiōxpā cōogōch tyijy yajxōn ngapxy nmādia'agy.

¹⁸ Nmābōjcām ja'a mādia'agy hajxy jaduhŋ coo Jesucristo hajxy xñāhho'túutām cruzcōxp. Pōnjaty hāda'agaamb mōjcu'uhaam, coo hajxy miādooy coo Jesucristo hajxy tōō xñāhho'túutām cruzcōxp, nāxiicypy hajxy jaduhŋ je'eguiōxpā cooc tyijy jagooyyā cādieeyhāna'c-hajxy yagho'ogyi cruzcōxp. ¹⁹ Jaduhŋ jim myiŋ cujaay maa Diosmādia'aguiān:

Ja'a hāna'c-hajxy cuwiinmahŋdypā, ja'a tyijy hajxy howyiinmahŋdymōdpā, cābōchā wyiinmahŋdyhajxy nyajtsoobaadaaŋā,

nōmā Dios miānaaŋ. ²⁰ Hoorā, yajcāhxō'piā Dios coo jāya'ay wyiinmahŋdyhajxy quia'a tsoobaada'aŋ, ja'a hajxy niñānōōmābā cuwiinmahŋdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahŋdymōdpā. Nāxiicypīā Dios jaduhŋ. ²¹ Jaanč tehŋ quiuwiinmahŋdiā Dios tu'uquīā. Je'e jaduhŋ mānaaŋ coo hōjts ja'a miādia'agy nyajwā'xāmāt coo Jesucristo hajxy xñāhho'túutām. Pōnjaty jaduhŋ mēbōjp, Dios jaduhŋ wiinmahŋdyhajt coo hajxy jaduhŋ yajnāhwa'adsōōjāt ja'a piojpā quiādieeyhajxy, hoyyā jāya'ayhajxy nāje'e jia nāxi'igy. Ca'a yhōjts nhamdsoo wiinmahŋdyhaam ja'a Dios ja'a miādia'agy hajxy xyajwiinjuoŋyyām. Jaduhŋā Dios miānaaŋ.

²² Ja'a judíoshajxy, coogā hoy-yagjuoŋābā hajxy yhixāt, mēnītāc tyijy hajxy jaduhŋ miābōga'aŋ. Y ja'a griegohajxy, mēnītāc tyijy hajxy jaduhŋ miābōga'aŋ coogā jāya'ay

miādia'agy hajxy miādōowāt, ja'a hajxy niñānōōmābā cuwiinmahŋdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahŋdymōdpā. ²³ Pero hōjts hājātām, jaduhŋ hōjts nmādiāacām coo Jesucristo hajxy xñāhho'túutām cruzcōxp. Cabā judíoshajxy jaduhŋ miābōcy. Cab hajxy jaduhŋ miāna'aŋ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungā. Hix, nōm hajxy miāna'aŋ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'aŋ cruzcōxp. Hoorā, ja'a jāya'ayhajxy ca'a judfospā, ni je'e hajxy quia'a mēbōjpā. Hoñāxiicnā Diosmādia'agy hajxy miādooy. ²⁴ Pero coo Dios hajxy tōō xwyiimbīwām, paady hajxy nmābōjcām coo Jesucristo hajxy xñāhho'túutām, hoy hajxy nja judíosām. Coo hajxy jaduhŋ xñāhho'túutām, jaduhŋā Dios yajcāhxō'cy coo mājaa miōdā, coo quiuwiinmahŋdiā. ²⁵ Coo Dios ja'a yHuung nāhdujcy coo yagho'ogōōjāt, paadiā jāya'ayhajxy nāje'e miāna'aŋ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahŋdiā, cooc tyijy mājaa quia'a mōdā. Cabā Diosmādia'agy hajxy miābōcy, paady hajxy jaduhŋ miāna'aŋ. Hoyyā Dios ja'a wiinmahŋdy hāxōpy weeŋtiā jia mōdā, ni jaduhŋā jāya'ay wyiinmahŋdyhajxy hāxōpy quia'a najtspaadōōyyā. Jaanā jaduhŋduhmbā, hoyyā Dios ja'a mājaa hāxōpy weeŋtiā jia mōdā, ni jaduhŋā jāya'ay miājaahajxy hāxōpy quia'a najtspaadōōyyā.

²⁶ Hermanodōjc, huuc mādow hajxy, mānaa mijts Dios xwyiimbīiyyān, cab hajxy hānajtŋ nāmāy mhōxpōquiā, nājé'eyyām; cab hajxy hānajtŋ nāmāy mmāyōōjā, nājé'eyyām; cabā mōjcuhdujt hajxy hānajtŋ nāmāy mmōdā, nājé'eyyām. ²⁷⁻²⁸ Nmābōjcām ja'a Diosmādia'agy hajxy. Xpiéjxām jāya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a hōxpōquiām, coo hajxy hijty nga'a māyōōjām, coo mōjcuhdujt hajxy hijty nga'a mōdōhājātām. Xxiōōghājātām ja'a

jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbfiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo mõjcuहुdujt hajxy hänäjty tøyhajt quia'a mõøä. ²⁹Hix, cab jaduhñ pøn jim ñiguiumayáanänä Dioswiinduum. ³⁰Dios hajxy jaduhñ xpiädäacäm tu'ugmädia'agy mõøä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajñähwäatsäm ja'a nbojpä ngädieyhájtäm. Jaduhñ hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. ³¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Cab hajxy hamdsoo nniguiumäayyämät. Tsøgä Dios hajxy mõj jaanç pädäacäm."

2 Hermanodøjc, mänääjoch mijts nnähooçhoonän, mänääjoch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiin-gapxøøchoonän, cab mijts yajxón nmøødmädiaacy. ²Cooç hänäjty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøch hänäjty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänäjty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänäjty je'e tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänäjty nmädia'aga'añ. ³Nnajuøøbiøch hänäjty cooç hänäjty hoy nga'a capx-a'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänäjty; høxtä tsäyüubiøch hänäjty. ⁴Høyhøch hänäjty yajxón nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpøch ja'a Dioshespíritu hänäjty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'owät. ⁵Hix, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmäbøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmäbøjp.

⁶⁻⁷Ja'a häna'c-hajxy cuwiin-mahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy cooç nguwiinmahñdiä. Jaduhñhøch häna'c-hajxy xñänømbä cooç nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a mõjcuहुdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Mänitä miäjaahajxy piøgáanäxä mõøä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänäjty quiuhdägoyya'añ. Pønjatä Diosmädia'agy ca'xy cudiumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuø'øy cooç jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, mõød coo hajxy jim nnøcxaanäm Dioswiinduum. Jequiän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸Pero cabä mõjcuहुdujtmøødpähajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu miøjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiingudsähgø'owøøjät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,
ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt weenhajt mio'owa'añ pøn jaduhñ chojpy.

¹⁰Ja'a højtshájtäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yHespírituhaam nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä yHespíritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹Cabä wiinghäna'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänäjty mwiinmay. Jagooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'owät. Jaanä

jaduhñä Diospä, cab jaduñ pøn ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyä Dios yhamdsoo Espiritu jaduñ ñajuø'oy. ¹²Tøø Dios ja'a yhEspiritu hajxy xmiøoyäm coo hõjts ja'a miädia'agy jaduñ nmäbõjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspiritän. Paady hajxy jaduñ xmiøoyäm, jaduñ hajxy xyajñajuøoyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'ä móoyäm. ¹³Jaduñä jäya'ay hajxy nhawaandägäjsäm coo hajxy jaduñ xñä'ä móoyäm. Jaduhñ hajxy nhawáanäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøoyäm. Jaduhñ hajxy nyajwiinjuøodiägäjsäm je'eguiøxpä coo Dioshespíritu hajxy miøødhajpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy miøødä coo tijaty mädia'agy hajxy hñajty xyajmøødmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a møødä coo Dioshespíritu hajxy quia'a møødä. Pero hõjts, cab hõjts nmädiäcäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

¹⁴Pønñatiä Dioshespíritu ca'a møød, cab hajxy wyiinjuø'oy nebiatiä Diosh-espíritu hajxy jia wi'i yajmøødmädia'a-ga'añii. Cábäc tyijy jaduñ choobaady. Hix, coo Dioshespíritu hñajty mga'a møødä, cab jaduñ mnä'ägädä wiin-juø'owät nebiä Dioswiinmahñdy. ¹⁵Pøn-jatiä Dioshespíritu møød, quioxy wiin-juøøby hajxy jaduñ. Pønä Dioshespíritu ca'a møød, cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy miänä'anät cooc tyijy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a ya-jñähixø'oy, ja'a jäya'ay ja'a Dioshes-píritu hajxy møødpä. ¹⁶Jaduñ jim my-iñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Cabä Dios wyiinmahñdy pøn ñajuøøyyä. Cabä Dios pøn yajñähixø'oyii." Pero nmøød-häjtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy ha-jxy jaduñ.

3¹⁻²Hermanodøjc, cooñ jim nhooçhohñ maa mijtsän, cáboch mijts tsipjaty nyajñähixøoyy. Ja'a ca'a tsipjätypøch mijts jaduñ nyajñähixøoyy. Hix, je'enä hajxy hñajty mhityñä nebiä naamädagø'oybän maa Jesucristocøxpän. Jaduhñ hajxy hñajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mabøjpän. Cahnä hajxy hñajty may mwiinjuø'oyñä maa Dioshespiritucøxpän. Y høxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduñ may mwiinjuø'oyñä. ³Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduñ mniçhocy nmimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mabøjpän. ⁴Näje'e hajxy mmäna'añ: "Høøch ja'a Pablo miädia'agy nbanøcxäp." Näje'e hajxy mmänaambä: "Høøch ja'a Apolos miädia'agy nbanøcxäp." Coo hajxy jaduñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxø'p jaduñ coo hajxy jaduñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mabøjpän.

⁵Høøch Pablo, cáboch mõjcuhtuñ nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduñ quiaa møødäbä. Cab jaduñ yhäxixø'oy coo hõjts nmädia'agy hajxy jaduñ xyajtsibøoyyät. Jue'e hõjts, Dios hõjts jaduñ xñä'ä moonsähajp. Dios hõjts jaduñ xquiejx coo mijts jaduñ nyajñähixø'owät. Jaduhñ hajxy mmabøjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum hõjts ja'a Dios ja'a tuung xmiøoyy. ⁶Høøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajñähixøøçhohn. Mänitä Apolos hajxy jaduñ xjiaac yajñähixøoyy. Pero Dios, je'e mijts jaduñ xyajmabøjc. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmabøga'añ. Tehngahnä hajxy xjiaac yajmayø'owa'añ. ⁷Høøch Pablo, cáboch mõjcuhtuñ nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduñ quia'a møødäbä. Jagooyä Dios mõjcuhtuñ miøødä. Je'eduhñ

tu'ug xyajmäbögäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayó'owäp. ⁸Tu'ugmädiá'agyhöch ja'a Apolos nmøødhyty, hoy hõjts cõjwiingtuung nja møødä. Coö hõjts hoy ndúnät, mänitä Dios mõjmayhajt tiúnät maa hõjtscõxpän. Pero coö hõjts hamuumdu'joot nga'a tünät, mänitä Dios mayhajt hñanjty weenñtiä tiunaambä maa hõjtscõxpän. ⁹Hõjts ja'a Dios nmøødtuumby. Y coö mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduññä jäya'ay tøyhajt hajxy miøødä coö Dios hajxy hoy xyagjäya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägäjsäp neby hajxy jaduññ mhídät nebiatiä jioot chocy.

¹⁰⁻¹¹Tøøchä Dios xwyiinguexy coö mijts ja'a miädia'agy nyajñähixøöyyät ja'a Jesucristocõxpä. Xmióoyyhøchä wiinmahñdy jaduññ nébiøch mijts jaduññ hoy nyajñähixø'ød. Cabä cuhdujñ jaduññ myiñ coö pøn ja'a Dios miädia'agy yajtägäjsät ja'a Jesucristocõxpä. Ween hajxy jaduññ yajñähixøöbiä nébiøch tøø nyajñähixø'øyän. ¹²Pønñatiä Diosmädia'agy mabõjp, jaduññ hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduññ miä-doyhádät ja'a Jesucristocõxpä. Naje'e hermanodõjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaançh tehñ quiumayii. Jiiby hajxy naje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduññ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴Coö Jesucristo hñanjty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduññ quiähxø'øga'añ pønñaty hñanjty hoy tøø tiuñ. Cõjxta'axiøø ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby hajxy hñanjty hoy tøø tiuñäbä. Mõjmayhajt ja'a Dios tiunaambä maa häna'c hoy tøø tiuñän. Jaduhñ je'e quiähxø'øgaambä pønñaty hñanjty hoy tøø quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tññäbän. ¹⁵Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpiä.

¹⁶Jaduhñ hajxy nmäbáatäm hädaa hajxy njoothájtämbä nebiä Diostõjcän coö Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm maa hädaa njoodootyhajxiän.

Mnajuøøby hajxy jaduññ, túhmäts. ¹⁷Pønñaty haxøøg nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyyä Dioshespíritu hajxy jia møødä jioodooity, päda'agäänäp hajxy hajøøxc. Hix, coö ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødä ja'a mjoodooty, páadiäts mjoot hajxy wa'ads myaghídät. Hix, cabä Dioshespíritu hoñä'a maajä yhida'añ majaty hñanjty quia'a wa'adsä.

¹⁸⁻¹⁹Naje'eg tyijy mijts madiu'u mna-juø'øy neby hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayøød coö hajxy mjaty coö hajxy mnajuø'øy. Nømä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixøøby jaduññ coö mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajstshixøñät, coö hajxy jaduññ mnibiäda'agøøjät nebiä ca'a wiinjuøöbiän. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinjuø'owät nebiä tiøyyän. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Dios yajcumädowaamb ja'a häna'c jaançh tehñ jiajpä mäwiinhøøn."

²⁰Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ñajuøöbiä Dios coö jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiä cuwiinmahñdy."

²¹⁻²²Naje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coö jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyijy tøyhajtmoødpä. Cab hajxy jaduññ mbahíxät. Mijtscõxpä Dios cõxiä yhädiuunñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød hõjts ja'a Dios jaduññ xyhädiuumbä ja'a mijtscõxpä, hõjts yajñähixøöbiädõjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmióoyyäm neby hajxy jaduññ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy nyajtuungpaadäänäm tijaty jäda'ahaty jájtäp túunäp, chaads tijaty jadäänäp tunäänäp, je'eguiøxpä coö Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³Hix,

coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduñnä Jesucristobä, yajtuunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4 Cab højts mójcuhdajt jaduññ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduññ. Dios højts jaduññ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtōwät, mädyijjaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøby. ²Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiünät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduññ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴Pero høøch, cábøch jaduññ tii nmøjpäda'agy cooçh pøn waambaty xñänómät pø hóyhøch nyajnáhixø'øy, pø caj. Hóyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajnáhixø'øy, cab jaduññ choobaada'añ. Tu'uquiä Jesucristo jaduññ ñajuø'øy pø hóyhøch njaançh yajnáhixø'øy. Y høøch, cooçh hamdsoo nniñänómøøjät pø hóyhøch nyajnáhixø'øy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduññ choobáadät. Cábøch nnajuø'øy pø hóyhøch tøø nyajnáhixø'øy, pø caj. Pero, cab jaduññ ñejpiä pø nnajuø'øbiøch, pø cábøch nnajuø'øy. Ja'a Jesucristo tu'uquiä nägapxaamb pø hóyhøch tøø nyajnáhixø'øy, pø caj. ⁵Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hñajty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, mänit hñajty jaduññ yajcähxø'øga'añ neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm, nebiaty hajxy hñajty hamee'ch tøø njäya'ayhájtäm. Mänitä Dios hajxy xquiumayáañäm coo hajxy hñajty hoy tøø ngudiünäm.

⁶Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøchcøxpä møødä Apoloscøxpä neby højts nyajnáhixø'øy, cábøch njoot jaduññ chocy coo hajxy jaduññ

mnänómät coo tu'jäya'ay jiaty, coo tu'jäya'ay quia'a jaty. Pønñatiä Diosmädia'agy yajnáhixø'øby, je'eçh jaduññ nnänøømby coo hajxy jaduññ mga'a nänómät. ⁷Cab jaduññ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjät. Hix, Dios mājaa hajxy jaduññ xmiøby neby hajxy jaduññ hoy mmädúnät. Cab jaduññ yhooyä coo hajxy mmäná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaançh tehñ miøj mjaançh tehñ jiaançh.

⁸Nøm mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaançh tehñ miøødä. Jaduññ mäwiin mijts mnibiädáacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmbän, cooc tyijy mijts cuhdajt mmaas møødä que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduññ. Hoy hijty jaduññ coo hajxy cu mhanehmy. Näguipxy hajxy jaduññ cu nhanéhñäm. ⁹Pero højts Diosquexypä, jaduññ mäwiinhøch ndijy højts Dios xpiädaacy nebiä cuhdajtmøød ca'a hidaambän. Jaduññ mäwiin højts xpiädaacpä nebiä cädieeyhána'c yagho'oga'añiijän. Hijxwiinduum højts jaduññ njaançh tehñ chaachpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduññ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰Nømä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. Paady højts jaduññ xñänømy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaançh tehñ ñiguiumáayp hajxy jaduññ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjaançh tehñ yajwiinjuø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduññ højts jäya'ayhajxy xñänøømby cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaançh tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a

jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero højts jäya'ay xjiaanč tehñ piejxp xjiaanč tehñ tiehñb cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. ¹¹Jaguiay jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'øy højts nwt nducxy naxy nmäwädity. Xjiaanč tehñ chaačhtiuumb højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹²Hamdsoo cø'øhaam hamdsoo tecyhaam højts nduñ nxajy. Jaduhñ højts nnägaayyøøc nbaady. Coø højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxón højts nhadsoy. Coø højts jäya'ay naxy xyajtsaačhpøcy, nmee'xtujpy højts jaduhñ. Cab højts waamb jaduhñ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³Coø højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'a nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhñ njaanč tehñ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴Hermanodøjc, jadúhñhöch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhöch mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhñ nyajtsähdiuna'añ. ¹⁵Hoy mijts häna'c xjia yajnähixø'øy nämay ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquüä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coöch mijts jayøbajt nyajnähixøøyy coø Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coø jadähooc jiuypijøtgajch. ¹⁶Jadúhñhöch mijts nja nämä'ay coöch hajxy jaduhñ xpiähíxät.

¹⁷Y ja'a Timoteo, jadúhñhöch je'e ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaanč tehñ quiudiunñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhöch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts jaduhñ xjahmiejstá'agät coöchä Jesucristo nbanøcxy. Wiinduhmyhagäjpthöchä Jesucristo

miädia'agy nyajwiingapxøøyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸⁻¹⁹Høøch, mobädájpøch jim nnøcxaambä maa mijtsän coø Dios jaduhñ miäná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäböcy cooc tyijy jaduhñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaanč tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaanč tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaanč tehñ miäna'añ. Pero coöch jim jaduhñ njaanč nøcxät maa mijtsän, mänitøch jaduhñ jim nhixa'añ pø jaanč tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč møødä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumáayyabä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. ²⁰Je'e jaduhñ jaanč tehñ choobaatp coø Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät. Cab jaduhñ choobaady coø hajxy nä'a nägoobä mnä'a xi'ig mnä'a mädiá'agät. ²¹Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coø mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, mänitøch hajxy hoy yajxón nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'owa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coø hajxy nyajcumädöwät.

5 Tøøch nmädoyhaty coø tu'jäya'ay haxøøg jiaanč tehñ jiatcø'øy maa mijtsän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja mabøcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ miøødsänaaby. Ni pøn jaduhñ quia'a jatcø'øy, ni ja'a cajpä jiudfoshajxy. ²Hahixøøby jaduhñ coø yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájnät. Cu mhojy hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä nämä'ay. Höchähdiuunnä jaduhñ coø hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhooyä coø hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴Hóyhøch jim nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coöch mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coø jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájnät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøødsänaabiä.

Mänit hajxy myajpädsómät coo hajxy hānajtŷ mhamugø'øy. Dióshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmiøoy cooçh mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵Cab hajxy jim myajméjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaaçhtiunñi ja'a mõjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñāhwá'adsät ja'a piojpä quiādieey. Mänit jaduhñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiādaactägsät, ja'a nWiindsønñhajtämbä.

⁶Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajcumáyät. Huuc madow hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mñitā chooy hajxy piādaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditø'øy. Mñitā harina chooy yajtägø'oyii. ⁷Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'ä pahjxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägoobiät. Hix, tøø Jesucristo hajxy xñāhho'túutäm. Jaduhñ nbojhajtäm ngädieeyhajtäm hajxy xyajñāhwáatsäm. ⁸Jaduhñds je'e, tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm. Tsøgä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnājaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jäya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³Je'eçh jaduhñ nnänøømby ponda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, mõød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, mõød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, mõød hajxy jäya'añāhwaambejpä, mõød hajxy jaduhñ múucäp wädijpä, mõødä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduhmbä hajxy mga'a mõødcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipecxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsómät maa tsajtøjcän, pønjatŷ jaduhñ haxøøgwädijp. Pero

cab højts cuhdujt nmøødhajtäm maa jäya'aguixpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, mõød ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, mõød ja'a mee'tspähajxy, mõød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6 Hermanodøjc, coo mijts hānajtŷ mñiñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnøcxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnøcxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy. ²Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegāñäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiādaactägsät. Paady hajxy hānajtŷ jaduhñ ndunāñäm coo Dios hajxy xquiu'ughajtäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hānajtŷ jaduhñä, tii hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegāñämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyéjcāmät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mabøjpän. ⁵Hoçhähdiuunnä hajxy jaduhñ mjatcø'øy. Jii jajpähāna'cāda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsec. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanoøjc. ⁶Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mñiñäxø'øwø'øwøøjät maa cuduunñän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mabøjpä.

⁷Coo hajxy hānajtŷ tijaty myajtsibø'øy, myajcāhxø'py hajxy hānajtŷ jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy

mga'a cudiun̄. Maas hoy hit jaduñ coo pōn xmiägädieeyät, coo pōn xmiäméed-sät, cab hajxy mnäxō'ōwō'ōwät. ⁸ Pero cab jaduñ yhoyä coo hajxy mnimiägädieeyōjät, coo hajxy mnimiäméed-sōjät, haagä hermanodōjc.

⁹ Tōgä cab hajxy mnajuō'ōyā coo haxōōghāna'c-hajxy jim quia'a tågō'ōwa'añ maa Dioswiinduumän. Tōyhajt jaduñ. Jue'ečh jaduñ nnänōmby ja'a haxōōgjāya'ayhajxy, ja'a hajxy nimioōdtsānāyābā jabiočy, mōōd hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgōōbiä, mōōd hajxy wiingjāya'ay tio'oxiočc mōōdtsānaabiä, mōōdä jāya'ay miāya'adiōjc mōōdtsānaabiä, ¹⁰ mōōdä mee'tspāhajxy, mōōd hajxy jāya'ajie'e hadsojpä, mōōd hajxy mūucāp wādijpä, mōōd hajxy wi'i quiapxpä, mōōd hajxy mee'tspā hōhnda'agyhaam. Pōnjaty jaduñ jatcōōby, cab hajxy jim tiägō'ōwa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹ Jaduñ hajxy hijty näje'e mbajatcōōbiä. Pero tōō Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnāhwa'ačh ja'a yhEspirituhaam maa Jesucristocōxpān, ja'a hajxy nWiindsōnhājtmābā. Jaduñä Dios hajxy tōō xpiädāacām coo hajxy hoy nwädjätämät, coo hajxy hoy njāya'ayhājtmät nebiä jioot jaduñ chocy.

¹² Jaduñä jāya'ayhajxy näje'e miāna'añ coogä cuhdujt jaduñ myiñ cooc hajxy hotyijatiä ndūunāmät nnājxāmät. Tōyhajt jaduñ. Pero cab jaduñ xyhahixōōyyāmät coo hajxy cōxiä wiinä ndūunāmät nnājxāmät. Y cab hajxy ndehm yaghanājxāmät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhōxhījxāmät. ¹³ Paadiä Dios jōō'xytiōjc caadiōjc hajxy xmiōōyyām coo hajxy jaduñ ngāyyāmät coo hajxy jaduñ nhūucāmät. Pero nä'a mādōyyä hajxy ngāyyāmät nhūucāmät, cab hajxy ngaayyhanājxāmät. Pero cab jaduñ

ñejpiä pō cáayyām pō ca'a ngāyyām; hix, nā'ägädä yajcuhdāgōyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädāacām coo miädia'agy hajxy ngudiūunāmät. Pero cabä jioot jaduñ chocy coo hajxy haxōōg nwädjätämät. ¹⁴ Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiojquian, jaanä jaduñ hōjts xyagjujypiojgāanāmbā ja'a miājaahaam.

¹⁵ Huuc madow hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsōnhājtm, paady jaduñ quia'a nā'ägädä hoyyā coo cuhindo'oxiočc hajxy nmōōdmāawāmät. ¹⁶ Jaduñä Dios-mädia'agy miāna'añ, coo jāya'ayhajxy nīmioōdma'awōjät, jaduñä Dios yhixy nebiä tu'ugpā jāya'ayän. Jaduñds je'e, coo cuhindo'oxiočc hajxy nmōōdmāawāmät, jaduñä Dios hajxy xyhījxām nebiä tu'ugpā jāya'ayän. ¹⁷ Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanōcxāmät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmōōdhjätämät.

¹⁸ Cabä cuhindo'oxiočc hajxy mmōōdmā'awät; haxōōg jaduñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcō'ow, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jādät. Pero coo cuhindo'oxiočc hajxy mmōōdmā'awät, mnā'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduñ. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuō'ōyā coo Dioshespīritu jiiby yhity mjuōhñdiootyhajxiä. Dios hajxy jaduñ xmiooyy. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtūunät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtūnät. ²⁰ Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñāhho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädjät, jaduñ hajxy myajcāhxō'ogät coo Dios miōjjä jiaanchä.

7 Hoorä, tsog hajxy mädiāacām waambátyhōch mijts xmiāyajtōōyy nocyhaam. Hoy hit jaduñ coo ya'adiōjc ja'a to'oxiočc quia'a

møødtsäná'awät. ²Pero coo hajxy hánajty mǵa'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pógät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miøødhájpät. ³⁻⁴Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøøjät. Cabä cuhdujt hajxy mmøødä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hix, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduhñ, naxy mdehm miøødmá'awät, cab jaduhñ mnimiøøjø'ogøøjät. ⁵Jaduhñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthádät coo møjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägóyyät. Coö hajxy jaduhñ nämetsc mmäná'anät coö Dios hajxy mba'yá'axät, mänit jaduhñ yhooyä coö hajxy mǵa'a nimioødma'awøøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coö Dios hajxy hánajty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiøødmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a yajtu'udägóyyät.

⁶Cábøch jaduhñ nmäna'añ coö hajxy mädsibø'øbä mbógät. Nnä'a móo-biøchä cuhdujt jaduhñ. ⁷Maas hoy hit jaduhñ coö hajxy jaduhñ mnä'ägädä hídät nidiuhñ nébiøch høøch jaduhñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädáacäm coö hajxy nidiuhñ nhíjtämät, näje'e caj.

⁸Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ nidiuh-mhajpnä, jaduhñ nñä'ägädä mähmø'owät nidiuhñ nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägätsät. ⁹Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coö hajxy mbógät, coö cuhhiñdo'oxiøjc hajxy xñä'a yajcuhhínät.

¹⁰Pero pønjaty jaduhñ tøø piøjñä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduhñ yhooyä coö to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. ¹¹Pero coods jaduhñ

piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpógät. Maas hoy coö ñihyhap nñä'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduhñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät.

¹²Chámhøch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mähøjpä, pø cabä tio'oxiøjc miäböcy, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a tio'oxiøjcäm.

¹³Jaanä jaduhñduhmbä, pø jii to'oxiøjc mähøjpä, pø cabä ñihyhap miäböcy, cabä ñihyhap nñhgué'egät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hánajty quia'a mähböcy, yaghoyøøyyäp je'e ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiøxpä coö tio'oxiøjc miäböcy. Jaanä jaduhñduhmbä, coö to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hánajty quia'a mähböcy, yaghoyøøyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiøxpä coö ñihyhap miäböcy. Coö hajxy jaduhñ yhodiumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiúumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy nidu'jäya'adiä quia'a mähböcy, cab hajxy häxøpy yhodiúumäbä. ¹⁵Pøn jaduhñ mähøjp, coö jiamioød ja'a ca'a mähøjpä hadsip miäná'anät coö hajxy ñiyhøxmdsøøjät, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmachii. Jaduhñ jiájcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hix, chojpiä Dios jioot jaduhñ coö hajxy hoy nhíjtämät. ¹⁶Pøn jaduhñ mähøjp, cab jaduhñ yajnajuø'øy pø yajmähøgaambytiä ja'a jiamioød ja'a ca'a mähøjpä.

¹⁷Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Jaduhñ hajxy jootcuje njaac híjtämät neby hajxy hánajty nhíjtäm mänaa Dios hajxy xyajñähdíjjäm coö hajxy nmädúunämät. Hädaa mädiá'agyhøch homiaajä nyajñähixøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän

Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸Højts judfos, coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiuunämät, hoy hajxy nja judfoshajtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judfospä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiünät, hoy hajxy quia'a ja judfoshaty. ¹⁹Cab jaduhñ ñejpiä pø mjudfoshájp, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiüünät. ²⁰Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitian mänaa Dios hajxy xyajnáhdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbójcät. ²¹Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjppädá'agät. Pero pø cabä mwiindsón hajxy xyajtunaannä, ween hajxy xyhøxmajtsnä. ²²Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdijy coo miädia'agy hajxy mmäbójcät, hoyyä jäya'ay hajxy hánajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajnáhwäatsäm ja'a nbojpähajtäm ja'a ngädieyhajtäm. Hoorä, pønjaty hánajty ca'a je'ehájtäp jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnáhdijyijän ja'a Diósäm coo miädia'agy hajxy miäbójcät, moonsä hajxy je'e tiünäp ja'a Jesucristocøxpä. ²³Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadia Dios miädia'agy hajxy nmäbójcänä. Cabä jäya'ay miädia'agy hajxy nmäbójcänät. ²⁴Jaduhñds je'e, hermanodøjc, jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitian mänaa Dios hajxy xyajnáhdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbójcät. Jaduhñä Dios hajxy hoy mmädúnät.

²⁵Myajtøøw hajxy jaduhñ pø hahixøøby jaduhñ coo cäxyiihäna'c-hajxy piógät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero hahixøøby jaduhñ coöch

mijts nmädia'agy xmiäbójcät; hix, Dióshøch jaduhñ tøø xyajnáhdijy coöch nmädúnät. ²⁶Pues høøch jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mga'a pógät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jäda'ahaty. ²⁷Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmädsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay. ²⁸Cab jaduhñ yhaxøøgä coo mbøgät; y coo cäxyiihäna'c jaduhñ piógät, ni jaduhñ quia'a haxøøgä. Pero coo hajxy jaduhñ piógät, maas hamäjaa jiugyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhøch jaduhñ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pógät.

²⁹Hermanodøjc, jue'eçh jaduhñ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jecy njaac tunäänäm. Jaduhñds je'e, pøn-jaty to'oxiøjmøød, jaduhñ hajxy xyiic-ta'ag miädiaactá'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy nädaj nāmáañät. ³⁰Pønjaty jaduhñ jootmayhajp, ween hajxy jaduhñ quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jaduhñ xoon-daacp, ween hajxy jaduhñ quia'a xoon-daacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jaduhñ yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹Pønjaty jaduhñ yaa tsä-naaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jaduhñ yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy chamñ nhíjxäm, cøxaamb hädaaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³²Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nāmáyät. Ja'a ya'adøjc nidiuhmhajpä, caj tii nädajy nāmāy. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät. ³³Pero ja'a craa to'ox-iøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jaduhñä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy

quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmoødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyä ñä'a tajpy ñä'a maaby.

³⁵ Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ, mijs jaduhñ nja puhbadaan. Caj mijts jaduhñ nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

³⁶ Pø jii mhuunghajxy tøø quiäxyi-ijø'y, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jaduhñ. Cab jaduhñ yhxøøgä coo hajxy jaduhñ piógät.

³⁷ Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piógät, ween hajxy jaduhñ quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuungcøxpän.

³⁸ Hoy jaduhñ coo mhuung myajpógät. Jaanä hoy jaduhmbä coo mga'a ya-jpógät; cab jaduhñ ñeipjä.

³⁹ Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmoødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødt-sänä'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogät, mänit mäböcy wyiingpógät pøn jaduhñ chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpógät. ⁴⁰ Pero maas jootcuje yhídät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jaduhñ mänaamb. Ja'a Dioshespíritøch ndijy jaduhñ xñajtsapxøøyyäp.

8 Näje'ečh hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhájtäm hädaagøxpä. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmänáanämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøøyyäm. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnimiée'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäböjcämät. ² Pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy hotyijjä jiaty, hønndaacp jaduhñ. Cab jaduhñ tiøyyä coo hotyijjä jiaty. Ween jaduhñ

jiaac habøcy. ³ Pønä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduhñ pøn je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiácäm pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nnajuøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduhñ jiaanč wiingudsähgøøby.

⁶ Pero højts jaduhñ mänáanäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhájtäm. Je'e jaduhñ hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduhñ xquiunú'xäm xpiädácäm coo hajxy jaduhñ ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduhñ hajxy nmänáanäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn hájtäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsøn hájtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhájtäm hajxy xquiunú'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyyä. Y coo hajxy jaduhñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajt hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduhñ miäböcyñä cooc tyijy quepychech jiujuquiä. ⁸ Nnajuøøyyäm hajxy coo Dios quia'a møjpäda'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jaduhñ ñeipjä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. ⁹ Pero hoy hajxy nja najuøøyyäm jaduhñ coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduhñ

quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät.
¹⁰Tsøc mädiaacäm coo miich mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmbä tsu'u'ch mdsú'udsät. Hoorä, tsøc mänäänäm coo miich yø'øduhmbä tsu'u'ch hānajtys mdsu'u'ch maa quepychechiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhíxät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miich jaduhñ mdsú'udsät, wehñdä je'e xpiadsu'tspät. Wehñdä miäná'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'u'ch. ¹¹Y coo jaduhñ quädieeyät, miichä pojpä hānajtys mmøød je'eguiøxpä coo miich hānajtys jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyi ja'a Jesucristäm. ¹²Y coo miichä mähdiøjc jaduhñ myajcädieeyät, jaduhñ hānajtys tøø piaady nejpä miichä Jesucristo hānajtys tøø mmägadieeyän. ¹³Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooch høøch yø'øduhmbä tsu'u'ch ndsu'u'ch, cáboch jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mānaa, coo hermano ñä'ä cädieeyät.

9 Cáboch pøn xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamdsoochä Jesucristo nhijxy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmæbøjc, túhmäts. ²Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ coochä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooch mijts nyajmæbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³Cooch pøn mānaa xñāma'ay cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jadúhñhøch naxy nhadsoy: ⁴Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooch mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä coochä Diostuung nduñ. ⁵Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmøød. Jaduhñä Pedro miøødäbä, møødä

Dioswiinguexyphajxy. Jadúhñhøch cuhdujt nmøødäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia māna'añ cooc tyijy høøch nga'a møødä. ⁶Tøgä mmānaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møødä coo højts nduung nnajtshixø'owät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøch møødä Bernabé. Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuung hajxy ñajtshixø'øy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hix, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsaatypcamhajxy, jiøø'xypä tsaatypts'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypia meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁹⁻¹⁰Jaduhñ jim myiñ cujaay: "Cabä waj mhaxuu'tsø'øgät coo trigopajc hānajtys tiehñjo'och." Coo Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjuyät. Hix, ja'a hāna'c naaxpuhbähajxy møødä tsijpædøjc-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjúbäät. ¹¹Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähixø'øy, paady hajxy xmiäjuyät. ¹²Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøødä coo højts mijts xmiäjúbäät.

Pero cahnä højts mānaa nmāna'aññä coo højts nyajmäjuyät. Choipy højts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy. ¹³Pero nmøød højts cuhdujt jaduhñ coo højts nyajmäjuyät. Hix, ja'a hāna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän. ¹⁴Jaanä jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy

coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjüyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ mäjüyäp. ¹⁵ Pero hөөч, cábөч mänaa tөө nmäna'añ cooč mijts xmiäjüyät. Jadúhñhөч njoot chocy cooč jamiäjuy ndúnät. Y cooč häyaa nnä'a yuuhó'ogät, cab jaduhñ ñeipä, nägөөч hánajty tөө nduñ jamiäjuy.

¹⁶ Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiөxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Dióshөч xwyiinguejx cooč nyajwá'xät hөөч; cábөч hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábөч nyajcumaya'añ. Y coočhä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówäbөчhä Dios jaduhñ. ¹⁷ Cáбөч hamdsoojoot ndägөөyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Dióshөч jaduhñ xwyiinguejx cooč miädia'agy nyajwá'xät. Cooč häxөpy tөө ndägө'өy hamdsoojoot, mänítөч cu nyajmäjuuy. ¹⁸ Jaanch tehñ xioondáacpөч jaduhñ coočhä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hóyhөчhä cuhdujt nja mөөдä cooč cu nyajmäjuuy.

¹⁹ Hix, cooč jaduhñ nduñ jamiäjuy, cáбөч pөñ xyhane'emy. Pero chójpiөч njoot jaduhñ cooč hoy piөnä xyhané'emät, nägөө Diosmädia'agy hajxy miäbөгät. ²⁰ Cooč jim nhijty maa judíoshajxiän, jadúhñhөч nguhdujthajpä nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbөjcy. Y cooč jim nhijty maa jäya'ayhajxy hánajty yhane'emyijän ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, jadúhñhөч nyaghanehmbä neby hajxy hánajty yaghanehmbän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbөjcy, hóyhөчhä cuhdujt nja nmөөдä cooč nga'a yaghané'emät. ²¹ Y cooč jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiuumbä,

ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, jadúhñhөч nguhdujthajpä neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbөjpä. Cáбөч nmäna'ana'añ coočhä Dios ja'a miädia'agy hánajty nga'a mäbөjcä. Hix, nmäbөjcäbөчhä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²² Y cooč jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuөөbiä, jadúhñhөч nbaguhdujthajpä neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän, je'eguiөxpä cooč hánajty nyajnähixө'owa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuө'owät. Majátyhөч jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cáбөчhä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbөcy. ²³ Páadyhөч jaduhñ nguhdujthaty, jadúhñhөчhä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y coočhä jäya'ayhajxy may nyajmäbөгät, mänítөч jaduhñ nxoondá'agät.

²⁴ Coó jäya'ayhajxy naxy ñiyhөx-päyө'ogyii, tu'jäya'ay jaduhñ nөcxy quiuhäyө'ogy, ca'a ñägөxiä. Tөyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin hөjtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy nbanөcxäm, naxy hajxy hoy ndehñ quiudiúunämät, jaduhñ hajxy jim nnөcxämät Dioswiinduum.

²⁵ Hөxtahmdsä häyө'pädөjc-hajxy, tu'jөjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyө'өгät, túhmäts. Paadiä haxөгgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móöyyäp, y cab jaduhñ ñä'a jecy. Pero hөjtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaanch tehñ quiudiúunämät, mänit hajxy jaduhñ jim nnөcxämät Dioswiinduum. Jimds hajxy jaduhñ nhíjtämät cөjxta'axiөө. ²⁶ Ja'a häna'c cuhäyө'pädөjc-hajxy, tөyyä hajxy jaduhñ ñä'a päyө'ogy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyө'ogy miaamybiäyө'ogy.

Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduhñ ñä'ä yemy ñä'ä wopy. Jaduhñ mäwfinäts hөөч, tuljőjpiőchä Diosmädia'agy nbanöcxy. ²⁷ Cábőchä haxөөgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiőchä Diosmädia'agy jaanč tehñ yhoy. Páadyhőchä Dios jim xyajnőcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooč jaduhñ hoy nga'a cudiúnat, cábőch jim xyajnőcxät, hőyhőchä jäya'ayhajxy hānajtý tөө nja yajwiinhixő'oy.

10 Hermanodőjc, huuc madow hajxy jaduhñ. Jėquiänä Dios ja'a joc ja'a nāma'a jaduhñ quiejxy maa nhaphajtām maa ndeedyhajtām hajxy hānajtīān, mөөdä Moisés. Mānit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubőjcy năgőxiä năwiinä. Mānit hajxy năgőxiä ñөөnajtxy coo Tsaptsmejy paquiä tiөөch. ² Ja'a Moisés hajxy hānajtý năguipxy miөөdwädijpy năgőxiä maa joc hajxy hānajtý piawäditiān, maa hajxy ñөөnajtxiān Tsaptsmejjiooty. ³ Mānitä Dios hajxy miooyyā ja'a cay ja'a hu'ugy. Mānit hajxy quiaayy năgőxiä. ⁴ Mānitä Dios ja'a tsaa tu'ug yajtsābijty. Mānitä nөө tiăgөөyy xee'xpä. Mānit hajxy năgőxiä ñөөhuucy. Jaduhñ mäwfinäts ja'a Cristo neby yő'ő tsaajän. Hix, puhbėjtāp hajxy hānajtý ja'a Crístām majaty hajxy hānajtý wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nāmāy quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyā. Paady hajxy jim tiu'uhoc'y pactuum.

⁶⁻⁷ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxөөgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgөөyy. Hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunāmāt. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: “Mānit hajxy quiaayy yhuucy quepychechwiinduum; mānit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum.” ⁸ Nä-

je'e hajxy haxөөg jiatcөөyy. Paady hajxy nāhii'xtăgөөg mil yho'cy tu'xөөbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunāmāt. ⁹ Năje'e Dios hajxy yhi-jxmajch pө tőyhajt hajxy hānajtý yajcumădowa'añijām ja'a Dios. Mānit hajxy chahñchu'tsä. Cőjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunāmāt. ¹⁰ Năje'e hajxy hānajtý jootcuyc quia'a hity, je'eguiőxpä coo hajxy hānajtý quia'a măböcy. Paadiä Dios ja'a mionsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunāmāt. Paady cujaay yhity. Hix, habăatnăp jaduhñ coo Jesucristo yaa quiădaactăgatsa'añ. ¹² Pөn jaduhñ niñănőmăp coo hamuumdu'joot miăböcy, naxy tiehñ niyajcopcő'owőjāt coo ñä'ä tu'udăgőyyāt. ¹³ Mijts ja'a mőjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udăgoyyaamb. Hoy piönă jaduhñ jia yagiatcő'owa'añii haxөөg. Pero jaduhñä Dios miăna'añ cooc hajxy xpiuhbedăanām, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udăgőoyyāmāt. Tőyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedăanām. Hix, cabä mőjcu'ugongă miăjaa jaduhñ miăbaady nebiä Dios mājaa miөөdän.

¹⁴ Jaduhnds je'e, hermanodőjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgő'owāt. ¹⁵ Mnajuőoby hajxy jaduhñ cooč tőyhajt nmădia'agy. Hix, mwiinjuőoby hajxy hădaaduhñ. ¹⁶ Coö tsuugay nyagăjtām mānaa vino hajxy nhúucām, mānitä Dioscuju'uyăp hajxy nyėjcām. Je'e jaduhñ ñănőomby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhjťām, je'eguiőxpä coo Jesucristo ñő'ty jiaanč tehñ yaghăyooyy mānaa hajxy je'e xñăhho'túutām maa hădaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñăguidőoyyām, je'e jaduhñ ñănőmgumbă coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhjťām,

je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiope ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm. ¹⁷Coo tu'ugpä tsajcaagy hajxy ngaamiújcäm, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, hoy hajxy nja nämáyyäm.

¹⁸Jaduhñä judíoshajxy yhiipä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mөөdä Dios mänaa animal hajxy chu'učhän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum. ¹⁹Jadúhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Jadúhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunuuxiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a määbøjpä, coo animal hajxy yoxxy quepychechwiinduum, ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cáboch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmөөdhídtä tu'ugwiinmahñdy, ja'a mõjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. ²¹Pø mhu'ugaambiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a mõjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a mõjcu'ugongcøxpä. ²²Cab jaduhñ yhooyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hix, maas määjaamөөdä Dios que højtshájtäm.

²³Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmөөdhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hix, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyøhyyämät. ²⁴Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät. Pero maas hoy jaduhñ coo nmädøjc hajxy nbuhéjtämät.

²⁵Tsu'udsä tsu'uch hajxy jaduhñ mädyiiijaty jim tóo'cäp halaplapza'c.

Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'uchcøxpä. ²⁶Hix, jaduhñä Diosmädia'agy miädia'agy: “Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän.”

²⁷Coo pøn hajxy jaduhñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduhñ coo hajxy mnøcxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä määbøcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxxyi. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'uchcøxpä. ²⁸Pero coo pøn hajxy jaduhñ xyhawáanät coo häna'c yø'ø animal hänäjty tøø yoxxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduhñ mdsú'udsät, weenä craa jaduhñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáanäbä. Jaduhñä craada'a tiajy miay coo jaduhñ quia'a hoyyä coo yø'øduhmbä tsu'uch hajxy ndsú'tsämt, ja'a häna'c yojxypä quepychechwiinduum. ²⁹Ja'a craa tøø xyhawáanäbä, je'ečh jaduhñ nnänøømby coo wehñdä jiootma'ada'añ. Cáboch jaduhñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: “Ween yø'ø craa jaduhñ ñä'ä jootma'ady, nmөөdhøch cuhdujt jaduhñ cooçhä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxxy quepychechwiinduum. ³⁰Haa ca'a, nnämäabiøçhä Dios Dioscujú'uyäp cooçhä tsu'uch hänäjty tøø ndsu'uch. Tiičh yø'ø craa jaduhñ coo xñä'ä nämä'ay cooçh nga'a tsú'udsät.” ³¹Jaduhñds je'e, tsøgä mädia'agy hajxy hoy yajxón yajtuuñ yaghíjtäm homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucäm. Coo jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíjxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxón nyajtuuñ nyaghíjtäm homiädyiibä, mänitä Dios hajxy miøjpäda'aga'añ jiaančhpäda'aga'añ. ³²Hix, coo

mädia'agy hajxy hoy yaxón nyajtuun nyaghjítamät homiädyiibä, ni pøn jaduhñ quia'a joomá'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíoshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy maböjpä. ³³ Jadúhñhöch hööçhpä, hoy yaxónhöchä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiöçhä jäya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cáboch pøn jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiöch njoot jaduhñ coo jäya'ayhajxy nägöxiä nähwa'adsät ja'a piojpä ja'a quidiieeyhajxy. Cáboch njoot chocy coöch nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11 Nébiöçhä Jesucristo nbahixiän, jadúhñhöch mijts xpiahijxpät.

² Hermanodöjc, xoondáacpöch jaduhñ coöch mijts xjahmiejsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiátyhöch hajxy tөө nnajtsapxööyäm. ³ Chójpiöch njoot jaduhñ coo hajxy mwiinjuó'owät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo höjtsä Jesucristo nWiindsønähjätämbä, höjts ya'adiöjc-hjätäm. Jaanä jaduhñä ndo'oxiöjc-hjätäm hajxy xwyiindsønähjätämbä, höjts ya'adiöjc-hjätäm. ⁴ Maa hermanodöjc-hajxy yhamugö'yän tsajtögooty, coo ya'adiöjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmööd, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingud-sähgö'y; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmööd yajwiinhixó'owät. ⁵ Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiöjc-hajxy jiiby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtögooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiiby yajwiinhixó'owät cuhwa'ads, höchähdiuunnä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yö'ö to'oxiöjc quihwaay hajxy yhöxme'xypän. ⁶ Jaduhñds je'e, pö cabä to'oxiöjc-hajxy tiägö'owa'añ tsajtögooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduhñ nä'ägä yajcuhme'xy. Y pö tsähdiuumb hajxy jaduhñ

cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxyii. ⁷ Pero ja'a ya'adiöjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtögooty cuhjupmööd tiägööbiä. Hix, jaduhñä Dios ja'a ya'adiöjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiöjc-cöxpä jaduhñ quiahxö'ögy coo Dios mājaa jiaan'ch tehñ miöödä. Pero ja'a to'oxiöjc-cöxpä quiahxö'ögy coo ya'adiöjc mājaa miöödäbä. ⁸ Coö Dios ja'a to'oxiöjc jecy yhädiuunñ, jayöjpä ya'adiöjc ja'a quiaa'ch tu'ug piöjcäxä. Mänitä to'oxiöjc yajwa'añguiojjä caa'chhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiöjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiöjc quiaa'chhaam. ⁹ Ja'a ya'adiöjc-cöxpä ja'a to'oxiöjc yhädiuunbä. Cab hajxy nmäna'anämät coo ya'adiöjc yhädiuunä ja'a to'oxiöjc-cöxpä. ¹⁰ Páadiädsä to'oxiöjc-hajxy wiädítät cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxö'ögät coo hajxy yhane'emyii ya'adiöjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹ Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunú'xäm ya'adio'oxy. ¹² Hix, jéquiänä to'oxiöjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiöjc quiaa'chhaam. Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiöjc-cöxpä ja'a ya'adiöjc myiñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijts pö hawiinmats jaduhñ coo to'oxiöjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtögooty. ¹⁴ Höchähdiuunnä jaduhñ coo ya'adiöjc quihwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piönä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵ Pero hahixööyap ja'a to'oxiöjc-hajxy jaduhñ coo quihwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpän. ¹⁶ Jaduhñ höjts nnä'ägädä yajnahixö'y coo to'oxiöjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtögooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägöxiä yajnahixööbiä tsajtögooty wiinduh-myhagajpt. Hoorä, pönjaty jaduhñ

mánaamb cooc tyijy jaduñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy nä'ägädä mөөdä.

¹⁷⁻¹⁹ Tөөч nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxөөgtөjiämuum mniäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugө'өyän. Tөyhajtäda'a jaduñ. Cab jaduñ yhooyä y cábөch jaduñ ngumay, höyhөch jaduñ nja najuө'өy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pөnjaty tөyhajt hoy wädijp. ²⁰ Coo Jesucristo hänäjty yagho'oga'añii, mänitä jiamiөөd nämaayy coo hajxy chuugaamiügät ja'a Jesucristocөxpä. Pero mijts, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugө'өy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Hanidiuhmjaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pө jii mmägu'ughajpä caayyөөc hajxy miөөdä quia'a mөөdä. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyii. ²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tөjc-hajxiän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ mjatcө'өy maa Diostөjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajxy jaduñ. Cábөch mijts jaduñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduñ mjatcө'өy.

²³ Hamdsoöchä Jesucristo xyajnähiхөөyy nébiөch mijts tөө nnajtscapxөөyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hänäjty tiooga'añii, mänitä Jesucristohajxy tiägөөyy tsuugaabiä mөөdä jiamiөөdhajxy. Mänitä Jesucristo tsajcaagy quionө'cy. ²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy yhaguidөөyy. Mänit miänaañ: "Huuc cay hajxy. Hөөч nni'x hөөч ngopc hädaa. Mijtsөxpөchä häna'c xtiooga'añ. Cөөч mijts mänaa xjiahmiejtstä'agät, jaduñä tsajcaagy hajxy mgáyät." ²⁵ Y coo hajxy hänäjty tөө chuugaabiädөөnä, mänitä Jesús vino quionө'cy copajooty. Mänit miänäängombä: "Cөөч mijts

nnähho'tu'udaannä, coөch nnө'ty nyaghäyowaannä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiөөdyajcuhduga'añ. Hoorä, hädaa vino, hijxtahnd jaduñ miähmө'өwa'añ nébiөch nnө'tiän. Y naaghooc hädaa vino hajxy mhu'ugy, mänitөch hajxy xjiahmiejtstä'agät." ²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajxy hänäjty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajxy hänäjty mhu'uga'añ, myajcөhxө'py hajxy hänäjty coo Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm. Hix, wiimbijtagatsaambä Jesucristo. Yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamiөөdhajxy miөөdcaayy miөөdhuuquiän, jadúhnäc hajxy ngaayy, jadúhnäc hajxy nhúucämbät. Pөnjatiä howyiinmahñdy hänäjty ca'a mөөd coo hänäjty jaduñ quiaya'añ, coo hänäjty jaduñ yhu'uga'añ, haxөөg hajxy jaduñ jiatcө'өy ja'a Jesucristo ñi'xcөxpä ñө'tycөxpä. ²⁸ Jaduhnds je'e, coo hajxy hänäjty mgaya'añ ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy hänäjty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocөxpä, naxy hajxy jayөjpiä mdehm ññajuө'өwөjät pө howyiinmahñdy hajxy hänäjty mjaanч mөөd. ²⁹ Pөnjaty jaduñ caaby huucp ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy jaduñ quia'a möjpädä'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, yajcumädowáanäp hajxy jaduñ. ³⁰ Näje'e hajxy mba'ambety; näje'e hajxy mga'a majaamөөdä. Hөxtä näje'ejaty hajxy jaduñ tөө yho'ogy. Paady hajxy jaduñ mjaty mhabety coo hajxy mga'a möjpäda'agy coo Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm. ³¹ Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät coo howyiinmahñdy hajxy hänäjty nmөөdhajtäm coo hajxy hänäjty ngayáanam ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy hänäjty nhu'ugáanam ja'a Jesucristocөxpä. ³² Paadiä Dios

hajxy tähoogaty xyajcumädóowäm, jaduhñ hajxy xyajnajuóoyyäm coo miädia'agy hajxy hánajty hoy nga'a yajtúunäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtúunämät, cab hajxy jiiby nnä'a hädáacämät mõjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yhäda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mabøjpä.

³³ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hánajty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuहुजत mdehm quiaačhóonät. Mniyhahixø'owøøjap hajxy jaduhñ. ³⁴ Pø myähó'cäp hajxy hánajty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädówät coo hajxy hánajty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uch hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooch jim nnócxät maa mijtsän, mänítóch jim nyajtødiägó'owät.

12 Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, coo hawiingatiä tuung hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduhñ mdehm wyiinjúø'owät.

² Mnajuøøby hajxy jaduhñ, coo Diosmädia'agy hajxy hánajty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hánajty mwiin-gudsähgø'øynä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduhñ hajxy hánajty mwädity nebiä tu'udägoybän. ³ Huuc wiinjuø'ow hädaa mädia'agy hajxy. Pønatiä Dioshespíritu jaduhñ najtscapxøøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg nänømy. Y pønatiä Dioshespíritu jaduhñ ca'a najtscapxøøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsøn'hájtäm.

⁴ Coo Diostuung hajxy jaduhñ ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduhñ xpiáatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiä hajxy jaduhñ xtiuungmóoyyäm. ⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduhñ njaančh túunäm, pero tu'jäya'ayyä hajxy jaduhñ nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúunämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiáatäm. ⁷ Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyäm, jaduhñ hajxy hoy nnibiuuhbéjtämät hamiñ haxøpy. ⁸ Hix, näje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jappä häna'cän. ⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbodyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaančh tehñ miäböğät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpógät, ja'a pøjc ja'a híjxäbä. ¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbodyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmä-jaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyyäbä coo hajxy yhøxcábät pøn najtscapxøøyyäp ja'a Dioshespíritäm, pøn najtscapxøøyyäp ja'a mõjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiápaxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyø'owät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹ Hanidiuhmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiuungmóoyyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquiiä ja'a Dioshespíritu jaduhñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduhñ nmøød-hájtäm. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm, hoy hajxy nja nämayhájtäm. ¹³ Coo

hajxy nnäbéjtäm, jaduhñä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, mөөдä judíoshajxy, mөөдä cajpä judíoshajxy, mөөдä jáya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, mөөдä jáya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmөөdhájtäm.

¹⁴ Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmөөdhájtäm. ¹⁵ Coods yø'ø tecy jaduhñ ñä'ä mänä'anät: “Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yø'ø cø'øjän, páadyhøch miičh jaduhñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnájxäm ja'a tecy jaduhmbä. ¹⁶ Jaanä jaduhnduhmbä, coo yø'ø taatsc jaduhñ miänáambät: “Cábøch jaduhñ nhixy nej yø'ø wiinän, páadyhøch miičh jaduhñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädóowäm ja'a taatsc jaduhmbä. ¹⁷ Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjiøxuugóyyäm. ¹⁸ Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmөөdhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmөөdhájtäm. ¹⁹ Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhijtäm. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy nmөөdhájtäm ja'a tu'ugpä jáya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduhñ nmөөdhájtäm.

²¹ Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduhñ ñämä'awät: “Cábøch miičh nyajmaaiaty.” Jaanä jaduhñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduhñ ñämäabiät: “Cábøch miičh nyajmaaiaty.” ²² Pero nhaagä yajtuungpaatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyä pajc näje'e quia'a jagä mөcä. ²³ Cabä ni'x ja'a copc hajxy

teenmuum nyajcähxø'ogáanäm, paadiä wit hajxy nmөөdhájtäm. ²⁴ Pero ja'a nwiin ja'a njøphajtämhajxy, cab jaduhñ ñejpiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jadúhñhøch cham tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtämhajxy xquiunúu'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiөөdhíjtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy nWiindsønhájtäm. Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm coo hermanodøjc hajxy nwiingudsähgø'oyyämät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy nhíjtämät tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nničhojc coo hajxy nnimiée'xämät hamiñ haxøpy. ²⁶ Coo tu'jáya'ay chaačhpógät, mänit hajxy nägøxiä njootmayhájtämät. Jaanä jaduhnduhmbä, coo tu'jáya'ay wyiingudsähgø'owó'øjät, mänit hajxy nägøxiä nxoondáacämät.

²⁷ Nwiindsønhájtämä Jesucristo hajxy nägøxiä pønatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunúu'xäm. ²⁸ Näje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájtäbä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, mөөдä Diosmädia'agy-yajwiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jáya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbety. Näje'e hajxy jaduhñ miägapxy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápät. ²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájtäm. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xäm. Cab hajxy nägøxiä nyajnähixø'oyyäm. Cab hajxy

nägøxiä ndúunäm hoy-yagjuøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. ³⁰Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnáxäm. Cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo ngápšamät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo hajxy ngapxhoyóøyyämät waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ³¹Tsøgä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmióoyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøčhä mädia'agy hajxy nyajnáhixø'øwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy ngudiúunäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacäm madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp. ²Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoy hajxy cu nja najuøøyyäm tii jadäänäp tii tunäänäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyä mœcmäjaa hajxy cu nja jaanč tehñ miøødhájtäm hoy ñä'a tiigøxpä. ³Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoyyä häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móoyäm mäduhñtiä hajxy nmøødhájtäm, hoyyä jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutäm.

⁴Pønä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ miädøjc-haty. Cabä hadsocwyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵Pønä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhñdägooyä. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypänejpia cu jia tunøø. ⁶Cabä

haxøøgpä hajxy chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduhñ chojpy. ⁷Pønä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coo hajxy cøxypänejpia tiunøøjät ja'a miädøjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy ñähøønø'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägapxy, weenä craa ja'a tøø quiädieeyäbä jaduhñ yhuuc wiinmahñmech coo jaduhñ tøø quiädieey.

⁸Habaadaamb jaduhñ coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hñajty quia'a yajwa'xaannä. Habaadaamb jaduhñ coo jäya'ayhajxy hñajty quia'a capx quia'a mädia'agaannä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduhñ coo quia'a tsoobaadaannä tijatiä jäya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nničhoc nnimiee'xäänäm. ⁹Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa nhíjtämnä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coo hajxy nyajwá'xämät. ¹⁰Habaadaamb jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuø'øwáanäm, paady hñajty pøn quia'a wäditaannä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹Coo hajxy nmuutsc-hájtämnä, cahnä hajxy hñajty nwiinmahñméjtsäm. Pero coo hajxy nmøjjóøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. ¹²Jaduhñ mäwíinäts je'e, coo hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyänä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtäm. Pero coo hajxy jim nnøcxäänäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadäänäm neby hajxy je'e xyhixyhájtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuø'øwáanäm. ¹³Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy

xyhanéhäm; coo miädia'agy hajxy nmäbøjcamät coo tiøyhajtä, chaads coo Jesucristo hajxy njöbhíjxamät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xamät. Hädaa hōxhaambä jaduhñ maas tsoobaadaamb coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xamät.

14 Naxy hajxy ndehm ñiçhojc ndehm ñimiée'xamät hoy miänaaja. Je'e maas tsoobaatp. Jaanä jaduhñduhmbä, tsögä Dios hajxy nämäayyäm coo mājaa hajxy ween xmióoyyäm coo tiuung hajxy jaduhñ ndúunämät. Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ²Näje'e hermanohajxy, coo hajxy hānajty quiapxa'añ tsajtögooty, cab hajxy howyiinjuøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ miøødmädiacypy, ca'a yhöjtshájtäm, je'eguiøxpä coo Dioshajtiä wyiinjuø'øy. Cab höjts jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøyyäm. Najtsapxøyyäp hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritäm. Jagooyyä Dios jaduhñ ñajuø'øy waambaty hajxy jaduhñ miädia'agy. ³Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuø'owät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøyyämät, hoy hajxy jaduhñ ngäpxämät. ⁴Pøn Dioshajtiä nä'ä møødmädiacp, je'e mājaa nidiuhñ móoyyäp nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuø'owät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuø'øy waambaty jaduhñ miädia'agy. Pero coo hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøyyämät howyiinjuøñä, mänit hajxy miäjaamo'owøøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy jiaac wiinjuø'owät.

⁵Maas tsoobaatp jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät

howyiinjuøñä; jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuø'owät, ja'a hajxy mädooabä. Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädiä'agät. Mänit mäßocy yhöyø'owät coo hajxy mgapxhöyø'owät, jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuø'owät. ⁶Hermanodøjc, coočä Dioshajtiä nnä'ä møødmädiä'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuø'owät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuø'owät cooč mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiinhixø'owät nebiätyhöčhä Dios ja'a miädia'agy hānajty xñajtsapxøyyä.

⁷Høxtähmädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajpøgø'øy, y cab hoy yajmädoy. ⁸Jaana jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamioødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä himybiäyø'og nøø maamybiäyø'ogäp hajxy jaduhñ. ⁹Jaduhñ mäwínäts höjtshájtäm, coo Dioshajtiä hajxy nmøødmädiäcämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuøyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiäcämät. ¹⁰Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngäpxäm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuøyyäm. ¹¹Y coo mädia'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuøyyämät hawiingiaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimiøødmädiäcämät. ¹²Jaduhñ mäwínäts mijts, mjaanč tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiuungmó'owät. Y myujwä'anäp ja'a tuung hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxø'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuø'owät.

¹³ Jaduhnds je'e, pøn jaduhñ howyiinjuøñä ca'a capxp ca'a mädiaacp, weenä Dios jaduhñ nāma'ay coo miäjaamo'owøjät nebiä miädia'agy quiapxhoyø'owät. ¹⁴ Coo Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøbiä, cab hajxy nwiinjuøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiäacäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøyyäm. ¹⁵ Jaduhnds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøñä. Tsøcxä Diosøy hajxy høøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøñä. ¹⁶ Coo Dios hajxy nnämaäyyämät "Dioscujú'uyäp", ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'owät. Y cab hajxy hoy piamäná'anät "Dioscujú'uyäp." ¹⁷ Hoyyä Dios hajxy yajxón cu nja nāmāāyyäm "Dioscujú'uyäp", ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuø'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuø'owät. ¹⁸ Høøch, nnämāabiøchä Dios "Dioscujú'uyäp" je'eguiøxpä cooçh pøn jaduhñ xquia'a najtspaadø'øy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøbiä. ¹⁹ Pero maa hajxy nhamugøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooçh howyiinjuøñä ngäpxät, hoy jia weentiä. Cab jaduhñ jiäty tsoobäadät cooçh hayuuc-haamby ngäpxät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hix, cooçh howyiinjuøñä ngäpxät, wyiinjuø'owäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jadúhñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxø'owät.

²⁰ Hermanodøjc, tsøg hädaa mädi-a'agy hajxy hoy wiinjuøyyäm nebiä møjhänä'c-hajxy hoy wyiinjuø'oyän.

Yø'ø pigäna'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhixy yhabaadyñä. ²¹ Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: "Ja'a judfoshajxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judfoshajxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añii wiinghayuuc-haamby. Pero ni jadúhñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä, nømä Dios miäna'añ." ²² Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngäpxäm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøbiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mabøjpä. Coo hajxy naxy ngäpxäm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøby, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coo jäya'ay tsaaçhpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Pero coo Diosmädia'agy hajxy naxy ngäpxäm howyiinjuøñä, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coo jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ²³ Hix, coo hajxy nägøxiä ngäpxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøby maa hajxy hānajtý nhamugøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, y coo jäya'ayhajxy jim tiägø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, jaduhñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhñinäm. ²⁴⁻²⁵ Pero coo Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngäpxämät howyiinjuøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuø'owät, ja'a hajxy ca'a mabøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyä nīñajuø'owøjät coo hajxy hānajtý hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduhñ jyijcädá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy

yhuuc tehñ miáná'anät coo Dios hajxy hñajty tøy xjiaanč tehñ miøðhjtäm.

²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsøg hajxy yajxón yagjáltäm nägøxiä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmaas mabøjcämät. Naje'e Dioshøy hajxy yhøwa'añ. Naje'e hajxy yajnähixø'øwa'añ. Naje'e hajxy miä-dia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm. Naje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Y naje'e hermanohajxy quiapxhoyø'øwa'añ waambatiä hermanohajxy hñajty tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ²⁷ Coo hajxy mänäa ngápxämät ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä maa hajxy hñajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, nämetsyä nädägøøquiä hajxy ngápxämät haniduihmjaty. Mänitä hermano tul'jäya'ay xquiapxhoyøøyyämät.

²⁸ Pero pø cabä hermanohajxy jim naje'e jiaty capxhoyø'ow, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtøgooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Wiingtuum hajxy nøcxy nnä'ägädä cápxäm jaduhñ haniduihmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduhñ. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, coo hermanohajxy hñajty quiapxa'añ waambaty hajxy hñajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, ween hajxy nämetsyä nädägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiibä, mänit hajxy jaduhñ miáná'anät pø tøø hajxy hoy miädoy, pø caj. ³⁰ Y coo wiinghermano hñajty quiapxa'añ waambaty hñajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hñajty capxpä. ³¹ Haniduihmjaty hajxy ngápxämät nägøxiä waambatiä

Dios hajxy hñajty xñajtsapxøøyyäm. Jaduhñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabøjcämät; jaduhñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjjämät. ³² Hix, coo miich hñajty mgapxa'añ waambaty miichä Dios hñajty xñajtsapxø'øwaanä, mänit mgápxät coo hñajty tøø xyhabaatä. ³³⁻³⁴ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy haniduihmjaty ngápxämät. Cab jaduhñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmujc nmädiaacmújämät tsajtøgooty.

Cab jaduhñ yhooyä coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxät tsajtøgooty maa Dios hajxy hñajty nwiingudsähgøøyyämän. Cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy jiiby quiápxät. Jaduhñä hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmy-hagajpt. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbögät. ³⁵ Höchähdiuunnä jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxät tsajtøgooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø wyiinjuø'oy tsajtøgooty, jimä ñihyhap hajxy miäyajtówät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quia'a capx quia'a mädiä'agät tsajtøgooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduhñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷ Nébiøch cham ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduhñ. Naxy hajxy jaduhñ mdehñ miäbögät, pønjaty jaduhñ niñänøømäp coo Dios hajxy ñajtsapxøøyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbedyii. ³⁸ Pønjaty hajxy jaduhñ ca'a mabøgaamb, cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añii.

³⁹ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsögä Dios hajxy nämäyyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxøøyyämät.

Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Põn jaduhñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjüøøbiä, ween hajxy jaduhñ quiapxy, ween hajxy jaduhñ miädia'agy. ⁴⁰ Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtøgooty.

15¹⁻² Hermanodøjc, tsøg hajxy jahmiejstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jadúhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øý. Tøø hajxy jaduhñ nmäbøjcäm. Coø hajxy tehngajnä nmäbøjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim nõcxämät Dioswiinduum. Pero coø hajxy jaduhñ nga'a mabøjcämät, cab hajxy jim nnä'ägädä nõcxämät.

³ Jadúhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øý nebiátyhøchä Dios tøø xñajtsapxøøyyä. Jaanč tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduhñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpä ngädieeyháltäm hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁴ Coø Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'øý. Mänit hoy jiuypipøjtägach cumaaxc. Jaduhñ jim myíngombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'øý. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägumbä ja'a jiamioød-hajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶ Mänit hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Naje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñamayyä. ⁷ Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a jiamioødhajxy nägøxiä.

⁸ Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac tehñ yhiixy. Pero cábøch mähdiøjc jaduhñ nnä'ägädä tsoobaady. ⁹ Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej

yøø Dioscuguexypä cuhdujt hajxy møc jiaanč tehñ miøødän. Cábøch mähdiøjc nhawiinmatsä cooçh mähdiøjc jaduhñ nniñänømøøjät cooçh Dios xquiuguexyhajpä. Hix, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaaçhpøjpøchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰ Pero cooçhä Dios xjiaanč cuguexyhaty, páadyhøch jaduhñ xpiuhbety. Høyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimä. Ca'a yhøøch jaduhñ tøø nnä'a piy ngopcóotyhøch; Dióshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jadúhñhøchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduhñ ñejpiä pønjaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'øý, pø høøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäbøcy.

¹² Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypipøjtägajch coo hánajty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ quia'a mabøcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypipøga'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ ñä'a møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypipøga'añ, cabä Jesucristo cu jiuypipøjcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juypipøcy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhñ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mabøcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady. ¹⁵ Jaduhñ højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypipøjcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä, hønndaacp højts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hix, pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypipøga'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjuypipøjcy. ¹⁶ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypipø-

ga'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy. ¹⁷ Y coo Jesucristo cu quia'a juyypiojcy, cabä mädia'agy häxöpy choobaady neby hajxy nmäbójcäm. Y cabä nbojpä ngädieey-hajxy häxöpy ñähwäatsäm. ¹⁸ Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxöpy yhäda'agy møjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo miädia'agy. ¹⁹ Coo Jesucristo cu quia'a juyypiojcy, cab hajxy häxöpy jim nñøcxäänäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxöpy nniwyiinhóhñäm hamiñ haxöpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxöpy xyhíjxäm.

²⁰ Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiuypiojtägajch. Jayøjp je'e jiuypiojtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juyypiogåanäm. ²¹ Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhajtäbä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuunä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay jiuypiojtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. ²² Ja'a Adán, højts nhaphajt ndeedyhajtäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogáanäm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njuypiogåanämbä, pønatiä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp. ²³ Coo Jesucristo hñajty tøø jiuypiojtägach, mänit jim nñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøyy hanehmbä. Y coo yaa quiädaactägátsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hñajty tøø miäbójcäbä. ²⁴⁻²⁶ Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quihdujthajxy piogáanäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaanä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'owa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän. Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaanä: ²⁷ "Tøø Dios ja'a Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä yhané'emät." Nömä Diosmädia'agy jecy miänaa. Mänit

jaduhñ tiøjiajty mänaa Jesucristo tiägø'oyän jäya'ayhanehmbä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miänaa coo Dios yaghane'emy. Hix, jaaya'ayä cuhdujt yejc coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhané'emät. ²⁸ Coo Jesucristo ja'a miädsip hñajty tøø quia'a cøxy yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quioxy yajcø'ødägø'owa'añ mäduhñtiä cuhdujt hñajty tøø mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo yhane'ema'añii ja'a Tiéediäm. Jaduhñä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

²⁹ Näje'e jäya'ayhajxy näbety ho'oguiäya'aguioxpä. Pø cab häxöpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduhñ coo näbety ho'oguiäya'aguioxpä.

³⁰ Nmäbøjpy højts jaduhñ coo hajxy njuypiogåanäm, paady højts nga'a møjpäda'agy, hoy højts nja wädity mähñndiuum homiänaajä. ³¹ Cooch nmäna'añ cooch jaduhñ nwädity mähñndiuum, je'eñ jaduhñ nnänøømby coochä ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'i yagho'oga'añ homiänaajä. Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduhñ cooch nxoonäda'agy mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbójcä, ja'a hajxy nWiindsønhajtämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooch nwädity mähñndiuum homiänaajä. ³² Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'i yagho'oga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Cooch häxöpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxöpy nyajwa'xy. Coo häxöpy jaduhñ quia'a tøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cu nmänäänäm hajxy jaduhñ: "Tsøg hajxy jaac cáayyäm, tsøg hajxy jaac húcäm, coo hajxy jaboom nho'ogáanäm."

³³ Cab hajxy myajwiinhóønät. Cab hajxy mmøødwädiymúgät ja'a

hāna'c-hajxy mānaambā cooc tyijy ho'oguiāya'ayhajxy quia'a juypioḡa'añ coo hajxy jaduhñ xyajtu'udāḡóyyāt. ³⁴Najtshixø'ow yø'ø mhaxøḡcuhdujt hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnájxnāt. Nāje'e yø'ø mjamiødhajxy quia'a mābøcyñā ja'a Diosmādia'agy. Hočhāhdiuunnā je'eduhñ.

³⁵Nāje'e jāya'ayhajxy yajtowa'añ: "Nebiā ho'oguiāya'ayhajxy juypioḡa'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøḡdhadaamby." ³⁶Hoy piønā jaduhñ ñajuø'oy. Cooc mādyii tømmd mní'ibāt, hoy trigo, tsipcøxp jaduhñ piu'udy; pø caj, cab jaduhñ ñā'a muxy. ³⁷Y ja'a tømmd jaduhmbā, cooc mní'ibāt, wiing jaduhñ jiajnā cooc miuxy. ³⁸Dios jaduhñ tøø wyiinmay nebiatiā tømmd jiádāt. Wiingatiā tømmd quiunuu'xy. ³⁹Jaanā wiingatiā Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajxy xquiunú'u'xāmbā. Y wiingatiā animal ñi'x quiopc-hajxy quiunú'u'xāxābā, møødā animalhajxy ja'a tø'ødstuum tsānaabiā, møødā muuxyhajxy, møødā hacxhajxy. ⁴⁰Ja'a hajxy jim hijpā tsajtcøxp, wiing hajxy jaduhñ quiāhxø'øgy. Cab hajxy jaduhñ quiāhxø'øgy neby hajxy yaa quiāhxø'øguiān, ja'a hajxy yaa hijpā hādaa yaabā naaxwiin. ⁴¹Haagā hajajp ja'a xøø møødā po'o møødā madsa'a, pero haagā wiingaty yhajajy. Jaanā jaduhñ ja'a madsa'abā, haagā wiingaty yhajajpā. ⁴²⁻⁴⁴Jaduhñ māwfiñāts højtshájtām, cooc hajxy nho'c cooc hajxy ndāḡóoyyām, cabā mājaa hajxy nmøødhájtānā. Mānit hajxy nøcxy nnaaxtāḡóoyyānā. Ja'a naaxni'x ja'a naaxcopc jaduhñ naaxtāḡøøby. Mānit hajxy ngøxy yajxee'txúutānā jutjooty. Mānit hajxy njájtānā hoxiøḡhajnā. Pero cooc Jesucristo yaa quiādaactāḡatsāangombā hādaa yaabā naaxwiin, mānit hajxy njuypioḡtāḡatsāanāgombā, cooc hajxy hānajty tøø nho'c cooc hajxy

hānajty tøø ndāḡóoyyām. Wiing hajxy jaduhñ njadāanānā cooc hajxy jim nnøcxāanānā Dioswiinduum. Hoy yajxón hajxy hānajty njadāanām haagā mājaa møød. Y cab hajxy hānajty mānaa nho'tāḡatsāanānā. Wiing hajxy yaa nhíjtām hādaa yaabā naaxwiin; wiing hajxy hānajty jim nhidāanānā Dioswiinduum.

⁴⁵Jaduhñā Diosmādia'agy miāna'añ: "Coo Adán jaduhñ quiunuu'xtsohnā, mānitā jugyhajt miooyyā." Pero cooc Jesucristo juypioḡtāḡajch, paadiā tøyhajt hajxy nmøødhájtām cooc hajxy nbajuypioḡtāḡatsāanāmbā. ⁴⁶Jawyiin hajxy yaa nhíjtām hādaa yaabā naaxwiin. Cooc hajxy njuypioḡtāḡatsāanām, mānit hajxy jim nnøcxāanām Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹Ja'a craa Adánhájtābā, jecy je'eduhñ quiunuu'xtsohnā naaxoc-haam. Yaa jaduhñ jecy chānaabiā hādaa yaabā naaxwiin. Jaanā jaduhñ højtshájtāmbā, naaxoc hajxy nni'xhájtām ngopc-hájtām nebiā Adángān. Hix, je'e højts nhaphajt ndeedyhájtām. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhñ choñ tsajpootyp. Cooc yaa quiādaactāḡatsa'añ hādaa yaabā naaxwiin, mānit hajxy njuypioḡaānām, pønatiā miādia'agy hānajty tøø miābøjcā. Jaduhñ hajxy jim nhidāanām tsajpootyp nebiā Jesucristo jim yhiitiān.

⁵⁰Hermanodøjc, huuc mādow hajxy, cab hajxy jim hoy nnøcxāmāt Dioswiinduum ni'xcopcmøød nebiā nni'xā ngopc hajxy yaa nmøødhájtām hādaa yaabā naaxwiin, je'eguiøxpā cooc hajxy nho'og cooc hajxy ndāḡóoyyāanām. Cooc hajxy ndāḡájtāmāt nebiā Jesucristo yhiitiān, mānit mābøcy hajxy jim nnøcxāmāt tsajpootyp. ⁵¹Huuc mādow hajxy nébiøchā Dios jaduhñ xñajtsapxøøyyā. Cooc Jesucristo quiādaactāḡatsa'añ, cahnā hajxy hānajty nāḡøxiā nho'c ndāḡóoyyām. Nāje'e hajxy hānajty njújquiāmnā. Pero

nägøxiä hajxy ndägatsáanäm, mөөдä jujcypia mөөдä ho'ogypia. ⁵²Nägooyä Diosmoonsä ja'a corneta hānajtý hõxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy juijypiojtägatsa'añ. Cab hajxy hānajtý mānaa yho'tägatsaannä. Mānitä hajxy nāgøxiä ndägatsáanäm, mөөд hajxy hānajtý yaabä jujcypia, mөөд hajxy hānajtý tөө yho'oguiäbä. ⁵³Hādaa naaxni'x hajxy nmөөdhajtāmbä, nā'ägädä ho'og nā'ägädä tågoyyāanäm hajxy jaduhñ. Tspicøxp hādaa nni'x hādaa ngopc-hajxy tiägatsāanäm, mānit hajxy jīm nmøcxāanäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hānajtý nho'tägatsāanāni mānaa. ⁵⁴Y coo hajxy jaduhñ njadāanäm, mānitä Diosmādia'agy tiøjiada'añ coo jaduhñ miāna'añ: “Cabä jāya'ayhajxy hānajtý mānaa yho'og tiāgoyyaannä.” Coo Jesucristo hajxy tөө xñāhho'túutām, paady hajxy jiiby nga'a hāda'agāanäm møjcu'uhaam. ⁵⁵Y coo hajxy jiiby nga'a hāda'agāanäm, paady hajxy nga'a tsāhgøøyyānā coo hajxy hānajtý nho'ogāanäm. ⁵⁶Hoorä, coo Diosmādia'agy hajxy hoy nga'a cudiūnām, paady hajxy ngādiéhyyām, paady hajxy nhó'cām. ⁵⁷Tsögä Dios hajxy nāmāyyām “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy xñāhho'túutām, ja'a hajxy nWiindsøn'hajtāmbä. Coo hajxy xñāhho'túutām, paady hajxy jiiby nga'a hāda'agāanäm møjcu'uhaam.

⁵⁸Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøg hajxy hoy túunām hamuumdu'joot ja'a Dioscøxpä. Cabä miādia'agy hajxy mānaa nnajtsxixøøyyāmāt, howyiaambatiä jāya'ay hajxy cu xjia nāmāyyām. Nnajuøøyyām hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xpiuhbedāanām.

16 Mguexaambiä xädø'øn hajxy jīm Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmüjpät nébiøchä

hermanodøjc-hajxy nhanehmy jīm Galacianaaxooty. ²Näxøøbaadiä

xädø'øn hajxy mbuhgönāt māduhñtiä hajxy hānajtý tөө mguduñ. Hawiing hajxy jaduhñ myaghídāt. Mānitøch hajxy xmió'owāt cooçh jīm nmédsāt maa mijtsän neby hajxy jaduhñ mānit møc hadø'øchä mga'a wādijtā'agāt.

³Mānitä hermano hajxy mwiimbíwāt pønjátyhøchä xädø'øn hānajtý nyajmāguexaamby jīm Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymioød

hajxy ñøcxāt nebiä hermanohajxy jīm ñajuó'owāt cooçh hānajtý tөө nguexy. ⁴Pø hahixøøby hānajtý cooçh jīm nmøcxāt, mānitøch hajxy xpianøcxāt.

⁵Cooçh hānajtý jīm nmøcxa'añ Corintos, tu'unaxāambøch jīm Macedonia. ⁶⁻⁷Coo Dios jaduhñ miāná'anāt, jégäbøch jīm maa mijtsän. Wéhñdøch jīm nga'a tsoj wiimbídāt høxtä coo tөөchpoj hānajtý tөө ñaxy. Jadúhñhøch mijts jejcy nguñixāt. Jadúhñhøch hajxy xpiuhbédāt majátyhøch hānajtý njaac wādita'añ. ⁸Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxøø hānajtý tөө yhabaady, mānitøch ndu'ubøga'añ. ⁹Hix, jaançh tehñ miäbøgaambä jāya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmādsiphajxy jia nāmāyyä.

¹⁰Coo Timoteo jīm miédsāt maa mijtsän, hoy yajxon hajxy myajmédsāt. Hix, jaduhñä Diostuung tiuumbä nébiøch nduñän. ¹¹Cab hajxy jaduhñ mbéxāt. Mbuhbédäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcuçj jiaac mínāt yaa maaçh høøchän. Nja wi'i jibbhixyp højts yaa mөөдä hermanodøjc-hajxy.

¹²Y ja'a hermano Apolos, nja mānuu'xtāac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødncøxy maa mijtsän, pero cab jāda'a tiehñ ñøcxa'añ. Cooc ñābaadø'owāanāxä, mānínäc hānajtý ñøcxa'añ.

¹³Mniyajcopcø'øwøøjāp hajxy. Hoyyā Diosmādia'agy hajxy myajtu'uyó'oyāt.

Cab hajxy pøn mdsähg'owät. Mmee'x-tügäp hajxy. ¹⁴Mničhoc mnimiee'x'øjäp hajxy hamuumdu'joot.

¹⁵Hermanodøjc, mnajuøoby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jīm Acayanaaxooty, mөөдä yhuung mөөдä tio'oxy. Jīmä hermanodøjc hajxy piuhbety.

¹⁶Jadúhñhøčhä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän. ¹⁷Xoondáacpøch jaduhñ coo Estéfanashajxy tøø miech mөөдä Fortunato mөөдä Acaico. Nnäjootmayhájpìøch mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä. ¹⁸Tøøčhä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøčhä mjoothajxy nyajmøcpøgåanäbä. Mnajuø'owäp hajxy jaduhñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jīm tsänaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä ja'a Dioscøxpä, mөөдä Priscila, mөөдä hermanodøjc-hajxy jīm hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän. ²⁰Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxón hajxy mniyajpoo'x'øjät.

²¹Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøč Pablo.

²²Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsøn, min hadø'øčhä.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä. ²⁴Ndsøjpiøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

2 Corintios

1 Høöch Pablo hädaa nocy njahby. Je-sucristöch tøø xwyiinguexy cooöch ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooöch nyajwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmáhnädyhöch je'e xmiøødhity cooöch hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnäguexaamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wiin-duhmyhagajpt. ²Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhajtäm. Jesucristo hajxy nWiindsøn'hajtäm.

³Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämäyyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaanč tehñ yhojoot ja'a Dios miøød. Xjiootcapxmøcpøjcäm hajxy homiänaajä, ⁴hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpøjcäm, jaduhñ hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägajtsämd pønjaty häyohmbaatp. ⁵Hix, nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy ndsaačhpøjcämbä. Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaanč tehñ jiootcapxmøcpøjcäm. ⁶Coo højts ndsaačhpøcy, mänit højts Dios xjiootcapxmøcpøcy. Y jaduhñ mijts njootcapxmøcpøjtägajtspä. Y jaduhñ mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Coo mijts mdsaačhpøjpät neby højts ndsaačhpøquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduhñ hoy mmee'xtúgät. ⁷Nnajuøoby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiootcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaachpøc neby højts

ndsaačhpøquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduhñ.

⁸Mägu'ughajpädøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'owät nebiaty højts jim ndsaačhpøjcy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Asia. Hanaxiä højts jim njajty nhabejty. Jaanč tehñ jiootmayhajp højts hñajty. Høxtä mänaañ højts jaduhñ coo ndijy højts hñajty jim nho'oga'añ, ⁹coo ndijy hñana'c hñajty tøø quiojyquiapxytiuñ coo højts hñajty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduhñ njajty nhabejty, jaduhñ højts nnajuø'owät coo jagooyyä Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo hoy nniñäwa'anøøjät. Haa ca'a, Dios jaduhñ yagjujypjøjtägajtsp ja'a tøø yhó'oguiäbä. ¹⁰Xñäwaan højts ja'a Dios coo højts hñana'c hñajty jim xjia yagho'oga'añ. Homiänaajä højts jaduhñ xñäwa'ana'añ. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduhñ. ¹¹Naxy mijts ja'a Dios mdehñ pia'yá'axät maa højtscøxpän. Jaduhñ højts mijts hoy xpiuhbédät. Coo jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät maa højtscøxpän, mänit højts ja'a Dios xñäwa'ana'añ, mänitä jäya'ay ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo højts Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy.

¹²Jootcujc højts nnijiäwø'øyii coo højts hoy tøø njäya'ayhaty maa mijtsän hädaa yaabä naaxwiin. Dios højts jaduhñ xpiädaac coo højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay højts xyhijxp coo højts hoy njaanč jäya'ayhaty. Xpiuhbejp højts jaduhñ neby højts hoy njaac jäya'ayhädät. Cab højts hamdsoo hoy nhojiäya'ayhädät. ¹³⁻¹⁴Hix, howyiinjuøøñä mijts tøø nnäjaayø'oy, caj chipjatiä. Caj mijts mänaa tøø nwiinhøøn. Tøø højts nmädia'agy hajxy siémpräm xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot coo hajxy ca'xy mwiinjuø'owät, jaduhñ hajxy mxoondä'agät maa højtscøxpän coo ja'a Jesucristo

hänäjty quiädaactägatsa'añ. Je'e hajxy nWiindsøn'hájtäm. Mänit hõjts nxoonda'agaambä maa mijtscõxpän.

¹⁵Nmõðdhõch tõyhajt jaduhñ coo hõjts nmädia'agy hajxy ca'xy xwyijnjuõ'owaanä, páadyhõch hijty tõe nja wiinmay coo mijts jadähooc nõcxy cu nguhijxy. Jaduhñ hajxy jadähooc cu nxoondäacäm nägõxiä.

¹⁶Hix, nõcxáambõch hijty jim maa ja'a naax jaduhñ xiõhatiän Macedonia, y jim mijts hijty ndu'uguhixa'añ Corinto. Y cooñ hijty nwiimbidaannä Macedonia, mänit mijts hijty jadähooc ndu'uguhixáangombä cooñ hijty jim nnõcxa'añ maa ja'a naax jaduhñ xiõhatiän Judea. Jim mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷Pero cabä Dios jaduhñ miänaañ cooñ jim cu nminõyy maa mijtsän. Ca'a yhamdsoojóotõch jim tõe nga'a naxõ'oy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cóogõch tyijy jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy, cooñ jim tõe nga'a naxõ'oy. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mabõjpä, je'eds hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a yhõõchä. ¹⁸Dios hõjts xyhijxp coo hõjts nga'a hõhñda'agy. Cab hõjts mijts mänaa tõe nmõødtu'ugcapxy tõe nmõødmetscapxy. ¹⁹Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy mietscapxy. Homiänaajä tiõmiädia'agy. Y coo hõjts mijts nyajwiingapxõyy ja'a Jesucristocõxpä, paady hõjts nga'a tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni hõõch Pablo, ni hermano Silvano, ni hermano Timoteo. ²⁰Waambatiä Dios jecy miänaañ coo hänäjty yajtõjiada'añ, cõjx jaduhñ tiõjiaty ja'a Jesucristocõxpä. Y coo hõjts ja'a mädia'agy nmäbõjcäm ja'a Jesucristocõxpä, jaduhñä Dios mõj jaançh nbädäacäm. ²¹Pero ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ nmõødhíjtämd tu'ugmädia'agy tehngajnä, mõe hõjts mõe mijts nägõxiä. Jaanä

Dios hõjts jaduhñ xwiinguejxpä coo hõjts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. ²²Xyaghijp hõjts ja'a Dios quiõ'õjooty ja'a yhEspírituhaam. Xyhuunghajp hõjts jaduhñ. Xmiõooyäm ja'a tõyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy homiänaajä xcwieendähadäänäm.

²³Dios ja'a tõyhajt mõe cooñ nga'a hõhñda'agy. Páadyhõch jim tõe nga'a naxõ'oy Corinto maa mijtsän, cábõch njoot hänäjty chocy coo mijts nhóát. ²⁴Pero cab hõjts mijts nhane'ema'añ nebiatiä Diosmädia'agy hajxy mmäbõgät. Hix, nnajuõõby hõjts jaduhñ coo hajxy hamuumdu'joot mmäbõcy. Nja wi'i piuhbedaaamy hõjts mijts jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mbanõcxät. Jaduhñ hajxy maas jootcujc mhídät.

2Mänáajõch jim nhuug hoobiän maa mijtsän, mänitõch mijts nhõjy je'eguiõxpä coo hajxy hänäjty hoy mga'a tuñ. Jootmayhájtabõch jim nwiimbijty. Hoorä, tõeñ nmädoyhájcombä coo hajxy hoy mga'a túungombä. Tõeñ nwiinmahñdyhaty cooñ jim nga'a tsoj nõcxtägatsa'añ maa mijtsän, coo mijts jim nnä'ä hojtägätsät. ²Hix, coo mijts nhõjtägätsät, mänitõch jadähooc njootmayhada'añ. Pero chõjpiõch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mdúnät. Jadúhñhõch jootcujc nhídät. ³⁻⁴Mänáajõch mijts jayõbajt nhuuc näjaayõõbiän, mänit mijts nmägapxy nhanehmy coo ja'a mhaxõggcuhdujt hajxy mnajtshixõ'owät. Jaançh tehñ jiootmayhájpõch hänäjty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy mga'a panõcxy. Hõxtä jõõyyhõch jaduhñ. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy nocyhaam, njaançh tehñ chojpy mijts jaduhñ. Cábõch njoot chocy coo hajxy mjootmayhádät. Coo ja'a mhaxõggcuhdujt hajxy mnajtshixõ'owät nébiõch cham nmägapxy nhane'emiän nocyhaam,

mánítøch jim jootcuje nnøcxa'añ maa mijtsän. Coö mijts ja'a Diosmädia'agy hoy cu mbanøcxy, cábøch jaduñ mänaa cu njootmayhajty. Nnajuøøbiøch jaduñ coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mja wi'i pianøcxa'añ. Y coö hajxy jaduñ hoy mbanøcxät, jaduñ hajxy nägøxiä jootcuje nhjätämd, møød høøch møød mijts.

⁵Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a tøø quiädiéeyäbä, nägøxiä hajxy jaduñ tøø xñägädieeyøøyyäm, ca'a yhøøchähajtiä nidiuhm. Pero cábøch nmäna'añ coö hanaxiä tøø quiädieey. Hix, cábøch hanaxiä nyajtsähdiuna'añ.

⁶Hoorä, tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy chaačhpøcy. Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnibiaatä, paadiä mmägu'ughajpä hajxy myajcumädooyy. Hoorä, tøø jaduñ chaačhpøjnä.

⁷Hahixøøby hajxy jaduñ mmämée'xnät. Jaduñ hoy jiootcugøøguiumbät, y cab jaduñ hanaxiä jiootmayhädät.

⁸Coö hajxy jaduñ mmämée'xnät, myajcøxøøgaamby hajxy jaduñ coö hajxy mjaanč tehñ chocy.

⁹Paady mijts jayøbajt nnäjaayøøyy, nhijxmajts mijts jaduñ pø tøyhájthøch nmädia'agy hajxy hñajty xmiäbøgaanä hamuumdu'joot.

¹⁰Pønjaty mijts mmämée'xyp, jaanä jadúñhøch nmämée'xaambä. Haa ca'a, pø tøøch hñana'c nmämée'xy, páadyhøch tøø nmämée'xy, jaduñ mijts jootcuje mhädät. Jesucrístøch jaduñ xyhijxp coöch nga'a høhnda'agy.

¹¹Coö hajxy jaduñ nnimiämée'xämd, cabä mõjcu'ugong miäjädä'agät maa højtsøxphjätäm. Nnajuøøyyäm hajxy coö ja'a mõjcu'ugong jiaanč tehñ miäwiinhøøn.

¹²Coöch jim nmejch maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, nbáathøch hawa'adspä coöch jim ndägøøwät

Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³Pero coöchä hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, mänítøch ndägøøyy jootmayhajpä. Mänítøch nwiimbijnä. Mänítøch nnøcxy maa ja'a naax jaduñ xiøhatiän Macedonia.

¹⁴Dioscujú'uyäp ja'a Dios coö højts xpiuhbety, coö højts xyaghty tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduñ højts ja'a Dios xpiuhbety coö højts ja'a mõjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy majaty højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. Homiädoonä ja'a jäya'ayhajxy miädooy nebiaty højts nyajwiingapxøøy.

¹⁵⁻¹⁶Xquiumaaby højts ja'a Dios coö højts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty hoy mädooob, pønjaty mabøjp, je'eds nähwa'adsaamb. Jugyhadaamb hajxy je'eduhñ cøjxta'axiøø nebiä Dios jugyhatiän. Pero pønjaty hoy ca'a mädooob, pønjaty ca'a mabøjp, cab hajxy jaduñ nähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxøøgtuum nøcxy miähmøøwa'añ. Caj pøn yhamdsoo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x. ¹⁷Højts mabøcypä njajpy je'eguiøxpä coö højts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot højts nduñ je'eguiøxpä coö højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduñ coö højts hoy nduñ. Jii hñana'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyi'i miädiaacy, je'eguiøxpä coö hajxy jia wi'i quiänaarhada'añ. Højts, cab højts jaduñ nbahixy.

3 Cab hajxy mmäná'anät coö tyijy højts nniguiumayii nebiä hñana'c ñiguiumayijän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädiipiä. Coö hajxy hñajty maa ñøcxa'añ, mänitä hermanodøjc hajxy ñäma'ay coö nocy hajxy jaduñ ween yhädiüünäxä cooc tyijy

ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø ya-jwa'xy. Pero højts, cab højts jadu-hmbä nocy nyajmaajiaty, ni coo mi-jts nyaghixät, ni coo mijts xmió'owät. ²Hoy piönä ñajuø'oy coo højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböcy mänaa højts jim hoy nyajnähixø'öyän. Hix, njaanč tehñ chojpy højts mijts hamuumdu'joot. Homiänaaja højts mijts njahmiejsta'agy. ³Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmäböcy, jaduñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miøødä coo højts ja'a Jesucristo jaduñ xwyiinguejxy maa mi-jtsçexpän, coo højts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät. Jujcy ja'a Dios. YhEspirituhaam ja'a Dios hajxy xyajmäböjcy. Jaduñ miäbaady coo ja'a Jesucristo tøø yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazoncøphajxiän. Cab jaduñ tøø yuugjaay tsaagøxp tintahaam nebiä Dios jecy yuugjahyyän tsaagøxp maa ja'a tun xiøhatiän Sinaí.

⁴Paady højts jaduñ nmäna'añ, nmøød højts ja'a tøyhajt coo højts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵Pero cab højts tii njada'añ hamdsoo. Dios højts jaduñ xpiuhbejp coo højts njádät. ⁶Jaaya'ay højts jaduñ tøø xyajnähdijy coo højts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam højts ja'a Dios tøø xmiø'oy. Cabä Dios tøø jiahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jahyyän tsaagøxp. Yø'ø jecyquihdujt, cab jaduñ pøn hoy quidiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemybiä'agy hajxy mmäbögåt, mänitä Dios hajxy xyagjugyhádät cøjxta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jjugyhatiän.

⁷Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jiahy tsaagøxp, høxtä haamb høxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp hanaajty, høxtä cabä

israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp hajxy hanaajty hoy yheebaana. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp jaduñ nä'a haañ nä'a tsämaamy. Paadiä Moisés ja'a wyiin jiøjp hanaajty yhañ chämaamy, tøø ja'a Moisés hanaajty yhoy jim Dioswiinduum maa ja'a Dios hanaajty tøø quiäda'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaanč tehñ miøød. Hoorä, yø'ø jecyquihdujt, cab jaduñ pøn hoy quidiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸⁻⁹Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp jecy yaghaanä yajtsämaamä, jaduñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä'agy tøø yecy. Jaduñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'ogy coo møcmäjaa miøødä. Hix, hoy-yagjuøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp jecy yhaañ chämaamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemybiä'agy yhoy-yagjuøñä, ja'a højts nyajwa'xypä. ¹⁰⁻¹¹Jaduñ quiähxø'ogy coo ja'a jecyquihdujt jaduñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemybiä'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduñ tsoobáatnäp. Y cab jaduñ mänaa tiägoyya'añ.

¹²Tøyhajt jaduñ, paady højts nga'a tsähdiuñ mänaa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñii højts jaduñ. ¹³Hix, haamb tsämaambä Moisés ja'a wyiin jiøjp hanaajty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädia'agy miooy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiaacpäðøøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidsoøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jiøjp hanaajty jejcy quia'a hanaannä quia'a tsämamaannä. Paady jaduñ

miädsähdiuunä. Hix, yhixaambiä israelita ja'a Moisés hajxy hänajty coo ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp hänajty quia'a haanä quia'a tsämaamnä. ¹⁴⁻¹⁶ Pero ja'a israelitahajxy, jaančh tehñ quiuhxex hajxy hänajty, cab hajxy hänajty miädia'agywyiinjuø'oy. Høxtä chamnäbaadyñä hajxy jaduhñ quiuhxexä. Coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy mänaa miäday, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'oy, ja'a Moisés jecy miädiacäbä. Mänit hajxy jaduhñ wyiinjuø'owät coo hajxy hänajty tøø miäböcy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. Je'e hajxy nWiindsønähjätm. ¹⁷ Hoorä, tu'ugjuøhñdy ja'a Jesucristo yhity mөөdä Tieediä yhEspiritu. Y coo hajxy nmäböjcam ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä cuhdujt hajxy xmióoyyäm coo Dios hajxy nba'yáaxämd. ¹⁸ Hoorä, põnjaty jaduhñ hamuumdu'joot mäböjp ja'a Jesucristocøxpä, tøø hajxy ngøxy wiinjuøoyyäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaančhä. Tehngajnä ja'a Jesucristo hajxy xyaghaguiptyjatióoyyäm neby je'e yhitiän. Hix, tu'ugjuøhñdy je'e yhity mөөdä Tieediä yhEspiritu.

4 Hojioot ja'a Dios jiaančh tehñ miөөd, paady højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Paady højts nga'a jootmayhaty ni mänaa. ² Nyejpy højts ja'a tøyhajt coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy. Cab højts jaduhñ mänaa nhøhnda'agy. Najuøöbiä cu'ughajxy jaduhñ coo højts mänaa nga'a nhøhnda'agy. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy høhndaacpä, cabä Diosmädia'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ yajmämädiaagøoby magämaa. Höchähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'oy. Pero højts, ja'a tøyhajt højts nmädiaacypy. ³ Cabä jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy nägøxiä wyiinjuø'oy, ja'a højts jaduhñ

nyajwa'xypä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'oy coo hajxy haxøøgtuum wiädity. ⁴ Paadiä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäböga'añ, tøø ja'a wyiinmahñdyhajxy piädäacäxä haxøøgtuum ja'a mõjcu'ugóngäm, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a wyiinmahñdyhajxy tøø piädäacäxä haxøøgtuum, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a wiinjuø'owa'añ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesucristo mөcmäjaa miөөdä. Tu'ugmädia'agy ja'a Jesucristo yhity mөөdä Tieedy. ⁵ Coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo højts nmädiaacypy coo hajxy nägøxiä nWiindsønähjätm. Cab højts jaduhñ nyajcumaya'añ. Jaduhñ højts njoot chocy coo højts mijts nbuhbédät, je'eguiøxpä coo højts ja'a Jesucristo nWiindsønhaty. ⁶ Dios jecy mänaa coo jøøn jiájät hagoodstuum. Cahnä ja'a naaxwiimbä hänajty yhoyø'oy. Jaaya'ay højts ja'a miädia'agy jaduhñ tøø xyajwiinjuø'oy coo je'e mөcmäjaa miөөdä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwäatsäm, jaduhñ hajxy nyajnajuøoyyäm coo ja'a Dios mөcmäjaa miөөdä.

⁷ Jaaya'ay højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Jaančh tehñ choobaatp ja'a miädia'agy jaduhñ. Højts, cab højts mөcmäjaa nhamdsoo mөөdä. Dios højts jaduhñ xpiuhbejp coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Coo højts jaduhñ xpiuhbety, jaduhñ yajnajuø'oy coo ja'a Dios mөcmäjaa jiaančh tehñ miөөdä. ⁸ Tøø højts häyohn may nmänaxy nyajnaxy, pero cab jaduhñ tiehñ yhanaxiä. Naxy højts nga'a najuø'oy neby højts njatcø'owät, pero cab højts hanaxiä njootmayhaty. ⁹ Tøø højts häna'c mayhooc xjia wi'i chaačhtiuna'añ, pero cab højts ja'a Dios mänaa xñajtshixø'oy.

Hoy hõjts häna'c mayhooc tõe xjia häyoowhixy, cab hõjts nmõjpdä'agy. Hix, homiänaajä hõjts ja'a Dios jaduhñ xcwieendähaty. ¹⁰⁻¹¹ Nebiä Jesucristo hijty mähahñdiuum wiäditian jabom-jabom, jaanä jaduhñ hõjts mähahñdiuum nwädijpä homiänaajä. Ja'a Jesucristocõxpä hõjts häna'c xjia wi'i yagho'oga'añ. Pero cab hõjts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hix, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtagajch. Mänit jim ñõcxy maa ja'a Tieediä wyiinduuman. Jimä mõcmäjaa jäda'ahaty miõödänä. Paady hõjts jaduhñ homiänaajä xcwieendähaty. ¹² Paady hõjts mähahñdiuum nwädity coo hõjts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coo ja'a Jesucristo jiugyhaty, paady hajxy xcwieendähajtäm homiänaajä.

¹³ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo tu'jäya'ay jecy miänaa: "Nmäbõjpiõch ja'a Diosmädia'agy, päadyhõch ja'a Dios ngapxpaady"; jaanä jaduhñ hõjts ja'a Diosmädia'agy nmäbõjpä, paady hõjts ja'a Dios ngapxpaatpä. ¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtagajch, ja'a nWiindsõnhajtäm, jaduhñ hõjts ja'a tõyhajt nmõödä coo hõjts xyagjuypiojtagatsaambä näguipxy mõöd mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjuypiojtagatsaanäm coo hajxy nhijtäm tu'ugmädia'agy mõödä Jesucristo. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xyajnõcxäänäm jim maa ja'a wyiinduuman näguipxy mõöd mijts. ¹⁵ Paady hõjts häyohn nmänaxy nyajnaxy, chojpy hõjts njoot jaduhñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbõgät cooc ja'a Jesucristo hajxy tõe xñäho'tuütäm. Jaanä jaduhñ hõjts njoot chojpä coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mäbõgät, weenä Dios hajxy nämay näma'ay: "Dioscujú'uyäp", je'eguiõxpä coo ja'a Dios hojioot jiaançh tehñ miõödä. Y weenä Dios hajxy nä-

may nämaabiä coo mõcmäjaa jiaançh tehñ miõödä.

¹⁶ Nnajuõøby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyagjuypiojgaanäm, paady hõjts nga'a jootmayhaty. Tehngajnä hõjts ja'a Dios mõcmäjaa xjiaac mo'oy maa hõjts njuõhñdycõxpän, hoy hõjts nni'x ngopc tehngajnä jia mäjay. ¹⁷ Neby hõjts häyohn yaa nmänaxy nyajnaxiän, cab hõjts jeicy nmäna xyajnaxa'añ. Y cab hõjts jaduhñ njaty tsaaçhpõcy. Coo hõjts jaduhñ tõe njaty tõe nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt mõj may tiuna'añ maa hõjtsõxpän cõjxta'axiõø.

¹⁸ Pero cab hõjts jaduhñ nmõjpdä'agy coo hõjts jaduhñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hix, paquiä hõjts nnä'a jaty nnä'a habety. Jim hõjts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduuman. Cõjxta'axiõø hajxy jim xyaghidäänäm.

5 Tsipcõxp hajxy nho'ogäänäm ndägoyyäänäm. Pero nmõõdhajtäm ja'a tõyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõe xyajnähdijjäm cooc hajxy jim xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduuman cõjxta'axiõø. Diósäts hajxy jim xyaghidäänäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidäänäm. ² Coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduhñ tõe nbädäacäm coo hajxy jim nnõcxäänäm tsajpootyp. ³ Coo hajxy jim ngõo'täm, jaançh tehñ jiootcujc hajxy jim nnijiäwõ'owäänäm jim Dioswiinduum. ⁴ Mäduhñtiä hajxy yaa njaac hjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jootcujc nhijtäm je'eguiõxpä coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm. Pero cab hajxy ndsõjcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägoyyäm. Je'e hajxy ndsõjcäm coo njugyhajtäm cõjxta'axiõø nebiä Dios jiugyhatiän. ⁵ Ja'a Diósäts hajxy jaduhñ xyajnähdijjäm coo hajxy jim xyajnõcxäänäm maa ja'a wyiinduuman. Tõe ja'a yhEspiritu hajxy jaduhñ

xyajnáguéjxám coo hajxy jaduhñ xmiøðdhjítámd tu'ugmucy. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøðdhjítám coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaančh yagjugyhadáanám cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

⁶Paady hõjts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä hõjts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab hõjts jim ndsoj nõcxa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduuman. Tøyhajt jaduhñ. ⁷Hoy hõjts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hixy hajujcy, nmäbójcäp hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸Cab hõjts nnä'ägä jootmayhaty ni weenñtiä. Chojpy hõjts ja'a njoot coo hõjts nhó'ogät, coo hõjts jim nnócxät maa ja'a Jesucristo wyiinduuman. ⁹Cab hõjts nmøjpäda'agy pø ho'ogaamb hõjts, ó pø cab hõjts ndsoj ho'oga'añ. Pero chojpy hõjts njoot jaduhñ coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiúunät. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰Hix, nägøxiä ja'a Jesucristo hajxy nõcxy nwiindána'awáanám. Mänit jaaya'ay nãgapxa'añ pøn hãnajty hoy tøø quiudiuñ, pøn hãnajty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hãnajty hoy tøø quiudiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hãnajty hoy tøø quia'a cudiuñ, quiumädownaamby hajxy je'e.

¹¹Nwiingudsähgøøby hõjts ja'a Jesucristo. Jia wi'i chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo hõjts xquiumáyät. Nja wi'i yajmãbøgaamby hõjts ja'a cu'ughajxy coo hõjts ja'a Jesucristo tøyhajt tøø xwyiinguexy. Nãjuøøbiä Dios coo hõjts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudi-uunä. Chójpiøčhä njoot jaduhñ coo mijts mnajuøøbiät coo hõjts ja'a Diosmãdia'agy hamuumdu'joot ngudiñ. ¹²Cab hõjts nyajcumaya'añ, hoy hõjts jaduhñ nja niñänømyii coo hõjts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexy. Paady hõjts

mijts jaduhñ nhawáanám, jaduhñ mijts mnajuøøwät neby hõjts mijts xpi-uhgapxø'owät coo hõjts hãna'c hãna-jty jaduhñ tøø xñähwaambety. Ja'a hãna'c-hajxy jaduhmbä, je'e hajxy yajcopcøøby pø hoy yhamdsoo cuhdujt hajxy quiudiuñ. Cab hajxy nã'ägädä wiinjuø'øy coo ja'a wyiinhmãhñdyhajxy quia'a nã'ägädä hoyyä. ¹³Jaduhñ hõjts hãna'c xñänømy cooc tyijy hõjts nguhmãñø'øy coo hõjts ja'a Dios ndsocy. Diósäts hõjts xñajuøøby coo hõjts nga'a cuhhiñ coo hõjts nga'a cuhmãñø'øy. Hix, chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät. ¹⁴Coo hõjts ja'a Jesucristo xjiaančh tehñ chójcäm, paady hõjts ja'a miädia'agy ngudiúunám hamuumdu'joot. Nmøðdhjítám ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túutám nägøxiä. Xyajnähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtámhajxy. ¹⁵Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutám, paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy nga'a yajtúunänä. Tsøgä miädia'agy hajxy jaduhñ cudiúunám mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhjítám. Y coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøðdhjítám coo hajxy xyagjugyhadáanám cøjxta'axiøø nebiä Tieedy jiugyhatiän. ¹⁶Cab hõjts pøn nyajcopcøøñä pø mäyøøhajxy, pø häyøøbhajxy. Ja'a Jesucristo, jaduhñ hõjts hijty nhixy nebiä pajäya'ayän. Pero cab hõjts jaduhñ nhixnä nebiä pajäya'ayän. ¹⁷Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy møødhijnäp, hawiinjembia wiinhmãhñdy hajxy jaduhñ miøðdhjínäp. Tøø ja'a yhaxøøgwiinhmãhñdy hajxy jaduhñ yhøxhijnä.

¹⁸⁻¹⁹Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo hawiinjembia wiinhmãhñdy hajxy nmøðdhjítámd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutám, jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduhñ

hajxy xmiøødnijootpáatäm. Y hõjts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo ja'a Dios hajxy xyajnáhwáatsäm, y coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøødnijootpaadäänäm. ²⁰Ja'a Dios hõjts tøø xwyiinguexy coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwá'xät. Jaduhñ hõjts tøø xñäma'ay coo hõjts mijts nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy hajxy nmäbõjçät. Jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwá'adsät. Jaduhñ hajxy ween xmiøødnijootpaadõjçät. ²¹Cabä

Jesucristo ja'a Dios mänaa miägädiehy. Pero coo Dios hajxy xjiaançh tehñ chõjçäm, paady miänaañ coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xchømø'cämd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

6 Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböcy, paadiä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy tøø xmiø'oy. Hõjts mijts nmänuu'xtaacy py coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Paady mijts jaduhñ nmänuu'xta'agy, coo hõjts ja'a Dios nmøøduñ. ²Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Tøøch nyajnáhdijy mänáajoch miich ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hawiinmats nmó'owät.

Cooch miich mänit xpia'yá'axät, mänitøch miich nmädówät. Mänit nbuhbédät. Mänit nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät,

nomä Diosmädia'agy miäna'añ. Hoorä, tøø yhabaatnä coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd. Jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsämd.

³Maa hõjts ja'a Diostuung nduñän, hoy hõjts njäya'ayhaty. Hix, cab hõjts ndsocy coo hõjts pøn xñähwaambédät.

⁴Hoy hõjts ja'a Diostuung njaançh tuñ.

Nmee'xtujpy hõjts hoy tyiijä, hoy ñeippiä hõjts nja jaty nja habety. Hanaxiä hõjts tøø ndsaaçhpøcy. Tøø hõjts häyohn mayhooc nmäna xy nyajna xy. ⁵Tøø hõjts mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø hõjts mayhooc nyajtsumy. Tøø hõjts ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy. Tøø hõjts mayhooc nhanuu'xø'øy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø

hõjts jamia'ay nhity mayhooc ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø hõjts mayhooc jaguiay jayhu'ugy nhijpä.

⁶Coo hõjts ja'a Diostuung nduñ, cab hõjts haxøøgwiinmahñdy nnä'ägä møødä. Nwiinjuøby hõjts ja'a Diosmädia'agy. Mee'xxieemy hõjts nhity, cab hõjts tii nmøjppäda'agy. Hojioot hõjts nmøød. Hix, ja'a Dioshespíritu hõjts nmøød. Hamuumdu'joot hõjts jäya'ay jaduhñ ndsocy nba'häyoy.

⁷Nyajwa'xyp hõjts ja'a tøyhajt. Ja'a Diosmäjaa hõjts nmøød. Jaançh tehñ y hoy hõjts njäya'ayhaty nebiä Dios choquiän. Jaduhñ hõjts ja'a haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy. ⁸Näje'eyä hõjts jäya'ay jaduhñ xwyiingudsähgø'øy. Näje'e hõjts xquia'a tsocy xquia'a mee'xy. Näje'e hõjts xquiumay, näje'e hõjts xñähojy. Tømiädiaacp hõjts, hoy hõjts jäya'ay näje'e xjia nänømy cooc tyijy hõjts nhøhnda'agy. ⁹Hoy hõjts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty, cab hõjts häna'c näje'e xmiämøj xmiämayø'øy.

Mäjahñdium hõjts njaançh tehñ wiädity, høxtä xyagho'ogaamb hõjts jäya'ay. Pero ja'a Dios hõjts jaduhñ xcwieendhajp. Tøø hõjts ja'a Dios xyajcumädoy, pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hõjts nhó'ogät. ¹⁰Jootcujc hõjts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy hõjts wiingumänaajaty nja mäna xy nja yajna xy. Hoy hõjts nja häyoy, nyajnáhixøby hõjts ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduhñä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piädät. Hoy hõjts

tii nga'a ja mөөдä, Dios hөjts xmiоoby tijaty hөjts nyajmaajajpy.

¹¹ Mägu'ughajpädөjc, ja'a mijts jim hi-jpä Corintos, mijts jaduһn nmägapxyp. Tөө mijts ngөxy hawáanäm nebiaty hөjts ja'a mädia'agy nmөөдä. Njaanč tehм chojpy hөjts mijts jaduһn. ¹² Nja wi'i miөөdnijootpaadaanäp hөjts mijts. Cab hөjts nnajuө'өy pө jaduһn mijts xjiäwөөbiä. ¹³ Tunä mayhajt hajxy, tsөc hajxy nijootpaátäm. Jaduһn mijts nmägapxy nebiä huungän.

¹⁴ Cab hajxy nmөөdwädiјmүgät pөң ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbөjp, coo hajxy jaduһn mnä'a pahjxpät neby hajxy yhaxөөgwäditian. Hix, pөñjaty ja'a Diosmädia'agy mäbөjp, hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstuum hajxy je'e. Pero pөñjaty ca'a mäbөjp, cab hajxy quiudiuñ. Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy. Haxөөgtuum hajxy je'ebä. ¹⁵ Hix, cabä Jesucristo tu'ugmädia'agy yhity mөөдä möjcu'ugong. Jaanä jäduһnduhmbä, pөң ja'a Diosmädia'agy mäbөjp, cab hajxy tu'ugmädia'agy yhiјpä mөөд ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbөjpä. ¹⁶ Cabä cuhdujt jaduһn myiñ coo häna'c quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgө'өwät maa ja'a Diostөjcän. Cabä quepychech naaxpoch jiujyquiä. Ja'a Diösäts mäböcy jujcy. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm, jaduһn mäwiin hajxy nmäbaátäm nebiä Diostөjcän, je'eguiөxpä coo ja'a Dioshөpíritu hajxy nmөөdhajtäm. Jaduһnä Dios jecy miänaañ:

Pөñjátyhөčhä nmädia'agy xmiөböjcäp, je'ečhä nhEspíritu nmo'owaamby.

Nwoowhidäämbiөch hajxy je'e.

Xwyiingudsähgө'өwäämbөch hajxy je'e.

Ngu'ughadäämbiөch hajxy je'e, nөmä Dios hajxy jecy xmiädiäacäm.

¹⁷ Jaduһnä Dios jecy miänaambä:

Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c ja'a quepychech hajxy wiingudsähgөөbiä, ja'a häna'c ja'a naaxpoch hajxy wiingudsähgөөbiä. Cab hajxy mmөөdwädiјmүñät. Hөxhix ja'a haxөөgpä hajxy. Mänitөch mijts xquiө'өdägөөñät.

¹⁸ XTieedyhadäämbөch mijts hñajtiän. Nnөөxhadäämbiөch nmajc-hadäämbiөch mijts hñajtiän,

nөmä Dios jecy miänaañ. Möccuhdujt ja'a Dios miөөd. Hoy piөnä jaduһn yhane'emy.

7 Mägu'ughajpädөjc, tөyhajt jaduһn coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Tsөcxä haxөөgwiinmahñdy hajxy najtshixөөyyäm cөxiä. Yө'ө haxөөgwiinmahñdy, xyajmä'täp ja'a mni'x ja'a mjuөhñdy jaduһn. Tsөгä Dios hajxy wiingudsähgөөyyäm. Tsөгä njoot hajxy pädaacäm maa ja'a Dioscөxpän.

² Cham hөjts mijts nnämäaguiumbä, tunä mayhajt hajxy, tsөc hajxy nijootpaátäm. Cab hөjts pөң tөө nhäyoowhixy, cab hөjts pөң haxөөgwiinmahñdy tөө nyajnähixө'өy, cab hөjts pөң tөө nwiinhөөñ. ³ Pero cábөch nmäna'añ coөch pөң tөө xñähөөñө'өy. Njaanč tehм chojpy hөjts mijts jaduһn mäduһñtiä hajxy yaa njaac jugyhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduһn mijts hijty tөө nhuuc nämaabiä. ⁴ Nnajuөөbiөch coo mijts ca'xy mgudiuna'añ waambátyhөch mijts tөө nmägapxy tөө nhane'emy. Ngumääbiөch mijts jaduһn. Jootcүjc-hөch njaanč tehм ñijiäwө'өyii maa mijtscөxpän. Jaanč tehм xioөndäacөch, hoy hөjts madiu'u nja tsaächpөcy.

⁵ Coo hөjts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jaduһn xiөhatiän Troas, paady hөjts jim nwiimbijty. Y coo hөjts yaa nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa hөjts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coo hөjts

yaa nga'a tsoj paaty, paady hõjts hijty jootcujc nga'a nä'ägädä nijiäwø'øyii. Xmiädsiphajp hõjts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquiõxpä. Jootmayhajp hõjts hijty je'eguiõxpä cooc tõiijy mijts jaduñ mga'a mabøga'añ. ⁶Ja'a Dios, yagjootmõcpõjpy je'e pønjaty jaduñ jootmayhajp. Y coo ja'a hermano Tito jiaanč mejch, mänit hõjts ja'a Dios xyagjootmõcpõjcy. ⁷Xjiaanč tehñ yagjootmõcpõjc hõjts ja'a Dios jaduñ coo hõjts ja'a hermano Tito xyhawaanä coo mijts je'e myagjootmõcpõjcy mänaa jim yhiitiän maa mijtsän. Cõjx hõjts xyhawaanä cõogõch mijts xjia wi'i jibbhixy cooçh jim nnõcxät maa mijtsän. Jaduhñ hõjts tõe xyhawaanäbä cooc mijts mjootmayhaty je'eguiõxpä cooçh mijts hijty tõe xyhuuc yagjootmayhajpä. Y jaduñ hõjts tõe xyhawaanäbä cõogõch mijts xjiaanč tehñ jiahmiejtsta'agy. Cooc hõjts jaduñ tõe xquiõxy hawaanä, päadyhõch njaanč tehñ xioonda'agy.

⁸Mänáajõch mijts ja'a nocy jawyiinhajtpä nyajnäguexiän, nhõjjõch mijts jaduñ siémpräm. Paady hajxy weenitiä mjootmayhajty. Jootmayhájthõch hõõch weenitiäbä coo mijts nhojy. ⁹Coo mijts nhojy, paadiä mhaxõøgcuhdujt hajxy mhõxhijxy. Xquiumaayy mijts ja'a Dios jaduñ coo hajxy jaduñ mhõxhijxy. Cooc hajxy jaduñ mhõxhijxy, päadyhõch nxoonda'agy, ca'a jie'eguiõxpä coo hajxy mjootmayhajty. ¹⁰Pønjaty yhaxõøgcuhdujt hõxhijxp, je'edshajxy hodium mähmø'owäp. Cumay hajxy jaduñ piädsõmät maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jaduñ jiootmayhánät. Pero pønjaty yhaxõøgcuhdujt ca'a hõxhijxp, haxõøgtuum hajxy miähmø'owät. Hoy miänaaxõõ hajxy jaduñ jiootmayhada'añ. ¹¹Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiuñ nebiaty mijts tõe nmägapxy

tõe nhane'emiän mänáajõch ja'a jayõbajtpä nocy nguexiän. Mjaanč hõxhijx ja'a mhaxõøgcuhdujt hajxy nebiä Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jaduñ coo hajxy hijty tõe mgädieey. Y mdsähgøøyy hajxy jaduñ weenitiä. Chõjpy ja'a mjoothajxy coo mijts ngumáyät, paadiä craa hajxy mhõxquejxpädsøømy, ja'a haxõøgjatcøøyyäbä. Tõe hajxy myajcähxø'nø coo hajxy tii pojpä tii cädieey mga'a møødän. ¹²Paady hõjts ja'a nocy jim nguejxy maa mijtsän, coo häna'c-hajxy haxõøg tõe nidiuñii. Ca'a jie'eguiõxphajtiä hõjts yøø nocy nguejxy. Paady hõjts nguejxpä, chõjpy hõjts ja'a njoot hánajty coo hajxy myajcähxø'øgät coo hõjts mijts xchocyñä. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jaduñ coo hõjts nga'a hõhnda'agy. ¹³Coo hõjts mijts jaduñ xchocyñä, paady hõjts nxoonda'agy.

¹⁴Xoondaacp hõjts jaduñmbä coo ja'a hermano Tito xioondaacpä. Paady xioonda'agy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy mbanõcxynä nägøxiä mänaa jim yhiitiän maa mijtsän. Tøõchä hermano Tito hijty nnäma'ay coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mgudiuñ. Y tøyhajt hajxy mjaanč cudiuñ. ¹⁵Hamuumdu'joot mijts ja'a hermano Tito xjiaanč tehñ chocy, je'eguiõxpä coo mijts ja'a miädia'agy mmäbõjcä hamuumdu'joot nebiaty mijts xyhanehmiän. ¹⁶Nnajuøøbiõch coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mbanõcxaannä; päadyhõch nxoonda'agy.

8 Hoorä, mägu'ughajpädõjc, cham hõjts mijts nyajmøødmädia'aga'añ nebiaty ja'a Dios mayhajt tõe tiuñ ja'a mabõjpädõjcõxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. ²Jaanč tehñ xioondaacp hajxy, hoy hajxy jaduñ tõe jia tsaaçhpøcy hoyhoy, hoy hajxy jaduñ jia häyoy

hanaxiä. Coö hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioonda'agy, paadiä xädø'øn hajxy may tøø yajmucy. Hojioot hajxy jiaanč tehñ miøød, paady hajxy may tøø yajmucy. Tøø ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øn hajxy mio'oyii; ja'a hermanodøjc-hajxy jaduhñ tøø yecy. ³Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøø yecy, ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä. Tøøch nhamdsoo hixy coö hojioot hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miøødä. Høxtä yejnajxypä xiädø'øn hajxy jaduhñ näjootpä. ⁴Coö hajxy miädoyhajty coö højts ja'a häyoobäjäya'ay hñajty nbuhbeda'añ xädø'ønhaam, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä, mänit højts xñämaayy coögä xädø'øn hajxy jaduhñ quixeaambä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Hamuumdu'jootäc hajxy jaduhñ quixa'añ. ⁵Xoondaac højts jaduhñ coö ja'a hermanodøjc xädø'øn hajxy may yecy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Y coö hajxy miänaañ coö ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot quiudiunaanä, paady højts maas hanaxiä nxoondaacy. Dios jaduhñ mänaañ coö hajxy jaduhñ quiudiünät. Jaduhñ hajxy miänaambä cooc højts ja'a nmädia'agy hajxy xquiudiunáanäbä. ⁶Mänaa ja'a hermano Tito jim jayøbajt yhooyän maa mijtsän, mänit hajxy xñämaayy coö xädø'øn hajxy myajmúgät. Hoorä, jim højts ja'a hermano Tito nguejxtägatsaambä maa mijtsän, weenä xädø'øn hajxy mgøxy yajmucy. Mänit hajxy jim mguéxät maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ⁷Jaanč tehñ yhooy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. Jaanč tehñ yhooy hajxy myajwiingapxø'øy. Jaanč tehñ yhooy hajxy mwiinjuø'øy. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ mmäbøcy. Xjiaanč tehñ chojpy højts mijts. Hoorä, chojpy højts ja'a njoot

coö mijts ja'a häyoobäjäya'ay mjaanč tehñ piuhbédät hamuumdu'joot xädø'ønhaam.

⁸Cábøch mijts ndehm yhane'emy coö hajxy mbuhbédät. Paady mijts jaduhñ nyajmøødmädia'agy nebiatiä wiingäya'ayhajxy tøø miäbuhbetiän, ween hajxy jaduhñ mbahíxpät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coö hajxy tøyhajt mjaanč mädsojpä. ⁹Tøyhajt jaduhñ coö ja'a Jesucristo hojioot jiaanč tehñ miøødä, ja'a nWiindsønajtämhajxy. Cahnä hñajty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty møc yhane'emy maa ja'a Tiedy ja'a wyiinduumän. Pero coö yaa quiädaacy, mänit jaduhñ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajxiän, neby hajxy yaa nhäyóowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähho'túutäm. Y coö hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajncxáanäm maa ja'a Tiedä wyiinduumän, pønatiä miädia'agy jaduhñ mabøjcäp.

¹⁰⁻¹²Cham mijts nwiingapx njøjcaxø'øwa'añ coö ja'a xädø'øn hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiinmahñdyhajtän coö hajxy hñajty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduhñ, pero cahnä hajxy myajpedy. Hahixøøby jaduhñ coö hajxy myajpedøød, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coö hojioot hajxy tøyhajt mjaanč møødä. Mijts jaduhñ mwiinmahñdyhajtsohn coö xädø'øn hajxy hñajty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mädyöyyä jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'øy coö hajxy hanaxiä myégät. Hix, jaduhñä Dios ja'a jioot chocy coö hajxy myajcähxø'øgät coö hojioot hajxy jaduhñ mjaanč møødä.

¹³Cábøch nmäna'añ coö hajxy mhäyoodägø'øwät, páadyhöch tøø nmäna'añ coö hajxy hanaxiä mga'a

yégät. ¹⁴Jadúhnhöchä njoot chocy coo pøn tii quia'a yajmaajíádät. Jaduhnds je'e, hahixøby jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mbuhbédät, je'eguiøxpä coo mijts nä'a tågø'øbä mmøødä jädä'ahaty. Y coo mijts hánajty tøø mhäyoodägø'øy, mänit mijts xpiuhbejtägátsät, pø jim hajxy hánajty miøødä nä'a tågø'øbä. ¹⁵Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønjaty may yajpádø'c, piuhmooy hajxy je'e pønjaty weeñtiä yajpádø'c. Yaghaguipxyjatíooy hajxy jaduhñ tu'cuhdujt."

¹⁶Dios ja'a hermano Tito jaduhñ tøø yajnähdiy coo hojioot miøødhádät maa mijtsøxpä, neby hõjts hojioot nmøødän maa mijtsøxpän. Dioscujú'uyäp ja'a Dios jaduhñ. ¹⁷Coo hõjts ja'a hermano Tito nnämaayy coo jim nõcxät maa mijtsän, jootcugøøyy je'e coo hõjts jaduhñ nnämaayy coo jim nõcxät. Hix, hamd-soojoot hijty jaduhñ nä'aägä nõcxa'añ.

¹⁸Nyajmäguxø'owaamby hõjts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajpä wiingpä. Wiinduhmçhajtøjc tøø yajmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁹Jaduhñä mabøjpädøjc-hajxy tøø miä-naambä coo hõjts nmødhádät majaty hõjts ja'a xädø'øñ nyajmucy mänaa hõjts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy hánajty nõcxy nmo'owa'añän. Cähxø'øgaamb jaduhñ coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. Jaduhñ quiähxø'øgaambä coo hõjts hojioot nmøødä. ²⁰Paady hõjts nämetsc nädägøøg nwädity xädø'øñyajmujpä, cab hõjts ndsocy coo hõjts pøn xñänómät cooc tyijy hõjts nje'ehada'añ. Hix, majiaty hõjts xädø'øñ nyajmucy. ²¹Chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo hõjts ja'a jäya'ayhajxy xquiumáyät neby hõjts ja'a Dios xquiumáyyän.

²²Chaads hõjts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexángumbä møødä hermano Titohajxy. Mayhooc hõjts hoy

tøø xmiøødtuñ hoy ñä'a mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim nõcxa'añ maa mijtsän. Hix, ñajuøøby jaduhñ coo mijts hoy myajtøjtägø'owa'añ. ²³Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehm yajtøjtägø'owät coo hajxy jim miédsät. Haa ja'a hermano Tito, hoy miänääjøch jaduhñ xñä'ägä møødtuñ, páadyhøch jim nguex-a'añ maa mijtsän. Y ja'a jiamioødhajxy nämetspä, ja'a mabøjpädøjc-hajxy yaabä, jaduhñ hajxy tøø miänaambä coo hajxy jim nõcxät. Hoyyä Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'øy. ²⁴Coo mijts ja'a hermano Tito hoy myajtøjtägø'owät møødä jiamioødhajxy, jaduhñ mijts ja'a mabøjpädøjc hajxy xyhíxät coo hajxy tøyhajt mjaançh mädsocy. Tøjiádäp jaduhñ neby hõjts mijts tøø nmädi-a'aguiän coo mijts hojioot mjaançh tehñ miøødä.

9 Høøch mijts jaduhñ nnä'a jaac näjaayøøby. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ²Hix, nnajuøøbiøch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jadúhnhöchä mabøjpädøjc-hajxy tøø nhawaanä, ja'a hajxy jim tsánaabiä Macedonia-naaxooty. Jadúhnhøch hajxy tøø nhawaanä coo mijts hadojumøjt mdägøøyy xädø'øñyajmujpä, pønjatia Diosmädia'agy jim mabøjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayøjp mnähmajch, paadia Macedóniabä jäya'ayhajxy nämay xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miäbuhbedaambä nej mijts mmäbuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³Páadyhøchä hermano Titohajxy jim nguejxø'øga'añ maa mijtsän, weenä xädø'øñ hajxy paquiä myajmujpádø'øy. Jaduhnds je'e, cooçh jim nnøcxät, tøø ja'a xädø'øñ hajxy hánajty mgøxy yajmujnä. Haa ca'a, tøøchä Macedoniabähajxy nhawaanä coo mijts ja'a xädø'øñ myajmuga'añä. ⁴Hix,

wéhndöchä Macedóniabä jäya'ayhajxy näje'e nmödhádät jim maa mijtsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhíxät coo ja'a xädø'øn hajxy hánajty mga'a cøxy yajmucyñä, mdsähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jaduhñhöch ndsähdiuumbät je'eguiøxpä cooçh mijts tøø nmädia'agy coo ja'a xädø'øn hajxy hánajty myajmuga'añ. ⁵Páadyhöch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'oy cooçh hermano Titohajxy jawyiin nguejxø'ögät maa mijtsän, jaduhñ mijts jim xpiuhbédät maa ja'a xädø'øn hajxy myajmuquiän. Jaduhñä xädø'øn hajxy myaghídät nähix hahixø'ø cooçh jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tøø mmäna'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxø'ögät coo ja'a xädø'øn hajxy myega'añ hojiootcøxpä. Cab põñ jaduhñ miäná'anät cooc tyijy mijts hadsip tøø nhane'emy coo hajxy myégät.

⁶Jaduhñds je'e, põnjaty jaduhñ wiin-duc wiindsaäch, cabä hoyhajt hajxy pi-aada'añ. Pero põnjatiä häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷Jootcujc hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hánajty myega'añän, ca'a yhadsipä ca'a yhajootma'adä, ca'a hajxy tii mna-jtshäyowø'oy. Hix, je'e ja'a Dios chojpy põnjaty jaduhñ jootcujc yejp. ⁸Møj jaančhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajíádät ni mänaa. Nä'a tägø'øbä hajxy jaduhñ xmió'owät, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsät hoy ñeipiä. ⁹Jaduhñ jim my-iñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Põñ hojiäya'ay, mõj mayyä häyoobäjäya'ay piuhbety. Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ piuhbejtägatsa'añ.

¹⁰Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tøømd mädyii mni'ibäp, mädyii mdúnäp. Yajmayøøby jaduhñ nebiä mgáyät

nebiä mhú'ugät. Jaanä jäduhñduhmbä, xmió'owäp mijts ja'a Dios nä'a tägø'øbä tijaty hajxy hánajty myajmaajiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay mmoodiägätsät. ¹¹Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuumdu'joot mbuhbédät, mänit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may xmió'owät. Y coo højts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øn nøcxy nmo'oy, ja'a mijts hánajty tøø myéquiäbä, mänitä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp."

¹²Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambiä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hánajty yajmaajiajpy, y tehngajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹³Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät jootcujc hoy miädyii cajptä, myajcähxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy mgudiuunä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy mõj jaančh ñäma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädia'agy mgudiuunä, møød coo hojioot hajxy mjaančh tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpähajxy.

¹⁴Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may tøø xmió'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtscøxpä. ¹⁵Tsøcxä ja'a Dios hajxy nägøxiä nämáayyäm: "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøñä.

10 Høøch mijts cham nmägapx-aamby nhane'emaamby, høøch Pablohajpä. Mänaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin,

jaanč teh̄m miøødä hojioot hānajt̄y. Mee'xxieemy hānajt̄y jiaanč teh̄m wiädity. Jaduh̄nhöch je'e nja pahixaañ cooçh mijts jaduh̄n nmägäp̄xa'añ nhane'ema'añ. Ja'a nmädsiphöchhajxy, jaduh̄nhöch hajxy xñänömy cooc tyijy mijts hānajt̄y tsähgø'ø tsähgø'ø nmägäp̄xy nhane'emy mänáajöch jim̄ nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyijy høøçh nga'a tsähgøøñä coo mijts nmägäp̄xy nhane'emy nocyhaam. Cab jaduh̄n tiøyyä, nä'ä höhndaacp hajxy jaduh̄n. ²Mägu'ughajpädöjç, huuc tunä mayhajt hajxy, høxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Coö hajxy jaduh̄n mhøxhixät, cab mijts jim̄ waamb nnämä'awät cooçh jim̄ nnøcxät maa mijtsän. Pero pøn jaduh̄n mänaamb cooc tyijy hõjts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh maböcy hajxy nhójäp hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'ögäbøch jaduh̄n cooçh hānajt̄y tøyhajt nga'a tsähgø'øy. ³⁻⁴Hoy hõjts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab hõjts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios hõjts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab hõjts ja'a Dios ja'a miädsip jaduh̄n nyajmäjädaacä. ⁵Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, höhndaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyöwät. Nyajcähxø'py hõjts jaduh̄n coo yø'ø häna'c-hajxy jaduh̄n yhöhnda'agy. Y coo hõjts hānajt̄y tøø nga'a yajmäjäda'agy, mänit hõjts nyajmäbøga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädia'agy hajxy ween quiuidiuunä. ⁶Y coo mijts hānajt̄y hoy tøø mgudiun̄, cab hõjts mijts hānajt̄y waamb nnäma'awaannä. Pero pønjat̄y jaduh̄n ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds hõjts hahoy nhøxquexaamby maa ja'a tsajtöjçän.

⁷Pønjat̄y jaduh̄n najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm, ween hajxy ñajuøøbiä cooçh ja'a Jesucristo tøø xwyiinguejxpä. Tøyhajt jaduh̄n. Hoy piønä jaduh̄n ñajuø'øy. ⁸Ja'a Jesucristo hõjts ja'a cuhdujt jaduh̄n tøø xmio'oy coo hõjts mijts nmägäp̄x nhané'emät. Chojpä jioot jaduh̄n coo mijts ja'a miädia'agy mjaac maböjçät. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägöyyät. Tøyhajt jaduh̄n cooçhä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduh̄mbä tøø xmio'oy. Cooçh jaduh̄n nniänömyii, cábøch ndsähdiuna'añ, hõyhöch häna'c jaduh̄n xjia nänömy cóogøch tyijy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹Cábøch mijts nhadsähgø'øwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnägüexy. ¹⁰Ja'a nmädsiphöchhajxy, jaduh̄n hajxy miäna'añ cooc tyijy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduh̄n hajxy miänaambä cooc tyijy hānajt̄y møc nga'a hane'emy mänáagøch jim̄ nhitiän maa mijtsän, cooc tyijy hānajt̄y weenjat̄y ndsähgø'øy. ¹¹Pero pønjat̄y jaduh̄n mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduh̄ndsä tøyhajt̄pä, neby hõjts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduh̄n mijts møc nhane'emaambä coo hõjts jim̄ nnøcxtägätsät maa mijtsän.

¹²Jii häna'c-hajxy näje'e, jaanč teh̄m yajcumayaamb hajxy cooc tyijy hajxy jiaanč teh̄m jiaty jiaanč teh̄m ñajuø'øy. Hamiñ haxøpy hajxy jaduh̄n ñiguui-mayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiu-may. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Hõjts, cab hõjts jaduh̄n nhäna'c-haty. Cab hõjts jaduh̄n niguiumayii. ¹³Caj pues, cab hõjts nyajcumaya'añ. Jaduh̄n hõjts nduna'añ neby hõjts ja'a Dios tøø xyajnähdiijiän coo hõjts ndünät. Jaduh̄n hõjts tøø xyajnähdiijy coo hõjts jim̄ ndünät høxtä jim̄baady maa mijtsän. ¹⁴Coo hõjts jim̄ nduñ maa mijtsän, ngudiuumby hõjts jaduh̄n neby hõjts ja'a

Dios tøø xñäma'ayän. Hix, hõjts ja'a Diosmädia'agy jim nyajwa'xtsohn maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵ Majaty wiinghänä'c jaduhn tøø tiuundsoonän, cab hõjts jaduhn nmäna'añ coo hõjts jim tøø nduñ. Cab hõjts jaduhn nguhdujthaty. Pero chojpy hõjts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät, jaduhn hõjts maas hoy njaac tehñ tiúnät maa mijtsän. ¹⁶ Y jaduhn hõjts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät jäguembäady maa pøn ja'a Diosmädia'agy quia'a mädoynän. Hix, cab hõjts nduna'añ maa wiinghänä'c jaduhn tøø tiuundsoonän. Hix, cab hõjts jaduhn nyajcumaya'añ.

¹⁷ Jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Cab jaduhn yhähixø'øy coo hamdsoo mniguiumayøøjät. Pero jaduhn yhähixø'øy coo ja'a Dios hajxy mõj jaančh mnänómät.” ¹⁸ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduhn xquiumáyät. Cab jaduhn choobaady coo hamdsoo mniguiumayøøjät.

11 Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weenñtiä. Chámhøch weenñtiä nhuuc mädia'aga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Cooch jaduhn weenñtiä nniguiumayii, jaduhn yajmädoy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. ² Nej mijts ja'a Dios xchoquiän, jadúhñhøch mijts ndsojpä, je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Chójpíøçhä njoot jaduhn coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum mbädá'agät. ³ Mnigwieendähadøøjäp hajxy, jaduhn hajxy pøn xquia'a jøjcapxø'owät, coo hajxy xyagjahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmä. Cab mijts xyajmädsocy coo ja'a Jesucristo hajxy

hamuumdu'joot mbanøcxnät. Paquiä hajxy jaduhn xwyiinhøønät. Haa ca'a, jaduñä Eva jecy yhuuc wiinhøñäbä ja'a mõjcu'ugóngäm mänaa ja'a mõjcu'ugong ñibiäda'agyijän nebiä tsahñdiän. Siémprämä mõjcu'ugong quiuwiinhñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøñä. ⁴ Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mmäbøjcø'cä pønjaty mijts jaduñ wiing xya-jñähixøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajñähixø'øy neby hõjts ja'a Diosmädia'agy yajñähixø'øyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajñähixø'øy ja'a Dioshespíritucøxpä neby hõjts nyajñähixø'øyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mbadu'ubøjcä. ⁵ Yøø häna'c-hajxy jaduñ wiing yajñähixøbyä ja'a Jesucristocøxpä, jaduñ hajxy ñiñänømyii nebiä Dioswiinguexyän, neby jaančh tehñ jiajpän. Cab jaduñ yhöyyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queeçh høøçh njaty. ⁶ Wehñdäda'a jaduñ tiöyyä cooçh hoy yajxon nga'a xi'igy nga'a mädia'agy; cab jaduñ ñeipjä. Pero tøyhajt jaduñ cooçh madiu'u njaty nnajuø'øy ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Homiänaajä hõjts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'a tiiguiøxpä.

⁷ Mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øyän, cáboch mijts jaduñ mänaa nnämaayy cooçh mijts xmiäjúyät. Niguiudúñäbøch hñajty hamdsoo, je'eguiøxpä cooçhä njoot hñajty chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät. Y cooçh hñajty hamdsoo nniguiudúñäxä, páadyhøçhä jäya'ayhajxy näje'e xñänømy cóogøch tyijy hñajty hoy nga'a cudiñ. Pero cab jaduñ tiöyyä. ⁸ Wiingjäya'ayhøçh hajxy hñajty xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty mabøjpä wiingtuumjaty. Páadyhøch hajxy hñajty xpiuhbety

cooĉ mijts ja'a Diosmädia'agy hānajtj
nyajwiingapx nyajwiinnmädiaagō'oy.
⁹Mānāajōch jim nhitiān maa mijtsān,
cábōch hānajtj pōn nnāma'ay cooĉ
hajxy xpiuhbédāt xādō'ōnhaam,
hóyhōch hānajtj tii nja yajmaajiaty
tāhoocjaty. Hix, xpiuhbéjpōchā jāya'ay-
hajxy hānajtj, ja'a Diosmädia'agy hajxy
hānajtj mǎbōjpā, ja'a hajxy hānajtj
jim tsohmā Macedonia-naaxooty.
Xmiōbiōch hajxy hānajtj tijátyhōch
hānajtj nyajmaajiajpy. Y cábōch
mijts mānaa nnāma'awa'añ cooĉ
mijts xpiuhbédāt xādō'ōnhaam.
¹⁰Tōmiādiāacpōch jaduhñ nebiā
Jesucristo tōmiādia'aguian. Cábōchā
xādō'ōn pōn nmāyujwa'añ jim maa
mijts mdsāna'ayān Acaya-naaxooty.
¹¹Coo pōn jaduhñ miānā'anāt cóogōch
tyijy mijts nga'a tsocy, hōhndaacp hajxy
jaduhñ. Ja'a Dios jaduhñ najuōōby
cooĉ mijts njaanĉ tehñ chocy
njaanĉ tehñ pia'hāyoy.

¹²⁻¹³Jii hāna'c-hajxy nǎje'e wiādity
māwiinhōhmā. Ja'a Jesucristāc
tyijy hajxy tōō wyiinguexyii coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy yajwá'xāt maa ja'a
mǎbōjpādōjc-hajxiān, neby hōjts ja'a
Jesucristo tōō xwyiinguexiān coo hōjts
ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xāt. Pero
hōhndaacp hajxy; cab hajxy tōyhajt
tōō wyiinguexyii ja'a Jesucristām.
Paady hajxy jaduhñ yhōhnda'agy
coo hajxy yajcumaya'añ. ¹⁴⁻¹⁵Yō'ō
hāna'c-hajxy, ja'a mōjcu'ugong hajxy
wyiindsōnhajpy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ
piahiixyp. Najuōōyyām hajxy coo ja'a
mōjcu'ugong nībiāda'agyii nebiā jaanĉ
tehñ yhojbān, nebiā Diosmoonsān.
Hoorā, cab jaduhñ yhoj-yagjuōōñā
coo ja'a mōjcu'ugongā mioonsāhajxy
piajatcō'oy, coo hajxy yhōhnda'agy
cooc tyijy hajxy tōō wyiinguexyii
ja'a Jesucristām. Y coo hajxy jaduhñ
haxōog jiāya'ayhaty, je'e hajxy jaduhñ
quimādowaamby.

¹⁶Hoorā, chāmhōch mijts
nmāgāpxcombā. Cab hajxy jaduhñ
mmānā'anāt cóogōch tyijy tōō nguhhiñ,
hóyhōch weēñtiā nja niguiumayii. Pero,
pō mjaanĉ mānaamb hajxy jaduhñ
cóogōch tyijy tōō nguhhiñ, huuc tunā
mayhajt hajxy, hōōchā nmādia'agy
hajxy weēñtiā huuc hamādoowhījtāc.
Nhuuc nimiādia'agyijōch weēñtiā.
Nhuuc niguiumayijōch weēñtiā.
¹⁷Cábōch nmāna'añ cooĉā Dios
ja'a cuhdutj tōō xmio'oy cooĉ
jaduhñ nniguiumayōjāt. Jaduhñhōch
nniguiumayii nebiā cuhhiimbān.
¹⁸Hix, ja'a jāya'ayhajxy nāmāybā,
miāniguiumāayyāp hajxy tijaty hajxy
yaa miōōd hādaa yaabā naaxwiin,
mōōd tijaty hajxy jaduhñ tōō tiuñ.
Jaduhñĉ hōōĉpā, wēēñtiōch cham
nmāniguiumayāanābā tijátyhōch tōō
nduumbā. ¹⁹Jaduhñ mijts mjaanĉ
tehñ nībiāda'agyii nebiā jaanĉ tehñ
jiajpān nebiā jaanĉ tehñ najuōōbiān.
Paady mijts ja'a cuhhiimbāhāna'cā
miādia'agyhajxy mhamādoowhidaanā.
Pero cab hajxy tōyhajt mjaanĉ jatj
mjaanĉ najuō'oy. ²⁰Hix, mmee'xtujpy
hajxy hoy nā'ā tijatiā, hoy mijts
yō'ō hāna'c-hajxy hoy nēbiatiā xjia
hāyoowhixy, yō'ō hāna'c-hajxy
hōhndaacpā, yō'ō miādia'agy hajxy
mjaanĉ tehñ yhamādoowhidāanābā.
Xyhanehmā mijts jaduhñ nebiā
moonsān. Y xñāgāayyāp xñāhūucāp
mijts ja'a mxādō'ōn. Xwyiinhōhmā
mijts yō'ō hāna'c. Xpiejxp mijts yō'ō
hāna'c. Hōxtā xquiojxp mijts yō'ō
hāna'c, y cab hajxy waamb mmāna'añ.
Cab mijts yō'ō hāna'c xyhixy nebiā
jāya'ayān. ²¹Pero hōjts, cab mijts
jaduhñ mānaa nhāyoowhixy neby mijts
yō'ō hāna'c xyhāyoowhixiān, yō'ō
hāna'c-hajxy hōhndaacpā. Cab hōjts
jaduhñ njootmōjjā.

Chāmhōch weēñtiā nhuuc mādi-
a'agāangumbā nebiā cuhhiimbān. Tijaty

yø'ø häna'c-hajxy miäniguiumáayyäp, nmóødhøchä cuhdujt høøchpä cooçh jaduñ nmäniguiumáayyäbät. ²²Niguiumáayyäp hajxy je'eguiøxpä coo hajxy yhebreojäya'ayä, coo ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajty tieedyhajty mөөdä Israel. Poes jaanä jaduñch høøchpä, jaduñch nniänøømäbä cooçhä Abraham tөө nhaphajpä tөө ndeedyhajpä. ²³Jaduñ hajxy ñiguiumáayyäbä je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristom. Poes xmioonsähäjpöçhä Jesucristo høøchpä. Y maas hýyhøch nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tiuñ. Cooçh jaduñ weenñtiä nniguiumayii, jaduñ yajmädoy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. Maas möc-høch tөө nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tөө tiuñ. Mayhóoc-høch tөө nyajtsumy tөө nyajmach. Ni pøn jaduñ quia'a yajtsumy quia'a yajmachnä nébiøch tөө nyajtsumiän. Mayhóoc-høchä häna'c tөө xjiaançh tehñ wiobho'ogy. Mayhóoc-høchä häna'c ja'a weenjaty tөө xquia'a yagho'ogy. ²⁴Mägooxc-hóoc-høchä judíoshajxy tөө xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxcø'ø. ²⁵Tägøøghóoc-høchä häna'c tөө xwiopy paxyhaam. Tähóoc-høchä häna'c xjia ca'ch; xquiuhga'adsáambøch hajxy hñajty. Tägøøghóoc-høchä barco tөө xmiäma'adø'øy mejjiooty. Xjia mөөdnøøguguñhøch jaduñ. Mänájøçhä barco tähooc xmiäguiñän, tu'xøøch jiiby nhijty mejywyiing mөөd tu'tsuhñ. ²⁶Mayhóoc-høchä yonñdiu'u tөө ndu'uyo'oy. Mayhóoc-høch ja weenjaty tөө nga'a nøøho'ogø'øy møjnøøgujc. Tөөçhä mee'tspädøjc mayhooc nyohbiaady. Tөөçhä nhamdsoo mägunaax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tөөçhä wiinghäna'c xjia yagho'ogaambä; ca'a yhøøchä nmägunaaxhajxy je'e. Tөөch nwädity mähähñdium jim cajptooty, mөөd

jim pactuum, mөөd jim mejjiooty. Tөөçhä häna'c mayhooc xhaaachtuñ, ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy hajxy miäböcy. ²⁷Tөөçhä tuung mayhooc xyaghanuu'xø'øy; høxtä xyajtsaaçhpøjc-høch jaduñ. Mayhóoc-høch tөө ndsunaxy jamia'ay jayhity. Tөөçhä yuu mayhooc nmänaaxy nyajnaaxy mөөdä tødsø'ø. Tөөch mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tөөçhä tөөchpä mayhooc nmänaaxy nyajnaaxy. Nja yajmaajäjpöçhä wit tucxy hñajty.

²⁸Tөөch madiu'u ndsaaçhpøcy, pero cáboch jaduñajtä ngøxy mädia'aga'añ. Je'eçh nmädia'agaamby cooçhä mähøjpdøjc jabom-jabom nnädajy nnämay wiinduhmçhajtojc, pø hoy pø ween hajxy yhity. Hix, høøchä ngø'øjooty hajxy jaduñ yhity. ²⁹Pønä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mähøcy, nnäjootmayhájpiøch hajxy jaduñ. Pøn jaduñ cädiehby je'eguiøxpä coo tөө wyiinhøønii, nmäjootma'adhájpiøchä häna'c ja'a tөө miäwiinhøønäbä.

³⁰Høøch, cáboch nyajcumaya'añ. Pero cooçh häxøpy nyajcumaya'añ, je'eçh häxøpy nyajniguiumayáanäp cooçhä häyohn mayhooc tөө nmänaaxy tөө nyajnaaxy. ³¹Ja'a Dióshøch jaduñ xñajuøøby cooçh nga'a hønñda'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsøgä Dios hajxy çjxta'axiøø wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm. ³²Mänaa ja'a Aretas hñajty tiuñän gobiernä, mänitøchä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Damasco. Juhmuu'tswäditiä cajpt hñajty jaduñ. Jia pädaac ja'a hadänaabiä hajxy majatiä tägø'owøødiaact nébiøch jaduñ nga'a pädsömät. ³³Pero päyø'c-høch. Ja'a nmägu'ughajpøchhajxy hoy xquiuhdøønaxy cachjooty maa ja'a muuçh hñajty jiutän.

12 Cab jaduñ yhahix'oy cooç nyajcumáyät. Pero nébiöch cham nmädia'aga'añän, jaduñ yajmä-dowa'añ nébiöch nyajcumaya'añän. Je'eçh cham nmädia'agaamby nebiátyhöçhä Jesucristo hijxtahnd tõe xyajwiinhixiän. ²⁻³Nmøødhjpiöçhä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tõe yhiñä majmactsjumøjt cooçhä Dios jim tõe xyaghoy tsajpootyp maa ja'a wyiinduumän. Cáboch nnajuø'oy pø ni'xhaam pø copc-háamhöch jim nhooyy, o pø juøhñdyhaam. Ja'a Dios jaduñ nidiuhm najuøøby. ⁴Madiú'ujöçhä hoy-yagjuøøñäjatypä jim nmädooyy tsajpootyp. Cáboçhä cuhdujt nmøødä cooç nmädiaactägät-sät. ⁵Coo wiinghäna'c häxøpy jim tõe yhoy tsajpootyp, mänítöch häxøpy nmøjpäda'aga'añ. Pero höøçh, cáboch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagóoyyöch nmädia'aga'añ nebiátyhöçhä häyohn tõe nmänaaxy tõe nyajnaaxy. ⁶Nmøødhöçhä cuhdujt jaduñ cooç nmädiá'agät nebiátyhöçhä Dios tõe nmøødtuñ. Hix, tøyhájtöçhä Dios jaduñ tõe nmøødtuñ. Cáboch nmädia'aga'añ cooç jim nhooyy tsajpootyp, je'eguiøxpä cooçhä njoot quia'a tsocy cooç pøn xmiøjpädá'agät. Cooçhä jäya'ayhajxy xyhíxät cooç hoy njäya'ayhaty, cooç hajxy xmiädówät cooç hoy ngapxy nmädia'agy, mänítöch hajxy xquiumáyät.

⁷Jaançh tehñ yhoy-yagjuøøñäjätyhöch jim nwiinhixy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jioot chocy cooç nniguiumayøøjät. Paadiä Dios miänaañ cooçhä mõjcu'ugong ja'a tsaächpä xyajpáadät, jadúhnhöch hamdsoo nga'a niguiumayøøjät. ⁸Tägøøghöoc-höçhä Jesucristo nja mänuu'xtaacy cooç cu xyajnáhwaach. ⁹Mänítöch xyhadsooyy: "Njaançh tehñ chojpy njaançh tehñ pia'häyöobiöch miich. Páadyhöch

miichä mdsaaçhpä nga'a yajnáh-wa'adsa'añ, nyajcähxø'ögáambiöch jaduñ coo miich mduñ ja'a höøçhä nmäjaagøxpä", nómhöçhä Jesucristo xñämaayy. Xoondáacpöch jaduñ cooçhä ndsaaçhpä xquia'a yajnáhwa'adsaannä, je'eguiøxpä cooç tõe xñäma'ay cóogöch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰Xoondáacpöch jaduñ cooçhä Jesucristo xyajtuñ, höyhöçhä tsaächpä nja paady madiu'u. Náxyhöçhä häna'c xyhäyoowhixy. Náxyhöch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhöçhä häna'c xchaaçhtiuñ ja'a Diosmädia'agyquixpä. Náxyhöçhä häyohn nmänaaxy nyajnaaxy. Pero cáboch nnä'ägä mõjpäda'agy cooç jaduñ njaty nhabety. Hix, cooç jaduñ njaty nhabety, cähxø'p jaduñ cooç tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaaháamhöch; ja'a Jesucristo miäjaaháamhöch jaduñ nduñ.

¹¹Hoorä, höyhöch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiöch höøçh quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduñ niñänøømäbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábac tyijy pøn jaduñ jiaty nébiäc hajxy jatiän. Y cooç yø'ø häna'c-hajxy jaduñ tõe xñähwaambety, tiich mijts jaduñ coo tõe xquia'a nähgapxtu'udy. Cooç mijts tõe xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhöch cham hamdsoo nniñähgapxtu'udyii. Jaduñ weenjaty yajmädooy nebiä nyajcumayaambän. ¹²Mänáajöch jim nhitiän maa mijtsän, mäníthöçhä hijxtahnd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatypä. Ja'a Diosmä-jaaháamhöch jaduñ nyajcähxø'cy. Nyajcähxø'c-höch jaduñ cooçhä Dios jaduñ tøyhajt tõe xwyiinguexy. Mee'xtújpöch hanaajty. ¹³Jaançh tehñ yhöyhöch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jadúhnhöch jim hoy nduumbä maa mijtsä mdsajtøjcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøøby

cooĉh mijtsä xädø'øn tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøch wiingtuumjaty nyujwa'añän. Jaanĉh tehñ wyiingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøĉh mijts nyagjootma'ady, høøĉh hajxy huuc mée'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jim tøø nhooñä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch chamñ nnøcxáangumbä. Cábøch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cábøĉhä njoot chocy coo hajxy tii xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cábøch nmäna'añ cooĉh mijts xpiuhbejtägsät xädø'ønhaam.

¹⁵ Tøøĉhä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbedät hoy ñejpiä, hóyhøch cøxypänejpä cu nja jat cu nja habet maa mijtsæxpän. Njaanĉh tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶ Mänáajøch jim nhoyyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'øn nmäyujwaañ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, tuhñds. Pero näje'e mijts jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøøn ¹⁷ mänáajøĉhä nmägu'ughajpähajxy jim nguexiän maa mijtsän xädø'øn yajmujpä. Jadúhñägäts tyijy mijts tøø nmämeeĉh. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ¹⁸ Mänáajøĉhä hermano Titohajxy jim nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mämee'tspä. Hix, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹ Jaduhñ mijtsäda'a mmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wi'i ñiñähgapx-tu'uda'añii maa mijtsæxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhijxp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Mägu'ughajpædøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac

mäbøgät. ²⁰ Cooĉh jim nnøcxtägsät maa mijtsän, mänitøch jootcuje nhídät pø hoy hajxy hänäjty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcuje mhíjpät ja'a høøĉhcøxpä. Pero pø cab hajxy hänäjty hoy mwädity, jootmayhádäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpät. Je'eĉh jaduhñ chamñ nnädañ nnämaaby. Je'eĉh jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø mnimiädsibøøyyäp hajxy hänäjty, pø cab hajxy hänäjty myajniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hänäjty, pø mnimiädsiphájtäp hajxy hänäjty, pø mniwyiingapxéjtäp hajxy hänäjty, pø mniñänøømäp hajxy hänäjty cøxypä waamb, pø mniguuiumáayyap hajxy hänäjty, pø mdsipyagjájtp hajxy hänäjty. ²¹ Pø jaduhñ hajxy hänäjty mjaanĉh jootcø'øy cooĉh jim nnøcxtägsät maa mijtsän, wéhñdøĉhä Dios weenjaty xyajtsähdiünät maa mijtsæxpän. Je'eĉh chamñ nnädañ nnämaaby. Nñäjootmayhádäbøch hajxy je'e, pønjetiä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty tøø quia'a najtshixø'øy. Je'eĉh jaduhñ nnänøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawädity tehngajnä.

13 Miädägøøghóocpøch jim nnøcxa'añ maa mijtsän. Jaduhñä cuhdujt myiñ, coo hajxy hänäjty pøn mnäxø'øwø'øwa'añ, tsipcøxpä testigo hajxy myajcähxø'øgät mejtstägøøg. ² Mänáajøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän ja'a miämetsc-hoocpä, mänitøch hajxy nyajcuhojøøyy coo hajxy haxøøg quia'a jootcøønät, pøn jaty hänäjty haxøøgwädijp. Y chámhøch mijts jadähooc nnäma'awáangumbä nägøxiä coo hajxy mga'a haxøøgwädität. Y pø je'enä hajxy hänäjty mhaxøøgwädity cooĉh jim nnøcxtägsät maa mijtsän, tsipcøxpøch mijts nøcxy nyajcumädowa'añ. ³ Jadúhñhøch nyajcähxø'øga'añ cooĉhä Jesucristo miädia'agy tøyhajt nyajnajxä. Haa ca'a, jadúhñhøch mijts tøø xyhuuc

nämaabiä cooĉ jaduhñ nyajcähxó'ögät. Hix, möcmäjaahaamä Jesucristo hajxy xyajcumädówät coo hajxy hoy mga'a wädítät. ⁴Coo ja'a Jesucristo miöjpahbejtä cruzcöxp, cabä miöcmäjaa hänäjty yajcähxó'ögy. Pero coo jiuypiojtägajch, coo jim ñöcxtägajch maa ja'a Tieediän, jímäts jaduhñ yhiñä ja'a Tieediä miöcmäjaahaam. Nebiä Jesucristo ja'a miöcmäjaa hijty quia'a yajcähxó'öguiän, jaduhñ hõjts mäjaa nga'a móödäbä hamdsoo. Pero coo hõjtsä Jesucristo nmöðhity tu'ugmädia'agy, paady hõjts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a Dios ja'a miöcmäjaahaam.

⁵Huuc niñajuó'owöø hajxy hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a miädia'agy hajxy hoy mbanöcxät, jaduhñ hajxy myaj-najuó'owät coo ja'a Jesucristo hajxy töy-hajt mjaanĉ möðhity tu'ugmädia'agy. Pero coo hajxy hoy mga'a panöcxät, cabä Jesucristo hajxy töyhajt mmöðhídät tu'ugmädia'agy. ⁶Chopy hõjtsä njoot coo hajxy mnajuó'owät coo hõjtsä Jesucristo töyhajt nmöðhity tu'ugmädia'agy. Cab hõjts jaduhñ nhõhnda'agy. ⁷Nmänuu'xtaacy py hõjtsä Dios coo hajxy hoy mwädítät, coo hajxy haxöøg mga'a jäya'ayhádät. Pø mwädiip hajxy hänäjty hoy coo hõjts jim nnöcx-tägätsät maa mijtsän, cab hõjts hänäjty nyajcähxó'öga'añ coo hõjtsä Jesucristo ja'a cuhdujt töø xmio'oy coo hõjts mijts nyajcumädówät. Y coo hõjts jaduhñ nga'a yajcähxó'ögät coo hõjtsä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhñ töø xmio'oy, cab jaduhñ ñeipiä. Je'e hõjtsä njoot chojpy coo hajxy hoy mwädítät. ⁸Pø mjaanĉ wädiip hajxy hänäjty hoy coo hõjts jim nnöcxät, cab hõjts mijts hänäjty waamb nnäma'awa'añ. Chopy hõjtsä njoot coo hajxy töyhajt hoy mwädítät. Pero pø cab hajxy hänäjty töyhajt hoy mwädity, mänit hõjts mijts maböcy

nhoja'añ. ⁹Coo hajxy hoy mwädítät, xoondá'agäp hõjts jaduhñ. Cab hõjts jaduhñ nyajcähxó'ögät coo hõjtsä Jesucristo ja'a cuhdujt hänäjty töø xmio'oy coo hõjts mijts jaduhñ nyajcumädówät. Nmänuu'xtaacy py hõjtsä Dios jaduhñ coo ja'a mhaxöøgcuhdujt hajxy mgöxy najtshixó'owät, coo ja'a hoguiuhdujt hajxy hamuumdu'joot mjaac panöcxät tehngajnä. ¹⁰Páadyhöch mijts cham weenjaty nhojy nocyhaam, jadúhñhöĉhã njoot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Ja'a Jesucristöĉhã cuhdujt jaduhñ töø xmio'oy maa mijtsöxpän, weenä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac maböjca. Cabä Jesucristo jioot chocy coo hajxy mdu'udägöyyät. Y pø mjaanĉ wädiip hajxy hänäjty hoy cooĉ jim nnöcxtägätsät maa mijtsän, cáböch mijts hänäjty waamb nnäma'awa'añ. Pø caj, mänit hõjts mijts maböcy nyajcumädówät.

¹¹Hoorä, mägu'ughajpädöjc, chámhöch jaduhñ nyajmayaannä maa hajxy cham nmägapxy nhane'emiän. Huuc cudiún hajxy jaduhñ nébiöch cham nnäma'ayän. Yaghoyöøw ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxöøgtu'u hajxy mbanöcxnä. Tsöc hajxy jaduhñ nimioðdhjätäm tu'ugmädia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adöñät. Jaduhñä Dios hajxy xmiöðdhjñät. Xchójcäm ja'a Dios hajxy. Chojpiä jioot jaduhñ coo hajxy jootcujc nhjftämät. ¹²Mniyajpoo'xóøjäp hajxy hamuumdu'joot, ween jaduhñ quiähxó'ögy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmaböcy. ¹³Xyajpoo'xp mijtsä hermanodöjc-hajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa maböjpa.

¹⁴Weenä Jesucristo hajxy nägöxiä xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsöñhajtäm. Weenä Dios hajxy xchójcäm homiänaajä. Weenä Diosh-espíritu hajxy xmiöðdhjätäm nägöxiä. Amén.

Gálatas

1¹⁻² Høøch Pablo, hädaa nócyhøch nhädiuumby mөөдä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hädaa nocy nya-jnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsä-naabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooçh jäya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguejx mөөдä Dios ja'a nDeedyhájtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujypjøjc. ³ Weenä Dios ja'a nDeedyhájtäm hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mөөдä Jesucristo ja'a nWindsønähjtäm. ⁴ Jaaya'ay hajxy xñäh-ho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm nebiä Dios ja'a nDeedyhájtäm tøø miä-na'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñäh-ho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Tsögä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm cøjxta'axiøø. Amén.

⁶ Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä. ⁷ Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia jøjcapxø'øwaamb mijts jaduhñ. Ja'a høhnda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. ⁸⁻⁹ Tøøch mijts jaduhñ nhuuc nämaabiä, y chaaçh jadähooc nmänáangumbä, tøøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixø'øy neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnähixø'øwät, jiiby nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchä, hoy jim jia tsoon tsajpootyp.

¹⁰ Ndsøjpiøch cooçhä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy cooçhä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooçh häxøpy jaduhñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

¹¹⁻¹² Hermanodøjc, huuc wiinjuø'ow hajxy jaduhñ, hädaa mädiä'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmioooy; ca'a jäya'ayä xmioooy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹³ Tøø hajxy nmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänäajøchä judíos miädia'agy hajxy hänäjty nbanøcxänä. Mnajuøøby hajxy nébyhøchä jäya'ayhajxy hijty ndsaächtiunñ nägø'ø nädecypä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Páadyhøch hijty ndsaächtiunñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'owät. ¹⁴ Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hóyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyiijøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quiuhdujthajxy ja'a jecypä. ¹⁵ Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbiy, cahnøch hänäjty nmiñ nga'ayñä. Páadyhøch tøø xmiøjya'axy cooçh xjiaançh tehñ chocy. ¹⁶ Mänitä Dios miänaañ cooçhä yHuung nhixyhájtät, nébiøchä miädia'agy jaduhñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Cooçh jaduhñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, ¹⁷ ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyíjibä ja'a Dios. Pero Jiménez nnoxtøøyy Arabianaaxooty. Mänitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

¹⁸ Coo tægøøgjomøjt hänäjty tøø ñajxnä, mänitøch jim nnoçxy Jerusalén. Jiménez Pedro hoy nhixyhaty. Mänitøch nmøødhijty majmocxøø. ¹⁹ Jiménez Jacobo nhixyhajpä ja'a

nWiindsøn hájtämä piuhya'ay. Pero cábøchá hermano wiingpä nhijxy, ja'a wiinguexpä. ²⁰ Tehm tiøyhajt jaduñ nébiøch cham njaayän. Cáboch nhøñda'agy. Diøshøch jaduñ xyhijxp cooçh nga'a høhnda'agy.

²¹ Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicanaaxooty. ²² Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hñajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hñajty nhixyhatyñä. ²³ Jagooyyä hajxy hñajty miädooyyä cooçhä Diosmädia'agy hñajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoxyhaty cooçhä hermanohajxy hijty ndsaaçhtiun, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixø'owät. Pero cooçhä Diosmädia'agy hñajty nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴ paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøchcøxpä.

2 Coø majmactsjomøjt hñajty tøø ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ² Diøshøch jim xquiejx. Jímhøchá Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hñajty quiopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch hajxy nyajmøødmädiaacy nebiätyhøchá jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy hoy ñähwä'adsät. Páadyhøchá copc-hajpádøjc jawyiin nyajmøødmädiaacy, nébiøch hajxy jaduñ xquia'a jøjcaxø'owät. ³⁻⁵ Xjiøjpøgøøyy højts jaduñ; cab højts waamb xñämaayy. Tøø häna'c-hajxy näje'e yajtägø'øyy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nøm hajxy hñajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hñajty tøyhajt pianøcxy. Højts hajxy xjia jøjcaxø'owaan. Coø højtsä Jesucristo miädia'agy hñajty nbanøcxänä, cab højtsä judiøspä

cuhdujt hñajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'owät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduñ hoy mnähwä'adsät. Jaduñ hajxy hñajty jia mänaambä coø ja'a Tito ween yajcircuncidarhaty nebiä judiøshajxy quiuhdujthatiän, hoyyä Tito hñajty quia'a ja judiøspä. Cabä copc-hajpähajxy miänaa coø ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

⁶⁻⁹ Cábochá Jacobohajxy hñajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hñajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hix, cabä Dios hajxy xmiøjpädaacy, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhajtäm. Mänitøch hajxy xyhixyhayty cooçhä Dios hñajty tøø xwyiinguexy, cooçhä miädia'agy nyajwiingapxø'øyyät ja'a ca'a judiøspähajxy, nebiä Pedro hñajty tøø wyiinguexyijän coø ja'a judiøshajxy yajwiingapxø'owät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coø højts nwädität maa ja'a ca'a judiøspän, chaads häna'c-hajxy jaduñ wiädität maa ja'a judiøspän. Y cáboch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Jagooyyä højts xñämaayy coø højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbédät. Jaduñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴ Mänitøchá Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquia. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caami-ujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judiøspä. Mänitä Jacobo miägu'ugha-jpähajxy näje'e quiädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiúcänä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, chähgøøbiä Pedro hñajty coø ja'a hermanodøjc-hajxy miädoxyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hñajty jaac panøcxpä ja'a judiøscuhdujt. Mänitä Bernabé pijatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judiøc, coø hajxy quia'a møødcaamiugaannä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, mejtstu'u

ja'a wyiinmahñdyhajxy hānajtý. Y cooĉh nhijxy neby hajxy hānajtý jiatcø'øyān, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnā, ja'a Diosmādia'agy, mǎnítøĉhā Pedro njøcuhojøyy ja'a hermanodøjc wyi-induumhajxy. “Jue'e miiĉh, mjudíos miiĉh, y caj miiĉh hijty nbanøcxy ja'a judíoscuħdujt. Caj miiĉhā cuħdujt mnā'ägä møødä coo miiĉhā wiinghana'c mǎdsibø'øbä mnāmā'awät coo hajxy pianøcxät ja'a judíoscuħdujt.” Páady-ħøĉhā Pedro jaduħn nhojy coo je'e ja'a pojpa hānajtý miøødä.

¹⁵ Jue'e højtshǎjtām, judíos højts nmiin ngǎhwām. Caj tyijy højts ngahwiindøyyä nebiä wiingjäya'ay-hajxiān. ¹⁶ Pero, paadiä Dios hajxy xpiädāacām hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcām, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunām nebiä jecyquiuħdujt myiñān. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mǎbøjcät, cabä Dios xpiädä'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquiuħdujt myiñān.

¹⁷ Pero tsøc mǎnāanām, coo jaduħn quiähxø'øgät coo højts ngahwiindøyyäbä, hoyyā Jesucristo miädia'agy nja mǎbøjcām, cab hajxy nmǎnāanāmät cooc tyijy ja'a Jesucristo tøø xyajtu'udägøoyyām. ¹⁸ Coo højtsä jecyquiuħdujt nnajtshixøøyyāmät, cab jaduħn yhojyā coo hajxy jadāhooc nbadu'ubøjcāmät. Hix, cǎhxø'øgǎp jaduħn coo højts ja'a pojpa cǎdieey nmøødhǎjtām. ¹⁹ Pero høøĉh, cǎbøĉhā jecyquiuħdujt nbanøcxnā. Tøøĉh nnajtshixøøñā, nébiøĉhā Dios hamuumdu'joot jaduħn nbanøcxnät. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñāħho'túutām cruzcøxp, páadyhøĉh je'e hamuumdu'joot nbanøcxy; cǎbøĉh nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaannā. Tu'ugmǎdiä'agyhøĉhā Jesucristo xmiøødhijnā. Xĉójpøĉh je'eduhñ,

páadyhøĉh tøø xñāħho'tu'udy. ²¹ Paadiä Dios hajxy xpiädāacām hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcām; ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquiuħdujt hajxy ngudiúunām. Coo hǎxøpy quia'a jaduħñā, xiøøbä ja'a Cristo hǎxøpy tøø ñā'a ho'ogy. Paady, cǎbøĉhā hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mǎdyíjijøĉhā Dios tøø xmiø'oy.

3¹⁻⁵ Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduħñā coo ja'a Diosmādia'agy hajxy mga'a panøcxaannā. Nej, mbanøcxtǎgat-saambiä jecyquiuħdujt hajxy jadāhoocā. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñāħho'túutām. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø mmäbøjcä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmiø'oy, paadiä hoy-yagjuøøñǎjatypä tøø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquiuħdujt hajxy hijty mgudiuñ. Pero cabä ndijy ja'a Diosmādia'agy hajxy tøyhajt nnajtshixø'øwa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphǎjtām ja'a hajxy ndeedyhǎjtāmbä, miäbøjc je'e ja'a Diosmādia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷ Y coo højtsä Diosmādia'agy nbamäbøjcāmät, mǎnitä Dios hajxy xpiädāacāmät nebiä Abraham yhap yhocän. Mǎnit højts xpiädāacānät hawa'adstuum. ⁸ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñāmaayy: “Miiĉhcøxpøĉhā jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'eguiøxpä coo miiĉh tøø mmäbøcy.” Jiiby jaduħn myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguian. Jaduħn hajxy nyajnajuøøyyām coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agāanām hawa'adstuum pønjatý mǎbøjp, hoy hajxy quia'a ja judíosä. ⁹ Entonces, ja'a hajxy mǎbøjpä, jaduħn hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduhñ mánaambä cooc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujñt hajxy quiudiuñ, haxøøgtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujñtän, "Haxøøgtuum piäda'aga'añii pønjaty hoy ca'a cudiuumb nebiaty hädaa libro xyhanéhñäm." ¹¹ Jaduhñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xyajñähwáatsämät." Ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy ngudiúunäm ja'a jecyquihdujñt. ¹² Pero jaduhñä jecyquihdujñt miäna'añ: "Pønä jecyquihdujñt cudiuumb, hawa'adstuum piäda'aga'añii."

¹³ Coodsä jecyquihdujñt hajxy hijty hoy nga'a cudiunáanäm, haxøøgtuumä Dios hajxy hijty xpiäda'agáanäm. Pero xñäxúu'tsämä Dios hajxy jaduhñ; paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaduhñä jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pøn möjpahbéjtäp quepyquiøxp, tøø hñajty piäda'agyii haxøøgtuum." ¹⁴ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy ca'a judíosä, nebiä Abraham jecy piuhbejtän. Y coo hajxy nmäbøjcämät, mänitä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmio'owáanäm nägøxiä neby hajxy jecy xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy xmio'owáanäm.

¹⁵ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiácäm neby hajxy yaa nguhdujthajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo pøn tii yajcuhdügät maa ja'a hagujtøjcän, coo fyirmarhadät, ni pøn jaduhñ quia'a yajtägätsät, ni quia'a mäná'anät coo quia'a hoyyá. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy cooc hoy miänaajä piuhbeda'añ, jaduhñ miänaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc

miøødyajcuhdújcäbä. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nämay miøødyajcuhdujñcä.) Coo jaduhñ miäna'añ: "Abraham yhap yhoc", ja'a Jesucristo jaduhñ nänøømäp. ¹⁷ Y coo mädaaxmägo'xcuhii'xmajcjomøjt hñajty tøø ñaxy, mänitä jecyquihdujñt piädaacä. Pero cab jaduhñ yajtägajch nebiä Dios ja'a Abraham hñajty tøø miøødyajcuhduquiän. ¹⁸ Coo häxøpy quia'a tøyhajtä jaduhñ, cab häxøpy tiuñ nebiä Dios jecy yajcuhdujñquiän.

¹⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujñt yejcy neby jaduhñ quiähxøøgät coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhajtäm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hñajty tøø miøødyajcuhdugyjijäbä, cabä jecyquihdujñt jaduhñ tiunaannä. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujñt piädaacy, mänitä mioonsä tsajpootypä ja'a Moisés hoy mio'oy. Mänitä Moisés jiyøejnajxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy; cabä jiyøejnajxpä jaduhñ ñä'a yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmänáanämät coo ja'a jecyquihdujñt yajtägajch nebiä Dios hñajty tøø yajcuhduquiän. Coo ja'a Dios häxøpy tøø miäna'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquihdujñtän, pues tøø ja'a jecyquihdujñt hajxy häxøpy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. ²² Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mánaamb coo hajxy nägøxiä nhjñtäm haxøøgtuum je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhajtäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghajtämät nebiä jecy yajcuhdujñquiän.

²³⁻²⁵ Tuungpaatpä jecyquihdujñt hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiúunäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquihdujñt nbanøcxänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy

nmäbøjcamät, jaduhñä Dios hajxy xyhuunghajtämät.

²⁶ Y xjiaančh huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädi-a'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. ²⁷ Y coo hajxy jaduhñ mmøødhidät, coo hajxy jaduhñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghadät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. ²⁸ Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjudiof, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. ²⁹ Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4 ¹⁻² Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hänäjty näje'e yho'ogaannä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhiñxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøønät, mänit nädeedy hajxy miämähmøønät. Pero coo hajxy hänäjty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hänäjty tøø miøjjøønä. ³ Y højtshajtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänäjty nga'a hixyhajtämñä, jaduhñ mäwfinäts hajxy hijty nhijtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty tehngajnä nbanøcxäm. ⁴ Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshajtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujt tiuñän. ⁵ Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujt hijty nbanøcxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghajtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

⁶⁻⁷ Xmio'owäänäm hajxy jaduhñ nebiaty nägapxy. Cab hajxy nhijtänä nebiä

hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä yhEspíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnämäayyäm: "Teedy" hamuumdu'joot.

⁸ Jue'e mijts hijty mwi'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hänäjty mhixyhatyñä. ⁹ Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujt hajxy jadähooç mbadu'ubøjcombät. Cab hajxy nyaghanéhmanät maa ja'a jecyquihdujtän. ¹⁰ Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwi'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. ¹¹ Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaančh tehñ yaguøøbiøch jaduhñ.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, nnämä'awäbøch mijts cooçh mijts xpiahixät. Najtshixø'ow ja'a jecyquihdujt hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'öyän. Mänäajøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøchoonän, hóyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jadúhnhøch hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, hóyhøchä pa'am hänäjty nja møødä, hóyhøch mijts hoxiøøghajnä hänäjty xjia hixy. Cooçhä pa'am hänäjty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän. ¹⁵ Pero mijts, cab hajxy jootcujc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchcøxpä mijts hänäjty mduñ hoy miädyyi mayhajtä. Xmióobiøch mijts hänäjty hoy tyijjä. ¹⁶ Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaannä cooçh mijts tøø nhawäänäm ja'a tøyhajt.

¹⁷ Y hänä'c-hajxy høhñdaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy

jaduhñ. ¹⁸Hoy hit jaduñ coo mijts pøn hamuumdu'joot xmiägu'ughádát hoy miánaajä, hóyhøch hánajty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹Mägu'ughajpä, jaanč tehñ jootmayhájpøch jadähooc ja'a mijtsçxpä. Jiaanč tehñ chójpiøch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøðdhídát tu'ugmädia'agy. ²⁰Cu nnøcxyhøch jim maa mijtsän. Cu nmøðmädiáacyhøch mijts jaduñ yajxón. Cooč mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cábøch nnajuø'øy nébiøch ndaj nmáyát ja'a mijtsçxpä.

²¹Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehñgajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanøcxa'añ, huuc mäadow hajxy neby jiiby myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³Metscä Abraham yhuung hánajty. Tu'ug hánajty xiøhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hánajty jaduñ yajwiinwaanø'øy coo ja'a Isaac hánajty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhñ møødá tio'oxiøjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiøhajpä. Jaduhyyä je'e nã'ä miiñ nã'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahñdän hädaa jaduñ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä, moonsähajp hánajty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hánajty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tun hánajty xiøhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduñ mäwíinäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hánajty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tun hánajty xiøhaty. Xøhajp hánajty Sinaí, møødá hánajty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt jaduñ xøhajpä Jerusalén, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶Jaduñ ja'a cajpt jim xiøhajpä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøonájxäm. Cabä jecyquihdujt

jim tiuunnä nebiä Dios yejquiän Sinaí. Jemyguiuhdujtäts jim túunnäp. ²⁷Jaduñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonda'ag, hoyyä huung mga'a ja paadyñä, Maas may miič huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghadäänäm, nebiä Isaac yajnáhdíjjän. ²⁹Dios ja'a yhEspíritu ja'a Isaac yajmägunuu'xøøyy coo myínät. Cabä Ismael yajmädsøjcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghádát. Jaduhñ mäwíinäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsójcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät. ³⁰Jaduñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Høxquejxpädsøm yø'ø to'oxymoonsä møødá yhuung." Cabä moonsä yhuung nã'ägädä puhmo'owa'añii nãdeedy. Pero yhamdsoo to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduñ mio'owaamby. ³¹Hermanodøjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsójcäm, jaduñ mäwíinäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhihtiän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5 Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduñ mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm neby hajxy hadsip yajtuñíjjän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mänit hajxy xñámáayäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a møjpadáacänät. Xyhawáanäm hajxy jaduñ neby hajxy nnähwáatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxät. Cabä Moisés jecyquihdujt hajxy mbadu'ubójcät jadähooc.

²Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhíjtämät cooc

tyijy hajxy jaduhñ nnähwa'adsáanäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä nänho'túutäm. Høøch jaduhñ mánaamb, Pablo. Diosquéyhøch høøch. ³Jaduhñhøch jadähooc nmänaangombä, pønjaty mánaamb coo hajxy yajcuncidarhádät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jiecyquihdujt yajnáhdijy coo hajxy quiudiúnät. ⁴Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: "Páadyhøch nnähwa'adsa'añ coočä Moisés jiecyquihdujt hoy ngudiunä." Pero cab jaduhñ tiøyyä coo hajxy nänwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. ⁵Pero nmäbójcäm højts coo hajxy nnähwa'adsáanäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbedáanäm. ⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätämät, cab jaduhñ ñeippiä pø tøø hajxy nyajcuncidarhájätäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät y coo hajxy hamiñ häxøpy nniçhójcämät nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm.

⁷Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pätiidä hajxy coo tøø mnajtshixø'øy. Päbøndä hajxy tøø xwyiinhøñ. ⁸Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixø'øyy. Jaaya'ay hajxy xyajnáhdjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nbanøcxämät. ⁹Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ: "Coo tsajcaagyooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä harina yajtägø'oyii." Jaduhñ mäwfinäts højtshájätäm coo häna'c høhnda'agymiädia'agy hajxy xyajnáhixø'øyyämät; nägøxiä hajxy jaduhñ nmá'tämät. ¹⁰Nbädáacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mabøgät. Dios jaduhñ yajcumädowaamb pøn mijts høhnda'agymiädia'agy xyajnáhixøøby.

¹¹Tehngájñøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Páadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduhñ nän'ä tøyä. Coochä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcuncidarhádät, cábøchä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹²Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i nāmaabiä coo hajxy myajcuncidarhádät, ween hajxy jaduhñ xpiuhwaatsnä.

¹³Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdijy coo ja'a Moisés jiecyquihdujt hajxy mnajtshixø'øyyät. Pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy cøxypäneppiä mjäya'ayhádät. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy yajxón mniçhogø'øjät, coo hajxy yajxón mnibihbedø'øjät. ¹⁴Jaduhñä Dios jiecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyowät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsoquiän. ¹⁵Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mnimiähanhadø'øjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduhñ hajxy mga'a niyajtägoyyø'øjät.

¹⁶Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmä-jaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghjñät, hoyyä mjoothajxy hānajtý tii jia tsocy. ¹⁷Ja'a Diosmä-jaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødä haxøøgcuhdujt. Coo hānajtý haxøøg mjatcø'øwa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'øy jaduhñ cøxypäneppiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hānajtý chocy coo hānajtý hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ xyhadujp. ¹⁸Pø chojpiä mjoot jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecyquihdujt mbanøcxänät.

¹⁹Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabiøcy hajxy

ñimiøødtsäna'ayii; cøxypänejpia
hajxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy
wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødä;
²⁰wyiingudsähgøøbiä quepychech
naaxpoch hajxy; mähixp mähäxujp
hajxy; nimiädsiphájtáp hajxy; yhadsojpy
hajxy mädyiijatiä miägu'ughajpähajxy
miøød; paquiä hajxy ñimiäjootma'adyii;
wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutáp
hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä;
²¹hadsojt hajxy wyi'i miøød;
jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp
hajxy, haxøøgjøøxp hajxy; madiu'u
hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Tøøds mijts
nja yagjahmiech, chaads jadähooc
nhawáanäm: pøn haxøøgcuhdujt møød,
cab jim ñøcxa'añ tsajpootyp.

²²Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä
hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduhñ
xpiuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy
hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy
nxoondáacämät, coo hajxy jootcujc
nhíjtämät, coo hajxy nme'e'xtújcämät,
coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc
hajxy yaxxón nmägu'ughájtämät, coo
ja'a hojioot hajxy nmøødhájtämät, coo
hajxy nga'a hønndáacämät, ²³coo hajxy
mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy
jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduhñ
njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøn waamb
xñámáayyämät. ²⁴Pønä Jesucristo
miädia'agy panøcxäp hamuumdu'joot,
tøø ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhixy,
y cab jaduhñ jiahmiejtsnä. ²⁵Pø
mänáanäm hajxy jaduhñ coo ja'a
Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg
hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶Cab hajxy nyajcumáayyämät;
cab hajxy nniyagjootmá'tämät hamiñ
haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä
nniyhadsójcämät.

6 Hermanodøjc, coo pøn
tiu'udägóyyät, mee'xxieemy
hajxy mmägäpx mhané'emät,
nej mijtsä Diosmäjaa mmøødän,
weenä yhaxøøgpä yhøxhijxnä. Pero

mnigwieendähadøøjäp hajxy coo
mijts jaduhñ mnä'a tu'udägóobiät.
²Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy jaduhñ
mmäjädá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a
tu'udägóyyät. Jaduhñdsä Jesucristo
miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³Pøn yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc
tyijy miøjjä, caj ñä'a tøyyä coo miøjjä.
Nä'a niwyiinhøhnäp jaduhñ. ⁴Cøjwiin-
duum hajxy mniyhixøøjät pø hoy ha-
jxy tøø mgudiun. Y pø tøø hajxy hoy
mgudiun, mänit hajxy mxoondá'agät. Pø
tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy mbexy,
cab hajxy nøcxy mniguiumayii. ⁵Cøjwi-
induum hajxy mniyajcopcø'øwøøjät pø
hoy hajxy mgudiun.

⁶Pøn jaduhñ yajnähixøøyyäp ja'a
Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy
yégät, mio'owøøjät ja'a yajnähixøøbiä.

⁷Ca'a hajxy myajwiinhøøn; ñajuøøbiä
Dios neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm.
Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduhñ
mguhbédät. ⁸Pønä Dioshespíritu
panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb
nebiä Dios jiugyhatiän; pero pøn
yhamdsoo cuhdujt yajtuumb, cab
jaduhñ jiugyhada'añ nebiä Dios
jiugyhatiän. ⁹Tsøgä njoot hajxy møc
pädáacäm; coo hajxy tehngajnä
hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jim
nnøcxämät tsajpootyp coo yhabáatnät.
¹⁰Hoy miänaajä ja'a jäya'ay hajxy
mbuhbédät nägøxiä. Tsipcøxpädsä
hermanodøjc hajxy mnä'ägädä
puhbédät.

¹¹Hamdsóojøch hädaa letra nhädiun,
paady miøjjatiä. ¹²Pønjaty mijts xjia
wi'i ñämaaby coo hajxy myajcir-
cuncidarhädät, paady hajxy jaduhñ
miäna'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ
cu'ughagujc. Hix, tsähgøøby hajxy
jaduhñ coo hajxy miädsibø'owøøjät
ja'a homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a
Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm
cruzøxp. ¹³Hoy hajxy näje'e tøø
jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés

jiicyquihdujt hajxy yajtuunä. Paady mijts hajxy xjia wi'i nãma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduhñ ja'a mijtsçxpä. ¹⁴ Pero hөөч, cábөч nmäna'añ coo mädyii miөjjä jiaančhä. Jagóoyyөч nmäna'añ coo miөjjä jiaančhä coočhä Jesucristo tөө xñähho'tu'udy cruzcөxp. Cáбөчhä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cáбөч tii nmөjpädaacnä. Cáбөч tii hadsojt nmөөdän hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduhñ ñejpiä

pө tөө myajcircuncidarhaty o pө caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp coo ja'a Dios hajxy tөө xpiädáacäm hawiinjemy. ¹⁶ Pөñä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáanäp.

¹⁷ Páadyhөч chaa nnähxäguučhä nguhxäguučhä coočhä Jesucristo miädia'agy tөө nmädiaacä. Y coočhä jaduhñ tөө ngudiuñ, páadyhөчhä cuhdujt nmөөdän. Páadyhөч hajxy tii xquia'a yajnämáañät.

¹⁸ Hermanodөjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

1 Høöch xøhajt Pablo. Høöch hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduhñ mänaa coöchä Jesucristo xwyiinguéxät. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pøn-jatiä Diosmädia'agy mabøjp jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Efeso, pøn-jatiä Jesucristo miädia'agy jim hoy ya-jtúunäp. ²Weenä Dios hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, mөөdä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhåjtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønåjtäm.

³Tsögä Dios hajxy wiingudsåhgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduhñ je'e Tieedyhajpä. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhåjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt madiu'u tiuñ ja'a højtscøphåjtäm.

⁴Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hånajty chohnda'agy, tøøyyämä Dios hajxy hånajty xwyiimbfiwäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhåjtämät tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduhñ hajxy xwyiimbfiwämbä coö hajxy hoy njäya'ayhåjtämät, coö hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduhñ hajxy wa'ads hoy nhåjtämät maa ja'a Dioswiinduumän.

⁵Coö ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøphåjtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coö ja'a Dios hånajty tøø wyiinmay coö hajxy xyhuunghadäänäm. Hamdsøojootä Dios jaduhñ miänaañ coö hajxy xyhuunghåjtämät. ⁶Tsøcxä Dios hajxy wiingudsåhgøøyyäm coö hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, coö ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtshåjtäm. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt møj tiuñ ja'a højtscøphåjtäm. Paady hajxy xchójcäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhåjtäm tu'ugmädia'agy. Hix, jaanč tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tiéediäm.

⁷Coö ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'tútäm, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwaats xyajcuhwåatsäm. Jaduhñä Dios hajxy xmiée'xäm. ⁸Coö hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduhñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawäänäm ja'a hijty jaduhñ quiuyu'chpä. Hamdsøojootä Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdyhaty. Chøjpiä jioot hånajty jaduhñ coö ja'a mayhajt hånajty tiuna'añ ja'a højtscøphåjtäm. ¹⁰Jaduhñä Dios tøø wyiinmahñdyhaty coö ja'a Jesucristo Wyiindsønhadøøjät cøxiä tijaty jim tsajpootyp, mөөdä tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin. Coö ja'a Dios jaduhñ yaghabåadät, mänit hånajty tiøjiada'añ coö ja'a Jesucristo jaduhñ Wyiindsønhada'añii.

¹¹Ja'a Dios, yajtøjiajpy je'eduhñ nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaay coö højts ja'a yHuung xyajnähwa'ads xyajcuhwå'adsät, højts judföspä, coö højts jaduhñ nmøødhídät tu'ugmädia'agy. ¹²Jequiän højts ja'a nhap ja'a ndeedy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä mabøjcäbä coö højts xyajnähwa'ads xyajcuhwå'adsät. Hoorä, paadiä Dios jaduhñ jecy wyiinmaay coö højts ja'a yHuung xyajnähwa'ads xyajcuhwå'adsät, jaduhñä jäya'ayä Dios hajxy nägøxiä wyiingudsåhgø'øwät coö jiaanč tehñ miøjjä coö jiaanč tehñ jiaančä. ¹³Y mijts ja'a ca'a judföspä, jaanä jaduhñä Dios tøø wyiinmaabiä coö mijts ja'a yHuung xyajnähwaats xyajcuhwåatspä. Y jaduhñ hajxy tøø mmabøjpä coö ja'a yHuung hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwaatspä. Jaanč tehñ tiømiädiaacpä Dios jaduhñ. Coö hajxy jaduhñ nmabøjcäm, paadiä Dios

ja'a yhEspíritu yaa tøø quixy maa højtshájtám, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtám coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh yajnähwaats tøø xjiaančh yajcuhwáatsám. Hix, jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc ja'a yhEspíritu hánajty quixa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a miädia'agy hajxy hánajty mábøjcäbä coo hajxy hánajty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii. Jaduhñä Dios ja'a tøyhajt hajxy xmióoyäm coo hajxy hoy miänaajä xcwieendähadáanäm. ¹⁴Y coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu tøø jiaančh quejxnä maa højtshájtám, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtám coo hajxy jim xyajnoxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Jaduhñä DioshEspíritu hajxy xmiøødhidáanäm høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy jim xyajnoxámät maa ja'a wyiinduumän, y coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuñ ja'a højtscøphájtám, páadiäts hajxy nwiingudsähgøyyämät coo jiaančh tehñ miøjjä coo jiaančh tehñ jiaančhä.

¹⁵Nmädøyhøch jaduhñ coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønähájtám. Jadúhñhøch nmädøyyäbä coo hajxy mdsocy mba'häyoy pønatiä Diosmädia'agy panøcxp. ¹⁶Coočh jaduhñ nmädøyyä, páadyhøch Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy ja'a mijtsøxpä hoy miänaajä, coočh hánajty nDiospa'ya'axy ja'a mijtsøxpä. ¹⁷Nmänuu'xtäacypiøhähä Dios coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ ween xmiø'oy ja'a yhEspirituhaam, y coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ ween xyajwiinjuø'øy. Dioshájtäbä Dios ja'a Jesucristám, ja'a hajxy nWiindsønähájtám. NDioshájtämä Dios hajxy. Møj jaančh je'e. Hawiinmats hajxy jaduhñ nwiingudsähgøyyämät. ¹⁸Jadúhñhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coo hajxy ween xyajwiinjuø'øy coo

je'e tøø wyiinmay coo hajxy jim xyajnoxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnoxáanäm coo hajxy xyhuunghájtám. Jaančh tehñ yhoy jaančh tehñ yajxón hajxy jim nhidáanäm. ¹⁹Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøbiä coo møcmäjaa jiaančh tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpiuhbéjtám coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. ²⁰Jaanä miäjaahaamä yHuung jaduhñ yagjujypiojtägajtspä. Mänit jim yajnøcxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit nāmaayy coo yhøxtä'agät maa ja'a quio'ø hahooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehmñä. ²¹Ni pønä cuhdujt jaduhñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hädaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdujt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän. ²²Jaduhñä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduhñ je'e piädäcäbä coo højts nWiindsønähájtámät coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. ²³Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm, xjiotcädaacäm hajxy jaduhñ coo hajxy xmiøødhájtámät tu'ugmädia'agy. Ni tii jaduhñ quia'a jootcädaacy neby højts xjiotcädaacäm.

2 Jue'e mijts hijty, cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'øy, je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty mmøødä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a cudiuñ. ²Jaančh tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy yhity ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy hajxy hijty mmäbøjcäp. Jaayá'ayäts møjtuungmøød tsajtcøxp. Yhanehmby jaduhñ pønatiä Diosmädia'agy ca'a mabøjp. ³Jaduhñ hajxy hijty nägøxiä

njatcööyyämbä. Haxøøg hajxy hijty nwädfjäm nebiä njootä ngopc-hajxy hijty chójcäm. Paadiä Dios hajxy hijty xyajcumäadowáanäm nägøxiä näguipxy mөөдä haxøøgjäya'ayhajxy. ⁴Pero hojiootä Dios jiaančh tehñ miөөд. Xjiaančh tehñ chójcäm hajxy. ⁵Hoyvä Dios ja'a miädia'agy hajxy hijty nga'a ja cudiúunäm, ja'a miäjaahaamä Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tөө xyajtägájtsäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, nebiä Jesucristo yagjujypiojčän ja'a Tieediä miäjaahaam. Coö ja'a Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcäm, paady hajxy tөө xpiädáacäm hawa'adstuum. ⁶Nebiä Dios ja'a Jesucristo yagjujypiojtägajchän, jaanä jaduhñ hõjts xyagjujypiojtägatsáanämbä. Tөө hajxy xpiädáacäm coö ja'a Jesucristo hajxy nmөөdhjítämät tu'ugmädia'agy. Y nebiä Dios ja'a Jesucristo ja'a cuhdujt miooyän coö jim miähané'emät tsajpootyp, jaanä jaduhñ hõjtsä cuhdujt xmio'owáanämbä. ⁷Paadiä Dios ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ xmióoyyäm, jaduhñ yajcähxø'øga'añ coö hojioot jiaančh tehñ miөөдä maa hõjtsçxpän, coö hajxy xjiaančh tehñ chójcäm. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin; paady hajxy hoy xñähho'túutäm. Jimä Dios hajxy hoy miänaajä xyaghidáanäm maa ja'a wyiinduumän. ⁸Cab hajxy hamdsoo tөө nhawa'adspädsømmäm. Ja'a Dios hajxy tөө xpiädáacäm hawa'adstuum. Paady hajxy xyaghawa'adspädsømmäm coö hojioot jiaančh tehñ miөөдä, coö hajxy nmäbójcäm coö hojioot miөөдä. ⁹Coö ja'a nbojpä ngädieey hajxy hamdsoo tөө nga'a yajniähwáatsäm, paady hajxy hamdsoo nga'a niguumáayyämät, hoy hajxy tөө nja hojiäya'ayhájäm. ¹⁰Hix, tөө ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtsäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiөөdhjítäm tu'ugmädia'agy. Tөө ja'a

Dios ja'a mäjaa hajxy xmióoyyäm neby hajxy hoy nhjítämät. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coö hajxy jaduhñ hoy nhjítämät.

¹¹Hoorä, hõjts judíospä, yajcumaaby hõjts jaduhñ coö hõjts nyajcircuncidarhaty. Jaduhñ hõjts tyijy nyajcähxø'øgy coö hõjtsä Dios xquiu'ughaty. Coö hõjts jaduhñ nyajcircuncidarhaty, je'leduhñ nänøømby coö hõjtsä seña nbäda'agy maa hõjtsä nni'xcøxpän. Paady hõjts mijts nxøøghaty, mijts ca'a judíospä, coö hajxy mga'a yajcircuncidarhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ¹²Hix, hõjts judíospä, ja'a Dios hõjts jecy xquiu'ughajt. Jaduhñ hõjtsä Dios xmiөөdyajcuhdujcy coö hõjts hänäjty xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Pero mijts ca'a judíospä, caj mijtsä Dios xñämaayy coö mijts xquiu'ughada'añ, coö mijts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Hix, cahnä Diosmädia'agy hajxy hänäjty mmädoyñä ja'a Cristocøxpä. Paady hajxy hijty mga'a najuø'øy coö mijts ja'a Dios xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä. ¹³Caj mijtsä Dios hijty xquiu'ughaty. Cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Pero coö ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'tu'udy, paadiä Dios hajxy xquiu'ughajnä. ¹⁴Coö ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tөө xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, mөөд hõjts judíospä näguipxy mөөд mijts ca'a judíospä. Hamñ haxøpy hajxy hijty nnimiädsiphájäm. Pero tөө hajxy nnimiägapxó'cänä je'eguiøxpä coö ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm. ¹⁵Hõjts judíospä, mijts hijty nmөөdnimiädsiphájät, mijts ca'a judíospä. Hix, hõjtsä Dios jecy xyhanehñ madiu'u, ca'a myijtsä. Mänitä Moisés quiujahy nebiaty hõjtsä Dios xyhanehñmy, y coö ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios

ja'a mädia'agy yaghamaadiujnä nebiä Moisés hānajtj jecy tōø quiuāyān. Jaduhñä Jesucristo hajxy tōø xpiädāacām tu'ugmädia'agy mōød je'e, mōød hōjts judíospä näguipxy mōød mijts ca'a judíospä. Paady hajxy nga'a nimiädsiphájtänä hamiñ haxōpy neby hijtiän, hōjts judíospä mōød mijts ca'a judíospä. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tōø xñähho'túutām cruzcōxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiōødhíjtänä, mōød hōjts judíospä näguipxy mōød mijts ca'a judíospä. Cabä Dios hajxy jaduhñ nmädsiphájtänä.

¹⁷ Hoyyā Jesucristo hajxy xhawāanām coogä Dios ja'a jioot quia'a tsocy coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphájtänät. Jadúhñägä jioot chocy coo hajxy nmōødhíjtänät tu'ugmädia'agy nägōxiä, mōød hōjts judíospä näguipxy mōød mijts ca'a judíospä. ¹⁸ Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägōxiä tōø xñähho'túutām, paadiä Dios hajxy nägōxiä nmōødhíjtänä tu'ugmädia'agy, mōød hōjts judíospä näguipxy mōød mijts ca'a judíospä. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajmōødhíjtām tu'ugmädia'agy nägōxiä. ¹⁹ Xquiu'ughájnāp mijtsä Dios mōødä jäya'ayhajxy nägōxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabōjpä, hoy hajxy mga'a jagä judíospä. Xyhuunghájnäbä Dios hajxy jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mabōjcä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tōø xñähho'túutām, mänit je'e hoy jiuypipōjtägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägōøyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmäbōjcām. ²¹⁻²² Paadiä Jesucristo hajxy xmiōødhíjtām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbōjcām, mōød hōjts judíospä,

mōød mijts ca'a judíospä. Hix, tōø ja'a Dios hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsām ja'a nbojpä ngädieeyhájtām. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajmōødhíjtām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3 Hōøch Pablo, páadyhōch chaa ndsumyčhāna'ay coočhā Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judíospä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tōø xpiädāacām tu'ugmädia'agy nägōxiä, páadyhōchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscōxpä. ² Tōø hajxiäda'a mmädoxyaty coočhā Dios tōø xwyiinguexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxō'ōwät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miōødä ja'a mijtscōxpä. ³ Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo hōjtsä nbojpä ngädieey xyajñähwaats xyajcuhwáatsät, hōjts judíospä. Nnajuōoby hōjts hijty jaduhñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghity coo hānajtj tōø wyiinmaabiä coo mijts xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, tōøchä Dios hädaa mädia'agy xyajwiinjuōōnä nébiōch hädaa mädia'agy weenjatj cham njaayān. ⁴ Coo hädaa mädia'agy hajxy mgápxät, jaduhñ hajxy mnajuō'ōwa'añ coočhā Dios ja'a mädia'agy tōø xyajwiinjuō'ōy, ja'a Jesucristocōxpä, ja'a cuyu'uch tōø yhítiäbä. ⁵ Cab hädaa mädia'agy hijty pōñ miädoyyä. Pero tōø ja'a Dios ja'a wyiinguexy hajxy yajwiinjuōōnä. Ja'a yhEspírituhaam jaduhñ yajwiinjuōøyy. ⁶ Jaduhñ hajxy nnajuōōyyām coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hānajtj xñähho'tu'udāanām, coo hānajtj jiuypipōjtägatsa'añ. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbōjcām, paadiä Jesucristo hajxy nägōxiä nmōødhíjtām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, mōød hōjts judíospä näguipxy mōød mijts ca'a judíospä. Jaduhñä Dios hajxy nägōxiä

xyhuunghájtám. Tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy jaduhñ xyaghájtám ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutám. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy.

⁷⁻⁸ Ja'a miøcmäjaaháamhøchä Dios tøø xtiuungmo'oy cooçh ja'a miädia'agy nyajwá'xät maa ja'a ca'a judíoshajxypän. Xtiuungmóoyhøchä Dios jaduhñ cooçh judíoshajxy nyajwi-ingapxø'øwät coo Dios ja'a mayhajt mõj may tiuna'añ ja'a højtsøxphájtám, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutám. Hojiootä Dios miøød, páadyhøch jaduhñ xtiuungmooyy, hóyhøch nga'a jagä mäna'añ cooçh nga'a tsoobaady cooçh jaduhñ ndúnät, hóyhøch nja mäna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobáadät, coo hajxy jaduhñ tiúnät. ⁹Jaana jadúhnhøchä Dios tøø xtiuungmoobiä cooçhä jäya'ayhajxy nägøxiä nyajwiinjuø'øwät coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mijtsä Jesucristo hánajty xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Mänitä Dios jaduhñ wyiinmaayy mänaa cøxiä wiinä yhädiuñän. Cab hajxy xchoj yajwiinjuøøyyäm. Jecy jaduhñ yaghijty cuyu'uçh. ¹⁰Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy, jaduhñä Diosmoonsä hajxy jim ñajuøøñä tsajpootyp coo ja'a Dios jiaançh tehñ quiuwiinmahñdiä madiu'u. Haa ca'a, xyhíjxämä Diosmoonsä hajxy coo hajxy tu'ugmädia'agy jaduhñ nhájtänä. ¹¹Jaduhñä Dios ñä'ägädä wiinmaayy jequiän, jajty hädaa naaxwiin yhädiuñ. Jaduhñ yajtøjiajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutám, ja'a

hajxy nWiindsønghájtämbä. ¹²Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtám tu'ugmädia'agy, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtám coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájtám coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämät. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy xmiädóowäm. ¹³Mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mga'a jootmayhádät, hóyhøch yaa nja tsaaçhpøcy. Páadyhøch chaa ndsaaçhpøcy cooçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy maa mijtsän. Páadiäts hajxy jaduhñ mxoondá'agät.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a nWiindsønghájtám Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiä Dios hajxy je'ebä pønjaty jim tsänaaby tsajtcøxp møød pønjaty yaa tsänaaby hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä, páadyhøchä Dios hamuumdu'joot nmänuu'xta'agy coo mijtsä mäjaa ween xmio'oy ja'a yhEspírituhaam, neby hajxy jaduhñä mjuøhñdyhaam mmee'xtúgät. Xpiuhbédäbä Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo je'e miøjjä jiaançhä. ¹⁷Jadúhnhøchä Dios nmänuu'xtaacypy coo ja'a Jesucristo yhEspíritu hajxy ween mjaac møødhájtä, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcä. Jaduhñ hajxy hoy yajxón mniçhoc mnimiee'xøøjät hoy miänaaxøøjä. ¹⁸⁻¹⁹Y jaduhñ hajxy mwiinjuøøbiät coo ja'a Jesucristo hajxy xjiaançh tehñ chøjcäm mõj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ xjiaançh tehñ chøjcäm. Cab hajxy ca'xy nwiinjuøøyyäm nebiaty hajxy jaduhñ xjia tsøjcäm. Cab hajxy pedyii nwiinjuøøyyäm. Coo hajxy hoy nwiinjuøøyyämät, hoyyä nwiinmahñdyhajxy jiadäänäm nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰ Jaančh tehñ miäjaamøødä Dios. Ja'a miäjaahaamä nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtsäm. Jaanä miäjaahaamä mayhajt mõj may tiuumbä ja'a højtsçøxphájtäm. Høxtä cab hajxy hoy nwiinjuø'owáanäm nebiatiä mayhajt jaduhñ tiuunñ. Møj mayyā mayhajt jaduhñ tiuunñ, hoy hajxy nga'a jagä mäyujwáanäm. ²¹ Tsögä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Tøyhajt jaduhñ.

4 Coočhä Jesucristocøxpä nduñ, páadyhöch chaä ndsumyčhäna'ay. Coo mijtsä Dios tøø xyajñähdijy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät. ² Cab hajxy myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy mničhoc mnimiee'xøøjät. ³ Naxy hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mdehñ yhídät. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xyaghídäp tu'ugmädia'agy. ⁴ Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy hajxy nbanócxäm, møød højts judfospä näguipxy møød mijts ca'a judfospä. Tu'ugmuquiä Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm. Nägøxiä Dios hajxy xyajñähdíjjäm coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Tu'ugmucy hajxy jaduhñ njøbhíjxäm. ⁵ Tu'ugmuquiä Jesucristo hajxy nWiindsønñhájtäm. Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy nägøxiä nnäbéjtäm. ⁶ Tu'ugmuquiä Dios hajxy nDeedyhájtäm nägøxiä. Jaaya'ay hajxy xyhanéhmäm nägøxiä. Ja'a højtsçøxphájtäm jaaya'ayä mayhajt tiuunñ nägøxiä. Jaaya'ay hajxy hoy xmiøødhíjtäm nägøxiä.

⁷ Cøjhawiingatiä Jesucristo hajxy tøø xyajñähdíjjäm nebiaty hajxy

ndúunämät. ⁸ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Coo jim ñøcxy tsajpootyp, tsumiä miädsip yajnøcxy, ja'a hajxy hñajty tøø quia'a mäjädä'aguiäbä.

Mänitä jiamioød madiu'u miooyy cøxiä wiinä.

⁹⁻¹⁰ Coo jaduhñ miäna'añ coo ja'a Jesucristo ñøcxy tsajpootyp, jaduhñ miäna'ana'añ coo hñajty yaa tøø yhoj hädaa yaabä naaxwiin. Jim hñajty tøø yhuuc tohndaacpä tsajpootyp. Y coo jim ñøcxtägajch Dioswiinduum, jim mõj jaančh yhiñä. Jim jaduhñ yhanehmñä tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹ Ja'a Jesucristo højts xpiädaac coo højts madiu'u ndúnät jaaya'aguiøxpä. Näje'e højts xyajñähdijy coo højts ndúnät apóstol. Je'ečh jaduhñ nnänøømby coo højtsä Jesucristo xquiejxtsohñ Diosmädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jiaac yajwá'xät. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxø'owät. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'owät. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo hajxy quiope-hádät maa ja'a hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä.

¹² Paady hajxy jaduhñ tiuñ, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy quiudiúnät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Jaanä jaduhñ hajxy tiuumbät ja'a Dioscøxpä. Jaduhñ hajxy maas hoy wiädítät nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy pianøcxy.

¹³ Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmäbøjcämät nägøxiä coo tiømiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä. Y jaduhñä Jesucristo hajxy hoy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy, ja'a Dioshuung. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nwiinjuøøyyämät. Jaduhñ hajxy maas hoy nyajtúunämät.

Mänit hajxy hoy nwiinmäayyämät nebiä Jesucristo wyiinmayyän. Y jaduñ hajxy hoy nwädjítämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän. ¹⁴Pönjatiä Diosmädia'agy hoy ca'a wiinjuøbyñä, jaanč tehñ piaquiä hajxy yajwiinhøñ. Hoy tyii mädia'aguiä hajxy miäbøga'añ. Hix, ja'a häna'c-hajxy mäwiinhøhmbä, jiaanč tehñ jiajpy hajxy mäwiinhøñ. Jaanč tehñ piaquiä hajxy jaduñ xwyiinhøñät. Pero højtshájtäm, cab højts jaduñ nyajwiinhøñämät. ¹⁵Pero, tsøg hajxy tøguiäpxäm, tsøg hajxy tømiädiäcäm. Tsøg hajxy tsójcäm, tsøg hajxy mée'xäm pönjaty hajxy nmøødmädiäcäm. Jaduñ hajxy hoy nwädjítämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. ¹⁶Coo hajxy nhíjtämät tu'ugmädia'agy, coo hajxy nnibiuhbéjtämät hamiñ haxøpy nebiatiä Dios hajxy tøø xtiungmóoyyäm, jaduñä Jesucristo hajxy xpiuhbéjtämät, neby hajxy jaduñ maas hoy nničhojc nnimiée'xämät hamiñ haxøpy, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ maas hoy nwiinjuøyyämät, neby hajxy jaduñ maas hoy ngudiúunämät.

¹⁷⁻¹⁹Pönjatiä Diosmädia'agy ca'a panøcpx, cab hajxy miøjpäda'agy tijaty jaduñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuø'y. Jaanč tehñ xiexä jiootä quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuø'y coo ja'a Dios ja'a møjmayhajt tøø tiuñ ja'a højtsøxphájtäm, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósäm. Tsähdiuhndägo y hajxy jaduñ. Hanaxiä hajxy yhaxøøgjatcø'y cøxypänejpiä. Paady mijts jaduñ nmägapxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coo hajxy jaduñ mga'a pajatcøøbiät. ²⁰Coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'y coo jaduñ quia'a hoyyä coo hajxy jaduñ mga'a haxøøgwädíjnät, neby hajxy naamnä tøø nmägapxy

tøø nhane'emiän. ²¹Tøyhajt jaduñ coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajnahixøøyy ja'a yhEspirituhaam. Hix, tøguiäpxp tømiädiaacp je'e. ²²Jaduñ hajxy xyajnahixøøyy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtsnixø'owät neby hajxy hijty mhaxøøgjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy hijty je'eguiøxpä coo hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsoy, cooc tyiij hajxy hijty jaduñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøhmb hajxy hijty. Hix, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ mbáadät. ²³Pero, yajtägatsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. ²⁴Tøø ja'a Dios hajxy xmióoyyäm ja'a hawiinjembia howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduñ hoy nbahíjxämät. Jaduñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhádat. Jaduñ hajxy tøyhajt haxøøg mga'a wädíjnät.

²⁵Jaduñds je'e, cab hajxy mhøhndäacnät. Tøyhajt hajxy mmädiäacnät. Hix, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

²⁶⁻²⁷Coo hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøøjät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägapxø'cägumbät, coo ja'a møjcu'ugong hajxy jaduñ paquiä xñä'a yajcädiéyät.

²⁸Pönjaty meel'tsp, cab hajxy miée't-snät. Ween hajxy tiuunnä, jaduñä wiingjäya'ay hajxy piuhbédat pøn jaduñ yajmaajiajp.

²⁹Cab hajxy mhaxøøgcäpxät. Coo hajxy hoy mgapx mmädiä'agät, jiaac wiinjuø'owaambiä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduñä Dios ja'a mayhajt tiúnät jaaya'aguiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduñ mädoobä. ³⁰Cabä Dioshespíritu hajxy myagjootmadiägø'owät. Hix, jaaya'ay hajxy jaduñ xcwieendähadäänäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hänajty yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit jaduñ quiäxø'øga'añ coo hajxy hänajty tøø

xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm, mөөд coo hajxy hánajty tøø xyajpádsóomäm haxøøgtuum.

³¹ Cab hajxy mnixiøøghájtänät. Cab hajxy mnimiádsiphájtänät. Cab hajxy mnimiájootmá'tänät. Cab hajxy mniyhójjänät. Cab hajxy mniñähójjänät. Cab hajxy mnimiáhanhájtänät. ³² Pero, mničhoc mnimiee'xøøjáp hajxy hamiñ haxøpy. Mniñäxuudsøøjáp hajxy jaduhñ. Mnimiee'xøøjáp hajxy jaduhñ. Hix, jaduhñä Dios hajxy tøø xmiée'xäm ja'a Jesucristocøxpä.

5 Xyhuunghájtäm Dios hajxy; xchójcäm hajxy jaduhñ. Naxiä Dios hajxy ndehm piahíjxämät. ² Mničhoc mnimiee'xøøjáp hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Coö hajxy jaduhñ xchójcäm, paady hajxy tøø xñähho'túutäm. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ.

³ Coö ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy haxøøg mga'a nä'ägädä jatcø'owät. Ni mga'a hadsógät jáya'adio'oxiøjc hajxy. Jaanä jaduhñ mijts to'oxiøjc-hajxypä, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmáabät. Ni mga'a hadsójcät hajxy ja'a mmädo'oxiøjcä ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcápxät. ⁴ Cabä haxøøghaaw hajxy mmøødhádät. Cab hajxy mguhhinmädiá'agät. Cab hajxy mhanähádät. Cab jaduhñ yhawiinmatsä coö hajxy jaduhñ mjatcø'owät. Pero ja'a Dios hajxy mnämá'awäp: "Dioscuju'uyäp." ⁵ Tøyhajt jaduhñ, pøn haxøøg jatcøøby, pøn jáya'ajie'e jaanč tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'owa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän, maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Hix, pøn jáya'ajie'e hadsojp, cabä Dios hoy wyiingudsähgø'y. ⁶ Cab hajxy nyajwiinhóhnämät coö jáya'ay hajxy hánajty xjia nämáayyämät cooc tyijy yhooyä coö hajxy haxøøg njatcøøyyämät, nébiäts naamnä tøø

nmägapxy tøø nhane'emiän. Ja'a hänä'c-hajxy ca'a mabøjpä, ja'a hänä'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, nébiäts naamnä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, yajcumädo'wáanäp hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. ⁷ Paady jaduhñ, tsøc ca'a mөөджатcøøyyäm näguipxy.

⁸ Mijts, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädooyä. Mhaxøøgwädiip hajxy hijty, mөөд hajxy hijty haxøøgjaty mjatcø'oy. Pero coö ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcänä, paadiä mwiiinmahñdy hajxy mmøødän hawa'adstuum. Jaduhñä mwiiinmahñdy hajxy mjaac yaghídät. ⁹ Pønhatiä wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojioot hajxy miøød. Hoy hajxy jiäya'ayhaty. Tøguiapxp tømiädiaacp hajxy je'e. ¹⁰ Mjaac habøgäp hajxy jaduhñ nebiatiä Dios hajxy xyajnáhixø'oy neby hajxy jaduhñ maas hoy mjäya'ayhádät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xmiaas cumáyät. ¹¹ Ja'a hänä'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy hoy jiäya'ayhaty. Cab hajxy jaduhñ cøxypänejpä mmøødjatcø'owät; pero mwiinguhojø'owäp hajxy jaduhñ.

¹² Jaanč tehñ yhočhähdiumnä hajxy hamee'ch jiatcø'oy; páadyhøch nga'a nägapxa'añ nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'oy. ¹³ Coö jáya'ay hajxy nwiinguhojøøyyämät coö hajxy yhaxøøgwädity, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän, mänit hajxy jaduhñ yhooc tehñ ñajuø'owät coö hajxy tøyhajt yhaxøøgwädity. ¹⁴ Jaduhñä jáya'ayhajxy näje'e miäna'añ:

Pøn jaduhñ maab, ma'abiädø'og hajxy; pøn jaduhñ tøø yho'ogy, mjujypiojtägät-säp hajxy.

Ja'a Jesucristo mijts xquiujajaamb xquiudøø'xaamb.

Jaduhñ miädia'agytiägø'oy, pønä Diosmädia'agy ca'a mabøjp, ween hajxy miäböcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'owät coö je'eyyä jaduhñ

tu'uquüä ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnahmáatsät.

¹⁵ Jaduhnds je'e, nägüeentä hajxy mwädítät. Cab hajxy mnibiäda'agóójät nebiä jáya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuøöbiän. Paady hajxy hoy mwädítät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mwiinjuø'øy. ¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehm wiädítät. Hix, jiaanč tehñ miäwädijpiä jáya'ayä haxøøgwiinmahñdy hajxy jáda'ahaty. ¹⁷ Hoorä, cab hajxy mnibiäda'agóójät nebiä jáya'ayhajxy ca'a jajpän. Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehm wyiinjuøøyyät mdehm wyiinmädoowät nebiatiä jioot chocy coo hajxy mgudiüunät. ¹⁸ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmu'ugóójät; yajtágoobiä jocnøø jaduhñ. Pero weenä Dioshespíritu hajxy xjiaac puhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ njaac cudiüunäm. ¹⁹ Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, jaduhñ hajxy nnijiootcapxmøcpójcäm ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyá'axät. ²⁰ Hoy miäduhñajtä Dios hajxy mnämä'awät: "Dioscujú'uyäp", ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ mnämä'awät: "Dioscujú'uyäp", coo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy je'e xmióoyäm. Hix, je'e hajxy nDeedyhájtäm.

²¹ Hoorä, coo ja'a mmähermano waamb xyhané'emät, hamuumdu'jootä miädia'agy mgudiüunät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiingudsähgøøyyäm.

²² Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiüunäbä mnihyhapä miädia'agy hajxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. ²³ Coo ja'a mnihyhaphajxy quiopc-haty maa mijtsän, jaduhñ mäwiin miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm coo ja'a miädia'agy

hajxy hoy nmäbójcäm. Jaaya'ay hajxy xyajnahmáatsäm. ²⁴ Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy ngudiüunäm, jaduhñ mijtsä mnihyhapä miädia'agy mgudiüunäbät, waambaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵ Hoorä, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Hix, tøø hajxy xñähho'túutäm. ²⁶ Paady hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xyajnahmáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajnahmáatsäm coo ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbójcäm. Y coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy nmänáanäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xñähwáatsäm. ²⁷ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy yajxón xyhíxamät nebiä puji nebiä je'ečhpän coo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ. Hix, tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy hñajty xyajnahmáatsäm. ²⁸ Jaduhnds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mjuø'øyän. Pønä tio'oxiøjc tsojp mee'xp, jaduhñ miäbaady nebiä yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcøpc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyiingpøcy. ²⁹ Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähájtämä nni'x ja'a ngopc-hájtäm hajxy; jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä Jesucristo hajxy xcwieendähájtäm. ³⁰ Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy xmiødhíjtäm coo hajxy nWiindsøn'hájtäm. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Jaduhnds je'e, coo ja'a ya'adiøjc to'oxiøjc piaady, mänitä tiaj tieedy piuhyohdiuutnä. Jaduhñ mäwíinädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty møødä tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x nebiä tu'ugcøpcän." ³² Jaanč tehñ

yajxón hädaa mädia'agy jaduñ. Cabä Dios hajxy hijty xchoj yajwiinjuóoyäm. Jaduñch nwiinjuó'oy, coo ja'a ya'adiøjcä tio'oxiøjc miøðhity tu'ugmädia'agy, coo jaduñ miøðhity tu'ugni'x tu'ugcopc, jaduñ mäwfinäts miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøðdhjätmbä tu'ugmädia'agy coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm.³³ Jaduhñds je'e, jaduñnä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsocuian. Y mijts to'oxiøjc-hajxy, jaanä jaduñnä mnihyhap hajxy mwiingudsähgøøbiät.

6 Mijts pigäna'tøjc-hajxy, mgudiúunäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hjätmbä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy jaduñ mgudiúnät.²⁻³ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pønjatia tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'eč hajxy hoy nyajtsäna'awaamby nyaghäyowaamby hädaa yaabä naaxwiin; je'eč hajxy jejcy nyagjugyhadaamby", nömä Diosmädia'agy miäna'añ. Coo ja'a Dios hajxy jaduñ jecy xyhanéhäm, mänit jaduñ miänaandsohñ coo ja'a mayhajt hanaity tiuna'añ ja'a højtscøphjätäm.

⁴ Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójät coo hajxy xmiähanhädät. Jaduhñä mhuung hajxy mmägapx mhané'emät coo hajxy hoy wiädität. Jaduhñ hajxy quimayóøjät ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsøn'hjätmbä.

⁵ Näje'e mijtsä jäya'ayhajxy xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Mgudiúunäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Mwiingudsähgøøwäp hajxy jaduñ nebiä Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm.⁶⁻⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hanaity wyiindäna'ayii neby

hajxy jaduñ quimayóøjät ja'a wyiindsønäm. Pero näje'e jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a wyiindsøn'hajxy hanaity quia'a jimä. Mijts, cab hajxy jaduñ mbahíxät. Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy mmädúnät. Jaduhñ hajxy hoy myajcähxó'øgät coo ja'a Jesucristo hajxy hoy mjaanč mäduñ. Jaaya'ay hajxy nmaas Wiindsøn'hjätäm. Jaduhñä Dios chojpä. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy jaduñ mdúnät. Ca'a jäya'aguioxpähajtiä hajxy mdúnät.⁸ Mjahmiédäp hajxy jaduñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy hoy nmädúunämät, hoy hajxy xjia je'ehjätäm nebiä waj nebiä cuaayän, mänitä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyämät.

⁹ Jaduhñ mijtspä, cumoonsädøjc, mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy jaduñ. Cab hajxy mhadsähgø'owät. Haa ca'a, jaduñ mijtsä Dios hajxy xyhanehmäbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhämäbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhajtäm hajxy nägøxiä.

¹⁰⁻¹¹ Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduñnä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbójcät. Hix, jaanč tehñ miäwiinhøhmäbä møjcu'ugong. Pero jiaanč tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduñ xpiuhbédät, cabä møjcu'ugong hajxy jaduñ myajmäjädä'agät.

¹² Hix, ja'a møjcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøoyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøøgä møjcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pojhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshjätäm. Møcä mäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøøgjäya'ayhajxy hanéhämäbä

møjcu'ugóngäm. Hoy chajtcøxpä ja'a mõju'uhajxy wiädity. ¹³Paadiä Dios hajxy mmänuu'xtá'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduhñä mõju'ugong hajxy hoy mõjtáná'awät. Jaduhñ hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁴Jøjtána'awxä ja'a mõju'ugong hajxy. Naxy hajxy hoy miänaaxøøjä mdehm tiømiädiá'agät. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtúgät. Jaduhñ mäwfinäts miäbaady nebiä soldadohajxy møc niwiøhnta'açhiijän coo hajxy hñajty chiptuna'añ. Naxy hajxy hoy yajxón mdehm wiädítät. Jaduhñä Dios hajxy xñáwá'anät. Jaduhñ mäwfinäts miäbaady nebiä soldado latapujxt hajxy yajnguiaaachjubø'øyijän. Jaduhñ hajxy hoy miäjäda'aga'añ. ¹⁵Niyhahixø'øwøø hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mmäwädítät. Coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, jaduhñ hajxy jootcuje yhidät. Jaduhñ mäwfinäts miäbaady nebiä soldadohajxy niyhahixø'øyijän coo ja'a quiø'øg hajxy piägo'øy. ¹⁶Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehm miäbøjcät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñä mõju'ugong hajxy mga'a yajmäjädá'agät. Jaduhñ mäwfinäts miäbaady nebiä soldado escudo hajxy yajniyhawähajtugyijän neby hajxy jaduhñ quia'a tøpxøøjät ja'a tøpxquepty tóoyyap queecpä. ¹⁷Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbøgät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñ mäwfinäts miäbaady nebiä soldado pujxcuhjup hajxy miøødän. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm yhabøgät nebiä Dioshespíritu hajxy xyajnáhixø'øyyäm. Jaduhñ mäwfinäts miäbaady nebiä soldadohajxy espadacap chiptuñän. ¹⁸Coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät,

mmäyujwá'anäp hajxy tijaty hajxy hñajty myajmaajapy. Mmäyajtówäbä Dios hajxy ja'a yhEspírituhaam tijaty hajxy mmäyujwá'anäp. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy ja'a jäya'aguixpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Cab hajxy mnänuuxø'øwät coo ja'a Dios hajxy hñajty mba'ya'axa'añ. ¹⁹⁻²⁰Møød høøchcøxpøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät coochä Dios xñajtsapxø'øyyät waambátyhøch ngapx nmädiá'agät coochä miädia'agy hñajty nyajwa'xä, ja'a hijty yaghijpiä cuyu'uçh. Ja'a Dióshøch jaduhñ xwyiinguejx coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Páadyhøch chaa ndsumyçhänä'ay ja'a Diosmädia'agyquixpä. Jaduhñhøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät cooch nga'a tsähgø'øwät coochä miädia'agy hñajty nyajwa'xä, nébiøch jaduhñ hoy ngudiúnät.

²¹⁻²²Nguexáambiøchä hermano Tíquico jim maa mijtsän. Coo jim miédsät, jim hajxy jaduhñ xyhawáanät nebiaty højts chaa ngudiun nguñaxy, coo højts hoy ween nhity, neby hajxy jaduhñ mga'a jootmayhájnät ja'a højtscøxpä. Hóyhøchä hermano Tíquico nmøødnijootpaadyii. Hóyhøch jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä.

²³Ween mijtsä Diostedy hajxy xmio'oy ja'a hoyhajtä weenhajt møødä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Weenä Dios hajxy xpiuhbety nebiä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mabøjcät, neby hajxy jaduhñ maas hoy mniçhoc mnimiee'xøøjät. ²⁴Weenä Dios ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscøxp'hájtäm nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgø'øyyäm hamuumdu'joot, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Amén.

Filipenses

1 Jesucristo hõjts xmioonsähajp, hõõch Pablo mөөдä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnäjaayөөby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanөcxy maa ja'a cajpt xiøhatian Filipos, nägөxiä mөөдä mwiindsønähajpä jiiby tsajtөгootypä, mөөд hajxy jiiby puhbejpä. ²Weenä Dios hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyháltäm hajxy jim tsajpootypä mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsønähajtämbä.

³Naaghóoc-höch mijts njah-miejtsta'agy, nnämäabiöch ja'a Dios "Dioscujú'uyäp" maa ja'a mijtsөxpän. ⁴Naaghóoc-höch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwáambiöch hoyhajt weenhajt ja'a mijtsөxpä. Coochhä Dios hñajty nba'ya'axy ja'a mijtsөxpä, jootújc-höch hñajty nnijiäw'өyii, ⁵je'eguiөxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy төө nyajwá'xäm, mänaa hajxy төө mmädoodsoonän hөxtä je'enä jäda'anäbaadyñä. ⁶Ja'a Dios ja'a hodiung yajtsohndaac ja'a mijtsөxpä. Nmөөdhöchä төyhajt jaduñ coo ja'a Dios ja'a tiung hoy yajtu'uyo'oya'añ hөxtä coonä Jesucristo hñajty quiädaactägatsa'añ. ⁷Páadyhöchä төyhajt nmөөдä cooch mijts njaanч tehñ chocy njaanч tehñ pia'häyoy, coo ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm näguipxy, homiäajöch nhity, hoy piujxtөгootiä, hoy yhagujcä, cooch hñajty nmädia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiөyyä. ⁸Najuөbiä Dios cooch mijts njaanч tehñ chocy njaanч tehñ pia'häyoy nägөxiä, nebiä Jesucristo hajxy xhöjcäm. ⁹Nmänuu'xtäacypiochä Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niñhoc mjaac nibia'häyowөjät, coo hajxy hoy mguhwijyhädät, ¹⁰neby hajxy

jaduñ mnajuө'owät mwiimbíwät ja'a hojiatypä hajxy. Jaduñ hajxy mhídät hawa'adstuum nebiä Dios hajxy xyajmädsöjcäm, hөxtä coonä Jesucristo hñajty quiädaactägatsa'añ. ¹¹Xpiuhbédpä ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduñ hoy mwädítät. Jaduhñdsä Dios hoy quiäxö'ögät coo miөjjä coo jiaanчä.

¹²Hermanodөjc, huuc wiinjuө'ow hajxy jaduñ; cooch yaa ndsumychäna'ay, maas höyhöchä Diosmädia'agy jaduñ yaa nyajwa'xy. ¹³Nägөxiä cu'ughajxy төө miädoxyaty coochä Jesucristo miädia'agy ngudsumychäna'awөөyyä, nägөxiä, mөөдä soldadohajxy jim hadänaabiä maa ja'a gobernador tiөjcän. ¹⁴Ja'a Jesucristo miädiä'agy-höch ngudsumychäna'awөөby. Cáböch ndajy nmay. Cooch nga'a tajy nga'a may, paadiä hermanodөjc-hajxy nämay quia'a nä'ägädä taj quia'a nä'ägädä maabiä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsúumäbä. Cab hajxy ñä'ägädä tsähgө'өy ni weeñtiä. Hix, hөõch hajxy jaduñ xpiahijxp.

¹⁵⁻¹⁷Paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy cooch hajxy xchocy xpia'häyoy. Hojiot hajxy jiaanч tehñ miөөд. Ñajuөby hajxy jaduñ coochä Diosmädia'agy ngudsumychäna'awө'өy. Pero jii hajxy näje'ebä, paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, cooch hajxy xmiädsiphaty. Tөyhajt jaduñ. Je'eч hajxy xyajmädsöjp cooch yaa ndsaäch-pөгät pujxtөгooty. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä mөөдä ja'a hөõchөxpä. ¹⁸Pero cáböch jaduñ nmөjpäda'agy, höyhöch hajxy jaduñ xjia mädsiphaty. Xoondáacpөch jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy miädia'agy, hoy hojiot hajxy quia'a ja mөөдä ja'a hөõchөxpä. ¹⁹Y jaac xoonda'agáambөch jaduñ. Nnajuөbiöch cooch hodiium nmähmө'owa'añ. Hix, mijts ja'a Dios

hoyhajt weenhajt mmäyujwaamb y ja'a hoochcöxpä. Y xpiuhbéjpočhä Dioshespíritu ja'a Jesucristocöxpä. ²⁰ Cáböchä njoot nä'ägädä tsocy coočh ndsähgö'owät mänáajöchä Jesucristo hánajty nmädia'aguiän. Cáböch mänaa ndsähgö'oy ndsähdiuñ. Chójpíoch njoot jaduhñ coočhä Jesucristo nyajcähxö'ogät coo miöjjä coo jiaančhä, hóyhöch njadehm quiuho'ogö'owät. ²¹ Madúhñtiöch yaa njaac jugyhaty, nyajcähxö'ogäböchä Jesucristo coo miöjjä coo jiaančhä. Y coočh nhó'nät, maas hoy hánajty quiähxö'ogaannä coo miöjjä coo jiaančhä. Mänítöch jim nnöcxaannä maa je'e wyiinduumän. ²²⁻²³ Mejtstú'ujöchä njoot nyajmöödmädia'agy. Coočh nhó'ogät, mänítöch cu nnöcxnä maa ja'a Jesucristän. Maas jootcújc-höch jim nnijiäwö'oyyänät. Pero coočh yaa njaac jugyhádät, maas hóyhöchä Jesucristo jaduhñ njaac mädúnät. Cáböch ndehm yhoñajuö'oy pø maas hoy coočh nhó'nät, o pø caj. ²⁴ Hoočh jaduhñ mänaamb coočh hit nga'a tsoj hó'ogät; jadúhñhöch mijts ja'a Diosmädia'agy tehngajnä njaac yajnähixö'owät. ²⁵ Nmöödhöchä töyhajt jaduhñ coočh mijts njaac möödhida'añ. Njaac yajnähixö'owáambiöch mijts tehngajnä, neby hajxy jaduhñ maas hoy mmäbögät, neby hajxy jaduhñ mjaac xoondaacpögät. ²⁶ Coočhä Jesucristo jim xyajnöcxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmäna'ana'añ coo tiöyyä coo Jesucristo miöjjä jiaančhä.

²⁷ Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtúunät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy näguipxy myajwá'xät tehngajnä, hóyhöch jim nga'a ja nöcxät maa mijtsän. ²⁸ Cabä mmädsip hajxy mnä'ägädä tsähgö'owät. Jaduhñ hajxy ñajuö'owa'añ coo hajxy haxöøgtuum yajca'awa'añijäm ja'a Diósäm, mööd coo mijts ja'a Dios xpiäda'aga'añ hodium. ²⁹⁻³⁰ Tiuumbiä Dios ja'a mayhajt coo

hajxy xyajnáhdijy coo ja'a miädia'agy hajxy mmäböjcät ja'a Jesucristocöxpä, nébiöch cham ndsaačhpöquiän. Tööch hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy coočh yaa ndsaačhpöcy ja'a Jesucristocöxpä.

2 Coo mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjiootcapxmöcpöcy. Coo mijts ja'a Dioshespíritu tu'ugmädia'agy mmöödhity, paady hajxy hamiñ haxöpy mničhocy mnibia'häyoyii. ² Jadúhñhöch njoot jiaančh tehñ chocy coo hajxy tu'ugmädia'agy mhídät. Coo hajxy mničhoc mnibia'häyowö'ojät, maas hóyhöch nnijiäwö'owö'ojät. ³ Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmäná'anät coo ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miičh. ⁴ Hamiñ haxöpy hajxy mnigwieendähádö'ojät.

⁵ Mbahixäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädiñtiän. ⁶ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jiootma'ty coo ñämaayyä coo yaa jiäya'ayhádät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷ Coo yaa jiäya'ayhajty, yhöxhiyx yhamdsoo cuhdujt jaduhñän. Jaduhñ ñibiädäacänä nebiä moonsän. Cab hánajty hamdsooyyä miöjhada'añ. ⁸ Mänitä Dios miädia'agy quiudiuunä coo yhö'ogät. Höchähdiuunnä jim cruzcöxp miöjpahbejtä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo quiudiuunä neby ñämaayyän, paadiä yajmöhajtä ja'a Diósäm. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰ Weenä Jesucristo hajxy nägöxiä wyiingudsähgö'oy, jim tsajpootyp, mööd hädaa yaabä naaxwiin, homiaajä. ¹¹ Weenä Jesucristo hajxy nägöxiä quiapxpaady coo hajxy wyiindsöñhatty. Jaduhñä Dios jim quiähxö'ogät möj jaančh, ja'a nDeedyhájtäm.

¹² Mägu'ughajpädöjc, mänáajöch jim nhitiän maa mijiťshajxiän, xmiäböjcäböchä nmädia'agy hajxy hánajty. Hoorä, coočh yaa jäguem

nhijnä, miaas tsójpíoch njoot cooch nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbójcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbógät, neby hajxy jaduhñ hodiium mmähmó'owät. Naxiä Dios hajxy mdehm wyiingudsähgó'owät. Cab hajxy nä'ä nägoodä mnä'ä niguiumayó'ójät. ¹³ Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbédäp ja'a Dios hajxy jaduhñ.

¹⁴ Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwi'i chippädá'agät. Cab hajxy tijaty myajniuguhojé'owó'ójät. ¹⁵⁻¹⁶ Jaduhñ hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindöyhäna'c-hagujcän. Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnähixó'owät, jaduhñ hajxy mwädítät nebiä jöön yhajajiän hagoonstuum; coö jäya'ayhajxy jaduhñ miäbógät, mänit hajxy hodiium piäda'agó'ójät. Coö hajxy mgudiúnät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänitóch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hánajty jadähooc quiädaactägatsa'añän. Cähxó'ogaamb jaduhñ cooch hánajty hoy tóö nduñ maa mijtsöxpän. ¹⁷ Coö Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäböcy, páadyhöch nxoondá'agy, hóyhöch cu nja ho'og. Chójpíoch njoot coö hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸ Tsøgxä hajxy jaduhñ xoonäacäm.

¹⁹ Coö ja'a Jesucristo ja'a nWiindsøn hájtäm jaduhñ miäná'anät, mobädäjpöch mijts ja'a Timoteo nyajnäguexa'añ. Coochä Timoteo min jadähooc xyhawaanä coö mijts hoy mhity, hóyhöch hánajty nnijiäwø'owa'añii. ²⁰ Páadyhöchä Timoteo jim nguexa'añ cooch je'e nidiuhm xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa mijtsöxpän. Xpiuhbedaamb mijts jaduhñ hamuumdu'joot. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, yhamdsoo tuung hajxy tiuumby. Cabä Jesucristo tiuum hajxy hamuumdu'joot tiunaanä. ²² Mnajuøöby hajxy jaduhñ coochä

Timoteo hoy xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän, nébiöch nhamdsoo huungän. ²³ Mänitóchä Timoteo nguexät cooch hánajty tóö nnajuø'oy pø pädsomäamböch. ²⁴ Coö ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, mobädäjpöch jim nnøcxa'añ maa mijtsän.

²⁵ Tøöch mijts ja'a hermano Epafrodito hijty xyajnäguexy cooch jaduhñ xpiuhbédät. Hóyhöch jaduhñ xjiaanç møødtuñ coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Hahixøöby cooch mijts nyajnäguejxtägätsät, ²⁶ je'eguiöxpä coö mijts xjia wi'i quiuhijxtägatsa'añ. Jaanç tehñ tiajp jaanç tehñ miäabiäc je'eduhñ coö mijts tóö mmädoyhaty coö hijty piøgyii. ²⁷ Tøyhajt hijty piøgyii. Ja weenjaty jaduhñ quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios hojioot ja'a Epafroditocöxpä møød høöchcöxpä. Coö häxöpy tóö yho'ogy, maas hanáxiöch häxöpy njootmayhaty. ²⁸ Páadyhöch mijts ja'a Epafrodito nyajnäguejxtägatsa'añ, neby hajxy jaduhñ mxoondá'agät coö mijts jadähooc xñämejstägatsa'añ. Coö hajxy jaduhñ mxoondá'agät, mänitóch jaduhñ hoy nnijiäwøöyyäbät. ²⁹ Coö jim miédsät maa mijtsän, xi'ig xon hajxy myajpóo'xät nebiä hermanän. Homianaajä hajxy mwiingudsähgó'owät pønatiä Diosmädia'agy pawädiip nebiä Epafrodito piawädiän. ³⁰ Paady je'e ja weenjaty quia'a ho'cy cooch jaduhñ xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä miøjpäda'agy coö ja weenjaty tóö quia'a ho'ogy. Cooch yaa xpiuhbety, mijts yaa xñähduunduutp. Hix, cáböch mijts hoy yaa xpiuhbeda'añ; jäguem mijts jaduhñ xpiaatä.

3 Hermanodöjc, tsøg hajxy xoonäacäm ja'a Dioscöxpä. Chaa hajxy jadähooc nhawaandägätsänäm neby hajxy tóö nhuuc nāmaabiän.

Coo hädaa mädia'agy hajxy jaduhñ myajtúnät, cab hajxy myajwiinhóonät. Ni mänáajöch jaduhñ nga'a nānuuxø'øy, hoñaaghoocä hajxy jaduhñ nhawáanamät. ²Mnigwieendähadøøjäp hajxy maa häna'c-hajxy jaanč tehñ quia'awiindøybän, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo hajxy tsipcøxp nyajcircuncidarhajtämät. ³Tøyhajtä Dios hajxy xjiaanč circuncidarhajtäm coo hajxy nwiingudsähgøøyyäm. YhEspírituhaam hajxy nwiingudsähgøøyyäm. Jootcujc hajxy jaduhñ nnijiäwøøyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy nmänáanam coo ja'a jecyquihdujt hajxy xyajnáhwáatsäm. ⁴Høøch, jadúhñhøch hijty nmänaambä cooc tyijy ja'a jecyquihdujt hajxy xyajnáhwáatsäm. Pedyíjöch hijty ngudiunñ nej yhane'emiän. Cab jaduhñ pøn ñä'ägä cudiuñ nébiöch hijty ngudiunñ. ⁵Judíoshøch høøch. Judíospøch hijty ndajhajpy ndeedyhajpy. Benjamínhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Mänáajöch nmiñ nga'ayän, cuductujxøøjöch hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä judíoshajxy quihdujthatiän. Ja'a fariseos miädiá'agyhøch hijty nbanócxäp. ⁶Nägø'ø nädécypiöch hijty ngudiunñ, høxtä ja'a hermanobáadyhøch hijty nyajtsaačpøcy. Jaanč tehñ piedyíjöchä ley hijty ngudiunñ; cábøch hijty pøn waamb xñäma'ay. ⁷Jaanč tehñ ñiguiumáayäbøch hijty cooöch hijty jaduhñ hoy ngudiunñ. Pero cábøch nniguiumayáanänä, je'eguiøxpä cooöchä Jesucristo miädia'agy tøø nbadu'ubøjcanä. ⁸Cøjxhøch nnajtshixøøñä mädyíjátyhøch hijty nyajtuumby. Páadyhøch tøø nnajtshixøøñä, nébiöchä Jesucristo miädia'agy jaduhñ hoy nbanócxät. Maas tsoobáatnáp hädaa cooöchä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhijnä ja'a nWiindsønhajpiä. ⁹Cooöchä

Jesucristo miädia'agy nmäbøjcä, páadyhøchä Dios tøø xyajnáhwa'aäch. Cáboch nmänaannä cóogøch tyijy ja'a jecyquihdujt xyajnáhwá'adsät. ¹⁰Chójpöch njoot cooöchä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhijnät. Coo ja'a Jesucristo jadähooc jiuypijøjcy, paadiä mājaa jaduhñ miooyä cooöch jaduhñ xpiuhbédät. Chogáambiöch njoot cooöch ndsaačhpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Høxtä ho'ogáambiöch jaduhñ neby je'e yho'quiän. ¹¹Páadyhøch njoot jaduhñ chocy coo ja'a Dios jaduhñ ween miäna'añ cooöch xyagujypijøjtägätsät.

¹²⁻¹⁴Hermanodøjc, cáboch jaduhñ nmäna'añ cooöch tøø nyajpedyii. Cáboch njahmiejtsnä nébiöch hijty nwädity. Cooöchä Jesucristo xmioonsähaty, páadyhøch miädia'agy nyajcopcøøyyänä, nébiöch jaduhñ ca'xy ngudiunñänät. Ñä'ägädä tsøjpiöch njoot nägø'ø nädecypiä cooöch ca'xy ngudiunñät. Jadúhñhøchä Dios jim xmiøjyá'axät tsajpootyp, je'eguiøxpä cooöchä Jesucristo tøø xyajnáhwa'aäch.

¹⁵Tsøg hajxy tu'ugcopc hjtäm nébiöch jaduhñ naamñä ngujaayän, pønjaty ca'xy cudiumb. Pønjaty xquia'a møødhjttäm tu'ugcopc, weenä tøyhajt hajxy mio'oyíjäm ja'a Díosäm.

¹⁶Tsøg hajxy tehngajnä yajtu'uyóhyäyäm nebiä Dios hajxy xyajnáhixøøyyäm.

¹⁷Hermanodøjc, xpiahíxäbøch hajxy jaduhñ nébiöch hoy nwäditiän. Xpiahíxpøch hajxy jaduhñ nämay. Mbahixäp hajxy je'eduhmbä. ¹⁸Tøøch mijts mayhooc nnäma'ay coo ja'a høhndaacpähajxy may wiädity. Cábac tyijy jaduhñ tiøyyä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cháajäts jadähooc nnämáaguiumbä. Jaanč tehñ hoñäjøøñä jaduhñ. ¹⁹Haxøøgtuum hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Hix, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Yhamdsoo cuhdujt hajxy yajtuumby. Tijaty maas

hočhähdiuunnä, je'e hajxy nã'ägä cumaaby. Je'e hajxy jaduñ wyi'i chojpy coo hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty hädaa yaabä naaxwiin. ²⁰ Pero højtshájtäm, jim højts njoot hamuumdu'joot nbädäacäm tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, je'e hajxy xyajñähwáatsäm. Je'e hajxy nhahíjxäm coo jim choona'añ tsajpootyp, coo yaa miänaca'añ hädaa yaabä naaxwiin. ²¹ Mänitã nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáañänä. Jaduhñ hajxy yajxón ngähxø'ogáañäm nebiã Jesucristo yhamdsoo ni'x yhamdsoo copcän. Miøødã Jesucristo cuhdujt jim cøxp møød hädaa yaabä naaxwiin homiaajä. Paadiã nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáañäm coo cuhdujt jaduñ miøødä.

4 Hermanodøjc, njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyóobiøch mijts jaduñ. Páadyhøch nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. Jaanč tehñ xioondáacpøch jaduñ ja'a mijtsøxpä, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaanč tehñ yhoy mgudiunñ, coo hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehngajnã ja'a Dios hajxy mmøødhídät tu'ugmädia'agy.

² Evodia møødä Síntique, mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñã Diosmädia'agy hajxy hoy myajtuunmúgät. ³ Chaads miich mägu'ughajpä, hóyhøch miich xjiaanč tehñ jiamioødhaty, tunä mayhajt, mmägäpxäp mhané'emäp ja'a Evodia møødä Síntique coo hajxy tu'ugmädia'agy yhíjnät. Näguípxyhøchã Diosmädia'agy hajxy hoy nmøødyajwa'xy, møødä Clemente møødä hermanodøjc-hajxy may. Jim hajxy nøcxy yhidaannä tsajpootyp cøjxta'axiøø.

⁴ Tehngajnã hajxy homiänaajä mxoondá'agät ja'a Dioscøxpä. ⁵ Hoy

hajxy mjaanč tehñ jiäya'ayhádät cu'ughagujc. Mäwiingomb jaduñ coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsa'añ. ⁶ Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Dios hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy xpiuhbédät. Mnämä'awäp ja'a Dios hajxy jaduñ "Dioscujú'uyäp." ⁷ Mänitã Dios hajxy xmió'owät hoyhajt weenhajt. Jaduhñ hajxy tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo hajxy jaduñ mjaac taj mjaac máyät ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøn jaduñ xquia'a puhbédät nebiã Dios hajxy xpiuhbetiän.

⁸ Hermanodøjc, chaačhä nocyhädiunñ nyajmayaannä. Je'e hajxy myajcopcø'owäp mädyiijaty jaduñ tøyhajt, mädyiijaty jaduñ howyiingudsähgøøñä, mädyiijaty jaduñ hoy, mädyiijaty jaduñ yajxón, mädyiijaty jaduñ hoguiumaañä.

⁹ Tehngajnã hajxy hoy mgudiunät neby hajxy tøø nyajñähixø'yän. Jaduhñhøch hajxy xpiahíxät nébiøch hoy ngudiunñän. Jaduhñã Dios hajxy xmiøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Xoon dáacpøch je'eguiøxpä cooçh mijts jadähooc xpiuhbéjcumbä xädø'ønhaam. Páadyhøchã Dios jaduñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooçh hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'ä näbaadøøyyä.

¹¹ Cábøch hñajty ndsippäda'agy, hóyhøch hñajty tii nja yajmaajiaty. Tøøch nhabøjnã nébiøch jootcujc nhíjnät, hóyhøch hñajty tijaty nja yajmaajiaty. ¹² Cábøch nmøjpädaacnã mädyiijátyhøch nyajmaajiajpy. Cábøch nøcxy nniguiumayii cooçhã Dios xpiuhbety. ¹³ Hotyíjyøch njada'añ. Ja'a Jesucristøch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴ Hoyøøyy cooçh mijts xpiuhbejty xädø'ønhaam.

¹⁵ Pero jaduhñhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooçh hñajty jim ndsoona'añ Macedonianaxooty, mänítøchã xädø'øn hajxy hoy

xmio'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmio'oy cooçhä Diosmädia'agy jim hoy njaançh tehñ yajwa'xy jim maa mijtsän jim Filiposcajptooty. Cábøch wiinghäna'c-hajxy hñajty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶Mänáajøch hñajty jim nhityñä maa ja'a cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooçh hñajty nyajmaajiaty, metsec-hooc tägøøghóoc-høch xädø'øñ hajxy jim xyajnäguejxy. ¹⁷Cab hajxy mmäná'anät cóogøch tyijy xädø'øñ nwi'i quiuhbøcjuø'øy. Cooçh mijts xpiuhbety, paadiä Dios hajxy xmio'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøch, páadyhøch nxoonda'agy. ¹⁸Cábøch tii nyajmaajiajnä. Nä'ä tägø'øbøch mijts xyajnäguejxy, ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaançh

tehñ quiumaabiä Dios hajxy jaduhñ cooçh hajxy xjiaançh tehñ piuhbety. ¹⁹Coo hajxy hñajty tii myajmaajiaty, xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jim cøxiä miøødä tsajpootyp. ²⁰Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm cøjxta'axiøø coo miøjjä coo jiaançhä; je'e hajxy nDeedyhajtäm. Amén.

²¹Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp pønatiä Diosmädia'agy jim mabøjp Filipos. ²²Pønatiä Diosmädia'agy yaa mabøjp, je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuumbä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWiindsønhajtäm. Amén.

Colosenses

1¹⁻²Høøch jaduñ xøhajp Pablo. Jesucristoch xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduñ mānaan cooçh jaduñ xquiuguexyhádát. Højts hädaa nocy nhädiuumby mөөдä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduñ nnocyñäjaayøøby, pønjatä Diosmädia'agy jim mæbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmөөdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hix, jaaya'ay hajxy jaduñ nDeedyhájtäm.

³Naaghooc højtsä Dios jaduñ mba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, nnämaaby højtsä Dios "Dioscujú'uyäp." Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä, ja'a Dioshuung je'e. ⁴Tøø højts jaduñ nmädoyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmæbøjcä, mөөд coo mijtsä mæbøjpædøjc nægøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mæbøjpä. ⁵Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nocy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehm piädaacy mānaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädoodsooñän, ja'a jaanç tehñ tiøyhajtpä.

⁶Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miäbøjñäbä. Jaduhñ mijts tøø mmæbøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchøjcäm. ⁷Højts nmägu'ughajpä Epafra, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsooñ maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiuguexy je'ebä. Hoy højts jaduñ xmiødtuñ. ⁸Je'e højts hoy xyhawaanä cooc mijtsä mæbøjpædøjc mjaanç tehñ chocy mjaanç tehñ pia'häyoy ja'a Dioshespíritucøxpä.

⁹Jajty højts jaduñ nmädoyhajty cooc hajxy hoy mjaanç tehñ miäböcy, jabom-jabom højtsä Dios

nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, ween hajxy jaduñ mnajuø'øy tii ja'a Dios hajxy xyajmädsojp, mөөд weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjuø'øy.

¹⁰Jaduñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädítät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiumáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiúnät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduñ mmөөdhídät tu'ugmädia'agy, mөөд jaduñ hajxy xquiumáabiät. ¹¹Jaduñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaagøxpä ja'a jim mөөdpä tsajpootyp. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtúgät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tun. Tehngajnä hajxy jaduñ mxoondá'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet.

¹²Tehngajnä ja'a nDeedyhájtäm hajxy jaduñ mnämá'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiädáacäm mөөдä jäya'ayhajxy nægøxiä, ja'a miädia'agy hajxy mæbøjcäbä. ¹³Tøø ja'a Dios hajxy xyajpædsøømäm hagoodstuum. Hodium hajxy hoy nmähmøøyyäm maa ja'a yHuung yhane'emiän. Jiaanç tehñ chojpiä Dios ja'a yHuung jaduñ. ¹⁴Jaaya'ayäts hajxy jaduñ xñähho'túutäm; jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsäm.

¹⁵Haa ja'a Jesucristo, jiiyyäm hanaity je'e mānaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Tu'uquiä Jesucristo jaduñ mөөдä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíxäm hajxy jaduñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mānaa nhíxäm. ¹⁶Cøxiä Jesucristo yhädiuun jim tsajpootyp mөөд yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíxäm, mөөд tijaty hajxy yaa nga'a híxäm, mөөдä poj mөөдä täxa'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcøxp, mөөд pønjaty yaa mähanehmb hädaa yaabä naaxwiin, mөөд pønjaty jim jaac mähanehmb

tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduhñ cõxiä yhädiuun coo hānajt jaduhñ tøø yhane'emyi ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamdsoo ja'a Jesucristo jaduhñ cõxiä ñiyhädiuunäxä. ¹⁷ Jíiyyām hānajt je'e mānaa hādaa yaabā naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiuun. ¹⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ copc-hajp maa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbõjcām. Coo hajxy hoy xñähho'túutām, coo jadähooc jiuypiojtägajch, paady mõj jaanč yhiñä. Hix, jayõjp je'e jiuypiojcy. Y coo jaduhñ jiuypiojtsohñ, paady mõjcuhdujt miøødän. ¹⁹ Nebiä Dios jim yhitiän tsajpootyp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiñbä. Jaduhñä Dios ja'a yHuung Jesucristo yajmädsojcy coo ja'a Jesucristo pedyi Dyioshädät nebiä Tieedy Dyioshatiän. ²⁰ Jaduhñä Dios ja'a jioot jia tsojpä coo hoy piønä miøødhädät, møød coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nga'a mädsiphájtänät. Paadiä Dios ja'a yHuung yaa quiejxy coo hajxy jaduhñ xñähho'túutāmät cruzcõxp.

²¹ Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmøødhity tu'ugmädia'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduhñ. Haxøøg hajxy hijty mwädity. ²² Coo ja'a Jesucristo hoy yaa jia'ayaty hādaa yaabā naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutām, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ xmiøødhíjtänä. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsām. Jaduhñä Tieedy tøø yhawaanä coo hajxy tøø nnähwáatsām. ²³ Hoyyā Jesucristo hajxy tøø xjia yajñähwáatsām, pø cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunānām, cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumāayāmät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät nebiä Epafra hajxy xyajñähixøøyyän. Cab hajxy mnajtshixó'owät. Jaduhñ

hajxy jim mnócxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy jada'ahaty wia'xnä. Høøch jaduhñ nyajwa'xyp, høøch Pablo.

²⁴ Xoondáacpøch je'eguiøxp cooçh jaduhñ ndsaaçhpøcy ja'a mijtscõxpä pønatiä Jesucristo miädia'agy mabõjcäp. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñch ndsaaçhpõjpä nebiä Jesucristo chaachpõjuiän. ²⁵ Jaayá'ayhøch jaduhñ xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajñähixó'owät. Jaduhñch xpiädaacpä cooçh jäya'ay nägøxiä nbuhbédät, ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ mabõjcäbä. ²⁶ Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhájtäm pønatiä miädia'agy mabõjcäp. ²⁷ Jaduhñä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy møød mijts ca'a judiõspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxaannä tsajpootyp. Hoy-yagjuøñä ja'a Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty.

²⁸ Hoy miaajä højts Jesucristocõxpä nwädity yajñähixøøbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhtuht hajxy ñajtshixó'owät, møød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cõxiä ween yajtuungpaatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiooby nebiaty højts nyajñähixó'owät. Jaduhñ højtsä Jesucristo nhawaanä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtúunänä. Cumayāanäp hajxy jaduhñ ja'a Jesucristo. ²⁹ Hamuumdu'jóothøch jaduhñ nduunghaty nägø'ø nädecypä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'eçhä mä-jaa xmiooby pedyi.

2 Jabom-jabómhøchä Dios møc-møc nmānuu'xta'agy ja'a mijtscõxpä møødä mabõjpädøjcõxpähajxy, ja'a hajxy jim tsānaabiä Laodicea, møødä mabõjpädøjc-hajxy nägøxiä pønjátyhøch xquia'a hixyhajpnä.

²Ween mijtsä Dios xquiapxmøcpøcy. Jaduhnä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídat. Ween hajxy hamiñ haxøpy mniçhocy mnibia'häyoyii. Mmøødhájnäbä tøyhajt hajxy jaduhn coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduhn tehngajná mjaac habøcy. ³Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhijnä, jaduhn hajxy mnajuøøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaançh tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaançh tehñ jiaty. ⁴Paady mijts jaduhn nhawáanäm, jaduhn hajxy mga'a yajwiinhóønät, hoy häna'c hajxy yajxón cu xjia møødmädia'ag. ⁵Hóyhøch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduhn. Xoondáacpøch jaduhn coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcä, møød coo hajxy tu'ugmädia'agy mhity.

⁶Tøø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paady hajxy mmøødhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiúunänät. ⁷Ca'xy hajxy jaduhn mgudiúnät nebiä Epafras hajxy xyajnáhixøyyän. Mijts, mmäbøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipcøxpä Dios hajxy jabom-jabom mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáhwa'açh, paady hajxy jaduhn mmäbøgät.

⁸Mnigwieendähadóøjap hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmäbøjcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy ca'a capxpaatpä. Høhndaacpä hajxy jaduhn wiädity. Cab tii tøyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹Nebiä Dios jim yhitiän cøxp, jaanä jaduhnä Jesucristo jim yhiipä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tieedy Dyioshatiän. ¹⁰Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä

tu'ugmädia'agy, jaduhnä Dios hajxy xmiøødhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägøxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmänä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhn xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhn hajxy xyhíjxäm nejjiän coo hajxy häxøpy tøø nyajcircuncidarháltäm, je'eguiøxp coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø nhøxhíjxäm. Jaduhnä jäya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarháltämät, højts

ya'adiøjc-háltäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxøpy tøø xquia'a yajnáhwáatsäm, cabä circuncisión häxøpy tiuungpaady.

¹²Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhn hajxy ngähxø'cäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy tøø nnajtshixøyyänä, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcänä coo ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm, møød coo yagjujypiojtägajtsä ja'a Dios.

¹³⁻¹⁴Jaduhn mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä ho'ogypiän coo ja'a pojpa cädieey hajxy hijty njaançh tehñ miøødhíjtäm coo hajxy hijty haxøøg njaançh tehñ jiäya'ayháltäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmäm nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiúunämät. Pero cab hajxy hoy ngudiunáanäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädóowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutämät cruzcøxp. Jaduhnä nbojpä ngädieey hajxy cøjx xyajnáhwáatsäm. Jaduhnä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtänä.

¹⁵Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhn xñäho'túutäm cruzcøxp, mänitä møjcu'ugongä quihdujt hajxy quiøxy pøjcäxä ja'a højtscøxpä. Tøø ja'a Dios jaduhn yajcähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a møjcu'ugong hoyhoy tøø quia'a yajmäjäda'agy.

¹⁶ Coo mijts pøn xjia wi'i yhane'emá'anät coo ja'a quihdujt hajxy myajtúunät, cab hajxy mnä'ägädä möjpädä'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miøødä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, møød coo ja'a xøø hajxy myagjadøøjät, ja'a jomøjthaambä, ja'a po'ohaambä, ja'a poo'xxiøøhaambä. Cabä cuhdujt jaduhmbä hajxy mgudiünät. ¹⁷ Hix, cab jaduhñ tiuunnä, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin. Jaayá'ayädsä quihdujt jaduhñ túunnäp. ¹⁸ Näje'e jäya'ayä Diosmoonsä hajxy wyiingudsähgø'øy. Páadiäc hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy quia'a jada'añ nebiä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wyiinmahñdyhaty. Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy naxy cøxiä wiinä wyiinhixy. Coo mijts xjia wi'i yhane'emá'anät coo hajxy mbahíxät, cab hajxy mnä'ägädä yajwiinhøønät. ¹⁹ Yhøxhixypä Jesucristo hajxy jaduhñ. Haa ca'a, je'e hajxy ngopc-hájtäm nägøxiä, mäduhñtiä Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm. Tu'ugmädia'agy hajxy xmiøødhíjtäm. Je'e ja'a mājaa hajxy xmiøoyyäm nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät, neby hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy nnimiøødhíjtämät hamiñ haxøpy. Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ.

²⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Paadiä mhamdsoo wi-inmahñdy hajxy tøø mnajtshixø'øy. Tii hajxy coo mw'i'i quihdujthatyñä nebiä häna'c-hajxy yhuuc cuhdujthatiän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ²¹ Madiu'u hajxy jaduhñ jiaanč tehñ quihdujthaty. Jaduhñ hajxy miäna'añ coo hajxy tijaty mga'a nä'ä jøø'xät, møød coo hajxy tijaty mga'a nä'ä nähdonät, je'eguiøxp cooc tyijy quia'a hoyyá. ²² Yhamdsoo

cuhdujt hajxy jaduhñ yaghijpy coo hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy tijaty nga'a jøø'xämät, coo hajxy tijaty nga'a nähdoonämät. Hix, cab tii jaduhñ ñä'ägädä jecy. Paadiä cuhdujt jaduhmbä quia'a jegaambä. ²³ Coo hajxy jaduhñ quihdujthaty, hamuumdu'joot hajxy jaduhñ quiudiuñ nägø'ø nädecypä. Jaduhñ hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiootxeemybiän. Hamdsoo hajxy jia ničhaächtiunii, cooc tyijy yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a cuhdujt jaduhmbä hoy jia cähxø'øgy; pero cab jaduhñ ñä'ägädä tuungpaady.

3 ¹⁻² Coo ja'a Jesucristo jiuypiojcy, paady hajxy jim nnøcxäänäm maa yhäña'ayän, jim hahooyhaamby maa ja'a Dios yhäña'ayän. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm. Cab hajxy nyajcopcøoyyämät ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. ³ Tøø hajxy jaduhmbä nnajtshixøoyyänä je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm, paadiä Dios hajxy jim xyaghidäänäm maa je'e yhitiän. Tøø ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy min xyajpädø'øgäänäm. Mänit hajxy jim xyajnøcxäänäm tsajpootyp. Hoy miänaajä hajxy jim xyaghidäänäm.

⁵ Paadiä mguhdujt hajxy naxy mdehñ ñajtshixø'øwät, ja'a hajxy yaa myajtuumbiä hädaa yaabä naaxwiin. Cabä to'oxiøjc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä møødtsänä'awät jabiøcy. Cab hajxy haxøøg mjäya'ayhädät. Cabä mjoot hajxy mbädä'agät maa haxøøg ca'a hoybän. Cabä mmäjøønä mmädøjc hajxy tijaty mhadsøjcät. Jaanč tehñ yhaxøøg jaduhñ. Jaduhñ miäbaady nej coo jäya'ayä quepychechä naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Coo hajxy jaduhñ

jiatcø'øy, ja'a hajxy ca'a mabøjpä, paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Dios. ⁷ Jaduhñ hajxy hijty mbajatcøøbiä haxøøg. ⁸ Coö ja'a Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm, hahixøøby jaduhñ coö ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Cab hajxy mniyhojøøjät. Cab hajxy haxøøg mniñänømøøjät. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmädiä'agät. ⁹ Cab hajxy hamñ haxøpy mniwyiinhøønøøjät. Jaduhñ hajxy hijty mjatcø'øy. Cab hajxy jaduhñ mjatcøøñät. ¹⁰ Ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy mhabøjñäp, jaduhñä Dios hajxy hoy mbahijx mbadúunnät, je'eguiøxp coö hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm tehngajñä, jaduhñ hajxy maas hoy nbahíjxämät. ¹¹ Je'eduhñ tsoobaatp coö ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coö hajxy nägøxiä xñähhø'túutäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo hajxy wiingaty xquiunúu'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunúu'xäm haagä hawa'adstuum. Cab jaduhñ miøjpäda'agy pø judíoshájtäm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñejpiä pø høxpøcyhájtäm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñejpiä pø cudoogø'øyhájtäm hajxy, pø caj.

¹² Mijtsä Dios tøø xyajñähdiij coö ja'a tiuung hajxy jaduhñ mdúunnät. Paady hajxy xjaançh tehñ chocy. Naxiä hojioot hajxy mdehm miøødhádät. Naxy hajxy jaduhñ mhídät mee'xxieemy. Mmee'xtügäp hajxy jaduhñ. ¹³ Cab hajxy tii mdsippadá'agät, cab hajxy tii mma'adpadá'agät. Coö hajxy mniñägädieeyø'owóøjät, mnimiämee'xøøjäp hajxy jaduhñ, nebiä Jesucristo hajxy xmiée'xäm. Coö hajxy jaduhñ xmiée'xäm, paady hajxy

mmämée'xät pøn xñägädieeyøøby. ¹⁴ Hamñ haxøpy hajxy mniçhogóøjät. Jaduhñ hajxy hoy mjaançh tehñ yhidät tu'ugmädia'agy. ¹⁵ Weenä Jesucristo hajxy jaduhñ jootcujc xyaghíjtäm tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiädáacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc híjtäm jootcujc. Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm "Dioscujú'uyäp."

¹⁶⁻¹⁷ Mhabøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myaj-tuungpáadäp hajxy jaduhñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'owóøjät. Jaanä jaduhñ hajxy mnijootcapxmøcpøjcäbät. Hamuumdu'jootä Dioshøy hajxy mhówät. Naxiä Diosteedy hajxy mdehm nämá'awät "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxp coö ja'a Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm. Je'e hajxy nWiindsønhájtäm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸ Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Cähxø'øgaamb hanaity jaduhñ coö ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböcy. Choipiä Dios ja'a jioot jaduhñ coö hajxy jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹ Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduhñ mdsoc mba'häyówät. Cab hajxy mnä'ägä hójät. ²⁰ Pønjaty høxcujc-hajp, mmäbøjcäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduhñ cøxiä. Xquiunáyäbä Dios hajxy jaduhñ. ²¹ Jaanä jaduhñ mijts teedyhajpä, cabä mnøøxä mmajc hajxy nä'a nägoobä mnä'a yagjootmä'adät, coö hajxy jaduhñ ñä'a jootmayhádät. ²² Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts moonsähajpä, hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiunñ mguñájxät, nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduhñä hana'c-hajxy näje'e jiatcø'øy, coö ja'a wyiindsøn hajxy hanaity jim tiäna'ay, manit hajxy hanaity jøjwidsøø tiägø'øy tuumbä.

Yajcumayaamb hajxy hānajtý coo hajxy hānajtý jiaančh tehñ tiuñ. Caj mįjts jaduhñ mјatcōōbiāt. Coo hajxy hoy mdúnāt, cāhxō'ōgāp jaduhñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsāhgō'ōy.
²³ Hamuumdu'joot hajxy mdúnāt hoy tiehñ miādyii tuungā, jaduhñā Dios hajxy xquiumáyāt. Cab hajxy mnā'ā yajcumayā'anāt cu'ughagujc.
²⁴ Paady hajxy jaduhñ hoy mdúnāt, tōō hajxy mnajuō'ōy coo ja'a Dios hajxy jīm xyajnōcxa'añ tsajpootyp, je'eguiōxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmāduñ. Hix, tōyhajt hajxy jaduhñ mnā'āgādā Wiindsōnhaty. ²⁵ Pōñ hoy ca'a jāya'ayhāj, tsipcōxp jaduhñ nōcxy quiumādowa'añ. Hoy jia māyōōjā, cabā Dios miōjpāda'agy.

4 Hoorā, pōnjaty moonsāmōōd, hoyyā moonsā hajxy myajtúnāt. Cab hajxy mdsaačhtiúnāt nā'ā nāgoobā. Naxy hajxy mdehñ jiahmiēdsāt coo mįjtsā mWiindsōñ jyíjābā, ja'a jīm hijpā tsajpootyp.

² Tehngajnā Dios hajxy mba'ya'axāt hamuumdu'joot. Ca'a Diosmādia'agy hajxy mmāniyhōxmaaho'ogyii. Mnāmā'awābā Dios hajxy “Dioscujū'uyāp.” ³ Mba'ya'axābā Dios hajxy ja'a hōjtsōxpā coo hōjts ween xya-jyajnābaadō'ōy coo hōjtsā miādia'agy njaac mādiāacāt ja'a Jesucristocōxpā, ja'a naam yajmādoyhātiābā. Coočh jaduhñ tōō nmādia'agy, pāadyhōch yaa ndsumyhāña'ay. ⁴ Pa'ya'axā Dios hajxy ja'a hōōčhcōxpā, jaduhñčhā Diosmādia'agy howyiinjuōōñā nyajnāhixō'ōwāt. Jaduhñā Dios jiaančh tehñ quiumay.

⁵⁻⁶ Ja'a hāna'cā Diosmādia'agy hajxy ca'a mābōjpā, hoy yajxón hajxy mmōōd-mādiā'agāt hoy miānaajā. Cab hajxy mmādsip, cab hajxy mmāma'adō'ōwāt. Coo ja'a Dios jaduhñ miānā'anāt, naxy hajxy mdehñ quiudiúnāt. Jaduhñ hajxy paquiā mnajuō'ōwāt neby hajxy hoy mhadsōwāt hoy tiehñ piōñā.

⁷ Haa ja'a māgu'ughajpā Tíquico, jaančh tehñ yhóyhōch je'e xmiōōdtuñ ja'a Dioscōxpā. Coo jīm miēdsāt maa mįjtsān, mānit hajxy xyhawaanaañ cōxiā ja'a hōōčhcōxpā. ⁸ Mānit hajxy xjiōotcapxmōcpōga'añ. ⁹ Quipxiā Onésimo miōdhada'añii. Hóyhōch je'e xmiōōdtuumbā. Jīm je'e chohmbā maa mįjtsān. Xyhawaanaañ mįjts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰ Haa ja'a Aristarco, yaačh je'e xmiōōdtsumčhānaabiā. Xyajpoo'xp mįjts je'ebā. Mōōdā Marcos hajxy xyajpoo'xpā. Ja'a Bernabé jiujy miāgu'ug je'eduhñ. Tōō mįjts nnocynājaayō'ōy ja'a Marcoscōxpā. Coo jīm miēdsāt maa mįjtsān, mānit hajxy hoy yajxón mwiingudsāhgō'ōwāt.

¹¹ Jaduhñā Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpā. Haa ja'a judíoshajxy yaabā, ja'a Diosmādia'agy hajxy tōō miābōquiābā, cābōčhā Diosmādia'agy hajxy xmiōōdyajwa'xa'añ. Jagōōyyōčhā Aristarcohajxy xmiōōdtuñ, mōōdā Marcos, mōōdā Jesús Justo. Hóyhōch hajxy jaduhñ xpiuhbety.

¹²⁻¹³ Xyajpoo'xp mįjtsā Epafras jaduhñbā. Ja'a Jesucristo tiuung je'e tiúunābā. Jīm je'e chohmbā maa mįjtsān. Hōōčhā tōyhajt nmōōd coo ja'a Epafras ja'a Dios jiaančh tehñ miānuu'xta'agy ja'a mįjtsōxpā, mōōdā mābōjpādōjcōxpāhajxy, ja'a hajxy jīm tsānaabiā Laodicea, mōōd jīm Hierápolis. Jaduhñā Epafras ja'a Dios miānuu'xta'agy coo mįjtsā Diosmādia'agy pedyii myajtúnāt hamuumdu'joot. Jaduhñā Dios hajxy xquiumáyāt. ¹⁴ Jaduhñ mįjts ja'a Demas xyajpoo'xpā, mōōdā Lucas ja'a mādsooyōōbiā.

¹⁵ Huuc yajpoo'xā mābōjpādōjc hajxy, ja'a hajxy jīm hijpā Laodicea. Jaduhñā hermana Nínfa hajxy myajpōō'xpāt, mōōdā mābōjpādōjc-hajxy, ja'a hajxy jīm nōcōxpā Dioswiingud-

sähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän.

¹⁶ Coo hädaa nocy hajxy hänajty tøø mgapxy, mänit hajxy jim mguejxtägätsät Laodicea, weenä mäbøjpädøjc-hajxy jim quiáxpät. Mänitä nocy hajxy mgápx-pät, ja'ačh jim tøø nguéxiäbä Laodicea.

¹⁷ Huuc nämä'awä Arquipo hajxy jaduhñ coo naxy hoy tiehm quiudiúnät nebiaty tøø yhane'emyii ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayháambyhøch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä cooçh ween xpiuhbety maačh yaa ndsumyčhänä'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mөөдä Silvano, mөөдä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby, pønjatia Diosmädia'agy jim mähõjp Tesalónica. Mwiingudsähgõõbiä Diosteedy hajxy mөөдä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmөөdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mөөдä Jesucristo.

²⁻³ Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmähõjcä, paady hajxy hoy mjaanč tehñ quiidiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiuñ, coo ja'a Dios hajxy mjaanč tehñ chocy. Coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõø nädecypiä mmee'xtucy. ⁴Mägu'ughajpädõjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Najuõõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tөө xwyiimbiy. ⁵Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxõõy coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm, ja'a Dioshespíritu hõjtsä mäjaa hñajty xmiooby. Cab hõjts hñajty nä'a nägoobä nnä'a capxy nnä'a mädia'agy. Coo hõjtsä mäjaa jaduhñ xmiooy, paady hõjts hñajty nnajuõ'oy coochä tøyhajt hñajty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hñajty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

⁶Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaanč pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tөө mbahijxpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooy,

ja'a hõjts mijts nyajwiingapxõõyäbä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtscapxõõyäbä. Mxoondaac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooy, hoy hajxy hñajty jaduhñ hanaxiä mja tsaačpõcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoondaac. ⁷Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө mmähõcy, hoy hajxy hñajty mja tsaačpõcy, paadiä mähõjpädõjc-hajxy hoy miähõjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsánaabiä maa ja'a naax xiõhatiän Macedonia mөөд Acaya. ⁸Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tөө wia'xy ja'a Jesucristocõxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xnä. Jaanä jaduhñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmähõjtsohñ. Coo ja'a mähõjpädõjc-hajxy jaduhñ tөө miädoyhajnä, paady hõjts jaduhñ nga'a nägapxy. ⁹Hix, majaty hõjts nwädity, jaduhñ hõjtsä mähõjpädõjc xñäma'ay coog hõjts mijts hoy yajxon xyajtõjtägõõy mänaa hõjts jim nhoyän maa mijtsän, mөөд coogä quepychechä naaxpoch hajxy tөө mnajtshixõõnä. Pádiäc hajxy tөө mnajtshixõ'oy coogä Dios hajxy mwiingudsähgõõnä, mөөд coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunnä. Tøyhajtä Dios jiujuqiä. Cabä quepychechä naaxpoch jiujuqiä. ¹⁰Mөөд jaduhñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjõbhixy coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpootyp chohnä'aga'añ coo hñajty yaa miänaca'añ. Coo ja'a Jesucristo hñajty tөө yho'ogy, mänit yagujypjõcä ja'a Tieedy. Mänit jim ñõcxy tsajpootyp. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwa'adsáanäm coo ja'a haxõõgiäya'ayhajxy hñajty yajcumädowa'añii ja'a Dios.

2¹⁻² Mägu'ughajpädõjc, coo hõjts jim nhooy Filipos

Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit hõjtsä jäya'ay jim xxiõoghajty. Hõxtä xhaačhtiuun hõjts jaduhñ. Pero coo hõjts mänitiä nnõcxy maa mijtsän, mänit hõjtsä Dios xjootcapxmõcpõjcy, hoy hõjtsä jäya'ay hänäjty xjiaančh tehñ miädsiphaty. Y coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxõõy, mänit hajxy mmäbõjcy hamuumdu'joot. Tõyhajt jaduhñ, túhmäts. Coo hõjtsä Dios xpiuhbety, paady hõjtsä miädia'agy hamõj jootmõj nyajwa'xä. ³Tõyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ. Hamuumdu'joot hõjts nyajwa'xy. Cab hõjts nhõhnda'agy. ⁴Haa ca'a, ja'a Dios hõjts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady hõjts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab hõjts nyajtägach ni weeñtiä. Ja'a Dios hõjts xquiumaayy. Jaduhñ hõjtsä njoot chocy coo hõjts xquiumáyät. Cab hõjts nmõjpäda'agy pø cab hõjtsä cu'ug xquiumay. Hix, jaduhñä Dios hajxy xñajuõõyyäm neby hajxy nwiinmahñdhájtäm. ⁵Mänaa hõjts jim nhoyyän maa mijtsän, cab hõjts mijts hänäjty nwiinhõõna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yajxón hajxy miäwiinhõõñ je'eguiõxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero hõjts, cab hõjts jaduhñ mänaa njatcõõy. Ni cab hõjtsä xädõ'õñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yajxón hajxy miäwiinhõõñ, weenä xädõ'õñ hajxy jaduhñ mio'oyii. Pero hõjts, cab hõjts jaduhñ njatcõõy. Tõyhajt jaduhñ. Xñajuõõbiõchä Dios jaduhñ coõch nga'a hõhnda'agy. ⁶Cab hõjts jaduhñ nmäna'añ coo hõjts pøn xwyiingudsähgõ'owät, ni mijts ni pøn, hoy jaduhñ jia hawiinmatsä coo hõjts cu xwyiingudsähgõõyy, je'eguiõxpä coo hõjtsä Jesucristo tõø xwyiinguexy. ⁷Pero nnäxuu'chp hõjts mijts. Mijtsõxpä hõjtsä hojioot nmõõdhaty. Hõxtahmñsä tadjäya'ay ja'a yhuung hajxy cwieendähaty, jaduhñ hõjts

mijts ngüeendähajpä. ⁸Njaančh tehñ chojpy hõjts mijts, paady hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxõ'õy. Hõxtä cu nnähho'tuuty hõjts mijts coo ja'a Dios jaduhñ cu miänaañ. Hix, hoyhoy hõjts mijts ndsocy nba'häyoy nägõ'õ nädecypä. ⁹Mägu'ughajpädõjc, mänaa hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxõ'õyän, nnajuõõby hõjts hänäjty coo mijtsä xädõ'õñ hänäjty may mga'a mõødä. Paady hõjts hänäjty mõc nduñ nxajy xõõmdsuhñ. Mjahmiejch hajxy jaduhñ, túhmäts. Ja'a nhamdsoo caayyõøc hõjts hänäjty nguduumby nguxajpy. Cab hõjts hänäjty nmäna'añ coo hõjts mijtsä caayyõøc xñä'ä mó'owät.

¹⁰Mägu'ughajpädõjc, hoy hõjts jim nwädipty maa mijtsän. Cab hõjts jim nmee'ch nbojty. Cab hõjts jim nduundägooyy nnajxtägooyy. Ni weeñtiä hõjts jim nga'a cädiehy. Tõyhajt jaduhñ, túhmäts. Jaduhñ hõjtsä Dios xñajuõõbiä coo tiõyyä. ¹¹Hõxtahmñsä teedyjäya'ayä yhuung hajxy jiootcapxmõcpõcy, jaanä jaduhñ hõjts mijts njootcapxmõcpõjpä. Tõyhajt jaduhñ, túhmäts. Jaduhñ mijts nmägapx nhanehmä coo hajxy hoy yajxón mjäya'ayhädät. ¹²Jaduhñä Dios jioot chocy. Coo hajxy jaduhñ hoy yajxón njäya'ayhájtmät, paadiä Dios hajxy jim xyajnõcxáanäm tsajpootyp maa miähane'emiän, maa wyiingudsähgõ'oyiijän.

¹³Paady hõjtsä Dios tehngajnä nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.” Hix, coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxõ'õy, mänit hajxy hamuumdu'joot mguhbõjcy. Jaduhñ hajxy mmäbõjcy coo jiaančh Diosmädia'aguä. Cab hajxy mmänaañ cooc tyijy jäya'ay tõø yhädiuñ. Tõyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tõø yhädiuñ. Y coo hajxy jaduhñ mmäbõcy, paady hajxy hoy mjäya'ayhajnä.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, coo ja'a mhamd-soo mägunaax hajxy xhaačhtiuuñ, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy mjajt mhabejpä nebiä mabøjpädøjc-hajxy jim chaačhpøquiän Judea-naaxooty, ja'a hajxy mabøjpä ja'a Diosmädia'agy mөөдä Jesucristo miädia'agy. Jaduhñ hajxy chaačhtiuunäbä ja'a yhamdsoo mägunaaxhajxy, ja'a judíoshajxy. ¹⁵ Coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy jaduhñ jatcøøyy. Jaduhñä judíos ja'a profetadøjc hajxy jecy yagho'pä. Højtspaadiä judíos xjiaac hadsaachtiunnajxpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ haxøøg yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Dios. Hoy piønä hajxy jaduhñ miädsiphaty. ¹⁶ Hix, coo højtsä jäya'ayä Diosmädia'agy hänäjty nyajmөөдmädia'agy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduhñ nāhwaats quihwaatspä, mänit højtsä judíos hänäjty xjia wi'i yhaduga'añ. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ jiatcø'øy, tehngajnä hajxy hanaxiä haxøøg jiaac tehñ jiatcø'øy. Pero mobädajpä hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷⁻¹⁸ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo højts jim nhooyy maa mijtsän, mänit højts jim nwiimbjicumbä. Mänit højts yaa nmänajcy. Pero cab højts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñöcxätägsaamb højts jim jadähooc maa mijtsän. Hix, jaduhñ højts mijts njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän. Hoy miänaajä mijts njahmiejtsta'agy, hoy hajxy nga'a ja nyihjxäm hajujcy. Hөөч Pablo, mayhöoc-hөч jim tөө nja wi'i ñöcxätägsa'añ, pero cab højtsä möjcu'ugong tөө xyajnäbaadøøyyä coo højts jim nnöcxätägsät. ¹⁹⁻²⁰ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønähjätämbä, coo je'e yaa quiädaactägsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänäjty mgähxø'øga'añ maa wyiinduumän

coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hamuumdu'joot tөө mmäbøcy. Paady højts njøbhixy coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägsa'añ. Mänit højts jaduhñ nxoonä'aga'añ nägø'ø nädecypä ja'a mijtsøxpä. Mänit højtsä Dios xquiumaya'añ je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiunä mänaabä højts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän.

3¹⁻³ Coo højts jaduhñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaanč tehñ chaačhpøcy, mänitөч njaanč tehñ jiootmayhajpøjcy je'eguiøxp coөч hänäjty nga'a najuø'øy pө mjөjtänaabiä möjcu'ugong hajxy hänäjty. Páadyhöчä njoot hänäjty jiaanč tehñ chocy coөч jim nnöcxät maa mijtsän, nmäyajtөwäambiөч mijts hänäjty pө hoy hajxy hänäjty mmee'xtucy. Pero cab hänäjty nābaadø'owa'añ coөч jim nnöcxät. Mänitөч jaduhñ nwiinmahñdyhajty coөчä hermano Timoteo jim nguéxät nidiuhñ, y coөч jiiby nidiuhñ nmähmø'owät Atenas. Näguipxy højtsä hermano Timoteo xmiөөдtuñ Diosmoonsä maa højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Páadyhöчä hermano Timoteo jim nguejxy maa mijtsän coo mijts jaduhñ xjiootcapxmөcpögät maa hajxy hänäjty mdsaačhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänäjty jaduhñ maas hoy mmäbøcy hamuumdu'joot, mөөд ween hajxy hänäjty jaduhñ mga'a jootmayhaty. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ tөө xyajnähdjijäm coo hajxy jaduhñ ndsaačhpøjcämät ja'a Jesucristocøxpä. Tөyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa højts jim nhoyyän maa mijtsän, mänit hajxy nhawäänäm coo hajxy hänäjty tsipcøxp ndsaačhpøgäänäm. Jaduhñ hajxy tөө njaanč jajt tөө njaanč habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, coөч hänäjty nga'a najuø'øy pө hoyyä möjcu'ugong hänäjty

mjõjtäna'ay maa hajxy hänäjty xjia wi'i jiojcapxø'öyän, mänitøch jaduhñ nja mänaañ cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Pero coo hänäjty quia'a näbaadø'owa'añ cooçh jim nnøcxät høøch, páadyhøchä hermano Timoteo jim nguejxy, ween mijts jaduhñ xmiäyajtøy pø hoyyå mjøcu'ugong hajxy hänäjty tøø mjõjtäna'ay, pø hoyyå Diosmädia'agy hajxy hänäjty mbanøcxyñä. Hix, ndsähgøøbiøch hänäjty coo ja'a mjøcu'ugong hajxy hänäjty tøø xjiojcapxø'öy. Coo hajxy häxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbä højts mijtsä Diosmädia'agy häxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'öy.

⁶ Coo ja'a Timoteo jim jiaançh hooyy maa mijtsän, mänit wyiimbjicumbä. Hoy yaa miejtstägach maa højtsän. Mänit højts xyhawaanä coogä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, møød coog hajxy hamiñ haxøpy mniçhogyii. Hoxioondaacnä jaduhñ. Jaduhñä Timoteo miänaambä cóogøch mijts hoy miänaajä xjahmiejtsta'agy, møød cóogøch mijts xchocy xpia'häyoy. Jaduhñägøch mijts xjia wi'i yhixa'añ nebiøch mijts nja wi'i yhixa'añän.

⁷ Mägu'ughajpädøjc, coo højts jaduhñ nmädoyhajty coogä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, mänit højts njootcugøyy, hoy højts hänäjty hanaxiä nja tsaachpøcy, hoy højts hänäjty møj may nyajmaajiaty. ⁸ Paady højts jootcujc nnijäwøøyyänä coo mijtsä Diosmädia'agy tehngajnä mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Coo mijts jaduhñ mmäbøcy tehngajnä, paady højts njaançh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujü'uyäp."

¹⁰⁻¹¹ Xøømdsuhñ højtsä Diosteedy mba'ya'axy møødä Wiindsøn Jesucristo. Jaduhñ højts nmänuu'xta'agy

hamuumdu'joot coo hajxy ween ya-jnäbaadø'öy coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, jaduhñ højts mijtsä Diosmädia'agy njaac yajnähixø'owät nebiaty hajxy pedyii mga'a mäbøcyñä, ¹² møød weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niçhogøøjät hamiñ haxøpy neby højts mijts ndsoquiän, møød coo jäya'ay hajxy jaduhñ nägøxiä mdsoc mba'häyowät, ¹³ møød weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxät, møød coo hajxy mga'a najtshixø'owät, møød coo hajxy mga'a wädität haxøøg, jaduhñ hajxy mhídät hawa'adstuum, jaduhñ hajxy pøn xquia'a nähwaambédät maa ja'a Diosteedy wyiinduumän coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hänäjty yaa tøø quiädaactägach hädaa yaabä naaxwiin. Näguipxiä Jesucristo ja'a mioonsä hänäjty nägøxiä miøødcäda'aga'añ møød pønjatia Diosmädia'agy hänäjty tøø miäbøcy.

4 Hoorä mägu'ughajpädøjc, ja'a Jesucristocøxpä højts mijts cham nmägapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jiäya'ayhädät, jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Jaduhñ højts mijts jayøbajt nyajnähixøøyy. Y jaduhñ hajxy hoy mjaançh jäya'ayhaty.

² Jaduhñ højtsä Wiindsøn Jesucristo tøø xñajtsapxø'öy coo højts mijts nyajwiingapxø'owät, túhmäts.

³ Jaduhñä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy hoy ngudiúunämät nebiaty hajxy tøø xyhanéhäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, møød coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ngøxy najtshixøøyyämät. ⁴ Jaanä jaduhñä Dios hajxy tøø xyhanéhämämbä coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxón nmøødsänáyyämät, møød coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayä Dios hajxy ca'a hixyhajpnä,

cabä miädia'agy hajxy jaduhñ quiudiuunä. Hix, wiingto'oxiøjc hajxy wyi'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduhñ mbajatcø'øy. ⁶Ca'a mmäjøøn mmädøjcä tio'oxiøjc hajxy jaduhñ mmägapxtägooyä. Pønjaty jaduhñ jatcøoby, tsipcøxp hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduhñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä. ⁷Hix, jaduhñä Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy hoy yajxonñ jäya'ayhajtämät. Cab hajxy jaduhñ xyajmädsøjcäm coo hajxy haxøøg nwädfjtämät. ⁸Jaduhñds je'e, paadiä Dios ja'a yhEspíritu tøø xmióoyyäm, jaduhñ hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Pønjaty jaduhñ ca'a cudiunaamb nébiøch chamñ nmädia'aguiän, ja'a Dios hajxy jaduhñ nägädieeyøoby, ca'a jiäya'ayä.

⁹Mägu'ughajpädøjc, ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähixøoyyäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhøjcämät, pønjatia Diosmädia'agy mabøjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähixøoyyäm, cab yhadsipä cooçh mijts jaduhñ njaac yajnäjaayð'owät coo hajxy jaduhñ nniçhøjcämät. ¹⁰Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mabøjpädøjc hajxy nägøxiä mdsocy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñ højts mijts mabøcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas hamuumdu'joot mmädsögät. ¹¹Jaduhñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä coo hajxy hamoñ haducy mhídat, coo hajxy mga'a yajtägø'owät maa cueendä hajxy mga'a møødän, møød coo hajxy mniyhixñ mnimiähäyowøøjät hamdsoohaamby. Jaduhñä mjoot hajxy mbädä'agät coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, ¹²jaduhñä cu'ug hajxy xquiumáyät, møød jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiädät.

¹³Mägu'ughajpädøjc, ja'a jäya'ay-hajxy ca'a mabøjpä, coo ja'a jiuju ja'a

miägu'ug hajxy yho'ogy tiägoy, mänit hajxy jiaançh tehñ jiootmayhaty. Paady hajxy jaduhñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägatsa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä. Paady højts mijts chamñ nhawáanäm, cab højtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhájpat. ¹⁴Hoorä, coo hajxy jaduhñ nmäbøjcam coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch mänaabä hänäjty tøø yho'oguiän, paady hajxy jaduhñ nmäbøjcämbä coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägatsa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, ja'a Jesucristo hajxy møødhijpä tu'ugmädia'agy.

¹⁵⁻¹⁷Hädaa mädia'agy jaduhmbä, ja'a Jesucristøch jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit jim choona'añ tsajpootyp. Mänit møc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsønhaajxy møc ya'axiän coo hajxy hänäjty chiptuna'añ. Mänitä Diosmoonsä møc ya'axaambä, ja'a møjtuung jim møødpä tsajpootyp. Mänitä Dios ja'a xiuuxñ yajxu'uxa'añii møc. Mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä chajpeda'añ, pønjaty hänäjty jujuñä tsuxnä, näguipxy møød pønjaty hänäjty tøø yho'ogy, ja'a hajxy hänäjty tøø jiuypiojtägächäbä. Mänitä Jesucristo hajxy nägøxiä nøcxy njøjcubaadø'owáanäm jim jocjooty, møød pønjaty hänäjty tøø jiuypiojtägach, møød pønjaty hänäjty jujuñä tsuxnä. Hoy miänaajä ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä xmiøodhidáanäm. Cab hajxy mänaa xpiuhwa'adsáanäm. ¹⁸Tøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Coo hajxy jaduhñ

mmäböcy, jaduhñ hajxy hamiñ haxöpy
mnijootcapxmöcpögöjät.

5¹⁻² Mägu'ughajpädöjc, mnajuöøby
hajxy jaduhñ coo jaduhñ quia'a
yajnajuöøy mänaa xöö tiempo
yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa
quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä
naaxwiin. Paady, cab yhadsipä cooč
mijts njaac yajnajaayö'owät mänaa
jaduhñ jiada'añii. Pero jaduhñ mäßöcy,
mnajuöøby hajxy jaduhñ coo ja'a
Jesucristo hajxy xyajcädaacpedäänäm
jaguiapxy jamiädia'agy. ³ Jaduhñä
cu'ughajxy hänäjty miäna'ana'añ:
“Jootcuyc hajxy nhíjtäm; cab hajxy
nej njadaänäm, cab hajxy nej
nhabetäänäm”, nöm. Mänitä tsø'ty
häyohn jaguiapxy jamiädia'agy
yhabaada'añ. Paquiä cu'ughajxy
jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ
mäwiin nebiä to'oxiöjc-hajxy jiaty
yhabetiän coo ja'a yhuunghajxy hänäjty
myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy
hänäjty hoy piäyö'oga'añ. ⁴ Pero mijts,
mägu'ughajpädöjc, mwiinjuöøby
hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ
myaguö'owa'añ coo ja'a Jesucristo
hajxy jaduhñ xyajcädaacpéjtämät
jaguiapxy jamiädia'agy. ⁵ Hix, coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm ja'a
Jesucristocöxpä, paady hajxy jaduhñ
mäwiin nmäbaatäm nebiä jäya'ayhajxy
xööm wädijpän. Hoy hajxy yhixy.
Cab hajxy nhíjtäm hagoonstuum.
⁶⁻⁸ Coo hajxy jaduhñ nmäböjcäm
ja'a Jesucristocöxpä, tsöcxä hajxy
híjtäm nähix hahixø. Tsöc hajxy
híjtäm wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a
híjtämät nebiä jäya'ay maabän, nebiä
jäya'ay múucäbän. Jaduhñä haxögpä
hajxy hoy njöjtänäayyämät nebiä
soldadohajxy chiptuñän nähbujxt
cuhbujxt. Tsöcxä Diosmädia'agy
hajxy hamuumdu'joot mäßöjcäm.
Tsögä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc
pa'häyöowäm. Tsögä Jesucristo hajxy

jöbhíjxäm coo hajxy xyajnähwa'ads
xyajcuhwa'adsäänäm. ⁹ Hix, cabä
Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy
ndsaačhpöjcämät. Caj pues. Jaduhñ
hajxy töö xyajnähdíjjäm coo ja'a
Wiindsón Jesucristo hajxy xyajnähwaats
xyajcuhwäätsämät. ¹⁰ Paady hajxy
hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy
hoy xmiöødhidäänäm cöjxta'axiöø.
Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa
yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägøxiä
xwiowö'ögäänäm, möød pönjaty hänä-
jty juynä tsuxnä, möød pönjaty hänäjty
töö yho'ogy töö tiägoy. ¹¹ Hoorä, jaac
nijootcapxmöcpögöø hajxy hamiñ
haxöpy. Jaac niyajnähixø'owöø ja'a
Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy
jäda'ahaty mjaanč cudiuñ.

¹² Mägu'ughajpädöjc, mijts nmänuu'x-
taacypy coo ja'a wiindsöndöjc hajxy
mwiingudsähgö'owät, ja'a hajxy jim tu-
umbä maa ja'a Diostöjcän, ja'a mijts
xwyiingapx xjiöjcäpöøbiä. ¹³ Coo ha-
jxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuum-
du'joot mdsoc mba'häyöwät. Jootcuyc
hajxy mnimiöødhidöjät. Cab hajxy mn-
imiäjootma'ad mnimiädsiphadöjät.

¹⁴ Mägu'ughajpädöjc, jaduhñ mijts
njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxöøy
coo häna'c hajxy mhójtät, ja'a
hajxy naxy nuuxho'pä, coo hajxy
ween tiuñ; möød coo häna'c hajxy
mjootcapxmöcpögät, ja'a hajxy
jootmayhjäp; möød coo häna'c hajxy
mwiingapx mjöjcäpö'owät, ja'a hajxy
hoy ca'a mäßögaambä. Mee'xxieemy
hajxy jaduhñ nägøxiä mmägapx
mhané'emät.

¹⁵ Mniyajcopcø'owöøjöp hajxy. Coo
pön nägädieeyö'owöøjät, cab yaghawi-
imbídat. Jaduhñä mjoot hajxy hoy
miänaajä mbädá'agät coo mayhajt ha-
jxy mduñhíjtät hoy ñä'a pönä, mööda
mäßöjpädöjc-hajxy, mööda cu'ughajxy
nägøxiä.

¹⁶ Hoy ñä'ä mänaajä hajxy mxoondá'agät. ¹⁷ Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸ Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp", hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Chojpiä Dios jioot jaduñ coo hajxy jaduñ ngudiünämät, je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcam ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä.

¹⁹ Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰ Cab hajxy mbéxät pønjatia Diosmädia'agy najtsapxøøby. ²¹ Pero cøxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbøgäp hamuumdu'joot. ²² Møødä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy mgøxy najtshixø'owät.

²³ Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnäbwa'açh xquiøxy yajcuhwa'açh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum,

møødä mjuøhñdyhajxy, møødä mni'xä mgopc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴ Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbíwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnäbwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Tøyhajt jaduñ. Hix, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵ Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehngajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶ Huuc näma'aw ja'a mäbøjpadøjc hajxy jaduñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷ Naxiä mäbøjpadøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxø'owät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduñ hanehmb.

²⁸ Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuun-muga'añ, hõõch Pablo, mөөдä Silvano, mөөдä Timoteo. Mijts hädaa nya-jnäaayööby, pönjaty jim hamugööby Dioswiingudsähgööbiä Tesalónica. Ja'a Dios hajxy nDeedyháltäm, mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsönháltäm. ²Ween mijtsä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiunä, ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmiö'oy.

³Mägu'ughajpädöjc, ja'a mijtscöxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduñ. Hix, tehngajnä Diosmädia'agy hajxy mjaac määböcy, mөөд hajxy tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ haxöpy. ⁴Hoy miajatiä hõjts nwädity maa ja'a Diostöjcän, jaduñ hõjts nmädia'agy ja'a mijtscöxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mjaanç tehñ miäböcy, mөөд coo hajxy hoy mjaanç tehñ miee'xtucy, hoy hajxy hanaxiä mja tsaaçhpöcy ja'a Dioscöxpä. ⁵Coo hajxy jaduñ mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo hänäjty miähane'ema'añ. Xyhixpä Dios hajxy coo hajxy je'e myajcudsaaçhpögö'oy. Hoy jaduñ coo hajxy jim xpiädä'agät.

⁶Pönjaty mijts jaduñ xhaaçhtiuumb, yaghawiimbidaambiä Dios jaduñ. Jaduñä Dios jioot chocy.

⁷Coo ja'a Wiindsön Jesucristo yaa miänajtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, jim choona'añ tsajpootyp. Ja'a mioonsä miöodmänacaamby, ja'a hajxy mäjaamöödpä. Hajájjäbä Jesucristo quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy nägöxiä xyajpoo'xäänäm, mөөд hõjts mөөд mijts nägöxiä. Cab hajxy jaduñ xyajtsaaçhtiuunänänä. ⁸Coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa tөө quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy quiumadowa'añ pönjatiä Dios hänäjty tөө quia'a möjpädä'aguiäbä,

pönjatiä miädia'agy hänäjty tөө quia'a määböjcäbä ja'a Wiindsön Jesucristocöxpä. ⁹Cõjxta'axiöö hajxy jiiiby chaaçhpöga'añ haxöogtuum. Cab hajxy jim mänaa yajtägö'owa'añii Dioswiinduum, maa ja'a Dios möj jaanç yhäñ'a'yän, maa möcmäjaa miöödän. ¹⁰Coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa tөө quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy jiaanç tehñ yagjuö'owa'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө miäböquiäbä, ja'a hajxy hänäjty tөө ñähwa'açh tөө quihwä'açhäbä. Mänitä Jesucristo hajxy wyiingudsähgö'owa'añ. Jim mijts hänäjty mbahidaambä je'eguiöxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө mmäböjpä neby hõjts mijts tөө nyajnähixö'öyän.

¹¹Ja'a mijtscöxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiünät, ween hajxy jaduñ xquiumay. Paady hajxy tөө xyajnähdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwä'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mmäböjcät, jaduñä hojioot hajxy mmöödhädät. ¹²Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduñ mgudiünät, jaduñä cu'ugä Wiindsön Jesucristo hajxy wyiingudsähgö'owät, mөөд jaduñ mijtsä cu'ug xwyiingudsähgööbiät. Ja'a nDiosháltäm mөөдä Wiindsön Jesucristo, jaaya'ay mijtsä tsooctä mayhajt xtiünäp.

2¹⁻²Mägu'ughajpädöjc, chámhõch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsön Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mөөд coo hajxy xmiöjya'axäänäm coo hajxy jim nhamugööyyämät maa je'ejän. Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyijy tөө yhabaatnä coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsaannä, cab hajxy mdsoj määbögät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähgö'owät. Hix, jaduñä häna'c-hajxy näje'e tөө yhöñda'agy

cooc tyijy ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød cooc tyijy højts jaduhñ tøø nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduhñ ñä'ä tøyä. Paady højts mijts cham nmänuu'xta'agy ³ coo hajxy mga'a yajwiinhøønät ni weenätiä. Hix, cab jaduhñ choj habaada'añ. Jayøjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshixø'owa'añ. Mänitä haxøøgjäya'ay wyiingähxø'oga'añ, ja'a hänäjty jii by ca'awaambä haxøøgtuum. ⁴ Mänitä haxøøgjäya'ayä Dios miädsibø'owa'añ møødä jaya'ayhajxy yaa wyiingudsähgøøbiä cøxiä. Jaanč tehñ yajcumayaamb hänäjty jaduhñ. Mänitä yhanehm̄daact jii by piäda'aga'añ maa Diostøjcän. Jaduhñ hänäjty ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähgø'owaamb hänäjty jaduhñ nebiä Diosän.

⁵ Mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, mänitøch jaduhñ nhuuc hawáanäm coo jaduhñ jiada'añ. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁶ Cabä haxøøgjäya'ay jaduhñ choj wiingähxø'oga'añ je'eguiøxp coo yhadugyii høxtä coonä Dios yaghabáadät coo jaduhñ wyiingähxø'ogät. Mnajuøøby hajxy jaduhñ pøn mahadujp. ⁷ Tøø ja'a haxøøgwini mahñdy tiägøøñä wädijp. Hamee'ch jaduhñ wiädity. Jaanä jaduhñ je'e yhadújcäbä. Coö yhabáadät coö quia'a hadújcänät, mänitä mahadujpä jiøwa'adsa'añ. ⁸ Mänitä haxøøgjäya'ay jaduhñ jiaanč wiingähxø'oga'añ. Mänitnä Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ mäjaamøød. Mänitä Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxujyhaam jaduhñ yagho'oga'añ. ⁹ Coö ja'a haxøøgjäya'ay jaduhñ wyiingähxø'oga'añ, ja'a møjcu'ugong puhbedaamb. Møcmäjaa miøødhadaamby. Mänitä hijxtahñd yajcähxø'oga'añ hoy-yagjuøøñä. Jaduhñä cu'ug hänäjty wyiinhøøna'añ. ¹⁰ Haxøøgwini mahñdyhaam hänäjty

miäwiinhøøna'añ. Ja'a jaya'ayhajxy hänäjty tu'udägoyyaambä, je'edshajxy jaduhñ yajwiinhøønaamb. Paady hajxy hänäjty tiu'udägoyya'añ coö ja'a tøyhajt hajxy hänäjty tøø quia'a tsocy. Paady hajxy hänäjty quia'a nähwa'ads quia'a cuhwa'adsa'añ. ¹¹⁻¹² Pønatiä tøyhajt jaduhñ ca'a tøj, ja'a haxøøgpä hajxy wyiinxoondaacypy. Jaduhñä Dios miäna'añ coö hajxy ween yajwiinhøøñ, møød coö ja'a høhñda'agymiädia'agy hajxy ween miäbøcy, jaduhñ hajxy jii by quiä'awät haxøøgtuum.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, xjiaanč tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a mijtsøxpä højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduhñ. Paady højts jaduhñ nnäma'ay je'eguiøxp coö ja'a Dios hajxy jecy xyajnähdijy coö hajxy mnähwa'ads mguhwä'adsät. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy coö hajxy jaduhñ xyajnähdijy. Coö ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäbøcy, paadiä Dios hajxy xyajnähwä'ach xyajcuhwa'ach ja'a yhEspirituhaam. ¹⁴ Coö ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnähdijy, paadiä tøyhajt hajxy tøø mmäbøcy mänaa højts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän. Jaduhñ hajxy tøø xyajnähdijpä coö ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xmiøødhidät cøjxta'axiøø.

¹⁵ Mägu'ughajpädøjc, tøø højts mijtsä cuhdujt madiu'u nyajnähi xø'øy capxyhaam møød nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ mmäbøgät tehngajnä. Cab hajxy nnajtshixø'owät. ¹⁶ Xjiaanč tehñ chójcäm ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy møødä Diosteedy. Tøø mayhajt hajxy xtiüünäm coö hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy hoy miänaajä xmiøødhidäanäm. ¹⁷ Weenä Dios hajxy xpiuhbety coö hajxy hoy mgudiünät, møød coö hajxy hoy mgäpxät.

3 Hoorä, mägu'ughajpädøjc, huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a højtscøxpä, ween højtsä mädia'agy

ja'a Jesucristocøxpä paquiä nõcxy nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy miäböcy nej mijts tøø mmäbøquiän, ²møød ween højtsä Dios xñäwa'añ maa ja'a haxøøghäna'c-hajxiän, maa ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxiän. Hix, cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböcy. ³Pero tømiaäiaacpä Dios. Xpiuhbedaamb hajxy jaduñ. Xñäwa'anaamb hajxy jaduñ maa ja'a haxøøgpän. ⁴Jaana jaduñduhmbä, nmäböjcäp højtsä Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtsøxpä. Nnajuøøby højts coo mijtsä cuhdujt mgudiuna'añ, ja'a højts mijts cham nyajwiingapxø'owaambiä. ⁵Weenä Dios hajxy xjiaac yajwiinjuø'oy tiiguiøxpä hajxy jaduñ coo xchójcäm, møød tiiguiøxpä Jesucristo coo miee'xtujcy mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

⁶Mägu'ughajpädøjc, tøø højts nmä-doyhaty cooc mijts näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ. Hoorä, jaduñ højts mijts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä coo hajxy mbuhwá'adsät pønjaty jaduñ wi'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt hajxy ca'a cudiunaambä, ja'a højts mijts tøø nyajwiingapxø'oyäbä. ⁷Mnajuøøby hajxy coo højts hawiinmats xpiahíxät neby højts hoy nwäditian. Hix, mänaa højts jim nhitiän maa mijtsän, cab højts hana-jty jim nnuuxho'ogy. ⁸Caj pues. Xøømd-suhm højts hana-jty nduñ nxajy. Paady højts hana-jty jaduñ nguhdujthaty, cab højts hana-jty ndsocy coo højts mijts cu xpiuhbejty. Ngujuuby højts hana-jty ti-jaty højts hana-jty ngaaby. ⁹Paady højts hana-jty jaduñ nguhdujthaty, jaduñ

højts hana-jty ndsocy coo højts mijts jaduñ xpiahíxät, hoy højtsä cuhdujt hana-jty nja møødä coo højts mijts cu xpiuhbejty. ¹⁰Mänaa højts jim nhitiän maa mijtsän, jaduñ højts hana-jty nmägapxy nhane'emy coo hajxy nägøxiä mdun mxájät. Pøn jaduñ ca'a tunaamb, cabä caayyøøc hajxy mmó'owät. ¹¹Coo højts jaduñ tøø nmädoxyhaty cooc hajxy jaduñ näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ, møød cooc hajxy näje'e mwi'i yajtägø'oy maa cueendä hajxy mga'a møødän, ¹²pøn-jaty jaduñ jatcøøby, jaduñ højts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä coo hajxy jootcuyc ween tiuñ xiajy, jaduñä quiaayyøøc hajxy ñiguiudúñäxät.

¹³Mijts, mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mnänuuxó'owät coo ja'a hoybä weenbä hajxy mdúnät. ¹⁴Pøn jaduñ ca'a cud-iunaamb neby højts cham ngujaayän maa hädaa noquiän, myajcopcø'owäp hajxy jaduñ. Cab hajxy mmøødwädi-jmúnät. Ween jaduñ chähdiuñ. ¹⁵Pero cab hajxy mmädsiphädät. Jaduñ hajxy mhoj mmägápxät nebiä huch nebiä puhya'ayän.

¹⁶Yeipiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy hoy miänaajä. Ween hajxy nägøxiä xmiøødhity.

¹⁷Høøch Pablo, hamdsoo cø'øháamhøch cham njahmiaya'añ. Jadúhnhøch nxøø ngujaay hoy ñä'a mädyii nocyjiootiä: Pablo. ¹⁸Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a tsooctä mayhajt xtiunä nägøxiä. Amén.

1 Timoteo

1 Pablohájpøch høøch. Ja'a Jesucrístøch xquiugexyhajp. Ja'a Diosteedy mөөдä Wiindsón Jesucristo, mänítøch hajxy tøø xyhane'emy coøch jaduhñ ndúnät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njøbhíjxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiäda'agáanäm. ²Timoteo, míčhñøch hádaa nocy nyajnáaayøøby. Jadúhñhøch miičh njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän coo ja'a Diosmädia'agy nmäbøjcam. Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Diosteedy mөөдä Wiindsón Jesucristo, ween miičhä tsooctä mayhajt hajxy xtiunä, ween xñäxuuch, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³Hoorä, mänaa højts jím tøø nhíjtäm Efeso, mänítøch nwiinmahñdyhajty coøch jím nnöcxät Macedonia-naaxooty. Mänítøch miičh nmänuu'xtaacy coo jím mmähmø'owät Efeso nidiuhñ, coo jaduhñ jím ween mduñ wiindsón maa ja'a Diostøjcan. Jadúhñhøch miičh cham nnämäaguumbä coo jím mjaac túnät. Hix, jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixø'øy neby højts nyajnáhixøøyyäm. Wiingaty hajxy yajnáhixø'øy. Mhøjäp jaduhñ coo hajxy jaduhñ wiing quia'a yajnáhixøøñät. ⁴Jaana jaduhñduhmbä, mhøjäp je'ebä pønjetiä nähap hajxy wi'i miädiaacp, mөөд pønjaty yajcopcøøby tijatiä jecyjia'ayhajxy hijty xiøhaty. Cab jaduhñ choobaady coo jaduhmbä capxy coo jaduhmbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiø'øy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcam coo ja'a Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum.

⁵Pero jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nnib-ia'häyóowämät hamiñ haxøpy. Pøn-jaty howyiinmahñdy mөөд, je'ehajxy

jaduhñ hamuumdu'joot ničhojc nibi-a'häyóowäp, mөөд pønjaty haxøøgwi-inmahñdy ca'a mөөд, mөөд pønjetiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mäbøjp. ⁶Tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ña-jtshixøøñä näje'e. Tøø hajxy jaduhñ tiu'udägoonä. Xiøbä hajxy yajcapxiø'øy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷Jaduhñä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquihdujt hajxy yajnáhixø'owät, ja'a Moisés jecy quijáhyyäbä. Pero cab hajxy wyiinjuø'øy neby hajxy jia wi'i yajnáhixø'owa'añ cooc tyijy tiøyyä.

⁸Coo ja'a jecyquihdujt hajxy jaduhñ hoy nyajtúunämät, mänit jaduhñ tiuungpaady. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁹Paadia Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy coo ja'a haxøøgjäya'ayhajxy jaduhñ quiumädówät, ca'a jie'eguiøxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jue'ečh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, pønjetiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, mөөд pønjetiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, mөөдä cubøjpä cugädieebiähajxy, mөөд pønjetiä haxøøgwiinmahñdy mөөд, mөөд pønjetiä Dios mägapxtägooby, mөөд pønjetiä tiaj tieedy yagho'p, mөөдä jäya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰mөөд pønjetiä wiingto'oxiøjc mөөdtsänaaby, mөөд pønjetiä miäya'adiøjc mөөdmaab, mөөдä jäya'amiee'tspähajxy, mөөдä høhndaacpähajxy, mөөдä mänähøønøøbiähajxy, mөөд pønjetiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cudiumb. ¹¹Hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hädaaduhmbä, jím jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädaacäm hawa'adstuum. Dióshøch jaduhñ tøø xyajnáhdiij coo ja'a miädia'agy nyajwä'xät. Jaančh tehñ jiootcujcä Dios jaduhñ.

¹²Haa ja'a Wiindsón Jesucristo, je'ečhä mäjaa tøø xmio'oy. Páadyhøch jaduhñ nnäma'ay “Dioscujú'uyäp”

cooĉh tøø xwyiinguexy cooĉhă miădia'agy jaduhñ nyajwă'xăt. Xyaghixnăjxhøch jaduhñ cooĉh hănajty hoy nduna'añ, ¹³ hōyhøch hijty haxøøg nja wiingapxpety. Nmădsibōobiøch hijty. Nhøxpăbōobiøch hijty pønjaty măbøjp ja'a Jesucristocøxpă. Pero cábøĉhă Dios xyajcumădooyy. Xñăxúu'tshøch jaduhñ je'eguiøxp cooĉh hănajty nga'a nnajuø'oyñă cooĉh hănajty haxøøg njatcø'oy. ¹⁴ Mănítøĉhă Dios ja'a tsooctă mayhajt møj may xtiună. Mănítøch xpiădaacy tu'ugmădia'agy møødă Jesucristo. Păadyhøĉhă Diosmădia'agy nmăbøjnă. Păadyhøĉhă jăya'ay năgøxiă ndsojc nba'hăyoonă.

¹⁵ Paadiă Jesucristo yaa yhooyy hădaa yaabă naaxwiin, ja'a cubojpă ja'a cugădieebiăhajxy hoy yajnăhwa'aĉh yajcuhwa'aĉhii. Tehm tiøyhajt jaduhñ. Tsøc hajxy hamuumdu'joot măbøjcăm. Høøĉh, hanăxiøĉhă pojă cădieey hijty nmøødă may. Cab ndiyy pøn hijty xmiăbaady nébiøĉhă pojă cădieey hijty nmøødă. ¹⁶ Hōyhøĉhă pojă cădieey hijty may nja møødă hanaxiă, mănítøĉhă Dios xñăxu'ch, jaduhñă Jesucristo yajcăhxø'cy cooĉh hănajty xjiaanĉh tehñ miee'xtucy, weenă cubojpă cugădieebiăhajxy jaduhñ wyiinjuø'oy coo hajxy hawiinmats miăbøgăt ja'a Diosmădia'agy ja'a Jesucristocøxpă, møød ween hajxy jaduhñ wyiinjuøbiă coo hajxy hoy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiă Dios jiugyhatiă. ¹⁷ Tsøgă Dios hajxy hoy miănaajă wiingudsăhgøøyyăm. Nidiuhñ jaduhñ miăhane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduhñ mănăa yho'oga'añ tiăgoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mănăa nhíjxăm. Tehm tiøyhajt jaduhñ.

¹⁸⁻¹⁹ Huung Timoteo, chámhøch miích nwiingapx njøcaxpø'oy coo ja'a Diosmădia'agy hamuumdu'joot mmămøjtănă'awăt, møød coo tehngajnă mmăbøgăt, møød coo hojioot

howyiinmahñdy mjaac panócxăt. Jaduhñ miíchă Dioscugapxyhajxy jecy tøø xyhuuc mădiaacpă coo miích jaduhñ mgudiuna'añ. Najtscapxøøyyă hajxy jaduhñ ja'a Dioshespřitu. Jii jăya'ayhajxy năje'e, coo ja'a yhojiotă yhowyiinmahñdy hajxy tøø năjtshixø'oy, paady hajxy tøø tiu'udăgøonă. Cabă Diosmădia'agy hajxy miăbøjnă. ²⁰ Jaduhñă Himeneohajxy tøø jiaty møødă Alejandro. Tøøĉhă møjcu'ugong hajxy nyajcø'odăgø'oy, weenă Dios hajxy jaduhñ miănuu'xta'agy coo hajxy miămee'xøøjăt, møød coo hajxy ween wyiinjuø'oy coo jaduhñ yhaxøøgă coo ja'a Dios hajxy năhojy.

2 Hooră, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiingapxø'owa'añ nebiatiă Dios hajxy nba'yaxmújcamăt. Tsøgă Dios hajxy mănūu'xtăacăm ja'a jăya'aguixpăhajxy năgøxiă măduhñtiă hajxy yaa chăna'ay hădaa yaabă naaxwiin. Tsøgă Dios hajxy nămăayyăm “Dioscujú'uyăp.” ² Pønjaty hajxy xyhanéhñmăm, je'eguiøxpă Dios hajxy tsøc mănūu'xtăacăm, møødă gobiernăhajxy, møødă gobernadorhajxy, møødă cuduunghajxy. Jaduhñ hajxy hagujc jootcujc nhíjtămăt. Jaduhñă cu'ug hajxy xquia'a hadsípămăt. Jaduhñă Diosmădia'agy hajxy hoy ngudiúnămăt. Jaduhñă Dios hajxy hoy nwiingudsăhgøøyyămăt. ³ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nmănuu'xtăacămăt ja'a gobiernăcøxpăhajxy. Jaduhñă Dios hajxy xquiumăayyămăt. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnăhwaats xyajcuhwăatsăm. ⁴ Jaduhñă Dios jioot chocy coo hajxy năgøxiă nnăhwaats nguhwăatsămăt măduhñtia hajxy yaa ndsănăayyăm hădaa yaabă naaxwiin, møød coo ja'a tøyhajt hajxy nwiinjuøøyyămăt ja'a Jesucristocøxpă. ⁵⁻⁶ Hix, tu'uquiă Dios hajxy nDeedyhăjtăm. Jaană jaduhnduhmbă, tu'jăya'ay hajxy jim

xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitā Dios miānaaṇ coo ja'a Jesucristo yaa jiāya'ayhādāt hādaa yaabā naaxwiin. Mänitā Jesucristo hamdsoojoot nñähdujčā. Mänit hajxy nāgøxiā hoy xñähho'túutäm. Jaduhṇ nbojpā ngādieey hajxy nāgøxiā xyajñähwaats xyajcuhwāatsām. ⁷ Pāadyhøchā Dios xpiādaacy cooḥ xquiuguexyhādāt cooḥ mādia'agy jaduhṇ nyajwá'xāt coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød cooḥ jāya'ayā Diosmādia'agy nyajwiingapxø'owāt, ja'a hajxy ca'a judíospā, ween hajxy jaduhṇ miäböcy, møød weenā tøyhajt hajxy jaduhṇ wyiinjuø'øy. Tømiādiāacpøch jaduhṇ, cáböch nhøhnda'agy.

⁸ Jaduhṇds je'e, jadúhṇhøchā njoot chocy cooḥā nmāya'adiøjcā Dios hajxy pia'yá'axāt, hoy ñä'ä majatiā hajxy mhamugø'øy Dioswiingudsähgøöbiā. Hojiot howyiinmahñdymøød hajxy jaduhṇ mba'yá'axāt, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adā, ca'a yhaxøøgwiinmahñdymøødā. ⁹ Jaanā jaduhṇduhmbā, cáböchā njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy hočähdiuunnā nñibiāda'agøøjāt. Cabā quiuhwaay hajxy hanaxiā yajcopcø'owāt. Cabā oro hajxy piādā'agāt ni perlas. Cabā wit tsowjatypā hajxy miāwādítāt. ¹⁰ Jaduhṇā jioot hajxy piādā'agāt coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnā tiúnāt, jaduhṇ hajxy yajcähxø'ogāt coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgø'øy hamuumdu'joot. ¹¹ Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamādoowhídāt maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Jaduhṇā Diosmādia'agy hajxy hoy yhabøgāt. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhídāt. ¹² Jadúhṇhøch nmāgapx nhanehmbā coo ja'a to'oxiøjcā Diosmādia'agy hajxy jim quia'a yajnähixø'owāt maa hajxy naxy

mhamugø'øyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägā hídāt. Cabā to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødā coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axāt. ¹³ Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunnā; høxhaamā Eva jiaac hädiuunnā. ¹⁴ Jaanā jaduhṇduhmbā, ja'a Eva jaduhṇ wiinhøhñā ja'a møjcu'ugong, ca'a yhAdángā. Jaduhṇā Eva quiädiehčohñ. ¹⁵ Paadiā to'oxiøjc-hajxy jiaañch tehṇ chaächpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Pero coo ja'a Dios ja'a miādia'agy hajxy tehngajnā miäböjčāt, jaduhṇā piojpā quiädieey hajxy yajnähwa'ads yajcuhwa'adsáanäxā. Jaduhṇā Dios chojpā coo ja'a to'oxiøjcā mäböjpädøjc hajxy hamuumdu'joot choc pia'häyówāt, møød coo hojiot howyiinmahñdy hajxy miøødhádāt, møød coo hajxy mee'xxieemy yhídāt.

3 Hahixøøby jaduhṇ coo ja'a mjoot hajxy mbādā'agāt coo hajxy mdúnāt wiindsøn maa ja'a mäböjpädøjc-hajxiän. Hodiuung jaduhṇ. Tehṇ tiøyhajt jaduhṇ. ² Pøn jaduhṇ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpā howyiinmahñdy miøødhádāt. Jagooyyā to'oxiøjc tu'ug yaghídāt, ca'a mietsc ca'a tiägøögā. Cabā vino comjaty yhú'ugāt. Cabā haxøøgwiinmahñdy miøødhádāt. Hoy wiädítāt. Coo pøn miédsāt tøghayohbiā maa ja'a tiøjcän, piu'umió'owāp quioñdymó'owāp jaduhṇ. Jiädāp yajnähixø'ow jaduhṇ. ³ Cab yhu'ug cab jiøø'xāt. Cab chiptúnāt. Mee'xxieemy jaduhṇ quiapx miädiā'agāt. Cab tii yajtsiptá'agāt. Cabā xädøøñ yhadsógāt. ⁴ Pøn jaduhṇ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpā yhuungā tio'oxy hoy miägapx yhané'emāt, weenā yhuunghajxy miādia'agymiäböcy, ween wyiingudsähgø'øyii ja'a yhuung. ⁵ Hix, pønā yhamdsoo huungā yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'emaañ maa ja'a Diostøjcän.

⁶Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a naamdägø'øbä tiünät wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, coo jaduhñ ñä'ä niguiumayø'øjät. Wehñdä jaduhñ quiumädöwät nebiä møjcu'ugong quiumädooyän. ⁷Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhagujcän, ja'a hajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä. Jaduhñ quia'a nähøjø'øjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyø'øjät ja'a møjcu'ugong.

⁸Jaana jaduhñduhmbä, ja'a ya'adiøjc-hajxy jim mähuhbejpä maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp hajxy hoy jiäya'ayhädät. Cab hajxy ñä'ä metscapx ñä'ä tægøgcápxät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cabä jäya'axiädø'øn hajxy yhadsógät. ⁹Tsipcøxpä tøyhajt hajxy miäbögät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hijty cuyu'üchpä. Howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ miäbögät. ¹⁰Pønjetiä jioot tsojp coo hajxy miäbuhbédät maa ja'a Diostøjcän, cab hajxy mdsoj pädá'agät. Ween hajxy jayøjp mhuuc hijxmach pø hoy hajxy hänäjty tiuna'añ. Coö hajxy hänäjty tøø mhijxmach coö howyiinmahñdy hajxy jiaanč møødä, mänit hajxy mbädá'agät coö hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹Jaana jaduhñä to'oxiøjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mähuhbejpä maa ja'a tsajtøjcän. tsipcøxp hajxy hoy jiäya'ayhájpat. Cab hajxy pøn ñähøønó'owät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quidiúnät cøxiä. ¹²Hoorä, ja'a mähuhbejpädøjc-hajxy, ja'a ya'adiøjc-hajxypä, jagooyä to'oxiøjc hajxy tu'ug yaghídät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägäp xhané'emät. ¹³Ja'a mähuhbejpädøjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayáanäp hajxy jaduhñ ja'a mähøjpädøjc, møød jaduhñä møjjuøhñdy hajxy miøødhädät coö

hajxy hänäjty miädia'aga'añ coog hajxy miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁴⁻¹⁵Jadúhñhøchä njoot jia tsocy coöch jim mobädajpä nnøcxät maa miichän. Pero coöch jaduhñ jim nga'a nä'ä tsoj nøcxät, páadyhøch hädaa nocy nyajnäjaayø'øy, jaduhñ mnajuø'owät nebiä mähøjpädøjc-hajxy jim hoy yhídät maa ja'a Diostøjcän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mähøjpädøjcä tøyhajt yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ näwa'añii. ¹⁶Jaanch tehñ møj jaanch tehñ jiaanč hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, coö hajxy hoy xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm. Tehñ tøyhajt jaduhñ. Cuyu'üchä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwiinjuøyyäm. Hoorä, coö ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitä Dioshespíritu jaduhñ yajcähxø'cy coö ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhiixä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmbä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim nøcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocøxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a ca'a judíoshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4¹⁻²Hoorä, howyiinjuøønä ja'a Dioshespíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhøhmbähajxy piädø'oga'añ. Jadúhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhäna'cän. Pero yhamdsoo cuhdújtäc hajxy yajtunaamby. Haxøøgcuhdújtäc hajxy miøød-hadaamby møødä haxøøgjuøhñdy. Jadúhñägä mäwiinhøhmbähajxy yajtägø'owa'añii ja'a møjcu'uu. Jadúhñäc hajxy ñajtsapxø'owáanäxä nébiägä hønñda'agymiädia'agy

hajxy yajnáhixó'owät. Mänitägä maböjpädöjcä höhnda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänitac hajxy jaduhñ miäböga'añ. Mänitägä tömiädia'agy ja'a Jesucristocöxpä hajxy ñajtshixó'owa'añ. ³⁻⁴ Jaduhñägä mäwiinhöhmbähajxy hñajty yhöhnda'aga'añ cooc tyijy yhaxöögä coo hajxy nböjcämät, mөөd cooc tyijy quia'a hahixó'oy coo hajxy cöxiä wiinä njóø'xämät, hoy ja'a Dios cöxiä wiinä tөө jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tөө piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixöoby jaduhñ coo hajxy nguhböjcämät, pönjatiä töyhajt maböjp ja'a Jesucristocöxpä. Cooc hajxy jaduhñ nguhböjcäm, jaduhñä Dios hajxy nnämáayyämät "Dioscujú'uyäp." Y cab jaduhñ yhahixó'oy coo hajxy nwiingápxämät. ⁵ Cooc ja'a Dios jaduhñ tөө miäna'añ, mөөd coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cöxiä wiinä quiuunu'xy.

⁶ Naxy miichä maböjpädöjc jaduhñ mdehñ ñajtsapxó'owät nébiöch cham nmädia'aguiän, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy hoy mjaac habögät ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hajxy nmäböjcämbä. Je'e miich mnä'ägä panöcxyhajpy. ⁷ Cabä nähapmädia'agy myajcopcö'owät nebiä teedyhaphajxy wyi'i miädia'aguiän. Höhnda'agymiädia'agy je'e jaduhñ. Jimä mjoot mnä'ägä pädá'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panöcxät. ⁸ Tsoobaatp jaduhñ siémpäm coo nni'xä ngopc hajxy mөc nyaghíjtämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanöcxämät. Hix, coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, jaduhñä Dios hajxy tөө xyajwiinwaanö'oyyäm coo hajxy hodiuum xyaghidáanäm hoy miänaajä, mөөd jada'ahaty, mөөd miimnä mejtsnä. Jaduhñ hajxy xyagjyghadánäm cöjxta'axiөө neby

je'e jiugyhatiän. ⁹ Tehñ tiöyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Tsög hajxy hamuumdu'joot maböjcäm. ¹⁰ Cooc ja'a Dios hajxy jaduhñ xyaghidáanäm hodiuum hoy miänaajä, paady hajxy mөc nduun nxájjäm. Jujquiä Dios. Cooc ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcäm coo ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägöxiä tөө ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm.

¹¹ Jaduhñä maböjpädöjc mwiingapx mjöjcapxó'owät nébiöch naamnä tөө nmädia'aguiän. ¹² Tehngajnä hoguiuhdujt myaghidät, jaduhñ pөн xquia'a péxät, hoy jomöjt may mga'a ja mөөdä; mөөd jaduhñä maböjpädöjc xpiahíxät. Hoy yaxón mgapx mmädiá'agät. Caj mänaa mgapxtägöyyät. Hoy piönä mdsoc mba'häyöwät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmäbögät. Mmөөdhádäbä howyiinmahñdy.

¹³ Mädühñtiöch jim nga'a tsoj nöcxy maa miichän, tehngajnä Diosmädia'agy mgapx mmädiá'agät coo hajxy jim naxy mhamugö'oy maa ja'a Diostöjcän. Jaduhñä maböjpädöjc myajwiinxiic myajwiingapxó'owät. ¹⁴ Mänaa miichä majjäya'adiöjc jim xquiö'önähgapiän maa ja'a Diostöjcän, mänit miichä Dioshespíritu xñägapxy cooc miichä Diosmädia'agy myajwa'xa'añ. Mänit miich hñana'c jaduhñ xñajtsapxö'oyyä. Mänit miichä Dios mäjaa xmiooy coo ja'a miädia'agy jaduhñ myajwá'xät. Naxy mdehñ jiahmiejtstá'agät coo ja'a mäjaa jaduhñ xmiooy. Caj mnajtsixó'owät.

¹⁵ Jaduhñä mjoot mbädá'agät coo ja'a Diosmädia'agy jaduhñ hamuumdu'joot myajwá'xät hoy miänaajä. Cooc jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñä cu'ug xyhíxät coo jaduhñ hoy myajtu'uyo'oy. ¹⁶ Niyajcopcö'owөө nej mwädity, nej myajnáhixó'oy. Tehngajnä jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñ

mnähwa'ads mguhwá'adsät näguipxy
mөөдä jäya'ayhajxy hamädoowhiypä.

5 Cabä majjäya'adiøjc mhoj
myá'axät. Mee'xxieemy mwiingapx
mjøjcapxó'owät nebiä mhamdsoo
teediän. Mөөдä muutsc-häna'c-hajxypä,
jaduhñ mmägapx mhané'emät
nebiä mhamdsoo puhya'ayän.
² Jaanä jaduhñä tsø'ødaj mmägapx
mhanéhmbät nebiä mhamdsoo tajjän.
Mөөдä to'oxiøjc-hajxy muutspä,
jaduhñ mmägapx mhanéhmbät
nebiä mhamdsoo puhdo'oxiän. Caj
mmägapxtägóyyät.

³ Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e, cab
hajxy pøn ñä'ägädä mөөдä. Tøyhajt
hajxy ñidiuhmhaty. Je'eds hajxy mbuh-
bédap. ⁴ Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy
jaac jimbä, pø jimä yhuunghajxy, pø
jimä yhoc-huunghajxy, ween hajxy
jaduhñ piuhbedyii nägø'ø nädecypiä
ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a
yhamdsoo hoc-huunghajxy. Jaduhñä
mäbøjpädøjc-hajxy quiumayóøjät
ja'a Dios coo tiaj tieedy hajxy
jaduhñ piuhbejtägätsät. Jaduhñ hajxy
yajcähxó'ögät coo ja'a tiaj tieedy
hajxy jiaan'ch wiingudsähgø'øy.
⁵ Hix, ja'a yaamgto'oxyhajxy tehñ
tiøyhajt nidiuhmhajpä, ja'a Dios
hajxy yhajodhajpy. Xøømdsuhñ
hajxy miänuu'xta'agy. ⁶ Pero ja'a
yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy ca'a
hajodhajpä, coo ja'a jioot hajxy chógät
coo hajxy xyi'ig xioonda'aga'añ,
jaduhñä Dios yhixy nebiä ho'ogypian,
hoy hajxy jia jujyñä, hoy hajxy
jia tsuxnä. ⁷ Jaduhñä mäbøjpädøjc
mwiingapx mjøjcapxó'owät coo ja'a
homiädia'agy hajxy pedyii ween
quiuidiun, jaduhñ hajxy quiumayóøjät
ja'a cu'ug. ⁸ Pønatiä jiuju miägu'ug ca'a
hijxp ca'a mähäyoob mөөдä yhuung
mөөдä tio'oxy, tøø ja'a Diosmädia'agy
hajxy ñajtshixøøñä neby hajxy hijty
miäbøquiän ja'a Jesucristocøxpä.

Maas haxøøg hajxy jiatcø'øy quejee
häna'c-hajxy ca'a nä'ägä mäbøjpä.

⁹ Mgujáhyäbä yaamgto'oxiä xiøø ha-
jxy pønjaty hajxy mbuhbedaamby. Je'e
xiøøhajxy pédap pønjaty tægøøghii'x
jomøjt tøø yhabéjtäxä, mөөд pønatiä
ya'adiøjc tu'uquiä tøø miøødtsäna'ay,
¹⁰ mөөд pønatiä cu'ughajxy ñänøømby
coo ja'a mayhajt hajxy tøø tiuunäxä,
mөөд pønatiä ñøøxä miajc hoy ya-
jxón tøø yajtso'ogy tøø yajyeegy, mөөд
pønjaty pu'umiooby coñdymooby ja'a
jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa
ja'a tiøjcän, mөөд pønatiä mäbøjpädøjc
cø'øbuyp tecypiup, mөөд pønjaty puh-
bejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä,
mөөд pønatiä jioot tøø piäda'agy coo
ja'a hoybä weenbä hajxy quiuidiun
quiunäxät hoy ñä'a tiijä. Ja'a yaamg-
to'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduhmbä ha-
jxy yajtuumbä, je'eds hajxy mbuhbédap.

¹¹⁻¹² Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä
muutspähajxy, cabä xiøøhajxy quiu-
jáhyäxät, cab hajxy mbuhbédat. Hoy
hajxy tøø jia mäna'añ coogä Jesucristo
hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa
ja'a tsajtøjcän, mäniä jioot hajxy nä-
je'e piäda'agy coo hajxy piøjtägatsa'añ
coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesu-
cristo hajxy jaduhñ hoy miädunaannä.
Y tu'udägóyyäp hajxy jaduhñ. ¹³ Jaanä
jaduhñä yaamgto'oxy tsaanbä muut-
spä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuux-
ho'p hajxy, tøjc-tøjc hajxy wiädity.
Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Ñä'a
yaghadsoy ñä'a yajpøgø'øy hajxy cøxiä
tøø jiaty. Cøxiä hajxy ñä'a pamä-
dia'agy mädyiijaty ca'a jagä hawiin-
mats. ¹⁴ Jadúhnhøchä njoot jia tsocy
coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piøjtägät-
sät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä
ñøøxä miajc hajxy jaduhñ jiaac yajtso'-
ogy, weenä jiøønä tiøjc hajxy hoy ya-
jxón cwieendähaty, jaduhñ hajxy quia'a
hoj quia'a ya'axóøjät ja'a miädsiphajxy.
¹⁵ Hix, tøø hajxy näje'e tiu'udägoñä.

Tøø ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy jiojpoğóyyänä.

¹⁶ Mijts, puhdo'oxytiøjc, pø jim mijtsä yaamgto'oxy mmøødä maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ughajxiän, ween hajxy jaduhñ mbuhbety, jaduhñä mabøjpädøjc-hajxy quia'a taj quia'a mayät neby hajxy jaduhñ piuhbédät. Hix, jaduhñä mabøjpädøjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaančh møødpä.

¹⁷ Ja'a majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, møødä Diosmädia'agy hajxy yajñähixøøbiä. Ween hajxy nä'a tågø'øbä miäjuyii. ¹⁸ Hix, jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hanahty myajtehndse'ediän, weenä weeyä jaduhñ piuhjøø'xy." Jaanä jaduhñ miänaambä: "Weenä cuduumbä cubøjpä miäjuyii."

¹⁹ Coø ja'a Diostøgootypä wiindsøn ñäxø'owø'owøjät, mänitä mæxøhbä miädia'agy miäbøjcäxät pø jimä capxtøøbä miøødä mejtstägøøg. Pø cab jaduhñ miøødä, cabä miädia'agy jaduhñ miäbøjcäxät.

²⁰ Ja'a Diostøgootypä wiindsøn hajxy hoy ca'a wädiipä, mhøjäp myá'axäp jaduhñ maa ja'a mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugø'øyän, weenä miäwiindsøn hajxy jaduhñ chähgø'øy.

²¹ Miičh nwiingapx njøjcapxøøby coø hädaa cuhdujt jaduhmbä tsipcøxp mgudiün mguñáxät. Cabä mmähäna'c nä'a nägoobä mnä'a tsaächtiünät, ni caj nä'a nägoobä mbuhbédät. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'a híxät, hoy jaduhñ xjia mägu'ughaty, hoy jaduhñ xjia mädsiphaty. Xyhíxäbä Dios jaduhñ møødä Jesucristo, møødä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbíyyäbä. ²² Coø pøn hanahty tiägø'owa'añ tuumbä tsajtøjwiindsøn,

caj mdsoj cø'ønähgábät. Jayøjp mwiinmahñdyhädät hodiägaamby pø hoy hanahty tiuna'añ, pø caj. Hix, coø jaduhñ nä'a tu'udägóyyät, wehñdä miičh cu'ug xñänómät cooc tyijy miičh tøø mbuhbety. Howyiinmahñdy myaghídäp hoy miänaajä.

²³ Timoteo, naxy miičh mjoot-pädø'ogyii. Hahixøøby coø vino weenñtiä mhú'ugät. Cabä nøøyyähajtiä mhúucnät.

²⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, coø hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduhñ wyiingähxø'øgy, cahnä hajxy hanahty miøjya'axyii hagujc. Pero jii wiinghäna'c-hajxy, cabä piojpä quiädieeyhajxy choj wyiingähxø'øgy, høxtä coonä hajxy hanahty tøø miøjya'axyii hagujc. ²⁵ Jaanä jaduhñ-duhmbä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduhñ wyiingähxø'øgy coø hojioot hajxy jiaančh tehñ miøødä. Hoy jaduhñ quia'a ja tsoj wyiingähxø'øgy, tsipcøxp cujegy wyiingähxø'øga'añ.

6 Mijts mabøjpädøjc, nämay hajxy mhity cudoogø'øy. Naxiä mwiindsøn hajxy mdehñ wyiingudsähgø'owät. Naxy hajxy jaduhñ mdehñ miädia'agymiäbøgät. Hix, coø hajxy jaduhñ hoy mga'a cudiün mga'a cuñáxät, wehñdä mwiindsøn ja'a Dios haxøøg nänómät møødä Diosmädia'agy. ² Jaanä jaduhñ-duhmbä, pønñtiä wyiindsønä Diosmädia'agy mabøjp, cabä mwiindsøn hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgø'owät. Maas hoy hajxy jaduhñ mmädia'agymiäbøgät je'eguiøxp coø ja'a Diosmädia'agy miäbøjpä, møød coø hajxy mmøødničhogyii. Naxiä mabøjpädøjc hädaa cuhdujt jaduhmbä mdehñ wyiingapx mdehñ jiojcapxø'owät.

³ Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy yajñähixø'øy. Cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy wyiijnjuø'owa'añ

neby hajxy nyajnahixóoyyäm ja'a Wiindsón Jesucristocöxpä coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ nbáatäm. ⁴Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ wiing yajnahixóobiä, jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty, cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ ñajuø'øy. Pero cab hajxy tii ñä'ägädä jaty, cab hajxy tii ñä'ägädä najuø'øy. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adø'øy, ja'a ca'a tsoobaatpä. Coo hajxy jaduhñ jiatcø'øy, paady hajxy cöxiä wiinä yajcapxiø'øy, paady hajxy miänähøønø'øy, paady hajxy haxøøgjaty ñiñäma'ayii. ⁵Coo hajxy jaduhñ jiaanč tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaanč tehñ ñibiamädsibø'oyii. Jaanč tehñ yhaxøögä wyiinmahñdyhajxy. Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøöñä. Wi'i yajmajuyaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy, cooc tyijy hajxy yajnahixø'øy. Naxiä häna'c jaduhmbä mdehñ piuhwá'adsät. ⁶Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäböjcämät, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may nbáatämät, jaduhñ hajxy jootcujc nhíjtämät. ⁷Haa ca'a, coo hajxy yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy nmaaxhuunghajtäm. Jaanä jaduhñduhmbä, coo hajxy nho'c ndägooyyäm, mänit hajxy cøjx nhøxhó'cäm tijaty hajxy yaa nmøødhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy tii hoy nmäsoonáanäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ⁸Hoorä, coo wit tucxy hajxy nmøødhajtäm, coo cay hu'ugy hajxy nmøødhajtäm, paady hajxy jootcujc tsøc híjtäm. ⁹Pero jii häna'c-hajxy näje'e, jaduhñ hajxy wyi'i miäna'añ coo hajxy miäyøøjø'owa'añ. Paadiä haxøøgwiinmahñdy hajxy pianøcxa'añ. Jaduhñ hajxy haxøøgtuum

nøcxy quia'awa'añ. Je'e hajxy yhøxtaaby mädyii jaduhñ ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy jaduhñ quiumadowáannäp. ¹⁰Jiyyä haxøøgpä ca'a hoybä ñä'ägädä tsohnda'agy coo jäya'ayhajxy wyi'i xiädø'øñhadsocy, møød coo hajxy wyi'i wyiinduc-haty. Paadiä Diosmädia'agy hajxy näje'e tøø ñajtshixø'øy. Paady hajxy jiaanč tehñ jiootmayhajnä.

¹¹Pero miich, coo miichä Dios xquiuguexyhaty, cabä haxøøgpä ca'a hoybä mädyii mgudiún mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä jaduhñ mgudiúnäp. Ja'a Dios mwiingudsähgø'owäp. Mmäböjcäbä miädia'agy. Mmädsoc mba'häyowäp. Mmee'xtúgäp hoy mja tsaächpøcy. Mee'xxieemy mhäna'c-hädät. ¹²Hahixøøby coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbögat, jaduhñä Dios xyagjugyhädät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Mänit miichä Dios jaduhñ xyajnahdiij coo jaduhñ mjugyhädät cøjxta'axiøø mänaa miich nnägapxiän cu'ug-wiinduum coo ja'a Diosmädia'agy tøø mmäböcy. ¹³⁻¹⁴Chaads miich nwiingapx njøjcapxø'øy coo ja'a Dioscuhdujt tehngajnä mjaac cudiún mjaac cuñáxät, møød coo mga'a yajtägätsät, jaduhñä Dioscuhdujt quia'a nänømøøjät haxøøg, høxtä coonä yhabaadät coo ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíjxäm møødä Jesucristo. Ja'a Diósädsä jugyhajt mooby hoy piönä hoy tyiijä. Haa ja'a Jesucristo, coo hñajty jim tøø yajmechii maa ja'a Poncio Pilato wyiinduumän, mänit ñägapxy coogä Dios tøyhajt yHuunghadyii. ¹⁵Ja'a Dios jaduhñ yaghabaadaamb mänaa ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehñ jiootcujcä Dios. Nidiuhñ tiuñ Wiindsón. Nidiuhñ miähane'emy. Ni pøn jaduhñ

quia'a mäbaady. Nägøxiä gobiernähajxy yhane'emyii mөөдä reyhajxy. ¹⁶Hoy miänaajä Dios yhity. Jim maa ja'a Dios yhitiän, jaančh tehм miөc jim yhajajy. Paady hajxy jim hoy nga'a wiingumedsööyyäm. Tsөc hajxy hoy miänaajä Wiindsønähjätäm.

¹⁷Pønjaty mäyөө hädaa yaabä naaxwiin, jaduһn miičh mwiingapx mjөjcaxpө'өwät coo hajxy quia'a niguiumayөjät, mөөд coo ja'a Dios hajxy yhajodhädät. Mөj jaančhä Dios. Cөxiä wiinä hajxy xmióoyäm, jaduһn hajxy jootcuyc nhjätäm. Pero cabä mäyөөjäya'ayä xädө'өн hajxy yhadsөгät. Hix cөjxp tägooby ja'a hajxy miämäyөөhajpiä. ¹⁸Jaduһnä mäyөөdөjc mwiingapx mjөjcaxpө'өwät coo hojioot hajxy jiaančh tehм miөөdhädät. Weenä häyoobädөjc hajxy piuhbety. Cab

hajxy wyiinduc-hädät. ¹⁹Coo hajxy jaduһn yaa yhojiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy mөj may piädät Dioswiinduum. Y jaduһn hajxy cөjxta'axiөө yagjugyhadөjät nebiä Dios jiugyhatiän.

²⁰⁻²¹Timoteo, coo miičhä Dios tөө xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy myajwä'xät, paady hamuumdu'joot mgudiünät, paady jaduһn mnäwä'anät. Hix, tөө jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy näje'e näjtshixө'өy. Wiingmädia'agy hajxy tөө piadu'ubөcy cooc tyijy miaas yajxonä. Pero cabä mädia'agy jaduһmbä tiөyyä. Cab jaduһn choobaady. Nä'ä nägoobä yhöhnda'agy ja'a Dioscөxpä. Cabä höhnda'agymiädia'agy jaduһmbä mmөjpädä'agät.

Ween miičhä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä. Amén.

2 Timoteo

1 Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Pablohajpä. Ja'a Jesucristøch jaduhñ xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooçh jaduhñ xquiuguexyhädät. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjugyhadäänäm neby je'e jjugyhatiän. ²Miich Timoteo, miichhøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Jaduhñhøch miich ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän. Ween miichä Diosteedy mayhajt xtiunä møødä Wiindsøn Jesucristo. Ween xñäxuüch. Weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³Hojioot howyiinmahñdymøødhøchä Dios nwiingudsähgø'oy nébiøchä nhap nébiøchä ndeedyhajxy jecy wyiingudsähgøøyyän. Hoy ñaaghóoc-høchä Dios nba'ya'axy, mänitøch miich njahmiejtsta'agy. Mänitøchä Dios jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a miichcøxpä. ⁴Nja wi'i yhiixtägatsäämbiøch miich, jaduhñhøch nxoondaacpøgät. Xøømd-súhmhøch miich njahmiejtsta'agy. Njahmiéjchpøch jaduhñ coö miich hñajty mjaançh tehñ jiootmayhaty mänaa hajxy jim nniwiá'xäm. ⁵Jaduhñhøch njahmiejtpä coö miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbøcy. Ja'a mdajhoc Loida møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jayøjp mabøjtsohn. Tøyhajt jaduhñ coö miich jaduhñ mbamäbøjpä.

⁶Mänääjøch miich jim ngø'ønäh-gapiän, mänit miichä Dios mayhajt xtiunä. Jaduhñ miich mäjaa xmiooy coö ja'a tiuung mdúunät. Cham nnäma'ay coö mga'a najtshixø'owät ja'a mayhajt ja'a Dios mänit xtiunäbä, pero ween hamuumdu'joot mjaac yajtuñ.

⁷Hix, jaduhñä Dios hajxy xyajmädsójcäm coö hajxy nga'a tsähgøøyyämät. Jaduhñ hajxy xyajmädsójcämbä coö hajxy ndúunämät ja'a miäjaahaam, møød coö hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyøowämät, møød coö hojioot howyiinmahñdy hajxy nyajtúunämät. ⁸Jaduhñds je'e, cab mdsähdiúnät ja'a Dioscøxpä coö ja'a miädia'agy hñajty myajwa'xä. Ni jaduhñ mga'a tsähdiuumbät ja'a høøchcøxpä, høyhøch yaa nja tsumyçhänä'ay. Páadyhøch yaa ndsumyçhänä'ay coöçhä Dios ja'a miädia'agy nyajwá'xäbä. Cab mdsähgø'owät coö mdsaaçhpøgät ja'a Diosmädia'agyquiøxpä nébiøch ndsaaçhpøquiän høøch. Hix, xpiuhbédäbä Dios jaduhñ ja'a miäjaahaam. ⁹Ja'a Dios hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm. Jaaya'ay hajxy tøø xpiädäacäm coö ja'a miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm coö hajxy xchójcäm, møød coö mayhajt hajxy jecy xtiunäm ja'a Jesucristocøxpä; ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy nguhdujthájtäm. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hñajty yhawijy tiøø'xta'agy, tøøyyämä Dios ja'a mayhajt hajxy hñajty jaduhñ xtiunäm. ¹⁰Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm, jaduhñä Dios ja'a mayhajt yajwiingähxø'nä, ja'a hajxy jecy xtiunämbä. Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ quiähxø'øgy coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjugyhadäänäm neby je'e jjugyhatiän. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian.

¹¹Páadyhøchä Jesucristo jaduhñ xquiuguexyhaty coöçhä Diosmädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coö jaaya'ay hajxy jaduhñ tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ¹²Cooçh jaduhñ nyajwa'xy, páadyhøch jaduhñ

ndsaačhpøcy. Pero cáboch ndsähdiuñ. Hix, cooča Dios ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcä cooča jaduhñ xyajñähwa'adsa'añ, páadyhöčhä tøyhajt nmøöda coo jaduhñ hoy cwieendähada'añ pønjátyhöch tøø xyajcø'ødägø'øy. Paady jaduhñ cwieendähada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

¹³ Jaac panøcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miich tøø nyajñähixø'øyäbä. Coö ja'a Jesucristo hajxy nmøödhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbøjcät, paadiä jäya'ay hamuumdu'joot mdsoc mba'häyöwät, ja'a miich myajñähixøöbiä. ¹⁴ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajwá'xät, ja'a Dios tøø xyajcø'ødägø'øyäbä. Caj myajtägätsät. Coö ja'a Dioshespíritu hajxy nmøödhjätäm, paady miich jaduhñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵ Tøø miichäda'a mmädoyhaty cooča mäbøjpädøjc nämay tøø xpiuhwaatsnä, ja'a hajxy jim tsohmäbä Asia-naaxooty, näguipxy møöda Figelo møöda Hermógenes. ¹⁶⁻¹⁸ Pero cábočhä Onesíforo mäböcy tøø xmiädsähdiuñ, höyhöch yaa nja tsumyčhäna'ay. Weenä Dios ja'a Onesíforo ja'a yhuungä tio'oxy ñäxuu'tsä. Coö miejch Roma, mänitöch nägø'ø nädecypä xyhöxtaayy. Y cooča yaa xpiaaty, mänitöch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbéjtäm Efeso, túhmäts. Coö yhabaadät coö ja'a Dios hajxy hánajty xyajtøyhajtyegáanäm, weenä Dios ja'a Onesíforo mänit ñäxuučh.

2 Huung Timoteo, weenä Jesucristo xpiuhbety, jaduhñ mga'a tsähgø'owät mänaa. Coö ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøödhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúunäm. ² Mánääjoch miichä Diosmädia'agy nyajwiin-

gapxø'øyän, nämayyä jäya'ayhajxy hánajty miämädoona'ay. Jaduhñ miich wiinghana'c mnajtsapxøödiägätsät, ja'a hajxy hoy cudiumbä, ween wiinghana'c hajxy jiaac tehñ ñajtsapxøödiägätsägumbä.

³ Ja'a Jesucristocøxpä mmee'xtúgät coö hánajty mdsaačhpøcy, nebiä soldadohajxy miee'xtuquian. ⁴ Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduhñä jioot hajxy piäda'agy coö hajxy ween quiumayii ja'a wyiindsøn'hajxy. Cab jaduhñ yhäxø'øy coö wiingtuung hajxy yhöxtá'awät. ⁵ Jaanä jaduhñduhmäbä, ja'a häyø'pädøjc-hajxiä, coö hajxy jaduhñ hoy yhäyø'ögät nebiä cuhdujt myiñän, mänit hajxy hawiinmats quiuhäyø'ögät. Pero coö hajxy quia'a häyø'ögät, cab hajxy tii piäadät. ⁶ Jaanä jaduhñduhmäbä, ja'a yuubä pujxpähajxy hoy cuduumbä, je'edshajxy jaduhñ jawyiin mäjüuyyap. ⁷ Yajcopcø'ow hoy nébiöch cham nmäna'añ, weenä Dios jaduhñ xquiøxy yajwiinjuø'øy.

⁸ Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yhaphajt yhoc-hajt. Coö ja'a Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit jiuypiojtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädä yajwiingapxø'øyhaty.

⁹ Cooča Jesucristocøxpä jaduhñ nyajñähixø'øy, páadyhöch yaa ndsaačhpøcy. Páadyhöch yaa ndsumyčhäna'ay nebiä cahwiindøybän. Pero cabä Diosmädia'agy jaduhñ mänaa yhadugyii. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xy. ¹⁰ Coö jaduhñ hoy miaajä wia'xy, páadyhöch yaa hoy ñejpiä mmee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ ñähwaats quiuhwaatspä, ja'a Dios jaduhñ tøø yajñähdjjiäbä coö ja'a Jesucristo hajxy miøödhidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møöd ween hajxy yagjugyhadyii cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän.

¹¹ Hix, coö hajxy nniñähdujcämät coö hajxy nhó'cämät nebiä Jesucristo

yh'o'quian, manit hajxy jaduhñ njugy-hájtämät cõjxta'axioø nebiä Jesucristo jjugyhatiän. Møød jaduhñ hajxy jim nhidáanäm maa je'e yhtiän. Tehñ tiõy-hajt jaduhñ. ¹² Jaanä jaduhñduhmbä, coo hajxy nmee'xtújcämät, manitä Jesucristo hajxy jim xmiøødhanéhämät. Pero coo hajxy nnijøgápãmät cooc ty-ijy hajxy nga'a hixyhájtäm, cab hajxy jim xyajtägøøyyämät maa je'e yhtiän. ¹³ Hoy hajxy nja hõhñdäacäm, cabä Jesucristo mänaa yhõhñda'agy. Hoy miä-naajä tiømiädia'agyhaty.

¹⁴ Myagjahmiejstá'agäbä mabøjpädøjc jaduhñ nébioch naamnä tøø ngujaayän. Hoorä, jaduhñ myajwiingapxó'owät coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy quia'a yajtsibó'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm. Cab jaduhñ tiuungpaady coo hajxy jaduhñ yajtsibó'oy. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hamädoowhiipä, cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy jaduhñ hoy yhabøga'añ. ¹⁵ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnahixó'owät ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios xquiumáyät, jaduhñ mga'a tsähdiünät. ¹⁶ Cabä capxiä mädia'agy myajcapxió'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tehngajnä yajcapxiøøbiä, tehngajnä hajxy jaduhñ nøcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷ Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduhñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduhñ miädówät, ja'a jaduhñ ca'a tsoobaatpä. Tøø ja'a Himeneo jaduhñ tiu'udägoonä møødä Fileto. ¹⁸ Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Jaduhñ hajxy yhõhñda'agy cooc tyijy hajxy nga'a juypiojrtägatsaanäm. Ja'a mabøjpädøjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduhñ wyiinhøøñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäbøgaannä. ¹⁹ Pero tøø ja'a Dios hajxy xpiädäacäm coo ja'a miädia'agy

hajxy tehngajnä nbanócxämät. Jaduhñä Dios tøø miäna'añ cooc ñajuø'oy pønä miädia'agy hamuumdu'joot mabójcäp. Jaduhñ tøø miänaambä coo ja'a haxøøgcuhdujt hajxy ween ñajtshixø'oy pønjaty niñänøømäp coogä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy.

²⁰ Maa ja'a mäyøøjäya'ay tiøjcän, madiu'u txy jiiby. Jiibiä orotexy, møødä platatexy, møødä quepychechtiexy, møødä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy møødä platatexy. Cabä quepychechtiexy jiaty tsoobaady møødä pochtiexy.

²¹ Jaanä jaduhñduhmbä, pønjatia haxøøgwiinmahñdy najtshixøøby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ pianócxät. Hoy hajxy jaduhñ quiudiünät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsón Jesucristo. Jaduhñ hajxy quiumayóøjät.

²² Pero miičh, mnajtshixó'owäbä haxøøgwiinmahñdy nebiä muutsc-häna'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mabøjpädøjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miøød. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxøpy hajxy ñiçhocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsocy. Jaduhñ miičh hamuumdu'joot mbahíxät. ²³ Caj myajtägó'owät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'a nägoobä yajcapxiø'oyän, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tuungpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduhmbä, ja'a tsipä pleetä yhøjx tiocy je'eduhñ, túhmäts. ²⁴ Pønjaty yaa moonsähájtäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptá'agät. Hojioot hajxy miøødhádäp hoy ñä'a pøngøxpä. Hoy yajxón hajxy yajnahixó'owät. Mee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵ Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägápaxät. Wehñdä Dios jaduhñ miäná'anät coo ja'a miädsipä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät, weenä tøyhajt

hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy. ²⁶Ween hajxy jaduhñ wyiinmahñmech, hoy hajxy hñajty tøø jia wiinhøøñii ja'a møjcu'ugong. Paadiä møjcu'ugong jaduhñ jia wi'i miäwiinhøøna'añ; ja wi'i miähane'emaamb jaduhñ.

3 Pero huuc wiinjuø'ow miičh hädaa. Coö hñajty yhabaada'añ coö ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänitä tsø'ty häyohn jiada'añii yhabeta'añii. ²Haxøøgjatiä jäya'ayhajxy hñajty jiatcø'owa'añ. Jootmøj hajxy hñajty ñibiäda'aga'añii. Jiaančh tehñ yhadsogaambiä xäðø'øn hajxy. Niguiumayaañäp hajxy hñajty. Yajcumayaamb hajxy hñajty. Capxtägoyyaamb hajxy hñajty. Cabä tiaj tieedy hajxy hñajty wyiingudsähgø'owa'añ. Cab hajxy hñajty tii yhojiäwø'owa'añ. Cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty miäbøga'añ. ³Cabä yhuungä tio'oxy hajxy hñajty choga'añ. Cab hajxy hñajty pøn miee'xa'añ. Mänähøøñø'owaamb hajxy hñajty. Cabä howyiinmahñdy hajxy hñajty miøødhada'añ. Mähäyoowhixaamb hajxy hñajty. Cabä hoybä weenbä hajxy hñajty choga'añ. ⁴Tioogaambiä miägu'ughajpä hajxy hñajty. Cab hajxy hñajty hodiägaamby wyiinmahñdy-hada'añ tii hajxy hñajty tiunaamby. Yhøxta'awaamby hajxy hñajty neby hajxy xioondá'agät. Cabä Dios hajxy hñajty wyiingudsähgø'owa'añ. ⁵Jaduhñ hajxy hñajty ñibiäda'aga'añii nebiä häna'cä Diosmädia'agy mähøjpän, pero cab hajxy hñajty tøyhajt miäbøga'añ.

Pønjaty jaduhñ haxøøg jatcøøby, naxy jaduhñ mdehñ piuhwá'adsät. ⁶Jii cahwiindøyhäna'c-hajxy näje'e, jaančh tehñ yhøñdaacp hajxy. Naxiä to'oxiøjc hajxy wyiinhøøñ, ja'a hajxy tii ca'a jajp ca'a najuøøbiä. Ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñbä, cabä howyiinmahñdy hajxy

ñä'ägädä møødä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ yajwiinhøøna'añ. ⁷Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy jaduhñ jia wi'i yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä wiinjuø'owa'añ. ⁸Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ høhñdaacpä, haxøøgä wyiinmahñdy hajxy. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøga'añ. Jaduhñä tøyhajt hajxy miädsibø'øy nebiä Janes ja'a Moisés hajxy jecy miädsibøøyyän møødä Jambres. ⁹Cabä Janeshajxy jecy miäjädaacy. Paady hajxy jaduhñ quia'a mäjädaacy coö howyiinmahñdy hajxy hñajty quia'a møødä. Ni häna'c-hajxy jaduhñ quia'a mäjäda'agaambä, ja'a hajxy jäda'ahaty høhñdaacpä.

¹⁰Hoorä, tøøčh miičh xyhixy coöčh tøyhajt nyajnähixø'øy, coöčh hoy njäya'ayhaty. Howyiinmähñdyhøch nmøød. Nmähøjpjøčhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot. Mee'xixiemyhøchä jäya'ay nmägapxy. Hoy piønøch ndsocy nme'e'xy. Cábøčhä Diosmädia'agy mänaa nnänuuxø'øy. ¹¹Jaana jaduhñhøch miičh tøø xyhijxpä coöčh hoy miänaajä nme'e'xtucy, hoy ñjëpiøch hñajty nja tsaačhpøcy, nébiøch jim tøø njaty tøø nhabetiän Antioquía, møød jim Iconio, møød jim Listra. Madiú'ujøch jim ndsaačhpøjcy. Pero cábøčhä Dios mänaa xñajtshixø'øy. Hoy miänájøch jaduhñ xcwieendähaty.

¹²Haaga jaduhñä jäya'ayhajxy chaačhpøgaambä pønjetiä jioot pädaacp maa ja'a Jesucriston coö hajxy jaduhñ hoy jiäya'ayhädät. ¹³Pero ja'a cahwiindøybähajxy møødä høhñdaacpähajxy, maas haxøøg hajxy tehngajnä jiatcø'owa'añ. Mäwiinhøønaamb hajxy møød hajxy yajwiinhøønaambä.

¹⁴Pero miičh, naxiä Diosmädia'agy tehngajnä mjaac tehñ pianócxät, ja'a miičh hamuumdu'joot tøø mmähøquiäbä. Haa ca'a, høøch

miičh jaduhñ tøø nyajñähixø'oy, mөөдä mdaj mөөдä mdajhoc. Paady miičh hoy tøø mhaböcy. ¹⁵ Chuucnä miičhä Diosmädia'agy mdägøøyy capxtaacpä. Jiibiä tøyhajt hajxy nbäatäm neby hajxy hoy nnähwaats nguhwäatsämät. Coö hajxy jaduhñ nmäbøjcam ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy nnähwaats nguhwäatsäm. ¹⁶ Ja'a Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios jaduhñ yagjahyyä. Jaančh tehñ tiuungpaatpä Diosmädia'agy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coö ja'a jäya'ay hajxy nyajñähixøøyyämät. Jaduhñ hajxy nhoj nmägápxämät. Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic nyajwiingapxøøyyämät coö ja'a tøyhajt hajxy pianócäxät, mөөд coö hajxy hoy jiäya'ayhädat. ¹⁷ Pønjatia Dios tøø yajñähdiyy coö ja'a miädia'agy yajwá'xäxät, ween hajxy ca'xy pedyi yhaböcy, jaduhñ hajxy hoy yajtuungpáadät hoy ñä'ä maajä.

4 Coö ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit tiägø'owa'añ mähanehmbä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii, mөөд hajxy hänäjty jujcypiiä, mөөд hajxy hänäjty tøø yhö'oguiäbä. Ja'a Dioscøxpä mөөдä Jesucristocøxpä, jaduhñhøch miičh nmägapxy nhane'emy ² coö ja'a Diosmädia'agy hoy ñä'ä mänaajä myajwá'xät, mөөд coö ja'a cu'ug myajmäbögät, mөөд coö mhoj mmägápxät, mөөд coö myajwiingapxø'owät coö hajxy jaduhñ miäbögät. Mee'xxieemiä Diosmädia'agy myajñähixø'owät tehngajñä. ³⁻⁴ Hix, habäatnäp jaduhñ coö ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy quia'a tsogaannä. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ miädowaannä. Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy hänäjty wyi'i miädowa'añ, nägoo hänäjty quia'a töyyä. Mayyä yajñähixøøbiädøjc hajxy jaduhñ yhöxta'awa'añ, ween

hajxy hänäjty jaduhñ yajñähixø'oyii nebiatia jioothajxy hänäjty chocy. ⁵ Pero miičh, tehngajñä howyiiinmahñdy mmөөдhädat. Mmee'xtúgäp jaduhñ coö hänäjty mdsaačhpöcy. Myajwá'xäbä Diosmädia'agy. Hamuumdu'joot mgudiünät waambatiä Dios tøø xyhane'emy.

⁶ Høøch, ja weenjaty quia'a habaady coöch häna'c xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Nähjøjptu'ujøjphøch hädaajän. ⁷ Tøøchä haxøøgpä njøjtäna'ay. Tøøch nmäjäda'agy. Tøøch hamuumdu'joot ngudiünät waambátyhøchä Dios tøø xyhane'emy. ⁸ Chámhøch njøbhixy coöchä Wiindsøn Jesucristo jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Mänitøch jim xpiäda'aga'añ coö ja'a jäya'ayhajxy hänäjty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii. Hoguiuhdujthaamä Jesucristo hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegáanam. Cábøch nidiuhm jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Pønjaty jaduhñ jøbhijxp hamuumdu'joot coö ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, nägøxiä hajxy jim piäda'agáanäbä hawa'adstuum.

⁹ Huuc min yaa maačh høøchän. Mhadø'ødsäp jaduhñ. ¹⁰ Hix, tøøchä häna'c xpiuhwa'ačh nämay. Haa ja'a Demas, tøø je'e ñøcxy Tesalónica. Paady yaa tøø choon coö chäna'awa'añ yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente, tøø je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a Tito, tøø je'e ñøcxy Dalmacia. ¹¹ Jagøøyyøchä Lucas yaa xjiaac mөөдhity. Tunä mayhajt, nøcxä Marcos wowø'og. Yaa mwoominät. Hóyhøch yaa xpiuhbédät. ¹² Haa ja'a Tíquico, jímhøch tøø nguexy Efeso. ¹³ Coö miičh yaa mmínät, mhuuc túnäbä mayhajt. Høøchä nnähgämëm tu'uwjtsäc. Jímhøch tøø nnähgue'egy Troas maa ja'a Carpo tiøjcan. Mөөдhøchä nnocy xpiøcmiinät mөөдä animalhac-hädiünäbä.

¹⁴ Haa ja'a Alejandro, ja'a pujxthädiu-umbä, tøøch cøxypänejpy xñähøøno'øy. Ja'a Dios jaduñ yaghawiimbídäp.

¹⁵ Cahwiindøy ja'a Alejandro jaduñ. Mniyajcopcø'øwøøjäp. Møj may ja'a Alejandro xmiädsiphájtäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy nyajwá'xäm.

¹⁶ Mänáajøch jayøbajt nya-jnäxø'øwø'øyän, cáboch pøn mänit xñähgapxtuuty. Nägøxiøchä häna'c xpiuhwaach. Pero cab jaduñ ñejpiä. Weenä Dios jaduñ miee'xy.

¹⁷ Mäjähndiúumhøch hänäjty. Mänitøchä Dios xñäwaañ. Mänitøchä majaa xmioooy, jadúñhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøoyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduñ nägøxiä miäböcy.

¹⁸ Xcwieendähadáambøchä Dios maa ja'a haxøøg ca'a hoybän.

Xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsáambøch jaduñ. Jadúñhøch jim xyajnøcxa'añ tsajpootyp maa je'e yhane'emiän. Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøoyyäm. Amén.

¹⁹ Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a høøhcøxpä, møødä Aquila, møødä Onesíforo yhuungä tio'oxy. ²⁰ Haa ja'a Erasto, jim je'e miähmøoyy Corinto. Haa ja'a Tróximo, jimhøch nnähgueecy Mileto. Pøjcäp hänäjty je'e. ²¹ Habáatnäp jaduñ coo tøøhc yhida'añ. Naxy mdehm myínät. Mhadó'ødsäp jaduñ. Nägøxiä miičhä mabøjpädøjc yaa xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä Pudente, møødä Lino, møødä Claudia.

²² Ween miičhä Wiindsøn Jesucristo xmiøødhity. Weenä hoyhajtä weenhajtä xmio'oy. Amén.

Tito

1 Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsähajp. Ja'a Jesucristøch xquiuguexy hajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coöchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiinhixó'owät, pønhatiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäbøcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgó'owät. ²Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjugyhadäänäm. ³Coo yhabaaty, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhawäänäm coo hajxy jaduhñ xyagjugyhadäänäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coöchä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehm wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴Tito, miičhøch hädaa nocy nyajnájaayøøby. Tehm tiøyhájtøch miičh njuø'øy nébiøch nhamdsoo huungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäbøjcam. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsón Jesucristo, ween miičhä mayhajt hajxy xtiuunä, ween miičhä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵Mänáajøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miičh jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyó'owät tijaty højts hänajty nga'a yajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miičh nhane'emy coo wiindsón mbädá'agät maa tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt. ⁶Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayhajp, pøn to'oxiøjc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäbøjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädiyp, pøn yhuung mädia'agymiäbøjp. ⁷Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tunaambä wiindsón, ja'a Dios hajxy moonsähadäänäp.

Howyiinmahñdy hajxy yaghídäp. Cab hajxy jiootmøjhádät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsógät. Cabä jäya'axiädø'øñ hajxy yhadsógät. ⁸Yajtøjtägó'owäp hajxy pønjaty mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chögäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiünät. Cabä haxøøgwiiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹Cabä tømiädia'agy hajxy ñajtshixó'owät, ja'a hajxy tøø yajnähixø'øyiijäbä, jaduhñä mäbøjpädøjcä hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxó'owät. Jaduhñ hajxy yajcähxó'ogät coo häna'c-hajxy yhöhnda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajnähixøøbiä.

¹⁰Nämayyä hønndaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nä'a nägoodä hajxy jaduhñ ñä'a capxy ñä'a mädia'agy. Jaduhñä häna'c-hajxy nämay jiatcøøbiä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät. ¹¹Tsipcøxp myaghamónät pønjaty jaduhñ wiing yajnähixøøby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduhñ wiing yajnähixó'owät. Yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy jaduhñ wiing yajnähixø'øy. Höchähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Haa ja'a mäbøjpädøjcä wiingmädia'agy hajxy jaduhñ yajnähixøøyyäbä, naxy hajxy jaduhñ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'jøøn tu'tøjcpä.

¹²Jaduhñä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaanč tehñ yhöhnda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindøyyä, møød coog hajxy jiaanč tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaanč tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduhñ tøø miäná'añäbä, profeta hijty

tiuumby. ¹³Tehm tiøyhajt jaduhñ coo ja'a Cretabä-jäya'ayhajxy jaduhñ haxøøg jiäya'ayhaty. Paady miich mœc-haamby mhoj mmägäpxät, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäböcy. ¹⁴Cabä höhnda'agymiädia'agy hajxy miöjpädä'agät, ja'a judiöshajxy naxy yajnähißøöbiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a töyhajt hajxy ca'a tsojpä.

¹⁵Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy mœödpä, cumäyyäbä Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c höhndaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiniinmahñdy hajxy jiaanç tehñ miøöä. Cab hajxy tii hoy nänømy. ¹⁶Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios hajxy yhißyhaty, pero coo hajxy haxøøgjaty wyl'i jiatcø'øy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo hajxy töyhajt quia'a hißiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Cabä hodiung hajxy nã'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

2 Pero miich, ja'a hoguiuhdujt myajnähißø'öwäp, jaduhñä mæbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiünät. ²Jaduhñä majjäya'adiøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'öwät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. Cab hajxy nä'a nägoodä nã'a xi'ig nã'a hanähätät. Hoy hajxy jiäya'ayhädät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäböät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjc hajxy choc pia'häyöwät. Mieß'xtügäp hajxy coo hajxy hãnjty chaächpøcy. ³Jaduhñä tajhoctøjc myajwiinxiic myajwiingapxøöbiät coo howyiinmahñdy hajxy miøödhädät, jaduhñ hajxy hoy quiuhdujthädät. Cab hajxy pøn nãhøønø'öwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Ja'a

hoybä weenbä hajxy yajnähißø'öwäp. ⁴Jaduhñä tajhoctøjcä miädsaan miädo'oxy muutspä hajxy yajwiinxiic yajwiingapxø'öwät coo ja'a yhuung coo ja'a nã'ay hajxy chögät, ⁵møød coo hajxy hoy jiäya'ayhädät. Ja'a howyiinmahñdy hajxy miøödhädäp. Hoy yajxonä jiøøn tiøjc hajxy cwieendähädät. Miøödhädäbä hojiot hajxy. Wyiingudsähgø'öwäbä nihihap hajxy. Coo hajxy jaduhñ hoy quiuhdujthädät, jaduhñä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy wyiingudsähgø'öwät.

⁶Jaana jaduhñduhmbä, jaduhñä muutsc-häna'ctøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'öwät coo howyiinmahñdy hajxy miøödhädät. ⁷Jaana jaduhñ miichpä, tehngajnä hoy mwädftät, weenä mæbøjpädøjc jaduhñ xpiahißy. Howyiinmahñdymøød myajnähißø'öwät. Caj nä'a nägoodä mnä'a xi'ig mnä'a hanähätät. ⁸Ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy jaduhñ myajnähißø'öwäp, jaduhñ pøn xquia'a jøjcaxø'öwät. Jaduhñä nmädsiphajtämhajxy chähdiünät, cab hajxy jaduhñ hoy xñänøømämät haxøøg.

⁹Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä cudoogø'öyä, jaduhñ myajwiinxiic myajwiingapxø'öwät coo ja'a wyiindsønä miädia'agy hajxy pedyii quiudiunñ quiunäxät, hoy hajxy nä'a waambaty yhane'emyii. Cab hajxy yhadsoowiimbädät. ¹⁰Cab hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä wyiindsønä miädia'agy hajxy yajtuünät, ween hajxy jaduhñ quiumayii, wehndä wyiindsønä Dios miädia'agy hajxy jaduhñ xmiäböjcät. Ja'a Dios hajxy xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm.

¹¹Hix, tøø ja'a Dios jaduhñ yajcähxø'øgy coo ja'a mayhajt tøø tiuñ, coo hajxy nägøxiä xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm, mäduhñtiä hajxy yaa nhjftäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹²Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät mөөдä hadsojtwiinmahñdy, mөөд coo ja'a howyiinmahñdy hajxy nyaghjítämät mөөдä hoguiuhdujt, mөөд coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, jaduhñ hajxy hoy nwädjítämät hädaa yaabä naaxwiin, ¹³je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ njøbhjixäm coo yaa quiädaactägatsa'añ neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Xi'lig xon hajxy jaduhñ njøbhjixäm. NDioshájítäm ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ. Møj jaančh je'e. Je'e hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Yajxón jiaančh tehñ quiäda'aga'añ. ¹⁴Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä haxøøg ca'a hoybä hajxy xquiøxy yajnáhwaats xquiøxy yajcuhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xqui'u'ghájítäm, weenä hoybä weenbä hajxy jaduhñ hamuumdu'joot ndúunäm.

¹⁵Jaduhñdsä mabøjpädøjc myajwi-inxiic myajwiingapxø'owät coo hajxy jaduhñ miäbögät. Mmөөд miichä cuhdujt jaduhñ coo mhoj coo mmägäpxät pøn ca'a mabøgaamb, jaduhñ mga'a yajpéxät.

3 Jaduhñä mabøjpädøjc myagjah-miejtstá'agät coo ja'a gobiernähajxy wyiingudsähgø'owøøjät mөөдä cuduunghajxy, mөөд coo ja'a miädia'agyhajxy quiudiúunäxät. Cabä mabøjpädøjc-hajxy ñuuxhó'ogät. Tiúnäp ja'a cu'ugtuung hajxy. ²Cab hajxy pøn ñähøønø'owät. Cab hajxy chiptsógät. Mee'xxieemy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy piønä hajxy wyiingudsähgø'owät.

³Hix, hijty, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty nwiinjuøøyyäm. Cab hajxy hijty ngudiúunäm. Tu'udägøøyyäm hajxy hijty. Hanaxiä haxøøg ca'a hoybä hajxy hijty nhadsójcäm.

Haxøøg hajxy hijty njäya'ayhájítäm. Hadsojtwiinmahñdy hajxy hijty nyaghjítäm. Xxiøøghájítäm ja'a cu'ug hajxy hijty. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiähän nnimiägø'owhájítäm. ⁴⁻⁵Pero mänitä Dios yajwiingähxø'cy coo hajxy xñäxúu'tsäm, mөөд coo hojiot jiaančh tehñ miøødä. Mänit hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hajxy jaduhñ xñäxúu'tsäm, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy tøø ngudiúunäm. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hawiinjemyjiot coo hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiøøyyäm, mөөд coo ja'a Dioshespíritu hajxy xyagjeem xya-jtägájtäm. ⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a yhEspíritu hajxy møj may xmiøøyyäm. ⁷Paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmiøøyyäm, jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjjä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúunäm. Mөөд jaduhñ hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Jaduhñ hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Paady hajxy jaduhñ njøbhjixäm.

⁸Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Naxy miichä mabøjpädøjc jaduhñ mdehñ miägäpx mdehñ yhané'emät coo hajxy hamuumdu'joot hoy quiuhdujthádät, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä. Tehngajnä hoybä weenbä hajxy tiúnät. Tsoobaatp jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñiyaghoyø'owøøjät. ⁹Pero caj myajtägø'owät maa ja'a hønnda'agymiädia'agy hajxy naxy yajcapxiø'øyän, maa ja'a jecyquiuhdujt hajxy naxy yajtsipta'aguiän, maa ja'a jecyjiäya'ay xiøø hajxy naxy yajtøøw yajtøø'xän. Cab jaduhmbä capxy mädia'agy jaduhñ ñä'ägädä tuungpaady.

¹⁰Jii häna'c-hajxy näje'e maa ja'a tsajtøjcän, wiingjaty hajxy yajnáhixø'øy. Y coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ

näje'e miäböcy, tu'udägooby hajxy jaduhñ. Cabä jiamiøød hajxy hoy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. Pønjaty jaduhñ wiingjaty yajnähixøøby, mhójäp jaduhñ tähooc metsc-hooc, ween hajxy yhuuc hamoñ. Y pø cab hajxy jaduhñ yhamona'añ, mänit mga'a mämøj'owät mga'a mämay'owät. ¹¹ Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøögä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. Paady hajxy haxøøgtuum piäda'aga'añii.

¹² Jímhøchä Artemas nguexa'añ maa miičhän. Coö ja'a Artemas jaduhñ quia'a yajnäbaad'owät coö jím ñócxät, mänitøchä Tíquico mäböcy jím nguéxät. Coö jím miédsät, mänitøch miičh jím nøcxy xpiaady Nicópolis. Jímhøch nhida'añ høxtä coö tøøchpä ñáxät. Mhuuc had'ødsäp jaduhñ. ¹³ Jímä

Apoloshajxiäda'a wiädity Creta møødä Zenas, ja'a cuhdujtyajnähixøøbiä. Coö hajxy hänäjty tiu'ubøga'añ, mänit miičh cøxiä wiinä mmó'owät tijaty hajxy hänäjty yajmaajiadaamby. ¹⁴ Jaduhñä njamiøødhájtäm myajwiinxiic myajwiingapx'owät coö ja'a hoyba weenba hajxy tehngajnä tiúnät, ween hajxy jaduhñ piuhbety pøn hänäjty yajmaajiajp. Cab hajxy ñä'a nuuxhó'ogät.

¹⁵ Ja'a njamiøødhøch hajxy yaa xmiøødhijpä, xyhaagä yajpoo'xp miičh jaduhñ. Huuc tunä mayhajt, huuc yajpoo'x ja'a høøchcøxpä pønjaty højts jím xchojp xpia'häyoob ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'oy nägøxiä. Amén.

Filemón

1 Høöch hädaa nocy njahby, høöch Pablohajpä. Tsumyčhänäabiöch cham je'eguiöxpä coöchä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähndy-höch xmiøødhity coöch hädaa nocy njaay. ²Miich Filemón, miich hädaa nocy nyajnäguexaamby. Hoy hajxy nničhojc nnibia'häyöwäm coo hajxy nduunmújcäm ja'a Jesucristocöxpä. Nyajpoo'xyp højts ja'a hermano Apiahajpä. Jaduhñ je'e njuø'øy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaanä yajpoo'xyp højts ja'a hermano Arquipohajpä. Quipxy højts je'e xmiøødtuumbä maa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä højtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miichä mdöjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy maböjpä. ³Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mөөдä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hajtäm.

⁴Naaghöoc-höchä Dios nba'ya'axy, ngapxpäatypöch miichä mxøø, Filemón. Nnämäabiöchä Dios: "Dioscujú'uyäp", coo miich hoy mjaanč tehñ tiuñ. ⁵Tøöch nmädoyhaty coo miichä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøjcä. Jadúhñhöch tøø nmädoyhajpä coo miichä jäya'ay mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy maböjpä. ⁶Coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäböcy, paady miichä hojioot mjaanč tehñ miөдä, weenä jäya'ay-hajxy jaduhñ jiaac tehñ wyiinjuø'øy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscöxpähajtäm. ⁷Mägu'ughajpä, jaanč tehñ jiootcújc-höch jaduhñ nni-jiawø'øyii coo miichä jäya'ay tøø mjoot-capxmöcpöcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy

maböjpä. Paady miich jaduhñ tøø mjoot-capxmöcpöcy coo miich mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy.

⁸⁻¹⁰Høöch Pablo, tøöch nmäjaanä. Chámhøch jaduhñajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiöxpä. Huuc mөөдhatä hojioot ja'a høöchcöxpä. Miich nmänuu'xtaacy py coo miichä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocöxpä. Coo miichä hojioot mjaanč tehñ miөдä, páadyhöch miich jaduhñ nmänuu'xta'agy, hóyhöchä Jesucristo cuhdujt tøø xjia mo'oy coöch miich nhané'emät. Jadúhñhöch ja'a Onésimo njuø'øy nébiöch nhamdsoo huungpä, je'eguiöxpä coöch je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tøø nyajmaböcy yaa maač yaa ndsumyčhänä'ayän.

¹¹Cahnä ja'a Onésimo hanaity jim piäyø'ögyñä maa miichän, cab miich mmädia'agy hanaity xquiudiuunä. Cab hanaity tiuna'añ. Pero coo yaa tøø miech maač høöchän, jaanč tehñ yhöyhöch yaa xmiøødtuñ. Jaanč tehñ yhoy miich xmiøødtunaambä.

¹²Nguejxtägatsáambiöch jim maa miichän, hóyhöch yaa nja tsocy hamuumdu'joot. ¹³Jadúhñhöch nja mänaañ coöch cu xmiøødmähmøyy yaa maač yaa ndsumyčhänä'ayän. Cu xpiuhbéjtyhöch jaduhñ maa miichcöxpän. Ja'a Diosmädia'agyquiöxpöch cham ndsumyčhänä'ay. ¹⁴Páadyhöch ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ maa miichän, cáböch nnajuø'øy pø mmä-na'anaamb miich jaduhñ coo yaa cu miähmøyy. Pø mdunaambiä mayhajt jaduhñ, ween hamdsoojoot mdúnät; ca'a yhadspä, ca'a yhajootma'adä; ca'a tii mnajtsähayowø'øy. ¹⁵Wehndä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo jim piäyø'ögät maa miichän, coo yaa yhidät paquiä maač høöchän. Hix, tøø ja'a Diosmädia'agy yaa miäböcy. Y coo jim ñöcxtagätsät maa miichän, cab jaduhñ mänaa xpiuhwa'adsaannä. ¹⁶Moonsä

miičh Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim ñocxtägátsät maa miičhän, jaduñ miičh mjuø'øwa'añ neby hamdsoo huch neby hamdsoo puhya'aybän. Jaduñ miičh mdsogaambä nébiøch høøch ndsoquiän. Maas hanaxiä miičh mdsoga'añ. Hix, maas hoy miičh mmädia'agy xquiudiunáanänä. Xímnäts mijts jaduñ tu'ugymädia'agy mhidaañä ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷Tøyhajt højts nnijootpáatäm. Tunxä mayhajt jaduñ. Tsøc Onésimo jaduñ møødnijootpáatäm neby højts nnijootpáatäm. ¹⁸Pø tøø miičh xñägädieeyø'y hoy ñejpiä, pø xmiänuu'xyhajt miičh jaduñ, høøchä ngüentä jaduñ. ¹⁹Høøch nyajnahwa'adsaamby mäduhñtiä xmiänuu'xiä. Tøyhajt jaduñ. Hamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy jaduñ njaay; jaduñ miičh tøyhajt mmøødhádät cooçh nga'a hønnda'agy. Y jim miičh cueentä mmøødäbä maa høøchcøxpän. Hix, høøch miičh jaduñ tøø nyajmäbøcy ja'a Diosmädia'agy. ²⁰Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo jaduñ mmøødnijootpaadøøð, jaduñ miičh myajcähxø'øga'añ cooçh miičh tøyhajt xjiaançh tsocy. Tunxä

mayhajt jaduñ. Hix, näguipxy højts ja'a Jesucristo jaduñ nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy.

²¹Hamdsoo cø'øháamhøch cham njaay. Nnajuøøbiøch jaduñ cooçh miičh ja'a nmädia'agy xquiudiunaañä nébiøch cham tøø nnäma'ayän. Njaanä najuøøbiøch jaduhmbä coo miičh hojioot mjaançh tehñ miøødhada'añ ja'a Onésimocøxpä. ²²Chámhøch mayhajt tu'ug nmäyujwa'anáangombä. Høøch maadaact hahixøødiáacäc. Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy cooçh ween xyajpäsømy pujxtøgooty. Mäníthøch jim nnøcxät maa mijtsän.

²³Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano Epafrashajpä. Yaaçh jaduñ xmiøødtsumyçhäna'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. ²⁴Xyhaagä nä'ä yajpoo'xp mijts ja'a hermano Marcoshajxy, møødä hermano Aristarco, møødä hermano Demas, møødä hermano Lucas. Xyhaagä nä'ä møødtúumbøch hajxy yaa ja'a Diosmädia'agyquiøxpä.

²⁵Weenä Jesucristo hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy coo jaaya'ay hajxy jaduñ mmøødhity tu'ugjoot tu'uguøhñdy. Amén.

Hebreos

1 Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa hõjts nhaphájtám maa hõjts ndeedyhájttám. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ²Tøø ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jiegø'øyy coo yaa tøø yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xjiaac hawáanäm. Jequiän je'eduhñ wyiinguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiúnät cøxiä mөөdä xøø, mөөdä po'o, mөөdä madsa'a. Mänit yajnähdijjä coo yhané'emät. ³Jaduhñä Dios yHuung miøjjä jiaaenchä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhané'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tøø hõjts hoy xñäho'túutám. Tøø ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñøxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanehmbä jada'anäbaadyñä.

⁴Ja'a Dios yHuung, maas mõj ja'a cuhdujt miөөdä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miөөdä, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Miíçhhøch jada'a ndehm yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy: Yø'øjøch jaduhñ xTieedyhadaamb; nHuunghadäämbiøch yø'øduhñ.

⁶Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios miänaa:

Wéenhøch nHuung xwyiingud-sähgøøyyä ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

⁷Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiúunäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtägoy wiäditiän, nebiä padooyy

wiäditiän. ⁸Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaayy:

MDioshajp miíçh, homiänaajä miíçh mhane'emy;

homiänaajä miíçhä tøyhajt myega'añ.

⁹Mdsojpy miíçh ja'a tøyhajtpä;

cabä haxøøgpä mdsocy.

Maas jootcújc-høch miíçh nyaghity quejee ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

¹⁰Jaduhñä Dios jiaac mänaambä:

Miíçh jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä mөөdä tsajpootypä.

¹¹⁻¹²Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä mөөdä tsajpootypä;

tägatsaamb jaduhñ; jaduhñ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuungpaadaannä. Pero miíçh, cøjx-ta'axiøø miíçh mhida'añ;

caj miíçh mjugyhajt mänaa quiøxa'añ.

¹³Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaaçh miíçh xmiөөdhané'emät. Caj miíçh mmädsip myajmäjädä'aga'añ.

¹⁴Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pojjän. Cab hajxy quiahxø'øgy. Dios jaduhñ quejxp coo hajxy piuhbédät pønjatia Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

2 Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy nyajcopcøøyyämät, ja'a hajxy tøø nmädóowämbä; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyyämät. ²Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jequiänä Diosmädia'agy hajxy yaa yajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ; pønjaty ca'a cudiumb, haxøøgtuum hajxy miähmø'owa'añ. ³Møjcuhdujtmөөdä Jesucristo. Hamdsoo hajxy je'e hoy xyhawáanäm neby hajxy nnähwáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädóowäbä, tøjjajt ja'a mädia'agy jaduhñ maa hajxy je'ejän. Mänit hõjts jaduhñ xyhawaandägátsäm. Coo ja'a

mädia'agy hajxy nga'a yajtuunämät, cab hajxy jaduhñ nnähwäätsämät. ⁴Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'ogy, ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduhñ hajxy nmäbøjcamät coo ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspiritu hajxy xyajnäguéjxäm coo hajxy jaduhñ xpiuhbedäänäm mädyiijaty tuung hajxy xmióoyyäm. Jaduhñä jioot chocy.

⁵Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añän. ⁶Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coo mjah-miejtsta'agy, coo mbuhbety.

⁷⁻⁸Maas møy ja'a mmoonsä cuhdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay møjcuhtdujt mmooyy coo cøxiä yhané'emät tijaty miičh tøø mbäda'agy.

Jaduhñä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ møy jaančh, coo jaduhñ ween wyiingudsähgø'oyii. Coo ja'a Dios jaduhñ hamdsoo miänaa, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a møjcuhtdujt hajxy tøø xmióoyyäm coo hajxy cøxiä nñanéhämät. Pero cajnä quiahxø'ogyñä coo hajxy cøxiä nhane'emäänäm.

⁹Jaduhñä Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuhdujt hijty jiaty møødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaa coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coo ja'a Jesucristo yho'cy, paadiä møy jaančh piädaacä, paadiä møjcuhtdujt miooyy coo yhané'emät.

¹⁰Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'oy. Chojiä jioot jaduhñ coo ja'a yhuunghajxy jim

yhidät nägøxiä maa je'ejän, pønhatiä miädia'agy mabøjcap. Y jaduhñä Dios miänaa coo ja'a Jesucristo quiumädówät ja'a højtscøxpä. Jiaančh cuduiun je'eduhñ coo hajxy xñähho'túutäm. ¹¹Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwäätsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhajtäm møødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mädsähdiuunäm. Hix, hamdsoo miänaa coo hajxy tu'ugpuhya'ay xmiøødhajtäm. ¹²Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Nmøødmädia'agäämbiøch nbuhya'ayhajxy ja'a miičhcøxpä. Nguyhøwäämbiøch miičh jim tsajtøgooty, jim cu'ughagujc.

¹³Jaduhñ jiiby myiimbä:

Ni mänääjøchä Dios xquia'a wiinhøøñ, päadyhøch nga'a tsähgø'oy.

Jaduhñ wiingtuun myiingumbä:

Chaačh nhity møødhøch nhuunghajxy;

Diøshøch jaduhñ xmiøoyy.

¹⁴Pøn jaduhñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnø'ty hajxy jaduhñ. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xmiøødhajtäm tu'ugjoot tu'ugnø'ty mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduhñ xmiøødhajtäm, jaduhñ hajxy hñajty xñähho'tu'udäänäm. Jaduhñä møjcu'ugong hoy quia'a mäjädaacnä. Coo cu miäjädaacy, jaayä'ayädsä mäjaa häxøpy møød coo hajxy cu xyajtu'udägóoyyäm.

¹⁵Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcamät, cabä nho'og hajxy jaduhñ ndsähgøøyyänät. Pøn jaduhñ ca'a mabøjp, je'eds ja'a yho'og tsähgøøby mädu'ñtiä jia jugyhaty.

¹⁶Coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnäguejxä, neby hajxy jaduhñ piuhbedøøjät. Ca'a Dyiosmoonsähajxiä yajnäguejxä, ja'a tsajpootypä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷Y paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty

neby hōjtshájtām; jaduhñ hajxy hoy xñāhgapxtúutām maa ja'a Diosān; jaduhñā nbojpā ngādieey hajxy hoy xñāhho'túutām. Hojioot ja'a Jesucristo miøðdhajpy. Pedyii jaduhñ quiudiuuñ. ¹⁸Hoyyā Jesucristo jia tsaačhpōjcy, cabā mōjcu'ugongā miādia'agy yajtúunāxā. Y coo ja'a mōjcu'ugong hajxy hānajty xjia wi'i yajtu'udāgoyyāanām, xpiuhbéjtām ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ je'eguiøxpā coo ja'a mōjcu'ugong miādia'agy quia'a mābōjcāxā ja'a Jesucrístām.

3 Hermanodōjc, tōø ja'a Jesucristo ja'a nbojpā ngādieey hajxy xyajñāhwáatsām. Tōø ja'a Dios hajxy xyajñāhdíjjām coo ja'a miādia'agy hajxy nmābōjcāmāt. Tsogā Jesucristo hajxy jahmiéjtsām; hōxtahmñds hōjts ja'a Dios yaa xyajñāguéjxām. Jaduhñ hajxy njahmiéjtsāmāt coo hajxy jim xñāhgapxtúutām maa ja'a Dioswiinduumān. ²Haa ja'a Moisésā, pedyii je'e jecy quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a tiøjcān. (Je'eduhñ nānøømby ja'a judíoshajxy.) Jaanā jaduhñā Jesucristo pedyii quiudiuumbā coo wyiinguejxā coo hōjts jaduhñ xñāhgapxtúutāmāt. ³Maas hoy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsāhgōøyyāmāt quejee ja'a Moisés. Hōxtahmñdsā tøjcojpā, je'eds jaduhñ wiingudsāhgōøyyāp; cabā tøjc jaduhñ wyiingudsāhgōøyyii. ⁴Cabā tøjc hamdsoo quiojy; hāna'c jaduhñ cojp. Pero ja'a Dios, cōxiā je'eduhñ piādaacy tijaty yaa hijp hādaa yaabā naaxwiin mōødā jim tsajpootyp. ⁵⁻⁶Ja'a Moisés, jayøjpā tøyhajt jaduhñ miādiaactsohñ mādyyii ja'a Dios hānajty cujecy quiapxtōwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugān. Pero cabā mōjcuħdujt miooyyā nebiā Jesucristo miøðdān. Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugān. Pero

ja'a Moisés, jaduhñ je'e yhiyty nebiā moonsān. Coo hajxy hamuumdu'joot nmābōjcāmāt, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcujc njøbhíjxāmāt coo hānajty miejtsāgatsa'añ, mānitā Dios hajxy nāgøxiā xquiu'ugnābōjcāmāt.

⁷Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiān:

Coočh nmādia'agy hajxy jāda'anābaady xmiādōowāt,

⁸⁻⁹hamuumdu'joot hajxy jaduhñ myajtúnāt.

Haa ja'a jecyjiāya'ayhajxiā, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiā, cábøch nmādia'agy hajxy jecy xyajtuunā, hōyhøch hijxtahnd may nja yajcāhxø'cy, mānāajøch hajxy jecy nyajwāditiān pactuum juxychāgui'xjomøjt.

Coočh nmādia'agy hajxy xquia'a mābøjcā, páadyhøch hajxy nyajcumādooyy.

¹⁰⁻¹¹Xyagjootmadiāgōøyyhøch hajxy je'e. Mānitøch nmānaañ:

“Tōø hajxy jaduhñ mdu'udāgoonā. Cáboch nmādia'agy hajxy xyhabøgaanā.

Tøyhajt jaduhñ, cáboch mijts jim nyajmedsaannā maačh mijts hijty nyajpoo'xa'añān.”

Jaduhñā Dioshespíritu miānaañ maa ja'a Diosmādia'aguiān.

¹²Hermanodōjc, mnig-wieendāhadōøjāp hajxy nebiā Diosmādia'agy hajxy mga'a najtshixø'owāt; jaduhñ hajxy mga'a tu'udāgōyyāt. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduhñā nebiā jāya'ayhajxy yaabā Dyioshajpiān. ¹³Pero māduhñtiā hajxy mjugyhaty, mniguiapxmøcpøgōøjāp hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udāgōyyāt. ¹⁴Coo hajxy tehngajnā nmābōjcāmāt, neby hajxy tōø nmābøjtsóhñām, mānitā Jesucristo hajxy jim xmiødhájtāmāt tsajpootyp.

¹⁵ Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajtúnät.

Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbøjcy.

¹⁶ Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobäd-sømy Egiptonaaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mäßøjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hñajty tøø jia mäday. ¹⁷ Je'eds hajxy hoy tiu'udägoonä. Jim hajxy hoy quioxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoy-hoy nñajootmayhajt juxychägui'xjomøjt.

¹⁸⁻¹⁹ Je'edsä Dios jaduhñ nñamaayy coo quia'a yajmedsaannä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty quia'a mäßøcy.

4 Tsøg hajxy nigwieendähájtäm; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägooyyämät. Coo hajxy ndu'udägooyyämät, cabä Dios hajxy jiiiby xyajtägøoyyämät maa hajxy xyajpoo'xáanäm. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøoyyäm coo hajxy jiiiby xyajtägøøwáanäm. ² Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiäya'ayhajxy jia mädooyyän. Xiøøbä hajxy jaduhñ jia nä'a mädooyy, cab hajxy nñä'a mäßøjcy. ³ Højts, tøø højts nmäßøjcäm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägøøwáanäm maa hajxy xyajpoo'xáanäm. Jimä Dios jaduhñ nñanøømy:

Cooch hajxy nnajootmayhajty, páady-høch hajxy nnamaayy:

“Tøyhajt jaduhñ, cáboch mijts jim nyajmedsaannä maaçh mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädi-uumbädøoyy, mänit jaduhñ pioo'xnä.

⁴ Jiiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtuxøøbä, coo ja'a naaxwiimbä hñajty tøø yhädiuumbädøonä.

⁵ Wiingtuumä Dios miänáangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

⁶ Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt ja mädóowäbä, cab hajxy nñä'a yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero naje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. ⁷ Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäßögät.

Je'eduhñ nñanøømy coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägøoyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁸ Coo ja'a Josué ja'a judíoshajxy jecy wioomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy nñä'a paaty. Paadiä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts jäda'anäbaady ndägøoyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁹ Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägøøwa'añän. ¹⁰ Pøn jim tægøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduhñ pioo'xaannä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hñajty tøø yhädiuumbädøoyän.

¹¹ Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäßøjcäm; jaduhñ hajxy hoy ndägøoyyämät maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøoyyämät nebiä jecyjiäya'ay hajxy jiatøoyyän. Cab hajxy miäbøjcy, paady hajxy jim quia'a tægøoyy maa ja'a poo'xtaactän.

¹² Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamødnä je'eduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähxø'cäm ja'a miädia'agyhaam pø nmøødhájtäm ja'a howyiinmahñdy hajxy, pø caj. ¹³ Caj tii hayu'uuch hamee'ch mnä'ägädä túnät. Tspcøxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhájtäm hajxy nägøxiä xyhixyhájtäm neby hajxy njäya'ayhájtäm pø hoy, pø ca'a hoy.

Pø cab hajxy hoy njäya'ayháltäm, mänitå Dios hajxy haxøøgtuum xpiåda'agåänäm.

¹⁴Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim quioody Dioswiinduum. Jim højts xñähgapxtútäm. Paady, tsøgå Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm. Cabå wiinghäna'c hajxy pøn xñähgapxtútäm jim Dioswiinduum.

¹⁵Najuøøbiå Jesucristo neby hajxy yaa ndsaaçhpøjcäm hädaa yaabå naaxwiin. Hix, tøø je'e yaa jiäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayháltäm. Tøø jia yajtägoyya'anii ja'a mõjcu'ugóngäm, neby højts xjia wi'i yajtägoyyaanämbå. Pero cabå Jesucristo mänaa tiu'udågoy.

¹⁶Tsøgå Dios hajxy pa'yåaxäm hamuumdu'joot. Xchøjcäm Dios hajxy. Miøødhajpiå højiøot je'eduhñ maa højtsháltäm. Xpiuhbéjtäm hajxy jaduhñ coo højts tii nyajmaajiáltämät.

5Ja'a teedywiindsøn'hajxy, ja'a hajxy jim tuumbå maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduhñ hajxy piåda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtú'udåt maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiå quiuyoxø'øwåt, møød coo animal hajxy yóxåt, weenä cu'ug ja'a piojpå quiådieey hajxy jaduhñ ñähwa'açh quiuhwa'açh, ²⁻³møød weenä yhamdsoo pojpa yhamdsoo cådieey ñähwaatsnä. Hix, jäya'ayhajp ja'a teedyhajxy neby højtsháltäm. Jimå piojpå quiådieeyhajxy je'ebå. Paady hajxy mee'xxieemy miågapxy yhane'emy pønjaty ca'a najuøøby, pønjaty tu'udågooby.

⁴Cabå teedyhajxy hamdsoo nibiåda'agyii. Dios hajxy jaduhñ pädaacp nebiå Aarøn jecy piådaacän. ⁵Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiådaacå nebiå teedywiindsønän. Ja'a Dios jaduhñ pädaac. Jaduhñå Dios ja'a Jesucristo ñåmaayy:

Mfiçhøch jäda'a ndehm
yHuunghadaamby.

⁶Wiingtuumå Dios jaduhñ miånaañ: Cøjxta'axiøø miiçh mduna'añ teedy nebiå Melquisedec jecy tiuunän.

⁷Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabå naaxwiin, mänitå Dios møc pia'yaaxy. Jøøby hänajty. Miånuu'xtaac ja'a Dios coo puihbedøøjåt mänaa hänajty yho'oga'añän. Wyiingudsåhgøøbiå

Dios hänajty je'e, paadiå miådia'agy miådøowåxå. ⁸Hoyyå Jesucristo jia Dioshuungå, quiudiunå Tieddy miådia'agy coo chaaçhpøgät. ⁹Coo miee'xtujcy mänaa chaaçhpøquiän, xyajnahwåatsäm ja'a nbojpå ngådieeyháltäm hajxy jaduhñ pønjatiå miådia'agy mabøjcåp. Cøjxta'axiøø hajxy hodium xyaghidåänäm. ¹⁰Mänitå Dios ja'a Jesucristo piådaacy teedywiindsøn nebiå Melquisedec jecy tiuunän.

¹¹Madiu'u mijts hädaaduhmbå nja wi'i yajmøødmådia'aga'añ tsipjaty, pero caj mijts mwiinjuø'øwa'añ. ¹²⁻¹³Tøø jiegøøñå mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmåbøjtsoonän. Hahixøøby hijty jaduhñ coo wiinghäna'c hajxy myajnahixøøñåt. Pero jaduhñ mijts tøø mjaty nebiå naamdgø'øybän. Caj mijts ja'a Diosmädia'agy ja'a tsipjatypå mjada'añ. Je'enå hajxy mhabøcyñå ja'a cajpå chipjatiå. Cahnå hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñå. ¹⁴Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, mänitå tsipjatypå hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwåt; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnå mbanøcxåt, mänit hajxy mnajuø'øwåt mädyii hänajty hoguiuhdujt, mädyii hänajty haxøøgcuhdujt.

6Tøø mijts ja'a mädia'agy mayhooc mmådoy ja'a Jesucristocøxpå, ja'a cajpå chipjatiå. Tøø hajxy mmådoy coo ja'a mxaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwåt, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmåbøgät. ²Mnajuøøby hajxy tii hajxy coo tøø mnåbety,

tii hajxy coo tøø mgø'øniñahgabyii. Jaduhñ hajxy tøø mmädoy coo ja'a ho'-ogyjiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, coo ja'a Dios ja'a haxøøgjäya'ayhajxy yajtsaaçh-pøğa'añ cøjxta'axioø, coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. ³Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy pedyii jaac habøjcam, pø chojpiä Dios jioot jaduhñ.

⁴⁻⁶Pøñä Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyä Diosmädia'agy tøø jia wiinjuøñä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm, hoyyä piojpä quidiiey tøø jia yajñahwäatsäxä ja'a Jesucristäm, hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a Dioshespíritu, hoy jia najuø'øy coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'owät, cab hajxy hoy miäbøgaannä. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñäxi'igy hijxwiinduum. ⁷Pøñä Diosmädia'agy hoy cudiumb, quiumaabiä Dios jaduhñ. Jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e nebiä hoñaaxän. Coö tiu'uy, mänit hotyijä jaduhñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä Dios jaduhñ. ⁸Pøñ hoy ca'a cudiumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'ä nøcxø'owaambä. Jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä naax ca'a hoybän, maa haagä hapy tiøømbetiän. Ño'py hajxy jaduhñ.

⁹Hermanodøjc, hoy mijts naamnä weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, nnajuøobiøch jaduhñ coo mijts ja'a Dios jaançh tehñ yhoy xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñahwaatsä. ¹⁰Jaanch tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ. Jiahmiechp jaduhñ coo mijts hoy mgudiunñ, coo mijtsä hermanodøjc tehngajnä mbuhbety, je'eguiøxpä coo mijtsä Dios mjahmiech. ¹¹Jaduhñhöch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiunät mäduhñtiä hajxy yaa mjygyhaty hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim mnøcxät tsajpootyp nebiä Dios

hajxy tøø xñäma'ayän. ¹²Cab hajxy mnänuuxø'owät. Jaduhñ hajxy mgudiunät nebiä jäya'ayhajxy jecy quiudiuunñ, ja'a hajxy jim tøøbä ñøcxäbä tsajpootyp. Ja'a Dios jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim ñøcxät, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy miäbøcy tehngajnä.

¹³⁻¹⁴Jéquiänä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: "Tøyhájthøch miich nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwaambiøch nyaghi'igäambiøch miich." Hamdsoo cuhdujtcøxpä Dios jaduhñ miänaañ. Hix, caj pøn mõjcuhdujt miøødä nebiä Dios miøødän. ¹⁵Yajtøjiajtä Dios jaduhñ nebiä Abraham yajwiinwaanøøyyän, je'eguiøxpä coo Abraham hñajty tehngajnä miäbøcy. ¹⁶Ja'a Dioscøxpä jäya'ayhajxy hamuumdu'joot jaduhñ waambaty miäna'añ; y coo hajxy jaduhñ miäna'añ hamuumdu'joot, cab jaduhñ pøn waamb miänaannä. Tødiägøøby jaduhñ. ¹⁷Paadiä Dios jaduhñ miänaañ: "Tøyhájthøch tøø nyajwiinwaanø'øy coo nbuhbeda'añ", neby hajxy jaduhñ ñajuø'owät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduhñ miänaañ. ¹⁸Jaduhñdsä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a høhñda'agy. Jaduhñdsä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtäm coo hajxy homiänaajä xpiuhbedaanäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcamät. ¹⁹⁻²⁰Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuunñ. Cøjxta'axioø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhñä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät coo hajxy jim homiänaajä xyaghidäänäm.

7¹⁻²Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hñajty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñän, mänitä Melquisedec hoy

miøðniijøjcubaadø'øyii. Mänitå Melquisedec miänaaŋ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hānajtj piuhbeda'añ. Māduhñtiå ja'a Abraham hānajtj tøø piaady maa hānajtj hoy tøø chiptuñän, majc-hit jaduñ piādaacy tu'cuhdujtjaty. Mänitå Melquisedec piuhmooyy ja'a tu'hitpā. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hānajtj tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypā hānajtj piāda'agy coo tiúnāt teedy. Y gobiernā hānajtj jim tiuumbj maa ja'a cajpt xiøhatiñ Salem. Jaduñ miādia'agytiägø'øy coo hajxy jootucj yhity. Jaduhñdså Melquisedec xiøø miādia'agytiägøøbiå coo hoy guiobiernāhaty. ³Cab jaduñ pøn ñā'ägädā najuø'øy pønā Melquisedec tiajhajt tieedyhajt, pøn yhaphajt tieedyhajt. Cab jaduñ pøn ñajuø'øy mānaa myiiñ mānaa quiahy, mānaa yho'cy mānaa tiägooyy. Coe je'e tiuñ teedywiindsøn cøjxta'axiøø, jaduñ māvīināts je'e tiuñ nebiå Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴Cāhxø'p jaduñ coo ja'a Melquisedec mõjcuħdujt hānajtj jiaaŋch tehñ miøødā, je'eguiøxpā coo piuhmooyyā ja'a tu'hitpā, māduhñtiå ja'a Abraham hānajtj tøø piaady maa hānajtj hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamā, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵Y ja'a Levī yhap yhoc-hajxiå, ja'a hajxy tuumbā teediå, jaduñ jim myiñ maa ja'a jecyquiuhdujtän coo hajxy piuhmo'owøøjāt ja'a tu'hitpā maa ja'a majc-hitcøxpān. Ja'a miägunaaxhajxy jaduñ yégāp, hoyyā Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶Pero ja'a Melquisedec, cabā Abraham hānajtj jiujuhyaty miāgu'ughaty. Hawiing hānajtj tiuñ teedy. Pero puhmooyyā je'e ja'a tu'hitpā. Ja'a Abraham jaduñ yejc, ja'a Dios hānajtj tøøbā yajwiinwaanø'øyābā coo hānajtj yajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ.

Mänitå Melquisedec ja'a Abraham ñāmaayy coo ja'a Abraham hānajtj piuhbeda'añijām ja'a Diósām. ⁷Y tøyhajt jaduñ coo ja'a Melquisedec mõjcuħdujt hānajtj jiaaŋch tehñ miøødā. Cabā Abraham quiuhdujt hānajtj miøjjā nebiå Melquisedec quiuhdujtän. Hix, ja'a Melquisedec jaduñ mānaaŋ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbedāt. ⁸Haa ja'a hajxy yaa tuumbā teedy jādā'anābaadyñā, ho'p hajxy, hoyyā tu'hitpā hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpā. Haa ja'a Melquisedecā, jaanā puhmooyyā je'ebā, pero cabā Diosmādia'agy miāna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹⁻¹⁰Hoyyā Levīhajxy hijty jia tuñ teedy, cabā quiuhdujthajxy hānajtj miābaady nebiå Melquisedec quiuhdujtän, je'eguiøxpā coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpā hānajtj tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edså Levīhajxy hānajtj yhaphajpy tieedyhajpy.

¹¹Pero ja'a teedyhajxy, ni mānaa hajxy xquia'a yajñāhwāatsāmāt. Paadiå Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnāt teedy nebiå Melquisedec jecy tiuñän. Cabā tiuñ nebiå Aarōnhajxy tiuñän. ¹²Coo ja'a Dios miānaaŋ coo ja'a Levī yhap yhoc-hajxy quia'a tiuñnāt teedy, mänitå jecyquiuhdujt yajtāgajt-spā. ¹³Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtāgajts ja'a jecyquiuhdujt jaduñ, je'eguiøxpā coo ja'a Jesús tiuñ teedy, hoyyā Levī quia'a ja haphaty quia'a ja teedyhaty. ¹⁴Hix, ja'a Judā je'e yhaphajt tieedyhajt. Y cabā Moisés waamb miānaaŋ coo ja'a Judā yhap yhoc-hajxy tiúnāt teedy.

¹⁵Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiå Melquisedec jecy tiuñän, cāhxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a jecyquiuhdujt tøø yajtāgajtsnā. ¹⁶Paadiå Jesús piādaacā teedy coo cøjxta'axiøø jiujuhada'añ. Cab jaduñ yhity nebiå yaabā

teedyhajxiän. ¹⁷ Jaduhnä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Cøjxta'axiøø miičh mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

¹⁸⁻¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a jiecycuiuhdujt hajxy xquia'a yajnahwáatsäm, paadiä Dios jaduhn miänaañ coo quia'a tüunnät. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajnahwáatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxäänäm maa ja'a Dioswiinduumän.

²⁰⁻²¹ Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaančh tehñ tiøyhajtä. Jaduhñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaančh tehñ tiøyhajtä; cábägä wyiin-mahñdy mänaa yajtagatsa'añ:

“Cøjxta'axiøø miičh mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän”, nömä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. ²² Coo ja'a Jesucristo cøjxta'axiøø yhida'añ, jaduhnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy maas hoy xyajnahwa'adsäänäm quejee ja'a Moisés ja'a jiecycuiuhdujt. Cab hajxy je'e xyajnahwáatsäm. ²³ Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñigu-iuwičhii. Paady hajxy may tøø tiuunnä.

²⁴ Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaannä. Cøjxta'axiøø jaduhn tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuung jaduhn yajmämähmø'owa'añ. ²⁵ Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaančh yajnahwa'adsaannä pønä jioot tsojp coo ñähgapxtu'udøøjät ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

²⁶ Coo ja'a Jesucristo jaduhn tiuñ teedywiindsøn, jaančh tehñ yhoy hajxy jaduhn xñähgapxtúutäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduhn

xquia'a ñähgapxtúutäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpä tii cädieey ñä'ägädä møødä. Ni pøn jaduhn quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhájtäm pojpä cädieey hajxy. Jimä Jesucristo yhiñä tsajpootyp; møjcuuhdujt jim miøød. ²⁷ Haa ja'a teedywiindsøn hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy yoxy. Jadúhñac tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quihwá'adsät, møødä cu'ug piojpä quiädieeyhajxy. Jayøjp hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpä yhamdsoo cädieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug piojpä quiädieeguiøxpä. Pero cabä Jesucristo animal mänaa yoxy. Hix, tähooc jaduhn ñiñähdujcä coo yho'cy. ²⁸ Ja'a jecycuiuhdujt jaduhn mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiúnät teedywiindsøn, hoyyä pojpä cädieey hajxy jia møødä. Mänitä Dios cujecy miänaañ coo ja'a Jesucristo tiúnät teedywiindsøn. Ja'a tøyhajtä Dios jaduhn yejc coo jaduhn miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpä cädieey quia'a møødä.

8 Hoorä, jadúhñhöch tøø nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Jim jaduhn tiuñ teedywiindsøn. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ² Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jiäya'ayä je'e hädiuun. ³ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiinä, jaduhn hajxy piäda'agyii coo animal hajxy yóxät, coo hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'owät. Jadúhñac tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quihwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsøn tiuñ tsajpootyp, paady jaduhn ñiñähdujcä. ⁴ Coo häxøpy yaa yhytä hädaa yaabä naaxwiin, cab häxøpy tiuñ teedywiindsøn. Haa ja'a hajxy yaa

tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä jecyquihdujt yhane'emiän. ⁵ Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiüñänä, cab jaduñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coö ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hānajt quioja'añ, mänitā Dios ja'a Moisés nāmaayy: "Tsipecøxpā wittsajtøjc jaduñ mgójāt nébiøch jim nyaghijxiän tunguhduum coö mnāhguipxtú'udāt." ⁶ Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhducy coö hajxy jim xyaghidāānām tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa hädaa hawiinjemybiä ja'a Dios yajcuhdújcābā, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcābā. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsøn quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcābā, cab hajxy jaduñ xjiaty puhbéjtām nebiä hawiinjemybiän, ja'a jāda'ahatypän.

⁷ Coö hajxy häxøpy xpiuhbéjtām ja'a Moisés jecy jia yéjcābā, cabā Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñā'ä yajcuhducy. ⁸ Cabā Dios ja'a jecyjiāya'ayhajxy quiumaayy je'eguiøxpā coö hajxy hoy quia'a cudiuuñ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios jaduñ mānaamb:
Abaadaamb jaduñ coöchā jāya'ayhajxy
nmøødyajcuhduga'añ ja'a
hawiinjemybiä,
ja'a hajxy jim tsānaabiä judíos-naaxooty
møød Judābā-naaxooty.

⁹ Maas hóyhøch jaduñ nmøødyajcuhduga'añ quejéjøch ja'a yhap ja'a tiedyhajxy nmøødyajcuhdujcān mānāajøch hajxy jim hoy nwoobādsømiän Egiptonaaxooty. Cab hajxy hoy ñā'ä cudiuuñ nébiøch nja yajcuhdujquiän.

Pāadyhøch hajxy jaduhyä nnä'ä nāhgueecnä, nømā Dios miānaañ.

¹⁰ Coö jaduñ yhabāādāt, mänitøchā jāya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ

ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsānaabiä judíos-naaxooty, nømā Dios miānaañ.

Nyajnāhixø'owāambiøch nmā-
dia'agy hajxy hoy, neby
hajxy hamuumdu'joot jaduñ
wyiinjuø'owāt.

Mänitøch hajxy jaančh tehñ yhoy
xwyiingudsāhgø'owa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadāānnāp.

¹¹ Nāgøxiøchā nmādia'agy hajxy
xmiābøgaanā ñāmaj nābetiä.

Haagā mābøgaamb hajxy jaduñ.

¹² Nyajnāhwa'adsāānābøch ja'a
piojpā quiādieey hajxy. Cābøchā
piojpā quiādieeyhajxy mānaa
njahmiedsāānānā.

¹³ Coö ja'a Dios miāna'añ coö ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduñ miānaambā coö ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnā, coö quia'a tunaannā.

9 Jaduhñä jecyquihdujt myiimbä mādyyi ja'a jāya'ayhajxy quiudiúnāp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. ²⁻³ Jaduhñdsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuuñ. Coö ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy, metscā cuarto jaduñ hoy miāhmø'øy. Tu'nax hoy mõj miāhmø'øy; ja'a cujpā muutsc hoy miāhmø'øy. Ja'a cuarto mõjpā, je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc"; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty møødä meexā maa ja'a cunuu'xychajcaagy hajxy hānajt yujcoñän. Ja'a cuarto muutspā, je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäñā'ayän." ⁴ Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hānajt jioquiän, møødä cuhdujtcajā; oronāhwopy hānajt je'e. Jiiby cajājooty ja'a orotu'ts yhiyty maa ja'a manā hajxy hānajt yaghitiän. Ja'a manā, je'edsä tsajcaagy hānajt xiøhaty ja'a Dios jecy quiejxābā. Jiibiä Aarón ja'a quihdujajt yhiypā ja'a jecy wāāmābā. Jiibiä tsaa yhiypā maa ja'a Dios ja'a cuhdujt jecy yuugjahyyän. ⁵ Cajānāhgøxpā

querubín yhahädiuunnaxyhajxy yhiyty
 “maa ja'a Dios yhäna'ayän.” Jimä
 quieecthajxy quiäjøjna'ay “maa ja'a
 Dios pojpä cädieey miee'xiän.” Cábøch
 ngapxtowa'añ nebiaty hädaaduhmbä
 hijty tiuñ.

⁶Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hänäjty
 tøø quiojnä, mänitä teedyhajxy
 jiiby tiägøøchohnä maa ja'a
 mõjcunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy
 jabom-jabom tiuunnä. ⁷Pero jiiby maa
 ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a
 Dios hänäjty yhäna'ayän, jagooyä
 teedywiindsøn hijty jiiby tiägøøy.
 Tähooquiä hajxy hijty jiiby tiägøøy
 ja'a tu'ugjomøjtpä. Coo hajxy hänäjty
 jiiby tiägøøwa'añ, jayøjpä animal hajxy
 hijty yagho'ogy. Mänitä animalnø'ty
 hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxøøy
 muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpä
 quiädieeguiøxpähajxy, møødä cu'ugä
 piojpä quiädieeguiøxpähajxy. ⁸Jaduhñä
 Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøøyyäm
 coo hajxy hoy nga'a tågøøyyämät
 maa ja'a Dioswiinduumän mäduhñtiä
 ja'a jecyquihdujt hajxy yajtuññä.
⁹Jaduhñ hajxy jäda'anäbaadyñä
 nhjñtäm. Je'enä animal hajxy yoxy;
 je'enä hajxy cøxiä wiinä quiuyoxøøy.
 Paady hajxy jaduhñ quihdujthatyñä,
 jadúhñäc tyijy ja'a Dios jiaanč
 tehñ quiumay. Cab hajxy jaduhñ
 nähwa'ačh quihwa'ačh, hoy hajxy
 jaduhñ jia cuhdujthatyñä. ¹⁰Jagooyä
 ja'a quihdujthatxy yhane'emy tijaty
 hajxy quiáyäp yhú'ugäp, neby hajxy
 ñibiuj ñijie'edsøøjät, neby hajxy yaa
 jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin.
 Pero yøø cuhdujt jaduhmbä, cab
 jaduhñ tiuunnä. Tøø ja'a Dios ja'a
 hawiinjemybiä yajcuhdujnä, mädyii
 jaduhñ tunaamb.

¹¹Mänitä Jesucristo hajxy hoy
 xjiaanč tehñ yajnáhwäatsäm. Jaaya'ay
 jaduhñ túunnäp teedywiindsøn jim
 tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaanč tehñ

yhoybän. Ca'a jiäya'ayä hajxy hädiuun
 hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹²Tøø
 ja'a Jesucristo jim tiägøøy maa ja'a
 Dioswiinduumän ja'a tähooctagøøyyä.
 Hamdsoo hänäjty tøø ñiñähdugyii coo
 højts hänäjty xñähho'tu'udáanäm. Cabä
 tii nø'ty quiuyoxøøyy maa ja'a yaabä
 tsajtøjcän nebiä yaabä teedyhajxy
 quihdujthatiän coo chivo hajxy yoxy,
 coo waj hajxy yoxy. Coo ja'a Jesucristo
 hajxy tøø xñähho'túutäm, paady
 hajxy jim nhidáanäm Dioswiinduum
 cøjxta'axiøø. ¹³Jaduhñä jäya'ayhajxy
 quihdujthaty, coo hajxy yho'ogøøy,
 mänitä chivonø'ty wajnø'ty hajxy
 yajniñähxänicxyii. Mänitä wajcujaam
 hajxy yajniñähwøjyii, ja'a hajxy hänäjty
 tøø ñäno'ogøøyabä maa ja'a altarän.
 Jaduhñ hajxy ñiyajnáhwa'ačhii.
¹⁴Hoorä, ja'a chivonø'ty, ja'a
 wajnø'ty, cabä pojpä cädieey mänaa
 yajnáhwa'ačh. Ja'a Jesucristo hajxy
 jaduhñ xyajnáhwäatsäm mänaa hajxy
 xñähho'túutäm. Cabä Jesucristo tii
 pojpä cädieey miøødä. Cab jaduhñ
 mänaa yho'ogaannä. Hamdsoo jim
 ñiñähdujca maa ja'a Dioswiinduumän.
 Jaduhñä nhaxøøgcuhdujt hajxy
 xyajnáhwäatsäm, nebiä Diosmädia'agy
 hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcämät.

¹⁵Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä
 tøø yajcuhducy, paadiä Jesucristo
 hajxy xñähho'túutäm, pønñatiä Dios
 jaduhñ wyiimbiiw. Xyajnáhwäatsäm
 ja'a nbojpä ngädieey hajxy nebiaty
 hajxy tøø njäya'ayhajtäm maa
 ja'a jecypiä yhiñtiän. Y jim hajxy
 xyajnøcxäänäm tsajpootyp nebiä
 Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm.
¹⁶⁻¹⁷Homiädyii testamentänoquiä,
 cahnä tiuungpaadyñä, jugyhajpnä
 jaaya'ay jaduhñ. Coonä yhö'ogät,
 mänitnä ja'a nocy tiuungpaada'añ.
¹⁸Paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo
 animal hajxy yóxät, mänaa ja'a
 jayøbhajtpä yajcuhduquiän. ¹⁹Coo

ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hñajty tøø quioxy mo'oy, mänitå wajhuung yojxy møødä chivohuung. Mänitå ñø'ty hoy ñøødemøøyyä. Mänitå tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy nø'ñøjooty møødä hisopohaa'x. Mänitå cu'ug ja'a nø'ñøø yajnähxänicxy møødä jecyquihdujtsaa. ²⁰ Mänitå Moisés miänaañ: “Haa hädaa nø'tiä, hijxtahnd hädaaduhñ coo mijtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy.” ²¹ Mänitå Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a nø'ñøø hoy yajnähxänicxpä møødä tijaty hajxy jiiby yajtuumby mänaa ja'a Dios hajxy hñajty wyiingudsähgø'øyän. ²² Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä ñähwa'ačhii nø'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábägä piojpä quiaäieey hajxy ñä'a nähwá'adsät.

²³ Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty jiiby hijp tsajtøgootiä, animalnø'tyhaamä Moisés yajnäwaač. Pero højtshäjtäm, ni mänaa ja'a animalnø'ty hajxy xquia'a yajnäwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwáatsäm. ²⁴ Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúutäm. Ca'a yhädaa yaabä tsajtøgootiä tiägøøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduhñ tiehñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. ^{25–26} Haa ja'a teedy-wiindsøn hädaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jiiby tiägø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalnø'ty nøcxy quiyuxø'øy. Pero ja'a Jesucristo, tähooquiä yho'cy. Cabä Dios jaduhñ miänaañ coo mayhooc yhö'ogät. Coo yhabaaty, mänitå Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhäjtäm. ²⁷ Ja'a Dios hajxy xquiunúu'xäm xpiädáacäm coo højts tähooquiä nho'ogáañäm. Mänitå Dios hajxy xyajtøyhajtyegáañäm.

²⁸ Jaanä tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpä ngädieeyhäjtäm. Tähooocyajnäwaa'achä hajxy xyajnäwaačs xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiaäaactägatsa'añ, mänit hajxy jim xyajnoxcxáañänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hñajty jaduhñ jii jøbhixp.

10 Haa ja'a jecyquihdujt, hijxtahnd hñajty jaduhñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hñajty xñähho'tu'udáañäm. Nebiä jecyquihdujt hñajty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia yoxy. Pero ni pøn hñajty quia'a nähwa'ačh quia'a cuhwa'ačh, pønjaty hñajty ja wi'i tiägø'owáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ² Coo hajxy häxøpy tøø jiaančh nähwa'ačh tøø jiaančh cuhwa'ačh ja'a piojpä quiaäieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy yojxnä. Tähooquiä hajxy jaduhñ cu yojxy, mänit jaduhñ cu yhoxyøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojpä cádieey hajxy quia'a móødänä. ³ Pero coo animal hajxy hñajty jaduhñ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøøby hajxy hñajty jaduhñ coo pojpä cádieey hajxy miøødä. ⁴ Hix, ni mänaa ja'a wajno'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojpä cádieey quia'a yajnäwaa'ach quia'a yajcuhwa'ačh.

⁵ Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hñajty jaduhñ yaa tøø quiaäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin: Caj miičh mjoot jaduhñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät. Páadyhöch miičh yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin coočh yaa njäya'ayhädät, nébiøčhä jäya'ayhajxy jaduhñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶ Caj miičh mjoot jaduhñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñö'ogät. Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojpä quiaäieeyhajxy jaduhñ.

⁷ Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhøch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miïch xñämaayyän, neby jaduhñ jim myiñän cujaay maa miïch mmädia'aguiän ja'a høøhcøxpä”,

nömä Cristo ja'a Dios ñämaayy.

⁸ Jayøjpä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsocy coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduhñ yajnahwáatsäp yajcuhwáatsäp. Hoyyá jecyquihdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduhñ quiumay. ⁹ Jaduhñ miänáangombä:

“Teedy, páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miïch xñämaayyän.” Jaduhñ miädia'agytiägø'ø y coo ja'a Cristo hñajty jaduhñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yójxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduhñ quiudiúnät.

¹⁰ Hoyyá Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaanç cudiuunä coo højts jaduhñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajnahwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyi'i yóxät. Hoy hajxy jaduhñ jia cudiuuñ, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä nahwaach ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy hñajty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhänaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhahøyyhaampiän. ¹³ Jim jaduhñ yhahixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a mäjäda'aga'añ. ¹⁴ Tähooquiä hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnahwaats xyajcuhwáatsänä. ¹⁵ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu

jaduhñ miänaambä maa jaduhñ cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduhñ yhabáadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuhduga'añ, nömä Dios miäna'añ:

Nyajnahixø'owáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy jaduhñ hamuumdu'joot wyiinjuø'owät.

¹⁷ Mänit miänáangombä:

Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáanänä.

¹⁸ Jaduhñds je'e, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajnahwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Hoyyá animal hajxy jia yoxynä, cab jaduhñ choobaatnä.

^{19–20} Hermanodøjc, maa ja'a jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jilby tiägø'owät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy ndägø'owáanänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajnahwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²¹ Je'eds hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum.

²² Entonces, tsøg hajxy jim tægøøyyäm Dioswiinduum. Tsøgä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mabøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim ndägøøyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

²³ Tsøgä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mabøjcäm. Cab hajxy nnajtshixøøyyämät. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm nebiaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáanäm. ²⁴ Tsøg hajxy niguiapxwíjjäm neby hajxy maas hoy nniçhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxøpy, neby ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät.

²⁵ Jaduhñ hajxy nyajnajuoóyyäm coo miäwiingoonnä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Paady, tsög hajxy nijjootcapxmöcpójcäm. Tehngajnä hajxy nhamugóóyyämät ja'a Dioscöxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduhñ nä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduhñ yhooyä.

²⁶ Coö hajxy tehngajnä haxoög nwädíjtämät, hoyyä töyhajt hajxy tõe nja wiinjuóóyyäm, cabä nbojpä ngädieey hajxy jaduhñ nä'ägädä näh-wáatsämät. ²⁷ Haxoög tuumä Dios hajxy jaduhñ xpiädáacämät maa ja'a jøøn tiöyyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhitian. Hoçhähgøøñä jaduhñ jiiby. ²⁸ Pøn jaduhñ ca'a cudiumb nebiä Moisés ja'a jecyquiuhdujt yhane'emiän, pø tõe testigohajxy jaduhñ yhixy mejtstägøögä, tsipcöxp jaduhñ yagho'oga'añii. ²⁹ Maas hanaxiä hajxy jaduhñ quiumädowaannä pønjaty ja'a Dioshespíritu jaduhñ haxoög nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjatia Dioshuung jaduhñ xøøghajp, pønjatia ñø'ty jaduhñ häyoowhíxäp, hoy hajxy je'eduhñ tõe xjia nähho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tõe xjia yajnähwaats tõe xjia yajcuhwáatsäm. ³⁰ Tøyhajtä Dios jaduhñ miänaañ: "Høøçh jaduhñ nyaghawiimbidaamby." Chaadsä Diosmädia'agy miänáangumbä: "Dios quiu'ug jaduhñ yajcumädowaambä."

³¹ Hoçhähgøøñä jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädóowämät; je'eduhñ jugyhajp cøjxta'axiøø.

³² Naxy hajxy mdehm jiahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädoodsohnän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hñajty mja tsaächpøcy hoyhoy. ³³ Näje'e hajxy myaghäyoowhijxy cu'ughagujc. Y mjootcapxmöcpøjpy hajxy hñajty pønjaty hñajty jaduhñ häyoowhíxäp. ³⁴ Y mnäxuu'chp hajxy hñajty pønjaty hñajty tsumyçhänäaby.

Mxoondaacp hajxy hñajty, hoy hajxy cøxiä wiinä xjia pøjcä. Mnajuøøby hajxy hñajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø. ³⁵ Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmäbógät coo ja'a Dios hajxy xyhixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo hajxy nøcxy jim mhidaaannä tsajpootyp. ³⁶ Naxy hajxy mdehm miee'xtügät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mgudiünät. Jaduhñ hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tõe xyajwiinwaanóóyyäm coo hajxy xmio'owáañäm. ³⁷ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduhñ quixaamby.

³⁸ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnä.

Pero coo ñajtshixó'owät, cabä Dios quiumayaannä.

³⁹ Pero højtshájtäm, cab hajxy mä-naa nnajtshixó'owáañäm. Tehngajnä hajxy nmäbójcäm. Paadia Dios hajxy xy-huuc yajnähwa'adsáañämbä. Cab hajxy xyajcumädowáañäm.

11 Coö hajxy nmäbójcäm, mänitä töyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbaadääñäm mädyijaty hajxy njøbhíxäm, hoy je'eduhñ quia'a ja cähxø'øgyñä. ² Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadia Dios quiumaayy.

³ Coö hajxy nmäbójcäm, jaduhñ hajxy nyajnajuoóyyäm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miädi-a'agyhaam, møødä madsa'a, møødä po'o, møødä xøø.

⁴ Coö ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadia Dios quiumaayy. Hix, hoyyä Abel quiudiuuñ coo animal yojxy ja'a Dioscöxpä. Ja'a Caín, caj quiumaayyä je'eguiöxpä coo hñajty quia'a mäböcy. Hix, cabä animal yojxy. Hoy jaduhñ coo ja'a Abel hajxy nbahíxämät, hoy jecy jia yagho'cä. Hix, miäbøjcy ja'a Abel.

⁵ Coo ja'a Enoc jecy miäböjcy, paadiä Dios quiumaayy. Cabä Enoc ñä'a ho'cy. Jaduhyyä Dios yajnocy tsajpootyp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁶ Coo hajxy nga'a maböjcämät, cabä Dios hajxy xquiumáayyämät. Tspcöxp hajxy nmaböjcämät coo ja'a Dios tiömiädia'agy. Y jaduhñ hajxy nmaböjcämät coo ja'a Dios piuhbeda'añ pönä Dios wiingudsähgö'owaamb.

⁷ Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñämaayy coo ja'a nöögomdägoj ja'a naaxwiin hñajty quioxy wiinyeegö'owa'añ, mänitä Noé ja'a Dios miädia'agy jaduhñ quidiuunä, hoyyä nöögomdägoj hñajty quia'a ja cähxö'ogyñä. Mänitä barco cruundä yhädiuun. Jiibiä Noéhajxy choocy mөөdä yhuung mөөdä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduhñ miäböjcy, paadiä Dios jiaanč tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghäna'c-hajxy, cab hajxy miäböjcy. Paady hajxy cöjx quihdägoj.

⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy coo jim chónat ñaaxooty, coo jäguemnaax ñöcxät maa ja'a Dios ja'a Abraham yajnähdiijian coo chänaadiaacpögät, miäböjc ja'a Abraham jaduhñ. Mänit jim jiaanč tsohnä ñaaxooty. Nä'a nägoobä ñä'a tu'uböjnä. Cab hñajty ñajuö'oy maa ñöcxät. ⁹ Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hñajty tөө yajnähdiijian, cab hajxy tiehñ chänaadiaacpöjcy, je'eguiöxpä coo hñajty jiäya'añaxootiä. Wittögooty hajxy hñajty chäna'ay. Pero miäböjpiä Abrahamhajxy hñajty coo ja'a naax hajxy hñajty mio'owa'añii, neby hajxy hñajty tөө yajwiinwaanö'oyiijän ja'a Diósäm. Jaduhñä Abraham yhuung Isaac ñämäayyabä mөөdä yhoc-huung Jacob. ¹⁰ Hix, ñajuöbiä Abrahamhajxy hñajty coo hajxy hñajty jim ñöcxä'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hä-

najty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyä.

¹¹ Jaanä jaduhñä Sara jecy miäböjpä. Tөө hñajty miäjaanä mänaa ja'a Dios hoy piuhbetian coo maaxhuung piädät. Y jaanč huungpaat ja'a Sara jaduhñ je'eguiöxpä coo miäböjcy nebiä Dios hñajty tөө yajwiinwaanö'oyän. ¹² Y ja'a Abrahamä, hoy hñajty tөө jia mäjaanä, möjjöoyy mayöoyy je'eduhñ. Tөө ja'a yhap yhoc-hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miayöönä. Cab hajxy jaduhñ hoy yajmächowa'añ. Jaduhñ hajxy miayyä nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

¹³ Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hñajty quioxy paadyñä mädyiijatiä Dios hñajty tөө yajwiinwaanö'oy. Pero miäböjc hajxy jaduhñ. Ñajuöby hajxy hñajty coo hajxy hñajty jim ñöcxä'añ tsajpootyp. Paady hajxy xioondaacy. Ñajuöby hajxy hñajty coo hajxy hñajty nä'a nägoobä wiädityñä. ¹⁴ Pönjaty jaduhñ wädiip, cahnä tsänaadiaact hajxy piaadyñä. ¹⁵ Coo ja'a jiiothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñöcxtagajch hajxy je'e maa hajxy hñajty tөө yhuuc tsohmän. ¹⁶ Pero jimä jioot hajxy hñajty hamuumdu'joot tөө piäda'agy tsajpootyp maa ja'a chänaadiaacthajxy hñajty tөө yhahixöoyyän. Ja'a Dios jaduhñ hahixöoyy. Cabä Dios miädsähdiuun ja'a Abrahamhajxy.

¹⁷⁻¹⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yöxät, ja'a Isaac-hajpä, miäbögaambiä Abraham hñajty je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hñajty jia tu'uquä, hoyyä Dios hñajty tөө jia mäna'añ: "Möjö'owaamb mayö'owaamb miič mhuung ja'a Isaac-hajpä." Ñä'a joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ pö jiaanč cudiunaamby hñajty jaduhñ. ¹⁹ Miäböjpiä Abraham hñajty coo ja'a yhuung hñajty yagjuypiögáanäxä ja'a Diósäm. Mänitä Dios miänängombä

coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogät. Jaduhñ mäwíinäts ja'a Isaac hoy jiaty nebiä jadähooc tøø jiuypioquíabän.

²⁰ Coo ja'a Isaac miäbøjcy, paadiä Jacob ñämaayy møødä Esaú coo ja'a hoybä ja'a weenbä hajxy piaada'añ.

²¹ Coo ja'a Jacob miäbøjcy, paadiä yhoc-huunghajxy ñämaayy coo ja'a hoybä weenbä hajxy piaada'añ.

Ja'a José yhuunghajxy je'e. Mänitä Jacob ja'a Dios wyingudsähgøøyy. Cuhdajtcøxp hänäjty ñiguiuhdijy. Ho'ogáannäp hänäjty je'eduhñ. ²² Coo ja'a José miäbøjcy, ñajuøøyy jaduhñ coo yhap yhoc-hajxy hänäjty jim cujcy choona'añ Egiptonaaxooty. Paady jaduhñ yhanehmy coo ja'a piäc miänöcxäxät. Ho'ogáannäp hänäjty je'ebä.

²³ Coo ja'a Moisés myiñguiahy jaanč tehñ yajxón, yu'uč hajxy yaghijty tägøøgp'o. Hix, tøø ja'a gobiernä hänäjty hoy yhan'e'my coo ja'a pigäna'c-huunghajxy quioxy yagho'ogóøjät ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabä gobiernä hajxy hänäjty chähgø'øy. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hänäjty. ²⁴ Coo ja'a Moisés miojøøñä, miäbøjcy je'ebä. Cabä gobiernä hänäjty tieedy-haphadaannä, ja'a hänäjty jim tuumbä Egiptonaaxooty. ²⁵ Hamdsoo jaduhñ miänaañ coo ween yhäyoowhixy y møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy. Cab hänäjty jim miähmø'owaannä maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyi'i tiuñän. Cab hajxy hänäjty ñajuø'øy coo hajxy hänäjty jejcy quia'a xoonda'agaannä. ²⁶ Cabä Moisés

ja'a jioot jim piädaacnä maa ja'a xädø'øñän jim Egiptonaaxooty. Maas jootcujc hänäjty ñijiäwøøyyänä coo yhäyoowhixóøjät ja'a jäya'aguixpä, ja'a Dios hänäjty quixaambiä. Ñajuøøby hänäjty jaduhñ coo ja'a hoybä weenbä mio'owa'añijäm ja'a

Diósäm. ²⁷ Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paady jim chohnnä Egiptonaaxooty. Hoyyä gobiernä hänäjty jia jootma'ady, cabä Moisés ñä'ägädä tsähgøøyy. Tähooctu'ubøquiä ja'a Moisés tiu'ubøjnä. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty miäbøjpy, hoyyä Dios mänaa quia'a ja hixy. ²⁸ Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paadiä

pascuaxøø yagajtä. Jaduhñ yhanehmy coo ja'a tøghagø'ow nø'ty hajxy yajwiinxänicxó'owät, nebiä judíos quioobhuunghajxy quia'a yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajpootypä tu'ug quejx coo ja'a quioobhuunghajxy yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pønjatia nø'ty hänäjty tøø quia'a yajwiinxänicxø'øy ja'a tøghagø'ow. ²⁹ Coo judíoshajxy jaduhñ miäbøjcy, mänitä Dios ja'a Tsaptsmejy cujc yaghawaach maa hajxy jaduhñ ñaxó'owät tø'ødstuum. Mänitä Egiptobä-jäya'ayhajxy hoy jia panaxaambä. Mänitä Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmújcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayhajxy ñøøho'ogø'øy.

³⁰⁻³¹ Coo ja'a judíoshajxy miäbøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtuyc-hooc jiuhy-ohwiädijty ja'a xøhajpä Jericó. Mänitä tsaamuuch piuumnä. Je'e hänäjty cu-raahajp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jiiby yho'nä, ja'a hajxy hänäjty ca'a mabøjpä. Coo ja'a quixy Rahab miäbøjcy, hoy hänäjty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduhñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coo ja'a judíos hänäjty tøø yu'uč, ja'a hajxy hänäjty wädi-jpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coo cu ñäbaadøøyy, cu nmädiäacyhöch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiuguexy hajxy. ³³ Coo hajxy miäbøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyänä; paady hajxy hoy guobiernähajty; paadiä Dios hajxy

xpiuhbéjtām nebiaty hajxy hānajtý tōø xyajwiinwaanōøyyām; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴paady hajxy quia'a tooyy mõjjōønhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a hāna'c-hajxy ca'a mōcpä, mānitä mājaa hajxy piaaty mānaa hajxy hānajtý chiptuna'añän. Cabä miādsip hajxy yajmājādaacy, hoyyā miādsiphajxy hānajtý jia nāmayyā. Nā'ägä yajpāyō'c hajxy je'e. ³⁵Jii ja'a to'oxiōjc-hajxy hānajtý nāje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuypiojcy.

Nāje'e ja'a Diosmādia'agy hajxy yajcudsaačhtiuonōøyyä. Coō ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajtý quia'a nā'ägädä najtshixō'owa'añ, mānit hajxy yaghó'cänä. Tōø hajxy hānajtý nājuō'øy coō hajxy jiuypioğa'añ, coō hajxy jīm nōcxa'añ tsajpootyp. ³⁶Nāje'e hajxy wyiinwohnä wiobho'cä. Hōxtä yajcudsumōøyyä hajxy nāje'e cō'oxoch. ³⁷⁻³⁸Nāje'e hajxy quihga'tsä, nāje'e hajxy jiōø'wa'xä, nāje'e hajxy quihbujxä. Jīm hajxy hānajtý nāje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jīm hajxy hānajtý nāje'e chāna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hānajtý miōødä. Meeghac chivohac hajxy hānajtý wyithajpy. Jaguiay hajxy hānajtý yhity. Xōøghājtāp hajxy hānajtý, hāyoowhījxāp hajxy hānajtý. Paady hajxy hānajtý jaduhñ jiaty yhabety coō ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajtý miāböcy. Jaančh tehñ quiumāyyāp hajxy hānajtý ja'a Diósām. Cabä Dios jaduhñ quiumay pōñ ca'a mābōjp. ³⁹Hoy hajxy jia cumaayyā, cab hajxy miooyyā mädyijatiä Dios hānajtý tōø yajwiinwaanō'øy. ⁴⁰Jāguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coō ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'owāānām. Paadiä jecyjiāya'ayhajxy quia'a tsoj mooyyā, nāguipxiä Dios hajxy jaduhñ xmio'owāānām mōødä jecyjiāya'ayhajxy.

12 Tsōgä jecyjiāya'ay hajxy jaduhñ pahījxām nebiä Dios-mādia'agy hajxy miābōjquiän. Tsōgä haxōøgcuhdujt hajxy najtshixōøyyām. Tsōgä nhamdsoo cuhdujt hajxy hōxhījxām. Je'eduhñ wiingtuum xjia wi'i wioonōcxāānām. Tsōg hajxy tehngajnā cudiūunām nebiä Dios hajxy xyhanéhām. ²Tsōgä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahījxām. Jaaya'ay hajxy xyajnāhixōøyyām coō ja'a Diosmādia'agy hajxy hoy nmābōjcāmāt. Hōčhādhuiunñä ja'a Jesús mähdiōjc jaduhñ yho'cy cruzcōxp. Pero nājuōøby hānajtý je'eduhñ coō hānajtý jīm nōcxy xioonda'aga'añ tsajpootyp. Jīm jaduhñ yhāñāñä maa Dios yhaōooyhaampiän.

³Tsōgä Jesucristo hajxy jahmiejt-stāacām coō jiaančh tehñ chaāčhpōjcy. Ja'a cahwiindōyhāna'c-hajxy jaduhñ jatcōøyy. Mīee'xtujc ja'a Jesucristo jaduhñ. Tsōg hajxy jaduhñ pahījxām; jaduhñ hajxy nga'a jootmayhājtāmāt. ⁴Hoyyā haxōøgpä hajxy xjia mādshājtām, cahnä hajxy jaduhñ xyaghó'cām. ⁵Ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiootcapxmōcpōjcām maa ja'a miādia'agy cujaay myiñän: Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyā Dios tōø xjia yajcumādoy.

Hoy xjia hojy, ca'a mjootmayhaty.

⁶Miāgapxyp yhanēmbiä Dios pōnjaty chojpy;

yajcumādooby pōnjaty yhuunghajpy.

⁷Coō ja'a Dios hajxy xyajcumādōwāt, mmee'xtūgāp hajxy jaduhñ. Hopiōnnä yhuung yajcumādoy. ⁸Yajcumādoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nāgōxiä; y pō caj mijts jaduhñ xyajcumādoy, cāhxō'p jaduhñ coō ja'a Dios hajxy tōyhajt xquia'a huunghaty. ⁹⁻¹⁰Ja'a hajxy ndeedyhājtāmbä hādaa yaabā naaxwiimbä, nwiingudsāhgōøyyām hajxy jaduhñ, hoy hajxy hijty xyajcumādōowām mānaa hajxy tōø nmuutsc-hājtām. Paady hajxy

hijty xyajcumädóowäm coo hajxy
 hijty nga'a mädia'agymiäbójcäm.
 Hoorä, tsögä nDeedyhajtäm hajxy
 mädia'agymiäbójcäm, ja'a jim
 tsajpootypä. Mänit hajxy jim
 xyaghjítämät. Paadiä Dios hajxy
 xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy
 hajxy jaduñ maas hoy nmäbójcämät,
 nebiä hawa'adstuum hajxy jaduñ hoy
 nhjítänät nebiä Dios yhitian. ¹¹ Tøyhajt
 hajxy ndsaächpójcäm mänaa ja'a Dios
 hajxy xyajcumädóowäm. Nbaatäm
 ja'a tsaaçpä hajxy jaduñ. Pøn
 jaduñ mabøgaamb hamuumdu'joot,
 cab jaduñ waamb miäná'anät, hoy
 hñajty jia tsaaçpøcy. Maas hoy
 jiäya'ayhadaannä. Maas jootcuyc
 yhidaannä.

¹² Naxy hajxy mdehm ñijioot-
 capxmøcpøgøjät neby hajxy jaduñ
 hoy myo'oy mnáxät. ¹³ Mhøxtá'awäp
 ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc
 hajxy jaduñ hoy xpiawädítät,
 neby hajxy jaduñ quipxy xquia'a
 padu'udägóyyät.

¹⁴ Naxy hajxy hoy mdehm yhidät
 tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy
 hajxy mjäya'ayhädät. Pøn hoy
 ca'a wädiip, cab jim ñøcxa'añ
 Dioswiinduum. ¹⁵ Tehngajnä hajxy
 mnigwieendähadøjät, neby hajxy
 jaduñ mga'a tu'udägóyyät. Coø pøn
 jaduñ tiu'udägóyyät, je'e jioot ca'a
 tsojp coø piuhbedøjät ja'a Diósäm.
 Cab hajxy mnimiäjootma'adøjät.
 Coø hajxy haagä jaduñ mjatcø'owät,
 pues nägøxiä hajxy jaduñ mmá'adat.
¹⁶ Cab hajxy mhaxøgwädítät. Cabä
 Diosmädia'agy hajxy myaghäyø'ogät.
 Jaduñä Esaú jecy jiatcøøyy, coø
 hñajty yäho'ogyi; yajwiingubøjc
 ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä
 ñädeedy hñajty miøødä, coø hñajty
 quioobhuungä. Mo'owäänäp hñajty
 jaduñ cøxiä mäduhñtiä ja'a tieedy
 hñajty miädsäna'ay. ¹⁷ Y coø ja'a

Esaú jioot hñajty chocy coø cøxiä
 mio'owøøjät ja'a tiédiäm, cab tii
 ñä'a mooyy, hoy jia jøøyy. Hamdsoo
 jaduñ quia'a niyaghoyøøyyä.

¹⁸⁻²² Ja'a Moisés hajxy, jequiän
 hoçähgøønäbä hajxy jim yhiyx
 miädooyy maa ja'a tunän ja'a xøhajpä
 Sinaí. Ja'a pojtäxa'a hajxy yhiyx møødä
 jøøn jim maa hñajty jiaañch tehñ
 wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooyy
 nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy
 miädooyy coø ja'a Dios quiapxy.
 Hoçähgøønä ja'a Dios quiapxy.
 Jaduñä Dios yhanehmy coø hajxy
 hotyijatiä quihgá'adsät tijaty jim
 mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä.
 Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä
 Dios hajxy miänuu'xtaacy coø quia'a
 cápxnät. Moisés paady je'e chähgøønä.
 "Jaañch tehñ chähgøøbiøch, paady
 ndsäyuy", nømä Moisés miänaañ. Pero
 jim tsajpootyp jim Dioswiinduum, cab
 jim yhoçähgøønän. Siön jim xiøhaty
 maa ja'a Dios yhäña'ayän. Jaduñ jim
 xiøhajpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä.
 Tøø ja'a Dios cuhdajt hajxy xmio'oy
 coø hajxy mwiingudsähgø'owät.
 Milhaamä Diosmoonsähajxy jim
 xioonda'agy Dioswiinduum. ²³ Jimä
 Dioshuung yhaañämähajxy tiu'ugmucy
 ja'a xiøøhajxy tøøbä yajcujaayfiäbä.
 Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats
 yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy
 jim xwyiinmahñdyhixáanäm. ²⁴ Jimä
 Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm nebiä
 Dios hajxy tøø xmiøodyajcuhdújcäm
 hawiinjemy. Coø ja'a Abel jecy
 yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty.
 Pero coø ja'a Jesucristo hajxy
 tøø xñähho'túutäm, xyajnähwaats
 xyajcuhwäatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä
 ngädieey hajxy.

²⁵ Coø ja'a jecyjiäya'ay ja'a
 Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a
 mabøjcy hädaa yaabä naaxwiin, mänit
 hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coø ja'a

Dios hajxy xyhamdsoo hanéhmäm jim tsajpootyp, maas hanaxiä hajxy jaduhñ njájtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nga'a mabójcämät. Entonces, tsög hajxy hamuumdu'joot mabójcäm. ²⁶ Coo ja'a Dios jecy quiapxy, mänitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduhñ tøø miänaannä coo cøxiä yajtsäyuyyaannä jadähooc møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. ²⁷ Jaduhñ miädia'agytigø'ø coo ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ tijaty tøø yhädiuñ møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. Pero mädyijaty jim tsajpootyp, caj yajcuhdägoyya'añ. ²⁸ Tsögä Dios hajxy nämäayäm Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo hajxy jim xyaghidäanäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Hamuumdu'joot ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ ja'a Dios hajxy xquiumäayämät. ²⁹ Yajcuhdägoobiä Dios je'e tijaty jaduhñ quia'a cumaaby.

13 Tsög hajxy hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. ² Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Näje'e hajxy tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohmä. Cab hajxy hänäjty ñajuø'oy pø Dios mioonsähajxy je'e.

³ Mbuhbédäp hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häy-oowhíxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädi-a'agy hajxy mmøødmabøcy.

⁴ Ja'a Dios jaduhñ mänaän coo jäya'ayhajxy ñimiøødtsäna'awóøjät ya'adio'oxy. Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a mmägu'ughajpä tio'oxiøjc jaduhñ mnä'a wi'i yhäyoowhíxät, coo ja'a Dios jaduhñ xñä'a yajcumädówät.

⁵ Cabä xädøñ hajxy mwi'i piøcjuø'owät. Jootcujä xädøñ hajxy mmähidät, mäduhñtiä hajxy mmøødä. Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ cooc hajxy ni mänaa xquia'a nähgue'egäänäm. ⁶ Paady hajxy hamuumdu'joot nmäänänämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpiuhbejp.

Cábøch jaduhñ pøn ndsähgø'øy, hoñéjpiøch hajxy cu xjia tun.

⁷ Mbahixäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnáhixø'øybä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy. Hoy hajxy jiaançh tehñ jiäya'ayhajty.

⁸ Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach. ⁹ Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubógät. Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nmabójcämät. Näje'e hajxy ñajtsapxø'øy cooc tyijy yhamajtsä, cábac tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduhmbä, caj yø'ø xpiuhbédät.

¹⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm, paadiä miädia'agy hajxy jaduhñ nbanócxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panøcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a Jesucristo hajxy pianócxät.

¹¹ Jegyhajty ja'a teedywiindsøn animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän, nebiä piojpä quidiëey hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a. ¹² Jaanä jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieyhájtäm. ¹³ Tsögä jecyquiuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panócxäm, hoyyä cu'ug hajxy xjia xøøghájtäm. ¹⁴ Haa hädaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jim njoot hajxy nbädácäm tsajpootyp. ¹⁵ Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsög hajxy tehngajnä mänäänäm coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. ¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehm jiäya'ayhädät. Mbuhmó'owäp ja'a wiinghäna'c hajxy tijaty hajxy mmøød.

Jaduhñä Dios hajxy xjiaančh tehñ quiumáyät.

¹⁷ Mmábójcäp ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a tu'udägóyyät. Ñajuøøby hajxy coo hajxy wyiinmahñdyhixa'aññijäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehñ miäböğät nebiä mgopc-hajpähajxy jaduhñ yhidät jootcujc. Coö hajxy mga'a mäböğät, cab hajxy hñanjty jaduhñ tøø mniyaghoyø'øyii.

¹⁸ Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøhcøxpä. Høyhøch nwädity. Chójpjøčhä njoot coöch homiä-naajä hoy nwädítät. ¹⁹ Chójpjøčhä njoot jaduhñ coöch jim jadähooc nnøcxtägát-sät maa mijtsän. Mänuu'xta'agä Dios hajxy coöch jim ween xyajnøcxy.

²⁰ Jootcujcä Dios hajxy xjiaančh tehñ yaghjñtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjuypjøjtägajts, ja'a nWiindsønñájtäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a

Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägatsaannä. Homiänaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähájtäm. ²¹ Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy myajtúunät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm coö ja'a Jesucristo miøjjä jiaančhä.

²² Hermanodøjc, cab hajxy mdsip-pädá'agät. Cábøch mijts madiu'u tøø nmägapxy tøø nhane'emy. ²³ Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa ja'a pujxtøjcän. Coö yaa paquiä miédsät, mänftøch jim nmødhádät maa mijtsän.

²⁴ Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a høøhcøxpä møødä hermanohajxy nägøxiä. Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduhñ.

²⁵ Weenä Dios hajxy jaduhñ xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

Santiago

1 Høøch xøhajt Santiago. Ja'a Diostúunghøch nduumby. Ja'a Jesucristo, je'ečh nmäduumby. Hermanodøjc, mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijijs jäguemnaaxtsohm̄bä.

²⁻³ Coo hajxy mänaa mhäyohmbáadät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo hajxy xyhixy. Y coo hajxy mjaac häyohmbáadät, maas hoy hajxy mmäbögät. Tøyhajt je'eduhn, paady hajxy mjootcugó'owät. ⁴ Coo hajxy maas hoy mmäbögät, pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ mgdiúnät.

⁵ Coo pøn quia'a najuó'owät nebiä wyiinmahñdyhádät, weenä Dios miänuu'xta'agy, mänitä wiinmahñdy mio'owóøjät. Coo ja'a Dios hajxy tii nmäyujwáanämät, mänit hajxy cøxiä xmióoyyämät, y cab hajxy waamb xñámáayyämät. ⁶ Ween hajxy hamuumdu'joot nmänuu'xtáacäm. Cab hajxy nmánáanämät coo hajxy xquia'a mo'owáanäm. Pøn tu'joot ca'a mabøj, cabä jiäwøhñdy tu'hityä yaghity. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä mejjiän coo ja'a poj yagja'tsyo'oy. ⁷⁻⁸ Hix, mejtstu'u ja'a wiinmahñdy miøødä. Cabä tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity. Cab tii wiinmahñdy mio'owóøjät ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo wiinmahñdy mejtstu'u miøødä.

⁹ Mädyii hermano häyoob, coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm, jootcugó'owäp je'eduhn. ¹⁰⁻¹¹ Mädyii hermano mäyøø, coo ja'a mäyøøhadyi-ibä quia'a hajoodhájnät, nä'ägä jootcugó'owäp je'ebä. Hix, jaduhñ mäwíinäts ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jiobø'oy; pero coo quiujyxiøøjø'oy,

mänit ñii'xnä. Mänit ñähgahnä. Jaduhñdsä mäyøøjäya'ayhajxy quiuhdägoyyaambä. Yhøxho'ogaamby hajxy tijaty hajxy miämäyøøhajpy.

¹² Jootcujc hajxy yhity pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a møjcu'ugongä miädia'agy ca'a mabøjcap. Pønjaty ja'a Dios jahmiejtsp, cøjxta'axiøø hajxy yagjugyhada'añii nebiä Dios jiugyhation, nebiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. ¹³ Coo ja'a mjoothajxy chógät coo hajxy haxøøg mjatcø'owät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xyagjatcø'owa'añ. Hix, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'oy. Y caj mänaa miäna'añ coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät. ¹⁴ Ja'a mhamdsoo copc xyajtägøyyäp. ¹⁵ Hix, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a pojpä cädieey piädsømy. Y coo pønä pojpä cädieey tehngajnä tiúnät, jiiby yháda'aga'añ haxøøgtuum.

¹⁶ Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøøn. ¹⁷ Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhn cunuu'x ja'a jipä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach. ¹⁸ Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodium je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcam, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduhñ xquiumáayyäm.

¹⁹ Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädowá'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coo hajxy hanaajty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmá'adät. ²⁰ Coo hajxy njootmá'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatänä. ²¹ Cøxy najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'oyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbögät, ja'a hajxy tøø mmädøyyäbä. Y coo hajxy

mjaančh mabógat hamuumdu'joot, manit hajxy jaduhñ mnähwá'adsät.

²²Mgøxy cudiúnäp ja'a Diosmädi-agy hajxy jaduhñ. Coö hajxy mnäh-mädoonáxät, cab hajxy jaduhñ mnä'a yajtuungpaady, hoy hajxy mja mäna'añ coö tyijy hajxy myajtuungpaady.

²³Pönä Diosmädia'agy nähmädoonajxp, cab hoy quiudiun. Jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxyijän hijxtjooty. ²⁴Paquia jaduhñ ñiyhahijxnaxyii. Pero coö wyiimbijnä, cab jiah-miejtsnä nebiä wyiin jiojp quiahxø'ogy.

²⁵Pönä Diosmädia'agy tehngajnä jah-miejts, pøn hoy cudiumb, jootcujc jaduhñ yhida'añ. Hix, hodium piäda'aga'añii je'leguixpä coö ja'a Diosmädi-agy miäböcy.

²⁶Pønjaty mänaamb coö tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy, y nä'a nägoodä hajxy ñä'a capxtägo, xiøøbä hajxy ñä'a mäna'añ coö tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁷Coö ja'a yaamghuung hajxy mbuhbédät mөөdä yaamgto'oxy, coö hajxy hanaity tii yajmaajiaty, y coö hajxy haxøøg mga'a wädítät, manit hajxy myajcähxø'ögät coö Dios hajxy mjaančh wiingudsähgø'oy.

2 Hermanodøjc, paadia Jesucristo miädia'agy hajxy nmäböjcäm coö jim yhity tsajpootyp maa ja'a jajpä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiindsønähjtäm. Cabä yhahixø'oy coö pøn mxøøghädät.

²⁻⁴Tsøg hajxy mädiäacäm, coö jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a mdsajtøjc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyoobä, tu'cuhdujt hajxy nämetsc mwiingudsähgø'owät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsøhñdy hanaity jia mөөdä, hoyyä howyit hodiucxy hanaity jia mөөdä. Cabä häyoobä hajxy mxøøghädät, hoyyä howyit hodiucxy hanaity quia'a ja mөөdä. Hoorä, coödsä häyoobä hajxy mnämä'awät: "Jii miičh huuc täna'aw", o coö hajxy

mnämä'awät: "Jii miičh mhäña'awa'añ naaxwiin", y tøø ja'a mäyøøbä hoyhäänaabiejt hajxy hanaity mmo'oy, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coö ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Cähxø'p jaduhñ coö ja'a häyoobä hajxy tøø mga'a näxuuch.

⁵Hermanodøjc, huuc mädown hädaa mädia'agy hajxy. Pønjaty häyoob hädaa yaabä naaxwiin, Dios tøø yajnähdijy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbögat hamuumdu'joot, coö hajxy jim ñöcxät cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñöcxä'añ nägøxiä. Pønjatia Dios tøø jahmiech tøø pia'häyoy, Dios jaduhñ tøø yajwiinwaanø'oy coö hajxy jim ñöcxät. ⁶Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a häyoobädøjc. Hoorä, ja'a mäyøødøjc-hajxy, xchaačhtiumb mijts jaduhñ. Pawich pajäduty mijts xyajnöcxxy haguyc. ⁷Ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxäp, y je'e ja'a mäyøødøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸Dios mänaamb coö ja'a mmäjøøn coö ja'a mmädøjc mdsógat mba'häyowät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsoquiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miimb. Bueno, pø mjaančh cudiünäp ja'a Dios miädia'agy jaduhñ, hoy jaduhñ. ⁹Pero coö ja'a häyoobädøjc hajxy mxøøghädät, haxøøg hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coö yhaxøögä. ¹⁰Pönä ley hoy tøø jia yajtuñ, pø weenñtiä tøø tiu'udägo, jaančh tehñ miøj tøø quiuyo'oyø'oy.

¹¹Dios jaduhñ mänaan, coö ja'a mhamdsoo to'oxiøjc hanaity jyimän, cabä wiingto'oxiøjc mmøødhädät. Jaanä jaduhñ miänaambä coö mga'a jäya'ay-yaghø'ogät. Tsøg hajxy mänäänäm, pø tøø mjäya'ay-yagho'ogy, tøø ja'a ley jaduhñ mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja mөөdhity.

¹²Hoy hajxy ngapx nmädiäacämät, hoy hajxy njäya'ayhajtämät nebiä Jesucristo

hajxy xyhanéhäm maa ja'a miädia'agy myiñän cujaay. Hix, xyhixáanäm jaaya'ay njoot ngopc-hajtámhajxy pø hoy hajxy njaančh jäya'ayhájtäm. Xpiuhbedáanämöp hajxy neby hajxy maas hoy njäya'ayhájtämät. ¹³Pønjatia jäya'ay näxuutsp, je'e hajxy päda'agáanöp hodium. Cab hajxy yajcumädowa'anii. Pønjatia jäya'ay ca'a näxuutsp, je'eds hajxy yajcumädowaanöp. Cab hajxy näxuutstägatsa'anii.

¹⁴Hermanodøjc, näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hajxy miäböcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiädity, nébiäc tyijjiäda'aduhñ yhuuc nä'a nähwá'adsät. ¹⁵⁻¹⁶Coo mijts hermano nä'a nägoobä mnämä'awät: “Nøcx hajxy jootcujc wädit; pägø'ow jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugät”, y cab hajxy hñajty tii tøø mmo'oy, hoy hajxy hñajty tii quia'a ja møødä, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj mijts mguhdujt hñajty yhooyä. ¹⁷Coo pøn miäná'anät cooc tyijy hoy wyl'i pianøcxy, pero cabä quiuhdujt nä'a hóyyäbä, xiøøbä jaduhñ nä'a mäna'añ cooc tyijy hoy pianøcxy.

¹⁸Pero coo pøn miäná'anät: “Miičh mahñdy hoy mbanøcxyp; høøčh, hóyhøch nguhdujt”, høøčh hijxtahñd yaghíxäc pø hoy mjaančh panøcxy, hoy mga'a ja yajcähxø'øgy pø hoy mguhdujt. Høøčh, coočh nguhdujt yhooyä, nyajcähxø'piøch jaduhñ coočh hoy njaančh panøcxy. ¹⁹Miičh mänaamb coo Dios tiu'ugä; hoy hit jaduhñ coo jaduhñ mmäná'anät. Pero jaduhñsä møjcu'uhajxy miänaambä y chähgøøby hajxy je'e. ²⁰Nej, caj miičh mnä'ägädä wiinjuø'owa'anä, xiøøbä mja nä'a mäna'añ coo mmäböcy, pø cabä mguhdujt nä'a hoyyä. ²¹⁻²²Abraham højts hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Mänitä Dios ja'a Abraham nämaayy coo ja'a yhuung

yóxät, ja'a Isaac-hajpä. Paadiaduhñ nämaayy coo ja'a yhuung yóxät, nebiä Dios jaduhñ wyiingudsähgø'owät. Jiaančh cudiunaambiä Abraham hñajty jaduhñ. Coö jiaančh ja cudiunañ, paady hodium piädäacänä. Cähxø'p jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hñajty jiaančh mäböcy. ²³Tøjiajtä Diosmädia'agy jaduhñ nebiä myiñän cujaay: “Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy miäböjcä, paadiä hodium piädäacänä.” Y Abraham, hamdsoo Dios miänaañ coo Abraham hñajty miägu'ughadyi.

²⁴Jaduhñds je'e, paadiä Dios hajxy hodium xpiädäacäm coo hajxy hoguiuhdujt nyajtúunäm, coo hajxy hoy nmäböjcäm. ²⁵Jaduhñä quixy Rahab yhuuc jajpä. Mänitä jäya'ayhajxy mjejtstaacy maa ja'a Rahab tiøjcän. Hixøøby woodsøöbiä hajxy hñajty wiädity. Mänitä Rahab miäbuhbejty. Mänitä tu'u hajxy wiingpä yajnähixøøyyä. Paadiä Rahab piädäacänä hodium, hoyyä howyiinmahñdy hñajty tøø quia'a ja møødhaty. ²⁶Entonces, coo hajxy nmänáanämät cooc tyijy hajxy hoy nmäböjcäm, pero cabä nguhdujthajxy yhojhájtäm, xiøøbä hajxy nnä'a mänáanäm coo hajxy hoy nmäböjcäm. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'a nägoobä nmänáanämät cooc tyijy hajxy hoy nmäböjcäm; høxtáhñäts ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nä, cab je'e choobaatnä.

3 Hermanodøjc, ca'a hajxy mwi'i ñiwyiindsønädä'agyii. Hix, pønjaty hoy ca'a yajnähixøøby, cab hajxy quiumaya'anii ja'a Diósäm. ²Madiu'u hajxy ngapxtägøoyäm nägøxiä. Pøn ca'a capxtägoøby, ca'xiä Diosmädia'agy jiaančh tehñ quiudiuñ. Ni nej quia'a jatcø'øy. ³Paadiä cuaay freno hajxy nbädäacäm coo hajxy ween miädia'agymiäböcy neby hajxy jaduhñ

hoy yó'oyät. ⁴Jaana jaduhnduhmbä, ja'a barcotimón, chuucpä hajxy yajmäyohby, hoy ja'a barco jia hamøjjä, hoy mœc jia pabojoy. ⁵⁻⁶Y yø'ø haaw, hoy jia muutsä, jaduhyyä jäya'ay nã'ä jaanč tehñ miägaptägoobiä möj may. Jaduhñ mäwiinäts yø'ø haaw nebiä jœnän. Coö ja'a yuuc tioyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohnda'agy. Yø'ø haaw, jiaanč tehñ miøðä haxœgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägyyät. Y ja'a möjcu'ugong, je'eds hajxy xwy'i yajcaxptägooyäm. ⁷Hoñä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxœyyämät, caa, muuxy, tsahñdy, mœðä mejjiooty-tsänaabiä. ⁸Pero yø'ø haaw, cab hoy miaaxø'owa'añ. Haagä haxœgpä jaduhñ miøð. Je'eduhñ xyajtägooyäm maa ja'a Dioscœxpän. ⁹⁻¹⁰Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtúunäm coö ja'a Diosteedy hajxy ngapxpäatäm. Jaana je'e hajxy nyajtúunäm coö ja'a jäya'ay hajxy nnähójjäm, ja'a Dios yajmägunuu'xœyyäbä ja'a yhEspiritu. Hermanodœjc, caj yhooyä coö hajxy mejtstu'u njäya'ayhajtämät. ¹¹Hix, maa tu'ugpä nœogopcän, cabä nœø wiingä tagach xie'xy. Tu'tu'uyyä nã'ägädä xee'xy. ¹²Jaana jaduhnduhmbä, tu'tu'uyyä piids tiœmhaty; cabä aceituna miädœmhado'y maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mädœmhado'y maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbäadät maa ja'a taamdsnœogopcän.

¹³Pœñ wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jäya'ayhaty neby jaduhñ yajcähxœ'ögät coö hoguiuhdujt miøðä, coö mee'xxieemy jäya'ayhaty. ¹⁴Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coö hodiung hajxy mio'owœjät, coö wiinghäna'c quia'a mo'owœjät, je'eguiœxpä cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty hoy-hoy. Caj mniguiumayœjät cooc tyijy mjaanč tehñ jiaty. Hix, caj tiøyyä

coö mjaanč jaty. ¹⁵Yø'ø wiinmahñdy jaduhmbä, caj yø'ø jim choon maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a möjcu'ugongä wyiinhahñdy jaduhñ. ¹⁶Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsœjcäbä coö wiinghäna'c hodiung piäadät, cab hajxy hoy ñimiøðhidyii. Nijiohoj nibiahójjap hajxy jaduhñ. Madiu'u hajxy haxœg jäya'ayhaty. ¹⁷Pero jimä howyiinhahñdy choon maa ja'a Diosän. Coö hajxy je'e mmœðhdädät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhädät. Cab hajxy mdsiptsäná'awät, cab hajxy mma'adtsäná'awät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtúnät. Mmœðhdäp ja'a hojioot hajxy mœðä jäya'ay. Cabä mwiinhahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhœhnda'agät. ¹⁸Pœnjaty ca'a tsiptsojp, jaanč tehñ yhoj hajxy jäya'ayhaty, mœð ja'a hajxy nägœxiä capxcuhgädaacpä.

4 Jim mijts ja'a mdsip myajtsohnda'agy maa ja'a mhaxœgwiinhahñdyhajxiän coö hajxy naxy mnimiädsibø'oyii. ²Coö hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniguiuyagho'ogœyyäp, je'eds hajxy myajniguiumädsiphado'oyäp. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coö ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³Y coö hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiœxpä coö ja'a mguhdujhajxy quia'a hoyyä. Hix, näjoot hajxy mwi'i yhadun mwi'i yhanäma'awø'oy mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴Caj mijts Diosmädia'agy hoy mgudiun. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coö jaduhñ quia'a hoyyä coö ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coö hajxy jaduhñ mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduhñ mmädsipháñp. ⁵Nej, tøgä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy nã'ä mäna'añä: "Tøø ja'a Dios ja'a

yhEspíritu piäda'agy maa højtscøxpän. Xjiaančh tehñ chojc xjiaančh tehñ pia'häyóowäm hajxy jaduhñ.” ⁶ Jaančh tehñ yhoýyä Dios hajxy xpiuhbéjtäm neby hajxy jaduhñ hoy nmäjädaácämät. Jaduhñä Dios miädia'agy myiimbä: “Miädsipahjiä Dios pøn ja wi'i yajcumayaamb. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, piuhbejiä Dios je'e.” ⁷ Mäbøc ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä. Høxhixä ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hajxy; mänit hajxy jaduhñ xñähguéecnät. ⁸ Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mbanócxät; mänitä Dios hajxy xpiuhbejtägsät. Pønatiä haxøøgcuhdujt mõød, mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy jaduhñ. Pønjatý mänaamb coo mejtstu'u pianøcxa'añ, mõødä Dios, mõødä hädaa yaabä naaxwiin, mnajtshixøñäp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. ⁹ Mjootmayhädäp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo haxøøgcuhdujt hajxy mmøødä. Cab hajxy mxoondäacnät. ¹⁰ Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot. Mnägápxäp hajxy nebiaty hajxy tøø mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy xyajmähmø'owät hodium.

¹¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mniñähojyí hamiñ haxøpy. Pøn wiinghermano nähojp, jaduhñ miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy ñähojjiän. Cabä Diosmädia'agy hoy ñä'a cudiuñ. ¹² Tu'ugä Dios hajxy xyhanéhmäm. Je'e hajxy xyhixäm pø hoy ja'a miädia'agy hajxy ngudiúuñäm. Jaayá'ayäts cuhdujt mõød pø xpiädaácäm hajxy hodium, pø xpiädaácäm hajxy haxøøgtuum. Pero miičh, caj miičhä cuhdujt mmøødä coo wiinghermano mnähójt.

¹³ Huuc mädown hajxy, näje'e hajxy jaduhñ miäna'añ: “Jäda'a o jaboom højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim højts tu'jumøjt nniyhajada'añii. May højts xädø'øñ jim nbaada'añ.” ¹⁴ Ni quia'a

najuø'øy hajxy tii jaboom jadäänäp. Ja'a jugyhajt, paquiä quioxy. Jaduhñ miäbaady nebiä nämä'ajän coo paquiä tiägoý. ¹⁵ Jaduhñ hajxy mmäná'anät: “Pø mänaambä Dios jaduhñ, mänit hajxy njaac jugyhájtämät. Coó ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, hotyijä hajxy njájtämät. Coó quia'a mäná'anät, cab hajxy tii nnä'ägädä jájtämät.” ¹⁶ Pero mijts, tehngajnä mijts mwíi ñiguiumayii. Haxøøg jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjatcø'owät. ¹⁷ Pøn najuøøby neby hoy quiuhdujthädät, y cab hoy ñä'a cuhdujthaty, haxøøg jaduhñ jiatcø'øy.

5 Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy yhuuc yajcopcø'øy. Jø'øwaamb hajxy, tsaačhya'axaamb hajxy, je'eguiøxpä coo ja'a tsaačhpä hajxy piaada'añ. ²⁻³ Yø'ø hajxy cøxiä miämäyøøhajpiä, caj yø'ø choobaadaannä, hoy howyit hodiucxy hajxy jia mõødä. Cøxaamb jaduhñ tiägoyya'añ. Coó hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy coo ja'a häyoobädøjc hajxy quia'a näxuuch. Quiuhäyowø'øwaamb hajxy jaduhñ. Xiøøbä hajxy tøø ñä'a yajmayø'øy maa hajxy miäyøøhatiän. Hix, mobädajpä naaxwiimbä wyiimbida'añ. ⁴ Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuunä. Paady hajxy jim ñäxø'owøøyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpootyp. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵ Hoy yajxón hajxy tøø jiaančh tehñ chána'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'øy. Pero mobädajpä hajxy quiuhäyowø'øwa'añ. ⁶ Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaačhtiuñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'a niñäwaanä.

⁷⁻⁸ Hermanodøjc, mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ høxtä Jesucristo cädaactägsäp. Mobädajpä quiädaactägatsa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Jaduhñ hajxy mmee'xtúgät nebiä jäya'ayhajxy miee'xtuquiän coo quia'a tsoj tu'uy. ⁹ Herman-

odøjc, cab hajxy mniñahojóøjät coo Jesucristo hajxy xyajcumädówät. Mobäda-jpä quiäda'aga'añ. ¹⁰Mjahmiédsäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jecy chaačhpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jejcy. ¹¹Pøn mee'xtujp, hoy jia tsaáčhpøcy, jootcujc hajxy yhity, nebiä Job jecy miee'xtujquiän mänaa chaačhpøquiän. Tøyhajt jaduhñ. Y ñäxuu'tstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojiot ja'a Dios jiaaäch tehñ miøød.

¹²Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädówät. Cabä Dios hajxy nä'ä nägoobä mgapxpáadät. Coö hajxy jaduhñ nä'ä nägoobä mgapxpáadät, mgapxtägóyyäp hajxy jaduhñ, y xyajcumädówäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyyä hajxy mmäná'anät coo tiøyhajtä. Pø caj, jaduhyyä hajxy mmäná'anät coo quia'a tøyhajtä.

¹³Pønjaty tsaáčhpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcujc, weenä Dioshøy hajxy yhöy ya'axy. ¹⁴Pønjaty pójcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuungmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coo oración hajxy tiúunäxät, coo aceite hajxy yajnáhjaaxóøjät ja'a Dioscøxpä. ¹⁵Pø

jaančh mähøjp hajxy, ja'a hajxy oración-tuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pia'am yajnáhwáatsät, møødä piøjpä møødä quiädieey. ¹⁶Myajniñä-gapxóøjpä ja'a mbojpä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udóøjpä hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduhñ xñähwá'adsät. Jaančh tehñ tiuungpaatp jaduhñ coo ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoracióntúnät. ¹⁷Høxtahmdsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduhñ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coö ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coo quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuuy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸Mänitä Elías ja'a Dios jadähooc miänuu'xtaac-tägajch coo yajtú'uwät. Mänit jadähooc tiägøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhöyøyyäxä.

¹⁹⁻²⁰Hermanodøjc, coo pøn ja'a tøyhajt jiojyohdiú'udät maa mijtsän, tu'udägóyyäp hajxy jaduhñ. Pero coö hajxy mjootcapxmøcpógät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'adsa'añ, y hodium hajxy jaduhñ miähmø'øwa'añ. Tøyhajt jaduhñ.

1 Pedro

1 Høøch xøhajn Pedro. Jesucristøch xquiuguexyhajp. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatia Diosmädia'agy mabøjp. Xii yaa hajxy wiingtuumjaty mhadsäna'ay jim maa naax jaduhñ xiøhatiän Ponto, møød jim Galacia, møød jim Capadocia, møød jim Asia, møød jim Bitinia. ² Jequiän mijtsä Dios-teedy xwyiimbiiyy. Tøø Dios hñajty ñajuø'oy coo mijtsä miädia'agy hñajty mmäbøgaanä. Ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy tøø xyaghodiägø'oy, weenä mädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy tøø xyajñähwäatsäm mänaa hajxy xñäh-ho'tütäm. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mõj may.

³ Tsögä Dios hajxy wiingud-sähgøøyyäm. Jaaya'ayä Jesucristo Tieedyhajpy. Højtsä Jesucristo nWiind-sønñajtäm. Højiootä Dios jiaanç tehñ miøød ja'a højtsøxpñajtäm, paady hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Coö Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch coo hñajty tøø yho'ogy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coö Dios hajxy jaduhñ xjiaanç yagjugyhadäänäm homiänaajä ⁴ jim tsajpootyp. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may xmio'owäänäm, neby jaduhñ jecy miänaañän cooc hajxy hñajty xmio'owäänäm. Tijaty hajxy yaa nyagjugyhajtäm hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero mädyijiatia Dios hajxy jim xmio'owäänäm tsajpootyp, cab jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab jaduhñ mänaa mia'ada'añ, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Homiänaajä yajxon yhida'añ. ⁵ Coö mijtsä Dios miädia'agy jaduhñ mmäbøjcä, paadia

Dios hajxy xcwieendähada'añ ja'a miøcmäjaahaam. Cab hajxy jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ. Coö ja'a Dios yHuung yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä, mänit hajxy jim xyajñøcxäänäm tsajpootyp Dioswiinduum. Jimä Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän.

⁶ Paady mijts jootcujc mhity, hoy hajxy jäda'ahaty madiu'u mja tsaaçhpøcy. Pero cab hajxy jecy mdsaaçhpøga'añ. ⁷ Høxtahmdsä

oro, jøønhaamä jäya'ayä oro hajxy yhiixmach pø hoyhoro jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios xyhiixmajtspä pø hamuumdu'jootä miädia'agy hajxy mmäbøjcä, hoy hajxy mja jaanç tehñ chaaçhpøcy. Jaanç tehñ choobaatp jaduhñ coö hajxy jaduhñ mmäbøgät tehngajnä. Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady neby jaduhñ choobaadiän nej mijts homiänaajä mmäbøquiän. Hix, tsipcøxpä oro jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Y coö Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit mijts xquiumaya'añ je'eguiøxpä coö hajxy hñajty tøø mmäbøcy, hoy hajxy hñajty tøø mja jaanç tehñ chaaçhpøcy.

⁸⁻⁹ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø mga'a jagä hixy, mdsojpy mba'häyooby hajxy jaduhñ, y mmäbøjcäbä miädia'agy hajxy jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a jagä hixy, coö hajxy jaduhñ mmäbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø xyajñähwa'açh. Coö hajxy jaduhñ tøø xyajñähwa'açh, paady hajxy jaduhñ mjaanç tehñ xioonda'agy nägø'ø nädecypiä.

¹⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä, jia wi'i yajtøøby jia wi'i yajtøxyp hajxy hñajty neby hajxy piäda'agøøjät hawa'adstuum. Cab hajxy hñajty ñajuø'oy neby hajxy jaduhñ jim piäda'agøøjät. Pero ñägäpx hajxy jaduhñ coö

mijtsä Dios hānajtj xpiāda'aga'añ hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo hojioot miøødä. ¹¹Yajtøoby hajxy hānajtj pøn mijts hānajtj min xpiāda'aga'añ hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy hānajtj yajtøøbä mānaa hānajtj myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ hawaanā ja'a yhEspirituhaam cooc tu'jäya'ay hānajtj yaa min chaächpøga'añ. Y cooc hānajtj tøø yho'nä, mänitac hānajtj jiuypiojtägatsa'añ. Mänitac hānajtj jim nøcxtägatsa'añ tsajpootyp maa Dioswiinduumän. Pero ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cab hajxy hānajtj jaduhñ ñajuø'øy pønä Dios hānajtj tøø ñänømy ja'a yhEspirituhaam. Ñä'ä cujahy hajxy jaduhñ nebiaty hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä. ¹²Mänit hajxy jecy yhawāanäxä coogä Dios jaaya'ay hānajtj quia'a tsoj quexa'añ, ja'a mijts hānajtj xpiāda'agaambä hawa'adstuum. Cujéquiägä Dios hānajtj quiexa'añ. Hoorä, tøø quiejxnä. Jaduhñ tøø yajtøjiajnä coo ja'a yajnahwaatspä tøø quiejxnä. Y tøø mijts jaduhñ mjaančh mädoyhaty coo ja'a yajnahwaatspä yaa tøø yhoy. Ja'a Jesucristøch jaduhñ nnänøømby coo hajxy hoy xñäho'túutäm. Y jaaya'ay mijts xyajmädoyhajtäbä, ja'a Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä nebiatiä Diosmädia'agy hajxy yajwä'xät. Tsajpootypä Dios ja'a yhEspiritu yajtsohndaacy coo jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a Dios ja'a mioonsähaxjiä, ja'a hajxy jaduhñ jim hijpä tsajpootypä, jiaančh tehñ yagjuøoby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo højts hoy xñäho'túutäm.

¹³Y coo Jesucristo jaduhñ yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jaduhñ jim xyajnoçxäänäm tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønatiä Diosmädia'agy hānajtj tøø

miäböcy. Mänitä hoyhajtä weenhajtä hajxy jim ca'xy xmio'owäänäm. Coo Dios jaduhñ tøø miäna'añ coogä yHuung yaa quiädaactägatsa'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo jaduhñ tiøjiada'añ. Tsøcxä njoot hajxy pädaacäm maa hoyhajtän, maa weenhajtän, mädyii Dios hajxy hānajtj xmio'owäänäm. Tsøcxä hajxy hoy wädijtäm. Tsøc hajxy jahmiejtstäacäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹⁴Coo Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mabøjcam. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy jadähooc mbadu'ubøjcumbät, neby hajxy hijty mjatcø'øyän coo Dioscapxiä Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a mädoyhatyñä. ¹⁵Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwiinmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabä Dios haxøøgjoot haxøøgwiinmahñdy ñä'ägädä møødä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnahdijjäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Paadiä hojioot hajxy tsøc yaghijtäm nebiä Dios hojioot miøødän. ¹⁶Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Høøch, cábøchä haxøøgjoot cábøchä haxøøgwiinmahñdy nnä'ägädä møødä. Høøch hajxy pahijx padúunäc", nømä Dios jecy miänaañ.

¹⁷Ja'a Dios hajxy nwiingud-sähgøøyyäm. NDeedyhajtäm hajxy jaduhñ. Paady hajxy hoy tsøc jäya'ayhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayy nhäyóowäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xyajcumä-dowäänäm nebiaty hajxy hānajtj yaa haxøøg tøø njatcøøyyäm hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy hānajtj näje'e tøø nja mäyøødsänäyyäm. ¹⁸⁻¹⁹Ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämhajxy ja'a jegyhajtypä, coo yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiuñ, jadúhnäc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ. Y jaduhñ mijts tøø mbahabøjpä. Pero cab

jaduhmbä cuhdujt choobaady. Coo Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Ni tii hajxy jaduhñ xquia'a pädäacäm hawa'adstuum, ni xädø'øñ. Hix, paquiä xädø'øñ quiøxy. Jagooyä Jesucristo hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a ñø'tyhaam. Hix, cabä Jesucristo ni tii poj ni tii cädieey quia'a møødä. Paady hajxy je'e hoy xpiädäacäm hawa'adstuum. Coo Jesucristo ja'a poj ja'a cädieey häxøpy miøødhaty, cab hajxy häxøpy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a yHuung jaduhñ yajnähdiy cooc hänäjty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, cáhnäc hädaa naaxwiimbä hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabä Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduhñ quiejxy mänaabä højts hänäjty yaa njugyhájtämbä. Højts hoy xñäho'túutäm. ²¹ Coo Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mänitä Dios yagjujypiojtägajch. Mänit jim jadähooc yajnøcxy maa wyiinduumän. Jim jäda'ahaty wyiingudsähgø'øyii. Y coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yagjujypiojtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mabøjcäm coog hajxy xyagjugyhadäanämbä homiänaajä neby je'e jiugyhatiän.

²² Tøyyä Dios miädia'agy. Y coo mijtsä miädia'agy hoy mgudiunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'ads yhity. Naxy hajxy jaduhñ mdehm ñichoc mdehm ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduhñ hajxy mnijiäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpän. ²³ Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugyhadäanäm neby je'e jiugyhatiän. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coo miädia'agy hajxy nmabøjcäm. Cabä miädia'agy

mänaa quiuhdägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyagjugyhadäanäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän, ca'a piønä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajhájtm ni ja'a ndeedyhájtm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyhajtä, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: Høxtahmdsä pøjy, hoy jaduhñ jia yajxonä, tsipcøxp je'e nä'ägä tø'øch.

Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, hoy hajxy møj jaanç nja nijjäwøøyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tagoyyäänäm.

²⁵ Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduhñ mänaa quiøxy tiägoy.

Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduhñ xyajmädoxyhaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

2 Coo Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadäanäm neby je'e jiugyhatiän, jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmióoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy tsøc najtshixøøyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhndä'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøy mjaanç hojiäya'ayhädät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä hojiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduhñ mbahixy. Ca'a hajxy pøn cøxiä wiinä myajcuxøøghadø'øy. Cab hajxy mniñähøøn mniñähøjøøjät. ²⁻³ Tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo mayhajt møj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. Hahixøøbyxiä jaduhñ coo miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahmdsä maaxhuunghajxy, coo hajxy hänäjty chi'idsa'añ, mänitä tsi'tsc hajxy näjø'øy. Jaduhñ mäwiin mijtspä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coo quiapxiä miädia'agy hajxy ween

tehngajnä xjiaac yaghaböcy. Jaduhn hajxy ca'xy pedyii hoy myajtúnät. Y cab hajxy jaduhn mänaa mdu'udägóyyät.

⁴ Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehñ piahijxä jaac tehñ piaduunä. Ja'a Dios jaduhn jecy wiinmaayy coo höjts hñajty jaduhn xyhuunghadáñäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduhn miøødä coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'e jøjpøgø'øy. Cab hajxy wyiingudsähgø'øy. Xiøøghajpy hajxy jaduhn. ⁵⁻⁶ Jaduhn jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguian:

Jim maa cajpt jaduhn xiøhatiän Siön, jímhøchä ndsajtøjc tu'ug ngojy. Tú'ughøchä tsaa nwiimbiiyy coo jim piä-da'agøøjät maa tøjteecän.

Jaanč tehñ tiuungpaatp yø'ø tsaa jaduhn.

Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduhn yajmäbaat nebiä tsaa ja'a jaanč tehñ tiuungpaatpän, coo jaduhn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xyajñähwäatsäm. Jaduhnä Dios miänäängumbä cooc tsipcøxp yajtøjiada'añ coo hajxy jim yajnøcxa'añii tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønjaty jaduhn mabøjp coo Jesucristo hajxy xyajñähwäatsäm, ca'a wyiinghäna'cä. Coö Jesucristo hajxy tøø xjiaanč xyajñähwäatsäm, jaduhnä Dios hajxy tøø xyajñähdfjjäm coo Jesucristo hajxy nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy tsøc hoy jaac tehñ quiudiúunäm. Tsøgä Dios hajxy hoy jaac tehñ wyiingudsähgøøyyäm. Jaduhnä Dios hajxy xquiumáayyämät.

⁷ Coö mijts jaduhn mmäbøcy coo Jesucristo hajxy hoy xyajñähwäatsäm, paadiä Jesucristo hajxy mdsocy, paady hajxy mwiingudsähgø'øy. Hoorä,

jaduhn jim myíngumbä cujaay maa Diosmädia'aguian:

Jii tsaa tu'ug, cabä tøjmuu'tspädøjc-hajxy hijty hoy yhixy;

cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudøjc, yajxón yø'ø tsaa yhixy, paady jim yajpädaacä maa tøjteecän.

⁸ Jaduhn wiingtuum myíngumbä:

Jii tsaa tu'ug, coo pøn quiuhnepy, cä-daab hajxy jaduhn.

Ja'a Jesucristo jaduhn yajmäbaatä neby yø'ø tsaajan.

⁹ Höjtsä Dios tøø xyajñähdfjjäm coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, coo hajxy xquiu'ughjätämät. Xyhuunghjätäm hajxy jaduhn coo hajxy ween hoy njäya'ayhjätmät neby je'e hoy jiäya'ay-hatiän. Tøø cuhdujt hajxy xmiøoyyäm coo hajxy nDeedyhjätmät nebiä Jesucristo ja'a Dios Tieedyhatiän. Tøø Dios hajxy xyajpädsøømäm haxøøgtuum. Hodium hajxy hoy xpiädaac-tägäjtsäm. Jaduhnä miädia'agy hajxy nyajwä'xämät coo möjmayhajt tøø tiuñ maa höjtsøxphjätmät. ¹⁰ Coö mijts hijty mga'a mabøcy, paadiä Dios hajxy hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios hajxy hijty xñäxuuch. Pero coo hajxy jaduhn mmäbøjnä, paadiä Dios hajxy jaduhn xñäxuu'tsnä. Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, hoy hajxy yaa nja hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa tøø nbädäacäm maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy tøø nbädäacäm maa Dioswiinduumän. Tsøcxä haxøøgwiiinmahñdy hajxy høxhijxäm, jaduhnä Dios miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. ¹² Hoy hajxy mja hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy quia'a mabøquiän, hoy hajxy mwädítät. Hoy hajxy jaduhn mjäya'ay-hädät, hoyyä jäya'ay hajxy cu xjia nähøønø'ow. Coö Dios yaa quiädä'agät

tøyhajtyajyejpä, mänit mijtsä jäya'ay hä-
najty xyhixa'añ coo mijtsä Dios miädi-
a'agy hānajty hoy tøø mjaančh cudiu-
unä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty
tøø quia'a mabóquiäbä. Mänitä Dios ha-
jxy wyiingudsähgø'øwa'añ.

¹³ Mwiingudsähgøøyyäbä
tuungmøødpä miädia'agy hajxy.
Cabä pøn jaduhñ waamb xñänömät.
Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy
hajxy jaduhñ. Y coo ja'a tuung-
møødpä miädia'agy hajxy mnga'a
wiingudsähgøøyyät, mäna'anaambä
jäya'ayhajxy jaduhñ coogä mädia'agy
quia'a hoyyä, ja'a mijts jaduhñ
mbanøcxypä. Mwiingudsähgøøyyäbä
gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay
møjtuung jaduhñ nä'ägä møød.
¹⁴ Mwiiingudsähgøøyyäbä gobiernä
mioonsä miädia'agy hajxypä, ja'a
hajxy jaduhñ mõjtuungmøødpä.
Pønjaty jaduhñ cädiehby, je'e hajxy
jaduhñ yajcumädooby. Pønjaty
hoy jäya'ayhajp, je'e hajxy jaduhñ
quiumaaby. ¹⁵ Jaduhñä Dios chocy
coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Jii
jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy
hajxy ñä'ägädä wiinjuø'øwa'añ. Jaančh
tehñ quiuhxex hajxy jaduhñ. Hoy hajxy
jaduhñ quia'a jagä wiinjuø'øwa'añ, nøm
hajxy wyl'i miäna'añ cooc tyijy ja'a
Diosmädia'agy quia'a hoyyä. Hoorä,
coo mijts tøyhajt mhojiäya'ayhädät,
caj mijtsä jäya'ay hoy xñähøønø'øwät,
ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a
wiinjuø'øwaambä.

¹⁶ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ
cooc tyijy cuhdujt hajxy miøødä
coo hajxy hoñejpiä jiatcø'øwät,
je'eguiøxpä coogä Jesucristo hajxy
tøø yajnäwha'ačhii. Pero cab jaduhñ
tiøyyä. Cab jaduhñ yhooyä coo
hoñejpiä njatcøøyyämät. Pero tsögä
Dios miädia'agy hajxy cudiuunäm
nebiaty hajxy xyhanéhäm.
¹⁷ Mwiingudsähgø'øwäbä jäya'ay hajxy

nägøxiä. Mničhoc mnimiee'xøøjap
hajxy pønjatia Diosmädia'agy
mabøjp. Mwiingudsähgø'øwäbä
Dios hajxy, jaduhñä gobiernä hajxy
mwiingudsähgøøbiät.

¹⁸ Mijthajxy moonsähajpä,
mmäbøjcäbä mwiindsønä miädia'agy
hajxy. Mwiingudsähgø'øwäp hajxy
jaduhñ, hoy hānajty yhojiäya'ayä
quia'a hojiäya'ayä. ¹⁹ Coo mwiindsøn
hajxy xchaachtüünät nä'a nägoobä,
hoy hajxy hānajty tøø mnga'a jagä
cädieey, mmee'xtügäp hajxy jaduhñ.
Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios
hajxy jaduhñ xquiumáyät. ²⁰ Pero
pø tøø hajxy hānajty mjaančh
cädieey, hahixøøby jaduhñ coo hajxy
mgumädówät. Y cabä Dios hajxy
jaduhñ xquiumáyät, hoy hajxy cu mja
mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hānajty
tøø mgädieey, coo mwiindsøn hajxy
nä'a nägoobä xyajcumädówät, y coo
jaduhñ mmee'xtügät, mänitä Dios hajxy
jaduhñ xquiumáyät. ²¹ Jaduhñä Dios
hajxy tøø xyajnähdijjäm coo häna'c
hajxy nä'a nägoobä xchaachtüuunämät
nebiä Jesucristo chaachtüuunän.
Hix, højts jaaya'ay xñähho'túutäm.
Y miee'xtujc jaduhñ. Jaduhñä Dios
chocy coo Jesucristo hajxy nbahijxämät
neby je'e miee'xtujquiän. ²² Cabä
Jesucristo mänaa ñä'ägä cädieey. Ni
mänaa quia'a hønnda'agy. ²³ Coo
haxøøg jia nämäayyä, cab haxøøg
yhadsoodägajch. Coo chaachtüuunä,
cab jaduhñ waamb miänaañ coo
hānajty yaghawiimbijtagatsa'añ. Ja'a
Dios quio'øjooty je'e ñibiädaacä. Hix,
ñajuøøbiä Jesucristo hānajty jaduhñ
coo jäya'ayhajxy hānajty nägøxiä
yajtøyhajtyega'añii ja'a Diósäm.
Jaduhñä Dios hajxy xyhijxäm neby
hajxy njäya'ayhajtäm. ²⁴ Coo Jesucristo
hajxy hoy xñähho'túutäm cruzcøxp,
jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy
xyajnäwhäatsäm. Tsøcxä ja'a haxøøg-

wiinmahñdy hajxy najtshixóøyyäm. Tsøc hajxy jahmiejstáacäm coo Jesucristo hajxy nmøødhjítäm tu'ugmädia'agy mänaa yho'oguiän, mänaa jiuypiojtägachän. Paady hajxy njugyhadáanäm homiánaajä nebiä Dios jugyhatiän. Coö hajxy jaduñ ngudiünämät nebiä Dios hajxy xyhanéhäm, mänitá Dios hajxy jaduñ xquiumayáanäm. ²⁵ Jaduñ mäwiin hajxy hijty njäya'ayhajtäm nebiä meeghajxy tiägowiäditän jäguemduum. Cabä mädia'agy hajxy hijty nmäbójcäm ja'a Jesucristocøxpä. Pero tøø hajxy nmäbójcänä. Y xcwieendähjätäm Jesucristo hajxy jaduñ.

3¹⁻² Mijts to'oxiojtøjc, mwiinguds-sähgø'owäbä mnihyhap hajxy. Coö mnihyhapä miädia'agy hajxy hoy mgudiünät, y coö Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'owät, wehndä mnihyhapä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, pø cahnä hajxy hänäjty miäbøcyñä, hoy hajxy hänäjty waamb mga'a jagä nämä'ay coö hajxy ween miäbøcy. ³⁻⁴ Je'e ja'a Dios jaduñ quiumaaby coö hojioot hajxy mmøødhädät, coö mnihyhap hajxy mee'xxieemy mmägäpxät. Je'eds jaduñ tsoobaatp coö Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiünät hamuumdu'joot. Y cab hajxy jaduñ mänaa mdu'udägóyyät. Cab hajxy myajcumáyät pø jii howyit hodiucy hajxy hänäjty mmøødä, pø jii oronaamdsøm, pø jii orotaatstøy hajxy hänäjty mmøødä, pø hoyyā mguhwaay hajxy howyit hoguiuhxotshaam hänäjty mgu'udy. Cabä Dios yø'øduhmbä jiaty mõjpäda'agy, ni jaduñ quia'a jega'añ. ⁵ Ja'a to'oxiojcä Diosmädia'agy hajxy hijty jegyhajty panøcxpā, wyiingudsähgøøbiä ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy hajxy hijty. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hijty coö hajxy hänäjty cwieendähada'añii ja'a Diósäm. ⁶ Jaduñä Sara ja'a ñihyhap jecy

wyiingudsähgøøyy, ja'a Abrahamhajpä. Mee'xxieemy hänäjty miägäpxy. Quiumaaby ja'a Dios ja'a Sara jaduñ. Y mijts to'oxiojtøjc, jaduñ mijtsä Dios xquiumáabiät coö mijtsä Sara wyiinmahñdy mbahijx mbaduünät. Hoy hajxy mwädítät ja'a Dioscøxpā. Y cabä mhaa mjoot hajxy myagiádät cooc tyijy ja'a mnihyhap hajxy hänäjty mmägäpxtagoy.

⁷ Jaanä jaduñ mijts nmägäpx nhanehmbä, mijts ya'adiøjtøjc. Mdsoc mmée'xäbä mdo'oxiojc hajxy. Mmøødhädäbä hojioot hajxy jaduñ. Hix, cabä to'oxiojcä miäjaahajxy miäbaady nebiä ya'adiøjc-hajxy miøcän. Paady hajxy mgüendähädät. Hix, xmiooby mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt näguipxy møødä mdo'oxiojc. Hix, näguipxiä Dios hajxy xyajnähwa'açh møødä mdo'oxiojc-hajxy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ. Pero coö mdo'oxiojc hajxy mga'a tsoc mga'a méé'xät, xiøøbä Dios hajxy jaduñ mnä'a pa'yáaxnät.

⁸ Mägu'ughajpådøjc, jaduñ hajxy homiánaajä mnä'ägä nichoc mnä'ägä nimiee'xøøjät nebiä tu'ugmägu'ug nebiä tu'ugpuhya'ayän. Mniñäxuudsøøjap hajxy jaduñ hamiñ haxøpy. Mee'xxieemy hajxy mnimiøødcapx mnimiøødmädia'agøøjät. Jaduñ hajxy mhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Jaduñ hajxy hoy mdsänä'awät nägøxiä. ⁹ Coö mijts pøn cøxypänejpiä xtiünät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Y coö hajxy pøn xwyiinwóonät, cab hajxy mhadsoowiimbídät. Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy jaduñ coö ween piuhbedyii ja'a tøø xwyiinwóonäbä. Jaduñ mijtsä Dios tøø xyajnähdiijy coö Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Pø mdsojpiä mhoyhäyow ja'a mhoçhänä'a hajxy, cab hajxy mänaa mhøhndä'agät.

Cab hajxy mänaa mgäpxtagóyyät.

¹¹ Mnajtsixó'owäbä mhaxøøgwiin-mahñdy hajxy.

Hoy hajxy mjäya'ayhádät. Cab hajxy mnimiádsip mnimiäma'adóójät ni mänaa.

¹² Hix, cwieendähajpiä Dios pønhatiä miädia'agy mabójcäp.

Y coo Dios hajxy miänuu'xta'agy, mänit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy ñaxuuchii ja'a Diósäm, nömä Diosmädia'agy miäna'añ.

¹³ Hoorä, coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhádät, cab hajxy jaduhñ pøn cøxypänejpiä xtiünät.

¹⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wi'i chaačhtiunaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgø'øy; ca'a hajxy tii mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xcwieendähadaamb.

¹⁵ Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'owät. Hix, jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hajtäm. Y coo hajxy pøn xmiäyajtówät tiiguiøxpä Diosmädia'agy hajxy hanahty coo mmäbøcy, cab hajxy mdsähgø'owät; mnägápxäp hajxy jaduhñ tiiguiøxpä hajxy coo mmäbøcy. Mee'xhieemy hajxy jaduhñ mhadsówät, ca'a yhajootma'adä. ¹⁶ Nägüeentä hajxy tehngajnä mwädítät, coo hajxy jaduhñ mnä'ä cädieeyät. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät coo hajxy hanahty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädítät, hoyyä jäya'ay hajxy xjia nähojy xjia näya'axy coo Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coö hajxy jaduhñ hoy mjaančh wädítät, mänitä häna'c-hajxy jaduhñ chähdiuna'añ coo mijts hanahty jaduhñ tøø xñänømy.

¹⁷ Hoy jaduhñ coo hajxy hoy mwädítät, hoy hajxy hanahty mja tsaačpøcy. Hix, ja'a Dios hajxy hanahty tøø xyajñahdijy coo hajxy tähoocjaty mdsaačpøgät, hoy hajxy

hanahty mja howiädity. Pero coo hajxy hanahty haxøøg mjatcø'øy, cab jaduhñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduhñ.

¹⁸ Hoyyä Jesucristo mänaa quia'a jagä cädieey, tsaačhpøjc je'ebä. Coö hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñahwáatsäm. Y jaduhñ hajxy jim xyajncøxäänäm Dioswiinduum. Tähoociä hajxy xñähho'túutäm. Ja'a ñi'xä quiope-hajtiä jaduhñ ho'c. Pero ja'a jiootä yhEspíritu, cab jaduhñ ñä'ä ho'cy; jujyñä hanahty jaduhñ yhity. ¹⁹ Ja'a jiäwøhñdyhaamä Jesucristo yhooyy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hanahty tsumy yhitän. Jimä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii coogä Dios ja'a Jesucristo hanahty tøø quiexy mäyajnähwaatspä.

²⁰ Paady hajxy hanahty tsumy yhity je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mabøjcy mänaa Dios jia nägapxiän coo nøøgomdägoy hanahty tiägø'owa'añ, mänaa Noé ja'a biarco hanahty yhädiuñän. Cabä Dios mänitiä yajtägøøyy tuubä. Jia hahijx jecy pø mabøgäänäxäbä miädia'agy hanahty. Coö jaduhñ yhijxy coo hajxy hanahty nämay quia'a mabøga'añ, mänítäts yajtägøøñä tuubä. Mänitä nøøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyyä Dios yhijxy coo Noéhajxyhajtä hanahty miäbøga'añ, ja'a hajxy hanahty näductújiäbä. Jagooyyä Noéhajxy jaduhñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduhñ jiiby tsooc barcojooty, ja'a hajxy hanahty tøø yhädiuñäbä. ²¹ Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jiiby barcojooty mänaabä nøøgomdägoy jaduhñ tiägø'øyän, jaduhñ mäwfinäts je'e miäbaady néjjiäm coo hajxy nnäbéjtäm nøøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajñahwáatsäm mänaa jiuypiojtagachän. Paady hajxy jaduhñ nnäbéjtäm nøøjooty, hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nnähwáatsäm. Ja'a ngorazonghajxy jaduhñ wáatsäm,

ca'a ja'a nni'xä ngoꝑc-hájtäm. Coꝑ hajxy jaduhñ nnäbéjtäm, jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáañäm coꝑ Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxáañäm. ²² Coꝑ Jesucristo hānajtý tøø jiuꝑyꝑiøjtägach, mänit jim ñøcxy tsajpootý. Jim yhäñaañä maa Dios quio'ø hahooyyaampiän. Je'e jaduhñ ñänøømby coꝑ cuhdujt jim miøødä møj jaanč. Hiꝑ, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo jim. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootý, je'eds hajxy jaduhñ mäwiingudsähgøøby, møødä cuhdujtmøødpähajxy. Høxtä møjcu'ubaadyhajxy yhane'emyii ja'a Jesucristäm.

4 Coꝑ Jesucristo chaächpøjcy, miee'x-tujc ja'a tsaačpä jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtspä, coꝑ Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduhñ mmee'xtújpät, coꝑ hajxy hānajtý pøn xyajtsaačpøcy. Coꝑ hajxy jaduhñ mjaanč tsaačpøjpät nebiä Jesucristo chaächpøjquiän, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coꝑ mhaxøøgwinnmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ² Coꝑ mhaxøøgwinnmahñdy hajxy jaduhñ mjaanč høxhíxät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ³ Jue'e mijts hijty, haxøøg hajxy hijty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'øyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coꝑ hajxy jaduhñ mjatcøøñät. Hanaxiä hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä joenøø hajxy hijty mjaanč tehñ yhu'ugy mjaanč tehñ jiøø'xy coꝑ xøødsuu hijty maa jiadyii. Tsähdiuhndägoy hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jäya'ayhadsejtsnaxy hajxy hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jäya'ayhabojsnaxy. ⁴ Y ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, ja'a mijts hijty naxy

mmägu'ughajpiä, yagjuøøby hajxy jaduhñ coꝑ mijtsä mhaxøøgwinnmahñdy mga'a yaghanajxnä neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jäda'ahaty xñähojnä. ⁵ Pero coꝑ Dios jaduhñ yajnähdfjät coꝑ hānajtý tøø yhabaatnä, mänit hajxy hānajtý tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduumän. Mänitä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hānajtý jia juꝑyquiä, hoy hajxy hānajtý tøø jia ho'ogy. ⁶ Hiꝑ, jaduhñä Dios jiøot chocy coꝑ ho'ogyjiäya'ayä miädia'agy hajxy ween miäbøjcäxä, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo jim quiejxy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hānajtý tsumy yhitiän. Jimä Jesucristo ja'a Diosmädia'agy hoy yajnähixø'øy coogä Jesucristo miäyajnähwa'ačh. Jaduhñägä ho'ogyjiäya'ayä jiäwøhñdyhajxy homiänaajä jiugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä ñi'xä quioꝑc-hajxy hānajtý tøø jia ho'ogy.

⁷ Habáatnöp jaduhñ coꝑ naaxwiimbä wyiimbidaannä. Paady hajxy tehngajnä mniyajcopcø'øwøøjät nebiä mjøot hajxy yaa mga'a päda'agät maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jaduhñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät hamuumdu'joot. ⁸ Je'e jaduhñ nä'ägä tsoobaatp coꝑ hajxy hamiñ haxøpy mničhoc mnimiee'xøøjät. Hiꝑ, coꝑ hajxy hamiñ haxøpy mničhøjcamät, mänit hajxy hoy nnimiämée'xämät. Jaduhñ hajxy hoy ndsänáayyämät. ⁹ Coꝑ pøn jim quiuꝑo'oy quiunaxø'øwät maa mjøøn maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot hajxy myajtojtägø'øwät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduhñ hahoy haween. ¹⁰ Cøjwiinduumä Dios wiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm coꝑ tuuñg hajxy wiingjaty nmøødhájtäm. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a hajxy hānajtý tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy mnibihbedøøjät nebiatiä

Dios tuung hajxy cõjwiinduum tõe xmiõ'oyän. ¹¹Põnjaty tõe tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, hoy hajxy quiapx miädiá'agät nebiä Dios quiapxy miädia'aguiän. Põnjaty tõe tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy jaduñ hamuumdu'joot miäbuhbety. Ja'a Dios jaduñ puhbédäp. Coõ hajxy hãñajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy mdúnät; jaduñä jäya'ayhajxy miäbõgät coo Dios miõjjä jiaanchä. Wyiingudsähgõ'õwaambiä Dios hajxy jaduñ je'eguiõxpä coo Jesucristo hajxy hoy xyajnähwáatsäm. Cõjxta'axiõõ ja'a Dios wyiingudsähgõ'õwa'añii. Cõjxta'axiõõ mõjcuhtujt miõõdhada'añ. Amén.

¹²Mägu'ughajpädõjc, cab hajxy myaguõ'õwät coo tsaačpä hajxy naxy xpiaady mõc-haampiä. Hix, tsipcõxpä tsaačpä hajxy xñä'ägä paada'añ. ¹³Jaduñ quiähxõ'õgät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mjaanč mabõcy ja'a Jesucristocõxpä, pø caj. Hix, maas hanaxiä Jesucristo chaačpõjcy mänaa hajxy hoy xñähho'tuutäm. Hix, coo Jesucristo hajxy jaduñ mmõõdhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ tsipcõxp mbadsaačpõjpät. Y coo Jesucristo hãñajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hãñajty mjaanč tehñ xioõnda'aga'añ. Paady hajxy jäda'ahaty mxoõndáacnät, hoyyä tsaačpä hajxy jaduñ xjia paady. Pero cabä tsaačpä hajxy jaduñ myaguõ'õwät. ¹⁴Coo hajxy pøn xñähõjät ja'a Jesucristocõxpä, cab hajxy myaguõ'õwät. Pero mxoõndá'agäp hajxy jaduñ. Hix, jaduñä Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy xpiuhbédät mõõdä wyiinmahñdyhaam. Coõ mijtsä jäya'ay xyhíxät coo hajxy mmee'xtucy coo hajxy hãñajty mdsaačpõcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgõ'õwa'añ.

¹⁵Hahixõõby jaduñ coo hajxy mdsaačpõgät, pø tõe hajxy hãñajty mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tõe hajxy hãñajty mmämeeč, pø tõe hajxy hãñajty myajtägõ'õy maa cuendä hajxy hãñajty mga'a mõõdän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ mjatcõ'õwät. ¹⁶Pero je'e mabõcypäi caj chähdiuhndmõõdä coo hajxy mdsaačpõgät je'eguiõxpä coo Jesucristo hajxy hãñajty mwiingudsähgõ'õy. Jootcujc hajxy jaduñ mhídät. Mnämä'awäbä Dios hajxy “Dioscujú'uyäp” ja'a Jesucristocõxpä.

¹⁷Tõe yhabaatnä coo Dios hajxy xyajtõyhajtyegáanäm. Coõ Diosmädia'agy hajxy nmäbõjcäm, paady hajxy jayõjp xyajtõyhajtyegáanäm, paady hajxy jayõjp xyajtsaačpõjcäm. Pero ja'a hãna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabõjpä, coo hajxy hãñajty tiõyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hãñajty chaačpõga'añ. ¹⁸Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaačpõga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindõyhãna'c-hajxy chaačpõga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgõõbiä. ¹⁹Coo hajxy hãñajty pøn xyajtsaačpõcy nä'ä nägoobä, cab hajxy mmõjpädä'agät. Tehngajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhädät. Hix, ja'a Dios hajxy hãñajty tõe xyajmädsocy coo hajxy mdsaačpõgät.

5 Mijts majjäya'adiõjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtõgooty, mijts cham nmägapx nhane'emaamby. Nmõõdhõčhä cuhtujt jaduñ coõč mijts jaduñ nmägapx nhané'emät, je'eguiõxpä coõč tõe nmäjaabä, mõõd coõč jim nduumbä tsajtõgooty. Nhixhõ'c-hõčhä Jesucristo jim cruzcõxp. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hãñajty jim xyajnõcxáanäm tsajpootyp, hõõč mõõd mijts. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmiõ'owáanäm pedyii. ²Mijts ma-

jjäya'adiöjc, hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajnäxixó'owät hamuumdu'joot, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä. Hamuumdu'jootä cu'ug hajxy mmägapx mhané'emät. Hix, ja'a Dios hajxy tõe xpiäda'agy coo cu'ug hajxy jaduhñ myajnäxixó'owät, mөөd coo hajxy mmägapx mhané'emät. Cab hajxy xädø'õnguiöxpä myajnäxixó'owät. ³Cab hajxy möc möc mhané'emät. Mee'xxieemy hajxy myajnäxixó'owät. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtünät; jaduhñä cu'ug hajxy xpiahi xpiadünät. ⁴Y coo Jesucristo yaa quädaactägätsät, ja'a hajxy nWiindsøn'häjtämbä, mänit hajxy xquiumaya'añ pø tõe hajxy hänäjty hoy myajnäxixó'oy. Mänit hajxy hänäjty jim xyajnöcxa'añ tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy hänäjty jim mhida'añ.

⁵Mөөd mijts muutsc-häna'c, jaduhñ mijtspä, mwiingudsähgö'owäbä majjäya'ay hajxy. Coö hajxy waamb xmiägapx xyhané'emät, mgudiünäp hajxy jaduhñ. Hahoy haween hajxy mnibihbedöøjät hamiñ haxöpy, hoy miöjjä hoy miuutscä. Hix, coö hajxy jootmøj mnibiäda'agöøjät, xyajcumädöwäbä Dios hajxy jaduhñ. Pønjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyäbä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ. ⁶Coo Dios hajxy jaduhñ mänaa xyajtsaäch-pögät, cab hajxy mmöjpäda'agät. Jim hajxy mnibiäda'agöøjät maa Dios quio'öba'c tiecypia'cän. Möcmäjaa Dios jiaanč tehñ miөөd. Hix, cujequiä Dios ja'a tsaächpä hajxy xyajnähwä'adsät. Mänit hajxy jootcujc xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷Coo hajxy hänäjty tii mnädajy mnämay, mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy jaduhñ coö hajxy ween xyaghoyöyyä. Hix, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸Mniyajcopcø'owöøjäp hajxy; jaduhñä Jesucristo miädia'agy

hajxy hoy mbanöcxät tehngajnä. Jaduhñä möjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjädä'agät. Hix, ja'a möjcu'ugong, homiänaajä hajxy jaduhñ xmiädsiphäjtäm. Xjia wi'i yajtu'udägoyyäanäm hajxy jaduhñ. ⁹Cabä möjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäböjcät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtünät tehngajnä. Hix, pønjatia Diosmädia'agy maböjp wiinduhmyhagajpt, jaduhñ hajxy chaächpöjpä nej mijts mdsaačhpøquiän. ¹⁰Cab hajxy jejcy mdsaačhpøga'añ. Coö Dios ja'a tsaächpä hajxy hänäjty tõe xyajnähwä'ačh, mänitä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmäbøgaannä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnäxixó'owa'añ. Ja'a Diösäts hajxy jaduhñ xcwieendähäjtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ maa höjtscøxphäjtäm. Jaaya'ay hajxy jaduhñ tõe xyajnähdijjäm coö Jesucristo hajxy jim xyajnöcxäanäm tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy jim nhidäanäm. Hix, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ xmiöoyyäm. ¹¹Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsöc wiingudsähgööyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios möjcuहुdt miөөdhada'añ. Tøyhajt jaduhñ.

¹²Ja'a mägu'ughajpä Silvano hädaa nocy jahby. Hööčh nnajtscapxööyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyä Silvano Diosmädia'agy jiaanč tehñ yajtuñ. Tøyhájthöch cham tõe ngapxy tõe nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tõe Dios möjmayhajt tiuñ maa höjtscøxphäjtäm. Tõe hajxy jaduhñ xyajmädsöjcäm coö hajxy jim xmiөөd-häjtämät tsajpootyp.

¹³Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsänaabiä Babilonia, ja'a Diosmädia'agy hajxy maböjpä ja'a Jesucristocøxpä, xyajpoo'xp mijts jaduhñ. Nej mijtsä Dios xyajnähdijjäm coö miädia'agy

hajxy mmäbøjcät, jaanä jaduhñä
 jäya'ayhajxy yaabä yajnähdfjjäbä
 coo hajxy miäbøjpät. Jaduhñ mijtsä
 mmägu'ughajpä Marcos xyajpoo'xpä.
 Nébiøchä nhamdsoo húungänä
 Marcos njuø'øy. ¹⁴ Coo hajxy hñajty
 mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä,

hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xøøjät.
 Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo
 hajxy tøyhajt mničhocy mnibia'häyoyii
 hamuumdu'joot.

Pønjetiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a
 Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä ween-
 hajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

1 Høøch xøhajt Simón Pedro. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Jesucristoch nmøødtuumby. Jaayá'ayhøch tøø xwiinguexy coöchä miädia'agy nyajwá'xät. Tøø mijtsä Jesucristo xyajnähdijy coo hajxy hoy mmäbøgät jaduñ mäwiin neby højts xyajnähdijjän. Tu'cuñdujt hajxy jaduñ xquiumáayyäm nägøxiä je'eguiøxpä coo hajxy tu'cuñdujt nmäbøjcäm coo tiøyyä. Jaduñ yajnajuø'øy coo Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay hajxy nDioshåjtäm. Tøø hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. ²Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmiø'oy mõj may coo ja'a tøyhajt hajxy mmøødä ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønåjtåmbä.

³Coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhåjtäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy madiu'u xpiuhbéjtäm ja'a miäjaahaam, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhåjtåmät. Månitä Dios hajxy jaduñ xquiumáayyåmät. Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy xyagjugyhadåånäm homiånaajä neby je'e jiugyhatiän. Coo Jesucristo miøjjä jiaånchä, coo jiaånch tehñ yhojiäya'ayä, paady hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy hoy njäya'ayhåjtåmbät. ⁴Coo Jesucristo jaduñ miøjjä jiaånchä, paadiä mayhajt mõj may tiuna'añ maa højtsøxphåjtäm. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios mayhajt may tiuna'añ maa højtsøxphåjtäm. Homiånaajä hajxy xyagjugyhadåånäm neby je'e jiugyhatiän. Y tøø hojiøotä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjembyä. Jaduñ hajxy hoy nmøødhåjtåmät tu'ugmädia'agy. Jaduñä haxøøgpä hajxy yaa hoy njøyohdiøutåmät hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy yaa ca'a

mäbøjpä, hadsojwiinmahñdy hajxy miøød. Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ quia'a najtshixø'øwa'añ, paady hajxy jiiby quia'awa'añ haxøøgtuum. ⁵⁻⁷Paadiä Diosmädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Tsøc hajxy hojiäya'ayhåjtäm hamuumdu'joot. Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a Dioscøxpä. Tsøc hajxy hñjtäm najuø'øyaamby. Tsøc hajxy mee'xtújcäm. Tsøgä Dios hajxy wiingudsåhgøøyyäm. Tsøc hajxy niçhøjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän, neby højtsä Jesucristo xchøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc mée'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä mäbøcy.

⁸Coo hajxy jaduñ hamuumdu'joot ngudiüünåmät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, månit hajxy nhoyøøyyåmät. Månitä Jesucristo tiuung hoy ndüünåmät. Nmøød-håjtämä tøyhajt hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁹Hix, pønjaty jaduñ ca'a cudiumb nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, jaduñ mäwiinåts hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspån je'eguiøxpä coo hajxy tøø jiahdiågoy coo piojpä quiädieey hajxy tøø ñähwa'açhi neby hajxy hijty jegyhajty jiäya'ayhatiän. Jaduñ hajxy tøø jiahdiågoobiä coo Dios jiøot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhådtä. Paady hajxy jaduñ jia yajnåhwaatsä. ¹⁰Høorä, mägu'ughajpådøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudüünäm nébiøch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduñ yajnajuø'øwa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy xquiu'ughadåånäm. Coo hajxy jaduñ ngudiüünåmät, cab hajxy jaduñ månaa ndu'udågøoyyåmät. ¹¹Jaduñ hajxy hoy yaxón nnøcxåmät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsønåjtäm. Tøø hajxy jaduñ xyajnähwåatsäm.

¹² Homiänaajäts mijts jaduñ nyagjahmiejststa'aga'añ nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhájthøch jaduñ tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduñ mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ.

¹³ Hawiinmats jaduñ cooçh mijts jaduñ nyagjahmiejstst'agät tehngajnä, mädühñtiøch njaac jugyhaty.

¹⁴ Hamdsóojoçhä Jesucristo xñämaayy cóogøch mobädajpä nho'ogaannä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. ¹⁵ Pero cooçh hánajty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduñ mjaac capxtá'agät nébiøch cham nmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy hoy mjahmiejstst'agät.

¹⁶ Tøø højts mijts nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo mœcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduñ nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädia'agy hädaa jaduñ. Ca'a nã'ä cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojjiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo mœcmäjaa miøødä, coo je'e Dyiosä. ¹⁷⁻¹⁸ Mänaa højtsä Jesucristo hánajty jim nmøødän maa tunän, mänitä Diosteedy jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp: "Høøch nhamdsoo Huung yø'ø. Njaançh tehñ chójpiøch yø'ø. Jaançh tehñ jiootcújc-høch nnijwiø'øwyii maaçh nHuungcøxpän", nœmä Jesucristo nãnøømä. Njaançh mädoow højts jaduñ. Mœcmäjaahaamä Dios jaduñ quiapxy. Jaançh tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajajpän. Paady højts yø'ø tun nyajxøøbejty: "Ja'a tun maa Dios nãgapxiän coogä Jesucristo yHuunghaty."

¹⁹ Tøyhajt jaduñ jiaançh jajty nébiøch cham nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduñ coo højts mijts nmädia'agy xmiäbójcät. Maas hahixøøby jaduñ coo Diosmädia'agy hajxy mmäbójpät,

ja'a jäya'ayhajxy jecy quiujáhyäbä. Jaduhñ mäwfinädsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøøn tioyyän hagoodstuum. Hix, xyajwiinjuø'oyyäm hajxy jaduñ tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'owáanäm. Hahixøøby jaduñ coo hajxy homiänaajä nyajcopcø'oyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy cøxiä xyajwiinmädiaagø'owáanäm. Jaduhñ hajxy hoy nwiinjuø'owáanäm cøxiä. ²⁰⁻²¹ Huuc wiinjuø'ow hajxy jaduñ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quiujahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Naje'e hajxy jaduñ quiujahy tijaty hánajty jadäänäp tunäänäp. Ja'a Dios je'e najscapxøøyy ja'a yhEspirituham waamb hajxy quiujáayät.

2 Jii jäya'ayhajxy hijty naje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyijy Dios hajxy hánajty nãjtsapxø'oyyäbä. Pero hønndaacp hajxy hánajty jaduñ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hánajty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduñhä hønndaacpähajxy jiiby wiäditaambä maa mgajpthajxiän. Cabä cu'ug nãjuø'owa'añ pø wiinhønñäp hajxy hánajty jaduñ. Høxtä mäna'anaambä hønndaacpähajxy jaduñ cooc tyijy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a nähho'túutäm. Paquiä hajxy yajcumädowa'añii. Pønjatä hønnda'agymiädia'agy mabøgaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduñ. Ja'a häna'c-hajxy jaduñ hønndaacpä, niyhamigähadäänäp hajxy jaduñ. ² Pahixäänäp hajxy jaduñ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mabahixaamb, ja'a tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. Coo hajxy jaduñ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy hønndaacpä, ni häna'c-hajxy mabahijxpä, paadiä cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä. ³ Ja'a hønndaacpähajxy, xädø'øn hajxy piøcjuø'owaamby.

Hõhnda'agymiädia'agyhaamby
mijts xyajnähixø'owa'añ; jaduñnä
xäðø'õñ hajxy xjia wi'i piõgaanä.
Jéquiänä Dios tiägøøyy mänaandaacpä
coogä häna'c-hajxy quiumädowa'añ,
ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy
yajnähixøöbiä. Jaduhnä Dios
jecy miänaandaacpä cooc hajxy
quihdägoyya'añ.

⁴Hix, yajcumädoobiä Dios je'e
põnjaty ca'a mabõgaamb. Co
mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a
mabõjcy tsajpootyp, paady hajxy jecy
quiumädooyy. Haxøøgtuum hajxy
hoy quihjuipnaxyii maa jiaanč
tehñ quioöcän, maa yhagoodstuumän.
Jim hajxy yhida'añ hõxtä coonä
yhabaadät coo Dios jaduhñ miäná'anät
nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii.
⁵Jaana jaduhnä Dios ja'a jecyjiäya'ay
yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tõe
quia'a mabõquibä. Mänitä Dios
nøøgomdägoy quiejxy. Jayooyy
Noéhajxy choocy mөөдä yhuung
mөөдä tio'oxy ja'a näductujcä.
Jaduhñä Noé ja'a cu'ug hānajtý tõe jia
yajwiingapxø'oy coogä yhaxøøgcuhdujt
hajxy ñajtshixø'owät, coogä Dios
hajxy wyiingudsähgø'owät. ⁶Jaana
jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy jiajpä,
ja'a hajxy hijty jim tsānaabiä maa
cajpt hijty jaduhñ xiøhatiän Sodoma
mөөдä Gomorra. Cabä Dios hajxy
hijty ñä'ägä wiingudsähgø'oy. Paady
hajxy jøønhaam yajcuhdägooyy.
Cõjxä haxøøghāna'c-hajxy yho'ogy.
Haagä cujiaam hajxy jiajnä mөөдä
quiajpthajxy. Hijxtahnd ja'a Dios
jaduhñ piädaac coo haxøøgjāya'ayhajxy
nägøxiä yajcumädowa'añii. ⁷⁻⁸Mānaa
Dios ja'a jecyquijapt jaduhñ
yajcuhdägoyyän, jagooyyä tu'jāya'ay
yajtsoocä, ja'a hānajtý xøhajpä Lot.
Paadiä Lot yajtsoocä, je'eguiøxpä
coo hānajtý hoy jiāya'ayhaty. Mänitä
Dios ja'a Lot yhawaanä coogä quijapt

hānajtý quihdägoyya'añ. Paadiä Lot
jim chohñ. Jaanč tehñ jiootmayhajpä
Lot hānajtý jaduhñ coo cu'ughajxy
hānajtý haxøøg jiatcø'oy jabom-jabom
hijxwiinduum. ⁹Nebiä Dios ja'a Lot
jecy yajtsooquiän, jaanä jaduhñä
Dios ja'a quiu'ug yajtso'ogaambä coo
hajxy hānajtý chaačhpøcy. Tøyhajt
jaduhñ. Jaanä jaduhñ tiøyhājtbä
coo Dios yajcopcø'oy nebiatä
haxøøgjāya'ayhajxy jiatcø'oyän.
Jéquiänä Dios jaduhñ miānaañ
cooc hajxy quiumädowa'añ. Co
jaduhñ yhabaadät, mänitä Dios
miāna'ana'añ nebiaty hajxy jii
chaačtiuna'añii. ¹⁰Nägø'ø nädequiä
Dios yajcumädowa'añ pøn yajnähixøöby
hõhnda'agymiädia'agyhaam, pønä
Diosmäjaa xøøghajp. Jaanč tehñ
chähdiuhndägoy hajxy ñibiäda'agyii,
ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy
māwädijpä. Jootmøj hajxy jaduhñ
ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn
wyiingudsähgø'oy. Haa jaaya'ayhajxy
møjtuungmөөдpä maa Diosmädia'agy
myññänä, wiingapxpéjtäp hajxy
je'ebä. ¹¹Haa ja'a Diosmoonsähajxy
jim hijpä tsajpootypä, maas
møcmājaa hajxy miөөдä quejee
ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy
māwädijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a
møjtuungmөөдpä hajxy wyiingapxpety
maa Dioswiinduumän; ni cab hajxy
ñähojy.

¹²Jaduhñä hõhndaacpähajxy
ñibiäda'agyii nebiä yuughanimalän coo
hajxy tii quia'a wiinjuø'owa'añ ja'a
Dioscøxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy
tii wyiinjuø'oy ja'a Dioscøxpä.
Mädyijatiä hõhndaacpähajxy quia'a
wiinjuøöby, je'e hajxy ñäxiicypy.
Paquiä hajxy yajcuhdägoyya'añii nebiä
animalhajxy paquiä quihdägoyyän coo
hajxy yagho'ogyii. ¹³Tsaächtiunānābä
hõhndaacpähajxy jaduhñ je'eguiøxpä
coo hajxy hānajtý tõe miādsaačtiuñ.

Xoon^{da}acp hajxy jaduhⁿ coo hajxy cøxypänejpiä jiatcø'øy xøømbaady. Høxtä jiiby hajxy yajtägø'øy maa mijts naxy mgaamiuquian ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo miädiä'aguiäc tyijy hajxy pianøcxäp. Pero haxøøgjaty hajxy wyi'i jiatcø'øy mijts mwiinduum maa hajxy hānajt^y mgaamiuquian. Høxtä jiibypiaady hajxy je'e yhøhndaacpä.

¹⁴ Homiädyii to'oxiøjcä hajxy jaduhⁿ yhi^xy, yhadsojpy hajxy jaduhⁿ. Homiānaajä hajxy jaduhⁿ haxøøg jiatcø'owa'añ. Wyiinhøhmby hajxy pøn^{ja}tiä Diosmädia'agy hoy ca'a habøjpnä. Hadsojwiinmahñdy hajxy ñä'ägä yajtuumby. Tsipcøxp hajxy jaduhⁿ ñä'ägä cumädowa'añ. ¹⁵ Tøø tødiu'u hajxy jiojwa'ačh. Tøø hajxy jaduhⁿ tiu'udägo^y. Ja'a Balaam hajxy jaduhⁿ piahijxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguiajtiä Balaam hānajt^y quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xädø'øñguiøxpä. ¹⁶ Mānitä Balaam wyiinhojnaxä tiic jaduhⁿ coo jiatcø'owa'añ. Ja'a møjc burra jaduhⁿ māhoj. Jaduhⁿ quiapxy nebiä jāya'ayān. Mānitä Balaam ñajuøñä coo jaduhⁿ quia'a hoyyā. Jaduhⁿä burra miädia'agy miäbøjcäxä.

¹⁷ Yø'ø hāna'cä hōhnda'agymiädia'agy hajxy māvādijpā, jaduhⁿ māwiin hajxy miäbaady nebiä nøøjut tøø tiø'øčhpān. Jaduhⁿ māwiin hajxy miäbaatpā nebiä joc piojwāditypān coo hānajt^y quia'a nā'ägä tu'uy. Hix, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajnāhixø'øy. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby yhida'añ maa haxøøgtuumān. Ja'a Dios jaduhⁿ mānaaⁿ cooc hajxy jiiby yhida'añ. ¹⁸ Yoñ hajxy jia mādia'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhⁿ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a hōhnda'agymiädia'agyhaam hajxy wyiinhøñ pøn^{ja}tiä Diosmädia'agy naamdägø'øy habøjp. Jøjcapxøøyyāp

hajxy jaduhmbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'øyān. ¹⁹ Jaduhⁿä hōhndaacpāhajxy yajnāhixø'øy cooc tyijy quia'a nejpiä coo haxøøg mjāya'ayhādāt. Hix, jaduhⁿ hajxy yajnāhixøobiä cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéh^mānā coo jecymiädia'agy hajxy ngudiūnāmāt, jaduhⁿ jia mānaambä cooc hajxy hoy njāya'ayhāj^tāmāt. Jaduhⁿ hajxy yhøhndaacpā cooc tyijy hajxy jaduhyyā nnāhwāatsām. Ni je'e hajxy tøø quia'a nāhwa'ačh je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nøcxy quiuhdägoyyaⁿñä. Jaanä jaduhⁿ højtshāj^tāmbä, coo nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyāmāt, jaduhⁿ højts nøcxy ngu^hdägoyyāⁿāmbä. ²⁰ Coo Jesucristo hajxy njøjpøgøøyyām, ja'a hajxy nWiindsøn^hāj^tāmbä, paadiä nhaxøøgwiinmahñdy hajxy xyajnāhwāatsām, neby hajxy yaa nmøødhāj^tām hādaa yaabä naaxwiin. Pero, coo Jesucristo miädia'agy mjahdiägøøyyāt, y coo mhaxøøgwiinmahñdy jadāhooc mbadu'ubøgāt, maas haxøøg jadāhooc mjada'añ. ²¹ Hix, pøn^{ja}tiä Diosmädia'agy jaduhⁿ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mabøjcy. Hix, coo hajxy jaduhⁿ yhøxhíxāt, maas hanaxiä hajxy jaduhⁿ quiumädowa'añ. ²² Jaduhⁿ hajxy jiādāt nebiä hādaa mādia'agy miāna'añān: “Ja'a huc-hajxy, coo hajxy yhøøčh, ja'a yhamdsoo høøčh hajxy nāwiimbijpy, nøcxy hajxy jadāhooc jioø'xø'øgy. Jaanä jaduhⁿä hädsømhajxy jiatcøobiä, naamⁿñä hajxy hānajt^y tøø chi'iy, mānit hajxy jadāhooc nøcxy yajtsnā tiøø'pnā mo'ondsooty.” Tøyhajt jaduhⁿ.

3¹⁻² Mägu'ughajpādøjc, miämetsc-hoocpā mijts cham nnājaayø'øy. Jaduhⁿ mijts cham miämetsc-hoocpā nmägapxy nhane'emy

coo mädia'agy hajxy mjahmiejtstä'agät, ja'a Diosquexpähajxy jecy quui-jáhyyäbä. Jaduhnä howyiinmahñdy hajxy mmøødhädät. Huuc jahmiets hajxy jaduhmbä nebiatiä Jesucristo hajxy xmiägapx xyhanéhmäm. Jaaya'ay hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristo quiugapxyhajxy, je'e mijts tøø xyhawaanä nebiatiä Jesucristo hajxy tøø xmiägapxy tøø xyhane'emy.

³Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm wyiinjua'øwät nébiöch cham nmädia'aguian. Coö naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ayhajxy quiahxø'øga'añ coö Dios hajxy nñanoma'añ. Haxøøg hajxy jiatcø'øwa'añ nebiatiä yhamdsoo joot hajxy hñajty chocy, neby hajxy hñajty nã'ägä cuhdujthatiän. Xñäxi'igaamb mijts jaduhn. ⁴Jaduhn hajxy miäna'ana'añ: "Cab jaduhn tiehm tiøjiada'añ coö Jesucristo wyiimbijtägatsa'añ neby jaduhn tøø yhuuc mänaambä. Hix, caj tii mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä jaduhn yhitynä mänaa naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguian, mänaa jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän", nøm hajxy yhöhnda'aga'añ. ⁵Pero tøyhajt jaduhn coö naaxwiimbä jiaančh tågach. Pero ja'a höhndaacpähajxy, cabä tøyhajt hajxy wyiinjua'øwa'añ. Hix, haagä nøø hijty jegyhajty. Mänitä Dios ja'a tsajt jecy yhädiuun møødä naaxwiin. Jiibitä naaxwiimbä yajcojy nøøjooty. Mänit hoy piäda'agy nøøhagujc. ⁶Mänitä Dios nøøgomdägoy cujecy quiejxy. Mänitä naaxwiimbä quihdägooyy. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ⁷Ja'a tsajt møød hädaa yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduhn yajnähdiy coö quioxy toya'añ. Mänitac jaduhn tiøya'añ coö Dios ja'a jäya'ay yajcuhdägooyya'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä.

⁸Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy jahmiejtsäm coö Dios tu'xøø jaduhn nñanomy jadumiljomøjtpä; y jadumiljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduhn nñanomy. ⁹Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ coö yaa quiaädaactägatsa'añ, coö haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Pero cab jaduhn tiøyyä neby hajxy jaduhn jia wi'i yhöhnda'agy. Hix, mee'xtujpä Jesucristo ja'a mijtscøxpä. Cabä jioot chocy coö pøn quihdägöyyät. Jaduhnä jioot jia tsocy coö haxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixøøyyämät.

¹⁰Jaguiapxy yhabaada'añ coö Jesucristo yaa quiaädaactägatsa'añ, coö haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Cabä pøn jaduhn najuø'øy mänaa jaduhn jiaančh habaada'añ. Mänitä tsajt quihdägooyya'añ. Jaduhn yajmädowa'añ nebiä hñanee møc ya'axiän. Cøxaambä xøø tiøya'añ, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹Coö cøxiä wiinä jaduhn quihdägooyya'añ, paady hajxy tsøc hoy jäya'ayhajtäm. Tsøcxä Dios hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hoy cudiuunäm.

¹²Tsøc hajxy jøbhfxäm coö Jesucristo yaa quiaädaactägatsa'añ. Mänitä Dios ja'a tsajt yajtoya'añ, møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä. Tsøgä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiacäm nämay, ween hajxy miäböcy; jaduhnä Dios paquiä yaghabaadät.

¹³Tøø Dios jaduhn miäna'añ coögä hawiinjemyčhajt yhädiuna'añ, møødä hawiinjemyñnaaxwiin. Jimä njoot hajxy nbädäacäm coö Dios hajxy jim xyajncøxäänäm. Cabä haxøøgpä jaduhn jim mänaa tiägø'øwa'añ maa

ja'a hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduhñ coo Dios hajxy jim xpiäda'agáanäm, paadiä haxøøgpä hajxy tsøc najtshixøøyyäm hamuumdu'joot; jaduhñä Jesucristo hajxy xpiäatämät coo pojpä cädieey hajxy hñajty nga'a møødhájtäm, coo yaa quiädaactägätsät. Tsøc hajxy jootcujc nimiøødhájtäm nebiä tu'ugpuhya'ay nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Jaduhñä Dios hajxy hoy xyhíjxämät coo hajxy hñajty hoy ndúunäm. ¹⁵ Mjahmiédsäp hädaa mädia'agy hajxy jaduhñ. Paadiä Jesucristo jaduhñ miee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy may miäbøcy, ween hajxy jaduhñ may ñähwa'aäch. Ja'a mägu'ughajpä Pablo, jaduhñ mijts tøø xñäjaayøøbiä. Ja'a Dios ja'a tøyhajt najtscapxøøyyä. Ja'a tsipjatypä ja'a Dios ja'a Pablo yajwiinjuøøyy. Jaduhñhøchä Pablo njuø'øy nébiøchä nhamdsoo puhya'ayän. ¹⁶ Naaghooc mijtsä Pablo xñäjaayø'øy, jaduhñ ñä'ägä mädia'agyhaty nébiøch cham

njaayän. Tsipjatiä Pablo siémpräm miädia'agy. Ja'a häna'cä tøyhajt hajxy ca'a tsojpä, wiingä Pablo miädia'agy hajxy yajnähixøøyyä. Cab hajxy jaduhñ yajnähixø'øy nebiä Pablo jia mänaaän. Wiingatiä Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'øy. Cabä tøyhajtpä hajxy miäbøga'añ. Paady hajxy quihdägoyya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, mnä'ägä najuøøby hajxy jaduhñ coo hønndaacpähajxy jii wiädita'añ. Cabä tøyhajt hajxy chocy. Haxøøg hajxy jiaančh tehñ jiäya'ayhaty. Mnigwieendähadøøjäp hajxy; jaduhñä tøyhajt hajxy mga'a najtshixø'øwät. Cab hajxy myajwiinhøønät coo hajxy jaduhñ mnä'ä tu'udägöyyät. ¹⁸ Jaac habøcxä hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Jaaya'ay hajxy xñähho'túütäm. Tehngajnä miädia'agy hajxy mmäbøjcät; jaduhñä mayhajt møj may tiúnät ja'a mijtscøxpä. Tsøc hajxy homiänaajä capxpáatäm møj jaančh. Tsøc hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

1 Juan

1 ¹⁻³ Jue'e hõjts mijts nyajnäjaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jiiyyäm je'e hänäjty mөөdä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xyhawáanäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tөө xñähho'túutäm neby hajxy jaduñ njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø. Tөө hõjts nhamdsoo hixy; tөө hõjts nhamdsoo mädoy. Tөө hõjts nnähdoñ cøø'haam. Tøyhajt jaduñ. Paady hõjts mijts jaduñ nhawáanäm neby hajxy jaduñ nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiøødhitiän tu'ugmädia'agy mөөdä yHuung. ⁴ Paady jaduñ nhawáanäm neby hajxy jaduñ jootucj nhíjtämät tehngajnä.

⁵ Høyyä Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpa cädieey ñä'ägädä mөөdä. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo tөө xyhawaanä, y jaduñ mijts nhawaandägájtäm. ⁶⁻⁹ Coo hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduñ nhíjtämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm cøxiä. Xyajnähwáatsäm hajxy jaduñ coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy nnägápxämät. Tøyhajt jaduñ. Cabä Dios yhøhnda'agy. Howyiinmahñdy je'eduhñ miøød. Pero coo hajxy nwädíjtämät haxøøgtuum, cabä Dios hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Høhndaacäm hajxy jaduñ y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä mөөdhájtäm.

Jaana jaduhnduhmbä, coo hajxy nnä'a mänáanämät cooc tyijy pojpa cädieey hajxy nga'a mөөdhájtäm, niwyiinöhñäm hajxy jaduñ, ¹⁰ y cabä Dios miädia'agy hajxy nmøødhájtäm, ja'a tøyhajt. Coo hajxy jaduñ nmänáanämät, jaduñ yajmadowa'añ

cooc tyijy ja'a Dios yhøhnda'agy. Hix, je'e jaduñ mänaamb coo pojpa cädieey hajxy nmøødhájtäm.

2 Mägu'ughajpädøjc, cábøch njoot chocy coo hajxy haxøøg mjatcø'øwät. Páadyhöch mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøy. Coo pøn jaduñ jiatcø'øwät, nähgapxtu'udøøjap je'e Jesucristäm jim maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpa cädieey mänaa miøødä. ² Tөө ja'a nbojpä ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägøxiä hädaa yaabä naaxwiin.

³ Coo hajxy ngudiúunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhäm, mänitä tøyhajt hajxy nmøødhájtämät coo je'e hajxy nhixy-hájtäm. ⁴ Pøn jaduñ nä'a mänaamb: "Nhixyhájpíoch je'e", hoy quia'a ja cud-iuñ, hønndaacp je'eduhñ. Hix, ja'a Dios-mädia'agy je'eduhñ quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵ Pero pøn jaduñ cudiumb, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios jiaanäh tehñ jiahmiech. Jaduhñ hajxy nyaj-najuøøyyämät coo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. ⁶ Pøn jaduñ mänaamb coo ja'a Dios miøødhity tu'ugmädia'agy, tsipcøxp wiädítät nebiä Jesucristo hijty wiäditiän.

⁷ Hädaa mädiä'agyhøch cham nyajnähixøøbiä, tөө hajxy hijty mmädoy mänaa hajxy mmäbøjtsooñän. ⁸ Pero hädaa mädia'agy jaduñ, jaduñ mäwfiänäts hädaa nebiä hawiinjemybiän. Hix, jaduñ hajxy mniçhocy mnibia'häyoyii nebiä Jesucristo hajxy xchøjcam. Tøyhajt jaduñ. Coo ja'a Jesucristo yaa tөө yhoy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä homiädia'agy hajxy xyajwiinjuøøyyänä. Cab hajxy jaduñ nwädíjtänä hagogdstuum.

⁹⁻¹¹ Pøn ja'a y'hermano tsojp pa'häyoob, høyyä Diosmädia'agy jaduñ quiudiuñ. Coo hajxy jaduñ ngudiúunämät, cab hajxy ngädiéhyämät. Pero pøn ja'a

yhermano máhanhajp, hoy jia mána'añ cooc tyijy quiudiun̄ ja'a Diosmädia'agy, je'enä wiädity hagogdstuum. Jaduhn̄ wiädity nebiä wiindspän. Cab jaduhn̄ nä'ägä niyaghoyø'yii.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, mĩjtshøch hädaa nocy nyajnäaayøby. Mhixyhajpiä Dios hajxy, ja'a nDeedyhajtäm. Jaaya'ay ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnähwäatsäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøy tønähho'túutäm. Mijts majjäya'adiøjc, mhixyhajpiä Jesucristo hajxy jaduhn̄. Jíiyyäm jaaya'ay hánajty mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Y mijts muutsc-häna'c-hajxy, xmiøobiä Dios ja'a mäjaa hajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxy. Cabä møjcu'ugong hajxy tøø myajmäjäda'agy.

¹⁵ Cabä mjoot hajxy mbädä'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coø pøn jaduhn̄ piädä'agät, cabä Dios hoy jiahmiëdsät, ja'a nDeedyhajtäm. ¹⁶ Ja'a møjcu'ugong jaduhn̄ mänaamb coo hajxy cøxiä wiinä nhadsøjcamät hädaa yaabä naaxwiin, ja'a haxøøgpä. Jaanä jaduhn̄ miänaambä coo hajxy nyajcumäayyämät. Pero cabä Dios jaduhn̄ miäna'añ. ¹⁷ Cuhdägoyyaamb hädaa yaabä naaxwiin møødä haxøøgpä yaabä. Pero pøn cudiumb nebiä Dios miäna'añän, cab jaduhn̄ mänaa quiuhdägoyya'añ. Jim̄ yhida'añ maa ja'a Diosän cøjxta'axiøø.

¹⁸ Hoorä, habäatnäp jaduhn̄ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a Cristo miädsip quiähxø'øga'añ. Y tøø ja'a miädsiphajxy may quiähxø'øgy. Jaduhn̄ hajxy nyajnuøøyyäm coo yhabaatnä. ¹⁹ Xmiøødhjätäm ja'a Cristo miädsiphajxy hi-jty. Pero coo hajxy tøø xpiuhwäatsäm, cähxø'p jaduhn̄ coo hajxy hi-jty tehñ tiøyhajt xquia'a møødhjätäm hamuumdu'joot. Coø hajxy häxøpy hi-

jty xmiøødhjätäm, cab hajxy häxøpy tøø xpiuhwäatsäm.

²⁰⁻²¹ Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnäguexy ja'a Dios yh-Espíritu. Mmøødhajpiä tøyhajt hajxy jaduhn̄ cøxiä. Paady mijts hädaa nocy nyajnäaayø'øy. Y mnajuøøby hajxy coo ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødä, ja'a häna'c hønndaacpähajxy.

²² Je'eduhn̄ nänøømby, pøn jaduhn̄ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diösäm. Ja'a Cristo miädsip je'e, pøn jaduhn̄ ca'a capxpaatp ja'a Dios møødä yHuung. ²³ Pønä Dios yHuung jaduhn̄ capxpáatäp, miøødhijpiä Dios je'e. Pero pønä yHuung jaduhn̄ ca'a capxpáatäp, cabä Dios jaduhn̄ miøødhity.

²⁴ Mgudiünäp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä neby hajxy mbanøcxtsohñän. Coø hajxy jaduhn̄ mgudiünät, mänitä Dios hajxy tehngajnä mmøødhidät tu'ugmädia'agy møødä yHuung. ²⁵ Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjugyhadáanäm neby je'e jiugyhatiän neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm.

²⁶ Naxy hajxy mdehm wyiinjuø'owät coo mijts ja'a Cristo miädsiphajxy xjia wi'i wyiinhøona'añ. ²⁷ Mijts, cabä yajnähixøøbiä hajxy myajmaajiaty. Mmøødhajpiä Dioshespíritu hajxy. Xyajnähixøøbiä tøyhajt hajxy cøxiä. Cab yhønnda'agy. Mmøødhidäp hajxy jaduhn̄ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajnähixø'øyän.

²⁸ Hoorä, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy mmøødhijnät neby hajxy jaduhn̄ mga'a tsähdiünät coo quiädaactägätsät. ²⁹ Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo pojpa cädieey quia'a møødä. Jaduhn̄ hajxy mnajuøøbiät coo ja'a Dios yhuung-haty pønjaty hoy wädiip.

3 Xjiaanč tehñ chójcäm ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhu-unghajtäm. Tøyhajt jaduhn̄. Pero cabä

jäya'ay hajxy xñajuóøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²Hoorä, tøø ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Cahnä yajna-juø'øy neby hajxy xyaghidáanäm. Pero coo ja'a Jesucristo quiädaactägátsät, nnajuóøyyäm hajxy coo hajxy jaduhñ nhidáanäm neby je'ejän. Nhixáanäm hajxy jaduhñ neby jaduhñ yhitiän. ³Pøn hamuumdu'joot mabøjp, hoy jaduhñ wädiity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴Pøn haxøøg jatcøøby, cabä Diosmädia'agy quidiuñ. Je'e jaduhñ xøhajt ja'a haxøøgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiúunät. ⁵Paadiä Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpä ngädieey hajxy xyajnáhwáatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpa cädieey nã'ägädä møødä. Tøyhajt jaduhñ. ⁶Pønä Jesucristo tu'ugmädia'agy møødhijp, cab jaduhñ haxøøg jatcø'øy. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Jesucristo miädia'agy nã'ägädä mabøjcä. ⁷Mägu'ughajpædøjc, cab hajxy myajwiinhóønät. Pøn hoy wädiijp, cabä pojpa cädieey nã'ägä møødä, nebiä Jesucristo quia'a møødän. ⁸Pøn hoy ca'a wädiijp, pianócxäp je'e ja'a møjcu'ugongä miädia'agy. Homiänaajä ja'a møjcu'ugong haxøøg jiatcø'øy. Mänit jiatcøøchohñ mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøøxta'aguiän. Paadiä Dios yHuung yaa tøø yhoy, nebiä møjcu'ugong jaduhñ quia'a mäjädä'agät. ⁹Pønä Dios tehñ tiøyhajt Teedyhajt, cabä jioot chocy coo jaduhñ jiatcø'owät, je'eguiøxpä coo je'e miøødhidyíijäm ja'a Diósäm. Coö je'e Dyios yhuungä, paady haxøøg quia'a jatcø'øy. ¹⁰Jaduhñ myajnajuó'owät pøn Dioshuung. Entonces, pøn hoy ca'a wädiijp, pønä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, ca'a Dyios je'e yhuungä. Pero pianócxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹Mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmabøjtsoönän, jaduhñ

hänajty miäna'añ coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät. Høxtä jäda'anäbaadyñä jaduhñ miäna'aññä. Cab jaduhñ mänaa tiägach. ¹²Cab hajxy njatcøøyyämät nebiä Caín jecy jiatcøøyyän coo yhamdsoo puhya'ay yagho'cy. Paady jaduhñ yagho'cy coo howyiinmahñdy hänajty quia'a møødä, nebiä piuhya'ay howyiinmahñdy hänajty miøødän. Hix, pianócxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hänajty je'e.

¹³Entonces, hermanodøjc, cab hajxy myagjuó'owät coo häna'c hajxy xmiähanhájjtäm. ¹⁴Højtshájjtäm,

cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáanäm tsajpootyp. Cab hajxy mänaa jiiby nhäda'agø'owáanäm haxøøgtuum. Nmøødhájjtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowäm. Pønä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, je'eds jiiby häda'agø'owaamb haxøøgtuum. ¹⁵Pønä miägu'ughajpä mahanhajp, jaduhñä wyiinmahñdy je'e nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä jäya'ay-yagho'pahajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájjtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaançh tehñ chójcäm. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy hamiñ haxøpy nniñähho'túutämät.

¹⁷Coo ja'a mäyøøjäya'ay ja'a häyoobä quia'a näxúudsät, cab jaduhñ quidiuñ nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ¹⁸Mägu'ughajpædøjc, tsøgxä hajxy hamuumdu'joot niñäxúu'tsäñ. Jaduhñ hajxy nyajcähxó'cämät coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowäm. Coö hajxy nga'a niñäxúu'tsäñ, cab jaduhñ tiuna'añ coo hajxy nja mänáanämät cooc tyijy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm.

¹⁹ Hermanodøjc, coo hajxy hamuum-du'joot nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁰Y coo ja'a njoothajxy hamdsoo miánaanämät cooc tyijy hajxy hoy nga'a jäya'ayhájtäm, tsipcøxp ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy nya-jcopcøøyyämät. Hix, xjioodhíjxäm ja'a Dios hajxy. Cøxiä hajxy xñajuøøyyäm. ²¹Y coo ja'a njoothajxy waamb quia'a mänäänämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²²Xmióoyyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwáanäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhmäm. Paady hajxy xquiumáayyäm. ²³Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiin-gapxøøyyäm. ²⁴Pønä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhájtäm, je'eguiøxpä coo ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajnäguéjxäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy xyhawáanäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhájtäm.

4 Hermanodøjc, nāmayyā hōhndaacpāhajxy jii wiädity. Cabä tøyhajtäp hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy mmäbøgät nä'a nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhíxät pø Diosmädia'agy jiaančh møød. ²Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaančh møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaančh jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaančh møød.

³Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoxyhaty coo ja'a miädsip yaa quiahxø'øga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yø'øduhmbä hōhnda'agymiädia'agy yajwädiipä. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵Yø'ø hōhndaacpāhajxy jaduhmbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøøyyäxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶Pero hōjts, ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'owáanäm. Jagooyyā hajxy yajcopcø'owa'añ pønä Diosmädia'agy mabøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøøyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädóowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajñä ničhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät. ⁹⁻¹⁰Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm, neby hajxy jim nhíjtämät tsajpootyp cøjxta'axiøø.

Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm.

¹¹ Coo ja'a Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät. ¹² Tøyhajt jaduhñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a híjxäm, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm. ¹³ Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyyäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴ Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhíjxäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quíexiän, mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁵ Pøn jaduhñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduhñ miøødhity.

¹⁶ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmäbójcäm hajxy jaduhñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøn homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷ Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hajxy jaduhñ nničhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduhñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo min chaačhtiuna'añän ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ¹⁸ Pønä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumädowa'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduhñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hix, pøn jaduhñ tsähgøøby, cähxøp jaduhñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹ Jayøjpä Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduhñ njahmiejtsägájt-säm. ²⁰ Pøn jaduhñ nä'ä mänaamb: "Njahmiéjchpøčhä Dios", hoyyä miägu'ughajpä jia mähanhaty, høhñdaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpä ñä'ä tsocy ñä'ä pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiédsät. Haa ca'a, yhiixypä miägu'ughajpä homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhiixy. ²¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a nmägu'ughajpä hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduhñ mäwíñäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5 Pøn jaduhñ mäbøjp coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Y pønä Dios jaduhñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyooby je'e pønatiä Diosmädia'agy mäbøjp. ² Coo ja'a Dios nDeedyhájtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³ Coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Y cabä Dios tsipjaty yhane'emy. ⁴⁻⁵ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, paadiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ nga'a yajmäjädaacäm, je'eguiøxpä coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

⁶ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt jaduhmbä coo yho'cy cruzcøxp. ⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miäna'añ cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, y cabä Dioshespíritu mänaa yhøhñda'agy. ⁸ Coo ja'a Jesucristo jaduhñ ñäbejty, coo yho'cy cruzcøxp, y coo ja'a Dioshespíritu jaduhñ miäna'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä. ⁹ Maas tsoobaatpä Dios ja'a miädia'agy

quejee ja'a jäya'ay ja'a miädia'agyhajxy. Y jaduñä Dios miäna'añ cooc ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹⁰ Põnä Jesucristo miädia'agy mabójcäp, miøødä tøyhajt jaduñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Hix, ja'a Dios jaduñ hawáanäp. Pero pønä Dios ja'a miädia'agy ca'a mabójcäp, jaduñ je'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhnda'agy. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy mabójcäxä coo ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹¹ Paadiä Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Paady hajxy jaduñ njugyhadañäm nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøyhajt jaduñ. Ja'a Dios jaduñ mänaamb. ¹² Pønä Dioshuung ja'a miädia'agy mabójcäp, hodium je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pøn jaduñ ca'a mabøj, cab jaduñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

¹³ Mijts, mmabójcäp ja'a Dioshuungä miädia'agy hajxy. Mijtshech hädaa nocy nyajnajaayøøby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhädät coo hajxy hodium mhity, coo hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätäm, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy tijaty nmäyujwáanämät. ¹⁵ Paadiä tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhjätäm coo hajxy xmio'owáanäm.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'a häna'c-hajxy haxøøg-wädiypä, haagä haxøøgtuum hajxy ñøcxø'øwa'añ. Y pø miøødä

mmägu'ughajpä pojpä cädieey, mmänuu'xtä'agäp ja'a Dios coo ween yajnahwa'açhii. Pero coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a Diosmädia'agy tehngajnä quia'a mabógät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum jaduñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y cabä Dios mmänuu'xtä'agät coo ja'a mmägu'ughajpä yajnahwa'adsøøjät, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ yajtuñ.

¹⁸ Pønä Dios Teedyhajp, cab jaduñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty. Cueendähjätäp je'eduhñ ja'a Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä Jesucristo ja'a mõjcu'ugong jaduñ mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt jaduñ.

¹⁹ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghjätäm. Pero pønä Dios ca'a Teedyhajp, tøø quia'a yajmäjäda'agyijäm ja'a mõjcu'ugóngäm.

²⁰ Jaanä nmøødhjätäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñmbä coo ja'a Jesucristo ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø xya-jnähixøyyäm ja'a Diosmädia'agy, coo hajxy jaduñ nmabójcämät coo ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy nmøødhjätäm møødä yHuung Jesucristo. Hodium hajxy tøø xpiädäacäm. Cøjxta'axiøø hajxy njugyhadañäm nebiä Dios jiugyhatiän. ²¹ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy tii mwiingudsähgø'owät, ni quepychech, ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'owät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Amén.

2 Juan

1 Juánhøch nxøhaty. Høøch hādaa nocy nhādiuumby mөөд hajxy nāgøxiā ja'a tøyhajtmmөөdpā. Mijts shøch hādaa nocy nyajnájaayøøby pønhatiā Dios tөө wyiimbiy, pønhatiā Diosmādia'agy mǎbøjp. Tøyhājthøch mijts ndsocy nba'hāyoy, ²je'eguiøxpā coo ja'a tøyhajt hajxy nmөөdhājtm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ nmөөdhadāanām. ³Weenā Dios nDeedyhājtm hoyhajt weenhajt hajxy xmiøoyyām mөөдā yHuung Jesucristo. Nmөөdhājtm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ nniçhojc nnibia'hāyóowām.

⁴Jootcújc-høch nnijiāwø'øyii coo ja'a tøyhajt hajxy nāje'e mjaanç panøcxy nebiā Dios hajxy tөө xyhanéhmām. ⁵⁻⁶Hoorā, hermanodøjc, tsøg hajxy niçhojc nibia'hāyóowām nebiā Dios hajxy tөө xyhanéhmām. Coo hajxy jaduhñ ngudiúunāmāt, cāhxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miādia'agy hajxy njaanç mǎbøjcām.

⁷Nāmayyā hønndaacpāhajxy yaa wiädity hādaa yaabā naaxwiin. Cab hajxy jaduhñ miāna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tөө jiāya'ayhaty hādaa yaabā naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongā wyiinmahñdy hajxy miөөdhājtm; ja'a Jesucristo

miādsip je'e. ⁸Mnigwieendāhadøøjāp hajxy. Cabā hønndaacpā miādia'agy hajxy mmǎbøjcāt coo ja'a tøyhajt hajxy mnā'ā najtshixø'owāt, nébiøch mijts tөө nyajnáhixø'oyān. Coo ja'a hønndaacpā miādia'agy hajxy jaduhñ mga'a mǎbøjcāt, xpiādā'agāp ja'a Dios hajxy hodiuum. Cøjxta'axiøø hajxy jim mhídat tsajpootyp.

⁹Pønā Jesucristo miādia'agy najtshixøøyyāp, cabā Dios tu'ugmādia'agy miөөdhity. Pero pøn jaduhñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmādia'agy ja'a Dios miөөdhity mөөдā yHuung Jesucristo. ¹⁰Homiādyii yajnáhixøøbiā hajxy myajtøjtāgø'owāt coo jim miédsāt maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiān. Pero coo miāná'anāt cooc tyijy ja'a Jesucristo miādia'agy quia'a tøyā, cab hajxy myajtøjtāgø'owāt, ni mga'a yajpóo'xāt hajxy, ¹¹coo ja'a cu'ug jaduhñ nā'ā máná'anāt cooc tyijy myiich mjamiøød je'eduhñā, cooc tyijy miich jaduhñ mbayajnáhixøøbiā.

¹²Madiú'ujøch mijts nja hawaanāanām, pero cábøch njaayaannā. Ja wi'i chøjpiøch njoot jaduhñ cooçh jim nnøcxāt maa mijtsān. Mānit hajxy haawhaam nmādiāacāmāt; jaduhñ hajxy maas jootcujc nhítmāt.

¹³Xyajpoo'xp mijts ja'a hermanodøjc-hajxy yaabā. Tөө hajxy je'e wyiimbíwābā ja'a Diósām. Amén.

3 Juan

1 Juánhøch nxøhaty. Mägu'ughajpä Gayo, miichhøch hädaa nocy nya-jnäaayøøby. Tøyhájthøch miich ndsocy nba'häyoy.

²Ween miichä Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich hoy mwädity. ³Tøøchä hermanohajxy hoy näje'e xyhawaanä coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mbanøcxy. Páadyhøch jootcujc nnijiäwø'øyii. ⁴Cooch nmädoyhaty cooch njamiøødä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxy, jaanç tehñ xioondáacpøch jaduhñ.

⁵Hoy miichä Diosmädia'agy mgudiun coo ja'a hermanohajxy mbuhbety, ja'a hajxy jäguemgajpt-tsohmä. ⁶Tøø hajxy nägapxy maa ja'a tsajtøjcän coo miich hajxy mjaanç tehñ chocy mjaanç tehñ pia'häyoy. Y coo hajxy hñajty ji-aac tu'ubøgaannä, mmó'owäp hajxy ti-jaty hajxy hñajty yajmaajiajpy. ⁷Hix, ja'a Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp. Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä. ⁸Paady jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a hermanohajxy nbuhbéjtämät; jaduhñ hajxy hoy nmøødtúunämät maa ja'a Diostuunğ jaduhñ myiñän.

⁹Tøøchä hermanohajxy nocy hajxy tu'ug nja yajnäaayø'øy, pero cábøchä Diótfes nmädia'agy xquiudiunaanä,

je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo mädia'agy jaduhñ yajtuna'añ maa ja'a hermanohajxiän. ¹⁰Haxøøgjátyhøch naxy xñänømy. Y maas haxøøğ jaduhñ jiatcø'øy coo ja'a hermanohajxy cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy jiojpoğø'owät ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xpä. Y coo pøn hñajty jiojpoğø'owa'añ, mänitä Diótfes miäna'añ coo yajpädsøømñänät maa ja'a tsajtøjcän. Cooch jim nnøcxät maa mijtsän, mänitøch ngøxy nägäpxät nebiaty jiatcø'øy. ¹¹Miich mägu'ughajpä, cab jaduhñ mänaa mbajatcø'owät. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Pero pøn hoy wädiğ homiänaajä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduhñ miich mbahíxät.

¹²Pero ja'a Demetrio, cab jaduhñ jiatcø'øy nebiä Diótfes jiatcø'øyän. Tøyhajtä Demetrio ja'a Diosmädia'agy pianøcxy hamuumdu'joot. Cumäayyap jaduhñ nägøxiä, y ngumääbiøch høøchpä. Mnajuøøby miich jaduhñ coochä tøyhajt nmøødä.

¹³Madiú'ujøch miich nja hawaanäanäm. Pero cábøch njaayaannä. ¹⁴Chójiøch njoot jaduhñ cooch jim nnøcxät maa miichän. Mänit haawhaam nmädiáacämät.

¹⁵Ween miich jootcujc mmähmø'øy. Xyajpoo'xp miich ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpoo'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jimä nägøxiä.

Judas

1 Høøch xøhajt Judas. Ja'a Jesu-
crístøch ja'a tiuung ndúunäp. Høøch
nbuhya'ay je'e ja'a Jacobo. Míjtshøch
hádaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts
ja'a Diosteedy xyajnáhdíjjäm coo ja'a
miädia'agy nmäbøjcämät. Xchøjcäm
hajxy jaduhñ. Tu'ugmädia'agy hajxy
xyaghíjtäm møødä Jesucristo. ²Ween
mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt
xmio'oy tehngajnä. Tsøg hajxy
jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy
xchøjcäm tehngajnä.

³Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch
mijts hijty nyajnäjaayø'øwa'añ coo ja'a
Jesucristo hajxy tøø xñähhø'túutäm.
Pero maas hawiinmats jaduhñ
cooñ mijts nmänuu'xtá'agät coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä
mbanøcxät, nebiä Dios hajxy
tähoocmo'oyyä tøø xmióoyyäm. Cab
hajxy myajwiinhøønät. ⁴Hix, ja'a
häna'c høhndaacpähajxy, hamee'ch
hajxy näje'e tøø yajtägø'øwø'øy. Ja'a
Diosmädia'agy jecy mänaañ cooc ja'a
høhndaacpähajxy quiumädowa'añ.
Jaduhñ hajxy yhøhnda'agy, cábäc
jaduhñ tyijy ñeipjä coo mhaxøøg-
wädítät, hoyyä Dios ja'a mbojpä
mgädieey tøø xjia yajnähwaatsä.
Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä,
ja'a nWiindsønähjtämbä. Tu'uquüä
Jesucristo hajxy nWiindsønähjtäm.

⁵Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a
Dios ja'a judíos jím jia woobädsøømy
Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdägoonä
pønajaty hñanajty ca'a mabøjp. Mjah-
miédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶Haa ja'a
Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jím näje'e
chohñ tsajpootyp maa ja'a Dios hñan-
ajty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jiiby
quiejxä tsumyčhñanaabiä hagoodstuum
ja'a Diósäm, høxtä coo yhabaadät coo
hajxy hñanajty yajcumädowa'añíjjäm ja'a

Diósäm. ⁷Høxtähmäts ja'a jecyjiäya'ay-
hajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jím jegyhajty
tsänaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän
Sodoma møødä Gomorra, møødä jimbä
ja'a cajpt mäwiingonbä. Coo hajxy
jiaanč tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty,
paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä
ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady
hajxy hijty yhaxøøgijatcø'øy. Hijxtahñd
ja'a Dios hajxy jaduhñ xmióoyyäm.

⁸Jaduhñä høhndaacpähajxy
ijatcøøbiä. Cabä tøyhajt hajxy
miøødä. Haxøøg hajxy wiädity. Cabä
Diosmädia'agy hajxy miäbøcy. Haxøøgä
Diosmoonsä hajxy ñänømy, ja'a
hajxy tsajpootypä. ⁹Ja'a Diosmoonsä
møjhajpä, ja'a xøhajpä Miguel, cabä
møjcu'ugong haxøøg ñämaayy mänaa
ja'a dijunto Moisés hajxy hñanajty
yajtsipta'aguiän. Jagooyyä ñämaayy:
“Ja'a Dios xyhøjäp.” ¹⁰Pero yø'ø
høhndaacpähajxy, hotyijatiä hajxy
haxøøg ñänømy, hoy hajxy tii quia'a ja
najuø'øy. Nä'a nägoobä hajxy jaduhñ
ijatcø'øy nebiä animalhajxiän. Paady
hajxy quiumädowaannä.

¹¹Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ,
je'eguiøxpä coo ja'a Caín hajxy pi-
ahixy piaduñ. Jaduhñä Balaam ha-
jxy piatihxpä. Tu'udägooyy ja'a Bal-
aam jecy je'eguiøxpä coo xädø'øñ hä-
najty jiaanč tehñ piøcjuø'øy. Yajcumä-
dowāanäp hajxy je'eguiøxpä coo ja'a
Dios miädia'agy hajxy quia'a cudiu-
naanä nebiä Coré jecy quia'a cudiuñän.
Yhamdsoo cuhdujt hajxy jia wi'i yaghi-
daamby. ¹²Jaanch tehñ yhočhähdiu-
unnä ja'a høhndaacpähajxy jiatcø'øy
maa mijts ja'a cay ja'a hu'ug myag-
jadyiijän. Nä'a pahuuc nä'a pajøø'xpä
hajxy jím miech. Jaanch tehñ jioot-
møj hajxy ñibiäda'agyii. Cab hajxy
pøn ñä'ägädä wiingudsähgø'øy. Cabä
Diosmädia'agy hajxy hoy yajnähixø'øy.
¹³Jaanch tehñ chähdiuhndägoy hajxy
jaduhñ. Coo hajxy tøø tiu'udägoonä,

paady hajxy yaghidáanänä cøjxta'axiøø hagoonstuum.

¹⁴ Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjuxtupä. Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiaacy ja'a häna'c höhndaacpæcxpä. "Huuc mäadow, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøðcäda'aga'añ. ¹⁵ Cøxáanäm ja'a Dios hajxy xquiøxy yajtøyhajtyegáanäm. Mänit yajcumäadowa'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajp, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøombä." ¹⁶ Yøø höhndaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ ñiguiumáayyp hajxy jaduhñ. Nää mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiingudsähgøøy. Paady hajxy jaduhñ miäna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpædøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsøn'hájtäm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miänaa'ñ: ¹⁸ "Coo hánajty yhabaadaannä coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hánajty jiaanč tehñ yhadsogaamby."

¹⁹ Jaanč tehñ chipyajpædø'øgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädia'agy quia'a hijnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshespíritu hajxy ñä'ägädä møødä. ²⁰ Pero mijts

mägu'ughajpædøjc, tehngajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmióoyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yhEspíritucøxpä. ²¹ Hoyyä Diosmädia'agy hajxy mjaanč tehñ yajtúnät; mänitä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwá'adsät. Xchójcäm hajxy jaduhñ, paady hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm. Jimä mjoot hajxy mbädáacnät tsajpootyp coo ja'a Jesucristo hajxy jim xyajnøcxáanäm. Jim hajxy xyaghidáanäm cøjxta'axiøø. Hojioot jiaanč tehñ miøðdhajpy møødä højtscøxpä.

²² Mjootcapxmøcpøgäp hajxy pønjaty hamuumdu'joot ca'a mæbøjp. ²³ Naxiä jäya'ay Diosmädia'agy hajxy mdehñ yajmäbøgät; jaduhñ hajxy quia'a cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty hánajty haxøøg wädijp. Pero nägueentä hajxy mmøødmädiá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a pahadägoonáxät.

²⁴⁻²⁵ Tu'ugä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajnáhwáatsäm ja'a Jesucristocøxpä ja'a nWiindsøn'hájtäm. Je'eds mäjaamøød neby hajxy jaduhñ xcwieendähájtämät. Jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyämät. Wa'ads hajxy jim xyajmedsáanäm tsajpootyp. Mänit hajxy jim nxoonä'agáanäm. Tsøg hajxy mänáanäm cøjxta'axiøø coo ja'a Dios miøjjä jiaančh. Homiänaajä ja'a cuhdujt jiaanč tehñ miøødä. Amén.

Apocalipsis

1 Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduhñ yhity. Mänitā Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyā coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsāhajxy yhawaandägájsāt tijaty hānajty mobādajp jadāanāp tunāanāp. Mänitā Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtāgajch maa ja'a Juangān. Hoy ja'a Juan jaduhñ yhawaandägájsāxā. ²Jaduhñā Juan yajwiinhijxā. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduhñ māduhñtiā wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyā nebiā Jesucristo hānajty tøø ñāgapxiān.

³Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduhñ mādooob, pønjaty jaduhñ hoy cudiumb nej my-iñān cujaay. Hix, mobādajp jaduhñ ji-ada'añii tiuna'añii.

⁴Høøch Juan hädaa nocy nhādiumby. Mijts hädaa nocy nyajnājaayøøby pønjatīā Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpā cajptootypān. Weenā Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'oy. Homiānaajā ja'a Dios ñā'ägädā hity. Y ja'a juxtujcpā juøhñdy jim hijpā Dioswiinduum, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiā. ⁵Y ja'a Jesucristo, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiā. Yejpiā Jesucristo ja'a tøyhajt jaduhñ. Jaayā'ayāts jayøjp jujypiojc. Jaayā'ayāts rey nāgøxiā hanehmb. Xchójcām hajxy jaduhñ. Tøø hajxy xñāhho'túutām. Tøø hajxy xyajñāhwaats xyajcuhwāatsām ja'a nbojpā ngādieeyhājtm. ⁶Jaduhñ hajxy tøø xpiādāacām nebiā reyān, nebiā nāhgapxtuutpān; jaduhñ ja'a Dios hajxy hoy nmādúunāmāt. Tsøg hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø møj jaanč pādāacām. Amén.

⁷Huuc madow hajxy; mobādajpā ja'a Jesucristo miānaca'añ jocjooty. Nāgøxiā jāya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbā miāyaghó'oguiābā. Coo hajxy jaduhñ yhixa'añ, mänitā jāya'ayhajxy nāgøxiā jiø'owa'añ xiuudsa'añ wiinduh-myhagajpt. Tøyhajt jaduhñ.

⁸“Høøch cøxiā nyajtsohñdaac. Y høøch cøxiā nyajmayāangombā”, nømā Dios miānaañ. Jaduhñ miādia'agytiāgø'oy coo ja'a Dios homiānaajā ñā'ägā hity. Ja'a Dios møjcuhdajt cøxiā møød.

⁹Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøød-panøcx; haguípxyhøch mijts tøø nmøødtśaächpøcy. Tøø ja'a Jesucristo mājaa hajxy xmiøoyām neby hajxy jaduhñ nmee'xtújcāmāt. Coočhā Diosmädia'agy-yajwa'xyiibā nga'a najtshixø'owa'añ, møødā Jesucristo miādia'agy, páadyhøch hāna'c yaa mādśibø'øbā tøø xquiexy maa xiøhatiān Patmos. Nebiā tsúmybiānøch jaduhñ yaa nhity. ¹⁰Mänitøchā Dioshespíritu xñāgādaacy. Nāxøø hānajty jaduhñ. Mänitøch nmādooy møc quiapxy njøøxcø'ømāambiøch. Jadúhñhøch nmādooy nebiā xuuxtān. ¹¹Mänitøch je'e xñāmaayy:

—Høøch cøxiā nyajtsohñdaac; høøch cøxiā nyajmayaamby. Tijaty miič mwiinhixaamby, jaduhñ mgujáayāt librojooty. Mänit jim mguéxāt maa ja'a hermanodøjc-hajxiān jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpā cajptootypān. Jaduhñā juxtujcpā cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹²Mänitøch nwa'wiimbijty. Je'ečh hānajty nhixaamby pønñhøch hānajty xmiāgapxp. Mänitøchā ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagā orohādiuñ. ¹³Jimā Jesucristo hānajty tiāna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñāhmøjcān. Yoñā wyit hānajty miøødā. Orowøonhaam

hänajty quiaachwөөñä. ¹⁴Jaanch tehм pioobä quiuhwaay hänajty. Jaduhnä wyiin hänajty quiähxø'ogy nebiä jøønhaayän. ¹⁵Jaduhnä tiecy hänajty yhaambä chämaambä, néjjiämä hobuijxt coo mbó'odät. Jaanch tehм miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jiäditiän. ¹⁶Juxtucä madsa'a hänajty quiø'ogonhаты maa ja'a yhaaoguiø'ojän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miødä, mejtsnaxä jiojpä. Jaduhnä wyiin jiojп hänajty quiähxø'ogy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷Cooch jaduhn nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquiø'ønähgajpy ja'a yha-hooguiø'øhaam. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Høøch ja'a jayøbajtpä, høøch ja'a jaac høxhaambä.

¹⁸Jújcýhöch hänajty, tøøch hijty nho'ogy. Mänitøch njujypiojcombä. Cábøch mänaa nho'ogaannä. Høøchä cuhdujt jaduhn nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'oyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgäda'aguiän. ¹⁹Mgu-jáayäp jaduhn nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jájtäp túunäp jada'ahaty, møød tijaty jadäänäp tunäänäp.

²⁰Jaduhn miädia'agytiägø'øy ja'a tøøbä mhíxiäbä. Ja'a juxtucpä madsa'ajä, ja'a näjuxtucpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtucpä. Y ja'a juxtucpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhn, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtucpä.

2 'Jaduhnä Diosquexy myajnä-jaayø'owät, ja'a tøø quiexyfiäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: “Ja'a Jesucristo, ja'a juxtucpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhn mänaamb: ²⁻³Nnajuøøbiøch jaduhn coo hajxy hoy mgudiuñ, coo hajxy møj mmee'xtucy,

coo hajxy tøø mdsaaçhpøcy ja'a høøchcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhn mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhnda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴Je'eçh nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijiootpäatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpäatänä. Naxy hajxy mdehm nijiootpaadøøjät neby hajxy myajtsohñdaaquian. Pø caj, nøcxäämbøchä mceratoyøhñdyhajxy nbøgäänäm. Cähxø'p jaduhn cooçhä nmädia'agy hajxy jaduhn xquia'a panøcxänä. ⁶Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhn nga'a mee'xiän. ⁷Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtucpä cajptän. Pønjatý mäjädaacp, je'eçhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tømmdsa'am hajxy jioø'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸Jaduhnä Diosquexy myajnä-jaayø'owät ja'a tøø quiexyfiäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiuypiojtägach. Je'eds jaduhn mänaamb: ⁹Nnajuøøbiøch jaduhn coo hajxy mjaanç tehм chaaçhpøcy, coo hajxy mjaanç tehм yhäyoy. (Høøch mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhn coo mijtsä judíoshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhn, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcäp. Ja'a hýbäc tyijy hajxy je'eduhn wyi'i miäbøjpy; cab jaduhn ñä'ä tøyýäbä. ¹⁰Cab hajxy mdsähgø'owät hoy hajxy nej cu mja

jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a mõjcu'ugongcøxpä. Xñä'ä hijxmdsaamb hajxy jaduhñ pø tøyhajt hajxy jaduhñ mjaanč mabøcy. Majcxøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Coočhä nmädia'agy hajxy hamuum-du'joot xquiudiüunät, hoy hajxy cu mja ho'og, høøch mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ¹¹ Hamädoowhit hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaächtiuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii mõjcu'uhaam.”

¹² Jaduhñä Diosquexy myajnä-jaayó'owät ja'a jim tøø quixyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: “Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a pejyhespada miøødä, mejtsnaxä jiøjpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: ¹³ Nnajuøobiøch cooçh mijts nmädia'agy hoy xquiudiunä homiänaajä, hoyyä Satanás jim jia gobiernähaty maa mijts mhitian, hoyyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä cooçh nmädia'agy hijty xyajwa'xä. Ni wééñtiøch nmädia'agy hajxy xquia'a høxhijä. ¹⁴ Je'eçh mabøcy nga'a hojwiøby coo häna'c wiingmädia'agy hajxy näje'ejaty yajñähixø'øy nebiä Balaam jecy yajñähixøyyän. Je'edsä Balaam jøjcapxøyy coo ja'a judfoshajxy ñäma'awøøjät cooc tyijy jaduhñ yhoyyä coo hajxy ñiyhamigähamäadowøøjät, coo hajxy quiaý yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ¹⁵ Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'owaanä. Cábøch mabøjñabä ja'a mädia'agy jaduhmbä nmee'xy. ¹⁶ Weenä mädia'agy jaduhmbä hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxáambøch nmädsibø'owa'añ pønjaty jim haxøøg yajñähixøby maa mijtsän. Hädaa pejyhespada yaaby nmøødpøch

nhaawjooty, hädäajøch nmädsiptu-naamby. ¹⁷ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'eçh nyajcayaamby ja'a maná jim yu'uüchpä. Móødøchä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemxyiøø yuugjaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn jaduhñ quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyyä yhøxcapy ja'a tøøbä mio'oyíjábä.”

¹⁸ Jaduhñä Diosquexy myajnä-jaayó'owät ja'a jim tøø quixyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; “Ja'a Jesucristo, jaduhñä wyiin quiahxø'øgy nebiä jøønhaayän. Jaanč tehñ yhaamb jaanč tehñ chämaambä tiecy néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: ¹⁹ Nnajuøobiøch jaduhñ coo hajxy hoy mniçhogyii, coo hajxy hoy mmabøcy, coo hajxy hoy mgudiuñ, coo hajxy mõj mjaanč tehñ miee'xtucy. Jaduhñhøch nnajuøobiä coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiuñ. ²⁰ Je'eçh mabøcy hoy nga'a mänijwiøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhajpä Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyijy miädia'agy. Pero xjiøjcapxøyyäbøch nmoonsähajxy. Jaduhñ yhøhndaacpä cooc tyijy yhoyyä coo hajxy ñiyhamigähamäadowøøjät, coo hajxy quiaý yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ²¹ Tøøchä Jezabel mayhooc nja ñäma'ay coo ja'a mädia'agy jaduhmbä ñajtshixøøñät. Pero cab jaduhñ ñä'ägädä najtshixø'owa'añ. ²² Nyajpa'ambedäämbiøch je'eduhñ møødä yhamigohajxy, pø cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ. Hoyhóyhøch hajxy nyajtsaačhpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgáanäbøchä yhuungä jiugyhajthajxy. Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ maa ja'a juxtujcpä cajptän cooçhä wyiinmahñdy

hajxy nnajuøøyyä. Coö hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owáambiöchä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Pø cabä, nyajtsaächpøgáambiöch hajxy jaduhñ. ²⁴Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panöcxpä, ja'a Satanás miädia'agy hajxy ca'a panöcxäbä, cáboch hajxy waamb nhanehmñä. (Tøyhajtäc tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduhñ.) ²⁵Jagóoyyöch hajxy njaac näma'ay coö hajxy hoy mgudiúnät neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonöch yaa ngädaactägätsät. ²⁶Pønjaty mäjädaacp, pønjatyhöchä nmädia'agy hoy xyajtuünäp homiänaajä, je'eächä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coö hajxy guobiernähädät wiinduhmyhagajpt, ²⁷nébiöch nDeedy xquihdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miøødhada'añ. Coö ja'a miädia'agy hajxy quia'a maböjcxät, mänit hajxy chaaçhtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a maböjpä. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpú'uwät varillaam. ²⁸Nmo'owáambiöchä jaxiøøm hajxypä. ²⁹Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodöjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

3 'Jaduhñä Diosquexy myajnä-jaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodöjc-hajxiän jim Sardis: "Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødä madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: Nnajuøöbiöch coöch nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiunä. ²Naxiä mwinihñdy hajxy mdehmñ yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjayt cudiuñ. Je'eäch jaduhñ nja tsojpy coö hajxy pedyii mgudiúnät, coö hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy

hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabóquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiäpxyhöch mijts nyajcumädówät. Cab hajxy hñajty nnajuø'öy mänääjöch mijts nyajcumädowa'añ. ⁴Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'öy. Coö hajxy hoy wiädity, páadyhöch hajxy xmiøødwädita'añ poobwitmøød. ⁵Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábochä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñöcxa'añ maaäch nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitöch hajxy jim ngapxpaada'añ, pønjatiä xiøø hñajty miimb cujaay librojooty. ⁶Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodöjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

⁷Jaduhñä Diosquexy myajnä-jaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodöjc-hajxiän jim Filadelfia: "Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpä tii cádieey miøødä. Ja'a tøyhajtäts jaduhñ nä'ägä møød. Miøødhajtäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coö hñajty tii tøø yaghawa'aäch, ni pøn jaduhñ quia'a hagó'owät. Y coö hñajty tii tøø yhawäguiiäch, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøöbiöch coöch nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jaduhñhöch nnajuøöbiä coöch mijtsä nxøø xquiapxpáatäbä. Páadyhöch mijts jaduhñ nguhdujtmø'oy coö hajxy jim mnöcxät Dioswiinduum. ⁹Pønjatiä möjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ maböjcxäp, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianöcxpä. Cab jaduhñ nä'a tóyyäbä. Nä'a hønñdaacp hajxy jaduhñ.

Nyajmedsáambiöch hajxy maa mijts mwiinduumän. Mänítöch hajxy jim nyagjijcäda'aga'añ, neby hajxy jaduhñ ñajuó'owät coöch mijts jaduhñ ndsocy. ¹⁰Tööch nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmee'xtúgät. Páadyhöch mijts ngüeendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty ja'a häyohn hñajty ñaxa'añän wiinduhmyñaaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaächpøga'añ. ¹¹Mobädájpöch jiiby nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduhñ hoy mgudiünät. Jaduhñä cuhdujt hajxy ni pøn xquia'a pójcät coo hajxy jim mnöcxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹²Pønjaty mäjadaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaannä. Ja'a nDéedyhöchä xiøø, jímhøch nyuugjaayaanä maa ja'a wyiinnäh-gopcxphajxiän, møødä Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jembybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

¹⁴Jaduhñä Diosquexy myajná-jaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: "Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuñ. ¹⁵Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nñajuóøbiöch jaduhñ coöch nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panöcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mabøcy. ¹⁶Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mabøcy, páadyhöch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy tii mga'a nä'ägädä yajmaajiaty,

cooc tyijy hajxy hoy mjaançh tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuó'oy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy mhity nebiä häyoobän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸Nhuuc yajmädöogyhöch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhíxät. Cooch mijts xmiänuu'xtá'agät, mánítöchä mbojpä mgädieey hajxy nyajnáhwäatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnöcxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiünät. ¹⁹Ndsøjpiöch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudiunaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehmñajtshixó'owät. Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'a cumädówät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúunät. ²⁰Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'i miänuu'xtáacypiöchä jäya'ayhajxy jaduhñ coöch hajxy xjiøjpøgó'owät. Mänítöchä piojpä quiädieey hajxy nyajnáhwäatsät. Mänítöch hajxy jaduhñ nmøødhijnät tu'ugmädia'agy. ²¹Pønjaty mäjadaacp, nmo'owáambiöchä cuhdujt hajxy jaduhñ coöch hajxy xmiøødgobiernähädät. Jadúhñhöch tøø nmäjadaacpä; páadyhöch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajpä. ²²Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjcän."

4 Mänítöchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänítöch jaaya'ay xmiägápxcombä, ja'a jayøbájtthøch hñajty tøøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädöoy nebiä xuuxtän. Mänítöch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhöch miich tii jaduhñ jadáanäp.

²Mänitöčhä Dioshespíritu xñägä-daacy. Mänitöčhä Dios nwiinhijxy; jim hánajty yháña'ay tsajpootyp. ³Haamb tsámaambä Dios hánajty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inčh hánajty quiähxø'ogy maa ja'a Dios hánajty yháña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hánajty yhañ chämamy. ⁴Jímhøčhä majjäya'ay nhijxy nahii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hánajty jiuhhänaawiädity. Poobwitmød hajxy hánajty. Oro hajxy hánajty quihjenhajpy. ⁵Jimä wädsuc hánajty piädsomy maa ja'a Dios hánajty yháña'ayän. Jädijpä hānee hánajty jim. Juxtujcä jøon hánajty jim tioy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpä. ⁶Haa jim ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hánajty jim quiähxø'ogy nebiä hijxt jaančh tehñ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hánajty jim jiuhhänaawiädity. Cøxiä ñi'x quiope-hajxy hánajty wyiinmødä, jayøjp jioøxcø'ømhaambiajpy. ⁷Tu'ug hánajty quiähxø'ogy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸Haagä queectmød hajxy hánajty tädujcjaty. Cøxiä ja'a wiin hajxy hánajty miødä møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhñ hajxy hánajty wyi'i miäna'añ:

Jaančh tehñ wia'adsä Dios;
je'e hajxy nWiindsønähjtäm. Cøxiä mä-jaa miødä;

homiänaajä ñä'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹Jaančh hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocä animal ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, ¹⁰mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hánajty wyiinjicäda'agy, ja'a nahii'xmädaaxpän. Mänitä Dios hajxy hánajty jiaančh tehñ wyiingudsähgø'øy. Mänit hajxy hánajty wyi'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitä quihjén hajxy hánajty jim ñajtsconø'øy

Dioswiinduum. Mänit hajxy hánajty miäna'añ:

¹¹Dios, højts miičh nWiindsønhajpy.

Hahixøøby jaduhñ coo højts miičh nwiingudsähgø'øwät, coo højts nmäná'anät coo miičh ja'a majjaa mmødä, coo miičh mmøjjä mjaančhä.

Cøxiä wiinä miičh mjaančh tehñ quiunuu'xy mjaančh tehñ piäda'agy.

5 Mänitöčhä Dios nhijxy coo nocy hánajty quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampiä. Mejtsnaxä nocy hánajty jiaayä. Juxtujc-hit hánajty yha-hoočhä. ²Mänitöčhä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a majjaa jaančh tehñ miødäpä. Mänit je'e miänaañ:

—Pøn cuhdujt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³Ni pøn cuhdujt hánajty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät, ni ja'a jimä tsajpootypä, ni ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a jiipiä mõjcu'uhaambä. ⁴Mänitøch njaančh tehñ jioøyy, coo pøn cuhdujt hánajty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiápxät. ⁵Mänitöčhä majjäya'ay tu'ug xñämaayy:

—Ca'a mjøøñä. Ja'a Jesucristo, je'eds mājādaac. Je'e cuhdujtmøød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim gobiernähájtäbä Judánaaxooty. Paadiä Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judä.

⁶Mänitöčhä Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hánajty tiäna'ay Dioswiinduum, maa ja'a animal nämädaaxpän, maa ja'a majjäya'ay nahii'xmädaaxpän. Cähxø'p hánajty coo hánajty tøø yagho'ogyii. Juxtujcä quiaa'pt hánajty; juxtujcä wyiin hánajtypä. Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a Dioshespírituhajxy hánajty je'eduhñ ja'a juxtujcpä. Jim

hajxy hānajtj wiädity wiinduhmy-
hagajpt. ⁷Mānitā Meeghuungā nocy
hoy piōjtsoy. Ja'a Dios jaduhñ yejc;
yhahooguio'ōhaamby hānajtj tōō
quio'ōbōc-haty. ⁸Mānitā Meeghuung
wyiinijicādaacā. Ja'a nāmādaaxpā
animalhajxy māwiinijicādaac mōōdā
nāhii'xmādaaxpā majjāya'ayhajxy.
Cōdu'ugā harpa hajxy hānajtj miōōdā.
Jiṃā poom hajxy hānajtj miōōdā
orojōonebōhñdiōoty. Haa ja'a poom
jaduhmbā, ja'a Diospa'yaaxōōc
je'eduhñ. Ja'a Diosmādia'agy hajxy
mābōjpā, je'edsā Dios hajxy hānajtj
pa'yaaxp. ⁹Mānitā jem̄yhōy hajxy
yhōōyy:

Miič cuhdujtmōōd coo yō'ō nocy
mhahoo'tstú'udāt.

Miič hōjts xñāhho'tuut. Paady hōjts
cuhdujt nmōōdā coo hōjts yaa
nhīdāt Dioswiinduum.

Wiinduhmyhagajpt hōjts ndsooñ.
Cōjhayuu c hōjts ngapxy.

¹⁰Miič hōjts cuhdujt xmioōyy coo hōjts
jim̄ ngobiernāhādāt naaxwiin.

Diostuung hōjts ndunaamby nebiā
teediān.

¹¹Mānītōchā Diosmoonsā nhijxy
jaanč tehñ miay. Ja'a Dios hajxy
hānajtj jiuhdānaawiādijpy mōōdā
animalhajxy mōōdā majjāya'ayhajxy.

¹²Mānitā Diosmoonsāhajxy mōc jiaanč
tehñ yaaxy:

Yō'ō Meeghuung, yō'ō tōō yagho'ogyii.
Yō'ōds cuhdujtmōōd coo jiaanč tehñ
wyiingudsāhgō'ōwōōjāt.

Hahixōōby jaduhñ coo hōjts
nmānāanāmāt coo cōxiā wiinā
miōōdā, mōōdā mājaa, mōōd coo
quihwijiā, mōōd coo miōjjā
jiaančhā.

¹³Mānit hajxy miānaañ nāgōxiā
mādyiijaty ja'a Dios tōō quiunuu'xy,
ja'a jim̄bā tsajpootypā, mōōdā
hādaa yaabā naaxwiimbā, mōōdā

jiipiā mōjcu'uhaambā, mōōdā jiipiā
mejjiootypā:

Tsōgā Dios hajxy wiingudsāhgōōyyām
mōōdā Meeghuung.

Cōjxta'axiōō hajxy yhida'añ mōj jaanč.
Mōjmājaa hajxy miōōd.

¹⁴Mānitā nāmādaaxpā animalhajxy
miānaañ:

—Tsōc.

Mānitā nāhii'xmādaaxpā majjāya'ay
ja'a Dios hajxy wyiinijicādaacy. Wyiin-
gudsāhgōōyy hajxy jaduhñ.

6 Mānītōchā Meeghuung nhijxy coo
ja'a nocy tu'hit yhahoo'tstuuty ja'a
hānajtj juxtujc-hithahoočpā. Mānitā
animal tu'ug miānaañ:

—Min huug hix.

Coo ja'a animal jaduhñ miānaañ,
jaduhñ yajmādoōyy nebiā hānee
jiāditiān. ²Mānītōchā craa tu'ug nhijxy
coo tōpxt hānajtj tu'ug miōōdā.
Poobcuaanāhgōxp hānajtj yhāñā'ay.
Mānitā cuhjén mioōyyā. Mānit
tiu'ubōjcy tsiptuumbā. Mājāda'agaamb
hānajtj jaduhñ.

³Mānitā Meeghuung ja'a
nocy yhahoo'tstuuty ja'a
miāmetsc-hithahoočpā. Mānitā
miāmetspā animal miānaañ:

—Min huug hix.

⁴Mānītōchā craa tu'ug nhījxcombā.
Tsaptscuaanāhgōxp hānajtj yhāñāabiā.
Mānitā cuhdujt mioōyyā coo ja'a
jāya'ayhajxy nōcxy yajnimiādsibō'oyii
hādaa yaabā naaxwiin, coo ja'a
jāya'ayhajxy nōcxy yajniyagho'ogyii.
Mānitā yōñhespada tu'ug mioōyyā.

⁵Mānitā Meeghuung ja'a nocy yha-
hoo'tstúutcombā ja'a miādāgōōghitha-
hoočpā. Mānitā miādāgōōgpā animal
miānaañ:

—Min huug hix.

Mānītōchā craa tu'ug nhījxcombā
coo ja'a quipxt hānajtj tu'ug miōōdā.
Jiñgwiaanāhgōxp hānajtj yhāñāabiā.

⁶Mänitōchä mädia'agy nmädooyy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hānajtīān:

—Møjyuu jaduhñ jadāāñp. Ja'a trigo tu'kīlobā, māgooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tāgōōgkīlobā, jaduhñ chowhadaambā māgooxmil. Pero cap yø'ø hoñ myaghäyōwät ni yø'ø vino.

⁷Mänitā Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstūutcombā ja'a miāmādaaxc-hithahoočhpā. Mänitā miāmādaaxpā animal miānaañ:

—Min huug hix.

⁸Mänitōchä craa tu'ug njaac hījxcombā, ja'a hānajtj xōhajpā ja'a māyagho'pā. Cuaañāhgōxp hānajtj yhāñ'a'y ja'a poob-lōmnābā. Hōxhaamā mõjcu'uhaambā hānajtj piāmīñ. Mänitā cuhdujt hajxy miooyyā hādaa yaabā naaxwiin coo jāya'ay hajxy yaghó'ogāt tu'mādaaxc-hitpā. Hadsip hajxy hānajtj miāyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

⁹Mänitā Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstūutcombā ja'a miāmāgooxc-hithahoočhpā. Mänitōchä hāañāmāhajxy jiiby nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy hānajtj tōø yagho'ogyijābā ja'a Diosmādia'agyuquīōxpā. Paady hajxy yagho'cā coo hajxy hānajtj hoy tōø jiaañch tehñ quiudiuñ. ¹⁰Mänit hajxy mōc yaaxy:

—Dios, miīch hōjts nWiindsōñhajpy. Miičhā tøyhajt mmōød. Mānaa hōjts nnø'ty xyaghawiimbjītāt jiiby naaxwiin.

¹¹Mänitā poobwit hajxy cōdu'ug miooyyā. Mänit hajxy nāmaayyā coo hajxy ween jiaac poo'xy hōxtā coonā hānajtj pedyii tōø yagho'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy māduumbā.

¹²Mänitā Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstūutcombā ja'a miādādujc-hithahoočhpā. Mänitā hujx mōc ñajxy. Mänitā xōø jyīñōoyy nebiā jiñwītān. Mänitā po'o quīāhxø'cy nebiā nō'tiān. ¹³Mänitā madsa'a

tsajtōxpā quiahy naaxwiin jaančh tehñ miay; jaduhñ quiahy nebiā piidstōøm piojca'ayān. ¹⁴Mänitā tsajt yhadāgoyyōōñā nebiā nocy yhaxādsachān. Mänitā tun cōxiā wiingtuum ñā'ā yajnōcxā mōødā naax hānajtj hījpā mejyquiuyc.

¹⁵Mänitā jāya'ayhajxy nāgōxiā jiiby ñiguiyu'utsā tsajutjooty, mōødā jimābā tsaadunjootypā, mōødā reyhajxy, mōødā jāya'ayhajxy mõjhajpā, mōødā mājyōōjāya'ayhajxy, mōødā soldadowiindsōñhajxy, mōødā jāya'ayhajxy ja'a mõjcuhdujtmōødā, mōødā nā'ā pajāya'ayhajxy. ¹⁶Mänitā tsaadūñ hajxy nāmaayy:

—Hōjts nāhgabhéjtāc. Jaduhñ hōjtsā Dios xquia'a hīxāt ja'a jim hāñāabiā tsajpootyp. Jaduhñ hōjtsā Meeghuung xquia'a yajtsaachpōgāt.

¹⁷Tōø yhabaatnā coo hōjts hajxy xya-jtsaachpōgaannā nāgōxiā. Cab hōjts hoy nmee'xtuga'añ.

7 Mänitōchä Diosmoonsā mādaaxc nhijxy coo hajxy hānajtj jim tiāna'ay hanidiuhmjaty māduhñjatiā naaxteec. Mādaaxnax hajxy hānajtj tiāna'ay. Yhadupjiā poj hajxy hānajtj, jaduhñ quia'a pōjñāt naaxwiin ni meiywyiing ni quepyquīōxp.

²Mänitōchä Diosmoonsā tu'ug jadāhooc nhījxcombā coo hānajtj piedø'øy xōøbādsōmypiā, coo ja'a Diossello hānajtj miōødā. Mänit hajxy mōc miōjyaaxā, ja'a nāmādaaxpā, ja'a hajxy hānajtj tōø quīuhdujtmō'oyfijābā coo hajxy quīādiéeyāt, coo hajxy cōxypānejpiā jiatcø'ōwāt hādaa yaabā naaxwiin mōødā jim mejjiooty. Mänit hajxy nāmaayyā:

³—Cab hajxy mgādiéeyāt jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yø'ø quepychaa hajxy nej mga'a tūnāt, hōxtā coonā hōjtsā jāya'ayhajxy hānajtj tōø nseñapāda'agy wyiinnāhgopcōxp, ja'a hajxy Diosmāduumbā.

⁴Mänítöchä mächohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hānajtj yajseñapāda'aga'añ nāmāgo'x-cujuxychāgui'xmādaaxmilpā. Nāmajmetscjaty hajxy hānajtj yajseñapāda'aga'añ. ⁵Nāmajmejtšmil hajxy hānajtj yajseñapāda'aga'añ ja'a Judā yhap yhoc-hajxy, mōōdā Rubén yhap yhoc-hajxy, mōōdā Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶mōōdā Aser yhap yhoc-hajxy, mōōdā Neftalí yhap yhoc-hajxy, mōōdā Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷mōōdā Simeón yhap yhoc-hajxy, mōōdā Leví yhap yhoc-hajxy, mōōdā Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸mōōdā Zabulón yhap yhoc-hajxy, mōōdā José yhap yhoc-hajxy, mōōdā Benjamín yhap yhoc-hajxy.

⁹Mänítöchä majiäya'ay nhijxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtj chooñ. Cōjhayuućjaty hajxy hānajtj miādia'agy. Ja'a Dios hajxy hānajtj jim̄ jiuhdānaawiādiḡpy maa ja'a Meeghuungwiinduumān. Jaanč tehḡ miay hajxy hānajtj jaduhḡ; cab hajxy hānajtj hoy yajmāchowa'añ. Poobwitmōōd hajxy hānajtj. Mōōdā xi'iwhaay hajxy hānajtj qui'ogaphaty. ¹⁰Mānit hajxy nāgōxiā yaaxy mōc: Xyajnāhwaats hōjtsā Dios mōōdā Meeghuung. Gobiernāhajpā Dios jaduhḡ.

¹¹Nāgōxiā ja'a Diosmoonsā ja'a Dios hajxy hānajtj jiuhdānaawiādity. Mōōdā majjāya'adiōjc-hajxy hānajtj jiuhdānaawiādījtābā mōōdā animalhajxy ja'a nāmādaaxpā. Mānitā Dios hajxy wyiinjićādaacy; wyiingudsāhgōōyy hajxy jaduhḡ. ¹²Mānit hajxy miānaañ: Tsōgā Dios hajxy jaanč tehḡ wyiingud-sāhgōōyyām cōjxta'axiōō.

Tsōg hajxy mánānām coo miōjjā jiaančā, coo quiuhwijjiā, coo miājaamōōdā.

Tsōg hajxy nāmāayyām: “Dioscujú'uyāp.”

¹³Mänítöchä majjāya'ay tu'ug xmiāyajtōōyy:

—Pōñāda'a yō'ōduhḡ poobwitmōōd. Maa hajxiāda'a chooñ.

¹⁴Mänítöch nhadsooyy:

—Wiindsōñ, cábōch nnaju'ōy. Mi-ichāda'a mnajuōōby.

Mänítöch xñāmaayy:

—Yō'ō jāya'ayhajxy, tōō hajxy jiaanč tehḡ chaāchpōcy. Tōō hajxy nāhho'tu'udyii ja'a Meeghuungām. Jaduhḡ hajxy tōō yajnāhwāatsābā. ¹⁵Paady hajxy jim̄ tiāna'ay Dioswiinduum. Xōōmsuhḡmā Diostuung hajxy jim̄ tiuñ. Cueendāhājtp hajxy ja'a Diósām. ¹⁶Cabā yuu hajxy mānaa yagju'ōwaannā, ni cab hajxy tiōdsō'ōwāannā. Cab hajxy xiōōno'ogāannā, ni cab hajxy yhanho'ogāannā. ¹⁷Ja'a Meeghuung, jim̄ yhity maa ja'a Dios yhāña'ayān. Je'e hajxy cweendāhadaamb yajxón. Cab hajxy jiō'ōwaannā xiuudsānnā je'eguiōxpā coo hajxy yajxoonda'aga'añii ja'a Diósām.

8 Mānitā Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstūtombā ja'a miājuxtujc-hithahōōchpā. Mānit

jim̄ yhamooñ tsajpootyp cupc-hora. ²Mānitā Diosmoonsā juxtujc nhijxy coo ja'a Dios hajxy hānajtj jim̄ wyiindāna'ay. Mānitā xuuxt hajxy miooyyā cōdu'ug. ³⁻⁴Mānitā Diosmoonsā wiingpā miejtpā. Jim̄ orojōōnebōhḡdy hānajtj miōōdā. Mānit hoy tiānaaxiōpy maa ja'a orohaltar māwiingonān, jim̄ mādōyyā maa ja'a Dios hānajtj yhāña'ayān. Mānitā poom may miooyyā coo jim̄ jiōgāt ja'a orohaltarnāhgōxp. Coo'pā ja'a poomjoc hānajtj jim̄ maa ja'a Diosān. Jim̄ Dios hajxy hānajtj pia'ya'axy, ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajtj mābōjpā. ⁵Mānitā Diosmoonsā ja'a jōōnebōhḡdy

quionø'cy. Mänitā jøømbajc hoy quiuwobø'oy, ja'a hānajtj jīm hijpā maa ja'a altarān. Mänit quihga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiādsujcy mөөdā hānee yaaxy. Mänitā hujx nājxy.

⁶ Haa ja'a nājuxtujcpā Diosmoonsāhaxiā, ja'a xuuxtmөөdpā cөdu'ugā, mänit hajxy niyhahixø'yyānā coo hajxy hānajtj xiu'uxa'añ.

⁷ Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitā caandøtstuu quiahy hādaa yaabā naaxwiin mөөdā jøøn mөөdā nø'ty. Mänitā naaxwiin tiooyy ja'a hānajtj miädägøøghitpā cөxiā, mөөdā quepychaa mөөdā hujtshaay.

⁸ Mänitā Diosmoonsā ja'a miāmetspā xiuuxy. Mänitādsā tun crúundābā hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hānajtj je'e. ⁹ Mänitā miädøøgpā mejy nø'tiø'yy. Cөxy ho'c ja'a animalhajxy jaduhñ. Cөjxā barco qyiñ.

¹⁰ Mänitā Diosmoonsā miädägøøgpā xiuuxy. Mänitā madsa'a crúundābā quiahy jīm tsajpootyp. Tooby hānajtj je'ebā. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpā møjnøøjān, maa ja'a miädägøøghitpā nøøgopcān. ¹¹ Jaduhñā madsa'a hānajtj xiøhaty Tahm. Mänitā nøø miädägøøghitpā tiahmøøbiā. Mänitā jāya'ayhajxy may yho'cy.

¹² Mänitā Diosmoonsā miāmādaaxpā xiuuxy. Mänitā xøø tu'nax yho'cy maa hānajtj yhawijtstuquiān ja'a miädägøøghitpā. Jaduhñā po'o jiajpā mөөdā madsa'a. Mādaaxc-hora ja'a xøø hānajtj quia'a hañ xøøm; mādaaxc-hora ja'a po'o hānajtj quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchā wiistā tu'ug nhijxjāyøoyy tsajtcөxp. Mänit mөc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsāhajxy jiaac xú'uxāt ja'a jaac tægøøgpā, mänitā jāya'ayhajxy jiaanch tehñ chaačhpøga'añ, ja'a hajxy jiiby tsānaabiā naaxwiin.

9 Mänitā Diosmoonsā miāmägøoxpā xiuuxy. Mänitøchā madsa'a tu'ug nhijxcay, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitā madsa'a hawaatst miooyyā coo ja'a jut jaduhñ yhawägüi'tstú'udāt ja'a jaanch tehñ quioөcpā. ² Mänitā jut yhawägüi'tstuuty. Mänitā jøønjoc qui'ixc piādsøømy. Mänit cөxp chajpejty. Mänitā xøø cөjx wyiindägø'oyii. Mänitā tsajt cөjx jiaty jøønjocjooty. ³ Mänitā mamiu'u jocjooty piādsøømy. Mänit hajxy yaa tiägøøyy jāyøøbiā hādaa yaabā naaxwiin. Mänitā mu'u tøjpt hajxy miooyyā nebiā caa'ptiøjptān. ⁴ Mänit hajxy yhanehmā coo hujtshaay hajxy quia'a jøø'xāt ni quepychaa. Je'e hajxy tiøbāp pønatiā Diosseñā hānajtj ca'a mөөd wyiinnāhgopcөxp. ⁵ Coo pøn jaduhñ tiøbøøjāt, jaduhñā mu'udøjpt jiāwø'owa'añ nebiā caa'ptiøjpt jiāwø'oyān. Mägøoxpo'o ja'a mu'uhajxy hānajtj miädøba'añ. Pero cabā cuhdujt hajxy miooyyā coo jāya'ay hajxy yaghø'ogāt. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambā jāya'ayhajxy hānajtj, pero cab hajxy jaduhñ nā'a ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ māwīnādsā mu'uhajxy hānajtj quiāhxø'øgy nebiā tsiptuumbā cuaayān. Jīm hajxy hānajtj miødā quihduum nebiā orocuhjenbān. Jaduhñā wyiin jiojphajxy hānajtj quiāhxø'øgy nebiā ya'adiøjcān.

⁸ Jaduhñā cuhwaay hajxy hānajtj miødā nebiā to'oxiøjcuhwaayān. Jaduhñā tiu'tsthajxy hānajtj quiāhxø'øgy nebiā leöntu'tstān.

⁹ Nähbujxt cuhbujxt hajxy hānajtj nebiā hacxpøjtān. Coo hajxy hānajtj jiäyøy, jaduhñ hajxy hānajtj jiädity nebiā tsiptuumbā cuaaguiarretān.

¹⁰ Jaduhñā tøjpt hajxy hānajtj miødā nebiā caa'ptiøjptān. Jaduhñā cuhdujt hajxy hānajtj miødā coo jāya'ay hajxy tiøbāt mägøoxpo'o. ¹¹ Haa ja'a mu'u wyiindsønhajxiā, jutjooty hānajtj

chäna'ay, ja'a jaančh tehñ quiøøcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tøø yhöxquéjxänä. Abadón hānajt看 xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apoliön hānajt看 xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'ø, ja'a mäyajcuhdägoobiä.

¹² Jaduhñä tsø'ty tu'ug jiajtä. Metscä tsø'ty hānajt看 quia'a pedyiinä.

¹³ Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooy coo jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswinduum. Hamädaaxteecä orohaltar hānajt看.

¹⁴ Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä ñämaayy, ja'a hānajt看 tøbä xiu'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajty mädaaxpä mäguejø'øw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufatesmøjnøjän.

¹⁵ Mänit hajty hoy miäguejø'øyii. Mänit hajty wyiinguejxä coo jäya'ay hajty yaghó'ogät tu'ug tægøøgpuxy. Jäguemiä hajty hānajt看 tøø yajnähdijyii coo hajty miäyaghó'ogät. Coö ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coo hajty jiatcø'øwät. ¹⁶ Mänitøch nmädooy coo mejtsmägo'xmillön soldado hajty hānajt看 miøødä; haagä cuaayhānaaby hajty hānajt看 jaduhñ.

¹⁷ Haagä caächpujxtä soldadohajty hānajt看. Jaduhñä pujxt color hānajt看 miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiopc-hajty hānajt看 nebiä leöncopcän. Tægøøgtu'u hānajt看 jilby piädsømy yhaavjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸ Jaduhñä jäya'ayhajty yagho'cä ja'a tu'ug tægøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹ Jimä cuaay mäjaa hajty hānajt看 miøødä maa yhaawhajxiän møød jilby maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä tiu'tsthajty hānajt看 quiähxø'øgy nebiä tsahñdycopcmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajty hānajt看 yajtsu'učh.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajty ja'a mähmøøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajty ñajtshixøøyy. Møjcu'ugong hajty hānajt看 jiaančh tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yø'øduhmäbä ñä'a hixy, ni quia'a mädo, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajty hānajt看. Wi'i miäbädaacnä hajty hānajt看 haxøøgwiinmahñdyaam. Wiingä tægachä to'oxiøjc hajty miøødsäna'ayñä. Møød hajty hānajt看 wyi'i mieechñä.

10 Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijty jaančh tehñ miäjaamøød. Jim hānajt看 miänacy tsajpootyp. Jocjooty hānajt看 miänacy. Jimä hi'inčh hānajt看 miøødä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiojp hānajt看 jiajy nebiä xøøjän. Jaduhñä tiecy hānajt看 quiähxø'pä nebiä toobiän. ² Jimä nocyhuung hānajt看 quiø'øbøc-haty ja'a haxädsajtsu'udypä. Mänitä yhaoodiecy piädaacy mejwyiing. Mänitä yhanajtyiecy piädaacy tø'ødstuum. ³ Mänit møc yaaxy nebiä leöngän. Mänitä hānee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajty jaduhñ. ⁴ Mänitøch nja tægø'øwaañ cujahbiä waambä hāneehajty quiapxy. Mänitøchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiä hānee-hajty quiapxiän. Ni pøn jaduhñ mga'a yajmøødmädiä'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hānajt看 jim tänaabiä mejwyiing møød jim tø'ødstuum, mänit yhaooquiø'ø chajxajy.

⁶ Mänit miänaa:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuu'xy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehñ miädyiijatiä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooc tøø yhabaatnä. ⁷ Coö yhabaadät coo ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä

xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hānajtŷ
yajtŷjiaty nebiā quiuguexyhajxy hānajtŷ
jegy tøø yhawaanān. Cabā wiinghāna'c
yhawaanā; ja'a quiuguexiāhajtiā
yhawaanā.

⁸ Mānītōchā jāya'ay jim tu'ug
xñāmāguiombā tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a
haxādsajstŷudypā, ja'a Diosmoonsā
quiø'øbøc-hajpiā.

⁹ Mānītōchā Diosmoonsā ja'a nocyhu-
ung hoy nmāujwa'añ cooçh xmió'owāt.
Mānītøch xñāmaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty
mjuø'owa'añ nebiā møjtsiinnøøjān.
Pero coo jii by quiāda'aga'añ maa
mjøø'xytiøjcān, mānit mjuø'owa'añ coo
tiahmā.

¹⁰ Mānītōchā nocyhuung hoy njaançh
pøjtsoy. Mānītøch njaançh puhŷ.
Pā'aghøch jaduhñ njaançh juøøyy
nhaawjooty nebiā møjtsiinnøøjān.
Pero coo jii by jiaançh cādaacy maaçh
njøø'xytiøjcān, mānītøch njaançh
juøøyy coo tiahmā. ¹¹ Mānītøch hajxy
xñāmaayy:

—Tsiipcøxp mnāgapxtāgātsāt
nebiā jāya'ayhajxy jiada'añ
yhabeta'añān, ja'a hajxy jim tsānaabiā
wiinduhmyñāaxwiin, ja'a hajxy
wiinduhmyhayuuc mādiaacpā, møødā
gobiernāhajxy.

11 Mānītōchā paxyquipxt hajxy
xmiooyy. Mānītøch hajxy
xñāmaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødā
altar. Māchow ja'a jāya'ayhajxy,
nānaagā Dios hajxy wyiingudsāhgø'øŷ.

² Pero cab jaduhñ jim mguípxāt
Diostøghaguuy. Ja'a jāguembā-jāya'ay
ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo
hajxy jim guiobiernāhādāt maa ja'a
Dioscajptān juxychāgui'xmejtspo'o.

³ Nguexāambiøchā nguguexy metscā
coo hajxy jim miādiā'agāt ja'a

høøçhøxpā juxychāgui'xmejtspo'o.
Jiñwitmøød hajxy wiādita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nāmetspā,
ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspā,
møødā ceratoyøhñdy metspā, ja'a jim
tānaabiā Dioswiinduum. Ja'a Dios
ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Coø ja'a
Dioscuguexyhajxy hānajtŷ cøxypānejpiā
jia tuna'añii, mānitā jøøn hajxy
yhøxpāxujja'añ yhaawjooty. Cøxy
toyaambā miādsiphajxy hānajtŷ
jaduhñ. Jaduhñ hajxy yho'oga'añ.

⁶ Cuhdujtmøødā Dioscuguexyhajxy
hānajtŷ coo hajxy quia'a yajtŷuwāt,
naagxøø hajxy hānajtŷ miādia'aga'añ
ja'a Dioscøxpā. Jaduhñ cuhdujt hajxy
hānajtŷ miøødābā coo nøø hajxy
wia'añdiūnāt, yajnø'tycōjāt. Jaduhñ
cuhdujt hajxy hānajtŷ miøødābā coo
ja'a jāya'ay hajxy yajpa'ambédāt hādaa
yaabā naaxwiin, coo hāyohn hajxy
yagjadøøjāt, naaghoocā jioothajxy
hānajtŷ chocy. ⁷ Coø hajxy hānajtŷ
tøø miādiaacpādøønā, mānitā animal
jii by tu'ug piādsøma'añ maa ja'a
jut jaançh tehñ quiøøcpān. Mānitā
Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii.

⁸⁻⁹ Tägøøgxøø ja nähgupe hajxy
jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty
maa ja'a Jesús jegy miøjpahbejtān
cruzøxp. Haa ja'a cajptjāya'ayhajxiā,
haxøøgā cuhdujt hajxy hānajtŷ miøødā
nebiā jegyjiāya'ay ja'a cuhdujt hajxy
hijty miøødān, ja'a hajxy hijty jim
jegyhajty tsānaabiā Sodoma møødā
Egipto. Cabā cuhdujt hajxy nā'ägā
yega'añ coo ja'a ho'ogyjiāya'ayhajxy
jim yajnaaxtāgø'owøøjāt. Minaamb
hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt
hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy
miādia'aga'añ. ¹⁰ Jaançh tehñ

xioonda'agaambā jāya'ayhajxy hānajtŷ
coo ja'a Dioscuguexyhajxy hānajtŷ
tøø yho'ogy. Paady hajxy hānajtŷ
jootcuje ñijjāwøøyyānā, cab hajxy
hānajtŷ yhadsibāñānā. Paady hajxy

hänajty hotyijä ñä'ä nimio'owa'añii hamiñ haxopy. ¹¹Coo tågøøgxøø ja nähgupe hänajty tøø yhabety, mänitā Dios ja'a quiuguexyhajxy hänajty yagjuypipøga'añ jadāhooc. Pønjaty hänajty hixaamb, mänit hajxy hänajty chāhgøøbiøga'añ. ¹²Mänitā Dioscuguexyhajxy miādowa'añ coo hajxy hänajty mōc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixáanāp hajxy ja'a miādsípām. ¹³Mänitā hujx jaanč tehñ miōc ñaxa'añ. Mänitā tøjc may piuma'añ ja'a miāmajc-hitpā jim cajptooty. Juxtujcmilā jāya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy hänajty tøø jiaac mähmø'øyäbā, jaanč tehñ chāhgø'øwaamb hajxy jaduñ. Mänitā Dios tsajpootypā hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ.

¹⁴Jaduñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miāmetsc-hoocpā. Paquiā yhabaadāangombā coo ja'a miādägøøgpā ñaxāangombā.

¹⁵Mänitā miājuxtujcpā Diosmoonsā xiuuxy. Mänit hajxy jim mōc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtām. Tøø je'e miøjtägø'øy wiinduhmyñaaxwiin.

Cøjxta'axiøø guiobiernähadaannā.

¹⁶Jimā nähii'xmādaaxpā majjāya'ay ja'a Dios hajxy hänajty jiuhhānaaw-iädity. Mänitā Dios hajxy hoy wyiinijcāda'agy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduñ. ¹⁷Mänit hajxy miānaañ: Dios, højts miičh nWiindsøn'hajpy.

Cøxiā miičh mājaa mmøødā. Cøjxta'ax-iøø miičh mhity.

Dioscujú'uyāp coo miičh tøø mmøjtägøøñā, coo tøø mdägøøñā gobiernähajpā.

¹⁸Tøø ja'a jāya'ayhajxy nāgøxiā jia joot-ma'ady. Pero tøø yhabaady coo mi-ičh myajcumādowaannā.

Tøø yhabaady coo miičhā ho'ogyjiāya'ayhajxy myajtøyhajtye-gaannā, coo myajcuhdägoyyaannā pønjatia jāya'ayhajxy yaa yajtu'udägooby hädaa yaabā naaxwiin.

Jaduñ tøø yhabaatpā coo miičhā hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mmo'owa'añ pønjaty miičh tøø xquiapxpaady, mmoød pønjatia mmādia'agy hamuumdu'joot tøø xyajtuunā,

mmoød pønjaty miičh tøø xwyiingud-sähgø'øy, hoyyā møjtuung hajxy tøø quia'a ja mmoødhaty.

¹⁹Mänitā Diostøjc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitā caja jiiby quiāhxø'cy tøgooty mmoødā contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdújcābā. Mänit tiägøøyy wādsujpā. Mänitā hānee mōc jiādijty; mmoødā hujx mōc ñajxy. Mänitā caandøøtstuu may quiahy.

12 Mänitā hijxtahñd jim quiāhxø'cy tsajtcøxp jaanč tehñ hoy-yagjuøøñā. Jimā to'oxiøjc hänajty tu'ug yhajajy nebiā xøøjān. Jimā po'o hänajty yajtehm̄bety. Majmetscā madsa'a hänajty quihjēñhaty.

²Tøø hänajty tiehm̄ yhabaatnā coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty wyi'i ya'axy.

³Mänitā hijxtahñd wiingpā wyiingähxø'combā. Tu'ugā dragón hänajty cruundā. Tsaptsā ñi'x hänajty. Juxtujcā quiope hänajty haagā cuhjenmmoød. Majcā quiaa'pt hänajty.

⁴Tiu'tsthaamā madsa'a tu'ug tågøøgpuxypā yajcahy naaxwiin ja'a tsajtcøxpā. Mänitā dragón hoy wyiindānaaxiøpy ja'a to'oxiøjc ja'a hänajty huungpaadaambā. Nägooyyā yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'udsa'añ.

⁵Mänitā ya'ayhāna'c myiiñ. Je'e hänajty

tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaxwiin. Møc hānajtj jaduñ jiaanč tehñ yhane'ema'añ. Mānit jim yajnøcxä Dioswiinduum. ⁶Mānitä to'oxiøjc piäyø'cy. Pactuum ñøcxy. Jimä Dios hānajtj tøø yajnāhdijy coo jim yajcayøøjtät mil cumejtsmägo'x cudägøøghii'xxøø.

⁷Mānitä tsip jim piädø'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hānajtj tuumb Diosmoon-sāwiindsøn. Je'e ja'a Diosmoonsāhajxy miøødpädo'c. Ja'a dragón ja'a mioonsāhajxy møødpädo'pä. Mānit hajxy ñiñamejtsä. ⁸Cabä dragónhajxy ñä'a mājādaacy. Mānit hajxy quia'a cuhdujtmøoyyänä coo hajxy jim jiaag hídät tsajpootyp. ⁹Mānitä dragónhajxy jim yhøxquéjxänä; yaa hajxy miānājnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a mõjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøñm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰Mānitä jāya'ay jim møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miājāda'agy. Gobiernä je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a mõjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuhm højts nmägu'ughajpāhajxy hijty jim yajnāhdsømyii Dioswiinduum. ¹¹Paady højts nmägu'ughajpāhajxy tøø miājāda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutām, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hānajtj jia ho'oga'añ, cab hajxy hānajtj chāhgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduhñ ñiñāhdujcä coo hajxy yhó'ogät. ¹²Mx-oondä'agāp hajxy, pønjatj jim tsānaaby tsajpootyp. Pero pønjatj jiiby tsānaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mabøcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mõjcu'ugong hajxy jiiby tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä mõjcu'ugong jaduhñ. Najuøøby jaduhñ coo cuhdujt jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypānejpiä jiatcø'owät.

¹³Coo ja'a dragón yhiixy coo hānajtj tøø quiāda'agy naaxwiin, mānitä to'oxiøjc tiägøøyy pāboobiä, ja'a hānajtj tøø yhuungpāadiäbä. ¹⁴Mānitä to'oxiøjc wiistāqueect metsc miooyyā mõjjaty, neby jaduhñ jāyøy ñøcxät pactuum maa hānajtj yajcaya'añiijän tiägøøgjomøjtä cupc. Jāguemä dragón miähmø'owät. ¹⁵Mānitä dragón nøø com yhøxpāxujy nebiä to'oxiøjc jaduhñ ñøøgomdsomøøjtät. ¹⁶Mānitä nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduhñ. ¹⁷Mānitä dragón ja'a to'oxiøjc jiaanč tehñ ñāhawa'andaacy. Mānitä dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hānajtj yaa tsānaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajtj mabøjpä, ja'a Jesucristo hajxy hānajtj capxpaatpä.

13 Jímhøch hānajtj ndāna'ay mejypia'a. Mānitøchä animal cruundä nhixpādsøomy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hānajtj haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhmbä, haagä haxøøgjatiä Dios hajxy ñānømy. Majcä quiaa'pt hānajtj haagä cuhjenmøød. ²Jaduhñä ñi'x hānajtj nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhñä tiecy hānajtj nebiä osotequiän. Jaduhñä yhaaw hānajtj nebiä leónhaawän. Mānitä animal mõjcuhdujt miooyyā møødä møcmājaa. Ja'a dragón jaduhñ yejc; yhamdsoo je'e jaduhñ. ³Tu'ugä animal quiopc hānajtj quiāhxø'ogy nebiä cuhbuxypän. Tøø hānajtj chóoccombä. Mānitä jāya'ayhajxy nāgøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mānitä animal hajxy tiägøøyy pawädiipä. ⁴Mānitä dragón hajxy wyiingudsāhgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal mõjcuhdujt hānajtj tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsāhgøøbiä. Jaduhñ hajxy hānajtj miāna'añ:

—Ni pøn mājaa jaduhñ quia'a mөөдä nej yø'ø animal mājaa miөөдän. Ni pøn jaduhñ quia'a mājädá'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'ä mädsibó'owät.

⁵Mänitä animal cuhdujt miooyä coo ja'a Dios haxøøg ñänómät. Jaduhñ quiuhdujtmóoyyabä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'o.

⁶Jaanč jatcøoy jaduhñ. Haxøøgä Dios jiaanč ñänøomy, mөөдä Dios tiøjc, mөөд hajxy jim hijpä tsajpootyp. ⁷Jaduhñ quiuhdujtmóoyyabä coo miädsibó'owät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjädä'agóøjät. Mänit quiuhdujtmóoyyabä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägøxiä, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸Je'eds hajxy jaduhñ animalwiingudsähgøoyy, pønjatä xioø hänäjty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'túutämbä. Pønjaty cøjxta'axioø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'edsä xioøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tøøyyämä xioøhajxy hänäjty quiujähyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹Naxy hajxy hädaa mhuuc tehm wyiinjüø'owät. ¹⁰Pønjaty mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønjaty mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduhñ hajxy yagho'tägatsaanäbä espadahaam. Hix, pønjaty jaduhñ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtügät; tsipcøxp hajxy miäbógät.

¹¹Mänitöchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbädsøomy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hänäjty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hänäjty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹²Jaduhñsä møjcuhdujt hänäjty miøødäbä nebiä jayøbajtpä møjhanimalän. Quipxy hajxy hänäjty yhané'emy nämetscä. Mänitä miämetspä møjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpä wyiingudsähgø'owóøjät,

ja'a hänäjty cuhbuxypä tøø chó'oguiäbä.

¹³Haa ja'a møjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahñd yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøøñäjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴Coo ja'a jaya'ayä hijxtahñd hajxy yhiixy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduhñ. Mänit hajxy nämäaayä coo ja'a animal hajxy yhähädiuunnáxät, ja'a hänäjty tøø quiuhbuxyñjábä. ¹⁵Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmóoyyä coo ja'a animal yhähädiuunnaxy yagjujypiógät, yajcapxø'ögät. Jaduhñ je'e quiuhdujtmóoyyabä coo yajyagho'ogóøjät pønjatä animalhähädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'owaamb.

¹⁶Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapädaacy maa yhaoguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxphajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷Pøn hänäjty ca'a señamøød, pønä animal xioø hänäjty ca'a mөөдhájtäp, o ja'a número, cabä cuhdujt hajxy hänäjty mio'oyii coo hajxy jiúyät, coo hajxy tiógät. ¹⁸Pøn cuhwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal número miädia'agtyiägø'øy. Jaduhñ je'e nebiä jäya'ay número. Jue'e número jaduhñ, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14 Mänitöchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Sióntunnähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty piadänaabiä nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä mөөд hajxy hänäjty cujaay wyiinnähgopcøxphajxy ja'a Meeghuung xioø mөөдä Tieedy xioø. ²Mänitöch jim nmädooyy tsajpootyp nebiä møjnøø may jiäditiän, nebiä hānee moc ya'axiän. Jaduhñ hänäjty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänäjty tøø yajnähwa'ächñjábä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhøy hajxy hänäjty

jim yhooby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy hānajt piahāña'ay mōōdā majjāya'adiōjc-hajxy. Cabā wiinghāna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhoy jaduhmbā. ⁴ Haa ja'a nämāgo'x cujuxychāgui'xmādaaxc milpā jāya'ayhajxiä, cabā wiingto'oxiōjc hajxy hānajt tōō miōōdtsāna'ay. Jaanč tehñ yhooy hajxy hānajt jāya'ayhaty. Majatī Meeghuung hānajt ñōcxō'oy, pianōcxyp hajxy hānajt jaduhñ. Jayōbajt hajxy yajñāhdijjā coo hajxy yajñāhwa'adsōōjāt, coo hajxy yhuunghadōōjāt ja'a Diōsām mōōdā Meeghūungām. ⁵ Ni mānaa hajxy quia'a hōhnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cādīeey miōōdā jim Dioswiinduum.

⁶ Mānītōchā Diosmoonsā wiingpā nhijxy; jim hānajt jiāyōōwiādity tsajtcōxp. Ja'a Diosmādia'agy hānajt yegaamby ja'a ni mānaa ca'a tāgajtpā. Nāgōxiä ja'a jāya'ayhajxy hānajt mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsānaabiä wiinduhmy-hagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia mōōdā. ⁷ Mānitā Diosmoonsā mōc miānaaāñ:

—Wiingudsāhgō'ow ja'a Dios hajxy. Nāma'aw hajxy jaduhñ coo miōōjā jiaaāñchā. Tōō yhabaady coo ja'a Dios jāya'ay yajtōyhajtyega'añ. Je'eds cōjx yhädiuñ tsajpootyp mōōdā naaxwiin, mōōdā meyy, mōōdā nōōgopc.

⁸ Mānitā Diosmoonsā tu'ug jiaac mānaaāñ:

—Tōō ja'a mōjcajpt Babilonia quihdāgoy, je'eguiōxpā coo ja'a quihdujt jiaaāñchā tehñ yhaxōōgā. Tōō ja'a jāya'ayhajxy nāgōxiä piajatcō'oy ja'a Babilonia quihdujt.

⁹ Mānitā miādāgōōgpā Diosmoonsā mōc miānaaāñ:

—Pōñā animal wiingudsāhgōoby mōōdā yhädiuunnaxy, pōñ yajseñapādaacp wyiinnāhgopcōxp o quio'ōgōxp, ¹⁰ hoyhoyyā Dios jiaaāñ

tehñ yajcumādowa'añ. Jōōnjooty, azufrejooty hajxy chaačhpōga'añ Diosmoonsāwiinduum mōōdā Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cōjxta'axioō hajxy chaačhpōga'añ xōōmdsuhñ, pōñjatiā animal wiingudsāhgōoby mōōdā yhädiuunnaxy, pōñjatiā señā jim mōōdhājtp. ¹² Pōñjatiā Diosmādia'agy mābōjp mōōdā Jesucristo miādia'agy, ween hajxy tehngajñā miee'xtucy.

¹³ Mānītōchā jāya'ay jim tsajpootyp xñāmaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Pōñjatiā Diosmādia'agy mābōjp, coo hajxy yhō'ogāt, jootcujc hajxy yhida'añ.” Tōyhajt jaduhñ. Poo'xāannāp hajxy jaduhñ. Jiahmiedsaambiā Dios jaduhñ coo ja'a Diosmādia'agy hajxy hoy tōō yajtuñ. Nōmā Dioshēspīritu miāna'añ.

¹⁴ Mānītōchā jāya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjoccōxp hānajt yhäña'ay. Orocuhjén hānajt quihjenhajpy. Arroztujt hānajt quio'ōgaphajpy jaanč tehñ jiojp.

¹⁵ Mānitā Diosmoonsā tu'ug piādsōōmy maa ja'a Diostsajtojcān. Mānitā jāya'ay miojyaaxā mōc, ja'a hānajt hānaabiä joccōxp:

—Tōō yhabaady coo ja'a pāda'agy myajpādō'ogāt jiiby naaxwiin. Tōō ja'a tiōōm miājay. Nōcx yajpādō'og.

¹⁶ Mānitā pāda'agy hoy jiaaāñ yajpādō'ogy arroztujthaam hādaa yaabā naaxwiin. Jaduhñ miādia'agytāgō'oy coo ja'a jāya'ayhajxy yajcumādowa'añii, ja'a hajxy haxōōgcuhdujtmōōdpā.

¹⁷ Mānitā Diosmoonsā wiingpā piādsōōmgombā maa ja'a Diostsajtojcān. Jimā arroztujt hānajt quio'ōgaphajpy jaanč tehñ jiojp. ¹⁸ Mānitā wiing Diosmoonsā piādsōōmōōyy maa ja'a altarān. Je'e cuhdujtmōōd maa ja'a jōōngōxpān. Mānitā Diosmoonsā mōc miojyaaxā ja'a arroztujt cabhijpā:

—Tøø ja'a tsaatyp jiiby cha'amy naaxwiin; nœcx yajpādø'øg arroztusujthaam.

¹⁹Mänitā tsaatyp hoy jiaančh yajpādø'ogy arroztusujthaam hädaa yaabā naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa nāhhädiunø'øyän maa hajxy tiehndse'ediän. Jaduhñ mäwīnādsä Dios yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mabøquiäbä. ²⁰Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehndse'edy. Comä nø'ty piädsøomy maa nāhhädiunø'øyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tågøøgmägo'x kilómetro. Coopä nø'ty hānajt y maa ja'a cuaay frenon.

15 Mänitøchä wiinghijxtahnd jim nhijxy tsajpootyp jaančh tehñ yhamøj, hoy-yagjuøønä. Juxtujc-høchä Diosmoonsä nhijxy haagä häyohnmøød. Je'eduhñ nānøomby coo ja'a Dios juxtujc-hooquiä jiaac yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mabøjpä hädaa yaabā naaxwiin.

²Mänitøchä hijxt nhijxy. Jim hānajt y hamøj quioonna'ay. Nebiä mejjiän hānajt quiahxø'øgy. Jaduhñ hānajt quiahxø'pā nebiä toobiän. Jimä jāja'ayä hijxt hajxy hānajt wyiindāna'ay, ja'a animal hajxy hānajt tøø quia'a yajmājādä'aguiäbä møødä señä, møødä xiøø, møødä número. Jimä harpa hajxy hānajt miøødäbä. Ja'a Dios jaduhñ yejc. ³Jaduhñ hajxy hānajt yhøy nebiä Moisés jecy yhøøyyän. Je'e ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhñ hajxy hānajt yhøøbä nebiä Meeghuung yhøøyyän:

Wiindsøn Dios, cøxiä miich cuhdujt mjaančh tehñ miøødä. Møj jaančh miich mjaančh tehñ tiuñ.

Jaančh tehñ yhøy miich mguhdujt jaduhñ. Miich mhanehmby wiinduhmyhagajpt.

⁴Caj miich tii pojpa tii cädieey mmøødä. Nægøxiä miichä jāja'ayhajxy xwyiingudsähgø'øgy.

Nægøxiä hajxy miäna'añ cooc mmøjjä cooc mjaančh. Minaamb miich jāja'ayhajxy nægøxiä xwyiingudsähgø'øwa'añ, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä, je'eguiøxpä coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy coo miich mguhdujt jiaančh tehñ yhooyä.

⁵Mänitøchä Diostsajtøjc nhi-jxhawaach jim tsajpootyp maa ja'a Dios yhäna'ayän. ⁶Mänitā Diosmoonsähajxy jiiby piädsøomy, ja'a häyohnmøødpähajxy ja'a näjuxtujcpä. Poobwit hajxy hānajt miøød jaančh tehñ wia'ads. Jimä orowøøn hajxy hānajt miøødä chi'tsnähgøxp. ⁷Mänitā orotsim hajxy cødu'ugjaty miooyyä. Tu'ugä animal jaduhñ yejcy ja'a nāmādaaxpähajxy hānajt jim hānaabiä Dioswiinduum. Hujtsjatiä orotsim hānajt. Je'eduhñ nānøomby coo ja'a Dios ja'a jāja'ayhajxy jiaančh tehñ yajcumädowa'añ, ja'a hajxy ca'a mabøjpä. Cøjxta'axiøø ja'a Dios nā'ägädä hity. ⁸Jiiby Diostsajtøgooty, haagä joc jiiby pu'xwädiip. Jimä joc choon maa ja'a Dios møj jaančh yhitiän. Caj pøn jiiby hoy nā'ägädä tågø'øwa'añ tsajtøgooty høxtä coonä ja'a Dios hānajt juxtujc-hooc tøø yajtsaačhpøcy ja'a jāja'ayhajxy ca'a mabøjpä.

16 Mänitøch nmädooyy coo jāja'ay mœc quiapxy Diostsajtøgooty. Mänitā Diosmoonsä näjuxtujcpä nāmaayyä:

—Nœcx hajxy cuhmānactem jiiby naaxwiin ja'a orotsimjootypä. Je'eduhñ nānøomby coo ja'a Dios jiaančh tehñ yajcumädowa'añ ja'a hajxy ca'a mabøjpä.

²Mänitā Diosmoonsä tu'ug hoy quihmānactemy hädaa yaabā naaxwiin ja'a yhorotsimjootypä. Pønatiä animalseñä hānajt møød ja'a hamøjpä, pønatiä yhädiuunnaxxy hānajt wiingudsähgøøyyäp, nægøxiä

haxøøgpu'uds hajxy piaatä ja'a jaančh tehñ piahmbä.

³Mänitä Diosmoonsä miämetspä hoy quidemoøoy mejjiooty ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä mejyñøø jiajty nebiä ho'ogyjiäya'añø'tiän. Čøjx yho'ogy mädyijaty jiiby tsänaaby mejjiooty.

⁴Mänitä miädägøøgpä hoy mõjnøjooty quidemoøoy ja'a yhorotsimjootypä mõød jim nõøgopcjooty. Mänitä nõø jiajty nebiä nõø'tiän. ⁵⁻⁶Mänitä Diosmoonsä ja'a nõøgüendähajpä miänaañ:

—Wiindsõn Dios, caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Čøjxta'axioø miich mhity. Hoy jaduhñ coo miichä jäya'ay-hajxy tøø myajtsaačhpøcy, coo nõ'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miich mgu'ug xyajpuhho'cä mõødä miich mmädia'agy hajxy tøø xyajwä'xäbä.

⁷Mänitä tul'jäya'ay miänaañ maa ja'a altaran:

—Tøyhajt jaduhñ. Wiindsõn Dios, hoy jaduhñ coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy. Miich cuhdujt cøxiä mmøød.

⁸Mänitä Diosmoonsä ja'a miämä-daaxpä ja'a xøø yajwiingutemoøoy ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä xøø quihdujtmooyyä coo ja'a jäya'ay ñó'ogät. ⁹Hoyhoyä jäya'ayhajxy cøxiä tiooyy. Pero cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hānajtj jia najtshixø'owa'añ. Haxøøgjatiä Dios hajxy ñānøømy ja'a jim tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy mõj jaančh, hoyyä Dios cuhdujt jia mõødä maa ja'a häyohngøxpān.

¹⁰Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä quidemoøoy maa ja'a animal hānajtj yhäña'ayān, ja'a yhorotsimjootypä. Mānit cøjx wyiingoodsø'oy majatiä animal hānajtj yhane'emiān. Mānitä jäya'ay tiots hajxy yajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hānajtj jiaaānčh

tehñ chaačhpøcy. ¹¹Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñānøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hānajtj jia najtshixø'owa'añ.

¹²Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiiby quidemoøoy Eufratesmøjnøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nõø tiøøch. Jaduhñä reyhajxy hānajtj hoy ñaxø'owa'añ, ja'a hajxy hānajtj jim tsohñda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiān.

¹³Mānītōčhā haxøøgjuøhñdy tågøøg nhijxpädsøømy. Jiiby hajxy piädsømoøoy maa ja'a dragōn yhaawjootiān, mõød maa ja'a animal yhaawjootiān, mõød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiān, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hānajtj yajwä'xäbä. Jaduhñä haxøøgjuøhñdy hajxy hānajtj quiahxø'ogy nebiä yocchān. ¹⁴Hix, mõjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøññajaty hajxy hānajtj yajcāhxø'ogy. Mānitä reyhajxy hoy nāgøxiä wioyii, ja'a hajxy hādaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nõcxy chiptuna'añ mõødä Dioscøxpä, mānaa ja'a Dios yajnāhdijjiān coo chiptuna'añ. Mājaamøødä Dios jaduhñ. ¹⁵Jaaya'ay jaduhñ mānaamb: “Cab jaduhñ pōñ ñā'āgādā najuø'oy mānāajøch hānajtj ngāda'aga'añ. Jootcuje je'e pōñā Diosmādia'agy hānajtj hamuumdu'joot mājōjp. Jaduhñ māvīnāts hānajtj yhida'añ nebiä jujcypīān. Cabā hānajtj chāhdiunaannā.” ¹⁶Mānitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiān Armagedōn ja'a hebreohayuuc-haamby.

¹⁷Mänitä Diosmoonsä ja'a miājxutujcpä cøxp quihdeemnajxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä jäya'ay mõc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactān jim tsajpootyp:

—Tøø jaduhñ miaaāñä.

¹⁸Mānit wiādsujcy mõødä hānee yaaxy. Mānitä hujx mõc ñajxy. Cabä hujx jaduhñ mānaaxøø ñaxy neby

jaduhñ tøø ñaxiän. ¹⁹Mänitä möjcajpt ñiwia'xä. Tägøøghit jaduhñ hoy miähmøöñä. Mänitä tøjc cøjx piumpy wiinduhmyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaächtiuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hñajty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰Mänitä tun cøjx yhadägooyø'y møødä naax ja'a hñajty jim hijpä mejyquiujc. ²¹Mänitä jäya'ayhajxy quiuhga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hñajty näje'e jiemčhä. Coö hajxy jiaanč tehñ chaächpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñämaayy.

17 Mänitöchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hñajty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hñajty miøødäbä. Mänitöch xñämaayy:

—Jam nyajñähixø'y coö ja'a cuhhiñdo'oxiøjc ja'a möjpä yajtsaächpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing. ²Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsä-na'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³Mänitöchä Dioshëpíritu xyajwiinhijxy. Mänitöchä Diosmoonsä jim xyajñøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitöchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hñajty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hñajty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjatiä Dios hñajty ñänømy. Juxtujcä quiopc hñajty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hñajty je'e. Oro hñajty ñaandsømhajpy møødä høčhaa møød perlas. Orotsim hñajty quioøgøøwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hñajty jiiby yhity orotsimjooty. ⁵Jim hñajty miøødä wyiinnähgøpcøxp cujaay: “Ja'a möjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhiñdo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhøjxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduhñ yhowyiinjuøöñjä. ⁶Mänitöch

nnajuøøyy coö ja'a to'oxiøjc hñajty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hñajty tøø yhuucäxä møød hajxy tøø yagho'ogyijäbä je'eguiøxpä coö ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäböjcä. Cooč jaduhñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøøyyhöch jaduhñ. ⁷Mänitöchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduhñ coö mwi'i yagjuø'y. Nhawaanäänäböch miich ja'a to'oxiøjcxpä møødä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghänaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸Yøø animal tøø mwiinhixiäbä, jugyhajp hijty yøøduhñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadähooc. Mänit nøcxy yho'ogaannä. Pønjetiä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coö ja'a animal hajxy yhixät coö tøø juitpädsømy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'owa'añ. Pero pønjetiä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'eguiøxpä coö ja'a xiøøhajxy jim quiujähyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁹Pøn jaduhñ wiinjuøøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuø'y: Yøø quiopc juxtujcpä, jaduhñ mäwíñäts hajxy yøø nebiä juxtujcpä tunän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰Jaana jaduhñduhmbä, jaduhñ mäwíñäts hajxy yøø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägoøxc hajxy jaduhñ tøø quiuhdägoöñä. Tu'ug jäda'ahaty guiobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägøøyñä. Coö hñajty tøø tiägøöñä, cab jaduhñ jiega'añ. ¹¹Haa ja'a animal tøø quiuhdägoöyabä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduhñ. Miämetsc-hoocpä jaduhñ tøø piädsøømgombä. Mänit nøcxy yho'ogaannä.

¹²Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägøøy gobiernähajpä. Jaduhñä möjcuhdujt

hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy mөөдä animal. ¹³Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdujt hajxy mio'owa'añ mөөдä mäjaa. ¹⁴Mänit hajxy tiägö'owa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcöxpän. Mäjäda'agaambä Meeghuung jaduñ. Hix, je'e ja'a möjcuhdujt nä'ägä mөөд. Pönjaty je'e jiamiөөдhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäböcy.

¹⁵Mänitöčhä Diosmoonsä xñämáaguiombä:

—Yö'ö mejy tөө mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiöjc hijty yhäña'ayän, jaduñ mäwfinäts yö'ö nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohmbän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶Y yö'ö animal quiaa'pt tөө mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiöjc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads hөxwa'ads hajxy jaduñ nähgue'egaannä. Chu'udsamby hajxy jaduñ; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷Ja'a Dios jaduñ tөө wyiinmahñdymo'oy coo hajxy jaduñ quiudiúnät nebiä Dios tөө yajnáhdijjiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, höxtä coonä hánajty tөө yhabaady nebiä Dios yajnáhdijjiän. ¹⁸Haa yö'ö to'oxiöjc tөө mwiinhíxiäbä, jaduñ mäwfinäts yö'ö nebiä möjcajptän maa ja'a reyhajxy nägöxiä xiөөnaxiän.

18 Mänitöčhä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coo hánajty miänacy tsajpootyp. Mayyá cuhdujt hánajty miөөдä. Haamb tsämaamb hánajty jaduñ. Hajaj jaduñ hädaa yaabä naaxwiin. ²Mänit möc yaaxy:

—Tөө ja'a möjcajpt Babilonia quiöxy pumy. Jimä möjcu'uhajxy chänaañä, mөөдä haxөөgjuöñdy madiu'ubä, mөөдä haxөөghanimalhajxy jäyөөbiä. ³Tөө ja'a jäya'ayhajxy nägöxiä quiöxy pahixpä nebiä Babilonia haxөөgcuhdujt miөөдän. Tөө ja'a

reyhajxy miөөдtsäna'ay. Tөө ja'a hajuubiädöjc-hajxy miäyөөjөөñä je'eguiöxpä coo ja'a Babilonia hijty cöxiä wiinä yaghөxhäyoy.

⁴Mänitöčhä jäya'ay nmädooy coo hánajty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pönjátýhöch nhuunghajpy, mdsóonäp hajxy jim maa yö'ö cajptän, neby hajxy jaduñ mga'a pajatcö'owät, neby hajxy jaduñ mga'a padsaächpögät. ⁵Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tөө hajxy möj may jiaanč tehñ quiädieey. Hoyhoyyä Dios jiaanč tehñ yajtsaächpöga'añ. ⁶Jaduñä Babiloniatsohmbä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tөө tiuñän. Mejtsjädühñtiä hajxy myajtsaächpögät. ⁷Tөө hajxy hanaxiä jiaanč tehñ ñiguiumayii. Cöxiä wiinä hajxy tөө jiaanč tehñ yaghөxhäyoy. Paady hajxy mjaanč tehñ yajtsaächpögät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: “Jadühñhöch chaa nhäña'ay nebiä möjcuhdujtmөөdpän. Nä'ä jájtäböčhä nnihyhap jim. Cáböch jaduñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸Coo jaduñ miäna'añ, paquiä chaačhpöga'añ. Piaadaambiä yuu mөөдä häyohn mөөдä ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduñ mänaa coo jaduñ chaačhtiunöjät. Jaayá'ayäts möjcuhdujtmөөд.

⁹Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiöjc hajxy hánajty tөө miөөдtsänä'ayäbä, coo hajxy jaduñ yhíxät coo hánajty tiooñä, mänit hajxy ñäjö'ow ñäxuudsa'añ. ¹⁰Tsähgö'ö-tsähgö'ö hajxy hánajty jäguem tiäna'awa'añ. Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miič Babiloniacajpt, may miič cuhdujt hijty mjaanč tehñ miөөдä. Pero paquiä mjaanč tehñ quiuhdägooyy.

¹¹Mänitä hajuubiädöjc-hajxy ñäjö'ow ñäxuudsaambä, je'eguiöxpä coo ja'a

tioogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanäxä.

¹²Madiu'u toogy hajxy hānajtj miōōdā: oro, mōōdā plata, mōōdā hočhaa, mōōdā perlas, mōōdā howyit, mōōdā linowit, mōōdā sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hānajtj madiu'u miōōdābā ja'a pa'agxuu'pā, ja'a tsowjatypā, mōōdā tijatiā elefantetōdshadeēñdiuc-hädiūñābā, mōōdā hobiujxt, mōōdā pujxt, mōōdā marmoltsaa. ¹³Jaduhñä canela hajxy hānajtj miōōdābā, mōōdā jōō'xychooy ja'a jaančh tehñ pia'agxuu'pā, mōōdā poom, mōōdā mirra, mōōdā perfume, mōōdā vino, mōōdā hon, mōōdā harina hoybā, mōōdā trigo, mōōdā jāyujc, mōōdā waj, mōōdā meeg, mōōdā cuaay, mōōdā carreta, mōōdā moonsādōjc jamiājūyyābā. ¹⁴Mānitā hajuubiādōjc-hajxy miāna'ana'añ:

—Tōō miičh xquiōxy pōjcā tijaty miičh mhadsojpy mōōdā mmāyōōhadyījābā.

¹⁵Nājō'ow nāxuudsaañbiā hajuubiādōjc-hajxy, ja'a hajxy hānajtj tōō miāyōōjō'yābā maa yō'ō cajptān. Tsāhgō'ō-tsāhgō'ō hajxy hānajtj tiāna'ay jāguem. ¹⁶Mānit hajxy miāna'ana'añ:

—Tōō yō'ō mōjcajtj jiaančh tehñ chaačhpocy. Jaduhñ hijty je'e nebiā to'oxiōjc howyitmōōdpān ja hucy ja tsapts, mōōdā oromōōdpā, mōōdā hočhaamōōdpā, mōōdā perlasmōōdpā. ¹⁷Paquiā ja'a miāyōōhadyījābā tōō quiōxy pōjcāxā.

Haa ja'a jāya'ayhajxy hānajtj wādi-jpā barcojooty, jāguem hajxy hānajtj tiāna'awaambā, mōōdā wyiindsōnhajxy, mōōd hajxy nā'a wādijpā. ¹⁸Coo hajxy yhiijxy coo ja'a cajpt hānajtj tioōñā, mānit hajxy yaaxy:

—Cab mādyii cajpt nā'ägädā mābaady nej yō'ō mōjcajtj hijtiān.

¹⁹Mānit hajxy tiāgōōyy jōōbiā xuu't-spā. Mānit hajxy yāaxcombā:

—Tōō yō'ō mōjcajtj jiaančh tehñ chaačhpocy. Haa ja'a cubarcohajxiā, tōō hajxy jia māyōōjōōñā coo yō'ō cajpt hijty jiaančh tehñ miāyōōjā. Paquiā tōō quiuhdāgōōñā.

²⁰Pōnjaty jim tsānaaby tsajpootyp, ween hajxy nāgōxiā mxoōnda'agy, mōōdā Diosquexy mōōdā Dioshuung, je'eguiōxpā coo ja'a Dios yō'ō cajpt tōō yajcumādooy.

²¹Jaančh tehñ miōcā Diosmoonsā tu'ug. Mānitā cruundātsaa yajpādō'cy. Mānit miejyquia'adsōōyy. Mānit miānaañ:

—Jaduhñdsā Babiloniacajtj jiadaambā yhabetaambā. Cab jaduhñ mānaa nā'ägädā cāhxō'ogaannā.

²²Cab jaduhñ jim pōñ xiu'uxaannā. Caj pōñ jim tiunaannā. Cab hajxy jim jiodsaannā. ²³Ni jōōn jim quia'a toyaannā. Cab hajxy jim piōgaannā yhu'ugaannā. Paadiā Babiloniacajtj jaduhñ jiadaañ yhabetaañ je'eguiōxpā coo ja'a cu'ug jiaančh tehñ miāyōōjā. Tōō ja'a jāya'ayhajxy nāgōxiā piahixy ja'a Babilonia yhaxōōgcuhdujt.

²⁴Haa ja'a Diosquexy mōōdā Dioshu-unghajxiā, ja'a hajxy yaghó'cābā, jimā ñō'tyhajxy tōō miāhmō'oy maa yō'ō cajptootiān. Hix, cu'ug jaduhñ jatcōōyy.

19 Mānītōch nmādooyy majiāya'ay hānajtj jim ya'axy tsajpootyp: Mōj jaančhā Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjcām.

Tsōg hajxy wiingudsāhgōōyyām coo mōcmājaa miōōdā.

²Hoyyā Dios quidiuūñ coo ja'a cuhhiñdō'oxiōjc hoy piāda'agy haducytium, je'eguiōxpā coo ja'a yhaxōōgcuhdujt piahījxāxā ja'a jāya'ayhajxy nāgōxiā, y coo tōō yagho'ogy ja'a Diosquexypā mōōdā Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindōybā yajcumādowa'añ, yejpiā tōyhajt

jaduhñ; cab nä'ä nägoobä
yajcumädoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy
miänaängombä:

Møj jaančhä Dios. Cøjxta'axiøø
yø'ø cuhhiñdo'oxiøjc yhatoy
yhapøgø'øwa'añ.

⁴ Mänitä majiäya'ay ja'a Dios hajxy
wyiinijcädaacy, ja'a hajxy nähii'xmä-
daaxpä mөөdä animalhajxy ja'a nämä-
daaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, möj jaančhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy
maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän:
Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo
jiaančhä, pønjaty Diosquexy, pøn-
jatiä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä
miuutsä.

⁶ Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay
hänäjty quiapxy. Jaduhñ yajmädoooyy
nebiä mejy mөc yhahøøchän, nebiä
hänee mөc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduhñ. Tøø tiägøøñä
gobiernähajpä.

Jimä möjcuhdujt miøødä.

⁷ Tsөг hajxy jootcugøøyyäm, tsөг hajxy
xoondäacäm. Tsөгä Dios hajxy möj
jaanč pädaacäm.

Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung
piøgaannä. Tøø ja'a jaxie'eb
ñiyhahixøøyyänä.

⁸ Howyit jaduhñ jaanč tehñ
yajpøgø'øwáanäp, wa'adspä,
haambä tsämaambä,

nömä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa
ja'a howyit, je'eduhñ nänøømby coo
ja'a Dioshuunghajxy hänäjty hoy tøø
wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Jootcujc hajxy
yhity pønjaty tøø yajwoy tøø yajwich
maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämäaguimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁰ Mänitøchä Diosmoonsä nja wiinji-
jcädaacy. Nja wiingudsähgø'øwáanñhøch
jaduhñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä
Dios xmioonsähajp nej mijts xmioon-
sähajpän, coo mijtsä Jesucristo miädi-
a'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäbøcy
mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy.
Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjatä
Jesucristo miädia'agy yajwä'xäp,
pønjatä Jesucristo capxpäatp.

¹¹ Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tøø
yhawa'ačh. Mänitøchä jäya'ay tu'ug
nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy
yajcumädowa'añ, coo hoy chiptuna'añ.
Paady xiøhaty ja'a hoguiudiumbä, ja'a
tøyhajtyejpä. Poobcuaañähgøxp hänäjty
yhäña'ay. ¹² Jaduhñä wyiin hänäjty
quiähxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä
cuhjén hänäjty miøødä cuhdum.
Jimä xøø hänäjty miøødä cujaay. Ni
pøn hänäjty quia'a najuø'øy tii xøø
je'e. Je'eduhñ nidiuhñ najuøøby.

¹³ Nø'tiä wyit hänäjty tøø yaghucy.
Ja'a Diosmädia'agy hänäjty xiøhaty.

¹⁴ Jaanč tehñ mijäya'ay hänäjty
panøcxp haagä poobcuaañähgøxp.
Poobwit hoybä hajxy hänäjty miøød,
jaanč tehñ pioob jaanč tehñ

wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaanč
tehñ jiøjp hänäjty miøødä yhaawjooty.
Je'e ja'a jäya'ay hänäjty yajpuxaamby.

Jaanč tehñ miөc guiobiernähada'añ.
Hoyhoyyä jäya'ay chaačhtiuna'añ

nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädooyyän.

¹⁶ Jimä xiøø hänäjty miøødä cujaay
wyitcøxp mөөdä piuuguiøxp: “Hädaa
möjcuhdujtmөөd; ni pøn möjcuhdujt

jaduhñ quia'a mөөdä.”
¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy
coo hänäjty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän.
Mänit jaanč tehñ miөc yaaxy. Ja'a
luudhajxy möjyaaxä, ja'a hajxy cøxp
jäyøøwiädiipä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xmio'owaamb. ¹⁸Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsamby, miøjjä miuutscä, hopiønä, mөөdä rediøjc-hajxy, mөөd hajxy tuumbä soldadowiindsón, mөөd hajxy mөcmäjaamөөdpä, mөөdä cuaay, mөөd hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹Mänitöchä animal nhijxy. Mөөdä reyhajxy hänäjty jim choonä mөөdä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hänäjty jaduhñ mөөdä jaaya'aguiøxpä ja'a cuaañhøøxp wädijpä mөөdä quiu'ug. ²⁰Mänitä animal mijaätsä mөөdä craa ja'a jaanč tehñ jiäya'awyiinhøhmbä. Tөө ja'a craa hänäjty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøñäjäty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduhñ craa hänäjty tөө wyiinhøñ pønjäty yø'ø animal seña hänäjty mөөdhajtäp, pønjäty yø'ø animal yhädiuunnaxy hänäjty tөө wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jiøønjuipøøyyä maa azufre hänäjty tioyyän. ²¹Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduhñ mäyagho'c, ja'a hänäjty cuaayhäñaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehñ jiojpä, ja'a hänäjty jim miөөdpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogvyiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduhñ mädsu'ts jaanč tehñ quiu'uxiä.

20 Mänitöchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänäjty miänacy. Jimä juthawaatst hänäjty quiø'ogonhaty, ja'a hänäjty jaanč tehñ quiøøcpä. Jimä cadena hänäjty quiø'owitshajpä. ²Mänitä möjcu'ugong mijaätsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'le mөөdä jecychahñdy. Mänit quiø'øxoätsä tiecyxioätsä cadenahaam. ³Mänit quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawäguii'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhäho'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä möjcu'ugong hänäjty jiiby yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduhñ quia'a wiinhøhñnät. Coö hänäjty mil jomøjt

tөө yhäbejnä, mänit yhöxmadsa'añii. Pero cab hänäjty jejcy yajwädita'añii coö hänäjty tөө yhöxmačhii.

⁴Mänitöch nhijxy coö cu'ughajxy hänäjty yhäña'ay. Haagä möjcu-dujtmөөd hajxy hänäjty coö hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitöchä jäya'ayä yhäñämähajxy nhijxä, pønjäty hänäjty tөө yo'puxyii. Paady hajxy yo'pujxä coö hajxy hänäjty tөө Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coö ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänäjty tөө wyiingudsähgø'øgy, ni ja'a yhädiuunnaxy. Ni cab hajxy hänäjty tөө piädaacäxä ja'a animal seña, ni wyiinnähgøpcøp ni quiø'ogøxp. Mänitöch nhijxy coö hajxy jiuypiojñä. Mänitä Jesucristo hajxy miөөdtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänäjty tiuna'añ. ⁵⁻⁶Jayøjp hajxy jiuypiojtsohñ. Jootcuje hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miөөdtuñ. Cab hajxy chaächtiuna'añii. Coö mil jomøjt hänäjty tөө yhäbety, mänitä jäya'ay yhäñämähajxy jiaac juyypioğaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänäjty hoy tөө quia'a wädítiabä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷Coö mil jomøjt hänäjty tөө yhäbejnä, mänitä Satanás yhöxmadsa'añii. ⁸Mänit tiägø'owa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog mөөdä Magog. Mänit hajxy yhamugø'owa'añ mөөdä quiu'ughajxy coö hajxy hänäjty chiptuna'añ. Jaanč tehñ miay hajxy hänäjty jaduhñ. ⁹Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhibic jiuhgodø'owa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduhñ. ¹⁰Mänitä möjcu'ugong jiøønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänäjty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänäjty tөө jiøønjuipø'øyijän, mөөdä craa hänäjty

tøø jiäya'awyyinhöönäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaačhpøga'añ xøømdsuhm.

¹¹Mänitöčhä Dios nhijxy coo hänäjty yhäña'ay. Poobä yhäñaabiejt hänäjty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän mөөд tsajtcøxp.

¹²Mänitöčhä hääñämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hänäjty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach mөөдä libro wiingpä. Jiibiä xiøøhajxy hänäjty myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jugyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä hääñämähajxy hänäjty tøø jiäya'ayhaty, pø caj.

¹³Mänitä hääñämähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänäjty jiiby tøø yhö'oguiäbä. Jaduhñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänäjty hoy tøø jiäya'ayhätibä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hänäjty hoy tøø quia'a jäya'ayhätibä, haducytium hajxy hoy miähmø'oy. ¹⁴⁻¹⁵Mänitä møjcu'ugong jøønjooty piädaacä. Mänitä hääñämähajxy jøønjooty quiuuiupøøyyä, pønatiä xiøø hänäjty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jugyhada'añ nebiä Dios jugyhatiän.

21 Mänitöčhä tsajpootyp jemybiä nhijxy mөөдä naaxwiin jemybiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hänäjty tiägoonä mөөдä tucnaaxwiimbä. Mөөдä mejy hänäjty tøø tiägoobiä. ²Mänitöčhä Dioscajpt nhijxy, ja'a Jerusalén jemybiä. Jim hänäjty miänacy tsajpootyp. Jim hänäjty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxon hänäjty quiahxø'øgy nebiä jaxie'eb ñiyhahixø'øyijän coo hänäjty piøga'añ. ³Mänitä jäya'ay mөc jiaañch tehñ quiapxy jim tsajpootyp:

—Huug hix, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayha-

jxy. Wiingudsähgø'øwáanäp ja'a Dios jaduhñ. ⁴Jaduhñä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jiø'owaannä xiuudsannä. Tøø yø'øduhmbä hänäjty quiøxy cuhdägoonä.

⁵Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiundägach.

Mänit miänäängombä:

—Cujaay jaduhñ. Tøyhájthøch nmädi-a'agy jaduhñ. Cábøch nhøhnda'agy.

⁶Mänitöch xñämaayy:

—Tøø jaduhñ miaañä. Høøch nyajtsohndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä jioot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguhdujtmø'owäbøch jaduhñ coo jaduhñ jugyhádät. ⁷Pøn mäjädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb. Nhuunghadäämbiøch jaduhñ. ⁸Haa ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäjädaacpä, jøønjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaačhpøga'añ, mөөд hajxy ca'a mäbøjpä, mөөд hajxy ca'awiindøybä, mөөд hajxy jäya'ay-yagho'pä, mөөд hajxy amigähamädoobä, mөөд hajxy mäwijs mäbäxupä, mөөд hajxy quepychechwingudsähgøøbiä, mөөд hajxy høhndaacpä.

⁹Mänitöčhä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänäjty miøødä ja'a juxtujcpä orotsim. Mänitöch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'oy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambiä.

¹⁰Nwiinhijxypøch hänäjty; ja'a Dioshespíritøch hänäjty xyajwiinhijxp. Mänitöčhä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptunguhduumän. Mänitöčhä Dioscajpt xyajnähixøøyy.

Jerusalén xiøhaty. Jim hānajtj miānacy tsajpootyp maa ja'a Diosān. ¹¹ Jaanč tehñ yhaamb jaanč tehñ chāmaambā cajpt hānajtj nebiā Diosān. Jaduhñ hānajtj yhaambā chāmaambā nebiā hočhaa jaanč tehñ chowbān, nebiā jaspetsaajan. Jaduhñ hānajtj tiø'xiā nebiā hijxtān. ¹² Piquiā ja'a cajpt quiuraa hānajtj yhamuu'dsø'øguiā. Jaanč tehñ quiøxp hānajtj yhamuu'dsø'øguiā. Majmetscā curaahaaw hānajtj miøødā. Majmetscā Diosmoonsāhajxy hānajtj jim yhadāna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hānajtj yhadāna'ay maa ja'a curaahaawān. Tu'ugjatiā curaahaaw hānajtj miøødā cujaay nebiatiā judiøshajxy xiøhaty ja'a nāmajmetscjatypā. ¹³ Tägøögā curaahaaw hānajtj xøøbädsøømpyiā; tägøög hānajtj tsuxpojpejpā; tägøög hānajtj jøømbojmānājpā; tägøög hānajtj xøøguhñāxpā. ¹⁴ Majmetscā tsaa hānajtj jiiiby maa hānajtj miuu'dsø'tsooñān. Jim tsaagøxp hānajtj quiujaayā nebiatiā Meeghuungā quiuguexyhajxy hānajtj xiøhaty, ja'a nāmajmetspā.

¹⁵ Haa ja'a Diosmóonsøch hānajtj xmiøødmādiaacpā, jimā oropaxyquipxt hānajtj miøødā. Je'e ja'a cajpt hānajtj yajquipxaamby møødā curaahaaw møødā yhamuu'dsø'øgy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamādaaxteec hānajtj je'e. Jaduhñtiā yoñā nebiā yhoocān. Mānitā Diosmoonsā ja'a cajpt qyipxy ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmāgo'x kilómetro hānajtj yoñā; jaduhñ hānajtj quiøxpā; jaanā jaduhñ yhooc hānajtjypā. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'øguiā, tägøøghii'x cumādaaxc metro hānajtj quiøxpā.

¹⁸ Haagā jaspetsaahādiuñ ja'a hamuu'dsø'øgy hānajtj. Haagā oro ja'a cajpt hānajtj. Jaduhñ hānajtj quiähxø'øgy nebiā hijxt jaanč tehñ tiø'xypān. ¹⁹ Haa ja'a majmetspā

tsaa hānajtj jiiiby hijpā maa ja'a yhamuu'dsø'øgy miuu'dsø'tsooñān, haagā hočhaa hānajtj miøød. Haa ja'a jayøjpā tsaajā, jaspe hānajtj miøød; ja'a miāmetspā, zafiro hānajtj miøød; ja'a miädägøøgpā, ágata hānajtj miøød; ja'a miämādaaxpā, esmeralda hānajtj miøød; ²⁰ ja'a miämägoøxpā, ónice hānajtj miøød; ja'a miädädujcpā, cornalina hānajtj miøød; ja'a miäjuxtujcpā, crisólito hānajtj miøød; ja'a miäductujcpā, berilo hānajtj miøød; ja'a miädaaxtujcpā, topacio hānajtj miøød; ja'a miāmajcpā, crisoprasa hānajtj miøød; ja'a miāmajtu'ugpā, jacinto hānajtj miøød; ja'a miāmajmetspā, amatista hānajtj miøød. ²¹ Ja'a majmetspā curaahagø'ow, haagā perlahādiuñ hānajtj cødu'ugjaty. Haa ja'a mõjtu'u, orohādiuñ je'e. Jaduhñ hānajtj quiähxø'øgy nebiā hijxt tiø'xiān.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädā hijxy maa yø'ø cajptān, je'eguiøxpā coo ja'a Dios jim chāna'ay møødā Meeghuung. Møjcuhdujtā Dios miøød. ²³ Haamb tsāmaambā Dios jim yhity møødā Meeghuung. Paadiā xøø jim quia'a hañ ni ja'a po'o. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim yhañ chāmamy, paadiā jāya'ayhajxy jiiiby wiädita'añ, ja'a hajxy hānajtj tøø nāh-wá'ächābā. Møødā reyhajxy jiiiby wiädi-taambā. Yajmedsaamby hajxy mädyi-ijaty hoy yajxón. ²⁵ Cabā curaahaaw mānaa yhaduga'añ. Cab jaduhñ mānaa wyiingoodsø'owa'añ maa yø'ø cajptān. ²⁶ Medsaambā jāya'ayhajxy jim Dioswi-ingudsähgøøbiā. ²⁷ Cabā haxøøgpā jiiiby mānaa tiägø'owa'añ cajptooty, ni ja'a jāya'ayhajxy ca'awiindøybā ni ja'a høhndaacpā. Jagooyyā jāya'ayhajxy jiiiby tiägø'owa'añ pønatiā xiøø jiiiby mi-imb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpā. Jaaya'ayädshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiā Dios jiugyhatiān.

22 Mänítøchá Diosmoonsä møjnøø tu'ug xyajnáhixøyy jaančh tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hánajty piädsømø'øy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hánajty miøðdhäña'ayän. Ja'a møjnøø jaduhñbä, yejpäi jugyhajt jaduhñ. ²Møjtu'ugujcä møjnøø hánajty piäyø'gy. Mejtsnøøba'a ja'a quepychaa hánajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hánajty tiøømbety tu'jomjtpä. Wiindu'ugäpø'ojaty hánajty tiøømhatty. Ja'a yhaayhaamä jäya'ayhajxy ñähwa'äch wiinduhmyhagajpt. ³Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hix, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añfiäm. ⁴Jaduhñä wyiin jiojphajxy yhixáanäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøðhadáanäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgøpcøxpän. ⁵Cab jaduhñ mänaaxøø wyiingoodsø'øwaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guiobiernähada'añ.

⁶Mänítøchá Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehñ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduhñ coo ja'a mioonsä nøcxy yhawáanäxä coo miäbodhatty tijaty jadäänäp tunäänäp. Ja'a Dios jaduhñ najtsapxøøyy —nómhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷—Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaa.

Jootcujc yhity pønjatäi Diosmädia'agy hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸Høøch jaduhñ tøø nhixy tøø nmä-doy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhi-jxpädøøyy, mänítøchá Diosmoonsä nwi-injiicädaacy, ja'ačh hánajty tøø xyajwi-

inhíxiäbä; nja wiingudsähgø'øwáanhöch jaduhñ. ⁹Mänítøch je'e xñämaayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduhñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähájtäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mabøcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰Mänítøch xñämáaguiombä:

—Tøø miäbodhatty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'učh myaghídat. Naxy mdehñ yajwá'xät. ¹¹Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nómhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹²—Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quiudiñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiñäbä, haxøøgtúumhöch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nømä Dios miänaa.

¹⁴Jootcujc hajxy yhity pønjaty näh-waatsp. Je'edshajxy jiiby tagø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáanäp coo ja'a tømmdsa'am hajxy jiøø'xät ja'a jugyhajtyejpä. ¹⁵Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiiby tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mabäxujpähajxy, ni ja'a amigähamädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychechiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶—Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáanäxät. Høøchä

rey David nhaphajpy nhoc-hajpy.
Y xyhaphajp xyhoc-hájpøch je'ebä.
Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nømä
Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jaduhñä Meeghuung tio'ox-
iøjc miänaambä.

Pøn jaduhñ mädoob, ween jaduhñ
miänaambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp hamuumdu'joot
coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä
Dios jiugyhatiän, yagjugyhadaänäp
jaduhñ nebiä jiugyhatiän. Cab jaduhñ
yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjatia

Diosmädia'agy

hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay
hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduhñ
coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy

mga'a yajmäjaayø'owät. Coö hajxy
jaduhñ mjatcø'owät, mänitä Dios hajxy
xjiaanç tehñ yajtsaaçhpógät nej yaa
jaduhñ myiñän cujaay hädaa librojooty.

¹⁹ Y coö hajxy näje'ejaty mbuhgónät,
cabä Dios hajxy xyagjugyhádät
cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän, nej
yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.
Cab hajxy jiiby xyajtägø'owät
Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduhñ mädiaacpä, je'e-
duhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiby
nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Min paquiä Jesucristo. Miiçh
højts nWiindsønhajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt
ja'a weenhajt nägøxiä xmio'oy. Amén.